

అంబికావతారము

అం

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

నంబ్రం

శ్రీయఃపతియాయ సంతారి చేతనసంతతుణవిచతుణనాయ కరిగిరిశిఖరపరితత్పరనాయ
 "యస్యప్రసాదకలయా" ఇత్యాది సకలఫలప్రదానచాతుర్య సీమాభూమియాన
 పేరరుళాళప్పరుమాళుడైయ తిరువవతారమాయ, సకలార్థతత్వవిద్రగేశరరాన
 వడమగ్న తిరువీధిప్పిల్లై తిరుమకనారాకియ పిల్లైలోకాచార్యర్
 మరూహసకలవేదాన్త సారతమార్థజ్ఞలై సకలరుమటిన్దుజ్జీవికుగప్పడి
 * మున్నమ్మరవోర్ మొత్తిన్దువళనల్లల్ తనై మికకొగ్గణ్ణు తిరువాయ్మలర్ న్దురుళియ

శ్రీ వచన భూషణమ్.

ఇతః

సర్వార్థ తత్త్వవిత్తమరాన జనన్యాచార్య రరుళిచ్చెయ్తవ్యాఖ్యానముమ్,
 * భవ్యశ్రీలైలనాథార్య పరిపూర్ణ కృపాపాత్రరాయ యతివరపునరవతారమాన
 శ్రీమణవాళమామునికల్ తిరువాయ్మలర్ న్దురుళియ వ్యాఖ్యానముమ్.

ఇ యి.తు

అనేకభాగవతనియమనానుసారమాక

శ్రీ - ఉ - తిరుమలై - శుచ్చమ్బడి - నరసింహాచార్యరవర్ కళాలుమ్

శ్రీ - ఉ - రా - అ - ధామోదర అధికీయశిక్షరాచార్యరవర్ కళాలుమ్

పార్ వై యి డప్పట్టు,

శ్రీ - తిరువాయ్ మొత్తిప్పిల్లైకల్ కుమారనాకియ

రామానుజ దాసనాలే

అనేకప్రతికలైకొగ్గణ్ణు పరిశోధికగప్పట్టు,

పత్తి-రామానుజులునాయకరవర్ కళాల్

స్వకీయ

శ్రీనికేతనము ద్రాక్షరశాలైయిల్

పతిప్పికగప్పట్టన:

అద్వైత్ తిరువవతారాదివర్ణజ్ఞల్, ౧౯౭౭ - యువవర్షమ్.

Madras.

1875.

Registered Copy-right.

०२०७

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీ వ చ న భూ ష ణ త ని య స్త థ్.

లోకాచార్యాయగురవే కృష్ణపాదస్యసూనవే!
సంసారభోగిసందప్త జీవజీవాత వేనమః॥

లోకగురుంగురుభిస్సహపూర్వైర్వి కూరకులోత్తమదాసముదారమ్!
శ్రీనగవత్పభిరామవరేశౌ ధీప్రశయంవరయోగినమీడే॥

పురుషకారవైభవఞ్చ సాధనస్యగౌరవమ్
తదధికారికృత్య మస్యసద్గురూపసేవనమ్!
హరిదయామహేతుకీమ్ గురోరుపాయతాఞ్చయో
వచనభూషణేనద జ్జగద్గురుమతమాశ్రయే॥

సాక్షాంబుద్రవిడసంస్కృతరూపవేద సారార్థసజ్జహమహారసవాక్యజాతమ్!
సర్వజ్ఞలోకగురునిర్మితమార్యభోగ్యమ్ వద్దేసదావచనభూషణదివ్యశాస్త్రమ్॥

ఆకణ్ఠోత్కణ్ఠవైకుణ్ఠ ప్రియాణామకణ్ఠభూషణమ్!
గురుణాజగతాముక్తమ్ వ్యాప్తమ్వచనభూషణమ్॥

పేటుతరువిక్రమవల్లే తక్ పెరు మై యాటుపేటువామత్తైయవక్
కూటుకురువైప్పనువల్ కోల్ వత్తై యాకియ కుళున్దవరుల్ తాక్
మాటిన్ పుకడ్డనటురువిక్వత్తైయోడ్గ్లామ్ వశనభూషణమతిల్
తేటిడ నమక్కరుల్ ముడుమ్బైయైయవక్ కత్తల్ కల్ శేరెక్ మననే.

తిరుమామకల్ తక్ శీరరు శేరిమముమ్, తిరుమాల్ తిరువడి శేర్ వత్తిన్ నైయుమ్,
అవ్వుళియైత్తిన్దన వనైత్తిన్ పున్దైయుమ్, మెయ్ వత్తియూన్దియ మిక్కోర్ పెరు మైయుమ్,
ఆరణమ్ వల్ల వరమరుమ్నన్ నైత్తియైయుమ్, నారణ్ణ తాల్ తరునటురునీతియుమ్,
శోతివానరుల్ తూయమాకురువిక్, పాతమామలర్ పణివవర్ తన్దైయుమ్.

(౪)

తీతిల్ వానవర్ తేవనుయిర్ కలై, ఏరుమిన్దియెడుకు-ప్పడియైయుమ్,
 మన్నియవిన్బముమ్మాకతియుమ్మరు, ఎన్నులై పెరుమి-పారుళ్ తనై న్నయుమ్,
 అలైవిలావేద మతనుళనై త్తైయుమ్, వశనభూషణ వళియాలరుళియ,
 మత్తైయవర్ శికామణి వణ్ పుకడ్ ముడుమ్బై యితైయవనెన్దో నేరులకారియన్,
 తేకానులర్ చేవడి శిన్తై శెయ్ వవర్, మానిల త్తిన్బును లెయ్ తివాడ్ పవరే.

లోకాచార్యకృతేలోక హి తేవచనభూషణే ।

తత్త్వార్థదర్శి నోలోకే తన్నిష్ఠాశ్చ సుదుర్లభాః॥

జగదాచార్యరచితే శ్రీమద్వచనభూషణే ।

తత్త్వజ్ఞానాచ్చ తన్నిష్ఠామ్ దేహినాథయత్స్రీమే॥

ఉలకాశరియకతిరువడిక లేశరణమ్.

కోతిలులకాశరియకమారకులోత్తమతాతర్ ।

తీతిల్ తిరునులై యాత్తార్ శ్చెన్దురై న్నెణవాళర్ ।

ఓలరియపుకడ్ తిరునావునై యపిరాకతాతరుడక ।

పోతమణవాళమునిపొన్నడికళ్ పోత్తిననే ।

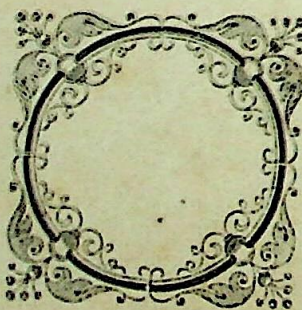
వాళియులకాశరియకవాళియవకమన్నుకులమ్ ।

వాళిముడుమ్బైయెన్నుమ్మానకరమ్ - వాళి

మనళ్ళూత్తన్ద పేరిన్బమ్ మల్ కుమిరునల్లార్ ।

తిన్దూత్తన్దరుకు మిరుప్ప॥

ఉలకాశరియకతిరువడిక లేశరణమ్.

పిల్చైలోకాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

జనన్యాయాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

శ్రీవచనభూషణత్తుక్కు-

అయ్ తిరువాయ్మలర్ న్దరుళియ వ్యాఖ్యాన త్తిక్.

అ వ తా రి కై .

చరమార్థప్రకాశకమానవతువే ప్రమాణసారమెట్టుం, చరమశేషియాన సదాచార్యనేప్రమేయసారమెట్టుం, తచ్చేష భూతరే ప్రమాతృసారభూతరెట్టుం, తచ్చేషత్వమే చరమస్వరూపమెట్టుం, తచ్చరణారవిన్దయుగళమే చరమోపాయమెట్టుం, పెరియజీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

జీయర్ తిరువాయ్మలర్ న్దరుళియ వ్యాఖ్యాన త్తిక్.

అ వ తా రి కై .

సకలవేదసజ్జహమాన తిరుమన్రత్తిత్, పదత్రయత్తాలుం ప్రతిపాదికగ్రహుకిటి వాకారత్రయముం, సర్వాత్మసా ధారణమాకై యాలే, “యత్రర్షయఃప్రథమజాయేపురాణాః” ఎన్నిట నిత్యసూరికళోపాతి, శుద్ధసత్వమాన పరమపదత్తిలే, ని త్యాసజుగచితజ్ఞానరాయ్కోర్ణు, నిరన్తరం భగవదనుభవ జనిత నిరతిశయానన్ద తృప్తరాయరుకైగ్రకు యోగ్యతైయు ణ్డాయరుకగ్రచ్చైయ్ లేయుం, “అనాదిమాయయానుప్తః” ఎన్నిటపడియే “* తిలతైలవద్దారువహ్నివత్ దుర్వివేచత్రిగుణదు రత్యయానాదిభగవన్మాయాతిరోహిత స్వప్రకాశరాయ్, అనాద్యవిద్యాసజ్జితానన్ద పుణ్యపాపకర్మానుగుణమాక సురస ర తిర్యక్ స్థావరయోనికళే తోటుం, “*మాటిమాటి ప్పలపిటప్పంపిటన్దు, దేహోత్సాభిమానముం, స్వస్వాతన్ద్ర్యముం, అన్య శే షత్వముం, ఆకిటి పడుకుళియిలేవిల్లున్దు, తత్తదనుగుణ సాధ్యసాధనజ్జిలేమణ్ణి, *యాతానుమ్ప్పిరిసిన్దుం విరత తై యేటిట్టుక్కొ ణ్ణు, పాప్రశేషియామ్ పరమసాప్ర్య పాప్రకభూతనాన వన్యకల్ అత్యన్తవిముఖరాయ్, గర్భజన్మబాల్య యావ నవార్ధికమరణనరకజ్జళాకిటి వవస్థాసప్తకత్తిలే, నిరన్తర వితత వివిధ నిరవధిక దుఃఖజ్జలై యనుభవిత్తుత్తిరికిటి విన్సం సారి చేతనరిలే, ఆరేనుంశిలరుజాయమానకాల భగవత్కటాక్ష విశేషత్తాలే రజన్తమన్యకల్ తలైమడిన్దు, సత్వన్తలైయె డుత్తు, మోక్షరుచియున్డానాలుం, తత్వహిత పురుషార్థజ్జలై యుల్లపడి యటిన్దే యుజ్జీవికగ్రవేణ్ణుకై యాలుం, అవైతన్దై శాస్త్రముఖత్తాలే యటియప్పారుగ్రమళవిత్, శాస్త్రజ్జిలిత్ తలైయానవేదమానతు, “అనన్తావై వేదాః” ఎన్నిటపడియే య నన్తమాయ్, స్వార్థనిర్ణయత్తిత్ సర్వశాఖాప్రత్యయన్యాయాది సాపేక్షమాయరుకైగ్రయాలే, అల్పమతికళుకగ్రవగాహి త్తర్థనిశ్చయమ్మణ్ణి వరితాకై యాలుం, అనన్తవేదపారగరాయ్ స్వయోగమహిమ సాత్మాత్మత పరాపరతత్వవిభాగరౌన పరమర్షికళాలే, ప్రణీతజ్జళాయ్ వేదోపబృంహణజ్జళాన స్మృతీహాసపురాణజ్జలిలుం, సారాసారవివేక చతుర్రొక్కయి, తాత్పర్యాంశం తెరియామైయాలుం, అవైపోలన్ణి కేగ్ర, సంసారిచేతనోజ్జీవనకామనాన సర్వేశ్వరక్, తానేలచార్యనాయ్

ఆ-వ్యా.—తత్రైవ జగద్యమేచరమోషేయమెష్టుః, అటుతియిట్టు, తన్నిష్టరామ్ పోషిరుంచరమాథాభిలాషికథాన శ్రీ
మాధురకవికళే తుడగ్గి, తిరు త్తమప్పనార్ పిల్లైయళవాక, గురుపరమపరయాలబ్ధమాన చరమశ్లోక చరమార్థవిశేషతై, సర్వసా
రజ్జరుముజ్జీపికుగప్పడి, లోకాచార్యపిల్లై, వచనభూషణముఖేన వెలియిట్టరుళుకితార్. ప్రబలప్రమాణమాన వేదత్రిల్, కర్మప్ర
తిపాదకమాన వంశ తైప్పశీలి బ్రహ్మప్రతిపాదకమాన వంశంసారం, అత్తైప్పశీలి బ్రహ్మనిష్ఠ ప్రతిపాదకమాన వచనంసారమె
ష్టుం, సర్వవిశేషణ విశిష్ట స్వరూపతైప్పశీలి సర్వవిశేష్య బ్రహ్మ స్వరూపం ప్రమేయసారమెష్టుం, అత్తైప్పశీలి సులభబ్రహ్మవి
శేషంప్రమేయసారమెష్టుం, సాధనాన్తరనిష్ఠరిల్ సిద్ధసాధననిష్ఠర్ ప్రమాతృసారభూతర్, అవర్కళైప్పశీలి చరమోపాయని
ష్ఠర్ ప్రమాతృసారభూతరెష్టుం, ఇప్పడి ప్రమాణ ప్రమేయప్రమాతృస్వరూప శోధనంపణ్ణుకిట సారసక్తిహమాయ్, ఒన్ఱుతుప్ర
కరణమాన విప్రబంధత్రిల్, (వేదార్థం) తుడగ్గి (అత్తాలేయతుముట్టుట్ట, తళవాక) సార్థప్రమాణప్రకాశితై యానప్రబంధాధిష్ఠితై;

జీ-వ్యా.—వెలిప్పడు త్రిన్ సకలవేదసారమాన రహస్యత్రయముం, అతిసక్తిహతయా అతిగూఢార్థజ్ఞతై యాటుం,
భగవదాకస్మిక కటాక్షవిశేషతై, *మయర్ వటమతినల మరుళప్పశీలి, సకలవేదశాస్త్రతాత్పర్యజ్ఞతై యుం కరతలామ
లకమాక సాక్షాత్కరిత్త పరాజుగళ పరకాలాదికథాన వాహ్మార్కళ శరుళిచ్చెయ్ తద్రావిడవేద తదజ్ఞోపాజ్ఞజ్ఞాన దివ్య
ప్రబంధజ్ఞళుం, అళవిలికళాలర్థదర్శనమృణ్ణిపోకామైయాటుం, రుచిపిబద్ధచేతనర్ ఇన్ఱున్ఱుపోవ్వుడి యిరుక్కైయాల్, ఆహ్మారుడై
యనిర్నేతుకకటాక్షలబ్ధ దివ్యజ్ఞానరాన నాధమునికళే తుడగ్గిమాన, సత్సమ్మిదాయసిద్ధరాయ్ సకలశాస్త్రనిపుణరాయ్ పర
మదయాళుకుళాన పూర్వాచార్యర్ కళే, అన్దవేదాదికళిల్ అర్థజ్ఞతై సక్తిహిత్తు, మన్దమతికళుకుం సుగ్రహమావ్వుడి
ప్రబంధీకరిత్తు మువదేశిత్తు మోషిద్దార్ కళే. అప్పడియే సంసారిచేతనరిత్తు సహిక్రమాటాత పరమకృపైయాల్, తమజ్ఞేవ
నార్థమాక తాముమ్మల ప్రబంధజ్ఞళు మరుళిచ్చెయ్ త పిల్లైలోకాచార్యర్, ఆచార్యపరమ్పరా పాక్షజ్ఞాన వర్థజ్ఞళిల్,
అవర్కళే తాజ్ఞళే గౌరవాతిశయతై రహస్యమాక వుపదేశిత్తు పోషిన్దవైయామ్, అటుమై పెరుమైక తైప్పశీలి, ఇతుకు
మున్ఱు తాముమ్మికాశిప్పియామల్ అడకి-కొంఱుపోన్దవై యుమాన వర్థవిశేషజ్ఞళై యుం, పిన్ఱుల్లారుమిళుక్క వా
ణ్ణాలెన్ఱిట తమ్మడైయ కృపాతిశయత్తుకుమేలే, పెరుమాళుం స్వప్నత్రిలే తిరువుళ్లమాయరుళుకైయాల్, వచన భూ
షణమాకిట విప్రబంధముఖేన వెలియిట్టరుళుకితార్. మున్నే పేరుళాళప్పెరుమాళే, తమ్మడైయ నిర్నేతుక కృపైయాల్,
మణల్ పొక్కత్రిలే ఇరుప్పొరునమ్మియారై విశేషకటాక్షమ్మణ్ణియరుళి, తజ్ఞమాయరుప్పన శిలవర్థవిశేషజ్ఞతై తామేయ
వరుగ్ స్వప్నముఖేన వరుళిచ్చెయ్ తు, నీర్ పోయళ్ళై యిరణ్ణాత్తుకుం నడవేవ ర్తియుం, ఇన్ఱముమకి- వర్థజ్ఞళై యుం విశద
మాక నామజ్ఞేశోల్లుకితోమెష్టు తిరువుళ్లమాయరుళుకైయాల్, అవరిజ్ఞేవన్ఱు పెరుమాలై సేపిత్తుకొంఱు, తమకు- మున్ఱుగరు
ళిచ్చెయ్ తవర్థజ్ఞతై యుం, అళలటియాతపడి యనుసన్ధిత్తుకొంఱు, ఏకాన్తమాన తొరుకోయిలే వర్తియాగరగ్చెయ్ తే,
తమ్మడైయ శ్రీపాదత్తుక్కన్తరజ్ఞరాన ముతలికళుం తాముమాక, పిల్లై, ఒరునాళన్ద కోయిలే యాదృచ్చిమాక యె
ఱ్ఱున్దరుళి, అవిడమేకాన్తమాయరుకైయాల్, రహస్యార్థజ్ఞతై యవర్కళుక్కరుళిచ్చెయ్ తుకొణ్ణెన్ఱున్దరుళి యిరాణ్ణు,
అవై తమకు- పెరుమాళరుళిచ్చెయ్ త వర్థవిశేషజ్ఞళా యిరుక్కైయాల్, అవర్ పోరవిద్ధరాయ్, ఉళ్లునిష్ఠమ్మిటప్పట్టువన్ఱు,
పిల్లై శ్రీపాదత్రిలే విత్తున్ఱు, అవరోసీరెన్ఱు అవరా రెన్ఱుపిల్లై కేట్టరుళ, పేరుళాళప్పెరుమాళే తమకి-వర్థజ్ఞతై ప్రసాదిత్తురు
ళినపడియెయుం, ఇద్దేశ త్రిలే పోకవిట్టరుళినపడియెయుం, ఇన్ఱము మక్కే విశదమాక చొల్లుకితోమెన్ఱురుళిచ్చెయ్ తపడియె
యుం విణ్ణప్పజ్ఞాయ్, కేట్టు మికళుం హృష్టరాయ్ అవరై యమభిమానిత్తురుళ, అవరుమణ్ణుశీఱ్ఱిక్కన్తరజ్ఞరాయ్ వర్తికి-
టనాళిలే, పెరుమాళవర్కు- స్వప్నత్రిలే, ఇవ్వర్థజ్ఞళే ముటన్ఱుపోకాతపడి ఇవశీఱ్ఱయెరు ప్రబంధస్థమాక చొన్నోమె
న్ఱు, నీర్ పిల్లైకు- చొల్లుమెష్టు తిరువుళ్లమాక, అవర్ ఇప్పడి పెరుమాళే తిరువుళ్లమా యరుళినా రెన్ఱు విణ్ణప్పజ్ఞాయ్, ఆనా
లప్పడి శేయ్ వోమెన్ఱు తిరువుళ్లమ్మశీలి, అనన్తమిప్రబంధమిట్టరుళినా రెన్ఱు ప్రసిద్ధమితే. రత్నప్రచురమానభూషణత్తుకు- రత్న
భూషణమెష్టు పెరామాపోలే, పూర్వాచార్యర్ కళుడైయ వచనప్రచురమాయ్, అనుసన్ధాతాకళుకు- బొజ్జల్యకరమాయి
రుక్కైయాల్, ఇతుకు- వచనభూషణమెష్టు తిరునామమాయ్ శీలి. ఇప్రబంధత్రిల్, (వేదార్థమటుతియిడువతు) ఎన్ఱుతుడగ్గి, (అ
త్తాలే యతుముట్టుట్టతు) ఎన్ఱుమళవాక, వత్సమాణార్థ నిర్ణాయకప్రమాణ నిర్ధారణమ్మణ్ణుకిటతాకై యాల్ ప్రబంధోపాన్దాతం;

ఆ-వ్యా.—(ఇతిహాసశ్రేష్ఠం)తుడగ్గి(ప్రపత్త్యుపదేశమృణ్ణుత్తు మివళుకాక,వళవాక)పురుషకారవైభవప్రకరణం (ప్రపత్తికుగ)ఎన్ఱుతుడగ్గి(ప్రవృత్తిశేరు,మళవాక)ఉపాయవైభవప్రకరణం(ప్రాపకాన్తరం)తుడగ్గి(సుఖరూపమాయుకుగ, మళవాక) ఉపాయాన్తరత్యాగ హేతువిశేషప్రకరణమ్; (ఇవనవనై)తుడగ్గి(ఇడైచ్చియాయ్ పెరియిడుతల్ శేయ్యు,మళవాక) సిద్ధసాధననిష్ఠావైభవప్రకరణం (ఇప్పడి సర్వప్రకారత్తాలుం) ఎన్ఱుతుడగ్గి (ఉపేయవిరోధికళుమాయుకుగ,మళవాక)ప్రపన్నదినచర్యాప్రకరణం (తాహితోపదేశం) తుడగ్గి(రుచియా లేవరుకైయా లే,యళవాక) సదాచార్యలక్షణ ప్రకరణమ్; (శిష్య) ఎన్ఱుతుడగ్గి (ఉపకారస్మృతియుం నడకగ వేణు,మళవాక) సద్భిష్యలక్షణప్రకరణమ్; (స్వదోషాను సన్ధానం)తుడగ్గి(అభయహేతు,వళవాక)నిర్దేతుకప్రకరణమ్(స్వతన్త్రినై)తుడగ్గిమేలడగ్గ చరమప్రాప్యప్రాపకప్రకరణమ్.

జీ-వ్యా.—(ఇతిహాసశ్రేష్ఠం)ఎన్ఱుతుడగ్గి(ప్రపత్త్యుపదేశమృణ్ణుత్తు మివళుకాక) ఎన్ఱు మళవుం సాపరాధచేతన రుడైయ సర్వాపరాధజ్జలైయుం సర్వేశ్వరనై సహిష్ణుత్తు,రక్షిష్ణుకైయై స్వరూపమానుపురుషకారవైభవముం; అన్తపురు షకారముం మికైయామ్మడియాన వుపాయవైభవముజ్జొల్లుకిటతు; (ప్రపత్తికుగ) ఎన్ఱుతుడగ్గి(“పకాన్తివ్యవదేష్టవ్యక్”)ఎన్ఱు మళవుమివ్వుపాయవరణరూప ప్రపత్తియినుడైయ దేశకాలాదినియమాభావం, విషయనియమం, ఆశ్రయవిశేషం, అత్తై సాధనమాకిల్ వరుమవద్యం, ఇతిగ స్వరూపాజ్జళ్ళ ముతలానవశీణ్ణు శేరచ్చొల్లి, ప్రపత్త్యనే వుపాయమెన్ఱు సాధికైయాలే,పూర్వోక్తోపాయ శేషమాకైయాల్ ఉపాయప్రకరణం; ఇతిల్ (ప్రాప్తికుగపాపును మవనే)ఎన్ఱు మళవుం ప్రధానప్రమేయం, మేల్ పాసగ్గికం; (ఉపాయత్తుకుగ) ఎన్ఱుతుడగ్గి (ఉపేయవిరోధికళుమాయుకుగ)ఎన్ఱుమళవు మివ్వుపాయత్తైకొగ్గణ్ణు ఉపేయత్తైప్పరువానారు చేతననుకుగ, ఉపాయోపేయాధికారప్రధానా పేక్షితజ్జలైయుం, ఉపాయాన్తరత్యాగహేతుకగ్గలైయుం,మశీయం త్యాజ్యోపాదేయజ్జళాయళ్ళవశీణ్ణుయుం విస్తరేణశొల్లుకైయా లే,అధికారినిసాక్రమజ్జొల్లుకిటతు;(తాహితోపదేశమృణ్ణుపొతు)ఎన్ఱుతుడగ్గి, (ఉకప్పుముపకారస్మృతియుం నడకగ వేణుం) ఎన్ఱు మళవాక,హితోపదేశసమయిల్ సాచార్యపారతన్త్ర్యాదికళాన సదాచార్యలక్షణం,సద్భిష్యలక్షణం,తదుభయర్ పరిమా శీణ్ణం,తీమనజ్జెడుత్తసాచార్యవిషయిల్ శిష్యనుపకారస్మృతిక్రమం, ఇవశీణ్ణుచ్చొల్లుకైయా లే,సిద్ధోపాయనిష్ఠనానవధికారియుడైయసాచార్యానువర్తనక్రమజ్జొల్లుకిటతు;(స్వదోషానుసన్ధానంభయహేతు)ఎన్ఱుతుడగ్గి, (నివర్తకజ్ఞానమభయహేతు)ఎన్ఱు మళవాక,ఇవ్విధికారికగ్గదేవంతుడగ్గి,ప్రాప్తిఫలమానకైజగ్యపర్యవ్రమాక వుణ్ణానపేటుకళుకెగ్గింహేతువా య్,స్వకర్మభయ నివర్తకమాన భగవన్నిర్దేశుకకృపాప్రభావజ్జొల్లుకిటతు;(స్వతన్త్రినై యుపాయమాక తాహితీనపాతి తే)ఎన్ఱుతుడగ్గిమేలెగ్గం,మికిగ వేతియర్ వేదన్తినుటపారుళాన చరమపర్వనిష్ఠైయై వెలియాకచ్చొల్లుకిటతు;(వేదార్థమటు తియిడువతు)ఎన్ఱుతుడగ్గియవర్ధత్తిలేతలైకగ్గట్టుకైయా లే, ఇప్రబద్ధత్తి చరమప్రకరణప్రతిపాద్యమాన వర్ధం వేదాన్తతాత్పర్యమెన్ఱుమిడంసమ్మతిపన్నం. శ్రీగైత్తుకుగ చరమశ్లోక మ్మోలేయితే, ఇప్రబద్ధత్తుకుగ చరమప్రకరణం;అజ్ఞుసాధ్యోపాయజ్జలై, ఉపదేశిత్తుకుగ్గణ్ణు పోన్ఱు, స్వస్వాతన్త్ర్య భీతనానవనుకుగ, అవశీణ్ణుత్తళ్ళి సిద్ధోపాయజాగ్గట్టప్పట్టతు; ఇజ్ఞుసిద్ధోపాయత్తైచ్చొల్లికొగ్గణ్ణుపోన్ఱు, ఈశ్వరస్వాతన్త్ర్యత్తుకగ్గజ్జినవనుకుగ, ప్రథమపర్వత్తైత్తళ్ళి చరమపర్వంకాట్టప్పట్టతు; ఆకయిప్పడి యాటు ప్రకరణమాయ్ అటర్గప్రతిపాదకమాయుకుగం. ఒన్ఱుతుప్రకరణమాయ్, ఒన్ఱుదర్గ ప్రతిపాదకమా యుకుగ మెన్ఱవుమాం; అన్తవత్తుత్తిలుం ప్రథమప్రకరణంపూర్వవత్; మేల్ (ప్రపత్తికుగ)ఎన్ఱుతుడగ్గి(భగవద్విషయప్రవృత్తిశేరుం)ఎన్ఱు మళవుం పూర్వప్రకరణోక్తోపాయ శేషమాకైయాల్, ఉపాయప్రకరణం (ప్రాపకాన్తరపరిత్యాగత్తుకుగ) ఎన్ఱు తుడగ్గి, (ఆకైయా లేసుఖరూపమాయుకుగ) ఎన్ఱుమళవు ముపాయాన్తరదోషప్రకరణం, ఇప్రకరణత్తిల్, ప్రపత్త్యుపాయ వైలక్షణ్యకథనం పాసగ్గికం; (ఇవనవనై పెరినినైకుగ మ్మోతు)ఎన్ఱుతుడగ్గి, (ఇడైచ్చియాయ్ పెరియిడుతల్ శేయ్యుప్పడియాయుకుగ) ఎన్ఱుమళవుం సిద్ధోపాయనిష్ఠరుడైయ వైభవప్రకరణం(ఇప్పడిసర్వప్రకారత్తాలుం)ఎన్ఱుతుడగ్గి(ఉపేయ విరోధికళుమాయుకుగ)ఎన్ఱుమళవుంప్రపన్నదినచర్యాప్రకరణం(తాహితోపదేశంపణ్ణు మ్మోతు)ఎన్ఱుతుడగ్గి(చేతననుడైయ రుచియా లే వరుకైయా లే) ఎన్ఱుమళవుం సదాచార్యలక్షణప్రకరణం; (శిష్యనెన్ఱుతు)ఎన్ఱుతుడగ్గి (ఉపకారస్మృతియుం నడకగ వేణుం) ఎన్ఱుమళవుం సద్భిష్యలక్షణప్రకరణం; (స్వదోషానుసన్ధానం) ఎన్ఱుతుడగ్గి (నివర్తకజ్ఞానమభయహేతు) ఎన్ఱు మళవుం భగవన్నిర్దేతుకవిషయాకారప్రకరణం(స్వతన్త్రినై) ఎన్ఱుతుడగ్గి, మేలడగ్గ చరమప్రాప్య ప్రాపకప్రకరణం.

ఆ-వ్యా.—సిద్ధోపాయతైవిలైస్థికుం పురుషకారవేషముం, తదున్మిషితసిద్ధోపాయవేషముం, తదితరోపాయత్యాగబుద్ధివిశేషముం, ఉపాయసక్తాసహసిద్ధోపాయనిష్ఠాస్వభావవిశేషముం, తన్నిష్ఠానుష్ఠాననియతివిశేషముం, తత్ప్రదాచార్యలక్షణవిశేషముం, తన్నిష్ఠసద్భివ్యలక్షణవిశేషముం, తద్భావోదయనిర్దేశకత్వ నిరూపణవిశేషముం, తత్స్వరూపానుగుణచరమప్రాప్తప్రాపక నిర్ణయవిశేషముం, ఆకిలార్థవిశేషసమ్మన్తముడైయవిప్రబంధం, మన్త్రితయార్థమాన స్వరూపసాధనపురుషార్థ విశేషప్రకాశకమాయదుకుం. ఇతిత్ ప్రపన్నస్వరూపముం తచ్చరమస్వరూపముజ్ఞోల్లకిత చతుర్థసప్తమప్రకరణజ్ఞానీ స్వరూపముం, సాధనతదజ్ఞతస్త్వీకారాపేక్షితత్త్వప్రథమకృతినిరూపకజ్ఞాన ద్వితీయతృతీయ ప్రథమాప్తమప్రకరణజ్ఞానీ సాధనముం, చరమప్రపన్నచరిత చరమ శేషిచరమ ప్రాప్తప్రకాశకజ్ఞాన పంచమషష్ఠచరమప్రకరణజ్ఞానీ పురుషార్థవిశేషముం ప్రకాశికిలతిత్ప్రథమద్వితీయప్రకరణజ్ఞానీ ద్వయత్తిత్ సమాసపదార్థముం, తృతీయప్రకరణత్తల్ ఉత్తమనిల్ స్వీకారపూర్వభావిత్యాగనిరూపణముం, చతుర్థప్రకరణత్తల్ ఉత్తమనిల్ అనుష్ఠాత్మస్వరూపముం, పంచమచరమప్రకరణజ్ఞానీ చరమచతుర్థ్యర్థముం, షష్ఠప్రకరణత్తల్ చరమనారాయణపదార్థముం, సప్తమప్రకరణత్తల్ చరమనారశబ్దార్థముం, అష్టమప్రకరణత్తల్ బహువ్రీహిసిద్ధసమ్మన్తాను రూప రక్షణనిర్దేశకత్వముం, (తత్వమన్తవైకొడుకుకడవనల్ల) ఇత్యాదియాలే చరమసమశ్చబ్దార్థముం ప్రకాశికైకయాలే, ఇప్రబంధం ద్వయచరమార్థప్రకాశకముమాయదుకుం; (ప్రాసకాంతరపరిత్యాగత్తుకుం) ఇత్యాదియాలే ల్యప్టిలర్థముం (ఎక్లూమాచార్యనే) ఎవ్వవధారణార్థముం.

జీ - వ్యా.—ఇష్విరణ్ణక్రమతైయుమ్మశ్రీవిత్ “పేటుతరువికుమవళీ తస్యైరుమై” “తరుమామకళీ తత్” ఎన్ని అతనియన్త శిరణ్ణ మవతరి త్తతు; అకైయా లిరణ్ణ ప్రకారమునను సద్ధికుకుత్తయిలై. ఇప్రబంధద్వై, దీర్ఘశరణాగళియాన తరువాయ్ మొక్కిపోలే, ద్వయవివరణమాయదుకుం; ఎక్లనేయెన్నిల్, తరువాయ్ మొక్కియిల్, ముతల్ మూన్టువత్తాలే ఉత్తరఖణ్డార్థతైయుం, మేల్ మూన్టువత్తాలే పూర్వఖణ్డార్థతైయుజ్జోల్లి; మేల్ నాలుపత్తాలు మవ్వుపాయోపయోగియాన గుణజ్ఞతైయుం, అన్యోత్తీయజ్ఞానీ తమకు నకైయశ్రీపడియెయుం, అవ నూడు తమకున్డాన నిరుపాధిక సమ్మన్తతైయుం, తామ్మన్ది త్తపడియే పెత్తీపడియెయుం ప్రతిపాడికైయా లే, తదనురూపార్థజ్ఞతైచ్చొన్లి తలైకట్టి నాపోలే, ఇతిలుం ప్రథమత్తిలే పురుషకారతైయుం, అనన్తరముపాయతైయుం, అనన్తరమే తదుపాయాధికారినిస్తయెయు జ్ఞోల్లి కైయా లే పూర్వఖణ్డార్థతైయుం, అవ్విధికారినిస్తే శోల్లికిటవళివల్, ఉపేయాధికారాపేక్షితజ్ఞతై చ్చొల్లికిటతుకుల్లై ఉత్తరఖణ్డార్థతైయుజ్జోల్లి, మేల్ ప్రబంధశేషత్తాలుం, తదుపదేష్టావాన వాచార్యనళివల్, ఇవనుకున్డాక వేణ్ణుం ప్రతిపత్త్యనువర్తన ప్రకారజ్ఞతైయుం, ఇవనుకు మహావిశ్వసహేతువాన భగవన్నిర్దేశక కృపాప్రభావతైయుం, వాక్యద్వయోక్తోపాయోపేయ చరమావధియెయుజ్జోల్లి తలైకట్టుకైయా లే. ఒన్చదర్థప్రతిపాదకమానపక్షత్తిలుం, పూర్వవాక్యత్తిల్ క్రియాపదోక్తమానస్వీకార ముపాయాన్తర త్యాగపూర్వకమా యల్లితిరామైయాలుం, దినచరైయముప్పదత్తిచ్చొల్లిప్పడుకిట వధికారికే యుల్లతాకైయాలుం, సదాచార్యలక్షణం ద్వయోపదేష్టావాన వాచార్యన్మడి శోల్లికిటతాకైయాలుం, ద్వయవివరణమాక నిర్వహికుకుత్తయిలై. ఇప్పడి ద్వయవివరణమానవితిలే, ద్వయన్తన్నిచ్చొలే మునిణ్ణ రహస్యద్వయార్థజ్ఞుం సక్రీహణోక్తజ్ఞానీ యదుకుం; ఎక్లనేయెన్నిల్ (అహవర్థత్తుకుం) ఎన్టుతుడక్కి (అడియానెన్తితే) ఎన్టు మళవాకవుం (స్వరూపప్రయుక్తమానదాస్యమితే ప్రధానం) ఎన్టుం ప్రణవార్థజ్ఞోల్లిప్పట్టు; (స్వయత్పనివృత్తి) ఇత్యాదియాలుం (తనైత్తానే ముడికైయావతు) ఎన్టుతుడక్కి (ఇప్పడిసర్వప్రకారత్తాలుం) ఎన్ని అతుకు కీర్తిత్తాలుం సమశ్చబ్దార్థజ్ఞోల్లిప్పట్టు; (పరప్రయోజన ప్రవృత్తి) ఇత్యాదియాలుం (ఉపేయతుకిలైయ పెరుమాతైయుం) ఇత్యాదియాలుం (కైజుర్యద్వై భక్తిమూలమల్లాతపోతు) ఇత్యాదియాలుం తృతీయపదార్థజ్ఞోల్లిప్పట్టు; (అజ్ఞానత్తాలే) ఇత్యాదియాలుం (ప్రాసకాంతరపరిత్యాగత్తుకుం) ఇత్యాదియాలు ముపాయాన్తరత్యాగతై సహేతుకమాక చ్చొల్లికైయా లే, తత్యాజ్యతైయుం త్యాగప్రకారముజ్ఞోల్లికిట పదద్వయార్థము జ్ఞోల్లిప్పట్టు; (ఇతుతనకు స్వరూపం) ఇత్యాదియాలుం (ప్రాప్తికుపాయ మవన్నినైవు) ఇత్యాదియాలుం “మామేకం - శరణం” ఎన్ని అపదజ్ఞానీ లర్థజ్ఞోల్లిప్పట్టు; (ప్రపత్యుపాయత్తుకుం) ఇత్యాదియాలే “వ్రజ” ఎన్ని అ స్వీకారవైలక్షణ్యజ్ఞోల్లిప్పట్టు.

(౨)

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఉపోద్ఘాతము.

౫

ఆ-వ్యా.—(మోక్షము కేరహేతువాయరుకుం) ఎష్టణిద్విలర్థముం ప్రకాశకైగ్రయా లే, ఇతుశరణ్యాభిమతతమ చ రమార్థప్రకాశకముమాయరుకుం. పితౌఒరునాశే ధివేశ్యతిరుముశ్చితిలే చరమార్థతైయరుళిచ్చెయానిజగ్ర, *తిరుచ్చి నూరిల్ నమ్మియార్, తిరువడికళిలేవిమృన్దు, పేరరుళాళప్పెరుమాళే, తమకు స్వప్నతిలే ఇరణ్ణెనచరమార్థసజ్జిమాతై విణ్ణి ప్పణ్ణాయ్య, తామనుసద్దికిరవర్థముమతు తానాన మైయైకగ్రణ్ణువిధ్దరాయ్, అవరైయమన్టీకరిత్తు ప్పేర్వరుళుకటవన్నాళిలే, పె రియ పెరుమాళుం స్వప్నతిలే తిరువాన్మలర్ ద్దరుళినపడియే ప్రబద్ధీకరిత్తురుళిన పరమచరమరహస్యమాయ్త్తు చరమప్ర సన్నజన శ్రవణమననరసనభోగ్యభూషణమానవిద్దవచనభూషణమ్. ఇతిల్ ప్రథమవాక్యతా లే, వేదతాత్పర్య మిప్రబద్ధపిషయం ఆత్మైయటుతియిడుకై ప్రయోజనం, నిర్ణాయకనిర్ణేతవ్యత్వాది సమ్బంధం, సారార్థత్రోతా అధికారి, ఎన్నుమివై సూచితజ్జళే.

౧. ఇప్తప్రథమవాక్యతాల్, ఉపబృంహరూపబృంహణ విశేష తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ (వేదార్థ, మిత్యాది) ప్రత్య త్తాదిప్రమాణ విలక్షణమాయ్ పరోత్సార్థప్రకాశకమాయ్ అపారుషేయమాయ్ అవిచ్ఛిన్నపాఠసమ్ప్రదాయసిద్ధమాయ్ యథార్థప్రకాశమాయ్ స్వతఃప్రమాణమాయ్ “వేదయతీతి వేదః” ఎష్టబుభుత్సుకగ్రుళు సార్వార్థప్రకాశకమాన వేత్తిక

మూలం.—౧॥ వేదార్థం

జీ-వ్యా.—(అపనివనై) ఎష్టతుడణ్ణి (సాత్తన్ప్రీత్యైలేవరుం పారతన్ప్రీంప్రబలం) ఎష్టమళపుం సర్వపాపజ్జలై యుం తళియన్టీకరికుమీశ్వరసాత్తన్ప్రీత్యైయుం, (కృపాఫలము మనుభవితేయటవేణుం) ఎష్ట ఫలసిద్ధియిల్ కణ్ణిజివిణ్ణ మైయు జ్జొల్లుకైయా లే, ఉత్తరార్థతి లర్థజ్జొల్లుప్పట్టు.

౧. (వేదార్థ, మిత్యాది) ప్రమాతావాసవ౯ ప్రమాణత్వైకొగ్రణ్ణితే ప్రమేయత్వైనిశ్చయిప్పతు. అప్తప్రమాణదా౯, ప్రత్యత్తాదిరూపేణ అప్తవిధమాకచ్చొల్లువర్కళే; అతిల్ “ప్రత్యక్షమేకజ్ఞార్వాకాః” ఇత్యాదియిచ్చొల్లుకటబాహ్య కుద్యష్టికలైప్పొలన్దియే, ప్రత్యత్తానుమానాగమజ్జళే మూతైయుం ప్రమాణతయా అన్టీకరిత్తు, ఉపమానాదిపజ్జక తైయుం అవశీరిలే యథాయోగమన్తర్థవిప్పిత్తు, అవశీరిల్ ప్రత్యక్షం ఇన్దియగ్రహణయోగ్యజ్జళిలుం, అనుమానం ప్రత్యక్షసి ధ్ధవ్యాప్తిగ్రహణాను రూపమాక కటిపసుపరోత్సార్థజ్జళిలుం ప్రమాణమాకపుం, అతీన్దియార్థతిల్ శాస్త్రమేప్రమాణమా కపుం నిషగ్నిత్తు, అతుతన్నిలుం “వేదేకర్త్రాద్యభావాద్యలవతిహినమై స్వస్మృథే నీయమానే తన్మూలత్వేన మానం తది తర దఖలంజాయతే, ఎన్దిటపడియే స్వప్రామాణ్యత్తుకు మూలసాపేక్షమాన పారుషేయశాస్త్రతైప్పశీరి, స్వతఃప్రా మాణ్యముడైయ వేదమే, ప్రబలప్రమాణమాకపు మటుతియిట్టిరుకుం పరమవైదికరాకైయా లే, ఇప్రబన్ధన్దిల్ తామరు లిచ్చెయ్కిట వర్థజ్జ లెణ్ణం వేదప్రతిపాద్యమెష్టమిడన్దోశీరి, ముతలిలే వేదతైప్రమాణమాక అన్టీకరిత్తుకొగ్రణ్ణు, తదర్థనిర్ణయం పణ్ణంక్రమతై ఇవాక్యత్తా లేయరుళిచ్చెయ్కితార్. అఖలహేయప్రత్యసీకత్వ కల్యాణైకతానత్వజ్జళా లే ఈశ్వరఅఖ లప్రమేయ విలక్షణమాయరుకుమాపోలేయితే, అపారుషేయత్వ నిత్యత్వజ్జళా లే వేదంఅఖలప్రమాణవిలక్షణమాయరు కుగ్రహణి; వేద త్తినుడైయ అపారుషేయత్వాది, “వాచావిరూపనిత్యయా” ఇత్యాదిశ్రుతియాలం, “అనాదినిధనా హ్యేషా వాగుత్పృష్టాస్వయమ్భువా ఆదౌ వేదమయిదివ్యాయత సుర్వాఃప్రసూతయః” ఇత్యాదిస్మృతియాలం ప్రతిపాదికగ్రప్పడా నిష్ఠతితే. ఇప్తశ్రుతిస్మృతికళే వేదనిత్యత్వతైచ్చొల్లుకైయా లే, తదపారుషేయత్వముంసిద్ధమితే; అతపవభ్రమ విప్రలష్క ప్ర మాదా శక్తి రూపదోషచతుష్టయసమ్భవనాగర్థరహితమా యరుకుం; పారుషేయత్వమితే అవై వరుకైకుగ్రమూలం. ఇప్పడియిరుకైయాల్ ఇతుకుగ్ర మేప్పట్టెతరుశాస్త్రమిల్లె; ఆకైయితే “సత్యంసత్యమ్మనసృత్యముద్ధృత్యభుజముచ్యతే, వేదశాస్త్రాత్పరంనాస్తివదైవం కేశవాత్పరం” ఎష్టబితిహాసికరాలుం పారాణికరాలుంపకకణ్ణమాకచ్చొల్లుప్పట్టు. ఇతినేశీరి మెల్లాన్దిరువుళ్ల వృశీరియితే “శుడర్ మిశుశుతి” ఎష్టనమ్మార్వారరుళిచ్చెయ్తతు; అవరైప్పి జ్జొల్లుమవరాయ్అభియుక్తా గ్రేసరరానభట్టరుం, “ఆదౌవేదాఃప్రమాణం” ఎష్టారితే. ఇత్తై వేదమెన్దిటతు, “వేదయతీతి వేదః” ఎన్దిటవృత్పత్తియా లే, బుభుత్సు క్కళాయ్ఆస్తికరాయరుప్పొర్లు సార్వార్థప్రకాశకమాయరుకైయా లే. ఇప్పడియిరువుళ్ల వేదదా౯, ప్రతిపాద్యార్థవిశేషతా లే భాగద్వయాత్మకమా యరుకుం; అత్తైఇవిడత్తిల్ ఉభయభాగసామాన్యవాచియాన వేదశబ్దతా లే సాక త్యేన శొల్లుకటతు.

శ్రీ వేళి తిరుముత్తమెన్దవ్యవహారం. * నమ్మియార్కు తిరుచ్చుకనూర్ అభిజనమెన్దం, మణ్ణాక్కం నివాసమెన్ద మరుళిచ్చెయ్వర్కళే

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఉపోద్ఘాతమ్.

ఆ. వ్యా.— కర్మబ్రహ్మమాకిలపూర్వాపరభాగార్థతై, సంశయవిపర్యయమటనిశ్చయిష్పతు, వేదార్థానుసారిణికథాన
మూ.— అటుతియిడువతు

జీ - వ్యా.— (అర్థం) ఎష్టపూర్వభాగ ప్రతిపాద్యమాన కర్మత్వేయం, ఉత్తరభాగప్రతిపాద్యమాన బ్రహ్మత్వేయం శోల్లుకిలతు. పూర్వోత్తరమీమాంసైకళీ “అథాతోధర్మజిజ్ఞాసా” ఎష్టం “అథాతోబ్రహ్మజిజ్ఞాసా” ఎష్టమితి ఉపక్రమిత్తతు; ఆకైయాల్ భాగద్వయత్తుకుం ప్రతిపాద్యం, ఆరాధనరూపమాన కర్మముం ఆరాధ్యవస్తువాన బ్రహ్మముమితి. కర్మత్వమిదేయ భగవదారాధనత్వం “సతత్త్వాత్కాన్యన్యదేవతాః” ఎష్ట అగ్నిద్రాది సకలదేవతైకళుం, భగవచ్ఛరీరభూతరాక శాస్త్రజ్ఞోల్లుకైయాలే సిద్ధమితి. ఇవాక్వారత్వేయతీస్తు అగ్నిద్రాది దేవతాన్తర్యామి సమారాధనమాక అనుష్ఠికుం-మవర్కళిడత్తిల్, ఇతినుడైయ భగవదారాధనత్వం స్పష్టమాయరుకుం; ఇవాక్వారమటియాతార్ అవోస్వదేవతామాత్రజ్ఞలై యుద్దేశిత్తుష్పష్టుంకర్మముం, వస్తుగత్యాభగవదారాధనమాయ్ త్తలైకగట్టుం, “యేయజన్తిపితౄనాద్దేవాః బ్రహ్మణా సహుతాశనాః సర్వభూతాన్తరాత్మానం విష్ణుమేవయజన్తితే” ఎన్నుకగడవతితే, “యేవ్యన్యదేవతాభక్తాయజన్తేన్ద్రయాన్వితాః తేపిమామేవకాన్తేయ యజన్త్యవిధిపూర్వకమ్, ఎష్టతానే యరుళిచ్చెయ్తానితే. ఆకైయాలెల్లుప్పడియాలుం, కర్మత్తుక్కు భగవదారాధనత్వం సిద్ధమితి. ఇప్పడియారాధన రూపమాన కర్మముం ఆరాధ్యవస్తువాన బ్రహ్మముమాకిల అర్థద్వయత్వేయమటియవే, త్యాజ్యోపాదేయ రూపసకలార్థజ్ఞలైయు మటియలాయరుకైయా లే, భాగద్వయ ప్రతిపాద్యంకర్మబ్రహ్మజ్ఞలెన్దిలతు. ఎక్లనేయెన్నిల్ కర్మన్దా బుభుక్షుకళుకుం విశ్వర్యసాధనమాయ్, ముముక్షుకళిల్ భక్తినిష్ఠరుగ ఉపాసనాజ్ఞమాయ్, ప్రవన్నరుగ కైజగర్యరూపమాయితే ఇరుప్పతు. ఇప్పడియరున్దుళ్లకర్మత్వి వేషత్తైఉత్తపడి యటియవే, అనన్తస్థిరఫల బ్రహ్మప్రాప్తికామరాన సాధకరుగ, ఇతు ఉపాసనాజ్ఞత్వేనోపాదేయం; విశ్వర్యాధికళుకుం ఉపాదేయమాన వాకారత్తాల్ త్యాజ్యమెష్టటియలాం. అనన్యసాధనరుగ ఇతుకొణ్ణు సాధికగవేణ్ణువ తొన్దిల్లుమైయా లే కైజగర్యరూపేణోపాదేయం; ఉపాసకరుగ ఉపాదేయమాన వాకారత్తాల్ త్యాజ్యమెష్టటియలాం. బ్రహ్మత్వే యటియుమొల్తు, తత్త్వరూప రూపగుణవిభూతికలెల్లా మటియవేణ్ణుకైయా లే, విభూతిభూతచేతనాచేతనశ్లోక్ స్వరూపమటియలాం; అతిల్ జ్ఞానానన్దలక్షణమాన చేతనస్వరూప వైలక్షణ్యమడియాక వరుకిలతాకైయా లే, కైవల్యత్వి వేషమటియలామ్; బ్రహ్మత్వమిదేయ శేషిత్వప్రాప్యత్వజ్ఞలైయటియవే, తదనుభవాదికళీ పురుషార్థమెష్టటియలాం; తదుపాస్యత్వ శరణ్యత్వజ్ఞలై యటియవే, తత్ప్రాప్తిసాధనవిశేషజ్ఞలై యటియలాం; సాధ్యాన్తరసాధనాన్తరజ్ఞలీనుడైయ త్యాజ్యత్వేయం, బ్రహ్మత్వమిదేయ నిరతిశయ భోగ్యత్వేయేయం, అనన్యసాధ్యత్వత్వేయం, తత్ప్రాకార తయాపరతన్త్రమానస్వస్వరూపత్వేయం దర్శికగవే, సుస్పష్టమాకవటియలాం. ఆకఇప్పడియరుకైయా లే భాగద్వయత్తుకుం ప్రతిపాద్యం, ఆరాధనస్వరూపమానకర్మముం ఆరాధ్యవస్తువాన బ్రహ్మముమెన్ను కుగత్తైయిల్లై, “త్వదర్పావిధిముపరిపరిక్షీయ తేపూర్వభాగః | ఉద్ధోర్భాగస్తద్విహంగుణవిభవపరిజ్ఞాపనైస్తత్పదాప్తా” ఎన్దితే భట్టరరుళిచ్చెయ్త తతు. ఇప్పడి భాగద్వయ ప్రతిపాద్యజ్ఞలాన ఇవ్వర్థజ్ఞలై అటుతియిడుకైయావతు, కర్మత్వమిదేయ స్వరూపాజ్ఞఫలాదికలైయుం, బ్రహ్మత్వమిదేయ స్వరూపరూపగుణ విభూత్యాదికలైయుం, సంశయవిపర్యయమట నిర్ణయికైయా . అతుతా శేయ్యుమొల్తు, సకలశాఖా ప్రత్యయన్యాయత్తాలుం సకలవేదాన్త ప్రత్యయన్యాయత్తాలుం శేయ్యువేణుం. అతిల్ సకలశాఖాప్రత్యయన్యాయమావతు-ఒరువాక్యత్తై ఓరర్థత్వేచ్చొన్నాల్, అతినుడైయఅక్తోపాజ్ఞాదికలై నేరాకవటికైకాక, శాఖాన్తరజ్ఞలెల్లాత్తిలుం సజ్చరిత్తు, అవశీర్ణిచ్చొల్లుకిల వర్థజ్ఞలీలుం జ్ఞానంపిలన్దు, అవ్వర్థజ్ఞళుకుం అన్యోన్యం విరోధజ్ఞలైయుంశమిప్పిత్తు, తనకగభిమతమాన అజ్ఞియోడే శేరుమవశీర్ణుచ్చేరైగ. సకలవేదాన్తప్రత్యయన్యాయమావతు-ఒరువేదాన్తత్తిలే ఒరువాక్యమొరర్థత్వేచ్చొన్నాల్, అల్లాత వేదాన్తజ్ఞలీలుం సజ్చరిత్తు, అవశీర్ణిచ్చొల్లుకిల వర్థజ్ఞళుకుం న్యోన్యం విరోధంవారాతపడి విషయవిభాగంపణ్ణి, తనకగభిమతమానవర్థజ్ఞళోడే శేరుమవశీర్ణుచ్చేరైగ. ఇతుతా మహామతికథానమహర్షికళుకొగ్గళియ, అల్లాతారుగ శేయ్యుప్పొకామైయాల్, ఉపబృంహణజ్ఞళీ కొణ్ణే నిర్ణయికగవేణుం.

ఆ - వ్యా.—సదాచారాదినిష్ఠాయక ప్రమాణమాన మన్వాదిస్త్మృతికళాలుం, పురావృత్తరూపజ్ఞాన ఇతిహాసజ్ఞానాలుం, సగ్రాదివజ్ఞులక్షణోపేతజ్ఞాన పురాణజ్ఞానాలుమెన్నితార్. ముతలిలే(వేదం)ఎన్ఱు “ఆదావేదాః ప్రమాణం” ఎన్నిటఆచార్యోక్తియై యనుసస్థిగి-తార్. వేదశబ్దంఉభయభాగసామాన్యవాచియాకై యాలే, అర్థశబ్దముంసామాన్యవాచియమామిత్తే. (అర్థమటుతియిడువతు) ఎన్ఱుశబ్దమటుతియిడుకై వ్యావర్తిగి-టతు, “ఇతిహాసపురాణాభ్యాం వేదంసముపబృంహయేత్. విభేత్యల్పశ్రుతాద్వేదోమామయమ్ప్రతివ్యతి” ఎన్ఱుఅవిశదత్తై విశదీకరికుం స్మృత్యావ్యప బృంహణజ్ఞైకొగ్గణ్ణే, వేదార్థత్తై నిర్ణయికు-వేణుమెన్ఱుతిత్తే.

౧. ఇవశ్రీరీత్ ఎత్తాలెవ్వర్థమటుతియిడుప్పడుమెన్ఱు వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (స్మృతియా లే, ఇత్యాదియాల్) మన్వాదిస్త్మృతియా లే, భగవదర్పావిధిపరమాన పూర్వభాగార్థకర్తృవిశేషంఅటుతియిడుగ-డవతు; ఇతిహాసపురాణజ్ఞానాకిట స్మృతివ్యావృత్తజ్ఞాన మశీణ్ఱయిరణ్ణాలుం, భగవత్స్వరూపాదిజ్ఞాపకమానఉత్తరభాగార్థబ్రహ్మంఅటుతియిడుగ-డవతు. ఇన్ఱస్మృత్యాదికళుక్కువేదార్థనిష్ఠాయకత్వంసమమాకిలుం, అర్థవ్యక్తిభేదనిష్ఠాయకత్వరూపమాన తత్తద్భాగప్రాధాన్యముణ్ణేన్ఱుపడి. “ఆసీదిదంతమోభూతం” “ఆపోనారాఇతిప్రోక్తాః” ఎన్ఱు త్యాదియాల్ స్మృతికు-బ్రహ్మపరత్వముణ్ణేయాకిలుం కర్తృపరత్వత్తిలుం,

మూ.—స్మృతీతి హాసపురాణజ్ఞానాలే.

౨. స్మృతియా లే పూర్వభాగ త్తిలర్థమటుతి

యిడుగ-డవతు; మశీణ్ఱయిరణ్ణాలుం

ఉత్తరభాగ త్తిలర్థమటుతియిడుగ-డవతు.

జీ-వ్యా.—ఆకైయా లే తన్నిన్ఱాయకత్వలై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (స్మృతీతిహాసపురాణజ్ఞానాలే, ఎన్ఱు) స్మృతికళావన-ఆప్తరానమన్ఱుత్రి విన్ఱు హారిత యాజ్ఞవల్క్యాదికళాలే అభిహితజ్ఞానధర్మశాస్త్రజ్ఞే; ఇతిహాసజ్ఞాన-పురావృత్తప్రతిపాదకజ్ఞాన శ్రీమద్రామాణ్యమహాభారతాదికళే; పురాణజ్ఞాన-సగ్రాదివజ్ఞులక్షణోపేతజ్ఞాన బ్రాహ్మ పాద్మ వైష్ణవాదికళే. వేదార్థమటుతియిడువతు ఇవశ్రీరీతయెన్ఱు ఇప్పడినియ మేనవరుళిచ్చెయ్తతు, ఇవశ్రీణ్ఱయెన్ఱు స్వబుద్ధ్యానిర్ణయిక్కుమళవిత్, అల్పశ్రుతనాననుకు-విప్రతిపత్తివరుమాకై యాలే, వేదకాలువ్యహేతువామెన్ఱునినైత్తు. ఇన్నియమన్ఱా “ఇతిహాసపురాణాభ్యాం వేదంసముపబృంహయేత్. విభేత్యల్పశ్రుతాద్వేదోమామయమ్ప్రతివ్యతి” ఎన్ఱుబార్హస్పత్యస్మృతియిలుం మహాభారతత్తిలుం శొల్లప్పట్టిత్తే. ఇవ్వపక్రమవాక్యప్రక్రియైయా లే, పురుషకారవైభవన్ఱుడక్కి ఆచార్యాభిమానపర్యవ్రమాక, ఇప్రబన్ఱత్తిలివరుళిచ్చెయ్కిట వేదార్థజ్ఞలైలాం, ఉపబృంహణజ్ఞళే కొణ్ణే నిశ్చయిత్తరుళిచ్చెయ్కితార్తెన్ఱు మిడన్ఱోశీఱికిటతు; అతుతా తత్తదర్థజ్ఞశరుళిచ్చెయ్కిటస్థలజ్ఞళి లే సమ్ప్రతిపన్ఱం. ఆక ఇన్ఱావ్యత్తాల్, సకలప్రమాణజ్ఞళిలుం వేదమేప్రబలప్రమాణమెన్ఱుమిడముం, తదర్థనిర్ణయంపణ్ణం క్రమముజ్ఞోల్లిశీగ్రయ్త్తు.

౨. ఇవశ్రీరీత్ ఎత్తాలే ఎన్ఱభాగ త్తిలర్థం అటుతియిడుగ-డవతెన్ఱు వరుళిచ్చెయ్కితార్, (స్మృతియా లే, ఎన్ఱుతుడక్కి) ఉపబృంహణమానవేదత్తుకు-ప్రతిపాద్యార్థవిశేషత్తాలేయితేభాగభేదముణ్ణాయ్త్తు; అప్పడియే ఉపబృంహణజ్ఞళుకుం ప్రతిపాద్య విశేషత్తాలేభేదముణ్ణేత్తే. అతిత్ స్మృతికళే పూర్వభాగోపబృంహణజ్ఞానాకళుం, ఇతిహాసాదికళే ఉత్తరభాగోపబృంహణజ్ఞానాకళుం నిర్మితజ్ఞానకై యాలే, తత్తదుపబృంహణజ్ఞలైకొగ్గణ్ణే తత్తద్భాగార్థనిశ్చయంపణ్ణ వేణ్ణియితే యిరుప్పతు. అత్తేప్పశ్రీ ఆచారవ్యవహార ప్రాయశ్చిత్తాదికళుకు-ప్రతిపాదకజ్ఞాన ధర్మశాస్త్రజ్ఞానాలే, కర్తృప్రతిపాదకమాన పూర్వభాగ త్తిలర్థనిశ్చయంపణ్ణక-డవతు; భగవత్స్వరూపరూపగుణ విభూతిచేష్టితజ్ఞళుకు-ప్రతిపాదకజ్ఞాన ఇతిహాసపురాణజ్ఞానాకిట మశీణ్ఱయిరణ్ణాలుం, బ్రహ్మప్రతిపాదకమాన ఉత్తరభాగ త్తిలర్థనిశ్చయం పణ్ణక-డవతెన్ఱిత్తార్. ఇప్పడి ఉభయవిధమానఉపబృంహణజ్ఞాలే ఉభయభాగార్థత్తైయుం అటుతియిడుకై యావతు - అనధీతశాఖాన్తరార్థజ్ఞళుకుం ప్రతిపాదకజ్ఞాన ఇవశ్రీరీతాలే, అధీతశాఖార్థజ్ఞలై అపేక్షితవిశేషజ్ఞళోడేహుడ నిశ్చయికై. స్మృతికళే తన్నిలే బ్రహ్మప్రతిపాదనముం,

ఆ. వ్యా.—“స్వకర్మణాతమభ్యర్చ్య” “వర్ణాశ్రమాచారవతా” ఎన్నిత్యాదియాలి ఇతిహాసాదికళుకు కర్మపరస్వ ముణ్డేయాకిలుం బ్రహ్మపరత్వత్తిల్ పాధాన్యమాకకడవతు. పూర్వభాగోపబృంహణప్రధానస్మృతియైష్వరీయ, ఉత్తరభా గోపబృంహణ ప్రధానస్మృతాన ఇతిహాసపురాణజ్ఞాన సారాంశమెన్ఱుమత్తాలే (మనీయిరణ్ణుం) ఎన్ఱువ్యావర్తికిర తార్.

3. ఇవైతా తమ్మిలూకు మోఁనెన్ఱిల్ ఒవ్వాతు; ఇతిహాసమే ప్రబలమెన్ఱి తార్ మేల్, (ఇరణ్ణిలు, మిత్వాదియాలి) సారభాగోపబృంహణత్వ సామ్యముళ్ళ ఇతిహాసపురాణజ్ఞానాకిలవిరణ్ణిలుం వైత్తుకొన్ఱు, “యస్మిన్ కల్పేతుయత్ప్రీక్తం పురాణంబ్రహ్మణాపురా తస్య తస్య తుమాహాత్మ్యం తత్స్వరూపేణవర్ణ్యతే” ఎన్ఱి త్యాదిప్పడియే రాజస తామస సజ్జీర్ణ పురుషమాహాత్మ్యత్తైయుం, సాత్వికపరమపురుషమాహాత్మ్యత్తైయుం కలన్ఱు కట్టియాక వర్ణికురమతాయ్, పక్షపాతి యాయ్ అన్యపరమాయ్ భగవద్గుణమాత్రప్రధానమాయ్ అపూర్ణార్థముమాన పురాణత్తిణ్ఱిల్, “వేదేరామాయణేపుణ్యే భారతేభరత్సభా ఆశామధ్యేతథాన్వేచ విష్ణుస్సర్వత్రగీయతే” ఎన్ఱు ఆదిమధ్యావసానం పరమపురుషమాహాత్మ్యత్తైయే వర్ణికురమతాయ్ అపక్షపాతియాయ్ అనన్యపరమాయ్ భగవద్గుణచేష్టితోభయ ప్రకాశకమాయ్ “యదిహస్తేతదన్యత్ర యన్వేహస్తేతత్కచిత్” ఎన్ఱుపూర్ణార్థముమాన ఇతిహాసం ప్రబలమెన్ఱి తార్. (ఇరణ్ణు) ఎన్ఱిల విణైప్పాలి, ఇవనీర్ణి

మూ.—3. ఇవైయిరణ్ణిలుం వైత్తుకొన్ఱితిహాసంప్రబలం.

జీ - వ్యా.—ఇతిహాసాదికళిలేకర్మప్రతిపాదనముం ఉన్ఱాయరున్ఱతేయాకిలుం; స్మృతికళిల్ బ్రహ్మప్రతిపాదనం కర్మజ్ఞానినుడైయ తదారాధనరూపత్వ జ్ఞాపనార్థమాకవుం, ఇతిహాసపురాణజ్ఞాన కర్మప్రతిపాదనం కర్మజ్ఞానినుడైయ ఉపా సనాజ్ఞత్వ జ్ఞాపనార్థమాకవుం. ఆకైయాలే, ఇప్పడివకైయిట్టు శొల్లకురైయిల్లె, “సామ్యేణపూర్వభాగార్థ పూరణం ధర్మశాస్త్రతః | ఇతిహాసపురాణాభ్యాం వేదాన్తార్థః ప్రకాశ్యతే” ఎన్ఱుకకడవతిణ్ఱె.

3. ఉత్తరభాగోపబృంహణద్వయత్తుకురం తారతమ్యముణ్డో, తన్నిలూకు మో, ఎన్ఱిల శజైరయిలేయరుళిచ్చెయ్ కిణార్ మేల్.—, అన్ఱి కేర ఏకభాగవిషయమాన ఇరణ్ణుఉపబృంహణజ్ఞానీలుం, ఇన్ఱతు ప్రబలమెన్ఱుమనీయిందర్శిప్పిక్కుర వేణుమెన్ఱు, తామేతిరువుళ్ళమ్మనీర్ణి అరుళిచ్చెయ్ కిణార్కాకవుమాం, (ఇవైయిరణ్ణిలు, మెన్ఱుతుడజ్జి) అతావతు - శ్రేష్ఠభాగో పబృంహణతయా వన్ఱశేర్తియై యుడైతాన ఇవైయిరణ్ణిలుం వైత్తుకొన్ఱు, పామాన్యత్తిల్ వన్ఱల్ పురాణత్తిలుం ఇతి హాసత్తుకుర సాబల్యముణ్డెన్ఱె. పురాణత్తిణ్ఱిల్ ఇతిహాసత్తుకుర పాబల్యం, పరిగ్రహాతిశయం మధ్యస్థతై కర్తురాప్త తమత్వం ఆకిల వివనీర్ణాలే. ఇవనీర్ణిల్ పరిగ్రహమావతు-శాస్త్రపరిగ్రహం, “వేదవేద్యేవరేపుంసిజాతే దశరథాత్మజే | వేదః సాచేతసాదాసీత్సతా ద్రామాయణాత్మనా” “మతిమన్థానమావిధ్యయేనాసాశ్రుతిసాగరాత్ | జగద్ధితాయజనితోమ హాభారతచన్ద్రమాః || వ్యాసవాక్యజలౌఁఘన కుభర్తృతరుహానిణా | వేదజైలావతీర్ణేన సీరజస్తామహీకృతా || విభేతిగహనాచ్ఛా స్త్రా న్నరస్త్రీవాదివౌషధాత్ || భారతశ్శాస్త్రసారోఽయమతః కావ్యాత్కనాకృతః || విష్ణోవేదేషువిద్వత్సుగురుషుబ్రాహ్మణేషుచ | భక్తిర్భవతికల్యాణీ భారతాదేవధీమతాం” ఇత్యాదికళాలే పురాణవిశేషజ్ఞానీ ఇతిహాసం క్లాఘిక్కుప్పడాన్ఱు తిణ్ఱె; మధ్యస్థతైయావతు - “యస్మిన్ కల్పేతుయత్ప్రీక్తం పురాణంబ్రహ్మణాపురా తస్య తస్య తుమాహాత్మ్యం తత్స్వ రూపేణవర్ణ్యతే” ఎన్ఱుసర్వపురాణత్తుకురం ప్రవర్తక బ్రహ్మవాయ్, అవనుకుర యాతారుకల్పైల్ గుణత్రయత్తిల్ యా తారుగుణం విజ్ఞాయరున్ఱతు, అన్ఱగుణానుగుణ దేవతైయైయ మాహాత్మ్యత్తై పురాణత్తిల్ శొల్లుకై యాలే, పక్షపాతికళాయి రుకురం పురాణజ్ఞానీ పోలన్ఱి కేర, లొకికవైదిక సకలార్థనిర్ణయత్తిలే అధికృతజ్ఞానకైయాలే ఒరువిషయత్తిలుం పక్షపాతమి ణ్ఱి కేరయిరుకైర; కర్తురాప్తతమత్వమావతు - ప్రబద్ధకర్తావానవన్ యథార్థదర్శనసామర్థ్యత్తైయుం యథాదృష్టార్థవాదిత్వ త్తైయుం మికవుముడైయవనాయురైర. “అభేతిహాసపురాణ యోరితిహాసాబలీయాంసః, కుతః తేహంపరిగ్రహాతిశేకా త్, సర్వత్రమాధ్యస్థేనభూతార్థప్రతీతేః, వచనసౌష్ఠవేన, కర్తురాప్తతమత్వావగతేశ్చ” ఎన్ఱుతుడజ్జి పరిగ్రహాతిశయాదిక కళాలే పురాణాదితిహాసపాబల్యం, సామాన్యేన తత్వనిర్ణయత్తిలే ఉయ్యొన్ఱైరాలుం; “మహాభారతం హిపరిగ్రహవి శేషావసితం” ఎన్ఱుతుడజ్జి, “ధర్మేచార్థేచకామేచమోక్షేచభరత్సభా | యదిహస్తేతదన్యత్రయన్వేహస్తేతత్కచిత్”

(3) శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. (*) పురుషకారవైభవమ్.

౯

అ-వ్యా. ఏక భాగోపబృంహణత్వసామ్యముం, స్వస్వలక్షణ సిద్ధభేదముం, అన్యోన్యప్రతియోగిత్వముం తోష్ఠకీటతు.

౪. ఇంద్రపాబల్యసిద్ధమాన ఇతిహాసత్తినుడైయ పాదాన్యత్తైమూతలికిఁ జూర్ మేల్, (అత్తా, విత్తాదియాల) పృతిపాద్యాధివిశేషసిద్ధపాబల్యత్తాలే, పురాణజ్ఞలిత్ వ్యావృత్తమాన ఇతిహాసమానతు, “ఇతిహాసాపురాణానికల్పా” “ఇతిహాసపురాణాభ్యాం” ఎష్టం ఉపబృంహణ్యాపబృంహణజ్ఞలిత్ పురాణజ్ఞలిత్ ముట్టుడ ఎడుకఁపుట్టతెన్లు ఇతిఁ పాబల్యంస్థిరీకరికఁ పుడుకీటతు. ఆక వేదత్తిఁ ఉభయభాగాధోపబృంహణ భేదముం, పూర్వోపబృంహణత్తిత్ పృబలమాన ఉత్తరోపబృంహణద్వయత్తిత్, ప్రథమోపబృంహణత్తిఁ పాదాన్యంతోల్లితీయత్తు. ఇవ్వళపుం ఇప్రిబధారమ్ముమ్.

౫. ఇప్పుడి ప్రధానమాన ఇతిహాసద్వయద్వై, అర్థవిశేష తారతమ్యముడైత్తెనిఁ జూర్ మేల్, (ఇతిహాసా, దివాక్యద్వయత్తాలే) మహాభారత రామాయణమాకీట ఇతిహాసద్వయత్తిత్, ప్రతిపాద్యాధి విశేషత్తైప్పరీధి శ్రేష్ఠమాన

మూ. — ౪. అత్తాలేయతుముట్టుటతు.

౫. (*) ఇతిహాసశ్రేష్ఠమాన

జీ-వ్యా — ఇతి తొకిక నైదిక సకలార్థనిర్ణయాధికృతత్వేన, క్వచిదపిఅపక్షపాతిత్వాచ్చ, పురాణోభ్యోబలవత్తరం” ఎన్నుమతశవాక పరిగ్రహాతిశయత్తాలుం మధ్యస్థతైయాలుం పురాణజ్ఞలిఁజూర్ మేల్ ఇతిహాసవిశేషమాన మహాభారతతుకుఁజ్ఞానప్రాబల్యం, శ్రీసహస్రనామభాష్యత్తిత్ భట్టరాలుంప్రతిపాదికఁపుట్టతీటె.

౪. అతిఁ ప్రాబల్యత్తై యితైవికిఁజూర్. (అత్తాలే, ఎష్టతుడజ్ఞి) అన్ద ప్రాబల్యత్తాలే, “ఇతిహాసపురాణంపబ్బుమ్” ఎష్టం, “ఇతిహాసపురాణాభ్యాం” ఎష్టం, శ్రుతిస్మృతికలితే ఇరజ్జైయుం శేరచ్చొల్లుకీటవళవిత్, ఇతిహాసమానతు పురాణత్తుకుఁ మున్నేజొల్లిప్పట్ట తెన్లై. ద్వద్వస్వమాసత్తిత్ “అల్పాచ్చరమాతల్, “అభ్యర్హితమాతలితే ముట్టుడువతు; అతిత్ అల్పాచ్చరమష్టియే యిరుకఁ, అతుముట్టుటతుఅభ్యర్హితత్వత్తాలే యితే; ఇన్దవభ్యర్హితత్వత్తుకుఁ మూలం అతిఁ ప్రాబల్యమెన్లుకరుత్తు. — అథవా (స్మృతీతిహాసపురాణజ్ఞళాలే) ఎష్ట భాగద్వయోపబృంహణజ్ఞళైయుం సమస్తమాక చొల్లుకీటవిడత్తిత్, “ఇతిహాసాశ్చపురాణానిచ ఇతిహాసపురాణాని, స్మృతయశ్చఇతిహాసపురాణానిచ స్మృతీతిహాసపురాణాని” ఎష్టిప్పడియివర్ కుఁ సమాసవివక్షైయాకైయాల్, అల్పాచ్చరమాన పురాణత్తుకుఁ మున్నే ఇతిహాసత్తై అరుళిచ్చెయ్తతిక కరుత్తై (ఇవైయిరజ్జీలుం) ఇత్యాదియాలేయరుళిచ్చెయ్కీటారాకవుమాం. ఇన్దయోజనైయిత్ (అత్తాలే యతుముట్టుటతు) ఎన్నిటవితుకుఁ అన్దప్రాబల్యత్తాలే (ఇతిహాసపురాణజ్ఞళాలే) ఎన్నిటవిడత్తిత్ పురాణత్తుకుఁ మున్నే ఇతిహాసంతొల్లిప్పట్టతెన్లు పారుళాకకఁ డవతు. ఆక వేదార్థనిర్ణయంపణ్ణుమళవిత్ తదుపబృంహణజ్ఞళాలే పణ్ణ వేణుమెన్లుం, అతిత్ పూర్వోత్తరభాగోపబృంహణజ్ఞళిన్నతెన్లుం, ఉత్తరభాగోప బృంహణజ్ఞళాలే ఇతిహాసపురాణజ్ఞళిత్ ఇతిహాసంప్రబలమెన్లుం అరుళిచ్చెయ్కైయాల్, మేల్ తామరుళిచ్చెయ్యిప్పకుకీట వర్ణజ్ఞళుకుఁ ప్రమాణమొరుజ్జవిట్టరుళినారాయ్తు.

జీ - వ్యా. — ౫ ముతలితే (వేదార్థం) ఇత్యాదియాలే వేదతదర్థతదుప బృంహణవిభాగజ్ఞళుం పణ్ణి నారేయాకిలుం, చేతనరుడైయ పుజ్జీవనత్తుకుఁ అసేషితార్థజ్ఞళరుళిచ్చెయ్యి విక్రిన్దవరాకైయాలుం, అతుతాఁ పూర్వభాగవేద్య మన్లికేఁ ఉత్తరభాగవేద్యమాకైయాలుం, పూర్వభాగత్తిత్ ముముత్తుపుకుఁజ్ఞాతవ్యాంశముశ్లతుం, ఉత్తరభాగార్థజ్ఞళాలే స్వరూపోపాయ పురుషార్థప్రతిపాదనస్థలజ్ఞళితే తత్తదనుగుణత్యాజ్యోపాదేయకథన ముఖేన జ్ఞాపికఁలాయిరుకైయాలుం, ఉత్తరభాగార్థనిర్ణయత్తిత్ ప్రవృత్తరాయ్, అతుతన్నిలుం భగవత్స్వరూపరూపగుణవిభూతికైయుం భగవదుపాసనాదికైయుం, పరకఁ నిష్ఠ ప్రతిపాదికీటవిడజ్ఞళిత్, సారాసారవివేకపూర్వకమాక తాత్పర్యార్థజ్ఞళై సజ్జహిత్తు, సంశయవిపర్యయమణచేతనర్ కుఁ ప్రతిపత్తివిషయమామ్బడి యరుళిచ్చెయ్తు శెల్లికిఁజూర్ మేల్. అతిత్ ప్రథమత్తిత్ ఉత్తరభాగోపబృంహణద్వయత్తిత్ ప్రబలమాకచ్చిన్నఇతిహాసజ్ఞళిత్ వైత్తుకొణ్ణు, శ్రీరామాయణత్తినుడైయ పాబల్యత్తై ప్రకాశిప్పయానిష్ఠకొణ్ణు, తత్పృతిపాద్యాధివిశేషత్తైయరుళిచ్చెయ్కీటార్, (ఇతిహాసశ్రేష్ఠ, మెన్లుతుడజ్ఞి) శ్రీరామాయణత్తుకుఁ ఇతిహాసశ్రేష్ఠతైయావతు “వాల్మీకయేమహర్షయే

ఆ-వ్యా — శ్రీరామాయణత్వాత్ “కావ్యం రామాయణం కృత్సంసీతాయాశ్చ రితం మహత్” ఎన్టు పిటర్ శిత్రైయైవి డువికగ పెరుమా లైప్పిరిన్దు, శిత్రైయిరున్దు పిరాట్టియై డైయ కృపాతిశయత్వాత్ వన్ద వేదబ్రహ్మోల్లుకిటతు. “వేదానధ్యాపయామా సమహాభారతపఞ్చమాన్” ఎన్టు పఞ్చమ వేదమాన మహాభారతత్వాత్, “ఋగ్నాన్ తూత నెన్టు కట్టుత్తిలే మడక్కొలైకట్టి

మూ. — శ్రీరామాయణత్వాత్ శిత్రైయిరున్దు వేదబ్రహ్మోల్లుకిటతు.

మహాభారతత్వాత్ తూతుపోనవ నేదబ్రహ్మోల్లుకిటతు.

జీ వ్యా. — సద్విదేశాసనంతదా బ్రహ్మణా సమనుజ్ఞాతస్సోఽప్యపావిశదాసనే” ఎన్టు సర్వలోకపితామహానాన బ్ర హ్మవా లే సమ్భావితనాన శ్రీవాల్మీకిభగవానా లే ప్రణీతమా కైయాలుం, “నతేవాగన్యతాకావ్యే కాచిదత్రభవిష్యతి” ఎన్టు బ్రహ్మవను గ్రహితైగ యా లే ఇతిల్ శోన్మవర్ధజ్జ లైలాం మెయ్యాకకగడవతా కైయాలుం, “యావద్రామాయణకథా లో కేషు ప్రచరిష్యతి” ఎన్టు సకలలోకపరిగ్రహమున్డా కైయాలుం, ఇతిహాసా న్దరజ్జలైప్పిరి ప్రబలప్రమాణమాయరు కైగ. ఇతు తనై నడువిల్ తిరువీధిప్పిల్లైభట్టర్ తత్వత్రయప్రబన్ధత్తిల్ ప్రమాణాధికారత్తిలే యరుళిచ్చెయ్తారిత్. ఇన్నముం “వేదవేద్యేవరేపుంసి” ఇత్యాదిప్పడియే సర్వస్మాత్పరనాన సర్వేశ్వరగ సంసారిచేతనరక్షణార్థమాక ఇతరసజాతీయనాయ వన్దవతరిత్తాపోలే, సర్వప్రమాణోత్కృష్టమానవేదముం, తదవతారగుణచేష్టిత ప్రతిపాదనముఖేన తదాశ్రయణరుచియై సంసారికభుక్తున్డాకిరక్షి కైగ కాక, శ్రీరామాయణరూపేణావతరిత్త నెన్టు శోల్లప్పసు కైయాలుం, ఇతినుడైయ వేదబ్రం సమ్ప్రతిపన్నం పిరాట్టిఎన్టా తే (శిత్రైయిరున్దువల్) ఎన్టు రుళిచ్చెయ్తతు, అవళుడైయ దయాతిశయత్వై ప్రకాశిప్పి కైగ క్కాక; దేవదేవదివ్యమహిషియానతస్యైరుమైయుం శిత్రైయిరున్దున్దో మైయుం పారా లే, దేవస్త్రికల్ శిత్రైయై విడువికైగ కాక తా శిత్రైయిరున్దుతు దయాపరవశైయా యితే; ప్రజైకిణ్ణిలిల్ విక్రున్దాల్ ఒకగ కురిత్తైడుక్కుం మాతావైప్పిలే, ఇచ్చే తనర్ విక్రున్ద సంసారత్తిలే తాను మొకగ వన్దుపిటన్దు, ఇవర్ కల్ పట్టతైత్తానుప్పట్టు రక్షి కైగ యా లే, నిరుపాధికమాతృత్వ స వ్బన్దత్వాత్ వన్దనిరతిశయవాత్సల్యత్తుక్కుం ప్రకాశకమితేయితు. ఇన్దగుణాధిక్యత్వైవెళియిడు కైగ కాక వితే పరమాచార్య రాన నమ్మాన్దూర్ “తనిచ్చిత్తైయిల్ విశప్పబ్బికిళి మొక్కియాల్” ఎన్టు రుళిచ్చెయ్తతు; అవళుడైయ దివ్యసూక్తియితే ఇవ రిప్పడి యరుళిచ్చెయ్తైక్కుం మూలం. శిత్రైయిరున్దు తణ్డెయావతు - కర్మనిబన్ధనమాకిలిత్; ఆశ్రితరానదేవర్ కళుడైయ స్త్రి కల్ శిత్రైయైవిడువికైగ క్కాక, తన్ననుగ్రహత్తా లే తానేవలియచ్చెయ్తతా కైయా లే, పీఠిత్తుక్కుం డలామి త్తనైయితేయి తు; సంసారికలోకాకగర్భవాసమ్బన్ణిపిటికిటవితు, “పలపిటప్పాయుళివరుం” ఎన్టుప్పడి సర్వేశ్వరనుక్కు లేజసుర మాకిటతు, కర్మనిబన్ధనమట్టి కేగ అనుగ్రహనిబన్ధనమా కైయితే; ఆనపిన్సు ఇతువుం అనుగ్రహ నిబన్ధనమా కైయా లే ఇవళు కులేజసురమామి త్తనై. ఇత్తై రావణబలాత్కారత్తాలేవన్ద తాకనినైప్పార్ ఇవల్ శక్తివిశేషమఱియాత తున్దరిత్; “శీతోభవ” ఎన్నవల్ “నష్టోభవ” ఎన్నమాట్టాళ్లై; ఆకైయాలితు తన్ననుగ్రహత్తా లే పరరక్షణార్థమాకచ్చెయ్త శేయలా కైయా లే, ఇతువే ఇవల్ దయాదిగుణజ్ఞభుక్కు ప్రకాశక మెన్టు తిరువుళ్లప్పిరియాన్తు ఇవర్ (శిత్రైయిరున్దువల్) ఎన్టు రుళిచ్చెయ్తతు. శ్రీరామాయణమెల్లామివళుడైయ వేదబ్రహ్మోల్లుకిట తెన్టుమిడుం “కావ్యం రామాయణం కృత్సంసీతాయాశ్చ రితం మహత్” ఎన్టు శ్రీవాల్మీకిభగవాన్దా నేవాయాలై యిట్టువైత్తానిత్; “శ్రీనుద్రామాయణమపిపరంపాశీతిత్వచ్చరితే” ఎన్టు రుళిచ్చెయ్తారిత్ భట్టర్. అనన్దరం మహాభారత ప్రతిపాద్యత్తైయరుళిచ్చెయ్కీటార్, (మహాభారతత్తా, లెన్టుతుడన్ణి) ‘కృష్ణదైవపాయసంవ్యాసంవిద్ధినారాయణంప్రభుం । కోహ్యన్యోభువిమైత్రేయ మహాభారతకృద్భవేత్ ॥ ఏనంవిధంభార తంతు ప్రోక్తంయేనమహాత్మనా । సోఽయంనారాయణ స్సాత్మోద్వ్యాసరూపీమహామునిః” ఎన్టుభగవదావేశావతారమాయ్, “సహజావాచవ్యాసః పారాశర్యః” ఎన్టాత్తతమనాక ప్రసిద్ధనాయరున్దుళ్ల శ్రీవేదవ్యాసభగవానా లే “వేదానధ్యాప యామాస మహాభారతపఞ్చమాన్” ఎన్టి ఉపడియేపఞ్చమ వేదమాక ప్రణీతమాయ్, అనేకపురాణప్రశస్తమాయరున్దుళ్ల మ హాభారతముం, శ్రీరామాయణతోపాతిప్రబలప్రమాణం. ఇతువుం నడువిల్ తిరువీధిప్పిల్లైభట్టర్ తామేయరుళిచ్చెయ్తార్; పెరియభట్టరుం శ్రీసహస్రనామభాష్యోపాన్దూతత్తిలే, “శ్రీరామాయణవన్దహాభారతంప్రమాణం” ఎన్టు రుళిచ్చెయ్తారిత్.

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్యోతి . పురుషకారవైభవమ్.

౧౧

ఆ-వ్యా. — తూతుపోనకృష్ణసుడైయ సులభరతుకత్వత్తాల్ వస్తవేనీమజ్జోల్లుకిటతు. ఇతిహాసత్వమిరణ్ణుకుగ మొనీనీరు కగ, శ్రీరామాయణ త్రిశ్రేష్ఠతైమగ్గకారణం శబ్దవైషమ్యత్తాలన్తు, ఉభయముం సంస్కృతమాకైయాల్; వక్తృవైషమ్యత్తాలుమన్తు, ఉభయవక్తృకగళుం ఋషికళాకైయాల్; గ్రన్థబాహుళ్యత్తాలుమన్తు, మహాభారత మేబహుళమాకైయాల్; ఇనిమాత్యప్రభావత్తైప్పకల్ విశకుగపడుత్తుం శిత్రైయిరుప్రప్రభావం శోల్లుకైయాకిట అర్థవైషమ్యమేకారణమాక కగడవతు. పిఱరాగలిల్ విలక్ష్ణశిత్రైయిరున్తుం, పిఱరనర్థక్లాణిల్ కాల్ నడై కెట్టుం, స్వాభావిక పారతన్యముడైయళాయమిరుకుగ మిళనెజ్జానపురుషకార త్రినెనీమజ్జోల్లుం సారతమత్తోడొకుగమో; *తన్దైకాలిల్ విలక్ష్ణవన్తుం శిత్రైప్పడామల్ నమ్మపియుం, పిఱరనర్థంకణ్ణు కాల్ నడై తన్తుపోయ్, గౌణపారతన్యంభావికుగం వన్దెజ్జుడైయ స్వతన్త్రోపాయ నైభవంశోల్లుంసారప్రమాణం. ఇప్పడి (ఇతిహాసశ్రేష్ఠం) ఎన్తు సారతమప్రమాణత్తై ప్రథమత్తిల్ ఉపాదానంపణ్ణినవిత్తాల్, సారతమప్రమాణ వేద్య చరమశేషియాం, సంసారికళే శిత్రైయైవిడువికైకాక ఇకగరైప్పట్టు శిత్రైయిరున్తుం, అవర్కళే వేజ్జోల్ పొలుత్తుం ఇజ్జోల్ శోల్ వారైత్తేడియుం, ఆత్మమైకరైపురణ్ణు పారతన్యత్తైసొకిగియుం, స్వశక్తియైకైప్పిట్టుం శక్తి మాక పిన్దుడరుమ్బడియాయుం, ఆసురప్రకృతికళుకుగ హితజ్జోల్లియుం, తదీయర్ వరకగణ్ణు సత్తైయైప్పేనీరు, తత్సవర్గ ముల్లతు పెనీరు పాడానీరియుం, తదీయవిగ్రహమజ్జళాశాసనంపణ్ణియుం, తదీయరుడక సల్లాపిత్తు తాపమారియుం, సాప రాధరళవిలుం కృపాళుకుగళాయుం, అనన్యార్పణాయుం అనన్యదైవరాయుం అనన్యభోగరాయుం పోరుంపరమాన్తగుంబ కరుడైయతన్నేనీరుంఇప్రబంధత్తిల్ ఆమూలమాడం ప్రధానప్రమేయం, ఎన్తుమిడన్దోనీరు ముతలిల్ విన్దుప్రతేపంశెయ్తగు ఘకిణార్, ఎన్తు పిల్లైయరుళిచ్చెయ్ వర్.

౬. ఇవ్వేనీమిరణ్ణినూనీరు త్తైయరుళిచ్చెయ్ కిణార్ మేల్, (ఇవైయిరణ్ణాలు, మిత్యాదియాల్) శిత్రైయిరున్తుత్ తూతుపోకల్

మూ. — ౬. ఇవైయిరణ్ణాలు

జీ-వ్యా. — సర్వేశ్వరనెన్డాతే (తూతుపోనవ) ఎన్తు అవనుడైయవాళిత పారతన్యత్తైప్రకాశిప్పికైకాక; దేవదేవనానతన్దైయమైయుం శెయ్కిటతొళిలిన్దెయ్మన్బురాతే, పాణ్ణవర్కళుకాక కక్కుత్తిల్ ఒలైకట్టి తూతుపోయ్ నీరు ప్రణతపారతన్యైరుచిపరవశనాయితే; ఇతుతానివనుడైయ ఆశ్రయణసాకర్యాపాదకమాననీర్ మైకుగడలాయి రున్దుల్లవాత్సల్యాదికళుకెగ్గలాంప్రకాశకమాయిరుప్పతొన్బితే. ఇన్దగుణాధిక్యత్తిల్ శుడుపట్టితే “ఇన్నాన్ తూతనెనెన్డా” ఎన్తుం “ఘడైమన్నరిడై నడన్దతూతా” ఎన్తుం తిరుమజ్జైయాన్దొరరుళిచ్చెయ్ తతు; అన్దదివ్యసూక్తియితే ఇవరిప్పడియరుళిచ్చెయ్ కైకుగమూలం, “* పేళుత్తే పేళుకైయితే ఇవర్కళుకేనీరుం. తూతుపోనతు తణ్ మైయావతు - కర్కవశ్యత్తై యడియాకవరిలితే; విచ్చమాకవాశ్రేతవిషయత్తిల్ శెయ్కిటతొళిచ్చెయ్ మేనీరుత్తుకుగడలాయితే యిరుప్పతు. “సడ శ్రేయాభవతిజాయమానః” ఎన్తువరార్థమాకపిటకైయాల్ గెటమ్మెట్టు మెన్దుశ్రుతిశొన్నవితు, పరార్థమాకతన్నివైచ్చి యాలే శెయ్యమవైయెల్లామివనుకుగ తేజగ్గరమెన్దు మతుకుగపలక్షణమితే. ఇవశెయ్తమాత్యత్తై మాన్ద్యహేతువా కనినైప్పార్, అతిపుకేడరిల్ తలైయానవర్కళిత్తనై; అతివిత్ తలైనిన్ద వర్కళే “ఎత్తిటం” ఎన్తు మోహికుగమ్బడియా యితేయిరుప్పతు; ఇప్పడియిరున్దుల్ల విన్నీర్ మైయిలేనీరుత్తై వెళియిడుకైకాక వాయ్తు ఇవర్ (తూతుపోనవ) ఎన్తు రుళిచ్చెయ్ తతు. మహాభారత మెల్లామివనుడైయ వేనీమజ్జోల్లుకైయిలే తాత్పర్యమాకైయాలేయితే, మహాభారతకత్తై శొల్లత్తుడట్టుకిటవ “నారాయణకథామిమాం” ఎన్తు. ఆకవిప్రబంధద్వయన్తుకుగం ప్రధానప్రతిపాద్యజ్యోతి ఇన్నతెన్దు మి ఙం ప్రకాశిప్పికగప్పట్టు.

౭. ఉపబృంహణముఖేన వేదాన్తతాత్పర్యత్తై నిమగ్నిత్తు ఉజ్జీవనత్తుకుగడలానవనీరు చ్చొల్లువతాకవితే ఉపక్ర మిత్రతు; అతిలిపిన్దు శొన్న వివనీరత్ వేదాన్తత్తి లెవ్వర్థజ్యోతి శొల్లినీరైయ్ తైన్దు మాకాత్తైయిలే యరుళిచ్చె య్ కిణార్ మేల్, (ఇవై, ఎన్తుతుడక్కి) అతావతు, (శిత్రైయిరున్దువ శేనీరుం) (తూతుపోనవనీనీరుం) ఎన్నవివైయిరణ్ణాలు

ఆ.వ్యా.—ఆకిటవివైయిరణ్డాలుం, అపరాధభయనివృత్తిహేతుభూతమాన పురుషకారత్విక దయాభుత్వాదివైభవముం, సిద్ధోపాయత్తినుడైయ సులభత్వాదివైభవముం హర్షమాకశోల్లిశీగ్రయత్తు. వ.హాభారత రామాయణశ్లో(ఇవైయిరణ్డాలుం)ఎన్దరుళిచ్చెయవర్.

౭. ఇన్దపురుషకారం కార్యకరమామోబ్బతు వేణువతేతెన్న కృపాదికళే వేణుమెన్దితార్ మేల్, (పురుషకారమామోబ్బ, తిత్వాదియాత్) స్వతస్త్రోపాయత్విక ఇచ్చానువిధానంపణ్ణి, తదతిశయకరమాయ్కోణ్ణు పురుషీకరిప్పికుం మోబ్బతు.

మూ.—పురుషకార వైభవము ముపా

యవైభవముం శోల్లిశీగ్రయత్తు.

౭. పురుషకారమామోబ్బతు

జీ.—వ్యా.—అపరాధభూయిష్టరాన చేతనర్ కాశ్రయణీయైయామశవిల్, ఆఖిలజగన్మాతావాన సమృద్ధతైలుం కృపాదికళాలు, నడువారుపురుషకారంవేణ్ణాతపడివన్దాశ్రయికులూమ్బడియాయ్, అపరాధజ్జలైప్పార్తుశీటి“క్షిపామి” “నక్షమామి” ఎన్దు మీశ్వరహృదయత్తైత్తిరుత్తి, అవర్ కలైయన్దీకరిప్పికుం పురుషకారభూతైయానవళే వైభవముం; అన్దీకరిత్తాల్, పిన్దైయవళే తానేశ్శైతైకుత్తైకిలుం, “ఎన్దుడియారతు శెయ్యార్” ఎన్దుమటుతలైత్తు, తాశ్శెన్దీయనాయ్నిన్దు రక్షికుం ముపాయభూతనానవళ వైభవముం శోల్లిశీగ్రయత్తెన్దై (పురుషకారం) ఎన్దుం (ఉపాయం) ఎన్దుం ఇవతీణ్ణినిరూపక మాకవరుళిచ్చెయ్తతు పిరాట్టికుం పురుషకారత్వముం, ఈశ్వరనుకుం సాయత్వముం అసాధారణమెన్దు తోశీత్తుకై కాక. ఇతుత్తెన్దై “మత్ప్రప్తింప్రతిజన్తూనాం సంసారేపతతామథః | లక్ష్మీపురుషకారత్వేనిర్దిష్టపరమర్షిభిః || మమాపిచమతం హ్యేతన్నాన్యథాలక్షణంభవేత్” ఎన్దుం “అహంమత్ప్రప్రసాయోవై సాత్మోల్లక్ష్మీపతిస్స్వయం | లక్ష్మీపురుషకారేణ వల్లభాప్రాప్తియోగినిపతస్యాశ్చపశేషోఽయం నిగమాన్దైమశబ్ద్యతే” ఎన్దుం “ఆకిచ్చన్దే యికశరణాః కేచిద్భాగ్యాధికాఃపునః | మత్పదామోబ్బరుహద్వన్దం ప్రపద్యప్రీతమానసాః || లక్ష్మీపురుషకారేణవృతవన్దోవరానస | మత్తమాంప్రాప్యసేనేశప్రాప్యంప్రాపకమేవమాంబభ్యావృతాధాఃప్రాప్యన్దేమామేవానన్యమానసాః” ఎన్దుభగవచ్చాస్త్రుత్తిలేతానే యరుళిచ్చెయ్ తానితే. మశీణ్ణిప్పిరాట్టిమారుం సూరికళే ముతలానతడియరుం, ఇవళే సమృద్ధమడియాకవరుకిటపురుషకారత్వమితే యుళ్ళతు; ఇవలైప్పోలే స్వతస్సిద్ధమదై; ఆకైయితే “పతత్సాపేక్షసమృద్ధాదన్యేపామపలాత్తనాం | దేవీసూరిగురూణాంచ ఘటకత్వంనతుస్వతః” ఎన్దుదివసజ్గ్రహత్తిలేజీయరరుళిచ్చెయ్తతు. ఉపాయత్వముం “కృష్ణంధర్మంసనాతనం, ఎన్దుసనాత నధర్మమాకచ్చొల్లప్పడుకిటవవనుకే స్వతస్సిద్ధమాయ్, తడియరుం తదాసత్తియడియాకవరుకిటతేయ్తతు; ఆకైయా లేపిరాట్టికుం పురుషకారత్వముం, ఈశ్వరనుకుం సాయత్వముం నిరూపకమాకత్తట్టితై; ఇవన్దర్థత్తై వెళియిడుకై కాక వాయ్ త్తు ఇవరిప్పడియరుళిచ్చెయ్తతు. ఇప్పడియుపబృంహణమాన ప్రబన్దద్వయత్తాలుం ప్రతిపాదికపృడుకిట పురుషకారత్వము ముపాయత్వముం, ఉపబృంహ్యమాన వేదాన్దైలుక్తమానస్థలమే తెన్నిల్, కతవల్లుపనిషత్సిద్ధమానద్వయత్తిల్ పూర్వవా క్యత్తిలే ఉభయముం శేరవుక్తమితే. ఇచ్చేతననుకుం ఇరువరోడుం సమృద్ధమన్దాయరుకుం ఈశ్వరసమాశ్రయణత్తుకి-వళే పు రుషకారమాక వేణుకిట తెన్దైన్నిల్, మాత్మత్వప్రయుక్తమాన వాత్సల్యాతిరేకత్తాలుం, అవనైప్పోలేకాఠిన్యమార్దవజ్జళే కలన్ది రుక్తైయన్దికే కేవలంమార్దవమేయాయ్, పిటర్ కణ్ణుళివుకాణమాట్టాత ప్రకృతియాకై యాలుం, విముఖరై యుమభిముఖ రాకుంకైకుం కృపిపణ్ణుమవళాకై యాలుం, కుశీనివాళర్ కుం కూశావల్ వన్దుకాలిలేవిల్లిలామ్బడియిరుప్పోయ్, పుంస్త్వ ప్రయుక్తమానకాఠిన్యత్తోదేవితృత్వప్రయుక్తమానహితపరతైయైయుముడైయనాయ్, కుశీనిజ్జలైపత్తుమ్బ్బాకక్తణకిట్టుత్రూ రదణ్ణజ్జలైప్పణ్ణుకై యాలే, కుశీనివాళర్ కుం ముత్తైల్ల కుడల్ కరికుంమ్బడి యిరుకుం మీశ్వరనై, ఉచితోపాయజ్జళాలే కుశీని జ్జలైయడైయమటప్పిత్తు కూట్టిపిడుమవళుమాయరుకై యాలే, అపరాధమేవడివానవిచ్చేతన అవనైయాశ్రయికుం వ.విశ్ లో పురుషకారమాక వేణుం; ఆకైయితే ఇవనైయపాయమాకవరిక విక్రికిటవళవిత్ ఇవనైపురుషకారమాకమున్దుడుకిటతు.

౭. అనన్తరం పురుషకారత్విన్దకలై విస్తరేణ ఉపపాదికకోలి, ప్రథమత్తిలేపురుషకారత్వత్తుకుం ఆ వశ్యాపేక్షిత గుణజ్జలైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (పురుషకారమామోబ్బతు) ఎన్దుతుడణ్ణి (పురుషకారమామోబ్బతు) ఎన్దుతు

(౪)

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. పురుషకారవైభవమ్.

౧౩

ఆ-వ్యా.—(ఆమ్బోతు) ఎన్ఱుతు ఉభయసంస్కృతముమ్ తదనురూపపురుషకారత్వముమ్ అనాదియా యిరుకగ్రచ్చెయ్ తేయుమ్, తత్సత్త్వస్త్రినిరుద్ధమాన కాలమన్త్రియే, కృపావిశిష్టస్వాతస్త్రింకణ్ణు నిరోధపశ్చిత్తు పురుషీకరిప్పికుగ్రమ్బొ తెన్ఱపడి. పరదుఃఖాసహిష్టుతారూపైయానకృపైయిమ్, పరాధీనస్వరూపాదిమత్త్వమాకిట పారతస్త్రిముమ్, అన్యార్హ త్వయోగ్యతా రాహిత్యరూపమాన అనన్యార్హత్వముమ్, ఉభయసంస్కృతానుగుణమాక అవశ్యంవేణుమెన్ఱితార్. నిరపేక్ష మానస్వతస్త్రివస్తువికృపైయిం, సర్వసాధారణమాన పారతస్త్రిముమ్, అనన్యార్హమాన జ్ఞానశక్త్యాదిభగవద్గుణముమ్ పురుషకారహేతువాక కుగ్రాడామైయాల్, అన్యోన్యసాపేక్షమాన వివైమూన్ఱుం పురుషకారవస్తువుకేళువ్లత్తోన్ఱే; ఆశ్రయణోన్ఱుఖిర్ దుఃఖమైరామైకుగ్రం, తద్భుతకత్వంభగ్నమాకామల్ సఫలమాకైకుగ్రం, కృపాదిమూన్ఱుమ్పురుషకారత్తు కగ్రపేక్షితమితే. ఇతిత్ పారతన్త్ర్యానన్యార్హత్వశ్లో భగవన్నిరూపకవస్తు స్వరూపస్వభావమాయ్, కృపై నిరూపకస్వ రూపత్వైప్పశ్చిద్రిన్ఱు చేతననైవిషయాకరిత్తు జీవపరభుటకజ్ఞానాయుకుగ్రమ్; పురుషకారస్వరూపస్వభావవత్ తత్కృత్యముం పరాధీనముమాయ్ పరాధ్ధముమాయుకుగ్రమితే.

౮. ఇన్ఱకృపాదికలిక పురుషకారహేతుత్వత్తై అనుస్థానశేషమాక మూతలికిరణార్ మేల్, (పిరాట్టి, ఇత్యాదియాల్)

మూ.—కృపైయిమ్పారతస్త్రిము

మనన్యార్హత్వము వేణుం.

౮. పిరాట్టి

జీ-వ్యా.—పురుషకారమామిడ్తైన్ఱపడి. కృపైయావతు- పరదుఃఖాసహిష్టుత్వమ్, పారతస్త్రిమావతు- పరాధీ నత్వమ్, అనన్యార్హత్వమావతు-తద్వ్యతిరక్తవిషయానర్హత్వమ్; ఇవైపురుషకారత్తుకగ్రవశ్యాపేక్షితమానపడియెన్ఱెన్ఱిల్, చేతనన్ సంసారత్తిట్టుడుకిట దుఃఖంకణ్ణుపారుకగ్రమాట్టామల్, ఈశ్వరనోడే ఇవర్ కలైచ్చేరైగ్రకుగ్రడూనయత్తమ్పణ్ణు కైకుగ్రకృపైవేణుమ్; స్వతస్త్రి నై వశీకరికుగ్రమ్బొతు అనువర్తనత్తాలే వశీకరికగ్రవేణుకైయాల్ పారతస్త్రింవేణుం; నన్ఱుయొత్తిన్ఱ్ఱోరువిషయత్తుకగ్ర్హమన్త్రియే నమకేయతిశయకరమాయుకుగ్రంవస్తువాకైయాల్ నన్ఱార్హమన్ఱోశోల్లుకి టతు, ఎన్ఱుశోన్ఱపడి అవకశేయ్ కైకుగ్రుప్పాకైయాల్ అనన్యార్హత్వంవేణుమ్; ఆకైయాలివై మూన్ఱుమ్పురుషకారత్వ త్తుకగ్రవశ్యాపేక్షితమితే. ఈశ్వరకృపైయిణ్ఱాట్టిల్ ఇవళే కృపైకుగ్రవిశేషమెన్ఱెన్ఱిల్, ఈశ్వరనానా నిరన్ఱాశస్వ తస్త్రినాయ్, నిగ్రహానుగ్రహజ్ఞుగ్రుంకడవనాయ్, చేతనకర్తృజ్ఞలై నిటుత్తిటుత్తు త్రిత్తుమవనాకైయాల్, అవనుకైయ కృపై స్వాతస్త్రిత్తాలే అముకుగ్రుంకిడన్ఱు ఓరొరుదన్ఱైకళితే తలై యెడుకగ్రకగ్రడవతాయుకుగ్రం; ఇవళనుగ్రహాకళితై యాకైయాల్, ఇవళుడైయకృపైకుగ్ర వేటొన్ఱాల్ ఓరభిభవమిల్లామైయాల్ ఎప్పోతు మొరుపడిప్పట్టిరుకుగ్రమ్; ఆకైయా లివళుడైయకృపై కరైయత్తిన్ఱిరుకుగ్రం; సంస్కృతత్తిల్ వ్యావృత్తిపోలేయాయ్త్తు కృపైయిల్ వ్యావృత్తియిమ్; ఇప్పడియిరు కైయాల్ యితే ఇవళైయాశ్రయిప్పారుగ్ర వేటొరుపురుషకారం తేడవేణ్ఱాతోక్కిటతు. ఈశ్వరవిషయత్తిల్ ఇవళుడైయ పారతన్త్ర్యానన్యార్హత్వశ్లో స్వరూపప్రయుక్తమానమాత్రమన్త్రికే, “ప్రీత్యతేలక్ష్మీశ్చపత్నీ” ఎన్ఱుం “విష్ణుపత్నీ” ఎన్ఱుం శోల్లుకిట పత్నీత్వప్రయుక్తమాయ్, “అహన్తాబ్రహ్మణస్తస్యసాహమన్త్రిసనాతనీ” ఎన్ఱుం “శ్రీవత్సవత్సానిత్యత్రీ” ఎన్ఱుం శోల్లుకిట స్వరూపనిరూపకత్వాదిసిద్ధమాన అనన్యత్వప్రయుక్తమాయుకుగ్రం; ఇప్పడియిరుకైయాల్ యితే అల్లా తాగ్రడైయ మిథునశేషత్వముమ్, ఇవళొరుత్తికుగ్రంతదేక శేషత్వముమాయ్త్తు. ఇన్ఱఅవ్యవధానేన పున్ఱానసంస్కృతత్తాలే యితే, ఇవళుక్కిశ్వరనై వశీకరికుగ్రమళవిల్ పురుషకారంవేణ్ఱాతోక్కిటతు. ఇమ్మాన్ఱుగుణ్ఱిలుంవైత్తుకొగ్రుం కృపై యానతు “శ్రీక్ష-సేవాయామ్” ఎన్ఱిటధాతువిలేనిప్పన్ఱమాన శ్రీశబ్దత్తిల్ “శ్రీయతే” ఎన్ఱిటకర్తృణివృత్త్యైయిలుం, పా రతన్త్ర్యానన్యార్హత్వశ్లోగ్రుం “శ్రయతే” ఎన్ఱిటకర్తృణివృత్త్యైయిలుం నిత్యయోగవాచియానమతుప్పిలుం సిద్ధమితే.

౯. ఇన్ఱకృపాదిత్రయత్తైయుమెల్లారుమటియుమ్బడి తానే వెళియిట్టరుళిన వైభవత్తై, శ్రీరామాయణత్తిల్ ఇవ ళుకుగ్ర శోల్లుప్పట్టివిశ్లేషత్రయత్తాలుం దర్శిప్పికిరణార్ మేల్, (పిరాట్టి) ఎన్ఱుతుడన్ఱి వాక్యత్రయత్తాలే. (పిరాట్టి, ఇత్యాది)

ఆ-వ్యా. — నిత్యానపాయనియానపిరాట్టి, రావణాపహృతైయాం ముట్టుడ పెరుమాళైప్పిరిన్దు కాట్టిన్దు, “కార్యం కరుణమాద్యేణ నకచ్చిన్నావరాధ్యతి” ఎన్దు తనై న్నలిన్దుపోన్దరాక్షసికలై, శెరుకు-నాన తిరువడియుడకమున్నాడి, కుశ్రిమ మే న్నశ్రిమాక నొకిర-నపడియా లే, పురుషకార ముఖ్యకారణమాన తకకృపైయై, స్వాపరాధభీతరెల్లారు మఱియున్నడి వెళియిడుకై కాక-క. ఇళైయ పెరుమాళైయిడువిత్తు కాట్టిలేవిడ, (నడువిట్టిరిన్దుతు), “† నఖల్వద్యైవసామిత్రే జీవితంజాహ్నువీ జలే । త్యజేయంరాఘవంవంశే భర్తృర్నాపరిహాస్యతి” ఎన్దు కైవిట్టపెరుమాళీ నినవైప్పిళైన్దు అవరై విట్టిరున్దుమెయాలే,

మూ. — ముట్టుడప్పిరిన్దుతుతన్నుడైయ కృపైయై వెళియిడుకై కాక-క.

నడువిట్టిరిన్దుతు పారత న్ద్ర్యితై వెళియిడుకై కాక-క.

జీ-వ్యా. — అతావతు “దేవత్వేదేవదేహీయంమనుష్యత్వేచమానుషీ విష్ణోద్దేహానురూపాంవైకరోత్యేషాత్మనన్దు నుమ్” ఎన్దిపడియే నాయక నానసర్వేశ్వరనుడైయ తత్తదవతారసజాతీయమాన గ్రహపరిగ్రహవృణ్ణీ వస్తవతరికు-మన థాకైయా లే, “రాఘవత్వేభవతీతా” ఎన్దిపడియేఅవకచక్రవర్తిత్తిరుమక నానవాతే తదనురూపమాకత్తానుం జనకరా జకతిరుమక థానపిరాట్టి, దణ్డకారణ్యత్తిలే ఎఱున్దురుళియిరుకు-చ్చెయ్ తే, ఇరావణకపిరిత్తా నెన్దురు వ్యాజత్తా లే ప్రథమం పె రుమాళైప్పిరిన్దుఇలకైకై యున్దురుళుత్తు “దేవ్యాకారుణ్యరూపయా” ఎన్దుతన్దణసారత్వత్తా లే కారుణ్యదానాక చ్చొల్లున్నడి యాన తన్నుడైయపరమకృపైయై ప్రకాశిష్పికైకాకవెన్దై. ఎన్దు నేయెన్నిలే దేవస్త్రీకళే శితైయైవిడువికైకాక తాక శితైయిరుకైకాయాలుమ్; అవ్విరుప్పిలేతనై ఎల్లున్నకలుం తర్జనభర్తృనవృణ్ణీయరువిత్తిన్నకూరరాక్షసికళే, రావణకప రాజితనాకవుమ్ పెరుమాళీ విజయికళాకవుం త్రిజతైస్వప్నంకణ్డత్తా లే భీతైకళాయనడుజుకిటదలైయి లే “భవేయం శరణంహివః” ఎన్దునీళ్ళే నోవుపడుంసమయత్తుకు-నానిరున్దేనే నీళ్ళల్ల వేణ్డా ఎన్దుభయప్రదానవృణ్ణికై యాలుం; అతుడ క్తిమాత్రమాయప్పికామే, రావణవధానన్దరం తనకు-శోభనంశొల్ల వన్దతిరువడి, ఇవర్ కలైచిత్రవధవృణ్ణిన్నడి కాట్టిత్త రవేణుమెన్న, అవనోడేమన్నాడి “రాజసంశ్రయవశ్యానామ్” ఇత్యాదియా లే అవర్ కళే కుశ్రిమ తైగుణమాకవుపపాదిత్తుం “మర్దయామీహదుర్బలా” ఎన్దుపిటర్ నొవుకణ్డుపారు త్తిరుకు-త్తక-నెన్దురన్దనకి-ల్లా మైయైమున్దిట్టుం “కార్యంకరుణ మార్యేణనకచ్చిన్నావరాధ్యతి” ఎన్దు అవనుకు-మిరణ్ణియల్లుతు నిట-వొణ్ణితపడి వుపదేశిత్తుం, ఇప్పడియెరునిలై నిన్దుతాన డియిట్టణ్ణిన ప్రతిజ్ఞానుగుణమాక, ఆద్రాపరాదైకథానవర్ కలై రక్షికైకాయాలుమ్ తన్నుడై యకృపైయై వెళియిట్టాళితే. (నడువి, లిత్యాది) నడువిట్టిరివావతు మీణ్డు పెరుమాళుడనేకూడి తిరువయోద్యైయి లే యెఱున్దురుళి తిరువయిరువాన్ త్తి రుకి-టకాలన్ది లే “అపత్యలాభోవై దేహీమమాయంసముపస్థితః । కిమిచ్ఛసిసకామాత్వమ్బుహిసర్వంవరాననే” ఎన్దు ఉనక-పేత్తైయే తెన్దు కేట్టరుళ, “తపోవనానిపుణ్యాని ద్రష్టుమిచ్ఛామిరాఘవ । గణ్ణాతీరనిష్ఠాని ఋషీణామ్పుణ్యకర్మణామ్ ॥ ఫల మూలాశినాంవీరపాదమూలేషువర్తితుమ్ ॥ ఏష మేపరమఃకామోయన్మూలఫలభోజిషు ॥ అప్యేకరాత్రంకాకుత్స్థివసేయమ్పుణ్య కీర్తిషు” ఎన్దుతనకు-ణ్డానవనవాసరసవాత్తొన్దైవిణ్ణిప్పం శెయ్య, అత్తైప్పశ్రిమపోకవిడువారైప్పి లే లోకాపవాదపరిహారా ర్థమాక పెరుమాళీ కాట్టి లేపాకవిడప్పినతు. ఇప్పిరివుకు-ప్రయోజనం పెరుమాళీ నాట్టి లేవై తపోతాడుకాట్టి లేవిట్టపోతాడు వాళియట అవరుడై యనినైవైప్పిళైల్ల వేణ్డున్నడియానతన్నుడైయపత్తిత్వప్రయుక్తమానపారత న్ద్ర్యితై ప్రకాశిష్పికైకా- గణ్ణిక-తైయేటి నవనన్దరమిళైయ పెరుమాళీ కనక-గ్నేశప్పట్టుకొ-ణ్డు పెరుమాళీ తిరువుల్లమాయ్ విట్టకార్యత్తై విణ్ణిప్పం శె య్య, అత్తైకే-ట్టుమికవుమ్మిలాపిత్తు “† నఖల్వద్యైవసామిత్రే జీవితంజాహ్నువీజలే త్యజేయంరాఘవంవంశేభర్తృర్నాపరిహా స్యతి” ఎన్దుళితే; ఇత్తాలాశీగ్రమైయికనత్తా లే ముడిన్దుసిన్దుకైక-తేట్టమాకానిట-చ్చెయ్ తేయుం అతు శెయ్యమాట్టా లే పెరుమాళీ నినైవైప్పిళైన్దు తకప్రాణనై నొకి-కొ-ణ్డిరుకు-వేణ్డున్నడియాన పారత న్ద్ర్యితైయితే ప్రకాశిష్పితత్తు;

† భర్తృస్వయేభర్తృసమ్మన్ది రఘువత్సంపరిహీణంమాభూదిహిహోరద్యైవజీవితం గణ్ణాజలేసముచ్ఛేయమిన్దోకార్థః ॥ “త్యజేయం రాజవంశస్తభర్తృపరిహాస్యతే” ఇతి పాతా న్దరమవృత్తరాధేభ్యశ్చే ॥ తదా మధ్యర్తృసమ్మన్దిరాజసన్దర్శిచ్చిద్యేతే త్యాగయేనజీవితంసత్యజేయ మిత్యర్థః ॥ ఉభయతాపి “అపత్యలాభోవై దేహీ” ఇతి భర్తృనిమతగర్భస్యమయివిద్యమానత్వాత్ పరతన్ద్రీయామయాదేహిభాద్రవ్య ఇతిభావః ॥

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. పురుషకారవైభవమ్.

౧౫

ఆ - వ్యా. — స్వకార్యానుగుణమాన పారతన్యత్వై చుస్సత్తన్యైరుమతియున్నది వెలియిడుకై కాక. అశ్వమేధయాగత్తిలే, పెరుమాళ్ తిరుమున్నేపిటన్దకత్తైప్పుకు, (అనన్తరమిరిన్దతు) “అనన్యారాఘవేణాహమ్” ఎన్నిటస్వప్నత్వై నురూపమాన అనన్యార్హత్వత్తై అన్యార్హరుమతియున్నది వెలియిడుకై కాక. పిరివుకు యోగ్యతైయశ్చిం పిరిన్దుకాట్టిన్దు మూ. — అనన్తరమిరిన్దతనన్యార్హత్వత్తై వెలియిడుకై కాక.

జీ - వ్యా. — పిటర్తాకజీవిక్త వేణుమ్మరతన్యైరు ముడివుతేట్టమానాలుం ముడియప్పొకాతే, “మాయుంవ కైయటియేవల్ వినైయేవ పెణ్ణిటన్దే” ఎన్టారిత్తే యాద్వార్ ; ప్రథమవిశ్లేషత్తిల్ పత్తుమాసత్తుకుల్లే పడువుతెల్లామ్మట్టవల్ “పత్తిర్నిదైవతంనార్యావతిర్బన్దుఃపతిర్గతిః । పాన్జైరపిప్రియంతస్మాత్ భర్తుఃకార్యంవిశేషతః” ఎన్టుతా మరుళిచ్చెయ్తపడియే పతిచిత్తానువిధానమే నమకు స్వరూపమెన్నుమ్మరతన్యైరుబుద్ధియా లేయితే అనేకసంవత్సరం పాడాశ్చిరిరున్దతు; ఆకయిప్పడి యిప్పిరివిలే తన్నుడైయ పారతన్యత్వై వెలియిట్టాలితే. (అనన్తరమిత్యాది) అనన్తరత్తిల్ పిరివావతు, “పిణ్ణు పెరుమాళ్ సన్నిధియిలే వన్దిరుకుచ్చెయ్తే పిరిన్దుపిటన్దకత్తిలే పుకుఁట్రు. ఇప్పిరివుకు ప్రయోజనం “అనన్యారాఘవేణాహమ్” “అనన్యహిమయాసితా” ఎన్టుభయసన్నతమాన తన్నుడైయ వనస్యత్వ ప్రయుక్తమాన వనన్యార్హత్వత్తై సర్వసంపత్తమాన్బడిప్రకాశిప్పికై. ఎన్దనేయెన్నిల్ పెరుమాళ్ అశ్వమేధవృణ్ణియరుళా నిఱుచ్చెయ్తే, శ్రీవాన్మీకిభగవానుడైయ నియోగత్తాలే కుశలవర్కళ వన్దు శ్రీరామాయణత్తైపాడికొన్దు తిరియా నిఱు, అత్తైప్పెరుమాళ్ తిరుచ్చెవిశాత్తి సన్నిధియిలే యివర్కళైయన్దువువిశేషజ్ఞరెన్దైయం కూట్టి యవర్కళ పాట్టుకేళానిఱిటనాలితే, అవర్కళై పిరాట్టియైడైయ పిల్వైకళైన్దుచిన్దవనన్తరం, పిరాట్టియళవిలేతిరువుళ్ళం శెన్దుతనకేట అశుద్ధియాకిల్ కడుకవిత్తరళిలే నాన్దైవన్దు ప్రత్యయముఖత్తాలే తళశుద్ధియైప్రకాశిప్పిప్పాళాక వెన్దు, దూతముఖేన పెరుమాళ్ మహర్షికుంపిరాట్టిన్దుం అటివిత్తుడి, అప్పడియే శ్రీవాన్మీకిభగవానైమున్నిట్టుకొన్దు అన్దమహాపరిషత్తిలే పెరుమాళ్ సన్నిధియిలేవన్దుడుజ్జినిఱుచ్చెయ్తే, శ్రీవాన్మీకిభగవాన్ ఇవళే శుద్ధియెన్నుమిడమ్మలముకత్తాలుంశొల్ల, పెరుమాళ్ మివళే, శుద్ధియెన్నుమిడం నానుమటివల్, మహర్షిశొన్నతువేపారుం, ఆనాలుం లోకాపవాదపరిహారార్థమాక ఒరుప్రత్యయమిరళిలే పణ్ణివేణుమెన్దుతిరువుళ్ళ మానపడియా లే, సర్వాసమాగతా దృష్టాసీతా కామాయవాసిన్! అబ్రవీత్ప్రజ్జలిర్వాక్య మధోదృష్టిరవాన్ముఖే” ఎన్నిటపడియే కైయ్యుమజ్జలియుమాయ్ కవిక్తతలైయిట్టుకొన్దునిన్దు, “యథాహం రాఘవాదన్యం న సాపిన్చిన్తయే తథా మేమాధవీదేవీ వివరందాతుమర్హతి॥ మనసాకర్మణావాచాయథారామం సమర్థయే తథా మేమాధవీదేవీ వివరందాతుమర్హతి॥ యదైతత్ప్రత్యముక్తం మే వేన్దిరామాత్పరంనచ । తథా మేమాధవీదేవీ వివరందాతుమర్హతి” ఎన్టుశప ధమ్మణ్ణ “తథాశపన్త్యాంవైదేవ్యం ప్రాదురాసీత్సహాష్పుతం । భూతలాచుద్ధితందివ్యం సింహాసనమనుత్తమమ్॥ ద్రియమాణం శిరోభిన్దం నాగైరమితవిక్రమైః । దివ్యందివ్యేనవపుసాసర్వరత్నవిభూషితమ్॥ తస్మిన్స్తధరణీదేవీ బాహుభ్యాంగృహ్యమైది లీం । స్వాగతేనాభినన్ద్యేనామాసనేహావవేశయత్॥ తామాసనగతాం దృష్ట్వా ప్రవిశన్తీరసాతలం । పుష్పవృష్టిరవిచ్ఛిన్నాది వ్యాసీతామవాకిరత్” ఎన్టు అవ్వళవిలేభూమియిన్దుం ఒరుదివ్యసింహాసనంవన్దుతోన్దు, అతిలే శ్రీభూమిప్పిరాట్టి ఇవళైస్వా గతప్రశంసూర్వకమాక ఇరన్దుకై యాలు మెడుత్తుక్కున్దుపోయ్తైక ఆసనగతయాయ్కొన్దు రసాతలత్తైప్రవేశియాని ట్టిటవివళైక్కున్దు దివ్యపుష్పవృష్టియిడైవిడామల్ ఇవళే మేలేవిట్టున్దైన్దైయా లే ఇప్పిరివిలేతన్నుడైయ వనన్యార్హత్వ త్తైప్రకాశిప్పితాలితే, ఆకవివ్వవతారత్తిలివళుళ్ళు శొల్లప్పట్ట విశ్లేషత్రయత్తున్దుం హేతు, ఇగ్గుణజ్ఞైయిప్పడి వెలియిడుకైయా య్తు; ఇజ్జనన్దాకిల్ అనపాయినియాం అకర్మవళైయాయురక్కిట వివళుళ్ళు కర్మవశ్యరైప్పిలే ఇప్పడిపిరివువరుకై ళ్ళు యోగ్యతైయిల్లైయితే. తన్నుడైయపురుషకారత్వోప యోగియానగుణజ్ఞైయిమ్మరుషకారత్వత్తైయం ప్రకాశిప్పికై క్కాక వన్దవవతారమితైయితు; ఆకైయితే “యదుతాన్యదుదాహరన్తి సీతావతారముఖమే తదమువ్యయోగ్యం” ఎన్టు భట్టగు మరుళిచ్చెయ్తతు. ఇప్పడి చేతనర్ పక్తలనుగ్రహత్తుళ్ళుడలాన కృపైయైయం, శుశ్వరకపక్తలణి వశీకరైక్కుళ్ళుడలాన పారతన్యైదికళైయిమ్ తానేవెలియిట్టతు, శాస్త్రజ్ఞులిల్ కేట్టిటమాత్రమన్దికై అనుష్ఠానపగ్యన్తమాకక్కా జ్ఞైయా లే

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. పురుషకారవైభవమ్.

ఆ-వ్యా.—స్వాత్రయణ త్రిత్ రుచివిలైయుమ్బడి స్వస్వభావవిశేషతై వెళియిడుకై కాక వైష్టపడి.

౯. సంక్షేపదశైయిత్వోల్ విశ్లేషదశైయిలుం పురుషకారత్వంతోష్టమో వెన్న తోష్టమిన్నితార్ మేల్, (సంక్షేప, మిత్యాదియాల్). “సీతామువాచ” “మఱిమామాడనోకి” “తమేవశరణజ్ఞతః” లక్షణ గుహకాకాదికళుకు పురుషకారమానమై సంక్షేపదశైయిల్ తోశీదినాప్పిలే, రాక్షసీకుశలవభూమికళుకు అపరాధభయనివర్తకపురుషకార మానమై విశ్లేషదశైయిలుంవిశదమాకత్తోష్టం; అద్వైతైయిల్ తదీయచిత్తకాలువ్యతై శమిప్పిత్తమైయుణ్ణితే.

మూ.— ౯. సంక్షేపవిశ్లేషజ్ఞళి రణ్ణిలుమ్పురుషకారత్వన్తోశీతిమ్.

జీ-వ్యా.—తనై పురుషకారమాకప్పశీతివా ర్తు రుచివిశ్వాసజ్ఞళి పిఱకైక్కుటుప్పాక.

౯. పవమ్భూతగుణవిశిష్టయానవివళుడైయపురుషకారత్వం తోశీతివతేక్షేయెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (సంక్షేపవిశ్లేషజ్ఞ, శైష్ట్యతుడగ్గి) పురుషకారత్వమావతు- ఘటకత్వం, అతు ఇవళుక్కు అవసాడుకూడియిరుక్కుందశైయిలుం నీగ్గి యిరుక్కుందశైయిలుంప్రకాశిక్కు మెన్దై. సంక్షేపదశైయిలే ఇలైయ పెరుమాళై కాట్టుకై మున్దరుళికిఱపోతు పెరుమాళీ నిరుత్తిపోవతాక త్తేడినవళలే, ఎనై యుంకూట్టికొణ్ణిపోక వేణుమెన్టు “సభా” క్రుశ్చరణోగాథం నివీడ్యరఘునందనః సీతామువాచా తియశాః రాఘవశ్చమహావ్రతం॥ ఎన్నిఱపడియేశరణంపుకుకిఱవళవిలుం; పశ్చివటియిలెమ్మిన్దరుళినపోతు నీరుంనిఱిలుం వాయ్ త్తి గుప్పతొరుప్రదేశ్ తైప్పార్దుపర్ణశాలెయైచ్చమెయ మెన్టు పెరుమాళరుళిచ్చెయ్య, నన్దలైయిలేస్వాతన్ద్ర్యతైవైత్తపోతే పెరుమాళీ నమ్మైక్కిరివిట్టారెన్టు వికృతరాయ్, “పవము క్తన్తురామేణలక్ష్యణస్సంయుతాజ్ఞలిః సీతాసవతుంకాకుఞ్చమిదంచనమ బ్రవీత్॥ పరవాసస్త్వికాకుఞ్చత్వయివర్షశతంస్థితే । స్వయన్తురుచిరేదేశే క్రియతామితిమాంవద” ఎన్నిఱపడియే తమ్మడైయపా రతన్ద్ర్యతై పెరుకై కాక కై య్యమజ్జలియుమాయ్ నిన్దపేక్షిక్కిఱవళవిలుం పిరాట్టియైపురుషకారమాక మున్దిట్టతమ్మ పేక్షితం పెఱుకై యాలుం; ఆసురప్రకృతియాన జయన్త కాకరూపత్తైక్కిఱ్ఱవన్తు జననివక్కిలిలే అకృత్య ప్రవృత్తనాక, “కః కీడతి సరోషేణ పశ్చివక్త్రేభోగినా” ఎన్టు పెరుమాళవళ మేలేశీటి తలైయెయలుప్పతాక బ్రహ్మన్ద్ర్యతై ప్రయోగిక్కి, “సపిత్రాచపరిత్యక్తస్సరైశ్చ సమహర్షిభిః । త్రీలోకా సమ్పరిక్రమ్య తమేవశరణజ్ఞతః” ఎన్నిఱపడియే ఎఱ్ఱంశుత్తి త్తిరిన్దవిడత్తిలుం ఒరుపుకలిడమిల్లా మెయాలే పోక్కిశీతిశరణమ్మక్ “సతంనివతితంభూమా శరణ్యశ్శరణాగతం । వధార్హ మపికాకుఞ్చకృపయాపర్యపాలయత్” ఎన్టుమ్ “పురతఃపతితం దేవీధరణ్యాం వాయసంతదా తచ్చిరఃపాదయోస్తస్యయో జయమాసజానకీ ॥ తముద్ధాప్యకరేణాథకృపాపియ్యాషసాగరః । రరక్షరామోగుణవావాయసన్దయయైక్షుత్” ఎన్టుమ్, శ్రీరామాయణపార్వపురాణజ్ఞళిల్ శోల్లుకిఱపడియే ఇవళే పురుషకారమాక పెరుమాళీ రక్షిక్కియాలమ్. విశ్లేషదశైయి లే “ఇహసన్తానవాసన్తి సతోవానానువర్తసే । తథాహివిపరీతాతేబుద్ధిరాచారవర్జితా” ఇత్యాదియాలే విపరీతబుద్ధియాన రావణునై పెరుమాళీ తిరువడికళిలే శేరైక్కు విరకుపార్ కైయాలమ్; రావణవధానన్దరమ్ రాక్షసికలైచిత్రవధంపణ్ణువతాక ఉద్యక్తనాయ్ నిటిరఱ తిరువడియైక్కుటిత్తు “పాపానాంవాశుభానాంవా వధార్హాణామ్మ వజ్రమ । కార్యజ్ఞరుణమా ర్శేణ నశ్చిన్నాపరాధ్యతి” ఎన్టు అవనిరజ్జత్తక్కివా రైక్కిచ్చొల్లి అవర్క శపరాధజ్జలైప్పొరుప్పిక్కియాలముభయదశైయిలు మివళే పురుషకారత్వమ్ తోశీతినిన్దతితే. తిరువడిరాక్షసికలైఅపరాధానుగుణమ్ దణ్డి కుమ్బుడి కాట్టిత్తరవేణుమెన్నవళవిల్ పిరాట్టియవనుడనే మన్నాడిరక్షిత్తవిత్తనైయన్తో “మాతర్దైధిలిరాక్షసీ స్త్యయిత దైవాద్ద్రాపరాధాన్ద్రయా రక్షన్త్యాపవనాత్తజాల్లఘతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా । కాకంతంచవిభీషణం శరణమిత్సుక్తికుమారతుత స్సానస్సాన్ద్రమహాసస్సుఖయతు త్తొన్దిస్తవాకన్తికీ” ఎన్టు పవనాత్తజన్నిమి త్తమాకరక్షిత్తా లెన్దమ్మో భట్టరరుళిచ్చెయ్తతు; అవిడత్తిల్ పురుషీకరిత్తమైయెగ్గ నేయెన్నిల్ బలాతాగరత్తాలన్నిక్కి అనుసారత్తాలేయపరాధజ్జలైప్పొరుప్పిక్కియాలే పురుషకారత్వమెన్నిఱతు ; “తిరువడియైప్పొరుప్పిక్కుమవళే తళ శోల్ వజ్రివరుమవనైప్పొరుప్పిక్కిచ్చొల్లి వేణ్ణావితే” ఎన్టు తిరువడివిషయమాకవుంపురుషీకరిత్తమైయరుళిచ్చెయ్తారితే ఇవర్ తామే, ఆకై యాలిరణ్ణుదశైయిలు మివళే పురుషకారత్వంతోశీతి మెన్నిఱమాత్రత్తైచ్చొల్లికిఱవివ్యాకృతిల్ ఇతువుంకూట్టకుఱైయిలై.

(౫) శ్రీవచనభూషణ ప్రశమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. పురుషకారవైభవమ్.

౧౭

ఆ-వ్యా.—౧౦. తత్త్వజైకలిత్ పురుషీకరిప్పకు-మ్మికారమెన్నెన్ను, అవనైచ్చిణ్ణాశ్చిక్కుం సంశ్లేషదశైయిత్.
నియంతావానస్వతస్త్రినైతిరుత్తుమ్; తన్నాశీగ్రమైకి-జ్జాయాన విశ్లేషదశైయిత్ నియామ్యనాన స్వతస్త్రినైతిరుత్తుమ్.
౧౧. ఎత్తా లేతిరుత్తువ తెన్ను తత్త్వమితి పదేశతా లేయెన్దిచార్, “పితేవత్వ త్ప్రియా జననపరపూర్ణాగనిజనే హితస్రోతోవృ
త్త్యాభవతిచకదాచితక-లుషధీకి మేతన్నిర్దోషక ఇహజగతీతిత్వముచితైరుపామైర్విస్తార్వస్వజనయసిమాతాతదసినః” ఎన్మ
చేతనకపణ్ణు మెణ్ణిజన్మకమీర్ణైకక-ణ్ణు ఇవనైయడక-వేణు మెన్మహితబుద్ధియా లేహితైషియానవకశీజ, కణ్ణాశీగ్రమపవళుం
ఇచ్చీశీర్ణిత్తుక-డియెన్నెన్ను, ఇవన్దీరక-క్రియప్పణ్ణుకీటకమీర్ణైక-శ్చెన్ను, ఇజ్జతిల్లా తారారెన్ను, కుమీర్ణవాళరైకైక-కొల్లిత్ శా
స్త్రుంశిటుకిడాతోవెన్ను, కుమీర్ణజ-ణ్ణుకై పిడిల్ కప్పై కుమరిరాతోవెన్ను, ఇరణ్ణుణ్ణులైయామల్ శెయ్యనడుప్ప తెన్నెన్ను.

మూ.—౧౦. సంశ్లేషదశైయిత్ శ్వరనైత్తిరుత్తుమ్;
విశ్లేషదశైయిత్ చేతననైత్తిరుత్తుమ్.

౧౧ ఇరువరైయుమ్

జీ-వ్యా.—౧౦. ఇప్పుభయదశైయిలుమివళే పురుషీకరిప్పకు-మ్మికారమెన్నెన్ను అరుళిచ్చెయ్కిచార్, (సంశ్లేషదశై
యి, లెన్మతుడన్ణి) ఈశ్వరనైతిరుత్తుకైయావతు-అవరాధత్తైయేపార్తు “ఓపామి” “నక్షమామి” ఎన్దిరుక్కు మిరుపై ఎత్తులైత్తు
అన్ణీకారోన్ముఖనామక-కై; చేతననైతిరుత్తుకైయావతు-అకృత్యకరణాదిశీలనాయభగవద్విముఖనాయ్ త్రిరికిటవాకారత్తైక్కు-
లైత్తు ఆశ్రయణోన్ముఖనామక-కై. సంశ్లేషదశైయిత్ ఇతైయ పెరుమాళుక్తాక ఈశ్వరవిషయత్తిలుమ్, విశ్లేషదశైయిత్ రాక్ష
సికళుక్తాక తిరువడివిషయత్తిలుమ్ పురుషీకరిత్తమై, ఉభయదశైయిలు మురుషకారత్వస్థాశీర్ణిత్తుమ్ ఎన్దిటమాత్రత్తుక్కు-
కూట్టికొ-ళ్లలాయరుద్దతాకిలుమ్, ప్రాకరణికమానవర్థం సంసారిచేతననైయమీశ్వరనైయుం శేరవిడుకై యాతైయాతే, ఇ
వ్యాకృత్తుకిప్పడియే. యర్థమాకక-డవతు; అకైయాశ్వరమోడు తాకూడియిరుక్కున్దశైయిత్, చేతననాశ్రయణో
న్ముఖనాయవద్దిరుక్కు-చ్చెయ్ తే పూర్వాపరాధత్తైప్పార్తు ఈశ్వర నక్షీకరియాతిరుక్కు-మళిల్ అవక స్వాతస్త్రిత్తై
త్తివిర్తు కృపాదిగుణజ్జైకి-శప్పి ఇవనైయన్ణీకరిప్ప-చ్చడి యామక-కైయుమ్; పిరిద్దిరుక్కున్దశైయిత్ ఈశ్వరనక్షీకారో
న్ముఖనాయ వద్దిరుక్కు-చ్చెయ్ తే, ఇచ్చేతనక కర్మానుగుణమాక విముఖనాయిరుక్కు-మళిల్, ఇవక నైముఖ్యత్తై మాశీర్ణి
రుచియై విలైప్పితాశ్రయణోన్ముఖనామక-కైయుమ్ ఇవచీరణ్ణుతలైయెన్దిరుత్తుకైయావతు. ఆకవిప్పడియన్ణీకారవిరోధియా
న స్వాతస్త్రిత్తైమాశీర్ణి అన్ణీకారత్తు క-డలాన కృపాదికలైయెన్మపిప్పికై-యాలమ్, ఆశ్రయణ విరోధియాననైముఖ్య
త్తైమాశీర్ణి ఆశ్రయణుచ్యాదికలైజన్మికై-యాలమ్, “శ్రూ-హింసాయామ్” ఎన్దిటధాతువిలుమ్ “శ్రూ విస్తారే” ఎన్దిటధా
తువిలుమ్ నిప్పన్నమానశీరబ్దైత్ “శ్రూణాతి” “శ్రూణాతి” ఎన్దిటపుత్తున్ది ద్వయార్థముమిప్పికైత్ తోశీర్ణికిటతు; “శ్రూ
ణాతినిఖలాన్దోహా శ్రూణాతిచగుణైర్దగత్” ఎన్మ ఇప్పుత్తున్దిద్వయముంచేత నవరమాయతోశీర్ణిత్తైయాకిలుమ్, (ఈశ్వ
రనైత్తిరుత్తుమ్) ఎన్దిటవిడత్తిలు మిన్దన్యాయస్థాశీర్ణిత్తై యాలే ఇప్పడి శొల్లకు-చ్చెయిల్లై.

౧౧. ఇరువరైయన్దిరుత్తువతుఎవ్వళియా లేయెన్నుమాకాత్తైయి లేయరుళిచ్చెయ్కిచార్, (ఇరువరైయు, మెన్మతుడన్ణి)
ఈశ్వరనైతిరుత్తువతుఇచ్చేతననైయవపరాధజ్జైక-ణ్ణి నీరిప్పడితల్లిక-తవడైత్తాల్ ఇవనుక్కు-వేటారుపుకలుణ్ణో,
ఉమకు-మివనుక్కు-ముణ్ణానబన్ధవిశేషత్తైప్పార్తాల్ “ఉటవేత్ నమక్కి-జ్జొక్కిక-వొక్కియాతు” ఎన్దిటపడియేకుడనీర్ పిళి
ద్దాలుమ్పాకాతలొత్తన్ణో, స్వమ్మానవివనైలభికై-స్వామియాన వుమ్మడైయపేటాయన్ణోయిరుప్పతు, “*ఎతిర్ శూళిల్ పు
క్కు-త్తిరికిట వుమకు-నాశీల్ల వేణుమో, రక్షణసాపేక్షనాయ వన్దవినై రక్షియాతపోతు ఉమ్మడైయ సర్వరక్షకత్వం
వికలమాకాతో, అనాదికాలం నమ్మడైయవాజ్ఞాతిలజ్ఞునమ్మణ్ణి నమ్మడైయ శీర్ణిత్తుకి-లకా-యప్పొన్దవివనై అవరాధో
చితదణ్ణుమ్మణ్ణా లే అత్తైప్పలు త్తన్ణీకరిత్తాల్ శాస్త్రమర్యాదై కులైయాతోవెన్మన్మోతిరువుళ్ల-జ్జిలోడుకిటతు, ఇవనై రక్షియా
తే అవరాధానుగుణమాకనియమితాల్ ఉమ్మడైయకృపాదిగుణజ్జో జీవిక్కు-చ్చడియో, అనైజీవిత్తతావతు ఇవనై
రక్షితాలన్మో, నియమియాతపోతు శాస్త్రంజీవియాతు, రక్షియాతపోతు కృపాదికళో జీవియాతు, ఎకశేయవో మెన్మజ్జవేడ్డా,

ఆ-వ్యా.—ఉమ్ముడైయ శాస్త్రమర్యాదైయై విముఖర్ పకర లిలుమ్, కృపాగుణత్తై అభిముఖర్ పకర లిలుం విభక్త మాకుర మెన్నుఅవనప్పడి శెయ్యుప్పడి ఈశ్వరనైయువ దేశిత్తుతిరుత్తుమ్; “మిత్రమాపయిక జగర్తుం రామః స్థానమ్పరీప్సతా | వధ జ్ఞానిచ్చతా ఘోరంత్యయాసౌపురుషర్ష భః || విదిత సుహిధర్మజ్ఞశ్శరణాగతవత్సలః | తేనమైత్రీభవతు తే యదిజీవితమిచ్చసి” ఎ స్థనకుర కాల్లాన్ట విడం వేణ్ణిల్, కుట్టికురై యాక వటుప్పణ్ణాతోళియ వేణ్ణిల్, పెరుమాళుడన్ తోళిమైకొర శ్లవడుకుర మ్ ఆనుకూల్య లేశజ్ఞుకైకొర శ్లుమ్మసిద్ధరాయ, ప్రాతికూల్యనివృత్తియే యమైయుకైకొర శ్లవెన్నుం ధర్మనూత్తుమటియుమ వరాయ, తామిరున్దవిడత్తైయడైన్దవర్ కళి కుశీరింనశీరిమాక కొర శ్లుమవరాయ కాణవరిరుప్పతు, నీకుడివాళి వేణ్ణిల్ మూ —తిరుత్తువతు మువదేశత్తాలే.

జీ-వ్యా.—శాస్త్రత్తైవిముఖర్ విషయమాకిర కృపాదికలై యభిముఖర్ విషయమాకిర నాల్ ఇరణ్ణుంజీవికురమ్, ఆనప్పివనై రక్షిత్తురుళిరెన్టుమువదేశత్తాలే; ఇవ్వువదేశక్రమమ్ ఇవర్ తామరుళిచ్చెయ్తవటన్దపడియిలుమ్, ఆచ్చాప్పిల్లై అరుళిచ్చెయ్త వటన్దరహస్యత్తిలుం విస్తరేణక్తాణలామ్; “పితేవత్వత్ప్రియాన్ జననిపరిపూర్ణాగసిజనే హితస్క్రితో వృత్త్యాభవతిచకదాచిత్రలుషధీః | కిమేతన్నిర్దోషః క ఇహజగతీతిత్వమచితైరుపాయైర్విస్తార్య స్వజనయసిమాతాతద సిసః “ఎన్ద్రపరాధపరిపూర్ణ చేతన విషయమాక హితపరనానసర్వేశ్వరన్ తిరువుళ్లంశీటుప్పడియైయుమ్, అద్దైశైయిల్ ఇచ్చీశీరుత్తుకరడియెన్నెన్బతు, ఇవన్దీరకరళియచ్చెయ్తవపరాధమెన్ద్రవన్ శోనాల్, వణల్ శోశీరిలేకల్లారాయవారుణ్ణో ఇన్దజగత్తిల్ అపరాధమశీరిరుప్పారాన్ద్రతాయ ఉచిలోపాయణ్ణళాలే యపరాధజ్జలైమటప్పిత్తు పిరాట్టిశేరుగప్పడి యైయు మరుళిచ్చెయ్తకైయాలే, ఉపదేశత్తాలే ఈశ్వరనై తిరుత్తుప్పడియై సజ్జగహేణభట్టరుమళిచ్చెయ్తారిత్తే. అవ తారదశైయిలేయుమ్ “పాణసంశయమాపన్నన్దృష్ట్యాసీతాధవాయసమ్ | తాహితాహితీభర్తార మువాచదయ యావిభుమ్” ఎన్ద్రవాచామగోచరమాన మహాపరాధత్తైప్పణ్ణినకాకత్తై తలైయరుప్పతాకవిట్టబ్రహ్మస్త్రుత్తుకుర ఒరుకణ్ణిళివు కట్టిత్తు పెరుమాళీ రక్షిత్తురుళుత్తు మివళువదేశత్తాలే యెన్ద్రమిడం పార్దపురాణత్తిలే శోల్లప్పట్టతిత్తే. చేతననై తిరు త్తువతు ఉన్నపరాధత్తికనత్తైప్పార్దాల్ ఉన్కోరిడత్తిణ్ణాలాన్టవిడమిల్లై, ఈశ్వరనావాన్ నిరజుర శస్వతన్ద్రినాకైయా లే అపరాధజ్జలై పత్తుప్పత్తాకకరణకిరట్టు అటు త్తటుత్తుత్తీరనిరుమ్, ఇవ్వనర్థత్తైత్తప్ప వేణ్ణిల్ అవద్దిరువడికళిలే తలై శాయ్కైరయిళియ వేటువళియిల్లై, అపరాధపరిపూర్ణ నానవెన్దైయవనక్లేకరికుర మో దణ్ణియానోవెన్ద్రజ్జ వేణ్ణా, అభి ముఖ్యమాత్రత్తిలే అఖిలాపరాధజ్జలైయుమ్మొక్కైకుర మ్మొగ్యమాకకొర శ్లుకైకురమ్ ఈడానగుణ్ణళాలే పుమల నెన్ద్రులోక ప్రసిద్ధనాయరుప్పా మెరువన్, ఆనప్పిన్బునీసుఖ మేయిరుకర వేణుమాకిల్ అవనైయాశ్రయికురప్పార్, ఎన్ద్ర పరమహి తోవదేశత్తాలే; అప్పడియెక్లేకణ్ణోమెన్నిల్ పాపిసనాయవళికెడనడను త్తిరికిరావణనైకుర తిత్తు “మిత్రమాపయిక జగర్తుం రామః స్థానమ్పరీప్సతా | వధజ్ఞానిచ్చతా ఘోరం త్యయాసౌపురుషర్ష భః || విదిత సుహిధర్మజ్ఞశ్శరణాగతవత్సలః | తేనమైత్రీ భవతు తేయదిజీవితమిచ్చసి” ఎన్ద్ర పెరుమాళో డురపుప్పణ్ణుకై కాణునకుర ప్రిస్తమ్, అతు శెయ్యప్పార్దిలైయాకిల్ వళియడిప్పారుం తత్తైయిలేకాల్పావినిన్ద్ర వళియడికర వేణుమే, ఉన్కోరరుప్పిడం వేణ్ణియిరుద్దాయాకిలు మవరై ప్పుశీర వేణుమ్, అవనుతల్లాతతొరున్దలమిల్లైకాణ్, ఎళిమైయాక ఎతిరికాలి లేకునిన్ద్ర ఇవ్విరుప్పిరుప్పతిల్ పట్టుపోకవమైయు మెన్దిరుద్దాయో, ఉన్దైచిత్రవధమ్మణ్ణామల్ నలూరై యాకకొర శ్లుమ్మొత్తుమవరై ప్పుశీర వేణుక్లాణ్, నాన్ పణ్ణినవప రాధత్తుకుర ఎన్దైయవర్కైకొరళి వరో వెన్దిరుకర వేణ్ణా, అభిముఖ్యన్వణ్ణినాల్ మున్బుశెయ్త వపరాధత్తైప్పార్ద శీటుమన్దపున్దై అవర్ పకరలిల్లైకాణ్, అవర్ పురుషోత్తమర్ కాణ్, శరణాగతి పరమధర్మమెన్ద్రటియు మవరాయ శర ణాగత దోషమ్పారాతవత్సలరాక ఎల్లారుమటియుప్పడి కాణ్ పెరుమాళిరుప్పతు, నీజీవికర వేణుమెన్దిచ్చిత్తాయాకిల్ అవరో డునకుర అవుణ్ణాక వేణుమెన్ద్ర ఇప్పడి యచ్చముటుత్తి యువదేశిత్తాలిత్తే; అవద్దిరుద్దాతోళిన్దతు ఇవళుడైయవువ దేశకురైయన్దై అవనుడైయ పాపప్రిచుర్యమిత్తే. ఇప్పడిపుభయరైయు మువదేశత్తాలే తిరుత్తుమెన్దైయాలే, “శుశ్రవణే” ఎన్దిజధాతువిలే నిష్పన్నమానశ్రీశబ్దత్తిల్ “శ్రుణోతి” “శ్రావయతి” ఎన్దిజవృత్పత్తికళిల్ వైత్తుకొణ్ణు

ఆ. వ్యా.—అవరుడునుటకుకొఱ్ఱు వాఁడనిడువాయాక వెన్ఱు, కూరచేతననైయుపదేశిత్తు తిరుత్తుమెన్ఱితార్.

౧౧. ఇవ్వపదేశద్వయత్తాల్ ఫలిత్తతిన్న తెన్ఱితార్ మేల్, (ఉపదేశత్తా, లిత్యాదియాల్) కర్తాపానవక కర్మఫలము నుభవిక-వేణ్ణావోనామ్ శేయవలె నెన్ఱు, కర్మత్తిన్దలైయిలేస్వాత స్త్రీత్తైశుమత్తి మేల్ నమ్మపుకిట ఈశ్వరనుడైయకర్మసా రత స్త్రీముమ్, కర్మమెన్ఱెన్ఱుణ్ణోదేవర్ కట్టిత్తిత్తనైయన్ఱో, అచేతనమానవితుక్కు ప్రేరకరుషఫలప్రదరుంవేరుణ్ణో, అనపిన్ఱు మూచ్చురిక కర్మత్తుక్కు సాస్వాత స్త్రీత్తైక్కుత్తిత్తు, పరత స్త్రీవస్తువై ప్పారడిక్కై ఉనుక్కు ప్పక్కియామ్ విడుగ్గాణుమ్, ఇవనైక్కైక్కు ణ్ణోరుళీర్, ఎన్నుమివళుపదేశత్తా లేకులై యుమ్; అనాదికాలమేపిడిత్తుపిటప్పతిటప్పతాయ్ కొణ్ణు స్వర్గనరకజ్జిలే శుభ్రవైన్దలై ప్పడుకిట ముగ్ధచేతననుడైయ అనాదికర్మపారత స్త్రీముమ్, ఉన్నుడైయజ్ఞాతృత్వనిబన్ధనక ర్మత్వముమ్, భగవదధీనము మాయిత త్పేరితముమాయవరుకైయాల్, అన్ద క ర్మత్వమడియానక ర్మము మప్పడియగుక్కు మత్తనైయల్లకు అతుక్కు సాస్వా త స్త్రీగన్ధముమిలైకాణ్, అనపిన్ఱు అవకభోగరసత్తుక్కు-టుప్పామ్బడి ఉన్నై భగవదేక పరత స్త్రీనాకవనుసన్ధిత్తుజ్జీవి, ఎన్నుమివ్వుపదేశత్తా లేకులై యుమ్.

౧౩. ఇవ్వపదేశవిశేషమ్మలియావిడిల్ సిద్ధోపాయవిశేషజ్జిళా లే తిరుత్తుమెన్ఱితార్ మేల్, (ఉపదేశత్తా, లిత్యాదియాల్) ఉభయానుగుణమాన పువదేశత్తాలుభయపరత స్త్రీరుం మీళాతపోతు, ఉపదేశజ్జే-ళావల్ తిమిరి ిరియున్దాపుతనాన చేతననై, వత్తనైయాన త్త మాతృత్వనిబన్ధనమాన వరుళా లే భగవదధిముఖనామ్బడి తిరుత్తుమ్; ఇవన భిముఖనా యజ్జీవిక-వేణుమెన్ను మివళిరక్క-మ్ ఇవనైయభిముఖికిరిప్పి త్తుజ్జీవిప్పిక్కు-మితే; తన్నుపదేశత్తై మీటవల్ల

మూ—౧౧. ఉపదేశత్తా లే యిరువరుడై యవుం కర్మపారత స్త్రీం కులై యుమ్.

౧౨. ఉపదేశత్తా లే మీళాతపోతు చేతననై యరుళా లేతిరుత్తుమ్;

జీ వ్యా.—“శ్రావయతి” ఎన్ఱిటపుత్పత్త్యర్థం శోల్లప్పట్టకు; “శ్రావయతి” ఎన్ఱిటవితు ఈశ్వరవిషయమాక వే పూర్వకళే గ్రన్ధజ్జిల్ పలవశీలుక్కుణప్పట్టతాకిలుమ్ “అథవా విముఖానావపి భగవదాశ్రయణోపదేశశ్రావయి తృత్వమ్ “విదితస్సహిధర్మజ్ఞ శ్శరణాగతవత్సలః । తేనమై త్రీభవతు తే యదిజీవితుమిచ్చసి” ఇతిరావణమ్మృత్యుపదేశాత్” ఎన్ఱుతత్త్వదీపత్తి లే చేతనవిషయమాకవుం జీయరరుళిచ్చెయ్ కైయాల్, ఇవిడ్డత్తిలుం చేతనవిషయమాకవుం శోల్లకు-టైయిల్లె.

౧౧. ఇవ్వపదేశత్తా లిరణ్ణుతలైయిలుప్పలిక్కుమలే తెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఉపదేశత్తా లే, ఎన్ఱుతుడజ్జి) అతావతిప్పడి యిరణ్ణుతలైకుం తత్తదనుగుణమాక వివళే ప్పణ్ణుముపదేశత్తా లే పుణ్యపాపజ్జిళి వశత్తిలే యిళిప్పణ్ణు భగవద్విముఖనాయ్ ిరికైయాకిట చేతననుడైయ కర్మపారత స్త్రీముమ్, ఇవకపణ్ణినకర్మత్తై ప్రధానమాకి-అతుక్కి-డా కవే శేయవనిత్తనైయెన్ఱు ఇవనుడైయ రక్షణ్ణి, విముఖనాయరుక్కై యాకిట ఈశ్వరనుడైయ కర్మపారత స్త్రీముమ్ నివృత్తమామెన్ఱై. చేతననుడైయ కర్మపారత స్త్రీమ్ అనాద్యచిత్తమ్మన్ధకార్యమాన అవిద్యానిబన్ధనమ్, ఈశ్వరనుడైయ కర్మపారత స్త్రీమ్ నిరఙ్గుశస్వాత స్త్రీ కార్యమాన స్వసజ్జల్పనిబన్ధనమ్; ఇవై యిరణ్ణు మనాదిసిద్ధమాయ్ పోప్పతే యాకిలుమ్, మాతృత్వసమ్బన్ధత్తా లే చేతననుకా-ప్తైయాయ్, మహిషీత్వసమ్బన్ధత్తా లే ఈశ్వరనుక-భిమతైయుమానవివళీ, ఇరణ్ణుతలైయుం నెన్ఱేళకి ఆశ్రయణాజ్జీకారాభిముఖమామ్బడియాక ప్పణ్ణుముపదేశత్తా లే నివృత్తమాక త్తట్టిల్లె.

౧౩. ఇవ్వపదేశత్తా లివర్ కళే మీళాతపోతు ఇవళే శేయవలె నెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఉపదేశత్తా లే మీళాతపో, తెన్ఱుతుడజ్జి) చేతనక మీళామైక్కడి అనాదికాలమ్ “యాతానుమ్మశీరిసిన్ఱుమ్” ఎన్ఱిటపడియే భగవద్విముఖనాయ్ విషయాన్తరప్రవణనాయ్ పోరుకైయాల్ వద్దదుర్వాసనాదికళే; ఈశ్వరక మీళామైక్కడి అపరాధానుగుణ మివనై శిక్షిక్క-వేణుమెన్ను మభిసన్ధియా లే నిన్దలైయిళకామల్ నిక్కి-కు-డలాన నిరఙ్గుశస్వాత స్త్రీమ్. ఇవోహే తుక్క-ళా లే ఇరణ్ణుతలైయుం తన్నుడైయ పువదేశత్తాల్ స్వస్వకర్మ పారత స్త్రీత్తిల్ నిన్ఱుం మీళాతవళివల్; (చేతననై యరుళా లే తిరుత్తుకై యావతు)-అయ్యో ఇవనుడైయ దుర్బుద్ధిసిన్ఱి యనుకూలబుద్ధి యున్ఱాక వేణుమెన్ఱు అపన్దిట్టిల్ తాక ప్పణ్ణుకిట “పజ్జయత్తాళే తిరువరుళే” ఎన్ఱిట పరమకృపైయాలే అవకపాపబుద్ధికులైన్ద భగవదధిముఖనామ్బడిపజ్జికై; రావణాశ్చక్రంహంకరణీశ్వరాదేవాంకావళివద్ధస్సప్రతిబింబితాన్ద్రుపియోక్తౌ పుమకృతౌ తేనా భగవతోన్మోక్షప్రాయోకా నుచిత్తాశ్చేతి ఉపదేశస్సు అంగద్యుగళేక రావణామిన్ద్రుచి శత్రో భగవతోన్మోక్షప్రాయోకా నుచిత్తాశ్చేతి శ్లో ౧౦: =

ఆ వ్యా.—స్వతంత్రనియంత్రవాస తక్షణభవనై, ఆలోకాలాపాదికలి సఖవిజ్ఞప్త వహికాలేపిత్రేటి అనృతకృతా శైవ్యశేనెన్దు నిర్వృణ్ణమానవశైయితే, ఓడమేత్తి కూలికొల్లే వారైప్పోలే, ఇచ్చేతననై యజ్ఞీకరిస్తగుళవేణుమెన్దు కాట్టిక్కుడుత్తు, తానే “శివైకుత్తైకిలుమ్, ఎన్నడియారతుశెయ్యార్” ఎన్దువల్లే తనైయుముతరికైకొగ్గుల్లువ్బడి తిరుత్తియరుళుమ్, భోగవశైయితే తిరుప్పవళత్తిల్ కొడుకుగ్గం కరుప్పరినికరమాక కైకొగ్గుల్లువ్బడి మెయ్యానవుపాయజొగ్గిణ్ణితే ఇవల్లే తిరుత్తువతు. స్వసాదర్య కారుణ్య రూపసిద్ధోపాయ సామర్థ్యజ్ఞాట్టవేణుమెన్దు జరుత్తైప్పిశెన్దు ఉపదేశం సఫల మాకామలూఢికిఱిత్తనై; స్తనన్దయనైయుమ్ నాయకనైయు మజ్జైత్తుకొగ్గుణ్ణు శయికుగ్గమాపోలే భోగఘటకత్వజ్ఞ లేక కాలత్తిలేఘటికైగ్గయాల్ భోగపురుషకారవిచ్ఛేదంవరు మెన్దు శజ్జిక్కవేణ్ణా.

౧౮. కీర్త (మహాభారతత్రాత్) ఎన్దు ప్రస్తుతమాన వుపాయవైభవహేతుకగ్గలై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్ మేల్, (అటియాతన, ఇత్యాదియాల్) అర్జునమున్దు కేట్టటియాత తత్వవివేకాదియాయ్ ప్రపత్త్యన్తమాన పటర్రత్రయార్థజ్ఞలై

మూ.—ఈశ్వరనై యథికాలేతిరుత్తుమ్.

౧౮. * అటియాతవర్థజ్ఞలై

జీ-వ్యా.— (ఈశ్వరనైయథికాలేతిరుత్తుకై యావతు) - ఓక్లాన్ పో ఉనకుగ్గుప్పణియన్దో పితు ఎన్దుపదేశత్తైయుత తినవారే, కణ్ణెప్పరట్టతల్, కచ్చె నెక్కిఱ్ఱకుతల్ శెయ్తు తన్నుకాలేయవనైప్పిచ్చెత్తి తాళోన్నపడి శెయ్తల్లెత్తు ని అగ్గమాట్టాత్తపడిపణ్ణి అజ్ఞీకారోన్దు నాకుగ్గై. ఆక (పురుషకారమామోత్తు) ఎన్దుతుడజ్జి ఇవ్వళవాక పురుషకారత్వోపయోగికళాన గుణవిశేషజ్ఞలైయుమ్, అనైతనై ఎత్తానేవళియిట్టపడి యెయుమ్, సంజ్ఞేపవిజ్ఞేపజ్ఞ చిరజ్ఞిలుముపురుషీకరికైగ్గయెయుమ్, తత్ప్రకారవిశేషజ్ఞలైయుం శొల్లిశీగ్రయత్తు.

౧౮. కృపాదికలై వెళియిట్టమెచ్చొన్నపోలే శ్రీరామాయణత్తిల్ - పురుషకారవైభవ ముక్తమానపడియై యుపపాదిత్రాయ్, మహాభారత త్తి లుపాయవైభవముక్తమానమైయై యుపపాదికిఱార్ మేల్, (అటియాత, ఎన్దుతుడజ్జి) “* అజ్ఞాతజ్ఞాపనమాచార్యకృత్యమితే, శరణ్యకృత్యమస్తే, ఆకైయితే “ఎనైప్పైశ్చివత్తాయాయ్ త్తనైయాయ్” ఎన్దు ప్రియకరత్వ హితకరత్వజ్ఞళాకిఱ మాతాపితృకృత్యజ్ఞలై స్వయమేవతమకుగ్గుచ్చెయ్త వుపకారత్తై యరుళిచ్చెయ్ తననన్తరమ్, ఆచార్యశెయ్యం విశేషోపకారత్తైయై ద్వానేతమకుగ్గుచ్చెయ్తమైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱవాత్తార్ “అటియాతనవటివత్త” ఎన్దురుళిచ్చెయ్తతు; ఇవ్విడత్తిల్ ఇవరరుళిచ్చెయ్కిఱవాక్యన్దా అన్ద దివ్యసూక్తికుగ్గు సూచకమాయితే యిరుక్కిఱతు. (అటియాతవర్థజ్ఞలై యడై యవటివత్తైగ్గయావతు) - తత్వవివేకస్థుడజ్జి ప్రపత్తిపర్యన్తమాక అర్జుననుకుగ్గు మున్దుజ్ఞాతమాయరున్ద వర్థజ్ఞలైయెల్లామటివత్తైగ్గ; దేహాత్మాభిమానియాయ్ దేహానుబద్ధికళాన బంధుకగ్గళే పక్కలిలే “* అస్థానేన్నహత్తైప్పణ్ణినిఱిగ్గ రవివనై ప్రకృత్యాత్మవివేకాదికళాలే తెళివికగ్గవేణ్ణుకైయాలే, “నత్వేవాహజ్ఞాతునాసంనత్వంనే మేజనాధిపాః | నచైవనభవిష్యామ స్మర్వేవయమతఃపరమ్ || దేహినోఽస్మి యథాదేహే కామారంభావసజ్జరా | తథాదేహాన్తరపాప్తిరీరస్తత్రనమహ్యతి” ఇత్యాదికళాలే ప్రకృత్యాత్మవివేకమాకిఱ తత్వవివేకత్తైయుమ్; “అన్తనన్త ఇమేదేహా నిత్యస్యోక్తాశ్శరీరిణః | అనాశిసోఽప్రమేయస్య తస్మాద్యధ్యస్వభారత || నజాయతేమియతేవా కదాచిన్నా యముఖ్యాత్వా భవితావానభూయః | అజోనిత్యశ్శాశ్వతోఽయమ్పు రాణోనహస్యతే హస్యమానేశరీరే || వాసాంసిజ్జిగ్ఘానియథావిహాయ నవానిగృహ్ణోతినరోఽపరాణి | తథాశరీరాణిపహాయ జీర్ణాన్యన్యానిసంయాతి నవానిదేహీ” ఇత్యాదికళాలే ఆత్మనిత్యత్వదేహా నిత్యత్వజ్ఞలై యుష్పథమ ముపదేశిత్తు, అవనుడైయ స్వాతన్త్ర్యభిముత్తై త్తవికకైగ్గకాగ్గ “భూమిరాపోఽనలోవాయుఃఖంసు సోబుద్ధిరేవచ | అహక్ష్ణారఇతీయంమేభిన్నా ప్రకృతిరష్టథా || అపరేయమిత స్త్వన్యామ్ప్రకృతివిద్ధిమేపరామ్ | జీవభూతాం మహాబాహుయయేదధార్యతేజగత్” ఎన్దిఱపడియే ఛేతనాచేతనశరీరియాయ్, “సర్వస్యచాహంహృదిసన్నివిష్టోమ త్తఃస్త్పత్తిగ్గానమపోహనచ్చ” ఎన్దుమ్ “ఈశ్వరసర్వభూతానాం హృద్దేశేర్లునతిస్తతి” భాగ్యయన్ సర్వభూతాని యన్తాగ్గిరూఢానిమాయయా” ఎన్దుమ్ శొల్లికిఱపడియే సర్వజన హృదయస్థనాయ్ నిన్దు,

ఆ - వ్యా. — ఒప్పుం నమ్రవాతపడి, “శరిష్యేవచనన్తవ” ఎప్పు తుణిస్తునిలుగొప్పడి విశేషమాక వటివిస్తు “అహో
త జ్ఞాపనమానవాచార్యకృత్యత్వైయుమ్, అపరాధభయః పరకమాన ఘటకత్వమాకిట పురుషకార కృత్యత్వైయుమ్,
మూ. — అడైయవటివిత్రాచార్యకృత్యత్వైయుమ్పురుషకారకృత్యత్వైయుమ్,

జీ-వ్యా. — సకలప్రవృత్తినివృత్తికలైయుమ్పజ్జివికైగ యాకిట తన్నుడైయనియన్తృత్వత్వైయుమ్; అప్పడిసర్వనియ
న్తావామ్కొగ్గణ్ణు సర్వస్మాత్పరనాం యుక్తుగమశవన్తి శేర్ “పరితాగ్రితాయసాధూనాం వినాశాయచమస్కృతామ్ ।
ధర్మసంస్థాపనాథాయ సమ్యవామి యుగేయుగే” ఎవ్వవతార ప్రయుక్తమాన తన్నుడైయ సౌలభ్యత్వైయుమ్; “స
మోహంసర్వభూతేషు నమేద్యేష్యోఽస్తిసప్రియః” ఎప్పు తన్నుడైయ వాశ్రయణీయత్వే సామ్యత్వైయుమ్; “ప్రకృతేఃక్రి
యమాణానిగుణైఃకర్మాణిసర్వశః । అహంకారవిమూఢాత్మా కర్తాహమితిమన్యతే” ఎవ్వహంకారదోషత్వైయుమ్; “య
తతోహ్యపికాన్తేయపురుషస్యవివశ్చిః । ఇన్ద్రియాణిప్రమాథీని హరన్తిప్రసభంపః” ఎన్ద్రివియపాబల్యత్వైయుమ్; “అ
సంశయంమహాబాహుః మనోదుర్నిగ్రహజ్బలః” ఎవ్వన్తపాబల్యత్త్వైయుమ్ మనీణ్ణు యన్ద్రియజ్బలై ప్పనీణ్ణు మనస్సి
న్నుడైయప్రాధాన్యత్వైయుమ్ దర్శిష్టికైగ యాలే ఆశ్రయణివిరోధికలైయుమ్; “తానిసర్వాణిసంయమ్యయన్తాసీతమత్ప
రః । వశేహియస్యేన్ద్రియాణి తస్యప్రజ్ఞాప్రతిష్ఠితా” ఎవ్వమ్ “యతోయతోనిశ్చరతిమనశ్చజ్బలవస్థిరః । తతస్తతో
నియమ్యైతదాత్మస్యేవవశంనయేత్” ఎన్తా శ్రయణోపకరణజ్బలౌన బాహ్యోభ్యంతరకరణజ్బలై స్వాధీనమాకనియమిక్కుగం
ప్రకారత్వైయుమ్; “చతుర్విధాభజన్తేమాంజనాన్సుకృతినోఽర్జున । ఆర్తోజ్ఞాసురగ్ధాగీజ్ఞా నీచభరతర్షభ” ఎన్తా శ్రయిక్కుమ
ధికారికళుడైయ చాతుర్విధ్యత్వైయుమ్; “కౌభూతసర్థౌలోకేఽస్మిన్ దైవఆసురపవచ । దైవీసమృద్ధిమోక్షాయ నిబధ్నా
యానురీమతా” ఎవ్వతన్నుడైయవాజ్ఞానువర్తనపరరానవకళే దేవరకళే తదతివర్తనపరరానవరకళే అసురరకళే
న్త దేవాసురవిభాగత్వైయుమ్; “మాన్తలేకథయిష్యామివిభూతీరాత్మనశ్శుభాః । పాపాన్యతఃకురుశ్రేష్ఠనాన్త్యన్తోవిస్తరస్య
మే” ఎవ్వతుడజ్జి ఇన్ద్రిభూతియిల్ సమస్తపదార్థజ్బలకుగమ్ వాచకమానశబ్దజ్బల తన్నుళవిలేపర్యవసిక్కుగొప్పడి ఇవనీణ్ణు
యడైయ స్వప్రకారమాకకొగ్గణ్ణు వ్యాపితునిల్పొప్పడియైయుమ్; “దివ్యందదామి తేచతుః పశ్యమేయోగమైశ్వరమ్”
ఎవ్వ దివ్యచతుస్సైకోగ్గడుత్తు, “పశ్యామిదేవాంస్తవదేవదేహి సర్వాంస్తథాభూతవిశేషసంఘామ్ । బ్రహ్మణిమిశంకమ
లాసనస్థవృషీంశ్చసర్వాసురగాంశ్చదీప్తామ్” ఇత్యాదియాలే తన్నుడైయవిశ్వరూపత్వైగ్గణ్ణు పేశుమ్బడివజ్జుకైయాలే;
తానుకదూర్గు దివ్యజ్ఞానత్వైకోగ్గడుత్తు తన్నుడికలై దర్శిష్టిక్కుమెన్తమ్మ తైయుమ్; “మన్మనాభవమద్భక్తోమద్యాజీమాంస
మనురు । మామేవైష్యసియుక్తైవమాత్మానం మత్పరాయణః” ఎన్ద్రిప్పడి యిరుద్దుశ్చపరత్వ సౌలభ్యయన్తనాన తన్ద్రిరు
వడికలైపాపిక్తైగ యాకిట పరమపురుషార్థత్తుక్కుగ ఉపాయమాయుర్దుశ్చకర్మజ్ఞానరూపాజ్ఞ సహితైయానభ క్తియైయుమ్;
“మామేవయేప్రపద్యన్తేమాయామేతాన్తరన్తిత్తే । తమేవచాద్యమ్పురుషమ్ప్రపద్యేత్తమేవశరణంగచ్ఛ సర్వభావేనభారత”
ఎవ్వన్తభ క్త్యజ్ఞమాన ప్రపత్తియైయుమ్; చరమశ్లోకతాలే అద్భక్త్యుపాయత్వై దుష్కరత్వాదికలైయుణర్దు శోకిప్పా
రుగ, సుకరముమాయ స్వరూపానురూపముమాన పుపాయంప్రపత్తిఎన్త మత్వైయుద్దా నే యటివి తరుచి నానితే; ఆకయిప్ప
డిఅటియాతవర్ధజ్బలై యెల్లామటిపిక్తైగ యాలే ఆచార్యకృత్యత్వై తానేటిట్టుకొగ్గణ్ణా నెన్దిజుతు. ఇని పురుషకారకృత్యముం
శరణ్యనాన తన్నుతన్తే పిరాటికృత్యమితే, “మత్ప్రప్తిమ్ప్రతిజన్తానాం సంసారేపతతామథః । లక్ష్మీపురుషకారత్వేనిర్ది
ష్టాపరమర్షిభిః । మమాపిచమతంహ్యేతన్నాన్యథాలక్షణమ్భవేత్” ఇత్యాదికళాలే ఇతుతనైర్భగవచ్చాస్త్రుత్తిలేతానే
యరుచిచ్చైయతానితే. ఇవనుక్కుతత్వజ్ఞానాదికలై యన్తాకికొగ్గళ్యవేణుకైయాలే ఆచార్యకృత్యత్వైయేటిట్టుకొగ్గణ్ణా
నాకిణా, పురుషకారకృత్యమేటిట్టుకొగ్గళ్యవేణువానె అగ్గీకరిత్తువిడవమైయాతోవెన్నిల్, అగ్గీకారత్తుకితువు మవశ్యా
పేక్షితమాకైయాలే; ఎన్త నేయెన్నిల్ ఇప్పుపాయత్తుక్కుపురుషసాపేక్షతైయోపాతి పురుషకారసాపేక్షతైయుమున్దితే,
ఇప్పుభయసాపేక్ష తైయుముపాయవరణరూపమాన పూర్వవాక్యత్తిల్ ప్రథమచరమపదజ్బలీలేకాణలామ్, శ్రీశబ్దతాలే పురు
షకారత్వైయుమ్ ఉత్తమనాలేయధికారియైయు మితేశోల్లి కిటతు; ఆకైయాలేచేతనర్ తన్నైఉపాయమాకప్పనీమిడత్తిల్

ఆ - వ్యా.—ఇష్టానిష్టపాప్తి పరిహారస్వమతిల పుపాయకృత్యతైయుమ్, నిరజుగశస్వతన్త్రినాయ నిరపేక్షో పాయమాన్ నిత్యోపేయమానతా వలియపేటిట్టుకొగ్గుకైయా లే, ఉపాయప్రభావపరమాన మహాభారతత్తాల్ సిద్ధో పాయవైభవముం శొల్లి తలైక్కట్టుతైన్తితార్. ఉపదేష్టావాన స్వాచార్యపరతన్త్రి నుడైయ కృత్యతై ఉపదేశవిషయ భూతనాయ ఆచార్యపారతన్త్రియోగ్యతైయశీరితానే శెయ్కైయాలుమ్, స్వవిశేషణకృత్యమాన ఘటకత్వతై విశేష్య మానతానే శెయ్కైయాలుమ్, నిత్యోపేయమాయరుక్కర ఉపాయ త్తి కాదాచితరకృత్యతై తానే శెయ్కైయాలుమ్, మూ ట్టైయు మేటిట్టుకొగ్గుతై ఎన్నలామితే; గీతోపనిషత్సార తైయుపదేశికైయాలుమ్, “మాన్-శరణంప్రజ” ఎన్ఱు తనై ఎప్పశీరి తైక్కైయాలుమ్, విరోధినివృత్తిపూర్వకఫలసిద్ధియై పుణ్ణిక్కుడైక్కైయాలుమ్ వశీరియే యేటిట్టుకొగ్గుతై కాగలామితే. ఆ చార్యత్వం స్వగుణమాయరుక్కర పేటిట్టుకొగ్గుకైయావతు-అత్యన్తసులభావతారత్తిల్ శెయ్యుజగ్రత్యతై పరత్వసాలభ్య కలపుమానవవతారత్తిల్ శెయ్తమాత్రతైప్పశీరి వేణ్ణిక్కు వేణుమ్; ఇవకార్యదానే శెయ్యవల్లశ క్తనుమాయ ఆప్తనుమా యరుద్దానేయాకిలుమ్, ఇవక స్వాపరాధభీతనాయ త్తశమ్బుకిజవళవిలుమ్ ఇవనై యజ్ఞోలన్ఱు అవనైముకజ్ఞోన్ఱు వణకిర చేర్చిక్కుమ్బురుషకారం వేణ్ణుకైయాలుమ్, అత్తైమున్నిట్టై యుపాయమాకక్కర డవోమెన్ఱు నిత్య నియత సజగల్పత్తాలుమ్ “మాన్” ఎన్ఱిఅవిడన్ఱు పురుషకారవిశిష్టమేయాకిలుం తోన్ఱునిన్ఱు పురుషీకరిప్పిక్కర క్కాణామైయాలుమ్, తత్సాపేక్షనుమా య్ తతగ్రత్యతైయేటిట్టుకొగ్గుతై నెన్నపుం తట్టిల్; “ఉపాయోపేయ త్వేతదిహతవత త్వంసతుగుణౌ” ఎన్ఱు పేయత్వమ్బాలే ఉపాయత్వముం స్వతస్సిద్ధమాయ్ తతగ్రత్యముం స్వకృత్యమా యగున్దతేయాకిలుమ్, ఉపాయాన్తరజ్జ ధుపాయమాక తానుపేయమానాప్సే లన్ఱియే, కరుముకమాలైయై శుమ్మాడామగవారైప్పలే, శయలటుతియా లేఉపేయమానతా నేయ పాయమాయ్, ఆగన్తుకతతగ్రత్యముం శెయ్య వేణ్ణినమైయైప్పశీరి పేటిట్టుకొగ్గుతై నెన్నలామితే; అనాదిసజగల్పసిద్ధమానపు పాయకృత్యతై “మోక్షయిష్యామి” ఎన్ఱుమిన్ఱుంసజగల్పికిర అవిత్తైప్పశీరి పేటిట్టుకొగ్గు తైన్తితార్. ఎన్ఱుమరుళిచ్చెయ్వర్.

మూ.—ఉపాయకృత్యతైయుద్దానేయేటిట్టుకొగ్గుకైయా లే

మహాభారత త్తిలుపాయవైభవముం శొల్లిశీర్మయత్తు

జీ వ్యా.—స్వాపరాధభయత్తాలేపిరాట్టియైపురుషకారమాక మున్ఱిడ, అవళే ఇవనపరాధనిబ్ధనమానతన్దిరువుళ్ళత్తి ల్ శీర్మిత్తైయాశీరిచేర్చిరవిడ, కైక్కొగ్గుకైముత్తైయాయరుక్కర, అన్తనన్ఱి కే ఇవనపరాధనిబ్ధనమానతన్దిరువుళ్ళత్తికల క్కత్తైయుద్దానే తణిత్తుకొగ్గుతై ఇవనైచేర్చుకొగ్గుకైయాలుమ్, అతుతా శెయ్కిజవళవిల్ అర్థిత్వనిరపేక్షమాక చెయ్కైయాలుమ్, పురుషకారకృత్యతైయుద్దానే యేటిట్టుకొగ్గుతై ఎన్ఱిఅతు. ఇని ఉపాయకృత్యం తన్నుతాయరుక్కర అత్తైయుద్దానే యేటిట్టుకొగ్గుతై నెన్ఱు “త్వమేవోపాయభూతోమేభవ” ఎన్ఱివనర్థిత్తల్ కార్యం శెయ్యవన్ఱైన్దిరుక్కర, నా మేయివనుకుపాయమాయ్ అనిప్తనివృత్త్యాదిక తైప్పణ్ణిక్కర డవోమెన్ఱు తానేయేన్ఱుకొగ్గు “మామేకంశరణంప్రజ, సర్వ పాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్ఱైయాలే; అల్లతు “ఉపాయోపేయ త్వేతదిహతవత త్వంసతుగుణౌ” ఎన్ఱి అవస్తువుకుపా యకృత్యం వదైటియన్ఱి తే; ఉభయవిజ్ఞవిశిష్టతైయాలే ఉపాయోపేయత్వజ్జ శీరణ్ణుం స్వతస్సిద్ధమాయితే యరుప్పతు. అ య్తికే ఉపేయమాతన్నైయుపాయమాకుకైయా లేఉపాయకృత్యతైయేటిట్టుకొగ్గుతై ఎన్ఱిఅతుఎన్ఱారుమున్ఱు, అతుపా ల్ మరుద్దామాప్సేలే ఇవనుపాయమామిడ మెన్ఱుముళ్ళతోన్ఱుకైయా లే, అన్ఱుననుక్రిప్పేతు అసాధారణమాక చెయ్త తో ట్టైన్ఱు మైయాలుమ్, (ఉపాయమ్) ఎన్ఱై వన్ఱువైనిదైశిత్తుతదై వభవంశొల్లికిజ ప్రకరణమాకైయాలు మిన్ఱిడత్తుకు-చితమన్ఱు; ఆనపిన్ఱు కీర్తచ్చొన్నపడియేపారుళాక వేణుమ్. ఆచార్యకృత్యమేటిట్టుకొగ్గుకైజవళవిల్ “కార్పణ్యదోషోపహతస్వభావః పుచ్చామిత్వాంధర్కసమ్మాధచేతాః । యచ్చేయస్సాన్యిన్ఱిశ్చిత మ్భూహితన్తేశిష్యస్తేహం శాధిమాంత్వామ్నీ వన్ఱమ్ ” ఎన్ఱివనర్థిత్వమున్ఱాకైయా లే అన్యకృత్యతై తానేటిట్టుకొగ్గుతై మేవివక్షితమాకైయాలుమ్, పురుష కారకృత్య మేటిట్టుకొగ్గుకైజవళవిల్ అన్యకృత్యతై యేటిట్టుకొగ్గుతై మైయుమ్ అతుతనై అర్థిత్వనిరపేక్షమాక యేటిట్టు కొగ్గుతైయై వివక్షితమాకైయాలుమ్, స్వకృత్యమేటిట్టుకొగ్గుకైజవళవిల్ అర్థిత్వనిరపేక్షమాక చెయ్తవళవే వివక్షి తమాకైయాలుమ్, (తానేయేటిట్టుకొగ్గుకైయా లే) ఎన్ఱిఅవితు కృత్యత్రయత్తిలుం యథాయోగమన్యయిక్కరక్కర డవతు;

ఆ-వ్యా. — ఆక సిద్ధోపాయమానతానే, అజ్ఞాతజ్ఞాపక సుమాయ్ ఘటక సుమాక పరీధిస్తు ముపాయ వైభవముం మ హాభారత తాత్పర్య మెన్ద తాయ్ తైన్దితార్.

౧౫ కీర్త చొన్నవైభవమొల్పియే ఉభయసాధారణమాన వైభవవిశేషత్వై యరుళిచ్చెయ్ కిదార్ మేల్, (పురుషకారత్తుకు, మిత్త్యాదియాలే) ఈవృశ వైభవముడైయ వుపాయపూర్వభావియాన పురుషకారత్తుకు తత్పూర్వ నిరసే త్తోపాయత్తుకుం సాధారణవైభవమావతు. ఆశ్రయణోన్ముఖనుడైయ అనాదికాలార్జితమాన వకృత్యకరణాదిదోషత్వైయు మ్, నిర్దోషప్రమాణప్రమాతాకగళే శోల్లుత్తు చ్చెయ్యామైయాకిట గుణహానియైయుమ్, ముమ్ము సొకుక్ చెయ్ తు దోషమాపిత నాయ్ నాస్తికనాన వివనైకొండ్లు కార్యమెన్దెన్దు పేషియాతే, కరుణైయా లే కాణాకగణ్ణిట్టు అగ్గీకరికుం మాశవన్దికే, ఇవనైచ్చేర్పిత్తుకైకొంఱుకైయాకిట స్వస్వాగ్గీకారత్తుకు పేతొకారణజ్ఞతాయ్ కాట్టేటినదోషగుణహానికళాకిట వవై త నైయే ముఖమలర్ న్దు అగ్గీకరికైకొంఱుకైయాన పచ్చెయ్యాకుకైయాత్తు. శితైయిరుకైకొంఱుకైపాదిగుణజ్ఞతైవేళియిడుకై దశావిభాగములపురుషీకరికై ఉభయరైయుం స్వవశమాకుకై పురుషకారవైభవమెన్దు, తూతుపోకై అరోపితజ్ఞతానవున దేప్టుత్వఘటకత్వముడైయనాకై ఉపేయమానతానుపాయమాకై ఉపాయవైభవమెన్దుంకీర్త చొన్నవసాధారణవైభవత్వై

మూ. — ౧౫. పురుషకారత్తుకు ముపాయత్తుకుం వైభవమావతు. దోషత్వైయుం గుణహానియైయు మ్బార్దు పేషియాతవశవన్దికే, అగ్గీకారత్తుకవైతనైయే పచ్చెయ్యాకుకై.

జీ-వ్యా. — ఆచార్యసజ్ఞాతజ్ఞాపనవన్ది, పిరాట్టిపురుషీకరిక్, వన్దుతనై ఉపాయమాకప్రతీతిమవనుకు అన్వయన్వ త్వాదికలైప్పణ్ణికుండుక వన్దున్దిరుక, ఇవైయెన్దైయుద్దానే యేటిట్టుకొంఱుకవైభవమితే. (పటిట్టుకొంఱుకైయా లే మహాభారత త్తిలుపాయవైభవంశోల్లితీయైత్తు) ఎన్దుతుపటిట్టుకొంఱుకమైప్రతిపాదికైయా లే శోల్లితీయైత్వపడి.

౧౫. ఆక పురుషకారోపాయజ్ఞిరణ్ణుకుం మసాధారణవైభవత్వై యరుళిచ్చెయ్ తారీగ్, ఉభయ సాధారణవైభ వత్వై యరుళిచ్చెయ్ కిదార్ మేల్, (పురుషకారత్తుకు, మెన్దుతుడగ్గీ) తత్తదసాధారణవైభవం శోల్లుకైయా లే పురుషకారత్వై యు ముపాయత్వైయుంతనిత్తనియే ఉపాదానవన్దియరుళిచ్చెయ్ తారీగ్, ఇతుఉభయత్తుకుం సాధారణవైభవమాకై యాలే (పురుషకారత్తుకు ముపాయత్తుకుమ్) ఎన్దుతనై యోపాదానవన్దియరుళిచ్చెయ్ కిదార్; ఉభయత్తుకుం మసాధా రణవైభవంశోల్లికిటవిడజ్ఞిరే (ఇరువరైయున్దిరుత్తువతు) ఇత్త్యాదియాలే శాబ్దమాక పురుషకారస్వరూపముమ్, (ఉపాయకృత్య త్వైయుద్దానే యేటిట్టుకొంఱుకైయా లే) ఎన్దైయాలే ఆర్థమాక ఉపాయస్వరూపముం శోల్లిప్పట్టు, ఇట్టాభయస్వరూపకన పూర్వకమాక వైభవత్వై యరుళిచ్చెయ్ కిదార్, (దోషత్వైయుం గుణహానియైయుమ్బార్దు పేషియాతవశవన్దికే యగ్గీకా రత్తుకవై తనైయేపచ్చెయ్యాకుకై) ఎన్దు. దోషమావతు - అకృత్యకరణాదినిషిద్ధానుస్థానమ్, గుణహానియావతు - విహితాకరణమ్, ఇవైయిరణ్డైయుమ్ “మసొవాకారయైః” ఇత్త్యాదిచూడైయాలే ఎమ్మెరుమానారరుళిచ్చెయ్ తారితే; “ఇదంకురు” “ఇదంమాకార్షిః” ఎన్దు విధినిషేధాత్మకమానశాస్త్రద్వాన్ భగవదాజ్ఞారూపమయితేయిరుప్పతు, “శ్రుతిః స్మృతిర్మమైవాజ్ఞా” ఎన్దు తానేయరుళిచ్చెయ్ తానితే; ఎవమ్భూతశాస్త్రత్తిల్ నిషిద్ధత్వైచ్చెయ్ కైయుం విహితత్వైచ్చె య్యామైయుమితే, అనాదికాలం “క్షిపామి” “సక్షమామి” ఎన్దు భగవన్నిగ్రహత్తుకిలకార్యం పోరుకైకుకా రణమ్, (ఇవైయిరణ్డైయుమ్బార్దు పేషియాతవశవన్దికే) ఎన్దుతు - ఆశ్రయణోన్ముఖచేతనగతజ్ఞతాన వివశీణబద్ధిత్తు ఇవనై వేణ్డోమెన్దుకైవిడాతే అగ్గీకరికుం మాత్రమన్దికే యెన్దుప్పడి; (అగ్గీకారత్తుకవై తనైయేపచ్చెయ్యాకుకై, యావతు) అప్పడిప్పట్టదోషగుణహానికళే తనైయేముఖమలర్ న్దు అగ్గీకరికైకొంఱుకైపాన ఉపహారమాకొంఱుకై. ఉపే షియామైకుం హేతు దయా తొన్దికళే, పచ్చెయ్యాకొంఱుకైకుం హేతు వాత్సల్యమ్, శువడుపట్టతైయిల్ పుణ్ణి వ్యాతపశు తకకడైయిల్ నిన్దుంవిట్టువ కన్దినుడమ్మిల్ వట్టుమైభోగ్యమాక విరుమ్బుమాప్పేలే యిరుప్పత్తితేయితు, ఇన్దు ణత్తుకొంఱుకై తొరుగుణమిల్లైయితే, ఆకైయాలేయితే “నికరిల్ పుకథాయ్” ఎన్దుద్వారరుళిచ్చెయ్ తతు; ఉడైయెనరుమ్ “అపారకారుణ్యసాశీల్య వాత్సల్య” ఎన్దుగుణాన్తరణ్ణోడాక వరుళిచ్చెయ్ తిరుకైచ్చెయ్ తే, ఇతివాన్వత్తితో, నిమిశపుమ్

ఆ-వ్యా.— పకల్ విశకుఁ పుడుత్తు ముభయసాధారణవైభవమితేయితు; శక్యమానవశీఘ్రచ్యైయైతేకీక్రిల్ వైభవమ్, మస్త్వభావజ్ఞతై నుస్త్వభావజ్ఞతాకవేవిరుమ్మి మేల్ విహివేణ్ణుమరుమైయశ్శవై భవమితే యితు.

౧౬. ఇన్ద్రపురుషకారోపాయజ్ఞతై, వైషమ్యాదిపరిహారార్థమాక దోషాద్యభిసంధివిరామ మాత్రతైప్పార్త్యభవనై అగ్గీకరికఁ వే ణ్ణావోవెన్న, అప్పడి శెయ్యిల్ అవైయవర్ కళుకే- యామవిడు మెన్నితార్ మేల్, (ఇరణ్ణు, మిత్త్యాదియాల్) దోషగుణహానిక ల్ పచ్చెయ్యాక చేతననైయగ్గీకరికఁ-మురుషకారము ముపాయముమ్, స్వస్వాగ్గీకారవేళైయిల్ అన్దదోషగుణహానిక లిరణ్ణి అభిసంధికులైయవేణు మెన్నిరుక్కిల్; ఇప్పడినినైకై- సమ్మన్దతైయక్కియమాటుకిట పురుషకారత్తుకు- ముపాయత్తుకు- మ్ ఆభిముఖచేతనగతదో షగుణహానిక లిరణ్ణుమ్ అపో తేయణ్ణాయ్త్తుతామ్. ఇన్దయదిశబ్దం యథాస్మరణవిపర్యయ సూచకమ్.

మూ.—౧౬. ఇరణ్ణుమిరణ్ణుభులైయవేణు మెన్నిరుక్కిల్

ఇరణ్ణుకు- మిరణ్ణు ముణ్ణాయ్త్తుతామ్

జీ-వ్యా.—“ఆశ్రితవాత్సల్యకజలధే” ఎన్టారిత్. ఇవాత్సల్యన్తా మాత్సల్యసమ్మన్దతై, ఈశ్వరగలుం పిరా ట్టికఁ-తిశయిత్తితే యిరుప్పతు, ఆకైయాలే ఇరువరుం తాన్దామగ్గీకరికఁ-న్దైయిల్, ఇచ్చేతననుడైయ దోషగుణహానిక లైపచ్చెయ్యాకకొణ్ణు అగ్గీకరిప్పర్ కళెన్దై.

౧౬. ఇప్పడి పురుషకారము ముపాయముం దోషగుణహానికల్ కులైవతురు-మున్నే అగ్గీకరిక్కి అతే, అనైకు వైన్దే అగ్గీకరికఁ కఁ-డవోమెన్నిరుదాల్ వరువతెన్దెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇరణ్ణు, మెన్న్తుడుడై) ఇరణ్ణు మెన్నిజతు- పురుషకారోపాయజ్ఞతై, (ఇరణ్ణుకు-లైయవేణు మెన్నిరుకై, యావతు) -ఇవనైయగ్గీకరికఁ-మొత్తైకు ఇవనుడైయ దోషగుణహానిక లిరణ్ణుమొప్పయ్కో-ళ్ళ వేణు మెన్న్తునినైత్తు ఆశ్రయణోన్ముఖనానవివనై యగ్గీకరియాచిరుకై; ఇప్ప డియిరుకై-యిల్ (ఇరణ్ణుకు-మిరణ్ణుముణ్ణాయ్త్తై యావతు) - పురుషకారత్తుకు ముపాయత్తుకుం దోషగుణహానిక లిరణ్ణుం వ రుకై; ఎణ్ణనైయిన్దై దోషంవరుకై యావతు—“త్వంమాతాసర్వలోకానాం దేవదేవోహరిషితా” “అఖిలజగన్మాతరమ్” “పితాసిలోకస్య” ఎన్దిటపడియే సకలచేతనం నురుపాధికమానతాయుద్దమప్పనుమాకై యాలే ఇచ్చేతననుడైయ నన్దైత్తిమైకలిరణ్ణుం తగ్గళుతావ్పుడియాన వుటవుణ్ణాయిరుకఁ, చేతననుడైయదోషాదికలై పార్వర్తగ్గీకరియా-మై యాలే తాదృ శసమ్మన్దత్తు కొ-త్తైవిళైకై; గుణహానివరుకై యావతు - ఇవనుడైయదుఃఖిజ్ఞ్విరణ్ణామైయాలుమ్, ఇవనుడైయ దోష తై భోగ్యమాకకొ-ళ్ళా మైయాలుమ్, కృపావాత్సల్యజ్ఞళుకు-హః-రువకై. —, అథవా (ఇరణ్ణుముణ్ణాయ్త్తుతామ్) ఎన్దిట విడల్లిలుమ్, దోషగుణహానిక లావన- ఆకృత్యకరణ కృత్యాకరణజ్ఞళుమాకవుమామ్; పురుషకారత్తుక్ కృత్యకరణమావతు- ఈశ్వరనైయుముల్ పడ దోషజా-ణవొట్టాతతా దోషాదికల్ కులైన్దై అగ్గీకరియే నెన్నిరుకై, కృత్యాకరణమావతు- ఇవనుడైయదోషాదికల్ పారాతెకైకొణ్ణు ఈశ్వరసోడే శేర్పికై-యాకిట స్వకృత్యతైచ్చెయ్యామై; ఈశ్వరనుక్తు అకృత్యకరణమావతు- సంసారిచేతనరుడైయతణ్ మైపార్తు కైవిడాతే స్వాభావికసమ్మన్దమే హేతువాక అద్వేషస్థుడజ్జి ఉణ్ణాక్కుకైక్కు, “*ఎతిర్ శూఢర్ పుక్కుత్తిరికిట సర్వభూతసుహృత్తానతా, ఇచ్చేతననై యగ్గీకరిక్కు మళివిల్ ఇవన్ దోషాదికల్ కులైన్దాలాళియ అగ్గీకరియే నెన్నిరుకై; కృత్యాకరణమావతు- ఇవనుడైయదోషాదికలై పారాతెకైకొణ్ణు స్వకృత్యమాన అనిష్టనివృత్త్యాదికలైప్పణ్ణామై; ఇతుతా చేతననుక్కుచ్చెన్న వకృత్యకరణాదికలైపోలే శాస్త్రతైప్పశీలి చ్చొల్లుకిటవైయణ్డే, ఇవర్ వల్ స్వభావతైప్పశీలిచ్చొల్లుకిటవై యిత్తనైయితే. విముఖనైయుముల్ పడ దోషగుణహానికల్ పచ్చెయ్యాక మేల్ విహిన్దగ్గీకరిక్కుం స్వభావరానవివర్ కళుక్కు, అభిముఖచేతనర్ కళై అగ్గీకరిక్కు మళివిల్ దోషాదికల్ కులైయవేణు మెన్నిరుకై-తా ముతలిలే కూడామైయాలే, ఇవర్ కళుక్కు ఇవైవరుకై-వకాశమిల్లైయితే. ఆయిరుక్కు చ్చెయ్తే ఇప్పడియరుళిచ్చెయ్తతు ఇవ్వర్థతత్త్వమటియాతవర్ కళుక్కు ఆశ్రయణోన్ముఖనాన చేతనగతజ్ఞళాన దోష గుణహానికల్ కులైయవేణు మెన్నితామల్, అవశీఘ్రనే యగ్గీకరికై ఇవర్ కళుక్కు వశ్య కరణీయమై న్న్యటివికై-క్తాక.

(2) శ్రీవచనసూపణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఉభయసాధారణవైభవమ్.

౨౫

౩ వ్యా.—౧౭. అభిముఖనాన దోషగుణహానిపూర్ణ చేతనా, అనాదియేపిడిత్తు అభివృద్ధిమామవరుకిట దోషగుణహాని కళిరణ్ణుమ్, స్వానుసానా స్తిక్యజ్ఞాతే నమకు-కట్టుకు-లైస్తుసోయే తైస్తు నిర్భరనాయుమాద్విరుక్తి-ల్, అవై యడియశ్చి తైస్తు గర్విర్విరుక్తి-ట విత్తలైకు- సాపేక్షపురుషకారోపాయజ్ఞలైప్పశ్చి తేడినవద్దోషగుణహానికళిరణ్ణుమ్, పణ్ణాయపడియే నిలైనిట-పుణ్ణాయ్ తా మెన్నితార్. అఘటితఘటనాహవవ్యతిరేకార్థమ్ పుత్రనైయనీతియిలేకై వశరవిడుకై మాతాపితా క-ళీ కుశ్రిమామాప్పోలవుమ్, ధర్మమఘ్రుకు- ధర్మియుతామాప్పోలవుమ్, ఇత్తలైయిల్ దోషగుణహాని సద్భావవృద్ధికళీ పురుషకారోపాయజ్ఞళి-లీలారసాపేక్షైయాలుమ్, తదనుగుణోపేక్షైయాలుం వరుకైయార్ అవైయవర్ కళుళి-యె న్నలామితే. సవృద్ధవాత్సల్యహానివరుకైయితే అవర్ కళుకు- దోషగుణహానికళుణ్ణాకైయాకిట; ఇనియివ- స్వయత్న ణ్ణాలే అవైకులైన్ద తెన్దిరుకై- తమభయోపేక్షైక-డియాకైయా లే అభివృద్ధిమాకాతిరాతితే. ఆకదోషాదికళుక్కి-శైన్దవ నే ఆశ్రయణాధికారి, అవశ్రిణ్ణువిరుమ్ముమవర్ కళేపురుషకారోపాయభూతర్; దోషాదివిరామాపేక్షైఉపాయపూర్వభావి యానపురుషకారత్తుకు-ముట్టుట్టు పశ్చాద్భావియానపుపాయత్తుకు-పిర్పడుమ్, అతడియాకదోషాదికళుణ్ణాకై తత్తతాకార ణమాన పుపాయత్తుకు-ముట్టుట్టు తద్వృద్ధికారణమాన పురుషకారత్తుకు-పిర్పడుమ్; ప్రవర్తకరానశ క్తరేనివర్తకర్, అప్రవర్త కరాన వశ క్తర్ నివర్తకరాకమాట్టా రెన్ద తాయ్ తు. ఇతి ఆశ్రయణః-రోధినివర్తకత్వమాత్ర త్తిలే పురుషకారత్తుకు-స్వయము ణ్ణత్తనై, పాప్రిఘోధినివర్తకత్వ ముపాయత్తుకే-యశ్చ త్విత్తే; చేతననేకర్తప్రవర్తకనాయుకు-కుశ్వరనైకర్తప్రవర్త కణ్ణెటతు తతా-రయిత్యత్వ తైప్పశ్చి విత్తనై, ‘పషపవసాధుకర్తకారయతి’ ‘పషపవాసాధుకర్తకారయతి’ ఎన్దానిన్ద తితే.

౧౮. ఇద్దపురుషకారోపాయజ్ఞళీ దోషాదికళై పచ్చైయాక వణ్ణీకరిత్త విడజ్జలైకా-ట్టుకితార్ మేల్, (రా ఊసిక, శిత్యాదియార్) కూర్కర్కజన్మళుడైయరాకైయా లే రాక్షసికళుకు- దోషముణ్ణెన్దమిడంసుప్రసిద్ధమ్;

మూ.—౧౭. ఇరణ్ణుజు-లైన్ద తెన్దిరుక్తి-ల్

ఇత్తలైక్కి-రణ్ణుముణ్ణాయ్ తుతామ్.

౧౮. రాక్షసికళీ దోషమ్మసిద్ధమ్.

౧౭. జీ-వ్యా.—ఇప్పడి దోషాదికళీ కులైన్దాలాక్షియ అణ్ణీకరియో మెన్దిరుక్తి-ల్ అత్తలైక్క-వైయిరణ్ణుం వరు మెన్ద మిడంశొల్లి, దోషాదికళీ కులైయప్పట్టన్దో నమ్మెయణ్ణీకరిత్త తెన్దిరుక్తి-ల్ ఇత్తలైక్క-వైయిరణ్ణుం వరు మెన్నితార్ మేల్, (ఇరణ్ణు జు-లైన్ద, తెన్దతుడణ్ణి) (ఇరణ్ణుజు-లైన్ద తెన్దిరుకై-యావతు) ఇత్తనైనాళుమ్ నమ్మెయణ్ణీకరియాతవివర్ కళీ ఇన్దణ్ణీకరిత్తతు నన్దోషాదికళీ కులైయప్పట్టన్దో, అకైయాల్ నమక్కి-వై కులైన్ద తెన్దనుసన్దిర్విరుక్తి-ల్; ఇప్పడియిరుక్తి-ల్ (ఇత్తలైక్కి-రణ్ణుముణ్ణా కైయావతు) అకృత్యకరణముజ్జు త్యాకరణముంవరుకై; ఎజ్జ నేయిన్దిల్ ఇవ్వధికారిక్కు అనాదికాలమణ్ణీకరియాతవర్ కళీ ఇన్ద నమ్మెయణ్ణీకరిత్తతు, నమ్మడైయదోషగుణహానికళిరణ్ణుజు-లైన్ద వాతేయన్దా ఎన్దనుసన్దికై-యకృత్యమాయుక్కు ఆ తైచ్చెయ్ కైయాలుమ్; ‘నీశనేనిశ్చయెన్దమిలే’ ‘అమర్యాదః’ ‘బుధ్వాచమోచ’ ‘అతిక్రామన్నాజ్ఞామ్’ ఇత్యాది ప్పడియే నమ్మడైయదోషగుణహానికళిప్పితవక వొన్దజు-లైన్ద తిలైయెన్దమ్, ఇప్పడియిరుక్కి-చ్చెయ్ తేదోషాదికళీ పచ్చై యాక నమ్మెయణ్ణీకరిత్తరుళువతే ఎన్ద మనుసన్దికై-కృత్యమాయుక్కు అత్తెచ్చెయ్యమైయాలు మిరణ్ణుంవరుమితే.

౧౮. ఇప్పడి పురుషకారము ముపాయముమ్, దోషాదికళీ పచ్చైయాక వణ్ణీకరిత్తవిడముణ్ణో ఎన్ద మపేక్షైయిలే. తత్తదణ్ణీకారమ్మేశ్చి రాక్షసికళుడైయవుమ్ అన్దననుడైయవుమ్ దోషజ్జలైదర్శిప్పిక్కి-వే, అతుసిద్ధికు-మెన్దనినైత్తు, ప్రథమమ్ రాక్షసికళీ దోషజ్జలైదర్శిప్పిక్కి-తార్, (రాక్షసిక, తెన్దతుడణ్ణి) పక్షి ఏకకర్ణిముతలాన ప్పణునూలురాక్షసికళుమ్, ప రసింనైపణ్ణిప్పటి లుణ్ణాలే తడికు-మ్మడి ప్రకృత్యాపాపశీలైకళాయ్, పత్తుమాస మొరుపడిప్పడ తర్జనభర్తనమ్మణ్ణి న లిన్ద పోన్దవర్ కళితే; (ఇవర్ కళీ, దోషమ్మసిద్ధమ్) ఎన్దతు - శ్రీరామాయణమ్ నడైయాడున్దేశ త్తి లటియాతారిల్లెయె న్దపడి. పవమ్ముతైకళానవర్ కళైకు-టిత్తు ‘రాజసంశ్రయవశ్యానామ్’ ‘పాపానాం వాశుభానాం వా’ ఎన్ద కుశ్రి మ్మగూమాకపుపపాదిత్తు తిరువడియోడేమన్నాడిరక్షి-కైయా లే, దోషమేపచ్చైయాక వణ్ణీకరిత్తమై ప్రసిద్ధమెన్దకురుత్తు.

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానభీ . ఉభయసాధారణవైభవమ్.

ఆ-వ్యా.—దోషమున్నవిడచిత్ గుణహానియుముజ్జీతే, బ్రజతైతుడక్కమానార్ విలక్క విలక్క నలిస్తుపోస్తవైయా
ల్ అతిల్లా మైయిలైయితే; ఇప్పడిదోషాదిమప్తజ్జశానరాక్షసకై అతువేపచ్చైయాకపురుషకారముజ్జీకరిత్తమై కాట్టప్పట్టతు.

౧౯. ఆకిలుపాయభూతనానకృష్ట దోషాదికల్ పచ్చైయాక వజ్జీకరిక్క కూడా తెన్టుశజ్జి త్తు పరిహారికి జార్
మేల్, (జితేన్దియిరిత్యాదియాల) ఊర్వశిమేల్ విళి, ములైకూఱవల్లవనాయ్కోగ్ణు జితేన్దియిరుగ్ ముఖ్యనాకై యా
ల్ దోషప్రసజ్జమిలై; “శిష్యస్తేహంశాధిమాన్వాప్యసన్నమ్” ఎన్టు కృష్ణనరుళిచ్చెయ్తతే ప్రమాణమెన్టు ఆ స్తిక్యముడై య
నాయ్కోగ్ణు, పామాణికురుగ్ మున్నడకుగ్ మవనాకై యాలే గుణహానిప్రసజ్జమిలై, అర్జునర్కశవస్యాత్మాకృష్ణశ్చాత్మాకి
రిటిసః అర్జునేచజయోనిత్యజ్జృష్టేక్తిశ్చ శాశ్వతే” ఎన్టునిర్దోషత్వకరనాయ్ సర్వధారకనాన కృష్ణనుకుగ్ ధారక నెన్టువ్బడి అ
భిమతనాన వర్జుననుకుగ్ దోషాదిసద్భావశక్తైగ్ యుక్తుడా మైయాలే, ప్రసజ్జప్రతిషేధిక్కప్పడుందోషాది పతెన్నిలెన్టుశ
జ్జిత్తు, అస్థానేస్నేహకారుణ్య ధర్మాధర్మధియాకులమ్, పార్థవ్విపన్నముద్దిశ్య శాస్త్రావ తరణజ్జృత్తమ్” ఎన్టుప్రాకృతబద్ధ
క్తుల్ పక్తుల్ అస్థానేయున్డానమున్బిల్లాతతారు స్నేహముమ్, పశ్వాలమ్మనత్తిల్ పోలవవర్ కల్ పక్తుల్ అస్థానేయున్డానహిం
సాసహత్వరూపకారుణ్యముమ్, స్వవర్ణధర్మమాన్కోగ్ణు ప్రాప్తమాన బద్ధవధరూపధర్మత్తిల్ అధర్మబుద్ధ్యావస్తభీతియుమ్;
మూ—౧౯. జితేన్దియిరిల్ తలై వనాయా స్తికాగ్రేసరనాయ్ “కేశవస్యాత్మా” ఎన్టు కృష్ణనుకుగ్ ధారకనాయరు

కిరీ ఆ వర్జుననుకుగ్ దోషమేతెన్నిల్, బద్ధుక్కల్ పక్కల్ స్నేహముక్తారుణ్యముం వధభీతియుమ్.

జీ-వ్యా.—గుణహానిశోల్లాతాశ్రిస్తతు, దోషమేపచ్చైయామిడచిత్ గుణహానిపచ్చైయా మెన్టుమిడం శోల్ల వేణ్ణావితే
యెన్టు; ఇవర్ కల్ తల్లళుకుగ్ గుణహానియావతు- ఇడైవిడావల్ నలిస్తుపోరుకిఱిడచిత్ ఇవళుమ్నమోపాల్ యెరు పెళ్ళి
అన్దవళన్టోవెన్టాకిలుమ్ వ అన్దుమల్పమ్ నెజ్జిరక్క మున్డాతల్, “భవేయంశరణంహివః” ఎన్టుతుకుగ్ ప్రిన్బునలికిఱిడచిత్
అయ్యోయిప్పడిశోన్దవళన్టోవెన్టు శశీత్ము నెజ్జుళుకుగ్ తల్ శెయ్యామై ముతలానవై.

౧౯. ఇప్పడి దోషప్రసిద్ధి అర్జునకపక్కలిల్లా మైయాలమ్, గుణప్రత్యయన్డాకై యాలమ్, ఇవనుకుగ్ దోషమేతెన్ని
అశక్తైగ్ యె అనువదిత్తుకోగ్ణు తద్దోషజ్జలైదర్శిప్పికిరీజార్, (జితేన్దియిరి, లెన్టుతుడజ్జి) (జితేన్దియిరిల్ తలై) ఎన్టుతు-“ఆ
భరణస్యాభరణమ్ప్రసాధనవిధేః ప్రసాధనవిశేషః ఉపమానస్యాపిసఖే ప్రత్యుపమానంవపుస్తస్యాః” ఎన్టుం వైలక్షణ్యముడై
య ఊర్వశివస్తుమేల్ విళి, ములైకూఱివనుసు- రిత్తు కడక్కనిన్దవనాకై యాలే, ఇన్దియజయమ్మణ్ణినారిల్ తనకుగ్ మేల్పట్టారి
ల్లాతవనెన్టై (ఆస్తికాగ్రేసరక) ఎన్టుతు-ధర్మాధర్మపరలాకచేతనే శ్వరాదికళుకుగ్ ప్రతిపాదకమానశాస్త్రత్తిల్ ప్రామాణ్య
బుద్ధియుడై యవర్ కళుకుగ్ మున్నడకుగ్ మవనెన్టై (“కేశవస్యాత్మా” ఎన్టుకృష్ణనుకుగ్ ధారకనాయరుకిరీ ఆ) ఎన్టుతు “అర్జు
నః కేశవస్యాత్మా కృష్ణశ్చాత్మాకిరిటిసః” ఎన్టున్యోన్యమ్ప్రణామతరా యిరుప్పర్ కలెన్టెయాలే, ఇవనైప్పిరియిల్ కృష్ణకధ
రిక్కమాట్టా నెన్టువ్బడి అభిమతవిషయమాయరుకుగ్ మవనెన్టై. ఇప్పడియిరుకిరీ ఆ (అర్జుననుక్తుదోషమేతు) ఎన్టుశక్తైగ్,
(ఎన్నిల్) ఎన్టుతదనువాదమ్. దోషజ్జల్ తలైచ్చొల్లకిఱుతు, (బద్ధుక్కల్ పక్కల్ స్నేహముక్తారుణ్యముం వధభీతియు
మ్) ఎన్టు, ఇవర్దిల్ స్నేహకారుణ్యజ్జల్ దోషజ్జళాకిఱుతు- అస్థానేకృతజ్జశాకై యాలే, వధభీతిదోషమాకిఱుతు- స్వధర్మత్తిల
ధర్మబుద్ధ్యావస్తతాకై యాలే, “అస్థానేస్నేహకారుణ్య ధర్మాధర్మధియాకులమ్” ఎన్టుతే ఆశవద్దారరుళిచ్చెయ్తతు; “ధర్మక్షే
త్రేకురుక్షే త్రేసమవేతాయుయుత్సవః” ఎన్ది అపడియే యుద్ధేచ్చెయాలే ఇరణ్ణుతలైయుంవద్దణిన్దనిన్దపిన్బు యుద్ధమేకర్తవ్య
మాయరుక్క, అన్దలైయిలే “నకాక్షే విజయజ్జృష్ట నచరాజ్యంసుఖానిచ కిస్మోరాజ్యేనగోవిన్ద కిమ్బోగైర్దివితేనవా॥ ఏషా
మధేకాక్షే తస్మోరాజ్యమ్బోగాసుఖానిచ తఇమేవస్థితాయుద్ధే ప్రాణాంస్త్యక్త్వాధనానిచ” ఇత్యాదిప్పడియే ఇవర్ క
లైకోగ్ణు నాజ్జీవిప్పలారుజీవనమున్డా ఎన్టుబద్ధుక్తుల్ పక్కల్ చణ్ణినస్నేహం స్వవర్ణవిరుద్ధమాకై యాలే నిషిద్ధమితే.
“తా సమీక్ష్య సకాన్తేయ స్వర్వాన్బద్ధానవస్థితాః కృపయాపరయాః ప్రితోవిషీదన్నిదమబ్రవీత్” ఎన్టువ్బడి అన్దలైయిల్ప
ణ్ణినకారుణ్యముమ్ పశ్వాలమ్మనత్తిల్ కారుణ్యమ్బాలే నిషిద్ధమితే. “కథన్నక్షేయమాస్మాభిః పాపాదస్మాన్నివర్తితుమ్
కులక్షయకృతద్దోషమ్ప్రసజ్జ్యద్ధిర్జనార్దన” ఎన్టుతుడజ్జి “అహంబతమహత్పాపజగర్తుంవ్యవసితావయమ్॥ యద్రాజ్యసుఖ
లోభేన హస్తంస్వజనముద్యతాః” ఎన్టుమళపుం స్వవర్ణధర్మమాన వధత్తిల్ అధర్మబుద్ధ్యావస్థానభీతియుమ్ పుడియేయితే.

శ్రీవచనసూచన ప్రథమ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఉభయసాధారణవైభవమ్.

౨౭

ఆ - వ్యా. — “రక్షమాంశరణాగతామ్” ఎన్టు శరణాగతయోన దౌపదియై శత్రుశక్తి పరిభవక్రియ పరిభవత్వై కరణ్ణుమ్, సామాన్యధర్మహానియై పార్థుదాసీనిత్తు పారు త్తిరున్దతు మివైయెల్లాన్తోపమితే. ఇతి శరణాగతయోన పరి భవజగజ్జీరున్దతోన్టుమే, శరణాగతవత్సలనాన కృష్ణనుడైయ, నమ్మెన్దైన్తు కూప్పిడుకిట అబలైయిన్ పరిభవత్వై కరణ్ణారి యరుక్కవల్ల నిర్ఘ్నుణనాన సాపిన్దనన్తోవివన్, ఎన్టు మభిప్రాయత్తాలే పరిత్యాగహేతువాన ప్రధానదోషమ్, అస్థానస్నేహ కారుణ్యాదిక లీవనుక్కు ప్రధానదోషమన్టెన్టు పరిహరిక్రితాన్; ఇన్టనైదోషముల్ల విడన్తు గుణహానియుమున్టెన్టే, “అనా శివోఽప్రమేయస్య తస్మాద్యధ్యస్వభారత” ఎన్టురుళిచ్చెయ్తపోతే, “కరిష్యేవచనన్తవ” ఎన్టినైన్టు యుద్ధోద్భుక్తి నా కాతే పరిన్టెన్టుచ్చొల్లి యిలైవికరవేణ్ణుకై యాన్ గుణహానియుమున్టెన్టు మిడంసున్దన్టుమ్. బన్ధుస్నేహాదికల్ మూన్టుం స్వ వర్ణదోషమ్, దౌపదిపరిభవజగజ్జీరున్దతు స్వరూపదోషమ్, అతు ప్రాయశ్చిత్తవి నాశ్యమ్, ఇతవి నాశ్యమ్, అతుస్థూలదర్శిక ల్ కాణున్తోపమ్, ఇతు సూక్ష్మదర్శికల్ కాణున్తోపమ్, ఆకై యాలితు వేప్రధానదోషమ్

౨౦. ఇప్పుడి శరణాగతయోన పరిభవజగజ్జీరున్దతు కైవిట్టిరున్దపాణ్ణవర్కలైయుమ్, అవలైపరిభవితై కారవాదికల్ దొక్క నిరసికర పాప్తియున్టాయరుక్కర, తలైయై యతామల్ వైత్తతు శరణాగతయోనవల్ కక్కుత్తై మజ్జశసూత్రవి రహితమాక కాణమాట్టామైయాలేయెన్దితార్, “శరణాగతామ్” ఎన్టునాక్కు వేరూన్టినకక్కుత్తుక్కు ఒతు గుణహానివరక్కాణ మాట్టానే. ఇత్తాల్ భాగవతర్కలై పరిభవిత్రవకల్లోడు అతుకజ్జీరున్దవర్కల్లోడు వాశియటవధ్యరెన్టుమ్, అవర్కళుము టపడ భాగవత సన్బంధమున్టాక వే భగవదనుగ్రహ విషయమావర్కరెన్టుం శొల్లిశ్రియన్టు.

మూ. — ౨౦. దౌపదిపరిభవజగజ్జీరున్దతు కృష్ణాభిప్రాయత్తాలే ప్రధానదోషమ్.

౨౧. పాణ్ణవర్కలైయుమ్నిరసిక్కుప్రాధమాయరుక్కవైత్తతు దౌపదియుడైయమజ్జశసూత్రత్తుక్కుక.

జీ - వ్యా. — ౨౦. ఇన్టెయెల్లామప్రధానమ్, ఇన్దమున్ప్పిధానదోషంవేతే ఎన్దితార్, (దౌపది, ఎన్టుతుడజ్జి) ము న్నుదౌపదియై దుర్యోధనాదికల్ పరిభవక్రియపడియై కజ్జీరుక్కచ్చెయ్తే, చూలిలేతోశ్రిమైనినైన్తు ధర్మభీతియాలే పారు త్తిరున్దాలుమ్, “గోపన్దపున్జ్వికాత్తు రక్షమాంశరణాగతామ్” ఎన్టుకృష్ణనై శరణముక్కున్దపిన్పు పరిభవక్రియపవళివల్, భగవ దాశిరైపిటర్ పరిభవక్రియకరణ్ణాల్, శక్తనాకిల్ విలకరవేణుమ్ అశక్త నాకిలివోడేయవ్వరు కేపోక వేణుమెన్టుం పశేషశాస్త్రమర్యాదైయైప్పార్తల్, తన్దళివల్ కృష్ణనుక్కున్టానస్నేహపక్షపాతజ్జలెన్దైన్తు, అవనైశరణముక్కున్దవల్ పరిభవప్పడప్పార్తిరున్దాల్, అవన్ముఖత్తీల్ నాలైపిక్కుమ్మడి యెన్టెన్టాతల్ శడకై నవెల్పున్దరున్దు విలకరవేణువడు ప్పుతు, అత్తైచ్చెయ్యతే మున్పుత్తైయిల్లాట్టిల్ ఒరువిశేషమజవిరున్దానితే, ఇతువేయాన్ త్రివన్ దోషజ్జ రెన్టాత్తిలున్ప్పి ధానమాక కృష్ణవిరువుల్ల త్తిల్పట్టుకిడప్పతు, అత్తైప్పశ్రి (కృష్ణాభిప్రాయత్తాలే ప్రధానదోషమ్) ఎన్దిటతు; దోషత్తుక్కు పా ధాన్యంకార్యత్తాలేయితే, ఆల్లాతవైపోల్న్ది కే “నక్షమామి” ఎన్టుప్పడియోనదోషమితే యితు.

౨౧. ఇన్దోషత్తేకొడుమైయై యుపపాదిక్రితార్ మేల్, (పాణ్ణవర్కలైయుమ్, మెన్టుతుడజ్జి); అన్ది కే ఇన్దోషమై వరుమ్మెవ్వాతో, అనపిన్పు త్తలైయైయుమ్నిరసిక్కుప్పొక డామల్ వైత్తతెన్దెన్దిశక్తై యిలే అరుళిచ్చెయ్ కిణారాకవుమా మ్. ముజ్జట్టసజ్జతిక్కు అన్దననైయెన్టాతే (పాణ్ణవర్కలై) ఎన్టు-ఇన్దోషమైవరుమ్మెక్కు-మెన్టుతోశ్రితకై కార్క ఎన్టుయో చిక్కరకర డవతు; అనన్దరసజ్జతిక్కు-తానేతన్దైయే శేణుమితే; పరిభవిత్రదుర్యోధనాదికల్ పాతిపరిభవజగజ్జీరున్దవివర్క కుమ్నిరసనియరెన్ది అతుచరబ్బత్తాలే. (నిరసికర పాప్తిమాయరుక్కర వైత్తతు) ఎన్టు-ఇవర్కల్ శేయ్తకొడుమైక్కు తలైయై యిటుత్తు పొకడవేణ్డియరుక్కర, పాణిసోడే యిరుక్కుమ్మడి వైత్తతెన్దపడి; (దౌపదియుడైయమజ్జశసూత్రత్తుక్కుక) ఎన్టు తు అవళుక్క భిమతమాన మజ్జశసూత్రమొక్కామైకార్క వెన్దపడి; విరిత్తతలైకాణమాట్టాతవన్ వెన్దుక్కుత్తుక్కుణమా ట్టానితే. ఇత్తాలాశితై పరిభవిత్రారోపాతి అతుకజ్జీరున్దారుం; రసనియరావరెన్టుమిడముమ్, అవర్కల్ తాజ్జరే యాశి తరున్ విడవొన్టాత తారుబ్దముడైయరాకిల్ అవర్కళుకార్కవవనాలే రక్షిక్కర వుడువరెన్టు మిడమున్ప్పికటితమాయ్తు.

ఆ వ్యా.—౨౨. ఆకిలిప్పడినిరసనీయనాన వివనుక్తు ఇత్తితొత్తిల్ శెయ్ తుగోప్పత్తై వెలియిట్టెనుమ్, శరణాగతైయి కా రియన్దైక్కాట్టుకై కాక వెన్దితామ్ మేన్, (అర్జుననుక్కి, త్యాదియాల్) భాగవతైయి పరిభవజగ్గిరున్దతణ్ణియనానవ న్జుననుక్కు తణ్ణియతొత్తిలానమాత్య సారథ్యజ్జల్లే కూశామల్ పణ్ణిత్తుమ్, పరమసత్వనిష్ఠరుగ్ అపటల్ ర్ణమాక వుపదేశిక్కు ప్పుడుం చరమోపాయమాన ప్రపత్తియై పూశల్ కళరియిలే ఉపదేశీ త్తతుమ్, ప్రపన్దైయానవిన్ద్రాపదిక్కుమల్ ముడిప్పికైక్కు కాక; ఘటకన్బొలతూతుపోయ్ పూశల్ విలైత్తు, ఇవన్ సారథిపోలవిరున్దు అవల్ మనోరథత్తై నడత్తియుమ్, ప్రవృత్తియిలే మూళుప్పడి నివృత్త్యపాయోపదేశప్పణ్ణియుమ్, శరణాగతైయినపేతుయై తలైక్కుట్టి నానితో, ఆకవిప్పడిదోషగుణ హానికల్ పారామల్ అర్జుననై రక్షికైక్కు యాలే, ఉపాయము మావై పచ్చెయాకకొగ్గుళ్ళు మెన్దు మిడం సుప్రసిద్ధమెన్దుతాయ్ త్తు.

మూ.—౨౨. అర్జుననుక్కు దూత్యసారథ్యజ్జల్లే పణ్ణిత్తు

ప్రవృత్త్యుపదేశప్పణ్ణిత్తు మివళుక్కాక.

జీ-వ్యా.—౨౨. ఆనాలిప్పడినిరసనీయనానవనుక్కు ఇత్తితొత్తిల్ శెయ్ తతుమ్ పరమరహస్యత్తైయి పదేశీ త్తతు మేన్ శెయ్యి వెన్దవరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్, (అర్జుననుక్కి, త్యాదియాల్) తూతుపోయ్ త్తతు. *పాయ్ చ్చుత్తమ్మే శెచ్చెన్దు పేతం శెయ్ తు పూశల్ విలైక్కు కాక; (సారథ్యప్పణ్ణిత్తు) - ఆయుధ మెడుక్కువొణ్ణా తెన్దెయాలే * కొల్లామాకోగ్గల్ కొలై శెయ్ తు పారతప్పి రెల్లాచ్చేనైయి మిరునిల త్తవిరైక్కు కాక; (ప్రవృత్త్యుపదేశప్పణ్ణిత్తు) - “నయోత్సాహమ్” ఎన్దిరున్దవనై “కరిష్యే వచనన్తవ” ఎన్నప్పణ్ణి యుద్ధప్రవృత్తనాకుకైక్కు కాక; ఇవై ఎల్లాజ్జాయ్ తతు శరణాగతైయానవివల్ సజగ్గుత్తిన్దెయ్ దుర్యోధనాదికలై యత్తియచ్చెయ్ తు ఇవల్ కుమ్రల్ ముడిప్పికైక్కు కాక విత్తే; ఆకైయాలే అర్జునన్దిట్టల్ శెయ్ త దూ త్యాదిత్రయముమివళుక్కాకచ్చెయ్ తా నెన్దిటతు. (పాణ్డవర్ కలైయిమ్) ఎన్దుతుడన్ది ఇవ్వళవుమ్ కీర్తచ్చొన్న ప్రధానదోషక్రొ ర్యముపపాదితనాయ్ త్తు. ఆకవిప్పడి అస్థానస్నేహాదికళుమ్, శరణాగతైపరిభవజగ్గిరున్ద వహదోషము మివనుక్కుణ్ణా యిరుక్కు “సర్వగుహ్యతమమ్భుయః శ్రుణు మేపరమంవచః । ఇష్టోఽసి మేదృగ్ ఇతి తతోవత్స్యామి తేహితమ్ ॥ మన్మథాభవ మధ్యక్తో మద్యాజీమాన్మమన్తురుమామేవై ప్యసి సత్యన్తే ప్రతిజానేప్రియోఽసిమే” ఎన్దు ఇవనళవి లుకప్పతోడ్రు వరుళిచ్చెయ్ కై యాలే ఇవన్ దోషజ్జల్లే పచ్చెయాకకొగ్గుణ్ణు అన్దికరి త్తమై ప్రసిద్ధమెన్దుకరుత్తు. గుణహానిశొల్లా తొత్తిన్దతు, దోషప్పచ్చెయామిడత్తిల్ గుణహానిపచ్చెయా మెన్దుమిడమ్ “*కిమ్మనర్నాయ సిద్ధమాకై యాలే; ఇవన్దనకు గుణహానికళావన - “తస్మాద్యధ్యస్వ భారత” ఎన్దురుళిచ్చెయ్ తపోతే “కరిష్యే వచనన్తవ” ఎన్దున్దిరున్దు స్వకృత్యమానయుద్ధత్తై పుణ్ణా మైయుమ్, కృష్ణనై శరణమ్మకున్దవలై పరిభవిక్కు విట్టు ప్పార్తుకొగ్గిగున్దోమే, ఎన్దు అనుతావలేశమ్ నెజ్జిలిల్లామైయున్దుడక్కుమానవై. (దూత్యసారథ్యజ్జల్లే పణ్ణిత్తు ప్రవృత్త్యుపదేశప్పణ్ణిత్తు మివళుక్కాక, వాకిల్) ఇవన్ దోషత్తై పచ్చెయాకకొగ్గుణ్ణి కరిత్తా నెన్దు మితుకూడా తేయెన్దిల్ అతుక్కుక్కు మైయిల్లై, ఇవల్ కార్యార్థమాక ఇవనైక్కు టిత్తివైయెల్లాం శెయ్ కిటివిడత్తిల్ ఇవన్ దోషజ్జల్లే ప్పార్తు ముకజ్జుక్కియామల్ ఉకప్పదేశైయ్ కై యాలే; అర్జుననైక్కు టిత్తు ఆచార్యకృత్యాదికలైయెట్టిట్టుకొగ్గుళ్ళు కిటివళవిల్ అవన్ దోషత్తై పచ్చెయాకకొగ్గుణ్ణిమ్, సారథియాయ్ పుత్తైయటక్కు లన్దునిన్దు శెయ్ కై ముతలానవైయున్దాకై యాలే. (అటియాతవర్గజ్జల్లే) ఇత్యాదియాలే ఆశ్రయణసౌకర్యాపాదకజ్జల్లాన వాత్సల్యాదిగుణజ్జల్లే సూచితమ్; ఇక్కే (దూత్యసారథ్యజ్జల్లే పణ్ణిత్తుమ్) ఎన్నవితాలే “అస్మా వేథవరా వేథ వేథార్థం వేథభాషితుమ్ | యద్యదస్మద్ధితజగ్గున్దత తద్వాచ్యస్సయోధనః” ఎన్దిటపడియే కార్యకార్యజ్ఞానానతాన్బోనాలల్లుతు కార్యసిద్ధియున్దాకా తెన్దు ఇత్తలైయెరక్షికైక్కు కాక తాన్దూతుపోనమైయుమ్, ఆయుధ మెడుక్కువొణ్ణా తెన్దెయాలే సారథ్యత్తిలే ప్రవృత్తనాయ్ తేన్దాలాలే ప్రతిపక్షత్తైయత్తియచ్చెయ్ త మైయున్దోన్దుకై యాలే ఆశితకార్యపాదకజ్జల్లానజ్ఞానశక్త్యాదికల్ సూచితమ్; ఇన్నముమ్ (ప్రవృత్త్యుపదేశప్పణ్ణిత్తుమ్, ఎన్దెయాలిమ్, చరమజ్జోక్తిల్ “మామ్ అహమ్” ఎన్దిటపదజ్జల్లాల్ శొల్లప్పడుకిట ఉభయవిధగుణముమ్ సూచితమిత్తే; ఆకై యాలే పురుషకార వైభవంశొల్లకిటివిడత్తిలే శ్రీమత్పదార్థస్సృజితమానవోపాతి, ఉపాయవైభవముంశొల్లకిటివిడత్తిలే నారాయణపదార్థస్సృజితమ్; ఉపాయత్వంశొల్లకై యాలే “చరణాశరణమ్” ఎన్దుమతువుమ్ సూచితమ్.

(౮) శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఉపాయస్తేభిః ౨౯

ఆ వ్యా.—ఆక ఇష్టకరణత్వం తన్నైప్పేణామే పురుషీకరిత్తుమ్ తమపయోగిగుణ్యలై ప్రకాశిష్టిత్తుమ్ అనుగుణ మాక చేతనేశ్వరకలై శిక్షిత్తువశీకరిత్తుమ్ చేతనదోషానికలై పిరుమ్బుమ్మరుషకారవైభవం శోల్లప్పట్టతు; ఇతిలుపాయ వైభవపరమాయ వస్తవిడమ్, ప్రధానప్రమేయమాన పురుషకారవైభవశేషమాయరుకుమ్.

౧ మేల్ (ప్రపత్తికు) ఎన్ఱుతుడజ్జి (ప్రపుత్తిశేరు, మళవాక) (మహాభారతతాలుపాయవైభవమ్) ఎన్ఱుమ్ (ప్రపత్త్యు పదేశవృణ్ణిత్తుమ్) ఎన్ఱుమ్మిన్ఱుతముమాయ ప్రాసజ్జికముమాన ఉపాయవైభవత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్. అన్ఱుననుకు ప్రపత్త్యుపదేశవృణ్ణికిటవిడత్తు ఒరుదేశాదినియతి కణ్ణిలోమ్, ఇతుకు రునియతియుమిన్ఱైయో పన్న, విషయనియతియొత్తిప్పవన్ని యతికళొన్ఱుమిన్ఱై యెన్ఱి తార్, (ప్రపత్తికి త్యాదియాల) “ముముత్సురైవశరణమహమ్మిపద్యే” “ఉన్నడిక్కి ఇమర్న్ఱు పురుషేక్” ఎన్ఱి త్యాదిప్రసిద్ధమాయ నిమ్మొత్త స్వరూపానురూపమాయ్ మహావిశ్వాసరూపసిద్ధోపాయమాన ప్రపత్తికు, “ధర్మత్తే” ఎన్ఱి టదేశనియమముమ్ “బాహ్మముహూర్తేవోన్ఱాయ” ఎన్ఱి టకాలనియమముమ్, “ప్రత్యోశ్యపాదావాచా మేత్” ఎన్ఱి టప్రకారనియమముమ్, త్రైవర్ణికాధికారమాకిట వధికారినియమముమ్, జ్యోతిష్టోమాదిసిద్ధ ఫలనియమముమిన్ఱై.

మూ.—౧. ప్రపత్తికు దేశనియమము జూలనియమము మ్మికార
నియమము వధికారినియమము వృలనియమము మిన్ఱై.

జీ - వ్యా.—ఆక (ఇహాసశ్శేష్టమ్) ఎన్ఱుతుడజ్జి ఇవ్వశవుంశ్రీరామాయణ మహాభారతోక్తశ్శాన పురుషకారో పాయవైభవశ్శే, తత్తత్త్వరూపజ్జోడే విశదమాక ప్రతిపాదికగప్పట్టతు.

౧. క్రియ క్తమానపుపాయత్తినుడైయ స్వీకారరూపైయాయ్ (ప్రపత్త్యుపదేశవృణ్ణిత్తుమ్) ఎన్ఱు ప్రాసజ్జికమాక ప్రస్తుతైయానప్రపత్తియినుడైయపడియై విస్తరేణవరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్. అత్తల్ ప్రథమత్తిలే అన్ఱుననుకు ప్రపత్త్యుపదేశ వృణ్ణికిటవశవిల్ యుద్ధభూమియిలే ఒరుకాలవిశేషమ్మారావల్ సానాదికళుమిన్ఱి కేయిరుకుగ ఉపదేశిప్పానె, ఇతు కు దేశాదినియమజ్జిన్ఱైయో, ఎన్ఱి టశజైయిలే అరుళిచ్చెయ్కితార్, (ప్రపత్తి, కెన్ఱుతుడజ్జి) ప్రపత్తియావతు - భగ వచ్చరణవరణమ్, దేశనియమమావతు-పుణ్యదేశజ్జిలే శేయ్యవేణు మన్యదేశజ్జిలాకా తెన్ఱుమతు, కాలనియమమావతు-వస న్తాదికాలజ్జిలే శేయ్యవేణు మన్యకాలజ్జిలాకా తెన్ఱుమతు, ప్రకారనియమమావతు- సానపాదప్రత్యోశనాదిపూర్వకమాక చెయ్యవేణుమ్ ప్రకారాన్తరత్తాల శేయ్యవొన్ఱై తెన్ఱుమతు, అధికారినియమమావతు- త్రైవర్ణికరాక వేణు మత్తైవర్ణిక రాకవొన్ఱై తెన్ఱుమతు, ఫలనియమమావతు-వృష్టాదృష్టఫలజ్జిలిన్ఱుఫలత్తుకి తు సాధన మన్యఫలత్తుకు సాధనమత్తైన్ఱుమతు; “దేశకాలసాధ్యువైగుణ్యశ్శడియాక వరుమతిశయానతిశయజ్జలై యుడైత్తా వతోన్ఱల్లావైయాలుమ్, తీర్థత్తిలే యవగా హికుమళవిల్ శుద్ధాశుద్ధవిభాగమట అవగాహికు లాయరుకుగ మాప్పిలే, స్వయమేవపవిత్రమాయ్ శుద్ధాశుద్ధవిభాగ మట తన్నొడన్వయికుగ లావ్విడి యిరుకై యాలుమ్, వన్ఱాద్యనురూపమా యిరుప్పతోన్ఱట్టి కే స్వరూపానురూపమా యిరుప్పతోన్ఱైయాలమ్, చేతనరుడైయరుచ్చనుగుణమాన ఫలవిశేషజ్జుకు సాధనమానతోన్ఱైయాలమ్, ఇన్నియ మజ్జళొన్ఱుమితుకిన్ఱైయెన్ఱిటతు, “నజాతిభేదం నకులం నలికం నగుణక్రియాః । నదేశకాలానావస్థాన్యోగోహ్యయమపే తుతే ॥ బ్రహ్మతత్త్రవిశిష్టాద్రాశ్రియశ్చాన్తరజాతయః । సర్వపవప్రపద్యేరక సర్వధాతారమచ్యుతమ్ “ ఎన్ఱు ప్రపత్తి కు దేశకాలప్రకారాధికారినియమాభావమ్ భారద్వాజసంహితైయిలుమ్, “ప్రపత్తేక్వచిదప్యేవమ్మరాపే త్తొనవిద్య తే । సాహిసర్వత్రసర్వేషాం సర్వకామఫలప్రదా” ఎన్ఱు ఫలనియమాభావం ససన్ఱు మారసంహితైయిలుం శోల్లప్పట్టితే.

ఆ - వ్యా. — ౨. సులభవస్తువే తనకు విషయమాక వేణుమెన్టుమ్ ఇన్దవిషయ నియమ మొన్టు మేయుళ్ళు.

౩. ఇతుపోల్బియే ప్రవృత్తిరూపమాన సాధనత్తుకు ఇన్నియతికళోన్టుకులైయవొణ్ణా తెన్దిటార్ మేల్, (కర్మత్తుక్కి-త్యాదియాల) “ధర్మేణపాపమపనుదతి” “ఇటుకు మితై” ఎన్దిత్యాదిసిద్ధిమాయ విశిష్టవేషానురూపమాయ ప్రవృత్తిరూపమానవైదికకర్మత్తుకు “కాశీకాశ్చీ” ఎన్దిటపుణ్యక్షేత్రమ్ “వనస్తేవసస్తేజ్యోతిషాయజేత” ఎన్దిటవసన్తాదికాలముమ్ “సాత్వాభుజ్జేత” ఇత్యాది ధర్మశాస్త్రోక్తమాన సానాదిత తత్త్వక్రికారవిశేషజ్జీ, అన్నివిద్యాజ్ఞకర్మాధికారముళ్ళ త్రైవర్ణిక రెన్దిటక్షేత్రాదియాన సాఫల్యయోగ్యతాపాదన యోగ్యత్వతదనుగుణభ్యత్వరూపమాన వివైయెల్లావ్, తప్పవొణ్ణా తపడివ్యవస్థితజ్జళాయరుకుమ్; ఆకస్సరూప తైప్పరీది వరుమతుకు విషయ మొన్దిన్దనియమా పేత్తైయిల్లై, తోల్ పుత్తైయే పోమతుకు తత్త్వనియతితప్పిల్ విపరీతమాయ తలైక్కట్టుకైయాల, తదపేత్తైయుణ్ణైన్దపడి.

౪. మేల్ ప్రవత్తికు దేశాది నియమమిల్లై ఎన్నప్రతిజ్ఞైయై ఉపపాదిక్కిటార్, (“సపష” ఇత్యాదియాల) సపషదేశః కాలశ్చ భవతీహయథాతథా | పురుషాత్పురుషమ్ప్రప్యతథాదోషగుణావపి” ఎన్టుదోషదుష్టనానరావణత్యాజ్య, మూ. — ౨. విషయనియమ మేయుళ్ళు.

౩. కర్మత్తుకు పుణ్యక్షేత్రం వసన్తాదికాలంశాస్త్రోక్తజ్జళాన తత్త్వక్రికారజ్జీ త్రైవర్ణిక రెన్దివైయెల్లాం వ్యవస్థితజ్జళాయరుకుమ్.

౪. “సపషదేశఃకాలః”

జీ - వ్యా. ౨. ఇవైయిల్లైయాకిల్ మశీత్తుచ్చులనియమజ్జీ తా నితుకుణ్ణోవెన్న అరుళిచ్చెయ్కిటార్, (విషయనియమ మేయుళ్ళ, తెన్టు) అతావత్తెన్దవిషయ త్తిలే శెయ్యవేణుమ్ ఎన్దిటనియమ మేయితుకుళ్ళ తెన్టుపడి; ఇవైయెల్లాదామేమేలే ఉపపాదిత్తురుళుకిటారిత్.

౩. ఇతుకివైయెన్టుమిల్లైయాకిల్ పిన్దైయెతుకు తావైయెల్లాముళ్ళ తెన్న అరుళిచ్చెయ్కిటార్, (కర్మత్తు, కెన్టుత్తుడజ్జీ) కర్మమావతు-జ్యోతిష్టోమాదికళే, పుణ్యక్షేత్రజ్జళావన-శాస్త్రోక్తజ్జళాన దేశజ్జీ, (వసన్తాది) ఎన్దిట విడత్తిల్ ఆదిశబ్దైలే గ్రీష్మశరచ్చుక్లకృష్ణపక్షపూర్వాష్టోపరాష్టోదికాలజ్జలైచ్చుల్లుకిటతు, “వనస్తేవసస్తేజ్యోతిషాయజేత” ఇత్యాదికళాలే కాలనియమం శొల్లప్పడానిన్దతిత్; (శాస్త్రోక్తజ్జళాన తత్త్వక్రికారజ్జీ, జ్జళావన)-శాచాచమనసానవ్రతజపాదిరూపేణ అవ్వవకర్మజ్జళుకు నుగుణమాక శాస్త్రవిహితజ్జళానవవ్వవప్రకారజ్జీ; (త్రైవర్ణికర్) ఎన్టుతు-ఉపనయనసం సాగరపూర్వకమాక వేదాది కారికళానవర కళుక్కే వైదికకర్మాధికారముళ్ళ తాకైయాలే; ఇతుతాగృహమేధిత్వ కృష్ణకేశిత్వ వేదవేదాజ్ఞయ క్తత్వాదికళుకు ముపలక్షణమ్; (వ్యవస్థితజ్జళాయరుకుమ్) ఎన్టుతు - నియతజ్జళాయరుకుమ్ మెన్టుపడి.

౪. ప్రవత్తికివైయెన్టుమిల్లై ఎన్టు కీడ్పిణ్ణిన ప్రతిజ్ఞైయై ఉపపాదికైయిలే ప్రవృత్తిరాయ, ప్రథమమ్ దేశకాలనియమరాహిత్యతైఉపపాదిక్కిటార్, (“సపష”, ఎన్టుతుడజ్జీ) “బద్ధవైరాచ్చపాపాచ్చరాక్షసేంద్రాద్విభీషణః | అదేశకాలేసమ్ప్రాప్త స్సర్వథాశఙ్క్యతామయమ్” ఎన్టు మున్పు శ్రీజామ్యవా మహారాజర్ పెరుమాళుకు విణ్ణిప్పం శెయ్తపక్ష తై దూపిక్కిటతిరువడి, “అదేశకాలేసమ్ప్రాప్త ఇత్యయంసవిభీషణః | వివత్తాచాత్రమేన్ద్రీయన్తాన్నిబోధయథామతి | సపషదేశః కాలశ్చ భవతీహయథాతథా | పురుషాత్పురుషమ్ప్రప్యతథాదోషగుణావపి | దౌరాత్మ్యం రావణేదృష్ట్యా విక్రమజ్జుతథాత్వయియుక్తమాగమనస్తస్య సదృశస్తస్యబుద్ధితః” ఎన్టు రావణనాలే అవమానితనాయ స్వనికర్షతైమున్దిట్టుకోణ్ణు శరణమెన్టువన్ద శ్రీవిభీషణాద్వా, అదేశత్తిలేఅకాల త్తిలేవన్దా నెన్టు దేవరీరుదైయమన్త్రికళాలేయాతోన్టు శొల్లప్పట్టుతు, ఇన్దపక్షత్తిల్ విశేషిత్తుయెనక్కిన్దవివత్తైయెన్డా కానిన్దతు, అవకవరుకిటవళవిల్ యాతోరుదేశత్తిలే యాతోరుకాల త్తిలేవన్దా, అవకవరపుక్కన్దయితు వేదేశముమ్ అన్దయితు వేకాలముమాయ యాతోరుపడి అప్పడిప్పట్టవివత్తైయెనానటిన్దవళపుం విణ్ణిప్పం శెయ్య కేరట్టరుళ వేణుమ్, ఎజ్జనేయిన్దిల్, తమఃప్రకృతియాకైయాలే ఘరహింసైయేయాత్రైయాన రావణనిటార్ ట్టిల్,

ఆ-వ్యా.—గుణవానానపెరుమా శుపాదేయర్, ఎన్ఱు రావణనైవిట్టు పెరుమా శైష్వశీలు మ్మవశుద్ధియుళ్ళ పభీషణాన్ద్రాన్ వన్దతువే దేశకాలజ్ఞతే, అతిత్ కుఱైపారక కుఱ డవతల్ల వన్ఱు తిరువడిస్వమతో పన్యాసపన్ఱుకై యాలే, ఇప్పి పత్తికుఱ ఇన్ద దేశకాలమాక వేణుమెన్నుం నియతియిల్లె.

౧. ఇన్నియతిరాహిత్యహేతు, అనుస్తానమన్త్రసిద్ధమెన్ఱితార్, (ఇవ్వర్థం, మిత్యాదియాత్) దేశాదినియతియిల్లె ఎన్ఱిటవివర్థమ్ “ద్వయేనమన్త్రితేన” ఎన్ఱు సర్వాధికారమాయ్ అవిశవ్య ఫలప్రదమన్త్రితమాన ద్వయత్తిత్, ప్రపత్తివిషయప్రకాశమాన ప్రథమపదత్తిత్ “శ్రీమత్” ఎన్ఱు పురుషకారోపాయజ్ఞతే దేశకాలోపాధియట ఎన్ఱు మెప్పోతుమ్ నిత్యసంయుక్తజ్ఞతాయ్కొన్ఱు రుచిపిటన్దపోతు ఎన్ఱారు మాశ్రయికుఱ వ్బడి యిరుకుఱ మెన్ఱెయాలే, అవిశదమల్ల సుస్పష్టమ్; ఆక ప్రపత్తికుఱ దేశకాలాదినియతిరాహిత్య మాప్తవాక్యానుస్తాన సిద్ధమెన్ఱితాయ్.

౬. ఇని ప్రకారనియతిరాహిత్యత్తై మూతలికిఱతార్, (ప్రకారనియతి, ఇత్యాదియాత్) స్నానాదిప్రకారనియతియిల్లెయెన్ఱుమిడం స్త్రీపుం విభాగమట ఎన్ఱుమనుస్తాన శేషమాక కారణలామ్.

౭. అతెజ్జేకణ్ణతెన్ఱు ఉత్కృష్టకులత్తిలేపిటన్ఱు ఉత్కృష్టభార్యయాన ద్రౌపది, ఆపన్ఱెయాయ్ ప్రపత్తిపన్ఱుకిటపోతు మూ—ఎన్ఱెయాలేయితుకుఱ దేశకాలనియమమిల్లె.

౧. ఇవ్వర్థం మన్త్రితత్త్తిత్ ప్రథమపదత్తిలేసుస్పష్టమ్.

౬. ప్రకారనియతియిల్లెయెన్ఱుమిడమెన్ఱుకొన్ఱు.

౭. ద్రౌపదిస్నాతైయాయన్ఱై ప్రపత్తిపన్ఱు;

జీ-వ్యా.—సత్వోత్తరరాకై యాలే పరరతుణమే యాత్రైయాయరుకిఱ దేవరీరై ప్రాప్యరాకబుద్ధిపన్ఱి, అప్పడి అవనైవిట్టుపోరాతోక్రిద్రాత్ అవనుడైయ వక్రత్యత్తుకుఱ సహకారియాయ్ అన్దప్రాతికూల్యన్ద్రోడే ముడిన్దపోకై యాకిట దోషత్తైయుమ్, ధార్మికరాన దేవరీరుడనే కూడప్పెశీగ్రాత్ తత్ఫలమానదేవరీర్ తిరువడికళిత్ కైజుర్యత్తైలభిత్తు వాక్తకై యాకిట నకమైయెయుమ్బుద్ధిపన్ఱి, అప్పడియేదేవరీర్ తిరువుళ్ళత్తిలే పున్ఱుడువ్బడి కుశీర్త్తై తీరకకళియచ్చెయ్తునిటికిఱ రావణా దౌరాత్మ్యత్తైయుమ్, దురాత్మాకకళిత్తై యనాయాసేనవక్రికవల్ల దేవరాణ్ణిత్తైత్తనత్తైయుజుర్రాత్, విశేషజ్ఞానావననుకుఱ ఇవ్వరపుప్రాప్తమ్, న్యాయత్తిలే సజ్జరికుఱ మవనుడైయబుద్ధికుఱ మితుసద్భవమెన్ఱానితే; ఆక ఇప్పడి భావశుద్ధియైయడైయనాన శ్రీపభీషణాన్ద్రాన్ శరణమెన్ఱువన్ద దేశకాలజ్ఞతే కుఱైపారక కుఱ డవతల్ల, అవన్ వన్దతువే దేశముజూలముమెన్ఱు శరణాగతిధర్మజ్ఞాన తిరువడినిర్ణయిక్రైయాలే, ప్రపత్తికుఱ దేశకాలనియమమిల్లెయెన్ఱె.

౧. ఇతుతా ప్రపత్తినుస్తానరూపమానద్వయత్తిత్ ప్రథమపదత్తిలే కాణలామెన్ఱితార్, (ఇవ్వర్థం, మెన్ఱుతుడజ్జి) న కలోపనిషత్సారమాయ్ సర్వాధికారమాయ్ అవిశవ్య ఫలప్రదమాయ్ సర్వేశ్వరనుకరత్యన్తాభిమతమా యిరుక్రైయాలే సర్వమన్త్రాన్త్రోత్కృష్టతయా “ద్వయేనమన్త్రితేన” ఎన్ఱిటపడియే మన్త్రితాన్ఱుఖ్యమాయితే ద్వయమిరుప్పతు, అన్దవైభవన్ద్రోశీకైకాక ద్వయమెన్ఱాతే (మన్త్రితత్త్తిత్) ఎన్ఱితార్; అతిత్ ప్రథమపదత్తిలే మతువ్పర్థమాన పురుషకారోపాయ నిత్యయోగత్తుకుఱ ప్రయోజనమ్, ఏతేను మొరుదేశత్తిలే ఏతేను మొరుకాలత్తిలే ఒరుసంసారి చేతననుకుఱ భగవత్సమాశ్రయణ రుచివిన్ద్రాత్, “చజ్చలంహిమనః” “నిన్దవానిల్లానెన్ఱు” ఎన్ఱిటపడియే శూరావక్రికాశీత్తాన్పేతే శుభిన్ద్రువరుకిటనెన్ఱు, తళమాకవజురీత్తు తుణభజ్జురై యానరుచిరీరువతుకుఱ మున్నే, తదుత్పత్తితుణత్తిలే ఆశ్రయిక్రైయాయుక్రైయితే; ఆకై యాలే ప్రపత్తియినుడైయ దేశకాలనియమరాహిత్య మన్దపదత్తిలే నన్దాకత్తోశీత్తమెన్ఱితార్.

౬ ప్రకారనియమరాహిత్యత్తై దర్శిప్పికిఱతార్ మేత్, (ప్రకారనియతి, ఎన్ఱుతుడజ్జి) (ఎన్ఱుకొన్ఱు) ఎన్ఱుతు-ఇత్తై యనుష్ఠిప్పార్ శ్రవిప్పార్ ఎన్ఱార్ పకరలిలుకొన్ఱులామెన్ఱపడి.

౭. అతెజ్జేకణ్ణతెన్ఱుపూర్వప్రకృత విషయజ్ఞతే దర్శిప్పికిఱతార్, (ద్రౌపది, ఇత్యాదివాక్యద్వయన్తాలే) (స్నాతైయాయన్ఱై ప్రపత్తిపన్ఱు) ఎన్ఱుతు - మశ్శాసనాకృష్టైయాయ్ సఖైయిల్ వరుకిటపోతు “రజస్వలైకవస్త్రాహమ్

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఉపాయవైభవము.

ఆ-వ్యా.—శుద్ధియై యపేక్షిత్వన్తే తన్నిరపేక్షప్రపత్తిపణ్ణితు; ఆచారప్రధాననాన వర్ణనాశోకార్తనాయ వేదాన్తా
స్థిత్రాణం శేయకీటపిడత్తు “నెడువకైయైనినైయాతార్ నీశర్” ఎన్టుమ్ భగవత్స్వరణవశీర్ నీచసేనావధ్యేయితే,
ఏకాన్తత్వో కేటకు మిన్దచరమార్థత్తై కూశామల్ కేటతుమ్ ఎన్టుతు నియమస్థానుస్థానసిద్ధమెగ్గిటార్.

౧. ఇతిల్ ఫలితార్థత్తై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ఆకైయా, లిత్తాదియాత్) ప్రకారయమాపేక్షైయిల్లామై
ఇతుకు స్వభావమాకైయాల్, యోగ్యతాపాదకశుద్ధియు మయోగ్యతాపాదకాశుద్ధియు మాకిటప్రవృత్తిరూపమాన విర
ణ్ణుమ్, పావనముమాయ ప్రవృత్త్యసహముమాన నివృత్తిరూపనిరపేక్ష ప్రపత్తికు, నిన్దనిలైకు మేల్పడ తేడవేణ్ణా; ప్రవృ
త్తిరూపమాన వుభయాపాదనముమ్ ప్రవృత్తి నివృత్తిరూపక్రియాసహమాన వితుకు వేణ్ణావితే; ఆనాల్ వేణ్ణువలె న్నెన్న ప్ర
పదనకాలత్తిల్ శుద్ధనాయరుద్దానాకిల్ అప్పడియే అధికారియామిత్తనై, అన్తియేతదితరనాయరుద్దానాకిల్ పుడియే అధికారి
యామిత్తనై, శుద్ధనాకవుంవేణ్ణా, అశుద్ధనాకవుంవేణ్ణా, “ఆపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాశ్చతోఽపివా ద్వయస్వరణమా
త్రేణ సబావళ్యభ్యంతరశ్శుభః “ ఎన్టుత్యాదికళి ఉభయసాపేక్షైయు మివనుకిల్లైయెన్టానిన్దతితే.

౯. ఉభయసాపేక్ష తైయుమిల్లై ఎన్టు మివ్వర్థత్తిలే, అభయప్రదానమ్ కేటకీట వేల్ వెట్టిప్పిల్లైకు, అరుళిచ్చెయ్
కిటనమ్మిల్లై ప్రాసక్తికమాక పరుళిచ్చెయ్ తవార్తైయై స్మరిత్తు విశ్వసిప్ప తెగ్గిటార్, నమ్మిల్లై వేల్ వెట్టిసోవ యాజియాన్తు

మూ.—అన్తునా నీశర్ నడువేయితే యివ్వర్థజేట్టతు.

౧. ఆకైయాల్ శుద్ధ్యశుద్ధికళిరణ్ణుదేడవేణ్ణా;

ఇరున్దపడియే యధికారియామిత్తనై.

౯. ఇవిడత్తిలే వేల్ వెట్టి ప్పిల్లైకు

జీ-వ్యా.—నతుమాం నేతుమర్హసి గురూణాం పురఃస్థాతుం సభాయాం నాహముః సహా” ఎన్టువచ్చియశుద్ధైయా
రుకిరటవళి సానవచ్చియన్తే ప్రపత్తిపణ్ణితైవపడి ఇతాల్ ప్రపత్తిపణ్ణివార్ ప్రయతరాయ పణ్ణివేణు మెన్టుం నియతియ
యై మెకాట్టప్పట్టతు. (నీశర్ నడువేయితే యివ్వర్థజేట్టతు) ఎన్నవిడత్తిల్ నీశర్ ఎన్టిటతు “నెడువకైయై నినైయాతార్ నీశర్”
ఎన్టాన్దారరుళిచ్చెయ్ త “శ్రీశౌరి చిన్తావిముఖరానహేయరై, “విష్ణుభక్తివిహీనస్తు యతిశ్చ శ్వపచాధమః” “విప్రార్థిష్టపద్మ
ణయుతా దరపిన్దనాభపాదారవిన్దవిముఖాచ్ఛవచంవరిష్టమ్” ఎన్టుభగవద్విముఖరై శ్వపచాధమరాకశోన్తిత్తే; అతుక్కు
మేలేశరణాగతైయై పరిభవిత్తుమ్ శరణాగతరానపాణ్ణవర్ కళి తిటత్తిలే తీర్థుకలైచ్చెయ్ తు మోర్బరుకైయాల్ “సద్యశ్చన్డా
లతాంవజేత్” ఎన్టికర్కచణ్ణాలరితే కైకలన్దనిటిరటతు, (నీశర్ నడువే) ఎన్టైయాల్ నీచస్పృహియా లివనుకుణ్ణాన వ
శుద్ధియుమ్ నీచనకాశత్తిలే యెన్టుమిడము ద్దోశ్రితికీటతు; ఇతాల్ ప్రపత్తిశ్రవణవన్ణుమోర్బతు నీచమధ్యత్తిలాకా తెన్టుం ని
యతియిల్లామై కాట్టప్పట్టతు.

౧. ఇతాల్ ఫలితత్తై చ్చొల్లొన్టుకొన్టు ఇవ్వర్థత్తైగిమికిరటార్, (ఆకైయా, లెన్టుతుడన్తి) (ఆకైయాల్)
ఎన్టుతు - అనుస్థానదశైయిలుం శ్రవణదశైయిలువవర్ కళిరువరు మిప్పడి శేయకైయాలెన్టుపడి; (శుద్ధ్యశుద్ధికళిరణ్ణుదేడవే
ణ్ణా) ఎన్టుతు - ప్రపత్తియిల్ అన్వయికు మళవిల్ అశుద్ధనాయరుకు మవనుకు శుద్ధి సమాదికర్ వేణ్ణా, శుద్ధనాయరుక్కు
మవనుకు అశుద్ధిసమాదికర్ వేణ్ణావెన్దపడి; అశుద్ధి తేడవేణ్ణావెన్టుతు - కీర్తచ్చొన్నవర్ కళిరువరు మశుద్ధరానదశైయిలే ప్రప
త్తియిలన్వయితే మెచ్చొల్లుకైయాల్, అశుద్ధితానితుకు వేణుమో వెన్టు శరీర యామెకార్క; (ఇరున్దపడియే యధికారియా
మిత్తనై) ఎన్టుతు - ప్రపదనకాలత్తిలశుద్ధనాయాతల్ శుద్ధనాయాతల్ యాతారుపడియరుద్దాన్, ఇరున్దతారు ప్రకారత్తిలే
ఇతుకు ధికారియామిత్తనైయెన్టుపడి; ద్రోపదియుమన్తుననుమ్ ప్రపత్తినుస్థానతచ్చివణదశైకళిల్, తదగ్గమాక శుద్ధి సమా
దియాతహోపాతి అశుద్ధియుం సమాదిత్తుకొన్టు మైయిల్లైయితే, ఇరున్దపడియే అధికారికళాన విత్తనైయితే.

౯. ఇవ్వర్థవిషయమాక ఆప్తవచనత్తై స్మరిప్పికిరటార్ మేల్ (ఇవిడత్తిలే, ఎన్టుతుడన్తి) అతావతు వేల్ వెట్టిప్పిల్లై;

(F) శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఉపాయవైభవమ్.

33

ఆ-వ్యా.—“అజ్ఞానిమ్బాస్త్రిక్షాఃకృత్వా” ఎన్ఱ నియమాత్మక పెరుమాళ్ సముద్రరాజునై ప్రపత్తిపణ్ణినారెన్ఱరుళి ఛెయ్యి, అవర్ మఱియొకర్నెన్ఱెప్పఱి ప్రపత్తి నరితాయరున్ఱీయెన్ఱు, పెరుమాళ్ సామాన్యధర్మసంస్థాపకరాయవన్ఱ వరాకైయా లప్పడిశెన్ఱతారిన్ఱనైకాణుమ్, విభీషణ సముద్రత్రికమేలేవారానిలర్ కటడుననైయవాకిలుంవన్ఱు శరణ మ్మక్కిలకణ్ణీతే, నిన్ఱనిలైయిలే యితుక్కుఁ ధికారమిన్ఱనైకాణు మెన్ఱరుళిఛెయ్తారితే.

౧౦. కర్మాదికల్ పోలన్ఱియే ఇశున్ఱు (అధికారినియమమిన్ఱిక్కే యొక్కిన్ఱపడియెన్ఱెన్నిల్) ఎన్ఱు ప్రశ్నపణ్ణి, ఉత్తరమరుళిఛెయ్కితార్, (ధర్మపుత్రాదికళు, మిత్యాదియాల్) “వన్ఱానామ్బాస్త్రిక్షాఃగురుః” ఎన్ఱుత్తమ వన్ఱరాన బ్రాహ్మణరైప్పఱి ఒరుపమ్మన్ఱానిన్ఱత్తుత్రియరాన ధర్మపుత్రాదికళుమ్ “త్రాపద్యాసహితాస్సర్వే సమశ్చక్రుర్జనార్ద నమ్” ఎన్ఱు విశ్వసిన్ఱు శరణమ్మక్కురుకైయాలుమ్; మన్దాగ్ధికారమఱిన్ఱద్రాపదియమ్ “శభ్రచక్రగదాపాణే ద్వారకానిలయా చ్యుతః గోవిన్ఱ పుణ్డరీకాక్ష రక్షమాంశరణాగతామ్” ఎన్ఱుకూచ్యమన్ఱి శరణమ్మక్కురుకైయాలుమ్; శాస్త్రవశ్యజన్మమన్ఱి యే ప్రతికూలనాన కాకాసురమమ్ “సపిత్రాచపరిత్యక్తస్సరైశ్చ సమహర్షిభిః । త్రిలోకా సస్పరిక్రమ్యతమేవశరణజ్ఞతః” ఎన్ఱు పోక్కున్ఱి శరణమ్మక్కురుకైయాలుమ్; తమఃప్రచురజన్మమానకాళియనుమ్ “సోఽహన్తే దేవదేవేశనార్చనాదాస్తుతానచ సామర్థ్యవాక్ కృపామాత్రమనోవృత్తిః ప్రసీదమ” ఎన్ఱు మిడుక్కున్ఱి శరణమ్మక్కురుకైయాలుమ్; తిర్యగ్జన్మమాయ్ అనుకూలనాన శ్రీగజేన్ఱాన్ఱ్వానుమ్ “పరమాపదమాపన్నో మనసాచిన్ఱయధ్ధరిమ్ । సతునాగవరః శ్రీ మాన్ నారాయణపరాయణః” ఎన్ఱు మూచ్చన్ఱి శరణమ్మక్కురుకైయాలుమ్; రాక్షసజన్మావాయ్ ప్రతికూల సమ్మన్ఱముము కైయధన్ఱాన్ఱావాన శ్రీవిభీషణాన్ఱ్వానుమ్ “సోఽహమ్మరుషితస్తేన గానపచ్చావమానితః త్యక్త్వాపుత్రాన్ఱ్చదారాన్ఱ్చ

మూ.—పిల్లై యరుళిఛెయ్త వాన్ఱెయై స్మరిప్పతు.

౧౦. అధికారినియమమిన్ఱిక్కే యొక్కిన్ఱపడియెన్ఱెన్నిల్
ధర్మపుత్రాదికళున్ఱద్రాపదియన్ఱకమున్ఱాళియనుమ్
శ్రీగజేన్ఱాన్ఱ్వానుం శ్రీవిభీషణాన్ఱ్వానుమ్

జీ-వ్యా.—పెరుమాళ్ కడలైశరణమ్మక్కుకిటవిడత్తిల్ “ప్రామ్మఖత్వాదినియమోపేతరాయ్ శరణమ్మక్కురుకైయా లే, ఇతరోపాయజ్ఞరోపాతి ప్రపత్తికుం శిలనియమజ్ఞల్ వేన్ఱియిరుక్కి అతో ఎన్ఱునమ్మిల్లెయైకేట్క, పెరుమాళ్ వక్కు లగ్గనియమమిన్ఱుపాయత్తుక్కు డన్ఱన్ఱియాయరుప్పలోన్ఱన్ఱు, ఉపాయపరిగ్రహమ్మన్ఱిన్ఱవరుకైయ స్వభావన్ఱా లేవన్ఱత్తిన్ఱనై, పెరుమాళ్ తమక్కు “సముద్రరాఘవోరాజాశరణజ్ఞస్తవర్షతి” ఎన్ఱుపదేన్ఱా శ్రీవిభీషణాన్ఱ్వానితే, అవన్ఱాన్ఱా పె రుమాన్ఱైశరణమ్మక్కుకిటవిడత్తిల్, కడలిలే వారుముమ్మక్కిట్టవన్ఱాన్ఱెన్ఱైయే; ఇన్ఱాల్ శొల్లిన్ఱియైత్తు పెరుమా తిన్ఱ్వాకు వంశ్యరా యాచారప్రధానరాయరుకైయా లే తమ్మన్ఱైయనియమజ్ఞరోడే శరణమ్మక్కుకార్, ఇవన్ఱాన్ఱాన్ఱసజాతీయనాన్ఱై యా లే నిన్ఱనిలైయిలే శరణమ్మక్కుకార్, ఆకైయాల్ యోగ్యనుక్కు యోగ్యతై సమ్పాదిక్కు వేన్ఱా, అయోగ్యనుక్కు యో గ్యతై సమ్పాదిక్కు వేన్ఱా, నిన్ఱనిలైకళిలే అధికారికళామిన్ఱనైయెన్ఱుమతు ఎన్ఱరుళిఛెయ్తవన్ఱై.

౧౦. అనన్ఱరమధికారినియమాభావన్ఱై యుపపాదిప్పతాక తజ్జిన్ఱనుప్రశ్నన్ఱై అనువదిక్కితార్, (అధికారినియమమిన్ఱిక్కే యొక్కిన్ఱపడియెన్ఱెన్నిల్) ఎన్ఱు; అతుక్కు ఉత్తరమరుళిఛెయ్కితార్, (ధర్మపుత్రాదికళు, మెన్ఱుతుడన్ఱి) అతావతు “త్రాపద్యాసహితాస్సర్వే సమశ్చక్రుర్జనార్దనమ్” ఎన్ఱు త్రియరానధర్మపుత్రాదికళుమ్; “శభ్రచక్రగదాపాణే ద్వారకా నిలయాచ్యుతః గోవిన్ఱ పుణ్డరీకాక్ష రక్షమాంశరణాగతామ్” ఎన్ఱు స్త్రీయానద్రాపదియమ్; “సపిత్రాచపరిత్యక్తస్సరైశ్చ సమహర్షిభిః । త్రిలోకా సస్పరిక్రమ్యతమేవశరణజ్ఞతః” ఎన్ఱు దేవరూపన్ఱైమత్తైత్తువన్ఱు మహాపరాధన్ఱైప్పణ్ణినకాకము మ్; “సోఽహన్తే దేవదేవేశ నార్చనాదాస్తుతానచ సామర్థ్యవాక్ కృపామాత్రమనోవృత్తిః ప్రసీదమ” ఎన్ఱుతిర్యగోన్ఱ నిజనాయ్ ప్రతికూలనుమానకాళియనుమ్; “పరమాపదమాపన్నో మనసాచిన్ఱయధ్ధరిమ్ । సతునాగవరః శ్రీమాన్ నారాయణపరాయణః” ఎన్ఱు తిర్యగ్జన్మావాయ్ అనుకూలనుమాయరుక్కి అ శ్రీగజేన్ఱాన్ఱ్వానుమ్; “సోఽహమ్మరుషితస్తేనదాసపచ్చావమానితః । త్యక్త్వాపుత్రాన్ఱ్చదారాన్ఱ్చ రాఘవంశరణజ్ఞతః” ఎన్ఱు రాక్షసజాతీయనాన శ్రీవిభీషణాన్ఱ్వానుమ్;

ఆ-వ్యా.—రాఘవంశరణ్యతః” ఎన్ఱు అన్యసన్బంధముల్ని శరణమ్ముకురుకై యాలుమ్; స్వనిరూపకవరత స్త్రీవస్తువై త్తేడి ప్రియైశ్చైం స్వతస్త్రిశరణ్యరానపెరుమాళుమ్ “బాహుమ్ముజగభో గాభ ముపథాయారిసూదనః! అజ్ఞలిమ్పామ్మిఁగిక్కుఁగిక్కు త్వాప్రతిశిశ్యేమ హూదధేః” ఎన్ఱు స్వభావత్తేమత్తొమ్మ సముద్ర రాజనై శరణమ్ముకురుకై యాలుమ్; నిరూపితస్వతస్త్రి వస్తువై ప్రియైశ్చైం స్వతస్త్రిరాన ఇలైయ పెరుమాళుమ్ “సభాత్తుశ్చరణౌ గాఢం నిపీడ్యరఘునందనః! సీతామువాచాతీయ శారాఘవజ్ఞుమహావ్రతమ్” ఎన్ఱు తరిష్ఠత్తి శరణమ్ముకురుకై యాలుమ్; ఇన్నముం ముచుకున్ద ప్రహ్లాద సోబరి సుముఖ గోపజ నాది ప్రభృతికల్, స్వస్వాభిలషిత సిద్ధ్యర్థమాక శరణమ్ముకురుకై యాలుమధికారినియతియిలై, సర్వాధికారమి త్తనైయెన్ఱి తార్. మన్తాధికారికల్ డుంతన్తాధికారికల్ డుం శాస్త్రవశ్యరోడుమశాస్త్రవశ్యరోడుమనుకూలరోడు మ్మృతికూలరో డుం స్వతస్త్రిరోడుమ్మరత స్త్రీరోడుం వాళియట సర్వరుమ్మిస త్తిపణ్ణుకైయాలే సర్వాధికార మెన్ఱుతుసిద్ధమ్.

౧౧. ఇనిఫలనియతియిన్ఱి కేర యొగ్గిన్దపడియెన్ఱెన్ఱిల్ తరమరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, విహికఫలకాక్షికళాన ధర్మపు త్రాదికళుకు, విహికసుఖోపయోగియాన రాజ్యస్ఫలమ్; స్వవసనాకాక్షి యానద్రాపదికు, విహికస్థనిల్ అత్యల్పమా నవగతివస్త్రమ్మలమ్; పాణికాక్షికళాన కాకకాళియర్ కళుకు, విహికాముష్మిక ఫలానుభవోపకరణమాన పాణిస్థి యేఫలమ్; స్వరూపానురూపఫలకాక్షి యాన శ్రీగజేన్ద్రాద్వానుక్కు, స్వరూపస్థితి హేతు వానకైర్జ్యస్ఫలమ్; రామపా ప్త్యాకాక్షి యానశ్రీ విభీషణాద్వానుక్కు, కైజర్యపూర్వభావియాన తత్ప్రాప్తియేఫలమ్; సముద్రోన్ఱి తీర్ణవానపెరుమాళు క్కు, స్వాభిమతప్రాప్తి సాధనమాన సముద్రతరణమ్మలమ్; రామానుసంజ్ఞారాభిలాషియాన ఇలైయ పెరుమాళుక్కు, కైజర్య ర్యానురూప తదనువృత్తిఫలమ్; ఆకలంపిన్దమాన్ స్వరూపవిరుద్ధమానఫలత్తోడు అనన్తస్థిరమాయ స్వరూపావిరుద్ధమా నఫలత్తోడు సాధ్యరూపఫలత్తోడు సాధనరూపఫలత్తోడువాళియట, సర్వఫలత్తుక్కు మేక సాధనమానప్రపత్తిక్కు సలని యతియిలై. మూ.—పెరుమాళు మిలైయ పెరుమాళు స్తుడక మానవర్ కల్ శరణమ్ముకురుకై యాలే యధికారినియమ మిలై.

౧౧. ఫలనియమిన్ఱి కేర యొగ్గిన్దపడియెన్ఱెన్ఱిల్ - ధర్మపుత్రాదికళుకు ఫలం రాజ్యమ్, ద్రాపదికు ఫలం వస్త్రమ్, కాకత్తుక్కు క్షాళియనుకుల్పలమ్పాణిమ్, శ్రీగజేన్ద్రాద్వానుక్కు ఫలజైగర్యమ్, శ్రీవిభీషణాద్వానుక్కు ఫలం రామప్రాప్తి, పెరుమాళుకు ఫలం సముద్రతరణమ్, ఇలైయ పెరుమాళుకు ఫలం రామానువృత్తి.

జీ-వ్యా.—“బాహుమ్ముజగభో గాభము పథాయారిసూదనః! అజ్ఞలిమ్పామ్మిఁగిక్కుఁగిక్కు త్వాప్రతిశిశ్యేమ హూదధేః” ఎన్ఱు సర్వశరణ్యరానపెరుమాళుమ్; “సభాత్తుశ్చరణౌ గాఢం నిపీడ్యరఘునందనః! సీతామువాచాతీయ శారాఘవజ్ఞుమహావ్ర తమ్” ఎన్ఱు కైయరాన్ తుడక న్దడిమై శెయ్యవన్దవిలైయ పెరుమాళుమ్; (తుడక మానవర్ కల్) ఎన్ఱెయాలే “సోఽహ న్ద్యాంశరణుపారమప్రమేయం సమ్ప్రాప్తః పరమపదంయతోనకిచ్చత్ | సంసారశ్రమపరితాపతప్తచేతా నిర్వాణేపరిణత థామ్మి సాభిలాషః” ఎన్ఱు ముచికున్దనుమ్, “మూఢోఽయమల్పమతిరల్పవిచేష్టితోఽయం క్లిష్టం మనోఽస్య విషయైర్మమయి ప్రసక్తిః | ఇథ్థజ్జ్రపాఙ్గురుమయిప్రణ తేఽఖిలేశ త్వాస్తోతు మమ్ముజగభోఽపిహి దేవనేశః” ఎన్ఱు క్కుత్రబన్ధవుమ్; “భగవన్తవ్మి పన్నాసా భగవన్తమవాపహ” ఎన్ఱు మాధవియమ్; “తమ్మిభిన్నశిరోగ్రీవమాస్యేభ్యః సుతశోణితమ్ | విలోక్య శరణజ్ఞగుః ప్రత్యతోఽస్య ధునూదనమ్” ఎన్ఱు కాళియపత్తికళుమ్; “ప్రణామప్రణానాథ దైత్యసైన్యపరాజితాః | శరణన్దామనుప్రా ప్తా సుమస్తా దేవతాగణాః” ఎన్ఱు ఇన్ద్రాదిదేవర్ కళుమ్; “రాక్షసైర్వధ్యమానానాం వానరాణాం మహాచమూః! శరణ్యం శరణంయాతా రామాందశరథాత్మజమ్” ఎన్ఱు శ్రీవానర సేనైయమ్, ముతలాయుశ్యవర్ కల్లెల్లారుం శరణమ్ముకురుకై యా లేప్రవత్తికి న్నార్ధికారిక లెన్ఱెరునియతియిలై; రుదియుడై యారెల్లారు మధికారిక లెన్ఱె.

౧౧. అనన్తరమ్మలనియమాభావ ప్రశ్నతైయనువదికితార్, (ఫలనియమమిన్ఱి కేర యొగ్గిన్దపడియెన్ఱెన్ఱిల్) ఎన్ఱు; అకుకు తరమరుళిచ్చెయ్కితార్, (ధర్మపుత్రాదికళుకు ఫల, మెన్ఱుతుడక్కి) ఇన్ద్రాల్ కీధికారి నియమాభావత్తుకు డలా క కాట్టప్పట్టధర్మపుత్రాదికల్ తుడక మాన ప్రపత్తాకళానవర్ కల్, రాజ్యార్థమాకవుమ్, వన్తార్థమాకవుమ్, ప్రాణా ర్థమాకవుమ్, కైజర్యార్థమాకవుమ్, రామప్రాప్త్యర్థమాకవుమ్, సముద్రతరణార్థమాకవుమ్, రామానువృత్త్యర్థమా కవుమ్, ప్రసత్తిపణ్ణుకై యాలే ప్రసత్తికు ఫలనియమమిలైయెన్ఱుతాయ్తు.

ఆ-వ్యా.—౧౨. ఆకప్రవచనం నిరపేక్షమాయ అక్షాసహమాయ స్వరూపానురూపమాయ ఇతరసాధనవ్యాప్తు మా యిరుక్తైరయాలే దేశాదినియమసాపేక్షమైష్ట్య పణ్ణనప్రతిజ్ఞైయై యుపపాదిత్య, (విషయనియమమేయుశ్శతం) ఎన్న ప్రతిజ్ఞైయైయుపపాదిక్కి-తార్ మేల్ (భోగ్యముమాయగుక్కు, మళవాక); భగవదేకవిషయైయానప్రపత్తివిశేషత్తుక్కు (విషయనియమమావతు)-సాలభ్యాదిగుణ పూర్తియుశ్శవిడమే నియతవిషయమాకైయెన్నఅప్పుర్తితానుశ్శతేవిడతై యెన్న “పూర్ణస్యపూర్ణమాదాయ పూర్ణమేవావశిష్యతే సర్వమూర్ణంసహాయమ్” ఎష్టతద్గుణపూర్తి ప్రకటమాకవుశ్శతం సులభమాన(అర్చావతారత్తిలే)ఎన్నితార్.

౧౩. ఇష్టసులభవిషయమొన్నిలుమే ప్రపత్తిపణ్ణ వేణుమెన్నుం నిర్బన్ధమెన్నెన్నశిష్టాచారతైష్ట్యమిష్టాచారవెన్నితార్ మేల్ (అధ్వార్క, శిత్వాదియార్) “*మయర్ వలమతిసల మరుశ్శప్పిత్తి ఉభయవిభూతియైయుం సాత్మాతగ్రిత్తు పరత్వాదిక శ్లెష్టామ్ పాణిమాణిక్రమాక కా-ణవల్ల ఆధ్వార్కళి, “తిరువేళ్ళడత్తానే - ఉన్నడిక్కి-అమర్ స్తు పుకున్దే” “అత్తివణ్ణా నిన్నడియిడై యడైన్దే” “నిన్నరు శేపురిద్దిరున్దే” “ఉనతరు శేపార్ప” “ఉన్నపాతమెన్న” “ఉణకడై త్తలైయిరున్దువా మ్ము” “అమ్మార్నిరుక్కుమలపాతంవన్దు” “ఎన్నాలె-డుమామిడర్” “కరుక్కుట్టియుళి కిడన్దుకై తొమ్మితే” అట్టపుయ కరత్తా తాళి తలెనళ్ళళి కుక్కార్చు” ఎన్నిత్యాదిప్పడియే పలవిడన్దుళిలే స్వరూపాను రూపమాన ప్రపత్తిసాయా ద్యవసాయవృత్తిం సర్వసులభమాన వర్చావతారత్తిలే, ఆకైయాలితు శిష్టానుష్ఠానసిద్ధమెన్నితార్.

మూ.—౧౨. విషయనియమమావతు-గుణపూర్తియుశ్శవిడమే

విషయమాకై; పూర్తియుశ్శతుమర్చావతార త్తిలే.

౧౩. ఆధ్వార్కళి పలవిడన్దుళిలుమ్మిప్రతిపణ్ణిత్తుమర్చావతారత్తిలే,

జీ-వ్యా.—౧౨. ఆకప్రవక్తుకు-దేశకాలాదినియమాపేక్షైయిల్లె ఎన్నప్రతిజ్ఞైయై యుపపాదిత్తారీగ్, (విషయనియమమేయుశ్శతం)ఎన్నప్రతిజ్ఞైయై యుపపాదిక్కి-తార్ మేల్, (విషయనియమమావ, తేష్ట్యతుడన్ది,) (గుణపూర్తియుశ్శవిడమే విషయమాకై) ఎష్టతు - పరత్వాదికలైన్దిలుం వైత్తుక్కు-ణ్ణు సాలభ్యాదిగుణపూర్తియుశ్శవిడమే విషయమాకైయెష్టపడి. “అద్వగుణపూర్తితానుశ్శతేయెన్న (పూర్తియుశ్శతుమర్చావతారత్తిలే) ఎన్నితార్; “అర్చావతారవిషయేవయాప్యక్తే శతస్తథా । ఉక్తాగుణానశక్యన్దే వత్తుంవర్షశతైరపి” ఎష్ట స్వతస్సర్వజ్ఞానానతానే శొల్లప్పకా-లుం శొల్లితలైక్కట్ట వరి తావ్పడియితే అర్చావతారగుణపూర్తి యిరుప్పతు.

౧౩. ఇద్దగుణపూర్తియుశ్శ వర్చావతారమే ప్రపత్తికడై త్త విషయమెష్టమత్తై, ప్రపన్నజనకూటస్థరుడైయ వను స్థానత్తాలుమ్మికాశిప్పిక్కి-తార్ మేల్, (అధ్వార్క, తేష్ట్యతుడన్ది) “*మయర్ వలమతిసలమ్మెరుకైయాలే పరత్వాదికలై యెల్లా జురతలామలకమాకక్కణ్ణిరుక్కి-అవర్కళితే ఆధ్వార్కళి, ఇప్పడియిరుక్కి-అవర్కళి ప్రాప్యత్వరాతిశయత్తాలే పలకాలుమ్మిప్రతిపణ్ణికిఅవశవిత్, పలవిడన్దుళిలు మర్చావతారత్తిలేయితే ప్రపత్తిపణ్ణిత్తు, స్థలావతరత్తిలే కాదాదితగ్మి త్తనై యితే; ఎడ్డనేయెన్నిల్ ఆధ్వార్కళుక్కెల్లా వ్దలైవరాన నమ్మాధ్వార్ “అతెనమ్మ-నిన్పాతమేశరణాక త్తెన్దొళి ద్దాయ” “కళిల్కళవైయే శరణాకకొణ్ణి” “నమ్మెరుమానడిమేల్ శేమణ్ణొళి తేన్దురుకూర్ చ్చడకోవళ” “ఉన్నడిక్కి-అమర్ స్తుపుకున్దేనే” ఎన్నిప్పడిపలవిడన్దుళిలుమ్మిప్రతిపణ్ణిత్తర్చావతారత్తిలేయితే; “పిఱన్దవాలు” ఒన్నిలుమితే అవతారత్తి లే శరణమ్మక్కతు. తిరుమణ్ణైయాధ్వార్మ “వన్దుద్దిరువడియడైన్దేన్దే మిశారణియత్తు శేన్దాయ” “విరైయార్ తిరు వేళ్ళడవానాయేవన్దడైన్దే” “కావళమ్మడిమేయక్కణ్ణి నేకలైకణియే” “అత్తివణ్ణానిన్నడియిడై యడైన్దే నణిపాళి త్ తిరువరక్కత్తమ్మనే” ఎన్నిప్పడి అర్చావతారత్తిలేయితే పలవిడన్దుళిలుమ్మిప్రతిపణ్ణిత్తు; ముత్తిణ్ణయాధ్వార్కళుక్కు-మిప్పడితత్తత్పిబన్దుళిలే కణ్ణుకొళి వతు. (ప్రపత్తిపణ్ణిత్తుమ్) ఎన్నిఱిన్ద వ శబ్దత్తాలే (పూర్తియుశ్శతుమ్) ఎష్ట క్కెన్దొళిన్దై సముచ్చయిక్కి-అతు.

ఆ వ్యా. — ౧౮. గుణసౌమ్యల్యముల్యపరత్వత్తిలవర్తకళే ప్రపత్తిపణ్ణాతాక్షివానెన్నెన్నిల్, విశేషిత్తు తత్పేషు-
ల్యమిక్లేయుణ్ణాకైయా లేయెన్నిటార్ మేల్, (“పూర్ణ”, మిత్యాదియాల్) ఇ “సర్వముప్పర్ణమ్” ఎన్ఱుశ్రితిశోల్లుకైయా లే
శేషిత్వోపయోగికళాన శ్రియఃపతిత్వాదికళుమ్, ఆశ్రయణోపయోగికళాన వాత్సల్యదికళుమ్, కార్యోపయోగికళాన జ్ఞా-
నశక్త్యాదికళుమ్, అనుభవోపయోగికళాన సాన్దర్యాదికళుమాన ఎల్లాగుణజ్ఞళుమ్ప్రకాశితైర్ యా లే పుషులజ్ఞళాయిరు
కుమ్; “ఎన్ఱిరునుకళే శేర్ మార్ పణ్” అలర్ మేర్ మణ్ణైయుణ్ణైమార్ పా” ఎన్ఱుమ్, “కోనిత్తైకాన్దవణ్” ఎన్ఱుమ్ “నికరి-
ల్ పుకథాయ్” “ముణ్ణైయ్ తిప్పలకముణ్ణు” “ఉలకముణ్ణు పెరువాయా” ఎన్ఱుమ్ “కడల్ వణ్ణాశుడర్ శూడ్రొలిమూర్తి” ఎ-
న్ఱుమిత్యాదికళి లే ఉక్తగుణజ్ఞళైర్ గుణార్చావతారత్తుకుం ణ్ణైన్ఱు మిడజూగణలామితే.

౧౫. ఒత్తివగుణజ్ఞళైప్పశీమిపున్ఱుప్రత్వ పేక్షితగుణప్రకాశముల్యత్తివర్చావతారత్తి లేయెన్నిటార్ మేల్, (ప్రపత్తిక్రీత్యాదియా-
ల్). భగవద్విషయత్తైప్రత్యక్షిత్తుపణ్ణ వేణ్ణున్ఱుప్రత్తిన్ఱు, అనురూపవిషయమాకైక్త పేక్షితజ్ఞళానమాంసదృష్టివిషయమాకై యా-
కిట సౌలభ్యసులభనాయుమ్, పెరుమైయశీత్తు కలన్దపరిమాణుకై యాకిట సౌశీల్యమ్, కలన్దసన్ఱున్ఱునశీరా లే ఉన్ఱై యవనాం
స్వామిత్వమ్, స్వామియాంశుశీమనాడవొత్తాత వాత్సల్య మెన్ఱిటపిన్దసౌలభ్యాదిగుణవిశేషజ్ఞళే, పదార్థదర్శనపృణ్ణాప్సకాతవి-
రుట్టరైయిల్ పశపశత్తు విశక్తుంవిశక్తుప్సీలే సన్ఱోచమట ప్రకాశిప్పత్తివర్చావతారత్తిలే, సజుర్-౬ తమాయ్ పకల్ విశక్తుమ్
ట్టిరుక్తుమన్ద పరత్వత్తి లేయెన్నిటార్. సౌలభ్యంముతలాక వెణున్దతుసులభవిషయమే ప్రపత్తికుం వేణు మెన్ఱున్ఱుప్రధాన్యత్తైప్పశీమి.

మూ. — ౧౮. ఇ “పూర్ణ” మెన్ఱైయా లేయెల్లాగుణజ్ఞళుమ్పుషులజ్ఞళే.

౧౫. ప్రపత్తిక్రీత్యాదిజ్ఞళాన సౌలభ్యాదికళిరుట్టరైయిల్ విశక్తుప్సీలే ప్రకాశిప్పత్తిక్లే.

జీ. వ్యా. — ౧౮. ఇప్పడి యివ్వార్థార్ కళే ప్రపత్తిపణ్ణమిడజ్ఞళిల్. పరత్వాదికళైల్లామిరుకర్ అర్చావతారత్తి
లే పణ్ణుకైకర్ డి ఇతి గుణపూర్తియితే, అన్దగుణపూర్తితనై సప్రమాణమాక వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ మేల్ (“పూర్ణ”, మె-
న్ఱుతుడజ్జి) (“పూర్ణ” మెన్ఱైయా లే) ఎన్ఱుతు. ఇ “పూర్ణ స్యపూర్ణమాదాయ పూర్ణ మేవావశిష్యతే” సర్వముప్పర్ణం సహామ్”
ఎన్ఱు శ్రితిశోల్లుకైయా లే యెన్ఱుపడి; (ఎల్లాగుణజ్ఞళుమ్పుషులజ్ఞళే) ఎన్ఱుతు. ఆశ్రయణ సౌకర్యాపాదక జ్ఞళాన గుణజ్ఞ-
ళోడుకార్యాపాదక జ్ఞళాన గుణజ్ఞళోడువాళియట, సకలకల్యాణ గుణజ్ఞళుమివ్విషయత్తిలే సముప్పర్ణ మెన్ఱుపడి.

౧౫. ఆనాల్ “వాసుదేవోఽసిపూర్ణః” ఎన్ఱిటపరత్వత్తిలూట్టిల్ ఇన్ఱుత్తైక్రీతీమెన్ఱెన్ఱువరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ప్ర-
పత్తి, కలైన్ఱుతుడజ్జి) (ప్రపత్తిక్రీత్యాదిజ్ఞళాన) ఎన్ఱుతు. ఉపాయమాకప్రశీమిడత్తిల్ వేణ్ణుమన్ఱై యానవెన్ఱపడి; (సౌల-
భ్యాదిక, లావన) - కణ్ణుపశీత్తుకైకుం టుప్పాన సౌలభ్యముమ్, మేక మైకణ్ణకలామైకుం టుప్పాన సౌశీల్యముమ్, కార్యంశె-
య్యు మెన్ఱు విశ్వసిక్రైకుం టుప్పాన స్వామిత్వముమ్, శుశీమిజ్ఞు వెణువాన్ఱైకుం టుప్పాన వాత్సల్యముమ్; “నికరిల్
పుకథాయ్” ఇత్యాదియా లే యిన్నానుగుణత్తైయుమితే ఆత్మార్చరుళిచ్చెయ్ తతు; (ఇరుట్టరైయిల్ విశక్తుప్సీలే ప్రకా-
శిప్పత్తిక్లే) ఎన్ఱుతు - పరత్వత్తిల్ ఇన్ఱుణజ్ఞళైర్ గుణముణ్ణైయిరుకర్ చ్చెయ్ లే పరమసామ్యాపన్నరుం ముకజుర్-డుత్తిరుకి-
టవిడమాకై యా లే, పకల్ విశక్తుప్సీలే ప్రకాశవశీమిరుకుమ్; అర్చావతారమాన విడత్తిల్ తణ్ మైకలైన్ఱిలమాన
సంసారికళుకుం ముకజుర్-డుత్తుకొన్ఱిరుకై యా లే, అన్దకారత్తిల్ నీవమ్మోలే అత్యుజ్వలమాయ్ తోశీత్తు మెన్ఱుపడి;
విషయముల్యడత్తేయితే గుణజ్ఞళే ప్రకాశిప్పతు, అన్ఱుల్పారుం శీలాదిగుణానుభవపృణ్ణుకైకుం వరువత్తేయితే; సౌలభ్యంము-
న్నాక వరుళిచ్చెయ్ తతు కణ్ణుపశీత్తుకైకుం టుప్పాన సౌలభ్యమే ప్రపత్తికుం ప్రధానాపేక్షితమెన్ఱుతోశీత్తుకైకాక.

ఇ కవన్ఱుప్రసిషది. ఇదమ్మూర్తమహః పూర్ణ ముప్పర్ణాత్పుర్ణముద్రిచ్యతే | పూర్ణస్యపూర్ణమాదాయ పూర్ణమేవావశిష్యతే | సర్వముప్పర్ణం
సహామ్. ఆస్మాద్భిః ఇదమ్ - వితదస్త్రయామిరూపమ్, పూర్ణమ్ - కల్యాణగుణపుష్కలమ్; అదః నిత్యవిభావితన్ద పరవాసుదేవరూపమ్, పూర్ణమ్ - గుణైః
పుష్కలమ్; పూర్ణాల్ - షడ్గుణ్యపూర్ణా త్వరవాసుదేవాదభివ్యక్తమ్, పూర్ణమ్ - పూర్ణరూపమ్, ఉద్రిచ్యతే - ద్వాభ్యాద్వాభ్యాన్ఱుణాభ్యా మ్భుము
విభత్వమవగచ్ఛతే; పూర్ణస్య - అనన్తావతార కన్దక్షీరపయోధిశాయిపుటావిశేష ప్రాదుర్భుతత్వాద్భూత్యహత్తక పూర్ణసమ్పత్తి, పూర్ణమ్ - కల్యా-
ణగుణపుర్ణవిభవరూపమ్, ఆదాయ - స్వహేతుత్వేన నీవకృత్య, పూర్ణమేవ - సకలకల్యాణగుణపరిపూర్ణోఽర్చావతారివ, అవశిష్యతే - నిత్యాశ్ర-
యదీయతయా నిత్యసన్నిహితస్సౌలభ్యాదివిశ్రాంతభూమిస్సక పరత్వాదిమహతయోఽవతిష్ఠతే; ఓమ్ - రక్షితత్వప్రాప్త్యవశిష్టోఽర్చావతారే,
పూర్ణమ్ - ఆశ్రయణసౌకర్యాపాదకాశ్రయకార్యాపాదక సకలకల్యాణగుణజాతమ్; సహ - పూర్ణమ్ - మిళితంసత్ పుష్కలమవలొక్కతే.

ఆ-వ్యా.—౧౬. మేల్ పరత్వత్తి లర్చావతారత్తుకు-శ్చతన్నేమీదై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్, (పూర్తియైయు, మిత్తాదియార్) అవాత్తసనుస్తకామత్వమాకిఱ పూర్తియై ఇవనిట్టుకుంట్టు తృప్తనాయ్ కులైత్తుకొంట్టు, స్వేచ్ఛాచారిత్వమాకిఱ స్వాతన్త్ర్యత్తై ఇవనిచ్చాగిన వృత్తియైయుడై యనాయ్ కులైత్తుకొంట్టు, అపరాధమేపచ్చెయ్యాక నాదరికిఱతనై, అతిసౌలభ్యమేపదీర్త శాకముకమ్బారామ లనాదరికిఱఱహీససంసారికలై, అవ్వనాదరజ్జువిడమాట్టాత సేహముడైయతా, అనాదరగన్ధముఱ ఆదరికిఱవిడ మర్చావతారమ్; అతువే ప్రపత్తికు-విషయమెనిఱార్.

౧౭. పరత్వాదికళీ ప్రపత్తికు-విషయమాకాతు, అర్చావతారమే విషయమెన్నుమిడతై సద్వృష్టాన్తమాక అరుళిచ్చెయ్కిఱార్, (భూగతజల, మిత్తాదియార్) సన్నిహితమాయుమ్ ప్రయత్నసాధ్యమాయ్కొంట్టు దుర్లభమానభూగతజలమోల్, అన్తరాత్మతయా సన్నిహితమాయుమ్ అష్టాక్షయోగ సాధ్యమాయ్ కణ్ణుకెట్టాత వన్తర్యామిత్వముమ్;

మూ.—౧౬. పూర్తియైయుం స్వాతన్త్ర్యత్తైయు జులైత్తుకొంట్టు,
తనైయనాదరికిఱవర్కలై తానాదరిత్తునిట్టిఱవిడమ్.

౧౭. భూగతజలమోల్ యన్తర్యామిత్వమ్;

జీ-వ్యా.—౧౬. ఇన్ద్రణ్డళీ (ప్రకాశిప్పతిజ్జే)ఎన్నతై యుపపాదికిఱార్, (పూర్తియైయు, మెన్టుతుడజ్జి) (పూర్తియూవతు) అవాత్తసనుస్తకామత్వమ్, అత్తై కులైత్తుకొంట్టుకైయావతు-ఇవనిట్టుకుంట్టు తృప్తనాక వేణ్ణుప్పడిసాపేతునాయిరుకై; (స్వాతన్త్ర్యమావతు)- స్వాధీనస్వరూపాదిమత్వమ్, అత్తై కులైత్తుకొంట్టుకైయావతు - ఆశ్రితాధీనస్వరూపస్థిత్యాదికలైయుడైయనాకై; “తదిచ్చయామహాతేజాభుజ్జేలైభక్తవత్సలః! సానమ్పానంతథాయాత్రాజురుతేవైజగత్పతిః॥ స్వతన్త్రస్వజగన్నాథోఽప్యస్వతన్త్రో యథాతథా । సర్వశక్తిర్జగద్ధాతా పృశక్తఇవశేష్టతే” ఎన్నకగడవతితే “అర్చకపరాధీనాఖిలాత్మస్థితిః” ఎన్టరుళిచ్చెయ్తారితే భట్టర్; తన్నివైచ్చెయ్మిత్తయ ఇవనిట్టు కులైకైకు-హేతువిల్లామైయాలే (కులైత్తుకొంట్టు) ఎనిఱార్; (తనైయనాదరికిఱవర్కలై తానాదరిత్తునిట్టిఱవిడమ్) ఎన్టతు-తానిప్పడిసులభనాయ్ వన్దునిన్టాల్ అరియవనెళియవనా కప్పేమీదైమెన్టు పిరుమ్మి మేల్ విల్లుకైయన్టికే, అవ్వళిమైతానే హేతువాక ఉపేక్షికిఱసంసారికలై తావిడమాట్టాతవళవన్టికే, అవర్కలైయెయ్మిచ్చెల్లా మైతోమీత్తుప్పడి నిట్టిఱన్టల మర్చావతారమనై. (పూర్తియైయుం స్వాతన్త్ర్యత్తైయు జులైత్తుకొంట్టు, నిట్టెయాలే) సౌలభ్య సౌశీల్యజుమ్, (తనైయనాదరికిఱవర్కలై తానాదరిత్తునిట్టెయాలే) స్వామిత్వ వాత్సల్యజు మిజ్జేతోమీత్తునిన్టతితే.—అన్టికే (పూర్తియైయుమ్) ఎన్టుతుడజ్జి ఇవాక్యమెల్లాత్తెలుమ్ గుణచతుష్టయత్తిలు మ్మిథానమాన సౌలభ్యత్తైయే వోడవైతారాకవుమామ్; అహింసావిషయత్తినుడైయ సౌలభ్యాతిశయత్తై దర్శిప్పికిఱార్తెన్టు వాక్యసజ్జతియాకకగడవతు; కణ్ణుకు-విషయమామ్మడి నిత్యసన్నిధి పణ్ణుకిఱవళవన్టికే, సర్వప్రకారపరిపూర్ణనాయ్ నిరజు-శస్వతన్త్రీనాయిరుకిఱతనై, సాపేతును మ్మరతన్త్రీనుమాకిఱకొంట్టు, తనైయనాదరికిఱ సంసారికలై తానాదరిత్తునిట్టెకు-మేల్ పుట్టసౌలభ్యమిల్లెయితే, “ఏవమ్మచ్చప్రకారోఽహ మాత్మనామ్మతతామధః । పూర్వస్సాపి పూర్వస్సాజ్ఞాయాంజైచ్చవోత్తరోత్తరః! సౌలభ్యతోజగత్స్వామిసులభోహ్యుత్తరోత్తరః” ఎన్టు పరత్వాదికలైన్టిలుం సౌలభ్యమున్టాయ్కురకచ్చెయ్తే, పూర్వపూర్వత్తైకొట్టిల్ ఉత్తరోత్తరత్తుకు-సౌలభ్యమతిశయిత్తిరుకు-మెన్టు తానేయరుళిచ్చెయ్కైయాలే సౌలభ్యత్తుకెల్లెనిలమర్చావతారమితే.

౧౭. పరత్వాదికళినుడైయ దౌర్లభ్యత్తైయుమ్ అర్చావతారసౌలభ్యత్తైయుమ్ దృష్టాన్తముఖేన దర్శిప్పికిఱార్ మేల్, (భూగతజల, మెన్టుతుడజ్జి) తృష్టార్తనుకు-దేశాన్తరత్తిల్ పోక వేణ్ణాతపడి నిట్టిఱవిడన్టన్నిలే యున్టాయ్కురకచ్చెయ్తేయుమ్, కొట్టుకు-ద్వాలియుజొంట్టు కల్లినాలల్లతు కుడికిఱకైయాల భూగతజలమోల్యాయ్త్తు, కణ్ణుపదీరేవేణుమెన్టావైపుట్టవనుకు-హృదయత్తిలే యిరుకగచ్చెయ్తేయుమ్, “కఱకిలి” ఎన్టిఱపడియే కణ్ణుకు-విషయమిట్టికే, అష్టాక్షయోగరూపయత్తుతాలే కాణవేణ్ణుప్పడియూన వన్తర్యామిత్వమ్ అవనుకు, అన్టత్తు కు-ప్పటమ్మే

ఆ-వ్యా—అతివిప్రకృష్టమాయెట్టుప్పడాతవావరణ జలమోబ్బలే, అవ్వరుకుపట్టుసంసారవర్తికళుకెట్టుప్పడాత పరత్వముమ్; అతుపోలతివిప్రకృష్టమన్దియే యిరున్దుమ్ వనుష్యాదికళుకు శెల్లప్పొకాతపాటగడల్ పోలే, అణ్ణత్తుకు శ్చెట్టుమ్ మూలముడల్లొననుష్యాదికళుకు అలభ్యమానవ్యూహముమ్; మున్బుగొన్నవైపోలన్దియే సన్నిహితమాయుమ్ తతా-లవర్తికళుకే ఉపజీవ్యమాయ పిర్వట్టారు పజీవ్యముల్లాత పెరుకాటుపోలే, భూమియిలే అవతరిస్తుమ్ తాదాత్వికరే ఆశ్రయణీయమాయ పిర్వట్టపావికళుకెట్టా తేపోన విభవముమ్, ప్రపత్తికు నిత్యవిషయమాకమాట్టాతు; మున్బుగొన్నవైపోలన్దియే అయత్నసిద్ధమాయ అతిసన్నిహితమాయ ఎప్పొతునిలైనిటికొట పెరుకాశీలిల్ తేజ్జినమడుక్కల్ పోలే, అష్టాజ్ఞయత్నదూరగమన నిరపేక్షమాయ కోయిల్ ముతలాన దివ్యస్థలజ్ఞలిలుజ్ఞపూజ్ఞలిలుం సన్నిహితమాయ స్థావరప్రతిష్ఠేయాకనిలైత్తు, తత్తదవతారజ్ఞలి నిత్యవిగ్రహవిశిష్టమాయ కణ్ణుకిలకమామకొణ్ణు సర్వసమాశ్రయణీయమాన వర్చావతారమే, దుర్లభవిషయపరాఙ్ముతైయాన ప్రపత్తికు ప్రియతమవిషయమ్. పెరువిడాయకళున్దు తేన్దు నిత్తొన్దు తడాకనుకిరుక్క, అత్తైవిట్టు, కిణ్ణుకన్లియుమ్, అణ్ణత్తప్పటత్తైప్పాయన్దుమ్, పాటగడల్ పారిపుకున్దుమ్, వశీలినవాశీలిలాడు శెన్దు తణ్ణీర్ కుడిత్తు విడాయకెడ తేడుమాప్పొలే యాయ్త్తు, సులభవిషయమాన వర్చావతారత్తైవిట్టు దుర్లభజ్ఞలొన వన్దు ర్యామిత్యాదికలైకిట్టి ప్రపత్తిపణ్ణతేడుకె.

౧౮. ఇప్పడి ప్రపత్తికు సులభవిషయమామళవేయల్ల, రుచిజనకత్వాదికళు మివ్వర్చావతారత్తుకు డ్డెన్దితార్ (ఇతుతా, నిత్యాదియార్) ఇప్పడి ప్రపత్తికు నేతేవిషయమాన వివ్వర్చావతారన్దా, ఇచ్చయావిషయాసక్తోనరోనగ్ధ పరమ్పరామ్.

మూ—ఆవరణజలమోబ్బలే పరత్వమ్; పాట్టడల్ పోలే

వ్యూహమ్; పెరుకాటుపోలే విభవజ్ఞల్;

అతిలేతేజ్జినమడుక్కల్ పోలేయర్చావతారమ్.

౧౮. ఇతుతా శాస్త్రజ్ఞలొలతిరుత్తబన్ణాతే

జీ వ్యా—పెరుకికిడకికొట ఆవరణజలమోబ్బలేయాయ్త్తు, ఇవనుకుమ్ “అప్పొల్ ముతలాయ నిష్టవళప్పెరియవారముతు” ఎన్దిటపడియే లీలావిభూతికళుప్పొల్ ప్పట్టిరుకికొట పరత్వమ్. అప్పడి అతివిప్రకృష్టమన్దియే అణ్ణాన్దురుత్తమా యిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, అవనుకు దుష్ప్రపకమాన పాటగడల్ పోలేయాయ్త్తు, ఇవనుకుమ్ “పాలాత్రిసికిడకు వ్వుత్తైయాజేట్టేయుమ్” ఎన్దిటపడియే కేట్టిరుకు మిత్తనైయల్లతు శెన్దు కాణవరితావ్వుడియిరుకికొట వ్యూహమ్. ప్రత్యాసన్నమాయుమ్ తాతా-లికరు పజీవ్యమాయ పాశ్చాత్యనానవనుకు దుర్లభమాన పెరుకాటుపోలేయాయ్త్తు, “మన్జీతుళిల్ వాయ్” ఎన్దిటపడియే భూమియిలేయవతరిత్తు సజ్జురిత్తుమ్, తతా-లవర్తికళుకా శ్రయణీయమాయ పితా-లత్తిలుళనానవివనుకెట్టాతపడియాన విభవమ్. మున్బుగొన్నవైపోలన్దికే అవనుకు విడాయకెడ పురుకలావ్వుడి పెరుకాశీలిలేతేజ్జినమడుక్కల్ పోలేయాయ్త్తు, ఇవనుక్కుమ్ దేశకాలకరణవిప్రకృష్టమన్దికే కోయిల్ కళిలుజ్ఞపూజ్ఞలిలుమ్ ఎక్కుమొక్క వెల్లారుజుణ్ణుక్కిలక్తావ్వుడి నిటికొట “పిన్నానార్ వణ్ణుంశోతియాన వర్చావతారమ్, “భావనికేతనేవ్వపికుటికుట్టేపు” ఎన్దిటపడియే పలవిడజ్ఞలిలుం సన్నిధిపణ్ణినిలుగ్వుడియైనైత్తిలే (మడుక్కల్ పోలే) ఎన్దు బహువచనత్తాలేయరుళిచ్చెయ్తతు. అవతారగుణజ్ఞలొల మర్చావతారస్థలజ్ఞలిలేపరిపూర్ణమాయున్దుకొలాయుమ్, అవతారవిగ్రహజ్ఞలొలర్చాపేణ పలవిడజ్ఞలిలు మ్పరిగ్రహిత్తుకొణ్ణిరుకెలాయుమ్, (అతిలేతేజ్జినమడుక్కల్ పోలే) ఎన్దిటతు.

౧౮. ఇప్పడి ఆశ్రయణరుచిపిటన్దారు ఆశ్రయణీయత్వే సులభమాయుకు మళవేయన్దు, రుచిజనకత్వాదికళు మివ్వర్చావతారత్తుకు డ్డెన్దు ఇతి వైభవత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఇతుతా, నెన్దుతుడజ్జి) ప్రకృతమాన సౌలభ్యాదిగుణయోగత్తైయుల్ కొణ్ణు (ఇతుతా) ఎన్దు పరామర్శికితార్; (శాస్త్రజ్ఞలొలతిరుత్తబన్ణా, మైయావతు) - హితానుశాసనవృన్ణుకికొట శ్రుతిస్త్రుత్యాదిశాస్త్రజ్ఞలొనవై, అరుచిపిటకు వ్వుడి ఇతరవిషయజ్ఞలినుడైయ దోషాధిక్యత్తైయుమ్,

శ్రీవచనభూషణ ప్రభవప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో . ఉపాయవైభవమ్.

38

ఆ.వ్యా.—యాత్యత్రాముత్ర చాత్యర్థం విచారేతత్రకారతిః॥ మూత్రద్వారమిదంబుహ్యంయత్రముగ్ధజగత్ప్రియమ్ । అపానవాయునాబుష్టం సర్వదై వాతికుత్సితమ్ ” ఎట్టేవమాదికళాత్ విషయనిదైష్ఠ్యజ్ఞం హితానుశాసనశాస్త్ర్యశా లే శాసిత్తు తిరు త్రవోణ్ణాతపడి,అస్మాప్తజ్ఞభూమాయ్ అభోగ్యజ్ఞభూమాయ్ జగుప్సితజ్ఞభూమాయ్ హేయవిషయజ్ఞభూమాయ్, మీఠక వోణ్ణాతపడి పెరుమిడరు శేయ్తువణ్ణి, భగవద్విషయమెన్నాల్ కశీమిజుణ్ణవానైప్పిలే ముకమ్మాటికొణ్ణ, అనాదికా లమేపిడిత్తు విముఖరాయనర్థపుట్టు అసతలూరాయ్ పోరుంచేతనరుగ, భగవద్విషయమెన్నాల్ వేప్పజుడిసీరాయ్ “* యాతానువ్యుత్తీర్ణిస్తీర్ణిస్తీర్ణి వైముఖ్యత్వేమరువలితాతపడి రుచివాసనైక భుజమాశీర్ణి, “తన్బాలాతరమ్మెరుకవై త్త” ఎట్టతనైకోగకాట్టలాట్టుం విషయజ్ఞత్వే కారిత్తు మియుప్పడి, మెయ్యానస్వరుచియై ఫలవర్తమాక విత్తేప్పికొ కగడవతాయ్, వశీమితివిదాతపడియానతన్బకలూణ్ణానరుచి స్వ సాన్దర్యాః హారత్రాలే ఒలుపడి పిటన్దాల్ తివత్తైత్త రుంమెయ్” ఎట్ట ఇప్టానిప్టపాప్తి పరిహారవ్యుత్తమయత్త సిద్ధోపాయమాయ్ “ఉన్నడికొ ట్టమర్ న్దుపుకు న్దేనే” ఎట్టపాయా ధ్యవసాయకళానాల్ “ఎనకు త్తేనేపాలే” ఇత్యాదిపడియే నిరతిశయభోగ్యమాన ఉపేయమాయరుకు మెన్నితార్. ఆక ఉ పాయోపేయమాయ్ తదుభయరుచిజనకమాయ్ ఇతరవిషయరుచిమోచకమాయ్ దేశాద్యపాధియట సర్వసులభమాయ్

మూ.—విషయాన్తరజ్ఞభీలేవణ్ణి విముఖరాయ్ పోరుంచేతనరుగ వైము

ఖ్యత్వేమాశీర్ణి రుచియైవితైక్కక్కడవతాయ్, రుచిపిటన్దాలుపాయ

మాయ్, ఉపాయపరిగ్రహవ్యుత్తీనాల్ భోగ్యముమాయరున్తుమ్.

జీ.వ్యా.—రుచిపిటకుప్పడి భగవద్విషయత్వినైయ గుణాధిక్యత్వేయు ముపదేశితాలుమ్, అవశీలతరవిషయజ్ఞ తైవిట్టు ఇవిషయత్వైప్పశీర్ణిప్పడి వణ్ణిపోకామై; చుర్వాసనాబలముపదేశత్వే నిరర్థకమాకి విడుమితే, “జన్మాన్తరసహస్రే ము యాబుద్ధిర్భావితాన్యథామ్ । తామేవభజతేజన్తురుపదేశోఽర్థకః ” ఎన్తకగడవతితే; (విషయాన్తరజ్ఞభీలేవణ్ణివిముఖరాయ్ పోరు, కైయావతు) “శిలమ్బడియరువిల్ కరు నెడుజ్ఞాన్ తిట త్రనాయట తైయేవటన్దు పులమ్బడిన్దుమ్మోకమే పెరుకి” ఎట్టమ్, “శురికుళల్ వడన్దైయర్ తిటత్తుక్తాత లేమికుత్తు కణ్ణవాతిర్న్ద” ఎట్టమ్, “మాతరార్ కరయల్ కరణెన్దుంవలై యుళ్ళట్టట్టువేనై” ఎట్టం శొల్లుకిటపడియే ఇతరవిషయజ్ఞభీలే అత్యభినిష్టరాయ్ “* యాతానువ్యుత్తీర్ణి స్తీర్ణింపిరతత్వై యేటిట్టుకొణ్ణ, భగవద్విషయత్వీత్ ముకంవైకగవిశైయాతేవ ర్తికై; ఇప్పడిపోరుంచేతనరుగ (వైముఖ్యత్వేమాశీర్ణి రుచియైవితైక్కక్క, యావతు) - “ పోతరేయెన్దుశొల్లి పున్దియిల్పుకున్దు తన్బాలాతరమ్మెరుకవై త్తవళక ” ఎన్దిటపడియే స్వ సాన్దర్యాదికళాలే చిత్రావహారవ్యుత్తీ, తన్దైకాగవేణ్ణో మెన్దిరుకు మిరువైప్పకులైత్తు, కణ్ణకణ్ మాట వైకగమా ట్టాతపడిపణ్ణికై; (రుచిపిటన్దాలుపాయమాకై, యావతు) - ఇప్పడి తళవైలక్షణ్యదర్శనత్వాలే తన్దైనిత్యానుభవవ్యుత్తీ ప్పెటవేణుమెన్దుం రుచిపిటన్దవనన్తరమ్, “ఆతెనకు న్నాత మేశరణాక త్తన్దొళిన్దాయ్ ” ఎన్దిటపడియే సంసారనివృత్తిపూర్వి కైయాన స్వప్రాప్తికు తానేసాధనమాకై; (ఉపాయపరిగ్రహవ్యుత్తీనాల్ భోగ్యముమాయరుకై, యావతు) - తన్దై యుపాయమాక పరిగ్రహిత్తాల్ ఉపేయసిద్ధి కొరుదేశవిశేషత్వీలే పోమళపుమ్బార్తిరుకువేణ్ణా లే, “అణియరణ్ణ నెన్దుము తన్దైకగణ్ణకణ్ణో వశీమితిన్దైకాణావే ” ఎట్టమ్ “ఎనకు త్తేనే పాలే కన్నలే యముతే తిరుమా లిరుజ్జోలైకోనే” ఎట్టం శొల్లి కిటపడియే నిరతిశయభోగ్యమాయరుకై, యాలే, తానేయుపేయముమాయరుకై, ఆక ప్రపత్తికు గుణ పూర్తియళ్ళవిడమే విషయమాక వేణుమెన్దుమ్, అతుతానుళ్ళతు అర్చావతారత్వీలేయెన్దుమ్, అత్తైప్పశీర్ణి ఆధ్వారక శెల్లారు వ్వుప్రప్తిపణ్ణిత్తు మివిషయత్వీలేయెన్దుమ్, ఇవిషయత్వీలేయెల్లాగుణజ్ఞభూముకలమెన్దుమ్, విశేషత్తు ప్రపత్తికగపేక్షితగుణ జ్ఞో విశదమాక ప్రకాశిప్పతిజ్ఞేయెన్దుమ్, ఇతుతా తన్దుడైయనైరపే డ్యోదికతై యళియమాటి, తన్దైయనాదరిప్పా రైయాదరిత్తుకొణ్ణనిటిరట స్థలమెన్దుమ్, పరత్వాదికళోరారుప్రకారత్వాలేమర్లభమ్ ఇతుసర్వప్రకార సులభమెన్దుమ్, ఇవ్వ శవే యెన్దు ఇవిషయమ్ రుచిజనకముమా యుపాయోపేయముమా యిరుకు మెన్దుం శొల్లుట్టతు; ఇత్తాలుపాయోపేయ జ్ఞభీరణ్ణున్దా నేయాయ్, స్వీతరవిషయ నిరక్తిపూర్వకమాక స్వవిషయరుచియై జనిప్పికు మతాయ్, సర్వసులభమాయ్,

ఆ-వ్యా.--అనాదరిష్టైరేయాదరికుమతాయప్రపత్త్యనుగుణమాయసర్వగుణసమ్పూర్ణమాయ ప్రపన్నజనకూటస్థరు-శ-
రణవరణవిషయముమానవర్చావతారమేప్రపత్తికు-నియతవిషయమ్; ఇన్నియతియేప్రపత్తికు-శ్చ తేష్ట్యకీర్తనాడే సమ్పన్నమ్.

౧౯. మేల్ (ఇతిత్ ప్రపత్తిపణ్ణుమ్) ఎన్ఱుతుడజ్జి ("ఇదంశరణ," మళవాక) ఇవ్వర్చావతారత్తిత్ ప్రపత్తిపణ్ణు మధికారి
త్రైవిధ్యత్రైయుమ్, అతిత్ ముఖ్యాధికారి విశేషత్రైయు మరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇతి, లిత్యాదియాత్) ప్రపత్తికు-నియతవిష-
యమాన విద్వవర్చావతారత్తిత్, భరసమర్పణరూప ప్రపత్తిపణ్ణుం నివృత్త్యధికారికళే, ప్రపదనహేతుభేదత్తా లే మూవర్.

౨౦. అవర్కళారెన్ఱు (అజ్ఞరుమ్జ్ఞానాధికరుమ్భక్తివివశరుమ్) ఎన్ఱిటార్.

౨౧. ఇతరసాధనజ్ఞళటియపు మనుష్ఠిక-పుమరితెన్ఱుమ్ (అజ్ఞానత్తా లే) సాధనాన్తరజ్ఞళైవిట్టు, అవైయిరణ్ణుకు-
మెళితాన ప్రపత్తిపణ్ణుమ్ (ప్రపన్నర్) స్థూలదర్శికళాన (అన్ఱుదాదికళే) ఎన్ఱు తుచ్చీకరికి-టార్; ఇతరసాధనం స్వరూప
త్తుకు-ప్రాప్తమ్, ప్రపదనంస్వరూపప్రాప్త మెప్టటియామైయాకిట అజ్ఞానత్తా లేప్రపన్నరెన్ఱుం యోజిప్పర్కళే; దుష్కర
త్వాదిప్రతిపత్తియాత్ విడుకై ఇరణ్ణుకు-మొకుమ్; అజ్ఞానమశక్తికు-పలక్షణమ్. సాధనాన్తరమ్ పరతన్త్రస్వరూపసాశ-
కమ్ ప్రపదనంస్వరూపానురూపమెన్ఱిట (జ్ఞానాధిక్యత్తా లేప్రపన్నర్) నాథమునికళే తుడక-మాన (పూర్వాచార్యర్కళే).

మూ-౧౯. ఇతిత్ ప్రపత్తిపణ్ణుమధికారికళే మూవర్.

౨౦. అజ్ఞరుమ్, జ్ఞానాధికరుమ్, భక్తివివశరుమ్.

౨౧. అజ్ఞానత్తా లే ప్రపన్న రన్ఱుదాదికళే,
జ్ఞానాధిక్యత్తా లేప్రపన్నర్ పూర్వాచార్యర్కళే.

జీ-వ్యా.--తన్మడికలై యక్రియమాటికొ-ణ్ణు తన్ఱైయనాదరిష్టైరేయ మదరికు-మతాయ్, ప్రపత్త్యపేక్షిత
గుణోజ్జ్వలమాయ్, సమస్తగుణసమ్పూర్ణమాయ్, ప్రపన్నజనకూటస్థరు-పాయ వరణవిషయమాయిరున్ఱుశ్చ వర్చావతారమే
ప్రపత్తికు-నియతవిషయమెన్ఱుతాయ్త్తు.

౧౯. (ప్రపత్తికు-దేశనియమముమ్) ఎన్ఱుతుడజ్జి, ఇవ్వళపుముపాయవరణాన్ఱైయనాన ప్రపత్తియినుడైయదేశకాలాది
నియమాభావముం విషయనియమముమ్దర్శిప్పిక్-ప్పట్టతు; ఇప్పడి విషయవిశేష త్రైదర్శిప్పిత్తవనన్తరమ్ భగవచ్చాన్తాదిసిద్ధ
మాన వధికారివిశేషజ్ఞళైయుమ్ ప్రకాశిప్పిక్-వేణుమెన్ఱు తిరువుళ్ళప్పబీలి, అధికారివిశేష త్రై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇతిత్
ప్రపత్తిపణ్ణుమధికారికళే మూవ, రెన్ఱు) అతావతు సౌలభ్యాదిగుణపూర్తియా లే ప్రపత్తికు-నియతవిషయమాన ఇవ్వర్చా
వతారత్తి లే ప్రపత్తిపణ్ణుమధికారికళే, ప్రపదనహేతుభేదత్తా లే మూన్ఱువకైప్పట్టిరుప్పర్కళే.

౨౦. అవర్కళారెన్ఱు మాకాన్ఱైయి లే యరుళిచ్చెయ్కితార్, (అజ్ఞరు, మెన్ఱుతుడజ్జి) (అజ్ఞ, రాకిటార్) - భగ-
వల్లాభత్తుకు-టుప్పక సాధనానుష్ఠానవ్యక్తికైక్కి-డాన జ్ఞానమిల్లాతవర్కళే; అజ్ఞానమశక్తికు-ముపలక్షణమ్, (ప్రా-
పకాన్తరపరిత్యాగత్తుకు-మజ్ఞానాశక్తికళే) ఎన్ఱు మేలే యివర్తామే యరుళిచ్చెయ్కితార్. (జ్ఞానాధికరాకిటార్)-
జ్ఞానశక్తికళేయిరుకు-చ్చెయ్ లేయుమ్, భగవదత్వన్తపరతన్త్రమాన స్వరూపయాధాన్త్యదర్శనత్తా లే, ఉపాయాన్త-
రజ్ఞళే స్వరూపవిరుద్ధమెన్ఱు పరిత్యజికు-ప్పడి కీ-డానజ్ఞానపూర్తియైయిడైయవర్కళే (భక్తివివశరాకిటార్) - ఒన్ఱై
యమడవువడ వనుష్ఠిక-క్షువరల్లాతపడి భగవత్ప్రేమాతిశయత్తా లే శిథిలకరణరాయిరుకు-మవర్కళే.

౨౧. ఇప్పడి యివ్వజ్ఞానాదికళడియాక ప్రపత్తిపణ్ణినవర్కళే, ఇన్నా రెన్ఱు మిడజ్ఞా-ణలామిడమున్ఱోవెన్ఱు
మాకాన్ఱైయి లే అరుళిచ్చెయ్కితార్, (అజ్ఞానత్తా లే, ఎన్ఱుతుడజ్జి) (అజ్ఞానత్తా లేప్రపన్నర్) ఎన్ఱుతు- ఇతరోపాయా-
నుష్ఠానత్తిల్లికైక్కు-క్షుడానజ్ఞానాదికళే ముతలిలేయిల్లామైయా లే, అనన్యగతికళాయ్కొ-ణ్ణు భగవద్విషయత్తి లే
భరన్యాసవ్యక్తిగ వర్కళేన్ఱుపడి; (అన్ఱుదాదికళే) ఎన్ఱు స్వనైచ్చానుసన్ధానత్తా లే మన్దాధికారికళోడే తమ్మైయు
జూక్కి యరుళిచ్చెయ్కితార్. (జ్ఞానాధిక్యత్తా లేప్రపన్నర్) ఎన్ఱుతు - ఉపాయాన్తరజ్ఞళే స్వరూపసాశకమెన్ఱు
నడుంబుప్పడియాన స్వరూపయాధాన్త్యదర్శనత్తా లే వన్ఱ జ్ఞానపూర్తియా లే అనన్యగతికళాయ్కొ-ణ్ణు, స్వరూపాను-
రూపమాక భగవత్స్వస్థభరరానవర్కళేన్ఱుపడి; (పూర్వాచార్యర్కళే, రాకిటార్) - నాథయామునయతివరాదికళే.

(౧౧)

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఉపాయవైభవమ్.

౪౧

ఆ-వ్యా.— భగవత్ప్రసాదలబ్ధయానభక్తియిక్ పారతన్యజ్ఞానకాలుష్యతా లే (ప్రపన్నర్) “* మయర్ వటమతి నలమరుళమైశీర్ (ఆహ్వాన్ కళీ) .

౨౨. అజ్ఞానాదిహేతుకమాన వధికారిభేదోక్తికు హృదయమరుళిచ్చెయ్ కితార్ మేల్, (ఇప్పడి) ఇత్యాదియాల్. అజ్ఞానాదిహేతుభేదతా లే ప్రపత్త్యధికార తై ఇప్పడిపిరిత్తు చ్చొల్లుకిటతుమ్, ఇవ్వధికారికళుకు తన్దా మధికరిత్త వజ్ఞానాదిహేతుకప్రపత్తి విశేషజ్ఞలిలుణ్ణానప్రతిపత్తినియతివిశేష తైప్పశీర్. పాప్రాపాప్రస్వరూపజ్ఞానమిల్లాతముట్టువర్ కళుకు అజ్ఞానహేతుక ప్రపత్తియిలుమ్ దుష్కరత్వప్రతిపత్తిపడకిలుమ్, పాప్రాపాప్రజ్ఞానముళ్ళ నడువిలవర్ కళుకు జ్ఞానాధిక్యహేతుక ప్రపత్తియిలుమ్ స్వరూపజ్ఞానం నడైయాడిలుమ్, భక్తిపరవశరాన పిట్టువర్ కళుకు భక్తిపారవశ్య హేతుక ప్రపత్తియిలుమ్ నిష్ఠాయాయరుకు మెన్దపడి.

మూ.—భక్తిపారవశ్యతా లేప్రపన్న రాహ్వాన్ కళీ .

౨౩. ఇప్పడిశొల్లికిటతుమూశీర్ తైప్పశీర్.

జీ-వ్యా.— (భక్తిపారవశ్యతా లేప్రపన్నర్) ఎన్దతు-భగవత్ప్రేమపామల్యతా లే, “ కాలామ్రుం నెజ్జళియుజుల్ వో శుళులుమ్ ” ఎన్దమ్ “ ఇట్టకాలిట్టకై ” ఎన్దం శొల్లికిటపడియే శిథిలకరణరాయరుకైయా లే, సాధనానుష్ఠానత్తుకు ఆశ్చర్య కేర్ అనన్యగతికళాయ్ కొణ్ణు, అవన్దుకలి లే భరసమర్పణమృణ్ణినవర్ కళెన్దపడి; భక్తిపరవశరు సాధనాను స్థానమృణ్ణిపాపకా తెన్దమిడమ్, “ ఉన్దైక్కాణుమవావిల్ పీడ్డన్దనా నెజ్జు తేనుమల్లే ” ఎన్దమ్ “ ఎన్దొళ్ళ ” ఎన్దిటపాట్టి లుమాహ్వాన్ సుస్పృష్టమాక వరుళిచ్చెయ్ తారితే.

౨౪. ఇప్పడి అజ్ఞానాదికలిలోరాన్దే ఇవర్ కళుకు ప్రపదనహేతువాక చ్చొల్లుకైకు మూలమిన్న తెన్దితార్, (ఇప్పడి) ఎన్దతుడన్ది. అతావతు అజ్ఞానాశక్తికళుమ్ స్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానముమ్ భగవద్భక్తియుమాకిట ఇన్దేమూన్దిలుమ్, మూవరుమన్దయముణ్ణాయరుకళిచ్చెయ్ లే, ఓరోన్దే ఇవర్ కళుకు ప్రపదనహేతువాక చ్చొల్లికిటతుమ్ ఇవశీర్దిలోరాన్దే ఇ వ్వధికారికళీ పకల్ ఉత్తైత్తిరుకైయా లే యెన్దై. ఇత్తాల్ ముట్టువర్ కళీ పకల్ జ్ఞానభక్తికలిరణ్ణుజుత్తైదు అజ్ఞాన మే మిజ్జేయిరుకుమ్, నడువిలవర్ కళీ పకల్ అజ్ఞానమల్పమాయ్ భక్తియుమశ్చపట్టు జ్ఞానమేమిజ్జేయిరుకుమ్, పిట్టు వర్ కళీ పకల్ అజ్ఞానమత్పల్పమాయ్ స్వరూపజ్ఞానముజుత్తైవశీర్దిరుకళిచ్చెయ్ లే ప్రిమమే కరైపురణ్డిరుళ్ళుమ్; ఆకై యాలెల్లా మెల్లార్ పకలిలుముణ్డేయాకిలుమ్, అల్పజ్ఞానవై కిడకళిచ్చెయ్ లే అధికమానతువే యవ్వవరు ప్రపదనహే తువా మెన్దతాయ్ తు. ఇన్దయోజనైక్కోరుకుత్తైయిణ్ణు “ * మయర్ వటమతినల మ్మైశీర్ వాహ్వాన్ కళుకుమ్, అజ్ఞా నం శిటుతుకిడకిటతుణ్డెన్ద కొళ్ళవేణ్డివరుకైయా లే; ఆనాల్ శేయవతెన్దెన్దిల్, (ఉశీర్ తైప్పశీర్) ఎన్దిటపిత్తై యను సన్ధానపరమాకి యోజికుమళవి లివ్విరోధమిల్లై; అప్పేతు (ఇప్పడి) ఇత్యాదికు అజ్ఞానాశక్తికళుమ్ స్వరూప యాథాత్మ్యజ్ఞానముమ్ భగవద్భక్తియుమాకిట విమూన్దినుడై యవు మనుసన్ధానముమ్, మూవరుమేలేను మొరుపడి యు ణ్ణాయరుకళిచ్చెయ్ లే, ఓరోన్దేయివర్ కళుకు ప్రపదనహేతువాక చ్చొల్లికిటతుమ్, ఇవశీర్దిలోరాన్దే యివ్వధికారికళు కూశీర్దిమాకై యా లే ఎన్దపారుళాకకడవతు; అతావతు అనన్యగతికళాయ్ ప్రపన్నరాకైకు డలాన అజ్ఞానాది త్ర యానుసన్ధానముమ్ మూవరుమణ్డేనాలుమ్, మూన్దిలుం వైత్తుకోణ్ణు ప్రచురమానతే తన్దాముకు అనన్యగతికళాయ్ ప్రపత్తియి లిక్కికైకు హేతువాక వనుసన్దిరుకైయా లే యెన్దపడి. ఇతి ప్రథమాధికారికళుకు అజ్ఞానానుసన్ధానం స్వరసమ్; నడుపుశొన్నవర్ కళుకు పామాణికరాకై యా లే అజ్ఞానత్తినుడై యసవాసనానివృత్తి కూడామైయా లే అ జ్ఞానానుసన్ధానజూరుదుమ్; పిట్టువర్ కళీ “ * మయర్ వటమతినల మ్మైశీర్ వర్ కళాకై యా లే అజ్ఞానానుసన్ధానమై చ్చొబననమామి త్తై.

౪౨

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో . ఉపాయవైభవమ్.

ఆ-వ్యా.—౨౩. ఇంద్రహేతుత్రయత్తి కారణత్రయత్తై యరుళిచ్చెయ్ కిణార్ మేల్. ఇంద్రవజ్ఞానాదికళిల్ అజ్ఞానాశ క్తికళిల్ అచిత్తత్వత్తైప్పశీలివరుమ్, దుర్జ్జేయత్వదుమరత్వజ్జళి పాక్రీతకరణ సజ్జోగ చనిబన్ధనమాయ్ వరుకైయాల్; జ్ఞానాధిక్యమాత్మస్వరూపత్తై ప్పశీలివరుమ్, పాక్రీత్యపాక్రీతికళిల్ స్వరూపానుసన్ధాననిబన్ధనమాయ్ వరుకైయాల్; భక్తిపారవశ్యమ్ ఈశ్వరతత్వత్తైప్పశీలివరుమ్, పారవశ్యమ్భగవదై వలక్షణ్య జ్ఞాననిబన్ధనమాయ్ వరుకైయాల్.

౨౪. ఇంద్రభేదజగణ్డవిడముణ్డో వెన్న పుణ్డెన్దితార్, (“ఎన్నాన్”) ఇత్యాదియాల్. “ఎన్నాన్ శెయ్ కే” ఎన్నిటవా ధ్రౌరుడైయ ప్రపదనోక్తియిల్, అజ్ఞానాననానెన్ శెయ్ కే, అపాక్రీతనాననానెన్ శెయ్ కే, భక్తిపరవశనాననానెన్ శెయ్ కే, ఎన్నిమ్మున్టుభేదముముణ్డు.

౨౫. అంద్రసూక్తియిల్ భక్తిపారవశ్యమొన్టెయ్యుమేపశీలి ప్రపత్తివరు మెన్డేకొళ్ళ వేణుమ్, అజ్ఞానాపాక్రీతికళిల్ పారవశ్యత్రాల్ జ్ఞానవిషయమాక మాట్టామెయాల్.

౨౬. అచిత్తైయ మాత్మావైయవ్బశీలివరుమతిల్, భగవదై వలక్షణ్యత్తైప్పశీలి ప్రపన్ననామతు వేముఖ్యమ్; మశీలి యవైయిరణ్డుమ్ గౌణమెన్దితార్.

మూ.—౨౩. ఇమ్మున్టుంమున్టుతత్వత్తైయవ్బశీలివరుమ్.

౨౪. “ఎన్నాన్ శెయ్ కే” నెన్నిటవిడ త్తిలిమ్మున్టుముణ్డు.

౨౫. అజ్ఞాన్తైప్పశీలియిరుకుమ్

౨౬. ముఖ్యమతువే.

జీ-వ్యా.—౨౩. ఇంద్రవజ్ఞానాదిత్రయత్తుకుగ జాగరణమిన్న తెన్దితార్, (ఇమ్మున్టుమ్) ఎన్టుతుడణ్డి. (మూన్టుతత్వత్తైయవ్బశీలివరుమ్) ఎన్టుతు-సాధనానుస్థానత్తిల్ అజ్ఞానాశ క్తికళికుగ మూలమ్, కర్మనిబన్ధనమానవచిత్సమృద్ధమాకైయాల్, అజ్ఞానమచిత్తత్వత్తైప్పశీలివరుమ్; ఇతరసాధనశ్లో స్వరూపవిరుద్ధమెన్టు పరిత్యజ్జిక్కుగడలాన జ్ఞానపూర్తికగడి, మధ్యమపదత్తిల్ శోల్లుకిల ఆత్మస్వరూపయాథాత్మ్యదర్శనమాకైయాల్, జ్ఞానాధిక్యమాత్మతత్వత్తైప్పశీలివరుమ్; ఒన్టెయ్యుమడవుపడ వనుష్ఠికగమాట్టాతపడి కరణశైధిల్యత్తైప్పణ్ణుమ్భక్తివివృద్ధికుగకారణమ్ “కాతల్ కడల్ పురైయ విళైవిత్రకారమర్ మేని” ఎన్టుమ్భగవద్విగ్రహవైలక్షణ్యమాకైయాల్, భక్తిపారవశ్యమ్ భగవత్తత్వత్తైప్పశీలివరు మెన్టుపడి.

౨౪. అధికారిత్రయత్తుకుగ మజ్ఞానత్రయత్తిలు మన్వయముణ్డాయిరుకుగ ఓరొన్టే ప్రపదనహేతువాకచ్చొల్లికి అతు (ఉశీలిత్తైప్పశీలి) ఎన్టితేశొల్లిశీలి, ఇప్పడి ఏకాధికారిపకలితే ఇమ్మున్టుముణ్డెన్టు మిడజాగణలా మిడముణ్డో ఎన్నవరుళిచ్చెయ్ కిణార్, (“ఎన్నాన్”) ఎన్టుతుడణ్డి. అతావతు ఎమ్మెరుమాన్ తమ్మడైయ వార్తికణ్డిరణ్డకాగణామెయాల్, తనైప్పెరుమిడత్తిల్ శిలసాధనానుస్థానమ్బణ్ణవేణు మెన్దిరుద్దానాకకొగణ్డు, ఉపాయాన్తరానుస్థానత్తుకుగ యోగ్యతైయిల్లాతపడి అజ్ఞానాన నాన్ శెయ్ కే; జ్ఞానంతన్దోమేయెన్నిల్, నీతన్దజ్ఞానత్రాల్ స్వరూపపారతన్ద్ర్యత్తైయిణర్ న్దు సాధనానుస్థాన మప్రాప్తమెన్దిరుక్కిల నాన్ శెయ్ కే; స్వరూపత్తుకుగ చేరాతాకిలుమ్ ఉనైప్పెటలా మాకిల్ అతుతనై యనుష్ఠికగలాయ్ త్తితే జ్ఞానమాత్రత్తైత్తదాయాకిల్, భక్తిరూపాపన్నజ్ఞానత్తైత్తరుకైయాల్ ఒన్టెయ్యుమడవుపడ వనుష్ఠికగక్షమనల్లాతపడి భక్తిపరవశనాన నాన్ శెయ్ కే నెన్టు మూన్టుమాధ్రౌరుగ వివక్షితమాకైయాల్, ఇన్విడత్తిల్ యిమ్మున్టుముణ్డెన్డై; ఆకైయా లిన్విడత్తిల్ కాణలామెన్టుకరున్టు.

౨౫. ఆనా లిమ్మున్టు మన్విడత్తిల్ ప్రపత్తికారణమాకిలతో వెన్న (అజ్ఞాన్తైప్పశీలియిరుకుమ్) ఎన్దితార్; అతావత్విడత్తిల్ ప్రపత్తియానతు మూన్టిలుం వైత్తుకొగణ్డాన్టియిరుక్కిల భక్తిపారవశ్యత్తైయే తనకుగ హేతువాకప్పశీలియిరుకుగ మెన్టుపడి.

౨౬. ఇంద్రహేతుత్రయ మడియాక వరుమ్మిపత్తికళిల్ ముఖ్యమేతెన్న (ముఖ్యమతువే) ఎన్దితార్; అతావతు - భక్తిపారవశ్యమడియాక ప్రపత్తిపణ్ణుమిడత్తిల్ ప్రాప్యరుచికణ్ణిక్రివజపుణ్డాకైయాల్ యతువే ముఖ్యమెన్టుపడి.

ఆ-వ్యా.--౨౭. ఉక్తార్థత్తుకు ప్రమాణోపాదానమ్బుణ్ణుకితార్ మేల్, “అవిద్యాతోదేవే పరిబృథతయావావిదితయాస్వభక్తే రుభిమ్నావాజగతి గతిమన్యామవిదుషామ్ | గతిర్గమ్యశ్చ సాహరిరితిజితన్తాహ్వయమనోరహస్యం వ్యాజహే సఖలుభగవాన్ శౌనకమునిః” ఎన్నిటన్లోకత్తిల్ “అవిద్యాతః” ఎన్టుజ్ఞానహేతుకప్రపత్తియైయుమ్ “దేవేపరిబృథతయావావిదితయా” ఎన్టుజ్ఞానాధిక్యహేతుకప్రపత్తియైయుమ్, “స్వభక్తేరుభిమ్నావా” ఎన్టుభక్తిపారవశ్యహేతుకప్రపత్తియైయుంశోల్లితై.

౨౮. “ఇదంశరణమజ్ఞానామిదమేవవిజానతామ్ | ఇదన్తిరీక్షతామ్పారమిదమానన్త్యమిచ్ఛతామ్” ఎన్నిటన్లోకత్తిలుమ్ “అజ్ఞానవిజ్ఞానతిరీక్షైకై శాతే ఇమ్మన్త్యన్తికారముముక్తమెన్తివ్వశవాకవర్చవతారత్తిప్రప్రపత్తిమధికారివిశేషణ్తైయరుశిచ్ఛైయతు

మూ.—౨౭. “అవిద్యాతః” ఎన్నిటన్లోకత్తిలే

యిమ్మన్త్యన్తిశోల్లితై.

౨౮. “ఇదంశరణమజ్ఞానామ్”

జీ-వ్యా.--౨౭. ఇవ్వధికారిత్రయత్తుకుమ్ ప్రమాణముణ్ణోవెన్న ప్రథమం భట్టరరుశిచ్ఛైయతతారున్లోకత్తై ఉదాహరిక్కితార్, (“అవిద్యాతః”) ఎన్టుతుడన్తి. “అవిద్యాతోదేవేపరిబృథతయావా విదితయాస్వభక్తేరుభిమ్నావాజగతి గతిమన్యామవిదుషామ్ | గతిర్గమ్యశ్చ సాహరిరితిజితన్తాహ్వయమనోరహస్యం వ్యాజహే సఖలుభగవాన్ శౌనకమునిః” ఇన్లోకార్థమ్ జితన్తావ్యాఖ్యానోపాదానత్తిలే “ప్రపత్తికగధికారికల్ అజ్ఞరుమ్ సర్వజ్ఞరుమ్ భక్తిపరవశరుమెన్టు త్రివిధమాకభట్టరరుశిచ్ఛైయతారిత్తే, ఎన్టుతుడన్తి, అజ్ఞనాకితా భగవల్లాభత్తుకు తన్తకరలిత్ జ్ఞానశక్తికల్లితవన్, సర్వజ్ఞనాకితా దేశకాలవన్తకరల్ పుచ్ఛేదికగవాన్తాత వైభవత్తైయుడైయవ సీశ్వరనెన్తిరుత్తైయా లే అనన్యసాధ్యనెన్తిరున్తుమవన్, భక్తిపరవశనాకితా జ్ఞానశక్తికళున్తాయరుకగచ్ఛైయ లే అడవుపడవనుష్టికగమాట్టాతవన్; ఇవర్కళే మూపరుమ్ భగవద్విషయమొత్తియ వేరుపాయముణ్ణెన్తియతవర్కళే ; ఇవర్కళుకు ప్రాపకనుమాయ ప్రాప్యనుమాయరున్తుమ్ సర్వేశ్వరనెన్తు, జితన్తై ఎన్టు పేరైయుడైత్తాన మన్త్రహస్యత్తై, సర్వజ్ఞనాన శ్రీశౌనకభగవాన్ వ్యాఖ్యానమ్బుణ్ణి ప్పెరువతేయన్తితార్” ఎన్టాచ్ఛామ్మిత్తై యరుశిచ్ఛైయతార్. (జ్ఞానాధిక్యత్తా లే ప్రపన్నర్) ఎన్నిటవిడత్తిల్ స్వరూపయాధాన్త్య జ్ఞానమ్ప్రపదనహేతువాకచ్ఛొన్తితై, ఇన్తోకత్తిల్ భగవదనన్యసాధ్యత్వజ్ఞానమ్ప్రపదనహేతువాకచ్ఛొన్తితై, ఆత్మయా లిరణ్ణుమ్జ్ఞానాధికరు అనన్యగతిత్వపూర్వకమాన ప్రపదనత్తుకు హేతువామెన్టు కొళ్ళవేణుమ్; కీర్తిమితుతానే అర్థమా నాలోవెన్తిలాన్తాతు, (ఇమ్మన్త్యమ్మన్త్యత్తై వత్తైయుమ్ప్రతీతివరుమ్) ఎన్తుత్తై శేరామైయాల్.

౨౮. అనన్తరమివ్వర్ధవిషయమాక అఖిలజగన్తాతావాయ్ ఆప్తతమైయానపిరాట్టి, లక్ష్మీతన్త్రై లరుశిచ్ఛైయతవచనత్తై ఉపాదానమ్బుణ్ణుకితార్, (“ఇదంశరణమజ్ఞానామ్”) ఎన్టు. “ఇదంశరణమజ్ఞానామిదమేవవిజానతామ్ | ఇదన్తిరీక్షతామ్పార మిదమానన్త్యమిచ్ఛతామ్” ఇన్తోకత్తిల్ “ఇదమ్” ఎన్టు పరామర్శిక్కిటతు కీర్తచ్ఛొన్న శరణాగతియై, “అపాయోపాయనిర్ముక్తామధ్యమాం స్థితిమాస్థితా | శరణాగతిర్గ్రీమా సంసారార్ణవతారిణీ, ఎన్తితేకీర్తచ్ఛొన్తినిష్ఠతు; లిజ్వత్వయం శరణశబ్దవివత్తైయాలే; ఇతిల్ అజ్ఞసర్వజ్ఞర్కలై స్పష్టమాకచ్ఛొన్తికైయాలే మేల్ భక్తిపరవశరైచ్ఛొన్తికిటతెన్టు కొళ్ళవేణుమ్; “ఇదన్తిరీక్షతామ్పారమ్” ఎన్టు - శడకెనవనిష్ఠనిష్ఠి పిటకగవేణుమెన్టుమ్ త్వరైయుడైయారెన్టువడి; “ఆనన్త్యమిచ్ఛతామ్” ఎన్టు-స్వరూపప్రాప్త పరిపూర్ణభగవదనుభవత్తైప్పెన్తిల్లితు ధరిక్కుమాట్టారెన్టువడి; ఇవైయిరణ్ణుమ్మక్తియినుడైయ భూమావాలే వరుమవైయితే; భక్తిపారవశ్య ముపాయాన్తరానుష్ఠానత్తిల్ అశక్తికుములుప్పాయ్, అనిష్ఠనిష్ఠియిలు మిష్టప్రాప్తియిలు ముణ్ణానపశమ్బుత్తుమత్తెకు ముడలాయితే యిరుప్పతు; అతిల్ విశమ్బుత్తుమత్తై కుడలానవాకారత్తై ఇన్తోకత్తిల్ శొల్లికిటతు; ఆనాల్ కీర్తలశక్తికుడలాకవన్తో శొల్లిప్పన్తతు, అతుక్కితుప్రణమామోవెన్తిల్, అధికారిత్తైవిధ్యం దర్శిప్పిక్కిటవశవే ఇవిడత్తి లపేక్షితమాత్తైయా లే ఇతు ప్రమాణమాకశొల్లిత్తట్టితై; “అవిద్యాతః” ఎన్నిటన్లోకత్తిల్ జ్ఞానాధిక్యత్తుకుడలాకచ్ఛొన్నతుమ్ కీర్తచ్ఛొన్తివన్తేతుమ్ భిన్నమాయరుకగచ్ఛైయ లే, అధికారిత్తైవిధ్యత్తుకు ప్రమాణమాకవత్తైచ్ఛొన్నాప్తే.

ఆ - వ్యా.—౨౯. అతిత్ భక్తిపరవశగు-సారవశ్య పాకవిశేషతాలే ఇప్రపత్తితా కులైయుమెన్నితార్ మే
ల్, (భక్తితన్నిలే) ఇత్యాదియాల్. ప్రపత్తియిలే మూట్టుమతాన సత్తానిబంధనభక్తితన్నిలే, కృతప్రపత్త్యధ్యవ సాయభ
జ్జకమానపునఃప్రపదనాది పేరకత్వరాతిశయరూపావస్థాభేదముమ్ భక్త్యుత్పాదకేచ్ఛనుగుణమాక ప్పిణస్తవాతో, సకృత్క
రణీయమాయ్ ఉపాయాస్తరస్పర్శగన్ధమ్బుతాత పూర్వకృతమాన విప్రపదనద్దా, శణకగయర్ కణ్ణబ్రహ్మస్త్రమోబ్బితే
నిలైకులైయకగడవతాయరుకుమ్.

౩౦. ఇప్పడి ప్రపత్తియిలే మూట్టువతు కులైప్పతాయ్కొంణ్ణు, ఒరుపడిప్పట్టిరామై భక్తికుళ్ళుత్తోన్మెన్నితార్, (త
నై ౨ పేణపుమ్) ఇత్యాదియాల్. “కాత్తొపూణమ్” “తనొం వైచ్చెవ్వాయ్తిరుత్తుమ్” ఎన్ఱు తనై ౨ పేణపుమ్బుణ్ణుమ్;
“అయరుమ్” ఎన్ఱుస్సాలజ్కారమనర్థహేతువాయ్తో వెన్ఱు మోహంవిలైయ “తేటి” ఎన్ఱున్దక్షణత్తిలే అన్ఱ్యమద
నైయిల్వేల్ మేల్ మేలక తెళివుపిటన్ఱు, ఇన్దదనైయిల్ వారాతోళియాయెన్ఱు తరికగవుమ్బుణ్ణుమ్; ఇప్పడి నానాస్వభావ
త్తై విలైకైగ భక్తికుళ్ళుత్తోన్ఱు.

౩౧. ఇన్దస్వభావమ్మక్తివిషయత్తైప్పశీలి వరుమవైయెల్లాత్తిలు జ్కాణలామెన్నితార్ మేల్, (ఇన్దస్వభావమ్) ఇత్యా
దియాల్. పలస్వభావత్తై విలైకైగయాకిటన్ద స్వభావవిశేషశ్లో, “వల్వినైయేనైయిర్ కిన్దకుణ్ణ శేయుడై యాయ్”

మూ.—౨౯. భక్తితన్నిలే యవస్థాభేదమ్బుటన్దవాతో

ఇతుతాకులైయక్కడవతాయరుక్కుమ్.

౩౦. తనై ౨ పేణపుమ్బుణ్ణుమ్ తరికగవుమ్బుణ్ణుమ్.

౩౧. ఇన్దస్వభావవిశేషశ్లో

జీ-వ్యా.—౨౯. ఆక ప్రపత్త్యధికారిత్తై విధ్యత్తుకు ప్రమాణజ్కాట్టినారాయ్నిన్ఱార్గి. ఇన్దప్రవిధప్రపత్తియిలుమ్మ
క్తిపారవశ్యప్రపత్తియేముఖ్యమెన్నితేక్కిళ్ళచ్చొల్లిశీలి, పవమ్ముతప్ర పత్తినిన్దరానవర్ కళ్ళే తన్ని ప్పెకులైన్ద భగవల్లాభార్థమాక
స్వయత్తత్తిలేమీళువతు, అవకవరకొళ్ళ అవనైయు పేక్షిప్పతాకిటన్దశీలిమగునిదానమేతెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (భ
క్తితన్నిలే) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. (భక్తితన్నిలే యవస్థాభేదమ్బుటన్దగయావతు) కరణచైథిల్యతాలే స్వయత్తక్షమరన్ఱి కేగ, అవనే
యుపాయమాక వధ్యవసత్తు, అవకవరపుపార్తిరుకుమ్మవన్దైయళవన్ఱి కేగ, కణ్ణాజ్కలైయిట్టు ఏలేను మొరుపడియాలే
యాకిలుమ్ అవనైయిప్పోలే పెటవేణమెన్ఱు మతిమాత్రత్వరావన్దైవిలైకైగ. (ఇతు) ఎన్ఱుప్రపత్తియైచ్చొల్లికిటతు. తాదృ
శావన్దైపిటన్దాల్ ప్రపత్తి (కులైకైయావతు) - “ఎన్నాశెయ్కేక” ఎన్ఱుస్వప్రవృత్తియిలన్దయమశీలి భగవతన్యస్తభ
రరా యిరుకుగమిరుప్పకులైకై.

౩౦. ఇప్పడి ప్రపత్తినిన్దైకులైయమ్బుడిపిటన్దభక్తియుమ్ అవస్థాభేదంవిలైకుమ్ మత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (తనై ౨)
ఎన్ఱుతుడణ్ణి, (తనై ౨ పేణపుమ్బుణ్ణు కైయావతు) - “కాత్తొపూణమ్” ఇత్యాదియిల్పడియే అవకవరపుకుగడలాకతనై ౨ య
లజగరికుగమ్బుడి ప్పణ్ణుకై; అతావతు - భగవల్లాభార్థమాక స్వయత్తత్తిలే మూట్టుమెన్ఱుపడి; ఇతుమడలెడుకైగముతలాన
వశీలిలే మూట్టుమతుకుగముపలక్షణమ్; (తరికగమ్బుణ్ణు, కైయావతు) - అరక్షణమవనైయొళియ తరికగమాట్టామెయాలే,
అవకవరపుకుగడలాక స్వయత్తత్తిలే మూళుమ్బుడిపణ్ణినవతుతానే, అవకవరకొళ్ళ విశమ్బురోషతాలే “పోకునమ్మి” “క
ళికమేతోల్ నమ్మి” ఎన్ఱు అవనైయు పేక్షిత్తుతళ్ళి తరితిరుకుగమ్బుడిపణ్ణుకై. ఆక ఇవైయిరణ్ణాలుమ్, “ఎన్నాశెయ్కేక” ఎన్ఱు
మ్ “తరియేనిని” ఎన్ఱుమిరుకుగమిరుప్పకుగ ప్రతికోటియైపిలైకుగమెన్ఱుపడి. ఆకైయాల్ ప్రపత్తినిన్దైకులైన్ద స్వప్రవృత్త్యా
జికళిల్ ఇళికైకగడి భక్తియినుడైయ వవస్థాభేదమెన్ఱు కరుత్తు.

౩౧. (తనై ౨ పేణపుమ్బుణ్ణుమ్ తరికగవుమ్బుణ్ణుమ్) ఎన్ఱు ఎమ్మెరుమా వరుకైకుగడలాక కృషిపణ్ణుకై
యుమ్, అవకవరకొళ్ళ అవనైయు పేక్షికైగయమాకిట పరస్పరవిరుద్ధస్వభావశ్లో విలైకుగమ్బుడియైయితే శొల్లిశీలి;
ఇప్పడి భక్తియానతు స్వావస్థావిశేషశ్లోలాతే చేతనరుగ విలైకుగమ్బురస్పరవిరుద్ధస్వభావశ్లో తద్విషయమాత్రత్తిలన్ఱి
కేగ, తత్సమ్బున్దెయ్కళి విషయమాకపు జ్కాణలామెన్నితార్ మేల్, (ఇన్ద) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. (ఇన్దస్వభావవిశేషశ్లో

ఆ-వ్యా. — “కోవిందగుణమృణ్మిదయావికాత్తిరుప్పేనే” ఎన్ఱబాధకమాయుమ్ ధారకమాయుమ్మొరుకీట కల్యాణగుణగళిలుమ్; “కణ్ణనామమే కుమరికొన్న్దీర్” మడక్కిరియై కైకూప్పవణ్ణి నాళే” ఎన్ఱసాత్తియాతుం సాత్తిత్తుమ్మొరుకీట తిరునామజ్జళిలుమ్; “భిన్నమ్మిన్నంశరైదగ్దమ్” “ఎరిశిరుంశరత్తాల్” “శరణ్ణళాణ్ణ” ఎన్ఱభేదనభేదనాదిముకత్తాలుము ముకాలుమ్ ప్రతికూలరైముడిత్తు మనుకూలరై వాత్తిత్తుమ్మొరుకీట తిరుచ్చరణ్ణళిలుమ్; “అవనుడైత్తిజ్జుళిరుమాలో” “ఎన్ఱళు కేగొవారునాళే వస్తూతాయ్” ఎన్ఱ ఆసవ్యమాయుం సవ్యమాయుమ్మొరుకీట తిరుకుగ్రుళాళైయిలుం విశేషజ్జరుగ్రాణలామ్; భక్తివిషయ భగవత్సన్బంధముడైయవైపోల్ భక్తిపారవశ్యముమ్ప్రపత్తియిలే మూట్టవతు కులైప్పతాయ్కొగ్రుణ్ణువలస్సభావత్తై విత్తైకై తత్సన్బంధి వస్తుస్వభావమెన్ఱపడి; ఆశ్రయదోషత్తాల్ కుగ్రలైయిలితోయధికారప్రమృతివరువతు.

మూ. — కల్యాణగుణగళిలుమ్ తిరుచ్చరణ్ణళిలుమ్ తిరునామజ్జళిలుమ్ తిరుకుగ్రుళాళైయిలుజాగ్రణలామ్.

జీ-వ్యా. — ఎన్ఱకీక్ చొన్నవైతనైయే శొల్లుకీటతన్ఱ, ఇప్పడిప్పట్టస్వభావవిశేషణ్ణళైవడ; అనైయావన-అనుభావ్యవిషయ మొరుపడిప్పట్టిరానికల-చ్చెయ్ తే అత్తైయనుభవికీట వివర్కళుకుగ్ర ధారకమాయ్ తోశీత్తైయమ్ బాధకమాయ్ తోశీత్తైయమ్; (కల్యాణగుణగళిలుమ్) ఇత్యాది, “కోవింద-గుణమృణ్మిదయావికాత్తిరుప్పేనే” ఎన్ఱ ధారకమాకవుమ్, “వల్ విన్దైయేనైయిర్ కిన్ఱ కుణ్ణళైయై యాయ్” ఎన్ఱ బాధకమాకవుం శొల్లుకైయాలే కల్యాణగుణవిషయమాకవుమ్; “శరణ్ణళాణ్ణతణ్ణామరైకగ్రణ్ణుకగ్రన్దొకమనన్దొత్తన్దొనిల్లాతే” ఎన్ఱ ధారకమాకవుమ్, “శరణ్ణళేకొడితాయడుకిన్ఱన” ఎన్ఱ బాధకమాకవుమ్; శొల్లుకైయాలే తిరుచ్చరవిషయమాకవుమ్; “తిరుమాలై ప్పాడకేగ్రట్టు మడక్కిరియైకైకూప్పివణ్ణి నాళే” ఎన్ఱ ధారకమాకవుమ్, “కణ్ణనామమేకుమరికొన్న్దీర్” ఎన్ఱ బాధకమాకవుం శొల్లుకైయాలే తిరునామవిషయమాకవుమ్; “ఎన్ఱళు కేగొవారునాళే వస్తూతవు కుమరిన్దొత్తైపోతరాతే” ఎన్ఱ ధారకమాకవుమ్, “అవనుడైత్తిజ్జుళిరుమాలో” ఎన్ఱ బాధకమాకవుం శొల్లుకైయాలే తిరుకుగ్రుళాళై విషయమాకవుణ్ణాణలా మెన్ఱపడి. ఎన్ఱ మొకగ్ర భోగ్యణ్ణళాయిరున్దళ్ళ కల్యాణగుణాదికళే ధారకమాయ్ తోశీత్తవతు బాధకమాయ్ తోశీత్తవతాకిటతు, అనుభోక్తాకగ్రానవివర్కళుడైయ పేమస్వభావవిశేషణ్ణళాలేయితే, అల్లతు గుణాదికళిక్ స్వరూపభేదత్తాలన్దే; ఆత్తైయాలే భక్త్యవస్థాభేదజనితణ్ణళాన స్వభావవిశేషణ్ణళే, ఇవోవస్తుకళే విషయమాకవుజాగ్రణలా మెన్ఱిటతు. గుణాదికళే ధారకణ్ణళాకవుమ్బాధకణ్ణళాకవుమ్మొరుకీటపిడత్తిల్, ఇరణ్ణ మొరువర్ పేచ్చన్దొకేగ్ర యిరున్దలేయాకిలుమ్, ఆన్దొర్కళైగ్రారుమేకప్రకృతికళాకైయాయుమ్, ఎల్లారుడైయభక్తియమ్ భగవత్సాదలభైయానపరభక్తియాకైయాయుమ్, అన్దభక్తిస్వభావవిశేషణ్ణళే కాట్టుకీటమాత్రమేయిన్దొడల్లిలపేక్షితమాకైయాలేవోధమిన్దే “శరణ్ణళేకొడితాయడుకిన్ఱన” ఎన్ఱి అవితుపరాజితరాక్షసర్ పాశురమన్దొ, అత్తై “శరణ్ణళాణ్ణ” ఎన్ఱేకుగ్ర ప్రతికోటియాకచ్చొల్లలామోవెన్దొల్, రామవిజయన్దమశీర్ఘమాకైయాలే, అన్దవిజయత్తుకీలక్తాయ్ తోశీర్దరాక్షసర్ దన్దైపిటన్ద, పరాట్టిమార్దన్దైపిటన్ద పేశుమాప్పేలే, తానూనతన్దైతోశీర్ద్రతే తోశీర్దరాక్షసర్ పాశురత్తాలే విజయత్తైప్పేళి అనుభవికీటా రెన్దొతే అత్తిరు మొత్తిళ్ళు వ్యాఖ్యానమ్మణ్ణి యరుళుకీట వాచార్యర్ కళరుళిచ్చెయ్ వతు; ఆత్తైయాలే తమ్ముడైయ ప్రేమస్వభావత్తాలే తదవస్థాపన్దరాన పిన్బు, తిరుచ్చరణ్ణళే బాధకమాయ్ తత్తున్దమకేగ్రయాయ్ తోశీర్ పేశుకైయాలే, అప్పడిశొల్లకుగ్రత్తైయిల్లై. — అథవా (తనై పేణవుమ్మణ్ణుమ్ధరికగ్రవుమ్మణ్ణుమ్) ఎన్ఱవివైయిరణ్ణాలుమ్ అవన్దానే వరుమళవుమ్ధరియామల్ వరవుకుగ్రడలాక యత్తికగ్ర పుణ్ణువతు, వరకొగ్ర శృప్రణయరోషత్తాలే తళిధరిత్తిరుకగ్ర పుణ్ణువతావ్బడియైయితే శొల్లిశీత్తి; ఇప్పడివిరున్ద స్వభావజ్జలైయొన్ఱుతా నేవిత్తైకుగ్ర మెన్ఱుమితు వేటుశిలవిషయజ్జళిలుక్కాణలామోవెన్ద వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ఇన్ద) ఎన్ఱుతుడన్దే అతావతిప్పడిప్పట్ట స్వభావవిశేషణ్ణళే “కోవింద-గుణమృణ్మిద” ఎన్ఱుతుడన్దే కీక్ చొన్నవడియే ఒరుదన్దైయిలే ధారకమాకప్పేశువతు ఒరుదన్దైయిలే బాధకమాకప్పేశువతావ్బడి, అవర్కళుకుగ్ర ధరిప్పమ్బాదైయమాకిటవిరున్ద స్వభావజ్జలైవిత్తైకీట కల్యాణగుణాదికళిలేయ జాగ్రణలామెన్దై. ఆక (ప్రపత్తికుగ్ర) ఎన్ఱుతుడన్దే ఇవ్వళవాక ప్రపత్తివైభవత్తైయమ్, తద్విషయవైభవత్తైయమ్, తదధికారిత్తైవిధ్యన్దై. ఆక (ప్రపత్తికుగ్ర) ఎన్ఱుతుడన్దే ఇవ్వళవాక ప్రపత్తియినుడైయ ముఖ్యత్తైయమ్, అతు తనకుగ్ర స్వహేతుత్తైయమ్, త్రివిధప్రపత్తియిలుమ్ భక్తిపారవశ్యహేతుకప్రపత్తియినుడైయ ముఖ్యత్తైయమ్, అతు తనకుగ్ర స్వహేతుభూత భక్త్యవస్థాభేదత్తాలే వరుజుగ్రలైతనైయమ్, అన్దభక్త్యవస్థాభేదం శేయ్వికుగ్ర మంశజ్జలైయ వరుళిచ్చెయ్ తార్.

ఆ-వ్యా.—౩౨. ఇన్ద్రస్వగత ప్రపత్తి ఉభయస్వరూపసమన్వయసమావేశమాయ తలైకగ్రంథమైతితార్, (ఇతుతనై) ఇత్యాదియాత్. రక్షకపణ్ణుంరక్షణహేతువాక రక్ష్యమానవివక్ష పణ్ణుస్సప్రతితనై ఉభయపడి నిరూపిస్తున్నారాత్, సితైషియామ్ అతియాతదశైయిలుం రక్షితైకయాకిల పెరిపితావుకు, పితాపుత్రసమన్వయ మతిప్రక్షణీయపుత్ర ఉపనయనాదియైష్ణి ఎనై రక్షితైక వేణుమెన్దు మార్ విలేపాటితైయైవజ్జినాల్, నల్లపితాపుం నల్లపుత్రనుమాయతైన్దు, నాట్టార్ పళి మొళియుంవిలైన్దు, ఉభయసమన్వయకొరైయైం విలైయుమాపోలే, విశేషజ్జర్ శిరికైకకు ముభయసమన్వయ కొరైయైం విలైకైకకు మడియాయురుప్పలొన్దు.

౩౩. ఆకిల్ ఇప్రపత్తికు స్వరూపమాయ తతేతెన్న సాధనత్వాకారమశ్రి నిలై నిన్దవాకారత్తై యరుళిచ్చెయ్కి తార్ మేల్, (ఇతుతనకు) ఇత్యాదియాత్. శరణవరణరూపైయాన విప్రప్రతికు స్వాసాధారణరూపమ్, అధికారిక శేషణమాకైయై నిలై నిన్ద వేషమానతనై, ఫలసాధనమాన పుపాయమెన్న, స్వవ్యావర్త్యాధికారములై యుమ్బడి పాతా తొళికై. పరపేరితమాయ పరతన్ద్రవిప్రవిశేషణమానతనై ఆపాతస్వప్రతిమిత్రమాయకొరైన్దు ఉపాయమెన్నప్పొ తాతితే; ఇతువరణపూర్వభావియుమాయ వరణానన్దర భావియుమాన స్వరూపమెన్నపు ముపేయమెన్నపు మొట్టాతు; (తనై పొప్పాతు) ఎన్దిట సామాన్యోక్తి, ఉచితార్థత్తై యిప్పడికాట్టితేయాకిలుమ్, ఉపాయమెన్నప్పొ తాతు ఎన్దు మితు వే ప్రకరణోచితమ్. — పరగతమానతనై స్వగతమానకొరైన్దు తైన్దు మరుళిచ్చెయ్కవర్; స్వగతమానపోతు ఆశ్రయవిషయదూషకమాయకొరైన్దు తానుమళియున్; పరగతమానపోతు ఆశ్రయవిషయోత్తేజకమాయకొరైన్దు తా వీడికుమ్.

మూ.—౩.౨. ఇతుతనై పార్తాల్ పితావుకు పుత్తై

నెన్దుత్తు వాఙ్మమాపోలే యిరుప్పలొన్దు.

౩౩. ఇతుతనకు స్వరూపవై పొప్పాతొళికై.

జీ-వ్యా.—౩౨. ఇప్రప్రతి తనకు (ధర్మపుత్రాదికళమ్) ఎన్దుతుడజ్జి కీర్తుమాన వధికారికళి పకలిలే సాధనతయానుష్ఠానజాగ్రైయాలమ్, కర్మజ్ఞానభక్తి ప్రపత్తికళి ఎన్దుపాయకళిలోడే సహపరితమాయ పోరుకై యాలమ్, “యద్యేనకామకామేన ససాధ్యం సాధనాన్తరైః ముముక్షుణామత్యాజ్ఞేన యోగేనచభక్తితః ప్రాప్యతే పరమన్దామయతో నావర్తతేపునః । తేనతేనాప్యతే తత్తన్యోసేనైవ మహామునే । పరమాత్మాచతేనైవసాధ్యతే పురుషోత్తమః” ఎన్దుమ్ “ఇదంశరణమజ్ఞానామ్” ఎన్దు మిప్పడియే శాస్త్రజ్ఞులై సాధనమాకచ్యాయైకైయాలమ్, ఉపాయత్వప్రతిపత్తి యోగ్యతైయున్దాకైయాలే, అత్తైవ్యావర్తికైకాక అతుకుడలాన వైపలవశిణ్దుము మరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్; అతిల్ ప్రపత్తిలే ఇప్రప్రతియై యుపాయమాకకొరైన్దు వరుమవద్యతై దరిప్పికితార్, (ఇతు తనై) ఎన్దుతుడజ్జి. (ఇతుతనై పార్తాల్) ఎన్దుతు-ఇచ్చేతనశివ్వరవిషయ త్విష్ణుమిప్పప్రతితనై యుపాయమాకపార్తాల్ వైపడి. — ఈశ్వరవై రక్షితైకకు హేతువాక, ఇచ్చేతనస్పణ్ణుస్సప్రతితనై నిరూపితాల్, ఎన్దిజ్జనే అనధ్యాహారేణ యోజికపుమామ్, ఆపోతుమర్థమొకు మితే. (పితావుకు పుత్రనెన్దుత్తు వాఙ్మమాపోలే యిరుప్పలొన్దు) ఎన్దుతు - ఉత్పాదకనాకైయా లే హితైషియామ్, తానతియాత దశైయిల్దనై రక్షితైకైన్దు పోరుదమప్పను, పుత్రనానవక్ష, తానతిప్రదనైయిలే ఎనై రక్షితైక వేణుమెన్దు ఎన్దువువాజ్జినాల్ ఇరణ్ణుతలైన్దు మున్దాన పుటపున్దుకైయైమాపోలే, సత్తాకారణరూతనాయ సర్వదశైయిలుం రక్షకనాయకైన్దు పోరుకిల అకారవాచ్యనాన సర్వేశ్వరనుకుమ్ మకారవాచ్యనాన విషనుక్తు మున్దానసమన్వయకై వద్యకరమెన్దుపడి; (ఎన్దువువాజ్జికై, యావతు)-రక్షకపేరైతమాం పిలేయొళికికొళుకై.

౩౩. ఆనాతితుతనకు స్వరూపమేతెన్న మరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇతుతనకు) ఎన్దుతుడజ్జి (ఇతుతనకు స్వరూపమ్) ఎన్దుతు - ప్రపత్తితనకు సాధారణాకారమెన్దుపడి; (తనై పొప్పాతొళికై, యావతు) - ఉపాయవరణాత్మకమానతనై ఉపాయమెన్న సహాయతపడియిరుకై; అతావతు - ఆపాతప్రతిమియిలొళియై ఉభయపడినిరూపితాల్ స్వస్త్రిన్ను పాయత్వ ప్రతిపత్తికు యోగ్యమాకమాట్టాతపడి యిరుకైయెన్దుపడి. — అన్దికే (తనై పొప్పాతొళికై) ఎన్దిటవిడత్తిల్ ఉపాయత్వేన ప్రతితమానతనై పొప్పాతొళికై, ఎన్దు అనధ్యాహారేణ యోజికపుమామ్; ఇప్పడిశొనాల్ముమ్ స్వస్త్రిన్ను పాయత్వ ప్రతిపత్తి సహత్వ మేపారుళామితే.

ఆ-వ్యా. — ౩౪. “యద్యత్సాక్షమ్ తత్తత్సాధనమ్” ఎన్దెయాల ఉపాయత్వలక్షణమాన వితరోపాయత్యాగమాకిల వజ్రమితుకు. ఇదేయన్మ ఇదేవజ్ఞతినాకారవిశేషత్వై యరుళిచ్చెయ్తు, ఉపాయత్వత్వై తుడైకిర-తార్ మేల్, (అజ్ఞమ్) ఇత్యాది యాల్. సిద్ధోపాయస్వీకారత్వైష్ఠీర్థ్యోక త్రిత విధేయమానవితరోపాయత్యాగమాకిలవజ్రమ్, త్యాగరూపమానతనై యొ ఖిన్దప్రతియోగిస్వీకారరూపమానవశీణ్మ, అధికారభజ్జంవారాతపడిపాతాతొక్రితై; స్వరూపోల్పదకత్వమ్, ఉత్పన్నస్వరూప వర్ధకత్వమ్, వర్ధితస్వరూపఫలప్రదత్వమాకిల అజ్ఞలక్షమిన్దెయ్, ఇతరస్పర్శాసహత్వమాత్రమేయితే ఇదేవజ్ఞత్వశ్శతమ్; స్వీకార పూర్వభావిత్వమాత్రజ్ఞాణై ఇతైయజ్ఞమెన్దితి తనైయితే; ఇతుక్ జ్ఞియామతోశ్రితికిలతుపాయమాకిలతేఇతజ్ఞమావతు; ఇసిద్ధోపాయత్వమ్ అజ్ఞసాధ్యత్వమితైయితే. — అన్దియేప్రవర్త్యజ్ఞమానవితు, అజ్ఞియానస్వీకారవనైయొఖిన్దవశీణ్మపూ తాతొక్రితైయెన్మమ్; త్యాగరూపమానతనై యొస్వీకారరూపమాన వోఖిన్దవశీణ్మయమ్ ప్రవృత్త్యసహత్వేనపాతాతొ క్రితైయెన్మ మరుళిచ్చెయ్వర్. ఆకలజ్ఞత్వస్థై యెన్దెయాల ఉపాయమెన్మపూతాతుఎన్మ ప్రతిజ్ఞైయపాదికక-పుట్టతు.

౩౫. ఆకిల పాటుప్ప తేననవరుళిచ్చెయ్కేతార్ మేల్, సిద్ధోపాయమానవీశ్వర, ఉపయమానతనై చేతనశయలరుతియైష్ఠీర్థ ఉపాయమెన్మపూటుక్కుమ్, సిద్ధోపాయమెన్దివ్వళవై సహిష్ణుమి తనైయెన్మ, అజ్ఞియెన్మపుంసహియాతు, అజ్ఞమెన్మపుంసహియాతు.

౩౬. ఇప్పొతామై ఎన్దెయపాయత్వమ్ మోవెన్మ, సాధ్యమానకర్తృయపాయజ్ఞ, అజ్ఞమ్ అజ్ఞి ఎన్దిల విర జ్ఞైయమొట్టుమ్ మెన్దితార్. కర్తృమిత్యయాధాత్మ్యజ్ఞానపూర్వకమాకైయా లేజ్ఞానత్వై యజ్ఞమాకవుడైతాయ్, జ్ఞానమ్ విరోధిపాపనివర్తకకర్తృపూర్వకమాకైయా లేకర్తృత్వైయజ్ఞమాకవుడైతాయ్, భక్తికర్తృజ్ఞాన సాధ్యమాకైయా లే తదభయ తైయవజ్ఞమాకవుడైతాయ్, అన్దజ్ఞానకర్తృజ్ఞ తాక్ ప్రతిపూర్వకమాయ్ వరుకైయాల్ భక్తియై యజ్ఞమాకవుడైతాయ్,

మూ. — ౩౪. అజ్ఞన్దనై యొఖిన్దవశీణ్మపూతాతొక్రితై

౩౫. ఉపాయమ్ తనై ఎప్పొటుకుమ్.

౩౬. ఉపాయాన్తరమిరజ్ఞైయమొట్టుకుమ్.

జీ-వ్యా. — ౩౪. చరమశ్లోక త్రిత ఇతైసాక్షమాకవిధికైయాల్ “యద్యత్సాక్షమ్, తత్తత్సాధనమ్” ఎన్దిల న్యాయ మితుకు. వారాతోవెన్మ, అజ్ఞస్వరూపత్వై దర్శిష్టిక-వేదన్ద్యాయమిజ్ఞువారా తేన్మపార్తులతుతనై యరుళిచ్చెయ్కేతార్, (అజ్ఞమ్) ఎన్మత్వడక్కి. (తనై యొఖిన్దవశీణ్మపూతాతొక్రితై, యావతు) - స్వీకారరూపమానతనై యొఖిన్ద చేతనప్రవృత్తిక లిత ఒన్దైయం సహియాతపడియరుకై; సాధనరూపసకల ప్రవృత్తికళిన్దైయపుం సవాసనాత్యాగమితే యితుకర్తృమ్; “యద్యత్సాక్షమ్” ఎన్దిలడత్రిత్, ప్రవృత్తిరూపాజ్ఞ సహితమానవశీణ్మయితే సాధనమాకచ్చొట్టుకిలతు; అప్పడియన్ది కేర ఇతిన్దైయ వజ్రమ్ నివృత్తిరూపమాకైయాల్, ఇతుతానే ఇతిన్దైయ వసుపాయత్వసూచకమెన్మకరున్మ.

౩౫. ఇతిన్దైయవసుపాయత్వత్వై వృక్షీకరికైకాక సిద్ధసాధ్యోపాయజ్ఞశిన్దడికలైచ్చొన్ది, అనైయిరజ్ఞైయమ్ శ్రీమ ఇతుకు. ధ్వానవ్యాప్తియైయరుళిచ్చెయ్కేతార్, (ఉపాయమ్) ఎన్మతుడక్కి (పాతాతు) ఎన్మనుళవాక. (ఉపాయన్దనై ఎప్పొటుకుమ్) ఎన్మతు-సిద్ధోపాయమానసర్వేశ్వర ఇష్టానిష్టపాప్రిపరిహారజ్ఞశిరణ్మకుంస్వయమేవనిర్వాహకనాకైయా లే, తనై ఉపాయమెన్దై అతుకు త్తమతియా యిరుకు మెన్దవడి, “ఉపాయోపేయత్వేతదిపాతవతత్వం సతుకుశా” ఎన్మ పేయత్వత్వో పాతవస్తువుకు. స్వరూపమాయితే ఉపాయత్వమిరుప్పతు; “యేచవేదవిదోవిప్రాయేచాధ్యాత్మవిదోజనాః తేవదన్దిమహాత్మానం కృష్ణంశర్మంసనాతనమ్. శరణ్యంశరణజ్ఞత్వా మాహుర్ది వ్యానుహర్షయః! అన్యతంసాధనంసాధ్యం సన్మశ్యన్దిమనీషిణః” ఎన్మకర్తృడవతితే. (తనై ఎప్పొటుకుమ్) ఎన్దిలవివ్వళవే శోలివిడుకైయాల్, తనై యొఖిన్దవశీణ్మ పూతామైఅగ్ధాన్దిమ్. ఇన్దసిద్ధోపాయమ్ సహాయాన్తరసంసర్గాసహమాయితేయిరుప్పతు, ఇన్మపాయవిశేషమ్ స్వ వ్యతిరిక్తమా యిరుప్పతొన్దైసహాయామైయాలితే “*ఆనుకూల్యసజ్గల్పాదికళుకుపాయాజ్ఞత్వమన్దికేర, అన్మత స్వేదమొలే సమాభివితస్వభావత్వమన్దాకిలతు” ఎన్మ ఇన్దర్థత్వైపరవడియితే ఇవర్లామే యరుళిచ్చెయ్తాతే.

౩౬. (ఉపాయాన్తరమిరజ్ఞైయమొట్టుకుమ్) ఎన్మతు-సిద్ధోపాయేతరమాన సాధ్యోపాయమ్, స్వపారిత్యక్త్యా నరహితరాయ్ స్వయత్పరరాయిరుప్పరు మోక్షసాధనతయాశాస్త్ర విహితమాకైయాల్, స్వప్రీన్మపాయత్వప్ర పత్తిసహముమాయ్, స్వత్పత్త్యాదికళిత ప్రవృత్తిరూపాజ్ఞసాపేక్షమాకైయాల్ స్వవ్యతిరిక్తజ్ఞైయం సహికు-మతయ

ఆ. వ్యా. — ఇప్పుడి యుపాయా నరక్షకుఁడు అమృతమృతాక్షిభావముఁడై యాల్ ఇరణ్డైయు మ్మొలుకు మితే.

౩౭. ఆకిల్ సిద్ధో పాయతరమాన్ శ్రీమదాపాయా నరమెన్నలనవివస్థిష్ణుష్టుష్టాపై యిమ్ ఇరణ్డైయు మ్మొలుకు మే పాతా తెన్నె రెన్న, ప్రవృత్త్య సహమాననివృత్తిరూపమా కై యాల్ అక్షమెన్నల మ్మొలుకు, నిరపేక్ష సిద్ధరూపమాయరుప్పతొవ్వా కై యా లే అక్షియెన్నల మ్మొలుకు తెన్నితార్; ఆనుకూల్యాదిక యుక్తముల్ల, ఇప్పుష్ట యిష్టాక వే అవధూత స్వేద మ్మొలెతన్న డై యేవరు మ్మై యా కై యాల్; ఉపాయమాకాతవిత్తై ఉపాయమాకవిధిత్తుమ్, జ్ఞానసాకానుగుణమాక ఉపాయా నరక్షలై విష్టుసిద్ధో పాయనిష్టెవరు కైకు వళియాక విత్తనై. ఆక అధికారివి శేషణమాన వితుకు పాయత్వా కారమ్ నేతా కత్తుడైయున్దై యాల్, అక్షాక్షిత్వజ్ఞలై సహియా తెన్వతాయ్ త్తు.

౩౮. ఇప్పుడి యిప్పుష్ట యుపాయముల్ల వాయ్ విష్టాల్ పేత్తికరడియాక శిలవిత్తలై యిల్ వేణ్డావో వెన్న, అతుక్కు వే ణ్ణువతు ఇవ్వ వేయెన్దితార్ మేల్, (ఫలత్తుకు) ఇత్యాదియాల్ స్వతన్త్రస్వామికుడుకిరజ ఫలలాభత్తుకు, తిరుమన్లోక్తమా నశేష శేష సమృద్ధజ్ఞానముమ్; నాను నైరక్షిప్ప నెన్నాల్ ప్రతిషేధియా మైయుమే, శాస్త్రంశిలుకిడా మైక్కు వేణ్ణువతు. జ్ఞానము డియాక ఫలముఁడై యాలుమ్, అతుతా స్వరూపమా కై యాలుమ్, సర్వము క్రిప్తసజ్జసహికుత్వజ్ఞలై వారా తెన్వపడి.

మూ. — ౩౭. ఇతిరణ్డైయు మ్మొలుకు.

౩౮. ఫలత్తుకాత్మజ్ఞానము

మప్రతిషేధముమే వేణ్ణువతు.

జీ. వ్యా. — ఇరుకు మెన్వపడి, “భక్త్యులభ్య స్వసన్యయా” “ఉభయపరికర్త తస్మాత్తస్యై కాన్తికాత్వ నికభ క్తియో గైకలభ్యః” జన్మా నరసహసేషుతపోజ్ఞానమాధిభిః సరాణాశ్చై ణపాపానాజుప్తేభ క్తిః ప్రజాయతే” ఎన్నక్కడవతితే.

౩౭. (ఇతిరణ్డైయు మ్మొలుకు) ఎన్వతు - సిద్ధో పాయవరణరూపమాయ నివృత్తిసాధ్యమాయ అధికారివి శేషణమాయ స్వరూపానతిరేకియా యిరుక్కి అవిదప్రపత్తి, ఉభయాసహముమా యిరుక్కు మెన్వపడి; ఆకై యాల్ సిద్ధసాధ్యోపాయ వ్యావృత్తవేషేయాయిరుక్కి అవిదప్రపత్తికు ఉపాయత్వమసమ్భావితమెన్వతాయ్ త్తు.

౩౩ —, అష్టి కేర (ఇతుతనకు స్వరూపమ్) ఇత్యాదిక్కు, ఆనాల్ సాజ్జమాక శాస్త్రవిహితమానవిదప్రపత్తికు, స్వరూపమే తు, ఇతుకు చ్చొల్లుకి జవజ్జదా నే తెన్న, అవై ఇరణ్డైయునుడ వేయరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఇతుతనకు) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే.

౩౪. ఆనాల్ తన్నై ప్పొలుపు తే తెన్నవరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఉపాయమ్) ఇత్యాది. = ౩౬. తన్నై యున్దన్నై యొక్కిన్దవశీణయ్య మ్మొలుకు మతే తెన్నవరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఉపాయా నరమ్) ఇత్యాది. = ౩౭. ఇన్దసిద్ధసాధ్యోపాయకళిరణ్డైలు మిప్పుష్ట యిష్ట ణ్డాన వ్యావృత్తియై దర్శిప్పియాన్మొణ్ణు ఉక్తార్థతై నిగమిక్కితార్, (ఇతిరణ్డైయుమ్) ఇత్యాది. ఎన్దిక్కు నేసజ్జతియాక వుమామ్.

౩౩. —, అథవా ఇతిననుపాయత్వత్తై సాధికై కాక ఇతినడైయ స్వరూపాజ్జగళిరణ్డైయుద్దామే యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఇతుతనకు) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే. = ౩౪. ఇతిననుపాయత్వత్తై స్ఫుటమాకు కై కాక సిద్ధసాధ్యోపాయకళిన్దకలై దర్శిప్పిపో మెన్వ తిరువుళ్ళిప్పవీటి, ప్రథమం సిద్ధోపాయత్విన్దయై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఉపాయమ్) ఇత్యాదియాల్. = ౩౬. అనన్తరం సాధ్యోపాయత్విన్దయై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఉపాయా నరమ్) ఇత్యాదియాల్. = ౩౭. ఇవైయిరణ్డైలున్దపత్తికు ణ్డాన వ్యావృత్తియై దర్శిప్పిక్కితార్, (ఇతిరణ్డైయుమ్) ఇత్యాదియాల్. ఎన్దిక్కు నేసజ్జతి యాక వుమామ్; ఇప్పుభయసజ్జతికు. వాక్యజుక్తార్థముర్వవత్.

౩౮. ఇప్పుడి యిప్పుష్ట యుపాయముల్ల వాయ్ విష్టాల్, ఫలసిద్ధికిర వన్తకు లిలుం శిలవేణ్డావో వెన్నవరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఫలత్తుకు) ఎన్వతుడక్కి (ఫలత్తుకు) ఎన్వతు. ఫలసిద్ధికై ప్రపడి; (ఆత్మజ్ఞాన, మావతు) - స్వస్వరూపజ్ఞానమ్, అతా వతు - తడేక శేషత్వ తడేకరత్వత్వజ్ఞలై యటికై; (అప్రతిషేధ, మావతు) - నిరుపాధిక శేషియాయ్ నిరుపాధికరత్వకనానవ వన్తణ్ణుం రక్షణలై విలకామై, అతావతు - స్వరక్షణేస్వాన్వయనివృత్తి; అవధారణత్తాల్ - ఇవైయిరణ్డై మొక్కియ పిన్నై యొన్తం వేణ్డా వెన్వపడి. చరమపదత్తిల్ శొల్లుకిల ఫలత్తుకు, ప్రథమపదత్తిల్ శొల్లుకిల వాత్మజ్ఞానముమ్, మధ్యమపదత్తిల్ శొల్లుకిల ప్రతిషేధముమి తే వేణ్ణువతు.

ఆ-వ్యా. ౩౮ ఇత్తైయిల్ శిలసాపేక్షనాయ్ ఫలప్రదనానాల్ వరుణ్ణుజైయే తెన్న, ఉభయర్కుజొగ్గశీఘ్రయామె
గ్గిటార్, (అల్లాతపోతు) ఇత్యాదియాల్. అన్నజ్ఞానాదియొక్క అవకాశాపేక్షనాక ఇవకా శిరుతు శెయ్యుమోబ్బతు, నిరుపాధిక
రక్ష్యరక్షక సమ్మన్తతుకుమ్ సాపేక్షత్వశబ్దాగ్రస్థమశ్రిమపూర్తికుమ్, సోపాధికత్వాపూర్తిత్వజ్ఞానాక కొశీఘ్రయామ్.
సార్యభామకాసాపేక్షనాయ్ తన్నహిషీరక్షణవృద్ధియైయమ్ అవళి స్వరక్షణార్థమాకయత్నవృద్ధియైయమ్, సమ్మన్తపూర్తి
కళుకుమ్ కొగ్గశీఘ్రయాకాతిరాతితే.

౩౯. ఆకిలనిష్ట నివృత్త్యర్థమాకవాకిలుమ్ శిరుతు యత్నిక-వేణ్ణావోవెన్న, అప్పడి శెయ్యిల్ అవ్వనిష్టమభివృద్ధమా
య విడుమెగ్గిటార్, (ఆపత్తై) ఇత్యాదియాల్. ఆమజ్వరతైయాశ్రిమకొలి ఆశ్రిలిలేముక్కుకత్తేడువారైప్పిలే, సంసార
మాకిట మహాపత్తై స్వయత్నత్తై లేమరువలిదాతపడి పోకి-కొగ్గళుకితోమెన్టు విపరీతజ్ఞానత్తాలే భ్రమిత్తు, స్వయత్నని
వర్త్యమల్లాత వస్తవాపత్తై, స్వయత్నమాకిటవపథ్యసేవైయా లేతశాఖమాకవిశైత్తుకొగ్గళాతే, అన్తభ్రమత్తైవిట్టు, స్వయ
త్ననివృత్తనాయరుకైయే తన్నివృత్తికుమ్ వేణ్ణువతు. అనిష్టనివృత్తియిల్ ఇవకాకైముడజ్జవే, తన్నివ రక్షకకై నిమిరుమిటే.

౪౦. ఆకిల్ రక్షణత్తుకుమ్ వేణ్ణువలే తెన్న, అవద్దిరువుళ్ళత్తై ప్పికాశెన్టుకైయే వేణ్ణువలెగ్గిటార్, (రక్షణత్తుకుమ్) ఇత్యా
దియాల్. నిరుపాధికరక్షకసృష్టం రక్షణత్తుకుమ్ పక్షపాతియాకామైకొ-పేక్షితమ్, నీయెనకుమ్ రక్ష్యమెన్నాల్ ఒకుమ్
మెన్టునుమతిపణ్ణుమెన్టివ్వళవేవేణ్ణువతు. అల్లామైయిటే అనాదికాలమిద్రవతుమ్.

మూ-౩౮. అల్లాతపోతుబద్ధత్తుమ్మూర్తికళుశీఘ్రయామ్.

౩౯. ఆపత్తైప్పోకి-కొగ్గళుకితోమెన్టు భ్రమిత్తు

అత్తైవిశైత్తుకొగ్గళాతొళికైయే వేణ్ణువతు.

౪౦. రక్షణత్తుకుమ్ పేక్షితమ్ రక్ష్యత్వానుమతియే.

జీ వ్యా. - ౩౮ ఇప్పడియన్టి కే-ఫలసాధనమాకవివనుంశిల శెయ్యి వేణుమెన్నాల్, వరుణ్ణిజ్జే తెన్నవరుళిచ్చెయ్కిటార్.
(అల్లాత) ఎన్టుతుడజ్జి (అల్లాతపోతు) ఎన్టుతు- ఇవ్వళవన్టి కే-ఫలహేతువాక ఇవకా శిల శెయ్యి వేణ్ణుమోబ్బ తెన్వపడి; (బద్ధత్తు
కుమ్ మూర్తికుమ్ కొగ్గశీఘ్రయాకై, యావతు) - ఇవనుడైయ రక్షణన్తస్సేతావృద్ధియాన అవనుడైయ నిరుపాధిక శేష
త్వత్తుక్కుమ్, ఇవనుడైయ ప్రవృత్తియిలాత్తైయు మపేక్షియాత నిరపేక్షోపాయత్వత్తుక్కుమ్ వద్యమాన్ తలైక్కుట్టుమెన్టే.

౩౯. ఆనాలు మనన్తక్షేత్రభాజనమాన సంసారసాగరత్తిలే అబ్బున్డికన్తలైకిటతన్నాపత్తై యుణర్ ద్దాల్, ఆపత్తఖ
నానవీశ్వరనై స్వప్రపత్తియాలే వశీకరిత్తు, తత్ప్రసాదత్తాలే ఇత్తైకళిత్తుకొగ్గళ వేణ్ణావోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కిటార్, (ఆపత్తై)
ఎన్టుతుడజ్జి. అతావతు సర్వేశ్వరనిరువడికళిలేప్రపత్తిపణ్ణి, సంసారమాకిటవాపత్తైప్పోకి-కొగ్గళుకితోమెన్టు తాన్మణ్ణుకిటప్ర
పత్తియాలే, తన్నాపత్తైప్పోకి-కొగ్గళుకిటానాక భ్రమిత్తు, తదేకపారతన్యగ్రూప స్వరూపహానియాకిట వాపత్తైవిశై
త్తుకొగ్గళాతొళికైయే, తన్నివృత్తికి-వకాశెయ్యి వేణ్ణువలెన్వపడి. ఓరాపత్తై పరిహారిక-పుకుమ్, ఓరాపత్తైవిశైత్తుకొగ్గ
ళాతే, ఇవకా స్వయత్నత్తిల్ నివృత్తనాయరుకైవే ఎమ్మెరుమాన్డానే రక్షికుమ్ మెన్టుకరుత్తు. (అత్తై) ఎన్టుతు-ఆపత్తా
మాన్యత్తైప్పశ్రిమ; అల్లుతు ప్రకృతాపత్తు తన్నైయేపరామర్శిత్తపడియన్టు.

౪౦. ఆనాలుమ్ “రత్నాపేతామ్మిలిక్షతే” ఎన్టు రక్షకనాన సర్వేశ్వరకా, రక్ష్యభూతనాన విచ్ఛేతననుడైయ
వపేత్తైయై పార్తిరుకుమ్ మెన్టైయాలే, అవన్మణ్ణుంరక్షణత్తుకుమ్ ఇవనుడైయవపేత్తైయుం వేణ్ణియన్టో యిరుకిటతెన్న
వరుళిచ్చెయ్కిటార్, (రక్షణత్తుకుమ్) ఎన్టుతుడజ్జి. అతావతు - నిరుపాధికరక్షకనా నవన్మణ్ణుంరక్షణత్తుకుమ్ ఇచ్ఛేతనస్వక
ల్ వేణ్ణువతు, నీయెనకుమ్ రక్ష్యమెన్టాల్ అల్లెనెన్టాతే, తన్నుడైయ రక్ష్యత్వత్తై ఇతైయుమివ్వళవేయన్టే. “రత్నాపేతా
మ్” ఎన్టిటవిడత్తిల్ శొగ్గికిటపేత్తై, రక్ష్యత్వానుమతిద్యోతకమిత్తనైయన్టుకరుత్తు, “యాచ్చాప్రపత్తిః ప్రార్థనామతిః”
ఎన్టిట స్వీకారత్తై అప్రతిషేధద్యోతకమెన్టిటే ఇవర్ తామరుళిచ్చెయ్తతు.

ఆ-వ్యా.—రం. ఇవ్వనుమతితా సాధనమాకాతోవెన్న ఒణ్ణా తెనిజార్ మేల్ (ఇతుతా) ఇత్యదియాన్. ఇవ్వ
త్వత్వానుమతితా సాధ్యసిద్ధరూపమానవెల్లావుపాయజ్ఞకుమ విధ్యనుస్థాన ద్వా రేణ పాతువాకై యాలుమ్, స్వరూ
పధర్మమాన చైతన్యత్తి ఆకారా న్తరమానపరేచ్ఛానువిధానరూపకార్యమాకై యాలుమ్, వరణదశైయశవన్తి కేరప్రాప్యప్రా
ప్తినశైయిలుమ్, అతునమతువితవకైయే” ఎవ్వనుమతి మున్నాక ప్రాపికగవేణ్ణి యనువర్తికై యాలుమ్, శేషమాయ పరత
న్త్రమానస్వరూపత్తుకు శేష్యతీయ కరియాయ తచ్చి త్తానువిధానవృణ్ణికొణ్ణు స్వరూపత్తై యతిరేకీ త్తిరుప్పత్తొన్
ల్లామైయాలుమ్, చైతన్యధారమల్లాత వచిద్వ్యవర్తకైయాన చైతన్యవేషానుమతియై, పాతువన్తియే స్వతన్త్రమాయ
చేతనధర్మమల్లాతతాయ స్వదశైయశవిలేనిట్టతాయ స్వరూపాతిరేకియాన సాధనకోటియిలే వాతుకగవొణ్ణాతు. (ఇతు
తా) ఎవ్వతు-ప్రపత్తియెన్ఱు కొళ్ళుమ్మొత్తు, సకృతగ్రతైయానవితై, దశాన్తరత్తి లనువర్తికుమెన్నకుగడాతు.

ర. ఇవ్వనుమతియ వచిద్వ్యవృత్తికు ప్రయోజనమిన్న తెనిజార్ మేల్; భగవచ్ఛేషమాన జ్ఞానానైకరూపై
యాన (అచిద్వ్యవృత్తికు) అనురూపమాన (ప్రయోజనమ్), పరమచేతనమాన సిద్ధోపాయత్తిన్ఱుకల్ “ఎన్నైత్తి
మనక్జెడుత్తాయ” “మరువితొమ్మనమేతన్దాయ” ఎన్ఱిట (ఉపకారస్మృతియమ్), నిత్యశేషివిషయనిత్యకైజర్య
మాకిట (ఉపేయత్తిల్) “ఉకన్ఱుపణిశేయతు” ఎన్ఱిట (ఉకన్ఱుమ్). స్మృతిప్రీతియోగ్యతైయన్ఱి అచిత్తిల్ కాట్టిల్
తమభయయోగ్యతైయితే ఇవక చేతననానవన్ఱిల్లెన్ఱిఫలమ్.

మూ.—రం. ఎల్లావుపాయత్తుమ్మొత్తువాకై యాలుమ్ చైతన్యకార్యమాకై యాలుమ్ ప్రాప్తినశైయిలుమనువ
ర్తికై యాలుమ్ స్వరూపాతిరేకియన్ఱుమైయాలుమచిద్వ్యవృత్తవేషత్తై సాధనమాకగవొణ్ణాతు.

ర. అచిద్వ్యవృత్తికు ప్రయోజన ముపాయత్తి లుపకారస్మృతియ ముపేయత్తి లుకన్ఱుమ్.

జీ-వ్యా.—రం. ఇప్పడి అనుమతి సాపేక్షనాయ రక్షికుమాకిల్ ఇవ్వనుమతితా సాధనమాకాతోవెన్న వరు
ళిచ్చెయ్కిజార్, (ఎల్లా) ఎవ్వతుడక్కి (ఎల్లా వుపాయత్తుకుమ్మొత్తువాకై, యావతు) - భోగమోక్షోపాయజ్ఞళిల్
ఏతేనుమెన్ఱిలే యధికరికు మవనుకుమ్, నీయివుపాయత్తై యనుస్థియెన్ఱాల్ అప్పడియే శేయ్కితోన్, ఎన్ను మనుమతి
పూర్వకమాక వతిలిక్కియవేణ్ణుకైయాలే, సకలోపాయ సాధారణమాయరుకై; ఇత్తాలోరిడత్తిలుమ్ ఇవ్వనుమతికు
అధికారివిశేషణత్వమొక్కియ, ఫలసాధనత్వమిల్లామైకాట్టిప్పట్టతు. (చైతన్యకార్యమాకై, యావతు). రత్వత్వమ్ చేతనా
చేతనసాధారణమా యిరుకగచ్చెయ్తే, జ్ఞానశూన్యమాకై యాలే అవ్వా కారత్తై అట్కైకు యోగ్యమల్లాతవచేతనమొ
లన్ఱి కేర, జ్ఞానాశ్రయభూతనాకై యాలే అత్తైయట్కైకు యోగ్యనాయరుకిట విచ్చేతనన్ఱుకల్ లుణ్ణానవనుమతి, ఇవను
యజ్ఞానకార్యమాయ కొణ్ణువన్దతాయరుకై; ఇత్తాలివ్వనుమతి చేతననానవాశియెన్ఱు వన్దతాకై యాలే, సాధనకోటియి
లన్వయియా తెన్ఱపడి. (ప్రాప్తినశైయిలుమనువ ర్తికై, యావతు). ఉపాయదశైయశవన్తి కేర ఉపేయదశైయిలుమవక వ్యా
మోహనుగుణమాక కొళ్ళుం వినియోగవిశేషజ్ఞళిల్, తిరువుళ్ళమానపడికొణ్ణురళ వేణుమెన్ఱుమనుమతి ఇవనున్ననడన్ఱు శెల్లుకై;
ఇత్తాల్ సాధనమాకిల్ ఫలసిద్ధియశవిలే మీళ వేణుమెన్ఱుకరుత్తు. (స్వరూపాతిరేకియన్ఱుమై, యావతు). శేషి శేయ్యుమతు
కుడన్ఱట్టిరుకై శేషత్వపారతన్యకార్యమాకై యాలే, ఇవ్వనుమతి స్వరూపత్తుకు పుటప్పట్టికై స్వరూపమాయరుకై;
ఇత్తాల్ సాధనమాకిల్ స్వరూపాతిరేకియా యిరుకగ వేణుమెన్ఱు కరుత్తు. (అచిద్వ్యవృత్తవేష, మావతు) - జ్ఞాతృత్వత్తాలే
జ్ఞానశూన్యమానవచిత్తిల్ వేణుపట్టిరుకిట ఆత్మావినుడైయవాకారమ్; ఇవిడత్తి లవ్వాకారమావతు - జ్ఞానకార్యమా
నవనుమతి; ఇత్తై (సాధనమాకగవొణ్ణాతు) ఎవ్వతు - ఇప్పడి యితినుడైయ వసాధనత్వహేతుకగ శనేకముణ్ణాకై
యాలే ఇత్తై సాధనమాకగట్టికగప్పికా తెన్ఱపడి. (అచిద్వ్యవృత్తివేషమ్) ఎవ్వ పాఠమాకిల్ జ్ఞానశూన్యమానవ
చిత్తిలాట్టిల్ ఆత్మావుకుణ్ణాన జ్ఞాతృత్వరూప వ్యావృత్తియిన్ వేషమానవనుమతియై ఎవ్వశబ్దార్థమ్.

ర. ఆనాలివ్వచిద్వ్యవృత్తితనకొరుప్రయోజనంవేణ్ణావోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కిజార్, (అచిద్వ్యవృత్తికు) ఎవ్వతుడక్కి
(ఉపాయత్తిలుపకారస్మృతి, యావతు). “ఎన్నైత్తిమనక్జెడుత్తాయ” “మరువితొమ్మనమేతన్దాయ” ఎన్ఱిటపడియేసిద్ధోపా
యమాన వెప్పెరుమాతన్దిరత్తిల్పణ్ణినపువకారజ్జలైయనుసన్ఱికై. (ఉపేయత్తిలుక, పావతు) - అవన్దిరువడికిల్ తాన్ఱుణ్ణ
కైరజర్యజ్ఞళిల్ “ఉకన్ఱుపణిశేయతు” ఎన్ఱిటపుకన్ఱుమ్, అత్తాలవనుకుగవొళైకిటప్రీతియొక్కణ్ణు తనకుగవొళైకిట ప్రీతియమ్.

శ్రీవచనభూషణ ప్రభుప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో . ఉపాయవైభవమ్.

౫౧

ఆ. వ్యా. — ర౩. ఈశ్వర నానవివనుకుఁ ప్రాప్త్యపాయమాయలువతిన్న తెన్నితార్ మేల్, (“ ఉన్నతత్వం ”) ఇత్యాదియాత్. “ కువలైయజ్జణి ” ఎన్నిజ్జానముమ్, “ కొల్లియమ్బువై ” ఎన్నిజాపారత స్త్రీముమ్, “ నిద్దాళ్ నయన్ ” ఎన్నిజా స్వరూపానురూపభక్తియుమ్, అక్షీకారహేతువన్దియే, ఇవనీణుప్పార్తుకైవిడవో, ఉన్నైయేపార్తుకైక్కొళ్ళవో, పతురువుళ్ళ మెన్నిజ తిరుమక్తైయాత్వార్ తిరువుళ్ళకరుత్తిన్బడియే, పరత స్త్రీనాయస్వవ్యానవివ స్వత స్త్రీనాయ స్వామియానవనైప్రాపితై క్కుపాయమాయలువతు, నిన్దై త్తపడిశేయతు తలైకట్టవల్లనుమాయ, ప్రాప్తనుమానవననైయ ఇవనై యుజ్జీవిప్పికఁ వేణుమెన్నుమ్ చలనమశీర్ (నిన్దైవు).

ర౪. ఆకి లిన్నాళ్ వరై యవనుకిఁ నిన్దైవుణ్డాయ్ త్తిలైయో వెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (అతుతా) ఇత్యాదియాత్. ప్రాప్త్యపాయమాయశీర్వవన్దినైవుతా, ఇవనననైప్పిరిన్దతిరికిట వనాదికాలమేపిడిత్తు (ఎప్పోతుముణ్ణు).

ర౫. ఆకి లిన్నాళ్ వరై ఫలియాతోళివా నెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (అతుఫలిప్పతు) ఇత్యాది. అనాదియైప్పిడిత్తుణ్డాన వవన్దినైవు ఇవనుకుఁ ప్రాప్తిసాధనమాయఫలిప్పతు, తన్ననుమతియళ వాక తత్పాప్తిసాధనమెన్బుభ్రమిక్కిఁ అగ్గవన్బు చేతనన్నడై యప్రతిబంధక మానస్వరక్షణనిమిత్తమాననిన్దైవు, అవన్దినై వే తజ్జు మెన్బుప్పడి వవన్దినై వాలే సవాసనమాక వశీర్ తాకిత్.

ర౬. ప్రాప్తియిలివన్దినైవుకులై యవేణుమెన్ను మితుకుఁ శిష్టవచనభక్తాట్టుకితార్, (అన్తిమకాలమ్) ఇత్యాదియాత్. అక్షియమణవాళ ప్పెరుమాళ్ళే భట్టరుడైయ వన్తిమదనైయిలే నజ్జీయ రెన్బున్దరుళివినవియరుళ, అవరుమ్జీయా అన్తిమకాలత్తు క్కు తజ్జు మే తెన్న, ఇప్పోతుతజ్జు మే ఎన్నిజనిన్దైవుకులై కైయేకాణుమ్ తజ్జుమ్, “ అహంస్మరామి ” ఎన్బద్దనైయిలే అవవాయవుకు శోరుకాణు మెన్బుజీయరుళిచ్చెయ్ తా రెన్బు ఇవ్వర్థ త్తెన్దిరికిఁ తాత్. ఆక ఇవన్దేటిభవుతన్న తామ్బడియాన బద్ధవిశేషముళ్ళ స్వత స్త్రీస్వామియాన వవన్దినై వే పేరీత్తుడలాయ్, తత్ప్రతిబంధక మానవివన్దినై విభివుకుఁ డలాయ్ విడుమెన్బు తాయ్త్తు.

మూ. — ర౩. “ ఉన్నతత్వం తెన్నినైద్దిరున్దాయ్ ” ఎన్నిజ

పడియే ప్రాప్తికుఁ పాయమ వన్దినైవు.

ర౪. అతుతా నెప్పోతుముణ్ణు.

ర౫. అతుఫలిప్ప తివన్ నిన్దైవు మాటి నాల్.

ర౬. అన్తిమకాలత్తుక్కు తజ్జు మిప్పోతుతజ్జు మెన్నెన్ది

అనిన్దైవుకులై కైయెన్బుజీయరుళిచ్చెయ్వర్.

జీ. వ్యా. — ర౩. ఇప్పడి ఇవన్కుఁ లుళ్ళతోన్బు ముపాయమన్డాకిల్, ఇవనుకుఁ తత్పాప్త్యపాయద్దా నే తెన్ననుళిచ్చెయ్కితార్, (“ ఉన్నతత్వం ”) ఎన్బుతుడజ్జి అతావతు ఇత్తలైయిలుళ్ళతోన్బు మ్మేరీత్తు కుఁ పాయమన్దాయ్, “ ఉన్నతత్వం తెన్నినైద్దిరున్దాయ్ ” ఎన్బు కైకత్తిన్దవశీత్తుకుఁ మొరుపోకఁ డిపా ర్దిరుకుఁ డవ వున్దిరువుళ్ళ తాల్ నిన్దైత్తిరున్ద తెన్బున్బు, హితైషియానవన్దినై వే వుపాయమెన్బాత్వార్ నను సన్దిత్తపడియే, అవనై ప్రాపితైక్కుపాయమ్, సర్వజ్ఞనాయ్ సర్వశక్తియాయ్ ప్రాప్తనాయ్ పరమదయాళువాయిరుక్కిఁట వవనుడైయ, ఇచ్చేత నొజ్జీవనార్థమాన నిన్దైవెన్బుపడి.

ర౪. అన్దినైవుతానవను క్కెప్పోతుణ్డైవు తెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (అతుతా నెప్పోతుముణ్ణు) ఎన్బు. (ఎప్పోతుమ్) ఎన్బుతు - ఇవన్ “ * యాలానుమ్మశీర్ నీజీ త్తిరికిటకాలత్తోడు ఇన్దోడువాళియట సర్వకాలత్తిలు మెన్బుపడి.

ర౫. ఆనాల్ అనిన్నాళ్ వరై ఫలియాతిరుప్పా నెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (అతుఫలిప్పతివన్ నిన్దైవుమాటినాల్) ఎన్బు. అతావతు - అవన్ నిన్దైవుఇవనుకుఁ కార్యకరమావతు ఇవనుడైయ స్వరక్షణచిన్దైమాటిన కాలత్తెన్బుపడి.

ర౬. ఇవ్వర్థ త్తినుడైయ ఆ వ్యర్థమాక నజ్జీయర్ వార్తెయెయరుళిచ్చెయ్కితార్, (అన్తిమకాలత్తుకు) ఎన్బుతుడజ్జి అతావతు నజ్జీయర్, తమ్ముడైయ శ్రీపాద త్తిలైయళ్ళోరు శ్రీవైష్ణవరైవోవటికైక్కాక చ్చెన్బున్దరుళియిరుక్కిఁట వళవిలే, అన్ద శ్రీవైష్ణవర్ అడియేనుక్కు న్తిమకాలత్తుకు తజ్జుమాయిరుప్పతోన్బురుళిచ్చెయ్య వేణుమెన్న, అన్తిమకాలత్తుకు తజ్జుమ్, నమక్కిఁప్పోతు తజ్జు మే ఎన్నిజ తన్నుడైయ రక్షణచిన్దైకులై కైకాణు మెన్బురుళిచ్చెయ్ తవార్తె. ఆకైయా లీశ్వరనివాన్దైజ్జీవనత్తుకుఁ లుప్పాకప్పణ్ణు చిన్దైఫలిప్పతు, ఇవనుడైయ స్వరక్షణచిన్దై మాటినాల్వెన్బు తాయ్త్తు.

ఆ-వ్యా—౪౭. ఇప్పుడి ప్రాప్తిప్రతిబంధకమానని వుండెయ వివనుకుగ ప్రాప్త్యుత్పత్తిమిట్టె, ప్రాప్తా వల్లతవనుకుగ ప్రాపకాపేక్షయిట్టె, ప్రాపకమిట్టతవనుకుగ ప్రాప్తియాల వరుమ్మితిప్రాప్తియుమిట్టె, ఆనపిన్నివిడతెలి ప్రాప్త్యుత్పాదికళుడైయవనారెన్న, అవైయెల్లా మవనేయెన్దితార్, (ప్రాప్తావుమ్) ఇత్యాదియాల తన్ స్వత్తై ప్రాప్తియుడక ప్రాపికుమవనుదాక, ఇవనై ప్రాపికుమిడత్తు ప్రాపకనుమ్, ఇవనై ప్రాపిత్తు కప్పానుమ్, స్వామియాయ స్వతత్తైనాయ శేషియానవవనే, అవతారయా పేణవుమ్ స్వసజ్జల్యూహ పేణవుమ్ ప్రధానఫలిత్వయా పేణవుమ్ ఉత్తత్రయముద్దానే యావైయాల, ఈశ్వరలాభమాత్మాపుతన్దియే ఆత్మలాభమిశ్వరను తెన్టుముభయసమ్బంధవిశేషార్థం శొల్లవట్టతు.—, అన్దియేపరాధీనప్రాప్త్యుత్పాదియాల (ప్రాప్తావుమ్) అవనేయెన్టు సమానాధికరిత్తు, ఇవనుడైయ ప్రాప్తికర్తృత్వముచ్చుటత్తుమ్, స్వతత్తైన ప్రాపకత్వమడియాల (ప్రాపకనుమ్) అవనేయెన్టు స్వయత్తుత్తిల్ మూచ్చుటత్తుమ్, పరాధీనప్రయోజన భోక్తృత్వరూప భోగ్యత్వమడియాల (ఉకప్పానుమవనే) ఎన్టు స్వార్థభోక్తృత్వమ్ మూచ్చుటత్తుమ్, ఇప్పుడి యివనుడైయ పరప్రేరితత్వవరైకరత్వత్వవరైకార్థత్వరూప పారతన్య శేషత్వసిద్ధియై చ్చొల్లుకిట తెన్టు మరుళిచ్చెయవర్.

౪౮. ఉత్తార్థవిశేషజ్ఞుత్తుప్రయోజనజ్ఞైయరుళిచ్చెయికిటార్, (స్వయత్తు ఇత్యాదియాల (ప్రాప్తావుమ్) పకనుమ్) అవనే ఎన్దిట (స్వయత్తునివృత్తి), పరేచ్ఛాధీనస్వరూపస్థితియై యనావై యాకిట (పారతన్య, త్తి) స్వసత్తాస్థితిరూప (ఫలమ్); (ప్రాప్తికుకప్పానుమవనే) ఎన్దిట (స్వప్రయోజననివృత్తి), పరైకప్రయోజనత్వమాకిట (శేషత్వ, త్తి) స్వరూపసిద్ధిరూప (ఫలమ్), పారతన్య శేషత్వజ్ఞో స్వయత్తు స్వప్రయోజనత్వజ్ఞో నడైయాడిల్, కిట్టిన్దుహాశిక్య మొబ్బలేతన్నురు కడుత్తువై త్తున్దు, అవైనివృత్తజ్ఞాకవే, తెలియకడై న్దుమాశిక్య మొబ్బలేపాళం శెయ్యుమిత్తే, తద్వయనివృత్తియమ్తడభయఫలమాయరుకుగ మెన్టుతాయత్తు.

మూ.—౪౭. ప్రాప్తావుమ్ ప్రాపకనుమ్ ప్రాప్తికుగ కప్పానుమవనే.

౪౮. స్వయత్తునివృత్తిపారతన్యఫలమ్, స్వప్రయోజననివృత్తి శేషత్వఫలమ్.

జీ-వ్యా—౪౭. ప్రాపకనీశ్వర నానాలుమ్, ప్రాప్తావుమ్ ప్రాప్తికుగ కప్పానుమివనన్తో, ఆనపిన్నివకనివైవై ఇప్పుడి నేతాకత్తుడైకలమో వేన్నవరుళిచ్చెయికిటార్ (ప్రాప్తావుమ్) ఎన్టుతుడజ్జి, — అన్ది కేగ ఇచ్చేతనకైయ్యిలుశ్చవత్తి లుపాయ. త్వగన్ధమటత్తుడైత్తు, ఈశ్వరనై యుపాయ మెన్టు నిమగ్నిత్తపోలే, ప్రాప్త్యుత్పముమ్ ప్రాప్తియిల్ వరుముకప్పు మివనుతన్దికేగ, ఉపాయభూతనానవవను తేయాయ ఫలిత్తువిడువైయాలే, ఆవైయాల (ప్రాప్తావుమ్) పకనుమ్ ప్రాప్తికుగ కప్పానుమవనే) ఎన్టునిగమిత్తురుళికిటారాకవుమామ్. (ప్రాప్తా) అవనావైయవతు—, స్వత్వమాత్మనిసజ్ఞాతం స్వామిత్వవృహాశిష్ఠిత్వమ్ ఎన్దిట స్వతన్దిమానస్వ స్వామిత్వ సమ్బంధమడియాల, ఉడైయెయ ప్రాపికుగ ముడైయవనైపిల్, ఇవాన్దావై ప్రాపిప్పాన్దానాయరుకైగ; (ప్రాపక) అవనావైయవతు - తానివనై ప్రాపికుగ మిడత్తిల్ ప్రాప్తికుగ ముపాయముమ్, సర్వజ్ఞత్వసర్వశక్తిత్వసర్వసజ్జల్యూత్వాదిగుణవిశిష్టనాయ్, నిరంకుశస్వతన్యైనాన తానాయరుకైగ; (ప్రాప్తికుగ కప్పానుమవనావై, యావతు) స్వత్తినుడైయలాభత్తిల్ తదోక్తావానస్వామిహృత్తనామాపిల్, ఇవనై ప్రాపిత్తాల్ ప్రాపికుగ మెన్దిటైయెన్టుకప్పానుమ్ ఇవాన్దావుకుగ నిత్యభోక్తావాన తానాయరుకైగ. ఇవై మూన్టుమ్ (మవనే) ఎన్దిట అవధారణత్తా లేఇవత్తిలివ సోడన్వయిప్పతోన్టుమిలైయెన్దై. ఇతిల్ (ప్రాప్తావుమ్) మవనేయెన్దైయాలే, ఇవనుకుగ స్వయత్తుత్తిలన్వయమిలైయెన్టుమిడముమ్, (ప్రాప్తికుగ కప్పాను మవనే) ఎన్దైయాలే, స్వప్రయోజనత్తి లన్వయమిలైయెన్టు మిడముమ్ సిద్ధమాయత్తు.

౪౮. అనాల్ జ్ఞాతృత్వకార్యమానకర్తృత్వభోక్తృత్వజ్ఞైయైవనావైయాలే, స్వయత్తు స్వప్రయోజనజ్ఞుకుగర్హానాయరుకగ, ఇవైయిరణ్డినుడైయవుమ్నివృత్తియివను కెవ్వళియా లేవరుకిట తెన్దిటశజైగ యిల్తత్తైయరుళిచ్చెయికిటార్, (స్వయత్తు) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్తా లే. అతావతు జ్ఞాతృత్వనిబంధనమానకర్తృత్వముడ్డాయరుకగ చ్చెయ్ తేభగవత్ప్రాప్తికుగ తానాయల్తమ్మన్టుమలిరుకైగ యాకిట ఇన్దస్వయత్తునివృత్తి * పరాధీనస్వరూపస్థిత్యాదిమత్వమాకిట పారతన్యత్తికార్యమ్; అప్పుడియేభోక్తృత్వముడ్డాయరుకగ చ్చెయ్ తే, అత్తలైయెరసిప్పికుగ మతోళియత నకెన్టుబట్టిల్ రసమిట్టై యాకిట స్వప్రయోజననివృత్తి, * పరాతిశయాధాయకత్వమే వడివాయరుకైగ యాకిట శేషత్వత్తికార్యమ్. ఇత్తాల్ పారతన్య శేషత్వజ్ఞిరణ్డుమాత్మావుకుగ స్వరూపమావైయాలే, అవాన్దాకారజ్ఞైయటియవేఇవైయిరణ్డున్దుడైయేవరు మెన్టుతాయత్తు.

(१४)

శ్రీ వచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో . ఉపాయవై భవమ్.

۲۳

ఆ.వ్యా. — ర. ఇంద్రపారతన్వ్ర్యజ్ఞానమితి అను పిన్నమివనుకుండ్రాం స్వయత్నజ్ఞాన, స్వప్రయోజనమిత్యైవ
తాత్ మేల్, (పరప్రయోజనమ్) ఇత్యాదియాత్. ఇంద్ర నివృత్త్యధికారికుం అవశ్యకరణీయజ్ఞాన ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీధారణ ద్వ
యోచ్ఛారణ మాలాకరణ దీపారోపణాది శిష్టాచారరూప స్వప్రయత్నత్వేకుంభం, ప్రయత్నవిషయ భూతనుమాయ
ప్రేరకనుమాన పరనుకుం ప్రీతివర్ధకమాయకొండ్లు తత్ప్రయోజనమాన ప్రవృత్తివిశేషమాయదుకుం తనై. అతుస్వ
ప్రయోజనప్రవృత్తియాకామైయాత్ పారతన్వ్ర్యవిరోధియాకాతు.

౧౦. చేతననానవివక్షవైతన్యఫలమిన్నతెన్నిటార్ మేల్, (తద్విషయమ్) ఇత్యాది. తా శైయ్యం శేషవృత్తిమైకకణ్డై
అత్యంతప్రీతనానవద్దవిలక్షణశేషయై విషయాకర్షిస్తు ప్రాప్తప్రీతియుడైయనాకై, ఇవచేతననాకైయాత్పరీఫలమ్.—,
అప్రియే తదనుభవత్తిలుణ్ణానప్రీతి యివనుమకూచుప్రియే అవనుకేకవిషయమాయరుకైకై వైతన్యఫల మెష్టరుచిచ్ఛేయవర్.

౫౧. ఇవనుకుగ్జ్ఞాస్త్రితి యవను కేఁ యాక వేణ్ణువా నెన్నెన్న, ఇవనుకుగ్జ్ఞేషత్వమే అన్తరజ్ఞ నిరూపకమాకై
యాల్లెన్దిఱా, అహవఃస్థమ్ ఇత్యాదియాల్. ప్రత్యక్గాయకొగ్జ్ఞాస్వయమ్ప్రకాశమాయ్ అహంశబ్దార్థమాన స్వరూప
స్తుకుగ్, ప్రకాశత్వానుకూలత్వాకారత్వైయిట్టు పిరిక్తు వ్యవహారికుం స్వనిరూపకజ్ఞానానందజ్ఞళుమ్ బహిరజ్ఞమాయకొగ్జ్ఞ
పుఱవితలేన్నువ్బడి, పరాతిశయకరత్వమే వేషమానజాస్యమేయితే, తనై న్నుఱవితళాకుం స్వనిరూపకాన్తరమస్త్రితి,

మూ.—౪౯. పరప్రయోజనప్రవృత్తి ప్రయత్నఫలమ్.

౨౦. తద్విషయ ప్రీతి చైతన్య ఫలమ్.

౧౧. అహమర్థత్తుకుఁ జ్ఞానానబ్ధిఁబో

తటస్థమేన్నవ్యుడి దాస్యమిహే

జీ - వ్యా.—౪౯. ఆనాల్పడిస్వయత్సప్రయోజనజ్ఞళి లన్వయమశీరుకుమాకిల్, ఇవనుడైయ ప్రయత్న
క్షుప్తమ్ చైతన్యత్తుకుమ్ ప్రయోజనమెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (పరప్రయోజన) ఇత్యాదివాక్యద్వయతా లే. అ
తావతు - “అహంసర్వజ్ఞరిష్యామి” “వక్త్రదిలావడిమై శెయ్యువేణ్ణుమ్” “ఉనక్కేనామాటచెయ్వోమ్” ఎన్నిఅపడియేపరను
క్షుప్రయోజనమాక పుణ్ణుజైగజగర్వరూపప్రవృత్తి, ఇవనుడైయ ప్రవృత్తుద్యోగరూపమాన ప్రయత్నత్తుక్షుప్రయోజనమ్.

“నిత్యకిజురఃప్రహర్షయిష్యామి” ఎన్నికపడియే అత్తలైయిలుకప్పుమఱుపాపక త్రాన్మణ్ణుకిటకై జుర్యత్రాలేఅత్యస్తహృ
ప్టనాయుకుకిట వస్తపరనై విషయమాక వుడైత్రానప్రీతి, ఇవనుడైయ అవిద్వావృప్తిరూపమాన చైతన్యత్తుమఱు ప్రయో
జనమెడై; “ పడియామకిడన్మన్మవళవాయ్కాణ్డేనే” ఎన్నకఱుడవతిటే. ఇత్తాల్ పారతన్త్ర్యశేషత్వజ్ఞళాతే ఫలి
త్తస్వయత్న స్వప్రయోజన నివృత్తికలైయుడైయవనాన చేతననుడైయ ప్రయత్న చైతన్యజ్ఞళుమఱు, పారతన్త్ర్యశేష
త్వానుగుణమాక ప్రయోజనజ్ఞళే శొల్లిశీర్మియత్తు.

౧౧. శేషత్వాదికళుమ్ జ్ఞాతృత్వాదికళుమ్ అత్తపర్యంతం యిరుకుచ్యేయతే, శేషత్వాదికలై ప్రధానమాకి-
జ్ఞాతృత్వాదికలై తదనుగుణమాక యోజితైరకు- నియామకమేతు, మఱిబిప్పడి తానానాలో వెన్న వరుళిచ్చెయికితార్,
(అహమర్థత్తుకు)-ఎఱ్ఱతుడణ్ణి. (అహమర్థ,మావతు)- “ఃప్రత్యక్షేనాహమ్బుద్ధివ్యవహారార్థమాన వాత్సవస్తు: జ్ఞానానన్ద
జ్ఞానాన-తద్రతమానప్రకాశత్వానుకూలత్వజ్ఞానీ”; “జ్ఞానానన్దమయస్తాత్వా” “స్వరూపమణుమాత్రంస్యాత్ జ్ఞానానన్దైకలక్ష
ణమ్” ఎఱ్ఱివఱిణ్ణియిట్టితే వస్తువై నిరూపిప్పతు;(తటస్థమెన్నుమ్బడి)ఎఱ్ఱతు-బహిరజ్ఞ నిరూపకతయా పుటవిత లేన్నుమ్బు
డియెఱ్ఱపడి;(దాస్య,మావతు)-శేషత్వమ్; ఇతు(అన్తరజ్ఞనిరూపక, మాకైయావతు)-భగవత్స్వరూపత్తుకు- ప్రకారతయా
శేషమాయ్కొణ్ణే తక-సత్తైయామ్బుడి యిరుకుంవస్తువాకై యాలే,ప్రథమం శేషత్వత్తైయిట్టు నిరూపిత్తుకొణ్ణే, మఱి
శృవాకారజ్ఞలై.యిట్టునిరూపక-వేణుమ్బడియరుకై-ఇత్తాలే (నిరూపక,మాకైయావతు)-వస్తువై వస్త్యన్తర త్తిత్ క్కాట్టిత్
వ్యావర్తికు-మతాకైయాలే,దాస్యమీశ్వర వ్యావర్తకమాయ్, జ్ఞానానన్దజ్ఞానీ అదిద్వావర్తకజ్ఞానా యిరుకుమ్;ఇప్పడి
నిరూపకద్వయముం వస్తువుకు-పేక్షితమాయిరుకుచ్యేయతే భగవత్ప్రకారతయా లబ్ధసత్తాకమానవస్తువుకు, అదిట్టిల్

ఆ-వ్యా.—అస్తరజ్ఞమాయకొగ్గణ్ణ స్వరూపత్వైయుశ్యపడినిరూపికుం నిరూపకవిశేషమ్ నిత్యవిశేష్యశేషికుం నిత్యవిశేషణమాన శేషమాయితేయివహమర్థ సద్భావమిరుప్పతు; ఇతరవ్యావర్తకమాయ వరుమవైయితే మనీష్యతై. ఇప్పడి శేషత్వజ్ఞానమే నిరూపకముమ్ నిరూప్యముమాన స్వరూపత్తుకుం, స్వప్రయోజనాన్వయ జూగడాతెన్దపడి.

౫౨. లోకత్తిల్ వద్దేటియాయురుప్పతన్దో దాస్యమెన్నవనెన్దితార్; స్వరూపనిరూపకమాన విన్దదాస్యదాన్ స్వతస్సిద్ధమాకైయాలే వద్దేటియన్దు, “ఆత్మదాస్యం హరేస్సాన్వయం స్వభావశ్చ సదాన్తర” “నానుమునకుం పుటవడియేనితే.

౫౩. ఆకిల్ వద్దేటియాయ్ పోవతే తెన్న, భగవత్పారతన్యవిరోధియాన (స్వాత్మతన్యముమ్) భగవచ్ఛేషత్వవిరోధియాన (అన్యశేషత్వ, మాయత్తు) ఆగన్తుకమాయకొగ్గణ్ణ పనీలి కుళియున్దుమ తెన్దితార్. సత్తాప్రయుక్తమ్ నిత్యసిద్ధమ్, ఉపాధిప్రయుక్తమ్ ఆగన్తుకమ్.

౫౪. ఇన్దశేషత్వప్రకాశ విరోధియాయ్ పోవతే తెన్న, సామాన్యశేషత్వసద్భావవిరోధియాయురుకుం స్వాత్మతన్యమెన్దితార్.

అన్దస్వాత్మతన్యమోబాయ్ శేషత్వత్తుకి శైన్దపిన్ భగవచ్ఛేషత్వప్రకాశవిరోధియాయురుప్పతే తెన్న, నిరుపాధిక శేషికుం నిరుపాధిక శేషమాకై యాకిటతశ్చేషత్వత్తై ప్రకాశిక్కువొట్టామల్ మత్తొక్కువ్విబలవిరోధి, మాతాపితృ దేవతాన్దరమాకిట

మూ.—అస్తరజ్ఞనిరూపకమ్.

౫౨. ఇతుతాన్ వద్దేటియన్దు.

౫౩. స్వాత్మతన్యముమన్యశేషత్వముంవద్దేటి.

౫౪. శేషత్వవిరోధి స్వాత్మతన్యముమ్.

తచ్ఛేషత్వవిరోధి తదితరశేషత్వమ్.

జీ - వ్యా.—కాట్టిలున్దానవాశియె యటివికిరటమాత్రమాన జ్ఞానానన్దజ్ఞళి పుటవితళామ్మడి ప్రకారత్వప్రయుక్తమాన శేషత్వమే అస్తరజ్ఞనిరూపకమా యురుకుం మెన్దతాయ్త్తు. (ఇతే) ఎన్దివ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణప్రసిద్ధి. ప్రథమంశేషత్వత్తైయిట్టు వన్దువై నిరూపిత్తుకొగ్గణ్ణ, పినై జ్ఞానానన్ద లక్షణముమాయ్ జ్ఞానగుణకముమాయ్ అవిద్యావృత్తముమాయురుకుం మెన్దు మిడత్తై తృతీయపదత్తాలే నిరూపికిరట ప్రణవముమ్, సమస్తవన్తుకుళుం సర్వేశ్వరనుకుం ప్రకారమెన్దు మిడత్తై ప్రతిపాదికిరటనారాయణపదముమ్, ముతలానవై ఇతిల్ ప్రమాణమ్; “దాసభూతాస్సృతస్సర్వే హ్యేతానఃపరమాత్మనః సాన్యథాలక్షణం తేషా మ్బుద్ధిమోక్షేతథై వచ” ఇత్యాదికళుమున్దేతే; “అడియేనుళ్ళాన్” ఎన్దారితే యాన్దార్; తిరుకోగ్గటియూర్ సమ్మి శ్రీపాదత్తిలే ఆన్దూనారుమాసం సేవిత్తునిన్దు మహానిధియాకప్పేలివర్థమితేయితు. అప్పడి శేషత్వమస్తరజ్ఞనిరూపకమాకైయాలే నిరూపిత విశేషజ్ఞానజ్ఞాతృత్వాదికలై పతదనుగుణమాకయోజిక్కువేణు మెన్దుకరుత్తు.

౫౨. ఇతుస్వరూపనిరూపకమాకిల్, ఆత్మాపుశ్యవన్దేతుడన్ది యున్దాయ్ పోరవేన్దావో, ఇతుకుం మున్దిన్ది శేయి పోవతున్దాకై యాలుమ్, లోకత్తిలితుతా నాపాధికమాయురుకుం కార్ణేయాలుమ్, దాస్యమాత్మాపుకుం వద్దేటియన్దో వెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇతుతాన్ వద్దేటియన్దు) ఎన్దు. (ఇతుతాన్) ఎన్దు ప్రకృతమానదాస్యత్తై పరామర్శికిరటతు; (వద్దేటి, యావతు) - ఆగన్తుకమ్; (అన్దు) ఎన్దేయాలే స్వాభావికమెన్దపడి. “స్వోజ్జీవనేచ్ఛాయదితే స్వసత్తాయాన్దుల హోయది । ఆత్మదాస్యం హరేస్సాన్వయం స్వభావశ్చ సదాన్తర” “నానుమునకుం పుటవడియేన్” ఎన్నకుం డవతితే.

౫౩. ఆనాల్ వద్దేటియాక వివక్షితజ్ఞళి తానెవైయెన్న ఇతుకుం విరోధికళానవై యెన్దరుళిచ్చెయ్కితార్, (స్వాత్మతన్యముమ్) ఎన్దుతుడన్ది. (స్వాత్మతన్యముమ్, మావతు) నానెనకుం టియనెన్దిరుకైర; (అన్యశేషత్వ, మావతు) - భగవదన్యవిషయజ్ఞళి లేతొన్దుపట్టిరుకైర; ఇవనీణ్దు (వద్దేటి) ఎన్దిటతు-ఇవనుడైయ అవిద్యాదికళడియాకవన్దవై యాకైయాలే,

౫౪. ఇవై ఇతుక్కువిరోధికళానమెన్దేపపాదికిరటాన్ మేల్ (శేషత్వవిరోధి) ఎన్దుతుడన్ది (శేషత్వవిరోధిస్వాత్మతన్యముమ్) ఎన్దుతు నానెనక్కు టిడు నెన్దిరుక్కుమళవిల్, ఒరువిషయ త్తిలుం శేషత్వమిల్లా మైయాలే స్వాత్మతన్యం శేషత్వత్తై యుదిక్కువొట్టా తెన్దపడి. (తచ్ఛేషత్వవిరోధితదితరశేషత్వముమ్) ఎన్దుతు. స్వాత్మతన్యముమ్ లైన్దు శేషత్వత్తుకి శైన్దాలుమ్, భగవద్వ్యతిరక్తవిషయజ్ఞళి లే

ఆ-వ్యా — తదితర శేషత్వప్రతీతియొద్దటార్. స్వాతంత్ర్యశేషత్వజ్యో అయథా శేషత్వప్రతీతియథావస్థితశేషత్వ ప్రకాశత్తుకుం నిరోధకజ్యో; ఇష్టస్వాతంత్ర్యములై యవే అయథా శేషత్వభ్రమమిలిచేపుపిటకుమ్, అన్వభ్రమములై యవే యథా శేషత్వప్రకాశముణ్ణామ్.

౫౫. ఇప్పటి భగవదేక శేషత్వమే వడివాసస్వరూపత్తుకు, ఆగన్తుకమాలిన్యమటవే శేషత్వమే నిత్యనిరూపక మెన్దిటార్, (అహజ్కారమ్) ఇత్యాదియాల్. ప్రకృతిసమృద్ధ నిబద్ధనమాన దేహాత్మాభిమానమ్ స్వస్వాతంత్ర్యభిమాన మెన్దిట (అహజ్కారమాకిట) స్వరూపప్రకాశతిరోధాయకమాయ్కోగ్ణు వద్దేటియాన (ఆత్మై) ఆచార్యజ్ఞానకైగ్ యాలే పశ్చిమ (తుడైత్తాల్) శేషత్వమే స్వరూపమాన నిర్మలాత్మావుకు, దేవత్వహనుష్యత్వాదికల్ పోలక్షియును తన్నికే, సంసారదశైయోడు మోక్షదశైయోడు వాశియటనొన్నాటుమ్ (అక్షియాతపేర్) “కులతొలడియే” “అడి యానివనెన్టు” “అడియవర్ కల్ తన్నడియా నెన్టుమతితే; స్వరూపత్వమైక్కు-మహజ్కారమాలిన్యమటవే, విశకి-నమా శిశ్యకగ్ణాడిపోల్ నిర్మల శేషత్వమే నిరూపకమాయరుకుమ్.

౫౬. ఇప్పటి భగవచ్చేషత్వమే స్వరూప నిత్యనిరూపక మెన్టు శిక్షిత్త పరమేకాన్తికు, దేహానుబద్ధియాన గ్రామ కులాదికళాల్ వరుం వ్యవదేశమ్, శేషత్వరూపస్వరూపహానియాకిటమహానర్థహేతువెన్దురుళిచ్చెయ్తు “ఏకా నీవ్యవదేష్ట వ్యో నైవగ్రామకులాదిభిః । విష్ణునావ్యవదేష్టవ్యస్తస్య సర్వంసంపదహి ” ఎన్టుకు ప్రమాణో పాదానమ్బుణ్ణికిటార్.

మూ.—౫౫. అహజ్కారమాకిటవాత్మైత్తుడైత్తాల్

ఆత్మావుకగ్ళియాతపేరడియా నెన్టుతే,

౫౬. గ్రామకులాదికళాల్ వరుం మ్మేరనర్థహేతు.

౫౭. “ఏకా నీవ్యవదేష్టవ్యః”

జీ-వ్యా.—ఒన్టుకుతనై శేషమెన్దిరుక్కుమతు, నిరుపాధిక శేషియానవన్కుల్. శేషత్వత్వైతలైయెడుకువొట్టా తెన్టుపడి.

౫౮. (ఇతుతావద్దేటియన్టు) ఎన్టుకుడజ్జి ఉపపాదిత్తవర్థత్వై మూతలికిటార్ మేల్, (అహజ్కారమ్) ఎన్టుకు డజ్జి. అహజ్కారద్వా దేహాత్మాభిమానరూపమాయమ్ స్వాతంత్ర్యరూపమాయమిరణ్ణువకైప్పట్టితే యిరుప్పతు; అలి విక్కు స్వాతంత్ర్యత్వైచ్చొల్లుకిటతు; (ఆల్పు) ఎన్దైయాలే అలినుడైయతిరోధాయకత్వముమ్ ఆగన్తుకత్వమున్దోశ్చికిటతు; అత్తై (తుడైకైగ్, యావతు) - సదాచార్యోపదేశాదికళాల్ సవాసనమాకప్పకుకై. (ఆత్మావుకగ్ళియాతపేరడి యాల్) ఎన్టుకు - ఔపాధికమాన జాతివర్ణాశ్రమాదికళాల్ వన్దుక్కిన్దుపో న్నామజ్యో పోలన్దికే, యావదాత్మానువర్తి యాననామమ్ దాసనెన్టును తెన్టుపడి; (ఇతే) ఎన్దివ్వర్థత్వై ప్రమాణప్రసిద్ధి “దాసభూతాస్వతః” “ఆత్మదాస్యమ్” ఇత్యాది క లివ్విడత్తిలేవివక్షితజ్యో. అకైయాల స్వాతంత్ర్యాదికళాల్ పాధికమ్, దాస్యంస్వాభావిక మెన్దుకు తొయిలైయెన్టుకరుత్తు.

౫౯. అతువే గ్రామకులాదికళాల్ వరుంవ్యవదేశమన్దోనడన్దుపోరుకిట తెన్న పరుళిచ్చెయ్కిటార్, (గ్రామ) ఇ త్యాదియాల్. అతావతు. గ్రామకులాదివ్యవదేశమహజ్కారజనకమాకైయాలే స్వరూపహానిరూపానర్థకమెన్టుపడి. ఆ కైయాలవశ్శ్రుతివ వ్యవదేష్టవ్యనల్ల నెన్టుకరుత్తు.

౬౦. ఉక్తార్థత్తుకు ప్రమాణజ్కాట్టుకిటార్ మేల్, (“ఏకా నీవ్యవదేష్టవ్యః”) ఎన్టు “ఏకా నీవ్యవదేష్టవ్యో నైవ గ్రామకులాదిభిః । విష్ణునావ్యవదేష్టవ్యస్తస్య సర్వంసంపదహి” ఇత్తాల్ భగవదేకపరనాయరుకు-మవక్ గ్రామకులాది సమృద్ధజ్యైయిట్టుశొల్లప్పడుమవన్లక్, భగవత్సమృద్ధజ్యైయిట్టు శొల్లప్పడుమవన్లక్; అవనుకగ్న గ్రామకులాదిక శెల్లామ్ భగవానేయిటేన్దిటతు (పాప్తావుమ్) ఇత్యాదివాక్యత్వై ఇచ్చేతననుడైయ స్వయత్సవృత్త్యాదికల్ తోశ్చికిటపడి యాలే, ఇవశ్చికు నిదానమిన్న తెన్టుమ్, ఏవమ్భుతనుడైయ ప్రయత్నవైతస్యప్రయోజనముమ్, శేషత్వాది పాప్తాన్య హేతు ఆత్మస్వరూపత్వినడైయ దాస్యాన్తరక్ నిరూపకత్వమెన్టుమ్, ఇప్పడియరుకిటవితు స్వాభావికమ్, పతద్విరోధికల్ ఔపాధిక మెన్టుమ్, తన్నివృత్తియి లాత్మావుకు దాస్యమేనిత్యనిరూపకమాయరుకు మెన్దైయాలే ఇవ్వర్థత్వైమూతలిత్తుమ్, గ్రామకులాదికళాలివక్ వ్యవదేష్టవ్యనల్ల నెన్టుమ్, ఉక్తార్థత్వై ప్రమాణముంశొల్లుకైయాలే (స్వయత్సవృత్తి) ఇత్యాదివాక్యన్దు డజ్జియివ్వశపుమ్మసజ్జిక్ మ. ఆక ఇప్పక రణత్తాల్ ప్రవత్తికు దేశాదినియమజ్జితై, విషయనియమ మేయుళ్ళ తెన్టుమిడముమ్,

ఆ - వ్యా. - ౧౮. ఆక ఇష్టడి యమాజూరగర్భమానవ్యపదేశ మనర్థహేతు, అతర్థిశేషత్వవ్యపదేశ ముజ్జీవన హేతు, ఇవ్వభగవచ్ఛేషత్వాన్య శేషత్వవిరోధికథాన అన్యశేషత్వస్వస్వాతన్త్ర్యిజ్ఞో అగన్తుకజ్ఞో, భగవచ్ఛేషత్వమే అన్తరంగనిత్యనిరూపకమ్, శేషభూతవైతన్యతతాగర్భఫలమ్ తద్విషయప్రీతిప్రయోజనజ్ఞో, స్వప్రయోజన స్వయత్నని వృత్తి తచ్ఛేషత్వపారతన్త్ర్యఫలమ్, శేషత్వపారతన్త్ర్యవస్తు ప్రాప్తిప్రీతికర్తృత్వజ్ఞో శేషియానస్వతన్త్ర స్వా మియతు, అతపవప్రాప్తిదశైయిల్ నిలైపుమవనుతు, ప్రాప్త్యుపాయమాయరుప్పతు మవకానిలైపు, అతనాదసిద్ధమా యిరుకగ ఇవకాస్వార్థనిలైపుమాటినపోతుఉపాయమామెన్టు సింహావలోకనన్యాయేన ప్రాసజ్జికమానవర్గత్తై తలైక్కట్టి,

ప్రస్తుతమాన వుపాయోపేయజ్ఞో నధికారికలిరుకుగ్మప్పడియై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఉపాయత్తిల్) ఇత్యాదియా ల్. స్వతన్త్రీ నే సిద్ధోపాయమెన్నిటవధ్యవసాయరూపమాన వుపాయత్తిల్, “తత్తస్యసదృశస్సు వేత్” ఎన్టు స్వశక్తియై విట్టు పారతన్త్ర్యత్తైనోకిగ, లజూభవనత్తిలే పెరుమాళి వటవుపార్తిరున్ద పిరాట్టియైప్పోలే, ఉపాయాధికారియమ్ స్వరక్షణార్థ వ్యాపారశక్తియైవిట్టు, స్వయత్నానర్హస్వరూపత్తైయేనోకిగ, చుస్సహమానసంసారత్తిలే స్వతన్త్రీనుడైయ అక్లికారకాలత్తై పార్తిరుకగ వేణుమ్; సభామధ్యేస్త్రీత్వప్రయుక్తలజ్జైయైవిట్టు, భర్తాకగళి రక్షకరెన్నున్నపివట్టియై యుంవిట్టు, కృష్ణనేయాపద్రక్షక నెన్దధ్యవసెన్తు, శరణాగతైయాయ్నిన్దు ద్రాపదియైప్పోలే, లోకికసన్నిధియిల్ తత్సజ్జిహప్ర వృత్తి త్యాగలజ్జైయైవిట్టు, ఉపాయాన్తరజ్జళిలుపాయత్వప్రతిపత్తియైవిట్టు, సులభస్వామియే ఉపాయమెన్దధ్యవసెన్తుక్కి ణ్ణు ప్రపన్ననాయరుకగ వేణుమ్; ఒరుశేషక ఒరుశేషకన్వాశలిలేనాయై యడికగ, అతుపాతామల్ అవనెతిర్ వట, ఇరువ రుమ్మెటుతువట్టుకిగ డకిగజపడియైక్కణ్ణు, ఒరుతుద్రచేతనకతన్నభిమానత్తిలే యెతుజ్జినతెన్ను మివ్వళవైకాగక తనై యళియమాటినపడికణ్ణాల్, పరమచేతననిరువాశలిలే యెతుజ్జినాల్ అవనెన్దుమోవెన్టు తణ్ణియిల్ కుతిత్తు తిరుక్కణ్ణ మజ్జైయిల్ పత్తరావితిరువాశలిల్ కైప్పడైయిలే “నాయేన్ వన్దడైన్దే” ఎన్టు అప్పడియే భావిత్తు పరవ్యాపారమే స్వవ్యా పారమాన్బుడి కణ్ వశర్ నరుళిన తిరుక్కణ్ణమజ్జై యాన్డానైప్పోలే, స్వవ్యాపారయోగ్యజాతిన్తరణమశ్శి * కాన్పరత్త లై శిరత్తుగడత్తలై యిరున్దువాన్బుగళోన్బునాక వేణుమెన్నితార్. సిద్ధోపాయఫలమాన భగవత్తెగ జగర్భ రూపమాయమ్ తద్విషయవిగ్రహమాయమిరుక్కి అ ఉపేయత్తిల్, కైజగర్భాభినివేశియాన ఇళైయ పెరుమాళైయమ్, శ్రీకార్యంనిమిత్త మాకతమ్మైయళియమాటినపెరియవుడై యారైయమ్, ఎమ్మెరుమాన్దిరుమేనియిలే నెరుప్పప్పడిల్ శెయ్ వతే తెన్టుమ్మయిత్తాలే సుకుటుమ్మమాక వణైత్తుక్కిణ్ణు తిరుమేనియైత్యజి త్తప్పిల్లై తిరునత్తాయారరైయరైయమ్, తిరుకుగ్మలొళై కేగ్ ట్టోడుకిజపోతు భర్తాకైయిల్ ప్పిడిత్తుతకైయ, ఉన్నెచ్చిల్ శరత్తెగ్గొళళలాకాతోవెన్టుశరీరత్తైవిట్టు కృష్ణన్దిరువడియైక్కిట్టిన చిన్తయన్ది యైయుమ్మొలవుమ్, ఉపేయాధికారికై జగర్భాభినివేశియాయ్ తత్తదీయప్రేమాన్దతైయాలే స్వశరీరత్తై యళియమాటు వ్బడి ప్రేమాధికనా యిరుకగ వేణుమెన్నితార్. పరసమయికలిట్టతీ తిరునారాయణపురత్తైమ్మెరుమాన్ తిరుమేనియై స్పర్శి యాతపడి, తిరునత్తాయారరైయర్ తమ్మవికొగ్గణ్ణు సుకుటుమ్మమాక తిరునాట్టుకెగ్మన్దరుళినారెన్దరుళిచ్చెయ్వర్.

మూ. - ౧౮. ఉపాయత్తుక్కుపిరాట్టియైయమ్ ద్రాపదియైయమ్ తిరుక్కణ్ణమజ్జైయన్డానైయమ్మాలే యిరుక్క వేణుమ్. ఉపేయత్తుక్కిత్తైయ పెరుమాళైయమ్ పెరియపురైయారైయమ్ పిత్తైతిరునత్తాయారరైయరైయమ్ చిన్తయన్దియైయమ్మాలే యిరుక్క వేణుమ్.

జీ - వ్యా. - అవిషయద్వానిన్ద తెన్టుమిడముమ్, అవిషయత్తినుడైయ వైలక్షణ్యముమ్, అతిల్ ప్రపత్తిపణ్ణుమధి కారికళుడైయ వైలక్షణ్యముమ్, అతిల్ ప్రపత్తిపణ్ణుమధికారికళుడైయ త్రైవిధ్యముమ్, ప్రపత్తియైపాయమాక్కినాల్ వ రుపవద్యముమ్, ప్రపత్తి తన్నుడైయ స్వరూపాదికళుమ్, ప్రపత్తవ్యనే వుపాయమెన్టు మిడముమ్నైతిపాదికగ్మట్టతు.

౧౮, అనన్తరమధికారి శోధనమ్బుణ్ణుకిటతు, ఉపాయముపేయార్థమాకై యాలుమ్, (ఉపేయత్తిలుకప్పుమ్) ఎన్టుమ్, (పరప్ర యోజనప్రవృత్తి ప్రయత్నఫలమ్, తద్విషయప్రీతి వైతన్యఫలమ్) ఎన్టు ముపేయాధికారముమ్, కీర్త ప్రసక్తమాకై యాలుమ్, ద్వ యనిత్యనానవధికారికుగ ఉభయము మపేక్షితమాకై యాలుమ్, ఉపాయోపేయాధికారజ్జళిల్ ఇచ్చేతననిన్నవిన్దపడి యిరు కగ వేణుమెన్టు మత్తై తత్తన్నిస్థరైనిదర్శనమాకిగ కొగ్గణ్ణరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఉపాయత్తుక్కు) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే, (ఉ పాయత్తుక్కు) ఎన్టు. ఉపాయత్తుక్కుధికారియామ్మొ తెన్దపడి, ఉపాయాధికారత్తుకెగ్మన్దపుమామ్; ఇప్పడియే (ఉపేయ త్తుక్కు) ఎన్టుతువుమ్, (ఉపాయత్తిల్) ఎన్టు పారమానపోతు ఉపాయవిషయత్తిలెన్దపడి, ఇప్పడియే ముఖిణ్ణయతువుమ్.

(౧౫)

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానగ్రంథం . అధికారిశోధనమ్.

౫౭

ఆ.వ్యా.—౫౯. ఉపాయాధికారికళుక్కు నిదర్శనభూతరానారీ, అన్యపరైయాన ద్రాపదియిల్ అనన్యపరై
యాన పిరాట్టిక్కు నివృత్త్యధికారత్తిల్ వాశి, పిరోధివర్గత్తై భస్మీకరికర వల్ల శక్తియుణ్ణాకైయుమ్; పిరాట్టియిల్ ద్రాపది
క్కు వాశి ఉటియుణ్ణిటశేలైయైదుక్కుమాట్టాతవశ శక్తియుణ్ణాకైయుమ్,

౬౦ ఇప్పడి శక్తాశక్తైకళా యిరువర్ కళే శేయతతేతెన్న, నాయకశక్తియైయే సొకుమిప్పిరాట్టి స్వపారతన్య
హానియైప్పిటిప్పిక్కుం స్వరక్షణహేతువాన స్వశక్తియైమటువలిడాతపడిప్పిళ్ళే ; స్వశక్తిత్యాగం పరశక్త్యావలబ్ధనమాచ
కమ్. అపత్సఖాకృష్టనెట్టు విశ్వసిస్తు, ద్రాపదిసభామధ్యేయిరుకైయైయుంవిట్టు, పరమపురుషునై శరణమ్ముక్కు స్త్రీత్వ
ప్రయుక్తమానలజ్జయై పితాగలియామల్ విట్టాల్లెన్జిఠార్ ; స్వస్వభావత్యాగం స్వవిశ్వాసవిశేషఫలమాయవద్దతిపథుక్కు.
జాత్యాదికలిలుత్తుప్రసాన తిరుక్కణ్ణమజ్జేయాణ్ణా, స్వజాతిస్వవర్ణానురూపమాన స్వవ్యాపారత్తై వాసనారుదియుడ
విట్టా; పరశక్తియైప్పిటిస్వశక్తియైవిడుకైయుమ్, పరైకరక్షకత్వత్తైప్పిటి స్వరక్షణాభిమానత్తైవిడుకైయుమ్, పరవ్యాపా
రత్తైప్పిటిస్వవ్యాపారత్తైవిడుకైయుమ్, ఉపాయాధికారికృత్యమెన్దపడి.

మూ.—౫౯. పిరాట్టిక్కుంద్రాపదిక్కుంవాశి, శక్తియుమశక్తియుమ్.

౬౦. పిరాట్టిస్వశక్తియైవిట్టాళ్ళే, ద్రాపదిలజ్జయైవిట్టాళ్ళే,

తిరుక్కణ్ణమజ్జేయాణ్ణా స్వవ్యాపారత్తైవిట్టా.

జీ.వ్యా.—౫౯. అవర్ కళైప్పిలే యిరుక్కరేణుమెన్దతికరుత్తై దరిప్పిక్కుకాక, అవర్ కళే తక్కిళ్ళే పడికలై
యడై వే యరుళిచ్చెయ్ కిఠార్ మేల్ ; అతిల్ పిరాట్టియుడైయవుమ్ ద్రాపదియుడైయవుమ్ పడికలై యరుళిచ్చెయ్ కైక్కుడలా
క, ప్రథమత్తిలే యుభయరుక్కుం వాశియైయరుళిచ్చెయ్ కిఠార్, (పిరాట్టిక్కుమ్) ఎన్దుతుడగ్గి. అతావతు - "తత్తస్యసభృశమ్
వేత్" ఎన్దురున్ద పిరాట్టిక్కుమ్, "రక్షమామ్" ఎన్న ద్రాపదిక్కుమ్ తమ్మిల్ వాశి, "శీతోభవ" ఎన్దునెరుప్పెన్దీరాక్కినా
ప్పిలే, "ధగ్ధోభవ" ఎన్దు పిరోధివర్గత్తై భస్మమాక్కి తనై ఎరక్షిత్తుకొరళువల్ల శక్తియుణ్ణాకైయుమ్; స్వయత్నతాలే
పిరోధికలైత్తళ్ళి తనై సొక్కికొరళుప్పార్తలుమ్, సొక్కికొరళుకైక్కిడాన శక్తితనక్కిల్లామైయుమెన్దై.

౬౦. పవమ్ముతరానవర్ కళే శేయతవైతనై యరుళిచ్చెయ్ కిఠార్, (పిరాట్టి స్వశక్తియైవిట్టాళ్ళే, ద్రాపదిలజ్జయై
విట్టాళ్ళే) ఎన్దు. (స్వశక్తియైవిడుకై, యావతు) - నాయకరాన పెరుమాళ్ళే రక్షిక్కుమత్తనైయల్లతు, నమ్ముడైయశక్తియా
ల్ నమ్మెగక్షిత్తుకొరళుకై నమ్మారతన్యత్తుక్కు నాశకమెన్దు స్వశక్తికొణ్ణ కారియంకొల్కాత్తోక్కితై, "అసన్దేశాత్తు
రామస్యతపసశ్చానుపాలనాత్ | నత్వాకుర్చిదశగ్రీవ భస్మభస్మార్హ తేజసా" ఎన్దుళితే. (లజ్జయైవిడుకై, యావతు) -
చుక్కాసనా సభామధ్యేతుకిలై యుటికిటవళిల్, లజ్జావిష్టేయాయ్ కొణ్ణ తానెరుతలైయిడుక్కుకైయన్దికే, ఇర
ణ్ణుకైయ్యుంవిడుకై. పేరళవుడైయాళాకైయాలే పిరాట్టిక్కు పెరుమాళ్ళే రక్షకరెన్దువిశ్వసిత్తు స్వశక్తియై విట్టిరుక్కలా
మ్; అత్తనైయళవన్దికే యిరుక్కచ్చెయ్ తే, మహాపద్దయైలే ఇవ్వళిల్ కృష్ణనే రక్షకనెన్దు మహావిశ్వాసమ్మణి
మహాసభామధ్యే ఇవళే లజ్జయైవిట్టితియే యరితు. (తిరుక్కణ్ణమజ్జేయాణ్ణా స్వవ్యాపారత్తైవిట్టా) అతావతు - స్వ
రక్షణహేతువాన స్వవ్యాపారత్తైవిట్టానెన్దపడి; ఒరు శేవకనుడైయనాయై ఒరు శేవకనడిక్కు, అవనతుపాతామల్ అ
డిత్తవసొడై తిరుప్పాటుతు అవనైయిజొన్దు తానుజుత్తికొళ్ళే వతాక యిరుక్కి అపడియైక్కుణ్ణ, ఒరుత్తుద్రచేత
నా తన్నభిమానత్తిలేయితుగ్గినతెన్దు మివ్వళవుకాక తనై ఎయ్యియమాటినపడి కణ్ణాల్, పరమచేతనసభిమానత్తిలే
యితుగ్గినా లవనెన్దుమోవెన్దు స్వరక్షణవ్యాపారత్తై యడైయవిట్టు, అన్నాయోపాతియాక తమ్మైయనుసన్దిత్తుకొ
ణ్ణ, అప్పోతేవన్దు తిరుక్కణ్ణమజ్జేయిల్ పత్తరావి తిరువాళలిల్ కైప్పడైయిలే పుక్కున్దు కళవళర్ ద్దారెన్దు ప్రసిద్ధమితే.

ఆ-వ్యా.—౬౦. ఉపేయాధికారికృత్యవిశేషజ్ఞతై యరుచిచ్చయేకితార్, (పశియర్) ఇత్యాదియార్. పెరుమ్మశి
యరాయ్ శోటుశమైవతేప్పోతోవెన్టు తుడిత్తుకొన్డా కాన్మైర్ పుప్పార్ “ఉర్రట్టశోటుముణ్ణవేణుమ్ నాట్టుకొడుకిటశో
టు ముణ్ణవేణు మెన్టు మనోరథికుమాపోలే, నాట్టుకుకట్టినకాప్పే కాట్టుకొప్పడి కొడియకాట్టుకు “*పితృవచనప
రిపాలకరాయ్ పెరుమాళ్ ముకమలర్ న్దుపోకిటపోతు, “బాల్యాత్ప్రభృతిసున్నిధిః” ఎన్టు బాల్యస్తుడజ్జే తిరుమొట్టిలిన్జై త్తీన్జై వే
ణ్ణుప్పడి సున్నిధరాన యిలైయ పెరుమాళ్ “నచసీతాత్వయాహీనానచాహమపిరాఘవ! ముహూర్తమపిజీవావోజ లా
న్తత్స్యా వివోద్ధృతౌ” ఎన్టు పిరాట్టిపోల పిరియిర్ స్వసత్తై తరియామైయై మున్నిట్టుప్పి శెన్టు “భవాంస్తు సహవై దే
వ్యో గిరిసానుషురంస్యతే । అహంసర్వజగరిష్యామి జాగ్రతఃస్వపతశ్చతే । పరవానస్మికాకుత్స్య త్వయివర్షశతంస్థితే । స్వ
యన్తురుచిరేదేశేక్రియతామితిమాంవద” ఎన్టు శేషత్వంనిలై నిలుగుప్పడి శేషవృత్తియాన వడిమై శెయ్యవేణుమ్; అతిలి
న్తు శెయ్యవనిన్తు శెయ్యే నెన్నాతే శేషిక్క భిమతమాన వెల్లావడిమైయం శెయ్యవేణుమ్, శెయ్యమిడత్తు స్వాతన్త్ర్యవి
షన్తట్టాతపడి, స్వతన్త్ర్యశేషి యేవిక్కొళ్ళవుం వేణుమెన్టు పార్థితార్; “*సుగ్రీవమారుతి విభీషణ పుణ్యపాదసంభా
రత్తాలే, శోషణదాహన ప్లావనవృణ్ణిన తిరుప్పడైవీట్టిలే, పెరుమాళ్ నాచ్చియారుడ పెరుమ్మాయోడే నాడుకళిక్కప్ప
క్కపుకున్దపోతు, అడిమైక్కుకూట్టుప్పడువా రొరువరుమఃశీకాట్టిలే, తామేయాన తనియిడత్తు తామే యడిమై శెయ్కై
యాకిట స్వయమ్పాకత్తిలే, కైజర్యాభినివేశమాకిట వయశీణ్ణి, పతినాలాణ్ణు అమైవుతలటప్పెరుక్కిన వడియాలే,
మూ.—౬౦. పశియరాయరుప్పార్ అట్టశోటుముణ్ణవేణుమడుకిటశోటుముణ్ణవేణుమెన్నమాపోలే, కాట్టుకుపోకిటపోతు
ఇలైయ పెరుమాళ్ పిరియి ల్రియామైయై మున్నిట్టు, అడిమై శెయ్యవేణుమెల్లా వడిమైయం శెయ్యవేణుమేవిచ్చొళ్ళవుం
వేణుమెన్నార్; వడైవీట్టిలే పుకున్దపిన్బుకాట్టిలే తనియిడత్తిలే స్వయమ్పాకత్తిలే వయశీణ్ణి పెరుక్కిన వడియాలే,

జీ-వ్యా.—౬౦. ఇని ఉపేయాధికారికళిత ప్రధానరాన ఇలైయ పెరుమాళ్ వడియై విస్తరేణ వరుచిచ్చయేకితార్,
(పశియర్) ఎన్టుతుడజ్జే. అతావతు-పశియరాయరుప్పార్ తజ్జళి పశియిన్దనత్తాలే, ఇతుక్కుమున్బాక్కిన శోటుమ్ ఇపోతాకు
కిటశోటుమ్ ఎల్లామ్ నామే వుణ్ణవేణుమెన్టు మనోరథికుమాపోలే, పెరుమాళ్ కాట్టుకొల్లున్దరుళుకిటపోతు, “*బాల్యా
త్ప్రభృతిసున్నిధరాన యిలైయ పెరుమాళ్, వడైవీట్టిలే నిన్టుం పుటప్పడువతుక్కుము న్నేకూడపోవతాక వుద్యోగికి అవడియై
క్కణ్ణు, నీర్ నిల్లు మెన్టు నిర్బన్ధిత్తురుళ, “కురుష్వమామనుచరం వైధర్మ్యం నేహవిద్యతే, కృతార్థోహమ్భువిష్యామితవచార్థః
ప్రకల్పతే “ఎన్టుమ్; గజైక్కడన్దేతినవన్టుమీళవిడుకైక్కుటుప్పాక వనేకమరుచిచ్చయ్య, “నచసీతాత్వయాహీనానచాహమపి
రాఘవ! ముహూర్తమపిజీవావో జలాన్తత్స్యా వివోద్ధృతౌ” ఎన్టుం శొల్లుకైయాలే పిరియిర్ తాముళరాకమాట్టామైయై
మున్నిట్టు “కురుష్వమామ్” ఎన్నవనన్తరత్తిలే, “ధనురాదాయసగుణజ్ఞనిత్రపిటకాధరః । అగ్రతస్తేగమిష్యామిపన్థానమను
చర్యయన్ । ఆహరిష్యామి తేనిత్యం మూలానిచఫలానిచ । వన్యానియాని చాన్యానిస్వాహారాశితపస్వినామ్” ఎన్దైయాలే
స్వశేషత్వానుగుణమాన వడిమై శెయ్యవేణుమెన్టుమ్; తదనన్తరత్తిలే “భవాంస్తు సహవై దేవ్యగిరిసానుషురంస్యతే । అ
హంసర్వజగరిష్యామి జాగ్రతఃస్వపతశ్చతే” ఎన్దైయాలే అతు తన్నిలు మిన్నవడిమైయెన్టు వొరునియతియన్టిక్కే ఎల్లా
వడిమైయం శెయ్యవేణుమెన్టుమ్; పచ్చవటియిలే యెల్లున్దరుళినపోతు, నీరుంనిళిలుంవాయ్ తిరుప్ప తొరుప్రదేశత్తై
ప్పార్తు పర్ల శాలైయెచ్చమైయమెన్న, “ఏవముక్తస్తరామేణ లక్ష్మణస్సంయుతాజ్ఞలిః । సీతాసమక్షంకాకున్దమిదం వ
చనమబ్రవీత్” ఎన్టు నన్దలైయిలే స్వాతన్త్ర్యత్తై వైత్తపోతే పెరుమాళ్ నమ్మైక్కైవిట్టారెన్టు వికృతరాయ్, పిరాట్టిము
న్నిలైయాకకైయ్యుమజ్జలియుమాయ్నిన్టు, “పరవానస్మికాకుత్స్య త్వయివర్షశతంస్థితే । స్వయన్తురుచిరేదేశేక్రియతామితి
మాంవద” ఎన్దైయాలే అడిమై శెయ్యుమళవిల్ స్వాతన్త్ర్యమాకిటదోష జులశాతపడి, ఉచితకైజర్యజ్జళిలే యేవి
క్కొళ్ళవుం వేణుమెన్టు ప్రార్థితారెన్దై. (వడైవిట్టిలే) ఇత్యాది తిరుప్పడైవీట్టిలే యెల్లున్దరుళివన్టు పుకున్దు తిరువభిషేక
వృణ్ణి యరుళినపోతు, తమ్మాడుకూడ వడిమై శెయ్కై కొరువరుమిల్లాత తనికాట్టిలే, తామేయడిమై శెయ్తు కై
జర్యాభినివేశత్తై పెరుక్కుకైయాలే, స్వయమ్పాకత్తిలే వయశీణ్ణి పెరుక్కినవక ఒప్పుణ్ణు తాపోలే,

ఆ వ్యా.—శ్రీభరతాదికళుడకపకున్దడిమై శెయ్తై యాకిల (ఒప్పుణుణ్ణమాట్టా తే) “ఛత్రచామరపాణిస్తులత్తుణోఽనుజగామహా” ఎన్ఱుమశీర్మ తిరుకైగ్గుకుగ్గుణ్ణుకుడుకుగ్గుమాట్టాత (ఒరుతిరుకైగ్గయాలే) తమ్ముడై యవాకారాన్తరమాన (తిరువెణ్ణామరత్తై యుమ్) అత్తైధరిక్కువా శెప్పట్టలై కిల (ఒరుతిరుకైగ్గయాలే) స్వాకారాన్తరమాన (తిరువెణ్ణామరత్తై యుమ్) చేతనసమాధియానవవశ్శుడక, ప్రయోజకకర్తా వాయ్నిన్ఱు (ధరిత్తు) పలర్ శెయ్యునుడిమైయైతా మెరువరే శెయ్తార్.

౬.౧. ఒక్కిన్ద ఉపేయాధికారికళే మూవరుం శెయ్తతే తేన్ద, అవర్ కళిల్ మిథునవిన్దేషత్తిల్ తమ్మైయ్యళియ నూటుమ్ పెరియవుడైయారుమ్, అచ్చేర్నిత్యనూక వేణుమెన్ఱు మజ్జళాశాసనసృజ్ఞుమ్ పిల్వైతిరునత్తైయూరరైయ రుమ్, ప్రేమపారవశ్యత్తాతే కైజుర్యోపకరణమాన తిరుమేనియై అక్కివుక్కిట్ట శరకాకిర వుపేక్షిత్తార్ కళే ;

మూ.—ఒప్పుణుణ్ణమాట్టా తే, ఒరుతిరుకైగ్గయాలే తిరువెణ్ణామరత్తైయమ్ ధరిత్త డిమై శెయ్తార్.

౬.౨. పెరియవుడైయారుమ్ పిల్వైతిరునత్తైయూరరైయరుముడమ్మై యుపేక్షిత్తార్ కళే .

జీ.వ్యా.—శ్రీభరతాద్వాన్దకగ్గుమానవర్ కళోడొకగ్గుత్తాముమో రడిమై శెయ్తునిటగ్గుమాట్టా తే, తిరువెణ్ణామర కుగ్గుడైయెడుకై, తిరువెణ్ణామరవృరిమాటుకై యాకిల ఇరణ్ణడిమై యేకకాలత్తిలే శెయ్తార్తెన్. ఇన్దవుత్తాన్దన్తా శ్రీరామాయణ త్రిలిప్తై; “ఛత్రచామరపాణిస్తులత్తుణోఽనుజగామహా” ఎన్ఱు శ్రీరామాయణమన్ఱోవెన్ఱిల్, కాట్టుకెగ్గున్ద రుళు వతుకుగ్గుమున్నే తిరువభిషేకార్థమాక వలజురిత్తు. తమ్ముడైయదివ్యాన్దః పురత్తిల్ నిన్ఱుమ్మరప్పట్టు, చక్రవర్తిమాళి కై యెనొకిర తిరుత్తేరిలేయేటి పెరుమాళెగ్గున్దరుళుకిజపోతు, ఇలైయ పెరుమాళే శెయ్తవుత్తాన్దమాక తిరువయోధ్యా కాన్డత్తిలే శొల్లప్పట్టతాకై యాలే ఇవ్విడత్తుక్కుతు శేరాతు; ఆనాలివరెకొణ్ణిప్పడి యరుళిచ్చెయ్తారెన్నిల్ పార్వపురాణ ప్రక్రియైయాలే యరుళిచ్చెయ్తార్, “అభతస్సిన్దినే పుణ్యే శుభలగ్నే శుభాన్వితే । రాఘవస్యాభిషేకార్థం మజ్జళాచ్చక్రి రేజనాః” ఎన్ఱుతుడగ్గే పరకగ్గుచ్చొల్లికొణ్ణువన్ద, “మన్త్రపూతజలై శ్శుడైర్దునయన్సంశితవ్రతాః । జవన్తోవైష్ణవాన్ సూక్తా చతుర్వేదవయాన్ శుభాన్ । అభిషేకం శుభాచ్చక్రః కాకున్దజ్జగతాన్వతిమ్ । తస్మిన్ శుభతమేలగ్నే దేవమన్దభయోదివినిసే దుః పుష్పవన్దాశివవన్దశ్చ సమన్తతః । దివ్యాన్బరైరుచ్చవకై శ్చదివ్యగన్ధానులేపనైః । పుష్పైర్నావిదైర్దివ్యైర్దేవ్యాన హరఘూర్వహః । అలజ్యుతశ్చ శుశుభేనుభిర్వేదపారగైః । ఛత్రాచ్చచామరందివ్యమ్ ధృతవాణలత్తుణస్తథా । పార్శ్వే భరతశత్రుఘ్నా తాళవృన్దేవివేజతుః । దర్పణన్మృదకా శ్రీమాన్ రాక్షసేన్ద్రోవిభీషణః । దధారపూర్ణకలశం సుగ్రీవోవా నరేశ్వరః । జామ్యవాంశ్చమహాతేజాః పుష్పమాలాం మనోహరామ్ । వాలిపుత్రస్తృతామ్బులం సకర్పరందదౌప్రియాత్ । హ నూమాన్ దిపికాందివ్యాం సుపేణస్తుధ్వజం శుభమ్ । పరివార్యమహాత్మానం మన్త్రిణస్సముపాసితే” ఎన్ఱు పార్వపురాణత్తిల్ ఉత్తరఖణ్డత్తిల్ నాన్బుత్తొన్ఱుతా మధ్యాయత్తిలే శొల్లప్పట్టతే. “ఛత్రాచ్చచామరందివ్యంధృతవాన్” ఎన్ఱు తోశీర్మవితే. (తిరువెణ్ణామరకుగ్గుడైయెయమ్ తిరువెణ్ణామరత్తైయమ్ ధరిత్తు) ఎన్ఱరుళిచ్చెయ్తతు.

౬.౩. (పెరియవుడైయారుమ్ పిల్వైతిరునత్తైయూరరైయరుముడమ్మై యుపేక్షిత్తార్ కళే) శ్రీజకాయమహారా జరై పెరియవుడైయా రెన్ఱాయత్తు నమ్మతలిక శరుళిచ్చెయ్తవతు; ఇవర్ తాన్ పచ్చవటియిలే పెరుమాళెగ్గున్దరుళి తమ్మై యగ్గేకరిత్తు “ఇహవత్స్యమిసామిత్రే సార్థమేతేనపక్షిణా” ఎన్ఱవన్ఱుతుడగ్గే తిరువడికళుకుగ్గు మికవున్పరివరాయ్ పె రుమాళెగ్గున్దరుళియరుకిర అ దివ్యాశ్రమత్తుకుగ్గు ఆసన్నమాక వర్తియానిటగ్గుచ్చెయ్తే, అదిన్దితమాక రావణాన్ద పిరాట్టియెప్పిరిత్తుకొణ్ణుపోక, అపోతు పిరాట్టి ఇవరై యెరువ్వుత్తి మేలేకణ్ణు, ఎన్ఱై యివనిప్పడి యవహరిత్తుకొణ్ణు పోకానిన్ఱా నెన్ఱు ఇవర్ పేరైచ్చొల్లికుగ్గుప్పిడ, ఉరజ్జుకిల వివర్ అన్దవార్తన్దనియై కేగ్గుణర్న్ద, రావణాకొణ్ణుపోకి ల పడియొకగ్గుణ్ణు, ఉనకిర తాకాతుకాణెన్ఱు ధర్మోపదేశవృజ్ఞినవళవిలవకేళామైయాలే, నమ్మని నొడితుకణ్ణిరుక్కుక్కు డవోమల్లోమ్, యుద్ధప్పణ్ణి మీక్కుకుగ్గుతలిత్తైయాకిల్ ముడితల్ శెయ్యుక్కు డవోమెన్ఱుధ్వవసిత్తు, అతెలపరాక్రమరాకైయా లే అవనొడే మహాయుద్ధత్తైప్పణ్ణి, అవకై య్యా లేయడిపట్టువిట్టున్ద తమ్తిరుమేనియైవిట్టారిత్. పిల్వైతిరునత్తైయూరరై యర్ సకుటున్బమాక తిరునారాయణపురత్తిల్ వేదనారాయణప్పెరుమాళై సేవికగ్గుచ్చెన్ఱు పుకున్దవళవిలే, పరసమయిక లే అన్దకోయిలే అగ్నిప్రత్యేవణ తైప్పణ్ణి, ఉల్లునిన్దవర్ కళెల్లాం పురషట్టోడిపోకచ్చెయ్తే, అన్దవెమ్మెరుమాన్దిరుమేని కగ్గుళివువరుకిలపడియొకగ్గుణ్ణు సహోక్కుగ్గుమాట్టాత ప్రేమాతిశయత్తాలే, తాముమొక్కుముడివతాక వధ్యవసిత్తు అవర్ కళై యాలే, పిల్వైతిరుమివరై విట్టుప్పోకోమెన్ఱునిటగ్గు, అవర్ కళున్దాముజ్జూడవతుకుగ్గు లేనిన్ఱుతిరుమేనియైవిట్టారెన్ఱుప్రసిద్ధమితే.

ఆ-వ్యా.—“చింతయన్తీజగత్సృతివ్వరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్, నిరుచ్ఛాన్వసతయాము క్తిజ్ఞతాన్యాగోపకన్యకా” ఎన్టు భర్తావర త్తక్షేపుపట్ట చింతయన్తికుర, అపో తేకృష్ణానుభవవృష్ణిపైతావల్ తువణ్ణపుడమ్ము, ఇవళు పేక్షిత్తు విడవేణ్ణాతపడి, కృష్ణవిగ్రహస్నేహమాత్మావై యితాజ్ఞాకొండ్లుఅవద్దిరువడికిలే శేరగ్క్లాల్ వతాయ్, నివైవలతన్నడైయే విట్టుపోయ్తు.

౬౩. ఇన్ద్రపుభయవిధాధికారికల్ అనుష్ఠానతాత్పర్యతైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఉపాయత్తుకు) ఇత్యాదియాల్ స్వప్ర పృత్తినివృత్తిరూప ప్రసత్త్యపాయత్తుకు ఒరువనధికారియామోబ్బతు, నిదర్శనమాన మూవనైయుమోబ్బలే స్వరక్షణహేతు నాన స్వయత్తశక్తియుమ్, త్యాగస్వీకారక్షళిల్ పితార్ లిక్రప్పణ్ణులజ్జైయుమ్, స్వపారతన్యవిరుద్ధమానయత్నముమ్, తత్తదన్ద స్వరూప ఉపాయశక్త్యాకులైయవేణుమ్. అనురూపమానపుపేయత్తుకధికారియామోబ్బతు, నిదర్శనమాననాల్ వ నైయుమోబ్బలే కైజుర్యప్రేమముమ్, ప్రేమత్తాలే తన్నుడమ్మై పేణామైయుమ్, విగ్రహానుభవమృతావిడిల్ ముడియు వ్బడి తరియామైయుమ్, ఉభయవైలక్షణ్యప్రకాశత్తాలే వుణ్ణాకవేణుమ్; ఇప్పడి శైయావిడిల్ తత్తదధికారిపూర్తియిల్లై.

౬౪. పిల్లైతిరునత్తైయూరరైయర్ వలియతిరుమేనియై త్యజకైశాన్త్రువిరుద్ధమమ్మో వన్నపరిహరిక్కితార్ మేల్,

మూ.—చింతయన్తికురడమ్ము తన్నడైయేపోయ్తు.

౬౩. ఉపాయత్తుకుశక్తియుమ్ లజ్జైయుమ్ యత్నముమ్ కునైయవేణుమ్;

ఉపేయత్తుకు ప్రేమముం తనై పేణామైయుం తరియామైయుం వేణుం.

జీవ్యా.—(చింతయన్తికురడమ్ముతన్నడైయేపోయ్తు) అతావతు—“కాచిదావసధస్యా నైస్థిత్యాదృష్టా బహిష్కరుమ్! తన్మయత్వేనగోవిందం దశ్యేమీలితలోచనా । తచ్చిత్తవిమలాక్షోదా క్షీణపుణ్యచయాతదా! తదప్రాప్తిమహాదఃఖ విలీనాశే షపాతకా! చింతయన్తీజగత్సృతి వ్వరబ్రహ్మస్వరూపిణమ్ । నిరుచ్ఛాన్వసతయాము క్తిజ్ఞతాన్యాగోపకన్యకా ” ఎన్టుపడి యే తిరుకురవై యినిన్టుమ్ తిరుకురలలో శైయై శేరగ్క్లాల్, శ్రీబృందావనత్తేటపోకపురప్పట్టవళవిలే, గురుదర్శనత్తాలేపోకమాట్టా మల్ నిన్టు, కృష్ణనైధ్యానవృణ్ణి, తద్గతచిత్తైయాకైయాలేవన్ద నిర్మలసుఖత్తాలుమ్, తదప్రాప్తినిబన్దనమాన నిరవధికదఃఖత్తాలుమ్, ప్రక్షిణాశేషపుణ్యపాపైయాయ్, తత్పరణం శెల్లానిటర్ తత్ప్రాప్త్యలభాభక్షతాలే ధరిక్రమాట్టామల్ మూచ్చ డక్కుకైయాలే, ఇవళుకుత్తా నుపేక్షిక్రవేణ్ణాతపడి దేహమ్ తన్నడైయేవిట్టుకొండ్లునిన్టతెన్దై.

౬౩. ఆక యిప్పడి నిదర్శనభూతర్ పడికలైచ్చొల్లి, ఇని యివర్ కలైప్పోలే యిరుక్ర వేణుమెన్టత్తికారుత్తై యరు లిచ్చెయ్కితార్, (ఉపాయత్తుకు) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే. అతావతు - ఉపాయత్తు కు ధికారియామోబ్బతు తన్న డైయరక్షణదానే పణ్ణికొండ్లుకైకురటుప్పాన శక్తియుమ్, తావ్పరిగ్రహిక్కిట వుపాయత్తుకు విరోధికళానవరీణ్ణా వి డుమళవిల్, నాట్టార్ శిరికురమతుకుర వ్వుశుమ్లజ్జైయుమ్, తకపారతన్యవిరోధియాన స్వయత్నముమ్ కైవిడవేణుమ్. ఉపేయత్తుకధికారియామోబ్బతు శేషియైప్పిరియా లేనిన్టు ఎన్ణావడిమైయు మవనేవల్ పడి శైయ్యవేణుమెన్నుమ్ ప్రేమము మ్, అత్తలైక్కిరుతీడ్డువరిల్ అతుకణ్ణాశీగ్రామల్ తన్నుడమ్మైయుపేక్షిక్రయుమ్, తద్విగ్రహానుభవాలాభత్తిల్ తరి యిరుక్రమాట్టామల్ మూచ్చడక్కుప్పడియాకైయుం వేణుమెన్టపడి. ఆకైయాలే అవర్ కలైప్పోలేయిరుక్రయాలావతు-ఇవ్వ ధికారణ్ణలై యుడైయరాకైయెన్టు కరుత్తు.

౬౪. “విష్ణోఃకార్యం సముద్దిశ్యదేహత్యాగోయదాకృతః! తదావై కుణ్డమాసాద్య ముక్తోభవతిమానవః” ఎన్టా గేన్ద యపురాణత్తిలుమ్, “దేవకార్యపరోభూత్వాస్వాన్తనుంయః పరిత్యజేత్ । సయాతివిష్ణుసాయుజ్య మపిపాతకకృన్దరః” ఎన్టు వాయవ్యత్తిలుమ్, “రజనాథంసమాశ్రిత్య దేహత్యాగంకరోతియః । తస్యవంశే వృతాసుర్వేగచ్ఛన్తా వ్యత్యన్తికం లయమ్” ఎన్టు వామనీయత్తిలుం శొల్లుకైయాలుమ్, విశేషిత్తు అశ్వమేధికపర్వత్తిల్ వైష్ణవధర్మశాస్త్రుల్ పశ్చిమాధ్యా యత్తిలే “అగ్నిప్రవేశం యశ్చాపికురుతేమద్గతాశ్చనా । సయాత్యగ్నిప్రకాశేన విమానేనమమాలయమ్ । ప్రాణాన్స్త్య జతియోమర్త్యమాప్నుసన్నోఽప్యనాశకమ్! బాలసూర్యప్రకాశేన వ్రజేద్యానేనమద్గ్రహమ్” ఎన్టు భగవాన్దానే యరుళి చ్చెయ్కైయాలుమ్, ఇప్పడి మోక్షసాధనమాక చ్చొల్లప్పడుకిట భగవదర్థమాన స్వదేహత్యాగమ్, అనన్యసాధననాన వివ నుకుర త్యాజ్యవన్తో, ప్రపన్నరాయరుక్కిట పిల్లైతిరునత్తైయూరరైయరిత్తై యనుష్ఠిప్పానెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్,

జ-వ్యా. — (ఇవనుకు) ఇత్యాదియాల్. భగవత్ప్రేమాన్ధనాన వివనుకు, “ఇదజుర్-ర్యాత్” ఎన్నిటి విధిప్రయుక్తమాయ్ కోపాదిహేతుకమాయవరుమసిద్ధమాన శరీరత్యాగతైయితే, విధ్యతిక్రమభీతియాలే వరున్దిత్యజిక్-లావతు; ప్రాప్తవిషయరాగపాప్తమాయ్ విధ్యనుసారవృణ్ణివొట్టాత రాగపేరితస్వశరీరత్యాగతై వరున్దియుమ్త్యజిక్-లావణ్ణితితే. స్వదోషత్తాలే వరుమతిలే దోషంవరుమిత్తనైయల్లతు, పాప్తరాగత్తాలే వరుమతిలే దోషప్రసక్తమే యిల్లెయెప్తవడి, “మన్నిమి త్తక్రతంపాపమపిధర్మాయకల్పితే । మామనాదృత్యధర్మోపిపాపంస్యాన్యప్రభావతః” ఎన్టానిన్దితితే.

౬౫. స్వశరీరత్యాగరూపస్వయత్నమ్ పారతన్యదూషణమాకాతోవెన్న, ఉపాయాధికారికామల్లతు ఉపేయాధికారికు-దూషణమాకాతెన్దితార్, (ఉపాయత్వ) ఇత్యాదియాల్. స్వతన్త్రవస్తువే పుపాయమెన్టు పరతన్త్రవస్తువను సన్నికి-లు పుపాయత్వానుసన్ధానమ్, తనైయత్తురుమ్మనలుకు-లావణ్ణితితే పడి స్వయత్న నివర్తకమాయరుకు-లు; నిత్యశేషివిగ్రహమే నిత్యోపేయమెన్దిట తద్విగ్రహవైలక్షణ్యజ్ఞానానురూపమాన పుపేయత్వానుసన్ధానమ్, తురుమ్మెన్టువొడువబడి తనైయత్నస్వయత్నత్తిలే ప్రవర్తిష్పికు-మ్ స్వతన్త్రనిత్యోపాయోపేయానుసన్ధానమ్ నివృత్తిప్రవృత్తినిన్దియై ప్పిటప్పిత్తు, ఉభయాధికారతైయమ్ నిలైప్పికు-మెన్టువడి.

౬౬. ప్రవర్తకమాన దుర్నివార తత్త్వాన్వయమెతుశేయవియాతెన్దితార్ మేల్ (అపాప్త) ఇత్యాదియాల్. స్వరూపనాశకమాయ్-కొణ్ణిపాప్తమాన హేయవిషయజ్ఞిలే, ఒన్టాలుం మీళాతపడి సక్తనానవ, అవిషయన్దనకు-వరున్దియుం లభిక్-వేణుమెన్టు అతిసాహసజ్ఞైకో-లి తనైయత్తియమాటియిరానిన్టాల్, స్వరూపవర్తకమాయ్ కొణ్ణిపాప్తమాయ్ నిరతిశయభోగ్యమాన భగవద్విషయతై లభిక్-వేణుమెన్టుమ్ అనివారితపాప్తవణ్య పరవశనాన పుపేయాధికారికు, తనైయత్తియ మాటుమ్మడియాన ప్రవృత్తివిశేషమున్టామెన్టు మిడమ్కిమ్మునర్మాయ సిద్ధమితే యెన్దితార్. ఒరువేశ్యాసక్త అవళుకు-వ్యాధియాట పార్థిత్తు ఒరుదేవతైకు-తన్దలైయలుత్తుకొ-డుత్తా నెన్దరుళిచ్చెయ్వర్. మూ — ౬౮. ఇవనుకు-వైధమాయ్-వరుమతిలే త్యజిక్-లావతు; రాగపాప్తమాయ్-వరుమతు త్యజిక్-లావణ్ణితితే.

౬౯. ఉపాయత్వానుసన్ధానమ్ నివర్తకమ్; ఉపేయత్వానుసన్ధానమ్ ప్రవర్తకమ్. [జ్ఞానితే.

౭౦. అపాప్తవిషయజ్ఞిలే సక్తనానవ నతులభిక్-వేణుమెన్టురానిన్టాల్, పాప్తవిషయ ప్రవణనుకు-చ్చొల్ల వే

జీ-వ్యా. — (ఇవనుకు) ఎన్టుతుడజ్జి. అతావతు “ఇదజుర్-ర్యాత్” ఎన్టెరువిధిప్రయుక్తమాయ్ వరుమతిలే ప్రాప్తప్రాప్తవివేకవృణ్ణి యివనుకు-కై-విడలావతు; అన్దనన్దికే-తకవిరహత్తిలాశ్రిబిప్పికాతపడి భోగ్యముమాయ్ ప్రాప్తముమానవిషయత్తిలే రాగప్రయుక్తమాయ్-వరుమతు, వరున్దియుమ్ కై-విడప్పికాతిలే యెన్దై.

౭౧. వైధమాయ్-వరుమశవిల్ సుత్యజమాయ్, రాగప్రాప్తమాయ్-వరుమశవిల్ దుస్త్వజమావానెన్దెన్నవరుళిచ్చెయ్-కితార్, (ఉపాయత్వ) ఇత్యాదియాల్. (ఉపాయత్వానుసన్ధానం నివర్తకమ్) ఎన్టు - వైధమాయ్-వరుందనైయిల్ దేహత్యాగరూపప్రవృత్తియిల్ ఉపాయత్వానుసన్ధానంనడకై-యా లే, అవ్వనుసన్ధానమివనై సాధనతయా సమ్ప్రతిపన్నమాన ఇదేహత్యాగరూపప్రవృత్తియిన్దం మీళువికు-మెన్టువడి; (ఉపేయత్వానుసన్ధానమ్) ఎన్టు - రాగప్రాప్తమాయ్-వరుందనైయిల్, ఇవిషయత్తుకు-హానివరక్-జ్ఞిరుప్పతిల్ ముడికైయెనల్ల తన్తు దేహత్యాగన్దనైయ్-పురుషార్థమాక వనుసన్దికై-యా లే, అవ్వనుసన్ధానమివనై యతిలే మూళువికు-మెన్టువడి. — అన్దికే-వైధమాయ్ వరుమ్మోతు భగవద్విషయత్తి లుపాయత్వానుసన్ధాన మితుకు-నివర్తకమ్; రాగప్రాప్తమాయ్-వరుమ్మోతు అవిషయత్తి లుపేయత్వానుసన్ధాన మితుకు-ప్రవర్తకమెన్నపుమామ్.

౭౨. ఇప్పడి వారుసాధనబుద్ధ్యావన్దికే-తద్విషయప్రావణ్యాతిశయత్తాలే స్వదేహత్వైవిడుమ్మడియాన నిలైవిల్లెయ్-కు-డుమోవెన్న వరుళిచ్చెయ్-కితార్, (అపాప్త) ఇత్యాదియాల్. అతావతు - స్వరూపప్రాప్తమల్లాత హేయవిషయజ్ఞిలే ప్రవణనానవ, తనైయత్తియమాటియాకిలు మవిషయతై లభిక్-వేణుమెన్టు, స్వదేహత్యాగత్తిలే ప్రవర్తియానిన్టాల్, స్వరూపప్రాప్తమాన విలక్షణవిషయత్తిలే ప్రవణనానవనుకు-అవిషయతైప్పిటి తనైయత్తియ మాటుకైయాకిటవితు కూడుమెన్టుమిడమ్ కిమ్మునర్మాయ సిద్ధమన్టోవెన్దై. ఒరువేశ్యయళివిలే ఒరువనతిసక్తనాయ్-కొణ్ణి హారుమవనాయ్, అవళుకు-వ్యాధికనక్-వన్దవళిలే, ఇవళాటియెన్దురున్దవాతే నానెన్దలైయలుత్తుత్తుకిలే నెన్టు ఒరుదేవత్తుకు-ప్రార్థిత్తు, పిన్న్. తన్దలైయలుత్తుకొ-డుప్పతుం శేయ్-తానెన్టు ప్రసిద్ధమితే.

ఆ-వ్యా—౬౭. ఇంద్రప్రేమకార్యప్రవృత్తి, ఉపాయాధికారికుః పోలపుపాయా నర్తతమాకా తెన్దితార్ మేల్, (అనుష్ఠానముమ్) ఇత్యాదియాల్. పూర్వాధికారికుః ణ్డాన స్వశక్తిత్యాగాది విశిష్టానుష్ఠానమ్, ఉత్తరాధికారిళిల్ ఒరు వరుణ్డానస్వశరీరత్యాగమాకిట పాపరదృష్ట్యాతోష్టకిట వననుష్ఠానముమ్, స్వతంత్రకృత్యమాన పుపాయకోటియి లాగు పడియాలమన్వయియాతు; స్వరూపత్తిలు మ్పాప్ర్యత్తిలుమన్వయికుమి త్తనై.

౬౮. ఇప్పావణ్యమ్ విశిష్టవేషవిరోధియిలే మూట్టుకిటవశవేయో, నిమగ్నప్రవేశ విరోధికళిలుం మూట్టుకిటత్తిల్లె యోవెన్దితార్ (అనన్యోపాయత్వముమ్) ఇత్యాదియాల్. “నారాయణనే - పత్యైతరువాన్” ఎన్నిటవనన్యోపాయత్వముజులై యువ్బడియాన, “నోటిన్న్ద నొమ్మిన్న్దకుః టికోగ్” ఎన్నిటపుపాయా నర్తప్రవృత్తియిమ్, “ఉనకే నామాటా చెమ్వోమ్” “ఉనకే యాళాయ్ టిరికిట్టోమ్” ఎన్నిట వనన్యోపేయత్వముజులై యువ్బడియాన, “యామణివోమ్” “నమకే నలమాతలిల్”, ఎన్న్ద స్వరసత్వాన్వయమాకిట ఉపేయా నర్తప్రవృత్తియిమ్ * తేవాతి తేవనై చ్చేవికైయాకిట వనన్యదైవత్వముజులై యువ్బడియాన, “ఉన్నెయుముమ్మి యైయు న్దొమ్మి తే” ఎన్నిట వనన్యశేషత్వ విరుద్ధప్రవృత్తియిమ్, ఉపేయప్రావణ్య మడియాక: “* మయర్ వటమతిసలమరుళప్పెళిత్త తేళియకణ్డవర్ కళుకు ముణ్డాకకాణానిన్దోమి తే.

మూ:—౬౭. అనుష్ఠానముమననుష్ఠానము ముపాయకోటియి లన్వయియాతు.

౬౮. అనన్యోపాయత్వముమనన్యోపేయత్వముమనన్యదైవత్వముమ్
కులై యువ్బడియాన ప్రవృత్తి కాణానిన్దోమి తే.

జీ వ్యా—౬౭. ఉపాయోపేయాధికారజ్ఞకుః డలూక మ్మిత్తంశోన్నవనుష్ఠానశ్లో పోలన్ది కే, ఉపాయతయా శాస్త్రసిద్ధమాకైయాల్, అనన్యసాధనముకు అనుష్ఠానమానవిన్ద దేహత్యాగమ్ రాగప్రాప్తమాకైయాల్ చున్న్ద్యజమా యిరున్దలేయాకిలుమ్, ఉపాయకోటియిలే అన్వయిత్తన్దినిగ్గాతే యెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (అనుష్ఠానముమ్) ఎన్న్దతుడన్ది ఆతావతుఅనుష్ఠానమాకచ్చొన్న స్వశక్తిత్యాగాదికళుమ్ ప్రేమాదికళుమ్ ఉపాయోపేయాధికారాన్తరూప్తమాకైయాల్ ఉపాయకోటియిలన్వయియాతాపోలే, అనుష్ఠానమాకచ్చొన్న స్వదేహత్యాగముమ్, ఉపాయబుద్ధ్యావనుష్ఠితవన్ది కే రాగప్రాప్తమాకైయాల్ ఉపాయకోటియిలే అన్వయియాతు; ఉపేయాధికారత్తి లన్తర్భవికు మత్తనైయెన్దై ఉపాయతయాశాస్త్రసిద్ధమేయాకిలుమ్, ఉపాయబుద్ధ్యానుష్ఠితమానతు కేయి తే పుపాయత్వముళుతు; అజ్ఞనన్దాకిల్ ప్రపన్న నానవ ఉపాయబుద్ధి యటప్పణ్ణకిట పుణ్యదేశవాసాదికళు ముపాయకోటియిలే యన్వయిక్త వేణుమి తే.

౬౮. అన్ది కే యిన్దప్రవృత్తి తానుపాయకోటియిలే అన్వయిత్తతాకిలుమ్ అనన్యోపాయత్వత్తుక్కున్న్దైతల్ వరు మిత్తనైయి తే, అతు పేమపరవశరగ వద్యమన్దైన్దైక్తాక పేమపరవశర్ ప్రవృత్తికలై దర్శిప్పిక్కితార్, (అనన్యోపాయత్వముమ్) ఎన్న్దతుడన్ది అనన్యోపాయత్వజులై యువ్బడియాన ప్రవృత్తియావతు - “తిరున్దవేనోటిన్న్దే” “నోటిన్న్ద నొమ్మిన్న్దకుః టికోగ్” “కుతిరియాయ్ మడలూర్ న్దుమ్” “ఓతినామమ్” “ఉరాతొళియే” “వారార్ పూమ్బెచ్చెమడల్” “ఉలకటియూర్ వణాన్” “మన్దియపూమ్బెచ్చె మడల్” ఎన్న్ద నొమ్మిన్న్దొత్తొ మడలెడుకై ముతలానవ్యాపార జ్ఞళిలేయిక్కికై. అనన్యోపేయత్వ జులై యువ్బడియానప్రవృత్తి యావతు - అత్తలెకటిశయత్తై విలైకైయే పురుషార్థమెన్దిరుకై త్తవిర్ న్దు, “నమకే నలమాతలిల్” ఎన్న్దమ్, “తూమడల్ తణ్ణన్ద్రాయ్ మలర్ కొణ్ణుళూడువోమ్” ఎన్న్ద వనకటిశయన్దేత్తుడన్దై. అనన్యదైవత్వముజులై యువ్బడియానప్రవృత్తి యావతు - “కామతేవా పున్నెముయుమ్మియైయున్దొమ్మి తే” “పేళువతోన్న్దొణ్ణెమ్మెరుమాన్” ఎన్న్ద కామన్దకలిలే దేవతాబుద్ధిపణ్ణి యారాధికై. (కాణానిన్దోమి తే) ఎన్న్దతు - ప్రాప్యవస్తువిల్ ప్రావణ్యాతిశయత్తాలే పేరళపుడైయవర్ కళి పకలిలు ముణ్డాకకాణానిన్దోమి తే యెన్దై. మున్బుశొన్నప్రవృత్తి కుపాయకోటిన్వయం వస్తుగత్యావరు మెన్న్దకొళుకిటమాత్రమి తే; అజ్ఞనన్ది కే నేతే పుపాయబుద్ధ్యావనుష్ఠితమానవైయి తేయివై; ఆకైయాల్ ప్రేమపరవశరితు అవద్యమన్దైన్దై కరున్దు.

ఆ-వ్యా.—౬౯. పారతన్యభోగత్వా నన్యార్థత్వ భజ్జకణ్డళాన విస్తప్తప్రతికల్పే, హేతుభేదతైష్ఠిరీభి న్నా ఘృణ్డళా యిరుక్కుమెన్దితార్, (జ్ఞానవిపాకమ్) ఇత్యాదియాత్. సా త్మాతాగర జ్ఞానత్విక విశేషపరిపాకరూప భక్తికా ర్యమాంక ర్తవ్యాక ర్తవ్యవివేక తిరోధాయక పారవశ్యరూపమాన వజ్ఞానత్వాత్, భక్తిపరవశ్యరూప స్వశరీరత్యాగకామభ జ్జనాదియాం వరుమవైయానవృత్తి విశేషజ్ఞేల్లామ్, న్నాఘృణ్డళుమాయ ప్రార్థనీయజ్ఞు ముతైయాల్ అడికగ్రాజ్ఞుపె టుమ్. జ్ఞానదశైయిల్ వరుమజ్ఞానకార్యజ్ఞళాయత్తు స్వరూపహానిమైప్పిటప్పిక్కుమత్తనైయల్లతు, భక్తిపారవశ్యదశైయి ల్ వరుమజ్ఞానకార్యం స్వరూపవర్ధకమత్తనై యెన్ఱపడి.

౭౦. ఇన్దభక్తిపేరితవృత్తికల్పే, పూర్వభావియాన పుపాయప్రతిబంధకణ్డళాకాతెన్దితార్ మేల్, (ఉపాయఫలమ్) ఇత్యాదియాత్. ఉపాయజ్ఞానానన్తరభావియాన ఉపేయపావణ్యకార్యజ్ఞళాయ్ కొంజ్ఞు ఇవైయున్దాకైయాల్, ఉపాయత్విక ఫలమాయ్; ఉపాయస్వీకారానన్తరభావికళాన “* ఆనుకూల్యాదికల్పే హేతే, భగవత్తైగ్రజగ్ర రూపాపే యత్తిలే అన్తర్భూతమాయిరుక్కిట కామభజ్జనాదియాన వివైతనక్కు, పూర్వభావియానపుపాయత్తుక్కు అనుదయాపా దకప్రతిబంధకమాకాతు శేషికగ్రతిశయకరణ్డళాకైయాల్ కైజగ్రరూప సిద్ధసాధ్యసమానమెన్దితార్.

౭౧. తత్త్వాప్యర్థమాకవరుమివశీభూత్తు సాధనత్వద్వావరీల్ తత్త్వెన్దెన్దితార్, (విశమ్భాసహమ్) ఇత్యాదియా ల్. ఫలవిశమ్భుత్తైసహియా తెన్ఱన్ఱోసిద్ధసాధనన్తనక్కు ఉపాయాన్తరజ్ఞలైష్ఠిరీవేదీమన్దాకిటతు; అత్తైష్ఠిరీపుష్ విశ మ్భాసహత్వమివశీభూత్తైయతిశయిత్తిరుక్కైయాల్, ఇవై తానుం సిద్ధోపాయ విశేషజ్ఞళానాల్ వరున్దెన్ఱెన్ఱు కరున్తు. ఇవనివశీలేముయల్ వత్తుము న్నేఅవనైత్వరిత్తున్దొన్ఱువరప్పణ్ణుమవైయితేయివై. ఆనాల్ సిద్ధోపాయద్విత్వంవారాతోనె న్నవేన్దొ, ఒన్ఱుజ్ఞానదశైయిలు మొన్ఱు భక్తిదశైయిలుంవరుకైయాల్; ఏకదశైయిల్ వరిలితే సమవికల్పంవరువతు.—అన్ఱి కేగ్ర శేషికగ్రతిశయకరమాకైయాల్ సాధ్యమానకైజగ్ర సమానమాయ్, ఇతరసాధనజ్ఞళే పోలన్ఱియేఫలవిశమ్భాసహమా యిరుక్కు మెన్దితే సిద్ధసాధనత్తుకేగ్ర శీర్మమ్; అప్పడియైవైయు మెన్ఱు (సాధ్యసమానత్తై) మేలేకూట్టియు మరుళిచ్చెయ్వర్.

మూ.—౬౯. జ్ఞానవిపాక కార్యమాన వజ్ఞానత్వాల్ వరుమవైయెల్లా మడికగ్రాజ్ఞు పెటుమ్.

౭౦. ఉపాయఫలమాయపేయాన్తర్భూతమాయిరుక్కుమతుపాయప్రతిబంధకమాకాతు.

౭౧. సాధ్యసమానమ్ విశమ్భాసహ మెన్దితే సాధనత్తుకేగ్ర శీర్మమ్.

జీ-వ్యా.—౬౯. ఇత్తనైయుజగ్రలక్కుతాల్ వన్దవైయితే; అజ్ఞానమూలమాయ వరుమవైయెన్ఱు మాదరణీయమ వై యెన్ఱవరుళిచ్చెయ్కితార్, (జ్ఞాన) ఇత్యాదియాల్. (జ్ఞానవిపాక, మావతు) - “జ్ఞానజగ్రనిన్దనలమ్” ఎన్ఱిటపడియే, జ్ఞానత్తినుదైయ పరిపాకరూపైయానభక్తి; అతికార్యమాన (అజ్ఞాన, మావతు) - అన్దభక్త్యతిశయత్వాల్ వరుమ్ప్రాస్తా ప్రాస్తవివేకాభావమ్; అత్తాల్వరుమ్ ప్రవృత్తివిశేషజ్ఞళేల్లామ్ (అడికగ్రాజ్ఞు పెటుమ్) ఎన్ఱతు - అతిన్ఱాఘృణ్డళాయిరుక్కు మెన్ఱపడి. కర్మనిబంధమాన వజ్ఞానత్వాల్ వరుమవైయే హేయజ్ఞళెన్ఱు కరున్తు.

౭౦. ఆనాలు మివ్వతి ప్రవృత్తి యిత్తలైయిల్ ప్రవృత్తియిలాత్తైయం సహియాత సిద్ధోపాయత్విక కార్యకరత్వ త్తుక్కు ప్రతిబంధకమాకాతోవన్ద వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఉపాయ) ఇత్యాదియాల్. (ఉపాయఫలమ్) ఎన్ఱతు - సిద్ధో పాయమానవవన్దణ్ణి కృషిఫలమెన్ఱపడి. “మయర్ వల మతిసల మరుళిన్” “పేరమర్ కాతల్ కడల్ పుత్తైయవిలే విత్తకారమర్ మేనినజగ్రణ్ణ” ఎన్ఱు ఏవమ్భూతప్రవృత్తిహేతువాన భక్తిక్కు ఉత్పాదకనుమ్ వర్ధకనుమవనేయితే. ఆకైయాల్ భక్తిపారవశ్యనిబంధనమాన విప్లవృత్తియై ఉపాయఫలమెన్ఱిటతు. (ఉపేయాన్తర్భూతమాయిరుక్కుమతు) ఎన్ఱతు ప్రాప్యత్వరైయిముటుకుతలాల్ కణ్ణాజ్ఞులైయిట్టు ఇత్తలైష్ఠిరీవేదీమన్దాకిటమూపైల్లామ్, నమ్మేయానైష్ఠిరీప్పడిపడ ప్పేటువలే ఎన్ఱవక్ ముఖమలరుకైక్కుటుప్పాకైయాల్, మడలెడుకైక్కుడుకగ్రమాన విన్దప్రవృత్తికల్పే అవకముకమల ర్రికాకప్పణ్ణజైగ్రజగ్రత్తోపాతియాంకొంజ్ఞు, ఉపేయత్తిలే అన్తర్భూతమాయిరుక్కైగ్ర. (ఉపాయప్రతిబంధకమాకాతు) ఎన్ఱతు - ఏవమ్భూతమానతు ఉపాయత్తినుదైయ కార్యకరత్వత్తుక్కు విలకాకాతెన్ఱపడి.

౭౧. ఇప్పడి మడలెడుకైగ్ర ముతలానవైసిద్ధోపాయ ప్రతిబంధకమాకాతెన్ఱు మిడుశొన్ఱి, అవైతనక్కు సిద్ధోపాయ సామ్యత్తై వివక్షిత్తురుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (సాధ్యసమానమ్) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్వాల్. అతావతు-సాధ్యవస్తువేసా ధనమాకైయాల్ సాధ్యత్తుక్కు సమానమెన్ఱుమ్, ఫలవిశమ్భుత్తైసహియా తేశీఘ్రమాక కార్యం శేయ్తుకొడున్ఱు మెన్ఱుమితే ఇతరసాధనజ్ఞళిల్ క్కాట్టిల్ సిద్ధసాధనత్తుకేగ్ర శీర్మమ్.

ఆ-వ్యా.—౨౨. హేతుసామ్యత్వాలివై యుంసిద్ధసాధనమా మెన్దితార్ మేల్. (సాధ్యప్రావణ్యమ్; ఇత్యాదియాత్. నైజూర్య రూపసాధ్యపాప్తి పాప్రణ్యమడియాకవిత్ తదవిశమ్బుసహమాన సిద్ధసాధన త్తిలికికీటతుమ్; తద్విగ్రహానుభవరూపకైజూర్య పాప్రణ్యత్వాలే ఇవశీలిలే యిక్తికైయాల్, ఇవశీలియం సిద్ధసాధన మెన్దులామెన్దు కరుత్తు. ఆకభక్తిపారవశ్యకార్యజ్ఞాన కామభజనాదికల్ ఉపేయాన్తర్గతమాయ్కోణ్ణు, ఉపాయప్రతిబద్ధక మాకాతెన్దుతాయ్త్తు.

౨౩. ఇప్పడిప్రవర్తకమాన విన్దుపాప్రణ్యమ్ ఆత్మగుణగణకారణమా యిరుక్కు మెన్దితార్, (ఇవనుక్కుప్పిటకుమ్) ఇత్యాదియాత్. సత్వగుణోన్మేషముడై యవివనుక్కు ఆచార్యాజ్ఞీకారహేతువాక భగవత్ప్రసాదత్వాలే పిటకుం ముముక్షుత్వ ముక్తత్వానుగుణమాన జ్ఞానాద్యాత్మగుణజ్ఞైల్లాత్తుక్కుమ్, ప్రకాశప్రధానహేతు సత్ప్రాయుక్తమాయ్ తుడిప్పిక్కుమిన్దు భగవత్ప్రణ్యమ్.

మూ.—౨౨. సాధ్యపాప్రణ్యమడియాకవిత్ సాధనత్తిలికికీటతు.

౨౩. ఇవనుక్కుప్పిటకు మాత్మగుణజ్ఞైల్లాత్తుక్కుమ్భానహేతువిన్దుప్రావణ్యం.

జీ - వ్యా.—సాధ్యత్తిల్ ప్రావణ్యమడియాకవిత్ ఇన్దు సాధనపరిగ్రహన్దులికికీటతు; అవైయిరణ్ణుమివశీతి కుమ్ముణ్ణెన్దుకరుత్తు. ఎజ్జనేయిన్దు - మడలెడుకైమ్ముతలానప్రవృత్తికల్, శేషిక్కుతెశయకరజ్ఞానకైయాల్ కైజూర్యరూపసాధ్యత్తుక్కు సమానజ్ఞానయిరుక్కు యాలుమ్, మడలూరుతల్ నొమ్ముమోటుతల్ శేయవనెన్దుతుణిన్దుపోతే, సర్వేశ్వరకత్వరిత్తుక్కుణ్ణువన్దు ఇవర్కల్ కాలిలే విక్కుమ్బడిపణ్ణిక్కుడైకైయాల్ ఫలవిశమ్బుసహజ్ఞాన యిరుక్కు యాలుమ్, సిద్ధసాధనమోల్ ఇతరసాధనజ్ఞిల్ కాట్టిలేశీలిత్తైయైత్తాయ్, సాధ్యప్రావణ్యమడియాక వివశీలిలికికీట హకారము మొత్తిరుక్కుయాలే. ఇత్తాల్ సిద్ధోపాయత్తైయిక్తియవుమితుతానే కార్యం శేయ్యవశీక్రైయాల్, తత్ప్రతిబద్ధక మెన్దుమ్ దూషణమిలైయెన్దు కరుత్తు. — అన్దికే (ఉపాయప్రతిబద్ధకమాకాతు) వత్తెన్దుఇన్దుముమ్ముఖభేదత్తాలే వుసపాదికితార్, (సాధ్య) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే అతావతు - పాల్ మరున్దామాప్సీలే సాధ్యవన్దుతానే సాధనమాకైయాల్, సాధనత్తిల్ సాధ్యత్తోడాత్తిరుక్కు మెన్దుమ్; సాధ్యత్తైప్రాపిక్కుమళవిల్ కాలపిశమ్బుత్తైప్పొత్తాతు, కడుకప్రాపిత్తుపిడు మెన్దు మన్తో సాధనాన్తరజ్ఞిల్ కాట్టిల్ సిద్ధసాధనత్తుకేశీలిమ్; ఇప్పోతితుశొల్లికిటతు, ఇవ్వాకారద్వయముం సాధ్యప్రావణ్య హేతువామెన్దు తోశీలికైకాక; ఇప్పడియాకైయాల్ తానడియాకవిలైన్దు తుణకాలవిశమ్బు మ్మొత్తామల్ తుడిక్కుమ్బడి ముటుకడియిడుకిట సాధ్యప్రావణ్యమడియాకవిత్, మడలెడుకైమ్ముతలాన విస్సాధనత్తిలికికీటతెన్దు. అకైయాల్ వమ్ముత్త త ప్రావణ్యత్తిల్ ముటుకుతలాలేకణ్ణాజ్ఞులైయిట్టుచ్చేయ్కిట విప్రవృత్తికల్, ఉపాయం మేల్ విక్కుమ్బు కార్యం శేయ్కైక్కుడలూమిత్తనైయల్లుతు, తత్ప్రతిబద్ధకమాకాతెన్దుకరుత్తు. ఆక (ఇవనుక్కువైధమాయ్ వరుమతిత్తెజ్జిక్కులావతు) ఎన్దుతుడజ్జి ఇవ్వళవుంవర పిల్లైత్తిరునత్తైయారైయర్ ప్రవృత్తివ్యాజత్తాలే, భగవత్ప్రసాదనాయున్దానేయాకిలుమ్ ఉపేయవరనానవనుక్కుతద్విషయప్రావణ్యత్తాల్ వరుంస్వదేహత్యాగమ్ దుస్త్వజమ్, ఉపాయబుద్ధ్యావనుష్ఠితమల్లామైయాలే అతుతానుపాయకోటియిలన్దుయియాతు, వన్దుగత్యా అన్దుయిత్త తాకిలుమ్ ప్రేమ పరవశరుక్కు దోహాయవన్దు, బుద్ధిపూర్వకమాక వనన్యోపాయత్వాదికల్ కులైయుప్పడియాన ప్రవృత్తికల్ తెళియక్కుణ్ణవర్కల్ పక్కులిలు జ్ఞానైయాల్, ఇవైతాన జ్ఞానమూలమేయాకిలుమ్ ప్రేమకార్యాజ్ఞానత్తాలే వన్దువైయాకైయాల్ అతిన్దుఘ్యజ్ఞల్, సిద్ధోపాయ ప్రతిబద్ధకమాకాతు, అవ్వళవన్దికే అత్తోడాక్కుచ్చొల్లలామ్బడియన్తో ఇవశీలి పెరుమైయెన్దుశొల్లుకైయాల్, ఉపేయాధికారత్తిల్ (తన్నెప్పేణామై) ఎన్దు శొన్నవితు అనన్యసాధనత్వత్తుక్కుచ్చేరుమోవెన్దు మతిశజ్ఞాపరిహారవృణ్ణుప్పట్తు.

౨౨. పవమ్ముతమానప్రావణ్యమ్ విషయవైలక్షణ్యాధీనమిత్తనైయన్దొ, శమదమాద్యాత్మగుణజ్ఞత్వో అధికారత్తై మినుక్కువిప్పతెన్దు అవై తనైయ మితుతానేయన్దొక్కు మెన్దితార్ మేల్, (ఇవనుక్కు) ఎన్దుతుడజ్జి. “శమదమనియతాన్దొ” “* అమానిత్వాదియల్ శొల్లికిటపడియే ఇచ్చేతననుక్కుణ్ణాకత్తక్కు ఆత్మగుణజ్ఞల్ తాననేకముణ్ణితే; అవైయెన్దుత్తుక్కు మిన్దుప్రావణ్యమ్ (ప్రధానహేతు, వాకైయావతు) - అనుకూలసహవాస శాస్త్రాభ్యాసాచార్యోపదేశాదికలాన హేత్వన్తరజ్ఞిల్ కాట్టిల్ ముఖ్యహేతువాయుక్కు.

ఆ-వ్యా.—౨౪. ఉత్తార్థప్రమాణోపాదానమ్బుణ్ణుకితార్, (‘‘మూల్పూల్’’) ఇత్యాదియాల్. ‘‘*మూల్పూల్ మన జ్ఞుక్తిత్వపిష్టితో మజ్జేయర్ తోళీ కైగవిట్టతు; ‘‘పరమాత్మనియోరక్తః’’ ఎన్టు పరమాత్మావిన్యకగల్ రక్తియుణ్ణానానితో అపరమాత్మాకగల్ పకగల్ విరక్తియుణ్ణావతు; అన్వమిధునశేర్తియై కుణ్ణపిన్నితో ఇన్వవై శ్వర్యకైవల్యగ్గలై యొక్తివ్వుతు.

౨౫. పాప్రణ్యహేతుక గుణప్రధానజ్ఞచిన్నతెన్నితార్, (ఆత్మగుణజ్ఞచిల్) ఇత్యాదియాల్. స్వాధికారాపేక్షిత జ్ఞానాద్యాత్మగుణజ్ఞచిల్, అధికారాన్వయప్రధానమ్ బాహ్యకరణ నియమనరూపమాన శమముమ్ అన్తఃకరణనియమనరూపమానదమము మెన్నితార్, ‘‘శాన్తోదా న్తఉపరత స్తితితుస్సమాహితః’’ ‘‘శమదమనియ తాన్తా’’ ఇత్యాదిప్రమాణసిద్ధజ్ఞచిల్తోయివై.

౨౬. ఇన్వైయిరణ్ణులుంవరుమ్మియోజనవిశేషగ్గలై అరోహణక్రమత్తాలుమ్, ప్రధానప్రయోజనమాన ప్రాప్యలాభహేతుపరమ్మైరై కలై అవరోహణక్రమత్తాలుమరుచిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఇన్వైయిరణ్ణుమ్) ఇత్యాదియాల్. ప్రధానగుణజ్ఞశాసవిన్వైయిరణ్ణుమ్, సదాచార్యభగవత్ప్రసాదత్తా లేనిలై నిఱువుణ్ణాకప్పిత్రిల్, ఇన్వైకణ్ణుకన్దువిశేషేణ కటాక్షిక్కుటహితై పియానసదాచార్య, స్వాధిమతార్థత్వైయపదేశిక్కుమ్బడి కై పుకురుమ్; ఇతుప్రథమాక్షీ కారమల్లా మైయాల్ సహేతుకత్వదోషంవారాతు,

మూ.—౨౪. ‘‘మూల్పూల్ మనజ్ఞుక్తిప్ప’’ ‘‘పరమాత్మనియోరక్తః’’ ‘‘కణ్ణుకేట్టుశీత్తిమోన్దు’’

౨౫. ఆత్మగుణజ్ఞచిల్ ప్రధానం శమముమ్ దమముమ్.

౨౬. ఇన్వైయిరణ్ణుముణ్ణానాల్ ఆచార్య కై పుకురుమ్.

జీ వ్యా.—౨౪. ఇన్వర్థ్తోల్ ప్రమాణోపాదానమ్బుణ్ణుకితార్, (మూల్పూల్) ఎన్టుతుడగ్గి. ‘‘మూల్పూల్ మనజ్ఞుక్తిప్ప మజ్జేయర్-తోళీ కైగవిట్టు మూల్పూల్ మనంవైకగ మెయ్వితామ్’’ ఎన్టు సర్వేశ్వరస్థకగలిలేహృదయమ్ ప్రవణమాక, భోన్వైక శాసన్త్రికళుడైయతోళోడే యన్వైకైయిల్ నన్వైయశీత్తి, ప్రమాణజ్ఞచిలే మనస్సైవైకగ వేళితామెన్టుమ్; ‘‘ పరమాత్మనియోరక్తో విరక్తోపరమాత్మని’’ ఎన్టు పరమాత్మావిన్యకగలిలే రక్తనాయ్ అత్తాలే పరమాత్మేతర విషయత్తిర విరక్తనానవెన్టుమ్; ‘‘ఒన్ణోడియాళీ తిరుమకళుంశీయు మేనిలానిఱ్ఱుకగిణ్ణుకతిర్ కణ్ణు- కణ్ణుకేట్టుశీత్తి మోన్దుణ్ణుళులు మైగ్గరువికణ్ణువిన్బైరివరియవళవిల్లాచ్చిశీత్తిన్దుమ్ ఒక్కిన్దే’’ ఎన్టు పెరియపిరాట్టియారుమ్ దేవరుమాయ్ ఒరుదేశవిశేష త్తిలేయ్మొన్దురుచియిరుకిఱ శేర్తియైకగణ్ణు అన్వైప్రవణనాయ్, విశ్వర్యకైవల్యగ్గచిల్ విరక్తనానేన్వెన్టుమ్, భగవత్పాప్రణ్య మితరవిషయ విరక్తిహేతువాక చ్చొల్లప్పట్టితో.

౨౫. భగవత్పాప్రణ్య మాత్మగుణజ్ఞ తైల్లాత్తుకుమ్ ప్రధానహేతువెన్టు ప్రస్తావిత్తు, ఇతరవిషయవిరక్తిహేతుత్వ మాత్రత్తిల్ ప్రమాణజ్ఞలై దర్శిప్పిప్పా నెన్నెన్నిఱ శజైగయిలే యరుచిచ్చెయ్కితార్, (ఆత్మగుణజ్ఞచిల్ ప్రధానం శమముమ్ దమముమ్) ఎన్టు. శమమావతు - అన్తః కరణనియమనమ్; దమమావతు - బాహ్యకరణనియమనమ్; ‘‘శమశ్చిత్తప్రశాన్తి స్యాద్దమశ్చేన్ద్రియనిగ్రహః’’ ఎన్నకగడ వతితో; ‘‘క్షమాసత్యస్తమశ్శమః’’ ఎన్నిఱవిడత్తిల్ ‘‘దమోబాహ్యకరణా నామనర్థవిషయేభ్యోనియమనమ్; శమోన్తఃకరణస్య తథానియమనమ్’’ ఎన్నితో భాష్యకారదుమరుచిచ్చెయ్తతు; మాటిచ్చొల్లమిడముముణ్ణు ఇన్వశమదమజ్ఞుణ్ణానవిడత్తిల్ అల్లాతగుణజ్ఞచిల్ తన్నడైయే వరుమాకైయాలేప్రధానమానవివశీత్తుకు హేతువెన్టుమిడత్తిల్ ప్రమాణజ్ఞాట్టప్పట్టతెన్టుకరుత్తు.—, అన్నికే కీక్రచ్చొన్న్విరక్తి హేతుత్వమ్, సకలాత్మగుణోత్పత్తికుం హేతువెన్టుమిడత్తుకుం పలక్షణమాకిఱ, ఇన్వాత్మగుణజ్ఞచిల్ ప్రధానమే తెన్నిఱశజైగయిలే ఆత్మగుణజ్ఞచిల్ ప్రధానం శమముమ్ దమముమ్) ఎన్దురుచిచ్చెయ్తారాకపుమామ్.

౨౬. ఇన్వశమదమజ్ఞుణ్ణానాల్ ఇవనుకుణ్ణాకకగడవ ఫలపరమ్మైయై యరుచిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఇన్వైయిరణ్ణుమ్) ఎన్టుతుడగ్గి. భగవత్పాప్రణ్యమడియాక వరుమ్ పరిపూర్ణమానశమదమజ్ఞలై కీక్రచ్చొన్న్విత్రేయాకిలుమ్, ఇన్విడత్తిల్ ఆచార్యగ్గీకారత్తుక్కుపూర్వ భావియానవళవిలేయితుకిచ్చొన్న్వికిఱతు; ఇన్వశమదమజ్ఞచిరణ్ణుముణ్ణానా లాచార్యకై పుకురుకై యావతు- ఇన్వాత్మగుణజ్ఞుకన్దు సంసారనివర్తకమాన పెరియతిరుమన్త్రితై సార్థమాకపువదేశిక్కుమ్బడియవనుక్కువశ్యనాన్త; ‘‘తస్మైసవిద్వానుపపన్నాయ సమ్యక్ప్రశాన్తచిత్తాయ శమాన్వితాయ| యేనాక్షరమ్పురుషంవేదసత్యమ్ | హ్రీవాచతామ్

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో . అధికారిశోధనమ్.

ఆ-వ్యా.—మున్నునిర్దేశముకమాక వక్షికిరి త్తపిన్ను, శమదమాదికణ్ణు కన్దువిశేషమాక వక్షికిరికైగ్రయుమున్జీతే. ఇ త్తలై యిల్ నన్దైకణ్ణుకకుంహితై పియాన సదాచార్యణ, జాత్యన్దనుకుం నిధిపోలకై పుకున్దవాతే, స్వరూపాది ప్రకాశకమాన మాణిగఁచై ప్పానతిరుమన్ద్రమ్, స్వార్థానుసంధాన పరనాన్బుడికై పుకురుమ్. అర్థప్రధానమాన తిరుమన్ద్రమ్ నున్ద్రాన పర్యన్దమాక కై పుకున్దవాతే, అతిల్ చ్చుమి త్త “శ్రీస్తనాభరణమానవీశ్వరణ “ఇనినా న్నెప్పకలొట్టే” ఎన్నున్బుడికై పుకురుమ్. స్వతన్ద్రినాన వీశ్వరణ పరతన్ద్రినాన్బుడికై పుకున్దవాతే, “మశ్రితువాన వైకున్దమానకర్ “కైయతువే” ఎన్దు ఇతరవ్యా పృత్త ముక్తపాప్య భూమియాన పరమపదమ్, “పొన్నులకాళిరో” ఎన్దుతాను కన్దారుగొండుకుంబుడికై పుకురుమ్.

౭౭. పరమపదప్రాప్తిరూప పాప్యలాభమ్, ఇన్దైప్రాపికుం స్వతన్ద్రోపాయమాన నియన్తావాలేయున్దామ్.

ఇన్ద స్వతన్ద్రప్రాపకలాభమ్, నమశ్శబ్దశరణశబ్దశ్చాలే తత్ప్రకాశకమాన తిరుమన్ద్రితాలేయున్దామ్. ఇన్దసజ్జహవివరణ రూపమన్ద్రలాభమ్, స్వార్థోపశియాన సదాచార్యనాలే యున్దామ్; (ప్రాపకలాభమ్) ఎన్దు మన్ద్రార్థత్వైవశేషికైగ్ర యాలే, స్వార్థోపదేష్టత్వ ప్రాధాన్యన్దోశ్చితిటకు, “గరియానర్థదోగురు” ఎన్దితే ప్రమాణమ్. ఇన్దసదాచార్యలాభ మ్ తత్ప్రవణ్యహేతుక శమదమరూపమానవాత్మగుణత్తాలే యున్దామ్. ఆకశమదమహేతుచరమసాధ్యపాధాన్యముమ్, ప్రాప్యలాభహేతు ప్రధానప్రాధాన్యముమ్ ఉభయక్రమత్తాలుం శోల్లప్పట్టతు.

మూ.—ఆచార్యన్ కై పుకున్దవాతేతిరుమన్ద్రజైగ్రపుకురుమ్, తిరుమన్ద్రజైగ్రపుకున్ద వాతేయీశ్వరన్ కై పుకురుమ్, ఈశ్వరన్ కై పుకున్దవాతే “వైకున్దమా నకర్ మశ్రితుకైయతువే” ఎన్దిటపడియే పాప్యభూమి కై పుకురుమ్.

౭౭. పాప్యలాభమ్ప్రాపకత్తాలే, ప్రాపకలాభమేతిరుమన్ద్రితాలే, తిరుమన్ద్రలాభమాచార్యనాలే, ఆచార్యలాభమాత్మగుణత్తాలే.

జీ - వ్యా.—తత్త్వోబ్రహ్మవిద్యామ్” ఎన్దు శమదమోపేతనాయ్ కొంణ్ణు ఉపపన్ననానవనుకితే బ్రహ్మ విద్యైయై తత్త్వతః ఉపదేశిక చ్చొల్లిశ్రితి; ఇన్దశ్రుతియి లాచార్యోపసత్తికుం డలాక చ్చొన్న శమదమజ్ఞకుం, “ఎలేనశ్ర వణోపయుక్తమపధానంవివక్షిత్తమ్ । నతూపాసనోపయుక్తాత్వన్ద్రేయజయాదిః” ఎన్దితేశ్రుతప్రకాశికాకారక వ్యాఖ్యా నమ్బున్జీత్తు. (ఆచార్యన్ కై పుకున్దవాతే తిరుమన్ద్రజైగ్రపుకురుకై, యావతు) “తన్ద్రన్ద్రమ్బ్రహ్మణాధీనమ్” ఎన్దు తిరుమన్ద్రమాచార్యధీనమాకై యాలే ఉపదేష్టావానవకై పుకున్దవాతే, తదుపదేశముఖత్తాలే సార్థమాక వివక్ష నెజ్జిలే ప్రతిష్ఠితమాకై; “బ్రహ్మవిద్యబ్రహ్మణోవిదుః” ఎన్దిటపడియే “బ్రహ్మణాధీనమ్” ఎన్దిటపడియే బ్రహ్మణశబ్దత్తాలే లా చార్యనై చ్చొల్లికిటకు. (తిరుమన్ద్రజైగ్రపుకున్దవాతే యీశ్వరన్ కై పుకురుకై, యావతు) - “మన్ద్రాధీనజ్ఞుదైవతమ్” ఎన్దు తిరుమన్ద్రమిట్టపథకాయురుకుం మవనాకై యాలే, అర్థసహితమాక వతుకై పుకున్దవాతే, తత్ప్రతిపాద్యనానతా నివనుకుం అనిష్టనివృత్తి పూర్వకేష్టప్రాప్తికుం ప్రాపకనాకై. (ఈశ్వరన్ కై పుకున్దవాతే “వైకున్దమానకర్ మశ్రితు కైయతువే” ఎన్దిటపడియే ప్రాప్యభూమికై పుకురుకై, యావతు) - “దైవాధీనజ్ఞగత్సర్వమ్” ఎన్దు ఉభయవిభూతి యుమీశ్వరనిట్ట పథకాయై యాలే అవక్ష ప్రాపకనాయ్ కై పుకున్దవాతే, ప్రాప్యభూమియాన శ్రీవైకుణ్ణ మివనుకుం త్యన్ద్రసులభమాకై.

౭౭. ఇప్పడిశమదమజ్ఞకున్దాక వే ఉత్తరోత్తరమివైయెల్లాంసిద్ధికుంబ్రికారత్తై ఆరోహక్రమత్తాలేయరుళిచ్చెయ్తు, ఇతిల్ యాతోన్దుకుం యాతోన్దు హేతువాక చ్చొల్లిశ్రితి, అతునియతమెన్దుమిడత్తై ఆవరోహక్రమత్తాలే, యరుళిచ్చెయ్కితా ర్, (ప్రాప్యలాభమ్) ఇత్యాదియాలే. ఇతు తనకుంప్రయోజనమ్ ఇన్దహేతుపరమ్పరైయిల్. ప్రథమహేతు శమదమజ్ఞ థాకై యాలే, అవశ్యమివైయిరణ్ణు మివనుకుంబ్రికార వేణుమెన్దై. ఈశ్వరనే ప్రాపకనాకై యాలే, ప్రాప్యలాభ మీశ్వరనాలే, ఎన్దిట ఫానత్తిలే (ప్రాపకత్తాలే) ఎన్దురుళిచ్చెయ్తు.

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము . అధికారిశోధనమ్.

౬౭

ఆ - వ్యా. — ౨౦. ఇస్తశమదమరూపైయానవిరక్తి, భోగమోక్షాభిలాషికల్లెగ్గారుం వేణుమెన్దితార్, (ఇతుతా) ఇత్యాదియాత్. ఆప్రాక్షీకారహేతువాన వివిషయవిరక్తితాక, తుద్రప్రయోజనార్థికళాన వైశ్వర్యకామర్థమ్, అనన్యప్రయోజనరాయ మన్యసాధనరాన పుపాసకర్థమ్, అనన్యప్రయోజనరూపానన్యసాధనరూపాన ప్రపన్నర్థమ్, ఉపాస్తియోగ్యతాజ్ఞాన వైశద్యాద్యనన్యభోగ్యత్వ సిద్ధిర్థమాకవవశ్యం వేణుమ్. ఉభయరూపాసనాజ్ఞమాక వేణుమే, ప్రపన్నరూపేయానుగుణమాక వేణుమ్.

౨౧. ఇమ్మావరిలుమధికమాకవపేక్షితంప్రపన్ననుకెన్దితార్, (మూవరిలుమ్) ఇత్యాదియాత్. ఇప్పడి భిన్నాధికారికళాన మూవరిలుంవైత్తుకొణ్ణు ఇవిషయ విరక్తి మికవుం వేణువతు, భగవదేక భోగనానప్రపన్న నుకు.

౨౦, మికవుమెన్నత్తై విశదీకరిక్కితార్ మేల్, (మురీణ్ణుయిరువరుమ్) ఇత్యాదియాత్. ఫలసాధన కలకగముడైయ మురీణ్ణు యిరువరుమ్, శాస్త్రనిషిద్ధ విషయపరదారస్పర్శ నివృత్తిమాత్రమేయమైయుమ్; ఉభయ కలకగమురీణ్ణు ప్రపన్ననుకు, తదేకభోగత్వ దూషణంవారాతపడి, శాస్త్రవిహితవిషయ స్వదారస్పర్శ నివృత్తి, అవర్కలైప్పమీర తన్నేమీమ్. విశిష్టాకార నిషేధత్తోడు అనిషేధత్తోడువాళియట, నిమగ్నప్రస్వరూపవిరోధిత్వేన నిషిద్ధతమ మాకిటితే యివ్వధికారికు.

మూ. — ౨౦. ఇతుతానైశ్వర్యకామర్థముపాసకరూప్యవన్నర్థం వేణుమ్.

౨౧. మూవరిలుం వైత్తుకొణ్ణు మికవుం వేణువతు ప్రపన్ననుకు.

౨౦. మురీణ్ణుయిరువరుమ్ నిషిద్ధవిషయ నివృత్తియేయమైయుమ్; ప్రపన్ననుకు విహితవిషయ నివృత్తితన్నేమీమ్.

జీ-వ్యా. — ౨౦. ఇస్తశమదమాదితాక భోగమోక్షకామరెగ్గారుం వేణుమెన్దితార్, (ఇతుతా) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. విశ్వర్యకామరు శబ్దాదిభోగమే పురుషార్థమాకిలుమ్, తత్సాధనానుష్ఠానదశైయిల్ శమదమాదికళీ వేణుమ్, “ఇన్దియాణిపురాజిత్యాజితన్త్రిభువనన్త్వయా” “పడిమన్నువర్కలకపత్రీయడలుత్తెమ్బులక వెన్ఱు” ఎన్నకగడవతితే; “విమ్బులక వెన్ఱు” ఎన్ఱుతు - మనోయమనత్తుకు ముపలక్షణమ్. ఉపాసకరూపిద్యాజ్ఞతయా శమాదివేణుమ్ “తన్నాదేవం చిచ్చాన్తోదాన్తడపరత స్తితితుస్సమాహితోభూత్వాత్త న్యే వాత్తానమ్మ శ్యేత్” “పున్బులవళియడై త్తరకిలచ్చినై శేయతు నన్బులవళితిరన్ద జ్ఞాననట్టుడరొళి” ఎన్నకగడవతితే. ప్రపన్నరూధికారార్థమాక శమదమాదివేణుమ్, “ఎకా నీతువినిచ్చి త్యదేవతావిషయాన్తరైః । భక్త్యుపాయంసమం కృష్ణప్రాప్తాకృష్ణైకసాధనః” “అడకరుమ్బులన్దలైన్దడకియాశైయా మవై త్తుడకరుటుత్తువన్ద నిన్దొళిల్ కగణిన్దవెన్దై” ఎన్నకగడవతితే.

౨౧. ఇప్పడి యధికారిత్రయత్తుకు మపేక్షితమేయాకిలుమ్, అధికమాక వేణువతు ప్రపన్ననుకెన్దితార్, (మూవరిలుమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. ఇవనుకిరిలాధిక్యంశోల్లుకైకాకవిత్తే అల్లాతవర్కలై యివిడత్తిల్ ప్రసన్గిత్రతుమ్.

౨౦. అవ్యాధిక్యన్దనై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (మురీణ్ణుయిరువరుమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. ఆతావతు శబ్దాదిభోగపరనాన వైశ్వర్యకామనుకుమ్, సాధనాన్తరపరనాన పుపాసకనుకుమ్, శాస్త్రనిషిద్ధవిషయమాన పరదారాదియిల్ నివృత్తిమాత్రమమైయుమ్; తదుభయవ్యాప్తనాయుకిరిట ప్రపన్ననుకు, శాస్త్రవిహితవిషయమానస్వదారత్తిల్ నివృత్తి అవర్కలైప్పమీర యేమీమ్. అవర్కళిరువరిలుమ్ విశ్వర్యకామనుకు స్వదారత్తిల్ సాధనదశైయిల్ ధర్మబుద్ధ్యా ప్రవృత్తియమ్, ఫలదశైయిల్ భోగ్యతాబుద్ధ్యాప్రవృత్తియమాయుకుమ్; ఉపాసకనుకుఫలమ్ భగవదనుభవమాన్తై యాలే, అవనైప్పిలే ఫలదశైయి లన్వయమిన్దైయేయాకిలుమ్, ఉపాసనాదశైయిల్ ధర్మబుద్ధ్యాప్రవృత్తివేణుమ్; ప్రపన్ననుకు ధర్మబుద్ధ్యాప్రవృత్తియమ్, స్వాధికారభజ్జకమాన్తైయాలే విహితవిషయత్తిలుమ్ నివృత్తివేణుమెన్దై తాయత్తు.

శ్రీవచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. అధికారిశోధనమ్.

ఆ - వ్యా.—౮౧. ఇంద్రవిషయవిరక్తియిక్ హేతుభేదజ్ఞులై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఇతుతా) ఇత్యాదియాల్. స్వపరవిభాగమటవిష్విషయవిరక్తితా, ఉశ్వపడియవక్ వడివడకై కాట్టకర్ణార్ శిలరుగ్ “మనోగ్రాస్థినైకాణావే” ఎన్నప్పట్టుం సిద్ధోపాయమానవవక్ వడివడకాలే వరుత్తమట వప్పేతేపిటకుమ్. ఒన్టాలుంమీళాతపడి విషయమగురానార్ శిలరుగ్, నన్నునుభవత్తు కిట్టప్పిటన్దు మివనుమిప్పాడువడువతే యెన్నున్దిరువరుళాలే అయి తేనపిటకుమ్. తత్త్వజ్ఞురాయుష్ ప్రకృతివాసనై యనువర్తిప్పార్ శిలరుగ్ పూర్వాచార్యర్ కళే స్వదారవిరక్తరాయితోపాదార్ కళే; ఎమ్మార్ తనియిడజుణ్డిలేనెన్డాతే; అవర్ కళాచారత్తై ప్పికళెల్లావిడిత్, అవర్ కళే పేరీతుకళ శలాయనర్థప్పడోమో వెన్నుప్పడివట్టుంశిష్టాచార దర్శనవ్రణజ్ఞళాలే క్రమేణపిటకుమ్.

౮౨. ఇప్పడిభిన్న హేతుక విరక్తిప్రకారమ్ (పిటకుమ్ప్పడి యెన్నెన్నిల్) ఎన్టు ప్రశ్నమ్మణ్ణి, ఉత్తరమరుళిచ్చెయ్కితార్, (అహు) ఇత్యాదియాల్. వైరవురుకాగన వవక్ వడివడుకు, విషయాన్తరసదాభివ ప్రతిపత్త్య భావమాకిట వజ్ఞానత్తై అవిచ్చిన్నమాక విలైకుమ్; పరదుఃఖా సహిష్టుత్వమానవవనరుళే హేయత్వదర్శన మడియాక విషయజ్ఞళిత్ అరుచియెక్కొల్లున్దువిడ విలైకుమ్; విశిష్టశిష్టాచారన్తరణమ్ విషయాసక్తి అనర్థకరైయెన్టు అచ్చత్తై విషయస్పర్శభీరువా మ్మడినిరన్తరమ్ విలైకుమ్. సాన్దర్యాది హేతుక విరక్తి విశేషజ్ఞళే విషయదర్శనాభావనిమిత్తమాకవుమ్, దర్శనన్తిల్ హేయతాప్రకాశమ్ నిమిత్తమాకవుమ్, తత్త్వన్నిధియిల్ పిటకుంవికారదర్శన భీతి నిమిత్తమాకవుమున్డాకిటన.

౮౩. విరక్తియైవకైయిట్టు చ్చొల్లికిటతు ఒన్టి లేవొన్టుకుమ్ శ్రీమాకై యాలేయెన్దితార్; అహుకుమ్ విషయా జ్ఞానత్తై

మూ.—౮౧. ఇతుతా శిలరుగ్ కాలే పిటకుమ్, శిలరుగ్

ళాలేపిటకుమ్, శిలరాచారత్తాలే పిటకుమ్.

౮౨. పిటకుళ్ళైమెన్నెన్నిల్; అహుజ్ఞానత్తైవిలైకుమ్.

అరుళరుచియెవిలైకుమ్, ఆచారమచ్చత్తై విలైకుమ్,

౮౩. ఇవైయుమూశ్రీత్తైప్పశ్రీచ్చొల్లికిటతు.

జీ-వ్యా.—౮౧. ధర్మబుద్ధ్యాప్రవృత్తికు పరిహారమ్మణ్ణువతు భోగ్యతాబుద్ధ్యాప్రవృత్తితా తవిర్దాలన్టో, అనాదికాలం వాసనైవజ్ఞి పోన్దవిషయజ్ఞళిత్ నివృత్తితాబ్బిటకుమ్ప్పడి యెగ్గ నేయెగ్గిజజ్జెయి లేయరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇతుతా శిలరుగ్) ఎన్టుతుడజ్జే. (శిలరుగ్ కాలేపిటకుమ్) ఎన్టు-సాత్తాత్తత భగవత్త్వరాన భక్తిపారవశ్యప్రపన్నరుగ్, సకలజనమోహనమానతద్విగ్రహసాన్దర్యానుభవత్తాలే పిటకుమ్మెన్టుపడి. (శిలరుగ్ కాలేపిటకుమ్) ఎన్టు-తత్త్వయాధాన్యదర్శికళాన జ్ఞానాధిక్యప్రపన్నరుగ్, నమ్మేయనుభవిక విట్టుప్పిటన్దువన్దు, ఇప్పడి అన్యవిషయప్రవణమాయ్ అనర్థప్పడువతేయెన్టు, అన్యవిషయసగ్గమటమ్మడి అవన్బణ్ణుమ్ పరమకృపైయాలే పిటకుమ్మెన్టుపడి. (శిలరాచారత్తాలే పిటకుమ్) ఎన్టు- అశవిలికళాన వజ్ఞానప్రపన్నరుగ్, అవతారజ్ఞళిత్ “మర్యాదానాచ్చిలోకస్యకర్తాకారయితాచనః” ఎన్టిటపడియో అధికారానుగుణమాక వవనాచరిత్తు మాచరిప్పిత్తుమ్మొన్దపడికలైయుమ్, అశవుడైయరాన పూర్వాచార్యర్ కళాచరిత్తుపోన్దపడికలైయుమ్, శాస్త్రముఖత్తాలు మాచార్యోపదేశాదిక లాలుమటికైయాలే, అవ్వాచారజ్ఞళై యనుసన్నికళప్పిటకుమ్మెన్టుపడి.

౮౨. ఇవో హేతుకళాలే పిటకుళ్ళైమత్తై, తజ్జిజ్ఞానుప్రశ్నత్తైయనువదిత్తుకొల్లురుళిచ్చెయ్కితార్, (పిటకుమ్జుమమ్) ఎన్టుతుడజ్జే. (అహుజ్ఞానత్తైవిలైకై, యావతు) - చిత్తాపహరియాకైయాలే విషయాన్తరన్దన్దెయెన్టుక వటియాతపడియాకుకై; (అరుళరుచియెవిలైకై యావతు) - విషయాన్తరజ్ఞళైకాణుమ్మొత్తు అరువరుత్తుక్కారిత్తుమిడ్లన్దుపోమ్మడివణ్ణుకై; (ఆచారమచ్చత్తైవిలైకై యావతు) - రుచిల్లుకైచ్చెయ్ తే అవర్ కళాచరిత్తపడిశెయ్యాతపోతు నమకున్ద మేఫలికుమ్మెన్టు, విషయస్పర్శతిలిక్రియనడుజ్ఞుమ్మడివణ్ణుకై. ఆకైయాలిక్రమత్తిలే పిటకుమ్మెన్టుకరుత్తు.

౮౩. ఇంద్రప్రిధప్రపన్నరుగ్ సాన్దర్యాదిత్రయత్తిలోరొన్టే విరక్తిహేతువాకచ్చొల్లికిటతుకు నిదానత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇవైయుమూశ్రీత్తైప్పశ్రీచ్చొల్లికిటతు) ఎన్టు అతావతు = (అజ్ఞానత్తాలేప్రపన్నర్) ఇత్యాదియాల్

(౧౮)

శ్రీనవనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. అధికారిశోధనమ్.

౬౯

ఆ - వ్యా. — పిటప్పికైగయిలుమ్, అరుళుకగతి లరుచియై విలైకైగయిలుమ్, ఆచారత్తుకగచ్చత్తైవిలైకైగయిలు మూర్తిమెన్దిటపిన్పులమిత్తైప్పశీమిరక్తివ్యక్తిభేదం శొల్లుకిటతు. అత్తుమాచారము మరుచియైయుమ్ అరుళచ్చత్తైయుం విలైకైగవశీగ్రతిలుమ్, స్వస్వానురూపమానవావ్పిజ్జితే యూన్దినిటుమ్; అత్తు ఇతరవిషయగ్గైకార్తిత్తమియువ్బడిఅరు చియైవిలైకుమతాకిలుమ్ విషయాజ్ఞానత్తైవిలైకైగయేతనకునిలై నిన్ద్రవేషమాయ్, ఆచారశిష్టరగైకణిశియాత హే యమెన్ద్ర అరుచియైవిలైకై వశీగ్రతిలుమ్ తద్దర్జిత స్మర్యభీతియై విలైకైగయే తనన్దునిలై నిన్ద్రవేషమాయ్, అరుళీ విషయస్మ ర్యమ్ ప్రాప్యవిరోధమెన్ద్ర మచ్చత్తైవిలైకైవశీగ్రతిలుమ్ దుఃఖావహ విషయదోషత్తై దర్శిప్పికైగయే తనన్దునిలై నిన్ద్రవేషమా య్, ఇప్పడివాన్ది లేవాన్ద్రమూర్తిమాయరుకుమ్ మెన్ద్రపడి.

౮౪. ఈదృశవిరక్తికలిక ముఖ్యముఖ్యశోధనవృన్దుకితార్, (అరుచి) ఇత్యాదియార్. అత్తుకడియానవజ్ఞానవిరక్తిహే తువైయొళిన్ద్రాల్ అరుళడియాన వరుచియన్ద్రా విరక్తిప్రధానహేతువెన్న, అవిషయగ్గళిల్ విరక్తిహేతువాన వరుచిపిట కుమ్మొత్తైకుమ్, దోషదర్శనవృన్దినాల్లతు అతుపిటకగకుమ్ డామైయాలే, దోషదర్శనమువశ్యమపేక్షితమాయరుకుమ్.

౮౫. ఇహలోకవిషయగ్గళిలే వరున్దోషంకాణిత్ పరలోకవిషయగ్గళిలతు కాణవిరకశీతి, అత్తేరుచిమన్దువ్బడియాయ్, వరుచిపాజ్ఞభౌతికత్వాది దోషకల్పనైష్టజ్జి విరక్తిపిటకగవేన్దు మరిమైయన్ద్రితే; అకైయార్ విషయగ్గళిలరుచిపిటకైగ విరక్తికుమ్ ప్రధాన హేతువన్దు.

మూ. — ౮౪, అరుచిపిటకుమ్ మొత్తైకుమ్ దోషదర్శన

మ పేక్షితమాయరుకుమ్.

౮౫. అతు ప్రధాన హేతువన్దు

జీ-వ్యా. — ఇవర్ కళుకుచ్చొన్న ప్రపత్తిహేతుకగళానవై ఓరొన్దిమూర్తిత్తైప్పశీమిచ్చొన్నాప్పేలే, (అత్తుకాలేపిట కుమ్) ఎన్దుతుడగ్గి శొన్నవిరక్తిహేతుకగళాన వివైయుమ్, ఓరొన్దిమూర్తిత్తైప్పశీమిచ్చొల్లికిటతెన్దై. ఇత్తాల్ భక్తిపా రవశ్యప్రపన్నరుగ అరుచిగడియానకృపైయుమ్, అచ్చత్తుకగడియాన వాచారానుసన్ధానముమున్ద్రాయరుకగచ్చెయ్ లే, భగవద్విగ్రహవైలక్షణ్యత్తై సాత్మాతగరిత్తనుభవికుమ్-మవర్ కళాకైయాలే వడివక్తిలేయొప్పేతుమ్ నెజ్జిపశీమికిగ డకైగ యార్, విషయాన్తరగ్గళియెటియాతపడివన్దుమవ్వుళికే అవర్ కళి వకగలుత్తైత్తిరుక్కుమ్; జ్ఞానాధిక్యప్రపన్నరుగ అ జ్ఞానహేతువాన విగ్రహసాన్దర్యత్తై అర్చావతారత్తిలే కణ్డనుభవికైగయమ్, భయహేతువాన ప్రాక్రమణీయచారానుసన్ధానముమున్ద్రాయరుకగచ్చెయ్ లే, అవకృపైమైయుక్కుమడచ్చెయ్ లేదుత్త విషయగ్గళాకైయాలే అరుచిగడియానకృపై యవర్ కళి వకగలుత్తైత్తిరుక్కుమ్; అజ్ఞానప్రపన్నరుగ అర్చావతారత్తిలే కాదాచిత్తమాక విగ్రహసాన్దర్యానుభవము మరుచిహేతువానకృపైయుమ్ ఓరుమర్యాదైయాయున్ద్రాయరుకగచ్చెయ్ లే, పూర్వర్ కళాచారగ్గళియే పలకాలమను సన్దిత్తున్ద్రాపొరుకైయాలే భయహేతువాన వవాచారగ్గళివర్ కళి నెజ్జిలేయూన్దిరుకుమ్. ఇన్పుమిత్తైప్పశీమిదో రొన్దై విరక్తిహేతువాకచ్చొల్లికిటతెన్ద్రతాయత్తు.

౮౪. విషయవైలక్షణ్యశిశయత్తాలే విషయాన్తరాజ్ఞానవిలైయవుజూగడుమ్, ఆన్తరానశిష్టర్ కళుడైయ వాచా రానుసన్ధానత్తాలే అవిహితవిహితవిషయస్మర్యత్తి లచ్చొవిలైయవుజూగడుమ్, అనాదికాలమానైష్టట్టుమేల్విక్కున్దుపొన్దవి షయగ్గళిలే అరుచిపిటకైగయధుటితమితే; అప్పడిప్పట్టవరుచితా అవనరుళాలేపిటకుమ్ మొత్తైకుమ్ అపేక్షితాన్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (అరుచి) ఎన్దుతుడగ్గి (దోషదర్శన, మావతు) - భోగ్యతాబున్ద్యాపరిష్వగ్గికిటయోషిదేహమ్ “మాంసా స్మక్వాయవిన్దుత్త్రస్నాయు మజ్జాస్థిసముదాయమాయ్ చగ్గవనన్దమాయ్ చర్మన్దియాయరుకుమ్ వ్బడియైయుమ్, భోగ్యదా అబ్బమా యస్థిరమాయ్ దుఃఖమిశ్రమా యనర్థావహమాయరుకుమ్ వ్బడియైయుమ్, ప్రత్యక్షాదిప్రమాణగ్గళాలేదర్శికైగ.

౮౫. అనాదువో పిన్దైయరుచిక్కు హేతువెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్; (అతు) ఇత్యాదియార్. (ప్రధానహే తువన్దు) ఎన్దుతు- అతువు మొరుహేతు, ముఖ్యహేతువన్దైష్టపడి.

ఆ-వ్యా.—౧౬. ఆకిల్ ప్రధానహేతువావలేతెన్న, విషయాసక్తి స్వరూపనాశక్తై యాకైయాలుమ్ పాప్రిప్తిపి
తిబద్ధకైయాకైయాలుమ్ శిష్టగర్హితైయాకైయాలుమ్, నమకగ పాప్రిప్తియైవైయై తైపిడుకైయై విరక్తికుఁ ప్రధానహేతువై
నితార్. దోషజ్ఞానమిన్ద్రియుమపాప్రిప్తి మెన్దై విడుమిడగ్గళిల్ విరక్తి యున్దాయుమ్, అతున్దాయువప్రాప్తిమెన్దై విడావిడగ్గ
ళిల్ విరక్తియున్దాయుకామలుమొరుకెటితై.

౧౭. ఇప్పడివిషయాన్తరగ్గళై దోషజగర్హణియై యపాప్రిప్తిమెన్దై విడుమాపేలే, ఉపాదేయమాన గుణపూర్ణ భగ
వద్విషయత్తి లిక్కికెటతుమ్ తత్కల్యాణ గుణజగర్హణి; తదపునశ్చిద్ధమాన స్వరూపతుకుఁ స్వతఃపాప్రిప్తిమెన్దై.

౧౮. ఇతరవిషయభగవద్విషయశ్లో అపాప్రిప్తిపాప్రిప్తి యడియాక త్యాజ్యోపాదేయశ్చైన్దై కొళ్ళా తే, దోషగుణ
జ్ఞశ్చడియాక త్యాజ్యోపాదేయశ్చైన్దై కొళ్ళ మొన్దై, ఆశీమైయడియాక గుణహీనమెన్దై నిన్దై భక్తిపారవశ్యద
తైయిల్, మడగ్గేమేల్ విక్రుకై యాకిట భగవద్విషయత్తిల్ ప్రవృత్తియుమ్; సంసారత్తిల్ హేయత్వ దుఃఖవయత్వాది
దోషగ్గళై యనుసన్నికెట సారాసార వివేకజ్ఞానదతైయిల్, మడగ్గే అహంకార తత్కల్యాణ విషయాన్తరగ్గళి లక్రున్దై
యాకిట సంసారప్రవృత్తియుమ్, సర్వధాకూడా తొక్కియ వేణుమెన్దై తార్. భగవద్విషయం స్వరూపపాప్రిప్తి మాకై యా
లే వుపాదేయమ్, ఇతరవిషయం స్వరూపతుకుఁ పాప్రిప్తి మాకై యాలే త్యాజ్యమెన్దై పుడి కొళ్ళ మొన్దై తాయ్త్తు, తత్త
ద్దతైకళిల్ తదుభయప్రవృత్తినివృత్తికూడువతెన్దైపడి.

మూ.—౧౬. అపాప్రిప్తియై ప్రధానహేతు.

౧౭. భగవద్విషయత్తిలిక్కికెటతుమ్ గుణమకర్హణి; స్వరూపప్రాప్తిమెన్దై.

౧౮. ఇప్పడికొళ్ళాతపోతు గుణహీనమెన్దైనిన్దై తదతైయిల్ భగవద్విషయవప్రిప్తి
త్తియుమ్, దోషానుసన్ధానదతైయిల్ సంసారత్తిల్ ప్రవృత్తియుఁజ్ఞానాడు.

జీ-వ్యా.—౧౬. ఆనార్ ప్రధానహేతుతానేతెన్న, (అపాప్రిప్తియై ప్రధానహేతు) ఎన్దితార్. అపాప్రిప్తియై యావ
తు-భగవదేకభోగమానస్వరూపతుకుఁ చేరతతాయరుకైర్. ఇత్తల్ అరుళరుచియైవైకైకుఁ మిడత్తిల్ దోషదర్శనాదికలైప్ప
ణ్ణివిత్తువిత్తైప్పకైర్ యాలే, దోషదర్శనము మపాప్రిప్తిదర్శనముక అరుచికుఁ గౌణముఖ్యహేతుక్కుళాయరుకుఁ మెన్దై తాయ్త్తు.

౧౭. (“మూల్ పాల్ మనజ్జుళిప్ప”) ఇత్యాదిపుడియై ప్రావణ్య విషయమాకచ్చొన్న భగవద్విషయత్తిల్ గుణజగ
ర్హణికిటవోపాతి, ఇతువుమ్ దోషజగర్హణి విడుకిటతానాలోవెన్దై, (భగవద్విషయత్తిలిక్కికెటతుఁజ్ఞానగర్హణి) ఎన్దితార్.

ఆకిలెత్తలైయెన్న, (స్వరూపప్రాప్తిమెన్దై) ఎన్దితార్, అతావతు-భగవద్విషయత్తైప్పశ్చికిటతు, అత్తలైయిల్ కల్యాణ
గుణజ్ఞశ్చడియాకవన్దై, ఇవ్వాత్కావుకుఁ వకుత్తవిషయమెన్నుమత్తలైయెన్దై.

౧౮. కీత్తతామరుళిచ్చెయ్తపడియైయర్థ తైయగ్గేకరియాతపోతైకుఁ విరోధజ్ఞాట్టుకితార్, (ఇప్పడి) ఎన్దైతుడగ్గే. (ఇప్ప
డికొళ్ళాతపోతు) ఎన్దైతు - ఇతరవిషయగ్గళిలరుచికుఁ హేతు అపాప్రిప్తి భగవద్విషయత్తిల్ రుచికుఁ హేతు ప్రాప్తి
యెన్దై కొళ్ళా తే, దోషదర్శనత్తైయుక గుణదర్శనత్తైయుమివశ్చిత్తు హేతువాకక్కుళ మొన్దై తన్దైపడి. (గుణహీనమెన్దైనిన్దై త
దతైయిల్ భగవద్విషయప్రవృత్తి, యావతు) - పిరివాశీమైకరై పురణ్ణు పెరువిడాయ్ప్పట్టు తుడి త్తలమాతానిట, శడక్తై
నవన్దుముక జాట్టమైయాలే, గుణహీనమెన్దైనిన్దై తదతైయిల్, పిన్దైయుమ్ “అవనై యల్లతటియే” ఎన్దైవన్దై క్కులిలే య
త్యభినివేశ తైప్పణ్ణుకై. (దోషానుసన్ధానదతైయిల్ సంసారత్తిల్ ప్రవృత్తి, యావతు) - మాతాపిత్రాదికళుమ్ భార్యాపు
త్రాదికళుమ్ జ్ఞాతికళుమ్ బన్ధుక్కుళుమ్ గృహక్షేత్రాదికళుమాయ్, శబ్దాదిభోగగ్గళై యనుభవిత్తిరుకైర్ యాకిట సంసార
త్తిల్ దుఃఖభయశత్యాదిదోషతై, ప్రత్యక్షాదికళాలే యటిన్దనుసన్నియానిటచ్చెయ్తేయు మతిలేయభినివేశంనడన్దై శెల్లు
కై. ఇన్దై యిరణ్ణుకూడా తన్దైపడి. — అన్దిక్కే (దోషానుసన్ధానదతైయిల్ సంసారత్తిల్ ప్రవృత్తి, యావతు) - తత్త్వ
విత్తుక్కుళానమహర్షికళే తుడక్కుమానార్, సారాసారవివేకవత్తయా విషయదోషానుసన్ధానమున్దాయరుక్కుచ్చెయ్తే,
తాన్దై తైవిహితతయాప్రాప్తిమెన్దైబుద్ధియాలే వణ్ణికిటప్రజోత్పాదనాది రూపసంసారత్తిల్ ప్రవృత్తియాకవుమామ్.
ఇప్పడికొళ్ళాతపోతివైకూడా తన్దై విరోధజ్ఞాట్టుకైయాలే ఇప్పడికొళ్ళ వేణుమెన్దైమిడంస్థాపిక్కుప్పట్టు.

ఆ-వ్యా. — ౮౯. గుణహీనత్వానుసంధానదైయిలు తద్విషయప్రవృత్తికూడు మేనైకుప్రమాణజ్ఞాప్తికితార్ మేల్, ("కొడియవెన్నెజ్జమ్") ఇత్యాదియాం. ప్రణయిరోషతాశేకడియమ్ ఇత్యాదిగుణహీనతయనుస్థాకిరజ్జైయిలే "అకిలు క్షోడియవెన్నెజ్జమ్" వనెన్దేకడకు "ఎన్దుతుడన్దీ" అతావత్తు, "అకిలమేనిమాయత్తమ్" ఎన్దుతుడన్దీ, "అకిలమేనిమాయత్తమ్" పిర నోవటియాతవత్ ఒరువన్దు మెట్టాతవత్ వజ్జుకమ్ దుజ్జేయస్వభావమ్ ఎత్తవత్ గుణహీనయైచ్చన్ది, ఇప్పడియిరున్దానాకిలు అతిలోకకూరమాన వెన్నెజ్జవనైయల్లతటియా తేయిరున్దు మెన్దుకు; వేన్దుక్కిట్టుప్పిట్టపుల్లు అన్దవేమ్బైయే భుజిక్కు మతోక్కియ కరుమ్బైక్కుల్లులం విరుమ్బాతు, అప్పడియే "కడన్ మల్లెక్కిడన్దరుమ్బై" ఎన్దుత్తుడి నిరశయభోగ్యనాన నీతానే వేమ్బుపోలేపిరసనానవన్దు, తద్దనన్దార్త శేషభూతనాననా, ఎనక్కువకుత్తశేషియానపున్దిరువడికలై యొక్కియవాలై పుడేనెన్దుకు "ః మయిర్ వళుమతిసలమరుళప్పశీవర కళరుళిచ్చెయన్దార్ కళితేయన్దై.

౯౦. ఆకిర్ "గుణై ద్వాస్యముపాగతః" ఎన్దుత్తుడికళితే భగవద్గుణభుక్తు తోశీరిడిమైపుక్కిరుకై గాయ మున్దైయెన్దు, శేషియిగుణవశీకృతనాయ్ వరున్దాస్యత్తైప్పశీరి, తదప్రభవీన్ద శేషత్వరూపస్వరూపప్రయుక్తమాన స్వాభావికదాస్య మొన్దు మేయితే సప్తావయుక్తత్వేన ప్రధానమాయన్దై తెన్దితార్.

౯౧. పతత్పాధాస్య ప్రమాణోపాదానవజ్జుకితార్, (అనసూయై) ఇత్యాదియాం. సుమమారై యాయురకర పిన్దుడన్ దునీర్ వన్దతు పెరుమాళ్ వడివళికిలే యాడుపడుకై యాలితేయెన్దు వనసూయైక్కు, నిత్యాన పాయురూపని రాట్టి, ధర్మియైపిట్టు ధర్మంనిత్తావోలే విరిన్దిరుకరయోగ్యతైయిశీస్వరూపత్తై యున్దైయేనానైయాలే పిశేన్దవన్దేన త్తనై, పెరుమాళ్ విరూపరాతల్ ఎన్దుకవాయుజ్జుకిరల్కాతల్ శెయ్యిలితే ఎస్వరూపమున్దు శ్చపడియటియలావతు; వెటుంవడివళికు కణ్ణుపిన్దుడన్ దే నల్లకాణెన్దరుళిచ్చెయ్త ఇతిహాసశ్రీప్రసిద్ధవార్తయై ప్రమాణమాకన్దురిప్ప తెన్దితార్.

మూ. — ౮౮. "కొడియవెన్నెజ్జమ్" వనెన్దేకడకు "మే" "అకియేన్నాన్దిన్దుము" శేషడియన్దినయేవే" ఎన్దానిన్దార్ కళితే.

౮౯. గుణకృతదాస్యైలుక్లాట్టిల్ స్వరూపప్రయుక్తమాన దాస్యమితేప్రధానమ్.

౯౦ అనసూయైక్కు స్పృరాట్టియరుళిచ్చెయ్తవార్తయైన్దురిప్పతు.

జీ-వ్యా. — ౮౯. గుణహీనమెన్దునై తదైయిల్ భగవద్విషయప్రవృత్తి యెజ్జేకణ్ణతెన్దు వరుళిచ్చెయ్కితార్, ("కొడియవెన్నెజ్జమ్") ఎన్దుతుడన్దీ అతావత్తు, "కడియమ్" ఎన్దుతుడన్దీ, "అకిలమేనిమాయత్తమ్" ఎన్దుతుడన్దీ, "అకిలమేనిమాయత్తమ్" పిర నోవటియాతవత్ ఒరువన్దు మెట్టాతవత్ వజ్జుకమ్ దుజ్జేయస్వభావమ్ ఎత్తవత్ గుణహీనయైచ్చన్ది, ఇప్పడియిరున్దానాకిలు అతిలోకకూరమాన వెన్నెజ్జవనైయల్లతటియా తేయిరున్దు మెన్దుకు; వేన్దుక్కిట్టుప్పిట్టపుల్లు అన్దవేమ్బైయే భుజిక్కు మతోక్కియ కరుమ్బైక్కుల్లులం విరుమ్బాతు, అప్పడియే "కడన్ మల్లెక్కిడన్దరుమ్బై" ఎన్దుత్తుడి నిరశయభోగ్యనాన నీతానే వేమ్బుపోలేపిరసనానవన్దు, తద్దనన్దార్త శేషభూతనాననా, ఎనక్కువకుత్తశేషియానపున్దిరువడికలై యొక్కియవాలై పుడేనెన్దుకు "ః మయిర్ వళుమతిసలమరుళప్పశీవర కళరుళిచ్చెయన్దార్ కళితేయన్దై.

౯౦. "గుణై ద్వాస్యముపాగతః" ఎన్దారుమిలైయోవెన్దు వరుళిచ్చెయ్కితార్, (గుణకృతదాస్యైలుమ్) ఎన్దుతుడన్దీ (గుణకృతదాస్య, మావతు)-అవత్ గుణభుక్తు తోశీరిడిమైయాయురకై; (స్వరూపప్రయుక్తమానదాస్య, మావతు)-శేషత్వైక నిరూపణీయమాన తస్వరూపత్తైప్పర్తడిమైయాయురకై. స్వరూపమిప్పడియిరున్దాలుమ్, గుణాధికవిషయ మాకై యాలేగుణకృతదాస్యముమిప్పిషయత్తేయనువర్తియానిట్రుమ్; అకైయితే శేషత్వైకనిరూపకరానవిలైయ పెరుమాళ్ తామప్పడియరుళిచ్చెయ్తతుమ్; అనాలుగుగుణకృతదాస్యమానతుడోపాధిక మాకై యాలే యప్రధానమాయ్, మునిణ్దుయతునిరుపాధికమాకై యాలే ప్రధానమాయురకై; అత్తైప్పశీరివితేతత్పాధాస్య ప్రసిద్ధితోశీరివరుళిచ్చెయ్తతు.

౯౧. ఇన్దుర్ధత్తుకు సంవాదమాకపిరాట్టివార్తయైన్దురిప్పిక్కితార్ మేల్ (అనసూయైక్కు) ఎన్దుతుడన్దీ. అతావత్తు-అక్రిభ గవానాశ్రమత్తిలే పెరుమాళ్ యెన్దురుళిమహర్షియైయమనువర్తిల్లిరున్దవనన్దరమ్, తత్పత్తియానవనసూయైయైప్పిరాట్టిశేన్ద సువర్తిల్లిరుక్కిటవళివే, అవత్ పిరాట్టియైప్పర్దుబన్దుజనత్తైయమభిమానత్తైయమైశ్వర్యత్తైయంబిట్టు పెరుమాళ్ పన్నేకాట్టి లేపోన్దవితుడైవయోగత్తాలేయమక్కునన్దకక్కుడుత్తు, నగరస్థనాకిలుమాంవనస్థనాకిలుమాంనల్లవనాకిలుమాంతీయవనాకిలుమాం (స్త్రీ) కళుక్కు భర్తావేదై వంకిడిర్, నీరిప్పడియెప్పోతు మ్మెరుమాళ్ విషయమాక వనుకూలిత్తుప్పోరు మెన్దు; పిరాట్టిలజ్జిత్తుకరవిత్తలేయిట్టిరున్దు, ఎనక్కు పెరుమాళ్ పకరల్ భావబన్ధంస్వతఃకణ్ణాయురకరచ్చెయ్తే, అవర్ తాగుణాధికరాయురకై యాలే, ఎన్దున్దై యభావబన్ధత్తై గుణనిబన్ధనమెన్దిరుప్పర్ కళీ నాట్టార్, అవ్వాశయత్తై గుణభోధువ్యతిరేకిత్తు కార్టవోణ్ణామై యాలే నానవర్ పకరలిరుక్కుమిరుప్పై యటివికరప్పెటుకిలేలే; అవర్ గుణహీనరుమాయ్ విరూపరుమానవన్దుమ్ నానవర్ పకరలిప్పడికాణుమిరుప్ప తెన్దరుళిచ్చెయ్తవార్తై.

శ్రీరచనభూషణ ప్రథమప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. అధికారిశోధనమ్.

ఆ-వ్యా.—గుణపూర్ణ భగవద్విషయత్ తి అన్వయరూపప్రవృత్తిగుణజగత్సర్వమునుకూడ మో వెన్మొశజ్జిత్తు, గుణజగత్సర్వమును స్వరూపనిబద్ధనమాక భగవద్విషయత్తి లిక్కిరిపవతుకగడి “అన్బురుకినిల్లువతు” ఎన్నిజనత్తనిబద్ధననిత్యప్రావణ్యమ్. తథావిధప్రావణ్యప్రసక్తగడి సేనాత్పదకతత్సన్బద్ధమ్. ప్రావణ్యప్రేరకమానవద్ద శేష శేషి భావనబద్ధదో, ప్రాకృతనబద్ధ మోబ్బలాగన్తుకమాయ్ శ్చాన్తు పాధిప్రయుక్తమామతన్తు; విశేష్య శేషికుగవి శేషణరూప శేషమాయ్ శ్చాన్తుది తత్తత్తప్రయుక్తమ్, ఏవంవిధమానవత్తైవత్తప్రయుక్తవన్బద్ధనిబద్ధనప్రావణ్యత్తి కార్యమానతద్విగ్రహానుభవమిల్లాతపోతుకులైయున్బడివరుమ్. అన్ద పావ్రణ్యాధీనమానస తై తతాగ్రాన్యనుభవాలాభత్తాలే కులై యామైకాక, అనుభవహేతువాకవరు మానసోన్బ పాయత్వాది భజ్జకజ్జళాన కామభజనాది స్వయత్తు ప్రవృత్తిక శానవై యెల్లామ్, పారతన్య్యాగ్రనుసన్ధానత్తా లవర్జ నీయజ్జళుమాయ్, శేషికుగతిశయ కరజ్జళుమాయ్ యిరుక్తై యాలే, స్వరూప ప్రాప్తజ్జళుమాయ్ యిరుక్కుమ్. ఇప్పడిసత్తా ప్రయుక్తమాన పావ్రణ్య మివనుకుగ్తాకైయాలే, సన్బద్ధజ్జానమిట్టకుగే గుణజ్జానమిల్లా ండిలుమ్, నిరుపాధికబన్దు వాన భగవద్విషయత్తి లాశ్రయణరూపప్రవృత్తి, స్వరూప ప్రాప్తమాకైయాలే శేరుమెన్తు పరిహరికిర తార్. “ఆక విప్రకరణత్తాలే ప్రవత్తియి అనియమనియమాధికారి విశేషణత్వ నిరూపణముమ్, అపేక్షితానుమతిసిన్ధోపాయ తదధికా రానుగుణస్వరూపనిరూపణముమ్, ఉభయానుస్థానశోధనవిషయనివృత్తి భగవత్ప్రవృత్తి ప్రకారనిరూపణముం శొల్లప్పట్టతు. (ఇతిరత్తైయుమ్మెత్తాత, శవాక) ప్రధాన ప్రమేయముమ్, మేలడజ్జపాసజ్జిక విశేష ప్రకరణముమా యిరుక్కుమ్. జనన్యాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

మూ.—భగవద్విషయప్రవృత్తి పిన్నైచ్చేరుమో వెన్నిల్, అతుకగడిప్రావణ్యమ్. అతుకగడిసన్బద్ధమ్. అతుతానాపాధికమన్తు; సత్తాప్రయుక్తమ్. అన్దసత్తై ప్రావణ్యకార్యమానవనుభవమిల్లాతపోతుకులైయుమ్. అతుకులై యామైకైకవరుమవై యెల్లావ వర్జనీయజ్జళుమాయ్ ప్రాప్తజ్జళుమాయ్ యిరుక్కుమ్. ఆకైయాలే భగవద్విషయప్రవృత్తి శేరుమ్. పిల్లై లోకాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

జీ-వ్యా.—ఇప్పడిస్వరూపప్రయుక్తమానదాస్య మేప్రధానమాకిత్, శేషి శేయతపడికజ్జీరుక్కుమ తొక్కియ, అనన్యోపాయ త్వాదికశ్ కులై యున్బడియన్బిషయ తైకుగటిత్తుప్పణ్ణుకిటస్వప్రవృత్తి శేరుమో వెన్నిటశజ్జైయెయనువదికిర తార్, (భగవద్విషయప్రవృత్తి) ఇత్తాదియాలే అత్తైపరిహరికిర తార్. (అతుకగడిప్రావణ్యమ్) ఎన్తుతుడజ్జిప్రావణ్యమావతుఅతిమాత్రసేహమ్. అన్దపావ్రణ్యత్తు కగడివిషయవై లక్షణ్యమన్తోవెన్న (అతుకగడిసన్బద్ధమ్) ఎన్నితార్. సన్బద్ధమావతు శేష శేషి భావమ్. అతుతా గుణకృతమాయుం వారాతోవెన్న (అతుతానాపాధికమన్తు, సత్తాప్రయుక్తమ్) ఎన్నితార్, (సత్తాప్రయుక్తమ్) ఎన్తు - ఇవ్వాత్తావినుడైయసత్తైయేపిడిత్తుళ్ళ తొన్దై. ఇత్తాలే కీక్రప్పణ్ణి శజ్జైకుగ పరిహరిమానతే తెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్ వాక్యత్రయత్తాలే, (అన్దసత్తైపావ్రణ్య కార్యమాన వనుభవమిల్లాతపోతుకులైయుమ్) ఎన్తు - అప్పడిప్పట్ట సత్తైతా స్వప్రయుక్త సన్బద్ధమడియాకవరు కిటపావ్రణ్యకార్యమాన భగవదనుభవమిల్లాతపోతు తుణకాలముమ్నిల్లా తెన్దవడి. (అతుకులై యామైకాక వరుమవై యెల్లామ వర్జనీయజ్జళుమాయ్ పాప్తజ్జళుమాయ్ యిరుక్కుమ్) ఎన్తు-అన్దసత్తై యక్కియామైకుగటుప్పాక వరుకిటమడలెడు కైముతలాన సకలప్రవృత్తికళుమ్, భగవదనుభవ మొక్కియతరిప్పిల్లామైయాలే, తవిరువోమెన్తాలు ద్దవిరప్పీకాతవైయు మాయ్, ఎల్లామ్ శేషికుగ తిశయకరజ్జళాకైయాలే స్వరూపపాప్తజ్జళుమాయ్ యిరుక్కుమ్ మెన్దవడి. (ఆకైయాలే భగవద్విషయప్రవృత్తి శేరుమ్) ఎన్తుడ క్తతైహేతువాకిరొణ్ణు, ప్రకృతశజ్జైయెపరిహరిత్తు తలై కుగట్టుకితార్. పెరియజీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

ప్రథమ ప్రకరణ మ స మ్పూర్ణ మ.

(౧౯) శ్రీ వచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ప్రాపకా న్తరపరిత్యాగ హేతుపపాదనమ్.

23

శ్రీ మ తే రా మా ను జా య న మః .

జీ-వ్యా—౧. ఉక్తోపాయపూర్వభావియాన్వక్తోణ్ణు, త్యాగవిషయమాన పుపాయాన్తరభేద త్యాగ పకారోపపాదనము ఖేనదోషవిశేషజ్ఞతై యరుచిచ్ఛేయకేతార్, (ప్రాపకా న్తరమ్) తుడజ్ఞి (సుఖరూపమశవాక). అపాప్తమెన్దువిడువై విషయాన్తరత్తుకేయల్ల, సాధనాన్తరత్తుకు మొకు మెన్దితార్, (ప్రాపకా న్తరమ్) ఇత్యాదియాల్. శ్లోక త్తిల్ భర్త, శబ్దవాచ్యజ్ఞళాయ్ మోక్ష సాధనజ్ఞళాన కర్తజ్ఞానాదిప్రాపకా న్తరభేదయసోపసర్గ ల్యబ స్తసిద్ధసవాసనాత్యాగత్తుకుమ్ ప్రధానహేతు, ఉక్త్యేయత్వమరసుక్త్యేయత్వ రూపజ్ఞళాన వజ్ఞానాశ క్షికశస్టు; పరతన్త్రస్వరూపత్తుకు స్వతన్త్రకృత్యజ్ఞళానవై విరోధిక శెన్దువిడుముతే స్వరూపజ్ఞ సుకు ప్రధానహేతు. ఇవశీణ్ణు యజ్ఞానాశ క్షిక శడియాకత్యజ్ఞికిల్, జ్ఞానశ క్షికళుణ్ణామళవిల్ మీణ్ణుప్పరిగ్రహిక-వేణ్ణీవరు కైయాల్ అతుసవాసనాత్యాగమాకమాట్టాతు; స్వరూపవిరోధిక శెన్దు త్యజ్ఞికిల్ మీణ్ణుపరిగ్రహిక-కు-డామైయాల్, అతుసవాసనాత్యాగమాకవశీణ్ణుపడి.

౨. ఇప్పడియవశీణ్ణు విరోధిక శెన్దులామో, అవైయుం మోక్షోపాయజ్ఞళన్తో వెన్దు, ఉశ్యపడియుణ్ వైవర్ కళుక్తపాయ జ్ఞళ త్తనై యెన్ది తార్, (ప్రాపకా న్తరమజ్ఞ రు) ఇత్యాదియాల్. స్వరూపవిరోధియానప్రాపకా న్తరత్తై అజ్ఞానాశ క్షికశడియా కవిడునుజ్ఞ ర్థాయీశీతి, ఇతుకుమ-రోపాయమ్ ప్రప త్తిసుకరోపాయ మెన్దుప్రప త్తియోడొక్క వతువుముపాయమాక త్తోశీతివతు; ఇతుపరతన్త్రస్వరూపవిరోధియెన్దుణ్ వై విడుంజ్ఞానికళుకు, స్వయత్నరూపమాయ్కోణ్ణుస్వరూపవిరోధియుమాయ్, స్వతన్త్రస్వామియుడై యవుపే త్తోహేతు వాయ్కోణ్ణుప్రాప్యవిరోధియుమాయరుకై గయాల్, అపాయమాక వేతోశీతివతు. ౪. ఇవైజ్ఞానికళుకు పాయమావానెన్దున్దు, అపాయమాయ్తోశీతికైకరడి, స్వతన్త్రకృత్యమాయ్కోణ్ణు ప రతన్త్రస్వరూపనాశకమాకైయాల్ యెన్దితార్.

మూ.—౧. ప్రాపకా న్తరపరి త్యాగత్తుకు మజ్ఞానాశ క్షిక శస్టు; స్వరూపవిరోధమే ప్రధాన హేతు.

౨. ప్రాపకా న్తరమజ్ఞ రు పాయమ్.

౩. జ్ఞానికళుకు పాయమ్.

౪. అపాయమాయీశీతి స్వరూపనాశకమాకై యాల్.

జీ-వ్యా—౧. ఇతరవిషయపరిత్యాగత్తుకుమ్ భగవద్విషయపరిగ్రహత్తుక్తమ్, ప్రధానహేతుకు శిన్న తెన్దుర్ కీక్త; ఇస్ ప్రసజ్ఞ త్తై ఇతరోపాయపరిత్యాగత్తుకుమ్ ప్రధానహేతువిన్న తెన్దితార్, (ప్రాపకా న్తరపరిత్యాగత్తుకుమ్) ఎన్దుతుడజ్ఞి ప్రాపకా న్తరభేదావన - ప్రవత్తుపాయ త్తైయొక్తివ పుపాయజ్ఞళే; (అజ్ఞానాశ క్షికశస్టు) ఎన్దుతు - అవశీణ్ణుయట్టై కు-మనుష్టికైక-కు-మీడానజ్ఞానశ క్షికళిల్లామై, తత్యాగత్తుకు ప్రధానహేతువన్దైవడి. (స్వరూపవిరోధమే ప్రధానహేతు) ఎన్దుతు - భగవదత్యన్తపారతన్త్రమాకిట స్వరూపత్తుకు చ్చేరా తెన్దువతువే ముఖ్యహేతువన్దైవడి. ఇతాఅజ్ఞానత్తాలే ప్రపన్నర్) ఎన్దిటవిడత్తిల్ శొన్న వజ్ఞానాశ క్షికళ ముఖ్యహేతువన్దైవ్దుమిడంశొన్లికిటతు. అజ్ఞానాశ క్షికశడియాకవిడిల్, జ్ఞానశ క్షికళుణ్ణాకిల్ పరిగావ్యమామితే; స్వరూపవిరోధమెన్దువిట్టాలితే మరువలిడాతోవతు.

౨. ఇప్పడిప్రాపకా న్తరత్తై విరోధియెన్దుశళలామో, అతువుం మోక్షోపాయమాయన్తోపొరుకిటతు, అతుపిన్దై యారు-పాయమెన్దు వరుచిచ్ఛేయకేతార్, (ప్రాపకా న్తరమ్) ఎన్దుతుడజ్ఞి (అజ్ఞరూ-పాయమ్) ఎన్దుతు. స్వరూపనాశ క్షికశస్టు యత్నగన్ధాసహమానస్వరూప త్తైయొశ్యపడివర్కిప్పికై గ-కీ-డాన జ్ఞానమిల్లాతవర్ కళుకు పాయమాయరుకు మెన్దైవడి.

౩. అనాల్ జ్ఞానికళుకి-తెన్దునేయెన్దు, (జ్ఞానికళుకు పాయమ్) ఎన్దితార్. అలావతు - స్వరూపయాభా త్యజ్ఞానముడై యవర్ కళుకు పాయమాయరుకు మెన్దై.

౪. ఇవర్ కళుకి-తు అపాయమావానెన్దున్దు (అపాయమాయీశీతి స్వరూపనాశకమాకై యాల్) ఎన్దితార్. స్వరూప మావతు - అత్యన్తపారతన్త్రమే; ఇతుకు-స్వయత్నరూపమాన వతునాశకమితే.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ప్రాపకాంతరపరిత్యాగ సేతుపపాదనమ్.

ఆ-వ్యా—౧. తదపాయత్వప్రకాశకప్రమాణజాట్టుకితార్, (“నెటికాట్టి”) ఇత్యాదియార్. సాధనాంతరజ్జలై కాట్టియకశీరిప్పార్తాయోవెన్టు, ఇవైయవనైయకశీరి మపాయజ్జళాకవే ద్రావిడవేదనూక్తిశోల్లానిన్లుతే.

౬. ఇవశీరినపాయత్వత్తై స్వభావద్వయత్తాలే స్థిరీకరిక్కితార్ మేల్; “శరీరేచగతాచాపివ ర్తతేమేమహద్భయమ్” ఎన్టుసాధనాంతరానుస్థానయోగ్యమానశరీర త్తిలైయరుక్కవేకావ్వుత్తైక్కువ్వివిక్కుమాప్పలై, త్యక్తమానవివధిల్లిలైమీన్టుంమూట్టుకిటతోవెన్టు, ఆశ్రయత్తశవల్లాతభయమ్ కనకవనువర్తియానిన్లుతేనైయాలే, ఇవైస్వరూపహాని నిమిత్తభయజనకజ్జళుమాయ్; “మాశుచః” ఎన్టు సాధనాంతరదర్శనత్తాలే కలజ్జిశోకావిప్వనాన వన్లుననై, ప్పుత్తైయైప్పామ్మెన్టు శోకిక్కువేన్టావెనైయాలే, స్వానురూపముల్లామైమైప్పశీరిశోకజనకజ్జళుమాయరుక్కుమ్. ఇప్పడిభయశోకజనకజ్జళానపపాయజ్జళాకైయాలే, స్వరూపవిరోధిత్వమే యివధినిరవశేషపరిత్యాగ సేతుపపాదనమన్లుత్తమ్.

౭. ఇతిక్ స్వరూపవిరోధిత్వత్తై యిన్టెపిక్కితార్ మేల్, (ఇప్పడి) ఇత్యాదియార్. స్వరూపవిరోధితేన ఇవై త్యాజ్యజ్జలైన్టుకొళ్ళాతపోతు, ఉపాయమాకత్తోశీరికిట విన్లుసాధనాంతరజ్జలై ప్రవర్తిప్పిక్కుమిడత్తు, కూన్టాన్టాగణపాలామాది ప్రాయశ్చిత్త కర్తవిధియోగ్యతై సమ్పాదిక్కువేన్టామైయార్ కూడాతు; స్వరూపప్రాప్తజ్జలైయాకిల్ ప్రాయశ్చిత్తవృణ్ణి యివశీరిలిక్కియవేన్టువతిల్లై; స్వరూపప్రాప్తలిక్కికిటవనుక్కు అతుకాణామైయార్.

మూ—౧. “నెటికాట్టినిక్కుతియో” ఎన్టానిన్లుతే.

౬. “వర్తతేమేమహద్భయమ్” ఎన్టైయాలే భయ

జనకమ్; “మాశుచః” ఎన్టైయాలే శోకజనకమ్.

౭. ఇప్పడికొళ్ళాతపోతుపతత్ప్రవృత్తియిల్ ప్రాయశ్చిత్త విధికూడాతు.

జీ వ్యా—౧. తదపాయత్వత్తై “జ్ఞానినామగ్రీసరరానవాహ్నోర్ పాశురత్తాలేదర్శిప్పిక్కితార్, (“నెటికాట్టి”) ఎన్టుతుడజ్జి. అతావతు ఉన్టెన్టుయిక్కియవేరోరుపాయత్తైక్రాట్టి ఉన్టకలినిన్టుమకశీరిప్పారురామోవెన్టైయాలే, ప్రాపకాంతరాపాయత్వం సిద్ధమితేయెన్టై. నీక్కుకైయావతు - పరతన్త్రమానవన్టువై స్వతన్త్రకృత్యమాన పుపాయానుస్థానత్తిలై మూట్టి తనకక శలాక్కుకైయితే.

౬. ఇతినుడైయ స్వరూపనాశకత్వ ప్రయుక్తమాన మాపణవిశేషజ్జలై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (“వర్తతే”) ఇత్యాదివాక్యద్వయత్తాలే. అతావతు - “కాలేష్వపిచసర్వేషు దితుసర్వాసుచామ్యత । శరీరేచగతాచాపి వర్తతేమేమహద్భయమ్” ఎన్టుపాయాంతరానుస్థానత్తుక్కు యోగ్యమాన కాలదేశదేహవిషయమాకపుమ్, ఉపాయాంతరజ్జలై తక్ విషయమాకపుమ్, ఎనక్కు మహాభయంవర్తియానిన్లుతేనైయాలమ్; ఉపాయాంతరశ్రవణానంతరమ్ అన్లుననుక్కు శోకవిబ్బిటకక, స్వరూపానురూపాపాయత్తై యుపదేశిత్తు, “మాశుచః” ఎన్టు శోకాపనోదనవృణ్ణి యరుళుకైయాలమ్, స్వరూపవిరోధియాన ప్రాపకాంతరమ్ జ్ఞానికళుక్కు భయజనకముమాయ్ శోకజనకముమాయరుక్కు మెన్టై.

౭. కీక్చొన్నవడియే యర్థత్తై యన్టీకరియాతవశవిల్ విరోధంకాట్టుకితార్, (ఇప్పడికొళ్ళాతపోతు) ఎన్టుతుడజ్జి. (ఇప్పడికొళ్ళాతపోతు) ఎన్టు - స్వరూపనాశకమెన్టు కొళ్ళాతపోతెన్టువడి; (పతత్ప్రవృత్తియిల్ ప్రాయశ్చిత్త విధికూడాతు) ఎన్టు - “సకృదేవహిశాస్త్రార్థః కృతోఽయంతారయేన్నరమ్ । ఉపాయాపాయసంయోగే నిష్ఠయాహీయతేనయా । అపాయనన్లువేసద్యః ప్రాయశ్చిత్తంసమాచరేత్ । ప్రాయశ్చిత్తిరియంసాత్ర యత్పునశ్శరణంవ్రజేత్ । ఉపాయానాముపాయత్వ స్వీకారేష్యతదేవహి” ఎన్టు ప్రపన్ననానవనుక్కు ప్రామాదికమాక పుపాయాంతరప్రవృత్తివన్లుకాలత్తిల్, అపాయప్రవృత్తియిల్ పోలై పునః ప్రపదనరూప ప్రాయశ్చిత్తై విధిక్కుక్కుడా తెన్టై. పునః ప్రపదనమావతు - పూర్వప్రపదనన్తరణమ్; పునః ప్రయోగమన్టు.

శ్రీవచనభూషణ ద్విశీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ప్రాపకాన్తరపరిత్యాగ హేతుపపాదనమ్.

ఆ వ్యా—౮. ఇదై బుద్ధివిశేషపరిశుద్ధజ్ఞానాకలుమ్, అహంకారగర్భ త్వేనత్యాజ్యజ్ఞ లేయ తనైయెన్నుమిడమ్ శిష్టోక్తి సిద్ధమెన్నితార్ మేల్, (తిరుక్కురుకైప్పిరాళ్) ఇత్యాదియాం. సకలవేదశాస్త్ర తాత్పర్యజ్ఞానానతిరుక్కురుకైప్పిరాళ్ పిల్వై తిరువుళ్ళైతో శోధిత్తపడియేపణికు-వచ్చడి, అవాచ్యద్రవ్య త్తినత్యల్పబిద్ధు లేశ స్పృష్టమానస్పృహణీయపావనభాజనస్థపరిశుద్ధజలమ్ పరిత్యాజ్యమామాపిలే, “నీర నుమ తెన్ఱు” అవాచ్యమానవహజ్ఞాన రలేశమిశ్రమాయ పరిశుద్ధ శేషత్వ జ్ఞానాన్తర్గతమాయ తతైర జుర్యబుద్ధ్యా పరిశుద్ధముమానస్వయత్పరూప మోక్షోపాయాన్తరజ్ఞే, ఇనై పరిశుద్ధమోక్షసాధనజ్ఞ లేయాకిలుమ్, స్వయత్పరూప హీనాహజ్ఞాన సర్వముణ్డైయె లుపాదేయమన్వేష్టపడి.

౯. ఆకిలుమివై సాధనమాక వీశ్వరక మోక్షఫల త్తైక్కోడానిన్ఱా నేయెన్నరత్తరాజ్యార్థి కళే ఉదారనానరాజావిన్ఱ కరలిలే పలకరైయమ్ ఎలుమిచ్చవచ్చుముళ్ళొడుత్తు రత్తరాజ్యజ్ఞైప్పెశీగ్రల్. అన్తకురుట్టుప్పలకరైయ మెలుమిచ్చజ్ఞాయమ్, మహాలాభమానవవశీత్తు సదృశ ప్రదేయమాక మాట్టా తే; అపేక్షితార్థసూచకమాత్రజ్ఞానా విడుమాపిలే, మోక్షార్థిక టుమ్ పరమోదారనాన వెమ్మెరుమాన్చకరలిలే, స్వయత్సాధైయోన తుచ్చభ క్తియైప్పణ్ణినారాయ అనన్తస్థిరఫలమాన మోక్ష తైప్పెశీగ్రల్, అన్తక్షిప్తభ క్తి అతుకు-సదృశమన్ఱియే, అనన్యపరత్వసూచకమాత్రమామ తనైయితే యెన్నితార్.

మూ—౮. తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిల్వై పణికు-వచ్చడి-మదిరాబిద్ధుమిశ్రమానశాతకున్ఱు

మయకున్ఱుగత తీర్థసలిలమోల్లె యహజ్ఞానమిశ్రమానపుపాయాన్తరమ్.

౯. రత్తత్తుకు-ప్పలకరైప్పి లేయమ్ రాజ్యమైకెలుమిచ్చవచ్చు మోల్లెయమ్, ఫలత్తుకు-సదృశమన్ఱు.

జీ-వ్యా—౮. ఇప్పడిస్వరూపనాశకమానపుపాయాన్తర త్తినైయవత్య న్ననిషిద్ధత్వ తై అభియు క్తవచనత్తా లేదర్కిప్పి కిరైతార్, (తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిల్వై) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. తిరుక్కురుకైప్పిరాన్పిల్వై నాకితార్ సర్వజ్ఞ రానభాష్యకారర్ తిరు వడికళిలే సేవిత్తు తదభిమతవిషయమాయ సకలశాస్త్రజ్ఞైయె మారాయన్దరుతియిట్టిరుకు-మవరాకైయాలే ఆప్తత మరాయరుకు-మవరితే; (పణికు-వచ్చడి) ఎన్ఱుతు - అరుళిచ్చెయ్యున్ఱు కారమెన్ఱపడి. (మదిరైయవతు) - అత్యన్త నిషిద్ధద్రవ్యమాయ స్వస్పర్శ లేశముళ్ళవన్ఱుకరైయె న్ననైప్పిలే నిషిద్ధమాకు-మతితే; ఇత్తైయహజ్ఞానత్తుకు-దృష్టాన్తమాకు-కైయాలే అతినుడైయవత్య న్ననిషిద్ధత్వముమ్, తత్పర్శ లేశముళ్ళవన్ఱువుమ్ తద్వన్నిషిద్ధమెన్ఱుమిడమున్దోశీత్తిట తు. (శాతకున్ఱు, మావతు) సువర్ణమ్; (తన్తయకున్ఱుమ్) ఎన్ఱుతు - ఉచ్చుద్రవ్యాన్తరమాయ సువర్ణంమేల్ పూచ్చా యిరుకై-యన్ఱిక్కే, అతుతానే పుపాదానమాక ప్పణ్ణినకుడమెన్ఱపడి; ఇత్తాల్ పాత్రశుద్ధిశోల్లుకిటతు. (తద్గతతీర్థసలిలమ్) ఎన్ఱైయాలే అతుకు-ళిరుకిరైజలత్తై పావనత్వజ్ఞోల్లుకిటతు; (అతుపోలే యహజ్ఞానమిశ్రమాన పుపాయాన్తరమ్) ఎన్ఱైయాలే ఇట్టుమ్ పాత్రశుద్ధియమ్ తద్గతపదార్థశుద్ధియమ్ శోల్లు వేణుమ్; అతావతు “ఆత్మాజ్ఞానమయోఽమలః” ఎన్నిట స్వతోనిర్మలత్తైయాలిమ్ భగవదనన్యార్థ శేషత్తైయాలిమ్ పరిశుద్ధమాయితే భక్త్యాశ్రయమాన వాత్సవన్ఱు విరుప్పతు; తద్గతభ క్తియమ్ భగవదేకాగ్రతయా పరిశుద్ధైయితే; అహజ్ఞానమకలశు త్తైయోకి లారుకుత్తైయిలైయే. ఆక ఇత్తాల్ శోల్లిశీగ్రమ్ శీర్లి తేన్ఱెన్నిల్ సువర్ణ పాత్రగతమానతీర్థజలమ్, పాత్రశుద్ధియముణ్డాయ తానుంపరిశుద్ధమాయిరుకరై, సరా బిద్ధుమిశ్రతైయాలే నిషిద్ధమామాపిలే, స్వతోనిర్మలత్వాదికళా లేపరిశుద్ధమానవాత్సగతైయాయ్, భగవదేకవిషయతయాపరి శుద్ధైయాయిరుకిరైజలత్తై, స్వయత్పరూపమానవహజ్ఞానసర్వత్తా లే, జ్ఞానశక్తికరియాతపడి నిషిద్ధైయాయిరుకు-మెన్ఱతాయీత్తి. (పణికు-వచ్చడి) ఎన్ఱుతుకు-చ్చేర వాక్యత్తైముడివిలే, ఎన్ఱుఎన్నిటవి తనైయబుర్రాట్టి నిర్వహిప్పతు.

౯. ఇన్ఱముమితుకు-ఫలవిసదృశత్వము మెన్ఱెత్తురుదూషణముణ్డెన్నితార్, (రత్తత్తుకు-ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు-ద్విపాన్తరత్తిలే శిలర్ పలకరైయోభరమాక పూన్ఱైయాలే, పలకరైయొకొడు త్తవర్ కళుకు-రత్తైకొడుత్తవర్ కళే; ఉదారరానరాజాకళే రాజ్యార్థియాయవన్ఱు ఓరెలుమిచ్చవచ్చు త్తైకొడు త్తవనుకు-రాజ్యత్తైకొడుత్తవర్ కళే; ఇప్పడి కొడుత్తవర్ కళెన్ఱ మహర్షిమాన రత్తత్తుకు-మ్ మహాసన్ఱుత్తానరాజ్యత్తుకు-మ్, పలకరైయ మెలుమిచ్చవచ్చు ముం సదృశసాధనమల్లాతాపిలే, “భక్త్యాలభ్యస్త్యనన్యయా” “భక్త్యాత్వనన్యయాశక్యః” ఎన్నిటపడియే భక్తిచపల నాయ్ పరమోదారనాన వీశ్వరక, ఇవన్ఱకు-ల్ భక్తిమాత్రమే వశీగ్రాశాక పరమపురుషార్థ లక్షణ మోక్ష తై కొడు త్తాలుమ్, ఫలత్తుకిట సదృశ సాధనమన్వేష్టే.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో . ప్రావకా న్తరపరీత్యాగ హేతూపపాదనమ్.

ఆ-వ్యా—౯. ఆనాల్మ ఫలహేతువాకయే తేనుంశిలుతవనుక్తుక్తోడుకుగ వేణ్ణావోవెన్న, తన్నుతెన్ఱువోరాన్ఱాత్తీ, యజ్జళిరణ్ణతపడి తాన్ఱానిత్యదరిద్రనాకైయాల్, మదీయమెన్నయోగ్యతైయశ్శితనన్ఱు, తదీయమెన్నామల్ స్యామిక్కికొ, ముక్కలావతోన్ఱుమిలై యెన్ఱి తాన్.

౧౦. “దదామిబుద్ధియోగ న్తం యేనమాముపయాన్తితే” ఎన్ఱవత్తన్ఱభక్తియై అవనుకుగ కొడుత్తాలోవెన్న, స్వతన్త్రస్వామియానవత్త తన్ఱభక్తియై, దరిద్రనానవివత్ పూర్ణ నానవవనుకుగ్తోడుకుగ మిడత్తు, అవత్తన్ఱ తైమ్మిన్ఱవత్త కైయిలేకొడుకైగ యాకిటవడైవిలేకొడుక్కిల్, అవనై పె్ఱుత్తైకైగ తుసాధనమాకమాట్టా మైయాకిటవను పాయమాముత్త నై; కొడుత్తైకొడుక్కిల్ ఫలసాధనమాకమాట్టాతిత్తే; నాన్ఱొడుత్తైయై ననుకుగ కొడుత్తు నాకుగ్గీట్టానిన్ఱొగ్గీయై స్తపహసికైగకుగ డలామిత్తనై. అన్ఱియేఅవత్తొడుత్తభక్తియైతన్నుతాకవభిమానిత్తు, అడైవుకెడుమ్మడికొడుక్కితానా కభావిక్కిల్, పరద్రవ్యాపహారమాకిట కోయిల్-శవు, వరున్ఱియుం మత్తైకైగ వొన్ఱొతపడిభావజ్ఞరతియ వెళిప్పట్టువిడుమ్. తిరువాభరణత్తైకైగ శవుకణ్ణ మీళకొడుకైగ యోపాతియాయ్విడుమిత్తే.

౧౧. ఇప్పడి కళవువెళిప్పడు మళవేయన్ఱు, తన్నుడకలన్ఱ భర్తావినుడైయ భోగత్తైయే తన్ఱప్రయోజనమెన్ఱు నిన్ఱె యాల్, తన్ఱవయిలువళరైగకుగ ట్టెన్ఱు పతివ్రతైనిన్ఱెక్కిల్, శేషభూతైయానతనకుగమ్ రక్షకనానభర్తావుకుగమ్

మూ.—౧౦. తాన్ఱరిద్రనాకైయాల్ తనకుగ్తోడుకుగలావతోన్ఱిలై.

౧౧. అవత్తన్ఱ తైకొడుకుగ మిడత్తిలడై విలేకొడుక్కిల్-లనుపా యమామ్; అడైవుకెడుకొడుక్కిల్ కళవువెళిప్పడుమ్.

౧౨. భర్తృభోగత్తైవయిలువళరైగకుగ ట్టెన్ఱుమాప్పేల్.

జీ-వ్యా—౧౦. ఆనాల్ విసదృశమాన పలకరైయమ్ ఎలుమిచ్చమ్మత్తైయమ్ ఉపహారమాకక్తోడుత్తు, రత్నత్తై యమ్ రాజ్యత్తైయమ్ పెలుకిటవర్ కళ తాన్ఱెలుకిటపడియో, అవోపాతియాకిట తేన్న, అతుతనన్ఱుమ్యోగ్యతైయిలైయె న్నితార్, (తాన్) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు - అన్ఱుతానున్ఱనకుగటియనాయ్, తనకైగన్న వొరువలకరైయమ్ ఎలుమిచ్చ మ్మత్తైయమ్ మున్ఱొకైయాల్ యతుశెయ్యలామ్; ఇన్ఱప్పడియన్ఱి కేగ “యానేనీయన్నుడైమైయమ్నీయే” ఎన్ఱిటపడియేఆల్, స్త్రీయజ్జళిరణ్ణ మజ్జుత్తైయతాయ్, తనకైగన్నవొన్ఱుమిల్లాతవ కిన్ఱ్చననాకైయాల్, పేరీత్తుకుగ హేతువాక అవత్తపియన్ఱి తనకుగ సమర్పికైగలావ తోన్ఱుమిలైయెన్ఱె.

౧౧. గోదానత్తిపితావుకుగ పుత్రాదక్షిణైక్తోడుకుగ మాప్పేల్, అవత్తన్ఱతుతన్ఱైయవనుకుగ కొడుత్తాలో వేన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (అవత్) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. (అవత్తన్ఱ తైకొడుకైగ, యావతు) - “విచిత్రాదేహసమ్పత్తిరీ శ్వరాయనివేదితుమ్ । పూర్వమేవకృతాబ్రహ్మ హస్తపాదాదిసంయుతా” ఎన్ఱమ్ “అన్ఱాళీ సీతన్ఱవాకైగ” ఎన్ఱం గొల్లుకిటపడియే అడియిలేయవత్తన్ఱ కరణకళేబరజ్ఞై “మన్ఱనాభవమద్భక్తోమద్యాజీమాంసమనురు” ఎన్ఱమ్ “సత తంకీర్తయన్తోమాంయతన్తశ్చదృఢవ్రతాః” ఎన్ఱంగొల్లుకిటపడియే ధ్యానార్చనప్రణామాదికళాలేతచ్ఛేషమామ్బడిపణ్ణుకై; (అడైవిలేకొడుకైగ, యావతు) - తదీయమెన్ఱమ్ బుద్ధియాల్ సమర్పికైగ; ఇప్పడికొడుక్కిల్ (అనుపాయమామ్) ఎన్ఱతు - అవనుత్తైయవనుకుగ కొడుత్త విన్ఱనైయొళియ, తామెన్ఱుకొడుత్తతాకామైయాల్, అతుపేరీత్తుకుగ సాధన మాకాతెన్ఱపడి. (అడైవుకెడుకొడుకైగ, యావతు) - మదీయమెన్ఱమ్ బుద్ధియాల్ సమర్పికైగ; ఇప్పడిశేయిల్ (కళ వువెళిప్పడుమ్) ఎన్ఱతు - భగవద్ద్రవ్యాపహారమ్ప్రకాశికుగ మెన్ఱపడి. రాజమహేన్ద్రన్ఱియై రహస్యత్తైలేకళవుకణ్ణుటల కైత్తై కొడుకుగ మాప్పేల్ యితేఇవత్తొడై.

౧౨. ఇన్ఱముముపాయాన్తరత్తుకొరుదూషణంగొల్లుకితార్, (భర్తృభోగ) ఇత్యాదియాల్. అతావతు - భా రైయనానవళీ స్వయమ్ ప్రయోజనమాన భర్తృభోగత్తై స్వీదరపోషణత్తుకుగ సాధనమాక్కికొల్లుమళవిల్, తన్ఱై

(౧౦)

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ప్రాసకాంతరపరిత్యాగ హేతుపపాదనమ్.

౭౭

ఆ-వ్యా.—అవద్యమామాప్సేలే, పరభోగోపకరణభక్తియే స్వభోగస్తుకుటుంబేష్టు శేషభూతా నైనైకిత్, తదే కభోగనానతనకుటుమ్ నిరుపాధికరక్షకనాన శేషికుటుమ్ నిలై నిష్టవవద్యమాయ్ తలై కుట్టు మెన్దితార్.

౧౩. ఇష్టమిరువరుగుమవద్యకరైయాన విష్టభక్తియై “శ్రోతవ్యోమ నైవ్యోనిధిధ్యాసితవ్యః” ఎన్దిత్యాదికథా లే సారాంశమాన వేదాంతజ్ఞో మోక్షోపాయమాక విధికిరిటపడియె నైన్దుశజ్జిత్తు పరిహారికిరితార్, (బేషధసేవై) ఇత్యాదియాల వేజ్జికిరిశ్శవుమాషధసేవైష్టణ్ణా లే ముఖంమాటి త్తిరికిరిట వభిమతరాన రోగికళుకు, రోగానుగుణమాక తదభిమతమాన వవద్యవస్తుకళిలే, రోగానాశకరమాన వద్దవివ్యాషధత్తై మత్తైత్తుకళియిడుమ్ హితైషికళానవైద్యరైప్సే లే, సంసారమహారోగానాశకరమామాషధమాన “* నచ్చుమామరుదై యుపదేశితాలుమ్ సేవియా లేవిముఖరాయ్ త్తిరికిరిట శేషభూతరాన సంసారికళుకు, సంసారానుగుణమాక తదభిమతమాయ్ అహజ్కారగర్భమానస్వయత్తైలే “*నో యికళుకుంమరుద్దాన వీశ్వరనైత్తెరియాతపడికలన్దు, అన్దవేదాంతజ్ఞో వాత్సల్యత్తాలేవిధికిరిటవైత్తనై. పరిశుద్ధభగవ దుపాసనత్తిలేయిళియవే, స్వాతన్త్ర్యాన్య శేషత్వజ్జడజ్జుమేమున్న మెన్నుమ్ హితైషితత్వత్తాలేయాయితై అవైస్వయ త్తరూపోపాసనత్తైవిధిత్తతు మెన్దవడి.

మూ.—ఇరువరుగుమవద్యమ్.

౧౩. వేదాంతజ్ఞుసాయమాకవిధికిరిటపడియె నైన్దు, బేషధ సేవైష్టణ్ణాతవర్కళు కుభిమతవస్తుకళిలే అత్తైకళిలలి యిడువారైప్సేలే, ఈశ్వరనై కులన్దవిధికిరిట తిత్తనై.

జీ-వ్యా.—భారైయ్యాకవిరుమ్మిన భర్తావుకుమ్, తద్భారైయెన్దు పేరిట్టిరుకిరిట తనక్కు మవద్యమామాప్సేలే, భగవద్వైలక్షణ్యానుభవత్తాలే విలైన్దభోగరూపైయానభక్తియై మోక్షసాధనమాకుమళవిల్, తనై శేషభూతనాకవి రుమ్మితనొడేకలన్దుపరిమాటిన వీశ్వరనుకుమ్, తచ్చేషభూతనెన్దు పేరిట్టిరుకిరిట తనకుమవద్యమాయ్ తలై కుట్టు మె న్దై. “రాత్రిభర్తావోడే సంక్షేపిత్తు వెడివోడేహులితరవేణుమెన్దు వలైకుమమాప్సేలే, భక్తియై యుపాయమాకకొల్లుకై” ఎన్దితై పిళ్ళానుమరుళిచ్చెయ్తతు.

౧౩. ఇష్టశ్రీ స్వరూపవిరోధాదిదోష దుష్టమానవితై, హితానుశాసనమ్బుణ్ణికిరిట వేదాంతజ్ఞో “ఓమిత్యాన్తానం ధ్యాయథ” “ఆత్మానమేవలోకముపాసీత” “ఆత్మావా అరేద్రప్రవ్య శ్శ్రోతవ్యోమ నైవ్యోనిధిధ్యాసితవ్యః” ఎన్దిచ్చేతననుక్కు మోక్షోపాయమాక విధికిరిటతుకు నిదానమరుళిచ్చెయ్తతాక, తజ్జిజ్ఞాసుప్రశ్నత్తై యనువదికిరితార్, (వేదాంతజ్ఞో) ఎన్దుతుడక్కి. తన్నిదానన్దనై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (బేషధసేవై) ఇత్యాదియాలే. అతావతు - అత్యన్తరుక్కురాయ్ తిరియానిటకచ్చెయ్తే, అత్తై యవిశమ్యేనపోకుమాప్తమానమహాషధత్తై సేవికళిచ్చిన్నాత్, అతుకిరితైయాతపాల పుత్రాదికళుకు, అవర్కళానైష్టణ్ణు వినియోగజ్కొళుం వస్తుకళిలే, అన్దవాషధత్తైకళియిడుంవత్సలరానమాత్రాదిక లైప్సేలే, శీఘ్రమాక సంసారవ్యాధియైత్తిరుం సిద్ధోపాయమాకిరిట “*నచ్చుమామరుదై, స్వప్రవృత్తి నివృత్తిపూర్వకమాక సేవికళిచ్చిన్ది ముతలిలే వుపదేశితాల్, అనాదియాయవరుకిరిట స్వయత్తరూపనై యాలే అతుకిరితైయాతచేతనరైయం విడమాట్టామైయాలే, అవర్కళుకుకుభిమతమాన స్వయత్తరూపమాయరుకిరిట వుపాసనత్తిలే, తదజ్జత్వేన సిద్ధోపాయ మాన వీశ్వరనైకలన్దు, తాదృశమాన వుపాసనత్తై యవర్కళుకు మోక్షోపాయమాక విధికిరిట త్తనైయెన్దై దృష్టాన్తైలభిమతవస్తు వ్యాధిహరమన్దియే, తన్నిశ్రమాక ప్రయోగిత్త వాషధమే వ్యాధిహరమాకిరిటాప్సేలే, దాన్తాన్తికైలుమ్ ఉపాసనమన్దికే తన్నిశ్రనాన వీశ్వరనే వుపాయమెన్దుమిడం సప్సృతిపన్నమ్, అవ్యవధానేన సేవికుమళవిల్ అవిశ మ్యేనవ్యాధియైప్సేకు మాషధమ్, అభిమతవస్తు మిశ్రమానపోతు విశవ్యకార్యకరమాకిరిటాప్సేలేయాయితై, ఉపాసనా మిశ్రనానపోతు ఈశ్వరకృపిశ్చవ్య ఫలప్రదనాకిరిటమ్.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానగ్రంథే. ప్రాసకాంతరపరిత్యాగ హేతుపపాదనమ్.

ఆ-వ్యా.—౧౪. స్వరూపహానిక రాకృత్య విశేషనివర్తనార్థమాకవామినిద్రపుపాసన తై వేదాంతశాస్త్రమ్ విధిత్తు మెన్దిటార్, (ఇతై) ఇత్యాదియాత్. ఇన్ద్రపుపాసన త్రిలేయవనై మూర్తినతు, స్వర్గ సాధనప్రవృత్తియాకిణపరహింసైయిని స్థుమివనైమిత్తకై కాక. ఇన్ద్రహింసాశబ్ద మభిచారకర్మవాచక మెన్నవొట్టాతు, తన్నివర్తకమ్ స్వర్గాదిసాధనవిధియే యాకైయాలుమ్ ఏతద్విధియల్లామైయాలుమ్. ఆనాలుమ్దుఃఖసాధనమన్వియే సుఖసాధనమానవివర్తనైపరహింసైయెన్న లామోవెన్నవేణ్ణా, “సర్వదుఃఖమయజ్ఞతే” ఎన్ద్రపాక్రీతభోగమడజ్ఞ పుశ్యపడినిరూపితాల్ దుఃఖపాక్రీయమాకైయా లే,తత్సాధనమడజ్ఞహింసైయామెన్ద్రే ముముక్షుకుఁగుకుఁగుత్తోశ్చిత్తకైయాల్; భగవత్పారతన్యత్రిక్రమిడత్తైయురుకుఁగుం స్వాతన్యత్రిక్రమకారణమాన స్వర్గాదిసాధనప్రవృత్తియై, స్వరూపజ్ఞర్ పరహింసైయెన్ద్రే యితేనినైత్తిరుప్పతు.

౧౫. ఇప్పడివిధేయమానవిత్తై మీణ్ణునిషేధికిఁట తెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కిటార్ మేల్, (ఇతుతా) ఇత్యాదియా ల్. పరహింసానివర్తకత్వేన విహితమానవితుతా, నాస్తికరానతమఃప్రచురరైప్పశీర్ని విధికిఁప్పట్టు శాస్త్రవిశ్వాస ముడైయ రజఃప్రచురరాన వాస్తికరైప్పశీర్ని నిషేధికిఁప్పడుకిట పూర్వవిహిత హింసైయాకిట వభిచారకర్మమొల్లే,

మూ.—౧౪. ఇతైపవర్తిప్పిత్తు పరహింసైయెనివర్తిప్పికైకైకాక.

౧౫. ఇతుతాపూర్వవిహితహింసైహితే

జీ-వ్యా.—౧౪. ఇని యిప్పడి ఇతుతనై విధిత్తు, కీర్తనిన్ద్రనిలైయెకుఁలైత్తు మేల్ కొణ్ణుపోకై కాక విత్తనై యెన్దిటార్, (ఇతై)ఎన్ద్రతుడజ్ఞే అతావతు శాస్త్రమాకిటతు—“తై”గుణ్యవిషయావేదాః”ఎన్దిటపడియే పెత్తీతాయ్ అన్దబధి రాదికళానవికలకరణరోడు పట్టుతరకరణరోడు వాళియట వత్సలైయా యిరుకుఁ మాపోలే, “*మాతాపితృసహస్రజ్జళిల్ క్లాట్టిలుంవత్సలతరమాకైయా లే,తమఃప్రచురరోడు రజఃప్రచురరోడు సత్త్వప్రచురరోడువాళియట,అవర్ కళపభేదప్రవృత్తరా య్నశికిఁవిడ తుమమల్లామైయా లే, అవోర్వరుడై యగుణానుగుణమాక పురుషార్థజ్ఞైయుమ్తత్సాధనజ్ఞైయు మువదేశిత్తు, కొళ్ళి కొమ్మిలేయెన్ద్రుకైకుఁ గుళ్ళికాల్ నాట్టువారోపాతి, ఇవోమ్ముఖజ్ఞళా లే తన్నుడై యతాత్పర్యాంశ త్రిలే యారోపి కైకైకాకప్రవర్తిప్పికిఁటతాకైయా లే,శ్యేనవిధితుడజ్ఞేప్రవర్తివర్తమాకవరుమళపుమ్చేతనర్ నన్దనిన్ద్రవళపుకళుక్కిడాక, ఉత్తరోత్తర పురుషార్థసాధనజ్ఞైప్రవర్తిప్పిత్తు, పూర్వపూర్వజ్ఞై నివర్తిప్పికిఁగుఁ డవతాయిరుకుఁమ్; ఆకై యాలివ్వుపా సనతై ప్రవర్తిప్పిత్తు పరహింసైయెనివర్తిప్పికైకైకాక. (పరహింసై) ఎన్ద్రతు మేలానహింసైయెన్ద్రపడి; పరదేవతై పరగతి ఎన్దిటపడిజ్జళిల్ -మేలానదేవతై మేలానగతి ఎన్ద్రధమాకిటాప్పోలే; అతావతు-శ్యేనవిధికుఁ మేలాకవిధికిఁప్పట్టు పశ్చా లమ్మనాదికలైచ్చొన్నపడి అత్తైహింసైయెన్నలామోవెన్నిల్ విహితహింసైయెన్నకుఁ డవతిత్తే;“అగ్నిషోమియన్ద్రశుమా “లభేత” ఎన్దిటపడిత్తిల్,అలమ్మశబ్దమ్ “ఆలమ్మః స్వర్గహింసయోః” ఎన్ద్రేయాలే హింసావాచియితే. ఇత్తాల్ కావ్య కన్యత్తైచ్చొన్నపడి;(పూర్వవిహితహింసై)ఎన్ద్రశ్యేనవిధియెచ్చొల్లుకైయాలుమ్, తదవపరివిహితమాన కావ్యమే ఇప్పిడత్తిల్ వివక్షితమ్.—అన్ది కేర విహితమేయాకిలుమ్ భగవచ్చేషత్వజ్ఞానపూర్వకమాక వనన్యప్రయోజననాయ్ కొణ్ణు,అగ్నిన్ద్రా దిదేవతాన్తర్యామి సమారాధనమాక వేషణ్ణుమ్ పశ్చాలమ్మనాది యుక్తయాగాదికర్తైప్పశీర్ని, స్వతన్త్రినాయ్కొణ్ణు స్వర్గాదిఫలసాధనమాక అగ్నిన్ద్రాదిదేవతామాత్రజ్ఞై యుద్దేశిత్తుప్పణ్ణుమ్ పశ్చాలమ్మనాదియుక్తకావ్యకర్తమ్, ఏశేషజ్ఞ యుఁ పరహింసాప్రాయమెన్నలామ్మడి అత్యన్తనికృష్టమా యిరుకైయా లే, ఇవాక్వారత్తైయిట్టు అతుతనై పరహింసై యెన్ద్రుళిచ్చెయ్తారాకపుమామ్.శాస్త్రవిహితముమాయ్ భగవదేకవిషయముమాయిరుక్కిటపాక్రీపకాంతరతై,జ్ఞానికళుక్కు పాయమెన్నవోపాతి ఇతుపునధికారివిశేషతై యిట్టుచ్చొల్లలామితే; “అధపాతకభీతస్త్వమ్” ఎన్ద్రపాయాన్తరతై పా తకమాకచ్చొల్లిశీర్నితే ధర్మదేవతైయుమ్;బుభుక్షువుకుఁ పాదేయమానపుణ్యదానే ముముక్షువుకుఁ పాపశబ్దవాచ్యమాకా నిన్ద్రతిత్తే;ఆకయెల్లాశీర్నిలుమిప్పిడత్తిల్ కావ్యకర్తైచ్చొల్లుకిటతు. ఇప్పడితా యోజికిఁటతు ఉపాసనవిధికుఁ నివర్త్యమ్ కావ్యకర్తమాక ఇవర్ తామే పరన్తరహాస్యత్తిలే యిరుళిచ్చెయ్కైయా లే.

౧౫. ఆనాలిప్పడివిధిత్తై ప్పనై నిషేధికిఁట తెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కిటార్, (ఇతుతా) ఎన్ద్రతుడజ్ఞే. (ఇతుతా) ఎన్దిటతు - కీర్తచ్చొన్న పుపాసనతై; (పూర్వవిహితహింసై,యావతు) - “ శ్యేనేనాభిచరయజేత” ఎన్ద్ర ప్రథమత్తిలే విధికిఁప్పట్టు వభిచారకర్మమ్; అతు తమఃప్రచురరాయ్ నాస్తికరా యిరుప్పారైప్పశీర్ని విధికిఁప్పట్టు, ఆస్తికరాయ్ కారీర్యాదికావ్యకర్తజ్జళిలే యిత్తైకుఁ యోగ్యరాన రజఃప్రచురరైప్పశీర్ని నిషేధికిఁప్పడుకిటాప్పోలే,

శ్రీవచనభూషణ ద్వివీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్యోతి ప్రాసకాంతరపరిత్యాగ హేతుపపాదనమ్.

2F

ఆ వ్యా.—అన్య శేషత్వమర్థివాత్కార్యైషమర్థి “నిధిధ్యాసితవ్యః” ఎన్యువిధిక్రమప్రకారం, పారతంత్ర్యజ్ఞానమ్బి అన్య పరమసాత్వికరైషమర్థి “పరిత్యజ్య” ఎన్యు ఇన్ద్రపుపాసనమ్ నిషేధికా వుచ్ఛేద తట్టితై.

౧౬. నిషేధ్యజ్ఞానవివరణయేతుకాకవిధి తై తన్న వరుళిచ్చెయ్ కిణార్ మేన్ (అత్తై) ఇత్యాదియాల. క్రూరక ర్మమానవదవభిచారకర్మతై, శాస్త్రమిత్తయ్యెరుకుం నా స్తికనుకు, శాస్త్రవిశ్వాసముణ్ణాకై కారకవిధి తతు; అహజ్కార గర్భమాన విదభక్త్యుపాయతై, అన్య శేష మెన్యుభమి తవస్యధాన్యానికు, స్వరూపమభగవచ్ఛేష మెన్యు విశ్వసిత్యున తై ప్పెలు కై కారకవిధి తతు. శాస్త్రవిశ్వాసజనకమానవతు తత్ప్రవ ర్తక స్వరూపజ్ఞానజనకమాక మాటా తాప్సీ లే, స్వరూపవిశ్వాసజన కమానవితువుమ్ తద్యాధాత్మ్యవిశ్వాసజనకమాక మాటా తైష్ఠికరుత్తు. అత్తైవిధిత్తుమీశనిషేధికైక్రూడి హింసారూపమాయ్ కొణ్ణుపాపహేతువాకై యాలే; ఇత్తైవిధిత్తుమీశనిషేధికైక్రూడి అహజ్కారగర్భమాయ్ కొణ్ణుస్వరూపనాశకమాకై యాలే.

౧౭. ఇన్దైయవనుకు విరోధిక తైష్ఠమిడ మొత్తిరున్ద తేయెన్న్, అతిలుమితుకొడి తైన్నితార్ మేల్, (అతు) ఇత్యాది యాల. విశిష్ట వేషవిరోధియాన వదవభిచారమ్ దుఃఖానుభవసాధనజ్ఞాన శిలదేహజ్ఞైపరిగ్రహిప్పిత్తు ఆత్మస్పర్శియాకామ తోల్ పురై యాన దేహ త్తళవి లేపోయ్ విడుమ్. నిమగ్నప్ర వేషవిరోధియాన విదస్వయత్ప్రవృత్త హజ్కారమ్ శేషత్వ వేషమానస్వరూపస్పర్శియాయ్ కొణ్ణు తన్నాశకమాయ్ పాప్ర్యానుభవముళవాకత్తుడరుం మర్మస్పర్శి.

౧౮. అన్వళ వేయన్యు, స్వరూపవిరోధియానవితుతా కాయక్లేశకరకర్మసాధ్యమాకై యాలే, ఎలియెలున్బునానవివనా ల్ శేయ్ తుతలైక్రూట్టవొణ్ణాతపడి దుఃఖరముమాయ్, ముకమ్కొళ్ళవరితా యిరుకుమ్. ఆకదుఃఖరముమాయ్ మర్మ

మూ.—విధినిషేధజ్ఞానరీతిరుకుమ్ కు తైయిత్తై.

౧౬. అత్తై శాస్త్రవిశ్వాసత్తుకారకవిధి తతు;

ఇత్తై స్వరూపవిశ్వాసత్తుకాక విధి తతు.

౧౭. అతుతోల్ పురైయేపోమ్; ఇతుమర్మస్పర్శి.

౧౮. ఇతుతాకర్మసాధ్యమాకై యాలే దుఃఖరముమాయ్ రుక్కుమ్

జీ-వ్యా.—ఇన్ద్రపుపాసనముంస్వాతన్త్రాన్య శేషత్వనివృత్తిప్రకారకమాక భగవచ్ఛేషత్వ త్తిలే యూన్యవిత్తైక్రూయో గ్యరాన సత్వప్రచురైషమర్థి విధిక్రమప్రకారం, పారతంత్ర్యజ్ఞానమ్బి అన్య భగవదేకోపాయత్వ త్తిలే యూన్యకైక్రూయోగ్యరాన పరమసత్వనివృత్తైషమర్థి నిషేధికా వుచ్ఛేద తట్టితై.

౧౬. ఇప్పడినిషేధికా వుచ్ఛేదమునై యాన వివైతన్తై అడియిలేతుక్తాక విధి తై తన్న వరుళిచ్చెయ్ కిణార్, (అత్తై) ఎన్యుతుడన్జే, అతావతు - “శతవిత్తశాస్త్రవశతోపాయోభిచారశ్రుతిః” ఎన్నిటపడియే అభిచారకర్మతైవిధి తతు శాస్త్ర తైయిత్తయ్యెరుకుం నా స్తికరుక్కు శాస్త్రవిశ్వాసమ్బిత్తైక్రూకాక వెన్జే. ఉపాపన తైవిధి తతు తన్దైస్వతన్త్రైన్యు వస్య శేషభూత నెన్యుమ్ భ్రమిత్తుప్పొన్దచేతనను క్కవైయిరణ్ణుంవన్దేటి; భగవచ్ఛేషత్వమే నిలైన్నిన్ద వేష మెన్యు తన్ స్వరూపత్తిలే విశ్వాసమ్బిత్తైక్రూకాక వెన్జే.

౧౭. ఇప్పడి వోరోవిశ్వాసత్తుకాకవిధిత్తు నిషేధి తమైవొ త్తిరున్ద తాకిలుమ్, ఇన్ద్రపుపాసన తైవిదామల్ పఠినిన్దైల్ అభిచారకర్మమొల్ లే క్రూరమన్దైయితువెన్న్, అతిలుక్కాట్టిన్ క్రూరమెన్నితార్, (అతు) ఎన్యుతుడన్జే. పరహింసారూపమాన వదవభిచారకర్మమ్, దేహాత్మాభిమాని శేయిలాయ్ విశిష్ట వేషవిరోధియాయ్, అత్తాల్ వరుంధలముం శిలదుఃఖానుభవమాత్ర మాయ్ కొణ్ణు మేలెల్లప్పొన్దై యాలే (తోల్ పురైయేపోమ్) ఎన్నిటతు; అహజ్కారగర్భమానవిద్రపుపాసనమ్, అత్తజ్ఞానమ్బి అన్య వన్ శేయిలాయ్ నిమగ్నప్ర వేషవిరోధియాయ్ భగవదేకపారతన్త్ర్యరూపస్వరూపనాశకమాకై యాలే (మర్మస్పర్శి) ఎన్నిటతు.

౧౮. ఇన్వళ వేయన్యు, ఇతుతాకదుఃఖరము మెన్నితార్, (ఇతుతాక) ఇత్యాదియాలే. ఇప్పడి స్వరూపవిరోధియాయి రుక్మిటవిన్ద్రపుపాసనన్దా “యజ్ఞేనదా నేనతపసానాశ కేనబ్రాహ్మణావిదిషన్తి” “అపిద్యయాన్యన్యన్తీర్వా” “సర్వాపేతాచ” “యజ్ఞాదిశ్రు తేరశ్వవత్” “కషాయప జ్ఞేక ర్మాణిజ్ఞానన్తుపరమాగతిః” “కషాయేకర్మభిషక్వేతతోజ్ఞానమ్నీవర్తతే” “జన్మాన్త రసమానేషుతపోజ్ఞానసమాధిభిః” “సరాణాంక్షీణపాపానాంకృష్ణేభ క్షిప్రజాయతే” ఇత్యాదికలిల్ శొల్లుకిటపడి కాయక్లేశక రమాన కర్మానుష్ఠానతాలే సాధికా వుచ్ఛేదముతాకై యాలే, అశక్తనానవివనాల్ శేయ్ తు తలైక్రూట్టవరితా యిరుకుమ్ మెన్జే

ఆ-వ్యా.—స్వర్నియుమాయ నిషిద్ధముమాయ తమద్రముమాయ అహక్ష్టారమిత్రముమాయ శోకభయజనకముమాయ ఆ పాయముమాయ స్వరూపవిరోధియుమాయ పాపకాంతరజ్జలై, స్వరూపత్తుక పాప్రమెష్టేవిడవేణుమెన్టు కీడ్డోడేసవ్బస్థమ్.

౧౯. ఆకిల్ జ్ఞానవిశేషమాయకొణ్ణ తద్వ్యతిరిక్తోపాయమాన ప్రపత్తికుమ్ ఉక్తమాషణంవరుమెన్టు శబ్దకర్వేణ్ణావెన్ణిటార్ మేల్, (ప్రపత్తికుమ్) ఇత్యాదియాల్. భగవచ్చరణారవిన్ద శరణవరణరూపమాన ప్రపత్త్యుపాయత్తుకుమ్, అపాయత్వాది దుష్కరత్వాన్తమాక ఉపాయాన్తరజ్జళుకుమ్ చొన్న స్వరూపవిరోధికళాన విక్రమశ్రీజ్ఞళోన్టుమిల్లై; వరణం స్వగతమాయనిన్టు స్వరూపయాధాత్మ్యమాన పారతన్యవైరోధియాజుమ్ శ్రీమేవుళ్ళతు.

౨౦. ఇతుక్కుక్కుశ్రీమశ్రీమమైయైత్తోశ్రీ విక్రిటార్ మేల్, (ఆత్మయాధాత్మ్య) ఇత్యాదియాల్. ఆత్మావిన్ పారతన్యవై యుణలుకైయాకిట వాత్మయాధాత్మ్యత్తికార్యమాన స్వయత్సనివృత్తిరూపమా యిరుక్కైయాల్, పరతన్యస్వరూపత్తుకుమ్ చితమామ్, “శ్రీమవేణ్ణా” శ్రీమితల్ - శితరుతలాయ్, పరక్కు వాయాసిక్కు వేణ్ణావెన్టు శొల్లికిట పడియే, స్వప్రవృత్తినివృత్తియాల్ సాధిక్కు ప్పడుమతాకైయాల్, కాయన్లేశదుష్కరమిన్టియే, ముకజ్జొళ్ళున్బడిసుక రముమాయిరుక్కుమ్. ఇత్తాల్ పరతన్యస్వరూపత్తుకుమ్ చితమామ్ దుష్కరముమాన పుపాయాన్తరత్తుకుమ్ శ్చ కుశ్రీమ మితుక్కిల్లైయెన్టుతాయీశ్రీ.

మూ.—౧౯. ప్రపత్త్యుపాయత్తుక్కిళ్ళు శ్రీమజ్జళోన్టుమిల్లై.

౨౦. ఆత్మయాధాత్మ్యజ్ఞానకార్యమాకైయాల్

స్వరూపత్తుకుమ్ చితముమాయ్, “శ్రీమవేణ్ణా”

ఎన్జిటపడియే నివృత్తిసాధ్యమాకైయాల్ సుకరముమాయిరుక్కుమ్.

జీ-వ్యా.—ఆక(ప్రాపకాన్తరపరిత్యాగత్తుకుమ్) ఎన్టుతుడజ్జిఇవ్వళ వాకవుపాయాన్తరదోషంవిన్దరేణప్రతిపాదిక్కుప్పట్టతు.

౧౯. ఇప్పడి ప్రాపకాన్తరత్తుక్కు నేకజుమ్ శ్రీమజ్జలై ప్రతిపాదిత్తీర్, ప్రపత్త్యుపాయత్తుక్కు రుక్కుశ్రీమమద్రానిల్లైయో వెన్నవరుళిచ్చెయ్కిటార్, (ప్రపత్త్యుపాయత్తుకుమ్) ఎన్టుతుడజ్జి. (ఇక్కు శ్రీమజ్జళి) ఎన్టు స్వరూపవిరోధం ముతలాన దుష్కరత్వపర్యన్తమాక చొన్నవైయెన్ణాత్తైయమ్ పరామర్శిక్కిటతు; (ఒన్టుమిల్లై) ఎన్టు - ఒరుదోషము మితిన్చక్కులిల్లై యెన్టుపడి. (ఇక్కు శ్రీమజ్జళోన్టుమిల్లై) ఎన్టైయాల్ మశ్రీమ్రుకుశ్రీమమజ్జేన్టుమిడమోశ్రీమికిటతు; అతావతు - వస్తుతః ఉపాయత్వమ్ తనక్కిన్జి కేయిరుక్కుచ్చెయ్తే, ఆపాతప్రతితియి లుపాయప్రతిపత్త్యర్హమాన్బడి యిరుక్కై.

౨౦. ఇక్కుశ్రీమజ్జళి ఇతుక్కిల్లైయెన్టు మశ్రీమ్రుప్రకాశిప్పికైక్కాక, ఇతినుడైయ స్వరూపాచితత్వసుకరత్వజ్జలై య రుళిచ్చెయ్కిటార్, (ఆత్మయాధాత్మ్య) ఇత్యాదియాల్. ఇప్రపత్తి (ఆత్మయాధాత్మ్యజ్ఞానకార్యమాకై, యావతు) - తిరుమన్త్రిత్తిల్ మధ్యమపదత్తిల్ శొల్లికిటపడియే, ఆత్మావినుడైయ యథావస్థితవేషమాన భగవదత్యన్తపారతన్యవై యుణరుకైయాల్ వన్దతాయిరుక్కై. (స్వరూపత్తుకుమ్ చితమాకై, యావతు) - అన్దపారతన్యమాకిట స్వరూపత్తు క్కు నురూపమాయిరుక్కై. (“శ్రీమవేణ్ణా”) ఎన్టు - శ్రీమితల్ శితరుతలాయ్ పరక్కు వేణ్ణావెన్టై; అతావతారువ్యా పారప్పణ్ణి వేణ్ణావెన్టుపడి. (నివృత్తిసాధ్యమాకై యాల్ సుకరముమాయిరుక్కుమ్) ఎన్టు “భగవత్ప్రవృత్తి విరోధి స్వప్ర వృత్తిని వృత్తిః ప్రపత్తిః” ఎన్జిటపడియే స్వప్రవృత్తినివృత్తియాల్ సాధిక్కు ప్పడుమతాకైయాల్ ఎళితాకచ్చెయ్యలుమా యిరుక్కుమెన్టై. ఇవైయిరజ్జైయంశొల్లవే కీడ్డోచ్చొన్న దోషజ్జళోన్టుమితుక్కిల్లై యెన్టుమిడం సిద్ధితపడి యెన్టెన్నిల్, అపాయత్వ భయజనకత్వ శోకజనకత్వ అహక్ష్టారమిత్రతయా నిషిద్ధత్వావద్యకరత్వజ్జళి స్వరూపవిరోధిత్వత్తైప్పశ్రీమరు కిటవై యాకై యాలున్, ఫలవిసదృశత్వ ఇతు ఫలసాధనమన్జి కే సిద్ధోపాయమేఫలసాధనమాయ్ ఇతుతద్వరణమాత్ర మాయ్ అధికారివిశేషణమా యిరుప్పత్తోన్టాకైయాల్ ఇతిన్చక్కుల్ వరుక్కై వకాశమిల్లామైయాలుమ్, ఇవాన్లు దోష మితుక్కిల్లామై (స్వరూపత్తుకుమ్ చితమ్) ఎన్టు తిలే సిద్ధమామితే; కర్తృసాధ్యతయావరుమ్ దుష్కరత్వమిల్లైయెన్టుమిడమ్ (నివృత్తిసాధ్యమాకై యాల్) ఎన్టు తిలే సుస్పష్టమితే. ఆకైయాల్ స్వరూపాచిత్యసుకరత్వజ్జళాకిట వివైయిరణ్ణు మితుక్కు డైన్న్వవే, కీడ్డోచ్చొన్నదోషజ్జళోన్టు మితుక్కిల్లైయెన్టు మిడమ్ ప్రకాశితమాయీశ్రీ.

(౨౦)

ప్రవచనభూమణ ద్వితీయ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో . ప్రసక్తాత్మ్యమితి వైలక్షణ్య కథనమ్.

౨౧

ఆ-వ్యా.—౨౧. అభ్యవసాయజ్ఞానవిశేషమానవిశువే యమైయుమోపపదై ష్టైశ్చై కైస్సమిష్టశవల్లతవనుకిర-
వనాల్ శైయ్యలావతిలై యెన్దితార్, (పూర్ణవిషయమ్) ఇత్యాదియాల్. స్వపాప్యభూతా అవాప్తసమస్తకామనాన పరి-
పూర్ణవిషయమాకైయాల్, అపరిచ్ఛిన్నమాన వవస్యెరుమైక్కిడాక అవనైత్తప్తనాకురప్పవైచ్చి, అపరిపూర్ణ నాయ్ అరి-
క్షుద్రనానవివనాల్ వరుద్దియుమిడవొణ్ణాతు.

౨౨. ఇవశశిలుతువచ్చెయిడాతిరుక్క అవనుకురసన్తోషంవిలైయుమోపెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్; అనాది-
కాలమేపిడిత్తు విముఖనాయ్పోన్ద వివనుడైయనాభిముఖ్యతై సూచిప్పికురమతానవైముఖ్యత్తై అభిసన్దివిరామమాత్రత్తి-
లే, విముఖనాయ్కోణ్డే పోరక్కడవోమెన్టు నినైపుకులైయ ప్పెరిగ్రామ్, ఇనియివన్నమకురశైయ్యవేణ్ణువతెన్నెన్టు అ-
వన్దిగువుళ్ళత్తిలే అనవరతాపరిమితసన్తోషమ్ ఫలవర్మన్తమాక విలైయుమ్.

౨౩. ఆనాలుమ్ పూర్ణవిషయత్తై అపూర్ణావస్థ కిట్టపోమ్మోపెన్న, ఇవనుకురజనకనానవవకపూర్తి, అన్యనెన్టు-
కైవాణ్డోలే నమ్జనకనాన వివకపూర్తియెగ్గామ్ నమ్మతన్మోపెన్టు కళిత్తు మేల్ విట్టుకైకురహేతువిజ్జనై; తేన్దిపిటార్-
లిడుకైకురహేతువన్దెన్దితార్.

౨౪. ఇప్పడి అల్పసన్తుప్తనామితుకుర ప్రమాణజాగ్రట్టుకితార్, (“పత్రముప్పమ్”) ఇత్యాదియాల్. “పత్ర-
ముప్పమ్మలన్తోయం యోమేభక్త్యాప్రయచ్చతి తదహంభక్త్యుపహృతమశ్వామిప్రయతాత్మనః” ఎన్టుభక్తిపారవశ్యతాలే

మూ.—౨౧. పూర్ణవిషయమాకైయాల్ పెరుమైక్కిడాకప్పవైచ్చియిడవొణ్ణాతు.

౨౨. ఆభిముఖ్యసూచకమాత్రత్తిలే సన్తోషమ్విలైయుమ్.

౨౩. పూర్తికైక్కిపోతే మేల్ విట్టుకైకురహేతువిజ్జనై.

౨౪. “పత్రముప్పమ్”

జీ-వ్యా.—౨౧. ఇప్పడిపుపాయమవన్తధ్యవసెత్తు స్వప్రవృత్తియిల్ నివృత్తనాయరుద్దవిడవమైయుమో, తత్సన్తో-
షార్థమాకవివశిలపచ్చెయిడవేణ్ణావోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (పూర్ణవిషయమ్) ఎన్టుతుడన్ది. అతావతు-లోకత్తిల్ పచ్చె-
యిడువార్ అవోష్వివిషయక్కిడా తరత్తుక్కిడాకవితే యిడువతు; ఇట్టముచ్చెయిడప్పారిలప్పడి యిడవేణుమితే; అవ-
“*అవాప్తసమస్తకామతయాపరిపూర్ణ నాయరుకురమవనాకైయాల్, అవనుడైయవైభవత్తు కరనుగుణమాక ఇవనాలూ-
రుపచ్చెయిడపోకాతెన్దై.

౨౨. ఆనా అవనుకిరవనళవిల్ సన్తోషంవిలైయుమ్మడియెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆభిముఖ్య) ఇత్యాది-
యాల్. అతావతు - అనాదికాలమ్ “* యాతానుమ్మరీసిన్దుంవిరత్తైయేటిన్దుకొణ్డు తన్మక్కల్ విముఖనాయ్పోన్-
దవివక, అన్నినైపుకులైస్త తన్మక్కల్ అభిముఖనా నమైకుర సూచకమాన తారువ్యాపారమ్మేరీవళవిలే, ఇత్తనైకాలముం-
విముఖనాయ్పోన్దవ నిన్దుభిముఖనాక ప్పెణువతే యెన్టుఅవన్దిరువుళ్ళంమికవుముకకుర మెన్దపడి.

౨౩. అవనప్పడియరుద్దాలుమ్ అవకపూర్తియానతు, అకిచ్చిననాన నమ్మాలవనైయుకప్పి త్తణుకపోకాతెన్టు ఇవకై-
వాణ్డుమ్మడిపణ్ణాతోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (పూర్తి) ఎన్టుతుడన్ది. అతావతు - అవనుడైయ “* అవాప్తసమస్తకామ-
త్వమ్ ఆశ్రయణోన్ముఖనాన వివక నమ్మాలవనై యురుపడియాలుం సన్తోషిప్పిక్కపోకాతెన్టు తదాశ్రయణత్తినిన్దుం మీ-
ళుకైయన్దికేర, నామిట్టతుకొణ్డు త్తప్తనాకవేణ్ణాత పరిపూర్ణనాకైయాల్, నవ్వుక్కల్ పెరిగ్రామ్ సన్తోషిక్కురమెన్ద-
భినివేళిత్తు పరీత్తుకైకురడలామిత్తనైయెన్దై.—అన్దికేర అవకపూర్తి అవనై ఇప్పడిసన్తోషిక్కురవొట్టుమోఉపేక్షిత్తుకైవా-
ణ్డుపణ్ణాతోవెన్న, (పూర్తి) ఇత్యాదియాల్ యరుళిచ్చెయ్కితార్కావుమామ్. అతావతు - అవనుడైయపూర్తియానతు-
ఇవక పచ్చెయిట్టిలనెన్దనాదరిత్తు అగ్గీకారత్తినిన్దుమ్ కైవాణ్డోలే, ఆభిముఖ్యసూచకమాత్రత్తుకురమేల్పడ నమకిరవ శిల-
శైయ్యవేణ్ణువతుణ్ణోవెన్టు నిరుమ్మికైక్కోళుకైకురడలామిత్తనైయెన్దై.

౨౪. ఇప్పడి యివనల్పసన్తుప్తనెన్టు మతుకుర ప్రమాణముణ్ణోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (“పత్రముప్పమ్”)
ఎన్టుతుడన్ది. “పత్రముప్పమ్మలన్తోయం యోమేభక్త్యాప్రయచ్చతి తదహంభక్త్యుపహృతమశ్వామిప్రయతాత్మనః” ఎన్టుపత్ర-
త్తైయాకవుమామ్ పుప్పత్తైయాకవుమామ్ఫలత్తైయాకవుమామ్జలత్తైయాకవుమామ్యావనెరువకనమకురభక్తియాల్

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానకల్పే . ప్రసక్తాత్పరిపత్తి వైలక్షణ్య కథనమ్.

ఆ-వ్యా.—ఇవనడవు కడకొగడుకుమాపోలే, నానుం సేహపారవశ్యతా లే అడవు కడస్వీకరిపుకా. “అన్యత్పూర్ణాదపాఙ్గుమాభ్యుదన్యత్పదావసేజనాత్ | అన్యత్తుశలసమ్ప్రీశాన్నచేచ్ఛతిజనార్దనః” ఎన్టుతనక్తెన్టువేటుకట్టివై త్తతణ్ణీరై కాగట్టుతల్ తిరువడికలైన్నైత్తల్ ఉతవినవిశాశోల్ శొల్లుతల్ శెయ్యుమివ్వళ వాయీశ్రివ న్నెయ్యుకై కాగ్ శైప్పడువతు. “సన్నీర్ తూయ్ప్పరివతువుమ్మకై పూవే” అనన్యప్రయోజననాయ్కొగ్ణు భక్తిపారవశ్యతా లే ప్రయోజనాన్తర స్పర్శమశ్రితిరు మజ్జనత్తై అక్రమమాకవిరైత్తు, పోరప్పలియకొగ్డుప్పతు మేలేను మొరుపుకై ఏలేను మొరుపూవాకవుమామ్, భావశుద్ధిపారుమల్లతు పదార్థవైషమ్యంకాణకగ్ణిత్తైయవనుకుగ్, ఇన్జివనిట్టతుకొగ్ణు తృప్తనామెన్టుమిడమ్ ప్రబలప్రమాణసిద్ధమ్.

౨౧. ఇప్పడియన్కశిల శెయ్యుమతుంస్వరూపమాయ్ అత్తాల్ ఫలసాధనమా యరువతే తేన్నవేటిల్లై యెన్జిఱార్, (పుల్లైకాట్టి) ఇత్యాదియాల. కటవై కుగ్ కాగట్టియన్జుప్పతుమ్ కట్టియిడువతుమ్ పుల్లనాపోలే, ఫలసాధనమాన తిరువడికల్ తానే సాధ్యమాన ఫలముమాయరుకైరయాలే, సాధ్యసాధనజ్జళిరణ్ణుక్కుం వస్తుభేదమిల్లై; అనుసన్ధానభేద మేయుళ్ళతు.

మూ.—“అన్యత్పూర్ణాత్” “పురివతువుమ్మకై పూవే”

౨౨. పుల్లైకాగట్టియన్జుత్తుప్పుల్లైయిడువారై పోలే ఫలసాధనజ్జళుకుగ్ భేదమిల్లై.

జీ-వ్యా.—తరుకితా; అనన్యప్రయోజనతైయాకిట శుద్ధియోడేకూడినమనైన్యుడై యనానవనుడైయ వప్పడిప్పట్టభక్తియాలే తరప్పట్టవత్తై, అవాప్తసమస్తకామనాయరుకిటనా, అవప్రేమతాలే కలజ్జితరుమాపోలే, వ్యామోహతాలే కలజ్జి అడైవు కడవినియోగంకొళ్ళువనెన్టుతానేయరుళిచ్చెయ్తానితే. “అన్యత్పూర్ణాదపాఙ్గుమాభ్యుదన్యత్పదావసేజనాత్ | అన్యత్తుశలసమ్ప్రీశాన్నచేచ్ఛతిజనార్దనః” అతావతు-శ్రీతూలెన్దుర్వరుళుకిటపోతు, ధృతరాష్ట్రాపాణ్డవపక్షపాతియాయరుక్కిటకృష్ణావారానిష్టా, అవనుకుగ్ శిలనాత్తైయుజ్జొడుత్తుపొన్నైయుజ్జొడుత్తు నమక్కాకిగ్ కొళ్ళుకిఱోమెన్టుపోలే శిలవశ్రిణ్ణుచ్చొల్ల, నిన్లై పుమ్ శెయలు మొత్తిరాతవళ్ళుకనానవవకరు తైయటిన్దనజ్జయ, వరుకిటవనజ్జ సెత్తవనల్లకాన్, అవనుకుగ్ వేణ్ణువతివ్వళ వెన్జిఱా; అతావతు-తాకుడిక్కున్దణ్ణీరై ఒరుకుడత్తిలేనిత్తొత్తుకుళిరవైక్కుక్కుడవనే, అత్తైయవనావరుకిటవళియిలే వాశలిలేవైక్కువమైయుమ్, అతుక్కు మేలూన్టువేణ్ణా; తగ్గూహత్తిలే అతిధివస్తుపుకున్దాల్ కాలైక్కుమువువతాక సామాన్యశాస్త్రంబిదిత్తువై త్తతితే, అవోపాతి యవన్దిరువడికలై విలైక్కువమైయుమ్, అవనానవాశిక్కు విశేషిత్తున్టుమ్ శెయ్యువేణ్ణా; నెడున్దూరంవన్దవనై కుశలప్రశ్నమ్బున్జ్కడవతితే, అవోపాతి వారుశొల్ శొల్లవమైయుమ్, ఏశ్రిమాకవొన్టుంవేణ్ణా; ఇవ్వళవుకలైయొళియ మశ్రింగ్రైయిచ్చియా కాణవనెన్. ఇత్తాల్ నీకొడుక్కుగ్ నైక్కిటనాత్తైయుమ్ పొన్నైయుమ్ అవనారుశరక్కాకనినై త్తిరుకుగ్ మో; వల్లైయాకిలున్నాభి ముఖ్యసూచకమాక ఇవ్వళవుకలై శెయ్యుచ్చొరెన్దవడి. “పరివతి లీశనై” ఎన్టుతుడజ్జి “పురివతువుమ్మకై పూవే” ఎన్టు హేయప్రత్యసీకనాన సర్వేశ్వరనై, సంసారాన్తుక్తరాయనుభవిత్తు, అవ్వనుభవజనితప్రీతియాలే “ఏతత్సామగాయన్నాస్తే” ఎన్జిటవడియే పాడివిస్తృతరాకైయె పె్పెటవేణ్ణియిరుప్పిర్, ఉపకరణజ్జళిల్ కుత్తొపుపాత్తు అకలుకై త్తవిర్దై, అసంస్కృతమానజలత్తై యేలేను మొరుపడిప్రయోగిత్తు, పిన్నైయవనుకుగ్ రుళ్ళొగ్డై యాకకొగ్డుప్పతు మేలేను మొరుపుకై యుమ్ ఏలేను మొరుపూవుమ్, ఇవ్వళవమైయుమ్ కిడికోళవనుకైన్టు అవనుడైయస్వారాధనతైయె సుస్పష్టమాక వాత్సారరుళిచ్చెయ్తారితే.

౨౩. (పూర్ణవిషయమ్) ఎన్టుతుడజ్జి ఇవ్వళవుమ్ప్రీశాను ప్రసక్తమాకవన్దవత్తనైయిత్తే; ప్రపత్తి వైలక్షణ్యమితే కీర్తవొల్లప్పట్టతు; ఆకై యాలే యతుకిగ్ న్నము మొరువైలక్షణ్యంశొల్లుకైకాక, సిద్ధోపాయత్తుకుగ్ మ్ ఫలత్తుకుగ్ మున్దానవైక్యత్తైమున్దరవరుళిచ్చెయ్కిఱార్, (పుల్లైకాగట్టి) ఎన్టుతుడజ్జి అతావతు-గోవై వరపణ్ణుత్తుపిన్నైయతుకుగ్ ధారకాదికలైయిట్టునొకగ్ నినైచ్చొర్, తదోగ్యమానపుల్లుతనై యే తద్వశీకారసాధనమాకమున్జిట్టణ్ణుత్తుకొగ్ణు, అతుతనై యేమేలు మిడుమళవిల్, ఫలసాధనజ్జళుకుగ్ భేదమిల్లై తాపోలే, విలక్షణగుణవిగ్రహవిశిష్టనానతా నేమున్దరయివనైచ్చేర్తుక్కొళ్ళుకైకుగ్ పాయమాయ్, పిన్నైయెన్టు మొకగ్ వివనుకుగ్ పేయమాయరుకైరయాలే, ఫలసాధనజ్జళిరణ్ణు మేకవను వాయరుకుగ్ మెన్.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్యోతిః. సిద్ధోపాయనిఘ్నర్ వైభవమ్.

౮౩

ఆ-వ్యా.—౨౬. ఇప్పడి నిరతిశయభోగ్యమాన సాధ్యమే నిరపాయసాధనమాకైయాలే, తచ్చరణవరణరూపప్రపత్తి యుమ్ స్వయత్సనివృత్తిరూపమాయకొగ్గణ్ణు, పరతన్త్రాత్మానుకూలమాన సుఖరూపమాయరుకుమెన్నితార్. ఆక ఇప్పకరణ త్తార్ అపాయత్వాది దోషచుష్టజ్ఞాన సాధనాన్తరజ్యోతిః స్వరూపవిరోధి త్వేనత్యాజ్యజ్యోతిః, తత్యాగాగ్నియాం తద్దోషమ త్రిప్రపత్త్యుపాయమ్ స్వరూపోచిత త్వాదిగుణవిలక్షణమెన్న్త తాయితీ. ఇతిల్ (ప్రపత్త్యుపాయమ్) తుడజ్యోమేత్ పాస్సజ్జికమ్.

౧. ఇనిమేల్ (ఇవనవనై) తుడజ్యో (ఇడైచ్చియాం ష్చేత్తి విడుతల్ శేయ్యు, మళవాక) సిద్ధోపాయనిఘ్నర్ వైభవత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్. కీడ్చొన్నప్రపత్తియేయో ఇవనవనై ష్చేటుకైకురపాయమాయత్తి తేన్న్, ఇతువుమ త్తైన్నితార్, (ఇవన్) ఇత్యాదియాల్. పరతన్త్రానానవివన్ స్వతన్త్రానానవనైన్న్తా ఫలియాం ష్చేటనినైకురమోబ్బుతు, స్వరూపానురూపైయాన విద్వప్రపత్తియుమ్ అవనై ష్చేటువికుర ముపాయమన్న్తః అవనై యిళిప్పికుర మపాయమ త్తనై.

౨. స్వతన్త్రాస్వామియానవన్ పరతన్త్రానానవివనై స్వేచ్చే ష్చియాం శేటనినైకురమోబ్బుతు, ఇవననాదికాలమే మూ, —౨౬. ఆకైయాం శేసుఖరూపముమాయరుక్కుమ్.

౧. ఇవనవనై ష్చేటనినైకురమోబ్బుతు
ఇన్దప్రపత్తియు ముపాయమన్న్త.
౨. అవనివనై ష్చేటనినైకురమోబ్బుతు

జీ-వ్యా.—౨౬. ఇత్తాల్ ప్రపత్తికురవైలక్షణ్యమఫలిత్తవడియైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (అకైయాం) ఎన్న్తుతుడజ్యో అతా వతు - సాధ్యవస్తుతానే సాధనమాకైయాలే, తద్వరణరూపమాన వితుతేవైయాయిరాతే సుఖరూపమాయరుకుమెన్న్త పడి.—, అన్నికే ఇన్ముమ్ ప్రపత్తికొరువైలక్షణ్య మరుళిచ్చెయ్కితార్, (పులై) ఇత్యాదియాల్. అతావతు- పులైకొట్టి థేనువైయణ్ణుత్తుకొగ్గణ్ణు పిన్న్యైయప్పలైయే యిడుమళవిల్, ఫలసాధనజ్ఞుకుర భేదమిల్లాతాప్పేలే “సక్య త్కొతోఽజ్జలిః” “నమశ్చక్రుర్జనార్దనమ్” ఇత్యాదికలిల్ శోల్లుకిటపడియే అజ్జల్యాదిరూపైయానప్రపత్తియైమున్న్త్తుకుశ్వర నైవశీకరిత్తాల్, పిన్న్యైయవనుకుర కప్పాకచ్చెయ్యమడిమైయుమ్ “బద్ధాజ్జలిపుటాహృష్టా నమఇత్యేవవాదినః” “కైక లాలారత్నామృతుతామృతునై” ఇత్యాదికలిల్ శోల్లుకిటపడియే తన్ స్వరూపానురూపమాన వజ్జల్యాదివృత్తివిశేషజ్ఞా తాకైయాలే, ఫలసాధనజ్ఞుకుర భేదమిల్లై. ఇప్పడి ఫలమానతుతానే సాధనమాకైయాలే, ఇప్రపత్తితా తేవైయాయి రాతే ఇవనుకుర సుఖరూపమాయరుకుమెన్న్త. ఆక(ప్రపత్త్యుపాయత్తుకుర) ఎన్న్తుతుడజ్యో. ఇవ్వళవాక ప్రపత్తియిన్న్డైయ దోషరాహిత్యముమ్ గుణసాహిత్యముం శోల్లుప్పట్టతు.

౧. ఇప్పడి ప్రస్తుతైయాన ప్రపత్తియిన్న్డైయ వనుపాయత్వత్తైయుమ్ తత్ప్రతికోటియాన పరగతస్వీకారోపాయత్వ త్తైయుమ్, (ఇతుతన్న్యైచ్చార్తాల్) ఇత్యాదియాలుమ్ (పాస్త్రిక్కురపాయమ్) ఇత్యాదియాలుమ్ కీళరుళిచ్చెయ్తపడియ ట్టియే, ముఖాన్తరేణ వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్. అతిలిప్పడి స్వరూపానురూపమానవిత్తై సాధనమాకికొగ్గణ్ణు, స్వతన్త్రా నానవనై యివన్ శేటప్పారుమన్న్త, అవన్నినై పుకూడాతాకి లితువిఫలికురమెన్నితార్, (ఇవనవనై) ఎన్న్తుతుడజ్యో. అతా వతు - ఉడమైయే ఉడైయవన్ శేన్న్త కైకొగ్గళుమాప్పేలే, స్వామియానవన్దానే వన్దజ్జీకరికకగ్గణ్ణిరుకకగ్గడవ పర తన్త్రానానవిచ్చేతన్, తాఫలియాం తన్స్వీకారత్తాల్ స్వతన్త్రానానవనై ష్చేటనినైకురమళవిల్, అవన్నినై పుకూ డాతాకిల్. ఇప్పడి విలక్షణైయాయిరుకిట ప్రపత్తియుమ్ తల్లాభసాధనమాకాతెన్న్దపడి.

౨. ఇనియవనే స్వీకరికురమళవిల్ ఉళ్ళవాశిశోల్లుకితార్, (అవనివనై) ఎన్న్తుతుడజ్యో. అతావతు- స్వామియా య్ స్వతన్త్రానానవన్, స్వమ్మాయ్ పరతన్త్రానాయిరుకిటవివనై స్వేచ్చే ష్చియాం శేటనినైకురమళవిల్, పావజ్జలిల్

౮ - వ్యా.—విడిత్తుబుద్ధిపూర్వకమాక వృణ్ణిప్పిదవనేకమహా పాతకముమవనై పెలుకైకుగ విలకగ స్తు. ఇవఁఫలి యానపోతుస్వగతమాన స్వరూపానురూపమానతువుమ్ ఫలహేతువాకాతు; అవనేఫలియానపోతు అపాయమానతువుమ్ ఫలప్రతిబంధకమాకాతు.

౩. ఇప్పడిస్వగతమానతు విఫలమాయ్ పరగతమానతువే సఫలమాకకగణ్ణ విడముణ్ణోవెన్న కాట్టుకితార్, (ఇ వై ఇరణ్ణుమ్) ఇత్యాదియాల్. స్వగతవై ఫల్యముమ్ పరగతసాఫల్యము మెగ్గిట వివైయిరణ్ణుమ్ “శేష్యేపురస్తాచ్చాలాయాం యావన్మేనప్రసీదతి” ఎన్ఱుమీణ్ణరుళే వేణుమెన్ఱు పెరుమాళై ప్రపత్తివణ్ణిన వులవుళ్ళ శ్రీభరతాద్వాన్మకగలిలుమ్, “ఏణ్ణుయేతలక కీడ్మకన్” ఎన్ఱుదోషమేపచ్చెయాక పెరుమాళులవుకోణ్ణ శ్రీగుహప్పెరుమాళే పకగలిలుమ్ అనుసా నశేషమాక కాణలామ్.

౪. తాఁఫలియామ్ ప్రపత్తివణ్ణిన శ్రీభరతాద్వాన్మకుగ, ప్రపదనమాకిటననైతానే పెరుమాళే తిరువుళ్ళమ్ కన్ఱియ వ్వరుకే పోమ్బుడిపణ్ణుమ్ తీమైయాయితీ; పెరుమా లేఫలియామ్ చెన్ఱుకైకొగణ్ణ శ్రీగుహప్పెరుమాళుకుగ “ఏణ్ణుయేతలక కీడ్మకన్” ఎన్ఱిట వణ్ణానాదితీమైతానే అగ్గీకారహేతువానననైయాయితీ.

౫. ఇప్పడిఇవన్ఱుణ్ణుమ్ ప్రపత్తిపారుప్పిత్తుకొగళ్ళ వేణ్ణుమపరాధమాయ్ తోదీ త్తితే ఉడైయవరెన్ఱిటార్, (సర్వాప రాధమ్) ఇత్యాదియాల్. భగవదపచారాది సర్వాపరాధజ్జళుకుగమ్, అవదీణ్ణుకగణ్ణుశీటుకిట సర్వేశ్వర ద్విరువుళ్ళ త్తెయా అవిడుం పాఁయిచ్చిత్తమాన “త్వత్పదారవిన్దయుగళం శరణమహమ్మిపద్యే” ఎన్ఱుపూర్వగద్యత్తిల్ పణ్ణినప్రపత్తితానుమ్, మూ—పాతకముమ్ విలకగ స్తు.

౩. ఇవైయిరణ్ణుమ్ శ్రీభరతాద్వాన్మకగలిలుమ్
శ్రీగుహప్పెరుమాళే పకగలిలుమ్ కాణలామ్

౪. శ్రీభరతాద్వాన్మకుగ ననై తానే తీమైయాయితీ.
శ్రీగుహప్పెరుమాళుకుగ తీమైతానే ననైయాయితీ.

౫. సర్వాపరాధజ్జళుకుగమ్ ప్రియశ్చిత్తమానప్రపత్తితానుమ్

జీ-వ్యా.—ప్రధానమాక యెణ్ణుప్పడుంపాతకముమ్ ప్రతిబంధకమాకమాట్టా తెనై. ఇవైయిరణ్ణాలుమ్ స్వగతస్వీకారా నుపాయత్వముమ్ పరగతస్వీకారోపాయత్వముమ్ కాట్టప్పట్టతు, “చితకపరమచిల్లా భేషపత్తిరపి సోపథిః విపర్యయేతునై వాస్య ప్రతిషేధాయపాతకమ్” ఎన్నకగ డవతితో.

౩. ఇప్పడి యివైయిరణ్ణుమ్ కాణలామిడముణ్ణోవెన్నవరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ఇవై) ఎన్ఱుతుడగ్గి.

౪. అవర్కళే తగ్గళిలివైకగణ్ణపడి యెన్నెన్నవరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (శ్రీభరతాద్వాన్మకుగ) ఇత్యాదివాక్యద్వ యత్తాలే. అతావతు - పెరుమాళైమీట్టుకొగణ్ణువన్ఱు తిరువభిషేకమ్బణ్ణివిత్తు తకస్వరూపానురూపమాన వడిమైయై పె శ్రితువాళ్ళకైకాక, “ఏభిశ్చసవివైసార్థమ్” ఇత్యాదిప్పడియే వళియేపిడిత్తు మసారధిత్తుకొగణ్ణుశెన్ఱు పెరియవార్తి యోడే అవర్. తిరువణ్ణికళిలే ప్రపత్తివణ్ణిన శ్రీభరతాద్వాన్మకుగ, అప్పడిపణ్ణిన ప్రపత్తియాకిట ననైతానే, శరణ్యరాన పెరుమాళే తిరువుళ్ళత్తుకగ నిష్ఠమాకైయాలే తీమైయాయ్ విట్టతు. “ఏణ్ణుయేతలక” ఇత్యాదిప్పడియే పెరుమాళే తా మేవన్దగ్గీకరికగప్పెరి శ్రీగుహప్పెరుమాళుకుగ, దోషమేపచ్చెయాక వణ్ణీకరికైయాలే, పాతకమాకిటతీమైతానే నకా మైయాయ్ విట్టతెనై. “యత్త్వత్ప్రియం తదిహపుణ్యమపుణ్యమస్యత్” ఎన్ఱితే పుణ్యపాపలక్షణమ్; ఆకైయా లివర్కళే పకగలిలేకాణలామెనై.

౫. ఇవన్ఱుణ్ణుంప్రపదనమ్, శరణ్యహృదయానుసారియల్లాతపోతు, అపరాధకోటి ఘటితమా మెన్ఱుమిడ మరుళిచ్చె య్ తారీగ్గ; ఇతుతానివనుడైయ పూర్వపుత్తత్తెప్పార్తాలుమ్ అపరాధకోటియేలెయాయరుకుగ మెన్ఱుమిడ త్తై ప్రకాశిప్పి కైకాక, భావ్యకారరుడైయవనుష్ఠానప్రకారత్తై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్ మేల్, (సర్వాపరాధజ్జళుకుగమ్) ఎన్ఱుతుగ్గి. అతావతు - “అహమస్త్వపరాధానామాలయః” ఎన్ఱిటపడియే, అపరాధజ్జళుకెల్లాం కొళ్ళ కలమాయరుక్కి అవిచ్చే తనకప్రప్తయైపణ్ణవే “సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్ఱుప్పడి ఇవనశవిల్ సర్వేశ్వరద్విరువుళ్ళమ్ ప్రిసన్న మాయ్ విడుకైయాలే, సర్వాపరాధజ్జళుకుగమ్ పాఁయిచ్చిత్తమాయితే ప్రపత్తితానిరుప్పతు ఇప్పడియిరున్దళ్ళప్రపత్తియై

ఆ-వ్యాః—స్వగతైయా మెన్టుమ్ భీతియా లే, భగవదపచారాదియాన పవరాధకోటియిలేయొద్దాక నే తిరువుళ్ళమ్మమ్మి
“పిలేవపుత్రస్య సభేవసఖ్యః ప్రియఃప్రియా యార్హ సిదేవసోధుమ్” ఎన్టు పుత్రాదికరిత్ కుశ్రితై పిత్రాదికర్ పాటుకు
మాప్సలే, ప్రపత్తియిల్ స్వప్రప్తియాకిటకుశ్రితై ప్పాటు తరుళ వేణుమెన్టు, ప్రపత్త్యనైత్తు మిప్పికగ వేణుమ్మడి మ
హాభయ హేతు వాయ్ నిల్లానిన్ట తితే.

౬- ఇన్ద్రసంసారిచేతనన్పున్టుమ్మిపత్తి అవద్దిరువుళ్ళంశీటుకైకుగడలాయ్ విడుమెన్నుమిడతై, దృష్టాన్తముఖేన
వరుళిచ్చియేకితార్, (నెడునాళ్) ఇత్యాదియాల్. ఒరునాళిరణ్ణునాళన్దియే నెడునా లేపడిత్తు భర్తావతియవస్యవరై
యాయ్, అవక విట్టిరుకుగ అవకముఖ త్తిలిట్టేటమాట్టామ్ లాతుజ్జిప్పేన్ద వస్యవరై యానభారై, ఇప్పడియిరున్ద నామవనరుకే
శెల్లుమ్మడియెన్దెన్దిటలజ్జేయుమ్, అరుకే శెల్లిల్ చిత్రవరై పుడుత్తుమవ నెన్నుమ్మయముమిన్దియే, తకదుశ్చరిత తైకగణ్ణు
కేట్టు కి-శర్ ద్విరుకి-టస్వతన్త్రీభర్తావినుకే యెలిరే శెన్టు, తున్దెనడుక్లామల్ నిన్టువాయ్విట్టు ఎన్దె యిన్దీకరిక్ వేణుమె
న్టవక కాలిలేకూశామల్ విల్లు న్దపేక్షికుగ మాప్సలే, అతిసాహసమాయురుప్పతొన్దితే అనాదికాలమేపడిత్తు తనకుగనిరు
పాధికరతుకనాన వెమ్మెరుమానటియవే అన్యపరనాయ్, అవక సంసారన్దిలేవిట్టిరుకుగ అవకముఖమ్మెతామల్ విత్వసం
సారియాయ్ ప్సరుకిట పరతన్త్రీచేతనక, నామెకొణ్డవర్ మున్నిల్ ప్సోవోమ్ వరున్దినిన్దాలెప్పాడుపడువుతో మెన్నుమిన్దై
యిరణ్ణుమిన్దియే, తకకుశ్రింకణికిట్టు “క్షిపామి” ఎన్టుమికవుంశీటిన స్వతన్త్రీస్వామిమున్నే పితాగలియామల్ నిన్టు
తిరువడికరిలేవిల్లున్ద పణ్ణుంశరణవరణప్రపత్తియమెన్దితార్. ఆకపలిత్వాభిమానిత్వమశ్రింపరతన్త్రీన్పున్టుమ్ప్రపత్తివుపాయ
మాకమాట్టాతు; ఫలియమాయభిమానియమాన స్వతన్త్రీన్దా నేన్దీకరికుగ మతువే వుపాయమామి త్తనైయెన్దరానిన్ద.

మూ— అపరాధకోటియిలేయాయ్ తొమణమ్మన్టు వేణుమ్మడినిల్లానిన్ట తితే.

౬. నెడునాళన్యపరైయాయ్ ప్సన్దభారై లజ్జాభయజ్జిన్దికే- భర్తృసకాశ చ్చిరేనిన్టు
ఎన్దె యిన్దీకరిక్ వేణుమెన్ట పేక్షికుగ మాప్సలే యిరుప్పతొన్దితే యవన్పున్టుమ్మిపత్తి.

జ-వ్యాః—“త్వత్పాదరవిన్దయుగళం శరణమహమ్మిపద్యే” ఎన్టుపణ్ణియరుళిన భావ్యకాతుకు, స్వపూర్వవృ
త్తతై యనుసన్ధిత్తనాతే అతుతానుమపరాధకోటియిలేయాయ్, “త్వమేవమాతాచ” ఎన్టుకుజ్జి ఇన్దలైయిలవరా
ధత్తైప్పాటుకైకుగటుప్పాన బద్ధవిశేషజ్జలైయెల్లామ్ విణ్ణుప్పమ్ శెయ్తుకొణ్డు, “తస్మాత్ప్రీతిమ్య” ఇత్యాదియారే
ఇప్పడితిరుమున్దేకూశామల్ వన్దనిన్టు ప్రపత్తిపణ్ణినవివ్వపరాధత్తై ప్పాటు తరుళ వేణుమెన్టు తొమణమ్మన్టు వేణుమ్మడి నిల్లాని
న్ట తితేయెన్దె. ఆకైయాలివ్వళియాల మితపరాధకోటిఘటితమాయురుకుగ మెన్దె. అనాదికాలమపరాధత్తైప్పణ్ణి పిన్నెరు
నాళిలే యాభిముఖ్యవృణ్ణినా నేయాకిలుమ్, “రిపూణామపితత్వక” “యదిచారావణస్వయమ్” ఎన్దిరుకుగ మీశ్వరహృద
యత్తైప్పారాల్ అవకకైకొగళ్ళ వారు త్తడైయిలై; అవనప్పడియిరున్దా నేయాకిలుమ్ తకపూర్వవృత్తతైయిగర్ ద్దాల్
ఇవని తైయపరాధమాక వేనిన్దెత్తు తొమణమ్మన్టు వేణుమ్మడియాయితే యిరుప్పతు.

౬. ఇవన్పున్టుమ్ప్రపత్తి స్వపూర్వవృత్తతైయనుసన్ధిత్తాల్ అపరాధకోటియాయురుకుగ మెన్నుమ్మ తైదృష్టాన్తముఖే
నదర్శిప్పికి-తార్ మేల్, (నెడునాళ్) ఎన్టుతుడజ్జే. అతావతు నెడుక్లాం భర్తావోడాట్టశ్రి పరపురుషకామనియామ్
తన్నిగహపాత్రీమాయ్ ప్సన్దాళోరుభారై, ఇప్పడిప్పట్ట నామవక సన్దిధియిలేకూశామల్ శెన్టు నిటుగమ్మడియెన్దె
న్దిటలజ్జేయుమ్, ఇత్తనై కాలముమ్ నామ్ శెయ్తుతిరిన్ద తెల్లామ్కణ్డిరుకి-అవక, ఇప్పోతునమ్మెవన్దిప్పడి యపేక్షిప్పలేయెన్టు
దణ్డికి-ల్ శెయ్వతె న్నెన్నుమ్ భయముమిన్ది కేగ, అవకమున్నే శెన్టునిన్దెన్దె యిన్దీకరిక్ వేణుమెన్ట పేక్షికుగ మళవిల్ ఎత్త
నై యపరాధమున్టు, అప్పడియెయిరుప్పతొన్దితే భగవదనన్యార్హ మాయ్ వైత్తు అనాదికాలమవనుడకపశ్చిన్ది కేగ యన్య
పరనాయ్ ప్సన్దవక, స్వపూర్వవృత్తానుసన్ధానత్తాలే వరుంలజ్జేయుమ్ స్వతన్త్రీనానవకదణ్డికి-ల్ శెయ్వతె న్నెన్నుమ్
భయముమిన్ది కేగ, తత్సన్దిధియిలే శెన్టునిన్టు తనై యిన్దీకరిక్ వేణుమెన్టు పణ్ణుకిటశరణవరణమెన్దె. ఆకఇవ్వళవుమ్స్వ
గతస్వీకారానుపాయత్వముమ్ పరగతస్వీకారోపాయత్వముమ్ ప్రతిపాదికగప్పట్టు.

౧౬ శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. స్వాతంత్ర్యప్రయుక్తపారతన్యప్రాబల్యమ్.

ఆ-వ్యా—౭. మేలవనివనైస్వకరికుమ్ ప్రకారమిరణ్ణు, అతిలాష్ట ప్రబలమెన్నితార్, (కృపైయాలే) ఇత్యాదియార్. “జీవేదుఃఖాకులేవిష్టోః కృపాకాచ్యువజాయతే” ఎన్టుతనకుమ్ ప్రకారతయా శేషభూతనానవివక సంసారచక్రతిలేశుఃప్రస్తు దుఃఖకిరణపడియై తిరువుళ్ళమ్మమ్మి, నమ్మైయనుభవత్తుసుఖక విట్టుప్పిటన్ద వివనిప్పడిదుఃఖప్ప తేయెన్నుమ్ కృపాపరతన్త్రీ నాయ్, ఇవనైకటాక్షిత్తజ్జీకరికుమ్-మతిల్ కాట్టిల్, ఇత్తలైయిల్ సుఖదుఃఖజ్జళొన్టుమ్బారా తే స్వేచ్ఛాకారిత్వమాకిరిర జుళ-శస్వాతన్త్రీపరతన్త్రీనాయ్, “*పట్టత్తుకుమ్-టియవానై యుకన్దామెరువనై త్తలైయిలేవైత్తుకోళ్ళుమాప్పిలే, శేరు కాల్-లేతానే మేల్ విట్టున్దజ్జీకరికుమ్-మతే ప్రబలమెన్నితార్. కృపాపారతన్త్రీమ్బొల్ మత్తిర్రెన్ద్రాల్ తకవుపదామల్ దుఃఖదర్శననిరపేక్షమాయ్, గుణాన్దరమడియాకతోమ్మివేణ్ణామత్ కటాక్షుపేరకమామళవన్తికే, తాకామేల్ విట్టున్దజ్జీ కరికుమ్-మతాన స్వాతన్త్రీపారతన్త్రీమేయితేప్రబలమ్. శితైయిట్టవనే శితై వెట్టివిడుమాప్పిలే సంసరిప్పిత్తస్వాతన్త్రీ ద్వానే ఇవనైముక్తనాకుమ్-కై తదుచితమెన్ద్రుళిచ్చెయ్-వర్. కృపాపరతన్త్రీనాకైయావతు- స్వేచ్ఛానురూపకృపావికా సవిశిష్టనాకై; స్వాతన్త్రీపరతన్త్రీనాకైయావతు- ఆకారాన్తరాపన్నస్వాతన్త్రీవికాసవిశిష్టనాకై. అల్లతు స్వతన్త్రీ స్వరూపమ్-స్వపరతన్త్రీమానగుణపరతన్త్రీమాకాతితే.

౮. ఇన్దస్వాతన్త్రీజ్జీకారమాకిరి చుర్ల భమాన వివర్ధతై “తన్వైషళత్తావివృణుతేతనూంస్వామ్” ఎన్టుపరమపురు షార్ధత్తిశీర్ మైయటియుం వేదపురుష, అలభ్యలాభమాకై యాలేయపేక్షిత్తా.

౯. అవనపేక్షిత్తతొత్తియమత్తిర్రెన్ద్రువరుమ్ మితుణ్ణాకప్పేమ్మిత్తిలైయేయొన్న, ఇన్దవపేక్షానిరపేక్షమాక తిర్యగ్దన్త మానతిరువడికుమ్, కీర్తమక నానశ్రీగుహప్పెరుమాళుకుమ్, స్వాతన్త్రీజ్జీకారమానవితు నిన్దెవళపుణ్ణాయ్-త్తిర్రెన్ద్రాన్తితార్.

మూ—౭. కృపైయాలేవరుమ్ పారతన్త్రీత్తైకాట్టిల్

స్వాతన్త్రీత్తాలేవరుమ్ పారతన్త్రీమ్ ప్రబలమ్.

౮. ఇవ్వర్ధతై వేదపురుషనపేక్షిత్తా.

౯. అపేక్షానిరపేక్షమాక తిరువడికుమ్

శ్రీగుహప్పెరుమాళుకుమ్ మితుణ్ణాయ్-త్తి.

జీ-వ్యా—౭. ఇనియివన్స్వకారంకణ్డీరజ్జీ అవనివనుకుమ్ పరతన్త్రీనావుతిలుమ్, తకాస్వాతన్త్రీత్తాలేవన్తు పరతన్త్రీ నావులేప్రబలమెన్నితార్, (కృపైయాలే) ఎన్టుతుడజ్జీ అతావతు ఆతురరా యనన్యశరణరాయ్ తన్దిరువడికళిలేవన్తుశరణమ్ముకు న్దవవర్కళళవిల్ తనకుమ్-ణ్ణానకృపైయాలే యవర్కళ్ శొన్నతే శెయ్యుమ్మడి పరతన్త్రీనాకైయమ్, “*పట్టత్తుకుమ్-టియ వానైయుమరళుమ్బాలే తన్దిరజుళ-శస్వాతన్త్రీత్తాలే నిర్దేతుకమాకచ్చిలరై యజ్జీకరిత్తు తన్దైయవర్కళిట్టతువళికాల్- కే-వైకైయమ్, ఇరణ్ణుమీశ్వరనుకుమ్-శ్చొన్టు; ఇతిల్ ముట్టుట్టతు ఓరోదనైకళిలేస్వాతన్త్రీనిరుద్ధమాయ్-విఫలికళ-వుం కూడుమ్; పిట్టుట్టతు అప్రతిహతమాకైయాలే వొరుక్కా-లుంకణ్డీవిల్లై; ఆకై యాలేయతిలుంకాట్టిలితుప్రబలమెన్దై.

౮. ఇవ్వర్ధన్దా వేదాభిమతమెన్నితార్, (ఇవ్వర్ధతై) ఎన్టుతుడజ్జీ. (ఇవ్వర్ధమ్) ఎన్దిటతు కీర్తప్రబలమాకచ్చొన్లు పుట్టపరగతన్స్వకారతై; (వేదపురుషనిత్తైయపేక్షిత్తా) ఎన్దతు “నాయమాత్మాప్రవచనేనలభ్యః నమేధయా నబహునా శ్రుతేనయమేవైషవృణుతేతేనలభ్యః తన్వైషళత్తావివృణుతేతనూంస్వామ్” ఎన్టుకవల్లియిలుంముణ్ణోపనిషత్తిలుంశొల్లు కైయాలే యాదరిత్తా నెన్దై. అసకృతీర్-ర్తనమపేక్షాకార్యమితే.

౯. ఇత్తలైయిల్-పేక్షైయిన్ది కేయిరుక్క, ఇవ్విషయాకారమ్-సిద్ధిక-ప్పేమ్మివర్కళుణ్ణోవెన్నవరుళిచ్చెయ్-కితార్, (అపేక్షానిరపేక్షమాక) ఎన్టుతుడజ్జీ. అతావతు - తన్దామ్బుక్క-లపేక్షైయిన్ది కేయిరుక్క-చ్చెయ్-తే, పమ్పాతీర-త్తిలుమ్ గణ్ణామాల-త్తిలుమ్ పెరుమాళ్-తామేశెన్దజ్జీకరిక-ప్పేమ్మి తిరువడికుమ్ శ్రీగుహప్పెరుమాళుకుమ్, ఇన్దపరగతన్స్వకారముణ్ణాయ్-త్తిర్రెన్ద్రాన్తి.

జీ-వ్యా-౧౨. అవ్వశవేయల్ల రక్ష్యమాయమ్ రక్షిత్తు మ్బొరుకెటచేత నేశ్వరస్వరూపసిద్ధియుమ్, రక్షిప్పిక్కు-మిన్ద పురుషకారతాతే. రక్ష్యరక్షక సమ్బంధమ్ నిత్యమాకిలుమ్, రక్షణప్రకృతై యివళితే.

౧౩. ఆకిలవశ స్వతంత్ర రక్షణత్తుక్కు-మ్ ఇవశత దేకరక్ష్యత్వ రూపపారతన్యత్తుక్కు-మ్ కొశ్చిణ్ణయాకాతో వెన్ను, ఉభయర్కు-మ్ సోపాధికపురుషకార పారతన్యముణ్ణాకైయాతే కొశ్చిణ్ణయాకా తెన్నిఱార్. (బోపాధికమ్) ఇత్యాదియాల్. ప్రణయిత్యనిబంధనమాకవరుకైయాతే బోపాధికముమాయ్, ప్రణయిప్రణయిసీసమ్బంధమభజ్జురమాకైయాతే నిత్యముమాన ప్రణయిత్యపారతన్యముమ్, తదీయత్వనిబంధనమాయ్ వరుకైయాతే బోపాధికముమాయ్, తత్తదీయ సమ్బంధమభజ్జురమాకైయాతే నిత్యముమానతదీయపారతన్యముమ్, నిరజుగ-శస్వతన్యై తదేకపరతన్యై నెన్నిఱ విరు వరుక్కు-మ్ స్వస్వరూపానుగుణమాకవుణ్ణితే. ఏవంవిధపారతన్యై మిరువరుక్కు-ముణ్ణాకైయాతే ఇరువర్ కళుడైయ పు రుషకారసాపేక్షరక్షకత్వ రక్ష్యత్వజ్జళే, నిరుపాధికసమ్బంధ సిద్ధస్వాతన్యైపారతన్యైజ్జళుక్కు-మ్ కొశ్చిణ్ణయాకా తెన్దపడి. ఆక ఈశ్వరనుక్కు- నిరుపాధికముమాయ్ నిత్యముమాన స్వతస్సిద్ధవేషం స్వాతన్యైమ్; బోపాధికముమాయ్ నిత్యముమానవేషమ్ ప్రణయిత్యపారతన్యైమ్. చేతననుక్కు- నిరుపాధికముమాయ్ నిత్యముమానవేషమ్ భగవత్పార తన్యైమ్; బోపాధికముమాయ్ నిత్యముమానవేషమ్ తదీయపారతన్యైమ్. ప్రణయిత్యతదీయ పారతన్యైజ్జళుక్కు- ప్రథమవిషయమ్పిరాట్టి చరమవిషయమ్తదీయర్.

౧౪. ఈదృశపురుషకారముభయరుడైయపుమాగన్తుక పారతన్యైత్తుక్కు-లైత్తు, ఉభయస్వభావత్తైనిలైప్పిక్కు మెన్నిఱార్ మేల్; పురుషీకరిప్పిక్కు-కు-లైకైయాతేయనిత్యమాయ్, తాన్మణ్ణికర్తవ్వా నేయనుభవిక్కి-తాన్ నామ్ శేయవ తెన్దెన్ద కర్మత్తిన్దలైయిలేస్వాతన్యైత్తైవైత్తు తనై ఎక్కి-ణ్ణుసమ్మపుకైయాకిఱ వీశ్వరనుడైయకర్మపారతన్యైముమ్, సర్వనియన్తావానదేవరైయైక్కియ కర్మత్తుక్కు-రుమాచ్చుణ్ణో, కణ్ణిక్కియాతే కైకొ-ణ్ణురుళిరెన్ద పురుషీకరిత్తుతిరుత్తుమిన్ద పురుషకారతాతేకులైయుమ్. పురుషకారపూర్వకసిద్ధోపాయవినాశ్యమాకైయాతే యనిత్యమాయ్ నెడుణ్ణాలమేపిడిత్తు కర్మమిట్టవళికా-యసంసరికై-యాకిఱ చేతననుడైయ కర్మపారతన్యైముమ్, భగవత్పరతన్యై నానవివక్షకర్మపరతన్యై నాయ్ కాలజుగళిప్పతేయెన్దనినైత్తు తిరుత్తుంపురుషకారతాతేకులైయుమ్. ఇతుక్కిశోల్లప్పట్టతేయాకిలుమ్ నిత్యప్రతి యోగియానవిత్తి అనిత్యత్వమిజ్జువిశేషిత్తుచ్చొల్లుకైయాతే పానరుక్త్యదోషమిలై.

మూ-౧౨. స్వరూపసిద్ధియుమత్తాతే.

౧౩. బోపాధికముమాయ్ నిత్యముమానపారతన్యైమిరువరుక్కు-ముణ్ణితే.

౧౪. అనిత్యమానవిరువర్ పారతన్యైముమ్ కులైవతుమత్తాతే.

జీ-వ్యా-౧౨. ఇవ్వశవేయన్దు ఇన్నమితుక్కు-రుప్రయోజనముణ్ణెన్నిఱార్, (స్వరూప) ఇత్యాదియాతే. స్వరూపమావతు-ఇవను కు-తదీయపారతన్యైమ్; అవనుకా-తైతపారతన్యైమ్; “తేవున్దనైయుమ్” ఎన్దు ఆశితపారతన్యైత్తైయితే యవ నుక్కు-న్తానానతన్దైయాక వాన్దొరరుళిచ్చెయ్తతు; ఇన్దెయిరణ్ణుమిరువరుక్కు-సిద్ధిప్పతు పురుషకారపురస్కరణతాతేయెన్దె.

౧౩. కీర్త స్వరూపమెన్దుశోన్దై యపపాదిక్కి-తాన్, (బోపాధికముమాయ్) ఎన్దుతుడణ్ణి. అతావతుచేతనను క్కి-విషయత్తిల్ పారతన్యైమ్ తదీయత్వప్రయుక్తమాకైయాతే బోపాధికముమాయ్, ఇవ్వపాధితా నిత్యమాకై యాతే నిరుపాధికభగవత్పారతన్యైత్తోపాతనిత్యముమాయరుక్కు-మ్; ఈశ్వరనుక్కి-విషయత్తిల్ పారతన్యైమాతైత త్వప్రయుక్తమాకైయాతే బోపాధికముమాయ్, అవ్వపాధినిత్యమాకైయాతే తానునిత్యమాయరుక్కు-మెన్దె. (ఇరువర్దు ముణ్ణు) ఎన్దాతే, (ఉణ్ణితే) ఎన్దుతు - ఇవ్వర్థత్తిల్ ప్రమాణప్రసిద్ధియైత్తోశ్చివైకై-కా-క.

౧౪. ఇవ్వశవన్దు ఇన్నమితుక్కు-రుప్రయోజనముణ్ణెన్నిఱార్, (అనిత్యమాన) ఎన్దుతుడణ్ణి. అనిత్యమానపారతన్యైమావతు - కర్మపారతన్యైమ్, అతిల్ చేతననుక్కు- కర్మపారతన్యైమావతు - “ అవశ్యమనుభోక్తవ్యజ్జళాన శుభాశుభకర్మజ్జళివశత్తిలేయిమ్మప్పణ్ణు సంసరికై; ఈశ్వరనుక్కు-కర్మపారతన్యైమావతు - తాన్ శేయ్తకర్మన్దా ననుభవిక్కి-తానాకిల్ నామ్ శేయవ తెన్దెన్దెవశేయ్తకర్మత్తేయప్రధానమాక్కి, అతుక్కి-డాక వేర్వహిత్తుక్కు-ణ్ణుపో రుకై. ఇతునడప్పతు “ సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి ” ఎన్దుమశవుమాకైయాతే ఇత్తైయనిత్యమెన్నిఱతు. ఇన్దెపురుష కారపురస్కరణతాతేకులైకైయావతు-ఇవశమున్నిడుమశవిల్ అత్తలైయైత్తిరుత్తియుమ్, అవశమున్నిడుమశవిల్ తలైయై త్తిరుత్తియుమ్, ఇరణ్ణులైయుమ్ రక్ష్యరక్షక భావేన శేరువ్పడిపణ్ణుకైయాతే ఇన్దెతన్నడైయే నివృత్తమాకై.

(౧౩)

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. పురుషకారపురస్కరణ ప్రయోజనమ్.

౯౯

ఆ-వ్యా.--౧౧. ఇష్టపురుషకారస్తాల్ ఫలితసాధ్యవిశేషతైయరుచిచ్ఛేయకీతార్ మేల్ (ససాక్షికమ్) ఇత్యాదియాల్. ఏకవిధపురుషకారమాకిట పుభయానుమతసాక్షియోడేకూడియరుకైగయాల్, చేతనేశ్వరర్ కళుడైయస్వతస్సిద్ధరత్వరక్షకసమ్బంధై, రక్షకనానవనాలుమ్ రక్ష్యమానవివనాలుమ్, రక్షియామల్ అతుకిలకాగకామల్ ఇతైశేయ్యవొణ్ణాతు.

౧౬. ఇష్టార్థత్తుకు ప్రమాణంకాట్టుకితార్, (ఎనై నెకిత్తకిలమ్) ఇత్యాదియాల్. నప్పినై ప్పిరాట్టిపురుషకారమాక నిత్యసూరికల్ నడువే యెనై యిగ్గీకరిత్తపిన్బు, సర్వశక్తియానతానుమ్ కైవిడమాట్టా నెన్బుమ్; పిరాట్టిపక్కలుణ్ణానవరిపు అవళి పరిగ్రహమానవెన్బళపుంవన్బ తెన్బితే ఇన్బదివ్యసూక్తికల్ శొల్లుకిటిన. ముట్టుట్టసూక్తియిల్ సమ్బంధత్తై అన్బైధిల్యముమ్, పిట్టుట్టలిల్ అత్తిళపురుషకారపూర్వకత్వము న్దోశీతికిటతు.

౧౭. అత్తైయిలై శేయ్యవొణ్ణామైకుడియాన పుభయరుడైయసాక్షిపారతన్త్ర్యవిశేషత్తుకు ప్రమాణతైస్కరిప్పికిలత్, (కర్మణి) ఇత్యాదియాల్. “శ్రీమత్” ఎన్దిటవాదిమపదత్తిల్, “శ్రీయతే” ఎన్దిటకర్మణివృత్తత్తియిల్, చేతనక మిథునశేషత్వమాకిట స్వరూపత్తాలుమ్, ఈశ్వరకప్రణయిత్వపారతన్త్ర్యమాకిటగుణత్తాలుమ్, స్వస్వానుగుణమాక వరుకిటవళుడైయ సేవాకర్తాకళల్లాతారిల్లా మైయాకిట కర్తృసజ్జోచరాహిత్యత్తై, ఇన్బిడత్తేపుభయరుడైయపురుషకారపారతన్త్ర్యనిర్ణయార్థమాకనిన్బెప్ప తెన్బితార్. ఆకస్సోన్బేషితబన్ధత్తై ఉభయమంశిధివీకరికగవొణ్ణాతపడి ఉభయబహుమన్తవ్యసమ్బంధ మిష్టపురుషకారత్తుకుడైన్బవడి.

మూ —౧౪. ససాక్షికమాకైయాలేయిబ్బన్బత్తైయిరువరాలుమిలై శేయ్యప్పకాతు.

౧౬. “ఎనై నెకిత్తకిలమ్” “కోలమలర్ ప్పావై కగనాక్కియ”.

౧౭. కర్మణివృత్తత్తియిల్ స్వరూపగుణజ్ఞళాల్ వరుకిటకర్తృసజ్జోచరాహిత్యత్తైనిన్బెప్పతు.

జీ-వ్యా—౧౪. అనాదికాలంస్వతన్త్రీనాయ్, *యాతానుమ్బుదీనిగిత్తిరిద్దవివక ఇన్బితేయాభిముఖ్యమ్బుణ్ణిత్తు, ప్రకృతియోడేయరుకైగయాల్ మర్వాసనై మేలిట్టు, ఆశ్రయణాగ్గీకారజ్ఞళాల్ పుమ్బుతమానవిన్దరత్వరక్షకబన్ధత్తైయిలై శేయ్తు పణ్ణాయపడియే పోకప్పారుత్తల్, నరజుళస్వతన్త్రీనాయ్ కర్మానుగుణమాకవివనైలీలైయిల్ యనాదికాలంపినియోగంకొణ్ణిపోన్దవీశ్వరదానిబ్బన్బత్తైయిలై శేయ్తు మున్బుపోలేయివనైకర్మానుగుణమాక నిర్వహికగప్పారుత్తల్ శేయ్యిల్ వేన్బవరుచిచ్ఛేయకీతార్, (ససాక్షికమ్) ఎన్బుతుడగ్గి అతావతు - ఇన్దరత్వరత్వకసమ్బంధ మిరణ్ణుతలైయమటిన్దతాక వన్దకన్బికేగ, పురుషకారరూపసాక్షిసహితమాక వన్దతాకైయాలే, ఇత్తైయిరువరాలుమిళియమాటప్పకాతెన్బె.

౧౬. ఇతుకు ప్రమాణంకాట్టుకితార్ మేల్, (ఎనై నె) ఎన్బుతుడగ్గి. నప్పినై ప్పిరాట్టిపురుషకారమాక నిత్యసూరికల్ నడువేయెనై యిగ్గీకరిత్తపిన్బు సర్వశక్తియానతానుమ్ కైవిడమాట్టా నెన్బెయాలే, “ఎనై నెకిత్తకిలమ్” ఎన్దిటపాట్టు అవనాలిబ్బన్బత్తైయిలై శేయ్యప్పకామైకు ప్రమాణమ్. పెరియపిరాట్టియారుగ సేహియాకైయాలే అవళి పరిగ్రహమానవెన్బకలిల్ యతీసేహియామ్, అరియనై శేయ్తువన్దెన్బోడేకలన్బ పునై ప్పెశీతివైత్తు ఇనినట్టువవిడువేనొవెన్బెయాలే “కోలమలర్ ప్పావై కుగ” ఎన్దిటపాట్టు పురుషకారమ్మునాకవన్ద పిట్టున్బత్తై చేతననాలుమిలై శేయ్యప్పకాతెన్బ మతుకు ప్రమాణమ్.

౧౭. (ససాక్షికమానవిబ్బన్బత్తైయిలై శేయ్యప్పకాతు) ఎన్బుతు - సాక్షియాన పురుషకారవిషయత్తిలిరువరుగముణ్ణాన నిత్యపారతన్త్ర్యత్తైప్పశీలివాకైయాలే, ఇరువరుగమిన్బిషయత్తిలుణ్ణాన నిత్యపారతన్త్ర్యత్తిల్ ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్ మేల్, (కర్మణి) ఎన్బుతుడగ్గి. (కర్మణివృత్తత్తి, యావతు) “శ్రీజ్ - సేవాయామ్” ఎన్దిటధాతువిల్ శ్రీయతే ఎన్దిటవృత్తత్తి; ఇతుకుర్థమ్ సేవికగప్పడాన్బా శేన్బితే; ఇవృత్తత్తియిల్ (స్వరూపగుణజ్ఞళాల్ వరుకిట కర్తృసజ్జోచరాహిత్యమావతు) - శేషత్వమాకిట స్వరూపత్తాలుమ్ ప్రణయిత్వమాకిటగుణత్తాలుమ్ వరుకిటచేతన పరమచేతనర్ కళాకిట సేవాకర్తాకళుకు సజ్జోచమిల్లామై; అతావతిరణ్ణుతలైకు మివళి విషయత్తిలుణ్ణాన నెన్బెయవిబ్బిన్మామాయ్ చెల్లుకై; ఇత్తై (నిన్బెప్పతు) ఎన్బుతు - ఇప్పడియిన్బిషయత్తిలిరణ్ణుతలైకుముణ్ణానపారతన్త్ర్యత్తై స్కరిప్ప తెన్బవడి.

ఆ-వ్యా.—౧౮. ప్రపత్త్యధికారికథామవర్తకభుక్తు ఇష్టపురుషకారమధికారిసిద్ధ్యర్థమాక వవశ్యం వేణుమైన్రితార్ మేల్; అజ్ఞానాది ప్రపత్త్యధికారిత్రయత్తుకుమ్, అపరాధభయనివర్తకమానపురుషకారమ్, స్వాధికారాన్వయనియతపూర్వభావితేనావర్జనీయమాయుకుమ్ భక్తినిష్ఠుకుమ్ పోలదోషమ్ ప్రాయశ్చిత్తవిశాస్యవన్తియేపురుషకారపీనాశ్యమాకైయాలుమ్, ఇత్యైయ్యుక్తియ సిద్ధోపాయవిశేషమభియంతేయాలుమ్, ప్రపత్త్యధికారికథానారెల్లారుమ్, పురుషకారత్తైయ్యుక్తియస్వాధికారాన్వయసిద్ధియై. (అధికారిత్రయమ్) ఎన్నిటసామాన్యోక్తియైకొణ్ణు విశ్వర్యకైవల్యభగవచ్చరణాధికైకైకొణ్ణుకైయప్రస్తుతమాకైయాలుమ్, అవర్కళే స్వస్వసాధనజ్యోత్ అన్వయికుమిడత్తు తత్తదనుగుణప్రాయశ్చిత్తమొక్తియ పురుషకారాశ్రయణం వేణ్ణామైయాలుమ్, (నాలామధికారికుమ్ పాప్రయశ్చిత్తపీనాశ్యమ్) ఎన్ఱు ఇవర్తామ్విశేషికైయాలుమ్, శ్రియఃపతియైయపాసిప్పర్కళైన్ఱు మళపుకొణ్ణుపురుషకారభావంవారామైయాలుంశేరాతు.

మూ.—౧౮. అధికారిత్రయత్తుకుమ్ పురుషకారమవర్జనీయమ్.

జీ-వ్యా.—౧౮. ఇష్టపడియిరుకైయాల్ ఇష్టపురుషకారమ్ ప్రపత్త్యధికారికళైల్లార్దుమవశ్యాపేక్షితమెన్రితార్ మేల్, (అధికారి)ఇత్యాదియాల్.(అధికారిత్రయ,మావతు) అజ్ఞర్ జ్ఞానాధికర్ భక్తివివశర్ ఎన్నిటమూన్ఱుధికారికభుక్తు; ఇవర్కళుకుమ్ (పురుషకారమవర్జనీయమ్) ఎన్ఱుతు-కుశ్రితైశమిప్పికైముతలానవశ్రితాకుమ్ పురుషకారాన్వయంవేణ్ణుకైయాల్ సర్వధాకైవిడవాన్ణాకైన్ఱై. —,అథవా ఇష్టపురుషకారద్వా అనన్యప్రయోజనరాయ్ ప్రపత్తిపణ్ణుమవర్కళుకేయో, ప్రయోజనాన్తరపరరాయ్పణ్ణుమవర్కుం వేణుమో వేన్ఱవరుళిచ్చెయ్కేతార్, (అధికారి) ఇత్యాదియాల్. (అధికారిత్రయమ్) ఎన్నిటతు విశ్వర్యకైవల్యభగవచ్చరణాధికై; ఇవర్కళే మూవరుకుమ్ (పురుషకారమవర్జనీయమ్) ఎన్ఱుతు స్వస్వాభిలషితసిద్ధికుమ్ ఈశ్వరనైయుపాయమాకస్వీకరిక్తుమళవిత్ ఇవర్కళపరాధజ్యోత్పాటు త్తవనజ్జీకరిక్తువచ్చడిపణ్ణుకైకుమ్ పురుషకారమవశ్యాపేక్షితమెన్ఱై. పూర్వవాక్యత్తిల్ పురుషకారపూర్వకమానపుపాయవరణమ్ ప్రయోజనాన్తరపరరుమ్ మొత్తువాకైయాల్ యితే, ఉత్తరవాక్యత్తాల్తేయనన్యప్రయోజనత్వత్తైప్రకాశిప్పిక్కు వేణ్ణుకేటతు; పూర్వవాక్యత్తిల్ ప్రతిపాదితమానసాధనవిశేషమఫలచతుష్టయసాధారణమాయితేయిరుప్పతు; అతీలివ్విధికారికుమ్ అభిలషితమానఫలవిశేషమిన్ఱుతెన్ఱు మిడత్తైప్రకాశిప్పిక్కుఁజతివాక్యమెన్ఱుపరన్తపడియిలుమ్; కీడ్చొన్ఱసాధనమఫలచతుష్టయసాధారణమాయిరుకైయాల్, ఇవనుక్కుపేక్షితమానఫలవిశేషత్తైచ్చొల్లుకేటతెన్ఱుశ్రియఃపతిపడియిలుమ్; ఉత్తరవాక్యత్తాల్ పాప్రయమశొల్లుకేటతు, పాప్రయన్తరత్తుక్కుకైన్ఱై; ఇత్యాదియాల్తేముముత్తుప్పడియిలు మివర్తామేయరుళిచ్చెయ్తారిత్తే; “తిరుమాలైకైల్ లొమ్మవర్” “అడియారైచ్చేర్ తల్ తిరుకుంతిరుమాలై” ఎన్నిటపడియే పురుషకారంమున్నాకప్పశ్రితప్రయోజనజ్యోత్కొణ్ణుకలాలే అవశ్రితామొక్తిన్ఱు “ఁజున్ఱొడియాళే తిరుమకభుక్తువచుమాన శేర్తియిలడిమైయైప్పేతెన్ఱు కీడ్చొన్ఱపుపాయఫలత్తైకొణ్ణుకేటతు పిఱుగ్గతెన్ఱితే, ఇవర్ తిరుత్తమ్మియాగుమ్ అరుళిచ్చెయర్ రహస్యత్తిలరుళిచ్చెయ్తతు. ఆక (ఇవనవనై) ఎన్ఱుతుడజ్జి ఇవ్వళవాకస్వగతస్వీకారానుపాయత్వముమ్, పరగతస్వీకారోపాయత్వముమ్, తత్ప్రబల్యముమ్, అవనేస్వీకరికుమ్మళవిలుమ్ పురుషకారంమున్నాక వేస్వీకరికుమ్వచ్చడియైయుమ్, ఇరువరుమిష్టపురుషకారత్తై మున్నిడుకేటతుతనకుమ్ ప్రయోజనమిన్ఱుతెన్ఱు మిడముమ్, ప్రపత్త్యధికారికళైల్లారుమ్ పురుషకారమవర్జనీయమెన్ఱుమతుమ్ శొల్లప్పట్టతు. ప్రథమప్రకరణత్తిలే పురుషకారవైభవకథనముఖేన శ్రీమత్పదార్థత్తైయుమ్, ఉపాయవైభవకథనముఖేన “నారాయణచరణౌశరణమ్” ఎన్నిటపదజ్యోతిలర్థజ్యోత్తైయుమ్ ప్రతిపాదిత్తవనన్తరమ్, (ప్రపత్తికుమ్ దేశనియమముమ్) ఎన్ఱుతుడజ్జి “ప్రపద్యే” ఎన్నిటపదత్తాల్ శొల్లప్పట్టప్రపత్తియిన్ఱుడైయదేశకాలాదినియమాభావత్తైయుమ్, అతుకుమ్ విషయనియమంశొల్లుకైకొణ్ణుక (గుణపూర్తియశ్యవిడమే విషయమాకై) ఎన్ఱుతుడజ్జి ముక్తకణ్ణమాకమిళపుంనారాయణపదార్థత్తైయుమ్, (ఇతిల్ ప్రపత్తిపణ్ణుమధికారికళే మూవర్) ఎన్ఱుడుత్తమానలే ఆక్షిప్తనానవధికారియైయుమ్, ప్రపత్తియిల్ సాధనత్వమిల్లామైయైయుమ్, ప్రపత్త్యధికారాపేక్షితమానశక్తిలజ్ఞాయత్ననివృత్తి శమదమాతిశయం ముతలానవశ్రితాయుమ్, ప్రపత్త్యగతయాత్యాజ్యమానపుపాయాన్తరత్తిన్ఱుడైయదోషభాయన్తయైయుమ్, తత్ప్రతికోటితయాప్రపత్తియిన్ఱుడైయనైర్దోష్యాదికలైయుమ్, ప్రపత్తిప్రసక్తత్తాల్ ముఖభేదేన

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. శేషలశేత్వ త్రికాదోపమమ్.

౯౧

ఆ వ్యా.—ఆకస్వాతస్త్రియతాల్లీకరికుమిడ త్రిలుమ్ ఏవంవిధపురుషకార తైమున్నిట్టణ్ణీకరికుమెన్టు కీఢ్రోసన్పు ని త్తిరుక్కిఱు.

౧౯ కీఢ్రోశ్రీభరతాద్వానుకు స్వగతైయాన ప్రపత్తి తీమైయానాప్పీలే, స్వగతమానస్వరూపా న్తరజగుణజగు మ్ తీమైయాన్మవిడుమెన్టిటార్, (తనకు-త్తా) ఇత్యాదియాత్. ఇష్టవినియోగార్హ శేషత్వ మేవడివాన తనకు, స్వరూపానురూపం శేషత్వ మెన్టు భ్రమిక్కిఱుతా, శేషియత్తువినియోగికుమిడన్టు నమ్ శేషత్వ ముక్కియవొన్ణా లేన్టు పి త్తా-లిత్తార్లిక్కిఱు స్వార్హ శేషత్వ మాకిటనన్టై, అనాదికాలాజ్జితవృత్తకరణాదిక భానతీమైకళోపాతి, శేషియభోగాను రూపవినియోగత్తుకు విలక్కాయరుకుమ్.

౨౦. అతెన్మొలవెన్ననాయకనుకకుమిడుక్కిట్టశ్టై, భోగదశైయిల్ అవనణ్ణైక్కెక్కు-విరోధియాన్మకళుత్తి వైక్క-వేణ్ణినాప్పీలే, శేషియకకు మాన్కాలక్కారమాన శేషత్వమ్, భోగానురూపమల్లావిడిల్ విరోధియాన్మకళుత్తి వైక్క-వేణ్ణవరుమితే.

మూ.—౧౯. తనకు-త్తా తేడుమ్నన్టైతీమైయోపాతి

విలక్కాయరుకుమ్.

౨౦. అక్కుక్కిట్టశ్టైయణ్ణైక్కెక్కు

విరోధియామాప్పీలే.

జీ వ్యా.—స్వగతస్వీకారానుపాయత్వ తైయుమ్, పరగతస్వీకారోపాయత్వ తైయుమ్, తత్త్వబల్య తైయుమ్, అవనేస్వీకరికుమశవిలుమ్ పురుషకార తైమున్నిట్టే స్వీకరికుమెన్టుమిడ తైయుమ్, ఉభయరుమ్పురుషకార తైమున్నిడు మతుకున్ణానప్రయోజనవిశేషజ్ఞతైయుమ్, అధికారిత్రయత్తుకుమ్పురుషకారమవర్జనీయమెన్టును తైయుమ్ ప్రతిపాదిత్తై- యాలే, ఇవ్వశవుమ్ పూర్వఖణ్డార్థ తై యరుళిచ్చెయ్తాగాయితీ. ఇప్పకరణాదియిలే (ఉపేయత్తుకు) ఎన్టుతుడన్ణి ఉపేయాధికారముంశిలశొల్లుతీద్రెయాకిలుమ్ అతుపాస్సన్ణికమి త్తనై.

౧౯. ఇనియుపేయాధికారపరమానప్రకరణ శేషత్వాలమ్ ఉత్తరఖణ్డార్థ తై యరుళిచ్చెయ్కిటార్. అతుశేయ్కిటాడ త్తిల్ భాష్యకారర్ గద్యత్తిలుత్తరఖణ్డార్థ మనుసన్ధి త్తరుళినక్రమ త్తిలే నమశ్శబ్దార్థంమున్నాక వరుళిచ్చెయ్కిటార్. అతిలిప్త నమస్సుతా ప్రాప్యవిరోధినివృత్తిప్రతిపాదకమాకై యాలే, ప్రాప్యవిరోధిక భానవశీబు దర్శిప్పిపు తాకతిరువుళ్ళన్పునీ, ప్ర థమమవశీబిలేయ్యై యరుళిచ్చెయ్కిటార్, (తనకు-త్తా) ఎన్టుతుడన్ణి. కీఢ్ర (శ్రీభరతాద్వానుకు నన్టైతా నే తీమైయా యితీ) ఎన్టుస్వగతప్రపత్తిశరణ్య హృదయానుసారియన్లుతపోతు తీమైయాన్ త్తలైక్కట్టుప్పడి శోన్నవితాలే, ఉపాయ దశైయిల్ తనకు-త్తా తేడుంనన్టై తీమైయా మెన్టుమిడమరుళిచ్చెయ్తారాయ, ఇప్రసన్ణ త్తిలే ఉపేయదశైయిలుమ్. తాన్దన కు-త్తేడుంనన్టైతీమైయా మెన్టుమిడమరుళిచ్చెయ్కిటారెన్టు కీఢ్రాడితుకు-సన్జతి. (తనకు) ఇత్యాది. అతావతు-శేషియా నవభోగదశైయిల్ తావ్యామోహత్తాలే “అరుయిర్ పట్ట తేనతుయిర్ పట్టతు” ఎన్టున్పుడితన్దిర త్తిల్ మికవుమ్ తానిన్టుపరి మాటుమశవిల్, నామ్ శేషభూతరన్ణై నమ్ శేషత్వ త్తేనోక్క-వేణ్ణావోవెన్టు స్వనైచ్చానుసన్ధానత్తాలేపిటా-లిత్తు, తనకు తా తేడుకిట శేషత్వ మాకిటనన్టై, అనాదికాలమ్ “స్వతన్త్రోహమ్” ఎన్దిరున్దతీమైయోపాతి అవభోగత్తుకు ప్రతిబన్ధక మాయరుకుమెన్టై. (తీమై) ఎన్టు అకృత్యకరణాదిక లైచ్చొల్లవుమామ్.

౨౦. శేషియన్డైయవిరుప్పుత్తుకు-డలాయ్ ఆత్మావుక్క-లక్కారమాయరుక్కిఱు శేషత్వమ్, భోగవిరోధియాకిట పడియెజ్జ నేయన్దవరుళిచ్చెయ్కిటార్, (అక్కుక్కిట్టశ్టై) ఎన్టుతుడన్ణి. అతావతు - (స్త్రీ) అక్కుక్కిట్టశ్టై నాయకనుకపుకు- విషయముమాయ్ అవళుక్క-లక్కారమాయరున్ద తేయాకిలుమ్, భోగదశైయిల్ ఆలిజ్జనవిరోధియామాప్పీలే, ఇతువుమ్భో గవిరోధియామెన్ట పడి.

౨౧. అభిమతాభరణముమ్ దశావిశేషైర్ లనభిమతమామెన్నుమిడత్తుకుల అనుష్ఠానప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్ మే
త్; “ హోపినార్పితకణ్ఠే సుర్మసంధభీరుణా । ఆవయోరన్తరేజాతాః పర్వతాసురితోద్రుమాః ” ఎన్ఱుస్పర్శః రోధి
యామెన్ఱు నాయకితిరుక్కృష్ణుల్లొలారుమున్ఱుత్తావడముటపడపుప్పణ్ణితిల్లెయెన్నాతో పరమాభోగియానపెరుమాళ్ .

౨౨. ఇప్పటిభోగానురూపమల్లాత శేషత్వమ్ విరోధియామాప్సిలే, భోగానురూపమల్లాతపారతన్యముమ్ స్వతన్త్రస్వామియానపరనుడైయ వనుభవత్తుక్కుత్తురాలానవిలకాయరుక్కుమ్, అనాదికాలాన్జితపుణ్యమ్ నౌకత్తుక్కుమ్ విలకరాడియామాప్సిలేయెన్జితార్. ఆకస్మాదీనశేషత్వపారతన్యజ్ఞో పుణ్యపాపవత్పరిత్యాజ్యజ్ఞో, భోగాదీనమానవైభోగోపకరణవదుపాదేయజ్ఞో, తద్భోగానురూపమాన శేషిత్వస్వాతన్త్ర్యజ్ఞుమ్ పరాతిశయ త్వేనశేషత్వపారతన్త్ర్యపరాకాఢీయాయ్విడుమ్, ఆకైయార్ భోగానురూపమాకైయే వోడవై తస్మరూపమెన్న్యపడి.

౨౩. స్వగతమానవివై స్వరూపవిరుద్ధప్రవృత్తిపోలే విరుద్ధమాయవిడుమెన్నితార్ మేల్, (గుణమోబ్బలేదోషనివృత్తి) ఎట్టు. అనాదికాలమార్జితమానదోషత్తికా స్యాధీననివృత్తితత్త్వప్రవృత్తియైష్వరీభి వుమ్, పరతన్త్రస్వరూపవిరోధియామాప్నోలే, స్వగతాన్తరగ్గుణగ్గుణకుమివిరోధికా యవిడుమెన్నితా రెట్టు, [దోషనివృత్తిపోలే-గుణమ్] ఎన్తన్వయి త్తరుళిచ్చెయవర్. —, ఆన్తి యేస్వగతగుణమోబ్బలే, స్వదోషనివృత్తిప్రవృత్తియుమ్ స్వరూపవిరోధియెన్టు, మేలిల్ సాన్సగ్గికానుగుణమాక యథాన్వయమాకవు మరుళిచ్చెయవర్. ఆకవవసుక్-నభిమతమామతు వివసుక్-విరోధియెన్టుతాయితీ.

మూ,—౨౧. “హరోఽపి.”

౨౨. పుణ్యమోక్షే పారతన్యముమ్ పరానుభవత్తుస్థువిలక్తుః.

అది. గుణమోర్జితే చోషనివృత్తి.

౨౧. అహిమసాధనమునుబట్టి వసిరోధియామెష్టుమిడమ్, శేషవచనత్రా లేదర్కిప్పికీ-తార్ మేల్, (“హరోఽపి”) ఎష్టుతుడుణ్డి. “హరోఽపినాన్నితకణ్డోస్సుర్క సంరోధభీరుణా। ఆవయార న్తరేజాతాః పర్వ తాస్సరితో ద్రుమాః” ఎష్టుసంశ్లేషదత్తై యిల్ స్ఫుర్కవిరోధియామెష్టుమచ్చత్తా లేపిరాట్టితిరుక్క ట్టు చ్చిలారుముత్తువడముట్ పడప్పున్బితై, ఎష్టారి తే పెరుమాళ్ ; “భీ రుణా” ఎన్దిఆలిక్టవ్యత్యయమార్దమ్.—అన్ది కేగి-అహిమకీ-ట్టతణ్డైక్కైర్ కు-విరోధియామెష్టు మిడమటివిక్కైర్ యేప్రయో జనమాకీ, లిక్టానుగుణమాక పెరుమాళ్ తన్నుళవిలే యోజిక్కవుమామ్.

౧౨. ఆనాల్ పినై పారతన్ద్ర్యమే యోనల్ల తేన్నవరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ మేల్, (పుణ్యమోబ్బలే) ఎన్ఱుత్తుడన్జి (పుణ్యమ్) ఎన్ఱిటతు-కీఱ్ (నన్దై) ఎన్ఱిటళోల్లాలేళోన్న శేషత్వత్తై; అతుకీఱ్ శోన్నవడియేన్దవనై చాళునసన్ధానన్తాలే యిరాయ్ కైకురుఱుప్పాయ్ కొర్రుణ్ణుయాతొరువడిభోగవిరోధియాకానిఱుగమ్; అప్పడియేభోగదశైయిల్ అవనుకై తిర్ విఱ్ఱికొడా తే అచిత్తు ప్పవ్ వే కిడకై గురుఱుప్పాన కేవలపారతన్ద్ర్యముమ్, ఎతిర్ విఱ్ఱిసాపేతునానవీశ్వరనుడై య భోగశ్చుకురుమిడరుపిడియా మెన్ఱవడి.—అన్ఱి కేర (పుణ్యమ్) ఎన్ఱిటతు సతర్ ర్నత్తైయాయ్, అతుయాతొరువడిపావ త్తిల్ కాట్టిల్ వ్యాప్తమా యిరు క్కచ్చెయ్ తే భగవత్పాప్తిప్రతిబద్ధకమాకానిఱుగమ్, అప్పడియేయిరాయ్ కైకురుఱుప్పాన శేషత్వత్తిల్ కాట్టిల్, అచిత్తు స్సవ్ లేయెతిర్ త్తలైయిట్టతు వఱిక్కాయ్ ర్నకై గురుఱుప్పానై యాలే వ్యాప్తమానపారతన్ద్ర్యముమ్, ఎతిర్ విఱ్ఱికుడు కై గురుఱుప్పల్ల మైయాలే పరనుడైయవనుభవత్తుకురు ప్రతిబద్ధకమామెన్నవుమామ్. ఇన్తాల్ కేవలశేషత్వముమ్ కేవల పారతన్ద్ర్యముమ్ ఓరోరాకారజ్ఞుళాలే భోగవిరోధియాకానిఱుగమ్; పారతన్ద్ర్యంతోడేకూడిన శేషత్వమే పుద్రేశ్యమెన్ఱై.

౨౩. ఇప్పడివుపేయదశైయిల్ శేషత్వపారతస్త్రిక్తళీ పరానుభవత్తుకుగ్ విలకాగ్ మ్మడియై యరుళిచ్చైయేతవన
త్తరమ్, పాప్తిదశైయిలివనుడైయనిర్బన్ధమూలమాకపుణ్ణానదోషనివృత్తి, పరానుభవత్తుక్తు విలకాగ్ మ్మడియై యరుళిచ్చైయేకి
తార్, (గుణమోబ్బలేదోషనివృత్తి) ఎన్ఱు. (గుణమ్) ఎన్ఱిఱతు కీర్తవిరోధయాకచ్చొన్న శేషత్వపారతస్త్రిక్తళిరణ్ణై
యుమ్; ఇవై తానాత్తావుకగ్ న్నరణ్ణనిరూపకగుణమాయిత్తేయిరుప్పతు; ఇతుపోలే (దోషనివృత్తి) ఎన్ఱు. ఇవాన్ఱత్తుగుణద్వ
యముమ్ కీర్తచ్చొన్నపడియై యాతోరుపడిపరానుభవత్తుకుగ్ విలకాగ్ కిఱతు; అప్పడియైయివక గర్బభిత్తుప్పణ్ణివిత్తుక్కుగ్
ఘృకిఱ ప్రక్రతిసమ్బన్ధమాకిఱ దోషన్ఱిసుడైయ నివృత్తియుమ్, చరమశరీరమాకైయాలే యిత్తాలేశిఱుతునాళ్ వైత్తనుభ
వికగ్ విచ్చిక్కిఱవవనుడైయ వనుభవత్తుకుగ్ విలకాగ్ మ్మెన్ఱై.

(౨౪)

ప్రపంచసభాపణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. అభిమతవిషయదోషాభిమతత్వమ్.

౯౩

ఆ-వ్యా.—౨౪. ఆకిన్ దోషమభిమతమాయ స్వదోష తైప్పికురై యుమనభిమతమామోవెన్న, అభిమతవిషయ మానాలప్పడియామితేయెన్దితార్, (ఆభరణమ్) ఇత్యాదియాల్. అశోకవనికైయిన్లు మెల్లనరుళుకిఱపోతు నాచ్చియాన్ శాస్త్రినవాభరణమ్ అప్పోతు పెరుమాళుక్కనభిమతమాయ్, అజ్జేపత్తుమాసమెల్లదరుళియిరుప్పడియే ఉడైముడిపేణాతిరుప్ప తిరుమేనియిలముక్కమప్పిరుప్పమ్ కాణవాళైప్పట్టవవర్లు అద్దశైయిలము కేర అభిమతమాయిరానిన్లు తే. అప్పడియేయివనుడై యస్వయత్కృతనిర్దోషత్వమ్ అజ్జీకారదశైయి లనభిమతమాయ్, సదోషత్వమేవత్సలనాన స్వామిక్కభిమతమామెన్లుపడి.

౨౫. ఇన్దస్వదోషనివృత్త్యస్వయమవనుక్కనభిమతమామశేవేయల్ల, రోషజనకముమాయిరుక్కమెన్నుమతుక్క, శ్రీ విభీషణాపైరుమాళీ నిర్బన్ధిక్క, పెరుమాళుక్కప్పరెన్లు నాచ్చియాన్ పణ్ణినసానమ్, అముక్కడకాణవాళైప్పట్ట పెరుమాళు కుక్క, “దీపోనేత్రాత్తురస్యేవప్రతికూలాసిమేధుభమ్” ఎన్లు నేత్రరోగిక్క దీపమ్ పెరువుతలైప్పిఱప్పిక్కమాప్పోలే రోషజన కముమాయిమీదెన్దిఱ శ్రీరామాయణవా రైయెన్దురిప్ప తెన్దితార్.

మూ.—౨౪. ఆభరణమనభిమతమా యముక్కభిమతమాయిరానిన్లు తే.

౨౫. సానమ్ రోషజనక మెన్దిఱవా రైయెన్దురిప్పతు.

జీ-వ్యా.— (గుణమోబ్బలే) ఎన్లు పారతన్యమొనైయుమ్ దృష్టాన్తికిఱతాకవుమామ్.

౨౪. దోషనివృత్తియిలాత్తస్వరూప మత్యన్తపరిశుద్ధమాయ్ భోగ్యమాయిరుక్కమిత్తనైయన్లు, ఆనపిన్బుదోషని వృత్తి యనభిమతమాయ్ దోషమభిమతమా యిరుక్కమాదుమోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కతార్, (ఆభరణమ్) ఎన్లుతుడజ్జి. అతావతు-లోకత్తిన్ విషయప్రవణరాయిరుప్పారు అభిమతవిషయత్తినుడైయ బౌజ్వల్యహేతువాన వాభరణమనభిమ తమాయ్, అనౌజ్వల్యహేతువానవముక్కభిమతమాయిరానిన్లు తేయెన్లు.

౨౫. ఇతుతా లోకీకత్తిలన్ది కేర పిరాట్టితిరత్తిలవన్దనకుమిప్పడియిరుప్పమెక్కు సూచకమానవా రైయెన్దురిప్పికిఱ తార్మేల్, (సానమ్) ఎన్లుతుడజ్జి. అతావతు-పిరాట్టితిరుమజ్జనం శేయ్తువన్దతు పెరుమాళుక్క రోషజనక మెన్లుమమీదెన్ది ప్రకాశిప్పికిఱ “దీపోనేత్రాత్తురస్యేవ ప్రతికూలాసిమేధుభమ్” ఎన్దిఱవా రైయె ఇవ్వగత్తుక్కడలాక స్తురిప్ప తెన్లు. “సప జ్ఞామనలజ్ఞాకారామ్” ఇత్యాదిప్పడియే పత్తుమాసమ్ తిరుమజ్జనమప్పణ్ణిమ లముక్కడైన్దిరుప్పడివై కాణవాళైప్పట్టి రుద్దవరుక్క, ఇవళీ తిరుమజ్జనమప్పణ్ణివన్దవితురోషజనకమాకచ్చెల్ల వేణ్ణావిత్. ఆనాల్ “దీర్ఘముష్ణంవినిశ్చస్యమేదిసిమవలోక యన్” ఉవాచమేఘసజ్ఞాశం విభీషణముపస్థితమ్ । దివ్యాక్షరాగాంవై దేహీమ్ దివ్యాభరణభూషితామ్ । ఇమాసీతాం శిరస్సానైతా ముపస్థాపయమాణరమ్” ఎన్దివత్ తామే యన్లుతిరుమజ్జనమప్పణ్ణి యలజ్జరిత్తుక్కొణ్ణువరుప్పడి శ్రీవిభీషణా ధ్వానైప్పార్తురుళిచ్చెయ్తవర్; ఇప్పడియిరుక్కచ్చెయ్తేపనై రోషంజనిచ్చానెన్దెన్దిల్; నాన్లల్ల వా రైచ్చిల్లివిడక్క డవోమ్, తానేయటియాళోవెన్లుశొల్లివిట్టారిత్తనైపోకిఱ అతు సహృదయమాకచ్చెన్నవారైయల్ల; అల్లాతపోతు రుప్పరా కకుక్కడాతిత్. అవళీ తా “అసాత్తాద్రష్టుమిచ్చామి భర్తారంరాక్షసాధిప” ఎన్దిరుక్కచ్చెయ్తే “యథాహారామో భర్తాతే తథాతత్ ర్తుమర్హసి” ఎన్లుశ్రీవిభీషణాధ్వాన్ నిర్బన్ధిత్తుచ్చొన్నపిన్దన్లుతిరుమజ్జనమప్పణ్ణిత్తెన్దిల్, అవకపెరుమా లీ తిరువుళ్ళక్కరుత్తటియాతే అరుళిచ్చెయ్తవారైయొక్కొణ్ణు శొన్నానిత్తనైయిత్; ఎల్లాం శేయ్తాలుమ్ పత్తుమాసం రావణభవన్తిలేయిరుప్పవివళీ శితైయిరుప్పవేషత్తోడే శెన్లుకాణుమిత్తనైయల్లతు, తిరుమజ్జనమప్పణ్ణి నెన్దిరుక్క వేణుమిత్; అతుశేయ్యాతేశడకెన తిరుమజ్జనమప్పణ్ణివన్దాళిత్; అతుఅప్పిరుప్పకాణ వాళైప్పట్టవరుక్క రోషహేతువాయిత్త. ఆ కైయాల్ (సానమ్రోషజనకమ్) ఎన్దుక్కుత్తెయిల్లె.—అన్ది కేర (సానమ్రోషజనక మెన్దిఱవారై, యావతు)-శ్రీవిభీష ణాధ్వాన్ తిరుమజ్జనం శేయ్తరుళచ్చొన్నపోతు పెరుమాళీ తిరువుళ్ళత్తె యటియుమవళొక్కైయాల్, అవరితుఅభిమత మాకైయాల్ రోషజనకమాయవన్దు ముడియుమెన్లునిన్లు, “అసాత్తాద్రష్టుమిచ్చామి భర్తారంరాక్షసాధిప” ఎన్లుపిరాట్టి యరుళిచ్చెయ్తవారైయాకవుమామ్. రోషజనక మెన్లుమత్తెప్రకాశిప్పికిఱఱవారై ఎన్లుకీక్రచ్చొన్నన్యాయమిఱ్ఱుమొక్కుమ్.

ఆ-వ్యా.—౨౬. ఆశ్రితరూపుకకుమవనెన్నమి తై అనుష్ఠానశేషమాక కాట్టుకితార్ మేల్, (“వజ్జుకర్-శ్వక”) ఇత్యాదియాల్. ఇవర్ దోషమెన్ఱుకట్టికి అతిరు మేనియడ, పూవోడేతిననాటుపోతెత్తన్నంకొణ్ణు విరున్న ప్పడుమ్ స్వయావత్తుడవాళియట వొరుసరాకకలన్ఱు, తలై నీర్పాట్టితేయనుభవికి అ పిరాట్టిముతలానారుమటియాతపడి యివనీణ్ణు భుజిత్తు, తానేభోక్తాపుమ్ పరిపూర్ణసుమానానెన్ఱుమ్; అన్నలుమతున్నలుమాన విద్రవకృతిసుజ్ఞుప్పడియి శైయ వేణుమెన్ఱుమ్; ఇప్పడియివదోషమాకనినైకుమత్తైయే, అవణ భోగ్యమాక మేల్ విడున్ఱు ఇవర్ విడువికకొచ్చినియిర కకొచ్చేయతేయుమ్, విడవిశైయామల్ విరుమ్మినానితే.

౨౭. మణిత్రివాళియటిన్ఱు వేర్ చూడుమభోగిశళే, మణ్ణైయుతరిల్ మణజున్ఱు మెన్ఱు మణ్ణుశీతుకకొచ్చిత్తై శూడుమాపోలే, పరమభోగియాన వెమ్మెరుమానుమ్ విమలవరమదేహియానజ్ఞానియై విగ్రహత్తైవిడువికిల్ జ్ఞానచ్చెవి కులైయమెన్ఱు, జ్ఞానమ్మిటన్ఱువిగ్రహత్తుడ అదరికుమెన్ఱితార్.

౨౮. అవ్వాదరమితేముముత్తుత్వమ్ముశీలిసపిన్ఱుమివనైవైకైకకగడియెన్ఱితార్, (పరమార్త) ఇత్యాదియాల్. “ఇనియాముతామై” ఎన్ఱుప్పడిసం సారమడికొత్తిత్తు “ఉడకూడువతెన్ఱుకొలొ” ఎన్ఱుపాప్రప్రపాప్తియిలే తృప్త్యయతి శయిత్తు పరమార్తనాన ప్రపన్నముముత్తువాన వివనుడైయనిర్మూలకర్తముడైయశరీర త్రిత్ దుస్సహమానస్థితికుహేతు,

మూ.—౨౬. “వజ్జుకర్-శ్వక” “మణ్ణవొట్టు”

౨౭. వేర్ చూడుమవర్ కళే మణ్ణుశీతుకకొచ్చిత్తై
తాపోలే జ్ఞానియైవిగ్రహత్తోడేయాదరిన్ఱుమ్.

౨౮. పరమార్తనానవివనుడైయ శరీరస్థితిన్ఱు హేతు,

జీ-వ్యా.—౨౬. ఇప్పడియభిమతవిషయ త్రి లభుకుకకుమాపోలే, ఆన్ఱజ్ఞానమ్మిటన్ఱుపివణ అట్టుకుడమెన్ఱు కట్టికి అవిద్యేహత్తై, ఈశ్వరకవిరున్న యెక్కేకణ్ణు తెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (“వజ్జుకర్-శ్వక”) ఇత్యాదియాల్. అతావతు-“వజ్జుకర్-శ్వక” ఎన్ఱుతుడన్ఱి “మణ్ణవొట్టు” ఎన్ఱుమళవాక తమ్ముడైయతిరు మేనియిలే అత్యాదర తైప్పణ్ణి అవననుభవిత్తపడి కలైయుమ్, అవ్వళవన్ఱి కే అతిచాపల్యత్తాలే ఇత్తిరు మేనియోడే తమ్మైతిరునాట్టిలే కొణ్ణుపోవతాక అవనభినివిష్టనాయిరు క్కి అపడియెకగణ్ణు, పిరానే ఇప్పడిశేయతరుళవొణ్ణు తెన్ఱు నిర్బన్ఱిన్ఱు, ఇతినుడైయదోషత్తై యవనుకుగర్ త్రి, ఇప్పడి హేయమానవితుమజ్ఞుప్పడి యిశైయ వేణుమెన్ఱుకాల్ కగట్టి, అవని తైవిడువిత్తుకొణ్ణుపోవ్పడివరున్ఱి యిశై విత్తుకొణ్ణుపడి యైయుమరుళిచ్చెయ్ తారి తేయాన్దార్.

౨౭. అభిమతవిషయ త్రి లభుకుపోలే అదరికి అమాత్రమన్ఱి కే, ఇవనుడైయజ్ఞానపరిమళ మిద్యేహత్తిలే ప్ర కాశికైకయాలుమ్ ఇత్తైయాదరికు మెన్ఱుమిడ తై సన్మస్తాన్తమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్, (వేర్) ఇత్యాదియాల్. అతా వతు మణిత్రివాళియటిన్ఱు వేర్ చూడుమభోగిశళానవర్ కళే, మణ్ణైయుతరిల్ మణజున్ఱు మెన్ఱు మణ్ణుశీతుకకొచ్చిత్తై శూడుమాపోలే, పరమభోగియాన సర్వేశ్వర జ్ఞానియానవివనైవిరుమ్మి యనుభవికుమిడ త్రి, “ఆన్ఱదశీతనే తామ్మికి” ఇత్యాదిప్పడియే జ్ఞానకార్యమాన వికృతికళుకెల్లా మాశ్రయమాయ్కొణ్ణు ఇవనుడైయ జ్ఞానపరిమళ మె ణ్ణుశీతుప్పడి యిరుక్కి అవిగ్రహత్తోడేకూడ విరుమ్మ మెన్ఱుపడి.

౨౮. ఇన్నముంముఖాన్తరత్తాలే ఇవణ దేహత్రిలవకవిరున్న తైదర్శిప్పికితార్, (పరమార్త) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. (పరమార్త నాకితా) “ఇన్నిన్ఱ్ఱిన్ఱి మైయినియాముతామై” “ఎన్నాళే యానున్ఱైయినివన్ఱుకూడువణ” “ఎన్ఱు త్తలై ప్పెయ్ వణ” “నా లేల టియే” “తరియేనిని” “జూవిన్ఱొళ్ళున్ఱొలమిన్ఱున్ఱు అకాళో” “ఎన్ఱు సంసార త్రిలడిక్కి తిప్పాలుమ్ భగవదనుభవ త్రిత్ పెరువిడా యాలుమ్ ఇరుకు మేలి డైయెన్నుకొడియా ర్తివైన్ఱవణ. ఏవమున్ఱుతనానవనుడైయశరీరస్థితిన్ఱు హేతు, ప్రారబ్ధకర్మ మెన్ఱు వొణ్ణులే, “సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్నన్ఱొడవిరోధికైకాయాలే, “ఆర్తానామాశుఫలదానకృదేవకృతాహ్యసా! దృష్టానాపశిజన్తానాందేహాన్తరనివారిణి” ఎన్ఱితే ప్రపత్తిస్స భావన్దోరుప్పుతు. ఆకై యాలివనుడైయశరీరస్థితికు హేతు,

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఆశ్రితశరీరత్వ భగవద్వ్యామోహమ్.

౯౫

ఆ-వ్యా.—జ్ఞానమృత్యువినాశరీర తై ఇన్నంశిలనాశిశ్చైవైత్తు భుజిష్వమెన్యుమ్ వస్తునాశియతీయమ్ భగవానుడై య కేవలేచ్చైత్యుతేయైతార్. ముముక్షుత్వపరిపాకముణ్ణాయమ్ ఇరుక్తైకకడికర్మచల్ల, సిగ్ధభోక్తావినిచై ఛయేయ త్త నైయైష్టవడి. మున్నుణ్ణానశరీరస్థితిహేతు లీలానుగుణకర్మనిబన్ధనేచ్చై, పిన్నుణ్ణానతత్ స్థితిహేతుభోగానుగుణకేవలస్వేచ్చై.

౨౯. కేవలస్వేచ్ఛాస్థితమానవివక్షచరమదేహైకదేశ త్తిత్, స్వాభిమతస్థలమెల్లా త్తిలుమృణ్ణుమాదరత్తై పృణ్ణుమెన్ని ణార్ మేత్, (తిరుమాలిరుణ్ణోలై) ఇత్యాదియాల్. తెరిల్ తిరుమలైయిలుమ్ తిరుప్పాల్గడలిలుమృణ్ణుం విరుప్పత్తై ఎన్నుత్తమాళ్లత్తిత్ పృణ్ణినా నెన్న్యమ్: పరమపద త్తిలుమ్వడకిల్ తిరుమలైయిలుమృణ్ణుం విరుప్పత్తైతమ్తిరుమేనియిలేపణ్ణినా నెన్న్యంశోల్లుకిఱపడియే, ఆత్మారుకన్దరుళిన నిలమాన పరమపదాదిక లేల్లా త్తిలుమ్ఇరుప్పశుకిడప్పతు నిల్పతాయ్కోణ్ణు మిక వున్నుణ్ణుం విరుప్పమెల్లాత్తైయు మొరుమడైకోణ్ణు, తానుకన్దరుళిననిలమాయ్ “* అప్పురువానవివర్ తిరుమేనియి లోరోరవ యవైకదేశ త్తిలే పృణ్ణుమెన్ని ణార్.

౩౦. ఇరణ్ణిడత్తుకు-ముణ్ణాన వాశి యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేత్, (అట్టుత్తైవాసమ్) ఇత్యాదియాల్. పరమపదాదిభో గస్థలమానవజ్ఞుత్తైనిరన్తరవాసమ్, ఆత్మార్ తిరుమేనియిల్ అలభ్యవాసమృణ్ణుకైకు-సిగ్ధసాధనమాయరుకుమ్; ఆత్మార్ తిరుమేనియిలిరుప్పాకిఱప్రాప్యమానవిజ్ఞుత్తైనిశ్చిన్తవాసమ్, సాధనానుష్ఠానయోగ్యమానతత్తత్ స్థలవిశేషజ్ఞలిలిరుప్పాల్పై శ్రిరచరమసాధ్యమాయరుకుమ్. ఇత్తాల్ సాపేక్షసాధన త్తైప్పశ్రిర నిరపేక్షసాధ్యమ్ ప్రధానమెన్న్యవడి.

మూ.—కేవలభగవదిచ్చైత్యుతే.

౨౯. “తిరుమాలిరుణ్ణోలై మలైయే” ఎన్నిఱపడియే
ఉకన్దరుళిననిలజ్ఞ లేల్లాశ్రిలిలుమృణ్ణుంవిరుప్పత్తై
ఇవనుడైయ శరీరైకదేశ త్తిలేపృణ్ణుమ్.

౩౦. అట్టుత్తైవాసంసాధనమ్; ఇట్టుత్తైవాసంసాధ్యమ్.

జీ వ్యా — ఇన్నమ్శిలనాశివనై ఇశ్శరీరశ్చోడేవై త్తనుభవిక-వేణుమెన్ని టవీశ్వరేచ్చై ఛయైళియ వేరొన్నిట్టా మైయా లే (కేవలభగవదిచ్చైత్యుతే) ఎన్నిఱార్. ప్రారబ్ధకర్మచుడియాకవిరుకిఱ దృష్టవిషయ త్తిలుమ్, భగవదిచ్చైత్యుణ్ణాకై యాలే అత్తైవ్యావత్తికిఱతు కేవలశబ్దతై.

౨౯. ఇప్పడితత్విరుప్పత్తుకు-విషయమాన వివక్షరీర తై, అవవిరుమ్ముమ్ ప్రకారమరుళిచ్చెయ్కితార్ మేత్, (తిరు మాలిరుణ్ణోలై) ఎన్న్యతుడక్కి. అతావతు-తెరుక్ త్తిరుమలైయైయుమ్ తిరుప్పాల్గడలైయుమ్ ఎన్నుత్తమాళ్లత్తైయు మొక్క విరుమ్మానిన్టా, శ్రీవైకుంఠత్తైయుమ్ వడక్కు త్తిరుమలైయైయుమ్ ఎన్నుడైయశరీర త్తైయు మొక్కవిరుమ్మానిన్టా నెన్న్యారి తే యాత్మార్. ఇప్పడివోరోరవయవజ్ఞళి లే యిరణ్ణిరణ్ణుతిరుప్పతియిల్ పృణ్ణుంవిరుప్పత్తైపృణ్ణినా నెన్న్యవితు ఎల్లా త్తిరుప్పతికళిలు మృణ్ణినవిరుప్పత్తైవోరోరవయవజ్ఞళి లే పృణ్ణినా నెన్న్యమతుకు-పలక్షణమ్. ఆకైయాలేయప్పాట్టిల్ శోల్లుకిఱపడియే తనక్క భిమతమాన దివ్యదేశజ్ఞ లేల్లా త్తిలు మృణ్ణుంవిరుప్పత్తై, జ్ఞానియాన వివనుడైయశరీరైకదేశ త్తిలే పృణ్ణుమెన్ని ణార్.

౩౦. ఉకన్దరుళిననిలజ్ఞళిలేల్లా త్తిలుమృణ్ణుంవిరుప్పత్తై ఇవ్విషయ మొన్నిలుమేపణ్ణుమెన్న్యార్ కీక్; ఇవ్విషయంసిద్ధిత్తా లుకన్దరుళిననిలజ్ఞళిలాదరమ్ అవనుకు-సజు-చితమా మెన్న్యమిడ మరుళిచ్చెయ్కైకాక, ఇరణ్ణిడత్తుకు-ముణ్ణానవాశియై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (అట్టుత్తై) ఎన్న్యతుడక్కి. ఉకన్దరుళిననిలజ్ఞళిల్ విరుమ్మివ గ్రికిఱతు, ఉదితోపాయజ్ఞళాలే చేతనరైయ కప్పడుత్తికిఱళ్ళుకైకాకైయాలే, (అట్టుత్తైవాసంసాధనమ్) ఎన్నిఱతు. ఇచ్చేతనత్తిరున్ది ఇవప్రాదయత్తిను లేతా వసిక్కప్పేశ్రివితు, అట్టునిన్న్యపణ్ణిన కృషిఫలమాకైయాలే (ఇట్టుత్తైవాసంసాధ్యమ్) ఎన్నిఱతు. “నాకత్తైకు-డత్తై” “మలైమేశ్రినిన్న్య” “పగక్కడలుక్ పచ్చికోలై” ఇత్యాదికళిలే వివశ్రినిన్న్య సాధనసాధ్యజ్ఞళి తోశ్రినిన్న్యతితే.

ఆ-వాక్యం—౩౧. ఇంద్రసాధ్యదరమ్ సాధనాదర తై మట్టమానపడియెన్మొత్తార్ మేల్, “కల్లుమ్” ఇత్యాదియాల్. తిరుమలై తుడకగ మానదివ్య దేశజ్జలై త్తణవతగ రికుగ వ్బడియే, ఇవర్ తిరు మేనియాకిట సాధ్యదివ్య దేశజ్జనకేయశీర్తి త్తీరువ్బడి నే తాక సిద్ధిస్తు, అత్తాల్ సాధనమానపద్దదివ్య దేశజ్జలై పట్టమాదరమ్ మున్నుపోలన్దియే, ఇరుకిగ లుమా మోక్కిలుమా మెన్న్దుడి మట్టమానిరుకుగ మెన్దితార్. వై వాహిక గృహంన క్తనుకుగ స్వగృహస్థితిపోలవామ్, సాధ్య త్తీ భోగ్య తాతీశయమ్ కాణక్తా నివతిశయికిగ అసాధనాదరాతీశయమ్, సాధ్యనుభవాదరమతిశయి త్తవాతే మద్దమానపడి మెన్న్దు పడి. ఇవరుడై య సాధ్యమవనుకుగ సాధనమాయ్ అవనుడై య సాధ్యమివరుగ త్యాజ్యమాయరుకిగ అతు.

౩౨. అవనుకుగ వత్తీలదరమ్ మట్టమానపడియెన్మొత్తలికిగ తార్ మేల్, (ఇశజ్జోయిల్) ఇత్యాదియాల్. బాలాలయ మానతిరుప్పొట్టడలై త్తేపిడా తేకా త్తేన్న్దుప్రార్థిస్తు, ఇవర్ వలియముట్టువ్బడియాయితీ వత్తీలదరం మట్టమానపడియెన్దితార్.

౩౩. అభిమత తమసాధ్య త్తేప్పెత్తీపిన్ను అవత్తీలదరన్దా నడప్పా నెన్దెన్ద ఆకారద్వయ త్తేప్పత్తీ వెన్ది తార్ మేల్. (ప్రాప్యమ్) ఇత్యాదియాల్. భోక్తా వానవెమ్మెరుమా, తనకుగ చరమ ప్రాప్యమానవాన్దారుగ ప్రీతివిషయజ్జళా కై యాలుమ్, ఇవ్వోనిలై వాశీయన్దో ఆన్దారై పెత్తీ తేన్దుమ్ కృతజ్ఞ తైయాలుమ్, ప్రాప్యమానవాన్దారై పెత్తీ పిన్నుమ్, ప్రాపకజ్జళానపద్దదివ్యస్థలజ్జలై నిత్యవాసమట్టమానపడి యభిమతజ్జళాయరుకుగ మెన్దితార్. భోగ్య తాతీశయత్తాల్ వద్దవాద రమన్దియే తత్సాధనత్వేన వద్దవాదర మేయవత్తీలుళ్ళ తేన్న్దు పడి.

మూ—౩౧. “కల్లుమ్ కై నెకడలుమ్” ఎన్దిటపడియేయితు సిద్ధిత్తాలవత్తీలదరం మట్టమాయరుకుగ మ్.

౩౨. “ఇశజ్జోయిల్ కై విడేల్” ఎన్దివక పార్థికిగ వేణువ్బడియాయరుకుగ మ్.

౩౩. పాప్యప్రీతివిషయత్వ త్తాలుమ్ కృతజ్ఞ తైయాలుమ్ పిన్నవై యభిమతజ్జళాయరు క్కుమ్.

జీ-వాక్యం—౩౧. ఇంద్రసాధనసాధ్యత్వప్రయుక్తమానవాదర తారతమ్య తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్, “కల్లుమ్” ఎన్న్దుతుడజ్జి. అతావతు తమేతిరువుళ్ళ త్రిలేపుకుద్దపిన్ను తనకుగ పుటమ్మొట్టలు మాదరమి లైయెన్న్దుతో శీర్తిమ్మడి అవనితి లే యత్యాదర త్తేప్పట్టి నిత్యవాసమట్టమానకైయాలే, తిరుమలై యుమ్, తన్ సన్నిధానత్తాలే ఘోషికిగ అతిరుప్పొట్టడలుమ్, వారు త్తరుగ మెట్టాత పరమపదమానదేశముమ్, పుల్లియవాయితీని వోయెన్దారి తే యాన్దార్. ఇప్పడి సాధ్యమానవిచ్చే తనహృదయం సిద్ధిత్తాల్ ఇతుకుగ సాధనమాక మున్నువిరుమ్మిప్పొద్ద దివ్య దేశజ్జలైలాదరమ్ సజుగ చితమాయరు క్కు మెన్దై సాధ్యంకై పుకురు మళపుమితే సాధన త్తీలాదరం మికిగ రుప్పతు.

౩౨. ఆదరం మట్టమానపడి క్తవధిమైదర్శిప్పిక్కితార్, (ఇశజ్జోయిల్) ఇత్యాదియాల్. అతావతు శ్రీపూతత్తార్, తమ్మైప్పెరుకై క్కుటుప్పక మున్నుతాక విరుమ్మిన దివ్య దేశజ్జలై మున్నుత్తైయాదరమిన్ది కేగ, తమేతిరువుళ్ళ త్రిలేయ త్యాద రత్తేప్పట్టిచ్చెల్లుకిటపడియెన్న్దు క్కణ్ణు, అవ్వోదివ్య దేశజ్జలై కైగ విడప్పకుకితా నోయెన్న్దు తిశజ్జెగ ప్పట్టి, ఎక హృదయ త్రిలే పుకు రుకై క్కు బాలాలయమాన తిరుప్పొట్టడలై కైగ విడాతోళియ వేణు మెన్దారి తే. ఆకై యాలిప్పడి ఇవక పార్థికిగ వేణు వ్బడియాయితీ వను కు వత్తీలదరమ్ మట్టమానపడియెన్దై.

౩౩. ఇప్పడియవని త్తాలుమ్, సాధ్యమేసిద్ధి త్తపిన్ను అవనుకుగ వై యభిమతజ్జళాయరుకుగ మో వెన్న్దువరుళిచ్చెయ్ కి తార్, (పాప్య) ఇత్యాదియాల్. (పాప్యప్రీతివిషయత్వ, మావతు) -తనకుగ పాప్యభూతనానవిచ్చే తననుడై యవుక ప్పుకుగ విషయమాయరు కైగ; “జ్జయ్యారరజ్జం మెయ్యంకచ్చి పేర్ మలై యెన్న్దు మణ్డియి తేయివనిరుప్పతు. (కృతజ్ఞతై, యావతు) - ఇవ్వో దేశవాసత్తాలేయన్దో నామివనై పెత్తీ తేన్న్దు అద్దేశమతనకుగ ప్పట్టిన పువకార త్తైయను సన్దికైగ. ఇవై యిరన్దాలుమ్ సాధ్యమాన విచ్చే తనకై పుకున్దిరుకైచ్చెయ్ తేయమ్ అవనుకుగ వ్వో దేశజ్జళభిమతజ్జళాయరుకుగ మెన్దై. ఆక (గుణమోలే దోషనివృత్తి) ఎన్న్దుక్కిచ్చెన్న్దు శేషత్వ పారతన్య రూపాత్మగుణమోలే దోషనివృత్తియమ్ (పరానుభవత్తుకుగ విలకుగ) ఎన్న్దుప్రతిజ్ఞేపట్టి, తదుపపాదనార్థమాక అభిమతవిషయ త్తిలముకిగ భిమతమా యరుకుగ వ్బడియెయమ్, ఇవనముకుగ డమ్మెన్న్దు కక్కికిగ అవితిలే యవనత్యాదర త్తేప్పట్టువ్బడియెయమ్, జ్ఞానియానవివనై సవిగ్రహమాక వాదరికైగ కుగ హేతు విశేష త్తైయమ్, పరమార్థనానవివక దేహస్థితికోణ్డే ఇవక దేహ త్తిలవక విరుప్పమటియలా మెన్న్దు మత్తైయమ్, అవనివనుడై య దేహ త్తై విరుమ్మన్న కార త్తైయమ్, సాధ్యమానవితు సిద్ధిత్తాల్ సాధనాదరం మట్టమానపడియెయమ్, అతి నెల్లైయెయమ్, ఇవనవ్వో దేశజ్జలై కైగ విడాతోళియ వేణు మెన్దారి త్తాల్ స్వ సాధ్యం సిద్ధి త్తిరుకుగ చెప్పెయ్ తేయమ్ హేతుద్వయత్తాలే అవ నుకుగ వై యభిమతజ్జళాయరుకుగ వ్బడియెయ్ మరుళిచ్చెయ్ తార్.

౩౪. ఆ వ్యా.—౩౪. మేల్ ప్రస్తుతమానప్రాసగ్గికార్థవిశేష తైనిగమికిరీతార్, (ఆకైయాల్) ఇత్యాదియాల్. ఇప్పుడి స్వాశ్రితదోష మేభోగ్యమామృడియాదరవిశేషముద్ధాకైయాల్, స్వాధీనదోషనివృత్తి పరాధీనస్వరూపవిరోధియామాపోలే, జ్ఞానానందజలైప్పలి ఆ న్తరగుణజ్ఞానానస్వాధీనశేషత్వపారతన్య్ర్యజ్ఞుమ్ తదోగవిరోధి త్వేనస్వరూపవిరోధిక లెన్దు సింహా వలోకనమృణ్ణి, (గుణమోలేదోషమృణ్ణి) ఎన్ని అవాక్యార్థతై నిగమికిరీతార్.

౩౫. దోషనివృత్త్యన్వయత్తిల్ వరుమ్దోషమేతెన్న, అన్దస్వాధీనదోషనివృత్తితానే దోషసాధనమామళవన్ది కేర, పరతన్య్ర్యరూపనాశకమానదోషమతానా యిరుకుమితేయెన్ది తా.

౩౬ ఆకిల్ దోషనివృత్తియత్తున్దోషమావతు, తాన్దనకు శుభార్జనమృణ్ణలామేయెన్న, అతువుం విరసమా యపా) ప్రమాయిరుకు మెన్దుమిడ తై విశిష్టోక్తియా లేవిశేషికిరీతార్, (తన్నాల్ వరుమ్ననై) ఇత్యాదియాల్. తనకురీతి యనల్లాతతన్నాల్ తనకురీతి వరు త్తప్పట్టివరుమ్ జ్ఞానభక్త్యాదిగనై, విలైప్పాల్ పోలే విరసముమాయప్రాప్తముమాయిరుకురీ మ్. తనకురీతియ స్వామియానవనాల్ వరు త్తమటవరుచున్దస్వరూపజ్ఞానాదిననై, స్తనన్దయనుకురీతాయములైప్పాల్ పోలే సరసముమాయప్రాప్తముమాయిరుకురీతి మెన్దు తిరుకురుకైప్పిరాన్బిల్చానరుళిచ్చెయ్తవా ర్తెయెన్ది తార్.

మూ.—౩౪. ఆకైయాల్ దోషనివృత్తిపోలే

ఆ న్తరగుణమువిరోధియాయిరుక్కుమ్.

౩౫. దోషనివృత్తితానే దోషమామితే.

౩౬. తన్నాల్ వరుంననై విలైప్పాల్ పోలే; అవనాల్

వరుంననై ములైప్పాల్ పోలేయెన్దుపిళ్ళావా ర్తె.

జీ-వ్యా.—౩౪. ఇప్పుడిదోషనివృత్తిపరానుభవత్తుకురీతిలకైన్దుమిడమ్ సుస్పష్టమామృడియాన హేతుకురీతి పల వరీణ్ణయిరుకురీచ్చెయ్తెయాలే అత్తెసిద్ధిప్రీతారాయ, అతుతనైన్దుప్రాప్తమాకిరీ సింహావలోకనన్యాయత్తాలే కీర్తవాన్బి న్నశేషత్వపారతన్య్ర్యరూపాత్మగుణత్తినుడైయ పరానుభవవిరోధిత్వ తై స్థిరీకరికిరీతార్, (ఆకైయాల్) ఎన్దుతుడజ్జి. (ఆ కైయాల్) ఎన్దుకీర్తసిద్ధిప్రీతవర్ధతైయనువదికిరీతార్; (దోషనివృత్తిపోలే) ఎన్దుతు- దోషజురీకై స్వరూపాజ్ఞుల్యత్తుకురీ టుప్పాయిరుకురీచ్చెయ్తేయమ్, దోష తైయేభోగ్యమాక విరుమ్బుకీటప్రణయియానవననుకురీతి మితమాకైయాల్ యా తొరుపడివరానుభవత్తుకురీతి విరోధియాకిరీతతు, అతుపోలేయెన్దుపడి; (ఆ న్తరగుణమ్.) ఎన్ని అతు- శేషత్వపారతన్య్ర్యజ్ఞులై; ఇవరీణ్ణ (ఆ న్తరగుణమ్) ఎన్ని అతు జ్ఞానానందజలైప్పలిమకాట్టిలాన్బావుకరీ న్తరజ్ఞమాకైయాల్; ఇతినుడైయ పరానుభవవి రోధిత్వప్రకారమ్ కీర్తశోల్లప్పట్టితే. ఇవిడత్తిలుమ్ (ఆ న్తరగుణమ్.) ఎన్ని అతుపారతన్య్ర్యమైయమాకవుమామ్.

౩౫. ఇప్పుడిశొల్లుకైకురీదోషనివృత్తియిల్ వరుందోషమేతెన్న వేరుగుదోషముంవేడ్డా, ఇతుతానేదోషమెన్ది తార్, (దోష) ఇత్యాదియాల్. అతావతు-కామినియానవనీ తన్నుడమ్బులయైకకరీతి భోగత్తిలే యన్వయికురీవిచ్చికురీ మాపోలే, స్వతఃపరిశుద్ధమానవాత్మస్వరూపత్తుకురీ వన్దేటియానదోష తైకరీతి స్వశేషికురీభోగ్యమాకవినియోగప్పడ వేణుమెన్దు స్వనిగ్భన్దత్తాలేఇవకపణ్ణవిత్తుకురీళ్ళుకిరీదోషనివృత్తితానే, కామినియైయవల్లుకురీకురీమ్కాముకనైప్పి లే దోషమేయభిమతమామ్ ఇన్దోడేతనై భుజిక్రీవాదరికిరీ అపరనుడైయభోగత్తుకురీ విలకాకైయాల్ దోషమామితే యెన్దై. అవనుకురీనిష్టమామితేదోషమావతు. (ఇతే) ఎన్దుప్రసిద్ధితోరీతివరుళిచ్చెయ్తతుక్కిరుపపాది త్తైయెన్దుగ్గామ్నైత్తు.

౩౬. ఆక (ననైతానే తీమైయాయీలి) ఎన్దు (తనకురీత్తాల్ తేడుంననై తీమైయోపాతి విలకాయిరుకురీమ్) ఎన్దుమ్ (దోషనివృత్తితానే దోషమామితే) ఎన్దుమ్ తనకురీత్తాల్ తేడుంననై హేయమెన్నుంశొల్లుకైయాల్, అవక తేడుంననైయే పుపాదేయమెన్నుమిడంభలి త్తలితే; ఇప్పుడిత్తాన్దనకురీత్తేడుంననై హేయమ్, అవక తేడుంననైపుపాదేయ మెన్నుమ తై ఆ ప్రవచనత్తాలేదర్శిప్పికిరీతార్ మేల్ (తన్నాల్,) ఎన్దుతుడజ్జి. (తన్నాల్ వరుంననై, యావతు) - స్వయత్న త్తాలే తాన్దనకురీత్తాకిరీకొరీళ్ళుమ్ననై; (విలైప్పాల్ పోలే) ఎన్దుతు- సోపాధికముమాయ్ విరసముమా యప్రాప్తముమా యిరుకురీ మెన్దై (అవనాల్ వరుంననై, యావతు) - నిరుపాధిక స్వామియానవననానే ఇవనుకిరీతు వేణుమెన్దుత్తాకురీమ్ననై; (ములైప్పాల్ పోలే) ఎన్దుతు - నిరుపాధికముమాయ్ సరసముమాయ్ పాప్రముమా యిరుకురీ మెన్దై.

ఆ-వ్యా.—౩౭. ప్రాప్తనుమానా ప్రాప్తమానవత్ తన్నుడమైయానవివనుకు సన్నైజ్జేడుకై యొగ్గియ, అప్రాప్త నుమాయ నాప్తనుమానవత్ స్వోజ్జీవననన్తై స్వయత్తత్తాలేతేడుకై యావతు - స్తన్యైకధారకనాయ మాత్రైకరత్ననాన స్తనన్తయప్రజ్ఞయై, ప్రియహితపరయోరక్షికుం మాతాపితాకల్ తైయ్యల్ నిన్దుమ్ కత్తక త్తపరిత్తువాణ్ణితుడిక గుడిక గుడిక వటుత్తలుత్తు మాంసవిక్రయచ్చుట్టుమ్ ఘాతుక నానపాపి యాట్టువాణియ తైయ్యల్ పైయ్యలై పశలై ప్పేణి రక్షిత్తుకొగ్గై య్మైకాట్టికొగ్గై డుత్తు డయిర్ తైకొగ్గై ట్టుపకు మాప్పోలే యిరుప్పత్తొన్డై తార్.

౩౮. ఇప్పడి ప్రాప్తస్వామియానవత్ సన్నైత్తేడుప్పడిత దేకరత్నమా యిరుక్కిర అలన్దై తీమైయైనన్దైయెత్తు లేడి హింసిత్తుకొగ్గై ఘృమహితకరనానతా నేయిత్తే, “అసన్నేవ” ఎన్దురుమాయున్దుడికన్దు శ్రీమముడిప్పా నెన్దితార్.

౩౯. ఇతుక్కిలర్థనిగమనముమాయ మేలిలర్థసూచకమానతొరువా దై, గుణమ్ స్వగతమెన్నుమ్ దోషనివృత్తిస్వాధీనై యెన్నుమ్ పరాధీనస్వరూప తై ముడికై యెన్దుత్తార్థనిగమనప్రకారమ్ వత్త్యమాణాగ్ధానుగుణమాక (తన్నైత్తై ముడికై యావతు) ఎన్దునుభాషిత్తు, స్వరూపనాశకమానవహత్తార తైయిమ్ పేయవిషయగ్ధైయిమ్ నర్థకరమభోగ్యమెన్దుటియామ త్ విశక్కుకలై పిరుమ్ముమ్ జన్తుపోల్ పిరుమ్ముకై యెన్దుతుకగ్గై ధమరుళిచ్చెయ్కితార్.

మూ.—౩౭. అవన్దై యొగ్గియత్తై తనకు సన్నైత్తేడుకై యావతు - స్తనన్తయప్రజ్ఞయై మాతాపితాకల్ తైయ్యల్ నిన్దుం వాణ్ణిమాతుక నానవాట్టువాణియ తైయ్యల్ తాట్టికుం డుకు మాప్పోలే యిరుప్పత్తొన్దు.

౩౮. తన్నైత్తై నేయిత్తేముడిప్పా.

౩౯. తన్నైత్తై నేముడికై యావతు - ఆహారార్థైయిమ్ విషయగ్ధైయిమ్ పిరుమ్ముకై.

జీ-వ్యా.—౩౭. ఇవ్వశవన్తికే ఎమ్మెరుమానై యొగ్గియ తాన్దనకు సన్నైజ్జేడువిధిన్దాల్, స్వవినాశమే ఫలికుం మెన్నుమిడతై సునిదర్శనమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్, (అవన్దై) ఎన్దుతుడన్ది. అతావతు - ప్రాప్తనుమానా ప్రాప్తమాన వత్ ఇవనుకు సన్నైత్తేడుమతోగ్గియ, అతుకెర తిర తట్టాన తాతనకు స్వోజ్జీవనార్థమాన సన్నైసమ్మాదికై యావతు స్వరత్న ణోపయోగియాన జ్ఞానశక్తికళోన్దుమన్తికే స్వమాతాదికళుణర్ న్దు నోకగ వేట్టుప్పడియాన స్తనన్తయప్రజ్ఞయై, రత్నకరా నమాతాపితాకల్ తైయ్యల్ నిన్దుం వలియవాణ్ణి, కొలైకుం క్కూశాతే వుయిర్ కొలై యాకకొగ్గై మాంసగ్ధోడేకలశి విత్తువిడుమ్ ఘాతుక నానవాట్టు వాణియ తైయ్యల్, ఇత్తెనోకికొగ్గై య్మైకాట్టికొగ్గై డుకు మాప్పోలే యిరుప్పత్తొన్డై. ఇత్తాల్ సర్వేశ్వరనేరత్తుక తాన్దనకు నాశక నెన్ను మిడమోల్ల ప్పట్టతు.

౩౮. ఇప్పడియివ తన్నైత్తై నే ముడిత్తుకొగ్గై ఘృమోపెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (తన్నైత్తై) ఎన్దుతుడన్ది. అతా వతు సర్వేశ్వరనివన్దై యుజ్జీవిప్పికై కగ వసరప్రతీక్షనాయ పోరుమవనానై యాలే ఇవనుడైయ వినాశత్తుకొగ్గై రునాళు వత్ హేతువన్దు; ఇని “అసన్నేవ” ఎన్దుప్పడి తన్నైత్తై సగిప్పిత్తుకొగ్గై ఘృవా న్దై నేయిత్తేయెన్దై. “యానేయెన్దై” ఎన్ది ఆపాట్టిలే “యానే” ఎన్దు ఎన్దిభావభగవత్కృతమల్ల అవత్ “అవత్ శూన్యై వుకున్దిరియానిటగా నా నేకిడిర వినాశతై చ్చూత్తుకొగ్గై నెన్దురితే యాన్దార్.

౩౯. ఇవత్తన్నై నేముడికై యావతే తన్దు మాకాన్దైయిలే యరుళిచ్చెయ్కితార్, (తన్నైత్తై నే) ఎన్దుతుడన్ది. (ఆహారార్థ, మావతు) - దేహాత్మాభిమానముమ్ స్వాతన్త్ర్యాభిమానముమ్; (విషయగ్ధభావన) - విహితనిష్ఠవిష యగ్ధభే; ఇవశ్రీయ (పిరుమ్ముకై యావతు) - ఇవశ్రీయే మికవుమ్ ప్రవణనాకై. ఆత్మస్వరూపమతా భగవదనన్యార్థ శేషమాయ భగవదేకభోగమాయితేయిరుప్పతు, తాదృశస్వరూప తై నగిప్పికైయితే ఇవశ్రీయే యివత్ ప్రవణనాకై యా వతు. ఉత్తరవాక్యసమశ్చబ్దార్థమ్ శోల్లుకితారాకిలివైయెల్లా మెన్నెన్దిలే ఉత్తరవాక్యత్తి నమస్సిలే పురుషార్థత్తుక్కిడైచ్చు వరాన విరోధిక లెల్లామ్ తళ్ళుణ్ణు మెన్నుమిడంతో శ్రీవిత్తే “మనోవాకాన్దై” ఎన్దుతుడన్ది మూన్దుచూడై యాలే సకల విరోధినివృత్తియైయిమ్ భావ్యకార రరుళిచ్చెయ్తతు. ఇవత్ తాముమ్ ముముక్షుప్పడియిలే ఇన్దనవశ్చబ్దార్థమ్ శోల్లుకిటవశ విత్ “ఇతిలే యవిద్యాదికళుమ్ కళియున్దు” ఎన్దురితే. ఆకై యాలే యివిడత్తిలుమ్ దేహాత్మాభిమానాదిరూపమాన వహజ్జారముమ్, తత్కార్యమానవిషయప్రావణ్యముమ్, తదుభయకార్యమాన భాగవతాపచారమ్ ముతలానవిరోధికలై యెల్లామ్ ప్రసక్తానుప్రసక్తమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్; ఆకై యాల్ విరోధమిలే.

ఆ వ్యా.—రం. అలిల్ ముద్గరవహఙ్కార త్రికొడుమైయైవిశేషికరిక్కితార్ మేల్, (అహఙ్కారమ్) ఇత్యాదియాన్. దేహోత్పత్తిభిమానరూపమాయమ్ విషయప్రావణ్యజనకమాయముశ్చవహఙ్కారమ్, పట్టవిడమెడ్డుమ్ జేన్దురుమాయుచ్చడి శుష్టేరిక్కు మగ్నిస్పర్శమోల్, అదాహ్యమాన స్వరూపతైయుమ్ దగ్ధమాక్కి విడుమెన్ది తార్.

రం. ఇష్టడియాశ్రయాశియాన వహఙ్కారస్పర్శముశ్చవై యడగ్గ పరిత్యాజ్యజ్జ త్తెన్దుమిడత్తుక్కు ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్ మేల్; “నకామకలుషంది త్తంసుమ తేపాదయోగ్నితమ్” ఎన్దుస్వామియానవున్దిరువడికలి లేనిలైన్దువెన్దెజ్జు శ్రీవైకుంఠాదికళాకి అకామజ్జళాల్ కలక్కుణ్ణతు; అవైయెల్లామునై ఎప్పటిమిన్దుయే ఎనై ఎప్పటిమిన్దుయే త్తనైయెన్దుమ్. “నహిమే జీవితేనార్థోనై వాత్తైర్నచభూషణైః వసన్త్యా రాక్షసిమధ్యేవినారామంమహారథమ్” ఎన్దు పెరుమాళ్ విరుమ్బాతవాత్కాత్తీయ క్కళాలెనక్కారు ప్రయోజనమిల్లై; అవశింబయవర్ విరుమ్బామైక్కడినా నెన్దు తెన్దుదూషితైర్ యాలేయి తే; ఇష్టడిదూషితజ్జళాయవరుము పేటావిషయజ్జళానవై ఎనక్కు త్యాజ్యజ్జళైన్దువెన్దుమ్. “నదేహంనప్రాణానచసుఖమశేషాభిలషితం న చాత్మానంనాన్యత్రిమపితవశేషత్వవిభవాత్ బహిర్భూతంనాథక్షణమపిసహాయాశుశతథా వినాశం తత్సత్యంమధుమథన విజ్ఞాపనమిదమ్” ఎన్దు దేవర్ శేషత్వత్తుక్కుశలాయ నా నెన్దు తెన్దుభిమానత్తవాత్కాత్తీయజ్జళైల్లా తైయుమ్ తుణకాలముమ్

మూ.—రం. అహఙ్కారమగ్నిస్పర్శమోల్.

రం. “నకామ కలుషంది త్తమ్”

“నహిమే జీవితేనార్థః”

“నదేహమ్”

జీ వ్యా.—రం. ఇష్టహఙ్కారాదికళికొడుమైయై విస్తరేణపుపపాదిష్వ తాకతిరువుశ్చవచ్చి, ప్రథమమహఙ్కార త్రికొడుమైయైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (అహఙ్కారమ్) ఎన్దుతుడగ్గ (అగ్నిస్పర్శమోల్) ఎన్దుతు-అగ్నిస్పర్శనూవతు-అన్దు యి త్తవిడమెడ్డుమ్ శుష్టేరిక్కు మగ్నిమాప్పిలే, ఇశువుచూశ్రయాశియాన్ స్వరూపతై నేతాకవురువచ్చిత్తుడుమెన్దై.

రం. ఇష్టహఙ్కార త్రిమడైయకావ్యత్తుక్కు ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్ మేల్; అలిల్ ప్రథమ త్తిలేముగ్గేదఖలమానజిత న్నావచనతైయరుళిచ్చెయ్కితార్; “నకామకలుషంది త్తంసుమ తేపాదయోగ్నితమ్” కామయేన్దెన్దువత్తన్దు సర్వజన్మను శేవలమ్” ఇతుక్కుర్థమ్-ఇరుపాధిక శేషియాన్ ౩రతిశయభోగ్యరాన దేవర్ తిరువడికలి లే వ్యవస్థితమానవెన్దెజ్జానతు, శ్రీవైకుంఠాది కళాకి అవేరొత్తై స్వయముసుపార్థమాకనినై త్తుక్కులగ్గియిరుక్కి అత్తన్దు; సర్వజన్మజ్జళిలుమ్ దేవరే-రసమాన్బుడి యిరుక్కి అ దాన్యతైయేయా శైష్టదానిన్దు తెన్దు. శేవలవచనాలి త్తలైత్తు మాయురుక్కు మిరుమ్పైక్కరి అతు; తుశబ్దమవధారణార్థమ్. ఇత్తాల్ మోక్షపర్యంతమాక తన్నుకప్పిల్ వరుము తెల్లామ్ అహఙ్కారగర్భమాకై యాలే త్యాజ్యమెన్దుమిడంశోల్లప్పట్ట తు. అన న్తరమ్ పిరాట్టివచనతైయరుళిచ్చెయ్కితార్, “నహిమేజీవితేనార్థోనై వాత్తైర్నచభూషణైః వసన్త్యా రాక్షసిమధ్యే వినారామంమహారథమ్” ఇతుక్కుర్థమ్ - మహారథరాన పెరుమాళ్ పైట్టిన్దు రాక్షసికళే నడువేవనియాటి అవనక్కు, పాణినాలారు ప్రయోజనమిల్లై, అర్థజ్జళాలు మొరు ప్రయోజనమిల్లై, అభరణజ్జళాలు మొరు ప్రయోజనమిల్లైయెన్దు. ఇత్తాల్ పాణిణాదికళైల్లా మత్తలైయిల్ వినియోగత్తుక్కాక వన్ది కేర తనక్కానపోతు అహఙ్కారస్పర్శియాకై యాలే త్యాజ్య మెన్దుమిడంశోల్లప్పట్టతు. అన న్తరమ్ పరమాచార్యరాన ఆశవదూర్ వచనతైయరుళిచ్చెయ్కితార్, “నదేహంనప్రాణాన చసుఖమశేషాభిలషితమ్ నచాత్మానంనాన్యత్రిమపితవశేషత్వవిభవాత్ బహిర్భూతంనాథక్షణమపిసహాయాశుశతథా వినాశం తత్సత్యంమధుమథనవిజ్ఞాపనమిదమ్”. ఇతుక్కుర్థమ్-ఎనక్కు వకు త్త శేషియానవనే ఉన్నదైయ శేషత్వమాకి అవై శ్వర్యత్తుక్కు పుటమ్బానదేహ తైయుమ్ తుణముంసహియే; ఇద్దేహత్తుక్కు ధారకజ్జళానపాణిజ్జలైయుమ్ సహియే; ఎల్లారాలుమా శైష్టడప్పట్టసుఖ తైయుమ్ సహియే; పుత్రమిత్రకళితా దికళాన మశింబ్రైయుమ్ సహియే; ఇవైయి త్తనై క్కుమ్ భోక్తావానపాత్కాతనైయుమ్ సహియే; ఇ తెల్లామురుక్కాణవొణ్ణాతపడితథావాకనశిత్తుప్పక వేణుమ్; ఇన్దవిజ్ఞాప సంసత్యమ్; ఇన్దనన్డాకిల్ దేవరుక్కుప్పియ్యనానమధుపట్టతుపడుకితే నెన్దు. ఇత్తాల త్తలైయిల్ శేషత్వత్తుక్కు పుటమ్బాన తెల్లామ్

ఆ-వ్యా.—స తైయుడనిరుకర కా-ణపు మ్మైతే, అవై విశకు-ప్రణమృష్టుప్యిడుక వెన్టుమ్. (“ఎమ్మావీట్టు త్తిట ముమ్ శెప్పమ్”) ఉనకు-త్తురుకిటో మెన్టుహజూ-రగర్పు మోతుమ్ ఎల్లా ప్రకార త్తాలుమ్ విలక్షణ మేయాకిలుమ్, నిషేధార్థమాక వుమతిన్నేర్ శొల్ల కరడవోమల్లో మెన్టుమ్ తత్వజ్ఞర్ శొల్లుకిటవడియే, చణ్ణాశ స్పర్శముళ్ళవై త్యాజ్యమామాప్పేలే “అహంస మేతిచణ్ణాలః” ఎన్టుశొల్లుకిటవహజ్జారమాకిట చణ్ణాలస్పర్శముళ్ళ తడగ్గ త్యాజ్యమామితే. ఇప్పడిహీనమాయతిక్రూరమానవహ జ్జార తైతాకవిరుమ్మకై యాయిశీతి (తనైత్తా ముడికైగ యావతు) ఎన్దితార్.

ర.౨. (విషయజ్ఞతైయుమ్ విరుమ్మకై) ఎన్టుఅహజూ-రత్తుడ అత్తనాశకరమాక వెడుత్త విషయవిశేషజ్ఞర్ కొడుమైయై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేర్, (ప్రతికూలవిషయస్పర్శమ్) ఇత్యాదియార్. శాస్త్రనిషిద్ధమాయ నరక హేతు వాయ్కొణ్ణు ఆత్మప్రతికూలమాన వవిహితవిషయస్పర్శమ్, అతిష్టప్రకృతికుడికు-మాశీవిషస్పర్శమోప్పేలే అప్పేలేముడిత్తు విడుమ్. శాస్త్రవిహితముమాయ నరక హేతువుమన్దియే విశిష్టవేషానుకూలమోప్పేలేతోశీతికిట విహితవిషయస్పర్శమ్, క్రూ రవిషమిశ్రమాన శాల్యన్నభోజనమోప్పేలే మేలెళిననైపోలతోశీతి ముడికు-మతాయిరుకుమ్. ఇరణ్ణుమ్ తన్నిల్ తాకనాశిపట్టిరున్దాలుమ్ అపాప్తవిషయ హేయమామిడత్తు వాశియశీతి నిలైనిష్ట చరమవేషమాన వనన్యభోగత్వత్తై కొరన్టుతిన్టువిడుమ్. ఒన్టుమోకర పాప్తికూల్యమ్తోన్దినతు, ఒన్టుమేలెళి పాప్తికూల్యమ్తోశీత్రతతు; ఒన్టుశాస్త్రని షిద్ధమ్, ఒన్టు తాత్పర్యనిషిద్ధమ్; ఒన్టు అసారజ్ఞశిష్టగర్హితమ్, ఒన్టు సారజ్ఞశిష్టగర్హితమ్; “విషస్యవిషయాణాం దూ రమత్యంతమంతరమ్ । ఉపభుక్తంవిషంహన్తి విషయాఃస్మరణాదపి” ఎన్టుభయవిషయస్మరణముమ్ విషస్పర్శత్తైప్పశీతి వుమ్ కొడితెన్టునిష్టతితే.

మూ.—“ఎమ్మావీట్టు త్తిటముమ్”

ర.౨. ప్రతికూలవిషయస్పర్శమ్ విషస్పర్శమోప్పేలే; అను కూల విషయస్పర్శమ్ విషమిశ్ర భోజనమోప్పేలే.

జీ-వ్యా.—అహజూ-రదుష్టమాకైయాలే త్యాజ్యమెన్టుమిడంశొల్లప్పట్టతు. అనంతరమ్ “* మయర్ వలమతినిలమ నుళప్పేలివర్ కళిల్ తలైయానవర్ వచనతైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (“ఎమ్మావీట్టు త్తిటముమ్”) ఎన్టుఅతావతు-ఆక్ష్విర్ మో త్తైకొగళ్ళు మెన్దు, ఎన్నుకప్పుకా-క త్తురుకిటమోతుమ్ ఎప్రకారత్తాలుమ్ విలక్షణమాయరున్ద తేయాకిలుమ్ అలినిడై యా ట్టిముమ్ ప్రసజ్గిక్కర కరడవోమల్లో మెన్టై. ఇత్తాల్ తన్నుకప్పాల్ వరుంమోతుముమ్ అహజూ-రగర్పుమాకైయాలే, విశ్వ ర్యాదికళోపాతిత్యాజ్యమెన్టు మిడంశొల్లప్పట్టతు.

ర.౩. ఆకవహజూ-ర త్తికొడుమైయై యరుళిచ్చెయ్ తారీగ్రా; అనంతరమ్ విషయజ్ఞర్ కొడుమైయై యరుళిచ్చె య్కితార్ మేర్, (ప్రతికూలవిషయస్పర్శమ్) ఎన్టుతుడగ్గి. (ప్రతికూలవిషయ, మావతు). లోకవిరుద్ధముమాయ నరక హేతువు మాయరున్దుళ్ళ నిషిద్ధవిషయమ్; తత్స్పర్శత్తై (విషస్పర్శమోప్పేలే) ఎన్టుతు-పాప్తికూల్యత్వేన ప్రసిద్ధమాకైయాలే ప్రాతికూ ల్యమ్ తోశీతినిష్ట పాప్తికూలై ముడికు-విషస్పర్శమోప్పేలే, శాస్త్రనిషిద్ధతయా ప్రసిద్ధమాకైయాలే ప్రతికూలమెన్టే తోశీతి యిరున్దు స్వరూపనాశ తైప్పణ్ణుకైయాలే. (అనుకూలవిషయ, మావతు) లోకవిరుద్ధముమన్ది కే-నరక హేతువుమన్ది కే-విశి ష్టవేషానుకూలమాయరున్దుళ్ళ విహితవిషయమ్; తత్స్పర్శత్తై (విషమిశ్రభోజనమోప్పేలే) ఎన్టుతు-విషమిశ్రాన్నభోజనమ్ అత తియాతవనుకరనుకూలమెన్టే తోశీతియిరున్దు అవకాపాప్తికూలై ముడిత్తువిడుమాప్పేలే, శాస్త్రవిహితతయా ప్రసిద్ధమాకైయాలే. అనుకూలమోప్పేలే తోశీతియిరున్దు, ఆత్మావినుడైయ వనన్యభోగత్వరూపమానస్వరూపత్వైసశిష్టికైగ యాలే “విషస్యవిష యాణాం దూరమత్యంతమంతరమ్ । ఉపభుక్తంవిషంహన్తి విషయాఃస్మరణాదపి” ఎన్టుభుజిక్క-వుంవేణ్ణా తే స్మరణమాత్రత్తా లుం ముడికైగ యాలే, విషత్తిలుమ్కాట్టిల్ విషయమతికూరమెన్టాన్టుతితే.

ఆ వ్యా.—౪౩. అనాదుమ్ విషయానుభవ త్తిలే వారునుభవ త్తిలేమేల్ విప్రుష్టానిష్ట తేయెన్న, అతువి పరీతజ్ఞానమ త్తనైయెన్ది తార్ మేల్ (అగ్నిజ్వాలై) ఇత్యాదియాల్. “ఆస్వాద్యదహనజ్వాలాముదాన్యాశమనంయథాతథా విషయసంసర్గాత్సుఖచింతాశరీరీణామ్” ఎన్టుకాట్టు త్తీకర తువదాహి త్తవత్ శేర్ న్దుకుళిర్ న్దుతణ్ణీరా లేతత్ విడాయ్ కెర డా లే, కొట్టున్దుపట్టుచ్చివ దైరికిట వగ్నిజ్వాలైయై మిడరుమ్ నావుమ్ పల్లుమ్ కుళిరవిట్టుణ్ణివిడాయ్ కెడలా మెన్టుమ మోరథికుల మాప్పోల వుమ్; “విషయాణాన్తుసంసర్గా ద్యోవిభ ర్తిసుఖంనరః । సృత్యతఃఘశీనశ్చాయాం విశ్రమాయాశ్రయేతసః ॥ ప్రకుపితభుజ గఘ్నానా మివవిషయాణామహంఛాయామ్ । సతితవభుజమరవిటపిప్రచ్ఛాయేరజ్జజీవితమ్ భజామి” ఎన్టు పడతైవిరిత్తాడుకిట పామ్మిన్ భయజరమాన పడనిలి లేయెతుణ్ణి యిళప్పానినై కుల మాప్పోలవుమ్ ; వినాశకరకూరమాన విషయజ్ఞుళి లే ప్రవణనా యాత్మానుకూలమాక సుఖకరనినైకైయెన్దితార్. దేహబాధకజ్జలై అప్యాయకజ్జలైస్టు భ్రమికుల మత్తోడొ కులమ్ స్వరూపబాధకవిషయజ్జలై సుఖసాధనమెన్టు భ్రమికుల యుమ్.

౪౪. ఇవశ్రీణిస్సర్పం వమో, కాణవేముడియుంమృదుప్రకృతికళుమి తైయోవెన్ది తార్ మేల్, (అశుణమా) ఇత్యా దియాల్. మృదుప్రకృతియాన వశుణమా వెన్దిటపక్షి విశేషమ్, ఇనియప్పాట్టు కేట్టుతిరణ్ణువన్దు, పత్తైయడికర కేట్టుప్పొట్టెన ప్పట్టుకిర డకుల మాప్పోలే, స్వభోగవిధురమాక స్యామిభోగై కపరనాయ్ విషయస్మరణ త్తిలే మాయన్దుపోవ్వుడి మృదుప్రకృతి యాయుకుకుల మవత్, ఇతరవిషయజ్ఞుళిలే దృష్టివిషయమానకొడియ కాట్ వియి లే భీతభీతనాయ్ ముడియుప్పడియెన్దితార్.

మూ.—౪౩. అగ్నిజ్వాలైయై విట్టుణ్ణి విడాయ్ కెడనినై
 క్తుమాప్పోలేయు మాడుకిటపామ్మిన్నిళి
 లిలే యెతుణ్ణనినై కుల మాప్పోలేయుమ్
 విషయప్రవణనాయ్ సుఖకరనినైకై.

౪౪. అశుణమాముడియుమాప్పోలే భగవదనుభ
 వై కపరనాయ్ మృదుప్రకృతియాయుకుకుల
 మవత్ విషయదర్శనత్తా లే ముడియుప్పడి.

జీ.వ్యా —౪౩. ఇప్పడివినాశకరమానవిషయజ్ఞుళిలే ప్రవణనాయ్ సుఖకరనినై క్తుమతు విపరీతజ్ఞానకార్యమెన్నుమ తైప్రమాణప్రసిద్ధదృష్టా న్తముఖేనపరుళిచ్చెయ్ కితార్, (అగ్నిజ్వాలై) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతు “ఆస్వాద్యదహనజ్వాలాముదాన్యాశమనంయథాతథావిషయసంసర్గాత్సుఖచింతాశరీరీణామ్” ఎన్టుమ్, “విషయాణాన్తుసంసర్గా ద్యోవిభ ర్తిసుఖంనరః సృత్యతఃఘశీనశ్చాయాం విశ్రమాయాశ్రయేతసః” ఎన్టుమ్ శోల్లుకిటపడియే తణ్ణీర్ కుల విడాయ్ ప్పట్టవత్ విపరీతజ్ఞానత్తా లే తాపహే తువాన వగ్నిజ్వాలైయై విట్టుణ్ణి తత్ విడాయ్ తీర నినై కుల మాప్పోలేయుమ్; ఆదిత్యకిరణజ్జలా లే యతిమాత్రత స్తనానవత్ అన్తతాప తై యాశ్రితై కాక, నిలితెన్దిటమాత్రత్తైకొరణ్ణు ఆగామ్యనర్థ తైనిరూపియా లే అత్యన్తకుపితమాయ్ పడతై విరిత్తునిష్టాడుకిట పామ్మిన్ నిలి లేయెతుణ్ణనినై కుల మాప్పోలేయు మిరుప్పొట్టు, బాధకమాన విషయజ్జలై సుఖావహమాక భ్రమిత్తు అవశ్రీణిలే ప్రవణనాయ్, అవశ్రీణి యనుభవిత్తు సుఖకర నినై కుల మతెన్న్వపడి.

౪౪. విషయస్మర్పం స్వరూపనాశకమ్, విషయప్రవణనాయ్ సుఖకర నినై కుల మతు విపరీతజ్ఞానకార్యమెన్ది తే కి ట్టచ్చొల్లినిష్టతు; అవిషయస్మర్పం వేణ్డా, భగవద్భూజ్జుళిలే నైన్దిరుకుల మవత్ ఇవశ్రీణి కారణ వే ముడియు మెన్దితార్ మేల్, (అశుణమా) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతు- అశుణమా ఎన్దిటపక్షి అతిమధురమానగానశ్రవణత్తా లే నెన్జునీర్పణ్ణమా యిళేకినదైయి లే, అతికఠినమాన పరైయెయడికర కేట్టు పట్టుకిర డకుల మాప్పోలేయాయ్ శ్రీ, భగవదనుభవ మొన్దిలుమే తత్పరనా య్ తద్గుణ సత్తిలేనైన్దు ఇతరవిషయజ్ఞుళిలే పేర్ కేట్టిరలుమ్ మాన్దుప్పడి మృదుప్రకృతియా యిరుకుల మవత్, భగవదే కభోగత్వరూప స్వరూపనాశకజ్జలాన విషయజ్జలైకరణ్ణమాత్ర త్తిలే యేణ్ణి ముడియుప్పడియెన్న్.

ఆ-వ్యా.-౪౫. ఏతద్దర్శనత్తిల్ ముడియునువశ్చైష్టిపదమైయైమూతలికి-తార్ మేల్; పలనీకాట్టిప్పడుప్పాయో" బహు విధమానదృష్టివిషమానవిషయజ్ఞైకణ్ణల్ వెలవాణ్ణిక్కాట్టిముడిక్కుప్పారాయో, ఎన్ఱుమ్మచప్రకృతికళ శొల్లక్కుడవతియెన్ఱు.

౪౬. ఏతద్దోషమతిన్ఱుమ్ ప్రవణరావారైప్పశీలి, అతియాతవజ్ఞులై త్తిరుత్తలామెన్ఱితార్ (అజ్ఞనాన) ఇత్యాది యాల్. విషయాంతరమనేకదోషమన్ఱుమ్ తత్ప్రవణ్యమనర్థకరమెన్ఱుటియాతవజ్ఞునాన విషయప్రవణ, హితంశొన్నా లితైన్ఱుతిరున్ఱుమ్ నాన్ఱికనైప్పిలే విషయదోషంశొన్నాల్ ఇతైన్ఱువిరక్తనాయ్ త్తిరున్ఱుంయోగ్యతైయుళ్ళవణ్; విషయందోష మన్ఱుమనర్థకరమెన్ఱుటిన్ఱు అతిలేసక్తనాయ్ జ్ఞానవానానవిషయప్రవణ, శొల్లశీలికేట్టు తిరున్ఱుకైక్కు యోగ్యతైయశీలి వాన్ఱికనాన్ఱికనైప్పిలే విషయదోషంశొల్లితిరుత్తకొళ్ళ యోగ్యతైయశీలివణ్.

౪౭. శాస్త్రధర్మాదిసర్వత్తిలు మహామాణికనానకేవలనాన్ఱికనై న్యాయోపదేశత్తా లేమెళ్ళతిరుత్తలామ్; అన్ఱై యెల్లమున్ఱైన్ఱుటిన్ఱు ముదాసీనిత్తుయధేన్ఱుంచరిక్కుమాన్ఱికనాన్ఱికనై, కాలతత్త్వముళ్ళతనైయుమ్ సర్వశక్తియాలుమ్తిరుత్త వొన్ఱాతు. "అజ్ఞస్సుఖమారాధ్యస్సుఖతరమారాధ్యతేవిశేషజ్ఞః | జ్ఞానలవమర్విదగ్ధమ్ బ్రహ్మపినరంసరజ్జయతి" ఇతే.

మూ.-౪౫. "కాట్టిప్పడుప్పాయో" ఎన్నక్కడవతియే.

- ౪౬. అజ్ఞనాన విషయప్రవణ కేవలనాన్ఱికనైప్పిలే;
- జ్ఞానవానానవిషయప్రవణ ఆన్ఱికనాన్ఱికనైప్పిలే.
- ౪౭. కేవలనాన్ఱికనై తిరుత్తలామ్;
- ఆన్ఱికనాన్ఱికనై యెరునాళుమ్తిరుత్తవొన్ఱాతు.

జీ-వ్యా.-౪౫. ఇవ్వర్థతై ఆప్తవచనత్తా లే యితైవికి-తార్, ("కాట్టి") ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు- అల్పరసజ్ఞభా యనేకవిధజ్ఞభావిరున్ఱుళ్ళ దుర్విషయజ్ఞైకాట్టి, అవశీగ్రామ పారున్ఱాతపడియాయ్, అవశీగ్రామ పారున్ఱాన నిలత్తిలే యిరుక్కైక్కి-తాన పాపత్తైప్పణ్ణినవెన్ఱై, ముడిక్కప్పారి-తాయోవెన్ఱపడి.

౪౬. ఏవమ్మూతవిషయదోష తై యటియామైయాలే యిలిలేప్రవణనామవనుక్కుమ్ ఇతైయటిన్ఱువైత్తేప్రవణనామ వనుక్కుమ్ వాశియైయరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్ (అజ్ఞనాన) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. (అజ్ఞనానవిషయప్రవణ, నాకితాన్) - విషయజ్ఞలి నున్ఱైయదోషభూయస్సైయైయుమ్ స్వరూపవిరున్ఱైయైయుమటియా లే, అవశీగ్రామయాలేప్పట్టుమేల్ పిట్టుకటవణ్; (కేవల నాన్ఱికనాకితాన్). ధర్మాధర్మపరలోకచేతనేశ్వరాధికళున్ఱుప్రతిపాదకమానశాస్త్ర తిల్ ప్రామాణ్యబుద్ధియెన్ఱుమిన్ఱి కేర ప్పైరసజ్ఞాచరపరనాయ్ త్తిరికిట శుద్ధనాన్ఱికణ్. (జ్ఞానవానానవిషయప్రవణ, నాకితాన్) - విషయజ్ఞలికదోషమన్ఱుతైయై యుమ్ స్వరూపవిరున్ఱైయైయుమటిన్ఱువైత్తే. అవశీగ్రామవిరుమ్మిమేల్ విక్కిటవణ్; (ఆన్ఱికనాన్ఱికనాకితాన్) - ధర్మాధ ర్మాదిసకలప్రతిపాదకమాన శాస్త్రతైప్రమాణమెన్ఱిశైకైయాలే ఆన్ఱికనెన్ఱుశొల్లలాప్పడియిరుప్పనాయ్, అన్ఱశాస్త్రమ ర్వాదైయిలడక్కా తేతోశీలిన్ఱుచ్చెయ్తుతిరికైయాలే నాన్ఱికసమనాయిరుక్కువణ్.

౪౭. దృష్టాంతభూతరానవివర్కళిరువరుక్కుమ్ విశేషమేతెన్ఱవరుళిచ్చెయ్కితార్, (కేవల) ఇత్యాదియాలే, అతా వతు శాస్త్రతైయిన్ఱైయెన్ఱు తోశీలిన్ఱుచ్చెయ్తు తిరికిటవనై, శాస్త్రాన్ఱిక్యమ్మిటకైక్కు కుటుప్పానవుపదేశజ్ఞైప్పణ్ణి విధి సేషేధవశ్యనాప్పడితిరుత్తలామ్; శాస్త్రాన్ఱిక్యమున్ఱైయనాయ్ తత్ప్రతిపాద్యప్రమేయజ్ఞైయుమటిన్ఱువైత్తు పాపభయమి ణ్ఱియే, నాన్ఱికవత్తెన్ఱిరంసజ్ఞురికిటవనై శొల్లియటివిక-త్తక్క-తొన్ఱిల్లామైయాలే ఉపదేశముఖత్తాలారునాళుమ్తిరుత్త వొన్ఱాతెన్ఱై. ఇత్తాలజ్ఞనానవిషయప్రవణనై విషయదోషాద్యుపదేశముఖత్తాలే విరక్తనాప్పడి తిరుత్తలామ్. జ్ఞానవానాన విషయప్రవణనై, విషయదోషాదికలై వ్యక్తమాకవటిన్ఱు వైత్తేప్రవర్తికిటవనాన్ఱైయాలే తదవదేశత్తా లారునాళుమ్తిరుత్త వరితెన్ఱతాయిశీలి. "అజ్ఞస్సుఖమారాధ్యస్సుఖతరమారాధ్యతేవిశేషజ్ఞః | జ్ఞానలవమర్విదగ్ధమ్ బ్రహ్మపినరంసరజ్జయతి" ఎన్నక్కడవతియే. అన్ఱైయాలవనిలుమివన్నికృష్టతమనెన్ఱుకరుత్తు.

ఆ-వ్యా.—౪౮. ఏవంవిధవిషయజ్ఞులై విరుమ్ముకై, (తనై ఎత్తా నేముడిత్తుకొం భువై యావతు) ఎన్ఱుసింహావలొకన
న్ఱుణ్ణి అవశ్రుత్ వరుమనర్థవిశేష త్తైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ మేల్ (ఇవై యిరణ్ణుమ్) ఇత్యాదియాల్. ఇప్పడియ నేకదోషదుష్ట
జ్ఞానవివైయిరణ్ణుమ్ భగవచ్చేషత్వరూపస్వరూప త్తై కలకిరముడికురమశవన్ఱి కేర, స్వరూపోజ్జీవనయోగ్యతై యుములు
వన్ఱినిత్యసంసారియాకిర విడుమ్ నిలై నిష్ట భాగవతవిరోధ త్తైయుమ్ మేల్ మేలకవిలైత్తు ములుకిలైకిలైయాతపడిముడికురమ్.

౪౯. ఇన్ఱ భాగవతవిరోధమ్ వైష్ణవర్ కలై విశేషిత్తురుమాయుమ్బడి ముడికుర మెన్ఱిఱార్ మేల్, (నామరూపమ్)
ఇత్యాదియాల్. వైష్ణవదాసాదినామజ్ఞతైయుమ్ తిరువిలచ్చియైయుమ్ తిరునామమ్ ముతలానవైష్ణవలక్షణరూప త్తైయుముడై
యరాయరున్ఱువైత్తు, ఉళ్ళుప్పొట్ కరా యహజ్కారాదిగన్ఱరా యనర్థకరమాన భాగవతవిరోధవన్ఱిప్పొరుమవర్ కళే,
వేన్ఱు మురువుడైత్తుప్పొలతోశ్రితికిట దగ్గపటమొప్పలైయెన్ఱు.

౫౦. ఇత్తైవిశదీకరికిఱార్ మేల్; మడిత్తుచ్చెరియకొట్టిన మడిప్పడవై తట్టురువవేన్దాల్, అప్పొత్తుడై యుమ్బువు
మొత్తికిర డకిర టతుపోలతోన్ఱుమ్; అనన్తరక్షణ త్తిలై యెరుకాత్తడి త్తవాతో శామ్బులుజ్కాణవొణ్ణాతపడి శిన్దాటుపట్టు
ప్పజన్ఱుపోమ్; అప్పడియేయాచార్యసమాశ్రయణవన్ఱి అమ్రుకర శ్రితిగ్రాడున్ఱై నామరూపమినుకరముడై యారుమ్, నిలై నిష్ట
భాగవత విరోధత్తా లే శేషత్వసత్తాప్పలై యటవేన్ఱుమ్ నామరూపముడై యవర్ పోలతోన్ఱి, పత్తరావియిశీశ్రితిప్పెరుక్కాశ్రితి
కుర “ * ఆసన్నేవరాయప్పొవర్ క లైన్ఱ పడి.

మూ.—౪౮. ఇవైయిరణ్ణుమ్ స్వరూపేణముడిక్కు మశవన్ఱి కే
భాగవతవిరోధ త్తైయుమ్ విలైత్తుముడికురమ్.

౪౯. నామరూపజ్ఞతై యుడై యరాయ భాగవతవి
రోధవన్ఱిప్పొరుమవర్ కళే దగ్గపటమొప్పలై.

౫౦. మడిప్పడవై వేన్దా లుడైయమ్బువు మొత్తు
కిర డకురమ్; కాశ్రితి త్తవాతో పజన్ఱుపోమ్.

జీ-వ్యా.—౪౮. (తనై ఎత్తా నే) ఎన్ఱిటవాక్యత్తిలై స్వరూపనాశకజ్ఞానాకచ్చొన్నవహజ్కార త్తినుడైయవుమ్ విష
యన్ఱుళినుడైయవుమ్ కౌర్యత్తై తనిన్ఱనియేయరుళిచ్చెయ్ తార్ కీర డ్; ఉభయత్తుమ్ముళ్ళ తారుకౌర్యవిశేష త్తై తన్ద్రేణవ
రుళిచ్చెయ్ కిఱార్ మేల్ (ఇవై) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు - ఉక్తదోషయుక్తమానవివ్వహజ్కారముమ్ విషయప్రావణ్యముమా
కిటవివైయిరణ్ణుమ్, తానానవాకారత్తా లేనిన్ఱునశిప్పికురమశవన్ఱి కేర, భాగవతాపచారమాకిటమహానర్థ త్తైయుమ్ విలైత్తుస్వ
రూపనాశ త్తైప్పణ్ణుమెన్ఱై (స్వరూపేణ) ఎన్ఱుతు - స్వేనరూపేణవెన్ఱ పడి. అహజ్కారాదికళిలై వ్రవణనానాలుళ్ళవశవన్ఱి
తో భాగవతాపచారవన్ఱి నాలుళ్ళ భగవన్నిగ్రహమ్.

౪౯. అనాల్ భాగవతవిరోధమ్ విలైన్ఱపోతే స్వరూపనాశమ్బుటకురమాకిల్, భాగవతవిరోధ త్తైప్పణ్ణిప్పొరానిటకచ్చె
య్ లే స్వరూపానురూపమాన నామరూపజ్ఞతైయుడై యరాయ కొన్ఱిరుకిర టపడి యెన్ఱ నేయెన్నవరుళిచ్చెయ్ కిఱార్, (నామ
రూపజ్ఞతై) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు - వైష్ణవత్వవిహమాన దాస్యనామ త్తైయుమ్ తదనుగుణమాన రూప త్తైయుముడై య
రాయకొరణ్ణు, ఉళ్ళొరుపవైయిన్ఱి కేర అహజ్కారాదివశ్యరాయ భాగవతర్ కళే. తిర త్తిలై విరోధ త్తైప్పణ్ణిప్పొరుమవర్
కళే ఉరుకురలై యవేణ్ణియరుకురచ్చెయ్ లే, ఉరువుడైత్తుప్పొలే తోశ్రితియరుకురమ్ దగ్గపటతోడుసదృశరెన్ఱై.

౫౦. దగ్గపటత్తిన్ఱడి తనై ఎ దర్శిప్పికిర టార్ మేల్, (మడి) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు - తట్టిముడి త్తిరుకిర ట
పుడవై యానతు తట్టురువవేన్ఱుమ్ వేన్దిరుకురచ్చెయ్ లే యుడై యుమ్బువుమ్ మున్ఱుపోలే వొత్తిరుకురమ్; ఒరుకాత్తువన్ఱుశి
తరవడి త్తవాతో ఉరుకాణవొణ్ణాతపడి పాటిప్పజన్ఱుపోమెన్ఱై. అప్పడియేయపచారాగ్నిదగ్ధరాయవై త్తై నామరూపజ్ఞలోడై
యిరుకిర టవర్ కళుమ్ భగవన్నిగ్రహవిశేషత్తా లే పోరవడియున్ఱురుమాయన్ఱుప్పొవర్ క లైన్ఱుకరున్ఱు.

ఆ-వ్యా.—౫౧. సర్వశక్తియానసర్వేశ్వరక, నిత్యవిభూతియిరుప్పమగు-లైస్తుఅవతరిత్తుతానిస్తుపజ్జినభూముద్ధరణాదియాననానైత్తోక్తికళెల్లామ్, శ్రీభూమిప్రహ్లాదవిభీషణాదికలై ఉత్తైస్తుమ్ దణ్ణిత్తుమ్ పరుషిత్తుమ్ హిరణ్యాక్షాదికళి పజ్జినమహాభాగవతాపచారమ్ పాతామైయాల్ వస్తకైచ్చినమ్ తీరుకై కాక వెస్తునజ్జీయరరుళిచ్చెయవరెన్నితార్. ఆకభాగవతాపచారమ్మజ్జినాలై ఆళిట్టన్నియే భగవాన్దా సేకుట్టికొలైయాక వరుత్తుచ్చినమ్ తీరుమెన్న్ పడి.

౫౨. “అవమానక్రియాతేషాం సంహరత్యఖిలంజగత్” ఎన్టు అన్తభాగవతాపచారన్దానే భగవాన్దానుంవరున్దవేన్దాతపడి, తదీయాపచార సమ్బన్ధముడైయ సర్వజగత్తైయుమ్ సంహరికు-మెన్దానిన్ద తియేన్నితార్.

౫౩. ఇష్టడికాడితాన విన్దభాగవతాపచారన్దాన్, జన్మనిరూపణమ్ జ్ఞాననిరూపణమ్ వృత్తనిరూపణమ్ ఆకారనిరూపణమ్ అవయవనిరూపణమ్ బన్ధనిరూపణమ్ మెన్న్ నేకవిధమ్.

౫౪. ఇవశీలిత్ వైత్తుకొల్లు ఇన్దైయెల్లా మొరుతట్టుమ్ తామెరుతట్టు మెన్న్ పుడి అద్వితీయమాయ సత్తానాశకరమాయరుకుమ్, ఇన్దభాగవతర్ పకల్ పణ్ణమ్ బ్రాహ్మణాదియాన ప్రథమచరమజన్మనిరూపణమ్.

౫౫. ఇన్దజన్మనిరూపణన్దాన్, పూర్ణవిషయమాన వర్చావతారత్తిల్ తద్విగ్రహపాదాన ద్రవ్యనిరూపణ స్మృతియిలుమ్ కాట్టిల్, స్వసత్తానాశకరమాకై యాలే యతికూరిమ్.

మూ.—౫౧. ఈశ్వరసవతరిత్తుపజ్జినవానైత్తోక్తికళెల్లామ్ భాగవతాపచారమ్మెర్రా మైయెన్దజీయరరుళిచ్చెయవర్.

౫౨. “అవమానక్రియా”

౫౩. భాగవతాపచారన్దాననేకవిధమ్.

౫౪. అతిలేయెన్దవర్ కళి పకల్ జన్మనిరూపణమ్.

౫౫. ఇతుతానర్చావతారత్తిలుపాదానస్మృతియిలుమ్ కాట్టిల్ సూరమ్.

జీ వ్యా.—౫౧. భాగవతాపచారమ్మజ్జినాలీశ్వరసహమాననాయుచితదణ్ణమ్మజ్జిమెన్నుమ్ తై ఆప్తవచనస్తాలేయరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఈశ్వరక) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతుసజల్పమాత్రత్తాలే సర్వత్తైయుమ్ నిర్వహికల్ వల్ల సర్వశక్తియాన సర్వేశ్వరక, తనై యైత్తియమాటియితరసజాతీయనాయవతరిత్తుకై తాడనాయ్ న్ద శైయతహిరణ్యరావణాదినిరసనూపాతిమానుషచేష్టితణ్ణి కెల్లామ్, ప్రహ్లాదకవహర్షికళి తుడకమాన వవోభాగవతవిషయజ్జిల్ అవ్వవర్ పజ్జినపపచారమ్ సహియామైయాలేయెన్దు, ఆప్తమరాసజ్జీయరరుళిచ్చెయవరెన్దై.

౫౨. ఇన్దభాగవతాపచారత్తినుడైయ కౌర్యత్తిల్ భగవదుక్తియెదర్పిక్కితార్, (“అవమానక్రియా”) ఎన్టు. “యాప్రీతిర్మయిసంవృత్తా మద్భుక్తేషుసదాస్తుతే । అవమానక్రియాతేషాం సంహరత్యఖిలంజగత్” ఎన్దానితై.

౫౩. ఇష్టడిప్పట్ట భాగవతాపచారత్తినుడైయవై విధ్యత్తైయరుళిచ్చెయ్ కితార్, (భాగవతాపచారన్దాన్) ఎన్టుతుడణ్ణి. (అనేకవిధమ్) ఎన్టు- జన్మనిరూపణమ్ జ్ఞాననిరూపణమ్ వృత్తనిరూపణమ్ ఆకారనిరూపణమ్ బన్ధనిరూపణమ్ వాసనిరూపణమ్ ఇత్యాదికళిలే పలపడిప్పట్టిరుకు-మెన్న్ పడి.

౫౪. అవశీలిత్ వైత్తుకొల్లు జన్మనిరూపణత్తినుడైయ కౌర్యత్తై యరుళిచ్చెయ్ వతాక, అత్తైయపాదానమ్మజ్జికితార్, (అతిలేయెన్దవర్ కళి పకల్ జన్మనిరూపణమ్) ఎన్టు. (జన్మనిరూపణ, మావతు) - నికృష్టకులజ్జిలే యవతీర్ణరాన భాగవతర్ కలై, భగవదీయత్వప్రయుక్తమాన మాహాత్మ్యత్తైప్పారాతే నికర్షబుద్ధ్యాత త్తజన్మజ్జిలై నిరూపికైర్.

౫౫. అతినుడైయకౌర్యన్దనై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఇతుతాన్) ఎన్టుతుడణ్ణి. (ఇతుతాన్) ఎన్టుభాగవతజన్మనిరూపణత్తై పరామర్శిక్కి అతు; (అర్చావతారత్తిలుపాదానస్మృతి, యావతు) - ఆశ్రితరుకన్దతే తేను మొరుద్రవ్యత్తై తనకు-త్తిరుమేనియాకకొల్లు అతిలేఅపాకృతదివ్యవిగ్రహత్తిల్ పణ్ణుంవిరుప్పత్తైపజ్జి యెల్లున్దరుళియిరుక్కి అవై భవత్తై యటియాలే నికర్షబుద్ధిపజ్జి విగ్రహపాదాన ద్రవ్యమిన్ద తన్దోవెన్దుచిన్దై; అతిలుమ్ కాట్టి లితుక్రూర, మాకై యావతు-అత్తైప్పూరివుమ్ సర్వేశ్వరనుకల్ త్యన్దనిగ్రహహేతువాకై.

(౨౬)

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. భాగవతాపచారత్రాగ్యమ్.

౧౦౫

ఆ-వ్యా. —౫౬. “అర్చావతారోపాదానం వైష్ణవోత్పత్తిచిన్తనమ్ । మాతృయోనిపరీత్యయాస్త్యుల్యమాహుర్ననీషిణః” ఎన్యువాచ్యమానవశాన్తా పాపవిశేషనిరూపణమృణ్ణుమ్ శాస్త్రమ్, మాతృయోనిపరీత్యయోడౌత్త మహాపాతకమెన్యుముత్తైయిట్టుచ్చొల్లుమ్.

౫౭. ఇన్ద భాగవతాపచారవృణ్ణినాల్ వరుసునర్థమెన్నెన్నుడత్తమవర్ణతైచవర్ణమాకుమెన్నుమిడతై మూలలిక్కిణార్ మేల్, (త్రిశబ్ద) ఇత్యాదియూల్. సశరీరస్వరూపైవేణుమెన్యుముట్టుడవసిన్తనైయుమ్ పిట్టుడవవశాశిష్ట్యకలైయుమ్ పేక్షికర, ఆచార్యశేష్యాతలెజ్జళాల్ శేష్యముడియాతెన్న, ఆకిల్ విశ్వామిత్రస్థకర్ పోవేనెన్న, నీకర్తవణ్ణాలనావాయెన్యుశపికర, ఇన్దభాగవతాపచారత్రాలే మా విల్విప్రశున్దమాన యజ్ఞోపవీతమతానే స్ఫుర్మయోగ్యతై యశ్చివారాయ్విట్టు చణ్ణాలవేషమాయనిన్త త్రిశబ్దవెన్దిరాజావైప్పిలే, మఱియొమెరువశభాగవతాపచారవృణ్ణినాల్ నీచనాయ్ డత్తమలక్షణముమ్ నీచలక్షణమాయ్విడుమెన్దితార్.

మూ —౫౬. అత్తైమాతృయోని పరీత్యయో
డౌకుమెన్యు శాస్త్రంశొల్లుమ్.

౫౭. త్రిశబ్దవైప్పిలే కర్తవణ్ణాల
నాయ్ మార్ విల్వియజ్ఞోపవీ
తమతానే వారాయ్విడుమ్.

జీ-వ్యా. —౫౬. అతులన్నినుడైయకార్యమతానెవ్వళవెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (అత్తై) ఇత్యాదియాలే. “అర్చావతారోపాదానం వైష్ణవోత్పత్తిచిన్తనమ్ । మాతృయోనిపరీత్యయాస్త్యుల్యమాహుర్ననీషిణః” ఎన్దానిన్తతితే. ఇప్పడిపుభయత్తైయుమ్ మాతృయోనిపరీత్యయోసమమాక శాస్త్రంశొల్లు డియోకిలుమ్, అతర్చావతార త్రిలుపాదానస్త్రితుకు నిదర్శనమామిత్తనై; వైష్ణవోత్పత్తిచిన్తన మతిలుమ్ కూర్మమెన్దివరుకరుత్తు. (మాతృయోనిపరీత్యయోవతు) అన్యస్త్రీయోనివైలక్షణ్యవైలక్షణ్యనిరూపణవాసనైయాలే ఇత్తైయుమప్పడినిరూపితై. (అత్తోడౌకుమ్) ఎన్దతు - ఇప్పడినిరూపితాలితుకైత్తనై పాపముణ్ణు, అర్చావతారవిగ్రహాపాదాన చిన్తన త్రిలుమత్తనై పాపముణ్ణైవడి.

౫౭. ఇన్దపచారత్తుకులభలమ్, దగ్ధపటమోలై నష్టకల్పనాయరున్దు దేహవసానత్తిలే పురుమాయ్దుపోమళవేయల్లి; ఇన్దపచారవృణ్ణినపోతే కర్తవణ్ణాలనాయ్విడుమెన్దితార్, (త్రిశబ్దవైప్పిలే) ఎన్దుతుడజ్జి. అతావతుఇత్తైకువంశ్యనాయరుక్కిరి త్రిశబ్దవాకిటరాజా, త్తకులగురువాయరుక్కిరి వసిన్తమహర్షియై సశరీరస్వరూపాత్వర్థమాక యెన్దై యజ్ఞపికర వేణుమెన్యుపేక్షికర, మహర్షి నమక్కిరతశక్యమెన్న, అన్దునిన్దుమ్ తత్పుత్రకళే తవస్సువణ్ణుకిటవిడత్తిలే శేష్టు ఇచ్చేతియైచ్చొల్లి యవర్ కలైమికపుమనువర్తిత్తు నీజ్జళెన్దై యిప్పడియజ్ఞపికర వేణుమెన్యునిర్బన్దికర, నీదుర్బుద్ధియా యున్దాయ్ మహర్షిపోకాతెన్దై యెజ్జళాల్ శేష్యప్పొమోవెన్న, “తేహంతద్వచనంశృత్వాకోధపర్యాకులాక్షరమ్ । సరాజాపునరేవైతా నిదంవచనమబ్రవీత్ । ప్రత్యాఖ్యాతోభగవతా గురుపుత్రైస్తతైవచ । అన్యాంగతింగమిష్యామిస్వస్తి వోస్తుతపోధనాః” ఎన్దవక్ర క్రుద్ధనాయ్ గురువానవవరుమ్ తత్పుత్రైరాననీజ్జళుమ్ మాట్టోమెన్దికళాకిల్ నామశ్రీరైరిడత్తిలేపోకితో నీజ్జళే సుఖమేయిరున్దోలెన్ద, “ఋషిపుత్రాస్తుతచ్ఛ్రీత్వా వాక్యంఘోరాభిసంహితమ్ । శేషుఃపరమసంకృద్ధా శ్చణ్ణాలత్వంగమిష్యసి” ఎన్దుస్వాచార్యనైయుమ్ తత్పుత్రైరానతజ్జళైయు మివనవమతిపణ్ణి శొన్నవార్తైయైకేట్టు అవర్ కళే మికపుం క్రుద్ధరాయ్ నీచణ్ణాలనాకకర డవీయెన్యు శపికర, “అథరాత్యాంవ్యతీతాయాం రాజాచణ్ణాలతాగ్గతః । నీలవస్త్రధరోనీలఃపరుషోద్వస్తమూర్ధజః । చిత్రమాల్యాజరాగశ్చ ఆయసాభరణోభవత్” ఎన్దిటవడియే యనస్తర మవక్ కర్తవణ్ణాలనాయ్విట్టానితే. అప్పడియే భాగవతాపచారవృణ్ణినపోతే కర్తవణ్ణాలనాయ్ బ్రహ్మవర్చసత్వత్తుకులుప్పాక మార్పిల్లియజ్ఞోపవీతమతా చణ్ణాలవేషత్తుకర డైత్తవారాయ్విడుమెన్దై అన్దుశాపసిద్ధమాకైయాలే ప్రత్యక్షమాయితై; ఇన్దుశాస్త్రసిద్ధమాకైయాలే జ్ఞానదృష్టివిషయమాయరుకుమ్. “అనాచారాదురాచారా నజ్ఞాత్వాహీనజన్మనః । మద్భక్తాశ్చోత్రియోనిన్ద సద్భృశ్చణ్ణాలతాన్ద్రజేత్” ఎన్దుకరడవతితే.

ఆ వ్యా—౧౮. “అనాచారాదురాచారా నజ్ఞాత్వాహీనజన్మనః । మధ్యక్షాశ్రోత్రియోనిష్ఠా సద్యశ్చణ్డాల తాంవ్రజేత్” ఇత్యాదికర్తృచణ్డాల నెన్నవి శేషోక్తికుఁ ఁ ఘనరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్; జాతియా లేచణ్డాలనానవనుకుఁ అన్ద జర్మవత్తుని లేజన్నాన్దరత్తే భగవత్ గూతుముణ్డాల తొరుకాలాన్దర త్తిలే భాగవతనాయాడేరుకైకుఁ యోగ్యతైయుణ్డు; అన్దకాలాన్దరసమ్మన్దయోగ్యతైయుమిలై భాగవతాపచారప్పట్టుకర్తృచణ్డాలనానవిప్పావికుఁ.

౧౯. అతెత్తాలేయెన్న, శ్రీవైష్ణవత్వమాకిట వుయర్ న్దనిల త్తిలేయేటి, భాగవతాపచారప్పెరుమ్కాశీతత్వ, నిత్య సంసారమాకిట పాతాళత్తిలే స్వరూపమతకరవిక్రుస్తుముడిన్ద వారూఢపతితనాకైయా లే, వైష్ణవనాయ భాగవతాపచార మ్మణ్ణినవనుకుఁ భగవదనుగ్రహమృతీతి ఒరుకాల త్తిలుమిడేట విటకిలైయెస్తుకరుత్తు.

౨౦. ఇప్పడి యథఃపతిప్పికుఁమ్ భాగవతాపచారమతనకుఁ పెరియవన్మణ్ణినా లవచారమిలై, శిటియవనుకే వుళ్ళతె న్నిట అధికారానధికారరూపమాన వధికారినియమమిలై.

౨౧. ఇతుకుఁ ప్రమాణమ్కాట్టుకితార్ మేల్, (“తమర్ కళి”) ఇత్యాదియాల్. సాక్షాధ్యయనమ్మణ్ణి తదీయ శ్రేష్ఠరు మాన వుత్తగ్రజన్మిక లేయాకిలుమ్, ఉనక నన్యార్ద రాన శ్రీవైష్ణవర్ కలై జన్మాదికలైయిట్టు నిన్దిప్పర్ కళాకిల్, అన్దతు ణ త్తిలే పేర్ త్తడియిడువతరుఁమున్నే ముకమ్బుల యోగ్యతైయశీవవర్ కళి తాజ్జళి, ఒరుపోలికణ్డాల చణ్డాలరోజా ప్పరెన్దలామ త్తనైయల్లతు అవర్ కళుత్తగ్రామ్మడి మిక త్తణ్ణియరెన్ద త త్తద్దరియాన తొణ్డరడిప్పడియాన్ద్రారుళిచ్చెయ్కైయా లే, పెరియోరుమ్ భాగవతాపచారత్తాలే యనన్దప్పడువర్; ఇతిల్ శిరుమై పెరుమైయిలై యెన్నుమిడంసిన్దమ్.

మూ.—౧౮. జాతిచణ్డాలనుకుఁ కాలాన్దర త్తిలే భాగవతనా

కైకుఁయోగ్యతైయుణ్డు అతువుమిలైయవనుకుఁ.

౧౯. ఆరూఢపతితనాకైయా లే.

౨౦. ఇతుతనకుఁ అధికారినియమమిలై.

౨౧. “తమర్ కళిల్ తలైవరాయశాది యన్దణ్ కళిలుమ్” ఎన్దై యాలే.

జీ వ్యా—౧౮. చణ్డాలనోపాతియాకిలు మివను మొరుకాల త్తిలే యిడేటుమెన్దనినైకగ్రవవకాశమిగ్గితవడి జా తిచణ్డాలనిల్ కర్తృచణ్డాలనుకుఁ శ్మతణ్డైయె యరుళిచ్చెయ్కితార్, (జాతిచణ్డాలనుకుఁ) ఎన్దుతుడణ్ణి. అతావతుజాత్యా చణ్డాలనానవనుకుఁ తజ్జన్మత్తిలేయాతల్ జన్నాన్దర త్తిలే యాతల్ భగవత్ గూతుముణ్డాలనతొరు కాలవిశేష త్తిలే నామ రూపజ్జలైయుడైయనాయ భగవత్సమ్మన్ద నిరూపితనాకైకుఁ యోగ్యతైయుణ్డు, అన్దయోగ్యతైయుమిలై భాగవతాప చారరూపకర్తృత్తాలే చణ్డాలనానవిప్పాపిన్దనుకుఁ.

౧౯. అతుకుఁడి భాగవతత్వమాకిట వుయర్ న్దనిల త్తిలేయేటి “పద్మకోటిశ లేనాపిన్తుమామి” ఎన్దుమ్మడి ఆతి కూరమాన భగవన్నిగ్రహత్తుకుఁ హేతువాన. భాగవతాపచారత్తాలే పోరవడియుణ్డఃపతి త్తవనాకై యాలేయెన్ద.

౨౦. ఇతుతాజన్మాదియాలుమ్ జ్ఞానాదియాలు మవకప్రపరానవర్ కళి ఉత్తగ్రప్రవిషయ త్తిల్ పణ్ణుమశివిలో, అవ శీత్ర లుత్తగ్రప్రపరానవర్ కళి అవకృష్టవిషయ త్తిల్ పణ్ణుమశివిలు మొకుఁ మోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇతుతనకుఁ) ఇత్యాదియా లే. అతావతు భాగవతాపచారత్తుకుఁ ప్పడియిరుప్పతో రధికారినియతియిలైయెన్ద.

౨౧. ఇతుతనకుఁ ప్రమాణముణ్డోవెన్దు మాకాజ్జైయిలే యరుళిచ్చెయ్కితార్, (“తమర్ కళిల్”) ఎన్దుతుడణ్ణి. అ తావతు - సాక్షమాక సకలవేదజ్జలైయు మధ్యయనమ్మణ్ణి తదీయ శ్రేష్ఠరుమా యుత్తగ్రప్రజన్మాకగ్రుమా యిరున్దార్ కళి యాకిలుమ్, దేవరీర్ తిరువడికళిల్ సమ్మత్తై నిరూపకరాన శ్రీవైష్ణవర్ కలై జన్మాదికలైయిట్టు నిన్దిప్పర్ కళాకిల్, కాలాన్దరేదేశాన్దరేయన్దికే అప్పోతేయవ్విడన్దనిలేయవర్ కళి తాజ్జళి చణ్డాలరుమివర్ కళుక్కురుపోలిమాత్రమెన్నుమ్మడి అవ ర్ కళిల్ కాట్టిలత్తన్దనీరవా రెన్దుత త్త్యయాథాత్మ్యదర్శికళానశ్రీతొణ్డరడిప్పడియాన్ద్రారుళిచ్చెయ్కై యాలేయెన్ద.

ఆ-వ్యా. - ౬౨. ఇవ్వర్థవిశ్వా సార్థమాక వితిహానద్వయ తైయుమ్ స్మరిపు తస్మిన్ తార్, (ఇవిడ త్తిల్) ఇత్యాదియాత్. ఒరు బా ప్రాణపుత్ర వేదాధ్యయనమృణ్ణిగురుదక్షిణై శైయ్య వేణుమెష్ట తినిర్భుద్ధికర, గురువుమ్ కోపిత్తు ఎణ్ణారుపచ్చై కుతిరై కొణ్ణువా వెన్న, దేశా న్తరపర్యటనమృణ్ణియై శైస్తువిక్రూపిడతై యి లే, తనకు సుబ్రహ్మచారియాన పెరియతిరువడియైనై కర, అవరుంవస్తు ఇవనై వుడ కొణ్ణు ఒరువిన్ద్య త్తిలేయెరుజ్జానాధికై యుడై యతిరుమాళికై యేటమెన్దరుళి అవళా లేసత్రా తరాయ్, ఇవ శిక్షేయిరుపు తేయెన్దనినై కర, శిటకుముతిర్ న్దువిమ్మల్ పారుమలాయప్పడ, అవళే తిరుకై కళా లేస్సర్పికర స్వస్థరాయ్ తన్దు భే నగురుదక్షిణై యు మృణ్ణివిత్రా రెన్దిటవై న తేయవృత్తా న్దతైయుమ్, ఓరయన త్తినన్దునీరాడికరైయెరుకిటపిల్వైప్పిల్వై యాధ్వానై

మూ. - ౬౨. ఇవిడ త్తిలేవై న తేయవృత్తా న్దతైయుమ్

పిల్వైప్పిల్వై యాధ్వానుకుర

జీ-వ్యా. - ౬౨. ఇవ్వర్థవిషయమాకవిరణ్ణైతిహ్య తైస్మరిప్పికిర తార్, (ఇవిడ త్తిలే) ఎన్దుతుడక్కి. (వై న తేయవృత్తా న్ద, మావతు) - విశ్వామిత్రస్సకర లిలే విదై యక శైల్లామధికరి త్తగాలవ నెన్దిటబా వ్వాణక, గురుదక్షిణైయై కొడుత్తా లాక్కియ నను కిరవిద్వైకళే నిలై నిజ్జా తెన్దుపార్తు నానిజ్జుత్తెకుర దక్షిణై యాక త్తరత్తకర తే తెన్దుకేటక, నీనమకొన్దుం శైయ్య వేణ్ణా నామున్నుడై య శిశూ మైయాలుమ్ భక్తియాలుమ్ మికపుం ప్రీతరా సోమ్, ఇనివున్నుడై యయిష్ట త్తిలే పో యిరు మెన్దు పలకాలంశొన్న వళవిలుమ్, ఇవనతు శైయ్యా లే సర్వథాయెన్దుకర లిలే దక్షిణై వాక్కికొళ్ళ వేణుమెన్దు అతిని ర్భుద్ధమృణ్ణి కైయా లే, “కిళ్ళుదాగత సంగమో విశ్వామితో బ్రవీదిదమ్ । పకతః శ్యామకర్ణానాం శతాన్యస్తోతుదేహిమే । హయానాంచన్ద్రశుభ్రాణాం గచ్ఛగాలవమాచిరమ్” ఎన్దువకమపితనాయ్ ఇవనై ప్పార్తు ఉడమైజ్జుం చన్ద్రమణ్ణుల మ్మో లేవళుత్తు ఒరు శైవపచ్చై యాయురుకుర మెన్ణూరుకుతిరై నసుకుర కొణ్ణునన్దుతా వెన్న, ఇత్తై కేట్టు వ హావ్యాకులనాయ్ ఇతుకిర శైయవ తెన్దెన్దు బహుముఖమాక విచారిత్తు సర్వా పేక్షితప్రదనాన సర్వేశ్వర నైయుపాసిప్ప మెన్దు ద్యోగికిర అవళవిలే, మున్నేయివనుకుర సఖావాయురుకిర పెరియతిరువడినాయనార్ ఇవనుకుర వన్దుమున్నిటర, అవరై స్తోత్రమృణ్ణి ఇతుకుర శైయ్యవడుప్ప తెన్దెన్దుకేటక, అవరున్దై నానిబ్బామియెన్దుం కొణ్ణుపోకితే ఇరువరుంకూడవారాయ్ పోమ్ వావెన్దు ఇవనై యిడుకిర కొణ్ణు తిరికిటవళవిలే, ఇలైప్పానవాతో ఇక్షేయిలైప్పాటి పోప్పకకర డవోమెన్దు మేల్ సముద్ర త్తిల్ ఋషభ మెన్దిటపర్యత త్తిక్ మేలే వసియానిత్పాళాయ్ జ్జానాధికై యాయురుకిర శాణ్ణిలైయెన్దిటభాగవతైయైచ్చెన్దుకణ్ణు అభి వాదనాదికరైప్పణ్ణి, అవళ త్యాదరణ్ణోడేమికవు సతర రికర, అనన్తరమేవిశ్రాన్తరాయ్ శయికిర అవళవిలే, ఇప్పడివిలక్షణై యా యురుకిర అవివళే ఒరువిలక్షణ దేశజ్జళిలే వసికర ప్పెత్తిరితలై యెన్దు పెరియతిరువడినాయనార్ విచారిత్తు, ఇవలైయిజ్జునిన్దుమ్ నా మొరుదిన్దు దేశజ్జళిలే కొణ్ణుపోయ్ వై క్క క్క డవోమెన్దునినై శ్చుక్కొణ్ణుకిడ క్కచ్చెయ్ తే, అన్దభాగవతైయిరున్దదేశ త్తై కుర త్తై యనినై త్తవిన్దువచారత్తా లే శిటకుకుముతిర్ న్దుని శ్చేప్తరాయ్ విడ, ఇత్తైక్కుడప్పోనబా వ్వాణకకణ్ణు “కిన్ను తేమనసాధ్యాత మశుభవృత్తాంవర । నహ్యయంభవతస్సల్పాప్సవ్యభిచారోభవివ్యతి” ఎన్దే తేనుమున్నుడై యతిరువుళ్ళ త్తా లేతీజ్జుకళే నినై త్త తున్దు, దేవరీర్కల్పముంవ్యభిచారముమ్ వరుకైకుర యోగ్యతైయిలైయెయెన్న, ఉణ్ణాయ్ త్తై కాణెన్దుతావన్దభాగవతవిషయ త్తిల్ నినై త్తప్రకారత్తై యవనుకర రుళిచ్చెయ్ తు, అనన్తరమిత్తైప్పారుకర వేణుమెన్దువలైచ్చెన్దునువర్తిత్తు, అవళనుగ్రహత్తా లే యవ్వవచారంశీజ్జ మున్నుపోలేయానా రెన్దిటతు. ఇతుతాక్ శ్రీకృష్ణ శ్రీతూతెన్దున్నరుళినపోతు నారదాదివహర్నికళే పలరుమ్ వర్దిరుకిర అవళవిలే కృష్ణ తిరువుళ్ళ త్తైప్పి శెన్దుకైకుర టుప్పాకధృతరాష్ట్ర నైకురటిత్తు పలకత్తెకళుమ్ శొల్లివను కిట ప్రకరణ త్తిలే, శ్రీనారదభగవా ననుగ్రహిత్తతాక ఉద్యోగవర్వత్తిలే వుక్తమాకైయా లే, వేదాన్తోపబృంహణ సిద్ధమి త్తే. (పిల్వైప్పిల్వై యాధ్వానుకాధ్వా పణిత్తవార్తై, యావతు) - పిల్వైప్పిల్వై యాధ్వానై యక్షీకరిత్తనాళిలే, ఇవరా భిజాత్యాదికళా లుత్తైప్తరాకైయా లే భాగవతవిషయజ్జళిలవినయమాకవ ర్తిత్తు కొణ్ణుపోరుకిటపడియైకరణ్ణు, ఇవరీర బ్బా గవతాపచారమ్ ఇవరుడై య జ్జానానుస్థానజ్జ శైల్లాతైయుమ్ కీర్తప్పడుత్తి తా నేమేలాయ్ వినాశపర్యన్తమాకిర విడుమ్, అతు కుర వేలియిట్టు వైకర వేణుమెన్దుతిరువుళ్ళప్పత్తి ఓరయన త్తినన్దునీరాడియేటినవళవిలే, ఇవరై ప్పార్తు ఎగ్గారుం దానమృణ్ణు కిటకాల త్తిలే నీరుంసమక్కురు దానమృణ్ణిమాట్టిరోవెన్న, అడియె నెత్తైదానమృణ్ణువతు ఎగ్గామజ్జుత్తైయతా యిరున్ద తేయెన్న

ఆ - వ్యా - ఆత్మానా నల్ల కాలమాయరుస్తతు, ఇష్టుముతలాక త్రివిధకరణజ్ఞానము, భాగవతాపచారవృత్తితోమె
స్తు ధారైచారుమెన్ను, అవరుమప్పడియే శేయతు తిరుమేనియిలుపేత్తైపిటన్దు, ఈరత్తిరుప్పరివట్టత్తుడన్ తిరుమాళికైయిలేము
శెత్తు కుణ్ వళర, ఆత్మాను మాణ్డాలైచ్చార్తు ఇన్నేటమాయు మాత్మానా వద్దిలరీయెన్ను, అవళుమ్ కురువిన్ కమ్మైత్తై ప
నన్జాయాక వేలేను మరుళిచ్చెయ్ తతుణ్డోవెన్ను శిరుతుణ్డెన్దువ తిరుమాళికై కమ్మైన్దురుళ, అవరుమత్తుడిత్తుకొన్ డైన్దురున్దు
తిరువడికలిలేవిమ్మైన్దులిత్తునిటన్, తరువుళ్ళైత్ ముళిప్పె న్నెన్దుననియరుళ, అపచారహేతువాన శరీరమన్దోవిడామల్ పడు
త్తుకిట తెన్ను, నల్లీరివ్వళవనుతాపమ్మిటన్దు తే, కాయకమకూడాతు, మానసమెమ్మెరుమానిడై యిడుమ్, వాచిక మొత్తైయుమ్కుటి
కొన్ జ్జిరుమెన్ను, అవరుమమానియాయ్ పోరుమ్మడి పిల్లైప్పిల్లైయాత్మాను క్కాత్మాన్దుణి త్తవార్ తైయైయుమ్ స్మరిప్ప తెన్ది
తార్. ఆక నిత్యసూరికలోడు ముముక్షుకులోడు వాశియెట, భాగవతాపచారవృత్తిహరిత్తు వర్తిక వేణుమెన్దుతాయీతి.

౬౩. ఇష్టతదీయసమ్బుధాపచారజ్ఞో పేటిపుకళుక మైన్దిరుకు మెన్దితార్ మేల్ ; తత్త్వజ్ఞానముమ్ తదనురూపసద
నుస్థానముమిన్ది కేయొత్తిన్దులుమ్, తదీయకై జుర్యపర్య న్తమాన పేత్తిత్తుమ్ జ్ఞానానుస్థానపూర్ణ రానవిన్ద భాగవతర్ పకల్
దర్శనస్మర్యాది సమ్బుధమే అన్యనిరపేక్షమాక వమైకితాపోలే, పేత్తిత్తుమ్ వశ్యాపేక్షితజ్ఞాన విన్దజ్ఞానానుస్థానజ్ఞో పూ
ర్ణమాక పుణ్డానాలుమ్ భగవత్కటాక్షమత్తుడై తదీయకై జుర్యపర్య న్తమాన పేత్తినిపుకళుక, స్వసమ్బుధమాత్రమకొన్డు
జ్ఞోవిప్పికు మిన్ద భాగవతర్ పకల్ లిల్ పలేను మోరపచారమే నిరపేక్షసాధనమాక పోరు మెన్దితార్.

మూ. - ఆత్మాన్దుణి త్తవార్ తైయైయుమ్ స్మరిప్పతు.

౬౩. జ్ఞానానుస్థానజ్ఞలైయొత్తిన్దులుమ్ పేత్తిత్తుమ్ వర్ కల్
పకల్ సమ్బుధమేయ మైకితాపోలే అవైయుణ్డానా
లు మిళిపు కల్ వర్ కల్ పకల్ లపచారమేపోరుమ్.

జీ-వ్యా. - అర్థస్థితీయన్దోవతు, అవ్వళపుమొర్రాతు కరణత్రయత్తాలుమ్ భాగవతాపచారవృత్తిమల్ వర్తిక క్కడవే
నెన్దునకైయిలే పుడకమ్బుణ్డిత్తర వేణుమెన్ను, అప్పడి ఇవరుముదకమ్బుణ్డిక్కిన్దు త్త వనన్తరమ్ ఒరుభాగవతదోషత్తై పూర్వ
వాసనైయాలే నినైత్తు నామినిముడిన్దో మెన్దుభయప్పట్టుమూడిక్కిన్దు తమతిరుమాళికైయిలేకణ్ వళర, ఇవర్ మున్దువరుమ్
కాలత్తిల్ వరక్కాణామైయాలే ఆత్మానివర్ తిరుమాళికైయిలేయొన్దురుళి, ఎన్దాన్ ముళిప్పె నెన్దునిననియరుళ, తామ్మ
నసాన్ నినైత్తై విన్దుప్పన్ శేయతు కరణత్రయత్తాలు మపచారమ్మకురతపడి ఇద్దేహత్తోడువర్తికై యరితాయితానిన్దుతు
ఎన్ శేయ్యకల్ డవే నెన్దు తిరువడికలై కల్టికొన్డు కిడన్దు క్లేశిక్, ఇత్తనైయనుతాప మివరున్డాక ప్పేత్తిరీయైయెన్దు
కన్దురుళి, మనసాన్ నినైత్తుకన్దునుతాప ముణ్డాకవే ఈశ్వరన్ తమిత్తురుళుమ్, సత్యత్తుమ్ దణ్డభయత్తాలే కాయకమా
కవారువనై నలియకున్డాతు, ఆనపిన్దువైయిరణ్డుముమకున్ కళిత్తు త్తన్దోమ్, ఇనివాకొన్డైయుమ్నన్దాకకున్ టికొన్డువ
ర్తిత్తుపోరు మెన్దురుళిచ్చెయ్ తతు.

౬౩. భగవల్లాభహేతువాన జ్ఞానానుస్థానజ్ఞచిరణ్డుమ్ పరిపూర్ణమాక పుడైయా నెరువనుకున్ భాగవతాపచారము
ణ్డాయీత్తికిలుమ్, భగవానతుకున్ లఘువానతోరు దణ్డజ్ఞలైప్పణ్డికూట్టికొన్డు విడానో; అవైయిరణ్డు మ సత్సమమాయ
అపచారమేప్రబలమాయ్ ఎమ్మెరుమానై యిళిన్దోపోయ్ పిడుమెన్నులామో నెన్ను వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (జ్ఞానానుస్థానజ్ఞో)
ఎన్దుతుడజ్జి అతావతు - “ఉభాభ్యామేవపత్యోభ్యా మాకాశేపక్షీణాంగతిః తతైవజ్ఞానకర్తృభ్యామ్ పాప్ర్యతేభగవాన్
హరిః” ఎన్దుమ్ “వీశుంశిటకాల్ పరత్తిర్ విణ్డాడునుజ్జట్ కెళితు” ఎన్దుంజొల్లికిటపడియే భగవల్లాభహేతువాన తత్త్వజ్ఞా
నముమ్ తదనురూపానుస్థానముమిన్ది కేయొత్తిన్దులుమ్, భగవల్లాభత్తుకున్ “పశుర్ననుప్యేషక్షీవాయేచవైష్ణవసంశ్రయాః
లేనై వలేప్రయాస్యన్తి తద్విష్టోఃపరమాష్టదమ్” ఎన్దుమ్ “యంయంస్మృతపాణిభ్యాంయంయంప్రశ్యతిచతుషా । స్థావ
రాణ్యపిముచ్యన్తే కిముసర్బాన్ధవాజనాః” ఎన్దుమ్జొల్లికిటపడియే భాగవతసమ్బుధమే నిరపేక్షసాధనమాకతాపోలే, అన్ద
జ్ఞానానుస్థానజ్ఞచిరణ్డుమ్ కుత్తెవటపుణ్డాయీత్తికిలుమ్, భగవద్విషయత్తై యిళిన్దుపోత్తుకున్ భగవదభిమతరాన వన్దభాగవ
తర్ కల్ విషయత్తిల్ పణ్డుమపచారమే నిరపేక్షసాధనమాక పోరు మెన్దుపడి.

(౨౮)

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. భాగవతాపచారకౌర్యమ్.

౧౦౯

ఆ వ్యా — ౬౪. జ్ఞానానుష్ఠానసీమనరుమ్ తదీయసమృద్ధమకొణ్ణే యుజ్జీకపుర్వకళే జ్ఞానానుష్ఠానసూర్ధరుమ్ తదపచారతేశతాతే పేరితికు శలావర్క తేనుమితిత్, జన్మవృత్తాదికళాత్ మినుకగమశ్చి భాగవతసమృద్ధముణ్ణానవర్కళు ముప్పేటిన్, జన్మవృత్తిమినుకగముళ్ళ భాగవతసమృద్ధముణ్ణాకిలాయితీయ పేటుణ్ణావతెన్దినియతియమ్, జన్మవృత్తాదిమినుకగముళ్ళవర్ భాగవతాపచారవృణ్ణినాత్ పేరితినిగివితై, అమ్మినుకగమశ్చివర్కళే అపచారవృణ్ణినా లాయితీయ పేరితినిగివితైవ తెన్దిని నియతియమిత్తెయెన్దితార్.

౬౫. జన్మవృత్తిమినుకగమశ్చి భాగవతసమృద్ధతాతే పేటుణ్ణామెనుమివ్వర్ధమ్ కైశికవృత్తాన్తత్తిలుమ్, అమ్మినుకగముళ్ళవనుకు భాగవతాపచారమ్ ఫలికుమెనుమివ్వర్ధమ్ ఉవరివరవనువృత్తాన్తత్తిలుమ్ సుస్పష్టమాక కాణలామెన్దితార్. తిరుకురుగ్గుడికరుకే సంసారత్తైకడక విరుప్పూరుశ్రీవైష్ణవర్, ఉత్తానద్వాదశీయనస్టు రాత్రియిలే నమ్మియెప్పాడి పుత్తైకొళ్ళ వీణ్ణెయైకైయ్యమామ్ కొణ్ణెయైకైయ్యమామ్, వళియిలే యెరు బ్రహ్మరక్షుస్స నీయెనకు భక్త్యమాక వేణుమెవ్వడర, మీణ్ణువరువనెవ్వనేక శపథవృణ్ణిపోయ్ సేవిత్తు, తత్తెవ్వబ్రహ్మణానుజ్జై కొణ్ణు అన్దబ్రహ్మరక్షుస్స నివ్వవిడత్తేటవెల్లువరుళి రాక్షసకవన్దు రక్షిక్రవేణుమెవ్వ శరణమ్ముక, అతుకు “యన్మయావశ్చిమగ్గీతం స్వరజైకైకముత్తమమ్” ఎవ్వుతామ్ పిన్బుపాడిన కైశికమాకిట పలత్తైకొడుత్తు కర్మదోషత్తాల్ వన్దు రాక్షసవేషత్తైప్పకి బ్రహ్మణవేషమాక, అవనన్దు వైష్ణవసమృద్ధతాతే వుజ్జీవిత్తాన్తెన్దిని కైశికవృత్తాన్తత్తిలుమ్;

మూ. — ౬౪. ఇతిత్ జన్మవృత్తాది నియమమిత్తై.

౬౫. ఇవ్వర్ధమ్ కైశికవృత్తాన్తత్తిలుమ్.

౬౪. ఇతిత్ జన్మవృత్తాదినియమముణ్ణో వెన్ను మాకాజ్జెయిలే యరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇతిత్) ఎవ్వుతుడగ్గి. (ఇతిత్) ఎవ్వుతు - పేరితికు భాగవతసమృద్ధమే యమైయమ్ ఇతివుక్కువర్కళే పక లపచారమేపోరుమ్ ఎవ్వుశొన్నవివైయిరణ్ణిలుమెవ్వపడి. (జన్మవృత్తాదినియమమిత్తై) ఎవ్వుతు జన్మవృత్తాదికళాత్ ఉత్కృష్టరాన భాగవతర్కళోడుణ్ణానసమృద్ధమే పేరితికు హేతువావతు; అవశ్రులపకృష్టరానవర్కళోడేసమృద్ధమ్ పేరితికు హేతువాకా తెన్దిని నియమముమ్, జన్మవృత్తాదికళాలుత్కృష్టరానవర్కళే తిరత్తిల్ పణ్ణుమపచారమే యితివుక్కుడలావతు, అవశ్రులపకృష్టరానవర్కళే తిరత్తిల్ పణ్ణుమపచార మప్పడి యితివుక్కుడలాకా తెన్దిని నియమముమిత్తై యెవ్వపడి.

౬౫. ఇవ్వర్ధమ్ కాణలామిడముణ్ణో వెన్ను వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇవ్వర్ధమ్) ఎవ్వుతుడగ్గి. అతావతు చరకకుల్ వువనాన సోమశర్కావాకిటబ్రహ్మణ, యాగత్తైచ్చెయ్వతాకవువక్రమిత్తు యథాక్రమమనుస్థియామల్ అతుసమావీపుతలుమున్నేనురిప్పతుం శేయ్కైయాతే బ్రహ్మరాక్షసనాయప్పిటన్దు తిరియాగిట, “మద్గుక్తంశ్వపచంవాపి” ఎన్దినిపడియే జన్మసిద్ధమాన నైచ్చత్తెయ్యైయరాయ్ భగవద్గుక్తియేనిరూపకమావ్వడి యిరుప్పూరుభాగవతర్, ఉత్తానైకాదశీయనస్టు రాత్రి సిద్ధాశ్రమమాన తిరుకురుగ్గుడియిలే నమ్మియెప్పాడి పుత్తైకొళ్ళ వతాక వీణాపాణియాయ్ కొణ్ణుపోకానిటచ్చెయ్లే, అవరై భక్తిప్పతాకవన్దుడర, అవర్ మీణ్ణువరుకైక్కులుప్పాన వనేకశపథజ్జైప్పణ్ణికొడుత్తు తదనుమతికొణ్ణుపోయ్ యథామసారథంసేవిత్తు హృష్టరాయ్, అన్దబ్రహ్మరాక్షసక వన్దువిడత్తిలే, మీశవుంవిత్తెన్దు వన్దు యథేష్టమియో శరీరత్తై నీభుజియెన్న, అవనివరుడైయ సభ్యవాదిత్వాది వైభవత్తైకొణ్ణు నీయిన్దుపాడినపాట్టిక ఫలత్తైత్తా నానున్నైపాగిసోడే పోకవిడుప్పడియెన్న, అవరతుక్కిశైయాతోళియ, అర్ధరాత్రత్తిల్ ఫలమ్ ఏకయా మత్తిల్ ఫలమెవ్వుపోలే శొల్లికొణ్ణువన్దువళిలుమ్ నానతు శేయ్వతిత్తై మున్బునీశొన్నపడియే యెన్నైభక్తికుమత్తైయెన్దు ఒగునిలెన్దుపడియాలే, “త్వంవైగీతప్రభావేన నిస్తారయితుమర్హసి” ఏవముక్తాద్వచణ్ణాలం రాక్షసశరణగ్గ త్త” ఎన్దినిపడియే నీయిన్దుడైయ గీతప్రభావత్తాతే ఎన్నైయిప్పాపత్తినిన్దుమ్ కరైయేరివేణుమెవ్వశరణమ్ముకుర, అన్ద భాగవతర్ “యన్మయావశ్చిమగ్గీతం స్వరజైకైకముత్తమమ్” ఇత్యాదిప్పడియే తామ్ పిన్బుపాడిన కైశికమాకిట పణ్ణిక భాగవతర్ “యన్మయావశ్చిమగ్గీతం స్వరజైకైకముత్తమమ్” ఇత్యాదిప్పడియే తామ్ పిన్బుపాడిన కైశికమాకిట పణ్ణిక మాయుజ్జీవికుప్పడి పణ్ణినా రెన్దినికైశికవృత్తాన్తత్తిలే, జన్మాదికళాలుత్కృష్ట భాగవతర్కళోడేసమృద్ధమే వుజ్జీవన హేతువావతు, అవశ్రులపకృష్టరానవర్కళోడేసమృద్ధ ముజ్జీవన హేతువాకా తెన్దిని నియమమిత్తైయెన్దు మతుకాణలామ్.

ఆ-వ్యా.—యాగార్థమాన పశునిమి త్తమాక దేవర్కళుమ్ముపికళుమ్ వివాదస్పృష్టిస్తస్పృహకల్ వర, గర్వితు పి
స్తపశువేణా సాతౌత్పశువాక వేణుమెన్టు దేవపక్షపాతియాక, అర్హముపికళుమ్ముపికళుమ్ అప్పితేపాతాళ త్రేయడిత్తుకొగ్గలు
విమ్రుద్ధా నెన్దిట వుపరిచరవసు వృత్తాన్తత్తిలుమ్, జన్మాదిమినుకగ్రహశ్రీ భాగవతాక్షీకారముత్తారకమ్, అన్నినుకగ్రముశ్శన
నుకుమ్ తదపచారమనర్థకర మెన్నుమిడమ్కాణలామితే.

౬౬. ఆనాలుమ్ “వణ్ణానామ్మామ్మణోగురుః” ఎన్టు శ్రేష్ఠవర్ణమాన బ్రాహ్మణ్యమేయన్టో వుపాదేయమెన్న
అతువు మపచారహేతువామాకిల్ త్యాజ్యమాయవిడుమెన్దిణార్, (బ్రాహ్మణ్యమ్) ఇత్యాదియాత్. “వేదేకీజ్ఞదధి
యాసోబ్రాహ్మణః” ఎన్టు యథాశక్తివేదాధ్యయనమృణ్ణపుణ్ణామ్బ్రాహ్మణ్యమ్ విశిష్టాక్షీకార్యమాయ విలై చెల్లువతు

మూ.—ఉపరిచరవసువృత్తాన్తత్తిలుమ్కాణలామ్.

౬౬. బ్రాహ్మణ్యమ్ విలై చెల్లుకిటతు.

జీ-వ్యా.—ముపికళుమ్ దేవర్కళుమ్ తన్మకలైతే ధర్మసన్దేహమ్ కేటుమ్బుడి విద్యాధికనుమాయ, స్వవణ్ణా
నుహపవృత్తమాత్రమన్ది కేగ సాత్వతతత్త్రిస్థితనాయ భగవదారాధనతత్పరనాయకొగ్గలు పోగుకైయా లేవన్తవృత్తా
ధికనుమాయ స్వతపోబలత్తాలే సవాహన పరివారనాయకొగ్గలు అన్తరిక్షచరనాయత్తిరియు ముపరిచరవసువెన్దిట రా
జావాసవః, యాగార్థమాన పశునిమి త్తమాక ముపికళుమ్ దేవర్కళుమ్ తన్మకలై వివాదస్పృష్టికటవళివే, “మాగ్గా
గతోస్యపశ్యేత్తస్తంధేశంపాప్తవావసుః । అన్తరిక్షచరశ్రీమాన్ సమగ్రబలవాహనః । తన్మస్త్యైసహసాయాన్తమ్ ప
సుం తేత్వన్తరిక్షమ్ । ఊచుర్ద్విజాతయోదేవా ఏషశ్చేత్స్యతీసంశయమ్” ఎన్టాకాశత్తిలేపాకానిష్ఠపివనైకొగ్గలు ఇవన్
సమ్మడైయసంశయత్తై యటుకగ్రవల్ల నెన్టరుతియిట్టు, ఇవనై చెల్లుకిట్టి శైయ్యవడుప్పతే తేన్టుకేట్క, అవన్ ఉన్టాము
డైయ మతన్మకలై తన్టై చెల్లుకొగ్గలెన్న, “ధాన్యైర్యజ్ఞప్తమి త్యేష పక్షోన్స్తాకమనరాధిప । దేవతానాంపిపశుభిః
పక్షోరాజావదస్వసః” ఎన్టు ధాన్యజ్ఞతాలే యజిగ్రప్పడుమెన్టెగ్గళుకుగ్రపక్షమ్, పశుకుగ్రతాలే యజిగ్ర వేణుమెన్టు దే
వర్కళుకుగ్రపక్షమ్, నాన్మకలై శైయ్యమతేగోగ్గెన్టు ముపికళు కేట్క, “దేవానాన్తమతంత్రుత్వా వసునాపక్షసంశ్ర
యాత్ । ఛాగేనాజేనయజ్ఞప్త మేవముక్తంపదస్తథా” ఎన్దిటపడియే యవన్ దేవర్కళువళివే పక్షపాతత్తాలే ఛాగత్తాలేయ
జిగ్రవేణుమెన్న, “కుపితాస్తేతదాసర్వే మనయసూర్యవర్చసః । ఊచుర్వసుంవిమానస్థందేవపక్షార్థవాదినమ్, సురపక్షో
గృహీతస్తేయస్మాత్తస్మాద్విషపత । అవ్యప్రభృతితేరాజ న్నాకాశేవిహతాగతిః । అన్యచ్ఛాపాభిఘాతేన వహీంభిత్వాప్ర
వేత్సుసి । విరుద్ధంవేదసూత్రాణా ముక్తంయదిభవేన్నైవ । వయంవిరుద్ధవచనాయదితత్రపతామహే” ఎన్టుమ్ ముపికళు
ల్లారుం కుపితరాయ దేవపక్షార్థవాదియాయ విమానస్థనాయరుకిగ్రపివనై ప్పార్తు సీగోన్నతు వేదసూత్రజ్ఞకుకుగ్ర విరుద్ధ
మాకిల్, దేవపక్షపాతియాయ వార్తెగోన్నసీ ద్యావిత నిష్ఠ మధిపాతియాయ, ఇపోతుతుడగ్గివున్నడైయవాకాశగమ
నముంమాటి పాతాళత్తేవిహికగ్రడవై; నాన్మకలై తావిరుద్ధవచనం శోన్టోమాకి లప్పడియే పాతాళత్తిలే విహికగ్రడవోమెన్టు
శపికగ్ర, “తతస్తస్మిన్ముహూర్తేతు రాజోపరిచరస్తథా । అథోవై సమ్భూభూవాశు భూమేర్వివరగోస్యపః” ఎన్దిటపడియే
అప్పితే పాతాళత్తిలే విమ్రుద్ధా నెన్దిట ఉపరిచరవసువృత్తాన్తత్తిలే, ముపికళుమ్ ధర్మసన్దేహాన్మకలై తన్టైకేట్కమప్పడి వి
ద్యాధికళాలవర్కళి లుత్కృష్టనానవన్ అవర్కళి తిరత్తి లపచారత్తాలే అధిపతిత్తమైకొగ్గడైయాలే, జన్మవృత్తాదికళా
లుత్కృష్ట తిరత్తిత్ అపకృష్ట పణ్ణమపచారమే యిహివుకుగ్రడలావతు, అవశ్రులుత్కృష్టరానవర్కళి అపకృష్ట తిరత్తిత్
పణ్ణ మపచారమిహివు కుగ్రడలాకాతెన్దిటనియమమిలై యెన్టుమతుకాణలామెన్టై. జన్మాధిక్యమృపికళుకుగ్రణ్ణానాలుమ్ జ్ఞా
నాద్యాధిక్యమివనుకుగ్రణ్ణాకైయాలే అవర్కళిలివనుకేగ్రమ్ శొల్లకుగ్రత్తియిట్టై. జన్మముం జ్ఞానాదికళుమొరుతలై యా
నాల్ జ్ఞానాదికళి ప్రబలజ్ఞతాలైయిరుప్పతు. కైశికవృత్తాన్తమ్ శ్రీవరాహపురాణత్తిలే శ్రీభూమిప్పిరాట్టికుగ్ర శ్రీవరా
హనాయనా రరుచిచ్చెయితతాకైయాలమ్, ఉపరిచరవసువృత్తాన్తమ్ పశ్చిమవేదమానమహాభారత త్తిలే మోక్షధర్మత్తిలే
ధర్మపుత్రరుగ్ర శ్రీభీష్మరాలే శొల్లప్పట్టతాకైయాలమ్, ఇవై తానా ప్రప్రమాణసిద్ధమితే.

౬౬. ఇప్పడిజన్మాదికళాల వరుముతగ్రత్తిత్ పక్షైయిజ్ఞైయెన్టుశొల్లలామో, శాస్త్రజ్ఞ శిల్లామ్ బ్రాహ్మణ్యత్తైయ
త్యాదరమ్మణి శొల్లానిటగ్రచ్చెయితేయెన్నవరుచిచ్చెయికిటార్ మేల్ (బ్రాహ్మణ్యమ్)ఎన్టుతుడగ్గి. (విలై చెల్లుకై,యావతు)

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. భాగవతాపచారశ్రౌర్యమ్.

౧౧౧

ఆ-వ్యా.—“స్వాధ్యాయోఽధ్యేతవ్యః” ఎన్న విధిసిద్ధమాన వధ్యయనాధ్యాపనానుష్ఠానముఖతా లే “బ్రాహ్మణో విద్వానభియజతి తస్మాద్బ్రాహ్మణోమహిమానమాపోఽతి” ఎన్నిటవిలక్షణభగవత్ప్రతిరూప మహాలాభహేతువెష్టాయితీ; స్వరూపానురూపఫలహేతువాన వస్త్రబ్రాహ్మణ్యమతానే అహజ్జగరహేతువాయ్కొణ్ణు “శ్రోత్రియోనిష్ఠః సద్యశ్చ ణ్డాలతాంప్రజేత్” ఎన్నిటభగవన్నిగ్రహహేతువాన భాగవతాపచారతైవిలైత్తు నిత్యసంసారియాయుషిస్తుఁడుకై కుఁటుప్పాకిత్, అనర్థభీరుకగుఁకుఁ దోషవత్త్యాజ్యమామితేయెని తార్.

౬౨. ఇప్పడివుత్కృష్టజన్మాదికళిపుకుఁటుప్పాకిత్ అపకృష్టజన్మాదికళి పేరీతి కుఁటుప్పామోపన్న ఇరణ్ణు మిరణ్ణుకుఁ ముఱుప్పల్ల వెన్ని తార్ మేల్, (జన్మవృత్తమ్) ఇత్యాదియాల్. ఉత్తమాధమ జన్మవృత్తజ్ఞుడైయ స్వభావసిద్ధ మాన వుత్కర్ష మునుపకర్ష ముమ్ భగవల్లాభాలాభమాకిట పేటిపుకళుకుఁమ్ ప్రయోజకమస్తు; ఉత్కృష్టపకృష్టజన్మముడై యారడజ్ఞ పేటిపుకళుడైయవరెన్నకుఁడాతు, ఇరణ్ణువక్తెయిలుమ్ శిలరిహిప్పారుమ్ శిలర్ పెలువారు మాయరుక్తె యాల్; తమతగ్నూపకర్ష మే తమభయహేతువామాకిత్, ఉత్కృష్టరెల్లారు మ్మెలుతల్ అపకృష్టరెల్లారు మిళిత్తల్ శేయ్యువేణుమ్. ఆకైయాల్ అవైయవశీతుకుఁప్రయోజకమల్ల.

మూ.—వేదాధ్యయనాదిముఖతా లే భగవల్లాభహేతువెష్ట;

అతుతానేయిపుకుఁటుప్పాకిత్ త్యాజ్యమామితే.

౬౩. జన్మవృత్తజ్ఞునిడైయవుత్కర్ష మునుపకర్ష ముమ్

పేరీతికుఁ మిళిపుకుఁ మప్రియోజకమ్.

జీ వ్యా.—విరుప్పత్తుకుఁ విషయమాయ్చెల్లుకై; (వేదాధ్యయనాదిముఖతా లేభగవల్లాభహేతువాకై, యావతు) “సర్వే వేదాయత్పదమావనన్తి” ఎన్నుమ్ “వేదేశ్వసరై వ్రహమేవ వేద్యః” ఎన్నుమ్ శొణ్ణుకిటపడియేలరాధనస్వరూప తైయుమ్ ఆరాధ్యస్వరూప తైయుమ్ పూర్వోత్తరభాగజ్ఞతా లేప్రతిపాదియానిస్తుకొణ్ణు భగవదేకపరమాయరుకిఁట వేదతై, “స్వాధ్యాయోఽధ్యేతవ్యః” ఎన్నిటవిధిపరతన్త్రినాయధ్యయనమ్బణి, మీమాంసాదికళా లేతదర్శనిర్ణయమ్ శేయ్తు, భగవదుపాసనాది కళిలేయిట్టి భగవద్విషయతై మ్మెలుకైకుఁటుప్పాకై; (అతుతానే యిపుకుఁటుప్పాకిత్) ఎన్నతు - అన్తబ్రాహ్మణ్య మతానే అహజ్జగరహేతువాయ్కొణ్ణు, “సుద్భక్తాశ్రోత్రియోనిష్ఠః సద్యశ్చ ణ్డాలతాంప్రజేత్” ఎన్నిటపడియేభగవదత్య స్తనిగ్రహహేతువాన భాగవతాపచారతైప్పణ్ణి భగవద్విషయస్తుకళలాయ్ పోకైకుఁటుప్పాకిలేవ్తపడి. (త్యాజ్యమామి తే) ఎన్నప్రసిద్ధితోరీనివరుళిచ్చెయ్తతు-యాతొన్ఱుభగవల్లాభత్తుకుఁటుప్ప అతుపుపాడేయమ్, యాతొన్ఱుతదలాభత్తుకుఁ టుప్ప అతుత్యాజ్యమాయశీనిప్పి, ఇతువు మిళిపుకుఁటుప్పానపోలేయప్పడియాకకుఁటైయిలై యెన్నిటనిశ్చయతాలే.

౬౪. ఇప్పడివుత్కృష్టజన్మాదికళిపుకుఁటుప్పాకిత్ అపకృష్టజన్మాదికళి తాక పేరీతికుఁడలామో వెన్నవరుళి చెయ్కితార్, (జన్మవృత్తజ్ఞునిడైయ) ఎన్నతుడణ్ణి. అతావతు జన్మవృత్తజ్ఞునిడైయవుత్కర్ష ముమ్ పేరీతికుఁ మిళిపుకుఁమ్ ప్రయోజకమస్తు; అవశీనిడైయవకర్ష ముమివైయిరణ్ణుకుఁమ్ ప్రయోజకమన్తెన్తె. —, అన్తికే (ఇతిత్ జన్మవృత్తాధినియ మిలై), ఎన్నతు (ఇళిపుకుఁటుప్పాకిత్ త్యాజ్యమామితే) ఎన్నతాకానిష్ఠిర్, ఇక్కశొల్లలామో, వేదాధ్యయనాది ముఖతా లే భగవల్లాభహేతువాకైయా లే జన్మవృత్తజ్ఞునిడైయవుత్కర్ష మ్ పేరీతికుఁడలాకవుమ్, అవశీనిడైయవప కర్షమ్ అధ్యయనాదికళుకగనర్హమాకైయా లే ఇళిపుకుఁడలాకవుమ్ కొళ్ళ వేణ్ణావోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (జన్మవృత్తజ్ఞునిడైయ) ఎన్నతుడణ్ణి. అతావతు జన్మవృత్తజ్ఞునిడైయ వుత్కర్ష మ్ పేరీతికుఁ ప్రయోజకమస్తు; అవశీనిడైయవప కర్షమ్ ఇళిపుకుఁ ప్రయోజకమన్తెన్తె. పేటిపుకళావనభగవల్లాభతదలాభజ్ఞతే; (ప్రయోజక, మావతు). ఫలిప్పికుఁమతు; ఉత్కృష్ట జన్మవృత్తజ్ఞుడైయవరకళిలే శిలరిహిప్పారుమ్ శిలర్ పెలువారుమాకకాకైయాలుమ్, అపకృష్టజన్మవృత్తజ్ఞు ఁడైయవరకళిలు మప్పడియే యిరణ్ణువక్తెయు ముణ్ణాకకాకైయాలుమ్, ఇవైయిరణ్ణుమిరణ్ణుకుఁమ్ ప్రయోజకమన్తెన్ఱు మిడమ్ప్రత్యక్షసిద్ధమితే.

ఆ-వ్యా.—౬౮. ఆకిల్ ప్రయోజకమావతేతెన్న, తల్లాభాలాభమాకిటపేటిపుకళుకు-ప్రయోజకమ్, సదాచార్యాకారూపభగవత్సన్బంధము తదభావరూప భగవదసన్బంధము మెన్దితార్. ఉత్కృష్టపకృష్టజన్మాదియిల్ నిర్బంధమై; తదజ్ఞీకారవిశేషసన్బంధ సన్బంధముడై యారాకైయే పేటిపుకళుకుడియెన్బడి. ఇత్తై అయినసన్బంధమెన్నిల్ అతిగ్లాతా రిగ్లామైయాల తదభావమిపుకళుకుడియెన్నమా-డాతు; తన్నిర్దేతుకకటాతురూపసన్బంధముపేటికటాడియానవాచార్యసన్బంధహేతువాయ్కొండ్లు ఫలహేతువామత్తనై; “సాత్మాన్నారాయణోదేవః” ఎన్టు “* పీతకవాడై ప్పిరానార్ పీటవకురువాకై యాలే భగవత్సన్బంధమెన్నత్తుమ్ కేవలభగవత్సన్బంధమే ఫలహేతువెన్బై; ఆచార్యసన్బంధమ్ మోతుత్తుకే హేతువెన్బువనీగ్రాడుశేరాతు, “ఆచార్యవత్తయాముక్తై” ఇత్యాదివచనభుముణ్డితే. ఆకతస్సన్బంధసన్బంధభౌతియ జన్మాద్యుత్కర్షాపకర్షజల్లే తల్లాభాలాభహేతువత్తెన్బతాయీతి. “మాంహిపార్థవ్యపాశ్రిత్య యేపిన్యుపాపయోనయః । స్త్రీయోవైశ్యస్తథాశూద్రాస్తేపియాన్విపరాజ్ఞతిమ్ । సర్వత్రఖిలుదృశ్యతే సాధవోధర్మచారిణః” ఎన్టుతత్సన్బంధజీవనమ్ సర్వవర్ణకళుకు-ముణ్డితే.

౬౯. లాభహేతువాన విద్ధ భగవత్సన్బంధముణ్డానాల్ ఉత్కృష్టపకృష్ట జన్మమిరణ్ణు తన్నిలాకు-మోవెన్నిల్, ఎన్టుప్రశ్నసన్బంధి.

(ఒవ్వాతు) ఎన్టుత్తరమరుళిచ్చెయ్కితార్. (ఉత్కృష్టమాక) ఇత్యాదియాల. మేలెన్బున్బవిశిష్టవేషత్తైయిట్టు యథానిరూపణమిట్టి పుత్కృష్టమాకభ్రమికిటజన్మమ్, సవాసనమాక త్యజిత్తస్వరూపవిరుద్ధజ్ఞిలే మీశవుమ్మూట్టి నిపుత్త్యధికారభ్రంశత్తై పిటప్పికటాత్తకటాతాకై యాలే, “శరీరేచతాచాపి వర్తతేమేమహాద్భయమ్” ఎన్టుకాన్బత్తైకవి విక్రమ్ హీనజన్మమెన్టు త్యాగస్థరు-మహాభయత్తై విలైకు-మతాయరుకు-మ్.

మూ.—౬౮. ప్రయోజకమ్ భగవత్సన్బంధము మసన్బంధముమ్.

౬౯. భగవత్సన్బంధముణ్డానాలిరణ్ణు మొక్కు-మోవెన్నిల్.

౭౦. ఒవ్వాతు.

౭౧. ఉత్కృష్టమాకభ్రమిత్తజన్మమ్ భ్రంశసమ్భావనై యాలే “శరీరేచ” ఎన్దిటపడియే భయజనకమ్.

జీ-వ్యా.—౬౮. ఆనాల్ పేటిపుకళుకు-ప్రయోజకమావతేతెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (ప్రయోజకమ్) ఎన్టుతుడజ్ఞి. అతావతు - భగవల్లాభమాకిటపేటిపుకు-ప్రయోజకమ్ నామ్భగవదసన్బంధ శేషభూతరెన్దిరుకై-యారికిభగవత్సన్బంధమ్; తదలూభమాకిటవిపుకు-ప్రయోజకమ్ తదసన్బంధ శేషత్వజ్ఞానాభావమాకిట తత్సన్బంధాభావమెన్బపడి.

౬౯. ఉత్కృష్టపకృష్ట జన్మాకళిరువరుకు-మ్ భగవత్సన్బంధముణ్డానాల్ భాగవత్సన్బసామ్యమజ్ఞోపుశ్యతు, అత్తోడేజన్మాత్కర్షముముడై యవత్ మనీణ్ణయవనైప్పూరి పిశిష్టసన్బోవెన్బునైత్తు పుణ్ణుకిటప్రశ్నత్తైయనువదికి-తార్, (భగవత్సన్బంధముణ్డానాలిరణ్ణు మొక్కు-మోవెన్నిల్) ఎన్టు. (ఇరణ్ణుమ్) ఎన్టు ఉత్కృష్టపకృష్టజన్మజ్ఞైచ్చొల్లుకిటతు.

౭౦. ప్రప్టావానవత్ ఉత్కృష్టమాకనిత్తైత్తై యవకృష్టమాకవుమ్ అపకృష్టమాకనిత్తైత్తై పుత్కృష్టమాకవుమ్ తిరుపుశ్యన్బూరి, అతుకు-త్తరమరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఒవ్వాతు) ఎన్టు.

౭౧. అత్తైయుపపాదికి-తార్, (ఉత్కృష్టమాక) ఎన్టుతుడజ్ఞి అభిజాత్యాదికళాలే యహజురిత్తు నశికై-కు-టు ప్పాకై యాలే అపకృష్టమాయరుకిటవిత్తై పుత్కృష్టమాకనిత్తైత్తు ప్రశ్నసన్బంధిత్తు “* అతస్మిన్స్తద్బుద్ధియాల్ యెన్టుమిడమతోదీరి (ఉత్కృష్టమాకభ్రమిత్తజన్మమ్) ఎన్దితార్. (భ్రంశసమ్భావనై, యావతు) - ఉపాయాన్తరగ్గళిలన్వయత్తాలే అనన్యోపాయత్వమాకిట వధికారన్విస్థమ్ నల్లుపుతల్ వరుకైకు-యోగ్యమాయరుకై. (“శరీరేచ” ఎన్దిటపడియే భయజనకమ్) ఎన్టుతు - “కాలేష్వపిచ” ఎన్టుతుడజ్ఞి ఉపాయాన్తరానుస్థానత్తుకు-యోగ్యజ్ఞళాకై యాలే భయహేతుకళానవనీణ్ణు చ్చొల్లివరుకిట వశవితే అవైయెన్బొత్తిలుమ్ ప్రధానమాక “శరీరేచవర్తతేమేమహాద్భయమ్” ఎన్టుశొల్లుకిటపడియే స్వరూపయాథాత్మ్యవిత్తుకళాలే యుపాయాన్తర గన్ధాసహరాయరుక్తు వధికారికళుక్తు, ఇతిరుక్తవిరుక్త. ఎత్ శైయ్యత్తేడుకిట తెన్నుమ్ భయత్తైచ్చొల్లు మతాయరుక్తు మెన్బపడి.

(౨౯) శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. ఉత్కలప్రజాపకప్రజన్మవిభాగమ్. ౧౧౩

ఆ-వ్యా.—౨౨. ఇప్పడిభయజనకమాన విశిష్టజన్మత్తుకుల, శేషత్వరూపస్వరూప ప్రాప్తమాననీచభావతై యేటిట్టు కొరణ్ణు భావిత్తునడకగ వేణుమ్.

౨౩. ఇవర్ కళి నిర్భయజన్మకళానతదీయలైయనువ ర్తిక్తుమిడ త్తిల్, జన్మమనుక్కుముడైయనా మిప్పడితాత్తకితోమె స్తమస్మృతిప త్తియనువ ర్తిక్తుమితో, మేలెక్కు క్కణ్ణయథానిరూపణమశీతి అపకప్రప్తమాక భ్రమిక్కిరి నిష్కప్త వేషానురూపమాన పుత్రప్రవర్ణత్తుక్కు, నివృత్త్యధికారభ్రంశ సమ్భావనాయోగ్యతై భయజనక త్వమాకిరిరణ్ణుప్రబలదోషముమ్ముతలి లేయిలై.

౨౪. తదీయానువ ర్తనత్తిల్ తణ్ణియోమాననా మనువ ర్తిక్కు త్తుకువో మెన్నుమ్ ప్రతిప త్తియాలే, తదీయవిషయనై చ్యమ్పిటస్థడై త్తెన్నితార్.

౨౫. ఇప్పడియపకప్రప్తజన్మదోషద్వయముమ్ స్వభావభావనైయుమిన్త్రి స్వరూపానుగుణమాయరుకైర యాలే, స్వరూ పోచితమాన పుత్రప్రజన్మ మే తదనుచితజన్మ త్తైప్పశీలి శ్రేష్ఠతమ మెన్ని తార్. ఆక భగవత్సమ్మన్మముడైయమ్ అహజ్కార గర్భమామ త్తైప్పశీలి తత్సమ్మన్మనానురూపమాన వహజ్కారమశీలితువే శ్రేష్ఠజన్మ మెన్త్రి స్వరూపజ్జరుతోశీతి మెన్త్రితాయి శీతి. “*తచ్చేన్త్రిమజన్మమితో.

౨౬. “శ్వపచోఽపిమహీపాలవిష్ణుభక్తోద్విజాధికః విష్ణుభక్తివిహీనస్తుయత్యశ్వపచాధమః” ఎన్త్రికార్థత్తుక్కుప్రమాణోపాదా నమ్మణ్ణుకితార్. భగవత్ప్రేమ సమ్మన్మనమశీలిపుత్ర ప్రోత్తమః నికప్రప్తాధమః తత్సమ్మన్మన్మశ్చ నికప్రప్తాధమః ఉత్తే ప్రప్తాధికతమః.

మూ.—౨౨. అతుకుల స్వరూపప్రాప్తమాననై చ్యమ్ భావిక్కు వేణుమ్.

౨౩. అపకప్రప్తమాక భ్రమి త్తుపుత్రప్రజన్మత్తు కిరణ్ణుదోషముమిలై.

౨౪. నై చ్యమ్ జన్మసిద్ధమ్.

౨౫. ఆకైయాలేపుత్ర ప్రప్తజన్మ మే శ్రేష్ఠమ్.

౨౬. “శ్వపచోఽపిమహీపాల”

జీ-వ్యా.—౨౨. ఇన్నమితుకొరుదోషమరుళిచ్చెయ్కితార్, (అతుకుల) ఎన్త్రితుడక్కి. (అతుకుల) ఎన్త్రిక్కిచ్చొ న్నజన్మతై పరామర్శిక్కిరిటతు. (స్వరూపప్రాప్తమాననై చ్యమ్ భావిక్కు వేణుమ్) ఎన్త్రితు - భాగవతానువ ర్తనాదికలితవ ద్వాల్ శేషత్వమాకిరి స్వరూపత్తుక్కు త్తుకుతియాన తాట్చి, పరవ శేయ్కిరితుకణ్ణుకుకరిత్తు కలగ వేణు మెన్త్రిపడి.

౨౩. ఏతత్ప్రతికోటియాన జన్మ త్తీనుడైయ దోషభావతై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (అపకప్రప్తమాక) ఎన్త్రితుడక్కి. అభిజాత్యాదికళాల్ వరు వహజ్కారయోగ్యతైయిన్త్రికే శేషత్వానుకూలమాయరుకైర యాలే, ఉత్కలప్రజామాయరు కిరిరిటతై యపకప్రప్తమాకనినై త్తుతుమ్ “*అతస్మిన్ ప్రచ్యుద్ధియెన్త్రిమిడమతోశీతి (అపకప్రప్తమాక భ్రమి త్తుపుత్రప్రజన్మమ్) ఎన్నితార్; (ఇరణ్ణుదోషముమిలై) ఎన్త్రితు - భ్రంశ సమ్భావనైయాలే పరుమ్ భయజనక త్వముమ్ స్వరూపప్రాప్తమాననై చ్యమ్ భావిక్కు వేణుకైయ మాకిరి దోషద్వయము మిలైయెన్త్రిపడి.

౨౪. భ్రంశ సమ్భావనైయన్త్రియిల్లాతతు, నై చ్యభావనైయిల్లెయోవెన్న పరుళిచ్చెయ్కితార్, (నై చ్యమ్ జన్మసిద్ధమ్) ఎన్త్రి. అతావతు భాగవతానువ ర్తనాదికళుకులుపాన్పనతాట్చి పిటస్థడమైయాయరుకైర యాలే, భావిక్కు వేణుతే పశ్యమడై యాయరుక్కు మెన్త్రిపడి.

౨౫. ఇవ్వర్థత్తై నిగమిక్కితార్, (ఆకైయాలే) ఎన్త్రితుడక్కి. (ఆకైయాలే) ఎన్త్రితు - ఇప్పడి అతుసదోషముమ్ ఇతు నిర్దోషముమాకైయాలేన్త్రిపడి. (ఉత్కలప్రజన్మ మే శ్రేష్ఠమ్) ఎన్త్రితు - శేషత్వోచితమాయ్కోణ్ణు ఉత్కల ప్రప్తజన్మమాయి రుక్కిరిరిటజన్మ మే, తదనుచితజన్మ త్తైప్పశీలి శ్రేష్ఠ మెన్త్రిపడి.

౨౬. ఇవ్వర్థత్తుక్కుప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్, (“శ్వపచోఽపిమహీపాల”) ఎన్త్రి. “శ్వపచోఽపిమహీపాల విష్ణోభక్తోద్విజాధికః విష్ణుభక్తివిహీనస్తుయత్యశ్వపచాధమః” ఎన్త్రి ఎత్తనైయేనుమ్ నికప్రప్తజన్మనాయరున్దా నేయాకిలుమ్, భగవద్భక్తి క్తనానవః ద్విజనిల్ క్కాట్టిలధికః; ఉత్తే ప్రప్తజన్మనానవశవన్త్రికై ఉత్తమాశ్రమియా యరున్దా నేయాకిలుమ్, భగవద్భక్తి హీననానవః శ్వపచాల్ క్కాట్టిలధమ నెన్త్రి, వర్ణాశ్రమజ్జలిత పశకరలుత్తు భగవత్సమ్మన్మ మేపుత్ర ర్థ హేతువాక చ్చొన్న్లై యాలే, భ్రంశ సమ్భావనాదికళాల్ తత్సమ్మన్మ విరోధియానజన్మ త్తిల్ క్కాట్టిల్ తదనురూపమానజన్మ మే శ్రేష్ఠ మెన్త్రికరుత్తు. ఇచ్చనన్త్రికిల్ కిచ్చొన్నవర్థత్తుకిర తుప్రమాణమాక మాట్టాలితో.

ఆ-వ్యా.—౨౨. ఇష్టడియహజ్కారగర్భమాయ్కొణ్ణు నికృష్టమానమష్టజన్మత్రాల్ వన్ద వహజ్కారరూపమప్సృతిక్రియాదోషమ్ మేలిదామల్ శమిప్పతు, “కులజ్ఞ యోవీరిరణ్ణీలాన్తిలుమ్మిజన్మిల్లే” ఎన్ఱుసదోషజన్మసమ్మన్మసమీతి స్మరూపానురూపజన్మవృత్తరాయ సీనస్పర్శగన్ధమ్మెజ్జాత విలక్షణమానవరమతదీయరుడైయ దర్శనస్పర్శనాదిసమ్మన్మత్రా లేయెన్ఱితార్.

౨౩. తత్సమ్మన్మత్తుక్కు నుగుణమాన యోగ్యతై భాగ్యవశాదున్ఱామ్మోతు, అన్దవిలక్షణసమ్మన్మదూషకమాన దురభిమానదూషితనికృష్టజన్మకొగ్గై సవాసనమాక సత్సేవాపరిచయత్తాల్ పోక వేణుమెన్ఱితార్.

౨౪. అకొగ్గైత్తేమేతు తత్పరిహరమేతెన్న, అవైయిరణ్ణుమ్ “పమ్మతిలావొమ్మికల్” ఎన్ఱిఱపాట్టిలేయరుచిచ్చెయ్తార్. భాన శ్రీతొణ్ణరడిప్పడియాన్దార్ సువ్యక్తమాకవరుచిచ్చెయ్తా రెన్ఱితార్. (“పమ్మతిలా”) ఇత్యాదియాలే. బ్రహ్మతుడన్ఱి తజ్జళశవుమ్వర నెడుకప్పీరుకిలవంశప్రవాహ త్తిలారుదోషమిన్ఱిక్కే పిళ్ళపితామహాదిముఖేనపలరానచతుర్వేదికల్, ఇతిల్ కీర్తప్పట్టితైయెన్ఱుమ్మడి సీనకులత్తిలే పిఱన్దార్ కల్ యాకిలుమ్, ఎన్నొడున్ఱానవసాధారణసమ్మన్మతైయటిన్ఱు తదనురూపమానసదాచారతైయడైయరాకిల్, అవర్ కల్ నీజ్జల్ ప్రణామాదికల్ పణ్ణియనువర్తియున్ఱొల్; అవర్ కల్ భుజ్జల్ పక్కలిలేజ్జానాపేత్తైపణ్ణిల్ నీజ్జభాదరిత్తుచ్చొల్లున్ఱొల్; అవర్ కల్ భుజ్జళుక్కు భగవన్దానత్తైప్రసాదిక్కిల్ కేట్టుక్కుతార్థరాన్ఱొల్; “తన్నై

దేయంతతోగ్రాహ్యంసచపూజ్యోయథాహ్యహమ్” ఎన్ఱుపరమశేషియానవనై ఎన్ఱినై త్తిరుక్కుమ్మడియే ద్వారశేషికభానవవర్ కల్ యెమ్ నిన్ఱై త్తిరున్ఱొల్; ఎన్ఱిఱవిన్దపరమరహస్యతై దేవరరుచిచ్చెయ్తపిన్ఱితిలారుసంశయమున్ఱో, ఇష్టడివుపదేశమాత్రమాయప్పకామే కోయిలిలేయెన్ఱురుచి శ్రీలోకసారజ్ఞమహామునికల్ తలైయిలేతిరుప్పాణాన్దొరైవైత్తు ఇవ్వర్థతై విశేషిత్తు కాట్టు త్తిలీరోవెన్ఱిఱవిప్పట్టిలే, అభిజనాద్యభిమానమ్ జన్మకొగ్గై, అన్దదురభిమానమీతి విలక్షణతదీయానువర్తనవిశేషమతుక్కు ప్పరిహరమెన్ఱు వెళియిట్టరుచిచ్చెయ్తా రెన్ఱువిన్దరాకితార్. ఆక అభిజనాదిదురభిమానత్తై సవాసనమాకవిడిలాయితీ దురభిమానమీతి విలక్షణసమ్మన్మత్తుక్కు యోగ్యతైతానున్ఱావతెన్ఱవడి.

మూ.—౨౨. నికృష్టజన్మత్రాల్ వన్దదోషమ్ శమిప్పతు విలక్షణసమ్మన్మత్రాల్.

౨౩. సమ్మన్మత్తుక్కు యోగ్యతైయెన్ఱామ్మోతు జన్మకొగ్గైత్తేప్పోక వేణుమ్.

౨౪. జన్మత్తుక్కుకొగ్గైయెమ్మతుక్కుపరిహరముమ్ “పమ్మతిలావొమ్మికల్” ఎన్ఱిఱపాట్టిలేయరుచిచ్చెయ్తార్.

జీ-వ్యా.—౨౨. అకనికృష్టోప్తైప్రజన్మజ్జళిన్మతెన్ఱు నిశ్చయిక్కుప్పట్టుకుకీర్త; అతిల్ నికృష్టజన్మత్రాల్ వన్దదోషమ్శమిప్పతెత్తా లేయెన్ఱువరుచిచ్చెయ్కీతార్ మేల్, (నికృష్ట) ఇత్యాదియాలే. అతావతు-అహఞ్ఞారహేతుతయానికృష్టమానజన్మమడియాకవన్ద నై చ్యమ్భావిక్కు వేణుకై ముతలానదోషమ్ మరువలిదాతపడిమాటువతు, జన్మసిన్దమాననై చ్యతైయడైయరాయ ఉపాయాన్తరాన్వయయోగ్యతాగన్ధరహితరాయరుక్కుమ్ విలక్షణాధికారికలోడున్ఱాన శేషత్వరూపసమ్మన్మత్రా లేయెన్ఱై.

౨౩. తత్సమ్మన్మయోగ్యతై సమ్మవిక్కుమ్మడియెన్ఱెన్ఱు వరుచిచ్చెయ్కీతార్, (సమ్మన్మత్తుక్కు) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు-అన్దవిలక్షణరోడేసమ్మన్మత్తుక్కుర్నైయివనుక్కున్ఱామ్మోతు, తన్నుడైయజన్మగతమానకొగ్గైక్కుక్కియవేణుమెన్ఱవడి.

౨౪. జన్మత్తుక్కుకొగ్గైయేతు తత్పరిహరమేతెన్నమాకాజ్జైయిలే యరుచిచ్చెయ్కీతార్, (జన్మత్తుక్కుకొగ్గైయెమ్) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు “* మయర్ వఱమతిసలమరుశప్పేమీతి తత్త్వవిదగ్రేసరరాయ తదీయశేషత్వసీమాభూమియాన శ్రీతొణ్ణరడిప్పడియాన్దార్ “పమ్మతిలావొమ్మికల్” ఇత్యాదియాలే బ్రహ్మతుడన్ఱితజ్జళశవుంవర నెడుకప్పీరుకిల వంశప్రవాహ త్తిలారుదోషమిన్ఱిక్కేయిరుక్కుమ్వర్ కలాయ్ పలరాయరుక్కిఱచతుర్వేదికల్, ఇతిల్ కీర్తప్పట్టితైయెన్ఱుమ్మడి సీనకులత్తిలే పిఱన్దార్ కల్ యాకిలుమ్, ఎన్నొడున్ఱానవసాధారణసమ్మన్మతైయటిన్ఱు అన్దజ్ఞానానురూపమానస్వాచారతైయడైయరాకిల్, నీజ్జశవర్ కల్ కాలిలేవిమ్మద్రాధియున్ఱొల్; అవర్ కల్ భుజ్జల్ పక్కలిలే జ్ఞానాపేత్తైపణ్ణిల్ నీజ్జభాదరిత్తుచ్చొల్లున్ఱొల్, అవర్ కల్ భగవన్దానత్తై యుజ్జళుక్కుప్రసాదిక్కిల్ కేట్టుక్కుతార్థరాన్ఱొల్; ఎనకుమ్మేల్ పూజ్యరిల్లామై

యాలే ఎన్మాత్రమాకిలుమ్వర్ కల్ యారాధిత్తు నల్ వక్రిపోన్ఱొల్ తేన్ఱు, ఇన్దపరమరహస్యతై “భక్తిరప్రవిధాహ్యేషాయస్మిన్” మ్మేచ్ఛేపివర్తతే. తన్నైదేయంతతోగ్రాహ్యం సచపూజ్యోయథాహ్యహమ్” ఎన్ఱుపరమాన్తరాన దేవరరుచిచ్చెయ్తపిన్ఱి ఇతిలారుసంశయమున్ఱో; ఇష్టడియుపదేశమాత్రమాయప్పకామే కోయిలిలేవన్దరుచి లోకసారజ్ఞమహామునితలైయిలే తిరుప్పాణాన్దొరైవైత్తు ఇవ్వర్థతై వ్యాపరిప్పిత్తుకాట్టు త్తిలీరోవెన్ఱిఱవిప్పట్టిలే, అభిజనాద్యభిమానమ్ జన్మకొగ్గై, అన్దదురభిమానమిల్లాతవన్దవిలక్షణరానతదీయరళవిల్ పుణ్ణుమనువర్తనవిశేషమతుక్కు ప్పరిహరమెన్ఱుసువ్యక్తమాకవరుచిచ్చెయ్తా రెన్ఱై.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. విలక్షణవిషయప్రతిపత్తిప్రకారమ్.

౧౧౫

ఆ - వ్యా.—౮౦. తత్సమృద్ధముద్ధానపోతాక తద్వైలక్షణ్యముద్ధామోవెన్న అతు తత్సమృద్ధపత్తియై కడుక వుద్ధామగ్మెన్ని తార్, (వేతకప్పా) ఇత్యాదియాత్. అనేకసిద్ధాపదజ్జలైయిట్టు పులకాలుగుకగ, స్పర్శ వేదియానవేతకప్పా స్పర్శమాత్రతా లే యిరుమ్మై పొన్నాకు మాప్పోలే, సదాచార్య సేవాపరిచయతా లే కశడశీ జ్ఞానానుష్ఠానపాకమిట్ట యుమ్, తత్సమృద్ధపన్నరాకప్పణ్ణ మెన్ని తార్.

౮౧. ఇప్పడిస్వ సామ్యప్రదరాన తన్నేశీముడై యవివర్కలై బుద్ధిపణ్ణమ్మికారత్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇవర్ కళి) ఇత్యాదియాత్. ఉభయదోషరోహిత్యాదివైలక్షణ్యముడై యవివర్కళి పకగల్, ఉత్కృష్టతమసామ్యబుద్ధియుమ్ నికృష్టతగృష్టాధిక్యబుద్ధియుమ్ అస్థిలతమాకనడకగ వేణుమ్.

౮౨. ఇత్తైవిశదీకరికి-తార్ మేల్; అన్దబుద్ధిన్వయమావతు - ఆత్మేశ్వరవిలక్షణరాన సదాచార్య సదృశరెన్నుమ్, జ్ఞానాదికళుడైయరాకై యాలే అవైయిల్లాతసంసారికళిలధికరెన్నుమ్, శేషికళాకై యాలే శేషమానతన్ని లధికరెన్నుమ్, స్వాచార్యవరతత్త్రియ తిరుత్తుమవర్కళాకై యాలే స్వతత్త్రిమానియాయదాసిగుమ్ మిశ్వరవిలధికరెన్నుమ్ బుద్ధిపణ్ణవేణుమెన్ని తార్.

మూ.—౮౦. వేతకప్పా స్సౌలై యివర్కళోత్తైసమృద్ధమ్.

౮౧. ఇవర్కళి పక్తల్ సామ్యబుద్ధియు మాధిక్యబుద్ధియుమ్ నడక్త వేణుమ్.

౮౨ అతావతు - ఆచార్యతుల్యరెన్నుమ్ సంసారికళి లుమ్ తన్నిలు మీశ్వరనిలు మధికరెన్లు నిన్దైకై.

జీ-వ్యా.—౮౦. పవమూతమానజన్మక్ష్మాత్తైకగ్మిన్దు విలక్షణరోడే సమృద్ధముద్ధాకవే ఇవనుమ్ విలక్షణనాయవిడు మోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (వేతకప్పా) ఎన్దుతుడజ్జి. వేధకమ్ ఎన్నిజవిత్తై వేతకమెన్దుదావిడోక్తియాలే యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (వేతకప్పావతు) అనేకసిద్ధాపదజ్జలైయిట్టుపలకాలుగుకగ్మిన్దైయకప్పణ్ణి రసవాదికళి కైయిలిరుకుమ్ స్పర్శ వేదియానపాక; అతు స్పర్శమాత్రతా లే ఇరుమ్మై పొన్నాకు మాప్పోలేయాయిశీ జన్మసిద్ధమాననైచ్యాదికలై యుడై య విలక్షణరాన వివర్కళోత్తైసమృద్ధమ్, నికృష్టజన్మతాల్ వన్ద దోషత్తై ప్పొక్కి ఇవనైయుమ్ విలక్షణనాకి-విడువ్పడి.

౮౧. స్వసమృద్ధతా లే యిత్తైయిల్ దోషత్తైకగ్మిన్దు స్వసామ్యపత్తియై త్తరుమ్ విలక్షణరాన వర్కలై, ఎక్లనే ప్రతిపత్తి పణ్ణి యిరుకు వేణుమెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇవర్ కళి పకగల్ సామ్యబుద్ధియు మాధిక్యబుద్ధియుమ్ నడకగ వేణుమ్) ఎన్దు.

౮౨. ఇత్తైవివరికి-తార్, (అతావతు) ఎన్దుతుడజ్జి. (ఆచార్యతుల్యరెన్లునిన్దైకై యావతు - “గురు రేవపరమ్ బ్రహ్మ” ఇత్యాదిప్పడియే తనకు సర్వప్రకారోద్దేశ్యనాన వాచార్య నొడివర్కలై సమరాకప్రతిపత్తిపణ్ణుకై; (సంసారి కళి లధికరాకనిన్దైకై, యావతు) - జాత్యాదికలైయిట్టు సంసారికళోడు సమబుద్ధిపణ్ణితే జ్ఞానాదికళాల్ వన్ద వ్యాప్తి యాలేతదధికరెన్లు ప్రతిపత్తిపణ్ణుకై; (తన్నిలధికరెన్లునిన్దైకై, యావతు) - సంసారికళిల్ వ్యాప్తి తనకు ముద్దాకై యాలే అత్తైయిట్టు తన్నొడొకగ నిన్దైత్తిరుకైయన్ది కేగ, తనకు శేషికళాన వాకారతా లే తన్నిలధికరెన్లు ప్రతిపత్తిపణ్ణుకై; (ఈశ్వరవిలధికరెన్లు నిన్దైకై, యావతు) - శేషిత్వత్తైయిట్టునమకగ వనుమివర్కళు మొకుమ్మెన్ని రాతే, కర్మాను గుణమాకళితైయిలుమ్ వినియోగమ్ కొళ్ళకగడవనాయ్ స్వచరణకమలసమాశ్రయణ దళైయిల్ పురుషకారమ్ వేణువ్పడి యాయ్ ఉకన్దరుళిన నిలజ్జళిలే సన్నిహితనా యిరుకుచ్చెయ్ తేయుమ్, అర్చావతారసమాధియాలే వాయ్తిరన్దోరువా రైజొల్లకగడవనుమన్ది కేగ యిరుకుమ్మవనైప్పొల్లియే, స్వరూపానుగుణమాకవే వినియోగమ్ కొళ్ళుమవర్కళాయ్ స్వా శ్రయణత్తిల్ పురుషకారరేషీకరాయ్ వాయ్తిరన్దు త్యాజ్యోపాదేయజ్జలైయుపదేశిత్తు నొక్కి-కొణ్ణు పోరుమవర్కళాకై యాలే తదధికరెన్లు ప్రతిపత్తిపణ్ణుకై.

ఆ-వ్యా.—౨౩. శ్రుతబలత్తా లే తదీయర్ పకలచార్యసామ్యబుద్ధిపిఠకుమ్, జాత్యాదికథా లేసంసారిసామ్య ముమ్జ్ఞానాదికథా లేసంసారిసామ్యముమ్ తత్ప్రతిబద్ధకమాయ్ అవర్ కళుడైయజ్ఞానాధికత్వశేషిత్వజ్ఞతే తదభయాధిక్యబుద్ధి మైప్పిఠిపిఠకుమ్, అజ్ఞానధ్వాన్తరోధాదియాన వీశ్వరసామ్యముమ్, పరహితైకపరత్వపురుషకారత్వాదికథే ఈశ్వరాధిక్య బుద్ధిమైప్పిఠిపిఠకుమ్, ఇన్ద్రసర్వాధిక నానవీశ్వరాధిక్యబుద్ధి ఆచార్యసామ్యబుద్ధిమైస్థాపికకుమ్, సర్వాధిక సామ్యబుద్ధిస్థాపకమా య్కోగిణ్ణు క్రమేణనికృష్టసర్వోత్పప్తాధిక్యబుద్ధి పిఠకుమ్ వేణుమాకైయా లే, సర్వాధిక సమరుమా యధికరుమాన వివర్ కళుకుమ్ నికృష్టాధిక్యబుద్ధిశోల్ల త్తట్టితై. ఆక ఆధిక్యబుద్ధిత్రయము మాచార్యసామ్యబుద్ధిస్థాపకమామిడత్తు సర్వాధికాధిక్యబుద్ధి సా త్మాధేతు, సంసారివైష్ణవాధిక్యబుద్ధిపరమపరయా హేతు, ఆచార్యతుల్యబుద్ధిసజ్జగిమామ్, తదితరసర్వాధిక్యబుద్ధి వివరణమ్.

౨౪. సామ్యబుద్ధిలాభార్థమాకచ్ఛిన్నవాధిక్యతై శాబ్దమాకవివరికైర్ యాల్, ఇవర్ కలై ఆచార్యతుల్య రెన్నిల్ సర్వా ధిక నాచార్య నెన్నుమ్నినైపువికట్టిక్కు మేయెన్ను, ఇవర్ కలై ఆచార్యసమ రెన్ఱునినైకైర్ కుడి తన్నినై వాలన్ఱు, ఆచార్యవచనాను సారవృన్ఱుకై యాల్ వికట్టియా తెన్ఱితార్; ఎన్ఱై పోల్ల లేయాకిలుమ్ తదీయరై బహుమతిపన్ఱు వేణు మెన్ఱుతద్వచనమిరుప్పతు.

ఇప్పడినినై యాతొళిన్ఱాల్ వరువ తెన్ఱెన్ను, ఆచార్య నియమి తరుళిచ్చెయ్ తవడియే తత్సదృశ రెన్ఱునినై యాతొళిన్ఱై యుమాచార్యావచారమా య్తలై కుట్టు మెన్ఱితార్. ఇన్ద్రసామా న్యోక్తి అవచారత్రయ త్తైయుమ్కాట్టు మెన్ఱురుళిచ్చెయ్ వర్.

౨౫. ఈదృశభాగవతప్రభావమ్ ఆప్తవచనసిద్ధమెన్ఱితార్ మేల్, (ఇవ్వర్థమ్) ఇత్యాదియాల్. జన్మాదిమినుకుమ్ మఱిం తదీయరుమ్ జన్మావ్యత్యుష్టబహుమ న్దవ్య రెన్ఱిఱవివర్థమ్ “సమేపూజ్యస్సదాచారోమధ్య క్తశ్శ్వపవోఽపియః | తస్మైదేయం తతోగ్రహ్యంసవపూజ్యోయథాహ్యహమ్” “నశూద్రాభగవద్భక్తా విపాభాగవతాస్తస్మైతాః” శూద్రంవాభగవద్భక్తం

మూ.—౨౩. ఆచార్యసామ్యత్తుకు డియాచార్యవచనమ్.

౨౪. ఇప్పడినినై యాతొళిన్ఱై యుమవచారమ్.

౨౫. ఇవ్వర్థమ్ ఇతిహాస పురాణజ్ఞులిలుమ్

జీ-వ్యా.—౨౩ ఆచార్యనోడారువిషయ త్తైయుమ్ సమబుద్ధిపన్ఱుకై యయు క్తమాయరుకుమ్, ఆచార్యసామ్యబుద్ధికు డి యే తెన్నుమాకాట్టైయి లే యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఆచార్య) ఇత్యాదియా లే, అతావతు ఆచార్యసామ్యప్రతిపత్తికుమ్ మూలమ్, శ్రీవైష్ణవర్ కలైకొణ్ణాల్ నమ్మెకుణ్ణాపోలే కాణు మెన్ఱు ఉపదేశ సమయ త్తిలే ఆచార్యనరుళిచ్చెయ్ తవచనమెన్ఱై.

౨౪. ఇప్పడినినై యాతపోతు వరువ నర్థమున్ఱో వెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఇప్పడి) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు జన్మాదికలై యిట్టునికర్ష బుద్ధిపన్ఱుకై యవచారమా నాపోలే, ఇప్పడిగౌరవిత్తునినై యాతొళిన్ఱై యు మవచారమా య్తలై కుట్టు మెన్ఱువడి.

౨౫. ఇప్పడి యిన్ద్రభాగవతవైభవమాప్తవచనజ్ఞులిల్ విశదమాకకాణలా మిడళ్ళున్ఱో వెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఇవ్వర్థమితిహాస పురాణజ్ఞులిలుమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. (ఇవ్వర్థమ్) ఎన్ఱు కీర్తి విస్తరేణో క్తమాన భాగవతవైభవతై పరామర్శికిఱు; అతు; మహాభారత త్తిలే “మధ్యక్తంశూద్రసామాన్యా దవమన్యన్తియేనరాః | నరకేష్వవతిష్ఠన్తి వర్షకోటిర్నరాధమాః | చణ్డాలవపిమధ్యక్తం నావమన్యేతబుద్ధిమాః | అవమానాత్పుతత్యేవ రౌరవేనరకేచసః” ఇత్యాదియాలుమ్, “నశూద్రా భగవద్భక్తా విపాభాగవతాస్తస్మైతాః | సర్వవర్ణేషుతేశూద్రా యేహ్యభక్తాజనార్థనే” ఇత్యాదియాలుమ్, “మధ్యక్త జనవాత్సల్య మ్పూజాయాఞ్ఞాను మోదనమ్ | స్వయమభ్యర్చనప్రజ్ఞాన మదర్థేదమృవర్జనమ్ | మతఃథాశ్రయణేభక్తిఃస్వ రనెతాజ్ఞవిక్రియా | మమానున్దరణంసత్యం యచ్చమాం మోషజీవతి | భక్తిరష్టవిధాన్యాసా యస్మిన్మేచ్ఛేపివర్తతే | సవిప్రేష్టోమునిశ్రీమాః సయతిస్సవజ్జీతః | సమేపూజ్యశ్చతుర్వేదీ పూజయన్ఱుక్తివర్జితః | సమేపూజ్యస్సదాచాసా మధ్యక్తశ్వపవోఽపియః | తస్మైదేయంతతోగ్రహ్యంసవపూజ్యోయథాహ్యహమ్” ఇత్యాదియాలుమ్ పలవిడణ్ణులిలుమ్ భాగవతవైభవమప్రతిపాదితమ్; ఇతిహాసోత్తమత్తిలే “శూద్రంవాభగవద్భక్తమ్ నిషాదంశ్వపవంతథా | వీక్షతేజాతినా మాన్యా త్సయాతినరకమ్నరః” ఇత్యాదియా లే భాగవతప్రభావమ్ ప్రకీర్తయ్; ఇన్ఱము మితిహాస త్తిలే పలవిడణ్ణులిలుమ్ భా గవతమాహాత్మ్యప్రతిపాదనమ్ వన్దవిడణ్ణులిలేకణ్ణుకోల్ వతు; శ్రీ వారాహపురాణత్తిలే “మధ్యక్తంశ్వపవంవాపి నిన్దా జుగర్షన్తియేనరాః | పత్నకోటిశతేనాపితమామివసున్దరే” ఇత్యాదియా లే భాగవతవైభవమ్ ప్రోక్తమ్; శ్రీభాగవత త్తిలే

అశూద్రశ్వపవంవాపి నిన్దా జుగర్షన్తియేనరాః | పత్నకోటిశతేనాపితమామివసున్దరే

ఆ-వ్యా. — నిపాదంశ్వపచంతథా! ఈక్ష తేజాతిసామాన్యాత్సయాతినరకంసరః" ఎన్నిత్యాదికథా లేసారోపబృంహణమ్బు
ణ్ణుమితిహాసపురాణజ్ఞులిలుమ్; జన్మవృత్తాదివిభాగమజభగవద్వైకధారకరానభాగవతరే శేషిక లెన్దిటపయిలుమ్ శుడరొలియిలు
మ్; అద్వభాగవతరేపరమప్రాప్య రెన్ది ట నెడుమాటగ్రాడిమైయిలుమ్; పరమప్రాప్యభూతరానవవ కళుడైయన్తరణాదిసారస్యమ్
శొల్లుకిటకణ శోర వెడ్డురుతియిలుమ్; అర్చావతారప్రవణరానవరకల్ స్యామి త్వేనానువర్తనీయ రెన్దిటనన్తాతవాళపుణిలిలుమ్;

మూ. — పయిలుమ్ శుడరొలి నెడుమాటగ్రాడి మైయిలుమ్

కణ శోర వెడ్డురుతియిలుమ్ నన్తాతవాళపుణిలిలుమ్

జీ-వ్యా. — “శ్వపచోఽపిమహీపాల విష్ణుభక్తోద్విజాధికః । విష్ణుభక్తివిహీనస్తుయత్పశ్యశ్వపచాధమః॥ విపార్షిద్వి
షడ్వణయంతాదరవిద్వనాభపాదారవిద్వవిముఖాచ్ఛ్వపచంవరిష్టమ్ । మన్యేతదర్పితమనోవచనేహితార్థప్రాణఃపునాతిసకలమ్
నతుభూరిమానః” ఇత్యాదికథా లే భాగవతవైభవమ్ పలవిడజ్ఞులిలు మభిహితమ్; లైక్ష్మణిలుమ్ “వైష్ణవానాంవిశేషోఽస్తి
విష్ణోరాయతనంమహత్ । జగ్గమశ్రీవిమానాని హృదయానిమనీషితామ్ । యఃపశ్యతిశుభాచారం వైష్ణవంవీతకల్మషమ్ ।
యస్మిన్కాకస్మిన్కులేజాతమ్ ప్రణమేద్దణ్డవద్భువి ” ఇత్యాదియా లే భాగవతవైభవమ్ ప్రతిపాదితమ్; ఇప్పుడి భాగవత
మాహాత్మ్య ప్రతిపాదనమ్ పలపురాణజ్ఞులిలు మున్తాకైయా లే తత్తత్స్థలజ్ఞులి లే కణ్ణుకొల్లే వతు; ఇతిహాసాదికలిలుపా
త్తవచనజ్ఞులి లే భాగవతరకల్లై జన్మనిరూపణే నావమతిశేయతాల్ వరుమనర్థవిశేషముమ్, భాగవతరానపోతే యవరక
ళపకృష్టజాతీయరల్లర్ ఉతగ్రప్రజాతీయతుల్య రెన్నుమిడముమ్, ఉతగ్రప్రజాతీయరిలుమ్ శ్రేష్ఠరాయ్ అవర్ కళుకుగ్రజ్ఞానప్ర
దాతృతయాగురుకగ్ర భుమాయ్ పరమశేషియాన పీశ్వరనోపాతిపూజ్యుమావరక లెన్నుమిడముమ్, అవర్ కళే తిరత్తి లప
చారమ్ కాలత త్వముశ్యతనై యమీశ్వరకపాతా నెన్నుమ్, కరణత్రయవ్యాపారత్తోడు అర్థత్తోడుప్రాణాదికళోడువాశియట
భగవద్విషయత్తి లే సమర్పిస్తు నిరభిమానరాయరుకుగ్ర మవర్ కళే స్ఫుర్కపావనరెన్నుమిడముమ్; అవర్ కళుడైయహృదయమీ
శ్వరనుకుగ్ర జగ్గమవిమానమెన్నుమిడముమ్, అవర్ కళైకగ్రణ్ణార్ దణ్డవత్ప్రణామమ్ శేయవా నెన్నుమిడముమ్ శొల్లుప్పట్టితే
ఇప్పుడియితిహాసపురాణజ్ఞులిలుమ్; నమ్మాళ్వార్ “పాటగ్రాడల్ చెప్పేర్ న్దపరమనైప్పయిలుమ్ తిరువుడై యార్ - పయిలుమ్ పిటప్పి
డై తోరె మ్మైయాళున్బరమరే” ఎన్టుతుడజ్జి భగవద్వణచేష్టి తాదికలి లే ప్రవణరానభాగవతరక లేనమకుగ్ర శేషిక లెన్నుమిడత్తైప్ర
తిపాది త్తరుళుకిటకణ్ణిల్, “యవరేలుమవర్ కణ్ణిల్” “మమ్మినరకక కళేత్తువరేలుమవర్ కణ్ణిల్” “ఎత్తనై నలన్దానలాతశణ్ణా
లశణ్ణాలర్ కళాకిలుమ్” ఎన్టుజన్మాదికథా రెత్తనైయెనుమ్ తణ్ణియరేయాకిలుమ్ శేషత్వవిరోధియానజన్మాద్భభిమానమిల్లాత
వర్ కళే కిడిర్ నమకుగ్ర మికపుముద్దేశ్య రెన్తరుళిచ్చెయ్త పయిలుమ్ శుడరొలియిలుమ్; “కొడుమావినైయెనవనడియారడియే
కూడుమితువల్లార్ - వియక మూపులకు పెళినుమ్ - విడుమాతెన్న్ తెన్నన్దో” ఎన్టుతుడజ్జి భాగవతరక లేతమకుగ్ర పరమప్రా
ప్య రెన్నుమిడ త్తైప్రతిపాదికిగ్ర అవళవిల్, జన్మవృత్తాదివిభాగమన్ది కేగ్ర “శయమేయడి మైతలైనిన్దార్” “అవనడియార్” “మ
ణిమలై సోల్ కేగ్ర డన్దాన్దమర్ కళే” “కోతిలడియార్” “నికగ్ర మిల్లావడియార్” ఎన్టుభగవత్సన్దర్యాదికలి లే తోబ్రిరుకుగ్ర
మాకారమే అవర్ కళుకుగ్ర నిరూపకమాక వరుళిచ్చెయ్త నెడుమాటగ్రాడి మైయిలుమ్; తిరుమజ్జైయాళ్వార్ “తణ్ శేరైయె
మైరుమాతాళే తొమ్మివార్ కాణ్ మి నెన్దలై మేలారే” ఎన్టుతుడజ్జి అర్చావతారప్రవణరాన శ్రీవైష్ణవరక లే నమకుగ్ర శిర
సావాహ్యార్, సదాధ్యేయర్, సూరికలిలుమ్ కై జగ్ర్యసమృద్ధియై యవర్ కళే, అవర్ కళైయెరుక్షణకాలముమ్ పిరియక్షుమ
నల్లై, అవర్ కళుక్కై హృదయమ్ తేనూరియెప్పొతుమినితా కానిన్దతు, అవర్ కళైకగ్రణ్ణమాత్రత్తి లేకణ్ణికో లేయెన్నుడైయమనో
దృష్టికళే కళికిగ్ర అపడి, అవర్ కళళళవి లేయా కానిన్దతు ఎన్నున్బానతు, అవర్ కళై నెజ్జాల్ నిన్దైక్కు వేమృత్యువుక్కు మపావత్తుక్కు
మజ్జి వేణ్ణా, ఎన్నుడైయహృదయమవర్ కళే విషయత్తి లే విక్రికిటపడికణ్ణికో లే, ఎన్దిప్పడియరుళిచ్చెయ్తకిటకణ్ణి త్తై జన్మాదిప్ర
సజ్జమజవరుళిచ్చెయ్త కణ్ శోర వెడ్డురుతియిలుమ్; “కడల్ మలై త్తలశయనమా రెణ్ణుమ్ నెజ్జుడైయారవరె మ్మైయాళే వారే”
ఎన్దేలేనుంజన్మవృత్తాదిక లైయై యరాకపుమామ్ తిరుకగ్రాడల్ మలై త్తలశయన త్తైయనుసన్ది కుగ్ర మవర్ కళే నిన్దనిలై కళిలే
ప్రమాణమ్ కాట్టా లే నమ్మైకాగ్ర రియంకోళువురియా రెన్టుతుడజ్జి, “భానత్తి నెళియరువైనినై వారెన్నాయకర్” “అవరెజ్జల్
కులదై వమే” ఎన్టుకన్దరుళిసనిలత్తి లే ప్రవణరాయరుక్కు మవర్ కళే నమకుగ్ర శేషిక లెన్దురుళిచ్చెయ్త నన్తాతవాళపుణిలిలుమ్;

ఆ-వ్యా.—భగవద్భక్తి పరవశరాసవర్కళీ సమూహమేదర్శనీయమెన్నిట లేట్టరుద్దిటద్రోణిలుమ్; ద్వయైకనిష్ఠర్క స క్కల్ ఈశ్వరనుకుణ్డానవుకప్రైకాగ్రాప్టుమ్ “మేమొప్పురుళీ” ఎన్నిటపాట్టుకు జన్మాదిమినుకగమద్రో తదీయర్ శిరసావా హ్యర్, అవర్కళీ దుష్కృతఫలమనుభవియార్, అవర్కళీ సుపావనప్రసాదర్, జ్ఞానప్రతిగ్రహయోగ్యర్, తన్నిష్ఠర్క కర్మ చణ్డాల్, దుర్లభఫలలాభికళెన్నిట మేలిత్ పాట్టుకుగళిలుమ్ సంశయమట విశదమాక నిధిదర్శనవ తాగణలామెన్నిటార్.

౮౬. ఇష్టడికణ్డాలుమ్ అపకృష్టవర్ణముత్రోష్టవర్ణమాకక్షూడుమోవారుజన్మ త్తిలేయెన్న, కూడినపడియైకాగ్రాప్టుకేతా క్ మేర్; క్షుత్రియనామ్ రాజ్నియానవిశ్వామిత్రా, అన్తజన్మత్తిలే ఒరుకర్మవిశేష త్తిలే క్షుత్రియత్వమోబ్బయ్ వసిష్ఠవాక్య త్తాలేబ్రహ్మర్షియుమానాన్; ఇష్టడియేకజన్మత్తిలే వర్ణాన్తరంవరకాగ్నేయా లే వర్ణమనిత్యమెన్నుమిడంసిద్ధమ్. అబ్బశక్తిక వసిష్ఠవాక్యమ్ శేయతపడికణ్డాల్ సర్వశక్తిసమ్బద్ధవిశేషమే శేయ్యాతెన్తుకరుత్తు.

మూ.—తేట్టరుద్దిటద్రోణిలుమ్ మేమొప్పురుళుక్కు-మేలిత్
పాట్టుకుగళిలుమ్ విశదమాక క్తాణలామ్.

౮౭. క్షుత్రియనానవిశ్వామిత్రాబ్రహ్మర్షియానాన్.

జీ-వ్యా.—శ్రీకులశేఖరప్పెరుమాళీ “మెయ్యడియార్ కళీ తమ్మిట్టంకణ్డేక్షూడుమే లతుకాణంకణ్ణయనావతే” “తొణ్డరడిప్పడియాడనామ్మేల్ కణ్డేన్ కుడైన్దాడుమ్ వేట్ కైయెన్నావతే” ఇత్యాదికళా లే తమ్ముడై యభాగవతపేరీను ప్రకర్షత్తై ప్రతిపాదికిగటవళిల్, జన్మాద్యుతర్కావకర్షప్రసక్తమిష్టియే భగవద్భక్తిపారవశ్యమేయవర్కళుకు నిరూపక మాకవరుళిచ్చెయ్త తేట్టరుద్దిటద్రోణిలుమ్; శ్రీతొణ్డరడిప్పడియాడ్వార్ ద్వయనిష్ఠర్కపకగ లీశ్వరనుకుణ్డానవుకప్రైక యధుళిచ్చెయ్త “మేమొప్పురుళీ” ఎన్నిటపాట్టుకు-మేర్ ఎత్తనైయెనుమ్ తణ్ణియజన్మజన్మళిలేపిటదార్ కళీయాకిలుమ్ మేమొప్పు రుళిల్ శోన్నజ్ఞానత్తిలే నిష్ఠియైయడైయరాకిత్ తిరుత్తుడాయోపాతి యాశ్వరనుకు-శిరసావాహ్యరెన్నుమ్, జన్మత్తాల్ వద్దతణ్ మైయెయ్టి కే ఎత్తనైయెనుమ్ తణ్ణియవృత్తముడై యారు మిన్దజ్ఞాననిష్ఠరాకిత్ అన్తమక్రృతఫలమనుభవియా రెన్నుమ్, తజ్జళుకు జన్మవృత్తాదికళాల్ వరుడురైయిల్ల మైయెయ్ట్టు తజ్జళోడుసమ్బద్ధిత్తసంసారికళుమ్ తజ్జళీ ప్రసా దస్వికారత్తాలేపరిశుద్ధరామ్మడియానవుతర్క ముడైయారెన్నుమ్, జన్మవృత్తాదికళాల్ క్కురైయనిట్టే ఇన్దజ్ఞానముడైయవర్ కళీ ఇన్దజ్ఞానవిధురాయజన్మవృత్తాదికళాలుయర్ నవర్కళుకు సర్వేశ్వరమోపాతిపూజ్యరాయ్ జ్ఞానదానప్రతిగ్రహజ్ఞ లుకర్కర్వారావరెన్నుమ్, జన్మవృత్తాదికళుకు-మేలే జ్ఞానాధికరుమానవర్కళీ జన్మవృత్తాదివైలక్షణ్యమిష్టి కే ఇన్దజ్ఞానము డైయరానవర్కళై భగవత్ప్రభావత్తాలే వద్దవైలక్షణ్యత్తైబుద్ధిపణ్ణితే, కర్మనిబద్ధనమాన జన్మాద్యపకర్షత్తైయేబుద్ధిపణ్ణితాళి నినైత్తార్ కళాకిత్ అన్తక్షణ త్తిలే యవర్కళీ కర్మచణ్డాలరావరెన్నుమ్, ఇష్టడిప్రసాదిత్తవర్గజళీ సమ్బవికు-మెన్నుమిడమ్ బ్రహ్మదికళుకు-దుర్లభమానపేద్రొణి తిర్యగ్జాతియిలేపిటదా నెరువన్ పెద్రొణిపిన్బు శోల్ల వేణుమోవెన్ను మరుళిచ్చెయ్తవా టుపాట్టుకుగళిలుమ్; (విశదమాక క్తాణలామ్) ఎన్దతు - సంశయవిపర్యయమట దర్శిగళలామెన్దపడి.

౮౮. ఇష్టడియితిహాసాదికళిలే భాగవతవైభవమ్ శోల్లప్పట్టతే యాకిలుమ్ “నశూద్రాభగవద్భక్తావిప్రభాగవతా స్తస్మైతాః” “సవిప్రేష్టోమునిశ్రీమాన్ సయతిస్సవజ్జితః” ఎన్తుశోన్నవిప్రత్వాదికళర్థవాదమామి డ్దనైయల్లతు, అపకృష్టజ న్మానానవన్ అన్తశరీరన్దన్నిలే వుత్రోష్టనాకకు-డుమోవెన్న, కూడుమెన్నుమిడత్తుకు ఉదాహరణతయా వరుళిచ్చె య్కితార్, (క్షుత్రియనాన్) ఎన్తుతుడజ్జి. అతావతు క్షుత్రియకులోద్భవనాన విశ్వామిత్రా అజ్జన్మత్తిలే తాన్మణ్ణిన తపోవి శేషమడియాక వసిష్ఠవాక్యత్తాలే క్షుత్రియత్వమ్ పిన్నాట్టతపడి బ్రహ్మర్షి యాయ్విట్టానితే. ఆకైయాలత్యన్తాపకృష్టకులో ద్భవరానాలుమ్ అన్తశరీరమ్ తన్నొడే అనవధికశక్తిక భగవత్సమ్బద్ధనూపసంస్తారవిశేషత్తాలే, అత్యన్త్రోష్టకులజానువ ర్తనీయరామ్మడి ఉత్రోష్టతమరాకళ్లు త్తొయిలేయెన్తే. అబ్బశక్తికవసిష్ఠవాక్యమ్ శేయతపడికణ్డాల్ సర్వశక్తిసమ్బద్ధవిశే షమే శేయ్యమాట్టాతు.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. భాగవతవైభవమ్.

౧౧౯

అ.వ్యా.—౧౭. అనానివర్కలై బహుమతిపణ్ణినారుణ్ణోవెన్న, పెరుమాళ్ ముతలానార్ పలరుముణ్ణు అతిత్ సంత
యిక్క వేణ్ణా వెన్ని తార్. “ఓభీషణస్తుధర్మాత్వా” ఎన్ఱు రావణనుడఁపిటన్ఱుమ్ ధర్మాత్వానాన శ్రీఓభీషణపైరుమాన్లై, “ప్రదీయ
తామ్ దాశరథాయ మైథిలీ” ఎన్ఱు హితమ్ శోన్నతు వే కుశీలమాక కుపిత నానరావణ, “కులపాంసనమ్” ఎన్ఱు అధర్మమ్ వళరుకిఱ
గోష్ఠియి లేధర్మత్వై పుకిఱిపిట్టు దూషిత్తాయ ఇమగులత్తుక్కొమ్మై క్కాయరున్దాయెన్ఱు పరుషిత్తుత్తల్లిపిట్టా. ఇప్పడితళ్ళున్ఱువనై
ఇత్తోక్కుకులతిలకరాన పెరుమాళ్ “అస్మాభిస్తుల్యోభవతు” ఎన్ఱు న్నవుత్సృప్తవంశ త్తిలేయవతరి త్తతణ్ణల్ నాల్ పరిలేయెరు
వరాకతిరువుళ్ళమ్మనీలి తిరువామమలర్ న్దు కైక్కొన్ఱురుళినార్. ఇత్తాల్ స్వజనమ్ కై విట్టవర్ కలైయుమ్ అనుకూల్యమేపా
ర్దు శీరియరాయ్ పుత్తైయటకైక్కొళ్ళువరెన్ఱు పడి.

౧౮. తమ్మైయళియమాటుమ్మడియుడైయరాయ్ శ్రీకార్యమ్ శేయ్ త పెరియవుడైయారు, సామాన్యధర్మసంస్థాప
కరాన పెరుమాళ్, జన్మాదినికర్షమ్బారామల్ జాత్యాద్యుత్సృప్తరుగ సత్పుత్రశిష్యర్ కళీ పణ్ణుమ్ బ్రహ్మ మేధసంస్థార త్తై
పెఱాప్పేటాకప్పణ్ణినార్. ఇత్తాల్ సామాన్యనిష్ఠరుమ్ జాత్యాదినికర్షమ్బారామల్ భాగవతర్ కళున్ఱు శేషవృత్తిపణ్ణువరెన్ఱు పడి.

మూ.—౧౭. ఓభీషణనై రావణ “కులపాంసనమ్” ఎన్ఱా.

పెరుమాళ్ ఇత్తోక్కువంశ్యనాకనినైత్తు వార్తైయరుళిచ్చెయ్ తార్.

౧౮. పెరియవుడైయారు పెరుమాళ్

బ్రహ్మ మేధసంస్థారమ్ పణ్ణియరుళినార్.

జీ.వ్యా.—౧౭. ఇతిహాసాదిప్రమాణముఖత్తాలే భాగవతవైభవత్వైదర్శిప్పిత్తార్చీఁ; శిష్టర్ కళుడైయవాచారము
ఖత్తాలుమ్ భాగవతవైభవత్వైదర్శిప్పిక్కి-తార్ మేల్, “ధర్మజ్ఞ సమయః ప్రమాణం వేదాశ్చ” ఎన్ఱు అప్తప్రమాణమాన వేదత్తున్ఱు
మున్నేయెడుకుగమ్మడియితే శిష్టాచార త్తినుడైయప్రామాణ్యమిరుప్పతు; అతిత్ ప్రథమ త్తిలే అపకృష్టజాతీయరానవర్ కళీ
అన్దశరీరత్తోడే సజాతీయవ్యావృత్తరాయ్ ఉత్సృప్తతమగావర్ కళెన్ఱు కీఁచ్చొన్నవర్గత్తై స్థిరీకరికైక్కొక్క, రావణానుజ
నైకుటిత్తు పెరుమాళ్ రుళిచ్చెయ్ తవార్తైయెరుళిచ్చెయ్ కిఱార్, (ఓభీషణనై) ఎన్ఱు తుడన్ఱి. అతావతు “ప్రదీయతామ్
దాశరథాయ మైథిలీ” ఎన్ఱు తనకుగ హిత త్తైచ్చొన్న ధర్మాత్వానాన శ్రీఓభీషణాన్దొనై, పాపిష్టనానరావణ కుపితనాయ్
“త్వాన్తుధికుగలపాంసనమ్” ఎన్ఱు క్కులత్తుక్కొమ్మై క్కొక్క ప్పిటన్ఱువనై ౨ వేణ్ణేనెన్ఱు పరుషిత్తుత్తల్లిపిట్టా; ఇత్తోక్కుకులనాధ
రాన పెరుమాళ్ ఇవనైయావరపూర్వకమాక వక్షీకరి త్తవన న్దరమ్ “అభ్యాహిమమతత్వేన రాక్షసానా మ్బలాబలమ్”
ఎన్ఱు రాక్షసగుడైయ బలాబలమిరుకుగమ్మడి నమకుగచ్చొల్లుమెన్ఱైయాలే ఇవనై రాక్షసజాతీయనాక నినైయాలే తిరుత్త
మ్మిమాగోపాతియాకవభిమానిత్తు వార్తైయరుళిచ్చెయ్ తార్తెన్ఱి. ఇవాక్యత్తిలే రావణ పరిత్యజిత్తమైయుమ్ పెరుమాళ్
పరిగ్రహిత్తమైయుమ్ శొల్లుకైయాలే, భగవదానుకూల్యమున్ఱొకవే పాకృతర్ ఇవనమకుగడలల్ల నెన్ఱు కైవిడువవర్ కళి
న్నుమిడముమ్, భగవాన్ విరుమ్మి మేల్ విల్లున్ఱు పరిగ్రహికుగ మెన్నుమిడముమ్ శొల్లప్పట్టతు.

౧౮. ఇప్పడివుక్తిమాత్రత్తాలన్ఱి కేగ భాగవతవైభవత్వై వృత్తియాలుమ్ పెరుమాళ్ పెళియిట్టపడియై యరుళిచ్చెయ్
కిఱార్, (పెరియవుడైయారు) ఎన్ఱు తుడన్ఱి. “మర్యాదానాశ్చలోకస్య కర్తాకారయతాచనః” ఎన్ఱి ఐషడియేలోకమర్యా
దాస్థాపనార్థమాకవవతరిన్ఱు పితృవచనపరిపాలనాదికళాలే సామాన్యధర్మస్థాపనశీలరాయరుప్పొ రొరువరికే పెరుమాళ్;
ఏవమ్మాతరానవర్ పిరాట్టిపిరివుకణ్ణుపారుక్కమాట్టామై తమ్మైయళియమాటిన పెరియవుడైయారు, జన్మవృత్తాదికళాల్
ఉత్సృప్తరానవర్ కళుకుగ తత్పుత్రశిష్యర్ కళీ పణ్ణుమ్ బ్రహ్మ మేధసంస్థార త్తై, అవదుడైయప్రేమాధిక్యమేహేతువాక తిరు
త్తమ్మియారుమ్. కూడనిటాచ్చెయ్ తే తామే సాదరమాకప్పణ్ణి యరుళినారితే. ఇత్తాల్ జన్మాద్యుత్సృప్తరానవర్ కళీ
అవశ్రుత్ కుగత్తొన్ఱురుకుమ్ విలక్షణభాగవతవిషయత్తో పుత్రకృత్యమనుష్ఠిక్కొలామెన్నుమిడమ్ కాట్టప్పట్టతు.

ఆ-వ్యా. — ౮౯. వర్ణధర్మతైయే పేణిహీరుమధర్మపుత్రరుమ్, విశ్వసనీయమానవశరీరివాక్యతైయమ్కృష్ణాగ్నేకారయో
గ్యజ్ఞానాధిక్యతైయమ్ సంస్తారయోగ్యతాహేతువాక్యజ్ఞానాధికరణ్యయే జ్ఞానాధికరానశ్రీవిదురై వైదికమానబ్రహ్మ
మేధతా లేకూచ్చమటసంసూరితార్. ఇతాల్ వర్ణధర్మకళుమ్ జ్ఞానాధికరై వర్ణావకర్షమ్బరామలనువర్తిక వేణుమెన్ద్రపడి.

౯౦. విశిష్టవేషధర్మకళాయమ్ న్నిద్రస్థాకరళానఋషికళీ, మన్తశ్రవణయోగ్యతైయశీధర్మవ్యాధవాశలిలే
నెమనాళీ తువణ్ణు, శ్రేయస్సాధనజ్ఞానధర్మజ్ఞళినుడైయ వయథాప్రతిపత్తిరూపసద్వేహజ్ఞలై, యథార్థోపదేశ శ్రవణజ్ఞానా
శమిష్టిత్తుక్కుణ్ణు నిస్సంశయధర్మజ్ఞరానార్ కళీ. ఒరువృక్షమూల తైనిష్టతపస్సుపణ్ణుకీటవొరుబ్రాహ్మణా మేలేయచ్చమిట్టతో
రుపక్షియైచ్చుడప్పార, అతువెన్ద్రసీరాయపటకకరణ్ణువిన్దితనాయ్, అరుకణైన్ద్రతొరుగ్రామత్తిలే భిత్తైవరవుతాత్త తైన్ద్ర

మూ. — ౮౯. ధర్మపుత్రర్ అశరీరివాక్యతైయమ్ జ్ఞానాధిక్యతైయమ్కొణ్ణు

శ్రీవిదురై బ్రహ్మమేధతా లే సంసూరితార్.

౯౦. ఋషికళీ ధర్మవ్యాధవాశలిలే తువణ్ణు ధర్మసద్వేహజ్ఞలైశమిష్టిత్తుకొణ్ణార్ కళీ.

జీ-వ్యా. — ౮౯. ఇవ్వర్ణతైధర్మపుత్రరనుస్థానత్తాలమ్ తెలిపికిరణార్, (ధర్మపుత్రర్) ఎన్ద్రతుడజ్ఞి పెరుమాళీ పరాధ
మాక సామాన్యధర్మతై పణ్ణిహీద్రా రేయాకిలుమ్ విశేషధర్మతైలేతిరువుళ్ళ మొలీరుకైయా లేయవరుక్చెయ్యలామ్; ఇ
వర్ శేయతతితేయరియతు; స్వవర్ణధర్మతైయేపుద్దేశ్యమాకనిన్ద్రైస్సర్వావస్థైయిలుమతుక్కురునఱువుతల్ వారాతపడి సావ
ధానమాకనడత్తిక్కుణ్ణుహారుమవరితేయివర్; ఇప్పడియిరుక్కిరిఅవివర్ శ్రీవిదురై సంసూరిక్కిరి అడవైయిల్ అవరుడైయవర్ణతై
ప్పార్పుతు జ్ఞానాధిక్యతైప్పార్పుతాయ్ ఎకశేయ్యకరడవోమెన్ద్రవ్యాకులప్పడానిటర చెయ్ తే, ధర్మరాజన్తుతత్రైసంసజ్ఞ
సాగరయిముస్తథా. దన్ధుకామోభవద్విద్వా నథాకాశేవవోబ్రహ్మీత్. భోభోరాజన్దధవ్య మేతద్విదురసంజ్ఞికమ్!
కళేబరమిహైతతై నైషధర్మస్సనాతనః. లోకవైలక్షణోనామభవిష్యత్స్యపార్ధివ. యతిధర్మమవాప్తోసానశోచభగత
ర్షభ" ఎన్దివర్ బ్రహ్మమేధసంసూరార్వారెన్ద్ర శొన్నవశరీరివాక్యతైయమ్ సన్న్యసిపన్నమాన వివరుడైయ జ్ఞానాధిక్య
తైయమ్సద్వేహమశీతి, వైదికాగ్రేసరరుకుక్చెయ్యకరడవ బ్రహ్మమేధసంసూరతైలే సంసూరితారితే.

౯౦. అనన్తరమ్ జన్మాద్యతర్కప్తరానఋషికళీ తదవకృష్టస్సకరలిలేధర్మశ్రవణవృన్దనపడియై యరుళిచ్చెయ్కిరణ
ర్, (ఋషికళీ) ఎన్ద్రతుడజ్ఞి చతుర్వేదధరరాయ్సర్వోత్కృష్టరాయితే ఋషికళిరుప్పతు; ఏవమ్భూతరానవర్ కళీ వేద
శ్రవణయోగ్యతైయిల్లాతకులత్తిలే పిఱన్ద్రశ్యవనాయ్, జాతిస్సృతియోడేజాతనాకైయాలే పూర్వజన్మసిద్ధమానజ్ఞానత్తిల్
భగింశమిల్లామైయాలుమ్ మాతాపితృశిశూప్రావిశేషతైయమ్ సకలధర్మసూక్ష్మజ్ఞాననాయురుకుమ్ ధర్మవ్యాధవాశ
లిలేశెన్ద్ర, మాతాపితృశిశూప్రేకపరనాయురుక్కిరి అవవ నవసరమ్బుర్తువుణ్ణు జ్ఞాతవ్యజ్ఞానధర్మజ్ఞళిల్ తజ్జళుకు సన్ది
గ్ధజ్ఞానవైయెల్లామవన్దకరలిలేకేట్టు అతిల్ సద్వేహజ్ఞలైపోక్కిరికొణ్ణార్ కళేన్ద్ర. కళిన్ద్రైజాతిప్రవరో వేదాధ్యాయా
తపోధనః! తపస్విధర్మశీలశ్చ కాశికోనామభారత! సాక్షోపనిషదావేదా నధీతద్విజనత్తమః! సవృక్షమూలేకన్సింశ్చిద్వే
దానుచ్చారయన్ద్రైతః! ఉపరిష్టాచ్చవృక్షస్యవలాకాసవ్యలియత. తయాపురిషముత్సృష్టంబాహ్మణస్యతదోరసి" ఎన్ద్రతు
డజ్ఞి, కాశికనెన్ద్రపెరైయైయనాయ్ అధితసాజ్ఞసశిరసూ సకలవేదనాయురుప్పవొరుబ్రాహ్మణోత్తమః, ఒరువృక్షమూ
లత్తిలే వేదజ్ఞలైయముచ్చరిత్తుకొణ్ణునిటర చెయ్ తే, అతిమేలేయిరున్ద్రతొరుకొణ్ణుమిట్టతు తకమార్ పిలేవన్దు పట్ట
వాతే, క్రుద్ధనాయ్ప్పార్తపార్ వైయిలే అతుపట్టువిళి, అత్తైకరణ్ణు తత్తదిత్తనాయ్కనకశోకిత్తు రాగద్వేషబలాత్కృత
రాయ్కొణ్ణు అకృత్యతైచ్చెయ్తోమెన్ద్ర పలకాలమ్శొల్లికొణ్ణు, ఆసన్నమానతొరుగ్రామత్తిలే భిత్తార్థమాకప్పియ్,
ప్రథమమొరుగృహత్తిలేశెన్ద్ర "భిత్తామ్దేహి" ఎన్ద్రయాచిత్రవళవిలే, అన్దగృహిణియానవళీ నల్లుమ్ వరుకితేనెన్ద్రశొల్లి
కరశుద్ధ్యాదికళీ పణ్ణి భిత్తైకొణ్ణువరువతాకపుద్యోగియానిటర చెయ్ తే, భర్తావానవ అతీవక్షుధార్తనాయ్వన్దుపుకిట,
అవళీ పత్రివతైయకైయాలే భిత్తైక్కుణ్ణువరుకిట తైవిట్టు పాద్యావమనీయాసనప్రదానాదికళాలేయవనైశిశూపికిరి అప
రాకిరేబ్రాహ్మణర్ నీటిర అత్తైవ అన్దు నెమమొత్తునిష్ట పిన్ద్రైయవనీటిర అత్తైకరణ్ణు నడున్ద్రైయైక్కుణ్ణువన్దవళవిలే,

(30)

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం . భాగవతవైభవమ్.

౧౨౧

ఆ-వ్యా. — ఒరువతివ్రతేయైచ్చుడప్పారూ, అవళుమ్ భగవత్సమారాధనవృణ్ణుమ్ భర్తృశిశూషణ పరైయాయ్ తాళ్ తేన త్తనై కాణుమ్, అన్దపక్షియైచ్చార్తాప్పోలే యెనై యుమ్బురగలమెట్టిరుద్దీరో, భిత్తైకుల వన్దు కోపియామల్ పో మెన్ను, అవనుమ్ తికై త్తనుతాపప్పట్టు ఇతుకులప్రాయశ్చిత్తమనుగ్రహికుల వేణుమెన్ను, అత్తైధర్మవ్యాధిపకలలిలే కేట్టు కొల్వతెన్ను, పిన్ను ధర్మవ్యాధిరుకిరియిడ త్తే శెన్దు అవణ్ మాంసవిక్రయవృణ్ణి కొల్లీరుకిరి అపడియైకలన్లు శజిరత్తు కొల్లీరుకల, అవనుమినైకల డకల నిత్తు పక్షియైకొల్లీరుపాపప్రాయశ్చిత్త మెన్దుకలలిలే కేట్కచ్చొల్లి అప్పతివ్రతేవర విడవన్దోవన్దీర్, ఎకవృత్తికన్లు శజిరకల వేణ్ణా కాణుమ్ జాలియితువాతైయా లే ఇన్దవిక్రయమాత్రత్తాల్ వన్ద కొన్దారమ్ కొన్లు ఇన్ద నే వ ర్తిప్పనిత్తనై ఒన్దైయుమ్హింసిప్పతిల్లైయెన్దు, అవణ్ తత్ప్రియశ్చిత్తమిన్నుతెన్ను, తద్ధర్మససమ్భాషణమా త్రత్తా లే ఇవనుమ్పూతనాయ్ పలధర్మసన్దేహజుమ్ శమిప్పిత్తుకొల్లీరుపోనాణ్. ఇన్నమిన్ద నే పలవితిహాసన్ద భుజ్జెన్దురులిచ్చెయ్ వర్. ఇత్తాల్ జ్ఞానాధిక నేధర్మత్రవణవృణ్ణువారు అధికవిషయమెన్దపడి.

మూ. —

జీ-వ్యా. — ఎనై యిరియ్చొల్లి ఇత్తనైపోతు నీపురప్పడాతిరుప్పా నెన్దెన్దవణ్ కుపితనానవాతో, అవళవనై సాన్దన వృణ్ణి ఇత్తైప్పరుకల వేణుమెన్దు వేణ్ణి కొన్లు నాణ్ భర్తా వేదెవ మెట్టిరుప్పొళురు త్తి అవనిల్లైత్తువరుకై యా లే తచ్చిశూషై పుణ్ణినిన్దై త్తనై యెన్ను, ఉనకుల భర్తా వేయన్దో సతరు కిల వేణ్ణువతు బ్రాహ్మణరళవిల్ గౌరవప్రతిపత్తియిల్లైయెన్దు వృణ్ణి మాకచ్చొల్లి, గృహధర్మత్తిలేన ర్తికిరి అనీ బ్రాహ్మణరై యిప్పడియవమతిపణ్ణలాకాతుకాణెన్ను, నామెరుకా లుమ్ బ్రాహ్మణ రై యవమతిపణ్ణే బ్రాహ్మణరుడైయవై భవమెల్లామ్ నన్దాక వళివ నెన్దువరకలచ్చొల్లి క్కాట్టి, ఇవ్వపరాధ తైప్పరుకల వేణుమ్ భర్తా వేదెవ మెట్టిరుకై యా లే తచ్చిశూషైయి లే పరవశై యామ్ నిన్దై త్తనై, ఎన్నుడైయ పతిశిశూషైయినుడైయ బలత్తై ప్పారీర్ ఉమ్ముడై యరోషత్తా లే యన్దకొకుల యా తొరుపడిదగ్ధమాయిత్తి అతువు మెనకుల విదితమ్ కాణుమెన్దుశొల్లి “కోధశ్శ త్రుశ్శరీరస్థోః సుప్యాణాం ద్విజో త్తమః । యః కోధమోహాత్సజతి తందేవా బ్రాహ్మణంపిచః” ఎన్దుతుడక్కి కామక్రొధాదిక ల్ భ్రాహ్మణనుకల కాతు, సత్యాన్దవాదిక భుజ్జాక వేణుమెన్దు విన్దరేణ తాన్ ప్రతిపాదిత్తు, “భవానపిచధర్మజ్ఞ సస్విధ్యాయ నిరతశ్శుచిః సతుత త్వేనభగవన్ ధర్మాన్ వేత్సీతి మేమతిః । మాతాపితృభ్యాం శిశూః సుస్సత్వవాదిజి తేన్ద్రియః । మిథిలాయాం న సన్ వ్యాధః సతేధర్మాన్ ప్రవత్యతి । తత్రగచ్ఛస్వభ ర్తవై యథా కామం ద్విజో త్తమః । వ్యాధః పరమధర్మాత్సా సతేచేత్స్యతి సంశయాన్” ఎన్దునీరుమ్ ధర్మజ్ఞర్ వేదాధ్యయననిరతర్ శున్దర్, అయిరుకలచ్చెయ్ తేయుమ్ ధర్మజ్ఞతైయుశ్శపడి యతియీరెన్దై నకుల నైవు; మాతాపితృశిశూషానాయ్ సత్యవాదియాయ్ జితేన్ద్రియనాయ్ కొన్లు మిథిలైయి లేయిరుకిరి అ వ్యాధ ను మకుల ధర్మజ్ఞతైశొల్లకల డవణ్ అజ్లేపోమ్, ఉమకుల నన్దైయున్దావుతాక, పరమధర్మాత్సానాయిరుకిరి అ వన్దవ్యాధ వేణ్ణిన పడి వుమ్ముడైయ సంశయజ్జలై యెల్లామ్ పోకలకల డవనెన్ను, అవణ్ ప్రీతనాయ్ ఇవలైకనకలస్తోత్రపుణ్ణి, అజ్ఞానిన్దుమ్ మిథిలై యి లే శెన్దు, “శుభ్రాకానిపవిత్రాణి శిష్టా చారేషు నిత్యదా । ఎతన్దహం సుతే వ్యాధ స్రబ్రవీహియథా తథమ్” ఎన్దుశిష్టాచారజ్జలిలేయె పోతుముళ వాయిరుకిరి అపవిత్రజ్జళిచ్చుయెవై మహామతియాం నవనే యత్తైచ్చొల్లి నేణుమెన్ను, “యజ్ఞోదానంతపోవేదాస్స త్యజ్చ ద్విజ సత్తమః । పశ్చాత్తానిపవిత్రాణి శిష్టా చారేషు నిత్యదా,, ఎన్దుయజ్ఞముమ్ దానముమ్ తపస్సుమ్ వేదజ్జళుమ్ సత్యము మాకిరి పవిత్రజ్జళానివై యెన్దుమ్ శిష్టాచారజ్జలి లేయెపోతుముళ వాయిరుకుల మెన్దు ఇత్యాదియాలే అవని త్తైయుపదేశికుల, మేల్ మేలుమ్ తనకుల సంశయమానవై యెల్లామివణ్ కేట్క ఉపదేశముఖత్తా లే సకలధర్మసంశయజ్జలైయుమ్ ధర్మవ్యాధన టుత్తప్రకారత్తై ధర్మపుత్రరుగమార్గజ్ఞేయ ననుగ్రహిత్తతాక ఆరణ్యపర్వతేయిరుసూతామధ్యాయమ్ తొడక్కి పతిమూ స్తధ్యాయత్తా లేపరకలచ్చొల్లి పుట్టితితో. ఇన్నమిప్పడి పలరుమివణ్ వాశలిలేతువన్లు ధర్మసన్దేహజ్జల్ శమిప్పిత్తుకొల్లీమై పల విడజ్జలిలుమున్లు. ఇత్తాల్ జన్మాన్యత్రృష్టరానవర్ కళుకుల తడవకృష్టరానవర్ కల్ జ్ఞానాధికరా యిరుకిరి ఆవర్ కల్ వాశలిలేతువన్లు జ్ఞాతవ్యాధ్ధర్మ కేట్కకుల త్తొయిల్లై యెన్ను మిడమ్ కాట్టప్పట్టు.

ఆ-వ్యా.—౯౦. ధర్మసంస్థాపకనానకృష్ణ “భీష్మద్రోణావతిక్రమ్యమాత్మైవమధుసూదన” ఎన్నువచ్చి వుత్తరా య పార్తుకొగ్గిరుక్మిణీభీష్మద్రోణాదికళుడైయ వలజ్యతమానగృహజ్యై కడకగణియానుల్ పుటకగణి త్తువిట్టు, వర్ణాద్యతర్క ముమిట్టియే యెఱువరుకల్తాడు మెన్నుమ్మనినై పుమిట్టత శ్రీవిదురరుడైయవానందాశ్రు పజిలమాయ ససమ్మిమనృత్తసముద్ధతధూళిధూసరితముమాయ సన్తోషాతిశయతా లే పెరు త్తతిరుమాళికైయిలే, “భుక్తవత్సుద్విజాగ్రేషు నిషణ్ణఃపరమాసనే | విదురాన్నానిబుభుజే శుచీనిగుణవన్తిచ” ఎన్ఱుపావనత్వభోగ్యత్వపరిమళసారస్యమ్ తిరుప్పవళైలుమ్ తిరువుళ్ళైలు మూశ్రిఁదిఱుమ్మడి యుకన్దముతు శేయ్తాణ్.

౯౧. పావనపదార్థవాణియటియుమ్ పెరుమాళ్ శ్రీబర్యాపూజితస్సమ్య గ్రామోదశరథాత్మజః” ఎన్ఱు జ్ఞానాధికై యాయ పరివైయాన శ్రీశబరియిజలస్సర్పమిల్లాతతిరుకైయాల్ మున్నుతాపరిక్షిత్తు ద్విజాస్సర్పముళ్ళ తిత్తిత్తవశీణ్ణ తిరుప్పవళైలేకొడుక్క, తుత్తైవాణియటిన్ఱు విడాయ్కెడ వముతుశేయ్తరుళినార్. ఇత్తాల్ దురభిమానమశ్రీజ్ఞానాధిక భక్తిమాన్దళుడైయ వభిమానస్సర్పముళ్ళతు, తుత్తైవాణియటియుమ్ విశిష్టరుగపావనముమాయ పరమభోగ్యముమాయ ప్రార్థనీయముమా యరుకుమెన్ఱపడి

మూ.—౯౦. కృష్ణ భీష్మ ద్రోణాది గృహజ్యై విట్టు

శ్రీవిదురర్ తిరుమాళికైయిలే యముతుశేయ్తాణ్.

౯౨. పెరుమాళ్ శ్రీశబరికైయాల్ యముతుశేయ్తరుళినార్.

జీ-వ్యా.—౯౦. అనన్తరమ్ “యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠః” ఎన్ఱుకృష్ణనాచరిత్తపడియై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (కృష్ణన్) ఎన్ఱుతుడగ్గి ధర్మసంస్థాపనార్థమాక వవతరిత్తరుళి “లోకసజ్జిహమేవాపి నవశ్యకర్తుమర్హసి” ఎన్ఱు జ్ఞానానాలుమ్ లోకసజ్జిహత్తైప్పార్తు వర్ణాశ్రమధర్మజ్యై నన్ఱాకవనుష్ఠిక్రవేణమెన్ఱువదేశిత్తుమ్, “యదిహ్యాహంనవర్తేయమ్ జాతుక ర్మణ్యతద్వితః | మమవర్తా నువర్తన్తే మనుష్యాఃపార్థసర్వశః” ఎన్ఱారుకొల్కర్కత్తిల్ శోమ్బాతే నాన్రవర్తియేనాకిల్ మ నుష్యరెల్లా మెవళియై ప్పిళైల్లుమెన్ఱపడియే పరార్థమాక తాన్ కుటికొగ్గినుస్తిత్తుమ్మోరుమ్ స్వభావనితేకృష్ణః; ఏవమ్భూతనానవ శ్రీతూత్తెఱువరుళినపోతు, “భీష్మద్రోణావతిక్రమ్య మాత్మైవమధుసూదన | కిమర్థమ్మున్ఱిరీకాత్తుభుక్తం వృషభోజనమ్” ఎన్నువచ్చి వుత్తరా య పార్తుకొగ్గిరుక్మిణీభీష్మద్రోణాదికళుడైయగృహ జ్యైయైపేక్షిత్తువర్ణాద్యతర్క రహితరాయ అత్తా లే యిక్లేయెఱువరుళువరెన్నుమ్ నినైపుమశీరిరున్ఱ శ్రీవిదురర్ తిరుమాళి కైయిలే సాదరమాకచ్చెన్ఱుపుకుగ “సమ్మిమైన్ఱుప్యగోవిన్ద ఏతన్నఃపరమంధనమ్” ఎన్ఱు భక్తిపరవశరాన వవర్ పణ్ణిన సమ్మిమన్ఱైయెల్లామ్కణ్ణుకన్ఱు, “విదురాన్నానిబుభుజే శుచీనిగుణవన్తిచ” ఎన్ఱిటపడియే ఆహజ్కారోపహత వల్లామై యాలే పరమపావనమాయ, భక్త్యుపహృతమాకైయాలే పరమభోగ్యమాయరుక్మి అవన్నత్తై, అన్దపావనత్వభోగ్యత్వజ్య శడియాక అత్యాదరవ్బణ్ణి యముతుశేయ్తానితే.

౯౩. ఏత త్పుర్వావతార త్తిలు మిప్పడి యనుష్ఠిత్తప్రకారత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (పెరుమాళ్) ఎన్ఱుతు డగ్గి. అతావతు రఘుకులతిలకరా యాచారప్రధానరాన పెరుమాళ్, “శ్రీబర్యాపూజితస్సమ్య గ్రామోదశరథాత్మజః” ఎన్ఱువచ్చి వేడుమిచ్చియాయ్వైత్తే గురుశిశ్రూషైయిలే పట్టుత్తు జ్ఞానాధికైయాయ్, తన్నాపుకుగ ఇనితాయరున్ద ఫల మూలాదిక లెల్లామ్ ఇన్ఱుత్తైకెన్ఱు సచ్చియిత్తుకొగ్గి వరపుపార్తిరున్ద శ్రీశబరి, తన్నాదరానుగుణమాక త్తాకై యాలే యముతుశేయ్తప్పణ్ణి అతిసన్ఱుప్తరా యముతుశేయ్తారెన్ఱై ఇత్తా లభిజనాదికళాల్ వరు మభిమానగన్ధమశ్రీ జ్ఞానప్రేమాధికరుడైయ వభిమానస్సర్పముళ్ళవై ఆత్మగుణైకదర్శికళాన విశేషజ్ఞరుగ అతీవ పావనభోగ్యజ్ఞలాయరుకుమెన్నుమిడమ్ కాట్టప్పట్టతు.

ఆ. వ్యా. —౯౩. మాటనేరినమ్మి పెరియనమ్మి మడియి లే తిరునాట్టు కెల్ల ముద్దురుళుటపోతు పురోడాశ తైనాయ్ కిర-
డా తేకిడిర్, నానిన్టపడి యిన్టపడిశో నేనాకల్ సీరుమిన్టపడియిన్టపడి శెయ్యుమ్, నానారుపడియమ్ శొల్లిదిలి లేనాకిర్ సీరు
మొరుపడియమ్ శెయ్యాతిరు మెన్టు ఒన్టుమరుళిచ్చెయ్యామల్ తిరునాట్టు కెల్ల ముద్దురుళు; నమ్మియు వ వరై బ్రహ్మ మేధత్తాలే
పల్లిపడు త్తి యరుళిచ్చెయ్ తపడియే శెయ్ తరుళు; ఇవరై వినవ వెల్లున్దురుళినుపుడై యవర్ జీయా లోకమ్ శిలుకిడా తపడి యడి
యే మొరుపడియి లేయడైత్తుకొన్ ణ్ణువర దేవరీర్ ఒరుపడియే పి త్తరుళానిన్టు, దేవరీర్ శెయ్ తరుళ వేణ్ణిన్టో వెన్న, ఆళిన్టది
తొళివో నా పెరుమాళిల్ ధర్మపుత్రనిల్ పెరియనో, ఇవర్ పెరియపుడై యారిల్ శ్రీవిమరరీల్ తణ్ణియో, “నాన్టాలోడియ
ల్ వొళిన్దనమకు అవర్ కల్ శిలుకాల్ వరుమ్ తాన్ వేతు, పయిలుమ్ శుడరొళి నెడుమాటూ డి మైయి లాన్దారరుళిచ్చెయ్
త తదీయ శేవత్వ త్తిరిన్టయియామల్ ఎణ్ణేపోయ్ పిన్నుకొళ్ళలా మెన్టురుద్దీరో వెన్న, ఉడైయవరుముకస్తు పిన్దరాయ్ నెటూ, ఇవ
రొన్టుమరుళిచ్చెయ్యామల్ ముద్దురుళినుతుకు కారణ మెన్నెన్న, శ్లోకద్వయమ్ కాణుమప్పొలివర, సుసన్ధాన మెన్న, అతు పెన్
కణ్ణిపిచ్చి వారైయన్టో వెన్న, ఇప్పెణ్ణినుడై యనిత్యయోగ తై యనుసన్ధి త్తరుళ వేణ్ణావో వెన్న, నమ్మియుముకస్తు అప్పొతువి శే
పకటాతుమ్మణ్ణియరుళినారెన్డిట చరమాధికారియాన మాట నేరినమ్మి విషయమాక చరమార్థనిష్ఠరాన పెరియనమ్మి శ్రొతా
వానపుడై యవరుళు మరై యామలరుళిచ్చెయ్ త తజ్జమాన వారైయై పరమరహస్యమాకై యాలే సూచిత్తు (స్మరిప్పతు) ఎన్డితా
ర్. ఆక జాత్యాదినికర్ష మ్బారామల్ జ్ఞానాధిక్యతైయేపార్తు తదీయరై యాదరిత్తనువ ర్తిక వేణు మెన్నుమిడమ్ తదీయాను
ష్ఠాన సిద్ధమెన్టతాయ్ తి.

౯౪. ఇనిభాగవతాన్ జాత్యాదికల్ పోల్ తదీయసాజాత్యాదికళుమ్ శ్లోఘ్యుజ్జల్, అభాగవతరుడైయ విద్యామ్యత-
ర్ష మడల్ గర్వ్యాజ్జ శెన్టు మరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (“ప్రాచుర్భావైః”) ఇత్యాదియోల్. “ప్రాచుర్భావై సురనర సమో దే
వదేవ స్తదీయా జాత్యావృత్తై రపిచ గుణతస్తాద్యశో నాత్రగర్వా కిన్తు శ్రీమద్భువనభవనత్రాణతో న్యేషు విద్యావృత్తప్రాయో
భవతి విధవాకల్పకల్పః ప్రకర్షః”

మూ. —౯౩. మాటనేరినమ్మి విషయమాక పెరియనమ్మి
ఉడైయవరుళుచ్చెయ్ త వారైయై స్మరిప్పతు.

౯౪. “ప్రాచుర్భావైః” ఇత్యాది.

జీ. వ్యా. —౯౩. ఇప్పడి శ్రీరామాయణ మహాభారత సిద్ధమాన శిష్టాచార్యులాలే భాగవతవైభవ తై ప్రకాశిప్పిత్తా
రీగ్; ఇన్నముమివ్వర్థవిషయమాక పూర్వాచార్యవచనతై స్మరిప్పికిటార్, (మాటనేరినమ్మి) ఎన్టుతుడన్ణి, అతావతు అభిమా
నహేతు వాన జన్మవృత్తాదికళున్ టే ఆళవన్దార్ శ్రీపాద తైయిడై యరాయ్ అధ్యాత్మజ్ఞాన పరిపూర్ణ రాయరుకిట మాట
నేరినమ్మి, తమ్ముడైయవ న్నినుడైయిలే ఆళవన్దారభిమానిత్తరుళిను విడేహాతై ప్రకృతిబంధుకళున్ స్మరిప్పికిట శెయ్ తతెన్న
న్టుతిశజైగప్పణ్ణి, సబమ్మచారికళాన పెరియనమ్మియైప్పార్తు పురోడాశ తైనాయ్ కిర డా తేకిడిరెన్టురుళిచ్చెయ్ తు తిరునా
ట్టు కెల్ల ముద్దురుళ పెరియనమ్మియుమప్పడియే పిటర్ కైయిల్ కాట్టికొన్ డా తే తా మేవల్లిపడుత్తు వన్డెల్లున్దురుళియిరుకల్,
ఇత్తై యుడైయవర్ కేట్టరుళి; పెరియనమ్మి శ్రీపాద త్తిలేవన్డు, జీయా మర్యాదై కిడకల్ క్కారియమ్ శెయ్యువేణ్ణావో, దే
వరీర్ శెయ్ తరుళ వేణ్ణిన్టో వెన్న, ఆళిన్టది తొళివో, నా పెరుమాళిల్ కాట్టిలుత్రాన్ట నొ, ఇవర్ పెరియపుడై యారిల్ క్కా
ట్టిలపకృష్టరో, పయిలుమ్ శుడరొళి నెడుమాటూ డి మై కడలో శైయోపాతియో, అన్దారరుళిచ్చెయ్ తవర్థతై శిలుతుకు
తైయవాకిలు మాచరికల్ వేణ్ణావో వెన్టురుళిచ్చెయ్ తవారై.

౯౪. ఇని భాగవతజన్మాది శ్లోఘ్యుతాకథనపూర్వకమాక అభాగవతోత్కర్ష నిన్ద్యతైయై ప్రకాశిప్పికిటార్, (“ప్రా
చుర్భావైః”) ఇత్యాదిపన్టు “ప్రాచుర్భావై సురనర సమో దేవదేవ స్తదీయా జాత్యావృత్తై రపిచ గుణతస్తాద్యశో నాత్రగర్వా
కిన్తు శ్రీమద్భువనభవనత్రాణతో న్యేషు విద్యావృత్తప్రాయోభవతి విధవాకల్పకల్పః ప్రకర్షః” ఇత్తాల్ “అయర్ వలుమవర
ర్ కళతిపతియానవక్ ప్రాచుర్భావజ్జళాలే సురనర సజాతీయనాకానిలుమ్, తదీయరుమ్ జాతీయాలుమ్ వృత్తజ్జళాలుమ్
గుణత్తాలు మప్పడియే యితర సమరాయురుప్పర్ కల్, ఇతిల్ గత్తైయిల్లై, శ్లోమైయెయ్యళుతు; ఉభయరు మిప్పడిగిటాతు
ఇన్దలోకరక్షణంనిమిత్తమాక; ఇని అభాగవత్ పక్కలుణ్ణాన విద్యావృత్త బాహుళ్యరూపమాన పుత్రార్షమ్ విధవాలజ్జార
మ్మాలే నిన్ద్యమాకానిన్ట తెన్డిటతు.

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

(39)

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. భాగవతవైభవమ్.

౧౨౫

ఆ-వ్యా.—తాజ్యశవతరి త్వవర్ణ త్తుకు నీచమానమూన్తామ్ వర్ణమాయ “*అటివాన్ష్టమిల్లాతగోపజన్మత్తై “నామెలిన్ద్రేనన్దాయ” “ఎవమకకోవిన్ద” ఇత్యాదికథాల్ము “ఆయప్పాడిచ్చైల్ వచ్చిటుమియర్ కాళ్” “నాముమ్నమ్బువైళ్ళు” ఇత్యాదికథాల్ము ఇడయర్ పడి వడివిలే తుడై కొళ్ళలామ్బుడి తానవనాకమీళాతపడి యాథానమ్బుణ్ణినార్ కళ్. ఆకతత్త దీయసమ్బున్దముళ్ళజన్మ మేవుత్తుప్టమ్; ఇతరమవకృష్టమెన్ద్ర తాయీశ్రితి.

౯౮. ఇప్పడిశ్రీగోపిమారాక భావికుమ్ కాట్టిల్ తదవన్దై పిటకగ పోకిటతో వెన్దు, తత్సామినియాన పిరాట్టియవన్దై యుమ్ పిటవానిన్దాల్ తదవన్దై పిటకగ చ్చొల్ల వేణుమోవెన్ది తార్ మేల్, (కన్దల్) ఇత్యాదియాల్. అనాదియేపిడిన్దు స్వరూపత్తై తురుప్పవీరిన స్వాతన్త్ర్య కన్దల్ తత్ప్రసాదత్తా లే సవాసనమాకకగ్గిన్దాల్, పారతన్త్ర్య మేవడివాన సర్వాత్మాకగ్గిళుకుమ్ “సర్వలక్షణసమ్బున్నా నారీణాముత్తమావధూః” ఎన్ద్రుసమీచీనతక్షణవతికథాన నారిక లేల్లారుమ్ తన్నభిమాన త్తా లేతల్లక్షణమై పేణుమ్బుడి వుత్తమైయాననాచ్చియారుడై యనిరతిశయ ప్రేమావన్దై తన్నడై యేవరకగ్గిడవతా యిరుక్కుమ్.

౯౯. ఏతదవన్దై యివర్ కళుకున్దాకై కగ్గిడియెన్దెన్దు, అనన్యార్హ శేషత్వమ్ అనన్యశరణత్వమ్ అనన్యభోగత్వమ్ సంక్షేపత్తిల్ తరిన్దై విశ్లేషత్తిల్ తరియామై తదేకనిర్వాహ్యత్వ మెనిట శేషవరతన్త్ర స్వరూపచేతన స్వరూపానురూప మానవాటుప్రకారత్తా లే స్వాతన్త్ర్యగన్దమశ్రితి, పరిశుద్ధమాన ప్రత్యగాత్మస్వరూపత్తుకు “* కడిమామలర్ ప్పావై యోడున్దానస్వభావ సామ్యమ్ స్వతస్సిద్ధమాకవుణ్డు; అతాయీశ్రివ్వన్దై యున్దాకై కగ్గిడియెన్దితార్. ఇప్పడిపిరాట్టి యున్దై యస్వభావముట్ పడ వున్దాకై కిట్టుప్పిన్ద స్వరూపముడై యివర్ కళుకు, అవరభిమాన త్తిలే యెతున్దిన శ్రీగోపిమార్ స్వ భావమున్దాక చ్చొల్ల వేణుమోవెన్ద్ర కీడ్రోసమ్బున్దమ్.

మూ.—గోపజన్మత్తై యాథానమ్ పణ్ణినార్ కళ్.

౯౮. కన్దల్ కగ్గిన్దాల్ సర్వరుకుమ్ “*నారీణాముత్త

మైయుడైయ వవన్దై వరకగ్గిడవతా యిరుక్కుమ్.

౯౯. ఆటుప్రకారత్తా లే పరిశుద్ధాత్మస్వరూప

త్తుకు తత్సామ్య మున్దాయిరుక్కుమ్.

జీ-వ్యా.—“మిడుకిల మైయాన్ నామెలిన్ద్రేనన్దాయ” “ఎవమకకోవిన్ద” “పన్నిరుత్తిళ్ళై వయీశ్రితిల్ కొగ్గిణవప్పాణ్ణినాల్” ఇత్యాదియాలుమ్ “ఆయప్పాడిచ్చైల్ వచ్చిటుమియర్ కాళ్” “నాముమ్నమ్బువైళ్ళు” “ఆయ్కుల త్తువన్దై ప్పిటపిటన్దై పుణ్ణియనాముడై యోమ్” ఇత్యాదియాలుమ్ తానవళాక ప్పేళుమ్బుడి తాజ్యశవతరి త్వవర్ణ త్తుకు మూన్తామ్ వర్ణమాకై యా లే తణ్ణితాయిరున్దళ్ళు “*అటివాన్ష్టమిల్లాతగోపజన్మత్తై పున్దై యట యేటిట్టున్దాల్ క లేన్దై.

౯౮. ఇప్పడి యాశైప్పడుకై యుమ్ ఆథానమ్బున్దై యుమొళియ, కన్దల్ కగ్గిన్దాల్ స్వరూపమిరుక్కుమ్బుడితా నెన్దెన్దు వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (కన్దల్ కగ్గిన్దాల్) ఎన్ద్రుతుడన్ది. — అన్దికే ఇప్పడివిశిష్టవేషప్రయక్తమాన తారతమ్యవన్దై కళన్దికే, కన్దల్ కగ్గిన్దాల్ సకలాత్మాకగ్గిళుకుమ్ వరుమవన్దై తానే తెన్దు వరుళిచ్చెయ్ కితా రాకవుమామ్, (కన్దల్ కగ్గిన్దాల్) ఇత్యాది. అతావతు ఆత్మస్వరూపత్తై యళ్ళపడిప్రకాశియాతపడి అనాదికాలమభిభవత్తు పోన్దవన్దేటియాన వవి ద్యాదిదోషమ్, భగవత్ప్రసాదవిశేషత్తా లే పిన్నాట్టాతపడి సవాసనమాకప్పీనాల్, సకలాత్మాకగ్గిళుకుమ్ “సర్వలక్షణ సమ్బున్నా నారీణాముత్తమావధూః” ఎన్దిటపడియే స్త్రీత్వలక్షణజ్జ లేల్లా తాలుమ్ కుత్తెవన్ది, స్వేతరసకలస్త్రీణాము త్తమైయాయిరుక్కుమ్ పెరియపిరాట్టియారుడై యనిలై తన్నడై యేవరకగ్గిడవతా యిరుక్కుమ్మెన్దై.

౯౯. అతెజ్జనేయన్నుమ పేత్తైయిలే యత్తైయపపాదికితార్, (ఆటుప్రకారత్తా లే) ఎన్ద్రుతుడన్ది. అతావతు అనన్యార్హ శేషత్వ మనన్యశరణత్వ మనన్యభోగత్వమ్ సంక్షేపత్తిల్ ధరిన్దై విశ్లేషత్తిల్ ధరియామై తదేకనిర్వాహ్యత్వ మాకిట వాటుప్రకారత్తా లే, నిశ్శేషనివృత్తా విద్యాదిదోషతయా పరిశుద్ధమానవాత్మస్వరూపత్తుకు, ప్రకారపట పరిపూర్ణియాన పిరాట్టియోడుసామ్యమ్ నై సర్గికమాకవున్దాయిరుక్కుమ్మెన్దై. ఇన్దసామ్యపట త్తైనిన్దై త్తితే “* కడిమామలర్ ప్పావై యు ప్పాళ్ళై” ఎన్ద్రాన్దాయరుళిచ్చెయ్ తతు. ఆకయిన్దిరణ్ణువాక్యముమ్ ప్రాసన్దికమ్.

ఆ-వ్యా.—౧౦౦. బ్రాహ్మణో తమరానవర్ కల్ తత్కృష్టబ్రహ్మజన్మతై యుపేక్షిత్తు గోపజన్మతై యాదరిపావే నెన్నెన్న అవధీని సహజా-రానహజా-రతా లే యెన్నితార్, (దృష్టత్తిల్) ఇత్యాది యాల్. విశిష్టవేషమాకిటదృష్టత్తిల్ అవకృష్టరైష్ట్రీమి ఒరువనుకు-వరుముతర్-ర్నమ్, అతిలుత్రాస్తాకార తైష్ట్రీమి వరుమహజా-రతా లేయుణ్ణామ్; నిష్కృష్ట వేషమాకిటదృష్టత్తిల్ స్వేతరైష్ట్రీమి ఒరువనుకు-వరుముతర్-ర్నమ్, అతిలుత్రాస్తాకార తైష్ట్రీమి వరు మహజా-రరాహి త్యతా లేయుణ్ణామ్. అహజా-రహేతువాన వర్ణాదికలిల్ వరుముతర్-ర్నమ్ విశిష్టవేషాభిమానమాకిట వహజా-రతా లే నిఱు-మ్; అహజా-రరాహిత్యహేతువాన శేషత్వాదికలిల్ వరు ముతర్-ర్నమ్ నిష్కృష్టవేషానుగుణమాన తథావిధాహ జా-రరాహిత్యతా లే నిఱు-మెన్దవడి. ఉత్కృష్టాపకృష్టజన్మశ్చి నుపేక్షాపేక్షైకగడి అహజా-రానహజా-ర కార్య మాన దృష్టాదృష్టోతర్-ర్న హేతువాకై యా లే ఎన్ఱుకీఁగొసమ్మన్దమ్.

౧౦౧. ఇంద్రవహజా-రానహజా-రశ్లో పేటికానుకలై యుణ్ణామ-వృడియై మూతలిత్తు క్కాట్టుకితార్ మేల్ (బ్ర వత్తివామ్) ఇత్యాదియాల్. “ద్విపరాధావ సా నేమామ్ ప్రా ప్తమర్హసిపద్మజ” “కడిక-మలత్తుళిరున్దుమ్ కాణ్ణిలా” “ఎన్ఱిటపడి యే ద్విపరాధకాలావసాన త్తళపుమ్ అహజా-రకార్యదృష్టత్తి లుతర్-ర్నాతిశయ ముడైయబ్రవత్తివామ్, సర్వసులభనాన కణ్ణ నడిక-మలత్తై యిళిన్దనర్థప్పట్టుపోతల్; “ముక్తిమ్ గతాన్యాగోపకన్యకా” ఎన్ఱహజా-రరాహిత్య కార్యమాన వదృష్ట త్తిలుతర్-ర్నాతిశయముడైయ ఇడకై-య్యమ్ వలకై-య్యమటియాత యిడచ్చిచి న్దయ నియామ్ “ *కణ్ణికాళిలైన్దనన్ఱి వాళన్దవిడుతల్ శేయ్యున్బడియి తే అహజా-రానహజా-రస్వభావ మిరుకు-వృడియెన్ఱిణార్. అన్ఱాధివత్తైల్ వద్ర వహజా-రమళవిరన్దు అతడన్ద విట్టుప్పశ్రిమి వేణ్ణుమరు మైయన్దవనుకు; ఒరుకుడిశిలైష్ట్రీమి వరుమహజా-రముమ్ తిరుకు-ళిలో శై యాలడియలుకై యాల్ వరు త్తమట క-డుకిన పెలలామివళుకు. ఆక భగవల్లా భాలాభత్తుక-డి అహజా-రా నహజా-రప్రావణ్య మెన్ద తాయీత్తి. ఆకవిప్రకరణత్తాల్ భగవదన్ఱీకారివ శేషాపేక్షిత పురుషకారఫలముమ్, తడన్ఱీకృతగుణ వృత్తి దూషకాహజా-రాది కార్యాపచార ఘోర తైయమ్, నిరహజా-రాది జన్మాద్యతర్కప్ర తదీయప్రసిద్ధవై భవవిశేష ముమ్, అహజా-ర కార్యజన్మాది దోషదుష్టతైయమ్ శోల్ల పుట్టతు.

మూ.—౧౦౦. దృష్టత్తి లుతర్-ర్న మహజా-రతా లే; అదృష్టత్తి లుతర్-ర్న మహజా-ర రాహిత్యతా లే.

౧౦౧. బ్రవత్తివాయిన్దపొతల్ ఇడచ్చియామ్ ప్పెత్తివిడుతల్ శేయ్యున్బడియాయరుకుమ్.

జీ వ్యా —౧౦౦. ఇనియవర్ క భుత్రాప్తమానజన్మశ్చలైయు పేక్షిత్తు నికృష్టమానజన్మశ్చలై విరుమ్మవా నెన్నెన్న వ రుళిచ్చెయ్కితార్ (దృష్టత్తిల్) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు ఆభిజాత్యాదికళు మైశ్వర్యముమాకిట దృష్టపురుషార్థత్తిల్ ఒరువను కు-ళ్యపుయర్తి విశ్వామిత్రాదికలైప్పోలే తాన్నిన్దనిలైకు-మేలే వుతర్-ర్నమ్ తేడప్పణ్ణు మహజా-రతా లేయుణ్ణామ్; శేష త్యాదికళుమ్ కైజర్యసమ్మత్తుమాకిట వదృష్టపురుషార్థత్తిల్ ఒరువనుకు-ణ్ణాముయర్తి ఇవదీనినైయ వభివృద్ధియిలా తైయినా లే నిలైకు-నిలై తాళిప్పోన్బడియాన వహజా-రరాహిత్యతా లే పుణ్ణా మెన్ద.

౧౦౧. ఇన్దహజా-రతద్రాహిత్యశ్లో ఇళిపు పేటుకళుకు డలావృడియై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (బ్రవత్తివామ్) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు దృష్టోతర్-ర్నాతిశయత్తుకు-త్తక- వహజా-రాధికనానబ్రవత్తివామ్, “ద్విపరాధావ సా నేమామ్ ప్రా ప్తమర్హసిపద్మజ” ఎన్ఱుమ్ “కడిక-మలత్తుళిరున్దుమ్ కాణ్ణిలా” కణ్ణనడిక-మలన్దనై యయ” ఎన్ఱుమ్ శోల్లకిటపడి యే యిళిన్దపొతల్; అహజా-రహేతుకు-ళోన్ఱుమిన్ఱా మైయా లే తద్రహితైయామ్ ఇడకై- వలకై-యటియాతయిడచ్చి యానచి న్దయ నియామ్ “ముక్తిమ్ గతాన్యాగోపకన్యకా” ఎన్ఱున్బడియవత్తిరువడికలైష్ట్రీమి విడుతల్ శేయ్యున్బడి యాయరుకు- మిన్దహజా-రతద్రాహిత్యశ్లో స్వరూపమెన్ద. ఇప్పడి యహజా-రతద్రాహిత్యశ్లో ఇవనైయిళికై కు-మ్మెరుకై కు-ముడలాకై యాల్, శ్రీకుల శేఖరప్పెరుమాళ్ ముతలానవర్ కల్ అహజా-రహేతువాన జన్మశ్చలైయ నాదరిత్తు తద్రహితజన్మశ్చలై యాదరితార్ కలైన్ఱు కరుత్తు.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ప్రవన్నదినచరైః.

౧౨౭

అ-వ్యా.—౧. మేల్ (ఇప్పడి) ఎష్టుతుడణ్ణి (ఉపేయవిరోధికుమాయరుకు, మళవాక) ఉక్తనైభవవిశిష్టప్ర
వన్న దినచర్యానుసంధానానుష్ఠానప్రకార విశేష తై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇప్పడి) ఎష్టు - అహఙ్కారవిషయజ్ఞాన
పూర్వోక్త దోషవిశేష స్మరణవృణ్ణుకితార్; స్వరూపేణముడిత్తుమ్ భాగవతవిరోధత్వైవైత్తు ముడిత్తుమ్ ప్రాప్యప్రతిబద్ధ
కమాయమ్ పోరుకిట సర్వప్రకారత్తాలుమ్; అసత్సమ్యావృత్తిరూప స్వరూపవిసాశహేతువాన శరీరాత్కకలై ప్పూర్ణి
వరు ముభయవిధమాన వహఙ్కారత్తుకుమ్, దేహాత్మాభిమాన రూపమాన వహఙ్కారత్క కార్యమాయ విహిత నిషి
ద్ధరూప విషయపావణ్యత్తుకుమ్ ముత్పత్తి వివృద్ధి హేతువాన విలైనిలమ్, అహఙ్కార విషయప్రావణ్య కారణమాన హే
యదేహావిశిష్టనాన తానాకైయాలే, ఈదృశదేహ విశిష్టనాయ్ అహఙ్కార విషయరతిగ్రహగ్రస్తనాయ్ కొంట్టు భగ
వద్విముఖనాయ్ పోన్దై తనై శ్రవణమనన దర్శనజ్ఞానై యుళ్యపడి కణ్ణాల్, ఉరుపినవాళుమ్ ఎరన్దవిజ్ఞీయుమ్ ఇరుకి
నవల్లుమ్ తానుమాయ్ వెట్టత్తుడరుమ్ శత్రువైకగణ్ణాపొలేయ్కి నమకు నాశకమెట్టే నిన్దైత్తుమ్. అహఙ్కారా
ది వర్ధకరాయ్కొంట్టు తద్వశీకృతరాయ్ త్తిరియుమ్ సంసారికలై క్కాణాకగణ్ణైత్తిరుకిటతా, కాదాచిత్త మాకకగ
ణ్ణాల్ శీటి మునై న్దెత్తిర్ న్దవరుమ్ దుష్టసర్వత్తై నిన్దైవళకగణ్ణాపొలే వెరువి ప్పిఱ్ఱాలిత్తు నమక్కు బాధకరెన్దేనిన్దైత్తుమ్.

మూ.—౧. ఇప్పడి సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నాశహేతువానవహఙ్కా
రత్తుకుమ్, అతినుడైయకార్యమానవిషయపావణ్య
త్తుక్కుమ్, విలైనిలమ్తానాకైయాలే, తనైకగణ్ణాల్
శత్రువైకగణ్ణాపొలేయుమ్; అవలీఅకులవర్ధకరాన
సంసారికలైకగణ్ణాల్ సర్వత్తైకగణ్ణాపొలేయుమ్;

జీ-వ్యా.—౧. (తనై ఎత్తానేముడికైయావతు) ఎష్టుతుడణ్ణి ఇవ్వళవాక అహఙ్కారాదికలిదోష ముపపాదికగ
ష్టత్తు; అన న్దరమ్ప్రాప్యప్రావకజ్ఞిరణ్ణుచువనేమెట్టిరుక్కుమ్ ప్రపన్నాధికారియుడైయ దినచర్యావిశేషమ్ శొల్లప్పడుకిటతు,
(ఇప్పడి సర్వప్రకారత్తాలుమ్) ఎష్టుతుడణ్ణి (సదాచార్యప్రసాదత్తా లే వర్ధిక్కుమ్బడి పణ్ణికొంట్టుపోరకగడవ) ఎన్నుమళవాక.
(ఇప్పడి) ఎష్టు-కిట్టు క్తమాన ప్రకారత్తై పరామర్శికిటతు; (సర్వప్రకారత్తాలుమ్ నాశహేతు, వాకైయావతు-) స్వరూపేణ
ముడిత్తుమ్ భాగవతవిరోధత్వైవైత్తుముడిత్తుమ్ భగవల్లాభవిరోధియాయుమ్ ఎగ్గాప్పడియాయుమ్ “అసన్నేవ” ఎన్ది అపడియే
అసతలబ్ధమామ్బడి స్వరూపత్తై యురుపక్షియప్పణ్ణుమతాయుక్తై; అహఙ్కారమ్తా దేహాత్మాభిమానరూపమాయుమ్
దేహాతిరిక్తాత్మవిషయత్తై స్వాతన్త్ర్యాభిమాన రూపమాయుమిరణ్ణువకైప్పట్టితే యిరుప్పతు, ఇవిడత్తిలవైయిరణ్ణుమ్ శేర
చొల్లప్పడుకిటతు; (అతినుడైయకార్యమాన విషయప్రావణ్యత్తుకుమ్) దేహాత్మాభిమానముమ్ స్వాతన్త్ర్యాభిమానముమే
విషయజ్ఞలై స్వభోగ్యత్వేన విరుమ్ముకైక్కు మూలమాకైయాలే విషయపావణ్యత్తై యహఙ్కారకార్యమెన్దిటతు; విష
యశబ్దత్తా లే కీఱునుకులమాకవుమ్ ప్రతికులమాకవుమ్ శొల్లప్పట్ట విహితనిషిద్ధరూప విషయద్వయత్తైయుమ్ శొల్లుకిటతు;
(విలైనిలమ్తానాకైయాలే) ఎష్టు - ఇన్దైయిరణ్ణుకుమ్ జన్మభూమిభగవత్స్వరూప తిరోధానాదికలై ప్పణ్ణికగడవ
గుణత్రయాత్మక ప్రకృతిపరిణామరూపమాయ్ స్వకర్త విశేషారబ్ధమా యిరుకిట శరీరవిశిష్టనాన తానాకైయాలే
యెష్టపడి; కర్మానుగుణమాక రజస్తమస్సుకళా లే కలజ్జవడికుమ్ శరీరవిశిష్టతైయా లే మతిమయజ్ఞి, తానల్లాతదేహ
త్తైతానాకవుమ్ తనకుటియనల్లాతతనై స్వతన్త్రీనాకవు మభిమానిప్పతు తనకగన్ధకరమాన విషయజ్జలిలే అ
త్యాదరత్తై ప్పణ్ణువతా మవన్దానేయితే; (తనై ఎత్కగణ్ణాల్) ఇత్యాది ఇప్పడి యనాదికాలమ్ పోన్దవనాయ్ ఇపోతుమ
తుకుయోగ్యమాన శరీర విశిష్టనాయుకిట తనై ఎత్కగణ్ణాల్, కొన్దల్లతు విడేనెష్టు సాయుధనాయ్ పల్కరువి
త్తిరియుమ్ శత్రువైకగణ్ణాపొలే కుడల్ కరిత్తు తనకు నాశకనాకనిన్దైత్తుమ్. తజ్జుడైయ వుక్తివృత్తికళా లే చుర్వాసనైయై
కిశప్పి అహఙ్కారాదికలై మేల్ మేలుమ్ వళరుమ్బడిపణ్ణుమ్ తదుభయవశ్యరాన సంసారికలై కగణ్ణైరేకణ్ణాల్, అణుకిల్
మేల్ విట్టు న్దల్లికొళ్ళు మతిక్రూరమాన సర్వత్తైకగణ్ణాపొలేయుమ్ అజ్ఞానముజ్జి ప్పిఱ్ఱాలిత్తు నమకు బాధకరెన్దేనిన్దైత్తుమ్.

ఆ-వ్యా—అహఃకారాదికళిదోషదర్శనత్వేష్టజ్ఞిపిత్తు అవశీర్షిపేరుశొల్ల కరుణై యువబుడి సవాసనమాకవప
 శ్రితాన్తు నివర్తకరాసతమభయ స్పర్శగన్ధమశ్రి విలక్షణవిశిష్టశ్రీవైష్ణవర్ కలై “ఈట్టమకణ్డిడన్టాడుమేల్” ఎన్ఱుకణ్ణులిరిక్కుణ్డా
 ల్, నెడునాల్ దూరదేశాన్తరమోబ్బయ వన్దవాన్తరాన బన్ధుక్కులైశత్రుసర్పమధ్యే భయమ్కడ క్కుణ్డాప్పలే మేల్ విఱ్ఱు
 స్తుకన్ఱు అభిమతతమరెన్ఱే నినైత్తుమ్. అన్దశ్రీవైష్ణవర్ కల్ మున్నాకప్పశ్రిత వాన్తావతార సులభనానవీశ్వరనై “కాణ్ణు తెజ్ఞా
 ఱ్మొకొలొ” ఎన్ఱుభినివేళిత్తవడియే విడాయ్ కడక్కుణ్డాల్, హితప్రవర్తకనాన పితావైక్కుణ్డాప్పలే సేహభయ మిరణ్ణు
 ముడైయనాయ్ స్వతన్త్రస్వామియెన్ఱే నినైత్తుమ్. అన్దవీశ్వరనై “*కైయ్యిఱు నియెన్ఱుకొకొ ఱ్మిమ్ సదాచార్యనై తృప్తైయు
 డకణ్ణుపో తెల్లామ్, పెరుమ్మిశియ్ కైప్పట్ట శేర్పాల్ శోశీణ్ణుకొకొ ఱ్మిమ్ అభినివేశత్తుడకమేల్ విఱ్ఱున్దనుభవిత్తు భోగ్య
 భూతనెన్ఱేనినైత్తుమ్. ఆచార్య సేవై యాలే పఱ్ఱు తెజ్ఞానానుస్థానపూర్ణ నానసచ్చిష్యనై అన్బుడకణ్డాల్, తానుకన్దవభిమతవి
 పయత్తై కకొణ్డాప్పలే శేషత్వపారతన్త్ర్యాదియాన వాన్తభూషణన్దలైపుట్టి వైరాగ్యమాకిఱకట్టుకుల్లై అన్యదృష్టిప
 టాతపడిమఱైత్తు భగవన్దణానుసన్ధానరూపభోగవిషయమాకిరి నిరన్తరమ్ నెడుమొకిరి క్కొల్మమ్ విషయమెన్ఱు నినైత్తు
 మ్. విరోధివర్ధక, స్వరూప విషయత్తిల్ బాధకప్రతిపత్తియుమ్, తన్నివర్తకవిషయత్తిల్ స్వరూపవర్ధక ప్రతిపత్తియుమ్,
 స్వతన్త్రశేషిపకకల్ హితైషిత్వప్రతిపత్తియుమ్, పరతన్త్రశేషిపకకల్ ప్రాప్త్యైక ప్రతిపత్తియుమ్, తత్పరతన్త్రీక
 కకొలాదరణీయ ప్రతిపత్తియు ముడైయనాయ్, సంసారహేతువాయ్కొకొ ణ్ణనర్ధకరమాన వహక్కారాదికల్ మూన్ఱిల్,
 మూ.—అవశీర్షికు నివర్తకరాన శ్రీవైష్ణవర్ కలై

కకొణ్డాల్ బన్ధుక్కులై కకొణ్డాప్పలేయుమ్;
 ఈశ్వరనై కకొణ్డాల్ పితావై కకొణ్డా ప్పలేయుమ్;
 ఆచార్యనై కకొణ్డాల్ పశియ్ శోశీణ్ణు కకొణ్డాప్ప
 లేయుమ్; శిష్యనై కకొణ్డా అభిమత విషయత్తై కకొణ్డాప్ప
 లేయుమ్ నినైత్తు; అహఃకారార్థకామజ్ఞల్ మూన్ఱుమ్,

జీ - వ్యా—తగ్గుటైయ పువదేశానుస్థానజ్ఞలిరణ్ణులుమ్ అహఃకారాదికళిదోషదర్శనత్వేష్టజ్ఞిపిత్తు, తన్పైసన్ద
 త్తిలే భీతభీతనాన్బుడిపన్జి సవాసనమాక వవశీణ్ణు నివర్తిష్ఠికుమ్ మధ్యమపదనిష్ఠరాన శ్రీవైష్ణవర్ కలై క్కాణ్ణుపైశ్రి
 ల్, తన్నుడైయ వనధాన్బుదయజ్ఞలిరణ్ణుమ్ తగ్గుటాయ్ తీయతువిలకిరి నల్లతిల్ మూన్ఱి రక్షిన్ఱుమాన్తబన్ధుక్కులైకకొ
 ణ్డాప్పలే అత్యాదరమ్బన్జి నమకు నశీర్షిణ్ణాయానవర్ కలైన్ఱు నినైత్తుమ్. అడియిలే కరణక లేబరన్దలైత్తన్ద అవశీణ్ణు క్కొ
 ణ్ణు వ్యభిచరియావల్ నల్ వక్రి నడకున్బుడి శాస్త్రున్దలైక్కాట్టి అకృత్యకరణాదికళిల్ శిక్షిత్తు సర్వావస్థైయిలుమ్ తన్ను
 డైయ హితమేపార్తు ప్పీరుమీశ్వరనై అర్చాన్దలజ్జిలే కణ్ణళారకకొణ్డాల్, ఉత్పాదకనాయ్ విద్యాప్రదనాయ్ అపభేద
 వృత్తనాకాతపడి నియమిత్తు నడత్తిక్కొణ్ణుపోరుమ్. హితైషియాన పితావై క్కుణ్డాప్పలే సేహసాధ్వస వినయన్దలై యుడై
 యనాయ్కొకొ ణ్ణు నమకు హితపర నెన్ఱునినైత్తుమ్ అనాదికాలమ్ “అసన్నేవ” ఎన్నున్బుడి కిడన్దతనై భగవత్సన్బు
 న్దత్తైయటిపిత్తు సన్తావానాక్కి మేన్దేలుమ్ తన్నువదేశత్తాలే జ్ఞానవైరాగ్యభక్తికలైవిలైన్ఱు “*కైయ్యిఱు నియెన్ఱు భగ
 వద్విషయత్తై క్కాట్టిత్తురుమ్ మహిమాపకారకనాయ్ “ఉశీరే పుయిర్ క్కుయిరాయ్” ఎన్ఱుమ్ “ఉన్దన్దైయ్యిట్టిఱిన్దైయ
 శీరన్దైవెన్దైల్” ఎన్ఱుమ్ శొల్లన్బుడి గుణవిగ్రహజ్ఞళాలే తనకు ధారకభోగ్యనాయరుకు మాచార్యనై కణ్ణుకిరిలకొ
 మ్బుడికణ్డాల్, కణ్ణాన్బులైయిడుమ్ పెరుమ్మిశియ్ ధారకముమాయ్ భోగ్యముమానశోశీణ్ణు క్కుణ్డాప్పలే అత్యభినివే
 శత్తోడే యనుభవిత్తు నమక్కు ధారకభోగ్యవిషయమెన్ఱేనినైత్తుమ్. సాధ్యాన్తరనివృత్త్యాది సమన్తస్వభావసమ్పన్నతయా
 సమ్యక్ జ్ఞాన ప్రేమవానాయరుక్కుమ్ సచ్చిష్యనై కకొణ్డాల్, తనక్కానన్దావహమాన వభిమతవిషయత్తై కకొణ్డాప్పలే భగవ
 ద్దణానుసన్ధానదైయిర్ నామ్కొల్లికిఱ భగవన్దణన్దలై యాదరిత్తు కేట్వతమ అనుభాషిప్పతువిధ్దనావతామాకారజ్జినిలే
 నమక్కానన్దావహనెన్ఱునినైత్తుమ్. (అహఃకారార్థకామజ్ఞల్ మూన్ఱుమ్) ఇత్యాది ఇవైమూన్ఱిలుమ్ వైత్తుక్కొణ్ణు అహఃకా

ఆ-వ్యా.—అశ్రయశీయానవహక్తారమ్ స్వరూపవర్ధకరాయ్కొణ్ణు అనుకూలరానశ్రీవైష్ణవర్ కళో పక్కల్ స్వాధి కృపావ్యబుద్ధియాల్ వరుమ్ స్వనాశకరమాన వ నాదరత్తై ప్పిటప్పిక్కు-మెన్ఱు కరుక్కు-లైస్తుమ్; అనర్థకరమానవర్ధమ్ స్వరూప నాశకరమాయ్కొణ్ణుప్రతికూలరానసంసారికల్ పక్కల్ ఒరుయిడాక్తానైవచ్చప్పణ్ణు మాన్య నాశకరప్రావణ్యత్తై ప్పిటప్పిక్కు మెన్ఱు నడున్జియుమ్; అప్రాప్తవిషయకామమతకాకాల్ మేల్ విక్రి లుత్తైత్తుత్తళి పురుషిత్తుముఖమ్కాట్టామ లుపేక్షిక్కుమ్ వి ముఖస్త్రికల్ పక్కల్, ఇప్పడినమైయుపేక్షిత్తాకిలుమ్ కాలాలేన్ఱుర్నిత్తుముఖమ్ పార్వతైయ్య ప్పెటువోపేయెన్ఱుమ్ అపహస్యనిపి ధ్దాపేత్తైయైప్పిటప్పిక్కు మెన్ఱున్జియుమ్; ఇప్పడిఅదరణీయవిషయ త్తిలనాదరత్తైయుమ్ అనాదరణీయవిషయ త్తిలాదరత్తైయుమ్ ఉ పేత్తొవిషయ త్తిలపేత్తైయైయుమ్ ప్పిటప్పిక్కుమహక్తా రాదికళికొడు మైయైనైత్తుకుడల్ కులైన్ఱు; శమదమాద్యాత్మగుణజ్ఞల్ అ నాత్మగుణపూర్ణ రాననమ్మలు ముళ్ళవాత్మగుణజ్ఞలైయుమ్ కెడుత్తుబ్బల్లొతవనాత్మగుణజ్ఞలైయు మున్ఱొక్కు మనాత్మగుణపూర్ణ రా నపిటరాలుమ్ వరున్దియుమ్ పిటప్పిత్తుక్కుళ్ళవొణ్ణాతు; సకలత్మగుణసముర్పర్ణ నాననచార్యనుడై య నిర్దేతుకప్రసాదమడియాక

మూ.—అనుకూలర్ పక్కల్ అనాదరత్తైయుమ్ ప్రతికూలర్ పక్కల్ ప్రావణ్యత్తైయుమ్ ఉపే క్షిక్కు-మవర్ కళో పక్కల్ పేత్తైయైయుమ్ పిటప్పిక్కు మెన్ఱున్జి; ఆత్మగుణజ్ఞల్ నమ్మా లుమ్ పిటరాలుమ్ పిటప్పిత్తుక్కుళ్ళవొణ్ణాతు; సదాచార్య ప్రసాదమడియాక

జీ - వ్యా.—రమనుకూలర్ పక్కల్ అనాదరత్తైప్పిటప్పిక్కుమ్, అతావతు- శేషత్వత్తై తకసన్నిధియిల్ జీవికర్ వొట్టాతపడియిత్తై యహజ్కారత్తిక్ బలమిరుప్పతు, అహజ్కారియానవక “ననమేయమ్కథచ్చన” ఎన్ఱిరుక్కు-మతోక్రి య వారువిషయత్తిలుమ్ తనై తాక్కుకర్-విశైయానే, ఆకైయాల్ అహజ్కారమ్ మేలిడుమాకిల్ స్వరూపవర్ధకరాయ్కొణ్ణు అనుకూలరాయరున్ఱుమ్ శ్రీవైష్ణవర్ కళై కర్ణాల్ నమ్మడైయ శేషికళెన్ఱు తుడైనడున్జి యెన్ఱున్దిరున్ఱు ప్రణామాని పూర్వకమాకవనువర్తనజ్ఞలై ప్పణ్ణువొట్టాతే, తనై యవర్ కళిలధికనాకవాతల్ అవర్ కళై త్తమ్నొడుసమరాకవాతల్ బుద్ధిపణ్ణి యనాదరిత్తిరుక్కు-వ్బడిపణ్ణుమెన్ఱై; అర్థమ్ ప్రతికూలర్ పక్కల్ ప్రావణ్యత్తై ప్పిటప్పిక్కుమ్, అతావతు- ఆరై యాకిలుమ్ శెన్ఱునువర్తిత్తు ఒరుకాశు ప్పెన్ఱి తాయ్విడవేణుమెన్ఱున్నుడియిత్తై అర్థరాగమిరుక్కు వ్బడి, ఆకైయాలతు స్వరూ పనాశకత్వేన ప్రతికూలరాన సంసారికలైకర్ణాల్ వెరువి యోడిపోవ్క వేన్జియిరుక్కు, ఒరుకానైనచ్చి యవర్ కళోడే వురవుపణ్ణి యవర్ కళిరున్దవిడగ్గళితే పలకాలమ్ శెన్ఱువతు అవర్ కళైయణ్ణుత్తు విరున్దిడువతు అవర్ కళై గుణకీర్తనవ్బణ్ణు వతావ్బడి అవర్ కళై విషయత్తిల్ ప్రావణ్యత్తైయున్ఱొక్కు-మెన్ఱై; కామమ్ ఉపేక్షిక్కు-మవర్ కళో పక్కల్ పేత్తైయైప్పిట ప్పిక్కుమ్, “కావ్యతత్తికావః” ఎన్ఱిటపడియే కామశబ్దత్తాల్ విషయసమ్భాగనుఖత్తై వ్బొల్లుకిటతు, అతు- “శుశిపోమ్” ఇత్యాదిపడియే దారిద్ర్యవార్ధకాదికళడియాక తనై ముఖమ్బారామల్ తళి కర్-తపడైత్తు ఉపేత్తొవాదవ్బణ్ణుమ్ స్త్రీకల్ పక్కలిల్ “పట్టయర్ తామిక్కిప్పచ్చై వర్” ఎన్ఱిటపడియే అవర్ కళుపేత్తొవాదమ్ ముతలాననై తనై యే పున్దేశ్యమాకకొణ్ణు శెన్ఱువ్బడి విలక్షణర్ కేట్టాల్ శిరిక్కు-వ్బడియాన హేయాపేత్తైయైవిలైక్కు-మెన్ఱై; ఆకవిప్పడి అ హజ్కారాదికల్ మూన్ఱుమ్ స్వరూపవర్ధకరై యనాదరిక్కు-వ్బడియుమ్ స్వరూపనాశకరై యాదరిక్కు-వ్బడియుమ్ స్వ రూపనాశకతైయోడే యుపేక్షిక్కు-మాయరున్ఱు మవర్ కళై యపేక్షిక్కు-వ్బడియుమ్ పణ్ణుమెన్ఱు అవశిక్కి కొడుమైకళై యనుసన్ధిత్తు ఎకశైయ్యత్తేడుకిటతోవెన్ఱున్జి; (అర్థకామాభిమానజ్ఞల్ మూన్ఱుమ్) ఎన్ఱుపాఠమానాలుమ్ “గర్వోపభిమా నోహజ్కారః” ఎన్ఱిటపడియే అభిమానశబ్దత్తాల్ అహజ్కారత్తైవ్బొల్లుకిటతాకై యాల్ (అనుకూలర్ పక్కల్) ఇత్యాది యై నిత్యైనిత్యాయాకాల్ యథాయోగమ్కొణ్ణు కీర్తవ్చొన్నప్రకారత్తై యోజిక్కుకర్ డవతు; (ఆత్మగుణజ్ఞల్) ఇత్యా ది. శమదమాద్యాత్మగుణజ్ఞల్ అనాదికాలమహజ్కారాదికళుక్కు-విలైనిలమాయ్ అనాత్మగుణజ్ఞలై కూడు పూరిత్తుక్కు- ణ్ణు కర్తవరతన్త్రియారుక్కిట నమ్మడైయయత్తత్తాలుమ్, ఆత్మగుణోదయవిరోధికళాన వహజ్కారాదికళుక్కు వర్ధ కరాయ్ అనాత్మగుణపరిపూర్ణ రాయ్ కర్తవశ్యరాయరుక్కిటపిటరుడైయయత్తత్తాలుమ్ పిటప్పిత్తుక్కుళ్ళవొణ్ణాతు; ఆత్మగు ణజ్ఞళుకొల్లామ్ కళో కలమాయ్ అడియిలేతన్నుడైయ నిర్దేతుకకృపైయాలేనమైయన్జీకరి త్తరుళి నమ్మత్తాత్మగుణమున్ఱావ తెపోతోవెన్ఱు పలకాలుమ్ కరైవతు భగవానై యర్థిప్పతాయ్కొణ్ణుపోరుమ్ సదాచార్యనుడై య ప్రసాదమడియాకవరుకిట

ఆ-వ్యా.—ఇవనాత్మగుణపూర్ణ నా యుజ్జీవి త్తిడుకవెన్దిట జ్ఞానాదిగుణపూర్ణ భగవత్ప్రసాదతాతే వరుత్తనుటపి
 టకుమత్తనైయెన్దు నిశ్చలచిత్తనామ్ త్తణిన్దుమ్; కుళిత్తుణ్ణదున్దు పూశిప్పులత్తినుతర్దు త్తిరికైయాకిట వహజూరవి
 పయప్రావణ్య వర్ధకైయాన దేహయాత్రైయిల్, హేయమానవిన్ద దేహత్తుకుర ఇన్దైయేతు కెన్దు కడకగ నియాతవు
 పేత్తైయుమ్; సత్తుకుర భుక్ష శేర్న్దు సదాచార్య సేవైప్పణ్ణి తత్త్వార్థ శ్రవణవృణ్ణి తత్తదీయకైజుర్యతత్పరనామ్ సంసార
 నివృత్తిపూర్వక పాక్రివ్య దేశప్రాప్తిలభిష్వ తెప్పిత్తోవెన్దుమాత్తయాత్రైయిలనవరతాపేత్తైయుమ్; అన్ద పానీయఘృతక్షీర
 వస్త్రచన్దనకుసుతామ్బూలాది పాక్రితవస్తుకురళిల్ రాగతృష్ణావర్ధకైయాన భోగ్యతాబుద్ధియై నవాసననివృత్తియుమ్;
 ప్రాకృతవస్తుకురళా లుణ్ణామ్ దేహధారణమ్, “పరమాత్మాచసర్వేషామ్” ఎన్దన్దర్యామియాన. పరమాత్మావినుడైయ స
 మారాధనత్తి సమాప్తియాన ప్రసాదప్రతిపత్తి యెన్దిట బుద్ధివిశేషముమ్;—అన్ది కేర దేహధారణత్తిల్ పరమాత్మస
 మారాధనప్రతిపత్తి తత్సమాప్తిప్రతిపత్తి తత్తదీయప్రసాదప్రతిపత్తి ఎన్దిట పాకానుగుణబుద్ధివిశేషముమ్; ముముక్షువానత
 నకుర అర్థపుత్రదారవియోగాదియానక్షేపమ్; నిన్దైవళున్దానాల్ ఇతనుభవవినాశ్యమానప్రారబ్ధకర్మత్తి ఫలమ్ ఒన్దొన్దొక
 పాక్రిప్తిప్రతిబద్ధకమ్ కక్రియ ప్పెటానిన్దొమ్; ప్రాప్తికాలమణిత్తణితాక వారానిన్ద తెన్దైతల్ వరున్దిపిటకురమ్; ప్రీతియుమ్; స్వరూ
 పనాశకరగర్వ హేతువాన వివశ్రిణ్ణిబద్ధిక్కి అహజూరత్తై త్తలైశాయప్పణ్ణి సంసారత్తై యడియటుత్తు రక్షిక్కిట భగవ
 త్ప్రపైయిక్ ఫలమన్దొవి తెన్దైతల్ వరుత్తనుటప్పికురమ్ ప్రీతియుమ్;—అన్దియే భగవత్సమాశ్రయణమ్ పణ్ణిననమకుర

మూ.—వరుకిట భగవత్ప్రసాదతాతే పిటకుమత్తనైయెన్దు తుణిన్దు; దేహయాత్రైయిలుపే
 త్తైయుమ్ ఆత్మయాత్రైయిలపేత్తైయుమ్ పాక్రితవస్తుకురళిల్ భోగ్యతాబుద్ధినివృత్తియు
 మ్; దేహధారణమ్ పరమాత్మసమారాధనసమాప్తి ప్రసాదప్రతిపత్తి యెన్దిట బుద్ధివిశేషముమ్;
 తనక్కిరున్దేశమున్దానాల్ కర్మఫలమెన్దైతల్ కృపాఫలమెన్దైతల్ పిటకుర మప్రీతియుమ్;

జీ - వ్యా.—నమ్ముడైయవాత్మగుణోదయవిరోధి పాపక్షయమ్బుటకురప్పడి “* అమలజ్ఞానాకవిత్తికురమ్ భగవా
 నుడైయ పరిపూర్ణప్రసాదతాతేపిటకుమత్తనైయెన్దధ్యవసన్తు; (దేహయాత్రైయిలుపేత్తై, యావతు) - దేహరక్షణార్థ
 మాన వ్యాపారత్తిల్ విరుప్పమశ్రియికై; (ఆత్మయాత్రైయిలుపేత్తై, యావతు) - శేషత్వమేవడివానవాత్మాపుకుర
 ధారకాదికళాన గుణానుభవకైజుర్యప్రవృత్తియిల్ పెశ్రివశవాల్ తృప్తనాయితే మే మేలుమానైప్పడుకై; (పాక్రి
 కృతవస్తుకురళిల్ భోగ్యతాబుద్ధినివృత్తి, యావతు) - అశనాచ్ఛాదనజ్ఞకురలుప్పాన పాక్రితవదార్థజ్ఞలిలాదరత్తుక; డి
 యాన భోగ్యత్వబుద్ధివిరుకై; (దేహధారణమ్) ఇత్యాది. అతావతు అన్దపాక్రితవస్తుకురళిల్ దేహమ్ ధరికైకుర
 త్తక్రమశవుణ్ణుకై; పరమాత్మావానసర్వేశ్వరనుడైయ సమారాధనత్తి సమాప్తిరూపైయాన ప్రసాదప్రతిపత్తి యె
 న్దిట బుద్ధివిశేషముమై;—అన్ది కేర (పరమాత్మసమారాధనసమాప్తి) ఎన్దిటబుద్ధివిశేషముమ్, (తత్ప్రసాదప్రతిపత్తి
 యెన్దిటబుద్ధివిశేషముమ్) ఎన్దవుమామ్; (తనకుర) ఇత్యాది. అతావతు ముముక్షువాన్ ప్రపన్ననానాలుమ్ పాక్రిబ్ధశరీర
 మిరున్దు మశవుమ్ తాపత్రయమ్ వరుకై తవిరాతిత్తే, ఆకైయాతే ఇశ్వరీరత్తోడే యిరుక్కిట తనక్కు తాపత్రయజ్ఞళి లేతేను మొ
 రుక్షేశమున్దానాల్ ఇతు అనుభవవినాశ్యమాన పాక్రిబ్ధకర్మఫలమన్దొ, ఏవమ్ముతకర్మజ్ఞ భుక్త్యై కక్రియుమశవన్దొ, ఇశ్వరీ
 రత్తోడనమ్మై యెమ్మెరుమాన్ వైక్కిటతు పాక్రిప్తిప్రతిబద్ధకజ్ఞళిలేయొన్దొకిలుమ్. కక్రియ ప్పెశ్రిన్ద్ర మేయెన్దిటవనుసన్ధానతాతే
 యాతల్, దుర్వాసనైయాతే యివుడమైప్పిడవికైయామల్ పాక్రితవదార్థజ్ఞలై యుజ్జీవిత్తుక్కిణ్ణు సంసారత్తుక్కుళ్ళే
 పారున్దిరుక్కిటనమ్మై దుఃఖదర్శనత్తైప్పణ్ణివిత్తు ఇతిల్ పశ్రిలుత్తుక్కిణ్ణుపోకనినైక్కిట సర్వేశ్వరనుడై యక్పపైయిక్ ఫలమన్దొ
 ఇతెన్దిట వనుసన్ధానతాతే యాతలున్దొకకగడవ ప్రీతియుమైపూర్వాఘమ్ ఉత్తరాఘమ్ ప్రారబ్ధఖణ్ణమ్ ఎన్దొజుక్కిక్కిట
 ముక్కు వర్తమానశరీరత్తి లనుభావ్యకర్మమిత్తనైయుజ్జళికైయరితన్ది తేకర్మఫలమానదుఃఖపరమ్మరైకలైయనుభవియా
 నిన్దాలు మిడ్డేహత్తైవిడవెన్దొ లిశైయాతవివనై, నిద్దుఃఖనాక్కి వైప్పమాకిల్ ఇశ్వరీరత్తోడే నెడున్దాలమిరుక్కి విచ్చిత్తల్ ఇ
 న్ద మొరుశరీరమత్తనైయిచ్చిత్తల్ శైయ్యమాకైయాలిశ్వరీరత్తుకురళ్యకర్మమనుభవితేయిరుక్కికగడవ నెన్ది తేవైక్కిటతు;

ఆ. వ్యా.—కేడువరువలే యెన్న తలైయిలే కుత్తయేటిదాతపడి ఇతుక్కుడియాక ననువే వొరుకర్తముణ్ణాక పె
 తిర్రామేయెన్నును కర్మఫలప్రీతియెన్నుమ్; కర్మఫలబుద్ధియిల్ శరీరావసానత్తశవుమ్ ప్రారబ్ధకర్మమునువర్తిక్కు మెన్నునినైపు
 కృపాఫలబుద్ధియిల్ భగవత్సమాశ్రయణవేలైయిలే సర్వకర్మముమ్ సశిక్కుమ్, తదిచ్చాహేతుకశరీరవాసనాదోషజ్జలై శమి
 ప్పిక్కుమ్ క్లేశతైయుణ్ణాక్కు కై కృపాఫలమెన్నుమ్ నినైపు; ప్రపన్నత్వానుగుణమానద్వయానుసన్ధానాదిసాధ్యాన్తర్గతస్వాను
 స్థానత్తిల్ మోక్షసాధనత్వబుద్ధియిల్ సవాసననివృత్తియుమ్; వ్యావృత్తజ్ఞానభక్తివైరాగ్యజ్ఞానాల్ విలక్షణరానపూర్వాచా
 ర్యతత్పద్యశరుడైయ నిర్మలచరమ జ్ఞానానుస్థానజ్గళిల్ నిరన్తరముణ్ణామ్ నిత్యవాజ్ఞైయుమ్; జగద్రూపమాన పుకన్దరుళినని
 లజ్గళిల్ పరమపదాదికళి లతేశయి త్తవాదరాతిశయముమ్; అవ్యుక్తన్దరుళిననిలజ్గళిల్ విరుమ్బుమ్ తత్తదీయవిషయత్తిల్ సామ
 మార్యనిబన్ధనముజ్గళాశాసనముమ్; తదితరహేయవిషయజ్గళిల్ దోషభూయస్త్వా ప్రాప్తత్వహేతుక జుగుప్పూరూపైయాన
 వరువియుమ్; ఇతరవిషయసక్తిహేతువాన దేహస్థితి అడిచ్చుట్టు ప్రాప్యవిశమ్బాసహత్వజ్జైయు తుడిత్తుక్కుమ్ ప్పిడుకిట
 వార్తియుమ్; తత్తదీయవిషయత్తిల్ నీచోక్తివినయాజ్ఞలికళాల్ అనువర్తిక్కుమ్ నువర్తనత్తై ప్రాకృతర్పకకల్ మఱన్దు
 మ్ శెయ్యమైయాకిట అనువర్తనాస్థితినియతియుమ్; శిష్టగర్హిత విమ్బాది నిషిద్ధపదార్థనిరక్షణమృణ్ణాతే ప్రాకృతస్పృహ
 దృప్తజ్జలైస్పర్శియాతే తత్తదీయప్రసాదమల్లతు స్వీకరియాతే పోరుకైయాకిట పరిశుద్ధాహారత్తిల్ అవశ్య నియతియుమ్;
 జ్ఞానానుస్థానవర్ధకత్వేన అనుకూల రానవైష్ణవర్కళుడక అకన్తిల్ శెయ్వతెన్నెన్ద్రవనైప్పిటన్దు నిరన్తరసహవాసముమ్;

మూ.—స్వానుస్థానత్తిల్ సాధనత్వబుద్ధినివృత్తియుమ్, విలక్షణరుడైయ జ్ఞానానుస్థానజ్గళిల్ వాజ్ఞైయుమ్,
 ఉకన్దరుళిననిలజ్గళి లాదరాతిశయముమ్, మజ్గళాశాసనముమ్, ఇతరవిషయజ్గళి లగువియుమ్,
 ఆర్తియుమ్, అనువర్తననియతియుమ్, ఆహారనియతియుమ్, అనుకూలసహవాసముమ్,

జీ - వ్యా.—అనప్పిచ్చునుశీలజ్ఞాన కర్మజ్ఞ లేల్లామ్ కళితతు సంసారన్దిన్దు మివనైకగడుక త్తిరువడికళిలే శేర్తిక్కు
 ళ్ళుకైయిలుణ్ణాన కృపైయా లేయానాప్పోలే, ఇన్ద్రనైయుజ్గళియానుల్ వైత్తుమ్ కృపైయా లేయితే; అనాదికాలమ్ పరి
 గ్రహిత్తశరీరమ్ తోలుమునుభవిత్తముఖమ్ భగవన్నిగ్రహఫలమ్, ఇతవననుగ్రహఫలమ్ “యస్యానుగ్రహమిచ్చామితస్య విత్తం
 హరామ్యహమ్” ఎన్ద్రానితే; ఆకైయా లే యిత్తై (కృపాఫలమ్) ఎన్దిటతు. (స్వానుస్థానత్తిల్ సాధనత్వబుద్ధినివృత్తి, యావతు)-
 ప్రపన్ననాన తన్నుడైయ వధికారానుగుణమాక వనుష్ఠిత్తున్ద్రై పోరుమ్ నల్లాముకున్ద్రై ప్పిఠ్ఠిక్కుమ్ సాధనమాక నినైయా
 తొళికై; (విలక్షణరుడైయ జ్ఞానానుస్థానజ్గళిల్ వాజ్ఞైయుమ్). “నాట్రోడియల్ వొళిన్దు నారణనై నన్జ్జియరుకై
 యాలే, నిర్మలజ్ఞానభక్తికరాయుక్కుమ్ విలక్షణరాన పూర్వర్కళుడైయ విలక్షణమాన వన్దజ్ఞానముమ్ అనుస్థానముమ్
 ననుకున్ద్రాక వేణు మెన్నుమాతై; (ఉకన్దరుళిననిలజ్గళి లాదరాతిశయ, మావతు) - “తానుకన్దడార్” ఎన్దిటపడియే సర్వేశ్వ
 రనుకన్దు వర్తిక్కిట దివ్యదేశజ్గళెన్నాల్ “కణ్ణియూరరజ్గళమ్; మెయ్యమ్ కచ్చిప్పేర్ మలై యెన్ను మణ్ణినార్” ఎన్దిటపడియే మన
 స్సుక్లేమణ్ణివిక్కుడి మేమేలుమ్ పెరుకిట వాదరమ్ (మజ్గళాశాసన, మావతు) అవోద్దివ్యదేశజ్గళెమిరుమ్మివ వర్తిక్కిట వవనుడై
 య సామమార్యత్తైయుమ్ వాశియటిన్దు నోక్కుమ్ పరివ రిల్లా మైయైయుమ్, ప్రతికూలవర్గజ్గళి నతిశయత్తైయుమ్ నినైల్దేన్ది,
 ఎన్ శెయ్యత్తేమకిట తెన్దు వయితెరిన్దు ఇరవుచ్చుకలుమ్ తిరుప్పల్లాన్దు పాడుకై; (ఇతరవిషయజ్గళిలరుచి, యావతు) - భగ
 వద్వ్యతిరక్తజ్గళాన హేయవిషయజ్గళిల్ దోషదర్శనాదికళాల్ పరుప్పమనీరీరుకై; (ఆర్తి, యావతు) - ఇతరవిషయ
 పాపాణ్యహేతువాన వివృడమోడే “ఇరుళ్ తరుమాజ్జాల త్తిలిరుక్కిట వితి లడికొలిప్పాలుమ్ పాప్యవైలక్షణ్యదర్శ
 నత్తావన్ద పాప్తివిశమ్బాసహత్వత్తాలుమ్ పడుమ్ క్లేశమ్; (అనువర్తననియతి యావతు) - భగవద్భాగవతవిషయజ్గళిల్
 స్వశేషత్వానుగుణమాక నీచోక్తివనృత్తికళాల్ పణ్ణుమునువర్తనత్తై పాక్రతవిషయజ్గళిల్ మఱన్దుమ్ శెయ్యతొళికై;
 (ఆహారనియతి, యావతు) - జాత్యాశ్రయనిమిత్తాదుజ్గళాయ సర్వేశ్వరనుడైయవుమ్ తదీయరుడైయవుమ్ ప్రసాదజ్గళాన
 వస్తుక్కులైయే ఆహారమాకన్ద్రై ళ్ళుమతొళియ, తదితరజ్గళానవైకొళ్ళుక్కుడవోషల్లో మెన్దిరుకై; (అనుకూలసహవాస, మా
 వతు) - స్వసంసర్గత్తై జ్ఞానాదికలైవర్ధిప్పియానిలుమ్ మనుకూలరానవర్ కళుడనే క్షణకాలముమ్మిరియా లేకూడివ ర్తికై.

శ్రీవచనభూషణ ద్వితీయ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానజల్. ప్రపన్నదినచర్యై.

ఆ-వ్యా.—జ్ఞానానుష్ఠాననాశక త్వేనప్రతికూలరాన సంసారికభోడుజ్ఞానదుస్సహతుణ సహవాసత్తి సహాసన
నివృత్తియమ్; జ్ఞానానుష్ఠానపరిపూర్ణ నాన సదాచార్యనుడైయ వప్రతిహతనిరంతరప్రసాదత్తా లే తుణమ్ తోటుమ్కొమ్ముస్తుప
ట్టువర్ధికుమ్ వృద్ధియాచార్యనువర్తనవృద్ధిక్కొమ్ము నాల్ తోటుమ్మొరకక డవన్.

జనన్యాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

మూ.—ప్రతికూలసహవాసనివృత్తియమ్, సదాచార్యప్ర
సాదత్తా లే వర్ధికుమ్ వృద్ధి పణ్ణిక్కొమ్ముపోరకక డవన్.

పిల్లైలోకాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

జీ-వ్యా.—(ప్రతికూలసహవాసనివృత్తి, యావతు) - స్వసంసర్గత్తా లే జ్ఞానానుష్ఠానజలై నశిప్పియానిటుమ్ ప్రతి
కూలరానవర్ కళుడన్ తుణకాలముమ్ కూడివర్తియాతోళికై; ఇట్లుచ్చొన్నవనుకూలరుమ్ ప్రతికూలరు మిన్నా రెన్నుమిడమ్ మే
లేతామేయరుళిచ్చెయ్యకక డవరితే. (సదాచార్యప్రసాదత్తా లే వర్ధికుమ్ వృద్ధిపణ్ణిక్కొమ్ముపోరకక డవన్) అతావతు కీళ్ చొచ్చ
న్నపిన్నైయి త్తనైయుమ్ జ్ఞానానుష్ఠానపరిపూర్ణ నాన సదాచార్యనుడైయ సర్వవృద్ధిళావహమానప్రసాదత్తా లే; తన్నడైయే
మెన్ మేలు మభివృద్ధమావృద్ధి శేయ్తుక్కొమ్ము పోరకక డవనెన్దపడి. సదాచార్యప్రసాదత్తా లే వర్ధికుమ్ వృద్ధి ఇవన్ పణ్ణి
క్కొమ్ముపోరుకై యావతు- తత్ప్రసాదకజ్జలైచ్చెయ్తుక్కొమ్ముపోరుకై; తత్ప్రసాదకజ్జళావన - ఇతినుడైయ పుపపాదనన్ద
లత్తిలరుళిచ్చెయ్కిటవై. (పోరకక డవన్) ఎన్దు విధిరూ పేణవరుళిచ్చెయ్తతుఇతినుడైయవవశ్యానుష్ఠేయత్వమ్తోళికైక్కాక.

జీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

శ్రీ మ తే రా మా ను జా య న మః.

ఆ వ్యా.—౧. ఆక స్వరూపనాశకవర్ధకవిరోధివిషయ బుద్ధివిశేషముమ్, స్వగుణోత్పాదకబుద్ధి పూర్వకత్యాజ్యో పాదేయవిశేషముమ్, అభివృద్ధిమాన్యుడివ ర్తికకర్తృ డవనెట్లు ప్రపన్నదినచర్యాను సద్ధానానుష్ఠాన ప్రకారవిశేష తైవిధిత్వ, అతిలుద్దేశి త్తవధికారావశ్యాపేక్షిత మల్లభాషాసనాదిత్రయ త్తిల్ ముద్దర మల్ల భాషాసనత్తై వివరి త్తరుఘ్నితార్ మేల్ (మల్ల భాషాసనమ్) ఇత్యాదియాల్. “మల్లభాషానాన్యుమల్లభమామ్ అమల్లభప్రతిభటనాన సర్వరక్షకమకుర, తన్నమల్లభమ్ తాకా పోకిరికొక్కమాట్లాత వశ క్తరక్ష్యభూతా అభినవమల్ల భత్తై ఆ శాసనమృణ్మితై, తదేకరక్ష్యత్వమే వేషమానస్వరూపత్వ ఘ్న తద్విపర్యయకరణమ్ విరుద్ధమన్తోనెట్లు శబ్దిత్వ, పరిహరికిరితార్ మేల్ (జ్ఞానదశైయిల్) ఇత్యాదియాల్. అవ నేనమకుర రక్షక నామవను కేర రక్ష్యభూతనెట్లు ధాత్వధానుసద్ధానమృణ్మితి స్వరూపజ్ఞానదశైయిల్, పారతన్త్ర్యస్వాతన్త్ర్యాను రూపమాన నిరుపాధికరక్ష్యరక్షకభావమ్, పరతన్త్ర్యస్వతన్త్ర్యవస్తుకర్తృకీతి తక్కప్పిలే మాతాడామల్ చలనమశ్రితికిర డకురమ్. భగవత్సేవార్థసాకుమార్య దర్శనానుసద్ధాన జనితప్రేమకలుషితచి త్తనాయ్ అస్థానేభయశజైరపుణ్మితి చరమ పదార్థానుసద్ధానమాకిట ప్రేమదశైయిల్, పరతన్త్ర్యరక్ష్యవస్తువిస్మకలిలే రక్షకభావముమ్ స్వతన్త్ర్యరక్షక వస్తువిస్మకలి లే రక్ష్యభావముమాయ్, తదుభయభావముమ్ తట్టుమాటి మీట్చియిన్మికిర డకురమ్.

౩. ఇంద్రశాద్వయహేతువాన వనుసద్ధానభేదమ్ రక్ష్యరక్షకభావ విపర్యయహేతు వె ణ్మక్తార్థత్వైస్పష్టికరికిరితార్ మేల్ (అవకాస్వరూపత్తై) ఇత్యాదియాల్. సర్వశక్తియామ్ సర్వరక్షకనానవనుడైయ సాధారణరూపత్తై, ధాత్వర్థజ్ఞానమృణ్మి త్తై తదేకమనావాయనుసద్ధిత్తాల్, రక్షిత్కైయిల్ శక్తనుమాయ్ ప్రాప్తనుమానవనై అనిష్టనివారకమాయ్కారుమకడ కాకక్ష్మాణ్మి, స్వరక్షణత్తి లశక్తనుమాయప్రాప్తనుమాయ్ తదేకరక్ష్యమానతనై స్వరక్షణాన్వయ గర్భస్పర్శమటనోకురమ్;

మూ.—౧. మల్లభాషాసనమ్ స్వరూపవిరుద్ధమన్మో వెన్నిల్; జ్ఞానదశైయిల్ రక్ష్యరక్ష కభావమ్ తక్కప్పిలేకడకురమ్; ప్రేమదశైయిల్ తట్టుమాటికిర డకురమ్.

౩ అవకాస్వరూప తైయనుసద్ధిత్తాల్ అవనైకకర్తృకాకక్ష్మాణ్మితనై నొకురమ్;

జీ-వ్యా.—౧. ఇంద్ర దినచర్యైయిల్ శోన్నవశ్రితి వివరికర్తృవేణ్మమవశ్రిణ్మ వివరిప్పతాక తిరువుళ్ళవ్బుశ్రితి, ప్రభ మత్తిల్ మల్లభాషాసనత్తై వివరి త్తరుఘ్నితార్ (మల్లభాషాసనమ్) ఎన్మతుడగ్గి. “హేయప్రత్యేకనాయ్ కల్యాణైకతాన నాయ్ స్వేతరసకలరక్షకనాయితే సర్వేశ్వరనిరుప్పతు; ఇప్పడియిరుక్కిరజవనైకొరణ్మ తనకురణ్మనవమల్లభగ్గైరేప్పొక్కిర ఇల్లాతమల్లభగ్గైయిన్మొక్కిరొక్కొక్కడవ తద్రక్ష్యభూతనాన వివక, తనకురక్షకనానవనుకుర తాకమల్లభగ్గైయియాశా సిక్తై తదేకరక్ష్యత్వరూపమాన స్వరూపత్వకుర విరుద్ధమన్తోవనిటశజైరయై యనువదికిరితార్, (మల్లభాషాసనమ్ స్వరూ పవిరుద్ధమన్తోవెన్నిల్) ఎన్మ. అత్తైపరిహరికిరితార్, (జ్ఞానదశైయిల్) ఎన్మతుడగ్గి. (జ్ఞానదశై, యావతు) సర్వేశ్వరనే రక్షకనాకవుమ్ తానవనుకుర రక్ష్యభూతనాకవుమ్ ప్రణవ త్తిల్ శొల్లుకిటపడియే తెలియకరణ్మనుసద్ధి తిరుకురమ్దశై; అందదశై యిల్ “కలైవాయ్తున్మకలైయొత్తోవామ్” ఇత్యాదిప్పడియే తన్నుడైయ వనిష్టనివృత్త్యాదికళు కువనే కడవనెన్మిరు కైయాల్, రక్ష్యరక్షకభావమ్ తనైకకర్తృత్తైవాశ్రయత్తిలేకడకురమ్. (ప్రేమదశై, యావతు) సర్వేశ్వరనుడైయసాన్వర్య సాకుమార్యగ్గైయనుసద్ధిత్తు ఇవ్విషయత్తుక్తృవరుకిటతోవెన్మ అస్థానేభయశజైరపుణ్మి, అవకాస్వరూప తైయనుసద్ధికర్తృ మరన్మి కేర నెన్మమరుకిటపడియానదశై; అందదశైయిల్ ఈశ్వరనైరక్షికకర్తృవత్తి త్తమమాటుకైయాల్ ఈశ్వరస్మకలి లే రక్ష్యభావముమ్ చేతనస్మకలి లే రక్షకభావముమాయ్, తనకర్తృత్తైవాశ్రయత్తిలన్మి కేరమాతాడికిర డకురమ్మెన్మపడి.

౩. ఉక్తార్థత్తై విశదీకరికిరితార్, (అవకాస్వరూపత్తై) ఎన్మతుడగ్గి. అతావతు ప్రథమాక్షర త్తిల్ శొల్లుకిటపడియే సర్వజ్ఞ నాయ్ సర్వశక్తియామ్ సర్వరక్షక నాన వనుడైయ స్వరూపతైయనుసద్ధిత్తాల్, అవనైతనకరనిష్టనివారకనాకక్ష్మాణ్మి

ఆ-వ్యా.—అనుభావ్యమానవనుడై య పేశపీశకుఁబుడియాన విగ్రహసౌకుమార్యతై, నారాయణపదార్థజ్ఞాన మ్బుజన్తు తదేకాగ్రచిత్తనాయనుసన్నితాల్, సర్వశక్తిత్వతైమజన్తు ఇవ్వస్తువుకొన్న తీర్థువరుకిఱతో వెన్టు వయిలుపిడికుఁమ్ ప్రేమాన్ధనానతనై అత్తలైయిలముళ్ళశమ్ స్ఫుర్పియామల్ సొకుఁమ్ కడకాకకొఱ్ణు, సర్వశక్తిత్వాదికలైమత్తొకుఁమ్ సౌకుమార్యాతి శయముడైయవననై నిరన్తరముళ్ళశాశాసనమృణ్ణి కణ్ణెచ్చిల్ వారాతపడిసొకుఁమ్. ఆకలవశస్స రూపగుణానుసన్ధానమ్ తకస్సరూపతైయథావాకప్పణ్ణుమ్; రూపగుణానుసన్ధానమ్ తకస్సరూపతైమాతాడప్పణ్ణుమెన్టవడి.

౪. ఇప్పడిరక్షకనుడైయ శక్తివిశేషతైమజన్తు మళ్ళశాశాసనమృణ్ణి కణ్ణెచ్చిడిముణ్ణోవెన్న, చక్రవర్తితుడకఁమా నార్ పకఁలితే అనుష్ఠానశేషమాక క్షాణలామెన్దితార్, (ఇవ్వర్థమ్) ఇత్యాదియాల్. రక్షకనుడైయ సౌకుమార్యమ్ సర్వశక్తిత్వాదికలైమజన్తు మళ్ళశాశాసనత్తిలే మూట్టుమెన్నుమివ్వర్థమ్, “క్షుత్రరోహత్ప్రశాన్తస్త్వమ్ బ్రాహ్మణశ్చ మహాయశాః బాలానామ్మమపుత్రాణామభయమ్దాతుమర్హసి” ఎన్టు తాటకాతాటకేయ నిరసనమృణ్ణిన తోల్ వలియై మజన్తు పెరుమాళ్ళుడైయబాల్యమర్బలత్వజ్జలైకాట్టి రక్షిక్కువేణుమెన్టు పల్ కాట్టి పరశురామనైశరణమ్బుకఁ దశరథచక్ర వర్తిపకఁలిలుమ్; “ఇయంసీతామమనుతా సహధర్మచరితవః ప్రతీచ్ఛపైనామ్భద్రదై పాణిమ్గృణ్ణిష్వపాణినా” ఎన్టు పెరు మాళ్ విల్లలుత్తునిన్ట వీరప్పాడు కణ్ణిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ఆభిజాత్యాదివీరుడైయవివల్లైకైక్కిణ్ణురుళుమెన్న లజ్జిత్తునిటిఱ అ నిలైళ్ళు కణ్ణెచ్చిల్ వారామల్ కాప్పిట్ట శ్రీజనకచక్రవర్తిపకఁలిలుమ్; “పతిసమ్మానితాసీతా భర్తారమసి తేక్షణః। ఆద్వారమను వవ్రాజ మళ్ళశాన్యభిదధుషీ” ఎన్టు పెరుమాళ్ ధనుర్బుజమృణ్ణినసామర్థ్యమ్ కణ్ణిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, తిరువభిషేకార్థమాన మూ.—సౌకుమార్యతై యనుసన్నితాల్ తనై ఎక్కడకాకకొణ్ణవనై సొకుఁమ్.

౪. ఇవ్వర్థమ్ చక్రవర్తి శ్రీజనకరాజః తిరుమకల్

జీ-వ్యా.—అజ్ఞానాయశక్తనాయప్రాప్తనాన తనై ఎరక్షిత్తుక్కుళుమ్. పేశపీశకుఁబుడియాన వవనుడైయసౌకుమార్యతై యనుసన్నితాల్, అవనుడైయసర్వశక్తిత్వాదికలైమజన్తు కుళిచ్చరకాకఁనినైత్తు, తనై ఎరక్షకనాక కొణ్ణు మళ్ళశాశాసనమృణ్ణి యవనై రక్షిక్కు మెన్టై. ఇవిడత్తిల్ సౌందర్యమశొల్లి శ్రీదీప్తయేయాకిలుమ్ అతువుమ్మళ్ళశాశాసనహేతువాడై యాలుమ్ మేలేశొల్లుకైయాలుమ్, సౌకుమార్యమితుకుఁముపలక్షణమ్.

౪ ఇప్పడిసౌకుమార్యాదికలైక్కణ్ణుకలగ్గి రక్షకనానవవనుడైయ శక్తివైభవతైమజన్తు, తానవనై రక్షిక్కు మెన్ది అవివ్వర్థ మెక్లేకాణలామెన్నుమపేత్తైయిలే, ఇతుశిష్టాచారసిద్ధమెన్ను మిడమ్కాట్టుకితార్ మేల్, (ఇవ్వర్థమ్) ఎన్టుతుడగ్గి. చక్రవర్తి, పెరుమాళ్ పిరాట్టియై తిరుమణమ్పుణర్ న్దు మీణ్ణెమ్మనైత్తుళానిఱ, పరశురామన్ వన్టు తోశ్రీదీన వళవిలే తాట కాతాటకేయ నిరసనమృణ్ణిలే ఇవరుడైయ శక్తివైభవతై వ్యక్తమాకవటిన్దిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, ఇవరుడైయబాల్యతై యుమ్ సౌకుమార్యతైయమేపార్తు ఎన్నాకప్పకుకిఱతోవెన్టు భీతనాయ్, తామున్నేవోడిచ్చెన్టు “క్షుత్రరోహత్ప్రశాన్తస్త్వమ్ బ్రాహ్మణశ్చ మహాయశాః బాలానామ్మమపుత్రాణామభయమ్దాతుమర్హసి” ఎన్టుశరణమ్బుకుఁ పిన్నైయు మహా పెరుమాళ్ మేలేయడర్ న్దు శెల్లుకిఱపడియెక్కణ్ణు నిమ్పొణనాయ్ నిన్టు, “గతోరామ ఇతిశ్రుత్వా హృష్టః ప్రముదితోనృపః। పునర్దాతమేతదామే నే సుతానాత్మానమేవచ” ఎన్దిలపడియేలవన్దో శ్రీమీణ్ణుపోనా నెన్టు కేట్టిసిన్టు తానుమ్ పిల్వైకళుమ్మలుపి అవిపిలన్దారాక నిన్నైరున్దానియో శ్రీజనకరాజః తిరుమకల్, తలైనీర్పాట్టిలే ఇవరుడైయవైభవమెన్టు మటియుమవళాయిరు కుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, తిరువభిషేకమ్మణ్ణుకై కాక వలజ్జుతదివ్యగాత్రరాయ్కొణ్ణు చక్రవర్తిమాళికై కెళున్దురుళుకిఱ పోతు, ఇవరక్కిలేతోశ్రీమతితుక్కణ్ణవరుకిఱతోవెన్టు ప్రేమత్తా లేకలగ్గి, “పతిసమ్మానితాసీతా భర్తారమసి తేక్షణః। ఆద్వారమనువవ్రాజ మళ్ళశాన్యభిదధుషీ” ఎన్టుతిరువాళలళవుమ్ తాముళ్ళశాశాసనమృణ్ణిక్కొణ్ణు పిణ్ణెన్టు, “పూర్వామదిశంవజ్రధ రోదక్షిణామ్పాతు తేయమః। పరుణఃపశ్చిమామాశామ్ ధనదన్తూత్తరామదిశమ్” ఎన్టు దిక్పాలకర్ కలై యివరుగ రక్షకరాక వ పేక్షిత్తాళితే; (శ్రీజనకరాజః) ఎన్టుమ్ (తిరుమకల్) ఎన్టుమ్ పిరిత్తుచ్చొల్లవుమామ్. అప్పేత్తెక్కు శ్రీజనకరాజః, మహేశ్వరధనుర్బుజత్తలే పెరుమాళ్ళుడైయ శక్తివైభవతైక్కణ్ణిరుక్కచ్చెయ్ తేయుమ్, “ఇయంసీతామమనుతా సహధర్మచరితవః

ఆ - వ్యా.—విశ్రీతవేషత్తుడ౯ చక్రవర్తిపకర-లెఱువరుళుకిటపోతు తిరువాళలశవుమ్ శెన్పు, త౯కణ్ణొళియా లే కరి పూళికొమ్మిట్టు మళ్ళళాశాసనమ్బుణ్ణిన శ్రీజనకరాజ౯ తిరుమకల్ పకర-లిలుమ్; “విశ్వామిత్రస్తుబ్రహ్మర్షి ర్హుజ్ఞారేణాభి భర్త్యతామ్ | స్వస్తిరాఘవయోరస్తు జయశ్చైవాభ్యభాషత” ఎన్టు పెరుమాళ్ శక్తిమా నెన్టుణ్ణుకొమ్మిట్టు పోకచ్చెయ్ తేయుమ్, అడర్తుకొమ్మిట్టువరుకిట తాటకైయెకొమ్మిట్టు భీతనాయ్ అవలై హతాతర-రిత్తు నిలత్తెక్కిళ్ళి పెరుమాళ్ తిరు నె శ్రీనియిలేయభినున్రిత్తు రత్తైయిట్టు ఆశీర్వాదిత్తవిశ్వామిత్ర౯పకర-లిలుమ్; “తేతంసోమమివోద్యస్తమ్ దృష్ట్వావైధర్మచారి ణః | మళ్ళళానిప్రయుజ్ఞానాః ప్రత్యగృష్ణ౯దృఢవ్రతాః” ఎన్టు పెరుమాళ్ వీరప్పా డటిన్దిరుకర-చ్చెయ్ తేయుమ్, దుష్టరాక్ష సర్కల్ వర్తికొమ్మిట్టుకాట్టిలే కాన్రివిట్టిరుకర-యెఱువరుళుకిటవళికైకొమ్మిట్టు మళ్ళళాశాసనమ్బుణ్ణొని వైతిర కొమ్మిట్టు శ్రీదణ్ణకా రణ్యవాసికళాన ఋషికల్ పకర-లిలుమ్; “ఆయతాశ్చ సువృత్తాశ్చ బాహవఃపరిఘోషమాః | సర్వభూషణభూషార్థాః కిసు ర్ధంసవిభూషితాః” ఎన్టు పెరుమాళ్ తిరుత్తోళ్ మిడుమర-కాణానిట-చ్చెయ్ తేయుమ్, అట్రైకర-ణ్ణేణ్ణి ఇత్తిరుత్తోళ్ కలై సర్వాభరణ్యలైయుమిట్టుమత్తైయామల్ కణ్ణేచ్చిల్ వడవెళియిట్టు కారణమెన్నెన్టు వయిటుపిడిత్త తిరువడి వకర-లిలుమ్;

మూ.—విశ్వామిత్ర౯ శ్రీదణ్ణకారణ్యవాసికళానఋషికల్ తిరువడి

జీ-వ్యా.—ప్రతీచ్ఛచై నామ్బుద్రన్తే పాణిమ్గృష్ణిష్టపాణినా” ఎన్టు ఆభిజాత్యాదికళాల్ వీరుడైయళాన వివలై కైకొమ్మిట్టురుళుమెన్టు కాట్టికొమ్మిట్టుకొమ్మిట్టువళవిలే, ఇవరుడై యవళికైయుమ్ సాకుమార్యత్తైయుమ్ కణ్ణకలన్ణి ఇచ్చేర్రికొరుతీ ఙ్గువారాతొళియవేణుమెన్టు “భద్రన్తే” ఎన్టుమళ్ళళాశాసనమ్బుణ్ణినానెన్టే; విశ్వామిత్ర౯, తన్నుడైయ అధ్వరతాణార్థ మాక పెరుమాళైయణ్ణుకొమ్మిట్టుపోరుకిటపోతు, నమవేతాటకై పెరియనార్పరవత్తోడే యాక్రమిత్తుకొమ్మిట్టువరుకిటవడియె కర-ణ్ణు, “అహంవేద్మినుహాత్మానమ్ రామంసత్యపరాక్రమమ్” ఎన్నిటపడియే పెరుమాళుడైయ శక్తివైభవత్తైయటిన్దిరు కర-చ్చెయ్ తేయుమ్ సాకుమార్యత్తైప్పార్తు కర-లన్ణి, “విశ్వామిత్రస్తుబ్రహ్మర్షి ర్హుజ్ఞారేణాభిభర్త్యతామ్ | స్వస్తిరాఘవ యోరస్తు జయశ్చైవాభ్యభాషత” ఎన్నిటపడియే తామన్నేనిన్టు అవలైహుజర-రిత్తు పెరుమాళుకుమ్ తిరుత్తమ్మియా రుమ్ ఒరుతీఙ్గువారామైకాకర-మళ్ళళాశాసనముమ్ శెయ్ తానితే. శ్రీదణ్ణకారణ్యవాసికళాన ఋషికల్, “తేతంసోమ మివోద్యస్తమ్దృష్ట్వావైధర్మచారిణః | మళ్ళళానిప్రయుజ్ఞానాః ప్రత్యగృష్ణ౯దృఢవ్రతాః” ఎన్టు తళ్ళళాపన్నివృత్తియైయుమ్ అభిమతసిద్ధియైయుమ్ పణ్ణిత్తురువారివరే యెన్టుసాధనానుష్ఠానమ్బుణ్ణుకిట తాళ్ళల్, ఇవర్ సన్నిహితరాసవాతే అవశ్రణ్ణు ముట్రు, ఇవర్ వడివళికీలేతువకుర-ణ్ణు మళ్ళళాశాసనమ్బుణ్ణినార్ కళితే; తిరువడి, ప్రళమదర్శనల్లిలే “ఆయతాశ్చ సువృత్తా శ్చ బాహవఃపరిఘోషమాః | సర్వభూషణభూషార్థాః కిసు ర్ధంసవిభూషితాః” ఎన్టు కణ్ణేయళ్ళల్ పోలే యిరుకొమ్మిట్టురుళో శ్చ కళిల్ మిడుకైకర-ణ్ణు నమకి-వర్ రక్షకరాకకుర-యైయలైయెన్టు బుద్ధిపణ్ణినిట-చ్చెయ్ తేయుమ్, అవశ్రీనిట్టుకైకర-ణ్ణిడుపట్టు పిటర్ కర-ణ్ణేచ్చిల్ పడిర్ శెయ్ వలెన్నెన్టుతిశజై-ప్పణ్ణి, తిరువాభరణ్యళాలేయిత్తైమత్తై త్రిపువైయా తే ఇప్పడి వెళియిడ కారణమెన్నెన్టు వయిటుపిడిత్తు, పిన్బు పెరుమాళుడైయ శక్తివిశేషత్తై బహుముఖమాక కాణానిట-చ్చెయ్ తేయుమ్, సాకుమార్యనుస్థానత్తాలే యివరై-కవరుకిటతో వెన్టు తుణుకర-త్తుణుకెర-ణ్ణు సర్వదళైయిలుమ్ కూడని న్టు సొకికొమ్మిట్టు తిరిన్దానితే; మహారాజర్, వాలివధాదికళాలే పెరుమాళుడైయ శక్తిగౌరవత్తై కర-ణ్ణిరుకర-చ్చెయ్ తేయుమ్ సాకుమార్యత్తైయే పార్తుకర-లన్ణి, శ్రీవిభీషణామ్నా౯ నాలుపేరుమ్ తానుమాయవన్తు తోశ్రీనిసపోతు “ఏష సర్వాయుధోపేత శ్చతుర్భిసుహరాక్షునైః రాక్షసోఽభ్యేతిపశ్యధ్వమస్మాహన్తుమ్నసంశయః” ఎన్టునమకెర-ల్లా మో రుయిరానపెరుమాళై నలికిటవళియా లే నమ్మైయెల్లారైయుమ్ ముడిప్పతాకవరుకిటా నివనెన్దురుతియిట్టు ముతలికళుకుర-కాట్టి, “రాఘవంశరణమ్గతః” “నివేదయతమాంక్షీప్రమ్” ఎన్నువుక్కికలైకేట్టువైత్తుమ్, “వధ్యతామేషతీవ్రేణ దణ్డేనసదివై సుహా | రావణస్యస్యశంసస్యబ్రాతాహ్యేషవిభీషణః” ఎన్టురావణసమ్బున్తైయేపార్తు ఇవనై చిత్రపథమ్బుణ్ణి వేణుమెన్పుతు, “రావణేనప్రణుహితమ్ తమవైహినిశాచరమ్ | తస్యాహమ్నిగ్రహమ్సున్యే త్నుమంతుచువతాంవర” ఎన్టు రావణ౯వరవిడవద్దవ నెన్డేయవనై తిరువుళ్ళమ్బురీమ వేణుమ్, అవనెదణ్ణికై-యేపాప్రిప్రమెన్టుబుద్ధిపణ్ణొనిన్డే నెన్పుతాయ, ఇప్పు డైకళిలే పలవశ్రణ్ణుయుమ్శొల్లి ఇవనై సర్వధాత్తైక్కొళ్ళవొణ్ణాతెన్టు ఒరునిలైనిన్టు, “పిశాచాదానవాః” ఇత్యాదియా లే తమ్ముడైయబలత్తైక్కాట్టియుమ్ కపోతోపాఖ్యానమ్ కణ్ణూపాఖ్యానమ్ ఇవైయరుళిచ్చెయ్తుమ్, తళివిత్తుభయత్తైక్క-డుత్తు, “ఆనయేనంహరిశ్రేష్ఠ” ఎన్నువేణుమ్బుడి పెరుమాళై కుణ్ణుమ్బురక్కాకనినెత్తు కార్-త్తుకొమ్మిట్టుమ్ పోన్దానితే.

ఆ-వ్యా.—“యామోషధిమి వాయుశ్చ న్న స్వేషసిమహావనే సాదేవీమమచప్రాణా రావణే సోభయమ్ హృతమ్”
 ఎన్టువీరనానచక్రవర్తి తిరుమక నెన్టుటిరుక్క-చ్చెయ్ తేయుమ్, పిరాట్టియైప్పిరిన్దు తళర్ న్దువరుకిఱ పెరుమాళ్ కైకొణ్ణునామ
 గున్దు తేడువారైప్పీలే తేడానిట్టిర్, ఉమ్ముడైయ నమ్ముడైయప్పాణ్ణులై వైయ్యలవహారిత్తాకాణుమ్, ఇవ్వవసాదమ్ సీజి
 నెడునాన్ వాళ్ న్దురుళ వేణుమెన్టు మజ్జలౌశాసనప్పణ్ణిన శ్రీజటాయుమహారాజర్ పక్కలిలుమ్; “రక్షతుత్వామ శేషాణామ్
 భూతానామ్ ప్రభవోహరిః! యస్య నాభిసముద్భూత పజ్జ-జాదభవజ్జగత్” ఎన్టు పూతనానిరసనమ్ కణ్ణిరుక్క-చ్చెయ్ తేయు
 మ్, తువళుకిఱ ముగ్ధకృష్ణనైకొణ్ణు సకలదురితహరణ నిపుణానాన సర్వేశ్వరను మ్మైరక్షిప్పానాక వెన్టు గోకరిషమ్ కొణ్ణురత్తైయి
 ట్ట “ఃహర్ వేటొ-డున్దొళిలనాన శ్రీనన్దగోపర్ పక్కలిలుమ్; “సంస్పృశన్నాసనంశౌరే ర్మహామతిరుపావితత్” ఎన్టు
 పాయ్యాసనమిడక్క-ణ్ణభీతియా లే తామిట్టవాసన త్తైయుమ్ శజీర్ త్తు తొట్టముక్కి-ప్పారుమ్ మహామతియాన శ్రీవిదురర్
 పక్కలిలుమ్; తిరువరళ్ళచ్చెల్ వ రెన్దువరుళుమ్మోలెల్లా మురువినవాళుమ్ కైయ్యమా యుణర్ త్తైయుడన్ సేవికు-మర్పా
 వతారప్పరిపుడైయ పిల్వైయరక్ణావిల్లిదాసర్ పక్కలిలుమ్; పెరుమాళ్ తిరువొత్తశామ త్తిలే నావల్ పుళిప్రసాదముమ్ పా
 ల్ ప్రసాదముమ్ వరవిట్టరుళ, విరున్దమానవివశీణ్డ్ర యముతు శెయ్య పెరుమాళ్ తిరుమేనుకె-వరుకిఱుతో వెన్టు మోహిత్త
 రుళిన పుడైయవర్ పక్కలిలుమ్; శౌరిరాజనుకు-శాశీత్రికిఱయెణ్ణై క్కాప్ప తిరుక్క-ణ్ణళిలే వళియకరికు-మెన్దణ్ణి మున్దైయ్యా
 లేతుడైత్తుమ్, పాలముతుళుట్టతెన్నా పూతియముతు శెయ్యపుణ్ణియుమ్, సాకుమార్యత్తై కక-ళవైకు-మ్ వణ్ణిప్పరత్తాచ్చి
 పక్కలిలుమ్ సుప్తమాకకా-ణలామెనితార్.

మూ.—మహారాజర్ శ్రీనన్దగోపర్ శ్రీవిదురర్ పిల్వైయరక్ణావిల్లిదాసర్ తుడక్క మానవర్ కల్ పక్కలిలే కాణలామ్.

జీ-వ్యా.—(మహారాజర్) ఎన్ణిఱు-శ్రీజటాయుమహారాజరైయెన్టుమ్ శొల్లువర్ కల్; అతావతు- శ్రీజటాయు
 మహారాజర్, పిరాట్టిక్కాక రావణసోడే పారుతు కుత్తుయిరాయ్ కిడకిఱ అతమ్మ పెరుమాళ్ వన్దు కణ్ణవళవిలే, జనస్థాన త్తిలి
 రున్దు పతినాలాయిరమ్ రాక్షసరైయుమ్ తనివీరమ్ శెయ్ తునిన్టుకొన్దతోల్ వలియైయటిరుక్క-చ్చెయ్ తేయుమ్, “యామో
 షధిమి వాయుశ్చ న్న స్వేషసిమహావనే సాదేవీమమచప్రాణా రావణే సోభయమ్ హృతమ్” ఎన్టు అరుమరున్దు తేడువా
 రటవీతోటుమ్ తడుమాటుమాప్పీలే యావళొరు త్తియైయిన్దవర్వకాట్టిలే తేడికొ-ణ్ణుతిరికిటీర్. ఉమకు- “ఃనిత్యమ్ ప్రా
 ణసమైయానవపళుమెన్ముడైయ ప్రాణజ్జళు మిరణ్ణుమ్ రావణనాకిఱపయ్యలా లే యవహృతమాయితీ కాణుమెన్టు శొల్లా
 నిఱు-చ్చెయ్ తే, ఇవగుడైయవిరహాన్దోళ వన్దతళ ర్తియైయుమ్ సాకుమార్యత్తైయుమ్ రాక్షసరోష్ఠివా- వకైయైయుమ్
 నైత్తుఎన్నాక త్తేడుకిఱతో వెన్దణ్ణి, “అయుష్క” ఎన్టుఆయునై ప్రార్థితారితే; శ్రీనన్దగోపర్, పూతనానిరసనత్తా లే కృష్ణను
 డైయదివ్యశక్తియోగతై కక-ణ్ణిరుక్క-చ్చెయ్ తేయుమ్, శైవప్రయుక్తమాన సాకుమార్యత్తైయేపార్తుక్క-లగ్నివయితేరిన్దు, “ర
 క్షతుత్వామ శేషాణామ్ భూతానామ్ ప్రభవోహరిః! యస్య నాభిసముద్భూత పజ్జ-జాదభవజ్జగత్” ఎన్టు సర్వజగత్తారణ భూ
 తనాయ్ సకలవిరోధినిరసనశీలనా సర్వేశ్వరను మ్మై రక్షిప్పానాక వెన్టు రత్తైయిట్టారితే; శ్రీవిదురర్, కృష్ణనుడైయసర్వ
 జ్ఞత్వ సర్వశక్తిత్వాదికలై యట్టిరుక్క-చ్చెయ్ తేయుమ్, దుర్యోధనగోష్ఠియిలే యెన్దువరుళినపోతుపాయ్యాసనమిట్ట పడియై
 కక-ణ్ణి, ప్రేమాన్దతైయా లే “సంస్పృశన్నాసనంశౌరే ర్విదురస్సమహామతిః” ఎన్టుతమ్ముడైయ తిరుమాళ్ కైయిల్ తా
 మిట్టవాసన త్తైయు మతేశజై-పుణ్ణి తనై-య్యాలే యముక్కి-ప్పార్తారితే; పిల్వైయరక్ణావిల్లిదాసర్, అత్తలైయిల్ జ్ఞాన
 శక్త్యాదికలై యామిన్దు పెరుమా లేనమకు-రత్తక రెన్దిరా నిఱు-చ్చెయ్ తేయుమ్, ప్రేమపరవశరాకైయా లే పెరుమాళు
 లావియరుళుమ్మోతు ఎన్దేను మొరుచలనమ్మిఱి-ల్ నమ్మొనైవిడుమిత్తనై యెన్టుశొట్టైయై యురువిప్పిడిత్తుకొణ్ణు సేవి
 పురెన్టు ప్రసిద్ధమితే. తుడక్క మానవర్ కల్ నిఱు అవిత్తాల్ “స్త్రీయోవృద్ధాస్తరుణ్యశ్చ సాయమ్పూతస్సమాహితాః । స
 ర్వాదేవానామస్య ని రామస్యార్థేయశస్విసః” ఎన్టుతిరువయోధ్యావాసిజనకథ; “యన్మజ్జళమనువర్ణస్య వినతాకల్ప
 యత్పురా । అమృతమ్ ప్రార్థయానస్య తత్తేభవతుమజ్జళమ్” ఎన్టుశ్రీకౌసలైయార్; “జాతోఽసిదేవదేవేశ శభ్యచక్రగదాధర
 దివ్యరూపమిదమ్ దేవ ప్రసాదేనోపసంహర” ఎన్టు శ్రీమహాదేవర్; “ఉపసంహర సర్వాత్మ రూపమేతచ్ఛతుర్భుజమ్ । జానాతు
 మావతారస్తే కంసోఽయమ్ దితిజన్మజః” ఎన్టు దేవకిపిరాట్టి ముతలానారైయెల్లామ్ నినైకిఱు.

(34) శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. మల్లభాషాసనాధికారికల్ పరిమాశ్రిమమ్. ౧౩౭

ఆ-వ్యా.—౫. ఇప్పడివిశేషజ్ఞురో డవిశేషజ్ఞురోడువాశియట మల్లభాషాసనమృణ్ణువానెన్నెన్న, తత్సేవ్యసకృద్దర్శన మిప్పడిశేయవికులమెన్న మిడతైక్కాట్టుకితార్, (ఇలైయపెరుమాళ్) ఇత్యాదియాల్. “*బాల్యాత్పృథి సుస్సిద్ధరామ్ శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ శజిరైతేదీనివిల్లుడ నిమైయామల్ సొకుల మిలైయపెరుమాళ్, కురుప్పడిత్తుతిరి న్నవ్వువన్దుకణ్ణి శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ ఒరుతమ్మికాట్టెటత్తళివిట్టా ఒరుతమ్మిపిన్దుడన్దువన్దు సాయుధనాయ్కొణ్ణు ఇడమ్మూర్తిరాని ట్టా, ఇవనేతేనుమేతీజ్ఞునినైకిర లతుకుల త్తకరతుకాణ్ణోమె న్నరువినవేలుమ్ తానుమా యతిశక్తైరప్పణ్ణి, ఒరువణ్ణాతి ఒరువణ్ణకురుప్ప ఇవర్ కళేతేనుమేపాల్లాజ్ఞునినై త్తార్ కళాకి లిరువన్దుమ్ తకరతుకాణ్ణోమెన్దు అవర్ కళిరువరైయుమతిశక్తైరప్పణ్ణి పరివరాన శ్రీగుహప్పెరుమాళ్కుల త్తీర న్నవరడణ్ణ కణ్ణకాట్చియిలేమికవుమ్ పరివరాయ్, కణ్ వళర్ న్నరుకుట పెరుమాళ్ డిరువినవాయుధత్తుడ విక్రిత్తుకొణ్ణిరున్దు సొకిరీదీతే.

౬. సిద్ధార్థతైయనునన్దికిర-తార్ మేల్, (ఒరునాళ్) ఇత్యాదియాల్. (ఒరునాళ్) ఎన్దుతు - పకక్షణత్తిలెన్దు పడి; (ముకత్తిల్) ఎన్దుతు - ఈడుపడుత్తుకైకరవయవైకదేశ మమైయుమెన్దుపడి; (విక్రిత్తు) ఎన్దుతు - ఈడుపడుత్తుకైకరసకృద్దర్శనమమైయుమెన్దుపడి; (విక్రిత్తవర్ కళై) ఎన్దుతు - ఈడుపడువారిన్నారిన్నారెన్నుమ్ నియతియిలైయెన్దుపడి; (వడివళుకుపడుత్తుమ్పాడాయిదీదితు) ఎన్దు స్వరూపగుణజ్ఞ లీడుపడుత్తుమతిల్ వ్యాప్తుతి. ఆకజ్ఞాజ్ఞవిభాగమట కణ్ణకాట్చియిలే మల్లభాషాసనత్తిలే మూట్టవదీతి తత్సేవ్యసకృద్దర్శనమైన్దు తాయీదీతి.

మూ.—౫. ఇలైయపెరుమాళ్ శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ శజిరైతేదీనివిల్లుడ, ఇరువరైయుమతి

శక్తైరప్పణ్ణి శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ పరికరమ్ పెరుమాళ్ సొకిరీదీతే.

౬. ఒరునాళ్ ముకత్తిలేవిక్రిత్తవర్ కళై వడివళుకుపడుత్తుమ్పాడాయిదీదితు.

జీ-వ్యా.—౫. ఇవిషయవైలక్షణ్యమారైయుమ్మల్లభాషాసనత్తిలేమూట్టుమెన్నుమిడత్తు కిరన్న మోరుదాహరణమ్ కాట్టుకితార్, (ఇలైయపెరుమాళ్) ఎన్దుతుడణ్ణి. అతావతు శృక్లిజేరపురత్తిలే యెల్లున్దురళి శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ విషయాకరిత్తరుళినవన్దుపాల్లాటిన్దుఇలైయపెరుమాళ్ పడుత్తుడుత్తవర్ణశయ్యైలే పెరుమాళ్కుమ్మిరాట్టియుమ్వళిక్కిణ్ణురళానిట్ర, “* బాల్యాత్పృథి సుస్సిద్ధరాకై యాలే ఎవరుకిటతోవెన్దుజ్జి, ముతుకి లిట్టవన్దురాత్తూణియుమ్ కట్టినవిరల్ చ్చరడుమ్ నాణియేరిట్టు నడుకొరత్తుప్పడిత్తివిల్లుమ్ తాముమాయ్ నడై యాడుమ్మతిల్ పోలే వలైయవరుకిట విలైయపెరుమాళ్కెకరణ్ణు, శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ ఒరుతమ్మితాయ్కొణ్ణు రాజ్యతైవాణ్ణి కట్టినకాపోడే కాట్టిలేతళివిట్టా, ఇవనుమవోపాతి వారుతమ్మియన్దు, తనియడత్తిలే యెకశెయ్య నిన్దైత్తిప్పడి యాయత్తమాయ్ నిన్దానెన్దు తెరియాలే న్నతిశక్తైరప్పణ్ణి, అప్పడియే తేనుమేతీజ్ఞునినైకిర ఇవన్దనై త్తీరకాణ్ణకరడవోమెన్దు విల్లుమ్కోలుమాయ్కొణ్ణు ఇవరిట్టవడియిలేయడియిట్టునిట్ర; శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ వల్ తాళిల్ శెయ్తుత్తిరియుమ్ పరికరమ్, అవణ్ణాతి ఇవణ్ణ కురుప్పనానవన్నియన్ ఇవర్ కళిరువరుమాకవివిషయత్తై ఎకశెయ్య త్తేడుకితార్ కళోవె ట్టిరువరైయు మతిశక్తైరప్పణ్ణి, అప్పడిశెయ్యిలివర్ కళై యళియచ్చెయ్తుమ్ నామత్తలైయె సొకుల కరడవోమెన్దు తనిత్తనియేకైయ్యుమ్ విల్లుమాయ్కొణ్ణు పెరుమాళ్ రక్షిత్తలితేయై. శ్రీభరతాద్వానుకుల విశేషమ్కొల్లుకిటవిడత్తిలే శ్రీగుహప్పెరుమాళ్ “*యన్యపుష్టేతుతలాజ్ఞుళిత్రవాణ్ శరైస్సుపూణ్ణామిషుధిమ్పరంతపః మహద్ధనుస్సజ్యమహాహ్యలక్షణో నిశామతిష్ఠత్స్వరితోఽస్య కేవలామ్. తతస్త్రవహాభోత్తమచాపబాణభృత్ స్థితోఽభవత్తత్రసయత్రలక్ష్యణః అతన్ద్రిష్టాభీతిభిరాత్తకార్ముకైర్మహేన్ద్రైకల్పమ్పరిపాలయన్తదా” ఎన్దు తైరాత్రియిర్ వృత్తాన్తతైచ్చిన్నానితే.

౬. శ్రీగుహప్పెరుమాళ్కుమ్ పరికరత్తుకుమ్ కణ్ణమాత్రమొక్కియ పెరుమాళ్కుడ మున్దు వాసనైయిలైయితే; ఇప్పడియిరుకరచ్చెయ్ తేఇవర్ కళు కిరవాకారమ్ కూడినపడియెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఒరునాళ్) ఎన్దుతుడణ్ణి. అతావతు నెడునాళ్ వాసనై పణ్ణకైయన్ది కేర ఒరునాళ్ ముఖదర్శనమృణ్ణినవర్ కళైయుమ్, అవణ్ణ విగ్రహవైలక్షణ్యమ్పడుత్తుప్పడియాయీదీదితువెన్దై. “*సదాపశ్యన్తిపణ్ణినారోపాతి సకృద్దర్శనమృణ్ణి నారైయుమ్, ప్రేమాన్దరాయ్ అస్థానేభయశక్తైరయాలే అనుకూలరైయుమతిశక్తైరప్పణ్ణి పరిన్దునోకులప్పడిపణ్ణవదీతైయితే భగవద్వగ్రహసాన్దర్శ మిరుప్పతు.

౧౩౮

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఆధ్వార కళుడైయ వాధిక్యమ్

ఆ. వ్యా.—౭. కణ్డకాటచియిలే స్నేహికు-మృడియాక ఇవర్ కళిరుద్దపడి యెన్నెన్ను ఇతు పెరియతోన్న్జ్ ఆధ్వార కళి నలై కు-ణ్డారెన్నితార్; విశేషజ్జరల్లారతవక్రవర్తి తుడకు-మానవివర్ కళి మజ్జళాశాసన త్తిల్ పుతియతుణ్డటియా లే, న మకు-ననై తేడుకిఱ తణ్ణియరాననముడై యుకోటియిలే యుళ్ళవర్ కళ త్తనైయెన్న్జ్ తోమీమృడియితే “* మయర్ వఱమ తిసలమృణ్ణివాధ్వార కళి మజ్జళాశాసన త్తిల్ పుతైయమీనిలై. (ఇవర్ కళి) ఎన్న్జు పిరాట్టి జనక రాజక పిల్లైయురణ్ణావి ల్లిదాసర్ ముతలానారొత్తవర్ కళై క్కాట్టుకిఱలెడై కొళ్ళవేణుమ్; అవర్ కళై (నముడైయకోటియిలే) ఎన్న్జు తణ్ణతాకనినై కు-వొణ్డై మైయాల్; కీండ్రిడు త్తమజ్జళాశాసనాధికారికళి ఇవాధ్వార కళి సన్నిధియిలే ఖద్యోతకల్పరితే; ఆకయితే పిరి త్తరుళిచ్చెయ్కిఱతు.

౮. ఇవాధ్వార వార్ కళి తామ్ మజ్జళాశాసనమృణ్ణమిడత్తు తమ్మిలాప్పర్ కళోవెన్ను మజ్జళాశాసన త్తిల్ వద్దాల్ ముమీళ్ళవాధ్వార కళుకు-మ్ పెరియాధ్వారుకు-మ్ పర్యవరమాణుకు-ళుకు-ళ్ళ వాళియుణ్ణం; అవర్ కళెల్లారుమ్ మాడినాలు మివర్గారు పుడైయొప్పాకమాట్టార్ కళెన్నితార్.

౯. అవర్ కళెప్పమీ వివర్గి-త్తాల్ వన్ద తన్నేత్తమేతెన్ను అత్తైమూతలిత్తుకా-ట్టుకిఱార్, (అవర్ కళుకి-తు కా దాచిత-మ్) ఇత్యాదియాల్. అతిల్ మున్దర మజ్జళాశాసననిత్యతైయా లివరు-వన్దవ్యావృత్తియై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్; ఆమీత్తమైయాల్ వరుమ్ స్వసమృద్ధ్యస్వయ సమ్భావనైయళ్ళవవర్ కళుక్కు, పరసమృద్ధ్యకవేషమాన విన్దమజ్జళాశాసన మ్, ఎక్లెను మొరుదనైయిలే తేడిప్పిడిక-వేణుమ్మడి కాదాచిత-మ్; స్వసమృద్ధ్యస్వయసమ్భావనైయమీ పరసమృద్ధ్యక ప్రయోజనరానవివర్తు స్వసమృద్ధ్యస్వయగన్ధమ్ పారాతవిన్దమజ్జళాశాసనమ్ జ్ఞానదనైయా డనుభవదనైయాడు వాళియ అ నిర వ్రరమాయ్ పోరుకైయాల్ నిత్యమ్ మజ్జళాశాసన విచ్ఛేదముళ్ళవవర్ కళైప్పొలన్దై యతిగ్గాతవివర్; “అడియోమ్-పల్లాణ్ణు “* శూక్లద్విరుద్ధేత్తువర్ పల్లాణ్ణితే.

మూ.—౭. ఇవర్ కళి నముడైయకోటియిలే యెన్నుమృడియాయ్మీ ఆధ్వార కళి నిలై.

౮. ఆధ్వార కళెల్లారైయమ్పోలల్లర్ పెరియాధ్వార్.

౯. అవర్ కళుకి-తుకాదాచిత-మ్, ఇవర్ కి-తునిత్యమ్.

జీ. వ్యా.—౭. ఇన్నముమివ్వర్థత్తుకు-దాహరణమాక కీక్లచ్చొన్నవర్ కళిల్ కా-ట్టిల్ వ్యావృత్తరాన వాధ్వార కళుడైయ మజ్జళాశాసననిష్ఠైయై యరుళిచ్చెయ్కిఱార్, (ఇవర్ కళి) ఎన్న్జుతుడణ్ణి. (ఇవర్ కళి) ఎన్న్జుచక్రవర్తిముతలాక కీ-క్లచ్చొన్నవధికారికళైయడైయ పరామర్శికిఱతు; ఆనాల్ పిరాట్టియైయ మొకు-చ్చొల్లలామోవెన్నిల్ ఆధ్వార కళిల్ త్తలవరాన నమ్మాధ్వారిలుమ్ కాట్టిల్ పెరియాధ్వార్ కే-త్తమ్ శొల్లకిఱివోపాతి, భోగపరవనై యానవవళిల్ క్కాట్టిల్ మజ్జళాశాసన త్తిలూమీన్దై. ఆధ్వార కళుకే-త్తమ్ శొల్లకు-త్తైయిలై; ఆనాలుమ్ (నముడైయకోటియిలే) యెన్నలా మోవెన్నిల్ ఇవ్వర్థనిత్తైయి అవర్ కళుడైయవాధిక్యత్తై దర్శిప్పికై-కా-కచ్చొన్నతాకైయాల్ విరోధమిలై; ఆకైయాలిప్పి షయనైలక్షణ్యకలుషవి త్రరాయ్ ఇతు క్క-క వరుకిఱతో వెన్న్జు పరిన్దనోకి-నవర్ కళాక కీ-క్లచ్చొల్లపట్టవర్ కళెల్లారు మెన్ద పడి; (నముడైయకోటియిలే యెన్నుమృడియాయ్మీ) ఎన్న్జు-ఇప్పిషయ త్తిలే యన్దయి త్తిరుకు-చ్చెయ్ లేయుమ్, పేమా భావతాల్ మజ్జళాశాసన త్తిలూమీమమీదిరుకిఱ అనమోబ్ వార్ మాత్రమెన్న్జు శొల్లలామృడియాయ్మీన్దై పడి; (ఆధ్వార కళి నిలై) ఎన్న్జు-“* మయర్ వఱమతిసలమృణ్ణివర్ కళాకైయాల్ నిరతిశయ పేమా యక్తరాన వాధ్వార కళుడైయ మజ్జళాశాసన నిష్ఠైయెన్దపడి.

౮. ఇవాధ్వార కళి తాగళి మజ్జళాశాసన త్తిల్ వద్దాల్ తణ్ణిలాప్పర్ కళోవెన్నువరుళిచ్చెయ్కిఱార్ మేల్ (ఆధ్వార కళి) ఎన్న్జుతుడణ్ణి అతావతు మజ్జళాశాసన త్తిల్ ముమీళ్ళవాధ్వార కళుకు-మ్ పెరియాధ్వారుకు-మ్ నెడువాళియుణ్ణై.

౯. అవర్ కళెప్పమీ వివర్ కి-తిలే త్తమేతెన్ను వరుళిచ్చెయ్కిఱార్, (అవర్ కళుకి-తు) ఎన్న్జుతుడణ్ణి. అతావతు “* మయర్ వఱమతిసలమృణ్ణిమై యొ త్తిరుకు-చ్చెయ్ తే వైరపురుకాయ్ ఆణ్ణైయమ్ పెణ్ణడై యుడుత్తుమ్ భగవ ద్విగ్రహ వైలక్షణ్యత్తై యనుసన్దిత్తాల్, ఉత్తరోత్తరానుభవకామరాకానిటు-మ్ మమీణ్ణయాధ్వార కళుకు- పరసమృ ద్ధియై ప్రయోజనమాన విన్దమజ్జళాశాసనమేప్పొతు మొకు-విన్ది కే- ఎక్లెను మొరుదనైయిలే తేడిప్పిడిక-వేణుమ్మడియా యరుకు-మ్; తదై వైలక్షణ్య దర్శనాన న్దరమ్ తదనుభవపరరాకైయన్ది కే- అస్థానేభయశక్తి-ప్పణ్ణి తిరుప్పల్లాణ్ణుపాడుమ్ పేమాస్సుభావరాన వివరు- ఇన్దమజ్జళాశాసనమ్ సర్వకాలవర్తియాయ్చ్చెల్లుమెన్దై.

ఆ వ్యా.—౧౦. అవర్ కలైప్పలిళ నెళ్ళు మైయాలే ఇవరుగ్జ్ఞానవ్యావృత్తియైకాబ్బుకీతార్ మేల్; సాన్దర్యచపలరానవవర్ కళుడైయ శుక్రిత్తుకు-మిక్ర సీరూట్టుమాత్రిక్లాన వగాధసాన్దర్యదానే, మళ్ళళాశాసన చపలరానవవరుగ్ కా లూర్చితరిత్తునిటు-మ్ మేట్టులమాయిరుకు-మ్. సాన్దర్య త్తిలినిమైకు- నాకు-సీట్టియమ్మిస్తుమవర్ కలైప్పలిళ్లై అన్దసాన్దర్య త్తికేమే నైయిలేకన్ వైత్తు మళ్ళళాశాసనవృన్ణమివర్.

౧౧. ఉత్తార్థత్తెవిశదీకరిక్కి-తార్ మేల్; భగవత్సన్దర్శాభిలాషికళా యాశీర్మామైకరైపురణ్డ వవ్యాధ్వార్ కళుక్కు, స్వప్రయోజననివృత్తిఫల తచ్చేషత్వత్తైయుమ్ తత్తీమాభూమియాన తదీయ శేషత్వత్తైయుమ్, నమ కేగ నలమాతలిల్ "ఎన్ను వ్బడి స్వప్రయోజన త్తిలే మూట్టియురువళిత్తు, తదీయ శేషత్వమే నిలై నిన్దవడివానస్వరూపత్తై తన్ని లేక దేశ త్తిలేయమి క్కత్తు కరైయేటవాట్టామల్ కుమిక్ర సీరున్ణప్పణ్ణమతాన భగవద్విగ్రహసాన్దర్యమ్, అన్దసాన్దర్యమ్ తనై ౨ వెళివిమ్మిక్కిల్ శే యవతే తెన్టు భీతభీతరాయ్, "శెవ్వుడి శెవ్వితిరుక్కాప్పు" ఎన్దతుతనకు- మళ్ళళాశాసనవృన్ణమివరుగ్ "అడియో మో డుమ్ నిన్నోడుమ్" ఎన్టుమ్, "వడివాయ్" తుడక్కి, "పాళ్ళు శెన్నియముమ్ పల్లాణ్డై" ఎన్టు తదీయమళ్ళళాశాసన రూపవి శేషవృత్తి పణ్ణుకైయాలే, తచ్చేషత్వమేతదీయ శేషత్వమాకిట పుభయ త్తిక వృద్ధికు-మ్ హేతువాయ్, తదీయ శేషత్వవర్తన తచ్చేష త్వమేవడివానస్వరూపత్తై స్వప్రయోజనస్ఫుర్తతా లేయళియాతపడి, తక్ సాకుమార్త్యత్తైయేకాట్టి మళ్ళళాశాసన త్తిలేమూట్టి, ప రసమృద్ధ్యకప్రయోజనత్వమాకిట కరైయేత్తి మెన్నితార్. మశీణ్ణయవర్ కలైప్పలిళ్లై స్వరూప త్తైయళివుక్కి ట్టశరక్కా క్కా తే ఆత్తైయభివృద్ధమాకు-మవరితే యివర్; తత్సాన్దర్యమ్ సాశ్రయవిషయ మళ్ళళాశాసన త్తిలేమూట్టి తచ్చేషత్వమేతదీయ శేషత్వమామ్మడియుమ్, తదీయ శేషత్వమ్ సర్వతదీయవిషయయామ్మడియు మభివృద్ధమాక్కి-నిలప్పిత్తు ఇవరుడైయ స్వరూ పత్తై యుజ్జీవిప్పికు-మితే, "శెవ్వుడి శెవ్వితిరుక్కాప్పు" "అడియో మోడుమ్ నిన్నోడుమ్" ఎన్టుతచ్చేషత్వాభివృద్ధియుమ్ "వడివాయ్" ఇత్యాదియాల్ తదీయ శేషత్వాభివృద్ధియుమ్ స్వోక్తినిధమితే.

మూ.—౧౦. అవర్ కళుడైయ వాత్రిక్లాల్ తానే ఇవరుగ్ మేడాయిరుకు-మ్.

౧౧. అవర్ కళుకు-భయ శేషత్వత్తైయుమళిత్తు స్వరూపత్తైకు-మిక్ర సీరున్ణప్పణ్ణ మతు, ఇవరుగ్ భయవృద్ధికు-మ్ హేతువాయ్ స్వరూపత్తైకరైయేత్తిమ్.

జీ-వ్యా.—౧౦. అతుకు-హేతువే నెన్ను వరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్, (అవర్ కళుడైయ) ఎన్టుతుడక్కి అతావతు అనుభవప రరానవవర్ కలై దృష్టి విత్తా పహారవృన్ణియాత్రిక్లాల్ పుడుత్తువవనుడైయ సాన్దర్యదానే, అతు కెగ వరుకిటతో వెన్దక్కి మెగ మేలుమ్ కాప్పిమమ్మడి మళ్ళళాశాసనపరరానవవరుగ్, తరిత్తునిన్టు మళ్ళళాశాసనవృన్ణుకైక్కి-డాన నిలమాయిరుకు-మెన్దై.

౧౧. అతెళ్ళ నేయెన్ను మపేత్తైయిలే యరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్. (అవర్ కళుకు- భయ శేషత్వత్తైయుమ్) ఎన్టుతుడక్కి. అతావతు భగవదనుభవైకపరరాయ్ తదలాభ త్తిలాశీర్మామై కరైపురళుమ్మడియిరుకు-మ్ మశీణ్ణయాధ్వార్ కళుకు- "కణ్ణ పుర మొన్నుడై యాను కరడియే మెరువరుగ్-టియే నో" ఎన్టుమ్ "ఉశీర్ణతుమున్నడియారగ్-డిమై" ఎన్టునునుసన్ది కు-మ్మడి, ప్రథమమధ్యమవసన్దిమాన భగవచ్చేషత్వముమ్ తత్తాత్తైయాన భాగవత శేషత్వముమాకిట పుభయ శేషత్వత్తై యుమ్ "నమ కేగ నలమాతలిల్" ఎన్నుమ్మడి స్వప్రయోజన త్తిలేమూట్టియుమ్, విశవ్చిరోవత్తాలే "పోకునమ్మి" "కళుకే మే తేల్ నమ్మి" ఎన్నుమ్మడియాకిర యుమ్, స్వప్రవృత్తియాకా తెన్నుమళవిల్ "ఉళ్ళళో డెళ్ళళిడై యిత్తై" ఎన్టుతరుమ్మడివణ్ణియుమ్, "వెళ్ళైత్తిప్పల్" ఇత్యాదియాలే వెలుత్తు వార్తైచ్చొల్లి విత్తుమళిత్తు, పరాతిశయకరత్వమేవడివానస్వరూపత్తై మళ్ళళాశాసన మెన్దై త్తి ష్టటియాతపడి తన్దకరాలిలే మగ్నమాకప్పణ్ణమతాన భగవత్సన్దర్యమ్; అన్దసాన్దర్యదర్శన త్తిల్ అనుభవ త్తిల్ మెన్దై త్తి ష్టటియాతపడి తన్దకరాలిలే మగ్నమాకప్పణ్ణమతాన భగవత్సన్దర్యమ్; అన్దసాన్దర్యదర్శన త్తిల్ అనుభవ త్తిల్ నెళ్ళు శెల్లా తే అతు కెగ వరుకిటతో వెన్టు వయితెరిన్దు కాప్పిడుమవరానవవర్ "ఉగ్ శెవ్వుడి శెవ్వితిరుక్కాప్పు" "మక్తైయుమ్ పల్లాణ్డు" శుడరాళియుమ్ పల్లాణ్డు" అపావ్విజ్జశన్నియముమ్ పల్లాణ్డు" ఎన్టుతదీయవయత్తుకు-మ్ తదీయవిషయత్తుకు-మ్ మళ్ళళాశాసనవృన్ణిపైకై యాలే ఉభయ శేషత్వవృద్ధిక్కు-మ్ హేతువాయ్, స్వరూపత్తై తన్దకరాలిలే మగ్నమాకాతపడి నడత్తు మెన్దైపడి. ఆకవవర్ కళుకరప్పడి స్వరూపత్తైకు-మిక్ర సీరున్ణప్పణ్ణకిట వవనుడైయ సాన్దర్యముమ్ ఇవరిగ్ పుడి శేయ్ కై యా మెన్దైపడి. ఆకవవర్ కళుకరప్పడి స్వరూపత్తైకు-మిక్ర సీరున్ణప్పణ్ణకిట వవనుడైయ సాన్దర్యముమ్ ఇవరిగ్ పుడి శేయ్ కై యా లే, అవర్ కళుడైయ వాత్రిక్లాల్ తానేయివరుగ్ మేడాయిరుకై యాల్ అవర్ కళుక్కు ప్పిలే కాదావితరమాకై యన్ది కేగ, మళ్ళళాశాసన మివరుగ్-నిత్యమాయ్ చెల్లు మెన్దై తా యిత్తి.

౧౪౦

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. పెరియాద్వారుడైయప్పాధాన్యమ్.

ఆ. వ్యా.—౧౨. ఇష్టమజ్జళాశాసనైకయాత్రైయాలు మివరుగ్జ్ఞానవ్యాప్తియై యరుళిచ్చెయ్ కితార్; శాకుమా
ర్యదర్శనత్తా తమకుల వద్ద భయమ్ కటవేణ మెన్టు అవకాష్టాకిట మల్లనిరసనప్రబలభుజ లక్ష్మీ దివ్యాయుధజ్జళాకిట భయని
వర్తకజ్జళ తనకుల ఎవరుకిటతో వెన్టు మికపుమ్ భయప్పట్టు మజ్జళాశాసనమ్ బుట్టువతు; కైవలై శ్వర్యాధికి శాకిట ప్రతి
కూలరై యమ్ భగవచ్చరణాధికి శాకిట వనుకూలరై యమ్ “వాహ్లా” తుడజ్జి మజ్జళాశాసనమ్ కు నుకూలరాకుల వతు; ఇ
న్దవపిశబ్దమ్ ప్రతియోగి సముచ్చయవరమ్; (ప్రతికూలరై యనుకూలరాకుల కై, యావతు) కైవలై శ్వర్యాధికి కుడైయ
స్వతన్త్రాభిమాన స్వభా కృత్వరూప విప్రతిపత్తియై యమ్, దేహత్తాభిమాన తదనుబద్ధిభో కృత్వ విప్రతిపత్తియై యమ్
పోకి, అవర్ కలై మజ్జళాశాసనమ్ కుర్న్దరాకుల కై; అనుకూలరై యనుకూలరాకుల కై యావతు సాధనా న్తరసజ్జ స్వగత
స్వీకార స్వప్రయోజన కై జుర్యరూప విప్రతిపత్తి కలై పోకి మజ్జళాశాసనమ్ కుర్న్దరాకుల కై; స్వగతస్వీకారాదిప్రాతి
కూల్యత్వేషు ఇవర్ కలై యమ్ సాత్తాత్పరకూలరోడైయవిభక్తరాకుల కితారెన్ను మరుళిచ్చెయ్ వర్. “ఇలకైప్పాద్రా
ళాక ప్పడై పారుతానుకు” ఇత్యాదియా లే రావణవధాదియాన దివ్యావదానజ్జళుకు వర్తమాన తదుత్తరకాల త్తి లే తత్త
త్తమకాల త్తి లేపోల వయితెరిన్టు, తత్తదవసాదనివృత్త్యర్థమాక మజ్జళాశాసనమ్ బుట్టువతు; భగవత్ప్రీతిఫలమాన కై
జుర్యత్తు కై “శూక్ర ద్విరుడైత్తువర్ పల్లాణ్డై” ఎన్టు పరసమ్ బుద్ధ్యేక స్వరూపమాన విష్ణుమజ్జళాశాసనమ్ బుట్టువతు; “* సదా
పశ్యన్తి పణ్ణానిన్టుకొన్టు “* ఉన్నిద్రతా మేక్షణరాయ్ అనిమిష రానవాద్వార్ కలై శజ్జిత్తుప్పార్తు “ఉరకలురకల్” ఎన్టు
నిర్వణ ర్తపురజ్జుకిట తామసరై యునిర్తమాపి లే పలకాలమ్ నియమి త్తెల్లుప్పవతాయ్, ఎవరుకిటతో వెన్టుజ్జి మజ్జళాశా
సనమ్ బుట్టుమతు వే దేహయాత్రై యమ్ కాలయాత్రై యమ్ నడన్దుపోరుమ్. ఇత్యాలుమ్ భగవత్సతాను సన్ధానము మనుభ
వముమ్ యాత్రై యాయ్ పోరు మాద్వార్ కళిల్ కాట్టి లివరుగ్జ్ఞాన వ్యాప్తి కాట్టిప్పట్టు.

మూ.—౧౨. భయనివర్తకజ్జళుకు భయప్పడవతు, ప్రతికూలరై యు మనుకూలరాకి కొల్పువతు,

అతీతకాలజ్జలపదానజ్జళు కు తరకాల త్తి లేవయితెరివతు, ప్రాప్తిఫలముమితు వేయన్తు,

అనిమిషరైప్పార్తు “ఉరకలురకల్” ఎన్టు తాయ్ కొన్టు ఇతుతా నేయాత్రై యాయ్ నడన్దుమ్.

జీ. వ్యా.—౧౨. మఱియొద్వార్ కళుకు మజ్జళాశాసనమ్ కాదాచితమాకచ్చెయ్ తే, ఇవరుగ్జ్ఞానమాకై
కు నిదానమిన్న తెన్టు దర్శిప్పిడార్ కీర్తన ఇతుతానివరుగ్జ్ఞానమాయ్ చెల్లుప్పడితనై ఎవ్వక్తమాక వరుళిచ్చెయ్ కితార్ మే
ల్ (భయనివర్తకజ్జళుకు) ఎన్టుతుడజ్జి అతావతు త సాకుమార్యత్తెకిన్టుకలజ్జి ఇవిషయత్తు కై “వరుకిటతో వెన్టునురుకుకి
అవర్ భయ తై పరిహరికై కైక, మల్లవర్గ తై యనాయా సేన వళిత్తోళి వలియైకాట్టి, ఇన్దతోళి వలియెనినైత్తు మతియా
లేయసురరాక్షసయుద్ధ త్తి లేపుకి లెన్నాకకగడవ తెన్టు అతుతనకు భయప్పట్టు మజ్జళాశాసనమ్ బుట్టువతు; ఉన్దానవ మజ్జళశ్లో
పోకై కు మిన్దా మజ్జళశ్లోకై కుర్న్దరాకుల తకటాతు మేయ మెన్దిరుకి అవివర్ “అకలకిల్లెన్దైయమ్” ఎన్టున మైప్పిరియ
మాట్టా తేయరుకల, ననుకు వరువతా మువ మజ్జళశ్లోకై ఎ శెయ్యప్పడుకిటీరెన్టు లక్ష్మీ సమ్బద్ధ తైకాట్టి, ఇచ్చేర్తిత
నక్కారుతీజువరిత్ “శేయవ తెన్దెన్దజ్జి, “మడైయవోళ్ళున్టు” ఎన్టు మజ్జళాశాసనమ్ బుట్టువతు; ఇన్దభయ తై పరిహరికై కైక
ఇచ్చేర్తికొరుతీజువారాతపడి కల్ మతిల్లిపాపి లేయరుకి అవివర్ కలైప్పారిరెన్టు ఇరణ్డెల్ల మేన్దిరవాద్వార్ కలైకా
ట్టి, అవర్ కళి తజ్జళుకు రుతీజువరిత్ “శేయవ తెన్దెన్దజ్జి, “మడరాక్రియమ్ పల్లాణ్డు” “అప్పాజ్జ శన్నియముమ్ పల్లాణ్డు”
ఎన్టు మజ్జళాశాసనమ్ బుట్టువతు; అనన్యప్రయోజనతయా అనుకూలరాన భగవచ్చరణాధికి కై మజ్జళాశాసనమ్ కుత్తుకై యా
కళ్ళాట్టికొన్టువళవాల్ పర్యాప్తిపిటవామేయో లే, ప్రయోజనా న్తరపరతయా ప్రతికూలరాన కేవలరై యమ్ ఐశ్వర్యాధి
కలై యమ్ తిరు త్తి మజ్జళాశాసనమ్ కై యనుకూలరాకి కొల్ వతు; “ఇలకైప్పాద్రాళాక ప్పడై పారుతాను
కు పల్లాణ్డుకూటుమే” ఇత్యాదియా లే కీర్తకగ్గివ కాల త్తి లవ శేయతవపదానజ్జళుకు పిన్దాల త్తి లే సమకాల త్తి
పోలేవయితెరిన్టు మజ్జళాశాసనమ్ బుట్టువతు; “శూక్ర ద్విరుడైత్తువర్ పల్లాణ్డై” ఎన్టు భగవత్ప్రీతికు ఫలము మన్దమజ్జళాశాసన
మేయన్తు; “సేహదన్ధానర త్తావ్యసనిభిరభయం శార్దచ కాసిముఖైః” ఎన్దిటపడియే అన్ధా నేర త్తావ్యసనిక లాకై యా లే
అనిమిషరాయరుకిట దివ్యాయుధాద్వార్ కళి ముతలానారైప్పార్తు గుణవిధరాయ్ సజ్జున్దారై పోలే ఉన్దా మైయటియా
తిరుత్తల్ అనుభవ త్తి లేయన్దు కై జుర్యపరరాయరు త్తల్ శేయ్యో తే ఉన్దాన్దు నొకున్దో రెన్టు పలకాలమ్ శొల్లువతా
య్ కొన్టు, ఇన్దుజ్జళాశాసనమ్ వృత్తియాయ్ చెల్లుమెన్దై.

(3౬) శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. పెరియాళ్వారుడైయప్పా)ధాన్యమ్. ౧౪౧

ఆ-వ్యా.—౧౩. ప్రతికూలరుషనుకూలరామ్మడి యుపదేశితుతిరుత్తుకై మఱియైయాల్వార్ కళుకుముణ్ణేయన్ను మఱ్ఱళాశాసనార్థమాకయుపదేశితుతిరుత్తుకై వేదాన్తనిర్దేశాకళుభయన్తుమేయుళ్యతొన్వైన్దితార్ మేల్ (అల్లాతవర్ కల్) ఇత్యాదియాల్. పరోపదేశమ్బుణ్ణుమల్లాతవాల్వార్ కలైప్పీలే “తిరుకురుకూరతనైయుళ్యోల్ భానత్తుల్ వైమ్మినుమ్మై యుయ్యక్కుణ్ణుపోకుటిలే” ఎన్టుపదేశమ్ కేటకిటసంసారికల్ తనిమైయై తవిరైగక్కాకవుమ్; “ఉన్దనినియారై కొణ్డెన్నుశాకో-ఎన్నెణ్ణేనారుమణ్ణేయిన్ద్రా” ఎన్టుపదేశికి-అతళ్ళుడైయనెణ్ణే తనిమైయైతవిరైగక్కాకవుమ్ పరోపదేశమ్బుణ్ణుకై యన్దియే, “ఆళుమాళారాళియుమ్ శఙ్గుమ్ శుమప్పార్ తామ్” ఎన్టుపూవేన్దినాప్పీలే యేన్దుకిటదివ్యాయుధళ్ళుమ్ తలైచ్చుమైయాకత్తో శ్రీతికిట వుపదేశ్యవస్తువిశాకుమార్యమటిన్దు తమ్మేప్పీలే మఱ్ఱళాశాసనమ్బుణ్ణువారిల్లామైయా లెన్దిటతనిమైయైతవిన్దిత్తు, మఱ్ఱళాశాసనమ్బుణ్ణువార్ పలరుణ్ణాక వాయిశీతి సమన్వయానిరోధసాధనఫలరూపమాన వధ్యాయవతుష్టయాకార వేదాన్త త్తి యథార్థనిర్ణయకభాష్యత్తైయరుళిచ్చెయ్ తభాష్యకారరుమ్, “*వేణ్డియవేతళ్ళోలి వేదాన్తనిర్ణయమ్బుణ్ణేనవివాల్వార్ వుమ్, అనుకూలప్రతికూలవిభాగమటమ తైయామలుపదేశిప్పతుమ్. ఆకళోతాకళానసంసారికళుకుముపదేశ్టాకళాన తళ్ళుకుమ్ సహాయమ్ వేణ్డియుపదేశికి-అ మఱియై యాల్వార్ కలైప్పీలి, ఉపదేశ్యవస్తువిశాక మైయటిన్దు మఱ్ఱళా శాసనత్తుకు సహాయమ్ వేణ్డియుపదేశికుమివర్ వ్యావృత్తరెన్దపడి.

౧౪. సత్తాదిహేతువిశేషత్తాలుమవర్ కళిలివరుణ్ణానతన్నే త్తైక్కుట్టుకిటార్ మేల్, (అల్లాతారుగ సత్తా) ఇత్యాది యాల్. భగవద్దర్శనానుభవకై జగద్ర్యాభిలాషికళానమఱియైయాల్వార్ కళుక్కు, “అవర్ వీతియిరు నాల్” “కాణవారాయ్”

మూ.—౧౩. అల్లాతవర్ కలైప్పీలే కేటకిట వర్ కళుడైయవుమ్ శొల్లుకిటవర్ కళుడైయ వుమ్ తనిమైయై తవిరైగయన్ది కే, “* ఆళుమాళారెన్దిటవనుడైయ తనిమైయై తవిరైగక్కాక వాయిశీతి భాష్యకారరు మివరుముపదేశిప్పతు.

౧౪. అల్లాతారుగ సత్తా సమృద్ధికల్

జీ-వ్యా.—౧౩. ఇప్పుడిమఱ్ఱళాశాసనత్తుకాళే తేడి ప్రతికూలరైయనుకూలరామ్మడైకు పుణ్ణుకిటవుపదేశమ్ తిరుప్పల్లాణ్ణొట్టులువన్తోవుళ్ళతు, మేలివరుపదేశి త్తవిడక్కులిల్ అల్లాతారుపదేశ త్తిటాట్టిల్ వ్యావృత్తియెన్నిటజైగయిలే యరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (అల్లాతవర్ కలైప్పీలే) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతుపరోపదేశ త్తిల్ వన్దాల్ మఱియైవాల్వార్ కలైయుమ్ ఆచార్యర్ కలైయుమ్మోలే ఉపదేశికి-అవర్థమ్ కేటకిటసంసారికళుడైయవనాద్యజ్ఞానత్తా లేనశీతియైనానభగవద్విషయత్తై యకన్టుతిరుకై యాల్ వన్దతనిమైయైయుమ్, వక్తాకళాన తళ్ళుడైయ భగవద్దర్శనానుసన్ధానదనైయిల్ “*బోధయన్తః పర స్పరమ్బుణ్ణుకై కుగళాతుడైయిల్లామైయాల్ వన్ద తనిమైయైయుమ్ తవిరైగ ప్రయోజనమాక వుపదేశిక్కుయన్ది కే, సా కమార్యానుసన్ధానత్తా లే వయిటుమరుకిన వాల్వార్ ఆరాయ్న్దుపార్ త్తవిడక్కులిల్ అడైయవన్యపరరామ్ తో శ్రీతికై యాల్ ఉ భయవిభూతియిలుమ్ పరికైక్కుళిత్తై తమ్ వాశియటిన్దుపరిన్దునోకుకై కుగ ఓరాళుమాళుకిటిల్ ఎన్టుపేళుమ్బడియిరుకి-అ నిరతిశయసాకుమార్యయుక్తనాన సర్వేశ్వరనుడైయతనిమైతీర మఱ్ఱళాశాసనత్తుకి వర్ కళాళాక వేణుమెన్టు ఇతువేప్రయో జనమాక వాయిశీతి పామూణికరాన వాచార్యర్ కళిల్ భాష్యకారరుమ్ “* మయర్ వటమతినలమరుళ ప్పేశీవర్ కళిల్ ఇవాల్వారు ముపదేశి త్తురుళువరెన్దై ఆకై యాలివాల్వార్ ప్రతికూలరైయనుకూలరాక వుపదేశికుమిడమెల్లామ్ మఱ్ఱళా శాసనార్థమాక వెన్నకుత్తైయిలైయెన్టుకరుత్తు. ఎమ్మెరుమానారేన్దై తే భాష్యకారరెన్దతు శ్రీభాష్యముఖత్తా లే వేదాన్త తాత్పర్యనిర్ణయమ్బుణ్ణి యరుళినవరెన్నుమ్ వైభవమ్ తో శ్రీతికై కాక.

౧౪. “*మయర్ వటమతినలమ్మేశీవర్ కళెల్లారుమ్ సత్తా సమృద్ధికల్ భగవద్దర్శనానుభవకై జగద్ర్యభిలాషికళానతన్నే త్తైక్కుట్టుకిటార్ మేల్, (అల్లాతారుగ సత్తా) ఇత్యాది యాల్. భగవద్దర్శనానుభవకై జగద్ర్యాభిలాషికళానమఱియైయాల్వార్ కళుక్కు, అవనైక్కుణాతపోతుధరికుమాట్టా లే “కాణవారాయ్”

ఆ-వ్యా.—ఎఱ్ఱజాలకరన్ద్రిత్రా లే యొరుక్కాల్ కాణవమైయుమ్ ధరికైకై కెన్దిట సకృద్దర్శనత్తా లేసత్తైయుమ్, “*ముడిచ్చోతి తుడక్క మానవనుభవత్తాలుమ్ *ఒళివీల్ కాలమ్ తుడక్క మాన కైజ్జ ర్యజ్జ థాలుమ్, సత్తా ధర్మమానపరై కభోగ్యత్వరూప శేషత్వరూప సమృద్ధియుముణ్డామ్. సాకుమారైకదర్శికళాన వివాహ్మారుక్ “ అడియోమ్” ఎఱ్ఱనత్తై యుమ్ “శూడ్రున్దీరు న్దేత్తువర్” ఎఱ్ఱ సమృద్ధియుమ్, “చల్లాణ్ణు” ఎఱ్ఱ మజ్జళా శాశాన సత్తా లేయుణ్డామ్.

౧౫. అవర్ కళుక్కు తద్దర్శనాదికళాల్ పిటకుక్కు మవైయెల్లా మివరుక్కు మజ్జళా శాశాన సత్తా లేపిటక్కి అతితే, “తాను కన్దపూరెల్లామ్” ఎఱ్ఱ పరమపదాదికలైప్పశీవు మవనుకన్దిరుక్కుమ్ కోయిల్ ముతలానవుకన్దరుళిన నిలజ్జళి. వైలక్షణ్య త్తై ప్రీతిపురస్సరమాక వసుసన్ధితాల్, “పుణ్ణానాట్ పశియావతొన్దితై” “ఉణ్ణునాళితైయుటక్క మున్దానితై” ఎఱ్ఱ శరీరస్థితి హేతువానపూణుమ్, తల్లఱు తా హేతువానపుటక్క ముమ్ మూచ్చాడుకై యన్దియే, మజ్జళా శాశాన మేయుభయయాత్రైయు మాన వివాహ్మారుడై యమటువశీచరమయాత్రైయే, వెటు మూణుముటక్క ము మేయాత్రైయామ్ మజ్జళా శాశాన స్థితి శీవమైయటియా లే “చల్లాణ్ణు” ఎఱ్ఱ మేలెఱ్ఱ భావిక్కుమ్ నమక్కెల్లారుమ్ అవరరుళా లేనిరన్తరయాత్రైయాక వేణుమ్.

మూ.—దర్శనానుభవ కైజ్జ ర్యజ్జళా లే, ఇవరుక్కు మజ్జళా శాశాన సత్తా లే.

౧౫. ఉకన్దరుళిన నిలజ్జళి యనుసన్ధితాల్ ఊణుముటక్క ముమిన్ది కే- ఇవరుడైయయాత్రైయే నమక్కెల్లారుమ్ మయాత్రైయాక వేణుమ్.

జీ-వ్యా.—ఎఱ్ఱ కుప్పిడుకై యా లే తద్దర్శనత్తా లే యాయురుక్కుమ్; “అవరావితు వరాము-అవర్ వీతియొరునాళ్- అరుళాళిప్పట్ కడవీర్” ఎఱ్ఱ ఎజ్జళి సత్తైకిరడక్కైళ్ళు జాలకరన్ద్రిత్రా లేయాకిలు మొరుక్కాల్ క్కాణువ్బడి ఎజ్జళి తేరువేయొరు నాళ్ పోక వమైయు మెఱ్ఱు శొలైన్దైయా లే దర్శనమేసత్తా హేతు వెన్ను మిడమ్ సిన్దమితే. (సమృద్ధి, యావతు) ఉళరా యిరుక్కి అమాత్రమన్దిక్కే మేలుణ్డాయ్ చెల్లుమ్ తణ్డప్ప; అతవర్ కళుక్కు “అన్దామ త్తిప్ప” “ముడిచ్చోతి” తుడక్క మానవశీర్ పోలుణ్డానవనుభవత్తాలుమ్ *ఒళివీల్ కాల త్తిల్ పడియే శెయ్యుమ్ కైజ్జ ర్యత్తాలు మాయురుక్కుమ్—, అన్ది కే- దర్శనాను భవజ్జళిరణ్డాలుమ్ సత్తైయుమ్, కైజ్జ ర్యత్తా లే సమృద్ధియుమాక వ్బొల్లవుమామ్—, అజ్జనువన్ది కే (అన్ద సత్తై పా) వణ్యకా ర్యమాన వనుభవమిల్లా తపోతుకులైయుమ్) ఎఱ్ఱ వర్ తామే కీళియరుళిచ్చెయ్ కై యాలుమ్ నాళైవినియోగమ్ కొళ్ళు కిటోమెన్నిల్ అక్కువవుమకూడ సత్తైయైయెఱ్ఱ కైజ్జ ర్యమ్ సత్తా హేతువాక వసుసన్ధాన త్తిలే శొల్లుకై యాలుమ్, “కణ్ణుకళిప్ప” ఎఱ్ఱ దర్శనద్వా సమృద్ధి హేతువాకవుమ్ తోశీత్తై యాలుమ్, సత్తైకుక్కుమ్ సమృద్ధికుక్కుమ్ మూన్దుమ్ కారణ మెన్నవు మామ్. “*మయర్ వఱుమిసినల మ్పెశీవన్దుముతల్ భగవతే సుమార్యాదికలైకెల్లా ఇవశీత్తై కె- వరుకటితో వెన్దువయితే రిన్దు మజ్జళా శాశానాభినిష్ఠరానవివరుక్కు, మజ్జళా శాశాన విచ్ఛేదమ్ వరిల్ తాముళరాక మాట్టా మైయాలుమ్, అప్పడియవిచ్చి న్నమామ్ చెల్లుకైతా నే తణ్డప్పకుక్కు డలాయురైకై యాలుమ్, సత్తైయుమ్ సమృద్ధియుమిరణ్ణుమ్ మజ్జళా శాశాన సత్తా లే యాయురుక్కుమ్ అకైయాలివరుక్కు మజ్జళా శాశానమ్ నిత్యమాయ్ చెల్లు త్తట్టిలైయెన్దుకరుత్తు.

౧౫. ఆకమజ్జళా శాశాన త్తిల్ పెరియాళ్వారుణ్డాన వనవరతనిష్ఠైయై దర్శిప్పిత్తారిక్; ఇనిమేలవరుడై యయా త్రయే నమక్కెల్లారుమ్ యాత్రైయాక వేణుమెన్దు (ఉకన్దరుళిన నిలజ్జళి లాదరాతిశయముమ్ మజ్జళా శాశానముమ్) ఎఱ్ఱ మున్దుదినవరైయిలు క్తమాన మజ్జళా శాశాన త్తినుడైయ వవశ్యక ర్తవ్యతైయై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ఉకన్దరుళిన నిలజ్జళి) ఎఱ్ఱ కుడక్కి. అతావతు అత్యన్తసుకుమారనాన సర్వేశ్వర ఆశ్రితసులభ త్వార్థమాక తన్నైయ మైత్తుకొణ్ణు “తానుకన్దపూర్” ఎన్నువ్బడి తానత్యాదరత్తైప్పణ్ణి వర్తికుక్కుమ్ కోయిల్ తిరుమలై ముతలాన దివ్యదేశజ్జలైయనుసన్ధితాల్, అపా యబహుళమాన దేశమాకై యా లే ఇళైయ్దరుళినిటిరణ్ణులైకుక్కు పతేను మొరుతీక్కుకల్ వరిలెన్నాకక్కడ వతెన్నుమ్ వయి తొరిచ్చలా లే, ఆహారనిద్రైకళిలు మన్దయమిన్ది కే- నిరతిశయ ప్రేమయుక్తరాన వివాహ్మారుడైయ నిరన్తర మజ్జళా శాశానయాత్రైయే శేషభూతరాన నమక్కెల్లారుమ్ యాత్రైయాక వేణుమెన్దై.

ఆ-వ్యా.—“ఎమ్మెరుమాతనై యై ట్టి” “అరజ్జవో వేష్టణ్ణకుమ” “వాయవనై యల్లతువాత్తాతు” ఎష్టతిరు
ప్పవళ ట్టిలుమ్ “తాళుమ్ ఉడక్కై య్యమ్మాప్పి” “కైయ్యారత్తొల్లువార్ తోళ్” తోళ్వనైయల్లాల్ త్తొక్రొ” ఎష్టతిరు
క్కై-కళిలుమ్ మశీర్ముళ్ళవనయవళిలుమ్ జ్ఞానాదికళ్ వత్తెన్దు కాణలాయరుకుమి తే.

౧౮. ఇవర్ కళుడక సహవసితాత్ వరువతే తెన్న, ఇన్దజ్ఞానాదికళిల్లాత కుత్తెతీరు మెన్ది తార్ మేల్ (ఒరు శెయ్)
ఇత్యాదియాత్. ఉడైయవనుకన్దు మడైవిడవే విలైయమతాన నల్ల తారు శెయలిత్ అరవయిలుపడామల్ నిరప్ప నిర
న్దరమ్ నీర్ నిన్దాల్, ఉడైయవను పేక్షిక్కపులరుమశల్ శెయ్ అరుకన్దై న్దవాశితో శీర్లి వరట్ చికెడ పొశిన్దు కాట్టుమాపొలే,
రక్షక శేషియను పేత్తైయడియాక జ్ఞానాదిపశైయశీర్లి శున్దు సంసారికళుకుమ్, అన్దరక్షకనుడైయ కృపాకటాక్షుత్తా లే
పూర్ణజ్ఞానభక్తివై రాగ్యరాశికళాన శ్రీవైష్ణవ శ్రీమాకళోట్టే దర్శనస్పర్శనమాత్రత్తా లే జ్ఞానాదిపశైయిల్లా మైయాకిట వు
రావుతల్ తీర్ న్దు అవైప్పిశిన్ద “* నెజ్జప్పెరున్దైయై యుడైయ రాకక్క డవతాయరుకుమెన్ది తార్. ఇన్దాలనుకూలరోడ్
సహవసికు వే అవర్ కళుడైయ స్వభావమ్ తన్నడైయే తనకున్దా మెన్ద పడి.

౧౯. ఆకిలివర్ కళుడక సహవసికుమ్ శిలరు ఇవైయిప్పొత్తున్దాక కాళి కిత్తో మిల్లెయెన్దు, ఇప్పొత్తుమ త్తెన్దిరున్ద
తాకిలుమ్ చరమకాల త్తిలే వేళిప్పడు మెన్ది తార్ మేల్, (ఆటునీర్) ఇత్యాదియాత్. ఆటు వశీర్లిరున్ద తేయాకిలుమ్ పుతునీర్
వరపు ఇన్దు నాల్లెయెన్ద ట్టితానాల్, అన్దవణ్ణి మెక్కి డాక మణల్ శిన్దై న్దు కాట్టుకై ముతలానకుటి త్తవడైయా శజ్జ భున్దా మాపొలే,
మున్దివై తోష్ట విన్దియే యిరున్ద తాకిలుమ్, భగవత్ప్రాప్తికాలమణిత్తాన వాతే విశదతమ జ్ఞానభక్తివై రాగ్యజ్ఞానాకిట విన్ద
విలక్షణస్వభావవిశేషజ్యోతి నిర్వృత్తమాకనినై వట తన్నడైయే పాప్రిసూచకమాయ్ కొణ్ణు చరమపాకమాన్బడివిలైయ
క్కణ్ణవతాయరుకుమెన్ది తార్.

మూ.—వడివిలే తొడైక్రొళ్ళలాన్బడియిరుకుమ్ పరమార్తర్.

౧౮. ఒరు శెయ్ నిరప్పనీర్ నిన్దాల్ అశల్ శెయ్ పొశిన్దు కాట్టు
మాపొలే, ఇవైయిల్లా తారు మివర్ కళోట్టే సన్బ
న్దత్తా లే పురావుతల్ తీరక్క డవతా యిరుకుమ్.

౧౯. ఆటునీర్ వరవణిత్తానాల్ అతుక్కి డాన వడైయా శజ్జ
భున్దా మాపొలే, పాప్రియణిత్తాన వాతే ఇన్దస్వభావ
విశేషజ్యోతి తన్నడైయే విలైయక్క డవతాయరుకుమ్.

జీ-వ్యా.—జ్ఞానమ్ వడివిలే తొడైక్రొళ్ళలామ్; “ఆహ్లాదశీత నేత్రామ్ము” “కాలు మెన్దాకణ్ణిరున్దెల్లాతు” ఇత్యాది
ప్పడియేయిరున్దెల్లా యా లే భక్తివడివిలే తొడైక్రొళ్ళలామ్; ఇతరవిషయజ్జలైక్క డైక్క నియామలిరున్దెల్లా యా లే వై రాగ్యమ్
వడివిలే తొడైక్రొళ్ళలామ్.—అన్ది కే జ్ఞానభక్తివై రాగ్యజ్ఞాన మూన్దుమ్ నవనవోన్మేషశాలికళాయవరున్దెల్లా యా లే అపూర్వ
మానజ్ఞానాదికళైయిట్టు పూర్వ ట్టిలవశీర్లి మాశీర్లి మాపొలే, తక్కి వడివిలేయి వై కాణలాన్బడియిరుకుమ్ పరమార్తరెన్దు
పునూమ్ (పరమార్తర్) ఎష్టతు-సంసార త్తిల్ పొరున్దా మైయాలుమ్ భగవద్విషయత్తెక్కిట్టప్పెతా మైయాలుమ్ ఇనియతు
కుమేలిల్లై యెన్నున్బడియాన వార్తియైయై యవర్ కళెన్ద.

౧౮. ఇవర్ కళోట్టే సహవాసత్తాల్ సిద్ధికుమ తే తెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్ మేల్, (ఒరు శెయ్) ఎష్టతుడక్కి. అతా
వతు ఒరువయలిలే నిన్దైయనీర్ నిన్దాల్ నీరశీర్లి రావిక్కి డక్కి అవశల్ వయల్ తదాసత్తియూల్ వన్దపొశివా లే వాట్టవశీర్లి
క్కి డకుమ్ మాపొలే, జ్ఞానభక్తివై రాగ్యజ్ఞానాకిట వివైయిల్లా మైయా లే స్వరూపముతావి క్కి డక్కి అవర్ కళుకుమ్ ఇవ
త్తూలిల్ పరిపూర్ణ రానవివర్ కళోట్టే సహవాసరూపసన్బన్దత్తా లే ఇవశీర్లిలేళిలుతన్దయమున్దాయ్ ఇవై నేతాకవిల్లా మైయా
లున్దానపురావుతల్ తీరక్క డవతాయరుకుమెన్ద.

౧౯. ఏతత్సహవాసత్తాల్ ఇప్పడిపురావుతల్ తీర్ న్దు కిడకుమ్ శవోన్దెన్దై ఇవ్వళపునన్దు, ఇన్దస్వభావవిశేషజ్యోతి
పాప్రికుమ్ మాకవిలైన్దలు మెన్ది తార్. (ఆటునీర్) ఎష్టతుడక్కి. అతావతు- వశీర్లిక్కి డక్క అవాలు నీర్ వరత్తా సన్దమాన
వాతే తత్సూచకమాన మణల్ పొశిన్ద ముతలాన వడైయా శజ్జ భున్దా మాపొలే, భగవత్ప్రాప్తియా సన్దైయాన వాతే త
త్సూచకమాన విన్దజ్ఞానాదిస్వభావవిశేషజ్యోతి స్వయమేవ విలైయక్క డవతాయరుకుమెన్ద.

ఆ-వ్యా. — అనుకూలసహవాస మహ్యభువి త్తతిలైయేయాకిలమ్, ప్రాప్తికాలత్తిలే ఫలియాతోఽయితైష్టపడి.

౨౦. ప్రాప్తికాలమణితాకవణితాక తుణమ్తోటుమ్ముతు క్కణిత్తువిలైన్దువరుకిటజ్జానభ క్తివై రాగ్యజ్జలైక్కిణ్డు, ఇనిశరీరాన్దరమిలై, ఇతువేవరమశరీరమ్, పేటుతప్పా తెన్దుశక్తిత్తుప్పొనతనక్తే సంశయమటవరుతియిడలామ్మడివిశదమాయరుళ్ళుమ్.

౨౧. ఆకవనుకూలతణముమ్ తత్సహవాసఫలముమరుళిచ్చెయ్తు, సహవాసనివృత్తివిషయమాక దినచర్యానుసన్ధానజ్జాలేయెడు త్తప్రతికూలవక్తయై ఇన్నతెన్నుమ్ ఇవర్ కళుక్కు-డైశ్యదిభేద మిన్నతెన్ను మరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇనిప్రతికూలరాకితార్) ఇత్యాదియాల్. జ్ఞానాదినాశకరాయ్క్కిణ్డు సహవాసయోగ్యరల్లాత ప్రతికూలరావా, ప్రకృత్యాత్మవివేకమశ్రిరి దేహాత్మాభిమానికళుమ్, అత్తపరమాత్మవివేకమశ్రిరి స్వతన్త్రియమ్, పాప్తశేషశేషివివేకమశ్రిరి వన్యశేషభూతరుమ్, సిద్ధోపాయాపాయవివేకమశ్రిరి వుపాయాన్తరనిష్ఠరుమ్, అనురూపప్రయోజనా ప్రయోజనవివేకమశ్రిరి స్వప్రయోజనపరరుమ్.

౨౨. స్వరూపతైజడమెన్నుమ్ స్వతన్త్రిమెన్ను మన్యశేషమెన్నుమ్, ప్రాప్యమ్ స్వయత్ససాధ్యమెన్నుమ్ స్వార్థమెన్నుమ్ వరుకిటప్రతిపత్తియా లేప్రతికూలకోటిగుణితరానవివర్ కళుళ్ళు, స్వాభిమతప్రదరానవుడైశ్యరుమ్ స్వాభిమతోపాయకళుమ్ స్వాభిమతోపేయకళుమ్ తామసాదిగుణానుగుణమాక భేదిత్తిరుక్కు-మెన్దు;

మూ. — ౨౦. ఇవశ్రిణ్దుక్కిణ్డు చరమశరీరమెన్దు తనక్తేయరుతియిడలాయరుళ్ళుమ్.

౨౧. ప్రతికూలరాకితార్ దేహాత్మాభిమానికళుమ్ స్వతన్త్రియ మన్యశేషభూతరు ముపాయాన్తరనిష్ఠరుమ్ స్వప్రయోజనపరరుమ్.

౨౨. ఇవర్ కళు క్కు-డైశ్యరు ముపాయాపేయకళుమ్ భేదిత్తిరుక్కు-మ్.

జీ-వ్యా. — ౨౦. ఇవైయిప్పడివిలైన్దు వరప్పక్కాల్ పాప్తియణితైన్దుతోశ్రిరియరుక్కు-మోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇవశ్రిణ్దుక్కిణ్డు) ఎన్దుతుడక్కి. అతావతు ఇప్పడిమేమేలుమ్ పుతుక్కణిత్తు విలైన్దువరుకిట జ్ఞానభ క్తివై రాగ్యజ్జలైక్కిణ్డు, ఇనినమక్కిరుశరీరపరిగ్రహమిలై ఇతుచరమశరీరమెన్దు తామసస్సుశే నిశ్చయిత్తుక్కిళ్ళలాయరుక్కు-మెన్దు.

౨౧. ఆక ఇప్పడిసహవాసవిషయమాక దినచర్యయి శొన్నవనుకూలరుడైయ లతుణతైయుమ్ తత్సహవాసఫలతైయుమరుళిచ్చెయ్తు, తదనన్తరమ్ సహవాసనివృత్తివిషయమాక చొన్నప్రతికూలరిన్నా రెన్నుమిడమరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ప్రతికూలరాకితార్) ఎన్దుతుడక్కి. (ప్రతికూలరాకితార్) ఎన్దుతు-జ్ఞానాదినాశకరాకైయా లే సహవాసయోగ్యరల్లా రాకక్కి-త్త చొన్నప్రతికూలరాకితారెన్దుపడి; (దేహాత్మాభిమానికళు) ఇత్యాది. (దేహాత్మాభిమానిక, రాకితార్) కాణ్ణిటదేహాత్మకళు-వ్వరుక్కోరాన్దాపుణ్డైన్దుతియా లే దేహాత్తిలేయహమ్ముద్దియైప్పణ్ణి ఇత్తైయేయాత్కావాకవభిమానిత్తిరుక్కు-మవర్ కళు; (స్వతన్త్రిరాకితార్) దేహాతిరి క్తమాన వాన్యవన్తువైయటిద్దిరుక్కళైయ్ లే అత్తెతనక్కు-టిత్తాక వేనినైత్తు ఒరువిషయ త్తిలుమ్ శేషత్వత్తుక్కి-నై యాతవర్ కళు; (అన్యశేషభూత, రాకితార్) శేషత్వతైయి శేద్దిరుక్కళైయ్ లే అత్తైయపాప్తవిషయకళు లే వినియోగి త్తిరుక్కు-మవర్ కళు; (ఉపాయాన్తరనిష్ఠ, రాకితార్) పాప్తశేషివిషయ శేషత్వతైయుడైయరాయ్ వై తత్పాప్తి ప్పుపాయమ్ తచ్చరణారవిన్దశరణాగతియెన్దిరుక్కళైయ్ శే, కర్మాచ్యపాయజ్జలైప్పశ్రిరినిటి-జవర్ కళు; (స్వప్రయోజనపర, రాకితార్) పాప్తశేషిచరణకమలక్కిలై యుపాయమాక ప్పశ్రిరియరుక్కు-చ్చెయ్ లే, తాగళు పశ్రిరినపశ్రిణ్దుయుపాయమాకనినైత్తుమ్, ఉపేయమానకైజుర్యతైస్వభోగ్యమాకనినైత్తుమిరుక్కు-మవర్ కళు. ఇప్పడియిరుక్కి-జవివర్ కళు ప్రణవత్తిర తృతీయాక్షరత్తా లే ఆత్మావినుడైయ దేహాతిరి క్తతైయుమ్, ప్రథమాక్షరత్తిల్ చతుర్థియా లే భగవచ్చేషత్వతైయుమ్, మధ్యమాక్షరత్తా లే తదనన్త్యా ర్హత్వతైయు, మధ్యమపథత్తా లే అనన్యశరణత్వతైయుమ్, చరమపథత్తా లే అనన్యభోగ్యత్వతైయుమ్ దర్శిత్తిరుక్కు-మధికారిక్కు-ప్రతికూలరితే.

౨౨. ఇన్దపాప్తికూల్యతైయుపపాదికై-క్కాక ఇవర్ కళుడైయవిప్రతిపత్తినిబన్ధనమానపుడైశ్యదిభేదక్కిలై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఇవర్ కళుక్కు) ఎన్దుతుడక్కి. (ఉడైశ్య, రాకితార్) ఆదరణీయర్; అవర్ కళాకితార్ ఇన్విడత్తిల్ స్వాభిమతప్రదరానవర్ కళు; (ఉపాయజ్జ, భావన) స్వాభిమతపురుషార్థసాధనజ్జళు; (ఉపేయజ్జ, భావన) స్వాభిమతపురుషార్థజ్జళు; ఇవై (భేదిత్తిరుక్కళ, యావతు) తత్తద్విప్రతిపత్తినుగుణమాక వేటువట్టిరుక్కళ.

ఆ. వ్యా.—౨౩. సజ్జహి తత్త్వైవిచరికి-తార్ మేల్, (దేహాత్మాభిమానికళుకు-ద్దేశ్యర్) ఇత్యాదియాల. అన్యవిషయ జ్ఞానగర్భమృదదేహాత్మాభిమానికళుకు-స్వానురూపమాన పుద్దేశ్యర్ పాలుమతోటుమిట్టుదేహవర్ధకరాన మరణధర్మికళాన మనుష్యర్, దేహభోగోపాయమధనధాన్యార్థమ్, అర్థసాధ్యమానపు పేయమ్ సానభోజనలపనాదివిషయానుభవవృణ్ణై యాకిఱ విహికభోగమ్; పరమాత్మవిషయపారతన్యజ్ఞానమృదస్వతన్త్ర్యస్వానురూపోద్దేశ్యర్ అల్పస్థిరమాన స్వర్గాది బ్రహ్మలోకాంతమాన భోగప్రదరానవగ్నీద్వాదికళే, తదుపాయమ్, “కామతత్త్వకర్మవప్రతిముపదిశ్యతే. ప్రవర్తకజ్ఞు స్వర్గాది ఫలసాధనముచ్యతే” ఎన్నిటఫలాభిసన్నియు క్తప్రవృత్తి కర్మానుష్ఠానమ్, తదుపేయమ్ అల్పస్థిరమాన స్వర్గాదిభోగమ్; భగవచ్ఛేషత్వదూషకరాన తదన్యశేషభూతరు-స్వానురూపోద్దేశ్యర్ సృజ్యత్వ సంహార్యత్వకర్మవశ్యత్వముడైయ త్నేత్రజ్ఞరానబ్రహ్మరుద్రాదికళే, తత్త్వాప్ర్యుపాయమ్ దుష్కరమానతత్సమాశ్రయణమ్, తత్ఫలమానపు పేయమ్ అన్త బ్రహ్మరుద్రాదికళుడక సాంసారికభోగానుభవవృణ్ణై యాకిఱతత్సాయుజ్యమ్; సాధ్యోపాయాంతరస్థి రు-పాస్యనాన పుద్దేశ్యర్ అగ్నీద్వాదిదేవతాన్తర్యామియాన సర్వేశ్వరక, తత్త్వాప్ర్యుపాయమ్ ఫలాభిసన్నిరహితకర్మయోగమ్ ఇన్ని యోవరతిపూర్వకజ్ఞానయోగమ్ తదుభయసాధ్యమాన వవిచ్ఛిన్నస్మృతిరూపభక్తియోగమెన్నిటవినై.

మూ.—౨౩. దేహాత్మాభిమానికళుకు-ద్దేశ్యర్ దేహవర్ధకరాన మనుష్యర్ కళే, ఉపాయవర్ధమ్, ఉపేయ మైహికభోగమ్; స్వతన్త్ర్యు-ద్దేశ్యర్ స్వర్గాదిభోగప్రదర్, ఉపాయమ్ కర్మానుష్ఠానమ్, ఉపేయమ్ స్వర్గాదిభోగమ్; అన్యశేషభూతర్పుద్దేశ్యర్ బ్రహ్మ రుద్రాదికళే, ఉపాయమ్తత్సమాశ్రయణమ్, ఉపేయమ్తత్సాయుజ్యమ్; ఉపాయాంతర నిస్థు-ద్దేశ్యర్ దేవతాన్తర్యామియాన సర్వేశ్వరక, ఉపాయమ్కర్మజ్ఞానభక్తికళే,

జీ. వ్యా.—౨౩. అతుతనై యడవే పుపాదికి-తార్ మేల్ (దేహాత్మాభిమానికళుకు-) ఎన్టుతుడగ్గి. అతావతు దేహాత్మైయేతానాకవభిమాని త్తిరుకి-ఱవర్ కళుకు-ద్దేశ్యర్ ధారకపోషకభోగ్యపదార్థజ్ఞైయిట్టు దేహాత్మైన్తాకవశ్చగ్నృణ్ణై పోరుమ్మనుష్యర్, అభిమతసిద్ధికు-పాయమ్ సువర్ణాదియానధనమ్, అభిమతమానపు పేయమ్ ఇహలోకే ట్లిలుణ్ణానస్మృన్న పానాదివిషయానుభవమ్; దేహాతిరిక్తనాయురుపాప్సోరాత్మాపుళక అవదౌఁ జ్ఞాతృత్వకర్మత్వభోక్తృత్వయుక్తనా యిరుకు-మెన్నిటమాత్రత్వశాస్త్రముఖత్వాలేయటిన్త తగ్నైస్వతన్త్ర్యరాకనినైర్తిరుకు-వవర్ కళుకు-ద్దేశ్యర్ ఆనుష్ఠితసా ధనత్తుకు-అనుగుణమాకస్వర్గాద్యాముష్టికభోగజ్ఞైక్తోడుకు-వగ్నీద్వాదికళానదేవతైకళే, ఉపాయమ్, “జ్యోష్టోమే నస్వర్గకామోయజేత” ఇత్యాదికళాలే శోల్లప్పడుకిఱ ఫలాభిసన్నిసహితమాన యాగాదికర్మానుష్ఠానమ్, ఉపేయమ్ విహిక భోగాద్విలక్షణమానస్వర్గాద్యనుభవమ్; జగత్తు, “దైవాధీనమ్” ఎనుమత్తేశాస్త్రజ్ఞలిల్ కేటకైయాలే శేషత్వత్వైయిత్తేన్త వైతే అత్తైవరదేవతావర్యస్తమాకపోషకవటియాతే అపాతప్రతినిధిజ్ఞలిల్ ఒనై ఎప్పటినిట్లు వన్యశేషభూతరు-ద్దేశ్యర్ జగత్స్వర్గాదికర్మతయావరత్వబుద్ధ్యర్ రానబ్రహ్మరుద్రాదికళే, ఉపాయమ్ దుష్కరరాధతానవర్ కళే పకల్ పణ్ణమ్ దు ష్కరసమాశ్రయణమ్, ఉపేయమ్ అవర్ కళోడుసమానభోగ్య నాకై యాకిఱసాయుజ్యమ్, “సాయుజ్యముభయోరత్ర భోక్తవ్యస్యావిశిష్టతా । సార్వితాత్రభోగస్య తారతమ్యవిహీనతా ” ఎన్నక-డవతితే; ఆన్తస్వరూపమ్ భగవదనన్యార్థ శే షమెన్నుమిడత్తేవేదాన్తముఖేనవటిన్తవైతే అభిమతలాభత్తుక-వన్తనై యేపుపాయమాక పరిగ్రహిక్త వటియాతే ఉపా యాంతరనిష్ఠరానవర్ కళుకు-ద్దేశ్యర్ అగ్నీద్వాదిదేవతైకళుకు-న్తర్యామియానసీశ్వరక; ఇతుకర్మయోగత్తుకు-స్వరసమ్, జ్ఞానయోగభక్తియోగజ్ఞుకు అసాధారణవిగ్రహవిషయత్వముడైయాకిలుమ్ కర్మానుష్ఠానమ్తత్సమాక వెల్లుద్దిరున్తవైయాకై యాలుమ్ కర్మరాధ్యనానవసేస్వాసాధారణవిగ్రహవిశిష్టవేషత్తే నమకు-ప్రకాశిప్పిత్తా నెన్నుమ్నినైపునడకై యాలుమ్, దేవతాన్తర్యామియే పుద్దేశ్యనాకచ్చిల్లికిఱ తెన్టుకొళ్ళ వేణుమ్. ఉపాయమ్ తని త్తనిమోక్షసాధనతయాశాస్త్ర సిద్ధజ్ఞాన కర్మజ్ఞాన భక్తియోగళే; ఇవైతనిత్తనిపుపాయమామిడత్తిల్ ఓరొన్టుకు-వ. ౧౧౧౧యవైయిరణ్ణ మజ్జమాయురుకు-మ్, “జ్ఞానభక్త్యన్వితమకర్మ జనకాదిమద్యశ్యతే । కర్మభక్త్యన్వితమజ్ఞానమ్ పాయోగభరతాదిమ్ । కర్మజ్ఞానాన్వితాభక్తిః ప్రజ్ఞోదప్రముఖాశ్రయా ” ఎన్నక-డవతితే. —, అన్నికే- (కర్మజ్ఞానభక్తికళే) ఎన్నిటవిడత్తిల్ వేదాన్తమర్యాదై యాలే కర్మ జ్ఞానానుగృహీతైయానభక్తియేపుపాయమాయ తదగ్గతయాకర్మజ్ఞానజ్ఞైయపాయ మెన్టుపచిత్తుచ్చిల్లికిఱతాకపుమామ్.

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. భగవన్నిగ్రహానుగ్రహ విషయాధికారివిభాగమ్. ౧౪౭

ఆ. వ్యా.—ఇవర్ కళుకుర పేయమ్ “సోఽశ్చ తే సర్వా కామా సహబ్రహ్మణావిపశ్చితే” ఎన్నిటనిర న్తరానన్దని ర్భగవదనుభవమ్; పరైక ప్రయోజనత్వదూషక స్వప్రయోజనపరరానప్రపన్నర్థు ప్రప త్తవ్యనానపు డ్దేశ్య “నెజ్జీనాల్ ని నై ప్పా నెవ నవనాకునీళ్ కడల్ వణ్ణ” ఎన్టాశ్రితరుక వ్దవడిపుకొణ్ణ ఎళియనాయ్ కిరిట వర్చావతారమానవె మ్మెరుమా, ఇవర్ కళుకుర పాయ మహాఘోరగర్భమానస్వకీయస్వీకారమ్, పతచు పేయమ్ స్వభో క్తృత్వగర్భమానస్వార్థకై జగ ర్యమ్.

౨౪. ఆక ఈ దృశ ప్రతికూలరుడై యపు డ్దేశ్యాదివిభాగ త్తైయరుళిచ్చెయ్ తు, ఇవర్ కళిల్ నిగ్రహానుగ్రహయోగ్యరిన్నా రెన్నుమ్, ఇవర్ కళిల్ కర్మవినాశ హేతువిన్న తెన్నుమరుళిచ్చెయ్ కితార్ మేల్ (ముతల్ చొన్న) ఇత్యాదియోల్. దేహాత్మా భిమాని స్వతన్త్రిర్ అన్య శేషభూతర్ ఎన్ట సహపరనయోగ్యరాయ్ ముతల్ శొన్న నేతే ప్రతికూలరానమూవరుమ్, దేహాదివి లక్షణమాయ్ భగవత్పరతన్త్రిమాయ్ తదేక శేషమాయరుకుమ్ స్వరూపమెన్ట తెళిన్ట ఐహికాముష్మికభోగజ్జలైకురటిన్ట దేవతాన్తరజ్జలై కార్త కగడై కొణ్ణిరుకుమ్ విలక్షణరుకు “ఎజ్జల్ కుఱువినిట్టుకుతలొట్టోమ్” ఎన్ట తజ్జల్ తిరళి పుకి టవొట్టామల్ తళిక్ కతవడైన్ట కాణిల్ కణ్ణుతైకైయాకిలి నిగ్రహాత్తుకు నేతేయిలకు; అన్యప్రయోజనత్వేన సహ పరనయోగ్యరాన పుపాయాన్తరపరరుమ్ స్వప్రయోజనపరరు మాకిటపూర్వోక్తరిల్ వ్యావృత్తరాన మశీఘ్రియరువరుమ్ ముముక్షుక్ గాకై యాలే దర్శనస్పర్శనసమ్భాషణాద్యనుగ్రహాత్తు కిలకు. —, అన్తియేమూవరు మిరువరుమ్ భగవన్ని గ్రహానుగ్రహజ్జళు కిలకెన్ట మరుళిచ్చెయ్ వర్.

మూ.—ఉ పేయమ్ భగవదనుభవమ్; స్వప్రయోజనపరరుడై శ్య “నెజ్జీనాల్ ని నై ప్పా నెవ నెన్టివణ్, ఉపాయమ్ స్వకీయ స్వీకారమ్, ఉ పేయమ్ స్వార్థకై జగ ర్యమ్.

౨౪. ముతల్ శొన్న మూవరుమ్ నిగ్రహాత్తు కిలకు, మశీఘ్రి యరువరు మనుగ్రహాత్తు కిలకు.

జీ వ్యా.—ఉ పేయమ్ “సోఽశ్చ తే సర్వా కామా సహబ్రహ్మణావిపశ్చితా” ఇత్యాదిశ్రుతిక లాల్, “నిరస్తా తిశయాహ్లాదనుభవా వైకలక్షణా భేషజమ్ భగవత్ప్రీతిరేకాన్తా త్యన్తికీమతా” ఇత్యాదిశ్రుత్యవబృహ్మణజ్జలైకురటిన్ట పు డుకిటనిరతిశయానన్దరూపభగవదనుభవమ్; ఇన్ద్రోక్త త్రిల్ “భగవత్ప్రీతిః” ఎన్నిటనిర భగవదనుభవమాకవి తేనన్తాచార్యర్ కళిల్ స్వప్రబన్దజ్జళి లేయరుళిచ్చెయ్ తతు; కర్మామ్యపాయజ్జళిల్ దుష్టరత్వబుద్ధియాలే యవశీఘ్రివిట్టు సుకరత్వబుద్ధ్యాప్రప త్తి యిలేయిత్తిస్వప్రయోజనపరరుడై శ్య “నెజ్జీనాల్ ని నై ప్పా నెవణ్” ఎన్నిటనిర అశ్రితర్ తజ్జల్ నెజ్జాలే యాతారు ద్రవ్యత్తై తనకుర త్తిరు మేనియాకకోర్ లినార్ కళిల్ అత్తైయేతనకుర తిరు మేనియాకవభిమానిన్ట అతిలేయపా క్రితవిగ్రహాత్తి ల్ వణ్ణమాదర తైప్పణ్ణిక్ కొణ్ణ అత్యన్తసులభనాయరుకిరిట వర్చావతారమానసర్వేశ్వరణ్, ఉపాయమ్ అనిష్టనివృత్తికుర మిష్టపా క్రితికుర సువనై యుపాయమాకనినైన్ట తా పశీఘ్రినపశీఘ్రి, ఉ పేయమ్ తనకుర కప్పాకప్పణ్ణమ్ కై జగ ర్యమ్.

౨౪. ఆక పు డ్దేశ్యాదిభేదత్తాలే అవర్ కళుకురణ్ణాన వన్యోన్యవిశేషత్తై దర్శిప్పిత్తారిగ్; ఇవర్ కళిల్ భగవద్విష యత్తోడు వొట్టనిన్ట మూవరుమ్, భగవద్విషయ త్తైయేపశీఘ్రినిన్ట విరువరు ముణ్ణానవిశేష త్తైదర్శిప్పికిర తార్ మేల్, (ము తల్ చొన్న మూవరుమ్) ఎన్టతుడజ్జి. అతావతు దేహాత్మాభిమానముమ్ స్వస్వాతన్త్ర్యము మన్య శేషత్వముమాకిలి వివశీఘ్రి. కిలన్వరుకొన్ట టియా మైయాలే భగవదన్వయగర్ధరహితరానమూవరుమ్, “క్షిపామి” ఎన్నిటనిర భగవన్ని గ్రహాత్తుకుర విషయమ్; ప్రకృతేః పరమాయ్ భగవదన్వార్థ శేషమాన స్వరూపత్తైయటిన్ట భగవదనుభవకై జగ ర్యజ్జలై పురుపార్థమాక కొణ్ణుకై యాలే అన్యప్రయోజనరాయ్, కర్మజ్ఞానాదిక లాన పుపాయాన్తరజ్జళిలుమ్ ప్రపదన్తైలుమ్ నిన్ట రానవిరువరుమ్ “దదామి” “నోతుయిష్యామి” ఎన్నిటనిర భగవదను గ్రహాత్తుకుర విషయ మేన్ట.

౧౪౮

శ్రీవచనభూషణ తృతీయ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. తదధికారికర్మవినిశ్చయకారమ్.

ఆ-వ్యా.—౨౫. త త్తదీయనిగ్రహాత్తు కిలకాన నవమూవరుడైయ వనాదికాలార్జితసదసతర్కముమ్ త త్తత్ఫల సుఖదుఃఖానుభవవినాశ్యమ్; అల్పానుగ్రహాత్తుకిలకాన నాలామధికారికుః, అసతర్క-త్తత్తపు “ధర్మేణపాపమవనుదతి” ఎన్నిటవడియే పాపియశ్చిత్తవినాశ్యమ్; పాపియశ్చిత్తసాధ్యమల్లాత సదసతర్క-త్తమిరణ్ణమ్ భగవత్ప్రసాదవినాశ్యమెన్మ కరుత్తు. అనుగ్రహావిశేషాత్తుకిలకానవజ్ఞామధికారికుః, “నకశ్చిన్నాపరాధ్యతి” ఎన్మ అపరాధభయనివృత్తి హేతుభూత మానపురుషకారవినాశ్యమ్. అనిష్టనివర్తకత్వమ్ సిద్ధోపాయకార్యమాకిలుమ్ ఆశ్రయణవిరోధినివృత్తిమాత్రమ్ తత్సజ్జుల్ప మడియాకపురుషకారకార్యమెన్నలామితే.

౨౬. పురుషకారసాపేక్షత్వత్తాల్ వద్దసిద్ధోపాయత్తి నైరపేక్ష్యహానియైపరిహారికి-తార్ మేల్; నిరపేక్షమాన సిద్ధోపాయమ్ శరణవరణరూపస్వీకారకాలత్తిల్ స్వీకర్తావాయిరుప్పామెరు పురుషసాపేక్షమాయ్, స్వీకరిప్పికు-మతారు పురుషకారసాపేక్షముమాయిరుకు-మ్; స్వీకర్తావిల్లావిడిల్ స్వీకారద్దానిత్తై, పురుషకారమిల్లావిడిల్ స్వీకారాధికారమిత్తై. స్వీకారానంతరభావియాన వనిష్టనివృత్తిపూర్వకేష్టపాప్రియైష్టణ్ణకైయాకిట కార్యకాలత్తిల్, పురుషపురుషకారరూపాభ యనిరపేక్షమాయిరుకు-మ్; కార్యకాలత్తిల్ సహకారిసాపేక్షమున్దాకిలితే తన్నైరపేక్ష్యభజ్జమ్వరువతు.

౨౭. ఇప్పడి స్వప్రయోజనపరరడణ్ణ ప్రతికూలరెన్నిల్ “నమకే-నలమాతలిల్” ఎన్మమాత్వార్ కలైయుమ్

మూ.—౨౫. మూవరుడైయపుమ్ కర్మ మనుభవవినాశ్యమ్, నాలామధికారికుః

ప్రాయశ్చిత్తవినాశ్యమ్, అజ్ఞామధికారికుః పురుషకారవినాశ్యమ్.

౨౬. ఉపాయమ్ స్వీకారకాలత్తిల్ పురుషసాపేక్షముమాయ్పురుషకారసాపే

క్షముమా యిరుకు-మ్; కార్యకాలత్తి లుభయఃరపేక్షమాయిరుకు-మ్.

౨౭. స్వప్రయోజనపరరెల్లారైయుమ్

జీ-వ్యా.—౨౫. ఇవన్ కళుకు- కర్మవినిశ్చయహేతుభేదత్తాల్ వద్దవిశేషజ్జలై దర్శిప్పికి-తార్ మేల్ (మూవరుడైయ పుమ్) ఎన్మతుడణ్ణి. అతావతునిగ్రహాత్తుకిలకానమూవరుడైయపుమ్ అనాదికాలార్జితమానసదసతర్కమ్, “అవశ్యమను భోక్తవ్యమకృతమకర్మశుభాశుభమ్ | నాభుక్తంక్షీయతేకర్మకల్పకోటిశతైరపి” ఎన్నిటవడియే అవశ్యమ్ తత్ఫలముశ్చతనుభ విత్తాలన్మనశియామైయాలే అనుభవవినాశ్యమెన్మితార్; అనుగ్రహాత్తుకిలకానచ్చొన్నవిరువరిలుమ్వైత్తున్మ ఉపాయా న్తరనిష్టనాననాలామధికారికుః, కర్మజ్ఞానభక్తికళాకిట పుపాయవిశేషజ్జలైలాత్తై యనుష్ఠిత్తాల్ అత్తైపాప్రియశ్చిత్తస్థానియ మాకి- ఈశ్వరకార్యకర్మజ్జలైయుమ్ కక్కికైయాలే కర్మమ్ పాపియశ్చిత్తవినాశ్యమెన్మితార్; ప్రపదసనిష్టనానవజ్ఞామధికారికుః ఆశ్రయణవేళైయిలే అనాదికాలకృతాపరాధభీతనాయ్ అవశిష్టయడైయ ఈశ్వరక పొలుకైకు-టుప్పాక పిరాట్టియై పురుషకారమాక మున్నిట్టాశ్రయికైయాలే అవళుకా-కవివనుడైయవపరాధత్తైయెల్లామ్ పొలుత్తజ్జీకరిత్తు ఇవనుడైయ వఖలకర్మజ్జలైయుమ్ తల్లిప్పొకడుకైయాలే పురుషకారవినాశ్యమెన్మితార్.

౨౬. ఇప్పడిపురుషకారసాపేక్షమెన్నిల్ ఉపాయత్తినుడైయ నైరపేక్ష్యహానిపారాతో వెన్మిటశజ్జైయిలే య రుళిచ్చైయకితార్, (ఉపాయమ్) ఎన్మతుడణ్ణి. అతావతు సహాయాన్తరసంసర్గాసహమాన సిద్ధోపాయమ్, శరణవరణ రూపస్వీకారకాలత్తిల్ స్వీకర్తావాన పురుషనైయుమ్ స్వీకరిప్పికు-మ్పురుషకారత్తైయు మపేక్షిత్తిరుకు-మ్; స్వీకృత మానతా నివనుకూనిష్టనివృత్తిపూర్వకేష్టపాప్రియైష్టణ్ణకైయాకిట కార్యకాలత్తిల్, పురుషనుమ్ పురుషకారముమాకిట పుభయత్తైయు మపేక్షియా లే తానేశేయతుతలైకిట్టుమెన్మై; కార్యకాలత్తిల్ సహకారిసాపేక్షమున్దాకిలితే యుపా యత్తినుడైయ నైరపేక్ష్యత్తుకు- హానివరువతెన్మరుత్తు.

౨౭. స్వప్రయోజనపరరై (ప్రతికూలర్) ఎన్మవిశేషణవరుళిచ్చైయతారిత్తే; ఇద్దస్వప్రయోజనపరరై అనుకూలాగ్రేసర రానవాత్వార్ కల్ పక-లిలుమ్ తోశీలియిరుకైయాలేతన్నిబద్ధనమానప్రతికూల్యమవర్ కల్ పక-ల్ వారాతపడిపరిహ రికి-వేణుమెన్మతిరువుశ్చన్మశీ, తద్విషయశజ్జై యెయనువదికి-తార్, (స్వప్రయోజనపర రెల్లారైయుమ్) ఎన్మతుడణ్ణి. “నమ కే-నలమాతలిల్” ఎన్మమ్ “నామ్ కణ్ణకన్దుకూత్తాడ భాలత్తాడేనడవాయే” ఎన్మమ్ “కణ్ణనానున్నై యుక-క” ఎన్మమిత్తాది వచనజ్జళాలుమ్, నుడలెడుకై ముతలానప్రవృత్తికళాలుమ్ ఆత్వార్ కళున్మ మిద్దస్వప్రయోజనపరత్వమున్దాకత్తోశీలిన్మతిత్తే;

(3౮) శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. దోషానువాదతన్నిరసనమ్. ౧౪౯

ఆ వ్యా--ప్రతికూలరెన్న వేణ్ణి వారాతోవెన్టుశజిత్తు ప్రతికూలవకైయైచ్చొల్లుకిటతు;

౨౮. ఇట్లు పాత్రికూల్యహేతువాన స్వప్రయోజనమెన్నిటతు శేషత్వాశ్రయమాన స్వరూపత్తుస్సు స్వభోక్తృత్వ బుద్ధిరూపదోషజన్యమాన స్వప్రయోజనత్వత్తై.

౨౯. ఆకైయా లన్దస్వప్రయోజనపరరై ప్రతికూలరెన్న కుగ్గైయిల్లై.

౩౦. శేషత్వవిషయమాన భగవద్విషయత్తై విగ్రహవైలక్షణ్యమాకిటదోషత్తా లేవరుమతానస్వప్రయోజనత్వమ్, శేషభూతనానవివనాల్ స్వభోగ్యత్వానుసంధానన్బుణ్ణి వరున్దిత్యజిక్కత్తేడిలుమ్ దుస్త్వజమాయితే యిరుప్ప తెన్టు పరిహరి క్కి-తార్. ఆకస్వరూపదోషమడియాకవన్ద పాత్రికూల్యహేతువాన స్వప్రయోజనత్వమ్ స్వరూపజ్ఞానమ్బుకకగవే విట్టు పోమ్; విషయదోషమడియాకవన్ద ఆనుకూల్యాతిశయహేతువాన స్వప్రయోజనత్వమ్, విషయదోషమనిత్యమాకైయా లే తానుమ్ నిత్యమాయ్ స్వరూపజ్ఞానత్తాల్ విడప్పడుమతోన్టత్తా యిరుకుగ్గైయిల్లవడి.

మూ.--ప్రతికూలరాకనినైక్కలామోవెన్నిల్;

౨౮. ఇట్లుస్వప్రయోజనమెన్నిటతు ఆశ్రయదోషజన్యమానత్తై.

౨౯. ఆకైయా లేదోషమిల్లై.

౩౦. విషయదోషత్తాల్ వరుమవైయెల్లామ్

దుస్త్వజమాయితే యిరుప్పతు.

జీ-వ్యా--అనపిన్బు స్వప్రయోజనపరరెన్లారైయమ్ ప్రతికూలరెన్టు శొల్లప్పారిగ్గల్ ఆధ్వార్కకళైయు మప్పడి నినైక్క-వేణ్ణి వారాతోవెన్టు శజైక్క-భిపాత్రియమ్.

౨౮. అత్తైపరిహరిక్కి-తార్, (ఇట్లు) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతు ప్రతికూలమాకచ్చొల్లుకిటవిన్విడత్తై స్వప్రయోజన మెన్నిటతు, అనుభవకై జుర్యజ్ఞుళ్ళ క్కాశ్రయమానచేతనుడైయ అవిద్యాదిదోషత్తాల్ వన్ద స్వప్రయోజనత్తైయెన్టై ఇత్తై (ఆశ్రయదోషజన్యమ్) ఎన్టుతుకుగ్గైయా లే ఆధ్వార్కకళుడైయ స్వప్రయోజనమ్ విషయదోషజన్యమెన్టుకరుత్తు. ఇతు తన్నై (విషయదోషత్తాల్ వరుమవై) ఎన్నిటవాక్యత్తిలే వ్యక్తమాకవరుళిచ్చెయ్కితారిత్తే.

౨౯. ఇవ్వర్థత్తైనిగమిక్కి-తార్, (ఆకైయా లేదోషమిల్లై) ఎన్టు. అతావతు పాత్రికూల్యహేతువాకచ్చొల్లుపుట్టస్సు ప్రయోజన మాశ్రయదోషజన్యమాయ్, ఆధ్వార్కకళి పక్కల్ స్వప్రయోజనమ్ విషయదోషజన్యమా యిరుక్కైయా లే, అన్దపాత్రికూల్య మివర్కళి పక్కలిలుమ్ వరుమెన్నిటదోషమిన్టైయెన్టై--౨౭. అన్టి కేగ్ స్వప్రయోజనపరరై సామాన్యే నప్రతికూలరెన్టు శొల్లుమశవిత్, అనుకూలరాన వాధ్వార్కకళి పక్కలిలు మిన్దస్వప్రయోజనపరరై తోశ్శిత్తై యా లే ఆవర్కకళైయమ్ ప్రతికూలరెన్టు నినైక్క-వేణ్ణివరుకైయాల్, స్వప్రయోజనపరరై ప్రతికూలరెన్టేదోషనన్టోవెన్టునైత్తు పున్ణుకిటశజైక్కయై యనువదిక్కి-తార్, (స్వప్రయోజనపరరెన్లారైయమ్ ప్రతికూలరాకనినైక్కలామోవెన్నిల్) ఎన్టు.

౨౮. అత్తై పరిహరిక్కి-తార్, (ఇట్లు) ఎన్టుతుడణ్ణి. అర్థమ్పూర్వవత్. ౨౯. నిగమిక్కి-తార్, (ఆకైయా లేదోషమిల్లై) ఎన్టు. (ఆకైయాల్) ఎన్నిటవితుక్కర్థమ్ పూర్వవత్; (దోషమిల్లై) ఎన్టు - స్వప్రయోజనపరరై ప్రతికూలరెన్టుశొన్టత్తిల్ దోషమిన్టైయెన్టై. ఎన్నిళ్ళ నేయోజిక్కపుమామ్.

౩౦. ఇప్పడియాశ్రయదోషజన్యమన్టి కేగ్ విషయదోషజన్యమానాలుమ్ స్వరూపవిరుద్ధమానతు. త్యాజ్యమన్టోవెన్టు వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (విషయదోషత్తాల్) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతు అనుభవవిషయమాన వవనుడైయ వయిటపురుక్కా య్ అన్టైయెమ్ పెన్టుడైయడుత్తుప్పడియాన విగ్రహవైలక్షణ్యమాకిటదోషత్తా లే వరుకిటస్వప్రయోజనపరరై తద్దోకువా నపాత్రికూల్య తన్బిద్ధ్యర్థమాన వ్యాపారజ్ఞానికిటవిన్టైయెల్లామ్ స్వరూపవిరుద్ధమెన్టు విడప్పారైలుమ్ విడవరితాయితే యిరుప్ప తెన్టై (విషయదోషత్తా లేవరుమతు) ఎన్టుపాఠమానపోతు స్వప్రయోజనమాత్రత్తైయే శొల్లుకిటతు.

ఆ-వ్యా—౩౧. ఇతి చ ద్వైతజన్మ తై యనుస్థానశేషమాక హ్లాట్టుకితార్ మేత్ (ఉపైయరోడు) ఇత్యాదియాత్. శ్రీయఃపతివిషయమా యిరుపురియుంబువరుమ్ పా వ్రణ్యపి శేష తై ఉ పేయకోటియి లేనిను నాన్యప్రభుపట్టవస్వి నై యాట్టిక శతి యలాను త్తనై యల్లతు, ముతలడియానపుపాయకోటియి లేనిన్లు అద్దపా వ్రణ్యమ్ కనాకగ్రణ్ణటియాతవ న్నెట్టిక శానపుణ్యభుక్కు టివున్లు విషయమునున్లు అన్యుభునవిషయ పా వ్రణ్యమాకిటనుడువి లేయాత్తాల్ ప్పట్టు చలననశ్చిదృఢచననై యానవెనన్లు నీన్లు శోల్లుకిటని పేదవచనమెల్లామ్, కేటకైక్కు మ్ శోల్లుకైక్కు మ్ కరణనశ్చిదృఢమైక్కు శేభా తేన్యటియామల్ ఉత్తరమ్ కేటకకరణనశ్చిదృ యథాప్రతిభాసమ్నడన్తుమ్ శేషడర్ శోల్లుముపదేశ వార్తైమాడ్డొన్లు మెన్లు హిలజ్జొల్లుమ్ తాయారై ప్పార్లు ఆన్డాళరుళిచ్చెయ్ కై యాలే భగవద్విషయపా వ్రణ్యత్తాల్ వరునుతుదు స్త్యజ మెన్లు నతునిన్దమ్ “తవావృతస్యద్వినిపాదపజు- డే వేళితాన్తాకథినున్యదిచ్చతి. స్థితైరపదేషకరద్దనిన్లు రే వధునతో నేతురకంహివీతు తే” ఎన్లు నధు వేజీవనమానవణ్ణుతా మరైమల్ వాయ్ద తేని తేముక్కుకియిరానిటగ్ర ముళిప్పున్లు తే-పూణైకగ్ర డైకగ్ర ణిప్పతుమ్ శేయ్యాతాప్పోలే, దేవర్ తిరువడికళిల్ భోగ్యతైయి లేయ్యున్లు నన్లు యున్లు త్రభోగ్యతై యెన్లు నేతా నా శైప్పడు మెన్లు అళననారరుళిచ్చెయ్ తపడియే, భ గవద్భోగ్యతాసక్తిహల అత్తాల్ వద్దస్వప్రయోజనత్వాదియుమ్ దుస్త్యజ మెన్లు మిడమన్దిమి తే.

౩౨. ఆకదివచర్యానుసన్ధాన త్తిలేయడు త్తవశ్చిత్ వజ్జళాశాసనాదిత్రయ త్తై శదీకరి త్తరుళి, (ఇవైయి త్తనైయుమ్ సదాచార్యప్రసాదత్తాలే వధిక్కు వ్బడి వణ్ణిక్కుగ్రణ్ణుపోరక్కడవణ్) ఎన్లు నుగమి త్తివార్తైయై శదీకరి త్తరుళికితార్ మేత్, (ఇప్పడియై) ఇత్యాదియాత్. కీత్తుళిచ్చెయ్ తక్రమ త్తిలే దినచర్యానుసన్ధానోపాత్తిగుణాదివిశేషజ్జళాన వివైయి త్త నైయుమ్, తదుత్పాదకనాన సదాచార్యప్రసాదత్తాలే, స్వాధికారపూర్వకమాక వధిక్కు మ్బొత్తెక్కు, వస్తవ్యాదికల్

మూ—౩౧. “ఉపైయరోడు శేవిడర్ వార్తై” “కథనున్యదిచ్చతి”.

౩౨. ఇప్పడియైయి త్తనైయుం సదాచార్య

ప్రసాదత్తాలే వధిక్కు మ్బొత్తెక్కు

జీ-వ్యా—౩౧. విషయదోషత్తాల్ వరునుతి చ ద్వైతజన్మ తై ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్ మేత్, (ఉపైయరోడు శేవిడర్ వార్తై) “కథనున్యదిచ్చతి” ఎన్లు. “మశ్చిదన్దీర్ కట్కు” ఎన్లు తుడన్ది అ త్తనైయాలే పేతెన్లు అతియిట్టా లవణవరు మళపుమ్ క్రమప్రా ప్తిపార్తాటియిరుక్క వేణున్డాన్ నీయిన్లు నేపతరలాకాతు కాణెన్లు తాయమారైక్కు టిత్తు, ఇన్విషయ త్తిల్ పా వ్రణ్యమిన్ది కే-ఎన్నుడైయనిలైక్కు వేతాయిరున్లు పుణ్యభుక్కు ఎనకో-డుకిటవశైయటియప్పోకాతు; అనననెన్లు వాయ్ పులత్తున్బడి శ్రీయఃపతివిషయమానపా వ్రణ్యతై మటుపాడురువపుడైయళాయ్, ఇప్పడియననై యొత్తియచ్చెన్లు మైయున్డా నాల్ అవనిరున్లు డత్తే శేన్లు కిట్టుకై ప్రా ప్రమాయిరుక్క, అతుక్కు త్తాల్ ననై తారాతపడియిరుక్కి జవినక్కు, నానవనోడే శేన్లు శేరామైక్కు అప్పకనీన్లు శోల్లుమ్ వార్తై, కేటకైక్కు పురికరమిన్లు త శేవిడరోడే శోల్లుకైక్కు పురికరమిన్లు తనూ మైకల్ వార్తై శోన్నాప్పోలేయిరుప్పతోన్లు ఆన్డాళరుళిచ్చెయ్ కై యాలుమ్; “తవావృతస్యద్విని” ఎన్లు తుడన్ది వకు త్తశేషియానదేవ రుడైయ “శే నేమలరుమ్ తిరువడిత్తామరై కళిల్ భోగ్యతైయి లేయ్యున్లు నన్లు మశ్చిదృఢచననై యాన్లు తై విరుమ్బున్బడి యెన్లు నే, నధు వే జీవనమానవణ్ణు మధుపరిపూర్ణ మానతావై పూవానతు నిగ్గానిటగ్ర చెయ్ తే అతి శువడత్తైన్లు తా కిట్టుకై యరితాయ్ కట్టినాలుమ్ నాకు ననైకగ్ర ప్పోకాత తాయిరుక్కి జముళిప్పున్లు తే చెన్లు పడియాతమాన్లు కే-అత్తెక్కు టాట్టిప్పతుమ్ శేయ్యాతితేయెన్లు అళననారరుళిచ్చెయ్ కై యాలుమ్, విగ్రహదై లతుణ్ణుమ్ కణ్ణు భగవద్విషయ త్తిల్ ప్రమాణ రానవర్ కలై మీటకవరి తేన్లు తోశ్చిత్తైయాలే, విషయదోషత్తాల్ వరునుతు దుస్త్యజ మెన్లు మిడమన్దిమి తే.

౩౨. ఆక దినచర్యోక్త వజ్జళాశాసనానుకూల సహవాస ప్రతికూలసహవాస నివృత్తికలై వివరిత్తార్కిత్; (సదాచార్యప్రసాదత్తాలే వధిక్కు వ్బడి వణ్ణిక్కుగ్రణ్ణు పోరక్కడవణ్) ఎన్లు తై వివరిక్కితార్ మేత్, (ఇప్పడి) ఎన్లు తుడన్ది. (ఇప్పడి యైయై త్తనైయుమ్ సదాచార్యప్రసాదత్తాలే వధిక్కు మ్బొత్తెక్కు) ఎన్లు తు - కీత్తుచ్చెన్లు ప్రకార త్తిలే ఇన్దస్వభావవిశేషజ్జళామ్ సదాచార్యనుడైయి ప్రసాదత్తాలే కొత్తున్లు పట్టు వళర్న్లు వరుమ్బొత్తెక్కు-న్లు పడి

ఆ. వ్యా.—ఏతస్యైవ ప్రశస్త్యా మేలే మందరః పద్మధికారికుః పద్మవ్యమ్ హితోపదేశతలే స్వగూఢహాని వారాత
 వడిశిష్యికుః సదాచార్యసన్నిధియుమ్, తదలాభాత్తి లవణకాట్టిఁడుత్త వర్చావతార భగవత్సన్నిధియుమ్; ఇతుసమవి
 కల్పమున్లు, ఆచార్యవైభవ మింద్రబుధతాత్పర్యమాకై యాలే; కర్మభాగ్తీలుమ్ బ్రహ్మచారికుః గురుకులవాసమే ముట్టుక
 విధిత్తు. ఇనియవనుకుః శ్రీతైస్థవగోషియి సువ్యక్తమాకవక్తవ్యమ్ అన్వాచార్యనుజైయ జ్ఞానానుష్ఠానవైభవముమ్,
 తమభయాభావనూకిః స్వనికర్షముమ్; ఇతుసముచ్చయవల్ల, స్వనికర్షోక్తియుమ్ అతుపారావలగ్నీకరికుః మాచార్య
 వైభవశేషమాకై యాలే. అనధికారికృతేభామై యనుసన్నికుః మతాన జప్తవ్యమ్ ద్వయపూర్వభావియాన గురుపర
 వ్వరైయుమ్, గురుపరవ్వరాపూర్వకమాన ద్వయముమ్; ఇద్వసముచ్చయమ్ భిన్నమస్త్రీస్వసిద్ధవికల్పవల్ల, సహానుసన్ధాన
 వియతిపరమత్తనై; స్వోదేశ్యబుద్ధియాలే గురుపరవ్వరైయుమ్ స్వాచార్య ప్రీత్యర్థబుద్ధియాలే గురుపరవ్వరాపూర్వక
 ద్వయత్తైయు మనుసన్నికర్ష వేణుమితే; తని తనియే యనుసన్ధేయమెన్నిల్ గురుపరవ్వరా పూర్వకమానపోతు ద్వయ
 మనుసన్ధేయమ్ అగ్లాతపోతు అనుసన్ధేయమ్ ఎన్నిటపూర్వాచార్యనుసన్ధాన వచనఃరోధమృతముమ్. ఇవ్వధికారిక్తు
 దృఢహామ్రాజ్యబుద్ధి పూర్వకమాన పరిగ్రహ్యమ్ నాథమునికళీ ముతలాన పూర్వాచార్యర్కకళుడైయ స్వయాపా
 ద్యనుసన్ధానప్రమాణ తాత్పర్యవచనముమ్, తదనురూపమాన నిర్మలానుష్ఠానముమ్; ఇద్వసముచ్చయమ్ సమప్రధానమ్.

మూ.—పద్మవ్యమాచార్య సన్నిధియుమ్ భగవత్సన్నిధియుమ్, వక్తవ్యమాచార్య
 వైభవముమ్ స్వనికర్షముమ్, జప్తవ్యమ్ గురుపరవ్వరైయుమ్ ద్వయముమ్,
 పరిగ్రహ్యమ్ పూర్వాచార్యర్కకళుడైయ వచనము మనుష్ఠానముమ్,

జీ. వ్యా.—(పద్మవ్యమాచార్యసన్నిధియుమ్ భగవత్సన్నిధియుమ్) అతావతు ఇవనుకుః వాసస్థలమ్ హితైషియామ్
 ఉపదేశాదికళాలే ఇవశ్రితానుగతావకనాన స్వాచార్యనుజైయసన్నిధియుమ్, అవణకాట్టిఁడుకర్కశ్చైన్లు అవను
 కన్దవిషయమాయ తస్యకర్కలి లేవి శేషకటాక్షాదికతైష్వణ్ణిక్ష్ణుపోరు మర్చావతారమాన భగవాన్సన్నిధియు మెత్తై; ఇతుస
 ముచ్చయముమన్లు సహవికల్పముమన్లు, ఆచార్యసన్నిధియే ప్రధానమ్ తదలాభాత్తి అర్చావతారసన్నిధియైష్టవడి; ఆక
 యితే ఆచార్యసన్నిధియై ముచ్చడవరుళిచ్చెయ్తతు, “మద్భక్తేస్సహసంవాస స్తవసిద్ధామయాపివా” ఎన్నితేభగవతుక్తి
 యుమ్ ఇన్(వక్తవ్యమ్) తుడగ్గేమేలడైయసముచ్చయమ్; (పద్మవ్యమాచార్యవైభవముమ్ స్వనికర్షముమ్) అతావతుఇవను
 కుః సర్వకాలముమ్ వాక్తాల్ శొల్లప్పడుమతు దుర్గతియేపశ్యిశాక తనై యగ్నీకరి తరుళిన వాచార్యనుజైయ దయాత్మా
 వ్యాదివైభవముమ్, ఎత్తనైయేనుమ్ దయాదిగుణపరి పూర్ణరు మేటిట్టుప్పరగ వరువలుకుః వృడి నిష్టవ నాత్మగుణపూర్తి
 యాకిః తన్నుడైయనికర్ష ముమాకిః వివైయై; శ్రీమధురకవియాధ్వార్ “నన్తైయాలే” ఎన్నిటపాట్టుత్తుడగ్గే ఇవైయిరత్తై
 యుమ్ విశదమాకవరుళిచ్చెయ్తారితే. (జప్తవ్యమ్గురుపరవ్వరైయుమ్ ద్వయముమ్) అతావతు ఇవనుకుః కాలతేపత్తు
 కుః భోగత్తుకుః మురుప్పక రహస్యమాకవనుసన్నిత్తుక్ష్ణుపోరప్పడుమతు “రామానుజాష్టి శరణోఽస్మి” ఇత్యాదియిల్
 పడియే సర్వేశ్వరకమళిర మోకుః కైకుః డలమ్ “స్వాచార్యవంకోజ్జేయః ఆచార్యాణామసావసావిత్త్యాభగవత్తై” ఎన్నిట
 పడియే స్వాచార్యాదిపరమాచార్యభగవత్పర్యవైయానగురుపరవ్వరైయుమ్, అద్గురుపరవ్వరా ప్రాప్తమాయస్వాచార్యక
 తనకుః త్తజ్ఞానూకపుపదేశి త్తన్వయముమెత్తై; ఇత్తాల్ గురుపరవ్వరాపూర్వకమానద్వయమే ఇవనుకుః రహస్యమాకవనుసన్నిత్తు
 క్ష్ణు పోరప్పడుమెన్లవడి; భావ్యకారరుః కాలతేపప్రకారమరుళిచ్చెయ్కేటః డత్తిల్ “ద్వయమగ్ధానుసన్ధా నేనసహ సదైవం
 వక్త” ఎన్నితే పెరియ పెరుమాళరుళిచ్చెయ్తతు. (పరిగ్రహ్యమ్ పూర్వాచార్యర్కకళుడైయవచనముమనుష్ఠానముమ్) అతావతు
 తనకుః జ్ఞానానుష్ఠానస్థానూత్తిరుక్తైకుః టప్పక కణ్డకణ్డః డట్టిల్ ఇవనాల్ పరిగ్రహిక్రొప్పడుమతు నాథమునికళీ ముత
 లాక వివ్వరుమళ్ళ పూర్వాచార్యర్కకళుడైయజ్ఞాతవ్యాధ్ధప్రకాశకమానదివ్యవచనకళుమ్, అద్వచనానురూపమాకమటువశ్రివ
 మన్థానకళుమెత్తై “సువ్యాచృతానిమహతాంసుకృతానితత స్తతః సజ్చిన్వ ధీరః సీతశిలహాసీశిలమ్యథా” ఎన్నకుః డవడితే;

ఆ - వ్యా. — ఇవనుకుఁ రుచివాసనైకభుక్షా పరిత్యాజ్యమ్ స్వరూపనాశకరాన వవైష్ణవసహవాసముమ్, హీన మానతదభిమానముమ్; ఇతువుమ్ సహప్రధానమ్, అసత్సహవాసము మభిమానముమ్ సదాచార్యాభిమానవిరోధి త్వేన త్యా జ్యజ్ఞశాస్త్రేయాల్. ఇవనుకుఁ స్వరూపపాప్తమానక ర్తవ్యమ్ నిత్యశేషియానసదాచార్యకై జగర్యముమ్, తత్ప్రీతివర్ధక మాన భగవత్కై జగర్యముమ్; ఇష్టసముచ్చయమ్ ప్రధానాప్రధానపరమ్, ఇవ్యధికారికుఁ ముట్టుటతు సహజమాయ పిట్టట్ట తోపాధికమాత్రేయాల్.

౩౩. ఆకదినవర్యానుసన్ధానోపాత్త గుణవిశేషవృద్ధిహేతువాన వాచార్యప్రసాదవృద్ధికరవశ్యాపేక్షితజ్ఞశాన వస్త వ్యాద్యనుస్థానవిశేషజ్ఞలై యరుళిచ్చెయ్తు, అతిల్ చరమానుస్థానమానకై జగర్యశోధనసృష్టికితార్ మేల్, (కీక్రచ్చొన్న) ఇత్యాదియాల్. (స్వార్థకై జగర్యమ్) ఎన్ఱుకీక్రచ్చొన్న స్వరసత్వగర్భకై జగర్యమణివతు “కామాన్నీ కామరూప్యనుసంజ్ఞ ర్థ యేనయేనథా తాగచ్ఛతి తేన తేనసహగచ్ఛతి” “సాయుజ్యవృత్తిపన్నాయేతీవభక్తాస్తపస్వినః! కిజగరామమ తేనిత్యవృ వన్తినిరుపద్రవాః” ఎన్ఱి త్యాదివేదాన్తశాస్త్రముఖతాల్; మేల్ చొన్ఱుకీక్రచ్చొన్న చరమమానవాచార్యకై జగర్యమణివతు “దేవమి వాచార్యముపాసేత” ఇత్యాదిశాస్త్రముఖతాల్, సాచార్యవిషయత్తిల్ శేయ్యవేణుమ్కై జగర్యజ్ఞలై యరుళిచ్చెయ్య మాచార్య తాత్పర్యవచనతాల్; కేవలశాస్త్రమకొణ్ణటియునుత్తైప్పరీ శాస్త్ర తాత్పర్యమకొణ్ణటియవేణుమితు శీరియ తితే. —, అన్ఱియేశాస్త్రశబ్దమ్ శాస్త్ర తాత్పర్యజిరణుకుఁ మవాచకమాయ కీక్రమిజ్ఞుమ్శొల్లకీక్ర స్వార్థతత్కై జగర్యజ్ఞ రణివతు వేదాన్తశాస్త్ర తాత్పర్యశాస్త్రముఖతాల్ యెన్నుమ్విశేషిత్తు, ఇన్ఱుచొన్ఱుకీక్రచ్చొన్న వాచార్యకై జగర్యమణివతు ఉభ యశాస్త్రముఖతాల్ తాత్పర్యనిష్ఠసదాచార్యుడైయ చరమోపదేశలబ్ధమాన తాత్పర్యసారవచనతాల్ మెన్ను మరు లిచ్చెయ్వర్. ఆచార్యవచనమ్ తమభయవ్యాప్తనాయ సదాచార్యోపదేశలబ్ధమాయప్పొరువతొరు చరమప్రమాణమ్; పరార్థకై జగర్యమ్ సూక్ష్మదర్శియాన తాత్పర్యచరమవిభక్తియిలల్లతు సిద్ధియామైయాల్, ఇన్ఱుశాస్త్రశబ్దముభయవాచక మెన్ఱేకొళ్ళవేణుమ్.

మూ. — పరిత్యాజ్య మవైష్ణవ సహవాసము మభిమానముమ్,
కర్తవ్యమాచార్యకై జగర్యముమ్ భగవత్కై జగర్యముమ్.

౩౩. కీక్రచ్చొన్న భగవత్కై జగర్యమణివతు శాస్త్రముఖతాల్. ఆచార్య
కై జగర్యమణివతు, శాస్త్రముఖతాల్ మాచార్యవచనతాల్.

జీ - వ్యా. — (పరిత్యాజ్యమవైష్ణవసహవాసము మభిమానముమ్) అతావతు జ్ఞానానుస్థాననాశకమెన్నుమ్ భ యతాల్ ఇవనుకుఁ సహసనమాక విడప్పడుమతు వైష్ణవలక్షణమిల్లా తవర్ కళోన్ఱై సహవాసముమ్, అవర్ కళివన్నమ్మడై యవనెన్ఱోరన్వయజ్ఞశాల్ తద్విరత్తిల్ వణ్ణు మభిమానముమెన్ఱై (కర్తవ్యమాచార్యకై జగర్యముమ్ భగవత్కై జగర్యముమ్) అతావతు ఇవనుకుఁ స్వరూపానుకూలమాక వే యెప్పొరుమ్ శేయ్యప్పడుమతు మహాపకారక నానస్వాచార్య విషయత్తి ల్ ప్రేమపూర్వకమాక పుణ్ణుమ్కై జగర్యముమ్, తన్నియోగపరతన్త్రినాయ్ పుణ్ణుమ్ భగవత్కై జగర్యముమ్కై, ఆకదినవ ర్త్యయిల్ శొన్న స్వభావవిశేషజ్ఞలై (సదాచార్యప్రసాదతాల్ వర్ధికుఁ వృద్ధిపణ్ణిక్రొణ్ణుపోరుకై, యావతు) - ఇప్పడియి రుద్దుళ్ళ వస్తవ్యనక్తవ్యజప్తవ్యపరిగ్రాహ్యపరిత్యాజ్యకర్తవ్యజ్ఞలై యిటిన్ఱు ఇవనీటిల్ నిష్ఠనాయప్పొరుకై యెన్ఱు తాయిన్ఱి.

౩౩ ఇప్పడిక ర్తవ్యమానకై జగర్యజ్ఞిరణు మణివతెన్ఱుఖతాల్ యెన్నుమాకాజ్ఞైయిల్ యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (కీక్రచ్చొన్న) ఎన్ఱుతుడక్కి (కీక్రచ్చొన్న) ఎన్ఱుతు - వస్తవ్యాదికలైచ్చొన్న విద్వగణలై యెన్ఱు వడి; (భగవత్కై జగర్యమణివతు శాస్త్రముఖ తాల్) ఎన్ఱుతు - భగవానివనుకీక్రచ్చొన్న వాయ్ తిరన్దొన్ఱై యరుళిచ్చెయ్యామైయాల్ తత్ప్రీతిపాదకమాన శుక్రిన్ఱు త్యాది శాస్త్రముఖతాల్ యిటియవేణుమెన్ఱై; (ఆచార్యకై జగర్యమణివతు శాస్త్రముఖతాల్ మాచార్యవచనతాల్) ఎన్ఱుతు - ఆచార్యవిషయత్తిల్ శిశూమాప్రకారజ్ఞలై ప్రతిపాదికీక్రచ్చొన్న శాస్త్రముఖతాల్ తనకీక్రచ్చొన్న నిష్ఠజ్ఞిన్ఱు తెన్నుమిడత్తై యవ నరుళిచ్చెయ్త వచనతాల్ మెన్ఱై.

(3F)

శ్రీవనసభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. కైజర్యప్రకారమ్.

౧౫౩

ఆ-వ్యా—౩౪. ఇప్పుడి పుభయముఖులు మఱియవేణ్ణినకైజర్యమతాః ప్రవృత్తినివృత్తిరూపమాయకొరణ్ణు
ఇరణ్ణువకైయాయరుకురమెన్న;

౩౫. అతావతేతెన్న, ఆచార్యనిష్ఠమ్ శేయకైయుమ్ తదనిష్ఠమ్ తవిరుకైయుమెన్న;

౩౬. అవను కిరస్టానిష్ఠరూపమావతేతెన్న, మేలెఱుఱువదేటియానవర్ణాశ్రమః శ్చలైష్ఠీతి అవసుకరనిష్ఠమ్, నిత్య
శేషత్వమేనిరూపకమాన వాత్సస్వరూపత్వేనోకిరయిరుకైరయవనుకిరస్టమ్; ఆకైయాతే అనిష్ఠమ్ బాహ్యమానత్యాజ్యత్వే
యవలమ్బిత్వమ్ ఇష్టమాన్తరమానపుపాదేయత్వేయవలమ్బిత్వ మిరుకురమెనితార్.—అన్నియేదేహగతమాన వర్ణత్వేయుమ్
తదనుగుణాశ్రమత్వేయుమ్ శ్చలైష్ఠీతి అనిష్ఠమ్, స్వరూపగతశేషత్వవర్ణత్వేయుమ్ తదనుగుణప్రపన్నాశ్రమత్వేయుమ్ శ్చలైష్ఠీతి అనిష్ఠమ్
ప్రమ్భోక్తావాయ్కొణ్ణుశేషమాయరుక్తుమ్ స్వరూపమెనిరుకైరయనిష్ఠమ్, భోగ్యమాయ్కొణ్ణుపరతస్యమాయరుకురమ్
స్వరూపమెనిరుకైరయిష్టమెన్ఱు, వర్ణాశ్రమశ్చలిలుమ్ స్వరూపతిలుమ్ ఇష్టానిష్ఠశ్చలైవకైస్తుమరుళిచ్చెయవర్.—అన్నియేదర్క
నరూపణమాకవర్ణాశ్రమవిపరీతమ్ శేయకైయవనుకరనిష్ఠమ్, అతువారాతపడితద్విపరీతమ్ శేయ్యతొక్తికైయవనుకిరస్టమ్;

మూ—౩౪. కైజర్యమతానిరణ్ణు.

౩౫. అతావతు ఇష్టమ్ శేయకైయు మనిష్ఠమ్ తవిరుకైయుమ్.

౩౬. ఇష్టానిష్ఠశ్చ వర్ణాశ్రమశ్చలైయు మాత్మ

స్వరూపత్వేయు మవలమ్బిత్తిరుకురమ్.

జీ-వ్యా—౩౪. ఇనిమేల్ కైజర్యవేషమ్ తన్నైయటివికైరకాక (కైజర్యమతానిరణ్ణు) ఎనితార్.

౩౫. అతావతేతెన్న (అతావ తిష్ఠమ్ శేయకైయు మనిష్ఠమ్ తవిరుకైయుమ్) ఎనితార్.

౩౬. ఇవైతానిరణ్ణుమైత్తై యవలమ్బిత్తిరుకురమెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఇష్టానిష్ఠశ్చ) ఎన్ఱుతుడణ్ణి.
అతావతు కీర్తించున్న కైజర్యప్రతిసమ్బుధిక చిరువరుడైయపు మిష్టానిష్ఠశ్చ శివ్యధికారియడైయ వర్ణాశ్రమశ్చలైయుమ్
ఆత్మస్వరూపత్వేయుమ్ పశీది యిరుకురమెన్ఱై; (ఇష్టానిష్ఠశ్చ వర్ణాశ్రమశ్చలైష్ఠీది యిరుకైర, యావతు) - స్వవర్ణస్వా
శ్రమోచితమానధర్మశ్చలై పరార్థబుద్ధ్యావనుష్ఠికైరయిష్టమాయ్ స్వార్థబుద్ధ్యావనిష్ఠమాయరుకైర; పరార్థబుద్ధ్యావనుష్ఠి
కైరయావతు - లోకసర్వహితయావాకవుమ్ శివ్యపుత్రకళుడైయ పుణ్ణీవనార్థమాకవుమ్ ఆన్యశంస్యతాతే యనుష్ఠి
కైర; ఇవ్వర్ణత్వే ఇనియవశీదిత్ నమ్మాచార్యర్క శనుష్ఠికిరఱవై శివ్యపుత్రకళుడైయ పుణ్ణీవనార్థమాక వాన్యశంస్య
తాతే యనుష్ఠికిరఱకళత్తనై; ఇప్పుడియనుష్ఠియాతపోతు భగవద్విభూతిభూతరాన చేతనరు నాశహేతువాకై
యాతే శుశ్వరను కరనభివతభూతనావక; ఆకైయాల్ యాతోరళవాతే లోకసర్వహమ్ పిఱకురమ్ యాతోరళ
వాతే శివ్యపుత్రకళు కురణ్ణీవనముణ్ణామ్ అవ్వళపు మనుష్యేయ మెన్ఱతాయీతి; ప్రవృత్తిధర్మమతానే అభిసన్ని భేద
తాతే నివృత్తిధర్మ మానవోపాతి, ఇన్ద్రనివృత్తిధర్మముమ్ సాప్రమాకకరడవతు; ఇవిడత్తిల్ ఆకరణేప్రత్యవాయమ్
ఎమ్మెరుమానుడైయ వనభినుతత్వముమ్ తన్నుడైయ పురుషార్థహానియు మాకకరడవతు; ఎన్ఱుతనిశ్లోకత్తిలే యివర్
తామే యరుళిచ్చెయ్తారిణ్ణే. ఇనిస్వార్థబుద్ధ్యా వనుష్ఠికైరయావతు - స్వవర్ణస్వాశ్రమోచితమాక విహితమాకై
యాతే నమకిరవై యనుష్ఠియాతోక్తియిల్ కృత్యాకరణరూపపాపవనువరుమెన్ఱు నిన్ఱెత్తనుష్ఠికైర. (ఇష్టానిష్ఠశ్చ
త్మస్వరూపత్వేష్ఠీదియిరుకైర, యావతు) - “ఇవై స్వరూపమ్” ఎనిటవడియే వినియోగదైయిల్ శేషియుడైయవిచ్చాను
గుణమాక స్వరూపత్వే వినియోగప్రదుత్తుకై యిష్టమాయ్, వినియోగమ్ కొళ్ళుమళవిల్ తన్నుడైయ శేషత్వత్వే యిట్టి
రాయ్ తత్ పారతస్యత్వే యిట్టెతిర్ విక్రికుడాతోక్తితల్ శేయకై యనిష్ఠమాయరుకైర.—, అన్ఱనన్ఱికిర (ఇష్టా
నిష్ఠశ్చ) ఇత్యాదికుర స్వవర్ణస్వాశ్రమోచితశ్చలైచ్చెయ్కైయిష్టమ్ తద్విరుద్ధశ్చలైచ్చెయ్కై యనిష్ఠమెన్నమ్,
ఆత్మస్వరూపత్వ ముచితమానవశీదిచ్చెయ్కైయిష్టమ్ తద్విరుద్ధశ్చలైచ్చెయ్కైయనిష్ఠమెన్నమ్ యోజికిర పుమామ్.

ఆ-వ్యా.—స్వరూపవిరుద్ధజైచ్చెయ్ కై యవనుకగ నిష్టమ్, స్వరూపానురూపమానవశ్రీణుచ్చెయ్ కై యవనుకగ స్థ మెన్నుమ్ యోజిప్పర్ కల్.

౩౭. ఇప్పడి యవను కి-స్థమెన్ను విశిష్టవేషానుబద్ధికలైవిడిల్ పాపప్రవృత్తివారాతోవెన్న, మోక్షవిరోధియెన్ను పుణ్యమ్ శెయ్యవుట్ పడవజ్ఞుకిటవివ్వధికారి, నరక హేతువాన్ సామాన్యరుముట్ పడ శెయ్యాతపాపత్తై చెయ్యా నెన్నుమి డమ్ శొల్ల వేణ్ణావితేయ్నితార్; త్యజైక కగడియాన ప్రవృత్తిరూపత్వ మిరణ్ణుకు-మొత్తపిన్ను-ఎత్తైప్పణ్ణువా నెవ్వపడి.

౩౮. ఇవ్వధికారి వత్సలనానవనుకు-మిడమట నియతనా యిరుకు-మెన్నితార్ మేల్, (ఇవ) ఇత్యాదియాల్ పుణ్యపాపమిరణ్ణుమ్ మోక్షవిరోధియెన్నిరుకు-ట వివ్వధికారి, నాట్టార్ సుఖహేతువెన్న భగమికు-మ్ పుణ్యత్తై అవర్ కల్

మూ.—౩౭. పుణ్యతుకగ జ్ఞుకిటవక పాపత్తైప్పణ్ణునితే.

౩౮. ఇవ ఇత్యాది పాపమెన్నిరుకుమ్.

జీ-వ్యా.—అజ్ఞనుమన్తి కే-బే-పాధికముమా యనిత్యముమానవగ్ధాశ్రమజ్ఞలిలే పూశ్రీరుకై-యనిష్టమ్, నిరుపాధి కనిత్య శేషమాన వాత్సస్వరూప త్తిలేపూశ్రీరుకై-యిష్టమెన్నుమ్ యోజిక్క పుమామ్. ఇజ్ఞనూశ్రీ త్తైయిట్టుచ్చొల్లుకైయన్తి కే-అనిష్టమ్ వగ్ధాశ్రమత్తైయవలమ్మిత్తిరుకుమ్ ఇష్టమాత్స స్వరూపత్తై యవలమ్మిత్తిరుకు-మెన్నిజ్ఞనేభజిత్తు వగ్ధాశ్రమా చారత్తై యనిష్టకోటియాక చ్చొల్లప్పారిల్ “శ్రుతిస్తృతిర్మమైవాజ్ఞాయస్తాముల్లజ్ఞ్యవర్తతే । ఆజ్ఞాచ్ఛేదీమషదోహీ మద్భక్తోఽపినవైష్ణవః” ఎన్నుమ్ “అవిష్ణవాయధర్మాణామ్ పాలనాయకులస్యచ । సజ్జహాయచలోకస్య మర్యాదాస్థాపనా యచ । ప్రియాయమమవిష్ణోశ్చ దేవదేవస్యశార్జిణః । మనీషీవైదికాచారమ్ మనసాపినలజ్ఞయేత్ । యథాహివల్లభోరాజ్ఞో నదీమరాజ్ఞాప్రవర్తితామ్ । లోకోపయోగినింరమ్యావృహసస్యవివర్ధిసీమ్ । లజ్ఞయ-శూలమారోహేదనపేక్షోఽపితావృత్తిః । ఏవంవిలజ్ఞయ-మర్త్యో మర్యాదాంవేదనిర్నితామ్ । ప్రియోఽపినప్రియోఽసామే మదాజ్ఞావ్యతివర్తనాత్ । ఉపాయత్స్వ గ్రహమతత్రవర్తయేన్నసానుధీః” ఎన్నుమ్ సర్వేశ్వరనుమ్ పిరాట్టియుమరుళిచ్చెయ్ తవచనజ్ఞళోడుమ్ పూర్వాచార్యర్ కళు డై యవచనానుస్థానజ్ఞళోడుమ్ విరోధికు-మితే; ఆనపిన్ను కీడ్చొన్నపడియే ఇవాక్యత్తుకు-ప్పొరుళాకకగ-డవతు.

౩౭. ఇమ్మాన్యుయోజనైకుమ్ మేలిల్ వాక్యతోడు సజ్జతియెన్నెన్నిల్ ప్రథమయోజనైయిల్ ఇప్పడివగ్ధాశ్రమా నుస్థానత్తిల్ ప్రతివత్తివిశేషజ్ఞలిలుమ్ ఆత్మస్వరూపత్తినుడైయ వినియోగదైయి లానుకూల్య పాతకకూల్యజ్ఞలిలుమాక ఇష్టానిష్టజ్ఞళుకు-విషయవిభాగమ్ పణ్ణ వేణుమో, వగ్ధాశ్రమానురూపమాయుమ్ స్వరూపానురూపమాయు ముశ్యవశ్రీణుచ్చెయ్ కై యిష్టమ్ తద్విరుద్ధజ్ఞళాన వకృత్యాదికలైచ్చెయ్ కై యనిష్టమెన్నాలోవెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్ మేల్, (పుణ్య త్తుకు-) ఎన్నుతుడజ్జి ద్వితీయయోజనైయిల్ ఇప్పడివగ్ధాశ్రమవిరుద్ధజ్ఞళైయుమ్ స్వరూపవిరుద్ధజ్ఞళైయుమ్ శెయ్ కై యనిష్ట మెన్నివనుకు-చ్చొల్లి త్తివిర్పికై-తా-వేణుమో, (పుణ్యతుకగ జ్ఞుకిటవక) ఎన్నుతుడజ్జియరుళిచ్చెయ్ కితార్. తృతీయయో జనైయిల్ ఇప్పడివగ్ధాశ్రమజ్ఞళిలూశ్రీమటత్తాల్ అకృత్యకరణజ్ఞళో వన్తు పుకుటాతోవెన్న (పుణ్యతుకగ జ్ఞుకిటవక) ఇత్యాది యూల్ యరుళిచ్చెయ్ కితార్. (పుణ్యతుకగ జ్ఞుకిటవక పాపత్తైప్పణ్ణునితే) ఎన్నుతు-భగవదనుగ్రహహేతువాక శాస్త్రసిద్ధ మాయరుకగ-చ్చెయ్ తేయుమ్ మోక్షవిరోధియెన్నుమత్తాల్ పుణ్యమ్ శెయ్ కై కు-ట్ పడవజ్ఞుకిటవివ్వధికారి, భగవన్నిగ్రహ హేతువాక శాస్త్రసిద్ధమాయ నరకావహ మెన్నుసామాన్యరుముట్ పడ శెయ్యాతపాపత్తైయొరుకగ-లుమ్ శెయ్యానితేయెన్నై.

౩౮. ఇవ ఇత్యాది పుణ్యతుకగ జ్ఞువృద్ధియెయుమ్ వత్సలనానవీశ్వరనుకు-మిడమటమ్మడి పాపప్రవృత్తియిలస్వయమశ్రీ రుకు-మ్మడియెయుమ్ దర్శిప్పికి-తార్ మేల్, (ఇవ ఇత్యాది) ఇత్యాదివాక్యత్రయత్తాల్. అతావతు, “తదావిద్వాపు ణ్యపాపేవిధూయ । నిరజ్ఞనఃపరమంసావ్యమువైతే” ఎన్నైయాలేపుణ్యపాపజగిరణ్ణుమ్ మోక్షవిరోధియెన్నిరుకు-మివ్వధి కారి, నాట్టార్ సుఖహేతువెన్న విరుమ్మియిరుకు-మ్ పుణ్యత్తై భగవత్ప్రీతిప్రతిబద్ధకతయా వనిష్టావహమాకైయాలే,

౩. యుమానా తత్త్వేన భృగ్వశ్రావణం కల్పితే । అక్రియావదనాన్యాయాత్మకం సమంశోభం
ఏవి సావేరి ఇష్టాత్మమాయా పాపం కుర్వమా

ఆ వ్యా.—దుఃఖ హేతువెట్టుత్యజికుగ్మ్ పాపమెట్టు పుటకరణి త్తిరుకుగ్మ్; సాంసారికభోగమెల్లామ్ దుఃఖమెట్టేతోద్రీనినాల్ తత్సాధనమెల్లామ్ పాపమెట్టేతోద్రీనిమితే. శేయతకుద్రీమ నద్రీమాక వేకొళ్ళు మాశ్రితవత్సలనానవవగ్ ఆశ్రితర్ వకగ్లారు పాపమ్ పెద్రీనాకిల్, నజ్జుణత్తుకిరై పెద్రీగ్రామ్, ఇతునమ్ పుణ్యమెట్టు పెటాప్పేలు పెద్రీనాయరు మాన్దిరుకుగ్మ్. ఇప్పడియాశైష్ట్ర ట్టిడమ్బార్తుప్పేక్షిత్తుప్పీరుకిటవనుకుగ్ దురాశైయే శేషికుగ్మి త్తనైయల్లతు, ఇత్తలైయిల్ పాపరూపమాన భోగ్యమొరుక్కాల్ముమ్ కిడైయాతు. ఇవనిడమ్కొడుకిరైలితే యవనాశైతీరప్పేలువతు.

౩౯. ఇప్పడిసర్వజ్ఞనుకుగ్ మిడజ్జుడావల్ పోరుకిటవివృధికారికుగ్, మేలెట్టునైత్యజిత్తై పుటపద్రీనపద్రీగ్ కార్యమామి త్తనైయల్లతు, పాపప్రవృత్తిహేతువాకాతెట్టు పాస్సెక్కిత్తై త్తలైకట్టి, ప్రస్తుతమాన కైజుర్యవశ్యమి వృధికారికేలేను మొరువక్కియాలేయాకిలు మవశ్యమ్ వేణుమెన్దిటార్ (కైజుర్యమతా) ఇత్యాదియాల్. అనిష్టత్యాగ యాపమాయు మిష్టప్రవృత్తిరూపమాయుమిరుకిరై అప్రసిద్ధకైజుర్యమతా శేయతల్లతు ధరికగ్ మాట్టాత పరమభక్తిమూల మాకచ్చెయ్యావిడిలుమ్, “అకిళ్ళితగ్-రస్య శేషత్వానుపపత్తిః” ఎట్టు శేషవృత్త్యన్వయమిల్లావిడిల్ శేషత్వమక్కియుమె న్నుమ్ భీతిమూలమాకవాకిలుమ్ వరున్ది శేయ్య వేణుమ్. భక్తిమూలమ్ముఖ్యమ్, భీతిమూల మముఖ్యమ్.

౪౦. ఇప్పడి యముఖ్యమానభీతిమూలకైజుర్యముమిల్లాతపోతు ఉపాయోపేయాధికార త్తిలుమ్ తత్తదధికారాను కూపజ్జ తానవు పాయోపేయజ్జలిలుమ్ తత్తదనురూపపారతన్యభోగ్యత్వానుగుణమాన వ్యవసాయప్రీత్యన్వయమిన్ది కేరై ఇతివాళనాయొక్కియుమ్. అనిష్టనివృత్తిరూపమానకైజుర్యమిల్లాతపోతు నివృత్త్యధికారోపాయజ్జలిలన్వయమిన్ది కేరై యొక్కి యుమ్; ఇష్టప్రవృత్తిరూప కైజుర్యమిల్లాతపోతు ప్రవృత్త్యధికారోపేయజ్జలిలన్వయమిన్ది కేరై యొక్కియుమెట్టు వత్తెన్దరు ిచ్చెయ్ వర్. —, అన్దియే స్తోత్రాజ్ఞలిప్రణామాదిప్రవృత్తిరూపకైజుర్యమ్ గౌణమాక వాకిలుముణ్డాకాతపోతు కైజుర్యమ్ శేయతే వరుమతానవుపేయాధికార త్తిలుమ్ తన్నిమి త్తమానవుపాయ త్తిలుమ్ తదుభయప్రయోజనమాన వుపేయ త్తిలుమ్

మూ.— అవగ్ పాపత్తై పుణ్య మెన్దిరుకుగ్మ్.

అవనుకుగ్-తుక్కిడైయాతు, ఇవనతు శేయ్యా.

౩౯. కైజుర్యమతా భక్తిమూలమిల్లాత

పోతు భీతిమూలమాయ్ వర వేణుమ్.

౪౦. అతువు మిల్లాతపోతు అధికార త్తిలుమ్

జీ-వ్యా.—దుఃఖ హేతువాన పాపమెట్టునినైత్తు వెరువియరుకుగ్మ్. ఆశ్రితర్ శేయతకుద్రీమ నద్రీమాక వేకొళ్ళు మతిమాత్రవత్సలనానవీశ్వరగ్, ఇవ్వధికారి యేలేను మొరుపాపత్తైప్పజ్జిలుమ్ అత్తైకుగ్ ద్రీమాకనినైయా లే నద్రీమాకనినై త్తుకొగ్గిరైరుకుగ్మ్. అవగప్పడియిరుద్దా నేయాకిలుమ్ ఇవ్వధికార పాపప్రవృత్తియి లన్వయమద్రీమ నియతనాయ్ వర్తికైరై యాలే, పాపత్తై పుణ్యమాకకొగ్-ళ్ళుమ్ వశ్వలనానవనుకుగ్ అతాశైష్ట్రప్పట్టప్పీమి త్తనైయొక్కియ కిడైయాతెన్దై. ఆకక్కిక్ కర్తవ్యమాకచ్చొన్న కైజుర్యమటవతు ఇన్నత్తా లేయెట్టుమ్, కైజుర్యవ్దా ద్వివిధమెట్టుమ్, అతుతానిన్నతెట్టుమ్, తదుభ యము మిన్నత్తై యవలమ్మి త్తిరుకుగ్ మెట్టుమ్శొల్లి, అతిల్ పాస్సెక్కికశ్శాగ్-పరిహారముమ్ పణ్ణప్పట్టతు.

౩౯. ఈదృశకైజుర్యమివనుకుగ్ ఏలేను మొరువక్కియాలేయాకిలు ముణ్డాక వేణుమెన్ను మితినుడైయ వవశ్య కరణీయత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కిటార్ మేష్, (కైజుర్యమతా) ఎట్టుతుడజ్జి (భక్తిమూలమాయ్ వరుకై, యావతు) - శేషి యుడైయ ముకమలర్తికుగ్ అప్పానవైయే శేయతుకొణ్ణు నిలగ్ వేణుప్పడియాన తద్విషయప్రేమ మడియాకవరుకై (అల్లాతపోతు భీతిమూలమాయ్ వరుకై, యావతు) - అత్తన్ది కేరై యొక్కిన్దాల్ “అకిళ్ళితగ్-రస్య శేషత్వానుపపత్తిః” ఎన్దిట పడియే శేషత్వవృత్తియిల్లాతపోతు శేషత్వహానిపిటకుగ్ మెన్నుమ్ భీతియడియాకవరుకై. ఇతిల్ భక్తిమూలమానతువే ముఖ్యమ్, తదలాభత్తిల్ భీతిమూలమతానాకిలుమ్ వేణుమెన్దపడి.

౪౦. అతుతానుమిల్లావిడిల్ శేయవలె న్నెన్నవరుళిచ్చెయ్కిటార్, (అతువుమిల్లాతపోతు) ఎట్టుతుడజ్జి అతావతు అముఖ్యమాన భీతిమూలకైజుర్యమతాను మిల్లాతపోతు, కిళ్ళితగ్-రాభావత్తా లే శేషత్వరూపమాన వధికార త్తిలుమ్,

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానభర్త. కై జగర్మత్తికాస్వయమ్ప్రయోజనత్వమ్.

ఆ-వ్యా.—స్వరూప స్థితిరూపాన్వయమిష్టికే సర్వరూపమభిద్వోక్తియు మెను మరుచిచ్చెయవర్. ఇతాల్ కై జగర్మానన్వయత్తిల్ అధికారాన్వయమేపిడితుకులై యుమ్, అతుకులై యాతపడికై జగర్మ నిరన్తరమ్ శెయ్య వేణు మెన్టుకరుత్తు.

౪౧. ఏవమ్విధకై జగర్మత్తిల్ సాధనబుద్ధికులై యవేణు మెన్ది తార్ మేల్, (కై జగర్మత్తనై ౨) ఇత్యాదియాల్. ముఖ్యమాకవు మముఖ్యమాకవుమ్ అధిక ర్తవ్యమాన కై జగర్మత్తనై ౨, అల్పానల్పభోగమోక్షరూపమాన తే తేను మొరు ఫలత్తుకు సాధనమాకిర సిశకూర తే ఎల్లాఫల మితు వేయెన్టు కుటికొన్లుపోర వేణుమ్.

౪౨. ఇతిల్ సాధనత్వప్రతిపత్తిగర్థమాట సిద్ధసాధ్యప్రతిపత్తియేపిటకర వేణు మెన్టు ఇత్తై విశదీకరికిర తార్ మేల్, (అతావతు) ఇత్యాదియాల్. (సాధనమాకూర తే ఫలమాకుర, కై యావతు) - తదేకప్రయోజననానతా సర్వరూపాను రూపకై జగర్మత్తైప్పణ్ణి ముద్దియెరుప్రయోజనత్తుకుర కైర యేతా తే, ఉనై ౨కై జగర్మమ్కొణ్ణో మే ఇతుకుర కైకూర లి త్తరలాకాలో మేలుమ్ కై జగర్మమ్కొణ్ణుప్పడియెన్టు పరిపూర్ణ నానవవకతువైవాళ నాయ్ కైయెల్లుప్పడికై జగర్మప్పణ్ణుకై.

౪౩. అతుతనై ౨ విశదీకరికిర తార్, (కుడుత్తు) ఇత్యాదియాల్. అవనుకుర టియవడియనా యవనా తే పేరితనా యవనుకుర కై జగర్మమ్ శెయ్తు అవన్బకుర లితే ప్రయోజనాన్తరజ్జలైకొర శ్చా తే “ఇన్టువన్టు” ఇత్యాదిప్పడియేయవక తనై ౨కై జగర్మమ్కొణ్ణుకుర మే మేలుమ్ కై జగర్మమ్పణ్ణుకై యాకిర కైకూర లి యుడక వట్టుకొర డుకర వేణుమ్.

మూ.— ఉపాయోపేయజ్జలిలుమ్ అన్వయమిష్టి కేర యొక్తియుమ్.

౪౧. కై జగర్మత్తనై ౨ ఫలసాధనమాక్తా తే ఫలమాకుర వేణుమ్.

౪౨. అతావతు-తా కైయేతా తే అవనైకైర యేటకప్పణ్ణుకై.

౪౩. కుడుత్తుకొ శ్చా తే కొణ్ణుత్తుక్కు కైర క్కూలి కొడుకర వేణుమ్.

జీ-వ్యా.— అధికారిసాపేక్షమాయురున్దుళ్ళ శేషియుడైయ కృపారూపమానపుపాయ త్తిలుమ్, ఇవనుడైయ పను కూలవ్వుత్తిసాపేక్షమాన వవనుడైయ ముకమల ర్తియాకిర వు పేయత్తిలు మన్వయమబ్దివిడుమెన్టై.

౪౧. ఆక కీక్తిరణ్ణువాక్యత్తాలుమ్ కై జగర్మ్యావశ్యక ర్తవ్యత్వముమ్ కై జగర్మ్యాభావ త్తిల్ వరు మనర్థవిశేషజ్జళుమ్ కాట్టప్పట్టతు; ఏవంవిధకై జగర్మత్తిల్ సాధనబుద్ధియై త్తివిరిర తార్ మేల్, (కై జగర్మత్తనై ౨) ఎన్టుతుడణ్ణి అతావతు ఇప్పడియవశ్యకరణీయమాక కీర ధ్చొన్నకై జగర్మమ్ తనై ౨ప్పణ్ణుమళవిల్ దృష్టాదృష్టఫలజ్జలి తే తేను మొన్టుకుర సాధ నమాక ప్రతిపత్తిపణ్ణు తే స్వయమ్ప్రయోజనమాక ప్రతిపత్తిపణ్ణు వేణు మెన్టై.

౪౨. ఇత్తై విశదీకరికిర తార్ మేల్, (అతావతు) ఎన్టుతుడణ్ణి (అతావతు) ఎన్టుతు- ఇత్తై సాధనమాకూర తే ఫలమా కుర కై యావ తైన్టుపడి; (తా కైయేతా తే యవనైకైర యేటకప్పణ్ణుకై, యావతు)-కై జగర్మమ్పణ్ణుకిర తా అతుక్కు ఫలమాక వవకపకర లితే యున్టైయర్థియా తే స్వయమ్ప్రయోజనమాక చ్చెయ్యానిన్టుకొణ్ణు, కై జగర్మమ్కొణ్ణుకిర వవనై “తాన్దుర్వార్షిరసాదేవః ప్రతిగృహ్ణోతివై స్వయమ్” ఎన్దిటపడియే తాన్దుర్వార్షిరసా తే సాపేక్ష నాయ్ విరుమ్మికై కొర ణ్ణుప్పడిపణ్ణుకై.

౪౩. ఇవ్వళవుమ్బొరాతు, తాకకుడు త్తై అవకొణ్ణుత్తుకుర ప్రత్యుపకారమ్పణ్ణువుమ్ వేణు మెన్ది తార్ మేల్, (కుడుత్తు) ఎన్టుతుడణ్ణి అతావతు “దేహిమే దదామి తే” ఎన్దిటపడియే తానవనుకొర శ్చైసమర్పిత్తు అవకపకర లితే యొరు ప్రయోజనమకొ శ్చా తే “ఇన్టువన్ది త్తనైయు మముతు శెయ్తిడప్పెటిల్ నా మెన్టు నూతాయరమాక కొర డుత్తు పిన్టుమా కుమ్ శెయ్తవ” ఎన్న పెరియాత్వార్ తిరుమకలైప్పే తే తా సమర్పిత్తద్రవ్యత్తై యవనన్దీకరి త్తవుపకారత్తుకూర, అప్పడి యొరున్దుళ్ళపణ్ణు తన్నభినివేశానుగుణమాక నిత్తైయకొణ్ణువన్టు సమర్పియానిన్టుకొణ్ణు పినై ౨యుమడిమై శెయ్తై యాకిర కైకూర లి కొర డుకర వేణు మెన్టై.

(౪౦) శ్రీవచనసూత్రము తృతీయ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. కైజుర్యకర్తాకర-శుభవర్తకర్త కిచ్చితర-రిత్యప్రకారము. ౧౫౨

ఆ-వ్యా—౪౪. అనన్యప్రయోజనరాన్ కైజుర్యమ్ శేయ్యిలాయితీ స్వరూపముజ్వలమావతేన్నితార్ మేల్, (శ్రీవిచరరైయుమ్) ఇత్యాదియాల్. కృష్ణభీష్మదోణాదికలైయుపేక్షితుభిరుద్బవడమ్ తేడివగుచ్చడిఅభిసతరానశ్రీవిచరరైయుమ్, ముడుకులైరుత్తేడివరుచ్చడి పరివరానశ్రీమాలాకారరైయుమ్, తిరుకైకళాలేస్సర్కిత్తు అక్షీకరిక-పైశ్రిమహానియైయుమ్మోలై, అనన్యప్రయోజనమాక కిచ్చితర-రిక్కిలితే స్వప్రయోజనాస్వయయోగ్యలైయశ్రిమస్వరూపమ్ నిజమైబువతేనై.

౪౫. ఇతుతనై విశదమాకు-కితార్ మేల్, (మడితడవత) ఇత్యాదియాల్. శోశీణైయిట్టు మడియైప్పిడిత్తు ముడిచ్చుటకై-యటుత్తుకొ-ళ్ళుకైయాకిట మడితడవుమ్ శోశియై “విచరాన్నానిబుభుజే శుచీనిగుణవన్దిచ” ఎన్వనన్యప్రయోజనత్వభక్తిపరవశత్వరూప పాపనత్వ భోగ్యత్వకల్, అవనానిలుమ్ నెళ్ళిలుమ్ వేర్ విల్లుచ్చడి నల్లతో శోతాన మడితడవతశోతితే శ్రీవిచరరిట్టతు; పూవిల్ చాపలత్తాలే మున్దర తకతలైయిలైవైత్తుమోన్దు శురుళ్ నాటప్పణ్ణికొ-డు కై-యాకిట శురుళ్ నాటుకిటపూవన్దియై “ప్రసాదపరమానాథో మమగేహముపాగతో । ధన్యోహమర్చయిష్యామి త్యాహమాల్మోవజీవనః” ఎన్వనన్యప్రయోజనత్వవణమ్కున్టాతపడి “ఃమికు-శీర్ తొణ్ణరిట్టపూవాన శురుళ్ నాటాతపూపితే శ్రీమాలాకారరిట్టతు; అనేకమపాన్నేటకు-ట్టియుమ్ శున్ణామ్బుత్తివలై తైటిక-కె-డుమ్ శాన్తుపోలన్దియై “సుగన్ధమేతద్రాజార్ణవమ్ రుచిరమరుచిరాననే । ఆవయోగ్ధాత్రసదృశమ్ దీయతామనులేపనమ్” ఎన్వననిరకు-చ్చడి యవకపడివల్లకుకు-ళ్ళోశ్రిమశ్రిమశ్రియా లే ప్రయోజనాన్తరస్పరణలేశచ్చున్ణామ్బుప్పడాత “ఃపూశుమ్శాన్తితే శ్రీకూనికుడుత్తు. ఆకవనన్యప్రయోజనానాయే కైజుర్యమ్బున్ణి వేణుమ్ ప్రయోజనాన్తరలేశమ్ స్పర్కిరి-ల్ అన్దకైజుర్యముమ్ తదాశ్రయస్వరూపముమ్ దూషితమామెన్వపడి.

మూ—౪౪. శ్రీవిచరరైయుమ్ శ్రీమాలాకారరైయుమ్ కూనియైయు

మోలై కిచ్చితర-రిత్తాలే స్వరూపమ్నిజమ్పెటువతు.

౪౫. మడి తడవతశోటుమ్ శురుళ్ నాటాత పూవుమ్

శున్ణామ్బుప్పడాతశాన్తుమితేయివర్ కల్ కుడుత్తు.

జీ - వ్యా—౪౪. ఇప్పడి యనన్యప్రయోజనరాన్ కిచ్చితర-రిత్తాలాయితీ స్వరూపముజ్వలమావతేన్న మత్తై సప్తస్తాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (శ్రీవిచరరైయుమ్) ఎన్వతుడన్.

౪౫. నృప్తాన్తమాకరానవర్ కల్ కిచ్చితర-రిత్తప్రకారమ్ తనై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (మడితడవత) ఎన్వతుడన్. (మడితడవతశో, తావతు) - మున్దరవాదరత్తోడేయిట్టు పినై యితుకు-కా-శుతరలాకాతోవెన్టు మడిచ్చరై శోధికై-కైక మడియైప్పిడిత్తు తడవి ఉణ్ణవన్దెళ్ళులైయుచ్చడిపణ్ణుమ్ ప్రయోజనాన్తరపరరిడుమ్ శోటుపోలన్దికే-ఉణ్ణవన్దెళ్ళుకకు-చ్చడి అనన్యప్రయోజనమానశోటు; ఇప్పడియిరున్దుళ్ళశోతితే “భుక్తవత్తుద్విజాగేషు నిషణ్ణఃపరమాననే! విచరాన్నానిబుభుజే శుచీనిగుణవన్దిచ” ఎన్వసావనత్వభోగ్యత్వప్రశస్తమాచ్చడి శ్రీవిచర రవనుకు-సమర్పిత్తు. (శురుణాటాతపూ, వావతు) - అగ్నిస్పర్శమున్ణానాల్ శురుళ్ నాటునాటుచ్చడియితే పూపి-స్వభావమిరుప్పతు; అప్పడియే ప్రయోజనాన్తరస్పర్శమాకిట శురుళ్ నాశ్రిమిల్లాతపడి అనన్యప్రయోజనత్వ పరివశయక్తమాకవిడుమ్ పుప్పమ్; ఇప్పడియిరున్దుళ్ళపూవితే “ప్రసాదపరమానాథో మమగేహముపాగతో । ధన్యోహమర్చయిష్యామి త్యాహమాల్మోవజీవనః” ఎన్వవిశేషజ్జర్ న్లానికు-చ్చడి అత్యధరపూర్వకమాక శ్రీమాలాకారరవనుకు-కొ-డుత్తు. (శున్ణామ్బుప్పడాతశా, వావతు) - ఆయిరమ్మొన్టయిళ్ళాట్టియుమ్ శున్ణామ్బుత్తివలైవడకె-డుచ్చడియితే శాన్తిస్వభావమ్; అప్పడియే ప్రయోజనాన్తరస్పర్శమాకిట దోషమిన్దికే-అనన్యప్రయోజనమాన శాన్తు; ఇప్పడియిరున్దుళ్ళశాన్తితే “సుగన్ధమేతద్రాజార్ణవమ్ రుచిరమరుచిరాననే । ఆవయోగ్ధాత్రసదృశమ్ దీయతామనులేపనమ్” ఎన్వనన్దిత్తవనన్తమ్ “ఃపూశుమ్శాన్తివత్తు. తాదృశకైజుర్యతాలే స్వరూపముజ్వలమామెన్నమిడతైయు మరుళిచ్చెయ్తారాయితీ.

ఆ-వ్యా.—౪౬. అకసదాచార్యప్రసాదవృద్ధికుః హేతువాకవరుచిచ్ఛేయత వస్త్రవ్యాధినియమ చరమమాకవేడుస్త్ర పుభయవిధకైజగర్వశోధనవృద్ధి, కైజగర్వశ్చకుః పూర్వభావియానదశాచతుష్టయ త్రిమ కైజగర్వాశ్రయస్వరూపవిరోధమవారాతపడి పేణివ ర్తిక-వేణుమెన్నితార్ మేల్, (కైజగర్వదశైపోలే) ఇత్యాదియాల్. చరమభావియానికైజగర్వదశైయిలే స్వప్రయోజనాన్వయమ్ స్పర్శియాతపడి పరైకప్రయోజనత్వ వేష శేషత్వరూపత్వై యుజ్వలమాకగ్రానాహ్సలే, కైజగర్వశ్చకుః మున్యేయై యతిల్ వరుకైకిట్టపడి యొక్తుణ్ణానదశావిశేషజ్ఞలియమ్ తత్త్వద్విరోధివిశేషజ్ఞల్ స్పర్శియాతపడి పేణికోర్కై, కైజగర్వాశ్రయస్వరూపత్వై యుజ్వలమాకగ్ర-వేణుమెన్నరుచిచ్ఛేయతు;

అవైయవైయెన్ను ముపేత్తైయిలే సముదాయమాక (మున్యేనాలుదశైయుణ్ణు) ఎన్ఱు;

అవశ్శుం ప్పిరి త్తరుచిచ్ఛేయ్యవేణుమెన్ను ముపేత్తైయిలే, అతావతు - స్వరూపజ్ఞానదశైయిమ్ ఉపాయవరణదశైయిమ్ పాప్రపాప్రిదశైయిమ్ పాప్రపాప్యానుభవదశైయిమ్ ఎన్ఱునాలుపడియాయరుకు మెన్నితార్.

౪౭. అద్దశైకళిల్ స్వరూపత్వైయుజ్వలమాకుః వృద్ధియైయరుచిచ్ఛేయ్కితార్, (జ్ఞానదశైయిల్) ఇత్యాదియాల్. ప్రణవార్థమానశేషత్వజ్ఞానానుసన్ధానమాకిజ్ఞానదశైయిల్ జ్ఞానియెన్నుమహజాగ్రా రమ్ మేలిడాతపడి “యానేయెన్నైయటియకిలాతే” “అటివొన్ఱుమిల్లాత” ఇత్యాదివృద్ధియైస్వరూపజ్ఞానమిల్లా మైయైమున్నిడుమ్; చరమశ్లోకార్థమాన వితరోపాయత్యాగపూర్వకసిద్ధోపాయవరణదశైయిల్ జ్ఞానియెన్నుమాకిజ్ఞానమ నిజమిడున్బడి “నోశ్శు మొన్ఱిలేకనుణ్ణటివిలేక”

మూ—౪౬. కైజగర్వదశైపోలే మున్బుళ్ళదశైకళియమ్

స్వరూపత్వై యుజ్వల మాకగ్ర-వేణుమ్.

౪౭. మున్యే నాలుదశైయుణ్ణు.

౪౮. అతావతు జ్ఞానదశైయిమ్ వరణదశైయిమ్

పాప్రిదశైయిమ్ ప్రాప్యానుభవదశైయిమ్,

౪౯. జ్ఞానదశైయిల్ అజ్ఞానత్వై మున్నిడుమ్;

వరణదశైయిల్ అపూర్తియైమున్నిడుమ్;

జీ-వ్యా—౪౬. ఇప్పడియనన్యప్రయోజననాయ్కోర్కైకైజగర్వమశేయతా లే స్వరూపముజ్వలమావతెన్ఱు శోన్న వితిలే ముక్తావశ్చైయిల్ కైజగర్వదశైయిల్ స్వరూపాజ్వల్యముమ్ అథాదుక్తమెన్ఱునినైత్తు, ఇప్పడికైజగర్వదశైయిల్ స్వరూపత్వై యుజ్వలమాకుః మోపాతి పతత్పూర్వదశావిశేషజ్ఞలియమ్ స్వరూపత్వైయుజ్వలమాకగ్ర-వేణుమెన్నరుచిచ్ఛేయ్కితార్ మేల్, (కైజగర్వదశైపోలే) ఎన్ఱుతుడగ్గి. (మున్బుళ్ళదశైకళియమ్) ఎన్ఱుతు. కైజగర్వశ్చకుః పూర్వదశైకళియమ్ మెన్ఱుపడి.

౪౭. మున్యేయెత్తనైదశైయైన్ఱుమాకాత్తైయిలే యరుచిచ్ఛేయ్కితార్, (మున్యేనాలుదశైయుణ్ణు) ఎన్ఱు.

౪౮. అద్దనాలుదశైయిమ్ తా నేతెన్నుమపేత్తైయిలే యరుచిచ్ఛేయ్కితార్, (అతావతు) ఎన్ఱుతుడగ్గి. (జ్ఞానైదశై, యావతు) - ఆచార్యోపదేశశ్తాలే తనకుః జ్ఞానమిట్టశెల్లుకిటదశై; (వరణదశై, యావతు) - సిద్ధోపాయభూతనాన సర్వేశ్వరనైతన కుః పాయమాకవరికిరీటదశై; (పాప్రిదశై, యావతు) - సాంసారిక సకలదురిత నివృత్తిపూర్వకమాకవన తిరువడికలై పాప్రికిరీటదశై; (పాప్యానుభవదశై, యావతు) - పాప్రభూతనానవనైక్కిర్ణి యనుభవకిరీటదశై. ఇవ్వనుభవజనితప్రీతికారిత కైజగర్వమితే పరమపురుషార్థమ్; ప్రథమాపేక్షితమాన తత్త్వజ్ఞానముమ్, జ్ఞానఫలమాన పుపాయవరణముమ్, వరణఫలమానపాప్రియిమ్, పాప్రిఫలమాన వసుభవముమ్, అనుభవజనితప్రీతికారితకైజగర్వము మాయితే క్రమమిరుప్పతు; ఆకైయాలే కైజగర్వదశైచరమదశైయాయ పూర్వదశైకళి నాలు మితిలేవదైయైకైకిట్టపడియొక్తుణ్ణాయరుకుమ్.

౪౯. ఇవ్విదశైకళిల్ స్వరూపత్వై యుజ్వలమాకుః వృద్ధియైదర్శిప్పికిరీటార్ మేల్, (జ్ఞానదశైయిల్) ఎన్ఱుతుడగ్గి. (జ్ఞానదశైయిలజ్ఞానత్వైమున్నిడుకై, యావతు) - ఆచార్య మేల్ మేల్ తనకుః జ్ఞాతజ్ఞానమపేక్షువృద్ధి తత్త్వహితపురుషార్థజ్ఞలిల్ తన్నుడైయవజ్ఞానత్వై ఫలకాలుమ్ విజ్ఞాపితై; (వరణదశైయిలపూర్తియైమున్నిడుకై, యావతు) - “నోశ్శు నోన్ఱిలేక”

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్జున్. అజ్ఞానాదికభుక్తు శామిమే.

౧౫౯

౩. వ్యా. — “నలదానోష్ఠమిలేక నల్లతోరటమ్ శేయతుమిలేక” ఎన్నిత్యాదిప్పడియే కిచ్చితార్లలేశాభావమాపై యాన వపూర్తియైమున్నిడుమ్; సహేతుక సంసారసంబంధవృత్తి పూర్వకై యాన పాప్తిదశైయిల్, పెరిమిపోతు పెరికి టోమెన్టాటియితాతే “ఎన్నాల్ యానున్నై యినివన్దుకూడువనే” “ఎజ్జాన్దుకూట్టుతయే” ఎన్నిత్యాదిప్పడియే విశమ్బాసహ త్యాతిశయాంతి రూపైయాన వార్తియైమున్నిడుమ్; స్వరూపగుణవిగ్రహార్జున్ విట్టెరికన్ నిత్యవిభూతియిలే నిత్యముక్త పాప్తిమామయ కొగ్గిరుక్కిరి ఖగవదనుభవదశైయిల్ తృప్తిపిటవాతే “అడియేక వాయమడుత్తు ప్పరుక్కిరిత్తేనే” అ ప్పొట్టుత్తేకన్ ప్పొట్టుతేన్నారావముతమే” ఎన్నిత్యాదిప్పడియే తన్నుడైయ వనుభవాభినివేశ తైమున్నిడుమ్.

౫౦. ఇప్పడి జ్ఞానిత్వప్రతిపత్త్యాది విరోధిస్పర్శనట స్వజ్ఞానపురస్కారత్వాదికళాలే దశావతుమర్తీల్ స్వరూప ముజ్వలమామ్బడి పాకమ్పిటకుర్మొప్పతు, అజ్ఞానాదిశామకమిన్ను తెన్ని తాల్ మేల్ (అజ్ఞానమొప్పతు) ఇత్యాదియాల్. ఇప్పడిస్వరూపజ్ఞానానవివన్దుడైయ స్వరూపాదిజ్ఞానాభావమాకిట వజ్ఞానమ్మేలిడామల్ పోవతు, అజ్ఞాతజ్ఞాపనన్బుట్టుమ్ జ్ఞానాధికనాన వాచార్యనుడైయ స్వాచార్యపికసితనిర్మలజ్ఞానత్తాలే; అకిచ్చితార్లనా యుపాయాధికారియాన వివన్దుడైయ కిచ్చితార్లలేశాభావమాకిట వపూర్తిపోవతు, ఉపాయభూతనాన వీశ్వరనుడైయ అవాప్తసహస్రకామత్వమాకిట నిరపే క్షపూర్తియాలే; భగవత్పాప్తిపిశమ్బాసహత్వత్తాలే వరు మార్తిపోవతు “* అడియేతార్లవా వెన్దిరన్దుమ్ “* అరుళాళి యమ్మానుడైయ “* పెరువిశున్బురుళుమ్ పేరుళాలే; భగవత్స్వరూపాదికళిల్ మేల్ మేలు మనుబుభూమైవిల్లైక్కెరయో కిట వభినివేశమొప్పతు మేల్ మేలుణ్డామ్ భగవదనుభవత్తాలే.

మూ. — పాప్తిదశైయిల్ అర్తియైమున్నిడుమ్;

పాప్తిమానుభవదశైయి లభినివేశ తైమున్నిడుమ్.

౫౦. అజ్ఞానమ్ పోవతు ఆచార్యజ్ఞానత్తాలే;

అపూర్తిపోవతు శుశ్వరపూర్తియాలే;

అర్తిపోవతు అరుళాలే;

అభినివేశమ్ పోవతు అనుభవత్తాలే.

జీ. వ్యా. — “నధర్మనిష్ఠోఽస్మి” “సతర్కర్తవై వకిలకిచ్చినసజ్జీవోమి” “ఇత్యాదియిల్ ప్పడియే పేరితికుర్ హేతువాక కొళ్ళలావతారు సుకృతాదికళోష్ఠమ్ తనకిల్లా మెయాకిటవాకిచ్చన్వత్తై పురస్కరికై; (పాప్తిదశైయిలార్తియైమున్ని డుకై, యావతు) - పెరిమిపోతు పెరికి టోమెన్టాటియితాతే “వానులక నైళిన్దే యెన్నెయతువతు” “తరియేనిని” “కూవిక్కిళ్ళుమ్ కాలిమిన్నుమ్ కుటుకాతో” ఇత్యాదిప్పడియే విశమ్బాసహత్వనిబద్ధనమానతన్నుడైయన్దేశాతిశయత్తైదర్శిప్పికై; (పాప్తి మానుభవదశైయిలభినివేశ తైమున్నిడుకై, యావతు) - పెరువిడాయనుకుర్ కొడుత్తతణ్ణీరాతాతాపోలే అనుభూతాంశత్తాలే తృప్తిపిటవాతే మెకమేలుమ్ తనకుర్ విల్లెన్దు శెల్లుకిట వనుభవాభినివేశ తై ప్రకాశిప్పికై. ఆకజ్ఞానదశైముతలాన నాలువ శైయిలుమ్ స్వరూపత్తైయజ్వలమాకుర్కై యావతు - ఇన్వోవాకారగ్గళై మున్నిడుకైయెష్టకరుత్తు.

౫౦. ఇప్పడి యివనివర్తమామున్నిట్టాలే ఇవనుక్కిన్దేశమిప్ప తెత్తాలేయెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (అజ్ఞానమొప్ప తు) ఎన్దుతుడక్కి అతావతు తత్త్వహితపురుషార్థాదికళిల్ ఇవనుకుర్ శ్వవజ్ఞానమ్ సహసనమాకనివృత్తమావతు అవర్తమా యలకలకాకదర్శిత్తు అజ్ఞాతజ్ఞాపనన్బుట్టుకైక్కిడాన వాచార్యనుడైయజ్ఞానత్తాలే; పేరితికుర్ హేతువాకయిరున్దుళ్ళ సతర్క ర్తాదికళోష్ఠమ్ తనకిల్లా మెయాకిట వపూర్తిపిప్పతు, ఇత్తైయిలుళ్ళతోత్తైయ మపేక్షియామల్ కారియమ్ శేయ్యు ముపాయభూతనాన వీశ్వరనుడైయ సహకారినైరపేక్ష్యమాకిటపూర్తియాలే; అవిశమ్మేన తిరువడికలైపాప్తికన్ ప్పెత్తా మెయాలుణ్డాన వార్తితిరువతు, అర్తికణ్డాలామిమాట్టాలే అపోలే కారియమ్ శేయతు తలైక్కట్టుకైకుర్టుప్పాన పర దుఃఖానహిష్టుత్వమాకిట వవన్దుడైయకృపైయాలే; అనుభవదశైయి లనుకుగమ్మిటకుర్ మభినివేశ మడక్కువతు, అన్విషయత్తై మెకమేలు మనుభవికైయాలేయెన్దే.

ఆ-వ్యా.—౫౧. అన్వవజ్ఞానాదికారణమిన్న తెన్నితార్ మేల్ (అష్టానత్తుక్కడి) ఇత్తాదియూల్. జ్ఞానదశైయిల్ మున్నిడుకిట వజ్ఞానత్తుక్కడి అనాద్యజ్ఞానకృతమాన స్వాపరాధన్వరణమ్; వరణదశైయిల్ మున్నిడుకిట వపూర్తిక్కడి; స్వగతతదజ్జేకార హేతువిల్లామైయై స్మరిక్కెయికిటజ్ఞానపూర్తి; పాప్రిదశైయిల్ మున్నిడుకిట వార్తిక్కడి విశవ్భగవత్పాప్ర్యుభామ్; పాప్ర్యానుభవదశైయిల్ మున్నిడుకిటవభినివేశత్తుక్కడి తదభివృద్ధిహేతువాన వవ్ వడివళుకు.

౫౨ చరమదశాద్వయ త్తిలుణ్ణామా ర్త్యభినివేశమిరుకుక్కడి అర్చిరాదిగతియెన్నిట నిత్యానుసన్దేయ ప్రబన్ధత్తిలే, స్రాపాస్వగతమాన వజ్ఞాన మొల్లవుమ్, ఎన్టుతుడజ్జి “తిరువాణైనిన్నాణైకణ్ణాయ్” ఎన్టు తడుత్తుమ్ వళైత్తుమ్ పెటవేణ్ణు వ్బడిపరమభక్తి తలైయెడుత్తు తళవాకవుమ్; [“శెయ్యపుడైయమ్ తిరుముకముమ్ శెజ్జనివాయుమ్” ఎన్నిటమున్బుత్తైయళికై యనుభవిత్తు, ఎన్టుతుడజ్జి “వళువిలావడిమై శెయ్యు వేణ్ణునామ్” ఎన్నిటవభినివేశాతిశయత్తాలే నానాదేహాద్వైపరిగ్రహిత్తు అ శేష శేషవృత్తికలిలువన్వయిత్తు] ఎన్నిటతళవాకవుమ్ కేట్టవర్ కళుక్కు ఆ ర్త్యభినివేశమ్ పిటకుక్కడి వివరిత్తుచ్చొమ్మొమ్, అజ్జేకణ్ణుక్కో వతెన్నితార్.

౫౩. ఆక కైజగర్వత్తుక్కు పూర్వభావియాన దశాచతుషు మిన్న తెన్టుమ్, తత్తద్దశానుగుణమాన వజ్ఞానాదికలై మున్నిడువేత తద్దశైకళిల్ స్వరూపముజ్వలమామెన్టుమ్, మున్నిడుమన్వవజ్ఞానాదికలై పోక్కుమ్మవై ఆచార్యజ్ఞానాదికలైన్టుమ్, అవశీకర్మాడియపరాధాదికలైన్టుమ్, దశాచతుషు త్తిల్ వరుమ్ స్వరూపశోధనస్పృణ్ణి, ఇవ్వధికారిక్కు సమ్భవితస్వభావమాన పిరుద్దనగుణయోగ త్తైయరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్ (ఇవన్దనకుక్కు) ఇత్తాదియూల్. పూర్వదశావిశేషజ్జళాలుజ్వల స్వరూపనానవివన్దనకుక్కు స్వరూపజ్వల పరిపాక హేతువాన కీడ్చొన్న నాలుదశై పోలే తదజ్వలితాకారమాన పరస్పర ప్రతియోగియాన నాలుగుణముజ్జెన్టు.

మూ.—౫౧: అష్టానత్తుక్కడియపరాధమ్; అపూర్తిక్కడిజ్ఞానపూర్తి;
ఆర్తిక్కడి యలాభమ్; అభినివేశత్తుక్కడి యళుకు.

౫౨. ఆర్తియు మభినివేశము మిరుకుక్కడి
అర్చిరాదిగతియిలే శొమ్మొమ్.

౫౩. ఇవ్ తనకుక్కు నాలుదశై పోలే నాలుగుణముజ్జె.

జీ-వ్యా.—౫౧. ఇవ్వజ్ఞానాదిచతుష్టయత్తుక్కుమ్ హేతువే తెన్నమాకాజ్జైయిలే యరుళిచ్చెయ్కితార్, (అష్టానత్తుక్కు) ఎన్టుతుడజ్జి. అతావతు జ్ఞానదశైయిల్ మున్నిడుకిట వజ్ఞానత్తుక్కు మూలమ్- అనాదికాలకృతాకృత్యకరణ కృత్యాకరణాదిరూపమానవపరాధమ్; వరణదశైయిల్ మున్నిడుకిటవపూర్తిక్కునిదానమ్ - పేరీత్తుక్కు హేతువాకనినైక్కలావ తొన్టుమ్ తనక్కిల్లామైయైదర్మిప్పికైక్కుక్కడలాన జ్ఞానపూర్తి; పాప్రిదశైయిల్ మున్నిడుకిట వార్తిక్కు హేతు - పాప్ర్య వన్తువై శీఘ్రమాకక్కిల్ల పెత్తా మైయాకిటవలాభమ్; పాప్ర్యానుభవదశైయిల్ మున్నిడుకిట వభినివేశత్తుక్కుక్కారణమ్- అనుభవితవళవాల్ తృప్తిపిటవాలే మేమ్మేలుమానైప్పడప్పణ్ణు మవ్ వడివళు కెన్డై.

౫౨. ఆ ర్త్యభినివేశ వేషమిరుకుక్కడి యెన్నెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆర్తియు మభినివేశము మిరుకుక్కడి అర్చిరాదిగతియిలే శొమ్మొమ్) ఎన్టు. [“ఇన్నిన్దనిర్ మైయినియాముతామై” ఎన్టుతుడజ్జి “తిరువాణైనిన్నాణైకణ్ణాయ్” ఎన్టు తడుత్తుమ్ వళైత్తు మ్మెటవేణ్ణు వ్బడిపరమభక్తి తలైయెడుత్తు] ఎన్టువళవాక వార్తియిరుక్కు వ్బడియైయమ్; [“శెయ్యపుడైయమ్ తిరుముకముమ్ శెజ్జనివాయుమ్ వళువిలావడిమై శెయ్యు వేణ్ణునామ్” ఎన్నిటవడియేమున్బుత్తైయళికై యనుభవిత్తు, ఎన్టుతుడజ్జి, తన్నె ప్పేరీత్తు ప్రీతియాల్ వన్ద శెప్పియైయనుభవిత్తు] ఎన్టువళవాక అభినివేశమిరుకుక్కడియైయమ్ అన్దప్రబన్ధత్తిలే సుస్పష్టమాకవరుళిచ్చెయ్ తారితే. ఆక కైజగర్వదశైక్కుమ్మనై నాలుదశైయజ్జెన్టుమ్, అవై తానిన్న తెన్టుమ్, అవ్వవదశానుగుణమాన వజ్ఞానాదికలై మున్నిడువే అవ్వవదశైకళిల్ స్వరూపముజ్వలమామెన్టుమ్, అవ్వజ్ఞానాదికలై పోక్కుమ్మవై ఆచార్యజ్ఞానాదికలైన్టుమ్, అవ్వజ్ఞానాదికళుక్కు నిదానకళుమ్ శొల్లిశ్శ్రయిశ్శి.

౫౩. ఇన్దదశాచతుష్టయప్రసజ్జత్తిలే ఇవనుడైయగుణచతుష్టయత్తైయ మరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్ (ఇవన్దనకుక్కు) ఎన్టుతుడజ్జి. అతావతు ఇవ్వధికారిక్కు స్వరూపజ్వల్యత్తుక్కుక్కడలాక కీడ్చొన్న దశాచతుష్టయమ్మోలే స్వరూపజ్వల్య హేతువాన గుణచతుష్టయము ముజ్జెన్డై.

(౪౦)

శ్రీవచనభూషణ తృతీయ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. చేతనేశ్వరగుణవిశేష తద్విషయము.

౧౬౧

ఆ-వ్యా.—౫౪. అవైయైయైయైయైయైయై యథార్థజ్ఞానము తద్వదుపాదేయమానవజ్ఞానము స్వరూపానురూపమానశక్తియుమ్ స్వరూపవిరుద్ధవిషయాశక్తియుమాకిట వివైయైయైయై

౫౫. ఇవనుక్తివై యసాధారణమాయశ్చవైయోవెన్న, అస్త్వ (ఇవైతానవనుకు-ముణ్ణ) ఎస్త్వమ్;

౫౬. ఏతువిషయమాకపుణ్ణామెన్న, సర్వజ్ఞానానవనుడైయ యుగపత్తర్వదర్శియాన జ్ఞానత్తుకు-కు-డమోక-వేణ్ణమిలకు-దోషదుష్టనాన వివనుడైయ అనన్తదోషతిరోహితమానగుణ ప్రతిభానమ్; సర్వజ్ఞానైయ వాత్సల్యకార్యమాన వజ్ఞానత్తుకు-ముణ్ణమిలకు, ప్రతిభాసెకి-ట గుణలవత్తైయుమ్మలైత్తు తానేప్రతిభాసెకి-ట వక్రత్యకరణాదిదోషమ్; సర్వశక్తియానవనుడైయ వసుతితఘటైయాన శక్తికు-నేతే యిలకు, స్వరక్షణాన్వయమశ్రి-పివనుడైయ వనిష్టనిష్టప్రతిష్ఠాపాప్రకరత్వమాకిటరక్షణమ్; సర్వశక్తియినశక్తికు-న్తానవిలకు, ఆశ్రితదోషభూయస్తైక-ణ్ణమ్ విజమాట్టామైయాకిట పరిత్యాగమెస్త్వ అవనుడైయ జ్ఞానాదివిషయత్తైయరుళిచ్చెయ్తు;

౫౭. ఇప్పడి ఈశ్వర ఇల్లాతగుణగ్రహణమ్వణ్ణి ఉశ్చదోషగ్రహణమ్వణ్ణిమాట్టామల్ అరియనశేయ్తు ఎళియ నవిడామల్ మేల్ విణ్ణుప్పడి అభిమతనానవివనుడైయ ఆచార్యకటాక్షవికసిత జ్ఞానత్తుకు-అసాధారణమానవిలకు,

మూ.—౫౪. అతావతు జ్ఞానముమజ్ఞానముమ్ శక్తియుమశక్తియుమ్.

౫౫. ఇతుతా నవనుకు-ముణ్ణ.

౫౬. అవనుడైయ జ్ఞానత్తుకి-లకు ఇవనుడైయ గుణమ్,
అజ్ఞానత్తుకి-లకు ఇవనుడైయదోషమ్, శక్తికి-లకు
ఇవనుడైయ రక్షణమ్, అశక్తికి-లకు పరిత్యాగమ్.

౫౭. ఇవనుడైయ జ్ఞానత్తుకి-లకు ఆచార్యగుణమ్,

జీ-వ్యా.—౫౪. అవైతా నెవైయెన్న మాకాడైయిలే (అతావతు జ్ఞానముమజ్ఞానముమ్ శక్తియుమశక్తియుమ్) ఎవ్వున్దగుణజ్ఞతే తనై యరుళిచ్చెయ్కితార్.

౫౫. ఇవనుడైయగుణచతుష్టయమ్ శొన్నప్రసక్తిలే ఈశ్వరనుకు-మివైయైయైయైయైయై యరుళిచ్చెయ్కితార్ (ఇతుతానవనుకు-ముణ్ణ) ఎస్త్వ. (అవ) ఎస్త్వీక్రచ్చొల్లిక్రొణ్ణవన్ద వీశ్వరనైవరావర్తికి-టతు.

౫౬. ఇప్పడియిరున్దుళ్య విరువరుడైయగుణజ్ఞుకు-విషయజ్ఞతేవైయెన్న అవశ్రీణవిభజిత్తరుళిచ్చెయ్కితార్, (అవనుడైయ) ఎస్త్వతుడక్కి. కీర్తిషుత్తవడవిలన్బి-ఈ-ఈశ్వరగుణవిషయజ్ఞతే మున్దరవరుళిచ్చెయ్తతు, చేతనగుణవిషయజ్ఞతే శొల్లిముడిత్తార్ అతి-మేలే పాసెన్దకమాక నిషిద్ధచాతుర్విధ్యత్తై విస్తరేణవరుళిచ్చెయ్కైక్కాక; (అవనుడైయజ్ఞానత్తుకి-లకి-వనుడైయగుణమ్) ఎస్త్వతు - “యస్సర్వజ్ఞః” ఎస్త్వమ్ “సహసాంశుః” ఎస్త్వమ్ శొల్లికిటపడియేసర్వజ్ఞానాన వవనుడైయ దివ్యజ్ఞానత్తుకు-విషయమ్, అద్వేషాభిముఖ్యమతుడక్కి ఇచ్చేతనన్దకు-లుణ్ణాన వాత్సగుణమేనై; (అజ్ఞానత్తుకి-లకి-వనుడైయ దోషమ్) ఎస్త్వతు - “అవిజ్ఞాతాసహసాంశుః” ఎస్త్వమ్ “అవిజ్ఞాతాహిభాత్తానా మాగన్సుకమలేక్షణః” సదాజగత్సమస్తజ్ఞానపశ్యన్మపిహృదిస్థితః” ఎస్త్వమ్ శొల్లికిటపడియే సర్వజ్ఞనాయరుకు-చ్చెయ్తే అవిజ్ఞాతావాయరుకు-మవనుడైయ వజ్ఞానత్తుకు-విషయమ్, ప్రకృతివశ్యనానవివ-పణ్ణ మకృత్యకరణాదిదోషమేనై; (శక్తికి-లకి-వనుడైయరక్షణమ్) ఎస్త్వతు - “చరాస్యశక్తిర్వివిధైవశూయితే” ఎస్త్విటపడియే సర్వశక్తియానవనుడైయ వసుతితఘటనాసామర్థ్యమాకిట శక్తికు-విషయమ్, ఇవనుడైయసకలానిష్టజ్ఞతైయుమ్బొకి-స్వరూపానుగుణమాన సకలేష్టజ్ఞతైయుమ్ కొడుకైయాకిటరక్షణమేనై; (అశక్తికి-లకు-పరిత్యాగమ్) ఎస్త్వతు - అప్పడిసర్వశక్తియానవనుడైయ వశక్తికు-విషయమ్, దుస్సహమాకవివ-శేయ్యమ్ దోషజ్ఞతే శీటై-విడుకైయై.

౫౭. ఇప్పడి యీశ్వరగుణవిషయజ్ఞతే యరుళిచ్చెయ్తు మేల్ చేతనగుణవిషయజ్ఞతే యరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇవనుడైయ) ఎస్త్వతుడక్కి. (ఇవనుడైయజ్ఞానత్తుకి-లకా-చార్యగుణమ్) ఎస్త్వతు - ఇచ్చేతననుడైయ జ్ఞానత్తుకు-విషయమ్,

ఆ.వ్యా.—అజ్ఞాతజ్ఞాపకసదాచార్యనుడై యజ్ఞానభక్త్యాదిగుణమ్; వికసితజ్ఞాననానవివనుడై యజ్ఞానకార్యమానవజ్ఞానత్తుకు అవశ్యాపేక్షితమానవిలకు, ఆచార్యకపకలింగాతదోషప్రతిభాసమ్; స్వయత్ప్రతిలశక్తనాన వివనుడై యసత్ప్రాప్తయక్తప్రావణ్యకార్యశక్తిస్తు చరమమానవిలక్తనులభనాయ నిత్యశేషియాన సదాచార్యనుక్తుప్పణ్ణమ్ కైజర్యమ్; కైజర్యశక్తియు క్తనానవివనుడై యసత్ప్రాప్తయక్తాశక్తికు ముట్పడవలకు, స్వవిరుద్ధాకృత్యకరణాదినిషిద్ధానుష్ఠానమ్, ఎన్నివ్యధికారికు స్వరూపముజ్ఞీవికైకు మ స్వరూపహానివారామైస్తుమ్ అపేక్షితమానగుణవిశేషజ్ఞతైయరుళిచ్చెయ్తు;

౫౮. స్వరూపహానివర్తకాశక్తి రూపగుణవివయమాననిషిద్ధానుష్ఠానమ్ తాక విశిష్టనిష్కృష్టవిరోధితేన నాలువకై యాయరుకు మెన్న.

౫౯. అవైయవైయెన్నుమపేత్తైయిలే నరకహేతువానశాస్త్రనిషిద్ధమ్ శేయకైయాకిటవకృత్యకరణముమ్, అకృత్యకరణత్వైప్పశ్చిపు మత్యన్తనిషిద్ధమాన భగవదవచారముమ్, సంసారహేతువాన భాగవతావచారముమ్, తత్తదీయవిషయియాన్ సత్తానాశకమాన మసహ్యపచారముమాకిటవివైయెన్తద్దేశిత్తు;

౬౦. అడవిలే వివరిత్తరుకుకీటార్, (అకృత్యకరణమావతు) ఇత్యాదియార్. శాస్త్రనిషిద్ధమానవకృత్యత్వైచ్చెయ్కైయాకిట వకృత్యకరణమావతు - సర్వరుమ్ భగవచ్ఛరీరభూతర్, శరీరహింసై శరీరపర్యన్తమాయ్ అనర్థహేతువా మెన్నుమటిపుమచ్చముమశ్చి పుణ్ణుకిట తర్జనభర్తనప్రహారాదిపరహింసై; భగవడేకస్తోత్రార్హమాన వాకైకొణ్ణు అపాప్తమాన తత్తదీయాన్య పరస్తోత్రమ్; నరకభీరుకుళాన సామాన్యరుమ్ శేయ్యాతే శునోచ్చిష్టకాకమాం సభక్షణసమమాన పరదారపరిగ్రహమ్; స్మరణమేపిడిత్తు నరకహేతువాన్ దుర్వ్యసనసదృశమాన పరద్రవ్యాపహారమ్;

మూ.—అజ్ఞానత్తుకిలకు ఆచార్యదోషమ్,

శక్తికిలకు ఆచార్యకైజర్యమ్,

అశక్తికిలకు నిషిద్ధానుష్ఠానమ్.

౫౮. నిషిద్ధమ్ తానుమ్ నాలుపడియాయరుకుమ్.

౫౯. అతావతు అకృత్యకరణముమ్ భగవదవచారముమ్

భాగవతావచారము మసహ్యపచారముమ్.

౬౦. అకృత్యకరణమావతు పరహింసై పరస్తోత్రమ్

పరదారపరిగ్రహమ్ పరద్రవ్యాపహారమ్

జీ.వ్యా.—మహిపాపకారకనాన వాచార్యనుడై యసద్గుణసమూహమెన్తై; (అజ్ఞానత్తుకిలకాచార్యదోషమ్) ఎన్తతు-ఇవనుడైయవజ్ఞానత్తుకు విషయమ్ ఆచార్యకతిరుమేని స్వభావజమాయ్ ఆగన్తుకమాయుశ్యదోషమెన్తై; (శక్తికిలకాచార్యకైజర్యమ్) ఎన్తతు - ఇవప్రాప్తశక్తికు విషయమ్ స్వాచార్యను కుకప్పికచ్చెయ్యుమ్ కైజర్యమెన్తై; (అశక్తికిలకు నిషిద్ధానుష్ఠానమ్) ఎన్తతు - ఇవనుడైయ వశక్తికు విషయమ్ స్వరూపోపాయ పురుషార్థవిరోధికళాన శాస్త్రనిషిద్ధజ్ఞీనుడైయ వసుష్ఠానమెన్తై.

౫౮. ఇప్పడియరుద్దుశ్య నిషిద్ధత్తినుడైయపడియై యరుళిచ్చెయ్కిటార్ (నిషిద్ధమ్ తానుమ్) ఎన్తతుడన్తి. అతావతు ఉపాదేయమాన గుణవతుష్టయమ్బైలే హేయమాననిషిద్ధమ్ తానుమ్ చతుర్విధమాయరుకుమ్ మెన్తై.

౫౯. అన్నాలుపడియాన వతుతానేతెన్ను మపేత్తైయిలే (అతావతు అకృత్యకరణముమ్ భగవదవచారముమ్ భాగవతావచారముమ్ మసహ్యపచారముమ్) ఎన్తవై తన్తైయన్తైకిటార్.

౬౦. ఇవశ్చినుడైయ వేషమ్ తానేతెన్నుమాకాత్తైయిలే ఇత్తైయడవేవివరికిటార్, (అకృత్యకరణమావతు) ఎన్తతుడన్తి. (పరహింసై, యావతు) - “సహింస్యాత్ సర్వభూతాని” ఎన్తిలవిధియై యతిక్రమిత్తుప్పణ్ణమ్ పాశిషీడై; (పరస్తోత్ర, మావతు) - పాప్తవిషయస్తోత్రార్హమాన వాకైకొణ్ణు అప్రాప్తవిషయజ్ఞతై స్తుత్తికై; (పరదారపరిగ్రహ, మావతు) - పిరరు అనన్యార్హమాన స్త్రీవిషయజ్ఞతై మోహాదికళాలేన్తికరికై; (పరద్రవ్యాపహారమావతు) - పిరరుడమైయాన వశ్చి అవర్కళిశైవిన్తికై యరుకు ప్రకాశమాకవాత లప్రకాశమాకవాతల్ గ్రహికై;

అ. వ్యా.—భూతజ్ఞః నెఱ్ఱుకుమృద్భూతాన భూతాహితరూపా సత్యకథనమ్; గ్రామసూకరవదభక్త్యుమేరుచిత్తు శాస్త్రనిషిద్ధమాయశిష్టాస్పృష్టమానజాత్యాదిమన్వజ్ఞతై భక్షికైః యాకిలవభక్త్యభక్షణమ్ తుడకగ్రమానవసేవ్యసేవాదిక శ్లెష్మితార్. కృత్యాకరణతైః ఇక్ష్ణామైకగ్రాడిత్యాగనిష్ఠనానవివనుకునియతస్వభావమాయక్ష్ణి నిషిద్ధమాకా మైయాల్.

౬౧. అకృత్యకరణతైః పుష్కలైః అత్యంతనిషిద్ధమాన భగవదపచారమావతు - “అక్షాన్యన్యాదేవతాః” ఎష్టభగవద్విభూతిభూతరాన దేవతా నైరజ్యభోజాకూ “తమీశ్వరాణామ్ పరమమ్ మహేశ్వరమ్” ఎష్ట అనన్యేశ్వరనాన సర్వేశ్వరనై సమమెష్ట భగ్నిమిత్తునినైకై యమ్; “శరీరగ్రహణమ్ వ్యాపి ధర్మత్రాణాయ కేవలమ్” ఎష్ట ధర్మత్రాణ హేతువాక అజహత్స్వభావనాయకొణ్ణు అవతరి త్రరామకృష్ణాదియాన ముఖ్యావతారజ్ఞిల్, గర్భవాసజననశోకమోహాది సకలజన మోహకసజాతీయ భావనాచాతురియై యతీయామల్ పాపరహసుష్య సజాతీయతాబుద్ధిపణ్ణి అనర్థపుడుకై యమ్; దర్శనదూషణమ్ పరుమ్బడిపణ్ణుకిల వర్ణాశ్రమవిపరీతమాన తత్తదీయార్చనాపచారముమ్;—అష్టియే ప్రపన్నాధికారానుగుణమాక స్వరూపగత వర్ణాశ్రమవిపరీతమాన స్వార్థస్వతస్త్రిబుద్ధ్యావణ్ణుముపచారముమ్; “తమరుకన్దతెవ్వరువ మవ్వరువుమాన వర్చావతారత్తిత్ మాతృయోనిపరీతా సమమాన పుపాదానద్రవ్య నిరూపణముమ్; మూ.—అసత్యకథన మభక్త్యభక్షణమ్ తుడకగ్రమానవై.

౬౧. భగవ దపచారమావతు దేవతా నైరజ్యభోజాకూ ఈశ్వరనైరజ్యనైకై యమ్, రామకృష్ణాద్యవతారజ్ఞిల్ మనుష్య సజాతీయతా బుద్ధియమ్, వర్ణాశ్రమ విపరీతమాన పుపచారముమ్, అర్చావతారత్తి లుపాదాన నిరూపణముమ్,

జీ - వ్యా.—(అసత్యకథన, మావతు) - యథాదృష్టార్థవిషయముమ్ భూతహితముమన్వి కేయిరుకుమ్ వచనతై చ్చొల్లుకై; (అభక్త్యభక్షణ, మావతు) - జాత్యాశ్రయనిమి త్తమన్వజ్ఞశాన్యకొణ్ణు తనకు భక్త్యమన్వి కేయిరుకుమ్ వచనతై చ్చొల్లుకై; (తుడకగ్రమానవై) ఎష్టతు - “పరద్రవ్యేష్టభిభావనమ్ మనసానిష్ఠచిన్తనమ్ । వితథాభినివేశశ్చ త్రివిధమ్ కర్మమానసమ్ । పారుష్యమన్యతజ్ఞాప్తవైశున్జ్ఞాప్తసర్వశః । అనిబద్ధప్రలాపశ్చ వాఙ్మయంస్యాచ్చతుర్విధమ్ । అదత్తానా ముపాదానమ్ హింసాచై వాచిభానతః । పరదారాపహరశ్చ శరీరంత్రివిధంస్తృతమ్” ఇత్యాదికళా లే మన్వాదిస్తృతికళిల్ శొల్లుపుడుకిలవై యనేకమాకై యాలే.

౬౧. అనన్తరమ్ భగవదపచార తైవివరికిరాణార్, (భగవదపచారమ్) ఎష్టతుడక్కి. (దేవతా నైరజ్యభోజాకూ ఈశ్వరనై రనైకై, యావతు) - “యేతుసామాన్యభావేన మన్యస్తేపురుషోత్తమమ్ । తేవై పాపణ్ణినోజ్ఞేయాః సర్వకర్మబహిష్కృతాః । యస్తునారాయణం దేవం సామాన్యేనాభిమన్యతే । సయాతినరకమ్ ఘోరమ్ యావచ్చన్ద్రదివాకరమ్” ఎష్ట దేవతా నైరజ్యభో డు ఈశ్వరనై సమబుద్ధిపణ్ణులాకా తెష్ట శాస్త్రమ్ శొల్లునిజ్జ, “అన్యః ప్రవిష్టశ్చాస్తాజనానాం సర్వాత్మా తమీశ్వరాణామ్ పరమమ్ మహేశ్వరమ్ । నతత్తమశ్చాభ్యధికశ్చ దృశ్యతే” ఎన్దిటపడియే స్వేతరసకలనియామకనాయ సమానాధికరహితనాన పీశ్వరనై, “అక్షాన్యన్యాదేవతాః” ఎష్టతచ్చరీరతయాభిహితరానబ్రహ్మాదిదేవతైకళోడు సమబుద్ధిపణ్ణుకై; (రామకృష్ణాద్యవ తారజ్ఞిల్ మనుష్యసజాతీయతాబుద్ధి, యావతు) - “అజోపి సన్నవ్యయాత్మా భూతానామీశ్వరోపి సకా । ప్రకృతింస్వామధి స్థాయ సమ్భవామ్యాత్మమాయయా” ఎన్దిటపడియే అజహత్స్వభావనాయ అపాక్రీతదివ్యసంస్థానతై ఇతరసజాతీయమాకిరా ణ్ణు “ఃతుయిరిన్ మలియుమనిశర్ పిటివియిత్ శ్రీత్రైన్దినిటికానిలైయై యతీయా లే అవతార తైత్ మేయప్పాడుకాక వవక శేయ్తుకాట్టిన గర్భవాసజననశోకమోహాదికతైయిట్టు కర్మవశ్యరాన మనుష్యరోడు సజాతీయనాకిరనైకై; (వర్ణాశ్రమవిపరీతమానపుపచార, మావతు) - తదారాధనదైయిల్ తై వర్ణికార్థమాన వైదికమన్త్రజ్ఞళా లే చతుర్థవర్ణ రానవర్క శారాధిత్తి ఉత్తమాశ్రమికల్ ముతలానార్ గృహస్థవత్తా మ్బులనివేదనాదికతైపణ్ణుతల్ తుడకగ్రమానవై; (అర్చావతారత్తి లుపాదాననిరూపణ, మావతు) - “తమరుకన్దతెవ్వరువ మవ్వరువుమ్” ఇత్యాదిప్పడియే ఆశ్రితరభిమత మానతే తేను మొరుద్రవ్యతై తిరుమేనియాకవక్షీకరిత్తు, అతిలే యపాక్రీతవిగ్రహత్తిల్ ప్పణ్ణుమాదరతైపణ్ణి యెఱ్ఱువరులియి రుకిలవేత్తతై యతీయా లే, మాతృయోనిపరీతకరైప్పే లే ఇతిన్ద్రవ్యమన్తోవెష్ట విగ్రహాలాపాదానతై నిరూపితై;

౬౩. భగవదపచారపరిపాకమాన భాగవతాపచారమౌవతు - ఆశ్రయాశియాసవహజ్జాగరమడియాకవుమ్ అల్పాస్థిరమాయుమ్ దురాశావర్ధకమాన వర్ధమడియాకవుమ్ సజ్జనజుగుప్తితవ్య సరకకారణమానకామమడియాకవుమ్ అహజ్జాగరాద్వివర్తకతాయ్కొణ్ణు ఊజ్జీవిప్పికురమ్ శ్రీవైష్ణవర్కళుకుర నిలైనిలూ ప్పణ్ణుమ్విరోధమ్.

మూ.—ఆత్మాపహరముమ్ భగవద్ద్రివ్యాపహరముమ్ తుడక్కమానవై.

౬౩. భాగవతాపచారమாவతు అహఙ్ఞారార్థకామజ్ఞ
శడియాక శ్రీవైష్ణవకళుక్తుప్రజ్ఞుమ్విరోధమ్.

౬౪. అసహ్యపచారమావతు

జీ-వ్యా.—(ఆత్మాపహర, మావతు) - “యోఽన్యథానంతమాత్మానమన్యథాప్రతిపద్యతే । కిన్తేనకృతంపాపమ్
చోరేణాత్మాపహరిణా” ఎన్టు సకలపాపమూలమాకచ్ఛొల్లుపుడుకీట భగవదేక శేషభూతమాన వాత్సవస్తువిల్ స్వతన్త్ర
బుద్ధి; (భగవద్ద్రవ్యాపహర, మావతు)-అముతుపడి శాశ్తుపడికర్త మానవలీణుని ప్రకాశమాకవాత లప్రకాశమాకవాతల్
తనకా-కుకై; (తుడక-మానవై) ఎన్తు - ఇన్నమిప్పడికూరమాక శాస్త్రజ్ఞులీల్ శోల్లుమవై పలవుముణ్ణాకైయాల్.
ద్యాత్రింశ దపచారాదికళుముణ్ణితే.

౬౨. క్రింద చొన్న వశోక్రొపాతి భగవద్ద్రవ్యాపహరముమ్ భగవదనిష్టమాయరుకుమ్ మో వెన్దిటశజైగయిలే, తానప హరికిరీట మాత్రమన్త్రికేరీ అపహరిప్పారు సహకరికైరీ ముతలానవైయుమ్ అవనుకరీ నిష్టమాయరుకుమ్ మెన్దితార్, (భగవద్ద్రవ్యతై) ఎన్ఱుతుడణ్ణి (తానపహరికైరీ, యావతు) - నేతేతానే యితుకురీ కర్రావాయ్చెయ్కై; (అపహరికిరీ అవరీ కళేకుకురీ సహకరికైరీ, యావతు) - నామపహరికిరీ టోమిలైయితే యెన్ఱునినైత్తు. అపహర్రాకరీ భుక్తు అనుమత్యాదిక థాలే సహాయమ్ పణ్ణుకై; (అవరీ కళే పకరీ లి యాచితమాక పరిగ్రహికైరీ, యావతు) - నామివ్వపహరత్తుకురీ క్కూట్ట వ్ణేయెన్ఱునినైత్తు తానవరీ కళే పకరీ లి లే శిలవశ్రిణ్ణయ పేషిత్తు వాణ్ణికోరీ భుక్తుకై; (అయాచితమాక పరిగ్రహికైరీ, యావతు) - నామ పేషి త్రిలోమేయెన్ఱునినైత్తు అవరీ కళే తరువవశ్రిణ్ణయ వాణ్ణుకై; (భగవానుకరీ నిష్టమాయరుకుమ్) ఎన్ఱుతు- ఇవైయిత్తనైయు మివనుడై యపుణ్ణవనపరనాయ్ కృషిపణ్ణిప్పొరుమ్ సర్వేశ్వర తిరువుళ్ళత్తు కరీ సభిమతమా యిరుక్కుమెన్ఱై.

౬౩. అనంతరమ్ భాగవతాపచారతై వివరికిరీతార్, (భాగవతాపచారమావతు) ఎన్యుతుడన్తి. అతావతు పరోతర్-
ర్షమ్కణ్ణు సహియామైకుర్మ్ సోతర్-ర్షబుద్ధికుర్-ముతలాన వహక్తారమడియాకవుమ్, అవర్కల్ వైష్ణవాకారతై బుద్ధి-
పణ్ణి ఇవర్కల్ వైష్ణవత్వాకిల్ ఇవనీణ్ణు విట్టుప్పనీమోమెన్దిరుక్కమాట్టామల్, అర్థకామక్లగడియాకవుమ్ శ్రీవైష్ణ-
వర్కళుకుర్-చ్చెయ్యుమ్ విరోధమెన్జె.

౬౪. అనంతరమసహ్యపచారత్వేవివరికి-తార్, (అసహ్యపచారమ్) ఎన్దుతుడగ్గి, అట్లా తవపచారజ్వళిలుమ్కాట్టిల్ ఈశ్వరనుకీ-తత్యన్తా సహ్యమాయరుక్తేయా లేఅసహ్యపచార మెన్దిటతు “భగవదసహనీయాగనిరతః” ఎన్ది టోభట్టరి రుళిచ్చెయ్తత,

(౪౨) శ్రీవచనభూషణ తృతీయ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. అపచారజ్ఞానకార్యవిశేషజ్ఞానప్రకరణప్రతిపాదితజ్ఞానము. ౧౬౫

ఆ-వ్యా.—భగవద్భాగవతోత్తర మ్ శేషకవుమకాణవుమసహాయామల్ పుడైత్తుక్కుణ్ణువడుకై; భగవద్భాగవతా పచారవిశేషమానవాచార్యవిషయ త్తిల్ పణ్ణుమ్ శ్రుతవిపరీతాచరణాద్యపచారముమ్, తద్భక్తరాసనబ్రహ్మచారికల్ శేషకల్ పణ్ణుమ్ సమత్వబుద్ధ్యాద్యపచారముమాకిట వివై స్వరూపనాశకరమాయక్కుణ్ణు ఒన్ముక్కున్మతికూరజ్ఞానముమ్, భగవదపచార తైష్ఠీయశ్రీమనిసిద్ధజ్ఞానముమ్, సర్వవిరోధినివర్తకోపాయభూతవైముఖ్యహేతు త్వే సోపాయవిరోధికళుమామ్, పాప్తి ప్రతిబద్ధకత్వేనోపేయ విరోధికళుమామ్, స్వరూపనాశకమాయరుకుమెన్దితార్. ఆకలశక్తికిరలకాన బాహ్యభ్యంతర

మూ.— నిర్విబద్ధనమాక భగవద్భాగవతవిషయమెన్మత్ అసహమాననా యరుక్కై యుమ్, ఆచార్యాపచారముమ్, తద్భక్తాపచారముమ్.

౬౫. ఇవై యొన్ముక్కున్మతి కూరజ్ఞానముమ్ ఉపాయ విరోధికళుమామ్

జీ - వ్యా.—(నిర్విబద్ధనమాక భగవద్భాగవతవిషయమెన్మత్ అసహమాననాయరుక్కై, యావతు) - కీర్తనాన్ని వడియే అర్థకామాదినిబద్ధనమాకవన్మిక్కే, హిరణ్యవైష్ణవే భగవద్విషయముమ్ భాగవతవిషయముమ్ మెన్మత్ క్షాణకేగ్రహణ పాతాతపడియరుక్కై; (ఆచార్యాపచార, మావతు) - అవసరుశీచ్యేయతవర్ధిన్మడి యనుస్థియామైయుమ్, అవసరదేశే త్త మన్మత్తదర్శనై యుల్పప్రయోజనజ్ఞై నన్మి అనధికారికళుకుగదేశితై యుమ్తుడక మానవై; (తద్భక్తాపచార, మావతు) - ఆచార్యభక్తరాస సబ్రహ్మచారికళుడ వైకరస్యముణ్ణాయ వర్తిక వేణ్ణియరుక్కై అతుశెయ్యాతే యవర్కల్ తిటత్తిల్ పుణ్ణు మసూయైయు మవన్మైయుమ్ తుడక మానవై.

౬౫. ఇప్పడి యకృత్యకరణాదిచతుష్టయ త్తైయునుడవేవివరి త్తరుళి, ఇవశీనినుడైయ కార్యవిశేషజ్ఞైయుమ్ ఇవై తా నిష్ఠతుకు విరోధియాయరుక్కు మెన్మ మత్తైయునుచిచ్చై యకితార్ మేల్, (ఇవై) ఎన్మతుడగ్గి, (ఒన్ముక్కున్మతి) కూరజ్ఞానై, యావతు) - అకృత్యకరణత్తిల్ భగవదపచారముకూరమామ్, అతిలుమ్ భాగవతాపచారము కూరమామ్, అతుత నిలు మసహ్యపచారమ్ కూరమాయరుక్కై; ఇతుకుగడిపూర్వజ్ఞాన క్షాణ్ణి త్తరో త్తరజ్ఞాన భగవన్నిగ్రహణాతిశయిత్తి రుక్కై; అకృత్యకరణత్తిల్ స్వాజ్ఞాతిలజ్ఞానమడియానశీరీమితే; అవ్వళవన్మితే ఇవ్వాత్కావుక్కాత్కావాయ అతికాన త్తయే పిడిన్మసోకిక్కుణ్ణుపోరుమ్ తన్దిరత్తి లపచారత్తాల్ పరుమ్శీరీమమ్; అవ్వళవుమన్మితే “జ్ఞానీత్వాత్మైవ” ఎన్మి అపడియే తనకుయిరాకనినైత్తుకుమ్ భాగవతవిషయజ్ఞాన అహజ్ఞారాదికళడియాక పుణ్ణుమపచారత్తాల్ పరుమ్ శీరీమమ్; అతుతన్నళవుమన్మితే నిర్విబద్ధనమాకతన్మకుగలియుమ్ తన్నుడైయార్ పక్కలిలుమాతల్ ఉభయవైభవజ్ఞాపకనాయ ఉభయాభిమతనానాచార్యన్మకుగలియేయతల్ మూవరుగ మభిమతరాస తద్భక్తర్ పక్కలిలే యాతల్ శెయ్యుమపచారత్తాల్ పరుమ్శీరీమమ్; ఆకైయా లొన్ముక్కున్మతి కూరమాయరుక్కుమ్. అకృత్యకరణత్తిలే భగవదపచారాదికళుమ్ అన్త గ్భవికుగమాయరుక్కు తనిత్తనియిప్పడిపిరిత్తుచ్చొల్లుకిటతు ఇవశీనినుడైయ కార్యవిశేషజ్ఞై పుశీరీమితే. (ఉపాయవిరోధికళుమా యు పేయవిరోధికళుమాయరుక్కై, యావతు) - ఇవ్వాత్కాపినుడైయ వుజ్జీవనత్తిలారుప్పట్టు మేల్ మేలుమ్కృపిపణ్ణుకై కుగలుప్పాన వెమ్మెరుమానుడైయకృపైకుమ్, ఎప్పోతుమివనుకుగ ప్రాప్యమాయరుద్దళ వననుడైయముఖోల్లా సత్తుకుమ్ విలక్తాయరుక్కై; [ఇరకముపాయమ్ ఇనిమైయు పేయమెన్నకగడవతితే]; ఆకైయాలివ్వకృత్యకరణాదికళీ నీరిలే నెరుప్పెరుమాప్పోలే ఆవన్దిరువుళ్ళత్తిలే నిగ్రహత్తైకిళ్ళప్పి, అవనుడైయకృపైయు ముకప్పమివన్మకుగలిటు మ్మడిపణ్ణుకైయా లే అవశీరీమయపాయోపేయవిరోధికళైన్మత్తట్టిల్. (తనకుగ్రా తేడుమ్నన్మై) ఎన్మతుడగ్గి నమశ్శబ్దార్థత్తై విస్తరేణప్రతిపాదికై యాలుమ్; (ఉకన్దరుళిననిలజ్ఞాన లాదరాతిశయముమ్) ఎన్మకన్దరుళిననిలప్రసగ్గత్తాలుమ్, మేలే (భగవత్కై-జ్ఞానముమ్) ఎన్మిటపిడత్తిల్ భగవచ్ఛబ్దత్తాలుమ్, కైజగర్వప్రతిసన్మన్మి ప్రతిపాదకమాన శ్రీమత్పదనారాయణపదార్థజ్ఞై సూచిప్పికై యాలుమ్; మగ్గళాశాసనప్రకరణత్తాలుమ్; (కర్తవ్యమాచార్య కై జగర్వముమ్ భగవత్కై-జ్ఞానముమ్) ఎన్మతుడగ్గి (కిచ్చితగ్గి-రత్తాల్ స్వరూపమనిటమ్మెలువతు) ఎన్నమళవాకవుమ్ చతుర్థ్యర్థత్తై యరుళిచ్చైయ కై యాలుమ్; నిసిద్ధచాతుర్విధ్యప్రతిపాదనముఖోన్మత్తై సజ్జికమాకమీశవుమ్ నమశ్శబ్దార్థత్తై పేళుకై యాలుమ్, ఇవ్వళవుమ్

౧౬౬ శ్రీవచనభూషణ తృతీయ ప్రకరణవ్యాఖ్యానజ్యోతిష ప్రకరణార్థక్రీడికరణముముపదేష్టావినయభావప్రతిపత్తిశ్రావ్యముమ్.

ఆ-వ్యా.—విరోధికభాన నిషిద్ధవిశేషమ్ విపరీక-ష్టత్వం. ఆక విప్రకరణజ్ఞాల్ ప్రపన్నదినచర్యానుసంధానానుష్ఠాన వివరణముమ్, అనుసంధాతృగుణవృద్ధ్యనుగుణానుష్ఠాన చరమకైజుర్యశోధనముమ్, తత్పూర్వ దశావిశేషోజ్వలస్వరూప తద్గుణవిశేషముమ్, తదితరగుణవిషయ నిషిద్ధవిశేషదోషముమ్ శొల్లప్పట్టతు.

౧ ఉక్తదినచర్యానుసంధానోపదేష్టావాన సదాచార్యస్వరూపశోధనమ్పణ్ణుకితార్ మేల్, (తాహితోపదేశమ్, తుడజ్జి) (రుచియా లేవరుకైయా, లశవాక: శిష్యనుకూచార్యాద్యపచారమోబ్బలే ఆచార్యనుకుమ్ స్వపరస్వరూపవివరణయన్తరణమ్ కూరనిషిద్ధమాయరుకుమ్ మెన్జితార్, (తాహితోపదేశమ్) ఇత్యాదియాల్. స్వాచార్యపరతన్త్రినాయ అనన్యప్రయోజననాయ కృపాళునాయ ఆస్తతమనానతా, సత్సన్న్విదాయక్రమనియమమ్ తవిరాతపడి సద్భిష్యస్వరూపహితమాన సారమన్తార్థత్వే ప్పేణి యుపదేశికుమ్ మోబ్బతు, మన్తార్థజ్ఞత్వే స్వాచార్యపరతన్త్రినాయ యుపదేశికి అతన్తై యమ్, సంసారనిర్వేదమ్పిఱన్దవ స్తుపదేశమ్ కేటకిఱిష్యన్తై యమ్, ఉపదేశానుగుణఫలత్వైయుముశ్చపడిన్తై యా లే మాతాడిన్తై కై-

మూ.— ఉపేయవిరోధికభూమాయరుకుమ్.

౧ తాహితోపదేశమ్పణ్ణుమోబ్బతు తన్తై యమ్ శిష్యన్తై యమ్ ఫలత్వైయుమ్ మాతాడి నిన్తై కై, కూర్ నిషిద్ధమ్

జీ-వ్యా.—ఉక్తరఖణ్డార్థ మరుళిచ్చెయ్ తారాయితీ. ఆక విప్రకరణజ్ఞాల్ కీక్కున్తోపాయత్వేన్జ్ఞాన్ణు ఉపేయత్వేపై టుమ్ చేతననుకుమ్ ఉపాయోపేయాధికార ప్రధానాపేక్షితజ్ఞత్వైయుమ్, ప్రాప్తకాన్తర పరిత్యాగహేతువానస్వరూపనాశ కత్వాదియైయుమ్, ప్రపత్తియిక్ స్వరూపానుకూలత్వాదియైయుమ్, స్వగతస్వీకారానుపాయత్వత్వైయుమ్, పరగతస్వీకారోపాయత్వత్వైయుమ్, తత్ప్రబల్యత్వైయుమ్, అవసేస్వీకరికుమ్ మిడ త్తైలుమ్ పురుషకారత్వమున్నిడున్బడియైయుమ్, ఉభయరుమ్ మున్నిడుమతుకుమ్ ప్రయోజనవిశేషజ్ఞత్వైయుమ్, ఉపేయదత్తైయులుమ్ ప్రాప్తిదత్తైయులు మిన్తా శేషత్వపారతన్త్ర్యజ్ఞభూమ్ స్వదోషనివృత్తియుమ్ పరానుభవవిరోధియాన్బడియైయుమ్, తన్మూల్ వరుమ్నన్తైయువనాల్ వరుమ్ నన్తైకుమ్ శ్చవాశియైయుమ్, శుశ్చర నేరత్తుక తాతనకుమ్ నాశక నెన్మనత్వైయుమ్, తన్తైన్తై నశిప్పిక్కుమ్ ప్రకారత్వైయుమ్, అహజ్ఞారముమ్ విషయజ్ఞభూమ్ స్వరూపేణపుమ్ భాగవతవిరోధత్వైవిత్తైయుమ్ ఇవక్ స్వరూపత్వై నశిప్పిక్కుమ్ న్బడియైయుమ్, భాగవతాపచారకార్యత్వైయుమ్, తత్ప్రసజ్జత్వితేభాగవతమాహాత్మ్యత్వైయుమ్, ఇవక్ దినచర్యైయుమ్, దినచర్యోక్తజ్ఞశ్చైయ సదాచార్యప్రసాదత్తా లేవరికుమ్ మోబ్బత్వైకుమ్ పేక్షితమాన వస్తవ్యాదియైయుమ్, తచ్చరమోక్తకర్తవ్యరూపకైజుర్యవేషత్వైయుమ్, కైజుర్యతత్పూర్వదత్తై కళిన్ స్వరూపత్వైయుజ్వలమాక్కు న్బడియైయుమ్, ఇవనుకుమ్ జ్ఞానగుణచతుష్టయత్వైయుమ్, తద్విషయవిభాగత్వైయుమ్, అతిల్ అశక్తివిషయనిషిద్ధచాతుర్విధ్యత్వైయుమ్ శొల్లకై యా లే అధికారినిష్ఠాక్రమమ్ శొల్లప్పట్టతు.

౧ అనన్తరమ్ (తాహితోపదేశమ్పణ్ణుమోబ్బతు) ఎన్టుతుడజ్జి (ఉకష్టముపకారన్త్రైయుమ్ నడకురేణుమ్) ఎన్దుమశవాక ఇవ్వధికారికుమ్ కీక్కున్తోపన్న వర్ధవిశేషజ్ఞభూకైల్లా ముపదేష్టావాన వాచార్యవిషయత్తిలున్జ్ఞాకవేణుమ్ ప్రతిపత్త్యనువర్తనప్రకారజ్ఞత్వే దర్శిప్పికైకైకాక, సదాచార్యలక్షణమ్ సద్భిష్యలక్షణమ్ తదభయరుదైయపరిమాణీయమ్ ఇన్తైయరుకుమ్ న్బడియై ప్రసక్తానుప్రసక్తమాక మరుళిచ్చెయ్ కితార్. ఇవ్వధికారికుమ్ అశక్తివిషయమాన నిషిద్ధజ్యోశొన్న ప్రసజ్జత్వితే అన్తైయన్జ్ఞాత్తిలుమ్ కూర్ నిషిద్ధమ్ పరోపదేశనమయత్తిల్ విప్రతిపత్తియైన్దురుళిచ్చెయ్ కితార్, (తాహితోపదేశమ్పణ్ణుమోబ్బతు) ఇత్యాదివాక్యజ్ఞాల్. అతావతుకీక్కుప్రబన్దత్తిల్ శొల్లప్పట్ట వధికారిలక్షణజ్ఞత్వైల్లా త్తైలుమ్ కుత్తైవశీధిరున్దుశ్చతా ఉజ్జిజీవిషుకు భాయవస్తు తన్తైయువసన్తైపణ్ణివపర్ కళు క్కుజ్జీవనహేతువాన మన్త్రరూపహితత్వై యుపదేశిక్కుమ్ కాలత్తిల్, ఉపదేష్టావానతన్తై యమ్ ఉపదేశాప్రసాదానశిష్యన్తైయుమ్ ఉపదేశఫలత్వైయుమ్ విపరీతప్రతిపత్తిపణ్ణుకై

అ-వ్యా.—ఉభయస్వరూపనాశకరమా యరుక్తైరయాలే కూరముమాయ్, శిష్టగర్భితమాకైయాలే నిషిద్ధము మాయరుకుమ్.—కీడ్చొన్న నిషిద్ధవిషయజ్ఞతైష్ఠిమిపుమ్ అతికూరమాన నిషిద్ధమాయరుకుమ్ మెన్నపుమామ్; అలి తానశికుమ్ మళవితేయుళ్ళతు ఇతిలుభయస్వరూపముమ్ నశికుమ్మితే.

అ. ఇత్యై స్పష్టికరిక్రితార్ మేల్, (తనై ౨మాతాడి) ఇత్యాదియాలే. ఉపదేష్టావాసతనై ౨ యథాక్రమశ్చై మాతాడినినైకైరయాలవతు- తనై ౨స్వాచార్యశేషమెన్ఱునినైయాలే శేషియానవాచార్యనెన్ఱునినైకై; శోతావాస శిష్యనై యథాప్రకారమ్మాతాడినినైకైరయాలవతు- ఇవన్ నమ్మాచార్యనుకుమ్ శిష్యనెన్ఱునినైయాలే స్వాచార్యపరతన్త్రీ నానతనుకుమ్ శిష్యనాకనినైకై; ఉపదేశఫలత్తై యథాప్రకారమ్మాతాడినినైకైరయాలవతు - నమ్మాచార్యకనసుకుమ్ అన్తర్యామియా యవదేశిక్రితతుకుమ్ ప్రయోజనమ్ నమ్మాచార్య మజ్జళాశాసనత్తు కరధికారియామితువె న్ఱుళ్ళ పడి నినైయాలే, నామివనుకుమ్ పదేశిక్రిత శిరుతున్ఱున్ఱుమ్ పెటలామెన్ఱు త్యాజ్యమాన దృష్టప్రయోజనత్తై ఫలమాకనినై కైరయమ్; ఉపదేశిత్తున్ఱున్ఱుమ్ పిక్రితాన్ స్వాచార్యనెన్ఱునినైయాలే నానుపదేశిత్తు ఇవనై యున్ఱున్ఱుమ్ పిక్రితాన్ శిష్యను డైయ స్వనిమిల్లోన్ఱున్ఱుమ్ ఫలమాకనినైకైరయమ్; ఇవన్ మజ్జళాశాసనయోగ్యనాన్ఱున్ఱుమ్ తిరున్ఱున్ఱుమ్ నమ్మాచార్యక భగవ త్తైరజుర్వమ్మణ్ణుకితానెన్ఱునినైయాలే, నామివనైయన్ఱున్ఱుమ్ కుమ్టుప్పాక్రి తిరున్ఱున్ఱుమ్ భగవత్తైరజుర్వమ్ అభిత్తోమావు తోమెన్ఱు స్వయత్తులభ్య భగవత్తైరజుర్వత్తై ఫలమాకనినైకైరయమ్; ఇవనుడన్ సహవాసకుమ్ నమ్మాచార్యక పణ్ణినానెన్ఱునినైయాలే, ఉపదేశిక్రితే నసుక్రిత వన్ మున్నాన్ఱున్ఱుమ్ పిన్నాన్ఱున్ఱుమ్ తిరియమెన్ఱు స్వప్రయోజనసహవాసత్తై ఫల మాకనినైకైరయ ముకిటవిన్ఱున్ఱుమ్ అచార్యనుడైయ కూరనిషిద్ధమాననినైకై మాతాన్ఱున్ఱుమ్ నితార్.

మూ.—౧. తనై ౨ మాతాడినినైకైరయాలవతు తనై ౨ ఆచార్యనెన్ఱు నినైకై; శిష్యనై మాతాడి నినైకైరయాలవతు తనళ్ళశిష్య నెన్ఱునినైకై; ఫలత్తైమాతాడినినైకైరయాలవతుదృష్టప్రయో జనత్తైయమ్, శిష్యనుడైయ వున్ఱున్ఱుమ్ ఫలమాకనినైకైరయమ్, భగవత్తైర జుర్వత్తైయమ్, సహవాసత్తైయమ్, ఫలమాకనినైకైరయమ్.

జీ-వ్యా.—పూర్వోక్తనిషిద్ధశ్చిత్ కాన్ఱిత్ కూరనిషిద్ధమెన్ఱై. అన్ఱొన్ఱున్ఱుమ్ నిషిద్ధజ్ఞ శివన్ తనకుమ్ నాశకమిత్తనైయితే; అవ్వళవన్ఱున్ఱుమ్ ఇవనుపదేశమ్ కేట్టవనుకుమ్ కేడాకైయాలే ఇత్యై యవనీలియమ్ కాన్ఱిత్ కూరనిషిద్ధమెన్ఱున్ఱుమ్, (ఇరు వరుమ్ స్వరూపసిద్ధియై) ఎన్ఱున్ఱుమ్ మేల్ చొల్లత్తేడుకిటతు.

౧. తనై ౨యమ్ శిష్యనైయమ్ ఫలత్తైయమ్ మాతాడినినైకైరయాలవ తేనెన్ఱుమాకాన్ఱైయాలే అవనీన్ఱున్ఱుమ్ పాదిక్రితార్ (తనై ౨మాతాడినినైకైరయాలవతు) ఎన్ఱున్ఱున్ఱుమ్ అతావతు ఉపదేష్టావాసతనై ౨యళ్ళపడినినైయాలే (మాతాడినినైకైరయాలవతు) - ఉపదేశసమయత్తి తన్నుడైయవాచార్యనైయే యివనుకుమ్ పదేష్టావాకవుమ్ తానన్ఱు త్తైకుక్రితరణభూతనాకవుమ్ ప్రతిపత్తిపణ్ణిన్ఱు ఉపదేశిక్రితేన్ఱున్ఱుమ్ అప్పడిశెయ్యాతే, స్వాచార్యపరతన్త్రీనాయి రుక్రితాతనై ౨ ఇవనుకూచార్యనెన్ఱునినైకై; ఉపదేశపాత్రనాన శిష్యనైయళ్ళపడినినైయాలే (మాతాడినినైకైరయాలవతు) - తన్నొపాలి యివనైయమ్ తన్నుడైయవాచార్యనుకుమ్ శిష్యనాకప్రతిపత్తిపణ్ణి వుపదేశిక్రితేన్ఱున్ఱుమ్ అతు శెయ్యాతే, ఇవనై తనకుమ్ శిష్యనెన్ఱునినైకై; ఉపదేశఫలత్తై యళ్ళపడినినైయాలే (మాతాడినినైకైరయాలవతు) - సరోపదేశమ్ పణ్ణుమళవిత్ ఇన్ఱాన్ఱున్ఱుమ్ తిరున్ఱున్ఱుమ్ “ఆళుమాళార్” ఎన్ఱున్ఱుమ్ విషయత్తుకుమ్ మజ్జళాశాసనత్తు కాన్ఱిత్ వేణుమె న్ఱుమితువేఫలమాక వుపదేశియాలే, ఇవనాల్ వరు మర్థిశూమాహుపమాన దృష్టప్రయోజనత్తైయాలే, శిష్యనానవి వన్ సంసారాదున్ఱున్ఱుమ్ వాన్ఱున్ఱుమ్ యాకిట వున్ఱున్ఱుమ్ తైయాలే, తిరున్ఱున్ఱుమ్ వనాదికై చ్చెయ్కిటతిలుమ్ కాన్ఱి లోరా త్తాన్ఱున్ఱుమ్ తిరున్ఱున్ఱుమ్ ఎమ్మెరుమాన్ తిరువుళ్ళముకైరయాలే ఇప్పడియిరున్ఱున్ఱుమ్ భగవత్తైరజుర్వత్తైయాలే, సంసార త్తి లిరుకుమ్ మనాళ్ తన్ తనిమైతీరన్ఱున్ఱుమ్ ర్నికైరయాలే సహవాసత్తైయాలే ఉపదేశత్తుకుమ్ ఫలమాకనినైకైరయైన్ఱున్ఱుమ్.

ఆ-వ్యా.—౩. ఆకిలివ్యాచార్యనివశీణుని నైయాతిరుక్క అవర్జనీయమాన విన్నాలుఫలముమ్ తనకుమ్ శిష్యును కుమ్ సిద్ధికిఁ జపడియె నైన్పుశబ్దః త్తు, పరిహారికిఁ తార్, (శేషభూతనాన) ఇత్యాదియాల. “శరీరమర్థమ్ పాఠిణ్ శిష్యుః భోని వేదయేత్.” ఎన్పు ఆత్మాత్మీయమడజ్జ ఆచార్య శేష మెన్పురుకుమ్ సత్తానిబద్ధన శేషమాయ్ నిలై నిష్ఠ శిష్యుడై య మదీ యత్వప్రతిపత్తిగన్ధమశ్రిమి తెలిన్దనినై వాలే, భగవద్భాగవతకై జుర్యార్థమాన పాఠిన్పుప్రఫలమ్ తాణినినై యాతిరుక్క వేసిద్ధి కుమ్; నమ కెట్టుప్పడామ లెతిర్ మలైన్పు అసతలన్పు నానవివనై నమకుమ్ నమ్మడై యారుమ్ మమజ్జళాశాసనమ్మణ్ణి వాల్మ ష్యుడివుజ్జీవిప్పిత్తానిమ్మహానుభావనితే ఎన్పుగౌరవిత్తునినై కుమ్ మీశ్వరనినై వాలే శిష్యుడై యవుజ్జీవనమకు త్తొవఱసిద్ధికుమ్; ఇవనుకుమ్ పూర్వార్యచార్యర్ కళనుసన్నికుమ్ తాత్పర్యార్థజ్జై పాల్ పాయపుపదేశిత్తుత్తిరు త్తి మజ్జళాశాసనత్తుకుమ్ పాఠిన్పునాకి భగవత్తైర్ జ్జర్య మివకవణ్ణి పెలు తేయెన్పుక వాయి లేనినై కుమ్ స్వాచార్యణినినై వాలే పరమపాఠిన్పుభగవ త్తైర్ జ్జర్యముమ్ పల్లతరసిద్ధిక్కుమ్; భగవత్తైర్ నై కుమ్ మెట్టుప్పడా తేమప్రతమానాయ్ పోన్పువెనై ఎకటాక్షిత్తు, అజ్ఞాతజ్ఞాపన మ్మణ్ణి “* శయల్ నన్తాక త్తిరు త్తిన విప్రపూర్ణ విషయమేయిత్తో నిత్య సేవ్యమ్, ఇవక పాదచ్ఛాయైయాయ్ వర్తిక-వేణుమె న్నుమ్ శిష్యుడై యవుపకారన్పుత్తియాలే ఇవమోషణ్ణాన సహవాసఫలమ్ తన్నడై యేసిద్ధికుమ్. ఆకవాచార్యణినినై యాతిరుక్క ఫలచతుష్టయముమ్ శిష్యేశ్వరస్వాచార్యప్రతిపత్తి విశేషజ్జళాలే సిద్ధికై యాలే, శేషి త్వాపహారముమ్ స్వాచార్యద్రవ్యాపహారముమ్ త్తున్పుప్రయోజనా కాక్షేయుమ్ స్వప్రభావన్పురణముమ్ స్వకర్తృత్వారోపణదోషముమ్ స్వపూజాపేత్తైయుమాకిఱ దోషవిషయప్రసజ్జమ్ వారాతెన్పు తాయిశ్రిత్తి. దృష్టప్రయోజనకై జుర్య సహవాసజ్జళ శిష్యనా లుమ్ ఉజ్జీవనమతన్నానుమ్ వరుమ్ఫలమ్, ఉజ్జీవనమోర్ భగవత్తైర్ జుర్యముమ్ తన్నాలే శిష్యునుకుమ్ వరుమ్ఫలమెన్పు పిరిత్తు చొల్ల వేణువతిత్తై, ఉజ్జీవనమ్ కై జుర్యపర్యన్తమా యల్లతిరామైయాలే.

మూ.—౩. నిలై యాతిరు క్క ఇన్నాలుఫలముమ్ సిద్ధికిఁ జపడి యె న్నెన్నిల్, శేషభూతనాన శిష్యుణినినై వాలే దృష్టఫలం సిద్ధికుమ్; ఈశ్వరణినినై వాలే పుజ్జీవనం సిద్ధి క్కుమ్; ఆచార్యనినినై వాలే భగవత్తైర్ జుర్యమ్ సిద్ధికుమ్ ఉపకారన్పుత్తియాలే సహవాసమ్ సిద్ధికుమ్.

జీ-వ్యా.—౩. ఇప్పుడి యివకనినై యాతిరుక్క విన్నాలుఫలముమ్ సిద్ధికిఁ జపడి తానెక ఎన్పుతజ్జీజ్ఞానుప్రశ్నత్తై యనువదిత్తుక్కుణ్ణు, అనైసిద్ధిక్కుమ్ వత్తి యరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్, (నిలై యాతిరుక్క) ఎన్పుతుడజ్జి. (శేషభూతనాన శిష్యుణినినై వాలే దృష్టఫలమ్ సిద్ధికుమ్) ఎన్పుతు - శిష్యునానవక తనకుఁ శేషత్వమే స్వరూపమెన్పునుసన్ని త్తిరుత్తైర్ యాలే, కిజ్జిత్తార్ మిల్లాతపోతు శేషత్వమకూడా తెన్పు తకస్వరూప లాభత్తుక్కుక తన్నాలాన కిజ్జిత్తార్ మ పణ్ణిక్కుణ్ణుపోరుత్తై యాలే అర్థశి శూమైకళాకిఱదృష్టఫలమ్ సిద్ధికుమ్ మెన్పుపడి; (ఈశ్వరణినినై వాలే పుజ్జీవనమ్ సిద్ధికుమ్) ఎన్పుతు - “* ఎతిర్ శూన్యల్ పు కుక్కుత్తిన్పు తకవిశేషకటాక్షజ్జళాలే యద్వేషాదికల్తైయుణ్ణాకిఱ ఆచార్యసమాశ్రయణ్ణి లేమూట్తి ఇవాచార్యుడై య ఉపదేశాన్వయత్తైయుణ్ణాకిఱ అతడియొకఁడనై సంసారత్తినిన్పు మకుఁ లైప్పడుత్త వేణుకిఱ వెమ్మెరుమానుడై య కృపా శార్యమానినై వాలే శిష్యునానవనుడై య పుజ్జీవనమ్ సిద్ధి కుమ్ మెన్పుపడి; (ఆచార్యణినినై వాలే భగవత్తైర్ జుర్యమ్ సిద్ధి కుమ్) ఎన్పుతు - ఇవక హితోపదేశమ్మణ్ణి మజ్జళాశాసనత్తుక్కు శాప్పడి చేతనరై త్తిరుత్తుకిఱవితు ఎమ్మెరుమాణ్ణిరువుళ్ళ త్తుకుమ్ మికవుముకప్పకై యాలే ఇతుభగవత్తైర్ జుర్యముణ్ణొ వెన్పునుసన్ని త్తిరుకుమ్ తన్నడై యవాచార్యణినినై వాలే ఉపదేశ్టావానతనకు భగవత్తైర్ జుర్యమ్ సిద్ధికుమ్ మెన్పుపడి; (ఉపకారన్పుత్తియాలే సహవాసమ్ సిద్ధికుమ్) ఎన్పుతు - అనాదికాల మహాజ్ఞార్ మమకారజ్జళాలే నన్పుపాఠియనాయ్ కిఱ డద్దతనై ఎనిర్నే తుకమాక వజ్జీకరిత్తు అజ్ఞాతజ్ఞాపనముఖ త్తాలే యవశ్రిధిర్ రుచియైమాశ్రిధి మజ్జళాశాసనత్తుక్కు శాప్పడి పణ్ణినమహానుభావన్పు వేణువుపకారన్పుత్తియాలే, శిష్యు నానవక తుణకాలముమ్ పిటియత్తుమసన్ని కేర్ కూడినడత్తైర్ యాలవనోడుణ్ణాన సహవాసమ్ తన్నడై యేసిద్ధికుమ్ మెన్పుపడి.

(౪౩) శ్రీవచనభూషణతృతీయప్రకరణవ్యాఖ్యానశ్లో. సాత్మాత్ఫలాచార్యత్వసిద్ధియుమయథాప్రతిపత్తియిననర్థముమ్. ౧౬౯

ఆ-వ్యా.—౪. ఆకిల్ తథాశిష్యనుకు సాచార్యమజ్జళాశాసనమాకిల సాత్మాత్ఫలముమ్, తనకు పరమాత్తతమ త్వమాకిలవాచార్యత్వముమ్ సిద్ధికి అపడియెన్నెన్నిల్ ఎన్నిటప్రశ్నతుకు, నమ్మాచార్యవిషయమజ్జళాశాసనత్తుకు ఇన నధికారియాక వేణుమెన్నుమిరక్కముడైయ తన్నినై వాలే, శిష్యనుకు “శూక్ష్మద్విరుద్ధేత్తువర్” ఎన్నుమ్ ప్రాప్యచరమమాయ క్షోణ్ణు సాత్మాత్ఫలమాన మజ్జళాశాసనమ్ సిద్ధికుమ్; నమ్మలుమ్ తిరు త్తవొణ్ణాతవివనైకైక విడామల్ తిరు త్తవల్ల వనివనన్జో ఆత్తతమనాన వాచార్య నెన్జు నినైకు మీశ్వరక నినై వాలే తనక్తాచార్యత్వమ్ సిద్ధికుమ్ మెన్నుత్తర మరుళిచ్చెయ్ కితార్. ఇన్దనియతియోశిష్యనుకు ణ్ణామ్ సాత్మాత్ఫలమ్ పరమాచార్యేశ్వరక కళాలుమ్, తనక్తుణ్ణామాచార్యత్వమ్ పరమాచార్యర్ కళాలుమ్ సిద్ధిత్తాల్ వెన్నిల్, సాచార్యనాలే సిద్ధికుమ్ మెన్జు నియతియొళియిల్ గురుపరమ్మనైయాలే శిష్యపరమ్మ నైకుమ్ నన్జెయుణ్ణామెన్జునియతిభజ్జముమ్, ఈశ్వరనాలే సిద్ధికుమ్ మెన్జునియతియొళియిల్ పరమాచార్యశిష్యర్ కళుకు సాచార్యసాజాత్య స్వతస్సిద్ధాచార్యత్వసాధ్యత్వ బుద్ధిరూపదోషముమ్ ప్రసజ్జికుమ్; తనకు ద్వేశ్యక సాచార్యక ఆచార్యనుకు ద్వేశ్యక పరమాచార్యక; స్వరూపసిద్ధిర్థమాక సాచార్యమజ్జళాశాసనమ్బుణ్ణుమ్, అతినిష్టవినియోగార్హ సిద్ధిర్థ మాక సాచార్యార్హ తమపరమాచార్యమజ్జళాశాసనమ్బుణ్ణుమ్; పరమాచార్యరుమ్ సాచార్యపరమాచార్యర్ కళోళిష్ట స్వశిష్యప్రశిష్యర్ కళళవిల్ సాచార్యశిష్యత్వప్రతిపత్తియొళియ ఆచార్యత్వప్రతిపత్తి నడవాలితే; శిష్యనుకుమ్ సిద్ధాచార్యత్వరణమొళియ తత్సాధ్యకత్వత్వరణమ్ కూడాతు. ఆకనినైకైకు ప్రార్థనమాయ శక్తరుమాయ కృతజ్ఞరుమాన వాచార్యేశ్వరక కళే నినై వాలే శిష్యాచార్యర్ కళుకు సాత్మాత్ఫలాచార్యత్వ సిద్ధియుణ్ణామెన్నుమ్ నియతియే వేణుమ్.

౫. ఇన్నినై వుమాటాట్టత్తిల్ ఉభయస్వరూపముమొళియు మెన్జి తార్ మేల్, (ఇప్పడియొళియ) ఇత్యాదియాల్. తాముతలానవనీణ్ణి యశ్యపడినినైత్తు ఉపదేశికి అవిన్దప్రకార మొళియ కీక్రచ్చొన్నపడియేమాటాడినినైత్తువదేశికిల్, సాచార్యపరతన్త్రరాన శిష్యాచార్యర్ కళిరువరుమ్ ఆచార్యత్వశిష్యత్వరూప స్వరూపసద్భావసిద్ధియై.

మూ.—౪. సాత్మాత్ఫలము మాచార్యత్వముమ్ సిద్ధికి అపడి యెన్నె
న్నిల్, తథానినై వాలు మీశ్వరకనినై వాలుమ్ సిద్ధికుమ్.

౫. ఇప్పడియొళియవుపదేశికి లిరువర్తుమ్ స్వరూపసిద్ధియై.

జీవ్యా.—౪. ఇప్పడియివకనినై యాతిరుక్క ఇప్పలచతుష్టయముమ్ శిష్యేశ్వరసాచార్యర్ కళే నినై వాలే సిద్ధికుమ్ మెన్నుమిడమరుళిచ్చెయ్ తు, ఉపదేశత్తుకు సాత్మాత్ఫలమాయశ్యతుమ్, ఉపదేశ్టావానవాచార్యపరతన్త్రనుక్తు ఉపదేశపాత్ర మానవనైకు అత్తుణ్ణామాచార్యత్వముమ్ సిద్ధికుమ్ వచ్చడియై ప్రశోత్తరరూపేణవరుళిచ్చెయ్ కితార్ (సాత్మాత్ఫలముమ్) ఎన్జు తుడజ్జి, (సాత్మాత్ఫలమావతు) - ఉపదేశపాత్రమానవివ తిరున్దిమజ్జళాశాసనత్తుక్తాళాకై; ఇతు (తన్నినై వాలే సిద్ధిక్రై, యావతు) - ఉపదేశ్టావానతా విప్రతిపత్తికళోన్జుమిన్జి ఇతు వేఫలమాకనినైత్తువదేశిక్ర వే, అవనప్పడితిరున్ది మజ్జళాశాసనాధికారియాకై. (ఆచార్యత్వ, మావతు) - తన్జెయ్యాచార్యపరతన్త్రనాక వే యనుసన్నితిరుక్కి అవివ తన్జుక్క లుపదేశమ్ కేట్ కిలవనుకు ఆచార్యనాకై; ఇతు (ఈశ్వరకనినై వాలే సిద్ధిక్రై, యావతు) - ఇప్పడితన్జెయుమ్ శిష్యనై యుమ్ ఫలత్తైయుమ్ విప్రతిపత్తిపణ్ణా తే ఉశ్యపడియనుసన్నిత్తువదేశికుమ్ పరిపాకముడై యనానవివ ఇవనుకాచార్య నెన్జు నినైప్పిట్టరుళుకైయాలే ఇవనుక్తాచార్యత్వముణ్ణాకై.

౫. ఇజ్జనన్జి కూరనిసిద్ధమాక వడియిల్ చొన్న విప్రతిపత్తియాలే వుపదేశికిల్ ఉభయస్వరూపముమ్ సిద్ధియా తెన్జి తార్, (ఇప్పడియొళియ) ఎన్జు తుడజ్జి. (ఇరువర్తుమ్ స్వరూపసిద్ధియై) ఎన్నిట - కీక్రచ్చొన్నపడియే యథాప్రతిపత్తియోడే వుపదేశికిలాళియ ఈశ్వరనివనై యాచార్యనాకనినై ప్పిడామెయాలే ఉపదేశ్టావుక్తాచార్యత్వమాకిల స్వరూపసిద్ధియై; అప్పడియథాప్రతిపత్తియాలే ఇవనుపదేశియాతవళవిల్ ఉపదేశశుద్ధియిల్ల మెయాలే ఉపదేశపాత్రమాన వవనుక్తు శిష్యత్వమాకిల స్వరూపసిద్ధియైయెన్జె.

౧౭౦ శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్ఞాల్. ఉపదేశ్యగుణద్వయతత్వల సాత్వాదాచార్యత్వజ్ఞాల్.

ఆ-వ్యా.—౬. ఉపదేశికుఁ-మోక్షునియతమాక వేణువతిన్నతెన్నితార్ మేల్, (ఆచార్యనుకుఁ) ఇత్యాదియాల్. తత్త్వాధోపదేశ్ఠావాన వాచార్యనుకుఁ తత్సద్భోతావాన్వదాశ్రయిత్తిశిష్యస్థకుఁ-ల్ చరమాధాధికారియాయ్ ఇవ సుజ్ఞీవిత్తిదుక్తవే స్తుపదేశికుఁ-మ్ కృపైయుమ్, తనకుఁ-నియంతావాన వాచార్యస్థకుఁ-ల్ తత్ప్రేరితనాయకొణ్ణే వుపదేశి కై-యాకిఱ పారతన్త్ర్యముమ్ అవశ్యమ్ వేణుమెన్నితార్.

౭. ఇవైయిరణ్ణాఫలత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్; ఉజ్జీవిక-వేణుమె స్తుపదేశికిఁ-ఱకృపైయాలే గయనీయనాన శిష్యనుడైయ స్వాసాధారణరూపమ్ చరమజ్ఞానానుస్థానరూప ఫలపర్యవ్రతమాక సిద్ధికుఁ-మ్; స్వాచార్యనిత్యపారతన్త్ర్య త్తాలే తదధీనమాన తకస్వరూపమ్ ఉపదేశకర్తృత్వమ్ తన్దకుఁ-ల్ తత్ప్రతపడి యభజ్జురమాక సిద్ధికుఁ-మ్. ఉపదేశ-పేర కల్పేనవుమ్ తత్స్వగతత్వదూషణపరిహారక త్వేనవు ముభయముమ్ నియతమాక వేణుమెన్తపడి.

౮. ఎవంగుణవిశిష్టనాయ్ విశిష్టపరిగృహీత మన్త్రోపదేశ్ఠావానవనే ముఖ్యనెన్నితార్, (నేరే) ఇత్యాదియాల్. పాడేపకై-యిన్దియే నేరేపరమాప్తనాన సదాచార్యనెన్దతు “సద్యస్సంసారతారణమ్” ఎన్దు సకృదుచ్చారణమాత్రత్తాలే సద్యస్సంసారనివర్తకమాయ్ ఉభయరహస్యముమ్ తన్దకుఁ-లితేయడజ్జుమ్మడి పెరియతాయ్-ఆచార్యరుచి పరిగృహీతమాన

మూ.—౬. ఆచార్యనుకుఁ శిష్యకపక-ల్ కృపైయుమ్,

స్వాచార్యకపక-ల్ పారతన్త్ర్యముమ్ వేణుమ్.

౭. కృపైయాలే శిష్యకస్వరూపమ్ సిద్ధికుఁ-మ్;

పారతన్త్ర్యత్తాలే తకస్వరూపమ్ సిద్ధికుఁ-మ్.

౮. నేరేయాచార్యనెన్దతు సంసారనివర్తకమాన

పెరియ తిరుమన్త్రై యుపదేశి త్వవనై.

జీ - వ్యా.—౬. ఆచార్యనుక్తిరణుగుణమవశ్యముమ్ వేణుమెన్నితార్ (ఆచార్యనుకుఁ) ఎన్దుతుడణ్ణి. అతావతుఉప దేశ్ఠావానవాచార్యనుకుఁ ఉజ్జీవిషువాయ్వన్దు ఉపసన్ననానశిష్యస్థకుఁ-ల్ అయ్యోవెన్దిరణ్ణి అవనుజ్జీవికై-క్కుటుప్పాన వుపదేశాదికలై ప్పణ్ణికై-క్కిడాన కృపైయుమ్, తనై ఎకర్తావాకనినైయాలే అత్తలైక్కు కరణభూతనాక వసునన్దికై-క్కిడాన స్వాచార్యవిషయత్తి పారతన్త్ర్యముమ్ అవశ్యముణ్ణాక వేణుమెన్త.

౭. ఇవశ్రోత్ ఫలికుఁ-మవశ్రణ్ణి యరుళిచ్చెయ్కితార్, (కృపైయాలే) ఎన్దుతుడణ్ణి. అతావతు అప్పడియవక స్వరూపమ్ తిరున్దుమళవుమ్ ఉపదేశాదికలై ప్పణ్ణిహోరుమివకృపైయాలే నాళుకుఁ-నాళుమ్ స్వరూపమ్ నిర్మలమాకై యాలే శిష్యనుడైయ స్వరూపమ్ సిద్ధికుఁ-మ్; స్వకర్తృత్వబుద్ధియశ్రీ సాచార్యకరణభూతనాక తనై యనుసన్ధికుఁ-మ్ మశ్రీయసర్వకార్యత్తుమ్ తదధీననాయ్ వర్తికై-క్కుముడలొన పారతన్త్ర్యత్తాలే ఆచార్యనానతన్నుడైయ స్వరూ పమ్ సిద్ధిక్కు మెన్త. అకక్కి-క్కుచ్చెయ్తతాయశ్రీతు హితోపదేశ-సమయత్తిల్ స్వవిషయత్తుమ్ శిష్యవిషయత్తులుమ్ ఫల విషయత్తులుముణ్ణామ్ విప్రతిపత్తికల్ తానిన్నతెన్దుమ్, ఇవకనినైయతిరుక-దృష్టప్రయోజనాదికల్ వన్దుసిద్ధిక్కుమ్ వళియుమ్, సాత్వాత్మలాచార్యత్వజ్ఞాల్ సిద్ధిక్కుమ్ వళియుమ్, ఇప్పడియన్దియే విప్రతిపత్త్యావుపదేశికిఁ-ల్ ఉభయస్వరూపముమ్ సిద్ధి యామైయుమ్, ఆచార్యనానవనుక్త వశ్యాపేక్షితగుణ ద్వయముమ్, తదుభయఫలముమ్ శోల్లిశ్రీయియశ్రీ.

౮. ఇప్పడి వుపదేశానుగుణనియమాణ్ణలై దర్శిప్పత్తవనన్దరమ్ ఉపదేశిక్కుమళవిల్ ఇన్నమన్త్రైయుపదేశి త్వవనైయే సాత్వాదాచార్య నెన్దతెన్నితార్, (నేరే) ఎన్దుతుడణ్ణి. (నేరేయాచార్యనెన్దతు) ఎన్దిటతు - ఆచార్యత్వమ్ కుత్తెవజిన్దియి రుక్కుచ్చెయ్తే ప్రతీతిమాత్రమ్కొణ్ణుశోల్లుమళవన్దిక్తే సాత్వాదాచార్యనెన్దు శోల్లువతెన్తపడి; (సంసారనివర్తకమాన పె రియతిరుమన్త్రై యుపదేశి త్వవనై) ఎన్దు - “విహతాకిక మైశ్వర్యమ్” ఇత్యాదిప్పడియే అఖిలఫలప్రదమాయరున్దతే యాకిలుమ్ అన్యఫలజ్ఞళిల్ తాత్పర్యమిన్ది కే-మోక్షఫలత్తిల్ నోకాయితై-యాలే, “సర్వవేదాన్తసారాధ్యస్సంసా రార్థవతారకః! గతిరష్టాత్సాన్మానామపునర్భవకాక్షిణామ్” ఎన్దిటపడియే సంసారనివర్తకమాయ్, అతపవ-మన్త్రాణామ్

శ్రీ వచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. మూలమస్త్రోతరమస్త్రోతరపదేష్ట స్వరూపాదికల్. ౧౭౧

ఆ-వ్యా.—గురుపరమ్పరాపూర్వక ద్వయమాకిలతిరుమస్త్రోత్తై, తదేకనిష్ఠనాయనైవిల్ మాతాట్టమటవువదేశి త్వ, నైయైన్దితార్.—సర్వసజ్జహమాయే మ్మెరుమా నేశివ్యనుమాచార్యనుమాయువదేశిక్ వేణ్ణుమ్మడి పెరు మైయైయుడై త్తాయ్ “సంసారార్థవతారకః” ఎన్ఱు సంసారనివర్తకమాయ్ సర్వమస్త్రోత్తై త్తరోత్కృష్టముమానప్రథమాను సన్ధేయమానతిరు మస్త్రోత్తై, తదనుసన్ధానతత్పరనాయువదేశి త్వనేనేరేయాచార్య నెన్ఱుమ్; ద్వయాకారానుకారియాయ్ గుర్వర్థప్రకాశకమాన పెరు మైయైయుడై యచరమమస్త్రోత్తై చరమాధికారియాయువదేశిక్కు-మవనై యేయప్పడిశోల్లుకిల తెన్ను మరుళిచ్చెయ్ వర్.

౯. ఒత్తివ్తన్నన్త్రోవదేష్టకకళుక్కుమ్ పూర్ణాచార్యత్వమిత్తై యైన్దితార్ మేల్, (సంసారవర్ధకమ్) ఇత్యాది యార్. సంసారనివర్తకమహామస్త్రోత్తై త్తైర్ తత్త్వాయ్ కొణ్ణు సంసారవర్ధకజ్జళుమాయ్ త్తుద్రజ్జళుమాన వవ్యాపక త్వాశిష్టపరిగృహీతత్వా పూర్ణార్థత్వ విశిష్టజ్జళాన భగవన్నన్త్రోత్తై ఉపదేశిక్కుమ్ మస్త్రోత్తై రనిష్ఠరానవర్ కళుక్కు- ఆచార్యత్వప్రతీతియొత్తియ పూర్ణాచార్యత్వమిత్తై.

౧౦. భగవన్నన్త్రోత్తై త్తుద్రత్వహేతువిన్న తెన్దితార్ మేల్; విలక్షణభగవన్నన్త్రోత్తై తదితరమస్త్రోత్తై త్తైర్ మెన్దిటతు ఇవనభిసన్దిక్కిడాకవవై కొడుక్కుమ్ త్తుద్రఫలద్వారావిత్తనై.

౧౧. ఆత్మప్రతికూలరూపదక్షిణావహమాన వనాద్యపిద్యావశనాయ్, స్వర్గనరకాదికళి లేళుమ్మిత్తిరికై యాకిల సంసార త్తుక్కు అవిచ్ఛేదకర త్వేనమహాఫలప్రదర్ధకజ్జైన్దిటతు, అవై కొడుక్కుమ్ సాంసారికదక్షిణప్రాయ త్తుద్రఫల మెన్నుమత్తాలే యత్తనై; సంసారనివర్తకభగవద్వాచకజ్జళామత్తాలల్లతు భగవత్ప్రతిపాదకత్వాల్ల.

౧౨. ఇన్నున్త్రోత్తైన్దియ సంసారవర్ధకత్వ త్తుద్రఫలప్రదత్వమాకిలవితుతా స్వాభావికమాయ్ వరుకిలల్ల, ఉపాధిప్రయుక్తమాయ్ వస్తత త్తనై.

మూ.—౯. సంసారవర్ధకజ్జళుమాయ్ త్తుద్రజ్జళుమానభగవన్నన్త్రోత్తై ఉపదేశి త్వర్ కళుక్కు- ఆచార్యత్వపూర్తియిత్తై.

౧౦. భగవన్నన్త్రోత్తై త్తుద్రజ్జళైన్దిటతు ఫలద్వారా.

౧౧. సంసారవర్ధకజ్జళైన్దిటతుమ్ అత్తాలే.

౧౨. ఇతుతా నౌపాధికమ్.

జీ వ్యా.—పరమోమస్త్రో గుహ్యనాజ్ఞుహ్యముత్తమమ్ । పవిత్రజ్ఞుపవిత్రాణామ్ మూలమస్త్రోస్సనాతనః” ఎన్దిట పడియే సర్వమస్త్రోత్తై త్తరోత్కృష్టమాన పెరు మైయైయుడై త్తాన తిరుమస్త్రోత్తై, సంసారనివర్తకత్వ ప్రతిపత్తియోడయువదేశి త్వనైయైన్దై. ద్వయమ్ పూర్వోత్తరవాక్యజ్జళాలే ఇతిల్ మధ్యమచరమపదవివరణమాయ్, చరమశ్లోకమ్ పూర్వోత్తరార్థ జ్జళాలే అతిల్ పూర్వోత్తరవాక్యవివరణమాయురైర్కయాలే, మశీణారహస్యద్వయముమ్ ప్రథమరహస్యమాన విత్తోడ నన్యమాయురైర్కయాలే, ఇత్తైచ్చొల్లవే అవశీనిడైయ వుపదేశముమ్ తన్నడైయే శోల్లుశీర్మ మెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్మశీర్మి (పెరి యతిరుమస్త్రోత్తైయువదేశి త్వనై) ఎన్దితార్; ఆకైయా లితురహస్యత్రయోవదేశత్తుక్కు- ముపలక్షణమ్.

౯. భగవన్నన్త్రోత్తై లేతేను మొత్తై యువదేశి త్వర్ కళుక్కు- మాచార్యత్వమిత్తైయో వెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (సంసారవర్ధకజ్జళుమాయ్) ఎన్ఱుతుడక్కి. అతావతు సంసారత్తై నివర్తిప్పియాతమాత్రమన్ది కే- వళరుమ్మవై యాయ్ పెరు మైయిన్ది కే- త్తుద్రజ్జళుమాయురైళ్ళ తదితరభగవన్నన్త్రోత్తై యువదేశి త్వర్ కళుక్కు, ఉపదేష్టత్వప్రయుక్త మాన వాచార్యత్వ ప్రతీతిమాత్ర మొత్తియ తత్పూర్తియిత్తైయైన్దై.

౧౦. త్తుద్రజ్జళైన్ఱుతు త్తుద్రదేవతామస్త్రోత్తైయన్ఱో, భగవన్నన్త్రోత్తై యిప్పడిశోల్లుకిల తెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (భగవన్నన్త్రోత్తై) ఎన్ఱుతుడక్కి. అతావతు పరదేవతైయాన భగవద్విషయమాకై యాలే వస్త పెరు మైయైయు డైయ మస్త్రోత్తై త్తుద్రజ్జళైన్ఱు శోల్లుకిలతు, అర్థకామపుత్రవిద్యాది త్తుద్రఫలజ్జళై కొడుకీ- అవళియాలే.

౧౧. సంసారవర్ధకజ్జళైన్దిటతెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (సంసార) ఇత్యాదియాలే. (అత్తాలే) ఎన్ఱుతు - కీర్ వొన్నబన్ధకమాన త్తుద్రఫలజ్జళై కొడుకైర్కయాలేయైన్దై.

౧౨. ఆనాలివశీకీ-తు స్వాభావికమో వెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ఇతుతా) ఎన్ఱుతుడక్కి. (ఇతుతా) ఎన్ఱు త్తుద్రఫలప్రదత్వత్తై వరామర్కికీ-టతు; (ఔపాధికమ్) ఎన్ఱుతు - ఉపాధిప్రయుక్తమాయ్ వస్త తిత్తనైయైన్దై.

ఆ-వ్యా.—౧. మేల్ (శిష్య నెన్నుతు) ఎన్టుతుడగ్గి (ఉపకారస్వప్తినిడకగ వేణు, నుశ వాక) సచ్చిష్యస్వరూపశోధనమృ
ణ్ణుకితార్; ముతల్ శిష్యశబ్దత్తుకగర్థమరుచిచ్చయకితార్ (శిష్య నెన్నుతు) ఎన్టి త్యాదియూల్. ఉత్తలక్షణోపేత సదాచార్యసేవై
కు-త్తుకగ సచ్చిష్య నెన్టుశోల్లలావతు, స్వోద్దేశ్యమాన వాచార్యకై జగర్వత్తైయుమ్, ఆచార్యోద్దేశ్యమాయ వరుమ్ తత్తడి
యకై జగర్వత్తైయు మొళిన్టు స్వోద్దేశ్యమాక ప్పణ్ణుమ్ తత్తడియ శేషవృత్తమాకిటసాధ్యాన్తరత్తిల్ సహసనివృత్తియుమ్;
ఫలమానభగవద్విషయజ్ఞానత్తుకు సాధనమాన వాచార్యశిశూ పైయుమ్;—, అన్టియే స్వరూపానురూపమానఫలసాధన
జ్ఞలిల్ శ్రోతుమిచ్చై యుమ్;—, అన్టియే ఫలమాన వాచార్యసాప్తిసాధనమాన భగవచ్చిశూ పైయుమ్;—, అన్టియే ఆచా
ర్యాశ్రయణరూపఫలసాధనభూతరానభాగవతశిశూ పైయుమ్;—, అన్టియే ఆచార్యకై జగర్వమాకిటసాత్మాత్మలవి శేషమాయ
క్నొణ్ణు సాధనమానవాచార్యవిగ్రహశిశూ పైయు మెన్టు ఫలసాధనశిశూ పైకు- ప్పలపడియాకవరుచిచ్చైయవర్; ఇన్ద్రఆచా
ర్యకై జగర్వలాభత్తిల్ వన్టుతద్విరోధియాన సంసారమడిచ్చుట్టుమతిశయిత్తువరుమార్తియుమ్; ఆచార్యవిగ్రహానుభవకై జగ
ర్యమ్ తన్నిరన్తరసేవాయోగ్యసాప్తిభూమికళిల్ కొమ్ముప్పవిడుమాదరముమ్; సబ్రహ్మచారికళిల్ పకగల్ జ్ఞానానుస్థానమిను
కగమ్కణ్ణుమ్ అవర్ కళిల్ పణ్ణుమ్కై జగర్వమ్ కణ్ణుముణ్ణామనసూయైయు మెన్టిట ప్రవృత్తినివృత్తి రూపసద్గుణసమ్పన్ననై.

మూ.—౧. శిష్య నెన్నుతు సాధ్యాన్తరనివృత్తియుమ్, ఫలసాధనశిశూ పై
యుమ్, ఆర్తియు మాదరము మనసూయైయు ముడైయవనై.

జీ-వ్యా.—౧. ఆక (తాఁహితోపదేశమ్పణ్ణు మొచ్చుతు) ఎన్టుతుడగ్గి. (ఆచార్యత్వపూర్తియై) ఎన్నుముశవుమ్ ఆచా
ర్యస్వరూపశోధనమృణ్ణి, అనన్తరమతికమేల్ వన్ద సాప్తిసజ్జేశజ్జైక-కలైయుమ్ పరిహరిత్తార్క్కిత్; మేల్ శిష్యస్వరూప శోధ
నమ్పణ్ణుకితార్, (శిష్య నెన్నుతు) ఎన్టుతుడగ్గి. (శిష్య నెన్నుతు) ఎన్టుతు- ఉపదేశశ్రవణమాత్రజ్ఞొగ్గణ్ణు మేలెమ్మన్దవారియాకచ్చా
ల్లుకై యన్టికేగ శిష్య నెన్టు ముఖ్యమాకచ్చిల్లువత్వపడి; (సాధ్యాన్తరనివృత్తి, యావతు)- స్వరూపవిరోధియాన వైశ్వ
ర్యకై వల్యజ్ఞథాకిట సాప్తియాన్తరత్తిల్ మఱన్టు మన్వయమశీరిరుకైగ;—, అన్టికేగ ఇవ్వచార్యన్దవై యొళియ వే
రారు సాప్తివస్తవటియే నెన్టిరుకైగ యాకవుమామ్; (ఫలసాధనశిశూ పై, యావతు) “గురుశిశూప్రయాపిద్యా” ఎన్టిట
పడియే ఆచార్యనైత్తాపణ్ణుకిట శిశూ పైయాలే సన్తోషిప్పిత్తు జ్ఞానోపజీవనమృణ్ణుకై సాప్తిమాకై యాలే, ఆచార్య
తనకు- పకరికీట తత్త్వజ్ఞానమాకిట ఫలత్తినుడైయసిద్ధికు- సాధనమాయరున్దుళ్ళ వాచార్యపరిచరై యి;—, అన్టికేగ స్వ
రూపానురూపమానఫలత్తిలుమ్ సాధనత్తిలుముణ్ణాన శోశ్రుమిచ్చై యాకవుమామ్;—, అథవా ఆచార్యముఖోల్లాసమా
కిట ఫలత్తుకు- సాధనమాన తత్పరిచరై యెన్నువుమామ్; (ఆర్తి, యావతు) - “ఇరుళ్ళ తరుమాళ్ళాలమ్” ఎన్టిటపడియే
పిటన్దజ్ఞానత్తుకు- విరోధియాన వివిధభూతియినిన్టుమ్ కడుకప్పకప్పెతా మెయాలే వుళ్ళగ్గేశమ;—, అన్టికేగ ఆచార్యవిగ్ర
హానుభవాలాభత్తిల్ క్లేశమాకవుమామ్; (ఆదర, మావతు) - ఉత్తరోత్తరమను బుభూషైవిలైయుమ్మడి ఆచార్యన
రుచిచ్చైయకిట భగవద్గుణానుభవత్తిల్ మేకమేలుముణ్ణాకానిటిగఱ విరుప్పమ్;—, అన్టికేగ (ఆచార్యనైకగణ్ణాల్ పశి
యకశోశీఘ్రకగణ్ణాపోలే) తదనుభవకై జగర్వజ్ఞలిలే మజ్జివిమ్మమ్మడియాన విరుప్పమాకవుమామ్; (అనసూయై, యావ
తు)- ఆచార్య భగవద్భాగవతవైభవజ్జలై పరకగ వుపపాదియానిన్టాల్ “ప్రవత్యోన్యనసూయవే” ఎన్నుమ్మడి యితి
లసూయైయశీరిరుకైగ;—, అన్టికేగ ఆచార్యనుడైయ వుత్తర్షత్తైయుమ్ సబ్రహ్మచారికళిల్ య వుత్తర్షత్తైయుమ్క
ణ్ణాల్ అతిలసూయైయశీరిరుకైగ యెన్నువుమామ్, “అసూయాప్రసవభూః” ఎన్టిటవితుకు- హితమ్శోన్నవనుడైయ
వుత్తర్ష మేయాయీతి ప్పొతాతతెన్టితే పూర్వర్క శరుచిచ్చైయతతు; భగవద్విషయత్తిలుట్పడ వసూయైప్పణ్ణాని
న్టాల్ తడియవిషయత్తిల్ శోల్లవేణుమో; “ఇదన్తు తేగుహ్యతమమ్మనైత్యోన్యనసూయవే” ఎన్టానితే; ఆకయిప్పడియ
రున్దుళ్ళ సద్గుణసమ్పన్ననై యాయీతి నేరేశిష్య నెన్నుతు.

ఆ-వా. — ౨. ఈచృశనానశిష్యనుకుఁజ్ఞాక వేణ్ణు మధ్యవసాయవిశేషత్వైయరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ మేల్, (మన్త్రమ్) ఇత్యాదియార్. “మన్తారమ్ త్రాయత ఇతి” ఎన్ఱను సన్ధాత్పరక్షకమానతిరును న్త్రముమ్, తన్త్రన్త్రప్రతిపాద్యఫలప్రదపరదేవ వత్తెయుమ్, తత్ప్రదత్తమానకైజగర్యమహాఫలముమ్, విరోధినివృత్తి ప్రాప్త్యనుభవప్రీతిరూపజ్ఞళాయమ్ సర్వదేశకాలా వస్థాప్రకారరూపజ్ఞళాయమ్ పరుకిటకైజగర్యఫలానుబద్ధికుళుమ్, తత్ఫలప్రసిద్ధసాధనముమ్, పుత్రపశ్వస్నాదిసమృద్ధనుభవ మాకిటవై హికభోగ మాకిటవివైయెల్లామ్, ఉక్తలక్షణసమృద్ధనాన సదాచార్య నే యెన్ఱధ్యవసన్తి నిర్భర నాయరుక్క-క్క డవక్ సచ్చిష్యనానవ నెన్ఱిఱార్. (మన్త్రముమ్-ఫలముమ్) ఎన్ఱను సమానాధికరిక్కిరి అతు ప్రతిపాద్యప్రతిపాదకవిషయ విషయ సమృద్ధతైప్పూర్తి.

౩. “మాతాపితాయువతయః” ఎన్ఱిట వాచార్యసమాశ్రయణ చరమశ్లోక త్తిలే (ఎల్లామాచార్యనే) ఎన్ఱధ్యవసన్తిరు క్క వేణు మెన్నుమివ్వర్థతై ఉడైయవరుగ పరమాచార్యరానవాళవన్దార్ స్వానుసన్ధానమృణ్ణివిడాతే సారజ్ఞ రెల్లారుముజ్జీవి కుఁన్ఱుడియరుళిచ్చెయ్ తార్; ఇవ్వర్థత్తిల్ సంశయిక్క వేణువతిల్లె యెన్ఱుక్తాప్రకాశకప్రమాణమ్ కాట్టుకిఱార్. ఆఱ్ వార్ తిరువడిక లే ప్రియపరముమ్ హితపరముమ్ అభిమతముమ్ సుఖకరముమ్ స్పృహణీయము మెన్ఱు విహికభోగముమ్, అను క్తవాచకత్తా లే తిరువడిక లే ఫలసాధన తదనుబద్ధి లేన్నుమిడముమ్, స్వకులస్వామిత్వవాచకత్తా లే పరదేవతైయెన్నుమిడ ముమ్, సవిశేషణతత్త్వణితివాచకత్తా లే మన్త్రమెన్నుమిడముమ్, అవధారణత్తా లే అధ్యవసాయముమ్ ఇన్ఱశ్లోక త్తిలే సు స్పృష్టమాకప్రకాశిక్కిరి అతిలే. “గురోర్నామ సదాజపేత్” “గురురేవ పరమ్ బ్రహ్మ” “ఉపాయో పేయభావేన తమేవ శరణం వ్రజేత్” “గురురేవ పరమ్ ధనమ్ | గురురేవ పరః కామః” “గురుర్నా తా గురుః పితా” ఎన్ఱి త్యాదికళిలుమివ్వర్థమ్ సుప్రసిద్ధమిలే.

మూ. — ౨. మన్త్రముమ్ దేవతైయుమ్ ఫలముమ్ ఫలా
నుబద్ధికుళుమ్ ఫలసాధనము మైహికభోగము
మెల్లామాచార్య నేయెన్ఱునినైక్క-క్క డవక్.

౩. “మాతాపితాయువతయః” ఎన్ఱిటశ్లోక త్తిలే
ఇవ్వర్థతై పరమాచార్యరునురుళిచ్చెయ్ తార్.

జీ-వా. — ౨. ఇప్పడిఉక్తలక్షణయుక్తనాన శిష్యనుకుఁ స్వాచార్యవిషయ త్తిలుణ్ణాక వేణ్ణుమ్ ప్రతిపత్తివిశేషత్వై విధిక్కిరి ఱార్ మేల్, (మన్త్రమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు “మన్తారమ్ త్రాయత ఇతి మన్త్రః” ఎన్ఱిటపడియే అనుసన్ధాత్పరక్షక మాయరున్ఱుళిచ్చెయ్ త్రాయ మన్త్రముమ్, తత్ప్రతిపాద్యపరదేవతైయుమ్, తత్ప్రసాదలభ్యమానకైజగర్యరూపమాహాఫలముమ్, తదను బద్ధి కళానవవిద్యాదినివృత్తిపూర్వకమాన స్వస్వరూపావిర్భావముమ్ సాలోక్యాదికళుమాకిటవివైయుమ్, తథావిధపలప్రద మానసాధనముమ్, పుత్రదారగృహక్షేత్ర పశ్వస్నాదిసమృద్ధనుభవరూపమాన విహలాక త్తిల్ భోగ్యమాకిటవివైయెల్లామ్, నమకుఁ నన్ఱుడైయ వాచార్య నేయెన్ఱు ప్రతిపత్తిపణ్ణిక్క-డవ నెన్ఱె. “గురురేవ పరమ్ బ్రహ్మ గురురేవ పరాగతిః | గురురేవ పరావిద్యా గురురేవ పరాయణమ్ | గురురేవ పరః కామో గురురేవ పరమ్ ధనమ్ | యస్మాత్తమపదేన్ఱా సా తస్మాద్గురుతరో గురుః” ఎన్ఱుమ్, “విహికాముష్మికం సర్వమ్ సచాన్తాక్షరదో గురుః | ఇత్యేవం యేన మన్యన్తే త్యక్తవ్యాప్తేషా నీషిభిః” ఎన్ఱు మిప్పడిశాస్త్ర శ్లోక శోల్లుకైయాలే (నినైక్క-క్క డవక్) ఎన్ఱు విధిరూపేణ వరుళిచ్చెయ్ కిఱార్.

౩. ఇప్పడి తామరుళిచ్చెయ్ త వివర్థత్తి లాప్తిక్కుడలాక ఇతుపరమాచార్యవచనసిద్ధము మెన్ఱురుళిచ్చెయ్ కిఱార్, (మాతా) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు “మాతాపితాయువతయస్తనయావిభూతి స్సర్వం యదేవ నయ మేన మదన్వయానామ్” ఎన్ఱు విహికభోగజ్ఞతైయుమ్ “సర్వమ్” ఎన్ఱు అనుక్తసకల కథనత్తా లే మన్త్రదేవతాఫలాదికలైయు మెదున్ఱు, ఇత్తనైయు మాత్వార్ తిరువడిక లే యెన్ఱురుళిచ్చెయ్ కైయాలే, అన్ఱశ్లోక త్తిలే వివర్థతై పరమాచార్యరాన వాళవన్దారు మరుళిచ్చె య్ తార్.

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. ప్రతిపత్తిహేతుతదవధిశిష్యాచార్యపరస్పరోపకారార్థం. ౧౭౫

ఆ-వ్యా.—౪. ఇప్పడియరుళిచ్చెయ్ కైకుగ్ కారణమిన్న తెన్దిణార్ మేల్; (ఎల్లామాచార్య) ఎన్దిటవితుక్ గడి “అ టియాతనవటివిత్తము—పాపకారన్ద్ర ప్రయెష్టరుళిచ్చెయ్ తు;

౫. ప్రథమచరమకారణ మిన్న తెన్దిణార్ మేల్; అధ్యవసాయ హేతువాన పుపకారన్ద్ర ప్రతికుగ్ ముతలడి, తనై యివ్వళవాకిగ్ నవాచార్యపక్కల్ అవభగవద్విషయత్తై “కైయిల్లనియెన్నకాట్టిత్తన్ద పుపకారత్తైయనుసన్దికైయా కిటకృతజ్జతై; ఇన్దపుపకారన్ద్ర ప్రతిక్కు ముడిన్దనిలమ్ ఆచార్యప్రాప్తిహేతువానవీశ్వరపక్కల్ ఇవాచార్యవిషయత్తైయపక రిత్తమై యైయనుసన్దికైయాకిట కృతజ్జతైయెన్దిణార్. ప్రథిమోపకారన్ద్ర ప్రతి ఉపకార్యవస్తువి నైలక్షణ్యత్తై ప్పశీదివరు చరమోపకారన్ద్ర ప్రతిపుపకార్యవస్తువి గౌరవత్తైప్పశీదివరుమ్; మున్దరవీశ్వరవైలక్షణ్యమ్ ఆచార్యైక శేషమాయరుక్కుమ్, ముడివిలాచార్యగౌరవముమ్ తదపకారేశ్వరగౌరవముమ్ ఈశ్వరైక శేషమాయరుక్కుమ్.

౬. ఇవ్వళవాకశిష్యుడైయలక్షణాధ్యవసాయవైలక్షణ్యత్తై యరుళిచ్చెయ్ తు, మేల్ (పూర్తియా లేస్వరూపమజీ విత్త, తళవాక) శిష్యాచార్యకళుక్కుణ్ణామ్ సమవృత్త్యన్యోన్యవ్యాప్తికత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (శిష్యుమాచార్య నుమ్) ఇత్యాదియాల్. సమీచీనలక్షణసంపన్నరామ్ ప్రియహితపరరాన్ సద్విష్యునుమ్ సదాచార్యనుమ్, తమ్ తామ్ నిలై కులై ధ్దు అన్యోన్యమ్ ప్రియహితజ్జళిరజ్జైయుమ్ కాదాచిత్తమాక నడత్తక్కడవర్ కల్.

౭. అతిల్ ప్రియైక పరనానశిష్య శేషియానవాచార్యనుక్కునిశ్చజు—స్వజ్ఞానానుస్థానరూపప్రియత్తై యేముడియనడత్త

మూ.—౪. ఇతుక్ గడి పుపకారన్ద్ర ప్రతి.

౫. ఉపకారన్ద్ర ప్రతికుగ్ ముతలడి ఆచార్యన్ద్రకల్

కృతజ్జతై; ముడిన్దనిల మీశ్వరన్ద్రకల్ కృతజ్జతై.

౬. శిష్యు మాచార్యను మన్యోన్యమ్ ప్రియహితజ్జతై నడత్తక్కడవర్ కల్.

౭. శిష్యతా ప్రియత్తై నడత్తక్కడవర్,

జీ వ్యా.—౪. ఇప్పడియెల్లామివ నేయెష్టనుసన్దికైకగ్ గడియే తెన్నవరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఇతుక్ గడిపుపకారన్ద్ర ప్రతి) ఎష్టు. అతావతు ఇప్పడి ఆచార్య నే నమకుగ్ సకలముమెష్టనుసన్దికైకుగ్ హేతు, నిత్యసంసారియాయ్ కిగ్ గడ్దతనై ఉప దేశాదికళాల్ తిరుత్తి నిత్యసూరికళుడైయ వనుభవస్తుక్ గర్హనామ్బడిపణ్ణిన పుపకారానుసన్ధానమెన్దై.

౫. ఇవ్వళకారన్ద్ర ప్రతి ప్రసక్తి అతినుడైయ ప్రథమచరమావధిలై దర్శిప్పికిగ్ తార్, (ఉపకారన్ద్ర ప్రతికుగ్) ఎష్టు తుడన్దై. ఇచ్చేతనక్ మున్దరవనుసన్దిపుతు, అజ్ఞాతజ్ఞాపనముఖతాల్ తనక్ గులత్తైయుమటివిత్తు భగవద్విషయత్తైకైప్పడు త్తినవాచార్య పణ్ణినపుపకారత్తైయాకైయాల్ (ఉపకారన్ద్ర ప్రతికుగ్ ముతలడి ఆచార్యపక్కల్ కృతజ్జతై) ఎన్దిటతు; కృత జ్జతైయుముపకారన్ద్ర ప్రతియుమ్ పర్యాయమ్; ఆచార్యగౌరవమ్ నెజ్జిల్ పుడప్పడ అవిషయత్తై తనై కొగ్ గుణవన్దు శేర్ త్త వీశ్వరపణ్ణినకృపి పరమ్మరైయై పినై యనుసన్దికైయాల్ (ముడిన్దనిల మీశ్వరపక్కల్ కృతజ్జతై) ఎన్దిటతు. ఇతు పుమీశ్వరపక్కల్ లుపకారన్ద్ర ప్రతియెష్టపడి. ఇత్తాల్ భగవద్విషయత్తైయపకరిత్త వాచార్యపణ్ణినపుపకారత్తై యనుసన్ది కగ్ విక్రిన్దాల్ అవనుడైయవై భవమ్ నెజ్జిలేపూశీదిరున్దవాతే, ఇప్పడియరుకిగ్ టవిషయత్తై నామ్మెశీదితెమ్మెరుమానాల్ యన్దోవెష్టు తతగ్ ప్రతోపకారానుసన్ధానత్తై శెష్టుతలైకగ్ గుమ్మెన్ద తాయీశీతి.

౬. ఇన్ద సదాచార్యసద్విష్యుర్ కళుడైయ పరిమాశీదిమిరుకుగ్ ముడియై యరుళిచ్చెయ్ కితార్ మేల్, (శిష్యుమా చార్యనుమ్) ఎష్టుతుడన్దై. (అన్యోన్యమ్ ప్రియహితజ్జతై నడత్తుకై, యావతు) - శిష్యనాచార్యనుక్కుగ్ ప్రియహితజ్జళిరజ్జై యుమ్ నడత్తుకైయుమ్, ఆచార్యశిష్యునుక్కుగ్ ప్రియహితజ్జళిరజ్జైయుమ్ నడత్తుకైయుమ్. (నడత్తక్కడవర్ కల్) ఎష్టుతు- ఇతినుడైయ వవశ్యకరణీయత్వమ్ తోశీతికైక్కాక.

౭. ఇరువరుమిరజ్జైయుమ్ అన్యోన్యమ్ నడత్తుమ్ క్రమమెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (శిష్య) ఎష్టుతుడన్దై. అతావతు శిష్యనాచార్యనుక్కిరజ్జైయుమ్ నడత్తుమిడత్తై తక్ స్వరూపానుగుణమాక వాచార్యముఖోల్లాసమే పురు పార్థమెష్టునినైతు తన్నుడైయకిచ్చి తాగరాదికళాల్ తానాచార్యనుక్కుగ్ సర్వకాలముమ్ ప్రియత్తై నడత్తి ప్పొరక్కడవర్;

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్ఞాన్. శిష్యాచార్య కళినాథముత్తతలముమ్.

ఆ-వ్యా.—క్షణిక; ఆచార్యనుష్ట పామాదికజ్ఞానాదిస్థానిత్యమ్ విగ్రహస్వాస్థ్యముముణ్ణానపోతు, ఎజ్జళాచార్య తిరువుళ్ళత్తిల్ తిరుమేనియిల్ నలకరై తైప్పికియరుళ వేణుమెన్ఱు హితైషియాన వీశ్వరనైక్కొణ్ణు హిత తైకాదా చిత్రమాకనడత్తక్కడవణ. ఇని హితైకపరనాన వాచార్య శిష్యనుకు స్వరూపహానివారాతపడి నియమిత్తుహిత తైయే ముడియనడత్తియుమ్, ఇవనుకు తత్తదీయకైజుర్యోప యోగియామవై అతిసక్కు చితమానపోతు ఇవనుకు చితకైజుర్య మనడకుమ్బడి తిరువుళ్ళప్పిల్లి యరుళ వేణుమెన్ఱు ఈశ్వరనైక్కొణ్ణుప్రియ తైకాదాచిత్రమాకనడత్తియుమ్, ఇప్పడిశిష్యనై ప్పీలన్ఱియే ప్రియహితజ్ఞై మాతాడినడత్తక్కడవణెన్ఱు.

౮. ఇవర్ కళుకు నిలైనిన్ఱ వేషత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్ మేల్, శేషభూతనానశిష్య శేషియానవాచార్యనుడై య స్వరూపజ్ఞానవిపాకమాకిల వుకప్పిలేనిరన్తరమ్ వేర్ విత్తిపూన్ఱిప్పీరుమ్; హితైషియానవాచార్య నిర్మలజ్ఞానాద్యభి వృద్ధియాకిల స్వరూపజ్ఞేవనత్తిలే నిరన్తరమ్నిశ్చలనా యూన్ఱిప్పీరుమ్.

౯. ఇప్పడి ఆచార్యప్రియమే నడత్తిప్పీరుక్తయాలే ప్రియపరనానశిష్య హితపరనాన వాచార్యనుడైయ తణ జ్ఞానానుష్ఠానాభివృద్ధి దర్శనత్తాలే అభివృద్ధమామ్ హర్షత్తుకు నిత్యవిషయమాకైయొక్కియ, అప్రియకరదర్శనమిత్తదోష త్తుకు కాదాచిత్రవిషయమాకైకుమ్ కిజ్జిదవకాశమిత్తై యెన్ఱిటార్.

మూ.— ఈశ్వరనైక్కొణ్ణు హిత తైనడత్తక్కడవణ;

ఆచార్య మాతాడి నడత్తక్కడవణ.

౮. శిష్య డకప్పిలే యూన్ఱిప్పీరుమ్;

ఆచార్య నుజ్జేవనత్తిలేయూన్ఱిప్పీరుమ్.

౯. ఆకైయాలే శిష్య నాచార్యనుడైయ

హర్షత్తుకు ఇలక్కాకై యొక్కియ

రోషత్తుక్కిలక్కాకై కరవకాశమిత్తై.

జీ-వ్యా.—మజ్జళాశాసనపరనాకైయాలే ఇవ్విభూతిస్వభావత్తాలే తిరువుళ్ళత్తిలారుకలక్కమ్ వారాతోక్కియ వేణుమెన్ఱుమ్, అప్పడియే తేను మొన్ఱువన్ఱకాలత్తిల్ ఇత్తైప్పికి త్తదరుళ వేణుమెన్ఱుమ్ పాన్ఱిత్తు ఈశ్వరనైక్కొణ్ణు హిత తైనడత్తక్కడవణెన్ఱై; (ఆచార్యమాతాడినడత్తుకై, యావతు) - హితైకపరనాకైయాలే ఇవనుకు స్వరూపహానివారాతపడి హేయోషాదేయజ్ఞళినుడై యహానోపాదానజ్ఞళి స్థానిత్యమ్పిటవామల్ నియమిత్తు, సర్వకాలముమ్ నల్ వక్కినడత్తిక్కొణ్ణు పోరుకై యాకిలహిత తైత్తక్కడవణి, దృష్టత్తిల్ సజ్జోచత్తాలే ఇవణమికవుమ్నలజ్ఞుమళవిల్ ఇరున్దనాళైకు ఇవణలజ్ఞాల్ ఇవైయమవనుకున్ఱాప్పడి తిరువుళ్ళప్పిల్లి యరుళ వేణుమెన్ఱుత్తిత్తు, ఈశ్వరనైక్కొణ్ణు ప్రియతైనడత్తక్కడవణెన్ఱై.

౮. ఇప్పడి శేయతు పోరుమిడత్తిల్ ఇరువరు మిరన్ఱుమ్ సమప్రధానమాయరుకుమో వెన్ఱిటశక్తైయిలే యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (శిష్యనుకప్పిలే) ఎన్ఱుతుడక్కి. అతావతు శిష్య శేషభూతనాకైయాలే శేషియాన వాచార్యనుడైయ ప్రితియిలే యూన్ఱిమాయ్ పోరుమ్; ఆచార్య పరమకృపావానాకైయాలే తన్నుడైయ శిష్యనానవివణసంసారాదుత్తీర్ణ నాయ్ డజ్జివికైయిలే యూన్ఱిమాయ్ పోరుమెన్ఱై ఆకైయాలే శిష్యనుకు ప్రియకరణముమ్ ఆచార్యనుకు హితకరణముమే ప్రధానమెన్ఱుకరుత్తు.

౯. కీర్తచ్చొన్నవశీక్రల్ ఫలికుమత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఆకైయాలే) ఎన్ఱుతుడక్కి. అతావతు శిష్యనాచార్యనుడైయ ప్రియకరణముమ్ ఆచార్య శిష్యనుడైయ హితకరణముమ్ ప్రధానమాకనడత్తిప్పీరుకైయాలే, శిష్యనానవివణఆచార్యనుడైయప్రితికు విషయమాయ్ పోరుకైయొక్కియ, అనిన్ఱకరణాదికళాలే నిగ్రహత్తుకు విషయమాకైకు ఇడన్డా ముతలిలేయిలైయెన్ఱై. (ఆకైయాలే) ఎన్ఱుడకప్పిలేయూన్ఱిప్పీరుమెన్ఱు శొన్నతోత్తైయు మనువదిక్కి అతాకవుమామ్.

(౪౫)

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. శిష్యునుకుల త్యాజ్యోపాదేయము.

౧౭౭

ఆ-వ్యా.—౧౦. కాదాచిత్రమాకవరుమ్ శిక్షకాచార్యనిగ్రహాత్తుకుల శిక్షణీయనానవిషకా కాదాచిత్రమాక పాత్రమామోక్షు, అన్త హితైషియానవాచార్యనిగ్రహమ్ స్వరూపవిరుద్ధజ్ఞైత్తుత్తైస్థ పేణివర్తికుల వృషిపణ్ణి స్వరూపత్తై యుజ్జీవిప్పికులమ్ హితరూపమాకైయాల్, శిక్షకశిక్షణీయరానవిరువరులమ్ స్వస్వానుగుణమానవుపాదేయమ్.

౧౧. ఇప్పడి పుపాదేయమాయరుకులమ్ నిగ్రహమెన్నా, తత్తారణముముపాదేయమాయరుకులమ్ మోవెన్న; ప్రియావహనానశిష్యునుకుల తచ్చిత్తకాలువ్యకరనిగ్రహకారణమాన స్వరూపవిరుద్ధవర్తనమ్, సవాసనమాక త్యాజ్యమెన్నితార్.

౧౨. ఇప్పడి నిగ్రహకారణమ్ త్యాజ్యమెన్నా, హితరూపాన్నిగ్రహమ్ త్యాజ్యమాకా తెన్నితార్ మేల్; హితరూపమాన నిగ్రహమ్ తాఁకొణ్ణిశీలి మొన్టుణ్ణి ఎన్టుప్రాప్య నిప్తప్రియతమమానభగవన్నిగ్రహమ్మోల్ పార్థినియమాయ్ కొణ్ణి అనుగ్రహవత్ ప్రాప్యాన్తర్గతమాయ్ కొణ్ణి పాదేయమాయెరుకులమ్. ఆకప్రియపరనానశిష్య హితపరనాన వాచార్యనుడైయ హర్షవర్ధకనాయ్ కొణ్ణి నిగ్రహహేతుకలైత్యజిత్తుమ్ హితరూపనిగ్రహాత్తుకులకన్టుమ్ పోరకలడవనెన్టపడి.

౧౩. ఇప్పడి హితపరనానవాచార్యక ప్రియపరనానశిష్యునుడైయ పరతన్త్రమాన స్వరూపత్తై త్యాజ్యోపాదేయజ్ఞై శ్రవిష్టిత్తు, త్యాగపరిగ్రహనిష్టైపిపిపిత్తు, తత్తదీయ పార్థినియత్తైవిల్లిపిత్తు, శిష్టానుష్టానవిశేషజ్ఞై పిపిపిత్తు

మూ.—౧౦. నిగ్రహాత్తుక్తుపాత్రమామోక్షు అతుహితరూప

మాకైయాల్ యెరువరుల ముపాదేయమ్.

౧౧. శిష్యునుకుల నిగ్రహకారణమ్ త్యాజ్యమ్.

౧౨. నిగ్రహమ్ తాఁ భగవన్నిగ్రహమ్మోల్ ప్రాప్యాన్తర్గతమ్.

౧౩. ఆచార్యక శిష్యునుడైయ స్వరూపత్తై పేణికలడవకా;

జీ వ్యా.—౧౦, ప్రకృతినన్బున్తత్తోదేయరుకిల అవనుకుల ఎప్పోతు మొరుపడిపట్టిరుకుల మో, కాలువ్యజ్ఞభుక్తాకా తో, అతడియాక నిగ్రహపాత్రమామోక్షు అన్తనిగ్రహమిరణ్ణుతత్తైకుల మెన్జనేయాకకలడవతెన్నవరుళిచ్చెయ్ కితార్, (నిగ్రహాత్తుకుల) ఎన్టుతుడన్జి. అతావతు అనిప్తకరణాదీక శబ్దియాక వాచార్యనిగ్రహాత్తుకుల పాత్రమామదైయిల్, అన్తనిగ్రహమ్ శిష్యునానవివనైయపథేప్రవృత్తనాకాతపడినియమిత్తు నల్ వత్తినడత్తుకైకుల అప్పాయ్ కొణ్ణి హితరూపమాయరుప్పతోన్టాకైయాల్, ఇప్పడినమ్మెనిగ్రహిప్ప తేయెన్టు ఇవక నెన్జులైయతల్ ఇవనైయప్పడినిగ్రహిక్ కల వేణ్ణుకిల తే ఎన్టాచార్యక నెన్జులైయతల్ శేమ్మకైయ్ టి కే, నిగ్రహవిషయమాన వివనుకులమ్ నిగ్రహశ్రయమాన వాచార్యనుకులమ్ అన్గీకార్యమెన్ట.

౧౧. నిగ్రహముపాదేయమాకిత్ నిగ్రహకారణము ముపాదేయమాకాతోవెన్న, (శిష్యునుకుల నిగ్రహకారణమ్ త్యాజ్యమ్) ఎన్నితార్. అతావతు - నిగ్రహముపాదేయమెన్టునినైత్తు, మీళవుమ్ తత్తారణత్తైచ్చెయ్యవోన్టాతు; యాతొరుకారణత్తాలే నీరితేనెరుప్పెయ్ ముపాదేయ త్తే విషయత్తిల్ కుళిర్ న్దు తెలివిరుకిల వాచార్యహృదయత్తిల్ నిగ్రహమెన్టునిరున్దతు, అన్తకారణత్తై మరువలిడాతపడి విడవేణుమెన్టై.

౧౨. కీక్రచ్చొన్న వాచార్యనిగ్రహమ్ హితరూపమెన్టు వైధమాకపుపాదేయమావళివన్టి కే, ఇవనుకుల పార్థినియకోటిఘటితమాయరుకుల మెన్నునుత్తై సర్వప్రాన్తమాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్, (నిగ్రహమ్ తాఁ) ఎన్టుతుడన్జి. అతావతు స్వాచార్యక స్వవిషయత్తిల్ హితరూపణపృణ్ణుకిల నిగ్రహమ్ తాఁ, స్వవిరోధినివృత్తిక్కు అప్పకైయాల్, కొణ్ణిశీలి మొన్టుణ్ణి “శేయ్యోశీలివనై” ఇత్యాదికళిల్ శోణ్ణుకిల భగవన్నిగ్రహమ్మోల్ పురుషార్థకోటియిలైయన్తర్భూతమెన్టై. [ఆచార్యనర్థకామజ్ఞలితే నశైయశీలివనాకైయాల్ అవై హేతువాకప్పిటుకలవుమ్ వెటుకలవుమ్ పార్థినియత్తై; ఇనియవనుడైయ హితరూపమాక వెటున్టానాకిత్ అతువుమ్ పార్థినియన్తర్గతమాకకలడవతు] ఎన్టితు తనై ఎమాణిక్యమాలైయిల్ ఆచ్చున్టిలై, యరుళిచ్చెయ్ తారిత్.

౧౩. కీక్ర ఇగువరులమ్ ప్రాధాన్యకృత్యజ్ఞాకచ్చొన్నహితకరణప్రియకరణజ్ఞలిక వేషత్తైవిశదమాకవరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఆచార్యక) ఎన్టుతుడన్జి. అతావతు ఉజ్జీవనపరనానవాచార్యక ఉజ్జీవిషువాయ్ వన్డు పువసత్తైవన్ణి ఉకప్పిలైయన్టి పోరుకిల శిష్యునుడైయ స్వరూపత్తై, పార్థినియమాక మాక పు మొరుపట్టుతు వారాతపడి సకాగ్రచిత్తనాయ్ కొణ్ణి ఉపదేశాదికళాలే

ఆ-వ్యా.—ప్రాప్తిపర్యంతమాక ప్పేణకగ్రహణ; అహంకారవిషయ ప్రావణ్యవర్ధకదేహత్వే ప్పేణకగ్రహణనల్ల శేష భూతనానశిష్య శేషియానవాచార్యనుడై యశుఖాశ్రయమానదేహత్వే ఉచితకై జగర్యజ్ఞతాలే పరిపుడ సవశ్యమేకాశ్రయ యుజ్యేణకగ్రహణ; శేషభూతనానతనకు స్వరూపహానియావృద్ధి ఆచార్య స్వరూపత్వే ప్పేణకగ్రహణనల్ల. ఆక వాచా ర్యనుకు శిష్యనుడైయ స్వరూపరక్షణత్తిలాగ్రియ దేహరక్షణత్తిల్ పాప్రియిల్లై; శిష్యనుకార చార్య దేహరక్షణత్తి లాగ్రియ స్వరూపరక్షణత్తిల్ పాప్రియిల్లైయెన్.

౧౮. ఇప్పుడి యాచార్య శిష్యస్వరూపత్వే ప్పేణుకైయుమ్, శిష్య నాచార్యదేహత్వే ప్పేణుకైయుమాకిట విర ణ్ణుమ్, శేష శేషికతాయకొణ్ణు శిష్యాచార్యకళాన విరువరుమ్ స్వస్వానురూప స్వరూపముమాయ్, ఇవర్ కళాల్ ప్పేణుప్పడుమ్ శిష్యస్వరూపముమ్ ఆచార్యవిగ్రహముమ్ భగవద్విగ్రహ మాకైయాలే భగవత్కై జగర్యముమా యిరు కుమ్.—అన్నియే శిష్యనుడైయ స్వరూపత్వే భగవత్కై భాసనత్తు కుటుప్పావృద్ధి పేణుకైయుమ్, ఆచార్యవిగ్ర హత్వే భగవద్గుణానుసంధానాది శక్తమావృద్ధి పేణుకైయుమ్, తత్కై జగర్యమెన్నుమరుళిచ్చెయవర్.

౧౯. ఇప్పుడి స్వరూపరక్షకనాన వాచార్యనుకు శిష్య శేష్యమతానస్వ దేహరక్షణత్వే తాశశేయకై, స్వదే హమాపేక్షక నానతన్నుడైయ విరక్తస్వరూపహాని విగ్రహరక్షకనాన శిష్యనుకు ఆచార్యరక్షికుమతాన స్వాత్మహి తరూపరక్షణమతాశశేయకై, స్వాత్మాభిమానమశ్రిత తక పరతత్త్వస్వరూపహాని.

మూ.—శిష్యనాచార్యనుడైయదేహత్వే ప్పేణకగ్రహణ.

౧౮. ఇరణ్ణుమిరువరుమ్ స్వరూపముమాయ్,

భగవత్కై జగర్యముమా యిరుకుమ్.

౧౯. ఆచార్యనుక్తు దేహరక్షణమ్ స్వరూపహాని;

శిష్యనుకు ఆత్మరక్షణమ్ స్వరూపహాని.

జీ-వ్యా.—మోక్షిక్ణోణ్ణు పోరకగ్రహణ. ప్రియపరనానశిష్య తన్నుడైయపుజ్జీవనపరనాయ్ తక స్వరూపరక్ష ణమ్ పణ్ణిక్ణోణ్ణుపోరుకిట వాచార్యనుడైయతిరుమేనియై, ఉచితకై జగర్యజ్ఞతాలే సర్వకాలము మేకాగ్రుదిత్తనాయ్ నో క్రికొణ్ణు పోరకగ్రహణనెన్.

౧౮. ఇప్పుడి యిరువరుమిరణ్ణైయుమ్ పేణినాల్ ఇరణ్ణుతలైకుమ్ భలికుమ్ మత్వై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఇర ణ్ణుమ్) ఎన్ఱుతుడజ్జి. అతావతు ఆచార్యనానాల్ శిష్యనుడైయస్వరూపత్వే ప్పేణుకైయుమ్, శిష్యనానా లాచార్యనుడైయ దేహత్వే ప్పేణుకైయుమ్ సాసాధారణాకారజ్ఞతాకైయాలే, ఇరణ్ణుమిరువరుమ్ స్వరూపముమాయ్, “అహం న్నమ్” ఎన్నిటపడియే అవనుకు భోగ్యమాకైకు యోగ్యమాయ్ వైత్తు అనాదికాలమప్పడివినియోగప్పడప్పెతామల్ కిగ్రహణ వివక స్వరూపమ్ తాదృశవినియోగార్హమాక త్తిరున్ఱువృద్ధి పేణిక్ణోణ్ణు పోరుకైయుమ్, “నన్ఱెన్ఱుడలజైగ్రహణా” ఎన్నిట పడియే అవనుకు విట్టుప్పడికగ్ర సహాయాతపడి భోగ్యమాయరుక్రిట వాచార్యవిగ్రహత్వే ప్పేణిక్ణోణ్ణు పోరుకైయుమ్ భగవానుకు మికపు ముకప్పాకైయాలే, ఇవై తా వస్తుగత్యాభగవత్కై జగర్యముమాయరుకు మెన్.

౧౯. ఇప్పుడి వ్యవస్థితమాక వేణుమో, ఆచార్యనుకు తన్నుడైయ దేహరక్షణత్తిలుమ్ శిష్యనుకు తన్నుడైయ స్వరూపరక్షణత్తిలు మన్వయముణ్ణానాల్ వరుమ తెన్ఱెన్ఱు వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (ఆచార్యనుకు) ఎన్ఱుతుడజ్జి. అతావతు తన్నుడైయదేహయాత్రియిల్ తానుపేక్షక నాయరుకగ్ర, శిష్యనానవక ఇతు వేనమకు స్వరూపమెన్ఱు తన్నుడైయదేహ త్వే ప్పేణిక్ణోణ్ణుపోరుకై యొగ్రియ, తన్నుడైయదేహత్వే త్తా రక్షిక్తయోకిటవితు ఆచార్యనుకు ఆచార్యత్వమాకిట స్వరూ పత్తుకు హాని; తా నాచార్యవకగ్ర లిలే న్యస్తభరనానపిన్ఱుతక స్వరూపత్వై యవక పేణిక్ణోణ్ణుపోరకగ్రణ్ణిరుకై యొగ్రియ, తా తన్నాత్మరక్షణమ్ పణ్ణుకైయోకిటవితు, శిష్యనుకు శిష్యత్వమాకిట స్వరూపత్తుకు హానియెన్. ఆకైయాలే మున్ఱుమ్ శిష్యనుకు తన్నుడైయ స్వరూపరక్షణముమ్ ఆచార్యనుకు తన్నుడైయ దేహరక్షణముమ్ కర్తవ్యమన్ఱెన్ఱు తాయిశ్రియ.

శ్రీవచనభూషణ తృతీయస్తకరణ వ్యాఖ్యానశ్లోః. ప్రియహితకరణజ్ఞః లభినన్దిప్రకారమ్.

౧౭౯

ఆచార్య—౧౬. ఆత్మరక్షకనానవాచార్య శిష్యుడైయ వాత్సరక్షికుమిడత్తు నా రక్షికితో నెన్నిట వ హజ్జారమ్ తన్నిరభిమాన రక్షణవిరోధి; దేహరక్షకనానశిష్యుకు తచ్చేషమాన స్వద్రవ్యమొణ్ణు ఆచార్యదేహరక్షణ ప్పణ్ణుమిడత్తు స్వద్రవ్యజొణ్ణుపణ్ణుకితో నెన్నిట మమకారమ్ శేషత్వానుగుణరక్షణవిరోధి.

౧౭. స్వామియానవాచార్య దేహధారణప్రతిపత్త్యాపణ్ణుమ్ మజ్జనాభ్యవహారాదియాన తన్నుడైయదేహరక్షణ మ్, శిష్య నెన్ను తెన్నుమమరభిమానమశ్రియ తన్నుతాన పరతన్త్రీశిష్యుడైయపరిశుద్ధవస్తువైకొణ్ణు కూశామల్ పణ్ణకగ్ర డవణ్; అవ నెన్ను తెన్నుభిమానికుమ్ హీనవస్తువైకొణ్ణు పణ్ణకగ్రడవణ్. ఆచార్యనుకు స్వమ్యానశిష్య దేహధారణప్రతిపత్త్యా పుణ్ణుకు మరుద్ధుపోలపణ్ణుమ్ స్వదేహరక్షణమ్, స్వకీయ మాచార్యస్వమెన్నుమ్ ప్రతిపత్తియుత్తి మదీయత్వ ప్రతిపత్తి గన్ధమశ్రివాచార్యవస్తువానస్వవస్తువైకొణ్ణు, అవనుడమైయొప్పొడి యితొకిలోమెన్నుమ్ ప్రతిపత్తియుడకని ర్వేదిత్రేపణ్ణకగ్ర డవణ్; స్వద్రవ్యమొణ్ణు స్వదేహరక్షణమ్ పణ్ణుకితోమెన్టుభ్రమికగ్ర కగ్ర డవణ్.

౧౮. అహజ్జారమమకారగన్ధస్పర్శమ్ పాతాతవాచార్య, తదుభయదూషితనాయ నానె వస్తువైకొణ్ణుకు తొనెన్టుభ్రమిత్తు కొడుకుమ్ దురభిమానశిష్యుడైయ వస్పృశ్యమాన హీనవస్తువై మజ్జనమ్కొశ్శకగ్ర డవణ్; అ మృత త్రే విష తైకగ్ర లప్పారైప్పోలే, దురభిమానదూషితనానశిష్య, స్వాభిమానోచ్చిష్ట నీచవస్తువై, హీనాభిమానగన్ధమ్

మూ.—౧౬. ఆచార్యనాత్మరక్షణమ్ పణ్ణుమిడత్తి అహజ్జారమవిరోధి;

శిష్య దేహరక్షణమ్ పణ్ణుమిడత్తి మమకారమవిరోధి.

౧౭. ఆచార్య తన్నుడైయదేహరక్షణమ్ తవస్తువైకొణ్ణుపణ్ణకగ్ర డవణ్.

శిష్య స్వదేహరక్షణమ్ ఆచార్య వస్తువైకొణ్ణు పణ్ణకగ్ర డవణ్.

౧౮. ఆచార్య శిష్య వస్తువైకొశ్శకగ్ర డవణ్;

శిష్య తవస్తువైకొణ్ణుకు కగ్ర డవణ్.

జీ వ్యా—౧౬. ఇని ఆచార్యనుమ్ శిష్యునుమ్ తద్దాముకు వ్యవస్థితజ్ఞాన వాత్సరక్షణదేహరక్షణజ్ఞలై పుణ్ణు మిడత్తి అవశ్యమపరిహరణీయజ్ఞానవిరోధికలై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆచార్యనాత్మరక్షణమ్ పణ్ణుమిడత్తి) ఎన్టుతు డజ్జి. అతావతు హితపరనానవాచార్య స్వోపదేశాదికలై శిష్యాత్మరక్షణమ్ పణ్ణుమిడత్తి, నారక్షిత్తుకొణ్ణు పోరుకి తొనెన్నిట వహజ్జారమ్, ఆచార్యపరతన్త్రీమాకిట తన్నధికారవిరోధి; ప్రియపరనానశిష్య ద్రవ్యాదికలై యాచార్యదేహరక్షణమ్ పణ్ణుమిడత్తి, ఎన్నుడైయ ద్రవ్యజ్ఞాలుమ్ కరణజ్ఞాలుమ్ ఇప్పడి రక్షిత్తుకొణ్ణుపోరుకితో నెన్నిట మమకారమ్, శరీరార్థప్రాణాదికలెగ్గా మాచార్యశేషమెన్దిరుకగ్ర డవ తన్నధికారవిరోధియెన్.

౧౭. ఆచార్యనుకుమ్ శిష్యునుకుమ్ తద్దాముడైయ దేహరక్షణదైయిల్ ప్రతిపత్తివిశేషజ్ఞలై వకుత్తరుళిచ్చె య్కితార్ మేల్, (ఆచార్యన్) ఎన్టుతుడజ్జి. (ఆచార్య తన్నుడైయదేహరక్షణమ్ తవస్తువైకొణ్ణు పణ్ణకగ్ర డవణ్) ఎన్టు తు - “శరీరమర్థమప్రాణ్ణు సన్ధరుభ్యోనివేదయేత్” ఎన్నిటవడియే శిష్యసర్వస్వముమ్ అడియిలేసమర్పితమాకైయాలే, స్వదేహరక్షణత్తుకుటుప్పాక వవణ్కాలోచితమాక కిచ్చితొరికుమివశ్రిణ్ణు అవను తెన్టుమ్ నినైవిన్ది కే తన్ను తెన్టే వాణ్ణి వినియోగమొశ్శకగ్ర డవణ్; (శిష్య స్వదేహరక్షణమాచార్య వస్తువైకొణ్ణుపణ్ణకగ్ర డవణ్) ఎన్టు తనక్కోరుడమైయిన్ది కే సకలముమాచార్యశేషమాకైయాలే, స్వదేహరక్షణత్తుకుటుప్పాక వినియోగమొశ్శుచువశ్రిణ్ణు ఆచార్యనుడమైయెన్టు ప్రతిపత్తిపణ్ణి వినియోగమొశ్శకగ్ర డవణ్.

౧౮. ఆచార్యదేహరక్షణత్తిల్ వద్దాల్ శిష్య తనకు శ్చ తెల్లా మజ్జుత్తైయుడమైయెన్టుమ్ నినైవాలే కొడుకైయమ్, ఆచార్యనుమ్ తాదృశవస్తువై వాజ్జుకైయు మొక్కియ, శిష్యుడైయ మమతాదూషితమానవస్తువై ఇరువరుమ్ కొశ్శవుమ్ కొడుకువుమ్ కడవర్ కిళ్ళరెన్దితార్, (ఆచార్య శిష్య వస్తువై) ఎన్టుతుడజ్జి, (శిష్య వస్తువైకొశ్శకగ్ర డవణ్) ఎన్టు - ఇవణ్ మదీయమెన్టుభిమాని త్తిరుకుమ్ వస్తువై మజ్జు మజ్జీకరికగ్ర డవణ్ నెన్; (శిష్య తవస్తువై కొడుకుకగ్ర డవణ్) ఎన్టు - స్వకీయమెన్టుభిమాని త్తిరుకుమ్ వస్తువై అహజ్జారమమకారగన్ధస్పర్శముశ్చవై విషమెన్టు

ఆ-వ్యా.—పాతాతప్రకృతియాన వాచార్యనుకుల లజ్జాభయమిన్ద్రికేగ కొడుకుకగడవనల్ల.

౧౯. ఎన్నుతెన్మభిమానికుమ శిష్యవస్తువై యుపేక్షియాతే చపలనాయకాశావల్ కైకొల్కిల్, ఉభయవిభూతిమానైష్ఠీన పూర్ణైశ్వర్యముడైయతా, అల్పైశ్వర్యమువశీమిడియనామ్; నిత్యదరిద్రనానశిష్య, స్వకీయమాకచ్చిలవశీణయభిమానిస్తు స్వామియాన వాచార్యనుకుల నిర్భయనాయకొడుకిల్, బ్రహ్మస్వాపహరియాన కోయిల్ కగళనామ్; * గురు రేవపరమ్ బ్రహ్మవిత్.

౨౦. తమతామస్వరూపహానికరమాన కొల్ కై యున్డాకిల్, శేషశేషికళానశిష్యాచార్యనిత్యసమ్మన్దమ్ మీన్దుపాటు త్రవోన్డాతపడికులై యుమ్;

౨౧. ఆచార్యస్వత్సానశిష్య స్వకీయమెన్మతొన్ద్రికతపెరుమిడియ నాకైయాల్, స్వామియానవాచార్యనుకుల వొన్డైయుమ్ కొడా; ఉభయవిభూతై శ్వర్యవానాన పూర్ణనాకైయాల్ ఆచార్య ఇవ త దురభిమానదూషితమొన్డై యుమ్ కైకొల్కిల్; ఇప్పడికొల్ కొడైయిన్దామై ఉభయస్వరూపసిన్దమ్.

౨౨. ఇతుకుల యోగ్యతైతానున్డాకిలితే సమ్మన్దమ్కులైవతు, ఎన్తాదానదాననివర్తక పూర్తిదారిద్ర్య ఫలత్తైయరు శిచ్చెయ్కితార్ మేల్; పాశ్చితవస్తుకలిల్ నిరపేక్షనానవవాచార్యనుకుల తనై రరపేక్ష్యహేతువాన పూర్తియాల్, పాశ్చితప్రయోజన నిస్పృహత్వ మేవేషమాన స్వాసాధారణస్వరూప మభజ్జురమాకజీవితైతు; స్వకీయవస్తుసద్భావ

మూ—౧౯. కొల్కిల్ మిడియనామ్, కొడుకిల్ కగళనామ్.

౨౦. కొల్ కై యున్డానాల్ సమ్మన్దమ్కులై యుమ్.

౨౧. ఇవ త మిడియనాకైయాల్ కొడా;

అవ త పూర్ణనాకైయాల్ కొల్కిల్.

౨౨. అవనుకుల పూర్తియాల్ స్వరూపమ్ జీవితైతు;

జీ-వ్యా.—వెలువియిరున్దు మమ్మప్రకృతియాన వాచార్యనుకుల, విషత్తైయిడుమాప్పి లేనవర్పికగడవనల్ల నెన్.

౧౯. అప్పడికొల్కిల్ కొడుకైతల్ శేయ్తాల్ వరువతెన్నెన్న వరుశిచ్చెయ్కితార్, (కొల్కిల్) ఎన్మతుడగ్గి. అతావతు - శిష్య ఎన్నుతెన్మరుకుమవస్తువై చాపలనాల్ స్వీకరికిల్, ఈశ్వర అఖిలభరనిర్వాహకనాయ పోరుకై యాల్ సమకెగ్గెన్మకున్డైయున్డైరుకుమ పూర్ణనానతా, దేహయాత్రెకు మకూడ ముతలనీ దరిద్రనాయవిడుమ్; ఎన్నుతెన్మబుద్ధిపణ్ణి ఒత్తైయాచార్యనుకుల కొడుకిల్ “శరీరమర్థమ్” ఇత్యాదిప్పడియే అడియిలేనవర్పితమాకైయాల్ తదీయమాయిరుక్కిల వతిలే మదీయత్వబుద్ధిపణ్ణికైయాల్ ఆచార్యస్వాపహరియాయ్విడుమెన్.

౨౦. ఇవ్వశవేయన్మ సమ్మన్దహనియుమ్ వరుమెన్డితార్, (కొల్ కొడై) ఎన్మతుడగ్గి. అతావతు శిష్యాచార్యత్వ మాకిల సమ్మన్దమున్డానాల్, శేషభూతనానశిష్య “శరీరమర్థమ్” ఇత్యాదిప్పడియే సర్వమువజ్జుత్తైయ తెన్మనినైవాల్ సమర్పికై యుమ్, అప్పడిసమర్పితవశీణ శేషియానవాచార్యనగ్గీకరికై యుమ్ ముత్తైయాయిరుక్కి, ఇవతన్నుతెన్మ అభిమానిత్వవశీణ ఆచార్య స్వీకరికై యుమ్, ఇవనెన్నుతెన్మ అభిమానిత్వొన్డై యాచార్యనుకుల సమర్పికై యు మాకిల ముత్తైకేడాన కొల్ కొడై యున్డానపోతు, శిష్యాచార్యత్వరూపసమ్మన్దమ్ కులైన్దుబడుమెన్.

౨౧. ఇప్పడిదారిద్ర్యద్రవ్యాపహరణ్ వరువతుమ్ సమ్మన్దమ్కులైవతుమ్ కొల్ కొడై తానున్డాకిలితే, అతుతానవర్కర్త శిష్యాచార్య శిష్యుమిడతై సహేతుకమాక వరుశిచ్చెయ్కితార్, (ఇవ త) ఎన్మతుడగ్గి. అతావతు - శిష్యనానవివ త సకలము మాచార్యస్వమ్, నమ్మతెన్మ సమర్పికలవతోన్మమిన్దై, ఎన్మరుకుమిడియనాకై యాల్, నామజ్జుత్తైకొడ్డై కొడుకిల్తో మెన్మకొడా; ఆచార్యనానవ త ఈశ్వర సకలభరనిర్వాహకనాయ నడత్తిన్దొన్దుపోరుకై యాల్ సమకిని యెన్నుకున్డైయున్డైరుకుమ పరిపూర్ణ నాయిరుకై యాల్, ఇవనభిమానదుష్టమానవై యొన్డైయుమ్ గ్గీకరియానెన్.

౨౨. ఇన్ద్రపూర్తిదారిద్ర్యశా లిరువర్థమ్ఫలిత్వవశీణ యరుశిచ్చెయ్కితార్, (అవనుకు) ఎన్మతుడగ్గి. అతావతు ఆచార్య నుకు ఇవనభిమానదుష్టమానవై యొన్డైయుమ్ కొల్కిల్ మైకులడలాన పూర్తియాల్ ఆచార్యత్వమాకిలస్వరూపమ్ జీవితైతు;

(౪౬) శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఆచార్యభిప్రాయేణవరుమ్ శిష్యోపకృతి. ౧౫౧

ఆ-వ్యా.—ప్రతిపత్తిలేశమశ్చ విస్తరితమనుకు- స్వకీయబుద్ధిరాహిత్యహేతువాన తదీయబుద్ధ్యావస్త మిడియాలే, స్వకీయయోగ్యతాగర్హణశ్చ తదీయమాన స్వరూపమ్ నశియామత్ జీవిత్యతు.

౨౩. ఆక హితప్రియపరత్వాదికళానశిష్యాచార్య సాధారణసాధారణవృత్తివిశేషజ్ఞైయరుళిచ్చెయ్తు, మేల్ శిష్యసాధారణమాన ప్రవృత్తినివృత్తిరూపవృత్తి విశేషజ్ఞైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆనాల్ శిష్యనాచార్యనుకు) ఇత్యాదియాల్. ఇప్పడినిత్యదరిద్రనానాల్ ఉపకారస్మృతిమానానశిష్య మహాపకారకనాన వాచార్యనుకు స్వరూపసిద్ధిర్థమాక పుణ్యముపకార మేతేను-మొస్తుమిలైయో వెన్నిల్;

౨౪. స్వరూపజ్ఞనానశిష్యునినై వాలేయిలై, కృతజ్ఞనాన వాచార్యునినై వాలేయుణ్ణు.

౨౫. అవన్నినై వాలుణ్ణాముపకారమావతు - తిరుమన్తార్థమాన తదీయశేషత్వపర్యంత స్వరూపజ్ఞానమ్, తదనురూపమాయ్ శ్లోకార్థమాన పుపాయవ్యవసాయమ్, తత్ప్రిధమాన్ద్యయార్థమానపుపేయప్రేమముమ్, ఇన్దపుపేయనిష్ఠరాయ్ మన్త్రత్రయాధాను సన్ధాతాకళాన శ్రేష్ఠనిర్మలసమాచారమానవివై, ఇవశ్శేయ్యముపకారమాక వాచార్యునినై తిరుకుమవై యెన్నితార్.

౨౬. ఇప్పడి ప్రవృత్తిరూపమానపుపకారమేయల్లనివృత్తిరూపమానపుపకారముముణ్ణైతిత్తార్ మేల్, (ఆచార్యప్రీత్యర్థమ్) ఇత్యాదియాల్. తన్ననుస్థానమ్ కణ్ణుకళుమ్ పరమశేషియాన వాచార్యప్రీత్యర్థమాక, తత్ప్రీతియే పురుషార్థమాన విస్తరితమనుకు, స్వరూపహానిపరిహారార్థమాక వవశ్యమ్తవిర వేణ్ణువతు, ప్రధానమానభగవద్ద్రవ్యత్తై నిర్భయనాయపహరికైగయుమ్, మూ.—ఇవనుకు-మిడియాలే స్వరూపమ్జీవిత్యతు.

౨౩. ఆనాల్ శిష్యు ఆచార్యనుకు పుణ్యము
ముపకారమ్ ఒస్తుమిలైయో వెన్నిల్.

౨౪. ఆచార్యునినై వాలేవుణ్ణు.

౨౫. అతావతు జ్ఞాన వ్యవసాయ ప్రేమ సమాచారజ్ఞు.

౨౬. ఆచార్య ప్రీత్యర్థమాక ఇవనుకు త్తవిర వేణ్ణువతు
భగవద్ద్రవ్యత్తై యపహరికైగయుమ్,

జీ-వ్యా.—శిష్యనానవివనుకు స్వకీయత్వబుద్ధ్యా ఒత్తైయుమ్ సమర్పిక్తైకు- యోగ్యతైయిల్లాల సకలముమ్, తదీయత్వ ప్రతిపత్తినిధిదారిద్యతై శిష్యత్వమాకిట స్వరూపమ్జీవిత్యతై.

౨౩. ఇనిశిష్యనాచార్యనుకు పుణ్యముపకార మిన్న తెన్దరుళిచ్చెయ్తాక తద్విషయప్రశ్నత్తై యనువడికి-తార్, (ఆనాల్ శిష్యనాచార్యనుకు పుణ్యముపకార మొస్తుమిలైయో వెన్నిల్) ఎన్ఱు. అతావతు - ఇప్పడికొల్ శ్లోకైకళుకు యోగ్యతైయిలైయోకిలుమ్ ఉపకారస్మృతియై యశిష్య మహాపకారకనాన వాచార్యనుకు పుణ్య ముపకార మొస్తుమిలైయో వెన్నిలై.

౨౪. అతుకు- త్తరమరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆచార్యునినై వాలేయుణ్ణు) ఎన్ఱు. అతావతు స్వరూపజ్ఞనాన శిష్యునినై వాల్ ఒరుకా-లు మొస్తుమిలై; స్వకృషిఫలసన్తుప్తనాన వాచార్యునినై వాలే యుణ్ణై.

౨౫. అతేతెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (అతావతు) ఎన్ఱుతుడక్కి (జ్ఞానవ్యవసాయ ప్రేమ సమాచారజ్ఞ, భావన)-స్వరూపయాథాత్మ్యజ్ఞానముమ్, తదనురూపజ్ఞభాన పుపాయాధ్యవసాయముమ్, ఉపేయప్రేమముమ్, ఇన్ద మూన్ఱుకు-మనురూపమాన సవ్యగనుస్థానముమ్. ఇత్రాల్ తిరుమన్త్రీత్ పదత్రయత్తాలుమ్ ప్రతిపాదిక-పుడుకిట స్వరూపాపాయ పురుషార్థజ్ఞుళిత్ జ్ఞానవ్యవసాయ ప్రేమజ్ఞైయిమ్, తదనురూపానుస్థానజ్ఞైయిమ్ శొల్లికిటతు.

౨౬. ఆచార్యనుకు పాపకవివశాత్తై జు-ర్యన్దా ప్రవృత్తినివృత్తిరూపమాన యిరుక్తైయాలే ప్రవృత్తిరూపమానవశ్చియరుళిచ్చెయ్తవనన్తరమ్, నివృత్తిరూపమానవశ్చియరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్ (ఆచార్యప్రీత్యర్థ మాకవివనుకు త్తవిర వేణ్ణువతు)

ఆ వ్యా.—పెరుమిడరు శేయతువిరుమ్మియముతు శేయ్యమ్ భగవద్గోపనత్తై మిడరుపిడిత్తువిలకురై యమ్, “గురొ రవజ్జయాయుత్తు:” ఎన్దు స్వరూపత్తై మిడత్తైయరుకురమ్మత్తువానగురుపరిభవముమ్, “మన్తాన్జ్జాదరిద్రతా” ఎన్నుమ్ జ్జానాచిసన్నుత్తినడియశీర్మ మిడియైయన్దొకురమ్తాన మన్తపరిభవముమ్, “సయాతినరకజ్జోరమ్” ఎన్దు ఘోర నరకపతనహేతువాన దేవతాపరిభవముమాకిట వినై యాయీశీర్మన్దు ద్దేశిత్తు;

౨౭. అత్తై విశదీకరిక్కి-తార్ మేల్; నిన్దకోట్టుక్తత్తైప్పశీర్మవుమ్ కొడితానభగవద్ద్రవ్యత్తై యవహరికైర యావ తు - తత్పరతన్త్రినాయవైత్తు తత్సాన్వితన్త్ర్యైయేటిట్టుకొళ్ళుకై యమ్, తదనన్యార్వ శేషభూతనాయవైత్తు తదన్య శే షమెన్దు భ్రమికైర యమాకిటస్వాతన్త్ర్యముమ్ అన్య శేషత్వముమెన్దితార్;

“అహమ్” ఎన్నత్తైప్పశీర్మవుమిలతానభగవద్గోపనత్తై కైయ్యోప్పిడిత్తువిలకురైయావతు-భాత్వర్థసిద్ధమానవద్దసర్వరక్షక నుడైయ నిరుపాధిక రక్షకత్వత్తై, సర్వరక్షణస్వయ రూపపుటైయ్యాలడిత్తు విలకురై; రక్షకనుక్తురక్షకత్వ మేయితే జీవనమ్;

౨౮. రక్షణమేజీవనమాన వద్దసర్వరక్షకనుడైయ సర్వవిధరక్షణక్రమమ్ అన్యర్ రక్షకరల్ల ఎమ్మెరుమా నేరక్షకన్యై ప్రతిపాదిక్కిట ప్రపన్నపరితాగ్నిమెన్దిట దివ్యప్రబన్ధత్తిలే, [ఈశ్వర మాతాపితాకల్ తై విట్ట వవస్థైయిలుమ్ “ఒన్దునిన్దడి యేనకురీర్మనాయ వళర్తు” ఎన్దిటపడియే; తన్నురుక్కిడుత్తువేశీర్మరుక్మణ్ణుతా ముకమ్కాట్టి ఇశోల్ శోల్లియుమ్, ఎన్దు తుడజ్జి, ఇవన్యెల్లారుమ్ రక్షక] ఎన్దిటతళవాక సుస్పష్టమాకచ్చొన్నొమ్, అజ్జేకణ్ణుకొళ్ళ వ తెన్దితార్.

మూ.—భగవద్గోపనత్తైవిలకురై యమ్, గురుమన్తదేవతాపరిభవముమ్.

౨౭. భగవద్ద్రవ్యపహారమావతు స్వాతన్త్ర్యముమ్ అన్య శేషత్వముమ్.

భగవద్గోపనత్తైవిలకురై యావతు అవనుడైయరక్షకత్వత్తైవిలకురై.

౨౮. అవనుడైయ రక్షకత్వక్రమమ్ ప్రపన్నపరితాగ్నిత్తిలే శోన్నొమ్.

జీ-వ్యా.—ఎన్దుతుడజ్జి. (భగవద్ద్రవ్యత్తై) ఇత్యాదియాలే యవై తనై యుద్దేశిక్కి-తార్.

౨౭. ఇప్పడియుద్దేశిత్తవశీర్మప్రకారజ్జలై యడవే విశదీకరిక్కి-తార్ మేల్, (భగవద్ద్రవ్యపహారమావతు) ఎన్దుతు డజ్జి. (భగవద్ద్రవ్య మెన్దిటతు) “పిటర్ నన్బరుల్” ఎన్దుమ్మడిశీకాస్తభమ్మోలే ఈశ్వరనుకురై స్పృహణీయమానవాత్మద్రవ్యత్తై, (స్వాతన్త్ర్యమావతు)-శేషత్వైకనిరూపణీయమానవణ్ణిత్తనకురైత్తాకనినై త్తిరుకై; (అన్య శేషత్వమావతు)-భగవదేక శేషమానవణ్ణి తదితర శేషమాకనినై త్తిరుకై; ఇతుతా మాతాపితాది దేవతాన్తరపర్యవ్రతాయురుకురమ్; ఇన్దై యిరణ్ణుమ్ ప్రభమాక్షరత్తిల్ చతుర్థియాయుమ్ మధ్యమాక్షరత్తాయుమ్ కళికరప్పడుకిటవైయితే, ఇతుతనై “జీవేననకృ తమ్పాపమ్ చోరేణాన్తావహరిణా” ఎన్దు సకలపాపమూలమాకచ్చొల్లనిన్దతియే;

(భగవద్గోపనమ్) ఇత్యాది రక్షణత్తై భగవద్గోపనమెన్దిటతు రక్ష్యవర్గత్తినుడైయ రక్షణమ్అవనుకురై పశిత్తవనుకురై ణ్బోలేధారకమాయురైయాలే; “మణ్ణుమ్విణ్ణుమెల్లా ముడనున్దై, ఎన్దిటవిడత్తిల్ రక్షణమవనుకురై ధారకమాయురై కైయాలే “ఉణ్ణ” ఎన్దిటతు, ఇన్దైయాకిరై కాకురై మెన్న వమైయుమ్ ఎన్దితే నమ్మిల్లైయరుళిచ్చెయ్తతు; ఏవమ్మూత మానవవనుడైయరక్షకత్వత్తై విలకురై యావతు-“అవ-రక్షణే” ఎన్దిటధాతువాలే నిరుపాధిక సర్వరక్షకనాకచ్చొల్లప్పడు కిటవవనుకురై రక్షిక్కియడనురుప్పడిస్వయత్తత్తాలేయతల్ పిరరాలేయతల్ తనై రక్షిక్కియాలే ప్రవృత్తనాకై; ఇతుతా భగవదేకరక్ష్యత్వ ప్రతిపాదకమాననమాస్సాలే కళికరప్పడుకిటయితే.

౨౮. అవణ రక్షిత్తరుళుమ్క్రమమ్తానెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (అవనుడైయ) ఎన్దుతుడజ్జి. అతావతు సర్వరక్ష కనానవ నుడైయ రక్షకత్వక్రమమ్ ప్రపన్నపరితాగ్నిమెన్దిటప్రబన్ధత్తిలే విశదమాకచ్చొన్నొమ్ అజ్జేకణ్ణుకొళ్ళ వ తెన్దై. అతిలే అవనైయొక్కిదారడజ్జలుమ్ రక్షకరల్ల రెన్దుమత్తైప్రతిపాదిత్తవనన్తరమ్ [ఈశ్వర మాతాపితాకల్ తై విట్టవవస్థైయిలుమ్ “ఒన్దునిన్దడియేనకురీర్మనాయవళర్తు” ఎన్దిటపడియేతన్నురుక్కిడుత్తువేశీర్మరుక్మణ్ణుతా ముకమ్కాట్టి ఇశోల్ శోల్లియు మ్, ఎన్దుతుడజ్జి, ఇవన్యెల్లారుమ్ రక్షక] ఎన్దిటతళవాకవవనుడైయరక్షకత్వక్రమత్తై సువ్యక్తమాకవరుళిచ్చెయ్తారియే;

ఆ వ్యా.—౧౦. గురు రేవవరమ్ బహు. ఎన్ని ఆ వజ్రానాన్ధకారనిరాసక గురువిషయ త్రిత్వప్రస్తుతమపరిభవమావతు-
ఆవనరుచిచ్చయ్యకేట తత్త్వరహస్య తాత్పర్యార్థస్పటియే శ్రేష్ఠసమాచార తై యనుష్ఠియాతోక్తికై యుమ్, శేట్టుమ్
నాస్తికరాయదుర్మూనిక శౌన వనధికారికళుమ్ తా శేట్టతాత్పర్యార్థజ్ఞై పాక్షియి లేయు కుత్తుపదేశికై యుమ్;

సదాచార్య నుపదేశికకేట తిరుసు న్త్రపరిభవమావతు. బేదార్యనిజన్ధనమాన వత్తియధార్థత్వ విస్తృతియు
మ్, దుర్మానిత్వనిజన్ధనమాన తద్విపరీతార్థప్రతిపత్తిప్రస్తుతై యుమ్;

తిరుసు న్త్రప్రతిపాద్య దేవతాపరిభవమావతు. “రూసుల్ తూపి” “వాయ్ నాల్ ప్పాడిమన త్తినాల్ చ్చిన్దిక” ఎన్ని ఆ
అజ్ఞులిస్తుతిమనసాధనమాయ్ కొణ్ణు తత్తై జుర్యోపకరణమాన వరుమన్దకరణ త్రయ త్తై యుమ్, తదితరై “నెజ్జి నాల్ ని
నైస్తుమ్ వాయ్ నాల్ మొక్కిస్తుమ్ నీతియల్లా తన శెయ్ తుమ్” ఇప్పడి అపాస్త్రవిషయజ్ఞుళి లే ప్రవణమాకుకై యుమ్; “మాల్
కొణ్ణు చ్చిన్దెయ్యాయ్ నా త్తెమ్మ మ్మెళి నారణా వెన్ద మ్మెళి త్తు మెయ్ తమ్మ మ్మెళి త్తు” ఇప్పడి స్వరూపపాస్త్రమా య నిరతి
శయభోగ్యముమాన విలక్షణతద్విషయ త్తై మిత్ కవొణ్ణై తపడి ప్రవణమాకూ తోక్తికై యుమ్.

మూ.—గురుపరిభవమావతు కేట్టవర్ధత్తిన్పడి
య ను స్థి యా తో క్తి కై యుమ్,
అనధికారికళు కు పదేశికై యుమ్.
మ న్త్రపరిభవమావతు అర్ధత్తిల్ విస్తృ
తియుమ్, విపరీతార్థ ప్రతిపత్తియుమ్.
దేవతాపరిభవమావతు కరణత్రయ త్తై
యు మపాస్త్ర విషయజ్ఞుళి లే ప్రవణ
మాకుకై యుమ్, తద్విషయ త్తిల్
ప్రవణమాకూ తో క్తి కై యుమ్.

జీ-వ్యా.—(గురుపరిభవమ్) ఇత్యాది. (కేట్టవర్ధత్తిన్పడి యనుష్ఠియాతోక్తికై, యావతు) - స్వోజ్ఞేవనార్థమాక వన
నరుచిచ్చయ్యకేట త్యాజ్యోపాదేయరూపమాన వర్ధవిశేషజ్ఞుళుమ్ త్తకులియాయరున్దుళ్ళ త్యాగస్వీకారరూపమాన వసు
స్థానత్తై ప్పణ్ణై తోక్తికై; (అనధికారికళుమ్ పదేశికై, యావతు) - తనమర్తజ్ఞమాక వననుపదేశిత సారార్థజ్ఞై నాస్తి
క్యాదికళా లే ఇతుకగధికారిక శ్లొకవర్ కళుమ్ భ్యాతిలాభాదికలై నచ్చియుపదేశికై;

(మన్త్రపరిభవమ్) ఇత్యాది. (అర్ధత్తిల్ విస్తృతి, యావతు) - ఆచార్య అద్వమన్త్రుక్తుగరుచిచ్చయేత యథార్థజ్ఞై పల
కాలమనునన్దిత్తు మోకి కొణ్ణు పోరుకై యన్ది కే బే దాసీన్యతా లే మన్తస్థవిధుకై; (విపరీతార్థప్రతిపత్తి, యావతు) - ఆచార్యనరు
చిచ్చయేత ప్రకారమన్ది కే మన్త్రుక్తువిపరీతమాయరున్దుమ్మర్థజ్ఞై ఇతుకగర్థమెన్దుభ్రాన్తియాలే ప్రతిపత్తిప్రజ్ఞియరుకై;

(దేవతాపరిభవమ్) ఇత్యాది (కరణత్రయ త్తై యు మపాస్త్ర విషయజ్ఞుళి లే ప్రవణమాకుకై, యావతు) - “విచిత్రాదేహస
వ్పుత్తిరీశ్వరాయ నివేదితుమ్” “మాయవత్తనై వనజ్జవై త్త కరణమివై” ఎన్ని ఆపడియేభగవత్పరిచర్యార్థమాక సుప్రజ్ఞా
య “ఉత్తా శిన్నముమ్ తిరుమూర్తియుమ్ శిన్ది తే త్తై తోక్తివే” ఎన్ని ఆపడియే అవనై ని నై కే కుమ్ మన్తై క్తుమ్ వణ్ణుకై
కుమ్ మురుప్పానమనో వాకూ యకజ్జై, స్వరూపపాస్త్రమల్లా తహేయవిషయజ్ఞుళి లే మేట్టిల్ నీర్ పుళ్ళ త్తి లే విమూమాప్పో లే ప్ర
వణమాప్పడిపణ్ణుకై; (తద్విషయ త్తిల్ ప్రవణమాకూ తోక్తికై, యావతు) - “మాల్ కొణ్ణు శిన్దెయ్యాయ్ నా త్తెమ్మ మ్మెళి నా
రణా వెన్ద మ్మెళి త్తు తే త్తి మెయ్ తమ్మ మ్మెళి త్తు” ఇత్యాదికళిన్ శొల్లుకి ఆపడియే స్వరూపపాస్త్రమాన వచ్చిషయ త్తిల్ మణ్ణివి
మూప్పడిపణ్ణివియాతోక్తికై. ఆక “మన్తే తద్దేవతాయాళ్ళు తథామన్త్రప్రదేగురౌ త్రిమభక్తిస్సదాకార్యా” ఎన్దుమ్,
“మన్త్రినాథమ్ గురుమ్ మన్త్రమ్ సమత్వే నానుభావయేత్” ఎన్దుమ్ పూజ్యమాక చ్చొల్లప్పడుకి ఆ విమ్మూన్దు విషయ త్తై
యుమ్ పరిభవికై యావత్తివై యాయ్ త్తి.

ఆ-వ్యా.—౨౯. ఆక సదాచార్యప్రీత్యర్థమాక సచ్చిష్యనుడై యక ర్తవ్యాక ర్తవ్యజ్ఞలై యరుళిచ్చె యేతు, యావన్మోక్షమివనుకు- ఆచార్యవిషయ త్రి లుణ్ణాక వేణువతాన పుపకారస్మృతివిశేషత్వై యరుళిచ్చె యేకితార్ మేల్, (ఇవనుకు-శరీరావసాన త్తశపుమ్) ఇత్యాదియాల్. ఆచార్యనిష్ఠానిష్ఠ మేతనకి- ప్తానిష్ఠమావృడిపరిపాక మ్పిటన్దవిష్టశిష్యనుకు, ఆచార్యసమాశ్రయణ త్రిలే ఉరుమాయ్న్దపాక విరోధిన్దరణమనువ ర్తికు-మ్ శరీరావసాన త్తశపుమ్, ఎన్నుడై యదుష్టమానమనసై విసప్తమాకి- నాయ్, అనన్యప్రయోజనమాక వనుకూలవృత్తియైష్వర్ణ్యమ్ సల్లమనసై త్తద్వాయ్, ఎష్టాచార్యశ్రేయత పుపకారస్మృతియైష్వర్ణ్యాయామ్ నడక- వేణుమ్. అట్లుపోనాల్ “నోపజనమ్ సర్వరన్నిదమ్” ఎష్టసంసారస్మృతిలేశమ్ కూడామైయాల్, “తీవనజై-డుత్తాయ్” ఎష్ట విరోధిన్దరణ హేతువాన పుపకారస్మృతికూడాతు; “పిరానిరుద్దమై కాట్టిసిర్” ఎష్ట పాప్యానుభవ జనితోపకారస్మృతియశవిలే యజ్ఞుకూడువతు; ముముక్షుడై యిల్ నివర్త్యవిరోధిన్దరణమ్ నడకు-మ్, ముక్తడై యిల్ నివృత్తసర్వవిరోధిన్దరణమ్ కూడాతు; “మరువిత్తొమ్ మనమేతద్వాయ్” ఎన్నిట మోక్ష హేతువాన నెజ్జినానుకూల్యాకారమ్ తదీయత్వాకారేణవజ్ఞుమ్ స్మృతివిషయమాయరుకు, అత్తైయమ్ శరీరావసాన త్తశవిలే యితికి-నతు అతి-బద్ధ హేతువాన పాప్తికూల్యాకారప్రతియోగియాన వానుకూల్యాకారస్మరణమ్ శరీరావసానత్తుకు- మేల్ కూడా తెన్నుమైష్వర్ణ్యం; కేవలతదీయత్వాకారేణ పుణ్ణాన వానుకూల్యాకారమితే యజ్ఞప్రకాశిష్వతు.

౩౦. అవ-కెడు త్తమనస్సిక తీమైయైవివరికి-తార్ మేల్, మనసాధనమాన మనస్సుకు- భగవన్నివర్తితమాన తీమైయావతు-తనకు-ణ్ణాయవరుకిట శమదమాద్యాత్మగుణ త్తైయమ్, దోషయోగ్యతాస్పర్శమశ్రి భగవద్భాగవతవిషయజ్ఞళితే ఇట్లాత దోషజ్ఞలైయమ్, అహజ్క-రాపచారజ్ఞ శభివృద్ధమావృడినినైకై.

మూ.—౨౯. ఇవనుక్కు శరీరావసాన త్తశపుమ్ ఆచార్యవిషయ త్రిల్
“ఎనై ౨ తీవనమ్ కెడుత్తాయ్” “మరువిత్తొమ్
మనమేతద్వాయ్” ఎష్టపకారస్మృతి నడక- వేణుమ్.

౩౦. మనస్సుకు- తీమైయావతు స్వగుణ త్తైయమ్,
భగవద్భాగవత దోష త్తైయమ్ నినైకై.

జీ-వ్యా.—౨౯. ఆకవిష్టడి యాచార్యప్రీత్యర్థమాక ఛైయ్య వేణుమవై యుమ్ తవిర వేణుమవై యు మరుళిచ్చెయ్ తారాయ్ నిష్ఠార్ కీ-క్ర; ఇన్నముమివనుకు- పేక్షితమా యిరుప్పతొడ్డై యరుళిచ్చెయ్ కితార్ మేల్, (ఇవనుకు) ఎష్టతుడజ్జి. అతావతు ఇవ్వధికారికు- శరీరవోడిగుకు-మ్ కాలమిత్తనైయమ్ మహిమాపకారకనాన వాచార్యస్మృతి- ఎన్నుడై య తీయమనసై పాప్తికి-నాయ్, అనన్యప్రయోజనమాక వనుకూలవృత్తికైష్వర్ణ్యమ్ మనసై త్తద్వాయ్, ఎష్టపకారస్మృతి యనువర్తిక- వేణుమై.

౩౦. మనస్సుకు- తీమైయావతే తెన్నుమాకాజ్జైయిలే యరుళిచ్చెయ్ కితార్ మేల్, (మనస్సుకు) ఎష్టతుడజ్జి. (స్వగుణ త్తై నినైకై, యావతు)-శమదమాద్యాత్మగుణజ్ఞళితనకు-ణ్ణానాలుమ్ “నితైయైష్టమిలే” “నలద్వా సెష్టమిలే” ఎన్నిటపడియే నమకో-రాత్మగుణముమిల్లైయెష్ట తక వెరుమైయైయనుసన్నిక- వేణ్ణియరుకు, ఇవైయెల్లామ్ నమకి- పాప్తుణ్ణైష్టతనకు-ణ్ణానసన్దణజ్జై పోరప్పలియనినైకై; భగవానుడై యదోష త్తైనినైకై యావతు- తనకు-పరతన్త్రమా నవిష్వాత్మవస్తువై తన్నుపేత్తైయాలే అనాదికాలమ్ కర్మత్తైవ్యాజమాకి- కై- విట్టిరుద్దవ, అవ్వశపుమన్తి కే- నిర్దయరై పోలేయథాకర్మఫలదాయియాయ్ నిరయజ్జళితే తళ్ళియటు త్తటుత్తుతీర్తువవ కైకొ-ణ్ణాలుమ్, నిరజు-శస్వతన్త్రినాకై యాలే ఇన్నపోతిష్ట పడిశెయ్యుమెష్ట విశ్వసిక-వొణ్ణాతవ ఎష్టాప్పొలవుమ్, కృష్ణావతార త్రిల్ సైవరవిహారజ్జైయిట్టు ధర్మసంస్థాపన మృణ్ణిప్పిటన్దవనుకు- ఇజ్క శ్రేయకై ముత్తైమైయా యిరుద్దతిల్లైయో ఎష్టాప్పొలవుమ్ నినైకై; అల్లతు సమస్తకళ్యాణగుణాత్మకమాన విషయ త్రిల్ నినైకై లావతారుదోషమిల్లైయిట్టే; ఇని(భాగవతదోష త్తైనినైకై యావతు,) తిరుమేనియోడే యిరుకై యాలే మేలెత్తొశ్రితికిట వాకారజ్జైయిట్టు ప్రకృతివశ్యర్ అహజ్కారగ్ర స్తరెష్టాప్పొలే నినైకై; ఆకయితు (స్వగుణ త్తైయ మృగవద్భాగవతదోష త్తైయమ్ నినైకై, యావతు).

(౪౭)

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. భగవద్భాగవత దోషభావప్రకారమ్.

౧౮౫

ఆ వ్యా.—౩౧. తత్తదీయ మిధ్యాప్రతీతిదోషమ్ ని నైయాతొక్రికిటతుమ్, తనకు-శృశమదమాదిగుణజ్ఞై యిలై యెన్టు ని నైకు-మాప్పిలే అవర్ కళుకు-ణ్డాయరుక- యిలైయెన్టుమయైతుని నై యాతొక్రికిటతన్టు; అవర్ కళ పక-ల్ దోష సద్భావస్పర్శదానిల్లామైయా లే ఇలైయెన్టు ని నైకి-టవి త్తనై —, అన్టియే అవర్ కళ పక-ల్ దోషమ్ ని నై యాతొక్రికిటతు తనకు-దోషమ్ పోవతర్తు-మున్పు అవర్ కళ పక-లుణ్డానగుణజ్ఞ శ్ ని నై యాతాప్పిలే, ఇప్పితుణ్డానదోషజ్ఞైని నై యాతొక్రికిటానన్టు; ఇల్లామైయా లే ని నై యాతొక్రికిటా నెన్టుమరుళిచ్చెయవర్ కళ. —, అవర్ కళుకు- దోషగుణజ్ఞచిరణ్ణుముణ్డాయ్ అతిత్ దోష త్తైని నై యాతొక్రికిటా నెన్టు మరుళిచ్చెయవర్ కళ.

౩౨. ఇప్పడినిర్దోషరాసవర్ కళ పక-లి లే ఇల్లాతదోషముణ్డెన్టుభ్రమిస్తుని నైక్కిల్, అవర్ కళ పక-ల్ తొన్టుకిటదోషమ్, నిర్దోష తైయిల్ ముఖ్యరాసవర్ కళ దోషమున్టు; దోషదర్శనమున్టుకిటాన్టు దోషము త్తనై. “పరమ్ దూరాన్యముభ్యేషువితే.

౩౩. పరదోషమ్ స్వదోషమానపడి యెన్నెన్నిల్ ఎన్టుప్రశ్నమ్బుణ్ణి;

మూ.—౩౧. దోషమ్ ని నై యాతొక్రికిటతు గుణమోబ్బ లేయుణ్డాయరుక-వన్టు; ఇల్లామైయా లే.

౩౨. దోషముణ్డెన్టుని నైకి- లతుపరదోషమున్టు, స్వదోషమ్.

౩౩. స్వదోషమానపడి యెన్నెన్నిల్.

జీ-వ్యా.—౩౧. ఆనాల్ తనళ్ళుచ్చిలగుణముణ్డాయరుక- అతుని నై క-లాకా తెన్టితాప్పిలే, అత్తలెళ్ళు మ్శిలదోష ముణ్డాయరుక- ని నై క-లాకా తెన్టితాప్పిలే వర్తుళిచ్చెయ్కితార్, (దోషమ్ ని నై యాతొక్రికిటతు) ఎన్టుతుడన్ణి. అతావతు భగవద్భాగవతవిషయజ్ఞశీల్ దోషమ్ ని నై యాతొక్రికిటతు తనకు-గుణముణ్డాయరుక- వతుని నై యాతొక్రికిటాప్పిలే, ఉణ్డా యరుక- ని నై యాతొక్రికిటతన్టు; ముతలి లే యివ్విషయజ్ఞశీల్ అత్తిల్లామైయా లేయెన్టై. ఎజ్జ నేయెన్నిల్ సర్వము క్షిప్రసజ్ఞమ్ వారాతపడి తానిట్టకట్టలైయి లే యన్గీకరికై-క్తాక “ఓన్టియెన్టియులక వ్పడై త్తా” ఎన్టుమ్, “ఎతిర్ శూన్రుముక్కు-” ఎన్టుమ్ శోబ్బుకిటపడియే సకలాత్మాక-ళుడైయ వుజ్జీవనత్తుకు- సృష్ట్యవతారాదికళా లే కృషిపణ్ణిక్కిణ్ణుపోరుకై యా లే, ఆనాదికాలము పేతుక నాయ్ కై విట్టిరుద్రా నెన్నవొణ్డాతు; నిర్దయరై ప్పిలే కర్మానుగుణమాక దణ్ణికి-టతుమ్ “మణ్ తిన్నప్ర జైయె నాకి-లేకుటియిట్టజ్జుప్పణ్ణుమ్మాతా వై ప్పిలే హితపరనాయ్ చెయ్ కై యా లేవుజ్జీవనత్తుకు-డలామి త్తనై; నిరజ్ఞుశస్వా తన్త్రిమ్ పూర్వమ్ బద్ధ హేతు వాయ్ ప్పిన్త తేయాకిలుమ్ కృపాపరతన్త్రినా యన్గీకరి త్తపెన్టు, నిత్యసంసారియై నిత్యసూరిక లోడుసమానభోగ భాగియాకు-మళవిల్ నివారకరటచ్చెయ్ కై కు-టుప్పామి త్తనై యాకై యా లేన్లుఘృనామి త్తనై; కృష్ణావతార త్తిల్ వైర్వరవిహారమ్ “యదిమేబ్రహ్మచర్యంస్యాత్” ఎన్టిటపడియే తనకి-న్దభోగ త్తిలాట్టిల్లామైయై వెళియితుకై కా-కవుమ్, “గోప్యకానూత్” ఎన్టిటపడియే అవ్వుక్రియా లే యవర్ కళై త్తన్టుక-ల్ ప్రవణరాకి-యు త్తిరిప్పికై-క్తాక వుమ్ శేయ్ తతాకై యా లే గుణమి త్తనైయల్లతు కుశీరిమన్టు. ఇనిభాగవతర్ కళుమ్ “కుశీరిమిన్టుకుణమైరుకి-” ఎన్టిటపడి యే నిర్దోషరాయ్ నిరవధికగుణరాయ్ కై-యా లే ఉళ్ళూటవారాయ్ పుపారాల్ అవర్ కళ పక-లిలుమ్ కాణలావతొ రు దోషమిలైయితే. మశీరిమిప్పడైకళి లే భగవద్భాగవతవిషయజ్ఞశీల్ దోషజ్ఞశ్ తోశీరిత్తాకిల్ పరిహారజ్ఞశ్ కణ్ణుకోళ్ వతు. ఇవైయెల్లామ్ తిరువుళ్ళన్పుశీరియామిత్తి (ఇల్లామైయా లే) ఎన్టివరరుళిచ్చెయ్ తతు.

౩౨. (దోషమిలై) ఎన్టు స్వపక్షత్తా లే సాధితార్ క్కి-త్త; ఇని పరపక్షత్తా లే దోషసద్భావత్తై యన్గీకరిత్తుకొ-ణ్ణు తత్పరిహారత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (దోషముణ్టు) ఎన్టుతుడన్ణి. అతావతు క్కి-చ్చొన్నపడియన్టి కే- భగవద్భాగ వతవిషయజ్ఞశీల్ దోషముణ్డెన్టుని నై కి-ల్ అవర్ కళ పక-ల్ తనకు-త్తోశీరికిటదోషమ్ అవర్ కళ దోషమున్టు; తద్రస్తా వాన తన్నుడైయదోషమెన్టై.

౩౩. అతుస్వదోషమానపడియై సాధికై-క్తాక తద్విషయప్రశ్నత్తై యనువదికి-తార్, (స్వదోషమానపడియై న్నెన్నిల్) ఎన్టు. పరగతమాయ్ తోశీరికిట వతు స్వదోషమానపడి యెజ్జ నేయెన్నిల్ ప్రశ్నపడి.

ఆ-వ్యా.—౩౪. అవర్ కల్ త్ వక్ర-లింగాదోషజ్జలైక్తాన్ కిఱ స్వచిత్తదోషత్తాలుమ్, అవర్ కళుకు-జ్ఞాన దోషమ్ తన్నుతావృడి అవర్ కళుడతనకు-జ్ఞానబద్ధవిశేషత్తాలుమె స్తుత్తరమరుళిచ్చెయ్ కితార్ ద్విచన్ద్రదర్శనమూలమ్ స్వదోష మానాప్సలవుమ్, మాతృదోషమ్ పుత్రనుతామాప్సలవుమ్, ఇళ్ళుతద్దోషదర్శనమ్ స్వదోషమాయ్ విడుమితే.

౩౫. ఇవన్ సృష్టిదోషమశ్రిధ పోతుచన్ద్రైకత్వమే తోశ్రిమామాప్సితే, తద్దోషదర్శన మూలమానస్వదోషమి ల్లెయా కిల్, స్వనిర్దోషత్వసూచకైయాన తద్గుణప్రతిపత్తి, దోషప్రతిపత్తికలశాతపడి ముడియనడకుమ్.

౩౬. నిర్దోషగుణపూర్ణతత్తదీయర్ వక్ర-ల్ గుణప్రతిపత్తినడన్దతిల్లెయాకిల్, తద్దోషగ్రహణరూపదోషజ్ఞానమే వ-హా పాతకాదిదోషజ్జలైప్పశ్రిధవుమ్ మహాదోషమామ్, అత్తాల్ వరుమతొరు దోషా న్తరముణ్డెన్న వేణ్ణా.

౩౭. ఇన్దదోషదర్శనత్తుకు- విశేషిప్పతోరవసరమిల్లె.

౩౮. అతెత్తా లేయెన్న “శీశనేన్ నిత్తైయొన్ఱుమి లేన్” ఇత్యాదిస్వదోషానుసన్ధానత్తుకు-మ్, అన్దదోషమేపన్దైయా-క

మూ.—౩౪. స్వదోషత్తాలుమ్ బన్దత్తాలుమ్.

౩౫. స్వదోషమిల్లెయాకిల్ గుణప్రతిపత్తినడన్తుమ్.

౩౬. నడన్దతిల్లెయాకిల్ దోషజ్ఞానమే దోషమామ్.

౩౭. ఇతుతన క-వసరమిల్లె.

౩౮. స్వదోషత్తుకు-మ్.

జీ-వ్యా.—౩౪. అతుకు-త్తరమరుళిచ్చెయ్ కితార్, (స్వదోషత్తాలుమ్) ఇత్యాదియా లే. అతావతు కాచాదిదుష్ట దృష్టిమానుకు- చన్ద్రద్విత్వాదికల్ తోశ్రిమామాప్సితే, నిర్దోషమానవిషయశ్శిలే దోషమ్ తోన్ఱున్ఱుడియాన చుర్వాసనాదు ష్టచిత్తై యాకిఱ స్వదోషత్తాలుమ్, పుత్రాదికల్ దోషమ్ పిత్రాదికళుతామాప్సితే అవర్ కళుకు-జ్ఞానదోషమ్ తన్నుతా వృడి అవర్ కళోడుతనకు-జ్ఞాన బద్ధవిశేషత్తాలుమెన్దై. (స్వదోషత్తాలుమ్) ఎన్ఱిఱవిళు అత్తలైయిల్ దోషాభావత్తైప్పశ్రిధి చ్చొల్లుకిఱతు; మశ్రిణయతు దోషవత్తైయైన్దీకరిత్తుకొన్ఱుచ్చొల్లుకిఱతు.

౩౫. (స్వదోషత్తా లే) ఎన్నలావతు దోషమ్ తానుజ్ఞానాలన్ఱోవెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (దోషమిల్లెయాకిల్) ఎన్ఱు తుడన్దై. అతావతు చన్ద్రద్విత్వదర్శనహేతువాన చతుర్దోషమిల్లాతపోతు చన్ద్రైకత్వమేతోశ్రిమామాప్సితే, దోషదర్శనహేతు వాన స్వచిత్తదోషమిల్లాతపోతు, భగవద్భాగవతవిషయశ్శిల్ గుణప్రతిపత్తియేనడకు-మెన్దై. అతునడవా మైయాల్ దోష ముణ్డెన్ఱుకొళ్ళ వేణుమెన్ఱుకరుత్తు.

౩౬. నడన్దతిల్లె యాకిల్ వరుమ్ దోషమె న్నెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (నడన్దతిల్లెయాకిల్) ఎన్ఱుతుడన్దై. అతావతు గుణప్రతిపత్తినడవాతోన్దైల్ దోషప్రతిపత్తియితేనడప్పతు; అన్దదోషజ్ఞానమాతానే ఇవనుకు-భగవన్నిగ్రహహేతువాన దోషమామ్. ఇళడియాక వేటొరుదోషము: జ్ఞామెన్న వేణ్ణావెన్దై. ఇత్తాలితవశ్యమ్ పరిహరణీయ మెన్నుమిడమ్ శొల్లిశ్రిగ్రయిశ్రి.

౩౭. ఇతుతా-నెల్లామ్ శొల్లి వేణ్ణువతు ఇతుతనక-వకాశమివనుకు-జ్ఞానాలితే యెన్ఱి తార్ మేన్, (ఇతుతనక-వస రమిల్లె) ఎన్ఱు. అతావతు భగవద్భాగవతదోషచిన్తనమాకిఱవితుతనకు-అవసరన్దా నివనుకు-ముతలి లేయిల్లెయెన్దై.

౩౮. అతెత్తా లేయెన్న వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (స్వదోషత్తుకు-మ్) ఎన్ఱుతుడన్దై. అతావతు (శీశనేన్ నిత్తైయొన్ఱుమి లేన్) “పాయ్ నిన్ఱుజ్ఞానముమ్ పొల్లావొన్ఱు క్కు మున్ఱు క్కు డమ్ము మిన్నిన్ఱునీర్ మై” “అమర్యాదః క్షుద్రః” “విద్వేషమానమదరాగ విలోభమోహోద్వజ్ఞానభూమిః” “అతిక్రామన్నాజ్ఞాన్తవదిధినిషేధేషు భవతేష్యభిద్రుహ్యన్వాస్థి కృతిభిరపి భక్తాయ సత తమ్ । అజానన్ జానగ్వాభవదసహసీయాగసిరతః” “శ్రీరక్షేత్యద్గుణానామివాస్త్యద్దోషాణాః పారదృశ్యాంతోహమ్” ఇత్యాదికల్ శొల్లుకిఱపడియే అనవధికమానతన్నుడైయదోషానుసన్ధానత్తుకు-మ్; అన్దదోషత్తైప్పారామ లక్ష్మీకరిత్తురుళిన

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. సంసారిదోషానుసంధానప్రకారమ్.

౧౮౭

ఆ-వ్యా.—“ఎన్నెయార్ వామ్” “ఎమ్మెయార్ వరమర్” ఎష్టడీకరి త్తడిమైకొళ్ళుకిట భగవద్భాగవతగుణానుసంధానత్తుమ్ మేలుళ్ళ కాలమెల్లామ్ పోన్దు, దోషదర్శనత్తుమ్ శేషిక్కుమ్ కాలకలైక దేశము మిల్లామైయాలే యెన్నితార్.

౩౯. ఇప్పడిత త్తడియరి లిల్లాతదోషజ్జలై యన్దోనినై కలలాకాతు, సంసారికళుడై యవుళ్ళదోషజ్జలై నినై కలలామేయెన్న; అనాదికాలమేపిడిత్తు నామ్మట్టువట్టు త్తిరికిట సంసారికళుక్కుణ్ణామ్ దోషమ్, అవర్ కలైత్తుటకగవిరకశీధి నమ్మడై యదోషమెన్నిరుక్క కడవ నెన్నితార్.

౪౦. అతుక్కు హేతువెన్నెన్న, తద్దోషమ్ స్వదోషమెన్నిరుక్కిటవతుక్కుమ్ హేతు నారాయణత్వప్రయుక్త సమ్మన్దజ్ఞానమ్. ఏకశరీరత్తిత్ ప్పశీనిన వేకదేశత్వద్దోష మవ్వళపుకేదోషమాయితాతే, “తానిసర్వాణితద్వపుః” ఎష్టసర్వముమవళ శరీరమితే.

మూ.—భగవద్భాగవతగుణభుక్తుమే కాలమ్ పోరుకైయాలే.

౩౯. సంసారికళు దోషమ్ స్వదోషమెష్ట నినై కలకడవళ.

౪౦. అతుక్కు హేతు బద్ధజ్ఞానమ్.

జీ-వ్యా.—భగవానుడైయవుమ్, వేదమ్ వల్లార్ కలైక్కొణ్ణ “ఎష్టమ్ బోధయన్తః పరస్పరమ్” ఎష్టమ్, అవసడియార్ శిటుమామనిశిరాయెన్నె యాణ్డారిక్లేతిరియ నటుమావిరై నాశో మలరడిక్కిల్ ప్పకుతల్ - ఉటుమో “ఎష్టమ్ శోల్లుకిటపడియే పురుషకారము శాత్తుణై యమ్ పాప్యరుమాన భాగవతర్ కళుడై యవుమ్, “సమస్తకల్యాణగుణామృతోదధిః” “అసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణాఘమహర్ణవ” “యథారత్నాని జధేరసంఖ్యేయాని పుత్రక 1 తథాగుణాహ్యనస్తస్య అసంఖ్యేయామహత్తనః” “నాహం సమర్థో భగవత్ప్రియాణాం వత్తుంగుణాః వద్మభువోవ్యగమ్యాః” ఎష్టమ్ శోల్లుకిటపడియే అసంఖ్యేయమాయురున్దుళ్ళ గుణానుసంధానజ్జళుక్తు మేకాలమ్ పోన్దు మశీదెన్దు కు-వకాశమిల్లామైయాలేయెన్నై (ఇవశీధి కే-కాలమ్ పోరుకైయాలే) ఎన్నెయాలే స్వగుణస్మరణత్తుక్కు-వకాశమిలైయెన్నుమిడము మధ్ధాత్తిన్దమితే.

౩౯. ఆక(మనస్సుక్తు త్తిమైయాలవతు) ఎష్టతుడజ్జి. ఇవ్వళపుమ్ భగవద్భాగవతదోషస్మరణమాకా తెన్నుమిడముమ్, అవర్ కళుడై యెన్దోష్యముమ్, దోషముణ్డెన్దునినై కిల్ అతుతద్దోషమన్దు స్వదోషమెష్టమ్, అతుస్వదోషమాకైక్కుని దానజ్జళుమ్, స్వదోషభావశజ్జెక్కు త్తరముమ్, దోషప్రతిపత్తిసడకిల్ అతుతా నేయివనుక్తు మహోదోషమెష్టమ్, స్వదోషభగవద్భాగవతగుణానుసంధానత్తు కే-కాలమ్ పోరుకైయాలే లితుతన కి-వను కు-వసరమిలైయెన్దు మరుళిచ్చెయ్ తార్ కి-క్కు; ఇప్పడి తనక్కు ద్వేషమాన భగవద్భాగవతవిషయజ్జళిల్ దోషమ్ నినై యామలుమ్, నినైత్తానాకిలుమతుతన్నుడై యదోషమాక నినైత్తిరుక్క వేణుమెన్దురుళిచ్చెయ్ తప్రసజ్జత్తిలే, సంసారికళు దోషవిషయానుసంధానము మిష్టపడియాక వేణుమెన్నితార్ మేల్, (సంసారికళు) ఎష్టతుడజ్జి. అతావతు సంసారికళుక్కుణ్ణాన భగవద్వైముఖ్యమ్ “* అనాత్మన్యాత్మబుద్ధియస్వే స్వబుద్ధి ముతలాన దోషమకణ్డోల్ అన్దదోషజ్జలైయిట్టవర్ కలై యికల్ న్దు ఇవర్ కళుక్కుమ్ నమక్కుమ్ వణియెన్నెన్దిరాతే, అవర్ కళుడై యదోషముమ్ తన్నుడై యదోషమెష్టనుసన్దిత్తిరుక్క కడవ నెన్నై.

౪౦. అతుక్కు హేతువెన్నెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (అతుక్కు హేతుబద్ధజ్ఞానమ్) ఎష్ట. అతావతు తనక్కు-శేషికళాన భగవద్భాగవతర్ కళు దోషమ్ స్వదోషమాక వనుసన్దిక్కు-కు-హేతు అవర్ కళుడు తనక్కు-ణ్ణాన సమ్మన్దజ్ఞానమానాపిలే, సంసారికళు దోషత్తైతన్నుడై యదోషమాక వనుసన్దిక్కు-కు-హేతు, నారాయణత్వప్రయుక్తమాన సమ్మన్దజ్ఞానమెన్నై. ఎల్లారు మీశ్వరనోడు సమ్మన్దమొత్తిరుకైయాలే అవ్వళియాలే తనక్కు-మవర్ కళుక్కుమ్ సమ్మన్దముణ్డై కైయాలే, తనక్కు-వర్జనీయరాన ద్రకృతిబద్ధుక్కు-కు-వన్దదోషమ్ తనక్కు-వన్దతాక నినైత్తిరుక్కు-మోపాతి, సంసారికళుక్కు-ణ్ణానదోషమ్ తన్నుడై యదోషమెష్ట నినై కలకు-క్కు-యిలైయితే.

ఆ-వ్యా—రగ. తద్దోషదర్శనము తత్ప్రవృత్తియత్వబుద్ధియుమ్ కాదాచిత్రమాక వరుమత్తనై యెన్నితార్ మేల్; తిరుక్కాడల్ మలైయిలే తళ్లైప్పెటవేణుమెన్టు తత్తైయిల్ కీడక్కిరి అనుశీలనులభవిషయత్తై పాక్కితవస్తుకళోడొక్క వాకిలుమ్ ఒరుక్కాల్ స్మరియా లే వన్నెజ్జిరాయ్ కెరడ విరుక్కిరి అసంసారికలై, తుణకాలముమ్ నాముమ్ నమ్ముడై యసవబ్ధ సమ్బుధికళుమ్ స్మరియోమెన్టు అధ్యవసి త్తిరుక్కైయా లే, అన్దసంసారికల్ దోషమ్ తా నివర్ కళుక్కు ముతలి లేతోష్టాతు.

ర.౧. “శొన్నాల్ విరోదమ్” “ఒరునాయకమ్” “కొణ్ణపెట్టిర్” ఇత్యాదికళితేసంసారికల్ కుశ్రీమతోశ్రీని నమై యుణ్ణేయెన్న, అప్పడియట్లవర్ కల్ దోషమ్తోష్టవతు అసేవ్యసేవాదిదోషనివర్తనార్థమాక వెన్నితార్.

ర.౩. అవర్ కల్ వణ్ణుమ్ దోషమ్ నమ్ముతెన్టు పొరిపులదడవలామ త్తనైయల్లతు, తనక్కవర్ కల్ వణ్ణుమ్ కుశ్రీమత్తై న్నినై యాతొళియక్కుడా తేయెన్న, అత్తైయు మివ్వధికారినినైక్కక్కడవల్ల నెన్నితార్ మేల్, (పిరాట్టి) ఇత్యాదియాల్. అభిమతాన్తరక్కుడడ పేళిప్పాడాశ్రీతికిరిరాట్టి, తన్నైతర్జనభర్తనాదికలైప్పణ్ణి విడామల్ నలిన్ద కూరరాక్షసికల్ కుశ్రీమమ్, విరోధియైయుమాశ్రీత్రమైయైయు మలు త్తుడకొణ్ణెయ్దురుళుకిరి పెరుమాళుక్కుమ్, విరోధికు మాశ్రీత్రమై యుమ్ నలికిరిదైయిలే యుతవియాశ్వాసిప్పిత్త తిరువడిక్కుమ్, నెజ్జిల్ కీడన్దతడై యవరుళిచ్చెయ్కిరి వళవిలుమ్ ములన్దు మఱివియాతాప్పిలే, కుశ్రీమకాట్టై దూషణమాన తనక్కు నిర్విబన్ధనమాక ప్పిటర్ నిరన్తరమ్ శెయ్యుమ్ కుశ్రీమత్తై

మూ—రగ. “ఇత్తైప్పొడుతు మెన్ణోమ్” ఎన్నైయా లే అతుతాతోష్టాతు.

ర.౧. తోష్టవతు నివర్తనార్థమాక.

ర.౩. పిరాట్టి రాక్షసికల్ కుశ్రీమమ్ పెరుమాళుక్కుమ్ తిరువడిక్కుమ్

అఱివియాతాప్పిలే, తనక్కు పిటర్ శెయ్తకుశ్రీమత్తై

జీ-వ్యా.—రగ. ఇతుతాతోష్టవతు అవర్ కల్ దోషమ్ తానివనుక్కు త్తోష్టిలితో, అతుతాతోష్టముతలి లేయివనుక్కు త్తోష్టా తెన్నితార్ మేల్ (ఇత్తైప్పొడుతు మెన్ణోమ్) ఎన్టుతుడక్కి. అతావతు “కడల్ మలైత్తలశయనత్తుతైవారై యెన్ణా తేయిరుప్పా రైయిత్తైప్పొడుతు మెన్ణోమ్” ఎన్టుపరమపద త్తిలే నిత్యసూరికల్ పరిన్దుపరిచరై వృష్ణువిరుక్కుమ్ పెరు మైయైయుడై యనాయ వైత్తు, తిరుక్కాడల్ మలైయిలేవన్దు తళ్లైప్పెటకై కాక తత్తైక్కిడై కీడక్కిరి అనీర్ మైయైయుడైయవనై, ఇతొరునీర్ మైయిరు క్కుప్పడి యెన్నెన్టు అన్నీర్ మైయిలేతోశ్రీ అనవరతానుసన్ధానవృష్ణి వేణ్ణియిరుక్క, అవనిడైయాట్టమ్ కొణ్ణుకారియమశ్రీతి, కేవలదేహపోషణాది పరరాయిరుక్కిరి అసంసారికలై తుణకాలముమ్ నినైయోమెన్డై యా లే, సంసారికల్ దోషమ్ తా ఇ వ్వధికారికు త్తోష్టా తెన్డై తిరుమక్కైయాత్తా రరుళిచ్చెయ్తవితు శ్రీవైష్ణవర్ కల్గెల్లారు మొక్కు మితే.

ర.౧. (తోష్టాతు) ఎన్నప్పొమో “శొన్నాల్ విరోదమ్” “ఒరునాయకమ్” “కొణ్ణపెట్టిర్” ఇత్యాదియిలే ఆత్పా రుక్కుముట్ పడ సంసారికల్ కుశ్రీమమ్ తోష్టిల్లియైయోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (తోష్టవతు) ఎన్టుతుడక్కి అతావతు సంసారి కల్ దోషమ్తోష్టవతు అన్దదోషజ్జళినిన్టుమ్ అవర్ కలై నివర్తిప్పికైక్కాక వెన్డై “శొన్నాల్ విరోదమ్” ముతలానవ శ్రీత్ర ఆత్పారుమతిలే తిరువుళ్ళమ్ వైత్తు అసేవ్యసేవాదికళినిన్టు మవర్ కలైనివర్తిప్పికైక్కాక వితో; అతెల్లారు మొక్కు మెన్టుకరుత్తు.

ర.౩. ఆక వివ్వధికారి సంసారికల్ దోషమ్ కణ్ణాలనుసన్ధిక్కుమ్ ప్రకారముమ్, తద్దోషమ్ తా నివనుక్కు త్తోష్టా తెన్దుమిడముమ్, తోష్టవత్తిన్తుక్కాక వెన్టు మరుళిచ్చెయ్తార్ కీర్క్క; ఇప్పడి కాదాచిత్రమాక తోష్టమ్ సంసారికల్ దో షజ్జలై స్వదోషమాకనినైత్తుమ్, తన్నివర్తకనాయుమ్ పోరుమళవన్తికే, స్వవిషయ త్తిలే కుశ్రీమత్తైచ్చెయ్తాల్ ఇవనిరు క్కు వడుక్కుప్పడి యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (పిరాట్టి) ఎన్టుతుడక్కి. అతావతు ఏకాక్షి ఏకకర్ణి ముతలాన వేడ్డునూలురా షుసికల్ ఏకదివసమ్బాలే పత్తుమాసమ్ తర్జనభర్తనమ్బుణ్ణివిరున్ద పిరాట్టి, ఇవర్ కళప్పడిచ్చెయ్తకుశ్రీమత్తై, భగవద్విషయ మాన పెరుమాళుక్కుమ్ భాగవతవిషయమాన తిరువడిక్కు మఱివియాతాప్పిలే, తక్ష విషయమాక ప్పిటర్ శెయ్తకుశ్రీమత్తై,

(౪౮) శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. దోషవిషయ త్రి లేశ్వరనిరుకుగ్నపడి.

౧౮౯

ఆ - వ్యా.—“ నెజ్జత్తుప్పెరాతునిట్టుమ్ పెరుమాళ్ ” ఎన్టుమ్ “ఎమ్మెరుమాళ్ తాళ్ తొమ్మివా రెప్పొమ్మిరుమెళ్ ననత్తేయిరుకిరై త్తారే” ఎన్టుమ్ “ * తన్నెజ్జడమ్ కోయిల్ కొణ్ణ భగవద్భాగవతవిషయశ్లో ” “ త్తెన్టుటైచ్చెన్టోతోమ్ ” ఎన్టు ముటన్టు ముటివికకకడవనల్ల.

౪౪. అటివికకపురియవనుముట్ పడమటైయానిన్టా లివనుక్కుచ్చొల్ల వేన్టావిటేయెన్డితార్ మేల్; “శూక్రన్దడియా ర్” ఇత్యాదియాల్ సంసారికలైయడైయ త్తిరు త్తిక్కుణ్ణువరకకడవనెన్టు నిత్యసూరికల్ నడువేప్రతిజ్ఞైప్పణ్ణి అనేకావతార మాయ నాట్టిల్ ప్పిటన్టుకాట్టుకిల శీలరూపచరితశ్శ ఘక్కు మొరువరుమెట్టుప్పడామల్ తత్తొయైమోతి పరమపదత్తిలేశెన్టు పుకిరుకోళ్ళ, నిత్యసూరికళడైయ వెతిరేవన్టు శుత్తుముశ్రిమశూక్రన్టు ప్రతిజ్ఞానుగుణమాక దేవర్ పిన్మెరువరుమ్ తిరున్దివర కకణ్ణిలోమ్ ఇతుకకడియెన్మెన్డిరప్పడన్ నిర్బన్దికకప్పక్తాల్, తిరున్దినార్ కల్ తిరున్దినార్ కళిలై వరుకితార్ కల్ వరుకితా ర్ కళిలై ఎన్దిరణ్ణుమ్ శొల్లమాట్టామల్, మశ్రిమరుమాశ్రిమశ్రిమాణామాల్ శుత్తుముశ్రిమ పరకకవిత్తిత్తు తెకడాలు కిటదశై యిలుమ్, శొల్లువార్ పోల్ తిరువధరమ్ సురిప్పతు ముటువల్ శేయవళు వక్కియైకకడైకకణిప్పతుప్రతిజ్ఞైయిన్ పెశ్రిని లై కాట్టవతాయ్ కొణ్ణు పెరువాళ్ళ వువాళ్ళవర్, ఇప్పటపుచ్చాన్ భావనైయటిన్టు తిరున్దామల్ పోన కుశ్రిమవాళరున్డో వేన్డు, అన్తరక్తర్ కుళ్ళతు శొల్ల వేణ్ణిపిన్దుమ్ గుణమ్ శొల్ల త్తేడువరి త్తనైయల్లతు, కుశ్రిమ్ శొల్ల నావెన్దామల్ ప్రభుత్వమ్ కొణ్ణాడివాన్ తిరవాతిరుప్పతన్ది పిటరుగ్ శ్రిమశొల్లిల్ పిన్దెన్డువరుమ్ శేయ్యవాన్డై సర్వశక్తిత్వత్తాలుమ్ తిరకకమాట్టా మల్ పోకకడియశ్రిమన్టుర్ ఎన్టు శేయ్తార్ శేయ్తకుశ్రిమ్ అటివికకపురియస్వామియానవనుముట్ పడన్డన్ వాన్తిర కకమాట్టా తే, ఉభయవిభూతిమానానతనై యుళ్ళపడిసాత్తాత్తరి త్తిరుకుమ్ సర్వజ్ఞరాన నిత్యసూరికళుకు మా యమయకుగ్గైరై విత్తివిట్టుమటైకుమ్ ఎన్టునిషగళకు సూత్తుదర్శిప్రమాణమ్ శొల్లానిన్టుతిత్తే. పిటరుగ్ శ్రిమకణ్ణాలటివికక పురియవనన్దాత వజ్జనానవన్ అటివికక కడవనన్దా నెన్దుమిడమ్ శొల్ల వేణుమోవెన్టుపడి.

మూ.—భగవద్భాగవతవిషయశ్లో అటివిక్తక్తడవనల్ల.

౪౪. అటివిక్తపురియవ నకప్పడ వాయ్తిటవాతే,

సర్వజ్ఞవిషయశ్శుమ్ ముత్తొక్కుమెన్టానిన్టుతిత్తే.

జీ. వ్యా.—భగవద్విషయ త్తిలాతల్. భాగవతవిషయ త్తిలాతల్ ముటన్టుమ్ విణ్ణుప్పమ్ శేయ్యకకడవనల్ల నెన్డై (అ టివికకకడవనల్ల) ఎన్దిటతు - అవర్ కల్ తిరువుళ్ళత్తిలే పుణ్ణుటాల్ పణ్డేయ్తిన్డుకిడికిరై వివర్ కళుక్కు మికవుమ్ వి నాశహేతు వామెన్టునిన్డై.

౪౪. ఇతుకిమునర్మాయ సిద్ధమామ్మడి ఈశ్వరన్దెయై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (అటివికకపురియవన్) ఎన్టు తుడన్డి. అతావతు “ఎతిర్ శూఱుమ్మకు” ఎన్దిటపడియే తన్నుడైయ శీలసాలభ్యాదికలైకాట్టి సంసారిచేతనరై త్తప్పా మలకప్పడుత్తిక్కుళ్ళువతాక వన్దవతరిత్తు, తమకకడియార్ వేణుమెన్టుపేక్షిత్తాల్ అవర్ కళప్పడి యనుకూలరాయ్ త్తో న్నాతోళిన్దాలుమ్, ఇవర్ కల్ శేయ్తపడి శేయ్కితార్ కల్ నామివర్ కళుకుటుప్పాక ప్పెశ్రిమైయేయన్టు అతుతానే భోగ్యమాకవిరుప్పర్, అతుకుమ్మేల్ అవర్ కల్ వైముఖ్యమ్మణ్ణినార్ కలెన్టు అవర్ కల్ కుశ్రిత్తై తనియిరుప్పిలే పేరాట్టి కు మరుళిచ్చెయ్యారెన్దిట “శూక్రన్దడియార్” ఎన్దిటపాట్టిలే చేతనర్ శేయ్తకుశ్రిన్డై తత్తిరువుళ్ళత్తు కుకన్దవర్ కళుడన్ అటివికకకు పాప్రనానసర్వేశ్వరనుముట్టడ తత్తిరుప్పవళమ్ తిరన్దరుళిచ్చెయ్యతే, తానరుళిచ్చెయ్యతో ళిన్దాలుమ్ అటియవల్ల సర్వజ్ఞవిషయశ్శుమ్ ముత్తొక్కుమెన్టుశొల్లానిన్టుతిత్తేయన్డై. ఇత్తాలవనుట్టడ పిప్పడిమటైయా నిన్టా లివనుకుగ్గైచ్చొల్ల వేణుమోవెన్టుపడి.

ఆ-వ్యా.—౪౫. ఇప్పడిత త్తడీయఃషయజ్ఞభుక్కు అటివికక వొణ్ణాతవళ వేయో, కుశీమవాళరళవిల్ తుమాదికళుము
 ణ్ణాక వేణుమివను కెన్ది తార్ మేల్; అసహ్యజ్ఞళాన పారుమ్యాదియాన వళవశీమకుశీమజ్జలై తీరక్క ఖ్రియచ్చెయ్తవర్ కళ్ ప
 కకల్ “శక్తా నామ్ భూషణమ్ తుమా” ఎన్టు తక్కతు శెయ్యశక్తనాయిరుక్క క్కాణాక్కణ్ణిట్టిరుక్కై యాకిటపొయ్యెయ్మ; ఇవ
 ర్ కళళవిల్ ఎమ్మెరుమా తిరువుళ్ళమ్ కన్దిల్ శెయ్వతెన్దెన్దిట పరదుఃఖాసహిష్టురూపైయాన క్కపైయెమ్; అవర్ కళ్ కు
 శీమత్తుకిలకాన శరీరత్తైప్పార్తు ఉమకి-త్తనైయెమ్ వేణుమెన్దిటశిరిప్పమ్; —, అన్దియే కడలై ముకకొగ్గ ఘమ్కొళుకు
 ప్పీలే ఇత్తలైయిల్ కుశీమమెల్లామ్ ముకకొగ్గ నీర్ శోల్లీరోపినై యెన్టు కుశీమశెయ్తారళవి లుణ్ణామ్ తేవశిరిప్పమ్;
 కుశీమశోల్లచ్చొల్ల కేట్టు ఇవై శిలతిరుము కాణ్ణై ప్పెమ్మిగ్రామెన్టు మేల్ మేలుమ్ పాళమ్ శెయ్కిటపుకప్పమ్; నామి
 తుక్కుమున్పు అటియాతకుశీమజ్జలైయు మటివిత్తువకరిక్కిట వివర్ కళుక్కు ఎత్తెక్కొగ్గడుప్ప తెన్నప్పణ్ణ ముపకారన్పుతి
 యెమ్, అవర్ కళ్ కుశీమ శెయ్తపోతెల్లామ్ కుత్తెయ్మామ్ నడక్క వేణుమెన్ది తార్. ఇవై యెన్దిలాన్దధికమానజ్ఞాన
 పరిపాకవిశేషజ్ఞల్. భట్టర్ ఒరునాళ్ పెరుమాళ్ సన్నిధియిలేన్దదోహనుసన్ధానప్పణ్ణానిట, శిలర్ శెవిప్పొటుక్క వొణ్ణా
 తపరుషోక్తిపణ్ణ కేట్టు శా త్తినతిరువాళి మోతిర త్తెయెమ్ తిరుప్పరియట్ట త్తెయెమ్ కొడు త్తరుళి, ముతలికలైప్పార్తు పరుషి
 త్తతుక్కజ్జొక్కొగ్గడుత్తెన్టు, నామటియాతదోషజ్జలైయెమ్ పెరుమాళ్ తిరుచ్చెవిశాత్తుమ్మడిశొన్న వుపకార త్తెప్పశీర్క్కొడు
 త్తేనత్తనై; ఇవర్ కళ్ శెయ్త వుపకారత్తుక్కు నాముకన్ద త్తెక్కొగ్గడుక్కప్పెతాతే, గామసూకరముకన్ద త్తెక్కొగ్గడుప్పరై
 ప్పీలే ఇవర్ కళుకపైప్పి శెన్టు ఇవశీణ్ణొక్కొడుత్తేనత్తనై యెన్దురుళిచ్చెయ్తారెన్టు ఇన్విడ త్తిలేపిల్లై యరుళిచ్చెయ్వర్.

మూ.—౪౫. కుశీమశెయ్తవర్ కళ్ పక్కల్, పొయ్యెయ్మ క్కపైయెమ్

శిరిప్ప ముకప్ప ముపకారన్పుతియెమ్ నడక్క వేణుమ్.

జీ-వ్యా.—౪౫. ఇప్పడివుద్దేశ్యవిషయజ్ఞలి అటివియాతిరుక్కుమ్ మాత్రముమ్పోతాతు, కుశీమశెయ్తవర్ కళ్ వి
 షయమాక తుమాదయాదికళుమ్ నడక్క వేణుమెన్దితార్ మేల్, (కుశీమశెయ్తవర్ కళ్ పక్కల్) ఎన్టుతుడక్కి. (పొయ్యెయ్మ
 తు)-అవర్ కళ్ శెయ్తకుశీమత్తుక్కు తా మొరుప్రతిక్రియైప్పణ్ణతల్ నెజ్జిలేకన్దియిరు త్తల్ శెయ్యా మైయాకిటపపరాధసహత్వ
 మ్; (క్కపైయెయ్మ తు)- నామ్పొటు త్తిరున్దోమాకిలు మెమ్మెరుమానుచితదణ్ణమ్ పణ్ణవన్దోపుకుకీటా అయ్యోవినియితుక్కై శెమ్
 వోమెన్దిట పరదుఃఖాసహిష్టుత్వమ్; (శిరి, పావతతు) - అన్దుప్పివోధమాక వివర్ కళాల్ శెయ్యలావత్తోన్దిలైయిత్తే, పా
 రుమ్యాదిముఖతా లే ఖ్యాతిలాభాదిదృష్టవిరోధజ్జితే యివర్ కళాల్ శెయ్యలావతు; అప్పడిశిలవశీమచ్చెయ్తాల్ తజ్జళో
 పాతి నాముమివశీలేచపపరాయ ఇవశీనిన్దు యహానియైప్పశీమ నెజ్జాటల్ ప్పట్టుతళర్ వుతో మెన్దిరున్దార్ కళాకాతే ఇవర్
 కళళివిలి త్తనమిరున్దపడి యెన్దెన్టుపణ్ణమ్ హాస్యమ్; (ఉక, పావతతు) - అవర్ కళ్ పణ్ణమ్ పరిభవాదికళుక్కు విషయమాన
 శరీరత్తై తనక్కు-శతువాకవుమ్, అవర్ కళ్ హానిపణ్ణమ్ దృష్టపదార్థజ్జల్ తనక్కు ప్రతికూలజ్జళాకవుమ్ నిన్దెత్తిరుక్కై యా
 లే, తన్నుడైయ శత్రువిషయమాక ఒరువ పరిభవాదికలైప్పణ్ణతల్ తనక్కు ప్రతికూలజ్జళానవశీమ ప్పీక్కు తల్ శెయ్
 తాలుకళ్ళుమాప్పీలే, అవర్ కళళవిల్ ప్పిటక్కుమ్ ప్పీట; (ఉపకారన్పుతి, యావతు) - నన్నుడైయదోషజ్జలై నామ్మటన్దిరుక్కు
 మ్దడైకళిలే యున్దియెమ్, నమకి-విరుప్పిల్ నలైయటప్పడియాన శెటుప్పక్కలైచ్చెయ్తుమ్, ఇవర్ కళ్ నమక్కు
 ప్పణ్ణకిటపుపకారమెన్దా నెన్దిరుక్కుమ్ కృతజ్జలై; (నడక్క వేణుమ్) ఎన్టు-ఇవైయి త్తనైయెమ్ కుశీమశెయ్తవర్ విష
 యత్తిలే ఇవనక్క వశ్యముణ్ణాయ్ ప్పీర వేణుమెన్టు తోశ్శిత్తైక్కాక. ఆకవిప్పికరణత్తాల్ హిలోపదేశసమయత్తిల్
 విప్రతిపత్తి విశేషజ్ఞళుమ్, తద్రహితమాక వుపదేశిక్కు వేణుమెన్దు మిడముమ్, ఉపదేశసాత్మాత్పలముమ్ ఉపదేశ్టావినా
 చార్యత్వముమ్ సిద్ధిక్కుమ్ వళిక్కుమ్, విప్రతిపత్తియడ నుపదేశిక్కి లుభయర్కుమ్ స్వరూపసిద్ధియిల్లా మైయెయెమ్, ఉ
 పదేశ్టావాన వాచార్యను క్కువశ్యాపేక్షితగుణద్వయముమ్, సాత్మాదాచార్యత్వమిన్నమన్ద్రైయపదేశిత్తవను కెన్టుమ్

ఆ-వ్యా.—ఆక సదాచార్యవిశేషకటాక్షతాలే మమోహోపమశ్రింసద్భిష్యత్, స్వగుణపరదోషగ్రహణరూప దోష
గర్భవశ్చిరుకుమైన్యతాయితీతిపరమాప్త వికసితజ్ఞానస్ఫురణరూపశేషత్వలక్షణమానశిష్యత్వమ్ సత్తానిబద్ధనమాయుము
పదేశనిబద్ధనమాయుమ్ సర్వాత్సాధారణమాయరుకుమ్; ఇతి తదేకపరతన్త్రీయాన పిరాజ్ఞితుడజ్ఞి మిథునపరతన్త్రీ
రాననిత్యసూరికళుకు నిత్యవికసితజ్ఞానస్ఫురణరూపశేషత్వముణ్డాకైయా లే సత్తానిబద్ధనశిష్యత్వముణ్డు; తత్తదీయపరత
న్త్రీరానముక్తరుమ్ తత్సజ్జల్యపరతన్త్రీరానబద్ధరుమ్ అనాదిసజ్జల్యసిద్ధ తదుపాయభావ కాదాదిరకటాక్షోపదేశ
జ్ఞభాలే వికసితావికసితజ్ఞానస్ఫురణరూప శేషత్వముణ్డాకైయాత్ ఉపదేశత్వనిబద్ధన శిష్యత్వముణ్డు; ఇనినిత్యబద్ధరుమ్
తత్సజ్జల్యోపాధినిరుద్ధ తత్సురణయోగ్యతైయుణ్డు; ఇనిలక్ష్మీవ్రభృతి గురుపరమ్పరైకు స్వస్వగురుశిష్యత్వమే నిత్యనిష్ఠ
వేషమాయ కటాక్షోపదేశాదిసిద్ధమాన వాచార్యత్వమ్ పరమగురువిక విశేషాధిష్ఠాన ప్రకర్షస్ఫురణనిబద్ధనమాయ వరుమి
త్తనై; “ఆకల్ విశుమ్బుమ్ నిలనుమిరుళాల్ వినై కడచ్చెళ్ళోల్ నడావుతీర్” ఎన్దుభయవిభూతియిలుముళ్ళ పనుభవహర్ష పారవ
శ్యాయధాగ్రహణరూపమాన వజ్ఞానద్వయనిరాసకనాన పరమగురువికశిష్యరల్లాతారిల్లై. ఇని నారాయణాచార్యనుడైయ
నరూపశిష్యభావనై ఏకకాలీనప్రాదుర్భావాన్తర్ధానాదిభేదముడైతాకైయాత్ భిన్నకాలీనజత్తుమరణాదికైయుడైయ
వ్యతిరి క్తశిష్యాచార్య స్వరూపైక్యనిదర్శనమాకాతు; సర్వశక్తియుమ్ భావనామాత్రమకొణ్డు తదైక్యమకొళ్ళిల్ సుఖదుః
ఖజన్మమరణాదిభేదమ్ తద్దేవువాన కర్మకర్తృభేదమ్ తత్ఫలానుభవకాలభేదమ్ ఉభయరుమిన్దియే యుక్తియవేణుమ్;
ముక్తదశైయిల్ శిష్యత్వభజ్జకమాన “సస్వరాధ్యవతి” ఎన్దిల స్యాతన్త్రీక్తి కర్మపారతన్త్రీనివృత్తిపర మత్తనై,
అద్దశైయిల్ శిష్యత్వమిడైయెన్దిల్ “పిరానిరున్దమైకాట్టిసీర్” ఇత్యాదిసిద్ధతదుపకారన్త్రీయజ్ఞియేయిక్తియవేణుమ్; ఇప్పడి
యభయదశైయిలుముక్తియతవిద్వశిష్యత్వమ్తాకేవలశిష్యత్వమ్ఆచార్యత్వవిశిష్టశిష్యత్వ మెన్దిరణ్డు; విశిష్టశిష్యత్వమ్ సాక్షో
చ్చిష్యత్వమ్పరమ్పరైయాశిష్యత్వ మెన్దిరణ్డు; కేవలపిశిష్టరూప శిష్యత్వమ్తాక ఆచార్యస్వరూపప్రధానశిష్యత్వమ్ విగ్ర
హప్రధానశిష్యత్వ మెన్దిరణ్డు; స్వరూపప్రధానశిష్యత్వమ్తాక మహత్త్వ ప్రధానశిష్యత్వమ్ సులభత్వప్రధానశిష్యత్వ మెన్ది
రణ్డు; విగ్రహప్రధాన శిష్యత్వమ్తాక చరణప్రధానశిష్యత్వమ్ తత్సమ్పన్దిప్రధానశిష్యత్వ మెన్దిరణ్డు; ఇన్ద్ర వుభయప్రధాన
శిష్యత్వమ్తాక ఉపాయప్రధానశిష్యత్వమ్ ఉపేయప్రధానశిష్యత్వ మెన్దిరణ్డు; ఉపాయప్రధానశిష్యత్వమ్తాక అజ్ఞోపాయ
ప్రధానశిష్యత్వమ్ స్వతన్త్రీపాయ ప్రధానశిష్యత్వ మెన్దిరణ్డు; ఉపేయప్రధానశిష్యత్వమ్తాక ప్రథమోపేయప్రధానశిష్య
త్వమ్ చరమోపేయప్రధానశిష్యత్వ మెన్దిరణ్డు; ఏవంవిధమానవితిల్ భగవద్విషయత్తిల్ ఆచార్యత్వ ప్రతిపత్తినడకుమ్శి
ష్యత్వమ్ ఆహ్వాకళతు, ఆచార్యవిషయత్తిల్ భగవత్ప్రతిపత్తినడకుమ్శిష్యత్వమ్ శ్రీమధురకవి యాత్మవార్ ముత
లాన వాచార్యర్కళతు. ఆకవిప్రకరణత్తాల్ శిష్యనుకుణ్డామ్ సద్గుణాధ్యవసాయవిశేషముమ్, శిష్యాచార్యర్కళుకు
ణ్డామ్ సాధారణ సాధారణవృత్తివిశేషముమ్, ఆచార్యప్రీత్యర్థమాక శిష్యనుకుణ్డామ్ ప్రవృత్తినివృత్తివిశేషముమ్, ఆచా
ర్యోపకారన్త్రీతిహేతు శిష్యచిత్తవోషనివృత్తియిమ్ శొల్లప్పట్టు.

జీ-వ్యా.—శొల్లుకైయా లే సదాచార్యలక్షణ తైయుమ్; తదనీన్దరమ్ సద్భిష్యలక్షణ తైయుమ్, తదుభయరుడైయవ
రిమాశ్రింజ్జలైయుమ్, శిష్యనుకాచార్యవిషయత్తిల్ “తీమనజ్జిడుత్తాయ్” ఇత్యాదిప్పడియే యావచ్చరీరపాత ముపకా
రన్త్రీతి నడకగ వేణుమెన్నునుతైయుమ్, మనస్సుకు తీమై యిన్నతెన్నుమిడతైయుమ్, అతిలుపపాదనీయాంశత్తి నుపపా
దనతైయుమ్, తత్ప్రసక్తిలే మశ్రిమివను కగపేక్షితమాన వర్ధవిశేషజ్జలైయుమ్ ప్రతిపాదికైయా లే, కీర్తన్పొల్లివద్దన్ద
యనిష్ఠనానవధికారిక్తు తదుపదేష్టావానవాచార్యవిషయత్తి లుణ్డాక వేణుమ్ప్రతిపత్త్యనుపర్తన ప్రకారజ్జళుమ్ శొల్లప్పట్టు.

ఆ-వ్యా.—౧. ఏవంవిధశిష్యగుణ సమ్పన్ననానవివృధికారికుః అద్యేషాభిముఖ్యమ్ ముతలాకవాచార్యపాప్రినడు
వాకప్రాప్యప్రాప్తియాతాకపుణ్ణామ్ నన్యైకశిల్లాత్తుకుః మడియానభగవత్ప్రసాదత్తినిర్వేతుకత్వత్తై వెళియిడువతు మత్తై
స్పతాకితార్ మేల్, (స్వదోషానుసన్ధానమ్) తుడగ్గి (అభయహేతు, వళ వాక). ఇవనుక్తు యావత్ప్రాప్తియనువ ర్తిక్తమ్ భయా
భయకారణ మిన్న తెన్దితార్ ముతల్; సర్వత్రగుణగ్రహణమ్ పణ్ణుమ్ పుడినిర్దోష నాన వివృధికారిక్తు అనాదియేపిడిత్తు తాపణ్ణిపా
స్వస్వదోష త్తైయనుసన్దికై, ఇవశ్రీణ్ణుని సరి త్తైగ్గ నేప్రాప్య త్తై ప్పజిపాపీకితో మెన్నమ్ భయహేతు; అద్దోష మేపచైయాక
వణ్ణీకరిక్తుమ్ భగవద్గుణ త్తైయనుసన్దికై వే, ఇనిప్రాప్యమ్ కై పుక్తున్ద తేయన్తో వెన్దునిర్భయనాయరుకై యాకిటవభయహేతు;

౨. నిరజురశస్యతన్త్రా ఇన్నమ్ సంసరిప్పికిల్ శేయవతెన్న్యవనైనినైత్తు శీతనాయమ్, జ్ఞానియాననామ్
పణ్ణీనదోషమ్ నమ్మై శేరికై పోకిటతో వెన్దు తనై ముతిత్తు నిర్భయనాయమ్, ఇప్పడి భయాభయగ్గిరిణ్ణుమ్ హేతువివర్య
యమ్ పిటన్దు మాతాడిల్, అనాదికాలమేపిడిత్తు స్వపరస్వరూపగ్గితై విప్రతిపత్తిపణ్ణిపాపీన్ద వన్యధాజ్ఞాన రూప్రయాన వజ్జతై
యేమడగ్గినిద్దిత్తతాయవిడు మెన్దితార్ ఏతద్వివర్యయత్తిల్ దోషనివర్తకాశ్రయశక్త్యశక్త్యజ్జతై వెళిప్పట్టతాయవిడు మెన్దవడి.

మూ.—౧. స్వదోషానుసన్ధానమ్ భయహేతు; భగవద్గుణానుసన్ధానమ్ భయహేతు.

౨. భయాభయగ్గిరిణ్ణుమ్ మాతాడిల్ అజ్జతైయేసిద్దిక్తుమ్.

జీ-వ్యా.—౧. ఇని (స్వదోషానుసన్ధానమ్ భయహేతు; భగవద్గుణానుసన్ధానమ్ భయహేతు.) ఎన్దుతుడగ్గి (నివర్త్య
జ్ఞానమ్ భయహేతు; నివర్తకజ్ఞానమ్ భయహేతు.) ఎన్నుమళవాక ఇవ్వధికారిక్తు అనాదికాలాద్భిత్తకర్మపినాశకారణమాయ
అద్యేషమ్ ముతలాక ప్రాప్తిపర్యంతమాకనడుపుళ్ళ పేటుకళు కెల్లామ్ ప్రధానహేతు వానభగవన్నిర్వేతుకత్వపావై భవమ్ శో
ల్లప్పడుకిటతు. సంసారికల్ దోషముమ్ స్వదోష మెన్దునినైకై ముతలాక ప్రసక్తానుప్రసక్తమాయవన్ద వర్ధవిశేషగ్గితై ప్రతిపా
దిత్తుత్తై కైట్టిన వనన్దరమ్, కీడ్ (స్వదోషత్తుకుమ్) ఇత్యాదివాక్యత్తిల్ ఇవనుకగ్గి నవరతకర్తవ్యమాకచ్చన్న స్వదో
ష భగవద్భాగవతగుణానుసన్ధానగ్గిల్ వైత్తుకొణ్ణు భాగవతగుణానుసన్ధానమ్ ప్రతిపాద్యాంశత్తు కుగ పయుక్తమగ్గి
మైయా లే యత్తైవిట్టు, అతుకుగ పయుక్తమాన స్వదోషభగవద్గుణానుసన్ధానగ్గితై యగ్గీకరిత్తుకొణ్ణు అవైయిరణ్ణుకుమ్
ప్రయోజనమిన్న తెన్దితార్ మేల్ (స్వదోషానుసన్ధానమ్) ఎన్దుతుడగ్గి. స్వదోషమావతు - అనాత్మగుణాదికళుమ్, అతు
కుగ మూలమా యనాదికాలమేపిడిత్తు కాడ్పేటిక్కి డకిరట పవిద్యాదికళుమ్; ఏతదనుసన్ధాన మితుమితువాక విన్నమ్ సం
సరణమ్ వరిశ్ శేయవతెన్న్యమ్ భయత్తుకు హేతు. (భగవద్గుణ, మావతు) ఇద్దోష త్తైపా ర్థికామలగ్గీకరిత్తు ఇవశ్రీణ్ణు
పొటుత్తు ఇవ్వాత్తావై తిరుపడికళిలే శేర్తుకొణ్ణు కైకుగ డలాన వవనుడై య దయాత్మాన్యాదికళు; ఏతదనుసన్ధానమ్
అనాదికాలమ్ సంసారహేతువాయ పోన్ద స్వదోషబలత్తైపార్తు ఇన్నముమప్పడియాకిల్ చెప్పయవతెన్న్యిట భయత్తిను
డై యనివృత్తికు హేతువెన్దై. “మరన్దస్యానాదేరపరిహరణీయస్య మహతోనిహీనాచారోహమ్ నృపశురశుభస్యాస్పద
మపి । దయాసిన్ధోబద్ధోనిరవధికవాత్సల్యజుభే తవస్కారంస్కారమ్ గుణగణమితీచ్ఛామిగతిభిః” ఎన్నకగ్గి డవతిత్తే.

౩. ఇప్పడి యివ్విడత్తిలే భయాభయహేతుకుగ్గి నసకలదోషసకలగుణగ్గితైయమ్ శేరచ్చొల్లియిరుకుగ్గి చెప్పయలే,
(ఇళిపుకగ్గి డిక్ర్తమ్, పేటిత్తుకగ్గి డిక్ర్తమ్) ఎన్దుమ్ కర్తృఫలమ్బొ లేకృపాఫలమువనుభవితై యటవేణుమ్) ఎన్దుమ్ కర్తృత్తైయమ్
కృపెయైయుమే ఇళిపు పేటుకళుకు హేతువాక చొల్లికొణ్ణు హేయ, (భయహేతుకర్తృమ్, అభయహేతుకారుణ్యమ్) ఎన్దు
నిగమిత్తు, ఇవైయెగ్గి టిలు మివనుకుగ్గి సంసారమోక్షజ్గళుక్కు ప్రధానహేతుకుగ్గి వై యాకై యాలే; ఇవైయిరణ్ణైయమ్
పిక్ శిల్లుమ్ మగ్గిత్తైయై మివైపుకగ్గి డత్తైతానే వన్దువిడుమిత్తే. ఇగ్గనన్ది కేగ్ అవన్దుడియైనినైత్తు భయముమ్ తన్దుడియైనినై
త్తభయముమావళిల్ అటిపిలిత్తనమేఫలికుగ్గి మెన్దితార్, (భయాభయగ్గిరిణ్ణుమ్) ఎన్దుతుడగ్గి అతావతుకీడ్ చొన్నవడియ
న్ది కేగ్ అనాదికాలమ్ తనకుగ్గి పరతన్ద్రమాన వాత్తవన్దువై, కన్యవ్యాజత్తాలే సంసరిప్పిత్తు పోన్దవన్తో నిరజురశస్యతన్త్రా
నవన్న్యముమ్ సంసరిప్పికిల్ శేయవతెన్న్య అవన్దుడియైనినైత్తు భయప్పడుకై యమ్, మున్దుపోలన్ది కేగ్ నమకిగ్గి పోతాత్త
గుణగ్గళుణ్ణాకైయాలే పేటిల్ కణ్ణికి విత్తైయెన్దు తన్దుడియైనినైత్తు భయమ్ కెడుకై యుమామళిల్; తాన్దనకుగ్గి నాశకన్దు
భయప్పడుకై యమ్ ఈశ్వరనేరతుకన్దు భయమ్ కెడుకై యుమాకిటజ్జాత్వత్వ వేషమిల్లా మైయా లే, అజ్జతైయేసిద్దిత్తువిడు మెన్దై.

(౪౯) శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానకర్త. ఉక్తార్థత్తుకు శబ్దా-సమాధానాదికర్త. ౧౯౩

ఆ-వ్యా.—౩. ఇప్పటి భగవద్గుణానుసంధాన మభయహేతువాకిల్ అనన్యగతియానవెన్నె స్యామియానపుప్రాప్త ముమాయ భోగ్యముమానతిరువడిక్కిటావకైకళా లే ఉయిర్నొలైయాక నలివతాక, శరణాగతనానపిన్పుమ్ స్వతన్త్రీనాననీచి రియానిన్టాయ్, గర్భాదికళితేతల్చి యెన్నె సంసరిప్పిక్కు త్తిరుపుళ్ళమ్మబ్బినియోవెన్టు నీసంసార త్తై యడియటు త్తపిన్పుమ్ వేర్ పుటియున్టు విట్ర త్తళమ్మకిట పెరుక్కాశ్శీడి కరైయిల్ వర్తికుమ్ మర మోబ్బ లే, అనాదికృతదోషప్రవాహతరళితనాయ్ సితియశ్శ్చ త్తళమ్మకిటనా భీతభీతనాకానిన్టే నెన్టు భగవత్స్వతన్త్రీయనుసన్ధిత్తు, ఇన్నముమ్ సంసరిప్పిక్కిల్ శే యవలె నెన్టు కరుక్కులైన్దుకూప్పిడుకిట **పొయిల్ ప్పాడలానవాన్దొర్ పాశురజ్జళుక్కుడియెన్నెన్దిలెన్టు ప్రశ్నపబ్బణ్ణే;

౪. నిరుపాధికరక్షక నొడు తజ్జళుక్కుణ్డొన నిరుపాధిక సమ్మన్దానుసంధానమె స్తుత్తరమరుళిచ్చెయ్తు;

౫. ఇత్తైదృష్టాన్తముఖనవిశై విక్కి-తార్ మేల్, (ప్రజై తెరువిల్) ఇత్యాదియార్. పాంసుక్రీడైప్పణ్ణుకిట ప్రజై తాక్రీడిక్కిట తెరువిలే గతాగతమ్మణ్ణానిన్డిది క్కాల్ మెన్టు స్వగృహ త్తిలేయిదుతుక్కుణ్ణువన్దు, అన్యవరై యాయ్ కునిన్దు కారియమ్ శేయ్కిటతాయ్ ముతుకిలే అవళిడురువిత్రాళాకనిన్టెత్తుత్తుమాప్పీలే, ముగ్ధనానబద్ధచేతనా సంసార త్తేసంసరిత్తుమఃఖత్తు మెన్ద సొవాలే, *తాయరుక్కుమ్ వణ్ణమానబద్ధముడైయవవ నే దుఃఖిప్పిక్కి-తా నెన్టు కుశ్శి మేటిడలామి తేయెన్టు కర్కాయ్ పాధి యశ్శ్చ *బుక్కిక్కు వొక్కియాతబద్ధపుమాయ్ అతిన్దువిలక్కు-వల్ల నుమాన వద్దస ర్వేశ్వర, అనాదికాలమేపిడిత్తు సంసరిత్తు దుః ఖత్తునిజ్జ, కై యొప్పిడిత్తు విలక్కా లే ఉదాసీనిత్తోన్దొల్, నీయే సంసరిప్పిత్తా యెన్దిప్పడియవర్ కళుక్కు చ్చొల్లలామి తే.

మూ.—౩. ఆనాల్ “నలివానిన్న మెన్ణుకిన్టాయ్” “ఆశ్శిబ్బరై వాన్దొ

మర మోబ్బలజ్జుక్కిన్టే” ఎన్దిటపాశురజ్జళు క్కుడియెన్నెన్దిల్.

౪. బద్ధానుసంధానమ్.

౫. ప్రజై తెరువిలేయిడరి తాయ్ ముతుకిలేత్తుమాప్పీలే, నిరుపాధికబద్ధ వాయ్ శక్తనాయరుక్కిటవక్ విలక్కా తోన్దొల్ లప్పడిశొల్లలామి తే.

జీ-వ్యా.—౩. (అజ్ఞతైయేసిద్దికుమ్) ఎన్నవిత్తైత్తళుక్కుకాక ఆన్దొర్ కల్ పాశురజ్జలైక్కొణ్ణు ప్రత్యవధా నమ్మణ్ణివర్ కల్ శజై-యై యనువదిక్కి-తార్, (ఆనాల్) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతు ఇప్పడియాకిల్ తత్త్వవిదగ్గే సరరాన వాన్దొర్ కల్, ఉణ్ణిలావియవై వరాటు మైశ్శీరియెన్నెయ్ పాదపజ్జయం నణ్ణిలావకైయే నలివానిన్న మెన్ణుకిన్టాయ్” ఎన్టుమ్ “కాట్టిప్పడుప్పాయో” ఎన్దిటపడియే విషయక్కులైక్కాశిల్ ముడియుప్పడియాన వెన్నె, ఉల్లేనిరన్తరవాసమ్మ ణ్ణుకైయాలే ఆన్తరశతుక్కుళాయరుక్కిట విన్దియక్కులైన్దొలుమ్ నలివుణ్ణుప్పడివణ్ణి, ప్రాప్తముమాయ్ భోగ్యముమాన వున్ది రువడికలైక్కిటాతపడియాక వే, శరణాగతనానపిన్పుమ్ సంసార త్తిలేవైత్తు నలియ వెణ్ణానిన్టాయెన్టుమ్, “మక్కుల్ తోశ్శిక్కుక్కు త్తొశ్శీరివిప్పాయ్ కొలెన్దిన్నమాశ్శిబ్బరై వాన్దొ మర మోబ్బలజ్జుక్కిన్టే” ఎన్టు మనుష్యర్ కళుడైయగర్భస్థాన త్తిలే ఎమ్మడైయ కర్కానుగుణమాక ఇన్నమ్ సంసరిప్పిక్కి-తాయోవెన్టు, ఇప్పీలిప్పీతు పోయిశ్శిన్దువ్బడి భయస్థానమాన వాశ్శిబ్బరైయి లే వర్తిక్కి ఆమర మోబ్బ లే, ఉక్తస్వతన్త్రీయైన్దొ త్తజ్జానిన్టే నెన్టు మరుళిచ్చెయ్త పాశురజ్జళుక్కు నిదానమెన్నెన్దిలెన్టే.

౪. అతుక్కు త్తరమరుళిచ్చెయ్కితార్, (బద్ధానుసంధానమ్) ఎన్టు. అతావతు పేటిప్రళుకళిరణ్ణు మవనాలేయెన్నలా వ్బడి నిరుపాధికరక్షక నానవవ నొడు తజ్జళుక్కుణ్డొన సమ్మన్దానుసంధానమెన్టే.

౫. బద్ధానుసంధానత్తా లే ఇప్పడితన్నాల్ వరుమవశ్శిణ్ణు అవక్కుతైయాక చ్చొల్లలామో వెన్న, ఆమెన్నుమిడతై స దృష్టాన్తమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ప్రజై) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతుక్రీడాధమాక తెరువిలేయోడి త్తిరికిట ప్రజై, అణ్ణేయిడరిక్కాల్ నొన్దవాతో అయ్తిక్కొణ్ణుక త్తిలేవన్దు, తనక్కి వేదనై వన్దతు తాయా లేయాకనిన్దు అవల్ ముతుకిలేత్తుమాప్పీలే, ఓరు పాధిప్రయుక్తమల్లా మైయాలే, *బుక్కిక్కు వొక్కియాతబద్ధత్తై యుడైయవనుమాయ్, ఇచ్చేతననుడైయకర్కతోడు ప్రకృతిప్రాకృ తజ్జళోడువాశియట సర్వమేమ్ స్వాధీనమాకైయాలే, కర్కానుగుణమాక ప్రకృతిప్రాకృతజ్జళా లే ఇవన్దుడుకిట నలివై త్తవి రై-క్కు-శక్తనుమాయరుక్కిటవక్, నలివుపడవిట్టు విలక్కా తోన్దొల్, అవనివశ్శిణ్ణు నలివిక్కి-తా నెన్నలామి తేయెన్టే.

౧౯౪

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. చేతనేశ్వరానుమతికళిః ప్రయోజనాదికళిః.

అ-వ్యా.—౬. తథాదోషతై యవన్ మేలేయేటిడలామో వెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ మేల్; స్తనన్దయప్రజైయై సాపా యమానకిణ్ద్రీన్ద్రైయినిన్ద్రమ్ అన్యపరతైయా లే వాణ్ణా తేమటన్దొళిన్ద్రాల్, అరాయావ:లుదాసీనిన్ద్ర తాయేకిణ్ద్రీలే తళిన్ద్రా ల్లేన్ద్ర లోక త్తిలేశొల్లక్కడవతితే; అప్పడియే అజ్జనై సంసారప్పడుకుళియిలే విద్రాతపడివణ్ణ వల్ల సర్వశక్తి ఉదాసీనిన్ద్ర ప్పార్తిరున్ద్రాల్ అవనేయతిలే తళిన్ద్రాన్ద్రై అవన్దలైయిలే దోషమేటిడలామిటే.

౭. విలక్కవల్ల సర్వశక్తియిన్ సంసారానుమతియుమ్ అలాభహేతువన్దైనిటార్ మేల్, (ఇవనుడైయ) ఇత్యా దియాల్. రత్నభూతనానవిచ్చేతనన్ రత్నత్వానుమతి అచిద్వాప్యవృత్తివేషమామ్ తల్లాభమాకిటపేరీతుకు హేతువ ల్లాతాప్పలే, రత్నకనానవవనుడైయ సంసారానుమతియుమ్ తనై ప్పెటామల్ సంసరి త్తిళికైక్కడలన్ద్ర.

౮. ఆనాలేతామెన్న, రత్నత్వానుమతి సంసారానుమతియాకిటవిరణ్ణమ్, పరతన్త్రీస్వతన్త్రీరాన రత్నరత్నకరి రువరుమ్ స్వస్వానురూపస్వరూపమ్. భగవదనుమతియై ప్పిళైల్లుమనుమతి తదధీనవన్ద్రస్వరూపమ్, స్వేచ్ఛాచారియిన్ తదనుగుణానుమతి స్వాధీనవన్ద్రస్వరూపమ్; ఇవన్రుచియైప్పిళైల్లు పణ్ణుమనుమతి, వత్సలత్వస్వరూపమెన్న మరుళిచ్చె య్ వర్; స్వాతన్త్రీదేకత్తా లేయనుమతిపణ్ణిసంసరిప్పిత్తు దుఃఖిప్పికైక్క, తన్నివర్తకస్వామియిన్ కృపాదేకకారణమిటే; “* పిల్లై ప్పేకణియామల్ మణ్ తిన్నవిడుమవ లేయిటే ప్రత్యాపదవృణ్ణు మవళుమ్.

మూ.—౬. ప్రజైయై క్కిణ్ద్రీన్ద్రీకరైయినిన్ద్రమ్ వాణ్ణా తా
ళిన్ద్రాల్ తాయేతళిన్ద్రా ల్లేన్ద్రక్కడవతితే.

౭. ఇవనుడైయ వనుమతి పేరీతుకు
హేతువల్లాతాప్పలే, అవనుడైయ
వనుమతియు మిళివుళ్ళు హేతువన్ద్ర.

౮. ఇరణ్ణు మిరువరుమ్ స్వరూపమ్.

జీ - వ్యా.—౬. విలక్కతమాత్రమ్కొణ్ణు అవన్ శెయ్ తా నెన్నలామో వెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ప్రజైయై) ఎన్ద్రతుడణ్డి. అతావతు కిణ్ద్రీన్ద్రీకరైయిలే ప్రజైయిరుక్కిట పడియైక్కణ్ణ మాతావానవల్ అప్పలే యోడిచ్చెన్ద్ర కిణ్ద్రీన్ద్రీకరైనిన్ద్రమ్ వాణ్ణా తాళిన్ద్రాల్, కిణ్ద్రీలే ప్రజైన్ద్రున్ద్రవళవిల్ తా యప్పలే శెన్ద్రైదుత్తాళాకిల్ ఇప్రజైవిల్లుమో కిణ్ద్రీన్ద్రీకరైయిలిరుప్పై యివళనుమతిపణ్ణి యిరుక్కైయా లేయన్ద్రో విల్లున్ద్రతు, ఆనపిన్ద్రవళన్ద్రో తళిన్ద్రా ల్లేన్ద్ర లోకమ్ శొల్లక్కడవతితేయై.

౭. ఆనాల్ “అప్రతిపిద్ధమనుమతమ్” ఎన్దిటన్ద్రాయత్తా లే విలక్క మైయావతు అనుమతియాయ్ పిన్ద్రపిన్ద్ర, అవన నుమతియోపిన్ద్రై యివనిళివుక్కు హేతువెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్ మేల్, (అవనుడైయ) ఎన్ద్రతుడణ్డి. అతావతు రత్నభూ తనాన వివనుడైయ రత్నత్వానుమతి అచిద్వాప్యవృత్తివేష మాకైయా లే భగవల్లాభత్తుకు హేతువల్లాతవోపాతి, రత్న కనానవవనుడైయ సంసారానుమతియుమ్, స్వాజ్ఞారూపశాస్త్రమర్యాదై జీవితైక్కాక క్రమేణాగ్గీకరిప్పిమెన్ద్రైవన్రు చిపార్తిరుక్కిట విరుప్పాకైయా లే తదలాభత్తుకు హేతువన్ద్రై.

౮. ఇవనుమతిద్వయముమ్ పిన్ద్రైయేతావతెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ఇరణ్ణుమ్) ఎన్ద్రతుడణ్డి. (ఇరువరుమ్ స్వరూపమ్) ఎన్ద్రతు - పరతన్త్రీనాయుమ్ స్వతన్త్రీనాయుమిరుక్కిట విరువరుమ్ స్వాసాధారణాకారమెన్ద్రపడి. అ తావతు పరతన్త్రీనానవివనుక్కు స్వరత్నత్వానుమతి స్వరూపాతిరేకియల్లామైయా లే స్వరూపమ్; స్వతన్త్రీనానవవను కు స్వరత్నవన్ద్రరత్న తిల్ స్వాజ్ఞారూపశాస్త్రానుగుణ నిర్వహణార్థమాన సంసారానుమతి స్వాతన్త్రీవేషమాకై యా లే స్వరూపమై.

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్యో భగవల్లాభాలాభమూలాదికల్.

౧౯౫

ఆ-వ్యా.—౯. ఇప్పడియుభయానుమతియుమ్ స్వరూపమాయశీగ్రాత్ ఇహపుపేటకళుకగడియేలేన్న, అనాదికాలమేపిడిత్తుభగవద్విషయత్రైయిహిస్తు తిరిగైకగడి అనాద్యవిద్యాసజ్జితమాన సదసతగర్తమ్; ఇప్పడియిహిస్తుతిరికిటవివనుడైయ భగవల్లాభమాకిటపేత్తుకగడి, అయనసమ్మనబిబ్బన సాహార్దకార్యమానకృమైయెన్టు వేదాన్తయోజనైయా లేతా త్వర్యత్రైనుత్తైత్తరుళుకిటా రెన్టరుళిచ్చెయవర్. శేషివకర్ దోషమేటిదామల్ ఇహవై స్వకర్మదోషమాక వనుసన్నికైగ, స్వశేషతోచిత మెన్నుమరుళిచ్చెయవర్.

౧౦. ఇహపుపేటకళిరణ్ణుకు స్వతన్త్రినానవదా నేయెన్టు కీడ్చొన్నతుకైతర్ తట్టాక మఱిణ్ణుప్పడియాన తా త్వర్యత్రైవెళియిట్టుచ్చొల్లిల్, పేత్తుకు కృషిపణ్ణుకిటనన్టై ఇహపుకగడియెన్ని లిహిదేవిడుక వెన్టవశీట, అవనైయిహికైగకు టుప్పాయ్ విడుమెన్టరుళిచ్చెయతు.

౧౧. ఇతుకు నిదర్శనమ్ కాట్టుకిటార్ మేల్, (ఎడుకగ) ఇత్యాదియాల్. స్వతన్త్రిస్వామి విమోచార్థమాకస్వభృత్యనేకుళియిలేతల్కి స్వస్నేహత్తాలే వొకగకు తిత్తువారియెడానిట, తల్కిననీరేయెడుకగ వన్దీరోవెన్న, నాశేయ్తతుకణ్ణిరామల్ కుఱిమ కాట్టానిన్టాయ్ నీయెన్టు స్వాతన్త్ర్యత్తాలే శీటియెదామ లెటిన్టుపోకైకు టుప్పాయ్ విడుమిటే; అప్పడియిహిపుకగడియమవ నేయెన్నిల్ స్వతన్త్రినానవదా కైవిడుకై కుడలామెన్టతాయ్ శీట. ఉభయముమవనాలే ఎన్నుమతు యథార్థమాకిలుమ్ అతిలాన్టై స్వకృతమెన్టల్లుతు పరకృతమెన్టు శేషభూతనినైకగప్పెటా నెన్టవడి.

మూ.—౯. ఇహపుక్కుడికర్తమ్, పేత్తుకగడికృపై.

౧౦. మఱిణ్ణుప్పడిశొల్లి లిహిపుకు టుప్పామ్.

౧౧. ఎడుకగనినైకిటవనై త్తల్కినాయెన్టై యెడామైన్టు టుప్పిటే.

జీ-వ్యా.—౯. ఆనా లిహిపుపేటకళుకగడియెనైయెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (ఇహపుకగడి) ఎన్టుతుడగ్గి అతావతు భగవద్విషయత్రై అనాదికాలమిహికైగకు హేతు “ముశేయ్తమున్టువినై” ఎన్నువ్బడి అనాదికాలసజ్జితమాన వివనుడైయకర్తమ్; ఇప్పడియిహిస్తుకడన్టవివ అవిషయత్రైప్పెటకైకు హేతు “వితివాయ్ కిన్టు కాప్పారార్” ఎన్నువ్బడి యిరుకరైయు మళియప్పెరుకుమ్ భగవత్కృపైయెన్టై.

౧౦. ఇన్జనన్టికే మాటిచ్చొల్లుమళవిల్ వరుమనర్థత్రై యరుళిచ్చెయ్ కిటార్ మేల్, (మఱిణ్ణుప్పడి) ఎన్టుతుడగ్గి అతావతిప్పడియన్టికే (భయాభయజ్జిరణ్ణుమ్ మాటాడిల్) ఎన్టిటడన్టిల్ పోలే ఇహపుకగడి ఈశ్వరస్వాతన్త్ర్యమ్ పేత్తుకగడిచేతనసన్దణ మెన్టిహిపుపేటకళుకు హేతువై మాఱిచ్చొల్లిల్ ఈశ్వరకైవాన్టుకైయాలే, అవన్దిరువడి కలైప్పెటామ లిహిన్టుపోకైకు డలామెన్టై—, అథవా (మఱిణ్ణుప్పడి) ఇత్యాదికు, ఇహపుకగడిచేతనకర్తమ్ పేత్తుకగడి ఈశ్వరకృపై ఎన్టిహివివనాలుమ్ పేటవనాలుమాక చొన్నపడియన్టికే, ఇహపుపేటకళిరణ్ణుకుమడి ఈశ్వరస్వాతన్త్ర్యమెన్టు అనాదికాలమిహిన్టుకుమడి యవనాకచొల్లిల్ అవకైవాన్టుకైయాలే, ఒరుక్కాలము మవనైప్పెటామెయిహిన్టుపోకైకు డలాయ్ విడు మెన్టవుమామ్.

౧౧. ఇప్పడిశొల్లుమళవిల్ ఈశ్వరకైవాన్టుమెన్నుమత్తై లొకిన్యాయ్ త్రై యుపజీవిన్టుకొన్టు దర్శిప్పికిటార్, (ఎడుకగనినైకిటవనై) ఎన్టుతుడగ్గి అతావతు ఆత్మన్దకిణ్ణిల్ తకర్తానుగుణమాక వనవధానత్తాలే విన్టున్టవనై, అరుకునిన్టా నెరు కృపావానానవ నెడుప్పతాక యత్తికిటవళవిల్, తావిన్టుకిటపోతు అవనాసన్న నెన్టిటమాత్రత్తైకొన్టు, అవన్టనై త్తల్కినానాకనినైత్తు ఇకిణ్ణిల్ యెన్టై త్తల్కినాయుమ్ నీయన్టోవెన్టాల్, నాశేయ్యతకారియత్తై యివశొల్లువతేయెన్టు శీఠమెన్టున్దిరున్టు యెడామల్ కైవాన్టుకైకు టుప్పామాపోలే, స్వకర్తత్తాలే సంసారమాకిట పడుకుళియిలే విన్టున్టుకిడకిటతనై ఎడుకగనినైకిట కృపావానాన వీశ్వరనై ఇత్తనైకాలముమెన్టై సంసారత్తై తల్కివిట్టువైత్తాయుమ్ నీయెన్టాల్, శీటికైవాన్టి పట్టుతుపడుకిటా నెన్దిరున్టువిడుకై కు టుప్పామిటేయెన్టై.

ఆ-వ్యా.—౧౨. ఇతిపును-మడియవనెన్డాల్ అవశీలు మెన్డటివడియె నెన్ను అతుకు-ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్, (శీశీమముళ) ఇత్యాదియాల్. పరతన్త్రీనానవెన్నై స్వతన్త్రీనానసీరే ఇన్నాల్ వరై సంసారపుడుకుళియి లేతళిని రెన్డు అడియేనుళ్ళవడి విణ్ణప్పమ్ శెయ్యిల్, ఎడుకు-ముయిల్ కీటనమ్మె యిప్పడిశోల్లువళేయెన్డు దేవరీరు-శీశీమముణ్డామెన్న వవ్వా యమాలువతరు-మున్నై “ఆకిలుమ్ శెప్పవళ” ఎన్దు దేవరీర్ శీటిలుమ్ దేవరేన్నాతన్త్రీత్రై లే యెన్నై గర్భజన్మాదియిలే యిళలప్పణ్ణిని రెన్నుమివ్వర్థతై విణ్ణప్పమ్ శెయ్ తే విడువనెన్డు శీలు మెన్డటివడతామే కూశామలరుళిచ్చెయతారితో.

౧౩. స్వతన్త్రీస్వామికు-శీశీమముణ్డెన్డటిదాల్ అజ్ఞామలిత్తెచ్చొల్లున్దుడి యెన్నెన్నిల్ ఎన్దుశజీత్తు; “అడైయవ రుళాయెనకు-న్దన్నరు లే” ఎన్దుచ్చీశీమ తైయడకి-యాళుమవనుడైయ విన్నరుళుమ్; “ఆశీమిక్కురై వాళ్ మరమ్బొలజ్జుకిన్డే” ఇత్యాదియాల్ అవశీలు మెన్డాటియిరుకు-వొట్టామల్ కూప్పిడువిక్కి-కరైయశీమ సంసారా ర్తియుమ్; “వేమ్మిన్దుబ్బువే వ్వుణ్ణియుణ్డాతడియే నాపిన్నుమ్ శేవడియన్దినయ్ వే” ఎన్దు అవశీటిత్తళిలుమ్ పుటమ్బొక్కడియశీమ మేల్ మ్మిన్దుడియాన వనస్యగతిత్వముమ్; శీశీమముణ్డెన్డటియానిళి-వుమ్ భయమ్ కెట్టువాయ్విట్టు శొల్లప్పణ్ణుమ్.

౧౪. “శీశీమముళ” ఎన్దుశీటినాలుమ్ “పిన్నుమ్ శేవడియన్దినయ్ వే” ఎన్దుకాలైక-ట్టిక్కొళ్ళలామ్బుడి “తొణ్డ రానవ రి-న్నరుళ్ళ శెయ్యుమ్ పరమకృపాళువై ప్పెటప్పెత్తా లజ్ఞామ లుళ్ళ తెల్లామ్ శొల్లలామితే యెన్దితార్.

మూ.—౧౨. శీశీమముళవెన్నవనన్తర త్తిలే యివ్వర్థతై త్తామేయరుళిచ్చెయతారితో.

౧౩. శీశీమముణ్డెన్డటిదాల్ శొల్లుమ్బుడి యెన్నెన్నిల్, అరు
ళు మార్తియు మనస్యగతిత్వముమ్ శొల్లప్పణ్ణుమ్.

౧౪. శీటినాలుమ్ కాలైక-ట్టిక్కొళ్ళలామ్బుడి యిరుప్పా
మెరువనై ప్పెట్రై లెగ్గామ్ శొల్లలామితే.

జీ-వ్యా.—౧౨. అప్పడిశొల్లుకై ఈశ్వరనుకు-శీశీమత్తుకు-డలెన్నుమితులొకిక న్యాయమ్కొణ్ణుశొల్ల వేణుమో, తత్త్వ దర్శికళాన తిరుమళైయాన్దూర్ పూర్వోక్తిక-నన్తర త్తిలేతామేయరుళిచ్చెయతారితోయెన్దితార్, (శీశీమముళ) ఎన్దుతు డణ్డెఅతావతు “ఇన్నమ్-మక-ళ్ళ తోశీమకు-ళిత్తోశీమిప్పాయ్కోల్” ఎన్దు ఈశ్వర త్తాస్వాతన్త్రీత్రై లే సంసరిప్పిక్కి-తానాకచ్చొన్నవితు కర్కానుగుణమాక సంసరిక్కి-టవాత్తావై సంసార త్తినిన్దు మెడుకైక-కు-కృషిపణ్ణిప్పీరు మవన్దిరు పుళ్ళమ్ శీలుకైకు-డలెన్దునినైత్తు కీళ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్ తవార్తెయాలే తిరువుళ్ళత్తుళ్ళ శీశీమముణ్డెన్న ముతల్ వార్తెక-నన్తర త్తిలే, ఇతిపుకు-డి యవనాకచ్చొల్లుకై నిగ్రహజనక మెన్నుమివ్వర్థతై మున్దుప్పడియరుళిచ్చెయతామే యరుళిచ్చెయతారెన్డై.

౧౩. “శీశీమముళ” ఎన్నపిన్నుమ్ “ఆకిలుమ్ శెప్పవళ” ఎన్దు మున్దుశొన్నతునై యెన్నొల్లుకైకు-హేతువై ప్రవోత్తరరూపేణ ప్రకాశిప్పిక్కి-తార్, (శీశీమమ్) ఎన్దుతుడణ్డె అతావతు కీళ్ చొన్నవిత్తాలే ఈశ్వర తిరువుళ్ళత్తుకు- శీశీమముణ్డెన్డటిదాల్ పిన్నైయుమివ్వార్తెయై కూ-శామల్ తిరుమున్నే శొల్లుమ్బుడి యెడ నేయెన్నిల్, అవశీశీమ తై త్తాస్వనిధియిల్ జీవిక-వొట్టాతపరమభాసహిష్టుత్వరూపైయానకృపైయుమ్; డ్డశీశీమమ్ కణ్ణజ్జి వాయ్ మూడవొట్టాతపడి కరైయిళిన్దు శెల్లుకిట సంసారా ర్తియుమ్; శీటియెడు తైరియిలుమ్ వేరుపుకలిగ్గా మైయాకిటవనస్యగతిత్వముమ్ శొల్లుమ్బుడివణ్ణు మెన్డై ఇత్తిరు మొళియిలే “అడైయవరుళాయె” “నినకు-న్దన్నరు లే” “తుణియెని-న్నరుళ్ళల్ల తినకు-” “తొణ్డ రానవ రి-న్నరుళ్ళ శెయ్ వాయ్” ఎన్దు పలవిడజ్జళిలు మవనరుళైయుమ్, “ఆశీమిక్కురై వాళ్ మరమ్బొలజ్జుకిన్డే” “కాశీమి త్తిడై ప్పట్టకలవర్ మ నమ్బొలాశీమత్తుళ్ళణ్ణానిట్ట” “పామ్బొడొరుకూరైయిల్ పయిన్నాప్పిత్ త్తాజ్ఞాతుళ్ళమ్ తళుమ్” “ఇరుపాడెరిక్కొళియి నుళ్ళేలుమ్బుప్పొళురు కానిటు-మెన్నుళ్ళమ్” “వెళ్ళ త్తిడప్పట్ట నరియినమ్బొలే యుళ్ళమ్ తుళ్ళణ్ణానిట్ట” ఎన్దు పలదృష్టా న్దజ్జళాలుమ్ తమ్ముడైయ వార్త్యనస్యగతిత్వజ్జలైయు మరుళిచ్చెయతారితో.

౧౪. ఇప్పడి యనస్యగతిత్వాదిక భుణ్డానాలుమ్ అవనుకు-శీశీమమ్మిళకు-మ్బుడి శిలవశీమమ్ చొల్లలామోవెన్న వరుళిచ్చెయకితార్, (శీటినాలుమ్) ఎన్దుతుడణ్డె అతావతు శీటినకాల త్తిలుమ్ శీశీమత్తుకు-విషయమానవర్ కళుకు-శెన్దు తిరు వడికరై ప్పుణ్ణుకొళ్ళలామ్బుడి పరమకృపావానాయుప్పామెరువనై ప్పెట్రై నినై త్తపడియెగ్గామ్ శొల్లలామితేయెన్డై.

(౧౦)

శ్రీవచనభూషణ తృతీయప్రకరణ వ్యాఖ్యానజల్లే. ఉత్తార్థప్రమాణోపాదానమ్.

౧౯౭

ఆ-వ్యా.—౧౫. శీతినాలుమ్ కాలై కుట్టి కొళ్ళలాయరుకుగ మిరుప్పకుగ ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్ మేల్, “సతంగి పతితమ్ముమా శరణ్యశ్శరణాగతమ్ వధార్న్మ మపికాకున్ఱః కృపయాపర్యపాలయత్” ఎన్ఱుపోకిగ డమ్ కెట్టువన్ఱువిన్ఱున్ఱకాకత్తై, అరు త్తరున్ఱు తీరగ వేణ్ఱుమపరాధమున్ఱాయిరుకుగ, పిఱన్ఱుపడై త్త పేరైయున్ఱైయరానపెరుమాల్ అపరాధత్తున్ఱొరుకన్ఱిళివు శెయ్తు కృపైయా లేరక్షి త్తరుళినారితే; “అరిశినత్తాల్” ఇత్యాది. వరున్ఱి ప్పెరీన్ఱి పోరీన్ఱివళరుగ మిన్ఱు తాయ్ తీమ్ముకన్ఱుకి శర్ న్దశినత్తా లే కాలాలేయున్ఱైత్తుత్తళ్ళత్తళ్ళ వేటుపోకగడియనీన్ఱి పిన్ఱై యుమ్ శీతీయున్ఱైకిగ అతాయ్ముకత్తి లిరకగత్తై యే పార్తూనిన్ఱు అవళ్ళ కాలై త్తడువికొగళ్ళుమ్కుళివిపోల, అడియే శెయ్తతీమైకన్ఱు వత్సలరానదేవర్ మలన్ఱత్తళ్ళిలుమ్ శీతీ త్తళ్ళుకిఱదేవర్ తిరువడికళ్ళల్లతు వేటుపోకగడికేట్టిరున్ఱే నల్లెన్ఱెన్ఱారిత్తే. ఇన్ఱాల్ అనుకూలప్రతికూలవిభాగముఱి శీరీరీమ్ కన్ఱు మేల్ విన్ఱుమ్బడియాన కృపాళుత్వమవనుకుగ్గొనపిగ శొల్లవొన్ఱొత తే తెన్ఱ పడి.

జనన్యాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

మూ.—౧౫. “కృపయాపర్యపాలయత్” “అరిశినత్తాల్”

పిల్లైలోకాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

జీ-వ్యా.—౧౫. శీతినదనైయిలుమ్ కాలై కుట్టికొళ్ళలాయరుకుగ వ్పడికుగ ప్రమాణమ్ కాట్టుకితార్, (“కృపయా పర్యపాలయత్” “అరిశినత్తాల్”) ఎన్ఱు. అతావతు “సతమ్నిపతితమ్ముమా శరణ్యశ్శరణాగతమ్ వధార్న్మ మపికాకున్ఱః కృపయా పర్యపాలయత్” ఎన్ఱు పరాధత్తై తీరకగ్గియచ్చెయ్తుబ్రహ్మ స్త్రుత్తుకిగలకాయ్ పుఱమ్ముపుకలరీన్ఱి వాతేవన్ఱు తిరువడికళి లేవిన్ఱున్ఱకాకత్తై, కృపైయా లే రక్షిత్తారాన్ఱై యాలుమ్; “అరిశినత్తాల్” త్తై యకరీన్ఱిడినుమ్ మరీన్ఱివళ్ళ తన్నరుళ్ళ నిన్ఱై న్దేయ్దుజుగ్గళివియతు వే పోన్ఱిరున్ఱేనే” ఎన్ఱు పెఱున్ఱై కుగ వరున్ఱి వరజిగడ్డు పెరీన్ఱి తాయానవళ్ళ ఇతు శెయ్తతీజ్జేకగ్గొన్ఱు ఎఱిన్ఱుపాకడవేణ్ఱుమ్ శీరీరీన్ఱైయున్ఱై యళాయ్కొగ్గొన్ఱు కిట్టవరవొన్ఱామల్ త్తళ్ళివిన్ఱాలుమ్, వేటుపోకగడియనీన్ఱి శీతీ యెడు త్తైరికిఱవవళున్ఱైయ ముకత్తిరకగ్గత్తైయేనిన్ఱైత్తు, అడుతు కాలై త్తడువికొగళ్ళుమ్కుళివిపోల, ఎన్ఱు పరాధత్తై కగ్గొన్ఱు రుకువారాతపడి దేవర్ తళ్ళివిడప్పారిలుమ్, తిరువడికళ్ళల్లతు వేటుపోకగడియనీన్ఱిరున్ఱే న్ఱెన్ఱు శ్రీకుల శేఖర ప్పెరుమాళరుళిచ్చె య్కై యాలుమ్, (శీతినాలుమ్ కాలై కుట్టికొళ్ళలాయరుక్కు పొన్ఱునెరువ) ఎన్ఱు మిడమ్సిన్ఱమెన్ఱై ఇప్పడియాన్ఱ్వా రరుళిచ్చెయ్త వివర్ధత్తై, “నిరాసకస్యాపితావదుత్సహే మహేశహాతుమ్ తవపాదపజగమ్ రుషానిరస్తాపి శిశు స్తనన్దయోనజాతుమాతు శ్చరణౌజహానతి” ఎన్ఱాశవన్దారరుళిచ్చెయ్తారిత్తే. ఆక యివ్వళవుమ్ (భయాభయన్ఱు చిరన్ఱుమ్ మాతాడిలన్ఱైయే సిన్ఱికుగమ్) ఎన్ఱిఱిత్తే మేల్ వన్ఱ శజాగపరిహారజల్లే పన్ఱు ప్పట్టతు.

పెరియజీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

ఆ - వ్యా. — ౧౬. అచేతనమాన కర్తృమిహిషికమాట్రాతు, భగవత్సావిత్ర్యమేయిహిషికాడి స్వతస్త్రిసామి కృపైయే పేరీతుకూడియెన్నుమిడ త్తేయపాయేనవరుళిచ్చెయ్తు, అన్తకృపైయాదృచ్చికాదిసా పేతుమాయుమ్తన్నిర పేతుమా యుమ్ పేరీతుకూడలామెన్టు ఇరుకూటు శేయ్తు, అతిల్ నిర్దేతుకప్రతీతివిషయమాన ముట్టుట్టసా పేతుకృపైయి కార్యవిశే షజ్జలై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (త్రిపాద్విభూతియిల్) ఇత్యాదియాల్. “త్రిపాదస్యామృతమ్దివి” ఎన్టు లీలావిభూతి యిల్ మున్ముడక్లానత్రిపాద్విభూతియాననిత్యవిభూతియిలే, అపరిచ్ఛిన్నానన్దపూర్ణ స్వరూపాదిపరిపూర్ణానుభవమ్ నిరన్తరమ్ నడవానిట్రచ్చెయ్తే, అన్దపరిపూర్ణానుభవమడైయ కీర్తూటూపోయుణ్ణతురుక్తాట్రాతే, సన్నిహితపుత్రనిరానిట్రదేశాన్తర గతరానముగ్ధపుత్రర్ కల్ పక్కలిలే, వత్సలనానపితావినుడైయ పుత్రస్మరణగ్రస్తహృదయమ్, సన్నిహితర్ పక్కల్ పరీరితి, అతావతు-అపేకపుత్రర్ కళిల్ వైత్తుకొణ్ణు ఒరువక స్వకర్మానుగుణమాక దేశాన్తరమేసానాల్, మరీతిన్ణాన పుత్రర్ క థుమ్ తానుమాయరున్దు జీవియానిట్రచ్చెయ్తేయమ్, ఇవర్ కళోపాతి యవనుమ్కూడియరున్దు వాఱుకై కీర్టుప్పిటన్దువై త్తు ఇత్తైయొక్కిన్దుకిడకిర తానేయెన్టు, దేశాన్తరగతనాన వన్దపుత్రస్మకలిలే పితావినుడైయ హృదయమ్కిడకు మాపేలే,

మూ. — ౧౬. త్రిపాద్విభూతియిలే పరిపూర్ణానుభవమ్ నడవానిట్ర, అతుణ్ణ తురుక్కా

ట్రాతే, దేశాన్తరగతనానపుత్రస్మకలిలే పితృహృదయమ్ కిడకు మాపేలే,

జీ-వ్యా. — ౧౬. ఇని (భగవద్గణానుసన్ధాన మభయహేతు) ఎన్టు కీహరుళిచ్చెయ్తత్తై విశదీకరికైక్తాక, ఈశ్వరకా వ్యాత్మజీవనత్తుకూపుణ్ణమ్ కృషిపరమ్పరైయై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (త్రిపాద్విభూతియిలే) ఎన్టుతుడక్కి. “త్రిపాదస్యామృ తమ్దివి” ఎన్టేయాలే నిత్యవిభూతియై త్రిపాద్విభూతియెన్నకూడవతితే; ఇతినుడైయ త్రిపాత్త్వమ్ పలవడియాక నిర్వ హికలాయరుకుమ్; ఎన్జనేయెన్నిల్ “పాదోస్యవిశ్వాభూతాని త్రిపాదస్యామృతమ్దివి” ఎన్టినవిభూతియిల్ ఎన్జా భూతజ్జళు మివనుకు నాలత్తొన్డెన్నుప్పడి యల్పమాయరుకుమ్; పరమాకాశ త్తిలివనుడైయనిత్యమానవిభూతి త్రిపాతై న్నుప్పడి మున్ముడుక్లాయరుకుమ్; ఇన్దవిభూతిన్దయవిషయమానపాదశబ్దముమ్ త్రిపాచ్ఛబ్దముమ్, అల్పమహత్త్వజ్జళుకు పలకుణమిత్తనైయొక్కియపరిచ్ఛేదపరమన్టు; లీలావిభూతియిలన్జ్జళోతానే అసఖ్యతజ్జళాయిత్తేయిగుప్పతు ఎన్టు దీపవకాశ త్తిలే జీయరరుళిచ్చెయ్కైయాలే ఇన్విభూతియిల్ కార్యరూపప్రదేశత్తైప్పరీపరమాకాశ త్తిల్ నిత్యవిభూతిమున్ముడక్లాయరు కుమ్ మెన్నపుమామ్; — అన్టికే [“దివి” ఇత్యుపాకృతమ్స్థానముచ్యతే, త్రిపాత్త్వచ్చ అప్రాకృతైర్భోగ్యభోగోపకరణ భో గస్థానవిశేషైర్వా, భూషణాస్త్రాదిరూపేణ జగదన్తర్గతవస్త్యభిమానిభిర్నిత్యై; భగవదనుభవమాత్రవరైశ్చనిత్యసిన్దైర్నుతై శ్చాత్మభిర్వాసన్భవతి] ఎన్టు శ్రుతప్రకాశికైయిలే భట్టరరుళిచ్చెయ్తపడియే అపాకృతమాయరున్దుళ్ళ భోగ్యవిశేషజ్జళో భోగోపకరణవిశేషజ్జళో భోగస్థానవిశేషజ్జళాకిట మూన్జంశజ్జళోడై యరుకైయాలేయాలే, అన్దుభూషణాధ్యాయ త్తిల్ ప్పడియే భూషణాస్త్రాదిరూపతాలే జగదన్తర్గత వస్త్యభిమానికళాననిత్యరుమ్, కేవలభగవదనుభవపరాయరున్దుమ్ నిత్యరుమ్ ముక్తరుమా యిప్పడిమూన్జంశమాయరుకు మాత్కకలైయైత్తైకైయాలేయాలే త్రిపాతైన్నపుమామ్. ఆక విప్పడి లీలావిభూతియిల్ అత్యన్తవ్యావృత్తైయాకైయాలే నిరతిశయసుఖావహైయాన నిత్యవిభూతియిలే, (పరిపూర్ణా నుభవమ్ నడవానిట్ర) నిత్యముక్తరోడేకూడియరున్దు వోరొన్డే నిరతిశయానన్దజనకమాన స్వరూపరూపగుణవిభూతిక త్తెన్జా త్తైయమ్, యుగవదేవానుభవితైయాకిట పరిపూర్ణానుభవమ్ అవిచ్ఛిన్నమాయ్చెన్జానిట్రవెన్జై; (అతుణ్ణతురుక్తాట్రాతే) అతావతు-అపేకపుత్రు వడివిలే యిట్టుమాటినాపేలే పుతుకూణిత్తు వరపుణ్ణుమన్దవనుభవమొన్టుమ్ వడివిల్ త్తోరీత్తై యెన్జై; (దేశాన్తరగతనాన పుత్రస్మకలిలే పితృహృదయమ్కిడకు మాపేలే, సంసారికల్ పక్కలిలేతిరువుళ్ళమ్కుడిప్పేయ్) అతావతు-అనేకపుత్రర్ కళిల్ వైత్తుకొణ్ణు ఒరువక స్వకర్మానుగుణమాక దేశాన్తరమేసానాల్, మరీతిన్ణాన పుత్రర్ క థుమ్ తానుమాయరున్దు జీవియానిట్రచ్చెయ్తేయమ్, ఇవర్ కళోపాతి యవనుమ్కూడియరున్దు వాఱుకై కీర్టుప్పిటన్దువై త్తు ఇత్తైయొక్కిన్దుకిడకిర తానేయెన్టు, దేశాన్తరగతనాన వన్దపుత్రస్మకలిలే పితావినుడైయ హృదయమ్కిడకు మాపేలే,

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్ఞాన్. ఆత్మజ్ఞీవన తీర్థీశ్వర వాణిశ్చమ్ కృషిపరమవై.

౧౯౯

ఆ - వ్యా. — నిరస్తరవివిధస్త్వ తిరూపేణకుడికిర డకుర మాప్పిలే, మారస్థరాయజ్ఞరాన సంసారికల్ పక్కలిలే వత్సలనానతన్నుడైయ స్నేహాకృష్టమానతిరువుళ్ళమ్, సన్నిహితనిత్యము క్తర్ పక్కల్ పశ్శిరిన్దు సనాసనమాక కురడిపోయ్, “సపకాకీనరమేత” ఎన్దు అనన్తకోటి నిత్యసూరికళుడనిరున్దుమ్ ఇన్దసంసారికలైప్పిరిన్దు తనిప్పట్టు, ఆశ్శిరిల్ మిక్క వ డక్క మశ్శిరిమాట్టా లే కరణశూన్యరా యుడిగ్గిన సంసారికలోడే పుత్తైయటక్కలన్దు పరిమాటుకై ప్తు పకరణజ్ఞాన కరణక లేబరజ్జలై తక్కప్తైయాలేకొడున్దు, స్వాశ్రయణోప కరణమాన వన్దకరణక లేబరజ్జలైకొగ్గున్దు, మోక్షోపాయా దికళిలే తక్తైయటవ్యాపరికైగ్గీడాన చిచ్చక్తి ప్రవృత్తిశక్తి నివృత్తిశక్తియన్దిట శక్తివిశేషజ్ఞలైయుమ్ హితైషియా య్ కొగ్గుడున్దు, తచ్చక్తివిశేషయు క్తరాన వివర్కళుడైయ నమ్మెక్కాణవేణ్డా కణ్ కాణ రక్షికిలోమెన్దు నామ్ సాభిలాషరాయ్ నిటిగల్, ఎజ్జలై రక్షితాయాకిల్ ఉనకురల్పారాణైయన్దు ఆణైయిట్టు పుటక్తైయ్యాలేయడిన్దు, “అహమ్మే” ఎన్దు విలకురవర్కలైన్దు తిరువుళ్ళమ్మశ్శిరి “నసందృశేతిష్ఠతిరూపమస్య” “కట్కిలి” ఎన్దిటపడియే ఇవర్కళుడైయ పుటక్కణికురమ్ కణ్ణుకురత్తా విషయమాయ్ త్తోశ్శ్రుతపడి,

మూ. — సంసారికల్ పక్కలిలే తిరువుళ్ళమ్మకుడిప్పియ్, ఇవర్కలైప్పిరిన్దులాశ్శిరిమాట్టా లే, ఇవర్కలోడేకలన్దు పరిమాటుకైకుర కరణక లేబరజ్జలైకొగ్గుడున్దు, అవశ్శిరిన్దు వ్యాపరికైగ్గీడాన శక్తివిశేషజ్ఞలైయుమ్ కొడున్దు, కణ్ కాణనిటిగల్ లాణైయిట్టు విలకురవర్కలైన్దు కణ్ణుకుర త్తోశ్శ్రుతపడి,

జీ - వ్యా. — నిత్యము క్తరుమ్ తానుమ్ కూడియిరున్దు వామైచ్చెయ్ తే, ఇబ్బొగ్గిత్ పాప్తియున్దాయరుక్క ఇచ్చేతనని తై యిహన్దుకిడప్ప తేయన్దు దేశాన్దరస్థరాన సంసారికల్ పక్కలిలే తిరువుళ్ళమ్ నేణాకప్పియైన్దు; (ఇవర్కలైప్పిరిన్దు లాశ్శిరిమాట్టా లే) అతావతు - సంహృత్సనుయత్తిల్ పాప్తియున్దాయరుక్క, నిత్యవిభూతియిలే యిస్సంసారి చేతనరైప్పిరిన్దు తానిరుకుర మళవిత్, పుత్రపాత్రాదికలోడే జీవితవక్ అవర్కలైయిహన్దు తనియనానాప్పిలే “సపకాకీనరమేత” ఎన్దిటపడియే అవ్విహివుసహిక్క మాట్టా లే యెన్దు; సంహృతరాయ్ కిర డకుర మళవిలుమ్ ఇవర్కలైశరీరమాక కొగ్గున్దు తా శరీరియాయరుక్క చెయ్ తేయమ్, అత్తైయెరు కలవియాకనినైయాలే, కరణక లేబరసహితరా యవర్కల్ వర్తికిరటకాలత్తిల్ అన్తరాశ్శతయా ప్రవృత్తినివృత్తికలై నిర్వహిత్తుకొగ్గిరున్దు ముతలానవశ్శిరి ఇవర్కలోట్టే కలవియాకవుమ్, ఇవర్కల్ కరణక లేబర విభురరాయ్ “* అవిదవిశేషితరాయ్ కిర డక్క తాన్నిత్యవిభూతియి లేయరుకుర మిరుప్పై ఇవర్కలైప్పిరిన్దురుక్తిట పిరుప్పాకవుమ్ నినైత్తిరున్దుకలయాలే (ఇవర్కలైప్పిరిన్దుల్) ఎన్దురుచ్చెయ్ కిణార్; (ఇవర్కలోడేకలన్దు పరిమాటుకై ప్తు కరణక లేబరజ్జలైకొగ్గుడున్దు) అతావతు - అన్తరాశ్శతైయాలు మ వతారా ర్చావతారజ్ఞానమ్ ఇవర్కలోడేకలన్దు పరిమాటుకైకురటుప్పాక “విచిత్రాదేహసమ్మత్తి” ఇత్యాదిప్పడియే స్వచరణ కమల సమాశ్రయణోపకరణమాన కరణక లేబరజ్జలై “* దయమానమనావామ్ కొడున్దు; (అవశ్శిరిన్దు వ్యాపరికైగ్గీడాన శక్తివిశేషజ్ఞలైయుమ్ కొడున్దు) అతావతు - అన్దకరణక లేబరజ్జలైకొగ్గున్దు అటియవేణ్దు మ వశ్శిరి యిట్టిన్దు శెయ్య వేణ్దు మ వశ్శిరి చెయ్ తు తవిర వేణ్దు మ వశ్శిరి శ్శిరిన్దు, ఇప్పడి వ్యాపరికైగ్గీడాన చిచ్చక్తి ప్రవృత్తిశక్తి నివృత్తిశక్తికళాకిట శక్తివిశేషజ్ఞలైయుమ్ కొడున్దు; (కణ్ కాణనిటిగల్ లాణైయిట్టు విలకురవర్కలైన్దు కణ్ణుకుర త్తోశ్శ్రుతపడి) అతావతు ఇత్తనైయమ్ శెయ్ తు స్వామిత్వపాప్తి తోశ్శిరి వివర్కల్ కణ్ణుకుర విషయమాయ్ నిటిగల్, “త్వమ్మే” ఎన్ద్రాల్ సహియామల్ “అహమ్మే” ఎన్దుమ్ స్వతన్త్రారాకైయాలే, ఎజ్జల్ కణ్ ముక్కప్పిల్ నియెరుక్కాలుమ్ కుర డవైయలైయెన్దు తిరువాణైయిట్టు నిషేధిప్పర్కలైన్దు నినైన్దు, “నచతుషపశ్యతికశ్చనైనమ్” “కట్కిలి” ఎన్దిటపడియే యివర్కల్ కణ్ణుకొగ్గురుక్తాలముమ్ విషయమాయ్ తాతపడియెన్దు;

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

(౫౧) శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఆత్మజీవన ప్రవీణ్యరక్షణము కృషిపరమమై. ౨౦౧

ఆ - వ్యా.—తిరుమ: నిలపికిరి ట విశ్వైర్ తిరుడుకై కురుత్తూణ్ణుకై వణిన్ది తిరువడికలిల్ తిరువాభరణన్దై యవహరికై గుముతలాన నన్నైయెన్ఱు పేరిడలావతొరుతీమైయు మవర్ కళి పకగల్ సర్వదష్టనాయుమ్ కాణాతే, సర్వదష్టనానపుత్రనై కూర్ న్దశ స్త్రీమకొణ్ణు నెరీదియైకొ త్తిప్పార్పు, ర క్తప్పశైక్కాణామల్, పిన్నైయు మొతుడైన ప్రాణనుజ్ఞో వెన్నుమ్ నశైయా లే శుకిరట్టూలియుమ్ మరున్ద వార్తుమ్ మున్రిప్పిత్తు మొరువకై యాలుమ్ ప్రాణప్పశైక్కాణాతోక్కిదై, ఇనియసాధ్యమి యిన్దో మెన్ఱు పరితపిత్తు కుణ్ణుమ్ కణ్ణీరుమాయ్ శ్చలైయిలే కైవెత్తుమీళుమ్ పితావైప్పిలే, శబ్దాదివిషయ సర్వదష్టనాయ్ అహక్కారాదివిషయతలై మణ్డైయిట్టు మోహిత్తు చైతన్యమూచ్చశ్రీ అనతగల్పనాయ్ కిర డకిర జసంసారిచేతనమకై య ముఖ్యకరణ మాకిట నెరీదియై కూర్ న్దశ స్త్రీమకొణ్ణు అ ఉపదేశమాకిటకొత్తెకొగ్గి మీళుమో వెన్ఱుపార్తుమ్, తాత్పర్యోపదేశ మాకిట శుకిరట్టూలియుమ్, అనతారహాపమాకిటపశుమరున్ద వార్తుమ్, తదియకర స్పర్శకై లే మున్రిప్పిత్తుమ్, ఒరువకై యాలుమ్ నెజ్జిల్ పుశైన్ఱు కాట్టుమ్ శేషత్వజ్ఞా నాదయమాకిట పాణిప్పశైక్కాణాతోక్కిదై, ఇనినమకుర పాప్యమల్ల వస్తు విళిన్దో మెన్ఱు నుతపిత్తు “సజ్జాతబాష్పః” ఎన్ఱురువళిన్దరుకిన తిరువుళ్ళ వెళ్ళమానకణ్ణిసీరోడే, అవతారమ్ నిష్క్రియోజనమా య్, వద్దవళియేతల్ వీక్షేజమీళువతు; మడగ్గియుమాత్తవన్ఱు చపలనానతనకేర జప్పజప్పుచ్చాన శిరుతువిడ మ్మెరీబవళిలే,

మూ.—నన్నైయెన్ఱు పేరిడలావతొరుతీమైయుమ్ కాణాతే,
నెరీదియై కొగ్గి త్తిప్పార్పూ లూరువళియాలుమ్
పశైక్కాణా తోక్కిదై, అపాప్యమెన్ఱు కణ్ణి
సీరోడేమీళువతు; తనకేర జ విడ మ్మెరీబవళిలే,

జీ - వ్యా.—(నన్నైయెన్ఱు పేరిడలావతొరు తీమైయుమ్ కాణాతే) అతావతు - ఇప్పడియడమ్బార్పు పోరుమళవిల్ శాస్త్రమర్యాదానుగుణమాక వాతల్ తానటిన్దతాక వారో ప్పిత్తుకొగ్గిణ్ణాతల్, ఇవర్ కళై యసతగల్ త్తినిన్ఱుమ్ మీట్కై కురవకాశమా యిరుప్పతొరునన్నై కాగణాతవళవన్ది కేర, అవ్వసతగల్ క్కళి తన్నిలే నన్నైయెన్ఱు పేరిట్టు కొగ్గళులావతొరు తీమై తానుట పడకాగణప్పతాతేయై; (నన్నైయెన్ఱు పేరిడలావతొరుతీమై, యావతు) - పరహింసై శేయతుకొగ్గిణ్ణు తిరి యానిటగల్ చెయ్ తే, భగవద్భాగవతవిరోధికళా యిరుప్పారై యాదృచ్చికమాకహింసైకేర; విషయప్రవణనాయ్ భగవద్దా సికళై ప్పిన్ఱుతీది పులకాలమ్కోయ్ కళిలే పుకుర ప్పజప్పడుకై; వయల్ తిన్న పశువెత్తుడర్ న్దవాతో అతొరుకోయిలై వ లైయవరుమాకి లత్తైయడికై యిలున్దాన వాగ్రహణ్ణా లే తానుమ తైవళైయవరుకై; నిన్దార్థమాక తిరునామజ్జలైచ్చొట్టుకై ముతలానదై. (నెరీదియైకొగ్గి త్తిప్పార్పూ లూరువళియాలుమ్ పశైక్కాణాతోక్కిదై అపాప్యమెన్ఱు కణ్ణి సీరోడేమీళువతు) అతావతు - సర్వదష్టరాయ్ మృతకల్పరానవర్ కళై మన్త్రాదికళా లేయెన్ఱుప్పకై కుర పాణిన్దిపరిత్రార్థమాక నెరీదియై కొగ్గి త్తిప్పార్పూ లూరుప్రకారముమ్ ర క్తస్పర్శకాగణాతవళవిల్, ఇవిషయమ్ నమకిర నికై పుకుకిణా నెన్దిరా తే ఇళి వోడే కై వాగ్దుమ్బధుకలైప్పిలే, నన్నై కాగణాతవళవిల్ విడా తేనక మైయెన్ఱు పేరిడలావతొరుతీమై తానున్దో వెన్నుమ్ వా క ప్పార్వవళవిలుమ్ ఒరుప్రకారత్తాలుమివర్ కళి పకగల్ పుశైక్కాణావిట్టాల్ ఇవిషయమ్ నమకుర పాపికగల్ పుడుమ తల్ల ఇత్తైయిన్దో మెన్ఱుమతు కణ్ణి సీరోడేమీళువతెన్దై; —, అట్టి కేర (నక మైయెన్ఱు పేరిడలావతొరుతీమై) ఎన్దిటతు “శ్వే నేనాభిచరన్యజేత” ఎన్ఱా స్తిక్యజనమాక విహితమాకై యాలే నక మైయెన్ఱు పేరిడలాయురుకుర మతాయ్, పరహింసైయాకై యాలే తీమైయాయురుకిర జ శ్వేనవిధ్యనుష్ఠాన తైయాయ్, అగ్గీకారత్తుకుర డలానతొరునక మైకాగణాతవళవన్ది కేర, శాస్త్ర మర్యాదై యాలే మేన్ ట్టా నాకిలుమాకిర కొగ్గళుకై కుర యోగ్యమాన శాస్త్రాస్తిక్యత్తు కుర డలాన వతు తానుముట్ పడ వివర్ కళి పకగల్ కాగణప్పతాతే యెన్దవుమామ్; అప్పితై కుర (నెరీదియైకొగ్గి త్తిప్పార్పూల్) ఇత్యాదియాల జ్ఞాత సుకృతయోగ్యతైయిల్లా మైయాలే అజ్ఞాతసుకృతద్వానుజ్ఞో వెన్దారాయ్న్ద అతువుమిన్దా మైయాలే ఒరువళియాలు మణ్డీ కారయోగ్యతైయిల్లి ఇళివోడే మీళుప్పడికొల్లుకిటతు; (తనకేర జ విడ మ్మెరీబవళిలే), అతావతు - ఇప్పడి మీన్దా పోలే మీన్లువిడుకైయన్ది కేర ఇవర్ కళైయుజ్జీవిప్పికై కుర వకాశమ్బార్పు త్తిరియుమ్ తనకేర జవవకాశ మ్మెరీబవళిలేన్దై;

ఆ - వ్యా. — ఇవ నవ్వారివ్వురెన్లు పలవూరైయు మెన్ణానిఱు తిరుక్కోట్టియూర్ తిరుక్కోళురెన్నాపొప్పే
 ఇవళిలచ్చొల్ల, “దేశోఽయం సర్వకామధుక్” ఎన్లు సర్వపురుషార్థభుక్కు మేకసాధనమాన తన్నే త్తముడైయ వెన్నురై
 వాయారచ్చొన్నాయెన్లుమ్; అవరివరెన్లు పలరై యుమ్ శోల్లానిఱు, “తిరుప్పేర్ నక రాణ” “పేరాయరముడైయాణ”
 ఎన్నాపొప్పే యివళిలచ్చొల్ల, “ధృవాసోఽస్య కీరయోజనాసః” ఎన్లు “* ఓరాయరమాయుల కేళిళిక్కుమ్ వీరుడై య
 నమ్మేరై యెల్లారుమ్ కేళిళిక్కు చ్చొన్నాయెన్లుమ్; ఒరు శ్రీవైష్ణవరై ఇరువర్ వళిప్పరికగ వేణు మెన్లు మున్నుమ్ పిన్నుమ్
 శెన్లు ఒరువరై యెరువర్ కగణ్ణాల్ శని త్తతెన్లువరై పురియామల్ పొప్పక, “సశ్యన్మపిచ శ్రుణ్వన్నిదాసస్తేహం వహమునే”
 ఎన్లు దర్శనీయరాన నమ్మడియారై కగణ్ణా పరియామల్ నోకినాయెన్లుమ్; తణ్తోట్టమకళిళిక్కు ప్పాయ్ కిఱుడై య
 లే వళిపడన్లు విడాయ్ తారొరు శ్రీవైష్ణవర్ శ్రీపాదత్తెనినై త్తల్ కొప్పిళత్తల్ శెయ్య, “తదీయా రాధనమ్ పరమ్” “పూజనీ
 యావి శేషతః” ఎన్లు నమ్మేప్పశ్శివుమ్ పూజ్యరాన నమ్మడియార్ వళియిల్ విడాయై నామటియ తీర్తాయెన్లుమ్; తనక్కాక
 విరిపుణ్ణాకకగట్టిన యిఱప్పవారత్తే ఒరునాళోరు శ్రీవైష్ణవరొతుజ్జిప్పొక, “ప్రవేశయిత్వా స్వగృహమ్” ఎన్లు పార్థిత్తుక్కున్లు
 పుకిఱవేణ్లుమవర్ వర కగణ్ణాళియామలాతుళ్ళ నిల్లై పుణ్ణిక్కుడై తాయెన్లుమ్; ఇతుముతలాక వవనటియాతనశిలవశీణ్ణ
 అవళతలై యిలేయేటిట్టు, అవనకప్పట్టునిఱు వచ్చడి మడిమాణ్ణాయ్ ట్టు నమ్మడై యవ నెన్లుపిడిత్తు, పొన్నిలతిలుబ్బనాన పో
 వాణియణ్ ఆరేనుమ్ పరిక్షిక్తై కుక్కు కాట్టినపొన్నై ఒన్లిరణ్ణురై యిలే నెడు మొక్కగ్రసిక్కుమ్మరై కల్లిలే ఉడై యవనటి
 యాతపడి మిణ్ణావురైత్తు, సూక్ష్మకనకకణ గ్రాహకత్వముళ్ళ ద్రవద్ద్రవ్యవిశేషమాన మెక్కుకాలే ఉరై కల్లిలొన్లుమ్ శేష
 యాతపడి తువట్టియెడుత్తురుకి, కాలప్పొన్నాయ్ తి కళిళిక్కుపొన్నాయ్ తిరణ్ణు మల్పమల్పమాక చ్చిల త్తిరణ్ణుమాపొప్పేలే,

మూ. — ఎన్నురై చ్చొన్నాయ్ పేరై చ్చొన్నాయ్ నడియారై నోక్కి నాయవర్
 కళ్ళే విడాయై తీర్తా యవర్ కళుక్కుతుళ్ళ నిల్లై క్కొడుతాయెన్లుమాపొప్పేలే
 శిలవశీణ్ణయేరిట్టు, మడిమాణ్ణాయ్ ట్టు, పోవాణియణ్ పొన్నై ఉరై
 కల్లిలేయైత్తు మెక్కుకాలేయెడుత్తు కాల కగళిళిక్కుత్తిరణ్ణుమాపొప్పేలే,

జీ - వ్యా. — (ఎన్నురై చ్చొన్నాయ్) ఇత్యాదిఎన్లుమాపొప్పేలే శిలవశీణ్ణయేరిట్టు) అతావతు- అవ్వారివ్వురె
 న్నివళి పలవూర్ కలైయుమ్ శోల్లానిఱు, కోయిల్ తిరుమలై ముతలాక తానుకన్దవూర్ కళిలే యేలేను మెన్లు. చ్చొన్నాయ్ మా
 త్రమే వశీకాక ఎన్నుడై యవూరై చ్చొన్నాయెన్లుమ్; అవరివరెన్లుమాపొప్పేలే శోల్లానిఱు, ఒరువణ్ పేరై చ్చొన్లుకిఱుతాక
 తిరునామజ్జిలే యెన్లుచ్చొన్నాయ్ అవళవైకొణ్ణు ఎన్నేరై చ్చొన్నాయెన్లుమ్; శిలభాగవతర్ కాట్టిలే వళిప్పొక్కాణ్ణ
 అవర్ కలై హింసిత్తు కైయ్యిలుళ్ళ తపహరిప్పతాక వళిపరికార రుద్యోగికిఱు అవళవిలే, స్వకార్యత్తిలే పోకుతా నెరుశేవ
 కణ్ అవర్ కళ్ళే విన్నేతోన్లు, అవనై తద్రక్షణార్థమాక వరుకితానాకనినైత్తు అవర్ కళ్ళే భయప్పట్టు పురియాతోళియ, అతు
 పశీకాక అన్దశేవకనై యెన్నడియారై సోకినా యెన్లుమ్; ఒరువణ్ ఘర్కకాలక్తిలే తణ్ వయల్ తీయ్యప్పకగ వాతే
 శీరుళ్ళవిడత్తిలే నిన్లు వయలిలేవర నెడుమ్ దూరత్తిలే తులై యిట్టియెన్లునిఱు, వరుభూమియిలే నెడుమ్ దూరమ్ నడన్లు ఇత్తనై
 జలమ్ పెటిల్ నమ్ పొగ్గిణ్ ధరిక్కు మెన్నువచ్చడి యిలైత్తువరుకితార్ కళ్ళే శిలభాగవతర్ అవనటియామ లన్దనీలే తక్కుళ్ళ
 శ్రీపాదమ్ ముతలానవశీణ్ణ విళికియిళ ప్పొటిప్పొనాల్ అతడియాక యెన్నడియార్ విడాయై తీర్తాయెన్లుమ్; ఒరువణ్
 తనక్కు నూతుశతరణ్ణమ్ పోరుకైక్కుమ్ కాశ్శిపేక్షితమానపోతువన్దిరుకైక్కుమ్ ఇవశీక్కుక్కు ప్పుఱన్దిక్కుక్కుట్టివైక్కు,
 వర్షపీడితరా యజ్జేయెతుణ్ణువోమెన్లు వరుకితార్ శిలభాగవత రణ్ణేయెతుణ్ణున్లుప్పొక, తావన్నాత్రతాలే యెన్నడియా
 రొగతుణ్ణిలై క్కొడుతాయెన్లుమ్; ఇప్పడై కళిలే శిలవశీణ్ణయవర్ కళటియాతిరుక్కుత్తా నే యారోపి త్తెన్లు; (మడిమాణ్ణ
 యిడుకై, యావతు) - మాణ్ణాయెడామల్ వెలుమనేవళిపోకుఱవణ్ మడియిలే మాణ్ణాయెమత్తెత్తుక్కున్లు శెన్లుట్టు మాణ్ణాయ్
 కళవుకణ్ణాయెన్లు; ఇతువలియ వారోపిక్కు మతుక్కు దృష్టాన్లుమ్; (పోవాణియణ్, ఇత్యాది, ఒన్లుపత్తాకి- నడత్తిక్కున్లుపో
 రుమ్) అతావతు - పోవాణియమ్ శెయ్ వానొరువణ్ ఆరేనుమ్ పరిక్షిక్తై క్కుక్కుట్టినపొన్నై ఉరై కల్లిలేవురైత్తు ఒన్లుమ్
 శోతాతపడి మెక్కుకాలేయై తియెడుత్తు, నాళ్ళే వట్టత్తుడనే కాలప్పొన్నాయ్ తి కళిళిక్కుపొన్నాయ్ తి ఎన్లుతిరణ్ణుమాపొప్పేలే,

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఆత్మజీవన త్రివిశ్వరూపజ్ఞుమ్ కృషిపరమ్మరై.

౨౦౩

ఆ. వ్యా—ఆత్మలుబ్ధునాన సర్వేశ్వరనుమ్ అనాతియేపిడిత్తు అన్వాదియాయ్ వరుకిట జన్మపరమ్మరైకళే తోటుమ్ ఎన్ను డియారై నోకి నాయెన్ది అయాదృబ్ధిక్మ, ఎకపేరై చ్చొన్నాయెన్దిటపాస్సగ్గిక్మ, విటాయేరై యొతుళ్ళ నిగిల్ కొడు కైగ్రయాకిటవానుషగ్గిక్మ మెన్దిట శేయతవనటియామల్ తానటిన్దలేయాయ్ పారిల్ ప్పైయెన్దిసుకృతవిశేషజ్ఞలై శాస్త్రాదిక శాలన్ది కేగ్రతా నేకల్పిత్తు, కల్పికిట తానేకల్పిత్తు శానవవరీణ్ణి అల్పమునేకమామ్మడి యొన్దుపత్తాకి మేల్ మేలక నడ త్తిక్కొణ్ణుపోరుమ్; స్పృహణీయమాన వాత్సవన్దువై ధర్మసాధనమామ్ శరీరమాకిట వురైకల్లి లేపరీది సంసరికైగ్రయాకిట యురైయురైత్తు, కృపార్థవిత్తమాకిట మెల్లుకా లేయాదృబ్ధిక్మసుకృతహాకిటపార్గల్ ప్పరీణ్ణియెడుత్తు, తకత్పష్టావిశేషత్తాలే యురుకి, ఒవ్వోరు సుకృతలవమాకత్తా నే తానేవెరుకి, అతుపరీగ్రశాకవివనై ప్పెరీతి వాళముయలుమి తే. ఆకస్వాతన్ద్ర్య వెల్లుబ్బియైయడకి యాశవల్లకృపాగుణమ్ పూర్ణానుభవ త్తైపోలివత్తిళ్ళుమ్ పరదఃఖ త్తైన్ద్రిప్పిత్తు అవర్ కళుళ్ళు వేణ్ణువతె ల్లామ్ శేయవిత్తు అవర్ కళైకైగ్ర కొళ్ళుకైళ్ళు ప్పరీగ్రశాకశిలవరీణ్ణి త్తానేకల్పిక్మమ్మడిపణ్ణి అవనైప్పడాతతు వడుత్తు మెన్దపడి. చేతననటియాతతొత్తైయిడుకి అగ్గేకిరిళ్ళు మళవుకొణ్ణి ఇత్తైయిడుకియెడు త్తతు నిర్దేతుక మెన్దరుచిచ్చెయవర్.

౧౭. ఇన్దయాదృబ్ధిక్మసుకృతమ్ ఫలహేతువాకకగ్రాణ్ణ విడముణ్ణోవెన్న, లలితాచరితాదికళితే యాదృబ్ధిక్మసుకృతమ్ ఫలిక్మమ్ మెన్దుమివ్వర్థమ్ అతివిశదమామ్మడి శురుకగ్ర మొక్రియవిన్దరేణక్తాణలామెన్ది తార్; కాశీరాజనానచారువర్తాపిను దైయమహిషియానలలితైయై, నాయకనుకగ్ర త్యన్తాభిను తైయుమాయ్ అభిరూపైయుమాయ్ దీపారోపణకై జగ్ర్యనిరైయై మాయ్ పోరుకిటవితుక్మ కారణమెన్దెన్దు సపత్తికళే కేటగ్ర, దేవియాశీర్వరైయిలే ఎమ్మెరుమాకొయిలిలే సావీరరాజ

మూ.—జన్మపరమ్మరైకళే తోటుమ్, యాదృబ్ధిక్మమ్ పాస్సగ్గిక్మ
మానుషగ్గిక్మ మెన్దిట సుకృతవిశేషజ్ఞలై కగ్రటిత్తుక్కొణ్ణు,
తానేయవరీణ్ణి యొన్దుపత్తాకి నడ త్తిక్కొణ్ణుపోరుమ్.

౧౭. లలితాచరితాదికళితే

జీ. వ్యా.—ఒరుజన్మమిరణ్ణు జన్మత్తళవన్ది కేగ్ర చేతనరుదైయ జన్మపరమ్మరైకళే తోటుమ్, విడాన్దు త్తైరైయొ తుళ్ళ నిగిలై కొడుత్తాయ్ ఎన్ద్రాపోలే వుణ్ణాళ్ళుమ్ యాదృబ్ధిక్మమ్, ఊరై చ్చొన్నాయ్ పేరై చ్చొన్నాయ్ ఎన్ద్రాపోలే వరుమ్ పాస్సగ్గిక్మ, అడియారై సొకి నాయ్ ఎన్ద్రాపోలే వుణ్ణామానుషగ్గిక్మ మెన్దిట సుకృతవిశేషజ్ఞలై, శాస్త్రాదిహిత ముమ్ చేతనవిదితముమన్దియిరుకగ్ర త్తానేకల్పిత్తుమ్; కల్పితమానవైతనై యొన్దైయనేకమాకి నడ త్తిక్కొణ్ణుపోరుమెన్దై.

౧౭. ఇన్దజ్ఞాత సుకృతమడియాక శుశ్వరనగ్గేకిరిక్మమ్ మెన్దుమతు కాణలామిడముణ్ణోవెన్న, (లలితాచరితాదికళితే యివ్వర్థమ్ శురుకగ్ర మొక్రియక్తాణలామ్) ఎన్ది తార్. అతావతు-విదర్భరాజనుతైయాయ్ కాశీరాజమహిషియాన లలితై, సపత్తికళాన మున్నుఱు స్త్రీకళితే కాగ్రటిత్ ఆభిరూప్య మతివశ్యభర్తృమత్తై దేహలేజన్మసర్వగుణసన్నతి ఇన్దై యుదైయళాయ్, అహారాత్రవిభాగమట భగవత్సన్నిధియిలే అనేకమేరువిళకేగ్రరీతి అతిలే నిరైయాయ్ పోరు కిటపడియెక్కగ్రాణ్ణ, ఉనకిగ్ర వ్యాభిరూప్యాదికళుళ్ళుమ్ దీపారోపణకై జగ్ర్య పావణ్యతుళ్ళుమ్ కారణమెన్దెన్దు సపత్తికళే కేటక, అవళే జాతిస్మృతియోడే పిటన్దవళాకైయాలే, “తదేవాకథయామ్యేత ద్యద్వైత్తమ్ మమశోభనాః” ఎన్ద్రతుడగ్గి, “సావీరరాజస్యపురా మేత్రేయోఽభూత్పురోహితః! తేనచాయతనమవిష్టోః కారితమ్ దేవికాతతే! అహన్యహనిశిశూహమ్ పుష్పధూపామ్బులేపనైః! దీపాదానాదిభిచ్చైవ చక్రేతత్రవసకద్విజః” ఎన్ద్రసావీరరాజ పురోహితనానమైత్రేయక, దేవి యాశీర్వరైయిలే ఒరెమ్మెరుమాకొయిలైయొణ్ణాకి, అగ్గే నాళే తోటుమ్ సకలకైజగ్ర్యజ్ఞైయొమ్మణ్ణి వర్తిత్తపడి యొయుమ్; “కార్తికేదీపితోదీప ఉపాత్తస్తేనచైకదా! ఆసీన్నిర్వాణభూయిష్టో దేవస్యపురతోనిశి! దేవతాయతనేచా సమ్ తత్రాహమపిమూషికా! ప్రదీపవర్తిగ్రహణే కృతబుద్ధిర్వరాననాః! గృహీతాచమయావర్తీ పృషదంగోరరావచ!.

ఆ-వ్యా.—పురోహితనాన మైత్రేయనేమీదినతిరువిశక్తైః అజ్ఞేవ రిక్తికైః అపెణ్ణేలియాన నాకవానిజ్ఞా, ఒరుపూ
నై వస్తు ఎనుక్తు తైకగివ్వి ఏజ్ఞేచ్ఛాకిటవే నడుజ్ఞుకిటమూజ్ఞే అర్తిరియైవాజ్ఞే అవికిర అవిశకుర పశవశ తైరియ, అతిఘట
మాక విదననైక శైలముణ్ణాయితీరియై అవకళకుమర లలితైశోన్నా శైలి అలితాచరిత ట్రియమ్, “దేవతాయత నేచాసం త
తాహామపిమూషికా । ప్రదీపవ ర్తిహరణే కృతబుద్ధిర్వరాననాః” ఎన్దిత్యాదియాల్ ఇవ్వర్థమ్ విస్తరేణక్తాణలామితే. ఆది
శబ్దముకుర సువ్రతోపాఖ్యానతైయు మరుళిచ్చేయవర్, తత్త్వవిత్తాన మారుబాహ్మణవేష తైకొగ్ణు ధర్మరాజ్ఞా సీశోకకర వేణ్ణా ఇతునకుర పూర్వార్థి తఫలమ్కాణ్,
వియోగ్తా లేప్రలాపికర, ఒరుబాహ్మణవేష తైకొగ్ణు ధర్మరాజ్ఞా సీశోకకర వేణ్ణా ఇతునకుర పూర్వార్థి తఫలమ్కాణ్,
సీపూర్వజన్మత్తే సుందరియెన్బాళోరువేశైవ, ఉన్నడన్మడన్మ సంసర్గిత్తుకొగ్ణిరుకిర అబాహ్మణపుత్రనై మరీరియరవహింసి
కర, అవనుడైయమాతాపితాకగ్ళ పుత్రనైకొగ్ళువిత్తనీ ఇనియెరుజన్మత్తీ తాయైయమతమప్పనైయమిహన్మ తపి
పాపయెన్మశపిక్త, అత్తా లేకాణునకిర న్దశోకమ్వన్ద తెన్న, అన్దపాపియాననాను త్తమజన్మత్తీ లేపిజ్జైకర కుర కార్కరణమెన్నెన్ను

మూ.—ఇవ్వర్థమ్ శురుకర మొక్కియకాగ్ణి లలామ్.

జీ-వ్యా.—నష్టాచాహమతతస్తస్య మాజ్ఞాలస్యభయానుగా । వక్త్రపాస్త్రేనశ్యన్త్యా సదీపః పేరితోమయా ।
జజ్ఞాలపూర్వవదీప్త్యాతస్మిన్నాయతనేపునః” ఎన్మ కా ర్తికమానత్తీ అవనన్ద వెమ్మెరుమాన్ సన్నిధియిలేమీదిన తిరువిశ
క్తవియ తైమకిటవశవిలే, అయక్తోయిలిలే ఒరుపెణ్ణేలియాన్కొగ్ణువ ర్తికైః అత్తిరువిశకిరత్ తిరియెకర
వ్విక్తోగ్ణుపోవతాకనినైత్తు శెన్మకవిన్వనవశవిలే, ఒరుపూనైకర త్తిన కలలైక్తేట్టజ్జే మరణ తైయడైయానిజ్ఞా, అప్పొతు
భయత్తా లే నడుజ్ఞుకిట తకమూజ్ఞేయా లే యక్తిరియైత్తుపుట్టు మున్మపూ లే. యత్తిరువిశక్తు పుశవశ తైరివపడియైయమ్,
“మృతాచాహమతతోజాలావైదర్భిరాజకన్యకా । జాతిన్మరాకాన్మిమతీ భవతీనామ్పరానుజైః” ఎన్దన న్దరమ్తామరిత్తు
విదర్భరాజనుక్తు పుత్రియాయ్ జాతిన్మత్త్యాదికళోడేపిజ్జపడియైయమ్, “ఏషప్రభావోదీపస్యకార్తికేమాసిశోభసాః ।
దత్తస్యవిష్ణ్వయ తనేయస్యేయమ్పుష్టిరుత్తమా । అసజ్జన్మితమప్యస్య పేరిణమ్యన్మత్తమమయా । విష్ణ్వయత
నదీవస్య తస్యైతద్భుజ్యతేఫలమ్ । తతోజాతిన్మత్తి ర్జన్మమానుష్యం శోభనంవపుః । వశ్యఃపతిర్నేసర్వాసామ్ కిమ్మనర్దీ
పదాయినామ్” ఎన్దనవజ్ఞాతసుకృతఫలమాక తనికిర వేన్దజ్జ శైల్లా ముణ్ణాసపడియైయమ్ శోన్నా శైన్మ శ్రీవిష్ణుధర్మత్తి
లే లలితాచరితమ్ విస్తరేణశోల్లపుట్టతే. ఇని ఆదిశబ్దత్తా లే తత్త్వవిత్తాయిరుప్పా నెరుబాహ్మణనుడైయ పుత్రియాన
సువ్రతై, అతిబాహ్మత్తీ లే మాతృహీనైయాయ్ అతుతోమీగ్రతపడి వరచదయాళువాన పితా వర్ధిత్తుకొగ్ణుపోర వశ
ర్జన్మ, ఇనియెరువర్ కైగ్ళయ్యిలే ప్రదానమ్మణ్ణ పాప్తమెన్నువశవిలే, అన్దపితాపుమ్ మరీకైగ్ళయా లే యతీవశోకార్తై
యాయ్, “యేనసంవర్ధితాభాలా యేనాస్త్రిపరిక్షితా । తేనపితాప్రియక్తాహం నజీవేయంకథజ్ఞున । నన్ద్యాంవానివతి
హ్యమిసమిద్ధేవాహుతాశనే । పర్వతాన్దావపతివ్యామి పత్రహీనానిరాశ్రయా” ఎన్మ దేహత్యాగోద్యుక్తేయానవశవిలే
“ఆగత్యకరుణావిష్టో యమః సుర్వహి తేరతః । స్థవిరోబాహ్మణోభూత్వా ప్రోవాచేదంవచస్తథా” ఎన్దిజపడియే సుర్వపా
ణికళుడైయపుమ్ హితత్తీ లే నిరతనాయురుకురమ్ యమన్, కృపావిష్టనా యెరు వృధబాహ్మణవేష తైకొగ్ణువన్మ, “అల
మ్బాలేవిశాలాక్షి రోదనేనాతీహస్వ లే । నభూయఃపాప్యతేతాత స్తస్మాన్నార్థ తిశోవితుమ్” ఇత్త్యాదియా లేయివళుడై
య శోకాపమోదన తైప్పణ్ణి “తస్మాత్త్వమ్దఃఖముత్పజ్య శోభితుమ్ ర్హసిన్మవ్రతే । పితృభ్యాంవిప్రయోగోయమ్ యేనా
భూతగర్భణాతవ” ఎన్మ ఆకైయాయున్నడైయ దఃఖతైవిట్టు ఇన్దమాతాపితృవియోగమ్ ఉన్నడైయ యాతొరుకర్తృత్తా
లే యుణ్ణాయితీ అత్తైవ్పొల్ల కేర శైన్మ తాశోల్లి, “పూరాత్వంసుందరీనామ వేశ్యపరమసుందరీ । నృత్తగీతాదినిపు
ణాపిణావేణుపచక్షణా” ఎన్మతుడజ్జి సీపూర్వజన్మత్తీ సుందరియెన్బాళోరువేశైవ, ఉన్నడైయ తపశీకృతనా యున్నడ
నేసంసర్గిత్తుప్పొరువానారు బాహ్మణపుత్రనై ఉన్నిమితమాక స్పర్శైయా లే ఒరుపూదగ్గివధికర, అవనుడైయమాతా
పితాకగ్ళ ఎజ్జల్ పుత్రనైక్తోగ్ళువిత్తనీ ఇనియెరుజన్మత్తీ మాతాపితాకగ్ళైయిహన్మ మరుకిప్పరితపిప్పాయెన్మ శపిత్త
పడియా లే కాణునకిర న్దశోకమ్వన్ద తెన్న, అనాన్దపాపియాననాను త్తమజన్మత్తీ లే పిజ్జకైగ్ళుర హేతువెన్నెన్మకేటక

(౧౨)

శ్రీపదసభాషణ చతుర్థస్కరణ వ్యాఖ్యానకర్త. సువ్రతోపాఖ్యానాదికర్త.

౨౦౫

ఆ-వ్యా.—ఉన్ వాశ్ త్తిజ్జైయి లే యురుజ్జినవారుశ్రీవైష్ణవనై ప్పాడికాప్ప రగళ్య నెష్టు కట్టానిటగ, సేవనదకట్టు విడువిట్టు అవరైయున్నక త్తిలేకోణ్ణుపుకు అశ్వాసిప్పిత్తాయ, అత్తా లేయితునకు ణ్ణాయీతి తేష్టుశోన్లి యపకపోక, “వేశ్యా పాపసమాచారా పరద్రవ్యాపహరిణీ । విష్ణుభక్తంసమాశ్వాస్య విముక్తాకర్మబంధనైః” ఎన్దవజ్ఞాతసుకృతమేహేతువాక ముక్తయోనా లేన్నతితే సువ్రతోపాఖ్యాన త్తిలే. ఉభయాఖ్యాన త్తిలుమ్ సాధనబుద్ధియాలవ్ద ఫలపాప్రియెసుమ్.

౧౮ ఇ త్తి నిర్దేతుక మెన్బార్ మన్దాధికారిక లేన్లి తార్, (అజ్ఞర్) ఇ త్త్యాదియాత్. స్వయత్నగణాసహ స్వపార శన్ద్ర్య త్తి లజ్జ రాసమనుష్యర్ కళే, ఇన్దయాదృచ్ఛికాదికలై వాళాతరుకైయాకిణి నిర్దేతుక మెన్బిరుప్పర్ కళే. —, అన్బియే

మూ.—౧౮. అజ్ఞ రాస మనుష్యర్ కళే

వాళాతద్వా నెన్బిరుప్పర్ కళే

జీ-వ్యా.—“శుశ్రూతస్యమహాపాత్రిణే నిమి త్తజ్జదతోమమ । యేనత్వమ్ బ్రాహ్మణస్యాస్య కులేజాతామహాత్మనః” ఎష్టుతుడజ్జీ జ్ఞానాధిక నాయెన్బిలుమ్ ప్రియితి సర్వత్ర సమదర్శియామ్ భగవద్ధ్యానపర నాయ్ గామైక రాత్ర న్యాయత్తాలే యెజ్జుమ్ సజ్జరిప్పా మెరు భాగవతక ఒరురాత్రి వుక వాశల్ పుట త్తిజ్జైయి లే వాతుజ్జినవళవిలే, తలారికార్ రవనై కుళ్య నెష్టుపిడిత్తుకుట్ట, అవ్వళవి లేనోయోడిచ్చెష్టు ఆకు త్తైవిడువిట్టు అన్దభాగవతనై ఉగ్రహ త్తిలేకోణ్ణుపుకార్ శ్వసిప్పిత్తాయ, అత్తా లే ఇతునకు ణ్ణాయీతి తేష్టు ఇతిహాససముచ్చయ త్తిలే శోల్లపుట్ట సువ్రతోపాఖ్యానముమ్, ఇన్దము మొరున్ద్రై యమ భటరా లే యత్యన్తపీడితైయామ్ ఆకాశ త్తిలే రక్ష కాపేత్తైతోశ్రిమత్పూర్విప్రకొణ్ణు వారానిటగ, అశ్వధశీర్ధ త్తిలే చిరకాలం తపస్సుపణ్ణియిరున్ద మాతలి అత్తైకొణ్ణుకృపైవణ్ణి తా మెరునాల్ శైయితపపఫల త్తై యవళుకు కొగడకగ, అప్పీ లే యమభ టగుమ్ బస్థభూతరాయ్ యాచ్యమార్గముమ్ సుఖోత్తరమాయ్ యాతనాశరీరము మ్బాయ్ విలతుణశరీరమాయ్ ఇవలై యుమ్కొణ్ణు అవకళే యమసన్నిధియి లే శెన్నవళవిలే “పితేవధర్మరాజోఽ భూతస్యాన్తప్రియదర్శనః । సాన్త్యయ న్నమహా తేజావ్యాజహర చతామ్పితి” ఎన్ద పితృవత్ప్రసన్నవదననా యివలైకు టిత్తు ఇశోల్లుచ్చొల్లి యమక “భద్రే త్వయాసుష్టుకృతమేనకిచ్చిదిహవిద్య తే । ఇతోద్వాదశజన్మాన్తే త్వామ్కశ్చిత్తిద్ధ ఆవిశత్ । విష్ణుభక్తోనివాసార్థమ్ రాత్యాన్తృతవ వేశ్యః । తత్సన్నిధానప్రభవ స్తవసాధుసమాగమః । సాహివై బ్రహ్మవిదషీ శ్రీమద్రజ్జముపాశ్రితా । తత్రతీర్థోత్తమశ్రీమ దశ్వధమ నామ సంశ్రితా । ధర్మజ్ఞాధర్మపరమా యస్యాస్తే సజ్జమోభవత్” ఎన్ద మాతలినుడైయ వజ్జీకారమునకు వ రుకైకుటాపాక నియటియచ్చెయితతారు నన్దైయిలై ఇజ్జన్దత్తుకు పన్నిరణ్ణామ్ జన్దత్తిలే యురురాత్రి యున్నడైయ హ త్తిలే తగ్గిప్పికై కార్క ఒరుభాగవతక వ స్తునై ఎక్కి ట్టియిరున్దపోనా, తత్సన్నిధానత్తాలే యున్దానతుకా ణునక్కిన్దసా ధుసమాగమ మెన్బు మున్దైయణ్ణానతో రజ్జాతసుకృత త్తై ఇవళే పేరితికగడియాక చ్చొన్నా నెన్బిట గారుడపురాణ త్తిలేకోయి ల్ మాహాన్ద్య త్తిలే కత్తై యుమ్ముతలానవశీణ్ణిచ్చొల్లుకిటతు. (శురుకగ మొక్కియకాణలామ్) ఎన్దతు-విస్తరేణకాణలా మెన్దపడి. ఇవ్వజ్ఞాతసుకృతజ్జడయోన భగవతగటాతు మే ఇవర్ కళుక్కి వోఫలజ్జళే వరుకైకు సేతువా కైయా లే అజ్ఞా తసుకృతజ్జలై ప్పశీగ్రాశాకొణ్ణు ఈశ్వరనగ్గీ కరికు మొక్కుమితు కివై యుదాహరణమాకలామితే.

౧౯. ఆక సర్వేశ్వరక త్తినిర్దేతుకకృపైయాలే సంసారిచేతనరై యజ్జీపిప్పికైయి లే యుమ్మక్తనాయ్, కరణ క లేబరప్రదానాదికలైప్పణ్ణి స్వాజ్ఞానూప శాస్త్రానుగుణమాక వివర్ కళే పకగలిలే శిలనుకృతపి శేషమ్ కణ్ణగ్గీకరికలామ్ వళియున్దోవెన్దపార్దు, తదభావ త్తిలే సర్వము క్షీప్రసజ్జముమ్ వైషమ్యవైర్ధ్యముమ్ వారామైకార్క అజ్ఞాతసుకృత జ్జలై త్తా నేకల్పిత్తు, అవైతనై జన్మపరమ్పరైకళే తోటు మొన్దపత్తాకి నడత్తికొణ్ణు పోరుమ్బడియై విస్తరేణ వరుళిచ్చె యతు, అజ్ఞాతసుకృత మజ్జీకార సేతువాపబ్బడియైయమ్ దర్శిప్తారాయ్ నిన్దార్ కీగ్ ; ఇన్నిర్దేతుకవిషయాకార వాళి యటియాతవర్ కళే ఇతుక్కిన్దై వై వై పితదనుసన్ధా నేన విన్దరాకామలిరుప్పర్ క లేన్లి తార్ మే, (అజ్ఞ రాసమనుష్యర్ కళే) ఎష్టుతుజ్జీ (అజ్ఞ, రాకితార్) నిర్దేతుకవిషయాకార వైభవముటియాతవర్ కళే, (వాళాతద్వా నెన్బిరుప్పర్ కళే) ఎన్దతు-

ఆ - వ్యా. — (వాళార్) ఎన్టు పారమాయ్ వాళ్ళ వలియాకిఁజి స్వశక్తియా లే ఇత్తైప్పెత్తొమ్మె ట్టిరుప్పర్ కళ్ళ ఎన్నుమ్ యోజిప్పర్ కళ్ళ.

౧౯. ఇనిజ్ఞానాధికరీడుపట్టిరుక్కుమ్ సాత్మాన్నిర్వేతుకత్వత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్; పరతన్త్రీవిశేషణస్వరూపమ్ స్వతన్త్రీవిశేష్యైకశరణ్య మెన్నుమ్ జ్ఞానవాణ్కళ్ళ, (“ఇట్టెనై ప్పొరుళాకిరై త్తనై యెన్నుళ్ళ వైత్తా”) ఇత్యాది. తా నన్జీకరికరై నిలైత్తవిన్టు అవస్తువానవనై వస్తువాకిరై, నిత్యసూరికళుక్కుమ్ మేలానతనై నిత్యసంసారికళుక్కుమ్ మేకిరై నవెనకుమ్ త్యాజ్యమానసేజ్జిలే శమిత్తువైత్తా, తలైయోడేముడిదేనో, కణ్డేనెన్టువదేనో, ఎన్దననైశేయ్ లేనాక “*తీ మైశేయ్యుమెన్నెజ్జిలే ప్పెతాప్పేటు పెత్తొవశజ్జుకిఱతు; ఉతిరైకైయ్యనాయ్ పరహింసార్థమాక త్రియానిఱుచ్చెయ్ లే మధ్యేనిలైవఱవ న్దుజ్జీవిప్పిత్తుకొళ్ళుకిఱస్వామీ; నాక కనాకరైజ్జిటియాత తత్త్వార్థజ్జిలేయటివిత్తు అజ్ఞాతజ్ఞాపనమ్బుజ్జికిఱ స్వామియో శేషయాన సీవణ్ణినపువకారమ్ శేషభూతనానవెన్నులటియలాయరున్దతో; అసత్తానవెనై సత్తాకిరై సత్తై యొనిలై యిట్టాయ్; కూరవననై నిలైవఱకెడుత్తాయ్, అనన్యప్రయోజన సుమననై నిలైవఱ తద్వాయెన్టు తలైయి లారు హేతుగన్దముఱ తానటిన్దసమ్బున్దమేహేతువాక వజ్జీకరిత్తానెన్టు తలైశేయ్ త్తీడుపడానిట్టర్ కళ్ళ. ఇతుజ్ఞానాధికర్ నిలైత్తిరుక్కుమ్ సాత్మాన్నిర్వేతుక మెన్దితార్.

మూ - ౧౯. జ్ఞానవాన్కళ్ళ “ఇట్టెనై ప్పొరుళాకిరై త్తనై యెన్నుళ్ళ వైత్తా” ఎన్నున్ది శేయ్ లేనా వెన్నెజ్జిలే త్రికత్తవతువే” “నడువేవ న్దుయ్యకొళ్ళ కిన్దనాతక” “అటియాతన పటివిత్తవత్తా నీశేయ్తన పడియేనటియేనే” “పొరుళల్లాతవెనై ప్పొరుళాకిరై యడిమైకొన్డాయ్” “ఎన్నైత్తీమన జ్జేడుత్తాయ్” “మరువిత్తొమ్మనమేతన్దాయ్” ఎన్టిడుపడానిట్టర్ కళ్ళ.

జీ - వ్యా. — ఇప్పడియపకరి త్తరుళువ తేయెన్టు తలైశీత్తు ఈడుపడ వేజ్జియిరుక్కు, అతు శేయ్యామల్ వెరుమనే యుపకరిత్తా నెన్దిఱ మాత్ర త్తైయనుసన్ది త్తరున్దువిడువర్ కల్తెన్దపడి.

౧౯. ఇతి వాశేయటిన్దవర్ క లీడుపడుమ్బడియై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (జ్ఞానవాన్కళ్ళ) ఎన్టుతుడజ్జి (జ్ఞాన వాన్క, లాకితార్) - నిర్వేతుకవిషయికారవై భవత్తై యుశ్శపడియటియమవర్ కళ్ళ, (“ఇట్టెనై ప్పొరుళాకిరై త్తనై యెన్నుళ్ళ వైత్తా”) ఇత్యాది. అనాదికాలమవస్తువాన్కీరై డన్దవనై ఇన్టువస్తువాకిరై నిత్యసూరికళుక్కుమ్ మవ్వరుకా నతనై నిత్యసంసారికళుక్కుమ్ వ్వరుకానవెన్నుడైయ హేయమానసేజ్జిలేవైత్తా, పెరియపుడైయారై ప్పీలే తలైయో డేముడిదేనో, తిరుపడియైప్పీలే “దృష్టాసీతా” ఎన్టువదేనో, అన్దికేరై తన్దుడైయ వాజ్ఞానువర్తనమ్బుజ్జి నేనామ్బడి వి హితకర్తృజ్జిలేయనుష్ఠితేనో, ఎన్న నామైశేయ్ లేనాక వెన్నెజ్జిలే పుకున్దువెతాప్పేటు పెత్తొనాయ్ విశజ్జుకిఱతు; వి షయప్రవణనాయ్ ప్పీకానిఱు నడువేవన్దు జ్జీవిప్పియానిన్దుస్వామీ; ఎనకరైజ్ఞాతజ్ఞాపన తైప్పణ్ణి స్వామియాననీ శేషభూత నాన వెన్దకరై ప్పణ్ణినపువకారమ్, ఉపకరి త్తనీయటియిలటియు మిత్తనై ఎన్నుల్ శొల్లి తలైకరైట్టప్పోమో; “అస న్నేవ” ఎన్దిఱపడియే యసత్తల్పనాయ్కిరై డన్దవనై “సన్తమేనమ్” ఎన్దిఱపడియే సత్తావానాయెరువస్తువామ్బడిప్ప ణ్ణి అన్దసత్తై నిలై నిఱుగమ్బడికై జర్యత్తైయమ్ కొన్దురుళినాయ్; అన్యత త్తైయమ్ విషత్తైయమ్ మొకరై విరుమ్బువారై ప్పీలే ఉన్నై యముకన్దుత్తుద్రవిషయజ్జిలేయముకకుమ్ పొల్లాతనెజ్జి ప్పీకిరైనాయ్; అనన్యప్రయోజనమాయ్కొరై ణ్డు నై యే యనుభవిక్కుమ్ మననైత్తదాయ్; ఎన్దవన్ నిర్వేతుకమాకప్పణ్ణిన పువకారవిశేషజ్జిలే యనుసన్దిత్తు తలై శీత్తీడుపడానిట్టర్ కల్తె. — ౧౦. అన్దికేరై (అజ్జర్) ఇత్యాదిక్కు (వాళార్ త్తదార్) ఎన్టు పారమాకిల్, ఇప్పడిస ర్వేశ్వరై తన్దుర్వేతుకకృపైయాలే తజ్జిలేయజ్జీవిప్పికరై కృషిపణ్ణికొరై ణ్డువరుమ్ ప్రకారత్తైయటియాతమనుష్యర్, వా ల్ళ వలియా లే జీవిత్తుత్తిరివార్ తజ్జుళుక్కు వన్దలారు సమ్బున్దియై నమ్ముడైయవాళార్ త్తదార్తెన్టు నిలైత్తిరుక్కుమాప్పీలే,

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థస్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో నిర్దేశ్యతమస్థాపకమానవైతీహ్యమ్.

౨౦౭

ఆ వ్యా.—౨౦. అజ్ఞాన్ పేదీతిక్కడి యజ్ఞాతమానవచేతనా, జ్ఞానవాన్తల్ పేదీతిక్కడి విజ్ఞాతమాన పరమచేతన మెట్టెరువుశ్చవ్యవహారి, ఇతుక్కి తీహాసమరుచిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (భాష్యకారర్) ఇత్యాదియార్. వేదాంతతాత్పర్యమిర జ్ఞుమ్ సాన్మూర్జ్యవృణ్ణమ్ నల్లడికాలమాన శ్రీభాష్యకారర్ కాలత్తిలే, ఇవ్వర్థమ్ వెళిప్పడుకిట నన్నాళానవారునాల్ “అజ్ఞాతుశోతామేయాల్ కిన్ద పుభయవిభూత్యైశ్వర్యముడైయ పెరుమాళ్ పెరుమళియుడక తరువాశలిలే పుటప్పట్టరుళుమ్ త నైయుమ్ పుటప్పాడుకు సేవక వేణు మెట్టవళిపార్దు, పెరుమాళుక్కుత్తక్క పెరియతిరుమణ్డపత్తుక్కుక్కిఁద్రాక, ఉడైయ వరై సేవత్తుక్కుణ్డొరుమిడరాన ముతలిక లేల్లారుమ్ ఒరువర్ నిలవిలే యురువరొతున్దైత్తిరళ భగవద్వణానుసన్ధానమ్ పణ్ణి కొణ్డొరున్దవళవిలే, ఒరుశ్రీవైష్ణవరెట్టున్దిరున్దు ఇత్తిరలై సేవక పెదీతిక్కమ్ ఇతారు సుకృతమిరున్దపడియ నెన్నుమదీర్తొరు శ్రీవైష్ణవర్ ప్రభాకరపూర్వదేవరైక్కల్పిత్తాప్సలే ఇవరొరుసుకృతదేవరైక్కల్పిష్టలేయన్దు ఇన్ద సేనహేతుకనిర్దేశ్యతమవిషయమాక వివర్థమ్ ప్రసక్తాత్పీస్తుతమానవళవిలే, సాధ్యమాయ్ అచేతనమాయ్ పుటప్పచ్చానసుకృతతై యన్దు కాణువన ర్ శొల్లుకిటతు, సిద్ధమాయ్ పరమచేతనమాయ్ వైరవ్యవహారిన్, అనన్దకామేల్ కిరడన్దవెమ్మణ్ణియమానవడిపుపట్ట సాత్మాత్మకృతతై కాణువన శొల్లుకిట తన్దు ఉడైయవరుచిచ్చెయ్తనిర్దేశ్యతమస్థాపకమాన తాత్పర్యవాడైయ, అనధికారికల్ శేషప్పడాతపడి స్మరిప్పతెన్దితార్.

౨౧. ఇప్పడిస్స సమ్మన్దమే హేతువాక నిర్దేశ్యతకటాతుమ్ పణ్ణివల్ల పరమచేతననాకైయాలే సర్వాన్తీకార ప్రసక్త పరిహారార్థమాక, చేతనరాల అజ్ఞాతమాన యాదృచ్ఛికాది తుచ్ఛనన్దకలైయే చేతనాన్తీకారప్పదీర్తొరకొణ్డొ

మూ.—౨౦. భాష్యకారర్ కాలత్తిలే ఒరునాళ్ పెరుమాళ్ పుటప్పట్టరుళున్దనైయుమ్బుర్దు, పెరియతిరుమణ్డపత్తుక్కుక్కిఁద్రాక ముతలిక లేల్లారుమ్ తిరళ విరున్దవళవిలే ఇవ్వర్థమ్ ప్రస్తుతమాక, పిన్బుపిటన్దవారైకలైస్మరిప్పతు.

౨౧. ఆకైయా లజ్ఞాతమాననన్దకలైయే

జీ.వ్యా.—నిర్దేశ్యతమాకవన్ద భగవదన్తీకార తై తల్లల్ సుకృతబలత్తాలేవన్దతాక నిన్దైరుప్పర్ కలైన్దు పారుళాకక్కడవతు. ౧౯. అప్పోతైక్కు సకలముమవనరుళాలేవన్దతెన్దు తెలియక్కణ్డవర్ కల్, అవన్ నిర్దేశ్యతమాకప్పణ్ణిన పుషకార విశేషన్దలై యనుసన్దిస్తు ఈడుపడుప్పడియై యరుచిచ్చెయ్కితార్ రెన్దు మేలిల్ వాక్యత్తుక్కు సజ్జతి.

౨౦. ఇన్నిర్దేశ్యతక విషయీకారస్థాపకమానతోరై తీహ్యతైస్మరిప్పిక్కితార్, (భాష్యకారర్ కాలత్తిలే) ఎట్టుతుడన్ది. అతావతు సకలవేదాన్త తాత్పర్యార్థజ్జ లేల్లార్ సుశయవిపర్యయమట నడన్దు శెల్లుకిట నల్లడిక్కాలమాన భాష్యకారర్ కాలత్తిలే, ఒరునాళ్ పెరుమాళ్ పుటప్పట్టరుళుమ్ తనైయుమ్బుర్దు పెరియతిరుమణ్డపత్తుక్కుక్కిఁద్రాక జ్ఞానాధికరాన ముతలిక లేల్లారుమ్ తిరళవిరున్దవళవిలే, ఒరుశ్రీవైష్ణవర్ ఇతు నెడుణ్ణాల మార్ వాశలిలే యవర్ కల్ పుటప్పాడు ప్పార్తిరున్దోమోయెన్దు తెరియాతు, ఇన్దు పకుత్తశేషియాన పెరుమాళ్ పుటప్పాడుప్పార్దువన్దిరుక్క వెన్నసుకృతప్పణ్ణి నొ మెన్ను తత్ప్రసక్తత్తిలే నిత్యసంసారియాయ్ ప్పిన్దవనుక్కు భగవద్విషయత్తిల్ రుచిపిటకైర్ కడియ నెన్దు విచారిక్కచ్చెయ్ తే, యాదృచ్ఛికసుకృతమెన్ను అజ్ఞాతసుకృతమెన్నుపిటన్దతాయ్ అవ్వళవిలే కిడామ్బిప్పెరుమాళిరున్దవర్ నమక్కు భగవద్విషయమోబ్బలే సుకృతదేవరెన్దు మొరువరుణ్డోవాశ్రయణీయరెన్ను పిల్వైతిరునత్తొయూరరైయర్ సుకృతమెన్దు శొల్లికిటతు నిన్దైక్కి అవిషయమతన్దైకాణెన్దరుచిచ్చెయ్య, ఆకవిప్పడిప్పిన్బుపిటన్దవారైకలై యివ్విడత్తిలేనిన్దైప్ప తెన్దపడి. ఇక్కలై తా “తరుతుయరమతడాయేల్” ఎన్దిటపాట్టిల్ వ్యాఖ్యానత్తిలే సజ్జి హేణపూర్వర్ కళరుచిచ్చెయ్తు వైత్తార్ కలితే. ఇత్తాలజ్ఞాతసుకృతముణ్డొయిదీర్తిలు మతుఫలహేతువన్దు, అత్తైవ్యాజమాక్కి యన్తీకరిక్కుమిశ్వర సేఫలహేతువెన్దతాయీదు.

౨౧. క్క్కుమానవర్థత్తై నిగమిక్కితార్, (ఆకైయాలే) ఎట్టుతడన్ది. అతావతు క్క్కుచ్చొన్నప్రకారత్తాలే సర్వముక్తిప్రసక్తాదికల్ వారామైక్కాక విచ్చేతననటియామల్ విచ్చేయుమవైయాన శిలసుకృతవిశేషన్దలైయే, ఇవనైయన్తీక

ఆ. వ్యా.— ఇడమ్బుశ్రీవిడజ్జలిలే కటాక్షియానిలుగమ్, సర్వము క్షిప్రసజ్జమ్ పరిహరికర వేణుకై యాలే యెన్టు. ఆకై యాలుమిజ్జనుమ్యోజిప్పర్. కల్. — సాతూన్నిర్దేతుకతోవ్ క్షిసిద్ధతాత్పర్యతై పాశ్రీతికనిర్దేతుకత్వసూచిక వేదాన్త యోజనైయాలే మత్తైత్తరుళుకితారెన్ను మరుళిచ్చెయవర్.

౨౨. ఇన్దయాద్యుచ్చికాదికల్ తా నివనాలున్ణాకిటతన్టు అవనడియాక పున్ణాయీశ్రీ తిత్తనైయెన్టితార్ మేల్ ; ఇన్ద యాద్యుచ్చికాదికల్ ముట్టుడ కాలక్రమేణ విలైయుమ్బడియితే ఇవనీతుకుమ్ యోగ్యతైయశ్రీ వెలువియనాన వివన్దనై ఎ అనాదియేపిడిత్తు విచిత్రశక్తియుక్తా విరక్తిస్తుసృష్టిత్తు.

౨౩. యాద్యుచ్చికాదికళుమ్ విలైయుమ్బడి చేతననుక్కు ఈశ్వర నెట్టకోలిరక్షికిర అ రతుకస్వభావమాకిటవితుతనై ఎ నిరూపిత్తాల్, తచ్చరీరభూత నాన వివనుకు బుద్ధిపూర్వకమాకవుమ్ ఇవనుకొన్టమ్ శెయ్య వేణ్ణాతపడియా యిరుకుమ్.

౨౪. చేతనేశ్వరక శిరువరైయు మొళియ వివైతన్నడై యేయున్ణామో వెన్న ఉన్ణాకర వశ్రీవనుడైయ శక్తిచా తురియెన్టితార్, (పణ్డాయతాక) ఇత్యాదియాల. ఉతిరి ములైకుమ్ యోగ్యతైయలుమ్బడి తరిశుకిడనా లే పణ్డాయ తాకవుమ్బడు, ఉళువు నిష్ఫలమాతాతపడి నడువతు, నట్టనానూచ్చావిప్పకా లే సఫలమామ్బడి విలైవతుమాయ్కొన్టమ్ ఇప్పడియనాదియేపిడిత్తు అవిచ్చిన్నమాన కర్షణాదికలై యుడైత్తాయ్ప్పరుమ్ సుత్రైత్తి కర్షణాదివ్యాపారమిన్టియే

మూ.— పశ్రీశాకకొన్టమ్ కటాక్షియా నిలుగమ్.

౨౨. ఇవైయుమ్కూడ వివనుకు విలైయుమ్బడియి తే ఇవన్తనై ముతలిలే యవన్తనైత్తు.

౨౩. అతుతనై ఎ నిరూపిత్తా లివన్తనకు బున్టు మ్ శెయ్య వేణ్ణాతపడియా యిరుకుమ్.

౨౪. పణ్డాయతాకవుమ్బడు నడువతు విలైవ తాయ్ప్పరుమ్ త్రైత్తిలే ఉతిరి ములైన్టు.

జీ. వ్యా.— రికైగకు ప్పశ్రీశాకపిడిత్తుకొన్టమ్ పిశేషకటాక్ష తైప్పణ్ణానిలుగమ్ మెన్టై.

౨౨. ఇప్పడి యజ్ఞాతసుకృతజ్జలైయాకిలుమ్ హేతువాకకొన్టమ్ కటాక్షికుమ్ శశివల్, అన్టీ కారమ్ సహేతుకమా కాతో వెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇవైయుమ్కూడ) ఎన్టుతుడన్టీ. అతావలెన్దయాద్యుచ్చికాది సుకృతజ్జళుమ్ బపడ ఇవనుకున్ ణ్ణామ్బడియితే ఇవనీతుకుమ్ యోగ్యతైయిల్లాతపడి కరణక లేబర క్షిధురనాయ్కిర డన్ద వివన్దనై ఎ సృష్టికాలత్తిలే కరణాదికలైకొన్టమ్ త్తవనున్ణాకున్టైన్టీ ఇత్తాల్ కటాక్ష హేతువాకచ్చిన్న యాద్యుచ్చికాదికళు మవనుడైయ కృషిఫల ల్మమ్మెన్టీ చశబ్దత్తా లే తుల్యన్యాయజ్ఞాత సుకృతఫలజ్జళుకుమ్ మడి యవన్ కృషియెన్టిటతు. — అన్టి కే వక్యమాణ నిరూపణ విశేషజ్జలై సముచ్చయికిర అతాకవుమామ్ సృష్టితా చేతన కర్మానుగుణమాకవన్ణావెన్నిల్ సృష్టిప్పతుకర్మత్తైకర టాక్షి త్రైయాకిలుమ్ యాగపద్యమనుగ్రహకార్యమితే.

౨౩. తన్నిరూపణ త్తి లివనుకు సమ్భవికుమ్ తై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (అతుతనై ఎ) ఎన్టుతుడన్టీ. అతావతు అచిదవిశేషితమాయ్ కిర డకిర అదనైయిలే ఉజ్జీవసూపయోగియాన కరణక లేబరజ్జలై పరమదయైయాలే అవన్తన్ద పడియైయనుసద్దిత్తాల్, తదనీనసత్తాదికనానవివన్దనకు స్వోజ్జీవనాన్తత్తిల్ అవన్తనై తపడి కణ్డిరుకై యుళియ తా మెరుప్పత్తి పణ్డ వేణ్ణాతపడియా యిరుకుమ్ మెన్టై.

౨౪. ఈశ్వరసృష్టియా లివనుకు విలైయు మన్టీ కారప్పశ్రీశైకల్ యాద్యుచ్చికాదికల్ మాత్రమేయన్టు, ఇన్నమ్ శిలపుజ్జెన్టు దర్శిప్పికై కాక వాతల్ కీడ్రచ్చిన్నవివై తానున్ణామ్ ప్రకార తై యుపపాదికైకై కాక వాత లరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (పణ్డాయతాక) ఎన్టుతున్టీ. అతావతు పులియతాక త్తరిశుతిరు త్తినతన్టి కే పణ్డాయతాకవుమ్బడు నడువతు విలై వతాయ్కొన్టమ్ శెయ్ కాలాయ్ప్పరుమ్ త్రైత్తిలే, కర్షకనతు కెన్టారు కృషియుమ్బణ్ణాతిరుకర, ఉతిరియానతుములైన్టు

(౧౩)

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థస్తోత్రం వ్యాఖ్యానము. సృష్టియాల చర్య చరమవిలయమునై.

౨౦౯.

ఆ-వ్యా.—యరుక్కచ్చెయ్ లే, సర్వాభూర సాధారణమానజల మేష్టైయమే సహకారియాకర్ణోణు, పరిపాకమా యుతిర్ ను తన్నడైయేములైత్తువిలైత్తు యత్నా న్తరమజలపర్యవ్తమామాప్సేలే, అనాదికాలమేపిడిత్తు ప్రవాహరూపేణ సృష్ట్యాదివిషయభూతనాన్ పోరుకీటసంసారిశేతననుష్ఠ ఇవ్వయాదృచ్ఛికాదికళే అనాదిభగవత్సజ్జగల్పశ క్తివైచిత్రమాత్రతై పుత్రీగ్రాహకకొణు, మరీగ్రెయ్ హేత్వ న్తరమజ తన్నడైయేస్వాక్షీకారఫల పర్యవ్తమాకవిలైయున్బడియాయిత్రై భక్త్య త్పాదకనాన పత్తియుళవణ పట్రున్బనమానయాదృచ్ఛికాదికళే విలైయునునాదిసంసారతైస్స సజ్జగల్పతా లే సృష్టిత్వవడై వు తవిరా లే నియతమాయవరుమకట్టైయెన్దితార్. ఆకయాదృచ్ఛికాదికళుమ్ తత్సజ్జగల్పసిద్ధమాయ వరు మెష్టతాయిత్రై.

౨౧. అనాది భగవత్సజ్జగల్పశ క్తికార్యమాయ తన్నడైయేవిలైయునునై తా నెనైయెన్దిత్, ఎష్టప్రతై ఎష్ట;

౨౨. ఉత్తరమరుళిచ్చెయ్ కితార్; (పూర్వకృత) ఇత్యాదియాల. అనాదియేపిడిత్తుపృష్ణువ తనుభవిష్ట తాయప్సరు కీటకర్మపరమపైయిత్, పూర్వకాలకృతపుణ్యపాపఫలమాన సుఖదుఃఖజ్జలై నెడుమ్ కాలమనుభవిత్తు, ఉత్తరకాలకృతపుణ్య పాపఫలమాన సుఖదుఃఖజ్జలై అనన్తరకాలత్తిత్ తమభయవాసనైకొణు అనుభవిక ప్రవర్తికు మత్తనై పూర్వకృత కర్మఫలమనుభవిత్త తెన్నున్బడి మరీగ్రెయ్ మత్తనై యొత్తివ్త మధ్యమదశైయిలే, కడమిట్టునీక సీఘ్రమకుళపాపాశిపోలే, కర్మ ఫలానుభవమ్ తుణమ్ మేలెనీక పుత్రీమపోతు, పుణ్యపాపజ్జలైయనుభవికీటనామ్ స్వతన్త్రో పరతన్త్రో ఆర్ తా నె న్నుమ్, కెడున్బడినిన్తోమో ఈడెరున్బడినిన్తోమో నిన్బనిలైయేతుతా నెన్నుమ్, నిన్బత్తు శేయుమ్ స్వతన్త్రోగల్లాతనమ క్క నమ్మల్ నన్బైయెన్బత్తిపిన్బు మేలుళకాల మీడేటకైకు పోకగడియిన్బు లెన్బటియలా మెతుతా నెన్నుమ్, అచ్చ సాపకు తాదాత్మికమాక ప్పిటప్పన శిలన్బయాపస్థితిభావిఫలసాధనజ్జలైప్పరీదీవరుమ్ జ్ఞానసంశయ కార్యనిరూపణ విశేష జ్జలై అనాదిసృష్టిఫలమాకపుణ్య; ఇన్బనిరూపణవిశేషజ్జలై తత్ మున్బుశొన్న. యాదృచ్ఛికాదికళాతత్ భగవత్సజ్జగల్ప శక్తియడియాక తన్నడైయేవిలైయునునైయెన్దితార్.

మూ.—ఫలపర్యవ్తమామాప్సేలే, ఇవై తా తన్నడైయే విలైయు

న్బడియాయిత్రై పత్తియుళవణపట్రున్బనతై సృష్టిత్వకట్టై.

౨౩. అవై తా నెనైయెన్దిత్

౨౪. పూర్వకృత పుణ్యపుణ్యఫలజ్జలై చిరకాలమ్ భుజిత్తు, ఉత్తరకాలత్తిత్ నానైకొణు ప్రవర్తికు మత్తనైయెన్నున్బడి కైయొత్తివ్తదశైయిలే, నామార్ నామ్ నిన్బనిలైయేతు నమకి నిమేర్ పోకగడియే తెన్బు పిటప్పన శిల నిరూపణవిశేషజ్జలై; అవై యాతత్ మున్బుశొన్నవై యాతత్.

జీ-వ్యా.—విలైత్తుతలై కగట్టుమాప్సేలే, మేల్ చ్చొల్లప్పడకీట నిరూపణవిశేషజ్జలై తత్ కీడ్ చ్చొన్నయాదృచ్ఛికా దికళాతత్, ఇతుకెన్న వారుకృషి శేయ్యవేణ్డాలే ఇచ్చేతనర్ పక్కలిలే తన్నడైయేవిలైయున్బడియాయిత్రై, భక్తికు క్షక నానవిశ్వరూప్రవాహరూపేణ నడికిట సంసారమాకీట పట్రున్బనతై సృష్టిత్తు త్తిరుత్తు మెష్టవడి.

౨౫. (ఇవై) ఎష్ట కీటరుళిచ్చెయ్ తవరీణు విశదీకరికైకాక తచ్చిషయప్రశ్నతై యనువదికితార్, (అవై తా నెనైయెన్దిత్) ఎష్ట.

౨౬. అతుకు ఉత్తరమరుళిచ్చెయ్ కితార్, (పూర్వకృత) ఇత్యాదియాలే. అతావతు మున్బు శేయ్యప్పట్ట పుణ్యపా పరూప కర్మద్వయ త్తినుడై యవుమ్ ఫలజ్జలై స్వర్గనరకాదికళిలే నెడుమ్ కాలమనుభవిత్తు, మేలుళకాలత్తిత్ పూర్వకర్మ వాసనైకొణు పుణ్యపాపరూపకర్మజ్జలై ప్రవృత్తికు మత్తనైయెన్బు శొల్లత్తక తాన్బడి అచ్చకర్మావాయ్ కర్మఫలాను భవత్తిత్ కైయొత్తిన్బు నిన్బదశైయిలే, కాణిజేహమో దేహతిరి క్త్రో స్వతన్త్రో పరతన్త్రో నామా తెన్బుమ్, నశిన్బున్బు డినిన్తోమో పిణ్బున్బున్బడినిన్తోమో నామ్ నిన్బనిలైయే తెన్బుమ్, ఇప్పడినిన్బనమకి నిమేర్ డేరుకై డాన పోకగడియే తెన్బు త న్నడైయేవుణ్డావన శిలనిరూపణవిశేషజ్జలై; అన్నిరూపణవిశేషజ్జలై తత్ పూర్వోక్తజ్జలై నయాదృచ్ఛికాదిమకృతజ్జలై తలై.

ఆ. వ్యా.—౨౭. ఇన్ద ముఖ్యాముఖ్యనిర్వేతుకాక్షీకార విశేషజ్ఞాన్ శాస్త్రతాత్పర్య వచనసద్ధిమైత్తార్ మేల్; “యథాహిమోషకాఃపాన్థే పరిబర్హముపేయషి నివృత్తమోషణోద్యోగాస్తదాసన్త ఉపాసతే” ఎన్ఱుతుడగ్గి ఇన్దయాదృచ్ఛిక సుకృతసాఫల్యతై ఇతరవక్తృకమల్లాత భగవచ్ఛాస్త్రత్తిలే ముక్తకణ్ఠమాకచ్ఛాన్తిశీతి.

మూ.—౨౭. “యథాహి మోషకాఃపాన్థే” ఎన్ఱుతుడగ్గి ఇతి

నుడైయక్రమత్తై భగవచ్ఛాస్త్రత్తిలేశోల్లిశీతి.

జీ వ్యా.—౨౭. ఇన్నిర్వేతుకవిషయికరణక్రమమ్ శాస్త్రత్తిలేజ్ఞే శోల్లిశీతిన్దవరుళిచ్చెయ్కితార్, (“యథాహి”) ఎన్ఱుతుడగ్గి. భగవచ్ఛాస్త్రమనూహ్రిన్ద్రుసంహితైయాయితే యిరుప్పతు; అతిలేయైత్తి తే యహిర్బుధ్యసంహితై, “పశ్చరాత్రస్యకృత్స్య వక్తానారాయణఃస్వయమ్” ఎన్ఱి అపడియే సకలత్తుకుమాదివక్తాభగపానాయరుకుచ్చెయ్ తే తత్తత్సంహితైకళే తోటునువాన్తరవక్తాకుళుముణ్ణితే, అతిలిన్దసంహితైత్తు అహిర్బుధ్యసంజ్ఞిక నానరుద్ర వక్తావాయరుద్రాయా లే ఇత్తైయహిర్బుధ్యసంహితైయెన్ఱి అతు; ఇన్దసంహితైయిలే “నుణ్ణుణర్ విల్ నీలార్ కణ్ణత్తమ్మానుమ్” ఎన్ఱి అపడియే సత్వం తలైయెడు త్తపోతు సూక్ష్మదర్శియాయరుకుమానుద్రనై, దేవర్ని యాయ్ బ్రహ్మవిత్తమనాన శ్రీనారదభగవాన్ శెన్ఱనువ ర్తిత్తు స్వసంశయజ్ఞ త్తెల్లామ్ కేటక, అవన్ నిర్ణయిత్తుకొణ్ణువారానిఅ, పతినాలామధ్యాయ్ తి వివన్దణ్ణిసప్రశ్నత్తు కున్దరమాక సంసారమోక్ష హేతుకుళాక నిగ్రహశక్తి యనుగ్రహశక్తియెన్ఱు సర్వేశ్వరనుకీర్ణశక్తియైన్ఱు ప్రతిజ్ఞైప్పణ్ణి, అతిల్ “తిరోథానకరీశక్తి స్సానిగ్రహసమాహ్వయా । పుమాంసంజీవనంజ్ఞంసా తిరోభావయతిస్వయమ్” ఎన్ఱుతుడగ్గి నిగ్రహత్తికై యానశక్తియిలే తిరోహితస్వస్వరూపాదికనాయ్ జీవాత్మాసంసరికున్దప్పడియై విన్దరేణప్రతిపాదిత్తు, అన్దరమనుగ్రహత్తికైయాన శక్తియాలేసంసారాన్కుక్తనామ్బడియై ప్రతిపాదిప్పతాక, “ఏవంసంసృతిచక్రస్థే భ్రామ్యమాణేశ్వకర్తృభిః । జీవేమఃఖామలేవిష్ణోః కృపాకావ్యుపజాయతే । సమీక్షితస్తుదాసోఽయమ్ కరుణావర్ష రూపయా । కర్తృసావ్యమ్భజత్యేవ జీవోవిష్ణుసమీతుయా । శక్తిభావస్సవై జీవ ముత్తారయతిసంసృతేః । కర్మాశచసమేతత్ర తుష్టిమ్భావముపాగతే” ఎన్ఱు సంసారచక్రస్థనాయ్ చుఃఖామలనాన జీవవిషయమాక సర్వేశ్వరనుకొరు కృపై జరికున్దప్పడియైయమ్, అన్ద కృపైయడియొక పుణ్ణానవన్ కటాక్షత్తుకున్ద విషయభూతనాయ్కొణ్ణు ఇవన్ కర్తృసావ్యత్తై భజికున్ద మెన్ఱుమత్తై యమ్, అన్ద వనుగ్రహత్తికైయాన శక్తియిన్దైయ సద్భావమివనై సంసారత్తినిన్ఱు ముత్తరిప్పికున్ద మెన్ఱుమిడత్తైయమ్, కీడ్కర్తృసావ్యమెన్ఱుతి కరుత్తైయమ్ సజ్గ్రహణచ్ఛాన్తి, “యథాహిమోషకాఃపాన్థే పరిబర్హముపేయషి నివృత్తమోషణోద్యోగాస్తదాసన్త ఉపాసతే” అనుగ్రహత్తికాయాన్తు శక్తేఃపాతకుణేతథా ఉదాసాతేసమీభూయ కర్తృణేతేశుభాశుభే తత్పాతాన్తరమజన్మర్యుక్తోమోక్షసమీతుయా । ప్రవర్తమానవై రాగ్యోవిశేషేభినివేశవాన్ । ఆగమాననుసజ్ఞిన్ద్యగురూనపుష్పసర్వ్యప । లబ్ధసత్తేప్రకారైన్ఱైః ప్రబుద్ధోబోధపాలనః” ఇత్యా ద్యధ్యాయశేషత్తాలే వక్రిపోకుఅవన్ సంభారత్తైవైత్తు మత్తైయనిన్ఱువశవిలే అవనుడైయసమ్భారత్తై యవహిప్పతాక పుద్యోగికి అతసరర్, అన్దసమ్భారత్తైయవన్ వన్దకైప్పశీదీనవశవిల్ యాతారుపడి నివృత్తమోషణోద్యోగ రాకానిన్ఱుకొణ్ణైప్పోతుముదాసీనరాయరున్ద విడువర్కళ్, అప్పడియేభగవదనుగ్రహ శక్తియివన్దకులీలే వన్దతుణ్ఱిలే, ఇన్దాన్దైవై తన్వక్రియేయిన్ద్రుప్పతాకానిన్ద పుణ్యపావకర్తృజ్జరిన్ఱుమ్, ఇవనైవన్ద మేలిడామ లుదాసీనిత్తిరున్దవిడుమ్; అన్ద వనుగ్రహత్తికైయానశక్తి తన్దకుల్ వన్ద వనన్తర మిచ్చేతన్ మోక్షసమీతుయన్కుక్తనాయ్ ప్రవృత్తమానవై రాగ్యనాయ్ వివేకాభినివేశియాయ్ శాస్త్రప్రవణనాయ్ సదాచార్యసంశ్రయణమ్బణ్ణి లబ్ధసత్తాకనాయ్ లబ్ధజ్ఞాననాయ్ అన్దజ్ఞానత్తైరక్షిత్తుకొణ్ణు సారగ్రాహియాయ్ సముచితోపాయపరిగ్రహత్తాలే సంసారాదుత్తీర్ణనాయ్ పరమపదత్తైప్రాపికున్ద మెన్ఱు శోన్నానితే. అన్దయాలే, “యథాహిమోషకాఃపాన్థే” ఎన్ఱుతుడగ్గి ఇన్నిర్వేతుకవిషయికరణక్రమమ్ ఆప్తప్రమాణమాన భగవచ్ఛాస్త్రత్తిలేశోల్లిశీతిన్ద.

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. నిర్దేశ తుకవిషయికరణ త్రిలాహ్వార్ దివ్యసూక్తి. ౨౧౧

ఆ-వ్యా.—౨౦. “వెటితేయరుళ్ శేయవర్” నిర్దేశతుకమాక కరటాక్షిప్తరెష్ట సాతాన్నిర్దేశతుకమాకిల విష్ణ తాత్పర్యార్థతై యరుళకరణ్ణు అనుభవితతామే వెళియిట్టరుళిచ్చెయ్తార్. యాదృచ్ఛికనిర్దేశతుకమ్ శాస్త్రోపదేశివచ ససిద్ధమ్, సాతాన్నిర్దేశతుకమ్ తాత్పర్యదర్శివచససిద్ధమ్.

౨౧. “శేయవార్ కటకు” కృపైపణ్ణువృడి యత్తికుమవర్ కళుకు, ఎష్టవనరుళుకిలవరుళుకు హేతు బుద్ధి పూర్వకసుకృతమెష్టానిష్ట తే, ఇతైనిర్దేశతుక మెన్నువృడి యెన్నెన్నిలెష్టశక్తిత్తు;

పరిహారికిరీతార్ మేల్, (అప్పోతు) ఇత్యాదియార్. సుకృతమడియాక వరుళ్ శేయవరెన్ను మోపుతు నిర్దేశతుక త్వవాచకమాన “వెటితే” ఎన్నుమ్ ప్రతిజ్ఞ కుత్తెయుమాకైయాలే శేరాతు, స్వవచనవిరోధమ్వరుమ్; ఆకైయాలే “శేయవార్ కటకు” ఎన్నవిడత్తుకు తాశేయ్యునినై త్తవర్ కళుకు ఎష్ట పారుళాక వేణుమ్.

౩౦. ఇప్పడి నిర్దేశతుకమాకవే యివనై యజ్జీకరికుమిడత్తు ఆభిముఖ్యత్తుకు హేతుపాలత్తోశ్రితికిల సుకృతమ్ తద్దేతువాకాతెన్రితార్ మేల్, (భగవదాభిముఖ్యమ్) ఇత్యాదియార్. భగవద్వైముఖ్యనిష్టత్తిఫలమాన కృపాపూర్ణ తద్విషయాభిముఖ్యమ్ “యదృచ్ఛాసుకృతతథా” ఎన్నిల యాదృచ్ఛికసుకృతతాలన్రికే, “విష్టోప్రసాదాత్” ఎన్నిల భగవత్కృపైయాలే పిలకిరీటతి త్తనై. ఇన్ద్రోక త్తిల్ “విష్టోప్రసాదాదద్వేష మాభిముఖ్యమ్” ఎష్ట తత్ప్రసాదఫలమాన వద్వేషకార్యమాకవిలే వాభిముఖ్యత్తైచ్చొల్లుకిలతు; ఆకిల్ ఆభిముఖ్యపూర్వభావియాన వద్వేషమ్ “యదృచ్ఛాసుకృ తతథా” ఎన్నిలసుకృతతాలే పిలన్దతానాలావెన్నిల్ సోజ్జీవనమూలమాన భగవదద్వేషమాకిల విష్ణుహాఫలవిశేషత్తు కు తుచ్చమామిన్ద యాదృచ్ఛికసుకృతతై అనురూపసాధనమాకర పోతా మైయాలేయెణ్ణాతు. మహారత్నలాభత్తుకు

మూ.—౨౦. “వెటితేయరుళ్ శేయవర్” ఎష్టవర్ధతై స్పష్టమాక వరుళిచ్చెయ్తార్తే.

౨౧. “శేయవార్ కటకు” ఎష్టరుళుకు హేతు సుకృతమెష్టానిష్ట తేయెన్నిల్.

అప్పోతు “వెటితే” ఎన్నిలవిడమ్ శేరాతు.

౩౦. భగవదాభిముఖ్యమ్ సుకృతతాలన్రికే భగవత్కృపైయాలే పిలకిరీటతు

అద్వేషమ్సుకృతతాలేయెన్నిలిష్టఫలవిశేషత్తు కరటైసాధనమాక్చొణ్ణాతు.

జీ-వ్యా.—౨౦. ఇప్పడిశాస్త్రమశోన్నవళవన్రికే నిర్దేశతుకవిషయికారత్తుకు నేతేపాత్రభూతరాయ, ఆష్టత మాగ్రేసరరానవాహ్వారిన్ద్రతై తెళియవరుళిచ్చెయ్తార్తెన్రితార్ మేల్, (“వెటితే”) ఎష్టతుడజ్జి. (“వెటితేయరుళ్ శేయ వర్”) ఎష్టతు- నిర్దేశతుకమాక కృపైపణ్ణువరెష్టపడి; (ఇవ్వర్ధతైస్పష్టమాకవరుళిచ్చెయ్తార్) ఎష్టతు- ఇన్నిర్దేశతుకవిషయిక రమాకిలరహస్యాన్ద్రతై సంతయిపర్యయమట సకలరుమటియువృడి ప్రకాశమాక వరుళిచ్చెయ్తార్తెన్రికే.

౨౧. అన్దదివ్యసూక్తి కరనన్దరోక్తియి లభిప్రాయ మటియాతార్ శజై మైయనువదిత్తు ప్పరిహారికిరీతార్, (“శే యవార్ కటకు”) ఎష్టతుడజ్జి. అతావతుఅరుళ్ శేయవరెన్ను వనన్దర మారుత్తా నెన్నుమ్ పేత్తైయిలే “శేయవార్ కటకు” యెష్ట అరుళుకైకులుప్పాక త్తిరువుళ్ళముకకుమృడి శిలవనంబుచ్చెయ్యుమవర్ కళ్ళ కెన్రియాలే, అవకృపైపణ్ణుకైకు హేతు చేతనసుకృతమెష్టానిష్ట తేయెన్నిల్,

అప్పడిశొల్లుమోపుతు నిర్దేశతుకవాచకమాన “వెటితే” ఎన్నిలవిడమ్ సజ్జతమాకాతేయెన్దై; ఆకైయాలే “శేయవార్ కటకు” ఎష్టతు. తాశేయ్యు నినై త్తవర్ కళుకెన్ద్రపడి.

౩౦. ఆభిముఖ్యత్తుకు భగవత్కృపైకారణమ్, అద్వేషత్తుకు సుకృతమ్ కారణమెష్టానినైత్తు చొల్లువార్ వచన తై యనువదిత్తుకొరణ్ణు పరిహారికిరీతార్, (భగవదాభిముఖ్యమ్) ఎష్టతుడజ్జి. అతావతు ఆనాదికాలమ్ విముఖనాయప్పొన్ద పి చేతనసుకు, భగవద్విషయ త్తిల్ పిలకిరీట వాభిముఖ్యమ్ ఇవనుడైయ సుకృతనిబర్ధనమాకవన్రికే కేవలభగవత్కృపై యాలేపిలకిరీటతు; తత్పూర్వభావియానవద్వేషమ్సుకృతమడియాకపిలకిరీటతెష్ట శొల్లుప్పొర్తల్, అఖలాత్మగుణాదియా యాత్తోజ్జీవనాబురమామిరున్దళ్ళ భగవదద్వేషమాకిల నిష్ఫలవిశేషత్తుకు, అతిత్తుద్రమాన యాదృచ్ఛికాది సుకృత తై

౨౦౨ శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానం. యాదృచ్ఛికాదికః పుష్కల్యసుకృతనామవిషయశక్త్యాపరిహరణం.

ఆ-వ్యా.—సలకరియోసాధనమాకూ వాణ్ణాతితే. ఇన్దయాదృచ్ఛికసుకృతతై, “యాదృచ్ఛాసుకృతంతథా ఽష్టోప్రసాదాత్” ఎన్దు భగవత్ప్రసాదహేతువాకచ్చిల్లుకైయాలే తత్సార్యమాన వద్వేషాదికః పుష్కల మితుపరమ్పరైయా కారణమాకాతోపెన్నిల్, సూర్యోదయప్రకాశకారణమానపుషకాలత్తుమి తతిర రణకార్యకమలపికాస కరణత్వమిల్లాతాపోలే, విష్ణుప్రసాదోదయకారణమాన యదృచ్ఛాసుకృతత్తుమి, తత్ప్రసాదకార్యాద్వేషాది కరణత్వమిల్లెయితే; పరమ్పరాకారణత్వకల్పనైయిల్ కల్పనాగౌరవదోషముమ్, ముఖ్యకారణ త్రికాస్వకార్యోత్పాదకశక్త్య పర్యాప్తిప్రసక్తముమ్వరుమ్; పరమ్పరాకారణత్వమకొఱుమిడ త్తిలుమ్ “ఈశ్వరస్యచసాహర్దమ్” ఎన్దు ప్రసాదకారణమాన సుకృతకారణమాయ పరమ్పరాకారణచరమమాన భగవత్సేవాద్వేషాదిక కరణత్వ సీమాభూమిత్వమ్ వర్తన్తినిల్లాతు, తత్సేవాద్వేషాత్ పరమ్పరాకార్యమానవద్వేషాదిక తత్ప్రసాదోదయవృక్షకత్వమాత్రముశ్చతత్కల్పితసుకృత త్రికాసాత్సార్యమెన్న మ్పెటాను.

౩౦. శాస్త్రవిహితముమాయ నాముమఱియమతాన వాన్తైయన్తో సుకృతమెన్దు పేర్పిచ్చిల్లలావతు, “మోక్షకామోయదృచ్ఛాసుకృతమకూర్యాత్” ఎన్దు మోక్షసాధనమాక శాస్త్రముమ్విధియాతే, ఇన్దసుకృతమృణ్ణీనోమెన్దు నాముమఱియాతే, అనాదియమాయ అతితుచ్చజ్ఞళమానవివర్ణిణి సుష్టువాకకృతమామ్ సుకృతమెన్దు పుష్కల్యైపణ్ణాతనామ్ పుష్కల్యైపేర్పిడున్దుడి యెన్నెన్నిల్, తద్వరల్లాతనా మితుకు-సుకృతమెన్దు పేర్పిడుకితోమన్దు, సర్వజ్ఞనానసర్వేశ్వరస్తానే తనకు-సర్వాజ్ఞీకారప్రసక్తమ్ వారామైకు-శిలవర్ణిణిక్కుల్పిత్తు, అవశీర్ణకు-సుకృతమెన్దు పేర్పిచ్చిన్దు సూక్ష్మచర్మకః పువదేశిక్కు-కేట్టు బుద్ధిపణ్ణియిరుక్తైయామిరుకు-మెన్దితార్.

౩౧. ఇన్ద నిర్దేతుక విరోధపరిహరప్రకారజ్ఞతై దురవగాహత్వభయతైప్పశీర్ణ విస్తరితుచ్చిల్లికిటిలో మెన్దితార్, (ఇన్దర్థవిషయమాక) ఇత్యాదియాత్. సహేతుక నిర్దేతుకాజ్ఞీ కారమాకిట విన్దర్థవిషయమాకవన్దియే ముఖ్యనిర్దేతుకాజ్ఞీకారమాకిట విన్దర్థవిషయమాక, భగవద్విషయతై సాత్మాత్కరితనుభవికు-మేక కణ్ణరాన వాక్చావార్కళుడైయ

మూ.—౩౦. శాస్త్రముమ్ విధియాతే నాముమఱియాతే యిరుక్కి-ఱవిత్తై, సుకృతమెన్దు నామ్ పేర్పిడుకిటపడియెన్నెన్నిల్, నామున్దు ఈశ్వర నెన్దు కేట్టిరుక్తై యాయిరుకు-మ్.

౩౧. ఇన్దర్థవిషయమాక ఆధ్వార్కళి పాశురజ్ఞళిల్

జీ - వ్యా.—కారణమెన్దు శొల్లవాణ్ణాతెన్తై. ఆకైయా లద్వేషత్తుకు-మ్ భగవత్కృపైయే కారణమెన్దు శొల్లవే ముమెన్దు కరుత్తు.

౩౦. శాస్త్రావిహితమాయ శేతనావిదితముమాన విన్దయాదృచ్ఛికాదికు-సుకృతమెన్దు పేర్పిచ్చిరిన్నా రెన్నమిడతై శక్త్యాపరిహరమాపేణ వరుళిచ్చెయ్కితార్, (శాస్త్రముమ్) ఎన్దుతుడన్తై. అతావతు “ఇదమకూర్యాత్” ఎన్దు శాస్త్రవిహితముమాయ కర్తృభూతరానచేతనరాలే బుద్ధిచూర్వేణానుస్థితముమానతోన్తైయితే సుకృతమెన్దు; అప్పడియే ఇత్తైచ్చెయ్ వా నెన్దు శాస్త్రముమ్విధియాతే ఇన్దసుకృతమృణ్ణీనోమెన్దు తత్కర్తాకళాన నాముమఱియాతే యిరుక్కి-ఱవిన్దయాదృచ్ఛికాదియై సుకృతమెన్దు నామ్ పేర్పిడుకిటపడియెన్నెన్నిల్, ఇతుకు-సుకృతమెన్దు పేర్పిడుకితోమనామన్దు, సర్వముక్తిప్రసక్తమ్ వారామైకార్క సర్వజ్ఞనానపీశ్వరక సుకృతమెన్దు పేర్పిచ్చిన్దు నెన్దు తత్కర్తవర్మకళానవాచార్యర్కళరుళిచ్చెయ్యై కేట్టిరుక్తై యాయిరుకు-మెన్తై. అకీర్ణ “వెటితేయభుళై శెయవత్” ఎన్దు “*మయర్ వటమతినల మ్మేర్పివర్ కళిల్ తలైవరాన నమ్మాధ్వార్ నిర్దేతుకవిషయికారమాకిట విన్దర్థతై విశదమాకవరుళిచ్చెయ్ తపడియెదర్పిప్పిత్తు అతికామేల్ వన్దశక్కా-పరిహరమ్ పణ్ణియిరుళినారాయితై.

౩౧. ఇని యిన్దర్థవిషయమాక వాధ్వార్కళి పాశురజ్ఞళి లనోన్యవిరుద్ధమ్యాలన్తోశీర్ణ మవశీర్ణకు-పరిహరముమ్, ఇన్దర్థస్థాపకమాక మశీర్ణమ్ శొల్ల వేణ్ణుమ్ప్రమాణతర్కజ్ఞళుమ్, ఇన్దిడత్తిలే తావరుళిచ్చెయ్యామైకు-హేతుపిన్నె తెన్దితార్, (ఇన్దర్థవిషయమాక) ఎన్దుతుడన్తై. అతావతు-నిర్దేతుకవిషయికారమాకిట విన్దర్థవిషయమాక ఇన్దిషయికారత్తుకి-లక్తాయ్ “*మయర్ వటమతినల మ్మేర్పి” వాధ్వార్కళుడైయ భగవదజ్ఞీ కారప్రకాశకజ్ఞళాన పాశురజ్ఞళిల్

ఆ-వ్యా. — అనుభవప్రవాహరూపమాయ భగవదక్షికారప్రకాశకమానములు పురుకిన పాశురభిల్ “ఎణ్ణానుప్పిన్ది యే” “ఎణ్ణిలుమ్వరుమ్” “వెటి తేయరుళ్ శేయవర్ శేయవర్ కటకుకన్దు” “నోశీరు నొన్నిలే” “నోశీరుణ్ణిలే” “పిలవి” “నిన్నరు లేపురిన్దిరు దే” “ఇన్దువన్దిన్దు నై కున్దుకొణ్ణే” “ఉనతరు లేపార్వ” “నిన్నరు లేన్బులే” “వణ్ణినాల్ శేటి న్దెయ్దున్దణానమోడు శేల్ వముమ్ శేటిన్దిడుమ్” “పోత రేయెన్దు శొన్నిపున్దియిర్ పుకున్దు తన్బులాతరమ్ పెరుక వై త్త” “ఉన్దెయ న్దేయన్దుకొణ్ణే” “తిరుక్కుమలపాతంవన్దు” “శెన్దుతామె శిన్దెయ్” “యా నెత్తవత్తాల్ కాన్బుకొలెన్దు” “యా నెత్తవత్తా య్లే” “ఎన్దేవమాదికలా లేసహేతుక నిర్దేతుకాన్ణీ కారో భయప్రకాశకాకారేణమేలెప్పార్ త్తాల్ పరస్పరవిరుద్ధమౌలే వన్దుమతికళుకు త్తొశీరుమ్; ఎణ్ణిలుమ్వరుమ్ కున్దు పరిగణనాప్రభావమ్; శేయవర్ కటకు నియమితశబ్దార్థత్వమ్; నోశీరు నుకున్దు తద్దర్శనార్థస్థానిత్యమ్; ఇన్దువన్దికున్దు తద్దర్శనజనితవిశ్లేషాసహిష్టుత్వమ్; నాన్ వేణ్ణినిజ్ఞునుకున్దు తద్దేవతత్వప్రేరితత్వమ్; అడియిన్దే వణ్ణినాలుకున్దు తత్ప్రణితిప్రశంసై; అన్దేయన్దుకొణ్ణేనుకున్దు కూరవిషయస్మరణాకోశమ్; శెన్దుతాముకున్దు తద్విగ్రహాను భవాభివేషమ్; తవత్తామ్ తేనుకున్దు ప్రసన్నభాషాస్తుతి లాభహర్షప్రకర్షమ్ ఎన్దు విరుద్ధమానవశీల్ వ రుమ్ విరుద్ధప్రశీతికున్దు అనురూపమాకన్బుల్లుమ్ విరోధిపరిహారముమ్, ఇప్పడియాన్ వార్ కల్ పాశురభిల్లుకున్దు చ్చొల్లుమ్ పరిహార మొక్కియ నిర్దేతుక విషయమాక మశీరుముణ్ణానవిరోధిపరిహారరూపభగవత్ ప్రమాణన్యాయకళాకిజవక్తవ్యభిరుక్తమ్, దురవగాహత్వహేతువాన ప్రబంధవిస్తరభయత్తా లే వివరిత్తుచ్చొల్లుకిటిలో మెన్దితార్. ఇన్దు నిర్దేతుకాన్ణీకారమెన్దిట వితిల్ హేతువినభావమ్ తత్తొన్దెయ్దుకొణ్ణేన్దే హేత్వన్దరాభావత్తొక్టాట్టుమిత్తనైయల్లుతు అత్యన్తాభావత్తొక్టాట్టుకిటి తన్దు, ఘటాభా వమ్ కపాలాభావత్తొక్టాట్టున్దవత్తన్దాభావత్తొక్టాట్టుతే; ఇన్దువన్దీకారహేతువాయశీరుభగవత్తొన్దె తన్దొడొక వనా దియాన సంసారబంధవిनाశత్తెయాకకున్దు డాతెన్ద వేణ్ణా, అనాదియానవిషేషభిరుక్త పోప్పిలవు ముభయసంయోగత్తొల్ వరుమ్ నాశ్యనాశకసన్బంధ మివశీరుకున్దు ఘటకైయాల్; స్వనిరోధకమాన వాషధశక్తిహేక వే అగ్నియన్దాహకత్వ శక్తి తోన్దుమాపోప్పిలవుమ్, జలాదిసహకారియొప్పెట వే బీజత్తొన్దు తస్మిన్దాట్టు రశక్తి తోన్దుమాపోప్పిలవుమ్ భగవల్లీలార సేచ్చె యాకిట ప్రతిబంధకమశీరు భోగరసేచ్చెయ్యాకిట సహకారియొప్పెట వే కృప్రయన్ద సంసారనివర్తకత్వశక్తి కాలాన్దరత్తి లుతికొత్తట్టిల్లై; తేజస్తిమిర మొల్ల సహవస్థానమ్ ఘటయాత బాధ్యబాధక సమ్బంధమ్ కృపాసంసారభిరుక్తిల్లై యాల్,

మూ. — పరస్పరవిరుద్ధమౌలే తోశీరుమువశీల్ చ్చొల్లుకిటిపరిహారముమ్,

మశీరుముణ్ణాన వక్తవ్యభిరుక్తమ్ విస్తరభయత్తా లే శొల్లుకిటిలోమ్.

జీ-వ్యా. — “వెటి తేయరుళ్ శేయవర్” “ఎన్దున్దు శేయ తేనా వేన్దెన్దొల్ త్తికల్ వతు వే” ఎన్దుమ్ “తిరుమాల్లిరున్దొల్లై మలైయెన్దే నెన్దు” “మాతవ నెన్దు తేణ్ణు” ఎన్దుమ్ “నల్ల తోరటమ్ శేయతుమిలే” ఎన్దుమ్ “నోశీరుణ్ణిలే” “పిలవి” ఎన్దుమ్ “యా నెత్తవత్తాల్ కాన్ మిన్దొలెన్దు” ఎన్దుమ్ “యా నేతవమ్ శేయలే” ఎన్దు మిత్యాదికలా లే భగవదక్షికార హేతుకలొన్దుమ్ తక్కుళ్ పకలిల్లెయెన్దుతుమ్ ఉణ్ణానాపోప్పిల చ్చొల్లువత్తాన్దెయాలే కరు త్తటియాతవర్ కళుకున్దు పరస్పరవిరుద్ధ మౌలే ప్రతిభాసికున్దు మెన్దే. అవశీల్ చ్చొల్లుమ్ పరిహారభగవత్తొన్దెయ యక్షికార హేతు, అన్దే హేతువన్దెన్దు మిడమ్ సిన్దమ్; మాన్దెయాల వశీరు యాన్దొపిత్తువన్దు మేల్ వియ్కుటిభగవత్తొన్దెయ యక్షికార హేతు, అన్దే హేతువన్దెన్దు మిడమ్ సిన్దమ్; “నోశీరుణ్ణిలే” “పిలవి” ఎన్దుతు- ఇనకున్దు పులజన్దుకున్దు వాన్దొయొక వాయశీరు నాన్ సాధనానుస్థానవన్దున్దు స్వనిక ర్షమ్ శొన్దెన్దె, అనేకజన్దుమున్దెయ్దు కున్దు సాధనానుస్థానవన్దున్దే నేన్దు పడియన్దు; “యా నేతవమ్ శేయలే” ఎన్దు తు- “*ఇరున్దుమిన్దొన్దెయిన్దెయిన్దె యడిలే శొల్ల మెన్దొన్దే ప్రీత్యతిశయత్తా లే ఎన్దెన్దొన్దే భాగ్యవన్దున్దే నారిల్లెయెన్దు ప్పెటు పెన్దొ త మ్మెన్దొన్దే త మ్మెన్దు ఇన్దున్దొకళిలే నిర్దేతుక వచనవిరోధమ్ వారాతపడి సహేతుక మొల్ల త్తొశీరు మశీరుకున్దు చ్చొల్లుమ్ పరిహారభి. (మశీరుముణ్ణాన వక్తవ్యభి, భావన)- మశీరుమిన్దొన్దే తుక స్థాపనార్థమాక చ్చొల్లు వేణ్ణుమన్దెయన్దొ “ఏవం సంస్కృతిచక్రస్థే భ్రాన్యమాణేస్సు కర్మభిః జీవేషుభావ లేఖిన్దొకృపాకాపుష్పజాయతే॥ నిర్దేతుక కటాక్షేణ మదీయేన మహా మతే। ఆచార్యవిషయాకారాత్ప్రొప్పువన్దివరాజ్ఞతిమ్। నాసౌపురుషకారేణనచాప్యన్దేన హేతునా। శేవలం సేవ్యమైవా హమ్ ప్రేత్యోకభిత్తాదాచన” ఇత్యాదిప్రమాణభిరుక్తమ్, ఏతదనుగ్రహకతరభిరుక్తమ్, (విస్తరభయత్తా లే శొల్లుకిటిలోమ్)

ఆ-వ్యా.—ప్రతిబద్ధకమశ్చి సమాకారియైష్వరీభూతు సంసార త్రికాతపయచేతనబద్ధకత్వత్తై క్కులైక్కి అతి త్తనై యల్లతు సంసారస్వరూపనాశకైయాకితత్వమ్. సంసారనివ ర్తకైయాన విష్వభగవత్కృపాక్షీకార మొక్కిన యాదృచ్ఛికాది నిమిత్తాక్షీకారమ్ నిర్దేతుకమొల్పిత్రోశ్చిమత్తనై, చేతనసుకృత దుష్కృతకర్మ పారామల్ స్వగతకృతయే హేతువాక సజుల్పితకాలగతియే యక్షీకరికై సాత్మాన్నిర్దేతుకమ్; ఎట్టేవమాదియాన నిర్దేతుకవిషయమాక వరుమవై (మశ్చి ముణ్ణాన వక్తవ్యమ్) ఎవ్వరుళిచ్చెయవర్.

౩౩. ఇప్పడి నిర్దేతుకమాక వక్షీకరికై వేణ్ణుమ్ సమ్మన్దముడైయ సర్వప్రకార రక్షకనైయనుసన్ధితాల్ ప్పిజకు మధికారికృత్యత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఆకైయాల్) ఇత్యాదియాల్. అక్షీకారహేతువా యిరుప్పతిత్తలైయి లాన్ముమిలైయాకైయాల్, స్వశరీరభూతనాన విచ్చేతనా విషయాన్తరప్రవణనాయ్కోణ్ణు విముఖనాన గుణలేశమశ్చి సంసారదైయిలుమ్కూడ తా తిరువడికలై చేర్చిర్దుజ్జీవికుమ్బడి అద్వేపాదికల్ యాదృచ్ఛికాదికల్ విలైయ మున్నమే సజుల్పిత్తు కృషిపణ్ణిన శరీరియానవీశ్వరనై నిరుపాధిక రక్షక నెట్టివ్వధికారి యనుసన్ధితాల్, జ్ఞానదైతుడగ్గియెప్పోతుమ్ తనుడమై తా నేకైకోళుకితా నెట్టు నిర్భరనాయ్ మార్ విలై కైవైత్తిరుకుమ్ తనైయెన్దితార్.

మూ—౩౩. ఆకైయాల్ ఇవావిముఖనానదైయిలుమ్కూడ వుజ్జీవికైకైకుమ్ కృషిపణ్ణిన వీశ్వరనై యనుసన్ధితాల్, ఎప్పోతుమ్ నిర్భరనాయ్ యిరుకుమ్మిత్తనై.

౩౪. “ఎతిర్ శూళల్ పుళ్ళు”

౩౫. ఒరువనైప్పడికగ్గినినైత్తు ఊరై వలైవారైప్పోలే వ్యాప్తియుమ్.

౩౬. సృష్ట్యవతారాదికలైప్పోలే స్వార్థమాక వెన్దితే జ్ఞానాధికరనుసన్ధిపుతు.

జీ-వ్యా.—ఎవ్వుతు - ఇవైయెల్లామ్ శొల్లప్పారుమ్మశవిల్ గ్రన్థపురపువరు మెన్దజ్జి శొల్లికిఱోమిచ్చైయెన్ద పడి.

౩౩. ఆకకీర్ (భగవద్గుణానుసన్ధానమభయహేతు) ఎన్నప్రతిజ్ఞేకుమ్ పపాదకమాక (త్రిపాద్విభూతియిలై) ఎవ్వుతుడగ్గి. ఇవ్వళపుమ్ ఈశ్వరనివాన్మోజ్జీవనార్థమాక విముఖదైయేవిడిత్తుకృషిపణ్ణిప్పోరుమ్బడియై విస్తరేణవరుళిచ్చెయ్ తార్; అతుతనై నిగమిక్కితార్, (ఆకైయాల్) ఎవ్వుతుడగ్గి, అతావతు ఈశ్వరనివాన్మోజ్జీవనత్తుకుమ్ కృషిపణ్ణిమ్ కట్టిళెయితువాకైయాల్ ఇప్పడియిచ్చేతనా తన్దక్కల్ విముఖనాన వవన్దైయిలుముట్పడ వివనజ్జీవికైకైకుమ్ కృషిపణ్ణి ప్పొత్త గుణాధికనానవవనైయనుసన్ధితాల్, ఏవమ్ముతనాన నివ్వవస్థాపనైరాక్కిననమ్మై కర్మానుగుణమాక సంసరికగ్గి విదా నెట్టు తన్దణవిశ్వాసత్తాలే సర్వకాలముమ్ నిర్భరనాయ్ యిరుకుమ్మిత్తనై, భయప్రసగ్గిమిచ్చైయెన్ద పడి.

౩౪. (విముఖనానదైయిలుమ్కూడ వుజ్జీవికైకై కృషిపణ్ణిన వీశ్వరనై యనుసన్ధితాల్) ఎవ్వుతామ్ కీర్తిరుళిచ్చెయ్త వర్ధత్తి లా ప్పికుమ్డలాక జ్ఞానాధికరుడైయ వనుసన్ధానపశేషత్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (“ఎతిర్ శూళల్ పుళ్ళు”) ఎవ్వు. “ఎతిర్ శూళల్ పుళ్ళు” ఎవ్వుతు- ఎనకుమ్ తప్ప వొణ్ణాలపడి పార్తవిడమెల్లుమ్ తా నేయామ్బడియాన వ్యాప్తియిలైవుల్ పుక్కెన్దపడి; “ఎతిర్ శూళల్” ఎన్దిటతు- అవతారపరమాక మశ్చిల్పారాలే వ్యాఖ్యాతమాయీశ్రీకృతిలుమ్, ఇప్పోతివరివ్వి డగ్గిల్ వ్యాప్తిపరమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్; అనేకయోజనైకళుణ్ణాయిత్తే యిరుప్పతు.

౩౫. అతుకుమ్ దృష్టాన్తమరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఒరువనైప్పడికగ్గినినైత్తు ఊరై వలైవారైప్పోలే) ఎవ్వు. అతావతు- ఒరువనైప్పడికగ్గినినై త్తవా అవనైత్తప్పామల్ ప్పిడికగ్గి వేణు మెన్దభినివేతత్తాలే అవ్వురుచ్చేరవలైయమాప్పోలే యా యీశ్చి ఒరాత్తావైయకప్పడు త్తిక్కిళ్ళుకైక్కిక సకలచేతనాచేతనగ్గిలుమ్ వ్యాపిత్తునిట్లుమ్బడి; ఆకైయాల్ వ్యాప్తియుమ్ స్వార్థమాక వెన్దితే జ్ఞానాధికరనుసన్ధిపు తెన్దితార్ (వ్యాప్తియుమ్) మెన్దతు- సర్వసత్తాహేతువాన వతువుముట్పడవెన్ద పడి.

౩౬. సృష్ట్యవతారాదికలై స్వార్థమాక వనుసన్ధికైయై సిద్ధవత్కరిత్తు, ఇతుకుమ్ దృష్టాన్తమాక వరుళిచ్చెయ్కితార్, (సృష్ట్యవతారాదికలైప్పోలే) ఎవ్వు. మున్నీర్ జాలత్తిల్ ముతల్ ప్పొట్టిలే సృష్టియై స్వార్థమాకవుమ్, ఇరణ్ణామ్ పాట్టియుమ్ మూన్ణామ్ పాట్టియుమ్ వతారగ్గిలై స్వార్థమాకవుమ్ ఇవర్ తా మేయనుసన్ధిత్తిరుళినారిత్తే. (అవతారాదికల్) ఎన్దిట పడి లాదిశబ్దత్తాలే గుణచేష్టాదికలైచ్చొల్లుకిటతు.

ఆ-వ్యా.—౩౭. నిర్గురనాయరా తే స్వరత్నా త్తిలే ముయన్టు విలకర డిల్లేడిలుమ్ అవకృపైయె యివనాల్ త్తవిర ప్పొకా తెన్ది తార్ మేల్, (కర్మఫలమ్) ఇత్యాదియాల్. అనాద్యవిద్యాసంబంధమాన పుణ్యపాపకర్మఫలమాన సుఖదుఃఖజ్ఞై యనుభవిత్రేయట వేణ్ణినాప్పిలే, అనాద్యనన్త భగవత్కృపాసంబంధమాన జ్ఞానాదిమోక్షోన్తమాన వనన్తస్థిర సుఖఫలముమ్ తనాల్ త్తవిర్తుకొక్కప్పొకాతు, అనుభవిత్రేయటవేణుమ్.

౩౮. అశక్తనానవనేయన్తియే సర్వశక్తనానవనాలుమ్ తలైయెడు త్తకృపైయె త్తైయవొణ్ణా తెన్దితార్, (కృపై పెరుకప్పకాల్) ఇత్యాదియాల్. అనాదికాలమేపిడిత్తు భగవత్స్వాతన్త్ర్యనిరుద్దేయాన కృపై, స్వాతన్త్ర్యవణ్ణై యెయుడైత్తు కడలుడైత్తాప్పిలే త్తైయటప్పెట పెరుకప్పకాల్, స్వాతన్త్ర్యమాన స్వతఃస్వతన్త్ర్యుడైయ నిరజు- శస్వాతన్త్ర్యతాలుమ్, స్వవిషయమాన స్వతఃపరతన్త్ర్యుడైయ వాగన్తుక స్వాతన్త్ర్యతాలుమ్ అడక్కియుమ్ విలక్కియు- మ్ త్తైయవొణ్ణాతపడి ఉభయస్వాతన్త్ర్యమాకిట విరుకలైయుమ్, కట్టుకులైన్తు కరైన్దళియ విషయత్తి లభవన్తియే, త్తపెరుమైయేపార్తళవటప్పెరుకుమ్, “ వితివాన్కిన్న్లు కాప్పారా ” ఎన్టు అక్కలైన్పుడు త్తి యల్లతునిల్లాతపడి కరై- యుడైన్ద కృపాన్గీకారమే ప్రబలమెన్టు తలైక్కట్టుకితార్.

౩౯. ఇన్ద కృపావిషయమాన వధికారియిన్దుడైయ భయాభయహేతువిన్నతెన్టు ప్రస్తుతార్థత్తై నిగమిక్కితార్ (భయహేతు) ఇత్యాదియాల్. అవకృపైయేతజ్జ మెన్టు నిర్భయనాయరుక్కు- వివ్వధికారిక్కు, ఇన్దముంసంసరిక్కిల్ శేయవతెన్న్దిట భయత్తుక్కుహేతు, అనాదికాలమేపిడిత్తు సంసరిక్కిలకరడియాన స్వకృతసదసతకర్మత్తరణమ్;

మూ.—౩౭. కర్మఫలమ్హేలే కృపాఫలమునుభవిత్రేయటవేణుమ్.

౩౮. కృపై పెరుకప్పకాల్ లిరువర్ స్వాతన్త్ర్యతాలుమ్
త్తైయవొణ్ణాతపడి యిరుకరైయుమళియ పెరుకుమ్.

౩౯. భయహేతు కర్మమ్;

జీవ్యా.—౩౭. ఇప్పడియివక విముఖనానదైయిలుమ్ సృష్ట్యవతారాదికళాలే ఇవనుడైయపుజ్జీవనత్తుకరవక కృపిపణ్ణిప్పొరుకిటతు, తన్నుడైయనిర్దేతుకకృపైయాలేయితే; తాదృశకృపాఫలమివనుక్కు అవశ్యానుభావ్యమెన్నుమిడ- త్తై సదృష్టాన్తమాక వరుళిచ్చెయ్యాన్న్లుకొణ్ణు, కీర్త్ (నిర్గురనాయరుక్కు-మిత్తనై) ఎన్దవశీణ్ణు స్థిరీకరిక్కితార్ మేల్, (కర్మ- ఫలమోప్పిలే, ఎన్టుతుడన్ది అతావతు- తా శేయతపుణ్యపాపరూపకర్మఫలమ్, “అవశ్యమనుభోక్తవ్యమ్” ఎన్దిటపడియే యను- భవిత్రేయటవేణుమోపాతి, నిత్యసంసారహేతువాన కర్మత్తైత్తర్చి నిత్యసూరికళోడు సమానభోగభాగియాక్కుకైక్కు- హేతువానవననుడైయ కృపాఫలమ్ ఇవనుక్కి-చ్చెయిలైయే యాకిలు మవశ్యమనుభవిత్రే విడవేణుమెన్దై.

౩౮. ఏవముఖ్యత కృపైయనాదియాయరుక్కుచ్చెయ్లే, కర్మకర్తావాన చేతననుడైయవుమ్ తత్ఫలభోక్తావాన పీ- శ్వరనుడైయవుమ్ స్వాతన్త్ర్యకళాలే త్తైయప్పట్టన్తో కిడన్దుపోన్దతు, ఇన్దము వప్పడియానాలోవెన్ద వరుళిచ్చెయ్కితా- ర్, (కృపై పెరుకప్పకాల్) ఎన్టుతుడన్ది అతావతు కృపాగుణమ్ నిరజుశస్వతన్త్ర్యనానవీశ్వర తానిట్టకట్టలైయి లేవన్దవాతే- యన్గీకరిక్కిలకరడవోమెన్టు ఇచ్చేతననైకర్తానుగుణమాక నిర్వహిక్కు-మళవిల్ ఇరువర్ స్వాతన్త్ర్యతాలుమ్ త్తైయప్ప- ట్టునిలుక్కు-మతోళియ, అక్కట్టలైయిల్ వారామైయాలే దుర్గతియేపశీగ్రశాక వివనైయవన్దానే మేల్ విఘ్నన్దగీకరిక్కి- క్కుడలామ్బడి పెరుకుమళవిల్, స్వాత్రయమానవీశ్వరనుడైయ చేతనకర్తానుగుణమాక వే నిర్వహిక్కు-కరడవో మెన్ది- ట స్వాతన్త్ర్యతాలుమ్, స్వవిషయమాన చేతననుడైయ : శ్రుతిస్తోత్రమైవాజ్ఞా యస్తాముల్లఘ్నివర్తతే.” ఎన్దిటప- డియే యీశ్వరాజ్ఞైయైయతిలన్దిత్తు నడక్కిలకరడియాన స్వాతన్త్ర్యతాలుమ్ నిరోధిక్కు-వొణ్ణాతపడి “వితివాన్కిన్న్లు- కాప్పారా” ఎన్దిటపడియే పుభయస్వాతన్త్ర్యరూపమాన విరణ్ణుతలైయు ముడైన్దళియుమ్బడి యెరువట్టిల్ నిల్లామై- మేల్ మేలుమ్ పెరుకానిలుక్కు-మెన్దై.

౩౯. ప్రకరణాదియిల్ భయాభయహేతుకళాకచ్చొన్న స్వదోషభగవద్గణగళిల్ వైత్తుకొణ్ణు, కర్మకారుణ్య- గళిల్ ప్రధానగళాకైయాలే అవశీణ్ణయిపపాదిత్తుకొణ్ణు వన్దార్ కీర్త్; అతుతన్దై నిగమిత్తురుళుకితార్ మేల్, (భయ- హేతు) ఎన్టుతుడన్ది. అతావతు శుశ్వరనే పుపాయమెన్దిరుక్కిట వివ్వధికారిక్కు ఇన్దముమ్ సంసారమనువర్తి- క్కిల్ శేయవతెన్న్దిట భయత్తుక్కుహేతు అనాదికాలమసంసరిక్కిలకరడియాన స్వకర్మత్తరణమ్;

ఆ-వ్యా.—ఇదిసంసారమడియబడును శరీరావసాన త్తిల్ పేటుతప్పా తెస్తు నిర్భయనాకై యాకిజవభయహేతు, నిర్వే తుకమాక సంసారతైయలుతు కడుకనల్ పేటేణు పుణ్ణికొడుకు మభజురభగవత్తానున్మరణమ్.

రం. ఇష్టకర్మకారుణ్యజ్ఞాల్ వరుమ్ భయాభయజ్ఞానిరణ్ణుమ్ తత్తత్సరణావలబ్ధుజ్ఞా యక్ష్మాణ్ణు మాటిమాటియ ర్చిరాదిగతిప్రాప్తియశవుమ్, ముముక్షుత్వలక్షణమాన విరక్తివిశ్వాసజ్ఞల్ ముత్తుప్పడి విడామల్ నడకుమ్.

రం. భగవత్కృపైకనివర్త్యమాన సంసారప్రాబల్యజ్ఞానమ్, ఇత్తాల్ మయకుణ్ణిన్నమ్ సంసరికిల్ శేయవతె న్నెన్నుమ్భయహేతు; నిర్వే తుకాణ్ణికారత్తాల్ ప్రబలసంసారతై సవాసనమాక నివర్తిప్పిక్లవల్ల సంసారనివర్తక భగవత్కృపాప్రాబల్యజ్ఞానమ్, ఇనినామ్ మేల్ విక్రిలుమ్ సంసారమ్నమ్మైకిట్టమాట్టా తెన్నుమ్ నిశ్చలమాన వభయహేతు వెస్తు ప్రకరణాదియల్ ప్రస్తుతార్థతోడేశేర్తు నిగమికిత్తార్. ఇప్రకరణత్తిల్ అజ్ఞాతసుకృతనిమిత్తాణ్ణికారత్తైయమ్, తదనపేక్షమాన నిర్వే తుకాణ్ణికారత్తైయమరుళిచ్చెయ్తు, ఇరణ్ణువభిమతమాయల్ల, స్వబుద్ధికృతసుకృతతైప్పూవే యవ న్నగ్గిరికుమ్ మెన్నుమ్ ప్రతివత్తియైతిరసూరికైకాక అబుద్ధికృతసుకృతాణ్ణికారత్తైయమ్, ఇతుతన్నైతిరసూరికైకాక ముఖ్యనిర్వే తుకాణ్ణికారత్తైయమ్ క్రమేణవెలియడుకైకాక విత్తనై. ఇతిల్ “వేటితేయరుల్ శేయవర్” “నిర్వే తుకటా యేణ వడియేనమహామతే” ఎన్టాల్ వార్ కళుకు మాచార్యర్ కళుకు వభిమతమాయ్ తన్నిరుపాధికరక్షకత్వదూష కమాకాత నిర్వే తుకాణ్ణికారమేయితే యివర్ కళుకు భిమతమ్. భగవత్సత్వతన్వ్యకార్యమ్ సంసారమ్, భగవత్కృపాకార్యమ్ మోక్షమెస్తుపూర్వాచార్యర్ కల్ రహస్యమాకవనుసన్నికు మభయనిర్వే తుకత్వతై సహేతుకత్వోక్తియాలేమత్తై పుతు వెలియడువతా యరుళిచ్చెయ్కితారెన్టు పిల్లైయరుళిచ్చెయవర్. ఆక విప్రకరణత్తాల్ స్వపరానుసన్ధానకార్యజ్ఞల్

మూ.—అభయహేతు కారుణ్యమ్.

రం. భయాభయజ్ఞానిరణ్ణుం మాటిమాటిసాప్తియశవునడకుమ్.

రం. నివర్త్యజ్ఞానమ్ భయహేతు, నివర్తకజ్ఞాన మభయహేతు.

జీ-వ్యా.—“శూక్లపిటప్పమ్మరుణ్ణేవరప్పెటుమే” ఎన్నిజపడియే సంసారమ్నమ్మరుమవరమాట్టాతు, శరీరావసాన త్తిల్ భగవత్ప్రాప్తికు కణ్ణిళివిల్లె యెస్తు నిర్భయనాయరుకై కుమ్ హేతు, కర్మతైప్పారామ లగ్గిరిక్తు సంసారతై యడియరుత్తు తకతిరువడికళితే శేర్తుక్కుళ్ళుకైకు టప్పాన వవనుడైయ నిర్వే తుక కారుణ్యస్మరణమెన్టై. (స్వదోషానుసన్ధానమ్) (భగవద్గుణానుసన్ధానమ్) ఎన్టుతుడగ్గినత్తై నిగమికిట్టవిడమాకై యాలే (కర్మమ్) (కారుణ్యమ్) ఎన్నిజపడియే స్మరణపర్యంతమ్ వివక్షితమ్.

రం. ఇబ్బయాభయజ్ఞానిరణ్ణు మివనుకై వ్వశవాకనడకుమ్మెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (భయాభయజ్ఞానిరణ్ణుమ్) ఎన్టుతుడగ్గి. అతావతు భగవత్కృపావిషయమాయమ్, ప్రకృతియోడైయరుకై యాలే యనాదికాలమ్ సంసరణహేతు వాయ్ పోన్దస్వకర్మతై యనుసన్నిపుతు, అత్తైప్పారాతే ఆగ్గిరిత్తభగవత్కారుణ్యతై యనుసన్నిపుతాయ్కొణ్ణితే ఇవ్వ ధికారియరుప్పతు; అతిల్ కర్మతై యనుసన్నితపోతు భయముమ్, కారుణ్యతై యనుసన్నితపోతు అభయముమాయరణ్ణుమ్ మాటిమాటి ప్రకృతిసమ్మన్దమత్తై భగవత్ప్రాప్తిపణ్ణుమశవుమ్ నడకుమ్మెన్టై.

రం. ఇప్పడియుభయముమ్ మాటిమాటిప్రాప్తియశవుమ్ నడకిట్టతే, తన్మణవిశ్వాసత్తాలే యప్పోతు మొక్కు నిర్భయనాయరుకగొణ్ణితోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (నివర్త్యజ్ఞానమ్) ఎన్టుతుడగ్గి. అతావతు అవనుడైయకారుణ్య త్తాలే నివర్తికగొప్పడుమతాన వవిద్యాకర్మవాసనారుచిప్రకృతిసమ్మన్దవిషయజ్ఞానమ్, ఇవైకిట్టకై యాలే యిన్నముమ్ సంసారమ్మేలిట్టాల్ చెప్పయవతె న్నెన్నిజభయహేతు; “సర్వపాపేభ్యోమోక్షయిష్యామి” ఎన్టు సర్వేశ్వరనివరణు తల్లి పొకడుప్పడిపణ్ణుకైయాలే ఇవరీతికు నివర్తకమాన వవనుడైయ కారుణ్యవిషయజ్ఞానమ్ తద్భయరాహిత్యహేతువెన్టై. నివర్తకబలమటిన్దాలుమ్ నివర్త్యమిడికుమ్మశవుమ్ భయముమ్ నడునడువే కలశిచ్చెల్లుమెన్టుకరుత్తు. ఆకవిప్రకరణత్తాల్ ఇవకు భయాభయహేతుకుళుమ్, తదుభయవివర్యయత్తిల్ సిద్ధికుమ్మతుమ్, తన్నిబద్ధనశక్తాపరిహారజ్ఞుమ్, సర్వేశ్వర సంసారికళుకుణ్ణివనత్తిల్ కృపిపణ్ణుప్పడియుమ్, అజ్ఞాతసుకృతభగవదగ్గికారహేతుత్వముమ్, అన్నిర్వే తుకవిష యాకార వైభవానభిజ్ఞర్ పడియుమ్, పతద్వైభవాభిజ్ఞర్ పడియుమ్, ఇవ్వర్థ మభియుక్తవచన సిద్ధమెన్నుముతుమ్,

(౫౫) శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం ప్రకరణార్థక్రమీకరణనిర్ణయోపాయాదికర్త.

౨౧౭

ఆ-వ్యా. — పరానుసంధాన కార్యవిపర్యయ స్మారకానుసంధానమ్, పరలాభాలాభ ముఖ్యకారణ నిర్ణయోక్తిపీఠిక తత్కృపాశుత్వమ్, కృపావశపరికల్పిత యాదృచ్ఛికాదిరూపనిమిత్త సహేతుకనిర్దేశుకాణ్డీకారణ్యధీక్ష దుర్బలప్రబలత్వ సూచకనిరూపణవిశేషముమ్, అతిలహేతుకాణ్డీకారహేతువాన దుర్నివారప్రబలకృపానుసంధానఫలముమ్ శోల్లవృత్తతు.

౧. ఇప్పటి నిర్దేశుకాణ్డీకార విషయభూతనాన చరమాధికారికుఁ చరమప్రాప్యప్రాప్తకమిన్నతెస్తు తలైకకట్టు కిజార్ మేల్; అతిల్ ముద్దరయావన్మోక్షనునువర్తికుమ్ భయాభయమ్ పరతన్త్రశేషియైప్పట్టియిరుప్పా రుగ్గణ్డాకా తెన్దితార్, (స్వతన్త్రనై) ఇత్యాదియార్. బద్ధమోక్షజ్జీరణుకుమ్ పాతువాననిరజుశస్వతన్త్రనై, అనిష్టనిష్టత్తి పూర్వకమాన విష్టప్రాప్తియైప్పట్టికొడుకుమ్ చరమోపాయమాకప్పట్టినానితే, సంసార తన్నివర్తనానుసంధానకార్య

మూ.—౧. స్వతన్త్రనై యుపాయమాకన్తాన్
పట్టినపాతితే యిప్రసంగంతానుశ్చతు.

జీ-వ్యా. — అజ్ఞాతనుకృతవ్యాజేన వచనగీకరికుఁబ్బడియుమ్, అగ్నేకారహేతువాకుఁ మజ్ఞాతనుకృతజ్జీక తత్కృ పిఫలత్వముమ్, తన్నిరూపణఫలితముమ్, అగ్నేకారప్పట్టిశామవై కాదాచిత్రమాక స్వయమేవవిలైకైకకడియుమ్, అవ ప్ట్టికడైవిధ్యముమ్, ఏవమ్ముతవిషయాకారశాస్త్రసిద్ధత్వముమ్, ఇవిష్టవిషయాకారమైట్టివ రిత్తై వెలియాకప్పేళినపడియు మ్, ఏతదనభిష్ట వచనపరిహారముమ్, అభిముఖ్యవదద్వేషతత్కృపాజనితత్వముమ్, యాదృచ్ఛికాదికర్త సుకృతనామమీశ్వర కృతమెన్నునుతుమ్, ఏతదర్థవిషయాభియుక్తవచనపరస్పరవిరోధ పరిహారాద్యనుక్తిహేతువుమ్, కీర్తనప్రకరపుపపాదిత్తు వన్ద వితికఫలితముమ్, తదాప్తిహేతు తయాజ్ఞానాధికరనుసంధానముమ్, నిర్దేశుక కృపాఫలావశ్యాను భావ్యత్వముమ్, ఈపుత్రకృపాప్రవాహమర్నివారకత్వముమ్, ప్రకరణాదిప్రతిజ్ఞాతార్థనిగమనముమ్, భయాభయానువర్తనకాలావధియుమ్, ఏతదుభయహేతుభూతజ్ఞానవిశేషజ్ఞుమ్ శోల్లుకైయాలే ఇవ్వధికారిక ద్వేషాదిమోక్ష పర్యవ్తాఖల లాభహేతువాన భగవదాకస్మిక కృపాప్రభావమ్ విస్తరేణ ప్రతిపాదికప్పట్టతు. ఇత్యార్ ద్వయోపదేష్టభూతాచార్యోపసత్త్వాదిక ళుకుమ్, తదుపదిష్టద్వయార్థ జ్ఞానాదికళుకుమ్ హేతువానభగవన్నిర్దేశుక కృపావైభవమ్ శోల్లవృత్తతు.

౧. ఇప్రబద్ధత్తిర్ ఉపక్రమమేపిషిత్తివ్వళవ్యాక సిద్ధోపాయభూతనానసర్వేశ్వరనే చేతనరుఁ పరమపురుషార్థ లక్షణమోక్షసిద్ధిక్రమరపేక్షసాధనమెత్తరుళిచ్చెయ్తు, ఉపాయభూతనానసర్వేశ్వరకర్తృనిబద్ధనమాకసంసరిప్పికగవుమ్, కారుణ్యనిబద్ధనమాక ముక్తనాకగవుమ్ వల్లనిరజుశ స్వతన్త్రనైనాకైయాలే, అవనైయుపాయమాకప్పట్టియిరున్తునువర్ కళున్తు స్వకర్మానుసంధానత్తాలుమ్ తత్తారుణ్యానుసంధానత్తాలుమ్ వరుమ్భయాభయజ్జీయోవత్ప్రాప్తిమాటిమాటినడన్తు ప్బడియైయుమ్ దర్శిప్పిత్తార్ కీర్త; ఇనిమేల్ “సాక్షాన్నారాయణోదేవః కృత్వానుర్త్యమయీమతనుమ్” ఎన్టుమ్ “తిరు వుకల్ శ్లోకైతా నేకురువాకి” ఎన్టుమ్ శోల్లుకైయాలే అన్తసిద్ధోపాయ బహిర్భూతమన్తియేతచ్చరమావధియాయ్, బద్ధ మోక్షజ్జీరణుకుమ్ పాతువాయిరుకైయన్తికై మోక్షైకహేతువాయిరుకైయాలే తన్నిన్తరు భయప్రసజ్జమిన్తియే ఎప్పోతు మొకగ నిర్భయరాయ్కోణ్డిరుకగ లావ్బడియాయ్, చరమావధియానస్వరూపప్రాప్యజ్ఞుకగ నురూపమానచరమో పాయమ్ సదాచార్యాభిమానమేయన్టు సకలవేదాన్తసారవిత్తమరాన పూర్వాచార్యకర్త తజ్జుకుఁ తజ్జమాకవనుస నిత్తు ముపదేశిత్తుమ్ పోన్దరహస్యార్థత్తై సకలరుషటిష్టజ్జీవికుఁబ్బడి ప్రబద్ధశేషత్తాలుమ్ సుస్పష్టమాక వరుళిచ్చెయ్కిజార్. అతిలిప్పడిభయాభయజ్జీరణుమ్ మాటిమాటియనువర్తియాయ్ లెప్పోతు మొకగ నిర్భయనాయిరుకగ లావతారు వక్కియైయో వెన్నుమాకాక్షైయాలే యరుళిచ్చెయ్కిజార్, (స్వతన్త్రనై) ఎన్టుడుణ్డి. అతావతు కర్మానుగుణమాక సంసరిప్పికగ వుమ్ కారుణ్యానుగుణమాక సంసారవృత్తియైప్పట్టి తిరువడికళిలేశేర్దుకొళ్ళవుమ్వల్ల నిరజుశ స్వతన్త్రనానమీశ్వరనై ఇష్టానిష్టప్రాప్తిపరిహరజ్జుకుఁ పాయమాకప్పట్టినపాతితే, యావత్ప్రాప్తి భయాభయజ్జీరణుమ్ మాటిమాటినడకుఁ

CC-0. Bhagavad Ramanuja National Research Institute, Melukote Collection.

శ్రీవనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. వత్సమాణార్థమూలప్రమాణమ్.

౨౧౯

ఆ వ్యా — ప్రథమపర్వాభిలాషికశాసన వస్తవాధ్వార్ కళుడైయ శోకహర్షకలప్పనాన పాశురమ్కొణ్ణన్టు అష్టభగవ
ద్విషయమే వుపాయోపేయమెన్నిరుకు మనదాచార్య తిరువడిక లే తదభయముమెన్నుమిచ్చరమార్థమ్, సంశయ
విపర్యయములు వరుతియిడువతు.

3. ప్రథమపర్వత్తిలేనిన్టు శిరిప్పతల్లువతాయ్కొణ్ణ ఇళనెజ్జానవవర్ కలై, హరైక హేతువానవాచార్యవిషయత్తైయే
ముట్టుడప్పశ్రీది సుఖిత్తిరుక్కమాట్టా లే, శోకహర్ష మిరణ్ణుక్కుమ్ హేతువానస్సత స్త్రీవిషయత్తైయే ముట్టుడప్పశ్రీది శోకీష్టతు
హర్షిష్టతాయ్, ఇవర్ కళై పడుకిటపాడెన్నేన్టు శిరిత్తు “మేవినేనవకాపాన్నడి” ఎన్టు విశ్లేషగన్ధముట వాధ్వార్ తిరువడిక
కుడక నిరన్తరసంశ్లేషవన్టు “నావినాల్ నవిశ్రీన్టు మెయ్ తి వీరడి త్తిరుక్కుమ్ ప్రసిద్ధరాన శ్రీమధురకవియాధ్వార్ రొరువ
రుణ్ణితే; చరమనిష్ఠరాయ్ ప్పీరు మవాధ్వార్ కలై “మేవినేనవకాపాన్నడి - తేవునుశ్రీతియే” ఎన్టు ఆధ్వార్ తిరు
వడికలై వుపాయోపేయమెన్టు ప్రతిపాదిక్కిట తిరుముకప్పాశురమాన కణ్ణినున్ శిరుత్తామ్మకొణ్ణే, చరమశేషియే వుపా
యోపేయమెన్నుమ్ చరమార్థమ్, తదభిలాషికశాసనామ్ నిసంశయమాక వరుతియిట్టు నిశ్చలచిత్తరాకకకడవోమెన్నిటా
ర్. స్వామియై యే పాదుకైయై శిరసావహిత్తు, నాథరిత్తవిత్రోడొక్కుమో నీధరిత్తరత్నాభిషేకమెన్టు స్వామియై
ప్పార్తు చ్చిరిత్తానెన్టాల్ స్వామిద్రోహమ్ వారాతాపీలే, ఆచార్యప్రేమప్రకర్షత్తాలే ఆచార్యనైష్ఠమిత్తోడొ
క్కుమో తద్విషయత్తైష్టమితు వన్నుమ్ శిరిప్ప ఆచార్యప్రీతివర్ధకమాయ్కొణ్ణ అడిక్కొణ్ణు వెలుమత్తనైయల్లుతు,
మూ. — అవర్ కళై పాశురమ్కొణ్ణ నివర్ధనమరుతియిడువతు.

3. అవర్ కలై చ్చిరిత్తిరుప్పా రొరువరుణ్ణితే;

అవర్ పాశురమ్కొణ్ణ నివర్ధనమరుతియిడక్కడవోమ్.

జీ-వ్యా. — (అవర్ కళై పాశురమ్కొణ్ణ నివర్ధనమరుతియిడువతు) ఎన్టు - “మయర్ వటమతినలమ్మేశ్రీవర్ క
ళాకైయాలే ప్రథమపర్వత్తిల్ క్కాట్టిల్ చరమపర్వత్తుక్కుళ్ళ తన్నేత్తమడైయై త్తేలియక్కణ్ణు పేళినార్ కళేయాకిలుమ్,
చరమపర్వైకనిష్ఠరన్టియే ప్రథమపర్వత్తిలేనణ్ణి తదనుభవహృష్టరానపో తొత్తైచ్చొల్లువతు, తదలాభక్షిష్టరానపో తొత్తై
చ్చొల్లువతా యెరువడిప్పాడరల్లాతవర్ కళై పాశురమ్కొణ్ణన్టు ఆచార్యనేవుపాయమే నివర్ధనిష్ఠయవ్బణ్ణువలెన్టే.

3. పిన్నెయార్ పాశురమ్కొణ్ణురుతియిడువతెన్ను వరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్, (అవర్ కలై) ఎన్టుతుడన్ణి. అతావతు “మే
వినేనవకాపాన్నడి - తేవునుశ్రీతియే” ఎన్టు స్వాచార్యరానవాధ్వార్ తిరువడికలై ప్రాప్యముమ్ ప్రాసకముమాకప్పత్తై
యటప్పశ్రీది అవిదితాన్యదేవతరాయ్, “నావినాల్ నవిశ్రీన్టు మెయ్ తి నే” ఎన్టు తత్సజ్జీర్తనానన్ద నిర్భరరాయ్ “అడియే
శత్తర్ త్తే” ఎన్టురువతెన్టు పుశ్రీదినచతురరాయ్ కైయాలే, చరమపర్వత్తిలేత్తవతిన్టు పేళానిటరచ్చెయ్ తే తదేకని
ష్ఠరన్టియే ప్రథమపర్వత్తిలేనణ్ణి తద్వైలక్షణ్యపరవశరాయ్ ఉణ్ణిపోతొరువార్తైయు ముణ్ణాతపో తొరువార్తైయుజ్జొల్లుకిట
వాధ్వార్ కళై పతిమరైయుమ్, అడియిలేయోరాచార్య తిరువడికలైష్టమియనవరతనుఖకళాయ్ కుక్కప్పెటాతే స్వ
వైలక్షణ్యత్తాలే విచ్చేశ్రీమభగవద్విషయత్తిలే మున్దరమున్నమిక్కిన్టు తదనుభవదశైయిలొత్తైచ్చొల్లువతు తదలాభదశైయి
లొత్తైచ్చొల్లువతా యివర్ కళై పడుకిటపాడెన్నేన్టు పరిహసిత్తిరుక్కుమ్ శ్రీమధురకవియాధ్వార్ రొరువరుణ్ణితే; చరమపర్వ
నిష్ఠరాయ్ సదైకరూపవచనరాన వివరుడైయ పాశురమాన కణ్ణినున్ శిరుత్తామ్మకొణ్ణ ఇవర్ధత్తై సంశయవిపర్యయగన్ధ
ముట నిశ్చయిక్కక్కడవోమెన్టే —, అథవా (ఉణ్ణిపోతు) ఇత్యాదిక్కు భగవదనుభవమవన్ణినపోతు “ఉణ్ణికిళిత్తేన్టున్
రైక్కుత్తై” “యావర్ నికరకల్ వానత్తే” “మాటుళతోవిన్టుణ్ణిమిన్టే” ఎన్టిప్పడి యనుభవవజనిత హర్షప్రకర్షగర్వితమాన
తొరువార్తైయుమ్, తదనుభవమ్మెటాతపోతు “మతియెల్లాముళ్ కలన్ణి మయన్టుమాల్” “శాయలాడువణిమామైత్తేర్
న్దేనా” “కాణవారాయెన్టేన్టు కణ్ణుమ్ వాయుమ్ తువర్ న్దు” “తియోడుడక శేర్ మెల్లుకాయలకిశ్రీదిరేవేనా” ఎన్టిప్పడి
శోకవేగజనితమాన తొరువార్తైయుమ్ శొల్లువా రొరువ రిరువరన్టి కేర వత్తుపేరుణ్ణితే, తదీయరేశేషికు ముపాయో
పేయభూతరు మెన్టటిన్దిరుక్కచ్చెయ్ తే, తదనుగుణమాక నిట్రమాట్టావల్ భగవద్విషయవైలక్షణ్య పరవశరాయ్

ఆ - వ్యా.—ఆచార్యపచారమాయ తలైకగ్రాతతే; ఆతైయా లాచార్యైకనిష్ఠరాన వివర్ శిరిష్ఠ త త్ప్రేమాత శయత్తుకు పోకు విదాయ, తిరువుళ్ళత్తిల్ కొగ్రాన్ఠపట్టు పుడరుమ్ తద్ధత్తవన్ఱి ప్పూత్తపూవాయే యివరుమ్ ము ఖ్యాభరణముమా యిరుకు సుతే.

౪. ఇప్పడి యాచార్య తత్సద్గుణరుకకు వచ్చడి శిరి త్తిరుకు మివర్ శొన్న “నమ్మికాగ్రాఘటియేనాయ్” ఎన్ఱిట వా చార్యైక శేషమాన స్వరూపత్తుకుమ్, “నమ్మికాగ్రాఘ్ పుక కాతలడిమై ప్పయనడై” ఎన్ఱాచార్యకైజగ్రరూపమాన స్వరూపానురూప ప్రాప్యత్తుకుమ్, “మేవి నేనవ పాన్నడి” ఎన్ఱుచ్చడి వివరీతమాకాతే శేర్ ద్విరుకగ్రావేణుమితే తదు భయమభ్యుస్థమాన ప్రాప్తమ్. స్వరూపమ్ చరమశేషికు శేషమ్ తతైజగ్రరూపే చరమప్రాప్యమెన్ఱు చరమజ్ఞానవ్యవ సాయమ్పిటన్ఱాల్, చరమవిషయమే చరమోపాయమాకావిడిల్ శేరాచ్చేర్తియాయ్ విడుమెన్ఱిటార్. ప్రథమశేషత్వా డికల్ చరమపర్యంతమాయ్ నిలైత్తిపిన్ఱు, ప్రథమచరమజ్ఞానైరజ్ఞేయమ్ ప్రాధాన్యేనప్పదీ నిత్తైచ్చేరాతితే. ప్రథమనమ స్సలే ప్రథమత్వతీయాత్మర చతుర్థినమస్సుకగ్రాతే చరమస్వరూప ప్రాప్యప్రాప్తకర్ణ చరమాధికారి కగ్రానుసంధ్యేయజ్ఞ తే స్తరుళిచ్చేయవర్.

మూ.—౪. స్వరూపత్తుకుమ్ ప్రాప్యత్తుకుమ్
శేర్ ద్విరుకగ్రావేణుమితే ప్రాప్తమ్.

జీ - వ్యా—ఇప్పడి వుణ్ణపోతారువార్తై చ్చొల్లుకిటవర్ కళుక్కికొణ్ణన్ఱు; స్వాచార్యచరణయుగళమే వుపాయమెన్ఱిట విపురమార్గనిర్ణయవృన్ఱుమతు; ఆవర్ తిరువడికలైయే తమకు త్తజ్ఞామాకప్పదీ “తేవునుదీటియే” ఎన్ఱిరుకైగ్రాయా లే ప్రథమపర్యంతిలేమణ్ణి హర్ష శోకపరవశరాయ్ ప్పేనుకిటవర్ కలై పురిహసి త్తిరుప్పారొగువరుణ్ణితే; అప్పడియిరున్ఱుళ్ళ శ్రీ వాఘరకవికల్ దివ్యసూక్తియై కొగ్రాన్ఠివర్ధనిచ్చయవృన్ఱుకగ్రాడవో మెన్ఱిజ్ఞనే యోజికవుమామ్.

౪. ఇప్పడి ప్రమాణసిద్ధమానవర్ధతై ఉపపత్తియాలే స్థిరీకరిక్కి తాత్ మేల్ (స్వరూపత్తుకుమ్) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. స్వరూపాపాయపురుషార్థజ్ఞతై నిమగ్నికుగ్రావశవిల్, ప్రథమమ్ స్వరూప త్తైయుళ్ళపడి నిమగ్నిత్తు అనంతరమ్ ప్రాప్యతై తదనురూపమాకనిమగ్నిత్తు ప్రాప్తక తై తదుభయానురూపమాక నిమగ్నికగ్రావేణుమితే; వ్యుత్పత్తివలైయి లుపేయమ్ మున్ఱుట్టు ఉపాయమ్పిచ్చిరుకుమ్, అనుస్థానదలైయిల్ మాతాడియరుకుమ్; స్వరూపత్తుకుమ్ ప్రాప్యత్తుకుమ్ శేరామైయాలేయితే ఉపాయాన్తర తైపరిత్యజిత్తతు; ఆతైయాలే (స్వరూపత్తుకుమ్ ప్రాప్యత్తుకుమ్ శేర్ ద్విరుకగ్రా వేణుమితే) ఎన్ఱి టార్. ఇనిస్వరూపమ్ తనై నిరూపిత్తాల్ జ్ఞానానందభుక్తమ్ పుటవితలేన్నుచ్చడి భగవదనన్యార్థ శేష త్వమేవడివాయ్, అతినుడైయ యాధాన్యమ్ తచ్చేషత్వముమ్ పుటవితలేన్నుచ్చడి తదీయ శేషత్వ మేవడివాయితే యి రుప్పతు; ఏవమున్ఱితస్వరూపానురూపమాన ప్రాప్యతైనిరూపిత్తాల్, తతైజగ్రరూప ప్రథమావధియాయ్ తదీయకైజగ్ర రూప చరమావధియాయరుకుమ్; స్వరూపప్రాప్యవేష మితువారైయాలే తదుభయానుగుణమాన ప్రాప్తమ్తదీయ రే యాక వేణ్ణియితేయిరుప్పతు; ఇనియన్తదీయరీ వైకుకొగ్రాన్ఱు ముతలడియిలేతనైయన్ఱీకరిత్తు తత్త్వజ్ఞానప్రదానత్తై వున్ఱిన మహిమావకారకనాన స్వాచార్యనుకే శేషమాయరుకైగ్ర సమస్తభాగవతరుడైయవుకప్పుమాయ్ తాస్వరూప త్తినుడైయ యెలైనిలముమాయరుకుమ్; ఇన్దస్వరూపత్తుకగ్రానురూపమాన ప్రాప్యముమ్ స్వాచార్యైరువడికలిల్ వున్ఱు మ్కైజగ్రరూపముమాయరుకుమ్; ఇప్పడిస్వరూపప్రాప్యజ్ఞానానందై ఇవైయిరున్ఱుకుమ్ సద్గుణమానప్రాప్తమ్ స్వా చార్యచరణయుగళమాక వేణుమెన్ఱై. ఇతువే స్వరూపప్రాప్యజ్ఞానానందై వుపాయమెన్ఱైయాలే ఈశ్వరస్వాతన్త్ర్యి భిత్తానిర్భయత్వతైప్పదీ వితిల్ పోన్దవళవల్ల, ముఖ్యోపాయమితువేయెన్నుమిడమ్ సమ్ప్రతిపన్నమితే.

(౫౬)

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఉత్తరార్ధాంత్య పాప్యస్వరూపావికళే.

౨౨౧

ఆ-వ్యా.—౫. తదుభయవిపరీత పాప్యకాంతరపరిగ్రహమ్ చరమనిష్కరగ నభివృత్తమెన్నితార్ మేల్ ; ఎమ్మెరుమా నార్ తిరువడిక లే శరణమెన్నిరుకుమ్ వడుకనమ్మి, ఉత్తయవరుగ పవిత్రమాన కూరత్తాత్తానైయుమ్ దణ్ణమాన మురి లియాణ్ణానైయుమ్, ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక లేశరణమ్ పెరియ పెరుమాళ్ తిరువడిక లేశరణమ్ ఎన్నిరణ్ణైయుమ్ నున్ది త్తైయా లే ఒరుకరైయిల్ నిలైయిరి విరుకరైయిరెన్దర్. ఆత్తెయార్ పాప్యవై పరీత్యమ్ చరమనిష్కరగ నిష్టమెష్టపడి.

౬. ఆకిల్ భగవద్భాగవతాచార్య విషయకై జగర్వత్రయముమ్ పాప్యమాయిరుకుగ, ఆచార్యకై జగర్వమే పాప్యమానపడియె నైన్దు స్వరూపజ్ఞానపరిపాక నిబంధనమాక పర్వక్రమమాయవరుకై యాలైయెన్నితార్ మేల్, (ప్రాప్యత్తుకుగ) ఇత్తాదియాల్. ప్రాథమిక భగవచ్ఛేషత్వానుగుణమాన పాప్యత్తుకుగ ప్రథమాంశమ్ ప్రథమశేషియాన భగవత్తై జగర్వమ్; మాధ్యమిక శేషత్వానుగుణమాన ప్రాప్యత్తుకుగ మధ్యమాంశమ్ మధ్యస్థ శేషికళాన భాగవతకై జగర్వమ్; చరమశేషత్వానుగుణమాన ప్రాప్యత్తుకుగ చరమాంశమ్ చరమశేషియాన వాచార్యకై జగర్వమెష్టమేల్ (చరమపర్వమ్ వరకగ డ వతు) ఎన్నిటతుకుమ్ శేరుమ్మడి ఇట్టుమాతాడియన్దయి త్తరుళిచ్చెయివర్. భగవత్తై జగర్వమ్ భాగవతకై జగర్వత్తిలే మూట్టు మ్, అన్తభాగవతకై జగర్వమ్ ఆచార్యకై జగర్వత్తిలే నిలైప్పికుగ మ్, ఆత్తెయార్ లాచార్యకై జగర్వమే చరమపర్వమ్. భగవ త్తై జగర్వత్తిలే భాగవతకై జగర్వమిల్లై, సామాన్యమానభాగవతకై జగర్వత్తిల్ విశేషమానవాచార్యకై జగర్వమిల్లై, తదు భయభావముళ్ళ వాచార్యకై జగర్వత్తిల్ తదుభయకై జగర్వముణ్ణు. భగవత్తై జగర్వత్తివిడిల్ ఆచార్యభాగవతకళే

మూ.—౫. వడుకనమ్మి ఆత్తానైయు మాణ్ణానైయు మిరుకరైయిరెన్దర్.

౬. పాప్యత్తుకుగ ప్రథమపర్వ మాచార్యకై జగర్వమ్; మధ్యమ పర్వమ్ భగవత్తై జగర్వమ్; చరమపర్వమ్ భాగవతకై జగర్వమ్.

జీ-వ్యా.—౫. ఇన్వర్థవిషయమాక వోరై తీహ్యై యరుళిచ్చెయికితార్ మేల్, (వడుకనమ్మి) ఎన్ఱుతుడగ్గి. అతా వతు ఆత్తార్ తిరువడికళిల్ శ్రీవధురకపికలిరున్దాప్పలే, పాప్యప్రాపకజ్జలిరణ్ణు మెమ్మెరుమానార్ తిరువడిక లేయెన్ఱుప్రతి పత్తివణ్ణ “తేవుమిరిటియేక్” ఎన్నిరుకుగ మ్ వడుకనమ్మి, ఎమ్మెరుమానార్ న్దు నిల్లులునుడి తారుమ్మోలే యవినాభూతరాయ్ “రామానుజస్వచరణేశరణన్మిపద్యే” “రామానుజార్యవశగః పరివ ర్తిషీయ” ఎన్ఱుపాయో పేయగ్గళవర్ తిరువడికళు మ్ త్తి రువడికళిల్ పుణ్ణుమ్ కై జగర్వము మెన్నిరుకుగ మ్ కూరత్తాత్తానైయుమ్ తావృశరాన ముతలియాణ్ణానైయుమ్, సంసార త్తిలిరుప్పిడికొరిప్పాల్ వన్త వార్తియి మికుతియా లేకలగ్గి కాదాచిత్రమాక పెరుమాళ్ పకరలిలుమ్ శెన్ఱు పుల్ కాగ్ ట్టువతు తద్దై వలక్షణ్యమకణ్ణవాతే ప్రవణరాయప్పరువతా మివ్వళవైకొగ్గి, ఎమ్మెరుమానార్ తిరువడిక లే పాప్య ముమ్ ప్రాప్యముమానార్ “తేవుమిరిటియేక్” ఎన్నిరుకుగ వేణ్ణావో, అన్తనన్ది కేగ్ చరమావధియిలుమ్ ప్రథమావధియి లుమ్ కైవెత్తునిటి అవర్క కిరుకరైయిరెన్దరుళిచ్చెయివ రెన్ఱపడి.

౬. (స్వరూపత్తుకుగ మ్ పాప్యత్తుకుగ మ్ శేర్ ద్విరుకగ వేణుమితే) ఎన్ఱువిడత్తిల్ స్వరూపత్తైయిరువళియాలి తైన్ఱు, భగవత్తై జగర్వముణ్ణు ప్రాప్యమ్, పాప్యత్తుకుగ సద్వశమాక వేణుమెన్ఱపడి యెన్ఱ నేయెన్బారుడైయ శజైగ్ యై పరిహరికైగ్ క్కాక, ప్రథమమ్ పాప్యవేషత్తై వోడవైత్తుకాగ్గికితార్, (ప్రాప్యత్తుకుగ) ఎన్ఱుతుడగ్గి. (ప్రాప్యమావతు). శేషత్వైక నిరూపణీయమాన వాత్సవన్తవుకుగ పురుషార్థమానకై జగర్వమ్; పర్వశబ్దమంశ వాది; ఇట్లు ప్రథమపర్వమాక చ్చొన్ఱుకిటవాచార్యకై జగర్వమావతు - “తిరు త్తిరుమకళే కేళ్ళనుక్తాకి” ఎన్నిటపడియే ముతలడియిలేతనైయగ్గికిరిత్తు భగవద్విషయత్తుకాగ్గి తిరు త్తినవాచార్యను కుకప్పాకప్పణ్ణుమ్ భగవత్తై జగర్వమ్; మధ్యమపర్వమాక చ్చొన్ఱు కిట భగవత్తై జగర్వమావతు - “అడియార్ కై నైన్దయాట్ పడుత్తవినుల” ఎన్నిటపడియే తానుకన్దారై త్తన్నడియారగ్గి డైపడుత్తుమ్ భగవాను కుకప్పాకప్పణ్ణుమ్ భాగవతకై జగర్వమ్; చరమపర్వమాక చ్చొన్ఱుకిట భాగవతకై జగర్వమావతు - ఆచార్యపర నెన్ఱుకళువ వర్క కళాచార్యవై భవజ్ఞావక రా యాచార్యకై జగర్వత్తి నేమిటియువ వర్క కళానభాగవతక

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్ఞాన్. చరమపర్వమవరుమ్కనుమ్.

ఆ-వ్యా.—కైవిడువార్ కల్, భాగవతకైజుర్యత్తైవిడిల్ భగవదాచార్యర్ కల్ కైవిడువార్ కల్, ఆచార్యకైజుర్యత్తైవిడిల్ భగవద్భాగవతర్ కల్ కైవిడువార్ కల్. ఆచార్యభాగవతప్రీతివర్ధకమ్ భగవతైజుర్యమ్, భగవదాచార్యప్రీతివర్ధకమ్ భాగవతకైజుర్యమ్, భగవద్భాగవతప్రీతివర్ధక మాచార్యకైజుర్యమ్. భగవతైజుర్య మొరుపురి, భాగవతకైజుర్యమొరుపురి, ఆచార్యకైజుర్యమ్ ముప్పరియుణ్ణు. ఇనిభగవచ్ఛేషత్వప్రధానర్ భగవతైజుర్యమ్ నిరుపాధికమ్ భాగవతాచార్యకైజుర్య మాపాధిక మెన్దిరుప్పర్ కల్, ఆచార్యశేషత్వప్రధానర్ ఆచార్యకైజుర్యమ్ నిరుపాధికమ్ భగవద్భాగవతకైజుర్య మాపాధిక మెన్దిరుప్పర్ కల్. ప్రథమశేషత్వప్రధానరు భగవతైజుర్యత్తై సత్తానిబద్ధనబుద్ధియుమ్ తదీయాచార్యకైజుర్యజ్ఞలి తదీయత్వోపదేశిత్య నిబద్ధనబుద్ధియుమ్ నడుకుమ్; చరమశేషత్వప్రధానర్ ఆచార్యకైజుర్యత్తై సత్తానిబద్ధనబుద్ధియుమ్ భగవద్భాగవతకైజుర్యజ్ఞలి స్వశేషిప్రీతినిబద్ధనబుద్ధియుమ్ నడుకుమ్. భగవచ్ఛేషత్వప్రధానరై భాగవతకైజుర్యమ్, ఆచార్యశేషత్వప్రధానరై భగవద్భాగవతకైజుర్యమ్; ఆకకైజుర్యత్రయము మవర్జనీయమ్. ప్రథమశేషత్వప్రధానర్ చరమాన్వయమ్ పాకల్ కైయిట్టుణ్ణు ప్పాల్ వార్తుణ్ణురైప్పిల్; చరమశేషత్వప్రధానర్ ప్రథమాన్వయమ్ పాలుమ్ పళిముమాకవుణ్ణు హరితకిసేవిప్పరైప్పిల్ యెన్దురుళిచ్చెయ్ వర్. ఆకప్రథమమధ్యమచరమరూప పర్వక్రమమాక పరుళిచ్చెయ్ కిటవితు జ్ఞానపరిపాకానుగుణమాక తత్తైజుర్యమ్ రసిత్తువరు మెన్దుమ్, ఒన్దిలొన్దు సారమాయ్ రుదిక్కు మెన్దుమ్, స్వప్రాధాన్యమాన వంశభేదమొళియ స్వప్రాప్యాకారభేదమాన వంశభేదమొళియెన్దు తిరువుళ్ళచ్చునీయిల్ పర్వత్తైమాతాడి యరుళిచ్చెయ్ కైకగడి శుత్రసాపేక్షతయైప్పిల్ వెన్దురుళిచ్చెయ్ వర్. —, అన్దియె చరమశేషత్వ ప్రధానర్ సత్తానిబద్ధన ప్రథమపర్వమ్ సదాచార్యకైజుర్యమ్, అధ్యమపర్వమ్ తత్ప్రీతిభగవతైజుర్యమ్, చరమపర్వమ్ తదుభయప్రాపక భాగవతకైజుర్య మెన్దిజ్ఞనే యథాన్వయమాకవుమ్ యోజిప్పర్ కల్; ఇతు (చరమపర్వమవరకు డవతు) ఎన్దిల మేలుక్కుచ్చేరాతు.

2. ఇన్ద వాచార్యకైజుర్యమ్ పరమపురుషార్ధ చరమమాయ్ వరు మెన్దిటార్; “పరజ్ఞోతిరుపసమ్పద్య స్సేనరూపేణాభినిష్పద్యతే” ఎన్దు భగవత్సామ్యవత్తియై వేదాన్తశాస్త్రమ్ పరమపురుషార్ధమాకచ్చొగ్గానిటర్, భగవత్ప్రీతి ఫలమాయ్ కొణ్ణు “సోఽశ్ను తే సర్వాకామాః” “ఏకథాభవతి” ఇత్యాదిసిద్ధభగవదనుభవజనిత ప్రీతికారితకైజుర్యమ్ పురుషార్ధమాయ్ వరుకిటాప్పిల్, ప్రాప్తిఫలకైజుర్యమాకిట సాధ్యత్తినుడై యతత్ప్రీతిసమ్బద్ధి ప్రీతివర్ధకవృద్ధి హేతువాయ్ కొణ్ణు

మూ.—2. స్వరూపప్రాప్తియై శాస్త్రమ్ పురుషార్ధ
మాకచ్చొగ్గానిటర్, ప్రాప్తిఫలమాయ్
కొణ్ణు కైజుర్యమ్ వరుకిటాప్పిల్,

జీ-వ్యా.—భెగ్గారు ముకప్పకప్పణ్ణుమాచార్యకైజుర్యమ్. ఆకవాచార్యప్రీతివిషయమాన భగవతైజుర్యత్తై యాచార్యకైజుర్య మెన్దుమ్, భగవత్ప్రీతివిషయమాన భాగవతకైజుర్యత్తై భగవతైజుర్య మెన్దుమ్, భాగవతప్రీతివిషయమాన వాచార్యకైజుర్యత్తై భాగవతకైజుర్య మెన్దుమ్ శొల్లిశ్రీయిల్. అకైయాలాచార్యకైజుర్యమ్ ప్రాప్య మెన్దుశొన్నవితిల్ కురైయిల్లెయెన్దు కరుత్తు.

2. ఇప్పడియాచార్యకైజుర్యమే చరమపర్వ మెన్దు శాస్త్రమ్ శొల్లాతిరుక్కచ్చెయ్ తే ఇతువరుకిటవళితా నెన్దెన్దిట శజైయిలేయరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (స్వరూపప్రాప్తియై) ఎన్దుతుడణ్ణి. అతావతు - “పరజ్ఞోతిరుపసమ్పద్య స్సేనరూపేణాభినిష్పద్యతే” ఎన్దుపరప్రాప్తిపూర్వకైయై యానాదికర్కనిబద్ధనాచిత్యన్బున్దతా లే మలావకుణ్ణితమణిప్రభైపోలే తిరోహితమాన స్వాసాధారణాకారత్తినుడైయ వాఖర్భావరూపైయాలానప్రాప్తియే వేదాన్తశాస్త్రమ్ పురుషార్ధమాకచ్చొగ్గానిటర్, ఇప్పడియావిర్భూతమానస్వరూపత్తైయైయవాణ్ణు, శేషత్వక నిరూపణీయతయా శేషివిషయ కిచ్చితార్తాలల్లుతు శెగ్గాత పడియాయరుకైయాలే, అన్దస్వరూపప్రాప్తిఫలమాయ్ కొణ్ణు భగవదనుభవజనితప్రీతికారితకైజుర్యమ్ వరుకిటాప్పిల్,

ఆ - వ్యా.—మధ్యమపర్వమాన భాగవతకై జగ ర్యముమ్, తత్ప్రీత్యతీతయనిబద్ధన విశేషవృద్ధిహేతువాయ్కొగ్ణు చరమపర్వమాన వాచార్యకై జగ ర్యముమ్, రాగప్రాప్తనూక తన్నుడై యే వరకగ్డవతెన్జిజార్.

౮. చరమకై జగ ర్యాధికార త్తినరుమైయై యరుళిచ్చెయ్కీతార్ మేల్; ఇన్దచరమపర్వమాన వాచార్యకై జగ ర్యము తా, ఏతద్రుచిత్రబద్ధక ప్రాబల్యతా లే మికపుమ్మర్లభమ్.

౯. ఇతి దుర్లభత్వతై వివరికి-తార్ మేల్; ఉపదేశాదికళాల్ మీట్కవొణ్ణాతపడి తుద్రవిషయ ప్రవణనానప నుకుగ్ విడిల్ ముడివనెన్నుచ్చడియానవద్దిషయ తై, దోషదుష్టసుప్రాప్తమెట్టువిట్టు విలక్షణమాయ్ ప్రాప్తమానపూర్ణ భ గవద్విషయ త్తీలే వరున్ది వరుకై కుగ్ శృవరుమైపోలన్టు, తన్ని లేకదేశ త్తీలే శుక్రియాలుపడున్టు మపరిమితభోగ్యతమస్వరూ పాదయైయడైయ ప్రథమపర్వమానభగవద్విషయ తతై జగ ర్యజ్జళి లాగ్గొల్ ప్పడుకై యెవిట్టు, తదిష్టతమమానచరమ పర్వమాకీట వాచార్యవిషయతతై జగ ర్యజ్జళిలే, తత్ప్రీత్యతీతయతై ప్పి శెన్టుపితార్-లియామల్ వరుకై కుగ్ శృవరుమై.

౧౦. వాట్కప్పట్టశిలుప్పెన్ తాయ్ తమప్పనైయుమ్ పిటన్దకత్తెయుమ్విట్టు పురిన్దకగ్డైకగ్గణిశిప్పతు కణ్ణిన్ ర మల్ కువతాయ్కొగ్ణు భర్తావికపిపుకగ్కత్తుళ్ళుప్పోకిపరుమైయున్జీతో యితిలుమ్; అవ్వరుమైయెవివరికి-తార్ మేల్; అన్దతుద్రవిషయజ్జళిల్ మాంసాస్మ గాదిమయత్వదుర్లభభూయిష్టత్వాది దోషదర్శనతా లే యరువరున్టు అవశీరినిన్టుమ్మెళ్ళ మీశలామ్; నిరవధికతేజోఃయత్వ నిరవధికసుగన్ధత్వాది దివ్యగుణపూర్ణమాయ్ దృష్టిచిత్రాపహారియాన భగవద్విషయ త్తీ ల్ శిలదోషమకణ్ణతాయ్ విడవొణ్ణతు. “సఖ్యాతుమ్నైవశక్యన్తే గుణాదోషాశ్చ శార్జిణః। ఆనన్త్యాత్ప్రీతి మోరాశి రభావా దేవపశ్చిమః” ఎన్టు దోషసదాభివాభావసిద్ధ నిర్దోషతా లే దోషదర్శనవృన్జి యోగ్యతైయ మశీరివిషయమితేయితు.

మూ — సాధ్యవివృద్ధియామ్కొగ్ణు చరమపర్వమవరకగ్డవతు.

౮. ఇతుతా దుర్లభమ్

౯. విషయప్రవణను కగ్ తైవిట్టు భగవద్విషయ త్తీలే వరుకై కుగ్ శృవరుమై

పోలన్టు, ప్రథమపర్వతైవిట్టు చరమపర్వత్తీలే వరుకై కుగ్ శృవరుమై.

౧౦. అజ్గు దోషదర్శనతా లేమీశలామ్; ఇజ్గు శెయ్యవొణ్ణతు.

జీ - వ్యా.—శేషియానభగవానుకుగ్ స్వవిషయకిళ్ళిణ్ణారత్తిలుమ్ స్వకీయవిషయ కిళ్ళిణ్ణారముకప్పాకై యాలే, అన్దభగవతై జగ ర్యమాకీట సాధ్యత్తికృద్ధిరూపమాయ్కొగ్ణు మధ్యమపర్వమానభాగవతకై జగ ర్యము వరకగ్డవతాయ్, అన్దభాగవతరెన్జిజార్ స్వవిషయకిళ్ళిణ్ణారత్తిలుమ్ తనకుగ్ పకారకనాన వాచార్యవిషయ త్తీల్ కిళ్ళిణ్ణారమేయకప్పాకై యాలే అన్దసాధ్యత్తినుడై యవిశేషవృద్ధియాయ్కొగ్ణు చరమపర్వమానవాచార్యకై జగ ర్యమువరకగ్డవతెన్జె.

౮. ఇన్దచరమపర్వలాభ త్తీ నరుమైయై దర్శిప్పికి-తార్ మేల్, (ఇతుతా దుర్లభమ్) ఎన్టు.

౯. ఇతుతనై వివరికి-తార్ మేల్, (విషయప్రవణనుకుగ్) ఎన్టుతుడన్జి. అతావతు తుద్రవిషయజ్జళిల్ పుటప్పుచ్చాన వైలక్షణ్యత్తీలేయాడుప్పట్టు మీట్కవొణ్ణాతపడి యవశీరిలేప్రవణనాయ్నిన్దవనుక్కు అవశీరిణ్ణాకై విట్టువకు త్తవిషయమానభ గవద్విషయ త్తీలే వరుకై కుగ్ శృ వరుమైపోలన్టు, “* పుంసామ్వృష్టి చిత్రాపహారియాన భగవద్విషయ ప్రవణనాయ్ తతై జగ ర్యనిరతనానవనుక్కు ప్రథమపర్వమానవత్తైవిట్టు చరమపర్వమాన వాచార్యకై జగ ర్యత్తీలే వరుకై కుగ్ శృవరుమైయెన్దపడి.

౧౦. అతెన్దనేయెన్ను మాకాత్తైయిలే యరుళిచ్చెయ్కీతార్, (అజ్గు) ఎన్టుతుడన్జి. అతావతు తుద్రవిషయజ్జళిల్ దేహదోషాదికళు మల్పాస్థితత్వాదిదోషజ్జళు ముణ్డాయరుకై యాలే అవశీరిణ్ణా దర్శిక్కవే యరువరున్టు మీశలాయరు కుగ్ మ; విలక్షణవిగ్రహాయ్ మాయ్ సమస్తకల్యాణగుణాత్మకమాయ్ నిత్యమాయపరిశేషమాన వివిషయ త్తీల్ దోష గన్ధమిల్లామైయాలే, దోషదర్శనవృన్జి మీశపోకాతెన్జె. “సఖ్యాతుమ్నైవశక్యన్తే గుణాదోషాశ్చ శార్జిణః। ఆనన్త్యాత్ప్రీతి మోరాశి రభావా దేవపశ్చిమః” ఎన్నకగ్డవతితే.

ఆ-వ్యా.—౧౧. “కడియకొడియక” ఇత్యాదియోల్ శోల్లుకిటవాశీగ్రమైయిల్ త్రోశీత్తమ్ శిలదోషముణ్ణానాలుమ్, “ఎన్నెన్జునువనెన్జేడికుమ్” ఎన్నున్నుడి మేల్ విటప్పణ్ణుమ్ గుణమోల్ మేల్ విటప్పణ్ణు ముపాదేయమాయిరుకుమ్.

౧౨. గుణముపాదేయమానుత్తనై యల్లతు, దోషముపాదేయమామోవెన్న; గుణముపాదేయమాయ్ దోషమనుపాదేయమామ్ లోకస్వభావమసోలవ్వియే, ఇన్ద భగవద్విషయత్తే గుణదోషవిభాగము విరణ్ణు ముపాదేయమాన్నుడి లోకస్వభావ విపరీతమాయ్కోణ్ణు వ్యావృత్తమాయితే యిరుప్ప తెన్దితార్.

౧౩. ఆశ్రయణత్వేలక్షణ్యమ్ దోషగుణవిభాగమరుకుమ్ మెన్దితార్ మేల్; విలక్షణభగవద్గుణమ్ తత్ప్రవణరుకుపాదేయమాకైక్రీడాన ప్రాప్తాభిమత శేషియైప్పశీరి నిత్త్రొయాకిటహేతు, తద్దోషమోల్పత్త్రోశీత్తము వశీత్తమున్జితే; అభిమతవిలక్షణవిషయదోష మభిమతమానుత్తనైయితే.

౧౪. పిటర్ దోషమశోల్లకేట్కవుమ్పాతాత విషయస్వభావత్తైయిటియమ్ విశేషవచనార్థత్తైక్కాట్టుకితార్ మేల్, (నిఘ్నణ) ఇత్యాదియోల్. “ఎనతవళవణ్ణర్ తకవుక ఛే” ఎన్దిజేనేయిరున్దిన శుద్ధస్వభావరానైయ కృమైకల్, ఇన్దనొత్తకృపాళుకుళుణ్ణాక వేపెన్జీటన్దార్ కి నివాళలామితే; ఎన్దు పెన్జీల్చేయూశీగ్రమైకణ్ణు తిరుత్తాయార్ నిఘ్నణ నెన్దుశోల్లి

మూ.—౧౧. దోషముణ్ణానాలుమ్ గుణమోల్ వుపాదేయమాయిరుకుమ్.

౧౨. లోకవిపరీతమాయితే యిజ్జిరుప్పతు.

౧౩. గుణ ముపాదేయమాకైక్రీడానహేతు దోషత్తుకుమ్మున్జితే.

౧౪. నిర్గుణనెన్నవాయ్ మూడువతరుమ్మున్నే.

జీ-వ్యా.—౧౧. త్సుప్రవిషయజ్ఞకుకు చొల్లుకిటదోష మొన్దుమిక్కుచొల్లులావలిత్తైయేయాకిలుమ్, స్వవిషయభక్తి పరవళరుక్ స్వసంక్షేపసుఖ త్తైయిరువనడత్తా తే విన్జేపిత్తు దుఃఖ త్తైవిత్తైక్రీడానాల్ “కడియకొడియక” ఇత్యాదిప్పడియే శోల్లలాన్బుడిత్త్రోశీత్తవన శిలదోషముణ్ణే, అతుతా మీళుకైకుక్ డలామోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (దోషముణ్ణానాల్) ఎన్దుకుడన్జే. అతావతు అప్పడియాశీగ్రమైయాలేత్త్రోశీత్త వనశిలదోషముణ్ణానాలుమ్, “కొడియ వెన్నెన్జు నువనెన్జేడికుమ్” ఎన్దు అవైతనైవిరుమ్బి మేల్ విటప్పణ్ణుడియిరుక్రీడానాల్ హేయమాయిరాతు; విషయత్తైవిరుమ్బి మేల్ విటప్పణ్ణుక్ డలాన గుణమోల్ డపాదేయమాయిరుకుమ్మెన్దే.

౧౨. లోకత్తిల్ దోషమహేయమాయ్ గుణముపాదేయమాయ్నో యిరుప్పతు, దోషమ్ గుణమోల్ వుపాదేయమామోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (లోకవిపరీతమ్, ఎన్దుకుడన్జే. అతావతుదోషమవిడుక్రీడానామ్ గుణమ్ పశీత్తైక్రీడానామ్ యిరుకుమ్ లోకప్రక్రియైయన్దియే, దోషముమ్ గుణమోల్ వుపాదేయమాయితే యివిషయత్తిరుప్ప తెన్దే.

౧౩. ఎన్దాన్జైయతాలుమ్ దోషమ్గుణ మోల్ వుపాదేయమాక క్కూడుమోవెన్న మాకాన్జైయిలేయరుళిచ్చెయ్కితార్, (గుణముపాదేయమాకైక్రీడానామ్) ఎన్దుకుడన్జే. అతావతు భగవద్గుణమ్ తత్ప్రవణరుకుపాదేయమాకైక్రీడానామ్ పిగతత్వమాకిటహేతు, అవిషయత్తిల్ త్రోశీత్తకిటదోషత్తుకుమ్మున్జితేయై. ఇత్తాలవక షక్రలుళ్ళ తెన్నుమత్తాలే గుణముపాదేయమాకిటనోపాతి అవన్బక్రలుళ్ళ తెన్నుమత్తై ప్పశీరి దోషము ముపాదేయమాకకుక్ త్తైయిల్లెయ్యెత్తాయితే. ఇప్పడియాకైయాల్ దోషముణ్ణానాలు ముకు మీళుకైకుక్ డలాకా తెన్దుకురున్దు.

౧౪. విన్జేషదత్తైయిల్ త్రోశీత్తమ్నైర్గుణ్యాదిదోషత్తై యన్జేకరిత్తు, అతుతా గుణవచనపాదేయమాయిరుకుమ్ ప్పడియై యరుళిచ్చెయ్తార్ క్రిడ్; అన్దనైర్గుణ్యాదిదోషమలా ముతలిలేయివిషయత్తిల్లెయ్నెన్దుమిడత్తై అభియుక్తవచనజ్ఞళాలేదర్శిప్పికితార్ మేల్; అతి ముతలిలేయాన్దొరుడైయవచనత్తై దర్శిప్పికితార్, (నిఘ్నణ) ఎన్దుకుడన్జే. అతావతు “ఎనతవళవణ్ణర్ తకవుక ఛే” ఎన్దు ఎన్దేనేయిరున్దిన శుద్ధస్వభావరానైయ కృమైకల్, నాట్టిలే యిప్పడిబుజుక్రీడానాయ్ పరదుఃఖాసహిష్ణుక్రీడానాయ్ యిరుప్పార్ శిలధార్మికర్ నడైయాడ అబలైకళుకు అధికతాకకుక్ డిక్రీడ్కలై యిరున్ద తెన్దు పెన్ పిల్చేయూశీగ్రమై కుక్ తవాతకుక్ తిరుత్తాయార్ నిర్గుణనెన్నవాయ్ మూడువతరుమ్మున్నే.

(౫౭) శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానకల్ప. భగవద్విషయదోషస్ఫురణ త్రిశ్చదోషమూలత్వాదికల్ప. ౨౨౫

ఆ - వ్యా. — వాయ్ మూడువతరుమున్నే, “తకవుడైయవనేయెన్నుమ్” ఎష్టవళ్ళ వాయ్మెష్టతైత్తాప్పలే నిత్య కృపైయైనిరూపక మాకవుడైయవనెష్ట ఘృణావా నెష్టశోల్లుప్పడియే నిర్దోషసకలగుణ సమూర్ణమాయితే విషయమిరుప్పతు.

౧౫. గుణహానిశోల్లుప్పక అత్తైత్తళ్ళి యిప్పడిగుణమ్ శోల్లుప్పణ్ణుత్తు “* తకవుడైయవన్ కృపైయా లేయెష్ట “పిన్ను ఘమికవిరుమ్బుమ్” ఎష్ట సేహముమ్ “పిరా నెన్నుమ్” ఎష్టపకారన్మృతియు ముడనేనడన్దతితే. దోషశ్రవణవేలైయి లే గుణగ్రహణమ్ పణ్ణువి త్తమైకుర్ నెజ్జాటల్ పుడనేణ్ణినవిషయమితే.

౧౬. “ఖ్యాతః పాఞ్చకృతజ్ఞశ్చ సానుక్రోశశ్చ రాఘవః । సద్వృత్తో నిరనుక్రోశః శఙ్కే మద్భాగ్యసంతుయాత్ ” ఎష్ట నాచ్చియాన్ “నిరనుక్రోశశ్చ శ్చే” ఎష్ట పెరుమాల్లై నిర్ఘృణాకాశజిత్తు నెజ్జునిత్తొన్దతు వాయ్కోర్ శ్యామల్ శోల్లుమ్ శీర్మై కర్తై పుటణ్ణవన్దైయిలుమ్, “మద్భాగ్యసంతుయాత్” ఇప్పడిశజిత్తు కర్తై యెన్ కర్తై యెన్ భాగ్యహానియెష్ట శక్తా కారణత్తై గుణైకన్మరణమ్ పణ్ణాత స్వగతమాకవితే శోల్లి త్తలై కర్తై వతు. —, నమన్ద రాయానచమాతురస్యా దోషోనరా ఙ్గోనచరాఘవస్య । మత్పావమేవాత్రనిమి త్తమాసీ ద్వనప్రవేశేరఘనన్దనస్య” ఎష్ట నమ్మైకైర్ విట్టుప్పొన నైర్ఘృణ్యాదోషమ్ పెరుమాళ్ళుక్కు ణ్ణెష్ట శజిత్తుచ్చొల్లుమ్ తద్విన్దేష కలుషవి త్తరాకిట వవన్దైయిలుమ్, వనగమనకారణదోషత్తై “మత్పావమేవ” ఎష్ట స్వగతమాకవితే శ్రీ భరతాహ్వానోల్లువలెన్ను మరుళిచ్చెయవర్.

౧౭. ఆక దోషముణ్ణెష్ట వాయ్కుర్ పువతరుమున్నే తత్పరిహారమాక గుణముణ్ణెన్దే శోల్లి త్తరిక్క వేణ్ణుప్పడియా య్, దోషముణ్ణెష్టశజిత్తు కర్తై తాన్ స్వదోషమాప్పడియా య్, దోషముణ్ణేయాకిలు మతుతాసుపాదేయమాప్పడియిరు క్కున్ విషయమాకైయా లే, దోషమ్ కణ్ణు మిశలామ్ విషయముల్ల వెష్ట పిన్నే శేర్తి, ప్రథమపర్వవిరోధియై యటుక్కుమ్

మూ — ఘృణావా నెష్ట శోల్లుప్పడియా యిరున్దతితే.

౧౫. ఇప్పడి శోల్లుప్పడిపణ్ణుత్తు కృపైయా లేయెష్ట సేహము ముపకారన్మృతియుమ్ నడన్దతితే.

౧౬. నిర్ఘృణాక శజిత్తుచ్చొల్లుమ్ వన్దైయిలుమ్ కారణత్తై స్వగతమాకవితే శోల్లి త్తై.

౧౭. గుణదోషజ్ఞచిరణ్ణుమ్ తున్ద్రపురుషార్థత్తైయుమ్

జీ-వ్యా. — అవళ్ళ వాయ్ పుష్టతైత్తాప్పలే, “తకవుడైయవనే” ఎష్ట కెడువాయ్ ఆకర త్తై తకవుమరుక్కుమో, అతు నమ్ కున్ద్రమ్ కాణెష్ట ఘృణావత్తైయైచ్చొల్లుప్పడియా యిరున్దతితే యెష్టపడి.

౧౫. ఇప్పుక్కితాన్ తాయాన్ శోన్నగుణహానిక్కు ఒరుపరిహారమ్ పణ్ణినమాత్రమో సహృదయమాకచ్చొన్నతో వెన్దిటశజిత్తు అత్తై సహృదయత్వత్తై మూతలిక్కితార్, (ఇప్పడి) ఎష్టతుడణ్ణి. అతావతు గుణహానిశోన్నత్తై త్తళ్ళి గుణమ్ శోల్లుప్పడిపణ్ణుత్తు కృపైయా లే యెష్ట “మికవిరుమ్బుమ్” ఎష్ట సేహముమ్, “పిరాన్” ఎష్టపకారన్మృతియుమ్ నడన్దతితే; ఆకైయాల్ “తకవుడైయవనే” ఎన్నవితు సహృదయోక్తియెన్దే.

౧౬. అనన్తరమ్ పిరాట్టియైడైయవచన్తై దర్శిప్పిక్కితార్, (నిర్ఘృణాక) ఎష్టతుడణ్ణి. అతావతు పిరివాశీర్మై యిలే పెరుక్క నలన్దిన శ్రీజనకరాజత్తిరుమకళ్ళ పెరుమాళ్ తన్నాశీర్మై ముకమ్ కాట్టప్పెతాత విన్నాప్ప లే, “ఖ్యాతః పాఞ్చకృతజ్ఞశ్చ సానుక్రోశశ్చ రాఘవః । సద్వృత్తో నిరనుక్రోశః శఙ్కే మద్భాగ్యసంతుయాత్ ” ఎష్ట పెరుమాల్లై నిర్ఘృణాక శక్తి త్తుచ్చొల్లుప్పడిపణ్ణుత్తు కృపైయా లే యెష్ట “మికవిరుమ్బుమ్” ఎష్ట సేహముమ్, “పిరాన్” ఎష్టపకారన్మృతియుమ్ నడన్దతితే; ఆకైయాల్ “తకవుడైయవనే” ఎన్నవితు సహృదయోక్తియెన్దే.

౧౭. (ప్రథమపర్వత్తైవిట్టు) ఎన్ది టిడత్తిల్ అర్థాదు క్తమాన భగవత్సంక్షేపముమ్, (దోషముణ్ణునాలుమ్) ఎన్ది టిడత్తి ల్ అర్థాదు క్తమాన భగవద్విన్దేషముమాకిటవివైయిరణ్ణుమ్ శెయ్యము త్తైయరుళిచ్చెయ్ కిత్తార్, (గుణదోషజ్ఞచిరణ్ణుమ్) ఎష్టతుడణ్ణి.

ఆ-వ్యా—తద్గుణమోబలస్థు చరమపర్వవిరోధియాన తద్దోషమెన్నితార్ మేల్, (గుణదోషమ్) ఇత్యాదియాల్. అన్వభగ వద్విషయ త్రికాస్వరూపగుణముమ్ రూపసౌందర్యదోషముమాకిలవిరణ్ణిలుమ్ వైత్తుకొగ్గణ్ణు, గుణమ్ అల్పాస్థిరమాన త్సుద్రపురు సార్థజ్ఞతైకగ్గవినిటిగ్గనిలైయైకుగ్గలైత్తు తకపకగ్గలిలేవర వశీకరికుగ్గమ్; అగ్గకాకిలదోషమ్ భగవత్తైగ్గజగ్గర్వ పురుషార్థ కాష్టైయాన వాచార్యతైజగ్గర్వతైప్పశ్చిది నిటిగ్గనిలైయైకుగ్గలైత్తు తకపకగ్గలిలేశుక్తి త్తమమ్.

౧౦. సౌందర్యత్రికా చరమపురుషార్థ భజ్జకత్వత్తై మూతలికిగ్గిటార్ మేల్; “శత్రుఘ్నానిత్యశత్రుఘ్నః” ఎన్వభర తానువృత్తివిరోధియాన రామసౌందర్యమాకిలనిత్యశత్రువై జయిత్తిరుకుగ్గమ్ శ్రీశత్రుఘ్నాన్వై నెన్నున్బడి చరమకైజగ్గర్వ మూ—పురుషార్థకాష్టైయైయుమ్కులై కుగ్గమ్.

౧౧. “శనిత్యశత్రువాయి తేయిరుప్పతు.

జీ-వ్యా—గుణమావతు-స్వసౌందర్యాదికలై యాశ్రితగుగ్గముగ్గిటార్ వనుభవికగ్గకొగ్గడుత్తు కొగ్గణ్ణిరుకుగ్గమ్ కలవి; దోషమావతు-అన్వనుభవాలాభత్తాలే యవర్ కళి కణ్ణాన్బుత్తలై యిట్టుత్తుడికగ్గ తాముకమ్కాట్టాతిరుకైగ్గ యాకి అపిరుపు; (ఇవైయిరణ్ణుమ్తుద్రపురుషార్థత్తైయుమ్ పురుషార్థకాష్టైయైయుమ్కులైకైగ్గ, యావతు)-ఓగొట్టైయిరణ్ణైయుమ్ కులై కైగ్గ; ఇతిగ్గ గుణమిరణ్ణైయుమ్ కులైకైగ్గ-యావతు - “మూల్ సాల్ మనన్బుత్తిప్ప మక్తైయర్ తోళి కైగ్గ-విట్టు ” ఎన్వమ్ “మనైప్పాల్ ప్పిటన్దార్ ప్పిటన్దైయుమ్ పేరిన్బ మెల్లామ్ తుటన్దార్ త్తొమ్మితార్తోళి ” ఎన్వమ్ తద్విషయవైలక్షణ్య త్తాలే త్సుద్రవిషయవై రాగ్యత్తై ప్పిటన్బికైగ్గ-యాల్, త్సుద్రపురుషార్థాన్వయ త్తైకుగ్గలైకైగ్గ-యుమ్ ; పయిలున్బుడరొళి యిలే తదీయ శేషత్వత్తిలే యూన్బినవాన్వారై అన్వతదీయరుడైయ స్వరూపనిరూపక త్వేనప్రస్తుతమాన తత్సైన్వర్య శీలా దికళాలే తదీయదాస్యరస త్తైమటన్బు అవనైయనుభవికైగ్గ-యి లాకైకగ్గ-రైపుటన్బు వనన్దరమ్ తిరువాయ్ మొక్కియిలే తాము మ్ తమ్మడైయకరణగ్గిమన్బుత్తుమ్ పెరువిడాయ్ ప్పట్టుకుగ్గ-ప్పిడున్బుడిపణ్ణినాపోల్, వేరొన్బుకాగ్గ-కప్పనున్దాలుమ్ తనై యొక్కియ పుటమ్మొన్బుకాగ్గ-ళాకాతపడి ప్పణ్ణుమ్ “ * దృష్టిచిత్తాపహరియానవవక పకగ్గలిలే శుక్తియాటుపడుత్తి పురు షార్థకాష్టైయాన తదీయ శేషత్వత్తిల్ నిలైయైకుగ్గలైకైగ్గ-యుమ్. దోషమిరణ్ణైయుమ్ కులైకైగ్గ-యావతు - అనుభవాలాభన్దైశత్తాలే సర్వకాలముమ్ తకపకగ్గలిలేమనసాన్వయ “ ఉన్బటియాళురకగ్గమ్ పేణాళి ” “ పన్దోడుకళిల్ మరువా ల్ పైన్బిళియుమ్ పాలూన్బాళి ప్పావై పేణాళి ” ఎన్బిటపడియే మున్బునుభవత్తుప్పొన్వప్రప్రకృతభోగజ్జ తాకిలతుద్రపురుషార్థజ్ఞతై ల్ ప్పొరున్దా మైయైపిలైకైగ్గ-యుమ్; అవనడియార్ శిటుమావనిశరాయెన్వైయాన్దారిన్దైతిరియ-శేన్దామరైకగ్గట్టిరుకుగ్గ-అశన్బుమావిరై నాన్ మలరడికిగ్గ-గ్గ్ ప్పకుతల్-ఉటుమోపావియేనుకుగ్గ ” ఎన్వమ్ “తనిమాత్తైయ వత్తళిరడికిగ్గ-గ్గ్ ప్ప కుతలన్బి యవనడియార్ ననిమాకగ్గ-లవి యిన్బ మేనాళుమ్ వాయ్ కగ్గ-నన్బకత్ ” ఎన్వమిప్పడితద్విషయసంక్లేషరసంవేన్దాతపడి తదీయవిషయ సంక్లేషరసమేయమైయు మెన్బిరుకుగ్గ-మవర్ కలైయుమ్, అన్వతదీయరుడనేమాడియరున్దాలుమ్ అవర్ కళి పకగ్గ-ల్ నెన్బుత్తి, అవనైయనుభవికైగ్గ-యిలాకైయాల్ “ కాణవారాయ్ ” “ కాణుమాటరుళాయ్ ” ఎన్వకూప్పిడువతు, “ నెన్బుత్తి ప్పొళి ” ఇత్యాదికళాలే అవర్ కళి తజ్జళోడేవెటుత్తు వార్తైచ్చొల్లువతాన్బుడిపణ్ణుకైయాల్, పురుషార్థకాష్టైయిల్ నెన్బు పశ్చిరతపడిపణ్ణుకైయుమ్.

౧౨. ఇతిల్ త్సుద్రపురుషార్థత్తై కుగ్గలైకుగ్గ-మెన్న వితు తన్బకగ్గలిలే యకప్పట్టారై పుటమ్మొరు విషయనుటి యాతపడిపణ్ణు మిన్బిషయ త్రికాస్వభావమ్ శొల్లుకైక్కాక క్కూప్పిట్టుకొగ్గణ్ణ విత్తనై, పురుషార్థకాష్టైయై కుగ్గలైకుగ్గ-మెన్ను మతువే యిన్బిడత్తి లపేక్షితమ్; ఆనపిన్బు త్సుద్రపురుషార్థ భజ్జకత్వమ్ పాస్రగ్గికమాకైయాల్ అత్తై ప్పిట్టు పాస్రగ్గికమాన చరమ పురుషార్థభజ్జకత్వత్తై మూతలికిగ్గిటార్. (నిత్యశత్రువాయి తే యిరుప్పతు) ఎన్వ. అతావతు, “ శత్రుఘ్నానిత్యశత్రుఘ్నః ” ఎన్వ పెరుమాళుకుగ్గ అభిమతవిషయమాన శ్రీభరతాన్వైయే తను కుగ్గ-ద్వైశ్యమాకప్పశ్చిది అవనైయల్ల తటియాల్ యిరుకుగ్గమ్ శ్రీ శత్రుఘ్నాన్వై భరతానువృత్తికుగ్గ రోధియాన

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్ఞాన్. ప్రాప్యనురూపపాపాశ్రయమ్.

౨౨౭

ఆ-వ్యా.—నిత్యశత్రువాయితే భగవత్సంస్థానమిరుప్ప తెనిజాన్. ఏవం రూపభగవద్దోషమ్ చరమ త్తిల్ వరహాష్టానున్ శుక్రియాలుపడు త్తి తకవక్రలితే శుక్రలపృష్ణుసుతాకైయా లే చరమపర్వమాన వాచార్యకైజగర్యమదుర్లభమ్; అతముకురణ్ణావలవ్వళవుమ్వరప్పెటిల్ అలభ్యలాభమ్, ఇతుప్రభవవర్వాన్వయఫల చరమప్రాప్యమెన్ఱ కీడ్రిసమ్బన్ధమ్.

౧౯ మేలిన్దపాప్ర్యానురూపమాన పాప్రకనిర్ణయమ్పణ్ణుకితార్, (ఇప్పడిపాప్రమ్) ఇత్యాదియాల్. చరమ పర్వ మాచార్య కైజగర్యమె ణ్ణిప్పడి స్వరూపానురూపపాప్ర్యత్తై తాత్పర్యశాస్త్రశ్రవణత్తా లే సంశయమటవరుతియి ట్టాల్ ఇన్ద చరమపాప్ర్యత్తుకుర చరమమాయ్క్ణ్ణు సదృశమాక వేణుమితే తత్పాప్రకమ్.

౨౦. ప్రాప్యప్రాపకమిరణ్ణు మేకవిషయ త్తిల్క్లా థ్యాతపోతు, చరమప్రాప్యప్రాపకజ్జిరణ్ణుకురమ్ ప్రాప్యమేప్రాప కమానవై క్యమిల్లై; ప్రాప్యమొన్ఱుమ్ ప్రాపక మొన్ఱుమాయ్విడుమ్; పుల్లైక్లాట్టియణ్ణుత్తు ప్పల్లైయిడువారై ప్పిలే ఫలసాధనజ్ఞ

మూ.—౧౯. ఇప్పడిప్రాప్ర్యత్తై యరుతియిట్టాల్, అతు
కుర సదృశమాక వేణుమితే ప్రాప్రకమ్.

౨౦. అల్లాతపోతుప్రాప్యప్రాపకజ్జుక్ళక్ళమిల్లై.

జీ-వ్యా.—రామసాన్దర్యమాకిట నిత్యశత్రువై జయి త్తిరుకుర మెన్దైయా లే, తదీయకైజగర్యనిశ్చనుకుర నిత్యశత్రువా యితేభగవత్సంస్థానమిరుప్ప తెన్దై. ఆకైయాల్విప్పడివిటణమానవిషయ త్తిల్ సంక్షేపవిక్షేపజ్జిరణ్ణుమ్ పురుషార్థ కాశ్ఠైయైకుర లైకుర మెన్ఱు కురణ్ణైయిల్లై యెన్ఱుకరుత్తు. —, ౧౭. అణ్ణి కేర కీడ్ చొన్ఱుగుణదోషజ్జిరణ్ణుమ్ శెయ్యుమత్తై యరుశిచ్చెయ్కి తార్, (గుణదోషజ్జిరణ్ణుమ్) ఎన్ఱుతుడన్దే. గుణమావతు- (ఇక్కుతు శెయ్యవొణ్ణాతు) ఎన్ఱిజిడ త్తిల్ చొన్ఱు “*పుంసాన్దృష్టి చిత్తాపహారియానసాన్దర్యశీలాదికల్; దోషమావతు- (గుణమోల్లై పుపాదేయమాయరుకురమ్) ఎన్ఱిజివి త్తిల్ చొన్ఱు “కడి యకొడియకొ” ఇత్యాదికల్. (ఇరణ్ణుమ్ తుద్రపురుషార్థ త్తైయమ్ పురుషార్థ కాశ్ఠైయైయమ్ కులైకురమ్) ఎన్ఱుతు - ఓరొన్దై యిరణ్ణైయమ్ శెయ్యు మెన్ఱపడి. గుణమిరణ్ణైయమ్ శైకైయావతు “మనైప్పిల్ ప్పిటన్దార్ ప్పిటన్దైయితుమ్ పేరిన్ఱ మెన్ఱుమ్ తు టన్దార్ తొన్ఱుతారత్తోల్” ఇత్యాదికల్ చొన్ఱుకిటపడియే తుద్రపురుషార్థ త్తై క్కులై కైరయమ్, స్వవైలక్షణ్యత్తా లే ఆళి క్లాల్ ప్పడు త్తి పురుషార్థ కాశ్ఠైయానతదీయ శేషత్వనిలైయై కుర లైకైరయమ్; దోషమిరణ్ణైయమ్ కులైకైర యావతు- గుణ మోల్లై పుపాదేయమాయ్ “*అవ నెన్దేకిడకురమ్ ప్పడి పణ్ణుకైయా లే వూణుటకరమ్ పన్దకల్ ముతలానవశీర్తిల్ ప్పారు ద్దామైయైవిల్లై త్తు తుద్రపురుషార్థ త్తై కుర లైకైరయమ్, “జిటుమానుశరామెన్దైయన్దారిక్లేతిరియ- నలుమావిత్తొనాన్ మలరడికీరక్ళ ప్పుకుతల్ - ఉటుమో” ఎన్ఱుచ్చడియాన పురుషార్థ కాశ్ఠైయై కుర లైకైరయ మెన్ఱిజ్జ నేయోజికరవుమామ్.

౧౮. ఇన్దయోజనైకుర (నిత్యశత్రు) ఎన్ఱిజుతు సాన్దర్యాదిగుణ విశిష్టవస్తువిషయమాక క్షడవతు ౧౭. అక్కునుమన్ఱి కేర గుణమ్మరు షార్థ కాశ్ఠైయై కులైకురమ్, దోషమ్ తుద్రపురుషార్థ త్తై కుర లైకుర మెన్ఱువిభజిత్తు యోజిప్పారుమున్ఱు; అప్పీత్తై క్కుమ్ గుణమ్ పురుషార్థ కాశ్ఠైయై కుర లైకుర మెన్ఱుమతుకురమ్ దోషమ్ తుద్రపురుషార్థ త్తై కులైకుర మెన్ఱుమతుకురమ్, పూర్వయోజ నైకళిల్ చొన్ఱుపడియే పారుళాకకరడవతు. ఇవిషయస్వభావమితువాకైయా లే చరమపర్వమానవాచార్యకైజగర్య మాకిటవితు తాదుర్లభ మెన్ఱు సింహావలోకనన్యాయత్తా లే కీడ్రిగడేయన్వయమ్.

౧౯. (స్వరూపత్తుకురమ్ పాప్ర్యత్తుకురమ్ శేర్ నిరుకుర వేణుమితే పాప్రకమ్) ఎన్ఱువితిల్ స్వరూపానురూ పమానప్రాప్రమ్ చరమపర్వమాన వాచార్యకైజగర్యమెన్ఱు నిర్ణయిత్తారాయ్ నిన్దార్ కీరక్ళ; ఇన్దపాప్ర్యానురూపమాన ప్రాప్రకనిర్ణయమ్ పణ్ణుకితార్ మేర్, (ఇప్పడిప్రాప్ర్యత్తై యరుతియిట్టాల్) ఎన్ఱుతుడన్దే. అతావతు ఇప్పడి యాచార్యకై జగర్యమే ప్రాప్ర్యమెన్ఱరుతియిట్టాల్ ఇన్దప్రాప్ర్యత్తుకుర త్తమతియాక వేణుమితే యేతత్పాప్రకమెన్దై. ఇన్దాలాచార్య కైజగర్యమాకిట చరమపాప్ర్యత్తుకుర అచార్యనేప్రాప్రకనాక వేణుమెన్ఱపడి.

౨౦. ఇప్పడియల్లాతపోతు వరుమ్హానియే తెన్ఱు వరుశిచ్చెయ్కితార్, (అల్లాతపోతు) ఎన్ఱుతుడన్దే. అతావతు ఇప్పడి యిప్రాప్ర్యత్తుకుర సదృశమావ్పడి యాచార్యవై పాప్రకమాకక్లా థ్యాతే ఈర్వరవై ప్రాప్రకమాక క్లా థ్యాతే

౨౨౮

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఆచార్యస్వయంతీనమోఘత్వమ్.

ఆ-వ్యా.—చిరజ్ఞుకుమ మ భేదమిగ్గామై చరమపర్వత్తుకుమ మొకుమ మితే. ఇవ్వర్థత్తై “పేటొన్ఱుమశ్రిదిత్తై” ఎన్ఱిఱ పాట్టిలే అముతనారుమరుళిచ్చెయ్తార్, “ఉపాయోపేయభావేన” ఎన్ఱి త్యాదిశాస్త్రవచనముముణ్ణు.

౨౧. కీడ్రి (ఉపాయమ్ తనై ఎప్పొలుకుమ్) ఎన్ఱిశ్వరనై యుపాయమెన్ఱుశొల్లివైత్తు, ఆచార్యనే యుపాయమెన్ఱుకొళ్ళుకైకూడి తత్సులభత్వసుదృఢత్వజ్ఞైప్పశ్రిది పెన్ఱితార్ మేల్, (ఈశ్వరనైప్పశ్రిదిత్తై) ఇత్యాదియూల్. నిరజు-శస్వతన్త్రినానవీశ్వరనై సులభోపాయమాకప్పశ్రిదిత్తై, స్వతన్త్రినాయరుప్పా నెరువకైయై యెప్పిడిత్తు వేణ్ణికొన్ఱుకార్యమ్ కొళ్ళుమోపాతి, అవక తిమిరిపుతరుకై కుండలాయవిడుమ్; స్వాచార్యపరతన్త్రినుమాన్కృపాపరతన్త్రినుమానస్వాచార్యనై పుపాయమాకప్పశ్రిదిత్తై, కృపాళువానసులభనుడైయకాలైప్పిడిత్తు వేణ్ణికొన్ఱు తకకార్యమ్కొళ్ళుమోపాతి, ఇశనెన్ఱునాయ్ నిన్ఱపోలే యపేక్షితమ్ శేయ్తుతలైకకట్టుకై కుండలాయవిడుమ్.—అన్ఱియే ఈశ్వర నెన్ఱు ప్రపత్తివిషయమాకప్పొన్న వర్చావతారవిగ్రహమాయ్ అతుకైయ్యనుడైయ స్థానత్తిలేయాయ్, ఇన్ఱ వాచార్యవిషయమ్ తిరువడికళుడైయ స్థానత్తిలేయాయ్ ఇరణ్ణుకుమ్ మవయవిభగవత్స్వరూపమాయ్, అతిల్ కరస్థానీయమానసులభవిషయత్తై ప్పశ్రిదిమతిల్ క్కాట్టిల్ చరణస్థానీయమానసులభభగవద్విషయత్తైప్పశ్రిదిమతే సుశకమాయ్ సుదృఢముమాయిగుక్కుమ్ మెన్నుమరుళిచ్చెయ్వర్.

మూ.—౨౧. ఈశ్వరనైప్పశ్రిదిత్తై కైయై యెప్పిడిత్తు క్కారియమ్కొళ్ళుమోపాతి;

ఆచార్యనైప్పశ్రిదిత్తై కాలైప్పిడిత్తుకూరియమ్ కొళ్ళుమోపాతి.

జీ-వ్యా.—ప్రాప్యత్తుకుమ్ ప్రాపకత్తుకుమ్ తన్నిలైక్యమిత్తైయై. ప్రథమపర్వత్తుకుమ్ జ్ఞానప్రాప్యప్రాపకైక్యమ్ చరమపర్వత్తుకుమ్ మొకుమ మితే; ఆకైయితే పిల్లైయముతనార్ “పేటొన్ఱుమశ్రిదిత్తై నికచరణన్ఱి యపేటళిత్తరాటొన్ఱుమిత్తై మశ్రిదిచ్చరణన్ఱి” విన్ఱుప్రాప్యప్రాపకజ్ఞచిరజ్ఞు మేకవిషయమేయాకవరుళిచ్చెయ్తతు.

౨౧. ఇప్రబన్ఱత్తి లుపక్రమమేపిడిత్తు (స్వతన్త్రినై) ఇత్యాదివాక్యత్తశ్శుమ్, సిన్ఱోపాయతయా సకలశాస్త్రసిన్ఱనానవీశ్వర నేపరమోపాయమాకవుమ్, ఆచార్యనెన్ఱుతజ్ఞాపనముఖే నోపకారకనాకవుమితేశొల్లిప్పొన్ఱు; ఇప్పొన్ఱిశ్వరనై విట్టాచార్యనే పుపాయమెన్నుమళవిల్ శాస్త్రవిరోధముమ్ స్వోక్తివిరోధముమ్ సమ్భవియాతో, ఈశ్వరనై యుపాయమాకప్పశ్రిదిమతిల్ క్కాట్టిల్ ఆచార్యనై పుపాయమాకప్పశ్రిదినాల్ వరుమేన్ఱన్ఱా నేతో వెన్ఱిఱశజైగ్గయి మేలేయరుళిచ్చెయ్కిణార్, (ఈశ్వరనైప్పశ్రిదిత్తై) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. అతావతు ఈశ్వరనైప్పశ్రిదిత్తై అవకైయై యెప్పిడిత్తు కూరియమ్కొళ్ళుమోపాతి; ఆచార్యనైప్పశ్రిదిత్తై అవకకాలైప్పిడిత్తు క్కారియమ్కొళ్ళుమోపాతియై. ఇన్ఱనరుళిచ్చెయ్తతు ఈశ్వరవిషయత్తోడు ఆచార్యవిషయత్తుకుమ్ జ్ఞాన వసన్యత్వముమ్, అవిషయత్తైప్పశ్రిదిమతిల్ ఇవిషయత్తైప్పశ్రిదిమతుకుమ్ జ్ఞాన కార్యసిద్ధియిలమోఘత్వముమ్ తోశ్రిదిత్తైకూక; అతెన్ఱునేయెన్ఱిల్ చరణతోక్తియాలే శదనన్యత్వమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్. (ఈశ్వరనైప్పశ్రిదిత్తై యవకైయై యెప్పిడిత్తు క్కారియమ్కొళ్ళుమోపాతి) ఎన్ఱై యాలే మహాప్రభువాయిరుప్పా నెరువనైవశేకరిత్తు కూరియమ్ కొళ్ళువా నెరువక అవకైయై యెప్పిడిత్తు వేణ్ణికొన్ఱుకారియమ్కొళ్ళుప్పారుమ్ మళవిల్, నీర్ మైయాలే నెన్ఱిళకిక్కారియమ్ శేయ్యపుమాయ్, స్వాతన్త్ర్యిత్తాలే పుతరివిడవుమాయిగుకైగ్గయాలే ఇన్ఱపడి యెన్ఱరుతియిడ వొన్ఱాతాప్పోలే, ఆశ్రితనానవివనుడైయ వపేక్షితమ్ తన్నుడైయకృపైయాలే నెన్ఱిళకిక్కారియమ్ శేయ్యిల్ ఫలిక్కువ్బడియాయ్, స్వాతన్త్ర్యిత్తాలే ముఱుకి శేయ్యాతోక్తియిల్ విఫలిక్కువ్బడియాయిగుకైగ్గయాలమ్; (ఆచార్యనైప్పశ్రిదిత్తై యవకకాలైప్పిడిత్తు క్కారియమ్కొళ్ళుమోపాతి) ఎన్ఱై యాలే అప్పడిప్రభువానవకతనై యే కాలైప్పిడిత్తు వేణ్ణికొన్ఱు కారియమ్కొళ్ళుమళవిల్ దయాపరవశనాయ్. కారియమ్ శేయ్తల్లతు నిగ్గామైయాలే తప్పామల్, కూరియమ్సిద్ధికుమ్ మాప్పోలే, ఆశ్రితనానవివనుడైయ వపేక్షిత మరుతియాకఫలిక్కువ్బడి యిరుకైగ్గయాలమ్ అమోఘత్వమ్ సమ్ప్రతిపన్నమ్.

(౧౮) శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఆచార్యనుడైయచేతనేశ్వరోపకారకత్వమ్. ౨౨౯

ఆ-వ్యా.—౨౨. ఇప్పడి యాశ్రయణ సులభనామశబ్దేయల్ల ఆచార్యనుభయరూ ముపకారకనా యిరుక్కు మెన్సి తార్ మేన్, (ఆచార్య) ఇత్యాదియార్. ఇప్పడియాశ్రయణసులభనాన వాచార్యద్వారా శేషశేషిసాపేక్షరాన శేష శేషభూతరిరువరుక్ మ్ మహిమపకారకః.

౨౩. అతేజ నేయన్న సృష్ట్యవతారజ్ఞు లూరువస్తువు మెట్టుప్పడావల్ ఇళివాళనా యిడమ్బార్దు ట్టిరుకిట వీశ్వర నుక్కు, శ్రీకాస్తుభమిహం సృహణీయమాయ శరీరతయా శేషమాన వాత్సవస్తువై, *వశేశ్చిభిశ్చ పాయనిల త్తే కణ్డెడు త్తుకగ్గువి అవతారుకైయ్యిలే యుపకరిత్రా; అనాద్యవిద్యేయినా లే తిరోహితస్వ ప్రకాశనాయ్ స్వాభావికశేషత్వము రువళిన్దు అసతల్పనానచేతననుక్కు, ప్రాప్తనిరతిశయ భోగ్య శేషియై, *వైయ్యిట నియెన్న వుపకరిత్రా. వస్తుకెర డుత్తుత్తేడి యుక్తిలుకిటవస్తుమానుక్కు అవ్వస్తువెక్కిడుత్తుపకరిత్రా, కణ్ కెట్టమిడియనుక్కు కణ్డెక్కిడుత్తు మహానిధియై కార్కట్టి యుపకరిత్రా; శేషికుశరీరత్తైయుపకరిత్రా, శేషభూతనుక్కు ప్రాప్తనై యుపకరిత్రా; సాపేక్షనుక్కు నిర పేక్షవస్తువై యుపకరిత్రా, నిరపేక్షనుక్కు సాపేక్షవస్తువైయుపకరిత్రా. ఆక శేష శేషికళిరువరుక్ మ్ ఆచార్యోపకార స్మృతిపుణ్ణికొగ్గుణ్ణు అవశోబ్బుతీయైచ్చెయ్యమ్ పరతన్త్రీ.

౨౪. ఇవ్వేత్తత్తెకగ్గుణ్ణ స్వతన్త్రీనానవీశ్వరకాతానుమ్ పరతన్త్రీశేషిత్వమాకిట వాచార్యశేషిత్వత్తై నామగిని రూఱవావైప్పట్టు ప్పేకణి ట్టిరుక్కుమ్; నాముమిప్పడి యుపకరిక్కు-ప్పడియాన గురుశ్చ మ్మేత్తి వామిప్పెటువతుకాణెన్ది రుమాద్దిరుక్కు మాప్పిలే.

మూ.—౨౨. ఆచార్య నిరువరుక్-ముపకారకః.
 ౨౩. ఈశ్వరనుక్కు శేషవస్తువై యుపకరిత్రా;
 చేతననుక్కు శేషియైయుపకరిత్రా.
 ౨౪. ఈశ్వరకాతాను మాచార్యత్వత్తైయావైప్పట్టిరుక్కుమ్.

జీ-వ్యా.—౨౨. ఆకప్రాప్యనిర్ణయత్తైప్పణ్ణి(ఇతుక్కు సదృశమాక వేణుమితేప్రావకమ్) ఎన్నవిత్తాలే ఆచార్యకైళ్ళ ర్యమాకిటచరమప్రాప్యత్తుక్కు ఆచార్యనే సదృశోపాయమెన్నుమత్తై ప్రతిపాదిత్తు, అప్పడియన్ది కేర ఈశ్వరనై యుపా యమాకక్కి ఛమళవిల్ వరుమ్ విరోధమ్కాట్టి, ఆచార్యనుక్కు ప్రాప్యత్వమిశ్వరనోడన్వయత్తాలే యామోపాతి ప్రాప్తక త్వముమ్ తదనన్యత్వనిబ్ధనమెన్నుమత్తైయుమ్, ఈశ్వరనైప్పత్తిమతి లివనైప్పత్తిమతుక్కుళ్ళ వేత్తత్తైయుమరుళిచ్చెయ్ తార్ కీర్-త్త; ఇనిమేల్ పలహేతుకల్-ళాలు మాచార్యవైభవత్తై ప్రకాశిప్పికి-తార్ ఇవ్విషయత్తై యుపాయమాకప్పత్తి మవర్కళుక్కు రుదివిశ్వాసశ్లో విలైకె-త్తులుప్పాక; అతిల్ ప్రశముత్తిలే యీశ్వరచేతనకళిరువర్దు మివనుపకా రకనానమైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆచార్య) ఎన్దుతుడన్ది. అతావతు ఇప్పడియుపాయమాక కీర్-త్తచ్చొల్లప్పట్టవా చార్య, శేషి శేషభూతరాన వీశ్వరచేతనరిరువరుక్ మభిమతవస్తుకల్-ళైక్కిడు త్త వుపకారకనెన్దై.

౨౩. ఇరణ్ణుతలైక్కు మివనుపకరి త్తవైయైయెన్దురుళిచ్చెయ్కితార్, (ఈశ్వరనుక్కు) ఎన్దుతుడన్ది. అతావతు మెక మేలుమ్ సృష్ట్యవతారాదికలైప్పణ్ణి వశీకరిక్కుప్పార్తవిడ ట్టిలుమ్ ఓరాత్సవస్తువు మెట్టుప్పడామైయాలే ఇళివాళనాయరు కిర ఆవీశ్వరనుక్కు, శేషమానవాత్సవస్తువై అజ్ఞాతజ్ఞాపనముభసతిరుత్తి ఇష్టవినియోగార్హమాప్పడి కైర్పుడుత్తినా; భగవత్తానాభావత్తాలే అనాదికాల మసతల్పనాయ్ కిర-డన్దచేతననుక్కు, భగవత్సవస్తుత్తైయిటివిత్తు శేషియానవవనై క్కాట్టిక్కిడుత్తానెన్దై. ఇత్తా లాచార్యనుడైయ చేతనేశ్వరకళిరువరుక్ ముపకారకనాకైయాకిట వైభవమోల్లప్పట్టతు.

౨౪. ఇన్నము మొరుప్రకారత్తాలే యాచార్యవైభవత్తై ప్రకాశిప్పికి-తార్ (ఈశ్వరకాతానుమ్) ఎన్దుతుడన్ది. అ తావతు ఇతుక్కి-ట్టుప్పిటవాతవీశ్వరకాతాను మివాచార్యత్వత్తినైత్తత్తైప్పత్తి వితిలేమికవుమ్ శ్రైష్ఠ్యణ్ణియరుక్కు మెన్దై.

౨౩౦ శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానజల్లే. ఆచార్యత్వవైభవ తత్త్వ ప్రత్యుపకారాభావజల్లే.

ఆ.వ్యా.—౨౧. ఇప్పటి యాచార్యత్వత్వై యాశైష్వర్యురైకై యాలేయితే, ముటువందల పరత స్త్రీశేషి నిజైయాన గురుపరవ్వరైయిలే స్వత స్త్రీశేషిత్వ మిరుమావైమత్తైత్తుకొణ్ణు మెళ్ళవొరుతలైయిలే యన్వయి త్తతుమ్; ఆచార్యకృత్య త్తై నాచ్చియార్ విత్తిస్తువిత్తిస్తు భావి త్తేరిట్టుకొణ్ణు శ్రీగీతోపనిషదాచార్యనాయ్ చరమశ్లోకైక సారవతియాన శ్రీగీతైయైయిమ్, వసిష్ఠశిష్యనాయ్ చరమశ్లోకోక్త శరణాగతిప్రభావపరమాన వభయప్రదానత్వైయిమ్, అనధికారికళుమ్ కేఱుగప్పడి ప్ర కాశమాకవరుళిచ్చెయ్తతు మెన్జితార్.

౨౨. ఇప్పటి యీశ్వరనుమాశైష్వర్యురైకై యాశైష్వర్యురైకై మహాపకారకనాన వాచార్యనుక్కు, అ వనుపకరిత్త వుభయవిభూతికుమ్ విభూతిమానుక్కుమ్ సదృశమాక ప్రత్యుపకారమ్ మిడియనానవివనాల్ పుణ్ణలావతు నిత్యవిభూతిద్వయముమ్ లీలావిభూతిద్వయముమాకిట విభూతిచతుష్టయముమ్, ఉభయవిభూతిమానాన వీశ్వరద్విత్యము మాకిట వసుతితముణ్ణాకిలెన్జితార్ మేల్, “*యోదద్యాద్భుగవద్జ్ఞానమ్ కుర్యాద్ధర్మోపసేవనమ్ । కృత్సాంవాపృథివీంద ద్యా న్నతత్తుల్యమ్కథంచనయితే.

౨౩. ఇప్పటి ప్రత్యుపకారమందలి మహాపకారక నానవాచార్య నుపకరికుమ్ స్వత స్త్రీనానవీశ్వరనోడు చేతనను కుణ్ణాన శేష శేషి సమ్బంధమ్, అనాదిసంసారసమ్బంధత్తుకుమ్ మధ్యేవరుమ్ సంసారమోక్షత్తుకుమ్ మధ్యస్థమాయ్కొణ్ణు

మూ.—౨౧. ఆకయితే గురుపరవ్వరైయిలే యన్వయి త్తతుమ్
శ్రీగీతైయి మభయప్రదానము మరుళిచ్చెయ్తతుమ్

౨౪. ఆచార్యనుక్కు సదృశ ప్రత్యుపకా
రమ్ పుణ్ణలావతు విభూతిచతుష్టయ
ము మిశ్వరద్వయము ముణ్ణాకిల్.

౨౫. ఈశ్వరసమ్బంధమ్ బంధమోక్ష జ్ఞాని
ణ్ణుకుమ్ పాతువా యిరుకుమ్.

జీ.వ్యా.—౨౧. అతేక్షేకణ్ణుతెన్నుమపేత్తైయిలే య త్తైమాతలికిర తార్, (ఆకయితే) ఎన్ఱుతుడజ్జి. అతావతు ఆచార్యత్వత్వై యాశైష్వర్యురైకై యాలేయితే, “సదాచార్యవంశోజ్ఞేయః । ఆచార్యాణామసావసావిత్యా భగవత్తః” ఎన్ఱుప్పడి గు రుపరవ్వరైయిలే ద్వయోపదేష్ట త్వే నాన్వయి త్తతుమ్, ఆచార్యకృత్యత్వైయేటిట్టుకొణ్ణు అన్జననైకుటిత్తు త త్త్యవివేకాది సరమోపాయపర్యవార్థప్రతిపాదికైయాన శ్రీగీతైయరుళిచ్చెయ్తతుమ్, శ్రీవిభీషణాద్వాన్నిమి త్తమాక “సకృదేవప్రపన్నాయ తవాస్తీతిచయాచతే । అభయంసర్వభూతేభ్యో దదామ్యేతద్వీశంసుమ్” ఎన్ఱుభయప్రదాన మరుళిచ్చెయ్తతు మెన్జై. ఇన్ఱా లీశ్వరనుమాశైష్వర్యురైకై యాశైష్వర్యురైకై వాచార్యత్వత్వై పెరుమై యెన్ఱాచార్యవై భవమ్మోల్లీగ్రయిశీలు.

౨౨. ఇన్నము మొరువళియాలే యాచార్యవైభవత్వై దర్శిప్పికిర తార్, (ఆచార్యనుక్కు) ఎన్ఱుతుడజ్జి. అతావతు ఉభయవిభూతియైయిమ్ విభూతిమానాన వీశ్వరనైయిమ్ తానిట్టతువళికాల్ వప్పడిపణ్ణికిర డుత్త వాచార్యపణ్ణిన వుపకారత్తు కుమ్ సదృశమాక ప్రత్యుపకారమ్ పుణ్ణలావతు, ఇప్పడియేయిన్నముమిరణ్ణువిభూతియిమ్ విభూతిమానాయిరుప్పా సొరీశ్వరను మ్ వేరేయిణ్ణాకిలెన్జై. “యోదద్యాద్భుగవద్జ్ఞానమ్ కుర్యాద్ధర్మోపసేవనమ్ । కృత్సాంవాపృథివీందద్యాన్ నతత్తుల్యమ్కథంచనయితే” ఎన్ఱారిత్తే. ఇన్ఱాలాచార్యనుడైయ ప్రత్యుపకారావకాశరహితమహాపకారకత్వమాకిటవై భవమ్మోల్లీగ్రయిశీలు.

౨౩. ఇన్నము మొరుముఖన్ఱాలే యాచార్యవైభవత్వై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఈశ్వరసమ్బంధమ్) ఎన్ఱుతుడజ్జి. ఇప్పి డుత్తల్ (ఈశ్వరసమ్బంధమ్) ఎన్జిటతు - (ఈశ్వరనైష్ఠీయైకై) ఎన్ఱుకీత్తచ్చిన్న తదాశ్రయరూపసమ్బంధత్వై; అతు (బంధ మోక్ష జ్ఞానిరణ్ణుకుమ్ పాతు, వాకైయావతు) - కర్మానుగుణమాక సంసరిప్పిక్తవుమ్ కారుణ్యానుగుణమాక ముక్తనాక్కవుమ్ వల్లనిరజుగ శ స్వత స్త్రీనోడుణ్ణాన సమ్బంధమాకై యాలే, ఉభయసాధారణమాయురైకై; (ఆచార్యసమ్బంధ, మాకిటతు).

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్యోతి. ఈశ్వరాచార్యసమ్మన్దతదుభయోపకృతి తారతమ్యజ్యోతి. ౨౩౧

ఆ-వ్యా.—పాతువా యనియతమాయరుకుమ్; ఈశ్వరనుపకరిత మహిమకారకనాన సదాచార్యనోడు సద్భి
స్యనుకుండా మిష్టసమ్మన్దమ్ విశమ్భమశ్రి సుసారమోక్షత్తుకేహేతువా యభజ్ఞురమా యహితమ్కలశాతిరుక్తుమ్.

౨౮. ఇప్పడి యుభయసాధారణ స్వతంత్రబద్ధువాన భగవానై అయత్నేనలభికై తదభిమతనాన వాచార్య
నాలే యుజ్ఞామ్;

౨౯. అసాధారణబద్ధువాన వాచార్యనైలభికై మహిమకారకనాన భగవానాలేయుజ్ఞామ్.

౩౦. ఆకిలుభయరు ముపకారకరామిడత్తిల్ సమరోవెన్నఈశ్వరనే మహిమకారక నెల్లితార్ మేల్, (ఉపకా
ర్యవస్తు) ఇత్యాదియార్. ఆచార్యను మిశ్వరను ముపకరిత్తవస్తుకులై చేరతూకిప్పారై, ఆచార్యోపకార్యవస్తు
వాన భగవద్విషయత్తైప్పశ్రి భగవదుపకార్యవస్తువాన వాచార్యగౌరవత్తాలే, ఈశ్వరనైయుపకరిత్త వాచార్యనైప్పశ్రి
మికవుమ్ మహిమకారక ఆచార్యనైయుపకరిత్త వీశ్వరనేయెల్లితార్. “ఈశ్వరస్యచసాహార్దమ్” ఇత్యాదికలిల్
ఆచార్యప్రాప్తిహేతువాకవితే యవనుపకరిప్పతు.

మూ.—ఆచార్యసమ్మన్దమ్ మోక్షత్తు

కే హేతువాయరుకుమ్.

౨౮. భగవల్లాభ మాచార్యనాలే.

౨౯. ఆచార్యలాభమ్ భగవానాలే.

౩౦. ఉపకార్యవస్తుగౌరవత్తాలే ఆచార్యనిల్

కాట్టిల్ మికవుముపకారక నీశ్వరక.

జీ-వ్యా.—(ఆచార్యనైప్పశ్రికై) ఎన్ఱుకీళ్చొన్నతదాశ్రయణరూపసమ్మన్దమ్, అతు (మోక్షత్తుకుమ్ హేతు, వా
కైయావతు, కర్తానుగుణమాక సంసరికపుమ్విడుమ్ స్వతంత్రనన్దికే సర్వప్రకారత్తాలుమ్ ఇవనై యుజ్జీవిప్పిత్తేవిడుమ్
నిరతిశయకృపావానోస్తేసమ్మన్దమాకైయాలే, సంసారమోక్షభుక్తు ప్పాతువన్ది కే సంసారవిమోచనైకహేతువాయ
రుకై. ఇత్తాల్ మోక్షైకహేతుత్వ నిబద్ధనమానవై భవమ్ శొల్లప్పట్టతు.

౨౮. ఉత్తారకత్వస్తి లాచార్యనుడైయవాధిక్యత్తై యరుళిచ్చెయ్తార్ కీళ్, ఉపకారకత్వస్తి లీశ్వరనుడైయవా
ధిక్యత్తై యరుళిచ్చెయ్తైక్తాక వడికొణ్డెన్దిరుకితార్ మేల్, (భగవల్లాభమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు నిరుపాధిక శేష
యాయ్ నిరజుశస్వతంత్రనాయరుకుమ్ భగవానైలభికై తత్సమృద్ధ్యైకప్రయోజననాయ్కొణ్ణి వజ్రభాశాసనత్తు
కాల్భాకవేణుమెన్ఱు తనైయుజ్జీకరిత్తు. తద్వ్యామోహవిషయమాకిన స్వాచార్యనాలేయెన్ఱై.

౨౯. ఏవమ్భూతనానవాచార్య తనైలభికైకుమ్ హేతువేతెన్నుమపేత్తైయిలేయరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆచా
ర్యలాభమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు భగవల్లాభహేతువాయ్ పరమప్రాప్యభూతనాన వాచార్యనైలభికై, “ఈశ్వరస్య
చ సాహార్దమ్” ఇత్యాదిప్పడియే నిరుపాధికసుహృత్తాయ్ విశేషకటాక్షుప్పశ్రికైకలైయమ్ తానేకట్టిత్తుకొణ్ణి విశేష
కటాక్షుత్తైప్పణ్ణి, అద్వైషత్తైప్పిట్టి త్తాభిముఖ్యత్తైయెన్ఱాకి స్యాత్తికసమ్భాషణత్తైలెమ్మాట్టి సదాచార్యప్రాప్తియైప్పణ్ణివి
కుమ్ నిర్వేతుకకృపావానానభగవానాలేయెన్ఱై.

౩౦. ఆనాలిరువరు ముపకారత్తిల్ సమరోవెన్నవరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఉపకార్యవస్తు) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు
ఉభయరు ముపకరిత్తవస్తుకులై చేర్తూకిప్పారై, ఆచార్యోపకార్యవస్తువాన బద్ధమోక్షోభయహేతువాయ్ ప్రభ
మపర్వముమా యిరుకిఅభగవద్విషయత్తిల్ కాట్టిల్ భగవదుపకార్యవస్తువాన మోక్షైకహేతువాయ్ చరమపర్వము
మాయరుకిఅ వాచార్యవిషయత్తినుడైయగౌరవత్తాలే, ఈశ్వరనైయుపకరిత్తవాచార్యనిల్ కాట్టిల్ ఆచార్యనైయుపకరి
త్తవీశ్వరక మహిమకారక నెన్ఱై.

౨౩౨

శ్రీపదసభూషణ చతుర్థ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. ఆచార్యసమ్మన్ధవై భవతపభావావద్యుజ్జ్వలం.

ఆ-వ్యా.—౩౧. ఇప్పుడి ముఁకుఁబావకారక సాన వీశ్వర నై యుపకరికుఁ మాచార్యుఁతిరువడికలిల్ తనకుఁ డ్దాన శేషభూతశిష్యత్వ సమ్మన్ధమ్, దేవతా వైర మంత్రా వైరాది దోషగన్ధస్పర్శతా లే కలగ్నికులై యాతే సత్తైయుడఁకిడకఁ ప్పు శ్రీగ్రాహి, స్వరూపాలంకారమాన తత్త్వజ్ఞానమ్ అనన్యభక్తి అన్యవై రాగ్యజ్ఞులిల్లావిడిలుమ్, తత్సమ్మన్ధతా లే మెళ్ళవుణ్డాకిఁ కొఁళ్ళలామ్, మృతసజ్జీవనమాన వాచార్యసమ్మన్ధమ్ నిషిద్ధానుష్ఠా నాన్వయలేశతా లే యవకై విడువ్బడికులై వర్ధమే వి లైవ్దాల్, ఆత్మాలంకారమాన వస్తజ్ఞానాదికల్ అఘటితఘటనమాక పుణ్డానాహ్నిలే తోశ్రీత్రుత్తాకిలుమ్, అవద్యకరణభామ త్తనై యల్లతు అవశ్రీగ్రాహి వరుమ్ స్వపరప్రయోజనమిల్లె.

౩౨. ఎస్సొలవెన్నిల్ “పతివ్రతానిమి త్తంహి వలయాదివిభూషణమ్” ఎన్టు పతివ్రతైకుఁ పతిసమ్మన్ధసూచక మాయ ప్రభమాలంకారమాన తాలియెన్టుమ్పోకామల్ కిఁడన్దాల్ వలయాదివిభూషణజ్జల్లా ముణ్డానహ్నితు పణ్ణి ప్పూచ్చు మఱిపుణలామ్, అవై పూణాతిరుహ్నాల్ పరుమ్కుత్తైయిల్లె, అభిరూపైకుఁ త్తాలియళ వేపోరుమ్; అత్తాలియెన్టుమ్పో నాల్ అలంకారమాన వలయాదివిభూషణమ్తా నే విధవాలంకారమాయ పాతివ్రత్యత్తుకఁ వద్యత్తైవిలైకుఁమ్. అప్పడి యాచార్యసమ్మన్ధ మశ్రీ జ్ఞానాదికళుమ్ శిష్యసుకఁ వద్యమాయ త్తలైకఁట్టుమత్తనై.

మూ.—౩౧. ఆచార్యసమ్మన్ధమ్ కులై యాతే కిడన్దా
ల్ జ్ఞానభక్తి వైరాగ్యజ్ఞ భుణ్డాకిఁకొ
ళ్ళలామ్. ఆచార్యసమ్మన్ధమ్కులై వ్దాల్
అవై యుణ్డానాలుమ్ ప్రయోజనమిల్లె.

౩౨. తాలికిడన్దాల్ భూషణజ్జల్ పణ్ణిపు
ణలామ్; తాలిహానాల్ భూషణజ్జ రె
న్దా మవద్యత్తైవిలైకుఁమ్.

జీ వ్యా.—౩౧. “నమోవిన్ద్యాఘ్నతాక్షిజ్ఞానవై రాగ్యరాశయే! నాథాయమనయే! గాథ భగవద్భక్తిసిన్ధవే” ఎన్దిట పడియే ఆచార్య తనకేఁ త్తమ్ జ్ఞానవై రాగ్యభక్తికళాలేయిత్తే; అన్దజ్ఞానవై రాగ్యభక్తికళుణ్డానన నిన్దవాచార్యసమ్మన్ధత్తై నెక్కినిన్దానాకిలుమ్ అవై భగవల్లాభత్తు కుఁడలామోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (ఆచార్యసమ్మన్ధమ్ కులై యాతేకి డన్దాల్) ఎన్టుతుడగ్గి. అతావతు- కీడ్చొన్నపడియే పుత్తారకనుమా యుపకారకనుమా యిరున్దుళ్ళ స్వాచార్య ఇవనె న్నుడైయవనె స్థభిమాని త్తిరుకుఁవ్బడి అవకతిరువడికలిల్ తనకుఁ డ్దానసమ్మన్ధమ్, స్వవిప్రతిపత్తియాలే కులై యాతపడి అలై సొకిఁకొఁణ్ణు కిడన్దాల్, ఆత్మాలంకారణభాన తత్త్వజ్ఞాన మప్రాప్తవిషయ వై రాగ్యమ్ ప్రాప్తవిషయభక్తియా కిఁడ వాత్సుగుణజ్జల్లైయాకిలుమ్, అవ్వాచార్య ప్రసాదాదికళాలే క్రమేణ పుణ్డాకిఁకొఁళ్ళలామ్; సర్వవర్ణశ హేతువా న వస్తవాచార్యసమ్మన్ధమ్ స్వవిప్రతిపత్తియాలే కులై వ్దాల్, జ్ఞానాదికళానవై పూర్వసుకృత్యకళాలే శిలుతుణ్డాయిశ్రీ కిలుమ్ భగవదగ్గికార హేతువాకామైయాలే నిష్ప్రయోజనమెన్దై.

౩౨. ప్రయోజనమిల్లా మైయెన్టు అవద్యకరము మెన్దితార్, (తాలికిడన్దాల్) ఎన్టుతుడగ్గి. అతావతు పతివ్రతై యాన (శ్రీ)కుఁ పతిసమ్మన్ధసూచకమాన తాలియెన్టుమ్పోకామల్ కిఁడన్దాల్, భూషణజ్జల్లైయే యాకిలుమ్ ముతలుణ్డాన హ్నితు పణ్ణిపుణ్ణుకొఁళ్ళలాయురుకుఁమ్; ఇత్తనైభూషణముణ్డైయెన్టునినైత్తు తాలియెవాగ్గిప్పొక్టాల్, విధవాలంకారకలు మాకైయాలే పూణ్ణభూషణజ్జల్లా మవద్యావహజ్జళా యిరుకుఁమెన్దై. ఇత్తా లాత్మభూషణజ్జళాన జ్ఞానవై రాగ్యభక్తి కళిలైయేయాకిలుమ్ ఆచార్యసమ్మన్ధమాత్రమ్ కులై యామల్ కిఁడన్దాల్ అవక ప్రసాదతాలే యవై క్రమేణ పుణ్డాకిఁ కొఁళ్ళలామ్; ఆచార్యసమ్మన్ధమిత్తనైయమ్ కులై వ్దాల్ అత్తుగుణజ్జళాన జ్ఞానవై రాగ్యభక్తికళైల్లా ముణ్డానాలుమ్, అవై న్నాస్యతా హేతువన్ది కేఁ అవద్యావహమాయ విడుమెన్టుపడి.

(౫౯)

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ఆచార్యసన్న్దయ త్రిబుడ్ధావఃసర్థమ్.

౨౩౩

ఆ-వ్యా.—౩౩. ఇష్టసన్న్దమమలై యిల్ పరమబద్ధ తా నేవిడప్పరుగ్ మెన్దితార్ మేల్ (తామరై) ఇత్యాదియాల్.
 “నారాయణోఽపివిక్రతిమ్యాతిగురోఃప్రమృతస్యదుర్బుధ్ధేః । కమలమ్జలాదపేతం శోషయతిరవిర్నతోషయతి” ఎన్ఱమ్
 జల త్తిల్ ప్పిటన్దు జలమేధారకమాన్ జలత్తైవిడాతే శేవ్విపేత్తిప్పీరుమ్ తామరైయై తానేయలర్తక్కడవ భాన్దవముళ్ళ
 వాదిత్యన్, ధారకమానవన్నీరై అన్యర్ ప్పిరికగ్ ప్పిరిదైల్ అప్పైయెట పులర్తుమాప్పీలే “సహివిద్యాత స్తజ్జనయతి”
 ఎన్ఱాచార్యన్ తిరువడికళిలేపిటన్దు అతువేధారకమాన్ అవసభిమానత్తిలే విదామలూతున్ది చెన్దలికుమ్ స్వరూపత్తై
 మేల్ విఱున్దు తానేనొకిగ్ “ఉళ్ళవులకళవుమ్ యానుముళనావన్” ఎన్నుమ్బడి తజ్జనవికాసత్తైప్పన్ఱమ్ పరమబద్ధవాన
 వీశ్వరదానే దేవతాన్తరా ద్యస్యస్పర్శతాలే సత్తాధారకమాన వాచార్యసన్న్దమమలైన్దు బహిష్కృతనానాల్, తానుల
 ర్తత్తక్కవన్దస్వరూపత్తై శేషత్వరూపజ్ఞానపుశైయెట కణ్ణశీతీ నొకిగ్ పుపయోగయోగ్యమగ్లాతపడి వాడప్పన్ఱమ్.
 ఇష్టవాచార్యసన్న్దమమలైన్దు తాకిల్ పణ్ఱాయ భగవత్సన్న్దత్తైయున్దాకిగ్ క్కొళ్ళుకిటోమెన్నున్దాతు.

౩౪. స్వరూపోజ్జీవనమాయ్కొన్ఱు ప్రధానమాన విన్దవాచార్యసన్న్దత్తై యొక్కియిల్, ఇతడియాకవున్దాయ్ నిలై
 నిఱుమ్ స్వరూపోజ్జీవక భగవత్సన్న్దమ్ యావదాత్మభావి దుర్లభమ్; తత్సన్న్దమమలైన్దుకిడన్దవళవిలుమ్ ఏతత్సన్న్ద
 మ్ సులభమామ్; ఇతుకులైదైల్ పిన్దై యొరుక్కాల్ లుమ్ సులభమాక మాట్టా తెన్దపడి.

మూ — ౩౩. తామరైయై యలర్తక్కడవ వాదిత్యదానే,
 నీరై ప్పిరిదై లత్తైయులర్తుమా ప్పీలే, స్వ
 రూపవికాసత్తైప్పన్ఱ మీశ్వరదానే, ఆచార్య
 సన్న్దమ్ కులైదై లత్తై వాడప్పన్ఱమ్.

౩౪. ఇత్తైయొక్కియ భగవత్సన్న్దమ్ దుర్లభమ్.

జీ-వ్యా.—౩౩. ఆచార్యసన్న్దమమిడదైలుమ్ స్వరూప వికాసకనీశ్వరసన్న్దో, అతు కులైన్దుతాకిలుమ్ ఇత్తనై యా
 త్సగుణముడైయవనుకుగ్ అవన్. స్వరూపవికాసత్తైప్పన్ఱానోవెన్దిట శజైగ్ యిలేయరుళిచ్చెయ్కితార్, (తామరైయై) ఎన్ఱుతు
 డజ్జి. అతావతుజలజమెన్నుమ్బడి జల త్తిలేపిటన్దుజలైకధారకమాయరున్దుమ్ తామరైక్కు “శేష్మలమన్దరమ్ శేర్ వెన్దతిరోఱ్
 గ్లాలలరావా” ఎన్నుమ్బడి నియమేన వికాసకనాయ్ ప్పీరుమాదిత్యన్ తానే, స్వధారకమాన జలత్తైవిన్దేపిత్తాల్ అన్దతామ
 రైయై వికసిప్పియాత మాత్రమన్ది కేగ్ శోషిప్పికుగ్ మాప్పీలే, ఆచార్యసన్న్దయత్తాలే సత్తైప్పిత్తి స్వసత్తాధారకమాన
 తత్సన్న్దమమలై యాలే నిఱుమ్ మళవిల్, ఇవనుడైయ స్వరూపత్తై జ్ఞానవికాసముఖేన “ఉళ్ళవులకళవుమ్ యానుముళనా
 వన్” ఎన్ఱుమ్బడి వికసిప్పికుగ్ మీశ్వరదానే, స్వసత్తాధారకమాన వాచార్యసన్న్దత్తై స్వవిప్రతిపత్తియాలే ఇవన్ కులైత్తు
 కొగ్గొన్దకాలత్తిల్ తాన్ వికసిప్పికుగ్ కగ్ డవన్ద స్వరూపత్తై వికసిప్పియాతమాత్రమన్ది కేగ్ నాళుకుగ్ నాళుమ్ నప్తప్రజ్ఞమా
 య్ సజోగ్ చిత్తుప్పీమ్బడివన్ఱుమెన్దై. “నారాయణోఽపివిక్రతిమ్ యాతిగురోఃప్రమృతస్యదుర్బుధ్ధేః కమలంజలాదపేతం శోష
 యతిరవిర్నతోషయతి” ఎన్నుక్క డవతిత్తే.

౩౪. ఇజ్జగోల్లుకిట తే ఇవ్వాచార్యసన్న్దమ్ కులైన్దతాకిలుమ్ “ఒక్కిక్క వొక్కియాతు” ఎన్దిటభగవత్సన్న్ద
 ముజ్జీవనత్తు కుగ్ డలాకాతోవెన్న వరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఇత్తైయొక్కియ) ఎన్ఱునుడజ్జి. అతావతు అనాదిసిద్ధమాయరుకుగ్
 చెన్దయ్ తేయుమ్, ఆచార్యనుణర్తువతరుగ్ మున్దు అసత్కల్పమాయ్ అవనుణర్తినపిన్దు ఇవనుకుగ్ కార్యకరమాకక్కడవతా
 యరుకుగ్ మతు, ఇవ్వాచార్యసన్న్దమ్ కులైన్దపోతు ఇతడియాకవన్దతానుమ్ కులైన్దపోమాకైయాలే, ఇవ్వాచార్యస
 న్న్దత్తైయొక్కియ భగవత్సన్న్ద మివనుకుగ్ కిగ్ డైయాకైన్దై. ఆకైయాలితుపోయిత్రికిలుమ్ అతునమ కుగ్ జ్జీవనత్తుకుగ్ డ
 లెన్దిరుక్క విరకిన్దైయొన్ఱుకరుత్తు.

ఆ-వ్యా.—౩౫. ఆనాల్లిన్ద భగవత్సమ్మన్దస్థాపకమాన వాచార్యసమ్మన్దముమ్, ఇత్తా లేస్థాపితమాన భగవత్సమ్మన్దముమ్, ఇవన్ స్వరూప ముజ్జీవికైకకరమైయాతో, ప్రథమరహస్యమధ్యమపద ప్రతిపన్నభాగవత సముదాయసమ్మన్దమాకిట నడువిల్ పెరుణ్ణుడి భగవత్ప్రాప్తికాకవో ఆచార్యప్రాప్తికాకవో ఇతేతుక్తాకవెష్టు ప్రశ్నమ్పణ్ణి.

౩౬. మేలుత్తరమరుళిచ్చెయ్కిఱార్, (కొడి) ఇత్యాదియాత్. వశరిశమ్కొడియై ఆశ్రయమాన కొల్ కొమ్మిలే పడరుమ్మడి శేరుమ్మోతు, తత్తొప్పడామల్ అతిలే శేరుమ్ శిలశుళిక్కాల్ అవశ్యమ్ వేణ్ణినాప్పలే, “*కోల్ త్తేడియోడుమ్కొమ్మన్దత్తేప్పొన్న వభిముఖనాన విచ్చేతననుడైయ వాశ్రయమానవాచార్యచరణాన్వయత్తుకు మిన్దతదియసమ్మన్దమ వశ్యమ్ వేణుమ్. భగవత్సమాశ్రయణత్తుకు ఆచార్యసమ్మన్దముమ్ తదియసమ్మన్దము మిరణ్ణువేణుమ్; ఆచార్యసమాశ్రయణత్తుకు తదియసమ్మన్దమొమ్మ మే విశేషిక్క వేణుమ్. తత్సమ్మన్దమ్ తదియసమ్మన్దమానాది సమ్మన్దత్తిలే మూట్టుమి త్తనై,

మూ.—౩౫. ఇరణ్ణుమమైయాతో, నడువిల్ పెరుణ్ణుడియె న్నెన్నిల్.

౩౬. కొడియై కొల్ కొమ్మిలేతువక్తు మోబుతు శుళిక్కాల్ వేణుమాప్పలే, ఆచార్యాన్వయత్తుకు మితు వేణుమ్.

జీ-వ్యా.—౩౫. ఇప్పడి యాచార్యసమ్మన్దత్తయ్యొక్కయ భగవత్సమ్మన్దమ్ లభియామైయాలే ఆత్మోజ్జీవనత్తుకిరణ్ణుమ్ వేణుమెన్నుమ్ త్తేదర్శిప్పిత్తవన న్దరమ్, భాగవతవిషయసమ్మన్దము మవోపాతి యివను కరవశ్యాపేక్షితమెన్నుమ్ త్తేదర్శిప్పికైకక్తాక తద్విషయప్రశ్నత్తై యనువదికిరణ్ణుమ్, (ఇరణ్ణుమమైయాతో నడువిల్ పెరుణ్ణుడియె న్నెన్నిల్) ఎన్టు. అతావతు ఆత్మోజ్జీవనత్తుకు భగవత్సమ్మన్దస్థాపకమాన వాచార్యసమ్మన్దముమ్ తత్ స్థాపితమాన భగవత్సమ్మన్దముమాకిట వుభయముమ్ పోరాతో, ప్రాప్యమధ్యమపరోక్షతయా నడువిల్ పెరుణ్ణుడిపోలేయిరుకిరణ్ణుమ్ భాగవతరకళోడు “ స్వాత్వికై సుమ్మన్దమాణమ్” ఎన్నిట సమ్మన్దమైత్తేప్పూర్తి వేణువ తెన్నిటతాకిలెన్దై.

౩౬ ఇప్పొన్నత్తుకు త్తరమరుళిచ్చెయ్కిఱార్, (కొడియై) ఎన్టుతుడణ్ణి. అతావతు ఉపఘ్నాపేక్షమామ్ వశరువ తొరుకొడియై అతిపరిణామత్తుకెల్లా మిడమ్కొడుక్కత్తక్క పెరియతొరువఘ్నత్తిలే శేరుమ్మోతు ముతలిలేయతు తనోడే శేరుమ్మోకామైయాలే, తత్తొప్పడామల్ మున్దరత్తానితుక్కాశ్రయమాయ్కొల్ ఇణ్ణుకినిన్టు త మొన్నై యన్వయ ముఖేన కొల్ కొమ్మిలే కొమ్మిన్టువిక్కుమ్ శుళిక్కాలపేక్షితమామాప్పలే, “*కోల్ త్తేడియోడుమ్ కొమ్మిన్టుపోలే అభిముఖ నాన విచ్చేతన ఆశ్రితరథః పతియామలు త్తరిప్పిక్కుమ్ మహదాశ్రయమానవాచార్య తిరువడికళి లన్వయిక్కుమ్ మోబుతు, ముతలిలే తదన్వయమ్ సిద్ధికై యరితాకైయాలే మున్దరత్తాన్తళాసన్నరాయ నిన్టు తల్లళోడేయిన్దైక్తి విత్తు అవ్వళియాలే యాచార్యవిషయత్తిలే శేరుమ్ భాగవతరకళోట్టై సమ్మన్దమవశ్యాపేక్షితమెన్దై. ఇప్పడి యాచార్యాన్వయత్తుకు డి భాగవతరకళాకిల్ (ఆచార్యలాభమ్ భగవానాలే) ఎన్బా నెన్నెన్నిల్ అతుక్కున్తు త్తొయిన్దై, భాగవతాన్వయమ్ తనక్క డి యవనా కైయాలే ఆభిముఖ్యపర్యంతమాక త్తానే కృషిపణ్ణిక్కొణ్ణువన్దు పిన్దై భాగవతరకళోడేయిన్దై అవ్వళియాలేయితే యవ న్దానాచార్యవిషయత్తిలే శేర్పతు, ఇతి త్తనైయమ్ మివరరుళిచ్చెయ్త దృష్టాన్తత్తిలే సిద్ధమ్; ఎన్ద నేయెన్నిల్ చేతననైకొడి యినుడైయ స్థానేయాకవుమ్ ఆచార్యనైక్కోల్ కొమ్మిన్దైయస్థానేయాకవుమ్ భాగవతరకళైశుళిక్కాల్ నుడైయ స్థానే యాకవు మరుళిచ్చెయ్కైయాలే, కర్దక నాయరుప్పనొరువన్ స్వప్రయోజనార్థమాక ముతలిలే విత్తైయిట్టుములైవిత్తుక్కొమ్మిన్టుశిరిక్కుమ్ వశవుమ్ వశర్తుక్కొణ్ణుప్పొన్ద తొరుకొడియై, ఇతుకిరణ్ణుమ్ పరియోరువఘ్నమ్ వేణుమొమ్మ తానే వుపఘ్నముమ్ తేడి ఆ తిలే శేన్దెట్టుకైక్కు శుళిక్కాల్ మనాట్టి అవ్వళియాలేవుపఘ్నత్తిలే శేరుమ్మాప్పలే, సర్వ శేషియానన ర్వేశ్వరన్ స్వప్రయోజనార్థమాక విచ్చేతననై ముతలిలే సృష్టిత్తు, “ఈశ్వరస్య చ సాహార్దమ్” ఇత్యాదిప్పడియే క్రమేణాభిముఖ్యపర్యంతమాక విత్తైత్తు ఇవనుకోరచార్యనైయమిన్నా నెన్టు తానేతిరువుళ్ళవ్చుత్తి అవనోడే శేరుమ్ భాగవతరకళోడే ముతలన్వయిప్పిత్తు అవ్వళియాలే యాచార్యవిషయత్తిలేయన్వయిప్పిక్కుమ్ మెన్ను మిడమ్తోన్దుకైయాలే; కొల్ కొమ్మిలేయెటపట్టకర్దకను కేర

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్యోతిః. ఆచార్యాభిమాన త్రినగలికామోఘ గతిత్వమ్.

౨౩౫

ఆ.వ్యా.—ఆచార్యసంబంధత్వముగ ముఖ్యహేతువాయత్రితు తదీయసంబంధమేయితే; కైయ్యోప్పిడిత్తుకొగ ణ్ణుపోయ ఆచార్యతిరువడికలిలే శేరుగమవర్కల్ తదీయరితే; ఇన్దతదీయసంబంధమేబోతుముణ్ణు.

౩౨. నమఃపదతాత్పర్యమాన విన్దతదీయర్ మున్నాకప్పూత్రిమ్ సదాచార్యాభిమానమే సత్తోజ్జీవనహేతువెన్దిట సత్సన్నిదాయసిద్ధిమాయ సదాచార్యచిరకాల సేవాలభ్యమాయ ఇప్రబంధతాత్పర్యమాన ప్రమేయసారత్తై వెలియిట్టరుళుకి తార్ మేలిల్ చూడైయాల; ఇన్దవచనభూషణ త్రిల్ నాయకరత్నమిన్దచూడై; కీఱుమ్ మేలుమిన్దరత్నై శేప్పమ్ మూడియు మెన్టు ఉరుత్తోఱుమ్ పిల్వైయరుళిచ్చెయవర్. “శుశ్వరోహమ్” ఎన్టీశ్వరనోడే యెతిర్ వ. లైయుప్పడియాన స్వాతన్త్ర్యాభి మానమాకిటస్వాభిమానత్తాలే, సర్వస్వాత్పరనాన సర్వేశ్వరనుడైయ “త్వమ్మే” ఎన్దిటమదీయత్వాభిమానసిద్ధిమాన స్వత సిద్ధిశేషత్వత్తై “అహమ్మే” ఎన్దెతిర్ మలైన్దు మన్నాడికులైత్తుక్కిణ్ణు అసత్సమానానగలికెడనుళ్ళు, ఉత్తలక్షణోపేతనాన సదా చార్యక తకక్రపైయాలే విశేషకటాక్షుమ్ పణ్ణి నమ్ముడైయవ నెన్దురుక్కాలభిమానికులమభిమాన మొక్కియఉజ్జీవికై కుగ వే టుగతియిలైయెన్దు, నమ్మాళ్ వారవతారమాన నమ్మిల్వై తిరువడికళే నెడునాళ్ ప్పళుకగ సేవిత్తు అవరుడైయవిశేషకటాక్ష పాత్రభూతరాయ్ అవర్ సకలతాత్పర్యజ్జలైయు మరుళిచ్చెయ్య కేట్టు తన్నిష్టరాయ్ తదేకపరతన్త్రీరాన పిల్వై, అడియే నుకులతజ్జకమే తెన్దు ఏకాన్తమాక కేట్టపోతెల్లామ్ పలకాల మిప్పరమరహస్యమానపాశురత్తై త్తెన్బుక్కియవరుళిచ్చెయ్య శేవియుమ్ నెన్జుమనినైయ కేట్టు, ఇతువేతజ్జ మెన్దురుతియిట్టు నిర్భరనాయ్ నిస్సంశయనాయరుకై గయాయరుకుగ మెన్దు, సదాచార్యాభిమానమే తజ్జ మెన్దిన్దచరమప్రబంధతాత్పర్యత్తై వెలియిట్టరుళినార్. ఆక సదాచార్యనే చరమప్రాప్త్య నెన్దుమ్ తదభిమానమే చరమోపాయ మెన్దుమ్ నిశ్చయిక్కి ప్పట్టతు.

మూ.—౩౨. స్వాభిమానత్తాలే యీశ్వరాభిమానత్తై కుగలైత్తుకొగణ్ణు వివనుకుగ, ఆచార్యాభిమాన మొక్కియగతియిలైయెన్దు పిల్వై పలకాల మరుళిచ్చెయ్య కేట్టరుకై గయాయరుకుమ్.

జీ-వ్యా.—అన్దకొడియాలుళ్ళు ప్రయోజనమామాపోలే, ఆచార్యవిషయ త్రి లీశ్వరక శేర్త చేతననా లుళ్ళ ప్రయోజ నము మీశ్వరను తే యెన్నుమిడముమ్ ఫలితమ్; ఇని యచేతనమాన కొళ్ళ కొమ్ముపోల్చిమే చేతనోత్తమనాన వివాచార్యక తా నుమ్ పరసమృద్ధ్యేకపరనాకై యాలే, స్వ శేషియాన వీశ్వరనుడైయ ప్రయోజనమే స్వప్రయోజనమాక నిన్దై త్తిరుకుగ మితే.

౩౨. ఇని (స్వాభిమానత్తాలే) ఎన్దుతుడణ్ణి (ఆచార్యాభిమానమే వుత్తారకమ్) ఎన్నుమళవాక ఇప్పడితదీయర్ మున్నాక ప్పూత్రిప్పమమ్ సదాచార్యనుడైయ వభిమానమే వుజ్జీవనత్తు కుగ చితోపాయ మెన్దు ఇప్పిబంధతాత్పర్యత్తై ప్రకా శిప్పిత్తురుళుకితార్; పెరువిలైయనానవాభరణత్తుకుగ నాయకకగల్ పోలేయాయత్రి నచనభూషణత్తు కిరప్రదేశమ్ నా యకరత్నమా యిరుకుగప్పడి; ఇత్తనైయు మరుళిచ్చెయ్ కైయెప్పూత్రివధిష్టికై యిట్టుకొగణ్ణువన్దతుకీడడలుమ్, మేల డడలు మితిల్ నిన్దైయై స్థాపిక్కిఱు; ఇతిల్ ప్రథమత్రిల్ ఇవ్వర్థమ్ సత్సన్నిదాయసిద్ధిమెన్దు సర్వరుమ్ విశ్వసికై కుగ డలూక ఇతుతమకాగ్లోపదేశ లబ్ధమెన్నుమిడత్తై యరుళిచ్చెయ్ కితార్, (స్వాభిమానత్తాలే) ఎన్దుతుడణ్ణి అతావతు ఆనా దికాలమ్ నానేయెనకుగ నిర్వాహక నెన్దిరుకుమ్ తన్నుడైయ దురభిమానత్తాలే, ఇవక నమకుగ శేషమ్ ఇవక కారియమ్ ననుకేగ భరమెన్దు తనై యుజ్జీవిప్పికై కుగ డలూన వీశ్వరాభిమానత్తై యత్తిత్తుకొగణ్ణువివనుకుగ, దుర్గతియే పశ్చిమక వణ్ణికరిత్తు తన్నుడైయ వుజ్జీవనత్తుక్కు కృషిపణ్ణిపోరుమ్ పరమదయాళువాన వాచార్యక, ఇవన్నమ్ముడైయవ నెన్దుభిమానిత్తి రుక్కు మన్ద వభిమాన మొక్కియ, వేరుజ్జీవనో పాయమిలైయెన్దు సకలశాస్త్రసారవిదగ్రీసరరాన నమ్మిల్వై తిరువడికలిలే ప్పళుకగ సేవిత్తు తదేకపరతన్త్రీరాయ్ సకలశాస్త్రతాత్పర్యజ్జలైయు మవరుళిచ్చెయ్య కేట్టు తన్నిష్టరాయరుక్కుమ్ న మ్ముడైయపాచార్యరాన పిల్వై, తజ్జ మాక పులకాలుమరుళిచ్చెయ్య కేట్టరుకై గయాయరుక్కు మెన్దువడి. ఆకైయాలాచార్య భిమానమే ఇవాత్తావుక్కు జ్జీవనోపాయ మెన్దు కరుత్తు.

ఆ-వ్యా.—౩౮. ముముక్షుకర్మకు తత్ప్రప్రయోగపాయమాక శాస్త్రమశోబ్ధుకీటభక్తిప్రపత్తికలై విడవేణువతె నైన్న, స్వపరానుసంధాననిమిత్తభయద్వయమడియాక తన్నడైయేనమువినితై యాలే యెన్నితార్ మేల్, (స్వస్వాతంత్ర్యమ్) ఇత్యాదియాత్. స్వయత్నసాధ్యమాయకొణ్ణు స్వపారతన్త్ర్యవిరోధియాన స్వస్వాతంత్ర్యతై యుణ్ణాకు మెన్నుమ్ స్వరూపహాని నిమిత్తభయత్తాలే స్వయత్నసాధ్యభక్త్యపాయమ్, ఉపభుక్తివశాత్తైయిలెలిమిచ్చుమ్పట్టమోలే తన్నడైయేనముపున్దు;

౩౯. బద్ధమోక్షజ్ఞిరణ్ణుకుమ్ పాతువాయ్ స్వేచ్ఛాకారియానభగవత్స్వాతంత్ర్యమ్ మీశవుమ్సంసరిప్పికిల్ శేయవతె నైన్నమహాభయత్తాలే, తద్విషయమహావిశ్వాసమాకిట ప్రపత్త్యపాయమ్, నడుజ్జీనవనైజ్జీల్ దైర్యమోలే ని నైవజనముపున్దు. ఆకస్వరూపహానినిమిత్తభయత్తాలే స్వస్వరూపవిరోధ్యపాయముమ్, పరస్వరూపానుసంధానభయత్తాలే స్వరూపప్రాప్తోపాయముమ్, చరమస్వరూపజ్ఞ ముముక్షువి నైజ్జీల్ తొణ్ణుత్తిలైయెన్దవడి.

౪౦. ఇష్టడియభయోపాయత్తుక్కుమ్ శవన్తియే ఆచార్యోపాయవరణమ్పణ్ణుమవనుక్కు, నిత్యస్వామియానవాచార్యనై అవశస్వమ్మూనతా నేతనకుక్కు పాయమాక వేణుమెన్దు స్వరూపవిరుద్ధమాక పున్దుమ్పన్దు, స్వఫలిత్వాభిమానరూపమాన వహజ్ఞారగర్భమాకైయాలే, స్వవినాశతైప్పరామల్ తన్నెయ్యియమాటి చుప్పత్తిగ్రహమానకాలమ్కొణ్ణు, శావామల్ ప్పిణ్ణుత్తాలే ప్రతిగ్రహిత్వవద్దపాకొణ్ణు అరుళాళిమోతిరమిట్టు వాముమోపాతి, భగవద్విషయత్తిల్ పోల్ తదవతారవి శేషమానవాచార్యవిషయత్తిలుమ్, స్వగతస్వీకారమ్ స్వరూపవిరుద్ధముమాయ్ నిష్ప్రియోజనముమాయ్ తల్లెక్కట్టుమ్.

మూ.—౩౮. స్వస్వాతంత్ర్యభయత్తాలే భక్తిన్మువిన్దు.

౩౯. భగవత్స్వాతంత్ర్యభయత్తాలే ప్రపత్తిన్మువిన్దు.

౪౦. ఆచార్యనైయుమ్ తాపన్దుమ్పన్దు అహజ్కార

గర్భమాకైయాలే, కాలమ్కొణ్ణు మోతిరమిడుమోపాతి.

జీ-వ్యా.—౩౮. ఇష్టడి (ఆచార్యభిమానమొక్కియగతియై) ఎన్బానె, శాస్త్రసిద్ధజ్ఞాన భక్త్యాద్యపాయ విశేషజ్ఞుడైయెన్నిటశజై యాలే ఇతొక్కిన్దైయెల్లా మివనుక్కు పాయమన్దికే నిష్టమైయై యడై నే యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్; అతిల్ ప్రథమత్తిల్ భక్తియపాయమన్దియే నిష్టపడియై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (స్వస్వాతంత్ర్య) ఇత్యాదియాలే. అతావతు భగవత్ప్రప్రయోగసాధనతయా విహితైయాయ్ స్వయత్నసాధ్యయానభక్తి, భగవదేకపారతన్త్ర్యవిరోధియాన స్వస్వాతంత్ర్యతై యుణ్ణాకు మెన్నుమ్ భయత్తాలే ఇవనుక్కు పాయమన్దియిల్ నమువినిన్ద తెన్దై.

౩౯. అనన్తరమ్ ప్రపత్తియపాయమన్దియే నిష్టపడియైయరుళిచ్చెయ్కితార్, (భగవత్స్వాతంత్ర్య) ఇత్యాదియాలే అతావతు స్వపారతన్త్ర్యసూపైయాయ్ మహావిశ్వాసరూపైయాయనప్రప్తి, బద్ధమోక్షోభయ నిర్వాహకనాన భగవాన్ తస్వాతంత్ర్యతై మీశవుమ్ కర్మానుగుణమాక “వైత్తవిదైవాభ్యుత్తు సంసరిప్పికిల్ చ్చెయ్వతె నైన్నిట మహాభయత్తాలే ఇవనుక్కు పాయమన్దియిల్ నమువినిన్ద తెన్దై.

౪౦. అనన్తర మాచార్యవిషయత్తిల్ స్వగతస్వీకార ముపాయమన్దికే యొక్కిన్ద మైయై యరుళిచ్చెయ్కితార్, (ఆచార్యనైయుమ్) ఎన్దుతుడజ్జి. అతావతు ఆచార్యనైయుమ్ ఉపాయమాక త్తాస్వీకరికిటస్వీకారమ్ స్వఫలిత్వకర్తృత్వరూపమాయ్ స్వరూపనాశకమాయరుక్కిట వహజ్ఞారత్తై పుల్లైయైయైయిరుకైయాలే, స్వవినాశకరమాన కాలనైపరిగ్రహిత్తు అద్దపానై అణ్ణుళియక ధారణమ్పణ్ణినా అవద్యకరమామోపాతి తన్నడైయస్వరూపత్తు కర్వద్యకరమాయుక్కు మెన్దై. అకైయాలితుపు ముపాయమన్దియే నిష్ట తెన్దుకరున్దు.

(౬౦)

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానజ్యోతి. ఆచార్యాభిమానమోత్తరకర్తృత్వవికల్ప.

౨౩౭

ఆ - వ్యా.--రం. ఆకైయాలే కీర్తించును (ఆచార్యాభిమానమే పుత్తారకమ్) ఎట్లు చరమోపాయ స్వరూప శోధనవృత్తి నిశ్చయి తిరుచినాన్.

ర౨. ఇప్పడిసదాచార్యాభిమాన త్తిలే యొత్తిడి “*తీర్ నవడియనాన విష్వధికారికు ఆచార్యవిషయ త్తిలుణ్ణాక వేణ్ణు మధ్యవసాయవిశేష త్తై యరుళిచ్చెయ్కితార్ మేల్, (కైప్పట్టపారుల్) ఇత్యాదియల్. “సులభంస్వగురుమత్యక్త్వా దుర్లభమయ ఉపాసతే | లబ్ధమత్యక్త్వాధనమ్మూఢో గుప్తమస్వేపతిషిత్” ఎట్లు కైప్పట్టపారుళాయ్క్కొణ్ణు అత్యంతసులభమా య శీరియనాన స్వాచార్యనై అధ్యవసాయమాన్వయతాలే భాగ్యమశ్రివిష్టు, పుత్రైత్తపారుళాయ్ ఎట్టుపడామల్ దుర్లభ మాన భగవద్విషయ త్తై స్వోద్దేశ్యమాక త్తేడి వరుద్దిక్కణిశిక్క క్కడవనల్లన్.

ర౩. “చతుర్థవ్యమ్గురుమత్యక్త్వా శాస్త్రగమ్యన్తయఃస్మరేత్ | కరస్థముదకన్యక్త్వా ఘనస్థంసోఽభివాఞ్ఘతి” ఎన్ఱిటపడియేసంసారకాట్టు త్తీయిలేయకప్పట్టు పెరుపిడాయప్పిటన్దపోతు, తెలిన్దకుళున్దమణత్తువశీక్రకరక త్తిన్ఱిత్తెన్దకరస్థం రసదివ్యోదకమాకిట సులభసకలతాపహర సదాచార్యనై అత్యంతసాలభ్యమే పశీక్రశాకపుపేక్షిత్తు, అతిదూరమాయ్క్కొణ్ణు

మూ.--రం. ఆచార్యాభిమానమే పుత్తారకమ్.

ర౨. కైప్పట్టపారులై కైర్ విట్టు ప్పుతై త్త పారులై క్కణిశిక్క క్కడవనల్లన్.

ర౩. విడాయ్ప్పిటన్దపోతు కరస్థమానపుతకత్తైయ పేక్షిత్తు,

జీ-వ్యా.--రం. పారిశేష్యత్ కీర్తతామరుళిచ్చెయ్తలేయపాయమెన్ఱుతలై క్కట్టుకితార్, (ఆచార్యాభిమానమే పుత్తారకమ్)ఎట్లు. అతావతు-మోక్షసాధనతయా శాస్త్రసిద్ధజ్ఞతాన భక్త్యాదికల్పోన్ఱు ముపాయమన్ఱియిలేనిన్ఱపిన్ఱు, నిరతి శయ కృపావానాయ్ నిర్దేతుకమాక త్తనైన్ఱిన్ఱికిరిన్దరుళి నిరపాయమాక నొక్కిక్కొణ్ణు పోరుమాచార్యన్ ఇవన్ఱ మ్ముడైయవ నెన్ఱిరుకు మన్దవభిమానమే ఇవనై సంసార త్తినిన్ఱు ము త్తిరిప్పికు మెన్ఱై. ఆక(స్వతన్త్ర)నైయపాయమాకత్తాన్, పశీన్దినపోతిత్తే)ఎన్ఱుతుడన్దేవుపసాదిత్తుక్కొణ్ణువన్ద చరమోపాయస్వరూప త్తై యుళ్ళపడిశోధిత్తు నిర్ణయి త్తిరుచినారాయ్శ్రి.

ర౨. అనన్తర మివ్వుపాయనిష్ఠనాన వధికారికు కర్తవ్యాకర్తవ్య విశేషజ్ఞలై విన్తరేణ వరుళిచ్చెయ్కితార్; అతి ల్ ప్రథమత్తిలే సులభమాన వాచార్యవిషయత్తైవిట్టు దుర్లభమాన భగవద్విషయ త్తై యిచ్చిప్పానల్ల నెన్నుమిడత్తై దృష్టాన్తముఖేన వరుళిచ్చెయ్కితార్. (కైప్పట్ట) ఇత్యాదియల్. అతావతు-కైయ్యిలే యిరుక్కిజధనమోబ్బలే అతిసులభనా యిరుక్కిజ వాచార్యనై కుక్కొణ్ణియనినైత్తు అనాదరతాలేకైవిట్టు, భూమియిలే పిటర్ పుత్రైత్తువై త్తధనమోబ్బలే యెట్టుప్ప డామైయాలే “అగుమ్మెరుల్” ఎన్నుమ్మడి దుర్లభమాన భగవద్విషయ త్తై రక్షకమాకప్పశీన్ద విచ్చిక్క క్కడవనల్ల నెన్ఱై. “సులభంస్వగురుమత్యక్త్వా దుర్లభమయఉపాసతే | లబ్ధమత్యక్త్వాధనమ్మూఢో గుప్తమస్వేపతిషిత్” ఎన్ఱుమ్ “పశీన్దకురువై” ఎన్ఱుతుడన్దే “తక్కైప్పారుళి విట్టారేనుమ్ కాశినియిల్ త్తామ్పుతై త్త వప్పారుళి త్తేడి త్తిరివా నెన్ఱిత్తు” ఎన్ఱుమ్శొల్లక్కడవతిత్తే.

ర౩. ఇన్ఱుముమ్శిలదృష్టాన్తముఖతాలే సులభమానవాచార్యవిషయ త్తైవిట్టు దుర్లభమానభగవద్విషయ త్తై యాన్తై ప్పుడువానల్ల నెన్ఱిత్తార్ మేల్, (విడాయ్ప్పిటన్దపోతు)ఎన్ఱుతుడన్దే. అతావతు పిపానైన్ఱిన్ఱిన్దపోతు శడకెన్ద సానమపణ్ణలామ్బు డి పాత్రగతమాయ్క్కొణ్ణు తక్కయ్యిలిరుక్కిజలత్తై సులభతైయేహేతువాక వనాదరిన్ఱు,తత్తైయిలేయకుత్తు ఆకాశస్థ మాయ్క్కొణ్ణెట్టాతపడియాయుమ్, భూమిస్థమాయురుక్క దూరస్థమాయుమ్,ఆసన్ఱమాయురుక్క చెప్పియ్తే పెరుకుమ్కాల మొక్కియ వశీన్దినకాలమిన్ఱి కేర్ యుమ్, ఎప్పోతుముణ్ణానాలు మవ్వశవుమ్ శెన్ఱుపజీవిక్క వేణ్ణియుమ్, ఇరున్దవిడమతన్ఱిలే యుణ్ణాయుమ్ భక్తతాదికల్ క్కొణ్ణు కల్లిప్పెటవేణ్ణియుమిరుకుమ్ జీమూతాదికల్ జలత్తైయాన్తై ప్పుడువ వన్దేప్పోలే, ర క్షకాపేత్తైప్పిటన్దదైయి లపోలేతనకు తవున్ద కైపుకున్దిరుక్కిజ వాచార్యవిషయ త్తై సాలభ్యమేపశీక్రశాకపుపేక్షిత్తు

ఆ-వ్యా.—ఎట్టాతజీమూతజలమాన పరత్వత్తైయుమ్, ఓరిడత్తేయాయుమ్ దూరమాన సాగరసలిలమానవ్యూహత్తైయుమ్, సన్నిహితమాయుమ్ కాలాంతర త్రిలీల సరిత్యలీలమానవిభవత్తైయుమ్, సమీపస్థమాయుమ్ దుస్సాధ్యమానకూపయ సాన వస్తర్యామిత్యత్తైయుమ్, శెష్టభీ సేవికృ వేణ్ణివిడాయరుక్తై స్త్రేలుతవత వాపీవయసానవర్చావతారత్తైయుమ్, దాహతాపమ్ కెడుకు మెష్టువాళ్ళిత్తు నాళ్ళువశీకర డవనల్ల.

రర. “ఏతత్సామగాయన్నాస్తే” ఎష్టనుభవత్తుక్తు పోష్టువిష్టు నిత్యముక్తర్ పాడుకిటసామగానమాకిట “* వైకున్త చైల్ ననార్ శేవడిమేల్ పాట్టుకేటకుమిడమానపరమపదముమ్, “అరవణై మేల్పుళ్ళి కొణ్ణముకిల్ వణ్ణనే-ముత్తైయో” ఎష్టార్ త్తూప్పిడుకిట కూప్పీడుకేటకుమిడమాన క్షీరాభియుమ్, “నాగపర్యజు ముత్సృజ్యహ్యోగతోవధురామ్పూరిమ్” ఎష్టార్ నాదమ్ కేట్టు తుడిత్తుక్తోణ్ణిద్దిరున్దు అరై కులైయ త్తలై కులైయక్తు తిక్కుమిడమానవవతారస్థలజ్జళుమ్, “కణ్ణకణ్ణళ్ మశీర్త్రైన్దైక్కాణావే” ఎష్టపరత్వాదికళిత కణ్ణోడవాట్టామల్ తళవడియా లేవలైక్తుమిడమానవర్చాస్థలజ్జళుమ్, “* తేనుమ్ పాలుమ్ కన్నలుముముతుమాకి త్తిత్తిత్తేన్నూనిలుయిరినుణర్ వినిల్ నిన్దవొత్తై” ఎష్టరతిశయభోగ్యమాన నిత్యవజ్జశవిగ్రహత్తుడ౯ పరమయోగి ధ్యేయమాయ్ కొణ్ణ తన్నిరతిశయభోగ్యతైయై “* ఓవతవూణాక వూట్టుమిడమాన హృదయకమలమాకిట వస్తర్యామిస్థలము మెన్దిట భగవదభిమతస్థల మెల్లామ్, అనన్యగతియాన తనకుగ వకున్తవిడమాన వాచార్యుడైయ విమలచరమవిగ్రహమేయెష్టు శిశ్చలనాయధ్యవసెత్తు నిర్భయనాయిరుక్కర డవన్. —, అష్టియేపాట్టుకేటకుమిడమాన పరత్వాది

మూ.—జీమూతజలత్తైయుమ్ సాగరసలిలత్తైయుమ్ సరిత్యలీలత్తైయుమ్
వాపీకూప పయస్సుక్కరైయుమ్ వాళ్ళిక్కర కర డవనల్ల.

రర. పాట్టుకేటకుమిడముమ్ కూప్పీడుకేటకుమిడముమ్
కుతిత్తవిడముమ్ వలైత్తవిడము మూట్టుమిడముమ్

జీ-వ్యా.—పరమాకాశవర్తియాయ్ దుష్పాప్రమాయిరుక్కిట పరత్వత్తైయుమ్, భూమియిలేయాయుమ్ క్షీరాభియ శవుమ్ శెల్లవల్లవర్ కళుక్కన్దియుతవతవ్యూహత్తైయుమ్, ఆసన్నమాకవస్తుమ్ తాతాగలికర్ కొగ్గియ పాశ్చాత్యరుగత వాత విభవత్తైయుమ్, నిత్యసన్నిధియున్దాయుమ్ సమష్టిషణాదికళా లివనూడుకైకలన్దిరాతవర్చావతారత్తైయుమ్, ఇరున్దవిడమతన్నిలే యున్దాయిరున్దు తాకిలుమ్ యమనియమాదిక్రమేణ యత్తిత్తుదర్కికర వేణ్ణు మస్తర్యామిత్యత్తైయు మూలైప్పుడక్కర డవనల్ల నెన్దై. “చతుర్దవ్యమ్ గురుమ్ త్యక్త్వా శాస్త్రగమ్యన్తయఃస్తరేత్ | హస్తస్థముదకమ్ త్యక్త్వా ఘనస్థమ్ సోఽభివాళ్ళుతి” ఎష్టమ్ “ఎట్టవిరున్దకురువైయిత్తైయ నైష్టువిష్టు” ఎష్టతుడన్దై, “అమ్బుయ తై పార్తిరుప్పా నెశీత్తు” ఎష్టశొల్లక్కర డవతై. ఇశువ్యూహాదికళుక్కు ముపలక్షణమ్.

రర. ఇప్పుడి సులభమానవాచార్యవిషయమ్ స్వరక్షణత్తుక్కున్దాయిరుక్కర ఇత్తైయుపేక్షిత్తు దుర్లభమానపరత్వాది కలైవాళ్ళిక్కర కర డవనల్ల నేయాకిలుమ్, ప్రాప్యత్వేనవవైయవనుక్కు వాళ్ళనీయజ్జశన్తోవెన్న, అవైయెల్లామాచార్య నేయెన్దిరుక్కర కర డవనెన్దితార్, (పాట్టుకేటకుమిడముమ్) ఎష్టతుడన్దై. అతావతు, “ఏతత్సామగాయన్నాస్తే” ఎన్దిటపడియే నిరన్తరానుభవత్తుక్కు పోష్టువీడాకప్పణ్ణుమ్ సామగానమ్ కేటకుమ్ స్థలమానపరమపదముమ్, అసురరాక్షసపీడితరాన బ్రహ్మాదిదేవతర్ కళార్తనాదమ్ కేటక చైవిక్తోడుత్తుక్తోణ్ణు కణ్ వశరుమ్ వ్యూహస్థలముమ్, అవర్ కళార్తధ్వనికేట్టు తుడిత్తుక్తోణ్ణిద్దిరున్దు “నాగపర్యజు ముత్సృజ్య హ్యోగతోవధురామ్పూరిమ్” ఎన్దిటపడియే తిరుప్పార్ కర డలిలే తిరువరవణైయినిష్టు మివ్వరు కేనరక్కు తిప్పారై పోలే వన్దవతరిత్తవతారస్థలముమ్, నిన్దైత్తుతలైక్కరట్టుమశవుమ్ మలైయాశర్ వలైప్పుమాపోలే ఇట్టవడిప్పేర విడాతే వలైత్తుక్తోణ్ణిరుక్కిటవర్చావతారస్థలజ్జళుమ్, “ఏషామిన్దీవరశ్యా నో హృదయేనుప్రతిష్ఠితః” ఎష్టమ్ “ఓశో శజ్జతైవాళాకియా నెరువనడియేనుళ్ళా నే” ఎష్టమ్ శొల్లకిటపడియే హృదయకమలత్తిలేయిరున్దు తానుకన్దారుక్ తన్నత్తై భుజిప్పిళ్ళమ్

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానగ్రంథః. ఇవ్వధికారిక-నుకూల ప్రతికూలాదివిభాగమ్. ౨౩౯

ఆ-వ్యా.—ప్రకారమెల్లా మనసుక్తుమ్ తనక్తుమ్ వకుత్తవిడమాయ్ పాప్యమానవాచార్య నేయ్యెరుక్క-క్కడవ నెన్నుమరుళిచ్చెయ్వర్ ఆక. వాచార్య నే పుపాయోపేయ మెన్దధ్యవసిత్తు అవసభిమానత్తిలేయ్యెరుక్కిన చరమాధికారియ నుడైయ అధ్యవసాయవిశేషమ్ ముక్తకణ్డమాకచ్చొల్లప్పట. “యేనై వగురుణాయస్యన్యాసవిద్యాప్రదీయతే తస్యవై కుణ్డ దుగ్ధాబ్ధి ద్వారకాస్సర్వపవనః” ఎన్నక్క-డవతితే. “అద్వామత్తన్బుశేయ్తు” “మనక్క-డిలిల్ వాళివల్ల” “విల్లాళక నెజ్జత్తుళక” “ఒరువనడియేనుళ్ళానే” “తిరువేళ్ళడమేయెనతుడలే” ఎన్దు పరమపదాదిక లేల్లామాక వవకవిరుమ్మినమైయ్యుడైతే.

౪౫.. ఇప్పడిచరమాధికారియానవివనుక్కు స్వరూపనాశక రానప్రతికూలర్, విపరీతజ్ఞానికళాయ్ స్వరూపత్తైయ్యియమాటిన స్వతన్త్రిగుమ్, అన్యథాజ్ఞానికళాయ్ స్వభావత్తైయ్యియమాటిన బ్రహ్మరుద్రాది దేవతా స్తరపరతన్త్రిగుమ్.

ఇవనుక్కు స్వరూపవర్ధకరాన వనుకూలర్ స్వరూపత్తై యథావాక పుణర్దుమ్ చరమాధికారికళాన సదాచార్యపరతన్త్రిగ్ ; అనుభయరానవు పేక్షణీయర్ ఆచార్యపారతన్త్రిజ్ఞానమశ్రిమి కేవలేశ్వరపరతన్త్రిగ్, ఇవ్వధికారికూ-

మూ.—ఎల్లామ్ వకుత్తవిడమే యెర్నిరుక్క-క్కడవక.

౪౫. ఇవనుక్తుప్రతికూలర్ స్వతన్త్రిగుమ్ దేవతా స్తరపరదుమ్ అను కూల రాచార్యపరతన్త్రిగ్. ఉపేక్షణీయ రీశ్వరపరతన్త్రిగ్.

జీ-వ్యా.—అన్తర్యామిత్యస్థలమాకిఱ విన్దప్రాప్యస్థలజ్ఞ లేల్లామ్, తనకు-వకుత్తస్థలమాయ్ ప్రాప్యమాయరుక్కు-మా చార్యవిషయమే యెన్దధ్యవసిత్తిరుక్క-క్కడవనెడై.—(వల్లైత్తవిడ, మావతు)-పిఱరటియాతపడి తెరై వల్లైత్తుక్కొణ్డరుక్కి-ఱ వన్తర్యామిస్థలమ్; (ఉట్టుమిడ, మావతు)-చత్తుర్విషయమాయరున్దు తకవడివల్లకై యుమ్ గుణజ్ఞలైయుమ్ ఆశితరై భుజి ప్పిక్కు-మర్పావతారస్థలమెన్దు శొల్లవుమామ్. “యేనై వగురుణాయస్యన్యాసవిద్యాప్రదీయతే తస్యవై కుణ్డదుగ్ధాబ్ధి ద్వారకా స్సర్వపవనః” ఎన్దుమ్ “విల్లాళ మణిక్కొక్కిక్కుమ్” ఎన్దుతుడక్కి. “అరుళాలేవైత్తవవర్” ఎన్దుమ్ శొల్లక్క-డవతితే.—అన్ది కే- (పాట్టుకేట్ కుమిడమ్) ఇత్యాదిక్కు-రక్షకనూక వవశ్రిణుయాలై ప్పడక్క-డవనల్ల నెన్దిఱవళవన్ది కే- అవైయెల్లామ్ తనకి- వ్విషయమే యెర్నిరుక్క-క్కడవ నెన్దిఱ లెన్దు కీఱ్ఱాడేశేర యోజిక్క-వుమామ్

౪౫. ఏవమ్భూతనాన వివ్వధికారిక్కు స్వరూపనాశకత్వ స్వరూపవర్ధకత్వ తదుభయ రహితత్వజ్ఞళాలే ప్రతికూల రాయు మనుకూల రాయు మనుభయరాయు మిరుక్కుమవర్ కలై దర్శిప్పిక్కి-ఱార్ మేల్, (ఇవనుక్కు ప్రతికూలర్) ఎన్దుతుడక్కి. అతావతు-ఇప్పడి యాచార్యాభిమాన నిష్ఠనాయ్ పరత్వాదివజ్జుకట్టిలు ముళ్ళప్రావణ్యమడై యవివ్విషయత్తిలే యెరుమ డైప్పడుత్తి “తేవుమశ్రిమియేక” ఎన్దిరుక్కు మివ్వధికారిక్కు, అణుకిలాన్బునాశత్తై ప్పిఱప్పిక్కుమ్ ప్రతికూలర్, అత్తావహరి కళాన స్వతన్త్రిగుమ్ పారతన్త్రిత్తుక్కి-ఱైన్దువైత్తే భగవద్వ్యతిరక్తదేవతైకళుక్కు పరతన్త్రిరాయరుక్కు మవర్ కళుమ్.

స్వసంసర్గత్తాలే స్వరూపత్తై వళరు-మనుకూలర్, స్వరూపత్తై యుళ్ళపడియుణ్దు తచ్చరమావధి నిష్ఠరాన సదా చార్యపరతన్త్రిగ్; ఇప్పడి స్వరూపనాశకరుమ్ స్వరూపవర్ధకరుమ్ మెయాలే వెరువుతలుక్కుమ్ విరుప్పుత్తుక్కుమ్ విషయమ న్లీత వుపేక్షణీయర్, చరమపర్వమాన వాచార్య పారతన్త్రిక్కిలూశ్రిమిమన్దియిలే ప్రథమపర్వమాన వాచార్యపారతన్త్రి త్తిలే యూన్దినిఱు-మవర్ కలైన్దుపడి ప్రతికూలరై చ్చొల్లకిఱవిడత్తిత్ స్వతన్త్రి దేవతా స్తరపరతన్త్రి రిరువరై యుమ్ శొ న్నవితుప్రపత్తి ప్రకరణత్తిల్ చ్చొన్న మశ్రిమిళ్ళ ప్రతికూలరు-ముపలక్షణమ్. ప్రథమపర్వనిష్ఠనుక్కు ప్రతికూలరానవర్ క ళివనుక్కు ప్రతికూలరగ్లామై యిలైయిత్తే. ఇత్తాల్ కీ-ఱ్ఱ భగవత్ప్రసన్నాధికారిక్కు సహవాసతన్నివృత్తికళుక్కు-ఱుప్పా క వనుకూలప్రతికూలదర్శనమ్ పణ్ణివిత్రాప్పాలే, యాచార్యాభిమాన నిష్ఠనాన వివనుక్కుమ్ సహవాసనివృత్తి విషయమాన

ఆ-వ్యా.—ప్రతికూలస్వర్గ మగ్నిస్వర్గమ్, ఉపేక్షణీయస్వర్గమ్ ప్రతికూలవాయుస్వర్గమ్, అనుకూలస్వర్గమ్ అనుకూలవాయుస్వర్గవేదిస్వర్గమ్; ప్రతికూలర్ సమ్భాషణా ద్యయోగ్యో, అనుభయర్ సహవాసాయోగ్యో, అనుకూలర్ సదానుభవయోగ్యో.

౪౬. (జ్ఞానానుష్ఠానమ్) ఇత్యాది. శేషత్వజ్ఞానము తదనురూపమానవనుష్ఠానము, ఇవనల్లా తారు పేయప్రాప్తియశవుమ్ ఉపాయాధికారమ్ నమ్నవా మైకు తదజ్ఞమాయరుక్మమ్; ఇవచరమాధికారికు మతలి లేవు పేయాధికారమాకైయాలే అనైయిరణ్ణు మాచార్యాభిమాతమాయ్క్లొణ్ణు పేయమాయరుక్మమ్. జ్ఞానానుష్ఠాన ప్రచ్యుతి ఒక్కిన్దారు అధికారప్రచ్యుతి హేతువాయ్ ఇవనుకు భోగప్రచ్యుతి హేతువాయ్; ఒక్కిన్దారు జ్ఞానానుష్ఠానముజ్జీవనమ్ ఇవనుకు జీవనమ్.

౪౭. (ఇవనుకు నిషిద్ధానుష్ఠానమ్) ఇత్యాది. జ్ఞానానుష్ఠాన జీవనయానవివృద్ధికారికు అకృత్యకరణాదినిషిద్ధానుష్ఠానమ్, చరమాధికారియాన తనైయమ్ తనైకరణ్ణపిటరైయమ్ మటుముట్టుప్పాతాతపడినశిష్యైకైయాలే సవాసనమాకపరిత్యాజ్యమ్.

౪౮. ఉభయరుమ్ నశికిరీతతైతైతైయెన్న, ఇతరదోషమతజ్ఞాతతానశికిరీతతు, భగవద్భాగవతాచార్యవచారమాకిల కూరనిషిద్ధమాన మూర్త్యపచారశ్లోకము భయమ్ కెట్టన్వయికైయాలే అపచార త్రిలేయన్వయిత్తునశికిరీతతానే

మూ.—౪౬. జ్ఞానానుష్ఠానశ్లోక రణ్ణమ్ అల్లా
తారు పాయజ్ఞమాయరుక్మమ్
ఇవనుకు పేయాజ్ఞమాయరుక్మమ్.

౪౭. ఇవనుకు నిషిద్ధానుష్ఠానమ్ తనైయమ్
పిటరైయమ్ నశిష్యైకైయాలే త్యాజ్యమ్.

౪౮. తానశికిరీతతు మూర్త్యపచార త్రిలు వన్వయికైయాలే;

జీ-వ్యా.—ప్రతికూలరైయమ్ సహవాస విషయమాన వనుకూలరైయమ్ దర్శిప్పిత్తుతదధికమాన వుపేక్షణీయవిషయముమ్ ఇవనుకు స్తుణ్ణెన్నుమిడమ్ దర్శిప్పిత్తారాయితై.

౪౬. ఇవ్విధికారికుణ్ణాక వేణ్ణమ్ ప్రతిపత్త్యనుష్ఠానశ్లోకై పలపడియాలి మరుళిచ్చెయ్ తార్ కీరీత్; ఇన్ద్రప్రసక్తై లే అన్యోపాయనిష్ఠరుడైయ జ్ఞానానుష్ఠానశ్లోకముమ్ ఇవనుడైయ జ్ఞానానుష్ఠానశ్లోకముమ్ ముణ్ణానవినియోగ విశేషత్వైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్ మేల్, (జ్ఞానానుష్ఠానశ్లోక రణ్ణమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు తత్వజ్ఞానము తదనురూపమానవనుష్ఠానముమ్, ఆచార్యాభిమాననిష్ఠనాన వివనైయొక్కిన్ద వధికారికుకు ఉపాయమధికారి సాపేక్షమాకైయాలే ఉపేయప్రాప్తియశవు ముపాయాధికారమ్ నమ్నవామల్ నడకైకుటుపాయ్కోణ్ణు అవ్వళియాలేయపాయ శేషమాయరుక్మమ్; ఆచార్యాభిమానమే వుత్తారకమాకైయాలమ్ ఉపాయాధికార శేషమాక వేణ్ణవతొట్టిణ్ణామైయాలే, ఇవ్విధికారికుణ్ణాన జ్ఞానానుష్ఠానశ్లోక రణ్ణమ్ ఆచార్యముకవలర్తియాకిల వుపేయత్తుకు శేషమాయరుక్మమ్ మెన్దై. (ఇవనుకు పేయమాయరుక్మమ్) ఎన్ఱుపాతమానపోతు ఆచార్యుకు భిమతమాయ్కోణ్ణు ఇవైతానివను కు పేయమాయరుక్మమ్ మెన్దై పడి.

౪౭. ఇవ్విధి జ్ఞానానుష్ఠానశ్లోక రణ్ణమాచార్యప్రీతి హేతువాకనినైత్తు కు టిక్కిణ్ణవర్తిక్తు మివ్విధికారి కు వశ్యమ్ నివర్తనీయశ్లోకైయరుళిచ్చెయ్ వతాక తిరువుళ్ళప్పూరీ, ప్రథమమ్ నిషిద్ధానుష్ఠానమ్ త్యాజ్యమెన్నుమిడతైయరుళిచ్చెయ్ కిటార్. (ఇవనుకు నిషిద్ధానుష్ఠానమ్) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు పవముఖతనాన వివ్విధికారిక్తు పరదారపరిగ్రహణి నిషిద్ధానుష్ఠానమ్, స్వవినాశత్వైయమ్ సానుష్ఠానమ్ కణ్ణవరుడైయవినాశత్వైయమ్ పణ్ణికైయాలే పరిత్యజిక్కుప్పడువ తొన్దై.

౪౮. ఉభయవినాశమున్దై లే వరుకిలపడియెన్ద వరుళిచ్చెయ్ కిటార్, (తానశికిరీతతు) ఎన్ఱుతుడణ్ణి. అతావతు ఆచార్యాభిమాన త్రిలేవొత్తుక్కి భగవద్భాగవతాచార్యవిషయశ్లోక మూర్త్యుకు మభిమతవిషయమాయరుక్మి ఆతానశికిరీతతు అమృతవరు మతనిష్ఠమాకైయాలమ్ (అపచార, మావతు) అనిష్టకరణమాకైయాలమ్ అతిక్రూరమాన;

(౬౦)

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానము. స్వపరవి నాశక కర్మ.

౨౪౦

ఆ వ్యా. — యస్మియే పిఱర్ నశిక్రి అతు, తనకు ప్రామాదిక మాయవద్ద వక్రత్యకరణాది నిషిద్ధానుష్ఠాన ప్రతిఘోషక
జ్ఞానాధిక నానతనై యనాదరితుమ్; జ్ఞానియానవివ నిలితైవైత్తా నినిమకై నైష్ఠ్య తన్నుడై య ప్రామాదిక ప్రవృత్తి
నిషిద్ధానుష్ఠాన తై మద్వాగ్నియాన తా నుతియానులక్ష్యకరితుమ్. అపచారత్రయ నిషిద్ధానుష్ఠానమ్ నిష్కల్మష స్వపినాశకమ్;
అకృత్యకరణాది నిషిద్ధానుష్ఠానమ్ పిశిష్ట స్వపరవి నాశకమ్. “తేషామ్ తేజోవి శేషేణ ప్రత్యవాయోనవిద్యతే” ఎన్ఱు ప్రామాదిక
నిషిద్ధాన్వయ త్రిల్ ఇవ్వధికారికుఁ ప్రత్యవాయమి యైయెన్ఱు శొల్లుబిడియాయుమ్, పరానర్థపరిహారాధిమాక ప్రామాదికని
షిద్ధాన్వయము పరిహరితైవ ర్తికఁ వేణుమ్. (అవనుకఁ తుకిడైయాతు) ఎన్నున్ఱుడియితే యవనుడైయన్ఱు.

౪౯. (విహితభోగమ్) ఇత్యాది శాస్త్ర నిషిద్ధమునైయే తద్విహితమాన స్వదారభోగమ్, శాస్త్ర నిషిద్ధమాన పర
స్త్రోభోగ మ్మోలే విశిష్టవిషయమాన శాస్త్రవిరుద్ధమునై, ఘోరదర్శియాన లోకవిరుద్ధమునై, ఘోరదఃఖానుభవవృణ్ణ
మ్ నరక హేతువునై; ఇప్పడి మేలెఱపార్వతవళి లవిరుద్ధమోలే యిరుకఁ చెప్పయేలే, అనన్యభోగత్వరూప స్వరూప
విరుద్ధముమాయ్, “సత్వశుద్ధాధివాస్తవతః” “భక్త్యాత్వసన్యయాశక్యః” ఎన్ఱు త్యాదియా లే నిరస్తరస్సేహ పూర్వాను
భాసరూపైయాన వన్యస్పర్శాసహసన్యభక్తిమై విధిక్రి అవేదా న్తతుకుఁ, తద్విచ్ఛేదకరత్వ తదనన్యభక్తకరత్వాదియా లే
మూ. — పిఱర్ నశిక్రి అతు తనై యనాదరి

తుమ్ తన్నునుష్ఠానతై యక్షీకరితుమ్.

౪౯. విహితభోగమ్ నిషిద్ధభోగ మ్మోలే లోకవిరుద్ధము

నై, నరక హేతువునై; ఆయిరుకఁ చెప్పయేలే

స్వరూపవిరుద్ధముమాయ్ వేదా న్తవిరుద్ధముమాయ్

జీ వ్యా. — వపచారత్రయ త్రిలు మన్వయియై యాలేపిఱర్ నశిక్రి అతు చరమపర్వపర్యంతమాకవన్దనిటికఁ భాగ
వతోత్తమనాన తనై నిషిద్ధానుష్ఠానమ్ వన్దినవ నై నాదరితుమ్, తత్త్వవిత్తానవివ నిష్పడిచ్చెయేకితా ఇతిల్ దోషమియైయా
కప్పట్టన్ఱో, నమకుఁ ప్పినై యెన్ఱై తన్నుడైయవనుష్ఠానతై త్తాక్షశక్తికరితుమై. అనాదరిప్పార్ భాగవతవై భవవళి
యాతవర్ కళే, అనుష్ఠానతైయక్షీకరిప్పార్ ప్రాప్తాప్రాప్త వివేకశూన్యరానవర్ కళే. అనుష్ఠానతైయక్షీకరిక్రి అవర్ కళే
నశిక్రి తార్ కళే అనాదరి తవర్ కళే నశిప్పానె, దోషమకణ్ణాలనాదరికఁ లాకాతో వెన్ఱిల్, రాజపుత్రమకుఁ దోషముణ్ణా
నాన్ రాజా తా శిక్షితుక్రి ళ్ళునుతొళియ అవనై యనాదరి తవర్ కళే మేలే నిగ్రహవృణ్ణి దణ్ణికుఁ మాప్సేలే, స్వా
భినుతనానవివనుకుఁ దోషముణ్ణానాలుమ్ సర్వేశ్వరదానే లిరుక్రి ళ్ళునుతొళియ పిఱర్ నాదరికఁ ప్పాతా మైయాలే,
అనాదరి తవర్ కళుకుఁ వినాశ మేఫలికై యాలే అనాదరికఁ లాకాతు. “అపిచేత్సుదురోచారో భజతే మామనన్యభాక్ |
సాధురేవసమన్తవ్య సుచ్యగ్వ్యవహితోహిసః” ఎన్ఱు ప్రాసకవిషయమాక వరుళిచ్చెయేతపడి కణ్ణాల్ ఎన్ఱెనిల త్రిల్ వన్దనిన్ఱ
వివ్వధికారివిషయ త్రిలవళుకుఁ వ్పడిశొల్ల వేణ్ణావితే; ఆకై యాలిప్పడితానుమ్ పిఱరుమ్ నశికుఁ వ్పడియిరుకై యాలే
ఇవనుకుఁ నిషిద్ధానుష్ఠానమ్ పరిత్యాజ్యమై తాయితై.

౪౯. ఇప్పడి పరదారాదిభోగమ్ స్వపరవి నాశ హేతువాకైకఁ డి శాస్త్ర నిషిద్ధమాకైయితే; ఇన్ఱనన్ఱి కే శాస్త్ర
విహితవిషయమాన స్వదారభోగతుకుఁ కుఁ త్తైయియైయెన్ఱు వరుళిచ్చెయేకితార్ మేల్, (విహితభోగమ్) ఎన్ఱుతుడన్ఱి.
అతావతు విశిష్టవేషవిషయమాన శాస్త్రతా లే విధిక్రిప్పట్ట స్వదార త్రిల్ భోగమ్, తాదృశ శాస్త్ర నిషిద్ధమాన పరదారభో
గ మ్మోలే లోకవిరుద్ధమునై, శెమ్మినాలియెన్ఱు పావైయై త్త్రువుకై ముతలాన ఘోరదఃఖానుభవవమవృణ్ణమ్ నరక హేతు
వునై; ఇప్పడి ప్రత్యక్షపరోతు సిద్ధశాన లోకవిరుద్ధత్వ నరక హేతుత్వ శ్చిరణ్ణ మ్మిరుకఁ చెప్పయేలే, అనన్యభోగత్వరూప
మాన స్వరూపతుకుఁ విరుద్ధమాయ్, “శాస్త్రాదా న్తడవరత స్తితితుస్సమాహితో భూత్వాన్త స్సేనాన్తానమ్ వశ్యేత్” ఇత్యో
దికళాలుమ్ తిరుమన్త్రాదికళాలుమ్ ఉపాసకనోడు ప్రపన్ననోడు నాశియట ఇరువరుమ్ విషయభోగమాకా తెన్నుమిడై

ఆ-వ్యా. — అతివిరుద్ధముమాయ్, తనియడమ్ కాణాత వెమ్బూర్ పోలికలాన విహితభోగవిరక్తరాగ విశిష్టశ్రేష్ఠక
లాలే నిలైకిరి లరువరుత్తు త్తలై నడుకిరి పుడవై యొడుకున్ వుడి యతిగర్వితముమాయ్, సంసారనిష్ఠప్రార్థక కైజుర్య
ప్రాప్తిపర్యంతమాన ప్రాప్త్యుక్తుకు అర్హపేటొనిరోధకమాన్మోక్షు ప్రబలప్రతిబద్ధకముమాయ్, ఇప్పుడి యనేకానధిక
రమా యిరుక్కై యాలే నిషిద్ధభోగావిశేషమాకపరిత్యాజ్యమివ్వధికారికు.

౫౦. (భోగ్యతాబుద్ధి) ఇత్యాది. విహితభోగత్తిల్ భాగ్నిపరికల్పితభోగ్యతాబుద్ధి హేయతాదర్శనత్తా లేకులైన్దు
“ప్రజయాపితృభ్యః” ఎన్దు వైతృకముణవిమోచక పుత్రాత్పదనరూప ధర్మబుద్ధ్యా విహితభోగత్తై డొషధవత్ ప్రవర్తితా
లుమ్, భగవదేకభోగశేషమాన స్వరూప మురుమాయున్బడి కులై న్దేవిడుమ్.

౫౧. ఇవ్వధికారికు. తద్వ్యతిరిక్తత్రైతాద్రి తుద్రవిషయజ్ఞశబ్ద దృష్టివిషమాక వే తోశ్శివేణుమెగ్గిఱార్ మేల్;
“త్రైతాగ్రీమిత్రాగ్రీహనానినాథ పుత్రాశ్చదారాఃపశవోగృహాణి । త్వత్పదపద్మప్రవణాత్కృత్యై ర్భవన్తిసర్వేప్రతికూల
రూపాః” ఎన్దిజ్జోక త్తిల్ “* నల్లపుతల్ వర్ మనై యాల్ ముతలాననై ఎరితీయిల్ శుడున్బడియాన విరక్తిపరిసా కావనై
ప్పిటక్క వేణు మివ్వధికారికు.

మూ — శిష్టగర్వితముమాయ్ పాప్యప్రతిబద్ధకముమా యిరుక్కై యాలే త్యాజ్యమ్.

౫౦. భోగ్యతాబుద్ధికులైన్దు ధర్మబుద్ధ్యా ప్రవర్తితాలుమ్ స్వరూపమకులై యుమ్.

౫౧. “త్రైతాగ్రీమిత్రాగ్రీహి” ఎన్దిజ్జోక త్తిలపన్దై ప్పిటక్క వేణుమ్ స్వరూపమకులై యామైకు.

జీ వ్యా. — ప్రతిపాదికిరి ఆ వేదాన్తత్తుకు ఒరుద్ధమాన్, దోషదర్శనత్తాలు ముసా ప్రదర్శనత్తాలుమ్ విషయభో
గత్తై యరువరు త్తిరుకు మాచారప్రధానరాగ శిష్టక లాలే హేయమెన్దునిదిక్క పుట్టిరుప్పతుమాయ్, ఆసా ప్రాప్తిషయ వి
రక్తిప్రియనానవాచార్యనుక్క నభిమతమాకై యాల్ ఆచార్యముఖ కమలవికాసానుభవ రూపప్రాప్త్యుక్తుకు ప్రతిబద్ధకమా
య్, ఇప్పుడి యనేకానధికరూపమా యిరుక్కై యాలే ఇవ్వధికారికు. పరిత్యాజ్య మెన్దుపడి.

౫౦. భోగ్యతాబుద్ధియైవిట్టు ధర్మబుద్ధ్యా ప్రవర్తికు మళవిల్ ఇవై యొన్దుమిలైయేయెన్న వరుళిచ్చెయ్ కిఱార్ మేల్,
(భోగ్యతాబుద్ధికులైన్దు) ఎన్దుతుడజ్జి. అతావతు విహితవిషయప్రవృత్తియిల్ కాముకతయావరుమ్ భోగ్యతాబుద్ధియైవిట్టు,
ఉపాసకరాగ మహర్షికల్ తుడక్క మానశిష్టర్ వైతృకముణమోచక ప్రజోత్పదనార్థమాకపుమ్ సానదిపన్తెలగ్గీకరి
యావిడిల్ బ్రాహ్మత్యాదిదోషముణ్డెన్నుమత్తై ప్పశ్శివుమ్ ధర్మబుద్ధ్యా ప్రవర్తికు మాపోలే ఇవనుమప్పడి ధర్మబుద్ధ్యా
ప్రవర్తితాలుమ్, సిద్ధధర్మనిష్ఠనానవివను కన్యధర్మాన్వయమ్ విరోధియాకై యాలే అనన్యోపాయత్వరూపమాన స్వరూ
పమ్ కులై యుమెన్దై. ఇత్తాల్ భోగ్యతాబుద్ధ్యా ప్రవర్తికి లనన్యభోగత్వరూపమాన స్వరూపమకులై యుమోపాతి ధర్మబు
ద్ధ్యా ప్రవర్తికి లనన్యోపాయత్వరూపమాన స్వరూపమకులై యుమ్; ఆనపిన్బు ఒరుపడియాలు మివ్వధికారికు విహితవి
షయప్రవృత్తి యాకా తెన్దు తాయీత్తు. ఆకై యాలే తేను మొరుపడి యన్వయిత్తాలుమ్ స్వరూపహానితప్పాతు, ఆనపిన్బు
పరిత్యజిక్క వేణు మెన్దుమిడుమ్ నిశ్చితమిత్తే.

౫౧. ఇప్పుడి స్వరూపహానివరు మెన్దుమ్ భయత్తాలే విడుకిటవళపుపోరాతు, ప్రాప్తవిషయ ప్రవణదిత్తతై యాలే
ప్రాకృతసకలభోగ్యవస్తుకు ళుమ్ ప్రతికూలమాయ్ తోశ్శివమవన్దై ప్పిటక్క పుమ్ వేణుమ్ స్వరూపమకులై యామైకె
గ్గిఱార్ మేల్, (“త్రైతాగ్రీహి”) ఎన్దుతుడజ్జి. అతావతు “త్రైతాగ్రీమిత్రాగ్రీహనానినాథ పుత్రాశ్చదారాఃపశవోగృ
హాణి । త్వత్పదపద్మప్రవణాత్కృత్యై భవన్తిసర్వేప్రతికూలరూపాః” ఎన్దు పేరగుళాళరాన పెగుమాల్తెకు ఆత్తు బ్రహ్మవి
జ్ఞాపిత్రజ్జోక త్తిల్ చొట్టికిట త్రైతమిత్రధనాదికలాన సమస్తవస్తుకు ళు మగ్నికల్పమాయ్ తోశ్శివప్పడియానవన్దై ప్పిట
క్క వేణుమ్ స్వరూపప్రచ్యుతిపిటవామైకెన్దై. ఇన్ద్రజ్ఞోకార్థత్తై “నల్లపుతల్ వర్” ఇత్యాదియాలే అరుళాళప్పెరుమాల్తెమ్మె
రుమానారు మరుళిచ్చెయ్ తారిత్తే.

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. ఉపాయచతుష్టయ సాధారణప్రావణ్యాదికళే. ౨౪౩

ఆ వ్యా.—౧.౨. మేన్ సర్వోపాయాధికార సాధారణజ్ఞాన వశ్యాపేక్షితశ్చై యరుచిచ్ఛేయకేతార్, (ప్రాప్యభూమి) ఇత్యాదియాల్. “ఒకొక్కొక్కోటియుమా యుడకూడువ తెన్వొలో” ఎన్విత్యాదిష్టడియే ముక్తప్రాప్యభూమియా న పరమపదత్వైష్ఠిశీలము తరిష్ఠురితాన నిరతీశయప్రావణ్యముమ్, “కొడువులకమ్ కాట్టేల్” ఎన్వ ముముతునికక ఘృత త్యా జ్యభూమియాన సంసారదర్శనత్తిల్ వెరుచి ఇత్తైవిజువతెప్పోతో వెన్వ జిహానైయుమ్ ; ఇష్టహతుమిచ్చై ఇచ్చానైరన్తర్య తై కాట్టేకిటతు; “ఉన్నైవిట్టొన్ఱుమా శీలికిటిన్ఱి లేళ్” ఎన్వ శుభాశ్రయభగవద్విగ్రహానుభవాలాభత్తిల్ సత్తైమాళుప్పడి మలైచ్చుమైయాన వాత్సధారణత్తిల్ యోగ్యతైయలుకైయుమ్, భగవద్విషయత్తి లాచార్యవిషయత్తిల్ స్వగతపరగత స్వీకారజ్ఞ త్తెన్ఱిప్రథమచరమవిభక్తమాన వుపాయచతుష్టయత్తుమ్, తత్తదధికార సిద్ధ్యర్థమాక వేణుమ్.—అన్ఱియే భక్తి ప్రపత్తి తదీయాభిమానాచార్యాభిమానమాకిట వుపాయచతుష్టయత్తుమ్ వేణుమెన్ఱరుచిచ్ఛేయవర్. చరమశీలికణ శుభా శ్రయ తత్ప్రధాన తత్సమ్బంధినిస్తాపమాన చరమోపాయచతుష్టయత్తుమ్ వేణుమెన్ఱ చరమపాక త్తిలుపదేశిప్పర్ కళే.

మూ.—౧.౨. ప్రాప్యభూమియిల్ ప్రావణ్యముమ్, త్యాజ్యభూమి
యిల్ జిహానైయుమ్, అనుభవాలాభత్తి లాత్సధారణా
యోగ్యతైయుమ్, ఉపాయచతుష్టయత్తుమ్ వేణుమ్.

జీ-వ్యా.—౧.౨. ఇనిమేన్ ప్రాప్యభూమియిల్ ప్రావణ్యాదిశ్రయము మివను కక వశ్యాపేక్షితమెన్నుముత్తై య తివికైకాక, అవశీనినడైయ వుపాయచతుష్టయసాధారణ్యత్తై యరుచిచ్ఛేయకేతార్, (ప్రాప్యభూమియిల్) ఎన్వ తుడక్కి. (ప్రాప్యభూమి, యావతు) - తనకి వకుత్తశేషియాన విషయమెన్ఱున్ఱరుళియిరుక్కిట దేశమ్; (తత్ప్రావణ్య, మావతు) - అద్దేశ తైక్కిట్టియల్లు తరియాత వతిమాత్రమానవాళై; (త్యాజ్యభూమి, యావతు) - అన్విషయత్తై యక ట్టిరుకైకకూడలానదేశమ్; (తజ్జిహానై, యావతు) - ఇత్తైవిట్టేనిటర్ వేణుమెన్నుమిచ్చై; (అనుభవాలాభత్తిలాత్స ధారణాయోగ్యతై, యావతు) - వకుత్తశేషియాన విషయత్తినుడైయ విగ్రహావ్యనుభవమ్ పెతాతపోతు, దేహధారణ మానభోజనమిక్లబడిల్ దేహామతరియాతాప్పోలే తాతరిత్తిరుకైకకూడలానన్ఱి కేయిరుకై; (ఉపాయచతుష్టయ త్తుమ్ వేణుమ్) ఎన్వ తు- ఇవైయిత్తనైయు ముపాయచతుష్టయాధికారికళుమ్ అధికారానుగుణమాక వేణుమెన్ఱపడి; (ఉపాయచతుష్టయ, మావతు) - (స్వస్వాతన్త్ర్యభయత్తాలే) ఎన్వ తుడక్కి కీరుచిచ్ఛేయత భక్తిప్రపత్తికళుమ్, ఆచార్యవిష యత్తిల్ స్వగతపరగత స్వీకారజ్ఞళుమ్;—భగవద్విషయత్తిల్ స్వగతపరగత స్వీకారజ్ఞళుమ్ ఆచార్యవిషయత్తిల్ స్వగ తపరగత స్వీకారజ్ఞళుమాక వుమామ్; ఇతిలుమ్ ముట్టట్టయోజనైకా చిత్తమున్ఱు; కీర్తినాలుపాయత్తైయుమ్ శేర వివర్ తా మేయరుచిచ్ఛేయతతుమ్ శ్చేరుకైయాలే. ఇతిల్ భక్తిప్రపత్తినిష్ఠరిరువరుమ్ “మాకవై కున్దమ్ కాణ్బితర్ కెకామనమేక మె ణ్ణుమ్” ఎన్ఱిట ప్రాప్యభూమియానపరమపదత్తిల్ ప్రావణ్యముమ్; “వరంహుతవహజ్జాలా పజ్జరాన్తర్యవస్థితిః|నశోరిచిన్తా విముఖ జనసంవాసవైశసమ్” “కొడువులకమ్ కాట్టేల్” ఎన్నుప్పడి ప్రాప్యవస్తువైయిన్ఱు ప్రాకృతమధ్యేయిరుకైకకూ డలాన సంసారమాకిట త్యాజ్యభూమియిల్ జిహానైయుమ్; “వున్నైవిట్టొన్ఱుమా శీలికిటిన్ఱి లేళ్” ఎన్ఱిటపడియే భగవదనుభ వాలాభత్తిలాత్సధారణాయోగ్యతైయు మవశ్యమున్ఱాక వేణుమ్.—ఆచార్యవిషయత్తిల్ స్వగతపరగతస్వీకారనిష్ఠరాన వి రువర్తుమ్ (ఎల్లామ్ వకుత్తడిడమే, ఎన్ఱిరుకైకయాలే ఆచార్య నెన్ఱున్ఱరుళియిరున్ద దేశమ్ ప్రాప్యభూమియాయ్, అవనైష్ఠిరిన్ఱిరు క్కిటవిడమ్ త్యాజ్యభూమియాయ్, అవనుడైయవిగ్రహాదికళే అనుభవవిషయముమాకైయాలే, ప్రాప్యభూమియిల్ ప్రావ ణ్యాదికళే మూన్ఱు మివనుకక నుగుణమాక వవశ్యమున్ఱాక వేణుమెన్ఱ అధికారానుగుణావభిజ్ఞత్తుచ్చొల్లకక డవతు.—అన్ఱిక్తే “మధురకవిశోన్నశోల్ నమ్మవార్ పతివైకున్దమ్” ఎన్వ తావరుచిచ్ఛేయత ప్రబంధత్తైయభ్యసిత్తవర్ కళుమ్ వాసస్థానమ్ తదీయ వైభవమేనడక్కుమ్ శ్రీవైకుంఠమెన్ఱ శ్రీమధురకవియాన్ద్రా రరుచిచ్ఛేయకైయాలమ్, చరమపర్వ నిష్ఠరానవర్ కళుమ్ సాస్ చార్యనుకన్ద భగవద్విషయత్తిల్ పరిపూర్ణానుభవాదికళే సిద్ధిప్రపత్తిభూతియిలేయకైయాలమ్ ప్రాప్యభూమిపరమపదమ్.

౫౩. చరమవిషయ స్వగత పరగతోపాయద్వయ ప్రకాశకప్రమాణశ్చైకాగ్రస్థి యరుళిచ్చెయ్కిటార్ మేన్ ,
 (“ ప్రియతాకాతు ”) ఇత్యాదియాలి. అమోఘమా యద్విత్తీయమా యిరుప్పతోరుపాయత్తై యటివిక్రవటిన్దేన్,
 ఆనీతరతుణ స్తరణయోగ్యస్థలత్తై నిరూపకమాక వుడైయవనుడైయ ప్రాప్తమానతిరువడికలై ప్రయోజనాన్తరత్తాలి న్ము
 వాతపడి వుపాయమెన్ఱున్ఱురిత్తు నిరన్తరమానుకూలవృత్తిపణ్ణుమ్జ్జానాధికరై ఉత్తారకరాకకొంఱు అవర్కలైశరణమ్వుకు
 న్ఱుజ్జీవిక్కు వవర్కల్ స్వరూపత్తి ప్పిరిక్కు పోకాతపడిప్పల్లిని వవిద్యాదిదోషశ్చలై పోక్కి కొంఱు పరమపదత్తిరువాశ
 లైత్తిఱన్ఱు వికసితజ్ఞానానురూప కైజర్యసామాజ్యమ్పెల్లి వ్యావృత్తరాయిరుప్పరెన్ఱి “ ప్రియతాకాతోన్ఱున్దేన్ ”
 ఎన్ఱిఱపాత్తై ముట్పడవరుళిచ్చెయ్త ఆచార్యవిషయత్తిల్ స్వగతస్వీకారమాకిఱ పూర్వోపాయత్తుక్కు ముఖ్యప్రమాణ
 మాక అర్థసహితమాకవనుసన్నిప్తుతు.

కుగ్రహమాణమాక వనుసన్నిప్వశు-

౧౩. ఉక్తోపాయచతుష్టయైలుమ్ భగవద్విషయతై యవలమ్మిక్తిరుకీరణ భక్తిప్రపత్తికళాకిణ వుపాయద్వయము మివ్వధికారికుగ న్మునివినిష్టప్రకారతై కీహరుళిచ్చెయ్తవనస్తరమ్, (ఆచార్యనైయుమ్ తాన్ పశీయన్పుశీయ) ఎన్ఱమ్ (ఆచార్యాభిమానమేవుత్తారకమ్) ఎన్ఱమరుళిచ్చెయ్త వాచార్యవిషయత్తిల్ స్వగతపరగతస్వీకార రూపోపాయద్వయత్తుకుగమ్ ప్రమాణదర్శనమ్ పణ్ణివికగ వేణుమెన్ఱు తిరువుళ్ళమ్మశీలి, ప్రథమమ్ స్వగతస్వీకారోపాయత్తుకుగమ్ ప్రమాణమ్ కాట్టుకిఠార్, (“ పట్టుతాకాతు ”) ఎన్ఱుతుడన్ఱి. “ పట్టుతాకాతొన్ఱటిన్దేన్ పాటగడలాన్ పాతమ్ । పట్టువావకైనినైన్ఱువైకల్ * తొమ్మివారై । కణ్ణిఱైన్ఱివామ్నార్ కలన్ఱువినైకెడుత్తు । విణ్ణిఱన్ఱుపీశీలిరుప్పార్ మికుగ ” అతావతు అమోఘమాయిరుప్పతొరుపాయమటిన్దేన్, ఆశ్రయిప్పారుగ సమాశ్రయణీయనాయ్కోగ్గణ్ణు తిరుప్పాటగడలిలే కన్ వళర్ న్దరుళుకిణ వవనుడైయతిరువడికలై తప్పాతప్రకారతై నిన్ఱెన్ఱు నాడోటువనుకూలవుత్తియై ప్పణ్ణికోగ్గణ్ణు పోరుమ్ జ్ఞానాధికరైకోగ్గణ్ణు తన్దళు కుగత్తారకరాక వాశ్రయి త్తుణ్ణివికుగమవర్కళి ఆత్మావోడవి నాభూతమాన పాపత్తైప్పకీగ్గ్రివైకుణ్ణత్తిల్ తిరువాళల్ తిఱన్ఱు అన్దేసమ్మన్దమాన జ్ఞానాదికలైయిడైయరాయ్ తదీయకైజగర్వ నిరతరాయ్కోగ్గణ్ణు వ్యావుత్తరా యిరుప్పరెన్ఱు పరమాప్తరానతిరుమళ్ళిఱైప్పిరా నరుళిచ్చెయ్త “ పట్టుతాకాతొన్ఱటిన్దేన్ ” ఎన్ఱిఱపాన్ఱై ఆచార్యవిషయత్తిల్ ముట్టుడచ్చొన్న స్వగతస్వీకారమాకిణ వుపాయత్తుకుగమ్ ప్రమాణమాక వనుసన్ధిప్ప తెన్ఱై. ఇత్తాల్ స్వగతస్వీకార మహజ్జగరగర్భతయా అవద్యకరమా యిరున్దతేయాకిలుమ్, ఫలసిద్ధియిల్ వన్దాల్ పట్టుతుపోకాతెన్ఱు మిడమ్ శొల్లీశీగ్రయిశీయ. “ గురుణాయోభిమన్యేత గురుమ్ వాయోభిమన్యతే । తావుభావరమామ్సిద్ధిమ్ నియమాదు పగచ్చతః ” ఎన్ఱు పరగతస్వీకారతోపాతి స్వగతస్వీకారత్తుకుగమ్ ఫలమ్ తప్పాతెన్ఱుమిడమ్ భారద్వాజసంహితైయిలుమ్ శొల్లప్పట్టతిఱే.

(౬౬)

శ్రీవచనభూషణ చతుర్థస్రకరణ వ్యాఖ్యానశ్లో. పరగతస్వీకారోపాయ ప్రమాణశ్లో.

౨౪౫

ఆ-వ్యా. — ౫౪. (“నల్ల వెన్డోళి”) ఇత్యాది. ఉత్తరీతుశోల్లుమ్ నట్టుకైయామ్ ఇనకురయిరువానతోళీ అనన్త శాయియానవమైకైక్కాట్టి నమ్మైప్పడవడిన్తు ఎట్టాతిరుకురమవర్ నమ్మైవటప్పిళ్ళు ముభయవిభూత్యైశ్వర్యచ్చెరుక్కర్ ఎన్గా నైయుమ్ కుమ్మిడుకొళ్ళుమ్ ముతలియార్ ఆకవెన్గొప్రకారత్తాలుమ్ నమకైట్టప్పడాతపెరియవర్, అతియుద్రరాయెణ్ణవుమ్ పశీర్రునల్ ముడియుమ్ తణ్ణియోమ్ నామ్, అవరైచ్చిరుక్కర్ పుణ్ణివో నమ్మైప్పెరుక్కర్ పుణ్ణివో, స్వతన్త్రానవర్ శెయ్తపడి కణ్ణిరున్దై యెత్తియు పశతన్త్రాననామ్ శెయ్తవత్తొణ్ణో, శ్రీనిల్లిపుత్తూరి లేవన్తవతరి త్తవాశియా లే సర్వవ్యాపకవస్తువై అన్యకరణత్తైలే యడక్కియాళుమ్ పెరియాళ్ళవార్ “ఆచార్యదేవోభవ” ఎన్దు నశ్లో తేవరాన్, “*పేళుత్తేపేళుమేకకణ్ణ రాన తన్ద శెల్లారుమ్ తేవరానవెమ్మెరుమానై శాణ్ కరుముకమాలైయైదుత్తల్ ఒరువణ్ణననైళ్ళుత్తల్ ఓరజ్జలిప్పణ్ణ తన్ శెయ్తకైయాకిట వల్లతోర్ వణ్ణత్తాలే, నమ్కాల్ కుడైయిలే కళుత్తుమ్కప్పడముమాయవస్తు ప్పిల్లుచ్చుడి వరప్పణ్ణినా రాకి లవర్ శెయ్తపడికణ్ణిరుక్కర్ కుడవోమ్ నామ్ మేల్ ప్పిల్లక్కర్ కుడవోమ్ మెన్దు “నల్ల వెన్డోళి” ఎన్ది “*పిళ్ళోన్ ప్పిల్లుత్తపా త్తైయుమ్. (“మాతాయ”) ఇత్యాది. ఎతిరిట్ట దుప్పిక్కుతియై కూర్తువలైత్త తిరువుకిరా లేవరబలత్తా లేపూణ్ కట్టినమార్ వై, పర్వతమ్విరిద్దాప్పోలే విరణ్ణుకూతాకవనాయాసేన కిక్కిత్తమిడుకైక్కుయై వళికియశిక్కిరై, అనన్యప్రయోజనరాయ కొరణ్ణు ద్వయత్తైయుచ్చరిత్తు నిర్భరరాయ శురుమ్బునరుక్కా తిరుప్పారై జయిళ్ళు మే, వ్యావృత్తరానవర్ కల్ పక్కలిలే భరన్యాసమ్పణ్ణి నిర్భరరాయ ఉపేయాన్తయ్యుత్తరా యిరుప్పారుడైయ వళ్యన్తపారతన్త్ర్యమాకిట తపస్సున్దుశోల్లుకిట

మూ. — ౫౪ “నల్ల వెన్డోళి” “మాతాయతా

నవనై” ఎన్దిపాట్టుక్కరైయుమ్

జీ-వ్యా. — ౫౪. ఇనిమేల్ పరగతస్వీకారమాకిట పరమోపాయత్తుక్కు ప్రమాణశ్లో పలవశీణ్ణయిమ్ దర్శిప్పిత్తరు ఘటితార్, (“నల్ల వెన్డోళి”) ఎన్దుతుడక్కి. అతావతు తోళియానవల్ తనకుర పేరీత్తుక్కుడలాక నినైత్తిరుప్పతు అవన్ “నత్వ జేయమ్” ఎన్నవార్తైయైయుమ్ పెరియాళ్ళవార్ వయిరీరీల్ ప్పిటప్పైయుమాయిరీత్తు; ఇప్పోతవన్ వార్తై తనకుర ఫలియాత మాన్త్రైకొరణ్ణు ఇతుతన్నిలు మితశక్కై పుణ్ణానిత్తాల్, ఇనియివ శెక్కి నేజీవిత్తు తలైక్కట్టప్పోకిటా శెన్నుమిళువుతోరీరిరు క్కు; అవలైప్పార్తు ఎన్నిలు మెన్నిళువుక్కు మోవుపడుచ్చుడి సిన్దైయానవెన్నుడైయతోళి అనన్తశాయియాయ్ అతపవ సర్వస్మాత్పరరాయుకిరీటవర్, అతుక్కు మేలే శ్రియఃపతికళా యెరువరుమ్ మెట్టవొణ్ణాత పెరుమైయై యుడైయరాయి రుప్పారొరువర్; దేవయోనియిల్ ప్పిటన్దు శిరుతత్తైయనిత్తొయున్దుకే, అవరుమ్ ననుక్కుమ్ పర్వతపరమాణుక్క లోన్దై వాశిపోరుచ్చుడి తుద్రరాననున్దున్ నామానపిన్దు నమ్మూల్ చెప్పైయ్యలావతుణ్ణో, అవరొరువార్తై ముప్పేశొల్లివై త్తార్తైత్తొణ్ణు నమ్మూలవరైవలైక్కప్పోమో, అతుకిడక్కిడుమ్, ననుక్కుమ్ పేరీత్తుక్కువళియున్దుకాణ్, శ్రీనిల్లిపుత్తూరి లే యవతరి త్తవేత్తత్తైయుడైయగాయ్ సర్వవ్యాపకవస్తువై త్తతిరువుశ్చత్తైలే యడక్కిన్దొణ్ణిరుక్కిరీట పెరియాళ్ళవార్ “ఆ చార్యదేవోభవ” ఎన్దిపడియే ననుక్కుమ్ తేవరానతనుక్కుమ్ తేవరాయిరుక్కిరీటవరై ఓరికైయైచ్చొల్లి యిలైక్కవుమా మ్, కీణ్ణాయలున్దు వరప్పణ్ణవుమామ్, తిరున్దున్దైచ్చెర్తువై త్తణ్ణుక్కర్ వుమామ్, తిరుక్కుక్కర్ పాణ్మైచ్చ మైన్దువై త్తణ్ణు క్కువుమామ్, తిరువన్దిక్కాప్పిడ వణ్ణుక్కర్ వుమామ్, అన్దికే నామ్ తమ్మైమున్దిట్టాప్పోలే తనుక్కుమ్ పురుషకారమావార్తై మున్దిట్టవరప్పణ్ణవుమామ్, నల్లతొరుప్రకారమ్వరువిత్రా రాకిల్ అత్తైక్కణ్ణిరుక్కర్ కుడవోమ్, నామ్మేల్ ప్పిల్లక్కర్ కుడవోమ్ మెన్దు, ఎన్దొణ్ణాళరుళిచ్చెయ్త “నల్ల వెన్డోళి” ఎన్దిపాట్తైయుమ్. ఈశ్వర నెన్దుపారా లే తనకెరతిరియాన హిరన్యాసుర నైకూరియతిరువుకిరా లే వరబలత్తళా లే పూణ్ణియిరుక్కిరీటమార్ వై పాణ్మలైప్పిలైత్తాప్పోలే ఇరణ్ణుకూతాచ్చుడి యనా యాసేనకిక్కిత్తుప్పొక్కట్ట మిడుకైక్కు యుడైయ నరసింహత్తై, “అన్దియమ్బొతిరియరువాకి యిరైయైచ్చిన్దవనై-పన్దొణ్ణు పాడుతుమ్” ఎన్దు అనన్యప్రయోజనరాయ్ కొరణ్ణు వళిశాశాననమ్బణ్ణియిరుప్పారై జయిళ్ళు మే వ్యావృత్తరాయుక్కిరీట వవర్ కల్ పక్కలిలే న్యస్తభరరాయ్ అవర్ క శభిమానన్దిలే యెతుజ్జి యిరుప్పారుడైయ సుకృత మెన్దు తిరున్దుళైప్పిరా

౨౪౬ శ్రీవచనభూషణ చతుర్థస్రకరణ వ్యాఖ్యానము. ప్రపత్తివదాచార్యాభిమానార్థ స్వతంత్రోపాయత్వమ్.

ఆ-వ్యా.—“మాతాయతానవనై” ఎన్నిటవుత్తైకక ఘృతినపాత్తైయుమ్ ప్రణవసహితమాన వేద మ్బాలే ఆద్యంత్యైకే తే ఆచార్యస్తుతిసహితమామ్ వేదాంతతత్పర్యమాన స్తోత్రత్తిత్, స్వాభావికమానదేవరుడైయ ప్రాప్తముమాయ భోగ్యము మాన తిరువడికళిలుణ్ణానప్రేమాతిశయసీమాభూమియాయ సుశీలరాయ బహుమంత్యరాన నాథమునికలైప్పార్తు అడియే నుడైయమర్వత్తైప్పారామల్ ప్రసన్నరాయరుళ వేణుమెన్ఱు ఆచార్యాభిమానమేతజ్జమాకముడిన్ఱ “అకృత్రిమ” ఎన్నిటచర ముగ్ధోకత్తైయుమ్. జ్ఞానమ్పిటకైక కు యోగ్యతైయల్లి పశుమృగపత్యూదికళుమ్ ఒరునైజ్జవాభిమానన్తా లేపెఱుతర్క రియ పరమపదత్తై ప్రాప్తిం మెన్నిట “పశుమృగపత్యూదికళుమ్ యేచవైష్ణవసంశ్రయాః తేనైవతేప్రయాస్యన్తి తద్విష్ణోఃపరమమ్పదమ్” ఎన్నిట పారాణికగ్ధోకత్తైయుమ్, సదాచార్యవిషయ పరగతస్వీకారమాకిట పరమోపాయత్తుకు ప్రమాణమాక వర్ధతుడ ననుసద్ధిప్తు.

౫౫. ఇన్ద సదాచార్యస్వీకారరూపోపాయమ్తా మహాపశ్వాసరూపైయానప్రపత్తి కర్తజ్ఞానభక్తికళాకిట వు పాయాన్తరంగళుకుచిచ్ఛేదపరిహారక త్వేనతద్వర్ధకమాన వజ్రముమామ్, “సాధ్యభక్తిస్తుసాహస్రీ ప్రార్థనాపిభూయసీ”

మూ.—స్తోత్రత్తిత్ ముడిన్ఱ గ్ధోకత్తైయుమ్,
“పశుమృగపత్యూదికళుమ్” ఎన్నిటగ్ధోకత్తైయుమ్
ఇతున్ఱప్రమాణమాక వనుసద్ధిప్తు.

౫౫. ఆచార్యాభిమానన్తా ప్రపత్తిపోలే
ఉపాయాన్తరంగళు కళజమామ్

జీ-వ్యా.—సరుళిచ్చెయ్త “మాతాయతానవనై” ఎన్నిటపాత్తైయుమ్. “అకృత్రిమ” ఎన్ఱుకుడన్ఱి స్వాభావికమాయ దేవురుడైయప్రాప్తముమాయభోగ్యముమాన తిరువడికళిలుణ్ణానప్రేమత్తినుడైయ వతిశయత్తుకైన్ఱి నిలమాయరుప్పారాయ అన్దప్రేమప్రకర్షత్తుకళి డియాన వాత్తయోధాత్వజ్ఞానత్తైయుడైయరాయ విద్యైయాలుమ్ జన్మన్తాలుమ్ అడియేనుఱుపితా మహారాయరుకిట నాథమునికలైప్పార్తు, అడియేనుడైయవృత్తైప్పాతాతే ప్రసన్నరాయరుళ వేణుమెన్ఱు పరమాచార్య రానవాళవన్దా రరుళిచ్చెయ్త వేదాంతతత్పర్యమానస్తోత్రత్తిత్ చరమమానగ్ధోకత్తైయుమ్. జ్ఞానమ్పిటకైక కు యోగ్యతైయిల్లాత పశుపక్షికళాకపుమామ్ జ్ఞానయోగ్యతైయళ్ళ మనుష్యరాకపుమామ్ యావర్శిలర్ భగవత్పూర్ణమేనిరూపక మావృడి యిరుప్పా మెరుతడియ సొడే సన్మన్ఱిత్తిరుకిట తార్కళ, అవర్కళన్ద వైష్ణవనాలే ప్రాప్యభూమియాన పరమ పదత్తై ప్రాప్తిం పర్కళైన్ఱియాలే, జ్ఞానముణ్ణాకపుమామిలైయాకపుమామ్ తడియాభిమానమే వుత్తారక మెన్ఱుమిడత్తై సుస్పష్టమాక ద్విల్లుకిట “పశుమృగపత్యూదికళుమ్ యేచవైష్ణవసంశ్రయాః తేనైవతేప్రయాస్యన్తి తద్విష్ణోఃపరమమ్పదమ్” ఎన్నిట పారాణికగ్ధోకత్తైయుమ్, ఆచార్యాభిమానమాకిట విన్ద పరగతస్వీకారోపాయత్తుకు ప్రమాణమాక వనుసద్ధిప్తు తెన్ఱపడి.

౫౫. కీర్తచ్చొన్నప్రపత్తినిష్ఠనాన వధికారికు ఉపాయాధికారత్తిల్ కుఱైయున్ఱాకిలుమ్, అతుపారామ లీశ్వ ర్క కారియుమ్ శేయ్కై కుఱుడలాయ్కొన్ఱి వుపాయశేషమాయరున్దవాచార్యాభిమానన్తై, ఇప్పోతుస్వతంత్రోపాయమా కచ్చొల్లువానె, అన్ఱికిట పుభయాకారముమ్ కూడుమోవెన్నిట శజైయిలే యరుళిచ్చెయ్కిటార్ మేల్, (ఆచార్యాభి మానన్తా) ఎన్ఱుకుడన్ఱి. అతావతు ఆచార్యాభిమానమాకిటవితు “తమేవచాద్యమురుషన్పుపద్యే” “తమేవశరణమ్గచ్ఛ” ఇత్యాదికళిల్. శొల్లుకిటపడియే బరోధిపాపక్షయత్తుకుమ్ భక్తివృద్ధికు ముడలాయ్కొన్ఱి ఉపాయాన్తరమాన భక్తి కళజముమామ్, తత్త్వగపూర్వకమాక “మామేకమ్ శరణమ్వ్రజ” ఎన్ఱు విధికున్ఱుడి ఇన్ఱానిష్ఠప్రాప్తిపరిహారజ్ఞ తిరణ్ణుకు మ్స్వయమేవోపాయమాయ్కొన్ఱి స్వతంత్రోపాయముమాయరుకుమ్ పప్రీపత్తిపోలే, ఉపాయాధికారమాన్ద్యతైప్పార్తు

శ్రీనరసభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్జున. ఇచ్చగమోపాయశ్చుకాధికారి.

౨౪౭

ఆ - వ్యా - ఎన్దు అనిష్టావృత్తిపూర్వకమాన విష్టపాప్తికరణత్తిల్ స్వతంత్రోపాయమా యిరుకు మాపొదే, స్వేతరోపాయా నరణ్ణుకు మ ఉపదేష్టృత్వ ప్రవర్తకత్వాదికలా లే యజ్ఞముమాయ్ “దేవమివాచార్యముపాసీత” ఎన్దిత్వాది సిద్ధస్వతంత్రోపాయ సిద్ధముమాయుకు మెన్దితార్. భక్తిస్వతంత్రోపాయమాయుకు అతుకు మేలే ప్రపత్తి స్వతంత్రోపాయమాయ్ వద్దాపొదే, ప్రపత్తికు మేలే చరమప్రపత్తి స్వతంత్రోపాయమాయ్ వద్దతు. భక్తికర్తవ్యమి పిషయమ్, ప్రసక్తికర్తవ్యతారమపిషయమ్, చరమప్రపత్తికు భగవదవతారవిశేషమాన సదాచార్యవిషయమ్, “సా త్మోదేవోజగన్నాథః కృత్వానుర్వయిమ్తనూమ్” “వీతకవాదైప్పిరానార్ పిరమకురువాకివన్దు” ఎన్దుమ్ శొల్లుకిటప డియే భగవదవతారవిశేషమాన సదాచార్యనై విషయాకరిత్త వితువుమ్ స్వతంత్రోపాయమేయితే. నమ్మిమూత్తపిరా నుడైయ స్వరూపమ్ శేషాంశమాయుకు, దశావతారాన్తరూపమాయ్ కొన్దు భగవదవతారమానాపొదే, ఆచార్య నుమ్ సాచార్య శేషభూతనాయుకు చెప్పయ్ తే పిశేషాధిష్ఠానత్వేన పరత్వాదిచరమ భగవదవతారమెవ్వరుళిచ్చెయవర్.

౫౬. ఇప్పుడిస్వతంత్రీమాన విష్టచరమోపాయత్తుకాధికారి ఏతద్వ్యతిరక్తనానవనెన్దితార్ మేత్, (భక్తియిలశక్త నుకు) ఇత్వాదియార్. “ఉభయపరికర్మితస్వాన్తస్య” ఎన్దు కర్మజ్ఞానసంస్కృతాన్తః కరణనుకు ప్పిటకు మతా య్ స్వయత్సాధ్యత్వేన స్వాతంత్ర్యగర్భమాన భక్త్యుపాయత్తిల్, విశిష్టవేషానుసంధాన సిద్ధముకు రత్వప్రతిపత్తియా లుమ్, నిమిత్తవేషానుసంధానసిద్ధ భగవత్స్వాతంత్ర్యవిరోధిత్వ ప్రతిపత్తియాలుమ్ అశక్తనానవనుకు, సుకరముమాయ్

మూ - స్వతంత్రీముమాయుకు మ.

౫౬. భక్తియి లశక్తనుకు ప్రపత్తి.

జీ. వ్యా. - ఈశ్వరను పేక్షియామల్ కార్యమ్ శేయకైకులు ప్పాన్తెయా లే స్వేతరోపాయమాన ప్రపత్తికు సా భక్త్యైయుమున్దాక్రానిష్టకొన్దు అవ్వళియా లేయతుకు జ్ఞముమాయ్, అత్తైయిళియ తనై యేయపాయమాకళ్ళొళ్ళుమళ. విత్ అనిష్టనివృత్త్యాదికళుకు న్దానేయుపాయమాయ్ కొన్దు స్వతంత్రీముమాయుకు మెన్దై. అత్తి కే “అనాచార్యో పలభ్యాహివిద్యేయమ్ నశ్యతిభివమ్” ఎన్దుమ్ “శాస్త్రాపిషునున్దృష్టాపి సాక్షాసహఫలోదయా నప్రసిధ్యతివైవిద్యా వినాస దుపదేశతః” ఎన్దుమ్ శొల్లుకైయా లే ఏతేను మొరువిద్యయై యవలమ్మికు మవనుకు మతుకా చార్యోపదేశమ్ వేన్దుకైయా లే ఆచార్యాభిమానమ్ సకలోపాయాన్తమాయుకు, “తేనైవతేప్రయాన్యన్తి” ఎన్దు స్వతంత్రోపాయమాక చ్చొల్లు వానెన్దెన్దు, (ఆచార్యాభిమానన్దాక్) ఎన్దు ఖండ్యియరుళిచ్చెయ్ కితారాకవుమామ్, అతావతు ప్రపత్తితా కర్మజ్ఞానభక్తిక లాకిట వుపాయా నరణ్ణుకు ఉత్పత్తివివృద్ధివిరోధిపరిహారార్థమాక విహితమాయ్ కొన్దు తదజ్ఞముమాయ్, “అనన్యసాధ్యే సాభీష్టే మహావిశ్వాసపూర్వకమ్. ఏదేకోపాయతాయాచ్చాప్రపత్తిశ్శరణాగతః” ఎన్దిటపడియే అన్యోపాయకైయిళి య్ తనైయే వుపాయమాక కొళ్ళుమళవిత్ అనిష్టనివృత్తిపూర్వకేష్టప్రాప్తికు స్వయమేవ నిర్వాహకమాయ్ కొన్దు స్వతంత్రీముమాయుక్త మాపొదే, ఆచార్యాభిమానమాకిట వితుతా ఏతేను మొరుపాయత్తుక్తు మాచార్యోపదేశమవశ్యా పేక్షితమాకైయాల్ అవ్వళియా లే వుపాయా నరణ్ణుకు జ్ఞమాయున్ద తేయాకిలుమ్, “బాలమూకజడాన్ధాశ్చపక్షవోబధి రాస్తథా సదాచార్యేణసన్దృష్టేః ప్రాప్నున్తిపరాజ్ఞాతిమ్ పశుత్తనువ్యవక్షీవా” ఇత్వాదిప్పడియే స్వయమేవోత్తారక మాకైయా లే స్వతంత్రోపాయముమాయుక్తు మెన్దై.

౫౬. ఇప్పుడి స్వతంత్రీమాన విష్టపాయత్తుకాధికారి యిన్నా రెవ్వరుళిచ్చెయ్ కితార్, (భక్తియిలశక్తనుక్తు) ఎన్దుతుడన్ది. అతావతు “ఉభయపరికర్మితస్వాన్తస్య” ఎన్దిటపడియే “జన్మాన్తరసహస్రస్థకర్మజ్ఞాన సంస్కృతాన్తః క రణనుకు జనికు మతాయ్ స్వసారతంత్ర్యవిరోధియాన స్వయత్సాధ్యమాయుకు మ భక్త్యుపాయత్తిల్, దుమ రత్వబుద్ధియాలుమ్ స్వరూప విరోధిత్వబుద్ధియాలుమ్ నామితుకు శ్రేయస్స కైవాన్తేవనుకు, నివృత్తిసాధ్యతయా

౧౮౫ శ్రీవచనభూషణ చతుర్థప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. ఇచ్చరమోపాయ మివనుక్తుః ధైర్యం మే ఫలవరమ్బురై.

ఆ-వ్యా.—పరతన్త్రస్వరూపానురూపముమాన ప్రపత్త్యుపాయం. అధ్యవసాయజ్ఞానరూప ప్రపత్త్యుపాయంత్రీ. విశిష్టవేషదోషమహావిశ్వాసముద్వృత్తాలుమ్, నిషక్రప్రప్తవేషప్రసంగస్సన్ధానసన్ధిరజుః శస్వాతన్త్రస్వభయత్తాలుమ్ అశక్తనానవనుక్తుః, స్వాచార్యపరతన్త్ర సదాచార్యాభిమానవిశేషరూపమాన విద్వచరమోపాయత్రిలే నిత్యనిష్ఠవధికారమ్. ఆయాసబహుళత్వరూప దుష్కరత్వనిమిత్తేయాన వశక్తియేయస్థు భక్త్యధికారస్థినిష్ఠమ్ ప్రపత్త్యధికారత్రిలే మూట్టుమతు, స్వరూపవిరుద్ధాన్వయత్రి అసత్తారూపేయాన వశక్తియత్తనై; ఇవి స్వరూపావిరుద్ధాన్వయాశక్తియస్థు ప్రథమత్రినిష్ఠమ్ చరమత్రిలేమూట్టుమతు స్వాతన్త్ర్యభయజనితేయాన వశక్తియత్తనై; భక్తికుః పోలే ప్రపత్తియిల శక్తి స్వరూపవిరోధి నిమిత్తేయైర్న వాన్తాతిత్.

౫౭. ఇవాచార్యాభిమానమతాన్ స్వతన్త్రోపాయమావశవే యన్వియే స్వరూపజ్ఞానముమ్ ముతలాకపుణ్డాకిర యుజ్జీవిష్పికుః మతాన్తైస్థు నిగమిత్తురుళుకితార్ మేల్, (ఇతు) ఇత్యాదియాల్. సదాచార్యాభిమానరూపచరమోపాయమానవతు తదభిమానాన్వయకాలత్రిల్, అనాదికాలమేపిడిత్తు స్వాభిమానత్తాలే శరుకెల్లువ శేషత్వరూపజ్ఞానస్వరూపత్తే ఉభయశేషత్వజ్ఞానక్తే విమలప్రకాశరూపేణ పల్లవితమాకుమ్; దేశికప్రథమ నిరీక్షణామృతవర్షత్తాలే చరమవశవాక తణ్ణుత్తపిన్బు పారతన్త్ర్యానురూపాపాయాధ్యవసాయజ్ఞానాకారేణ పుష్పితమాకుమ్; సదాచార్య నిరన్తరోపదేశమాకిట వమృతమ్ మడైడ ముకుళిత పారతన్త్ర్యజ్ఞానపుష్పమ్, ఫలస్సఖిమాన్కొణ్ణు

మూ.—ప్రపత్తియి లశక్తనుక్తితు.

౫౮. ఇతు ప్రథమమ్ స్వరూపత్తే పల్లవిత

మాకుమ్, పిన్బుపుష్పితమాకుమ్,

జీ-వ్యా.—సుకరముమాయ భగవత్పరతన్త్ర్యరూప స్వరూపానురూపముమాన ప్రపత్త్యుపాయమ్; అధ్యవసాయజ్ఞానరూపమాన ప్రపత్త్యుపాయత్రిల్ మహావిశ్వాసముద్వృత్తాయితాకైయాలుమ్, బద్ధమోక్షజ్ఞిరణ్ణుకుమ్ పాతువానవీశ్వరస్వాతన్త్ర్యభయత్తాలుమ్ నామితుక్తుశక్తరల్లవెన్తు తేజినవనుక్తుమ్, వశ్వాదికళుక్తుమ్ కార్యకరమాకైయాలే విశ్వాసాపేక్షమువన్తికే. మోక్షైకహేతువుమాయరుకుమ్ పరతన్త్రస్వరూపనాన సదాచార్యనుడైయ వభిమానరూపమాన విద్వచరమోపాయమేడై. భక్తియిలశక్తనుక్తు దుష్కరత్వస్వరూపవిరోధిత్యజ్ఞిరణ్ణుమ్ హేతుమేకలుమ్ ఇన్విడత్రిల్ స్వరూపవిరోధిత్యమే ప్రధానహేతు; ప్రపత్తియి లశక్తనుక్తుమ్ విశ్వాసమాద్వభగవత్స్వాతన్త్ర్య భయరూపహేతుద్వయముడైయాకిలమ్ భగవత్స్వాతన్త్ర్యభయమేప్రధానహేతు, (స్వస్వాతన్త్ర్యభయత్తాలేభక్తినమువుత్తు, భగవత్స్వాతన్త్ర్యభయత్తాలేప్రపత్తినమువుత్తు) ఎన్తి తే యివర్ అమక్కిరుళిచ్చెయ్తతు. ఇత్తాలన్యోపాయాశక్తయో నన్యగతియానవనే ప్రపత్త్యధికారియామోపాతి ఇప్పుపాయాధికారియమ్ అన్యోపాయాశక్తయో నన్యగతియానవనెన్తతాయితై. —, అన్తికే ఇతి స్వతన్త్ర్యత్తై (భక్తియిలశక్తనుక్తు) ఇత్యాదియాలే స్థిరీకరిక్కితారాకవుమామ్. వాక్యార్థయోజనైయిల్ భేదమిత్తై. భక్తియిలశక్తనైక్కు టిత్తు విహితమానప్రపత్త్యుపాయమ్ స్వతన్త్ర్యమానాపోలే, ప్రపత్తియిలశక్తనైక్కు టిత్తు విహితమానవితువుమ్ స్వతన్త్ర్యమాకకుమ్ తైయిత్తైయెన్తుకరుత్తు.

౫౯. ఇవాచార్యాభిమాన మివనుక్తుః ధైర్యం మే ఫలవరమ్బురైయైయరుళిచ్చెయ్తతు ఇవ్వర్థత్తైనిగమిత్తురుళుకితార్, (ఇతు) ఎన్తుతుడగ్గి అతావతు ఇప్పడి కీక్రచ్చొన్న వాచార్యాభిమానమాకిటవితు, ప్రథమత్రిలే యిచ్చేతననుక్తు ప్రణవోక్తభగవదనన్యార్థ శేషత్వత్తే చరమపర్వపర్వన్తమాకపుణ్డరి, అనాదికాలమ్ స్వాతన్త్ర్యమాకిటవల్లిలేమణ్ణి శరుకెల్లువ శేషత్వ స్వరూపత్తే త్తుళిత్తైమ్బుడియాకుమ్; ఇప్పడి పల్లవితమానపిన్బు మధ్యమవోక్తా నన్యశరణత్వత్తే చరమపర్వపర్వన్తమాకపుణ్డరి ఫలసూచకమాన పుపాయాధ్యవసాయయోగత్తాలే స్వరూపత్తేపుష్పితమామ్బుడియాకుమ్; ఇప్పడి

(౬౩) శ్రీవచనభూషణ చతుర్థ ప్రకరణ వ్యాఖ్యానార్థం. ఆచార్యాభిమానమివనుకుండ్రాకు మఫలపరమమై. ౨౪౯

ఆ వ్యాఖ్యానార్థం ద్వవన ద్వరమ్ అన్తపారతన్త్ర్యజ్ఞానపరిపాకమాన తదేకభోగ్యతాజ్ఞాన సిద్ధచరమానుభవజగ్ర్య మాకిట సరసఫలపర్యన్తమాకిర పుజ్జీవిప్పిక్కుమ్. ఆక వివాచార్యాభిమానమ్ ప్రణవార్థమాన శేషత్వజ్ఞానత్తై ముద్దర పల్లవిప్పిత్తు, మధ్యమపదార్థమాన పుపాయాధ్యవసాయజ్ఞానత్తైపుప్పిప్పిత్తు, చరమపదార్థమానచరమకై జగ్ర్యపర్యన్తమాక ఫలిప్పిక్కు-మెన్తుతాయితీ. ఆక ప్రథమత్తిలే ప్రస్తుతమాన పురుషకారపూర్వక ప్రథమోపాయమ్ చరమోపాయమాయ్ ప్లూకు-మెన్తు స్వతన్త్రోపాయద్విత్వవిరోధమట త్తలైక్కట్టియరుళుకిఱాఱెన్తు పిల్లైయరుళిచ్చెయవర్. ఆకవిప్రకరణత్తా లే సారవచననిశ్చితపరతన్త్ర్యశేషియైప్పితీమతే సాన్వనురూపోపాయమెన్తుమ్, మర్లభతత్తై జగ్ర్య మేచరమ ప్రాప్యమెన్తుమ్, ఉభయోపకారకత్వ పరస్పృహణీయత్వ స్వరూపోత్తారక సమ్మన్తాభిమానిత్వముళ్ళ చరమశేషియే భగవత్ప్రకారవిశేష మెల్లామెన్తుధ్యవసతిరుకు- మివ్వధికారియివిరక్తి రక్తివిషయవిశేషమిన్నతెన్తుమ్, ప్రమాణప్రసిద్ధ ప్రకారస్వయవిభక్తి మానస్వతన్త్ర్యచరమోపాయమ్ స్పేతరాశక్తాధికారమాయ్ స్వరూపజ్ఞానాది పరిపాకపూరకమాయ్కొణ్ణు ఫలపర్యన్త మాకిరయుజ్జీవిప్పిక్కు-మెన్తుమ్ శోల్లప్పట్టతు.

చరమరహస్యమాన విప్రబన్ధన్తీల్ ప్రథమప్రకరణత్తా లే పురుషకారస్వరూప స్వభావకృత్యఫలజ్జలైయుమ్, ఇరన్డామ్ ప్రకరణత్తా లే పురుషకారపూర్వక ప్రవక్త్యుపాయత్తి అనియతినియతాధికారిస్వభావజ్జలైయుమ్, మూన్డామ్ మూ. — అనన్తరమ్ ఫలపర్యన్తమాకుమ్.

పిల్లైలోకాచార్యర్ తిరువడిక శేరణమ్.

జీ-వ్యా — పుష్పితమానవనన్తరమ్ చరమపదోక్తానన్యభోగత్వత్తైయుమ్ చరమపర్వపర్యన్తమాకపుణర్నిత్యకైజగ్ర్యయోగత్తా లే స్వరూపత్తై ఫలపర్యన్తమాన్బుడి యాకు-మెన్తువడి. ప్రథమరహస్యమానతిరుమన్తన్తీల్ పదత్రయప్రతిపా ద్యమాన వనన్యార్థ శేషత్వాద్యకారత్రయము మాన్తపుకు- స్వరూపమాయ్ అతుతా చరమపర్వపర్యన్తమాయితేయి రుప్పతు; ఇన్తైతా నాచార్యోపదేశాదికళా లే లభ్యజ్జలైకై యాలుమ్, అన్వపదేశాదికళుకడి ఇవనన్మన్తైయవనెన్దిట వాచార్యాభిమానమాకై యాలుమ్, ఆచార్యాభిమాన మివన్తయన్తాకు-మెన్దిటతు; ఆకవిప్పడియరున్తుళ్ళ పదత్రయార్థని త్తైయై ఇవాచార్యాభిమానమినుకున్డాకిర పుజ్జీవిప్పిత్తేవిడున్బుడిశోల్లిశీగ్రయితీ — అథవా ఇప్పడి స్వతన్త్రోపాయమాన పితు ఇవన్ స్వరూపత్తై పర్వక్రమేణ పుజ్జీవిప్పిక్కు-న్బుడియై ప్రకాశిప్పియానిన్తుకొణ్ణు ఇవ్వర్థత్తై నిగమిన్తురుళుకిఱార్, (ఇతు) ఇత్తాన్దియాల. అతావతు-ఆచార్యాభిమానమాకిటపితు ప్రథమమ్ భగవద్విషయత్తిలే యన్వయిప్పిత్తు, అనాదికాలమ్ తదన్వయరాహిత్యత్తా లే “వాడినే” ఎన్నున్బుడి పుతావికిరడన్ద స్వరూపత్తైపల్లవితమాకుమ్; పిన్బుభాగవతవిషయత్తిలే యూన్బిపిత్తు ఫలాన్వయయోగ్యమాకు-కైయాలే పల్లవితమాయున్దవత్తై పుష్పితమాకుమ్; అనన్తరమ్ “నిన్బుతన్బుక్ ష్టై” ఎన్దిటపడియే చరమపర్వత్తిలే నిన్తై పెలున్ది పుష్పితమాయున్దవత్తై ఫలపర్యన్తమాకు-మెన్నువుమామ్.

ఆక విప్రకరణత్తా లాచార్యనైయపాయమాకప్పితీనారు భయాభయజ్జళిరణ్ణుమ్ మాటిమాటినడకు-మెన్నుమ్ ప్రసజ్జమిల్లామైయుమ్, ఇవ్వర్థ నిన్దాయకప్రమాణ మిన్నతెన్నునతుమ్, ఇవ్వర్థస్థాపనత్తుక్కిడాన పుపన్తియుమ్, వితి హ్యముమ్, ఇవ్వర్థోపపాదనార్థమాక ప్రాప్యనిర్ణయముమ్, ఇప్పడి ప్రాప్యనిర్ణయమ్పణ్ణినా లితుకు-సదృశమాక నేకొళ్ళవే ణుమ్ ప్రాప్తమెన్నునతుమ్, అల్లాతపోతువరుమ్ దూషణముమ్, ఈశ్వరవిషయన్తి లివనుకుళ్ళ చరణవత్ప్రాతన్త్ర్యని న్యత్వజ్జలై సూచిప్పిత్తుకొణ్ణు ఈశ్వరనైప్పితీమతిర్ ఇవనైప్పితీమతుకుళ్ళ విశేషముమ్, ఈశ్వరచేసనర్కళిరు వరు- మివనుపకారకనెన్తుమ్, ఈశ్వరనుమాకైప్పడుమ్పదత్తైయుడైయవనెన్తుమ్, ఇవన్ పణ్ణముపకారత్తుకు- సదృశప్రత్య పకారమిల్లెయన్తుమ్, ఇవనొత్తైసన్బున్దమ్ మోత్తుత్తుక్కేహతువాయున్కు మెన్తుమ్, ఈశ్వరనైయవకరిత్తవివనిలుమ్ ఇవనై యవకరిత్త కీశ్వరనే మహిమాపకారకనెన్తుమ్, ఇవాచార్యనైభవముమ్, ఆత్మగుణమున్డా నాలు మాచార్యసమ్బత్తైన్ద

ఆ-వ్యా.—ప్రకరణంతా లే ప్రవక్ష్యంత్యాగ విషయోపాయాంతర దోషజ్ఞైయుమ్, నాలామ్ ప్రకరణంతా లే ఉపాయాంతర సంసర్గాసహసిద్ధోపాయ తదపేక్షితవైభవ విరోధిగుణవృత్తివిశేష తత్కారణకార్యక్రార్యతత్ప్రియు క్తతదీయవైభవవిశేషజ్ఞైయుమ్, అజ్ఞామ్ ప్రకరణంతా లే ప్రపన్నదినచర్యానుసంధానానుస్థాన శోధనతత్పరమానుస్థానపూర్వదశాగుణదశుష్టయ శోధనతత్పరమాగుణదశయ నిషిద్ధప్రకారవివరణజ్ఞైయుమ్, అజ్ఞామ్ ప్రకరణంతా లే ఉక్తగుణవృత్తిక సదాచార్యస్వరూపలక్షణజ్ఞైయుమ్, ఏథామ్ ప్రకరణంతా లే సద్భిష్యస్వరూపస్వభావవృత్తిలక్షణజ్ఞైయుమ్, ఏథామ్ ప్రకరణంతా లే తద్గణసంస్కృతీహేతువాన సర్వరక్షకనిర్వృత్తుకకటాక్షనిరూపణజ్ఞైయుమ్, చరమ ప్రకరణంతా లే తత్కటాక్షానుగుణస్వరూపానురూప చరమోపాయోపేయ నిర్ణయవిశేషజ్ఞైయుమరుచిచ్ఛేయతార్. ఆకపురుషకారమ్, తత్పూర్వోపాయమ్, తదన్యవిషయోపాయాంతరదోషమ్, తత్సర్వాసహ సిద్ధోపాయనిష్ఠావైభవమ్, తద్దినచర్యాక్రమమ్, తద్వర్ధకసదాచార్యలక్షణమ్, తదనురూపశిష్యలక్షణమ్, తద్గణసంస్కృతీహేతుకత్వ విరూపణముమ్, తత్స్వరూపానుగుణ ప్రాప్యప్రాప్తక నిర్ణయమెన్ని అవచనార్థ రత్నఖితచరమాయ సారజ్ఞశ్రవణహృదయరసజ్ఞ భూషణమామ్ వచనభూషణజ్ఞై, లోకాచార్యర్పిల్లై అనన్యగతికళుమగ్న ఉజ్జీవికుగ్నబుడి వెలియిట్టరుచినార్.

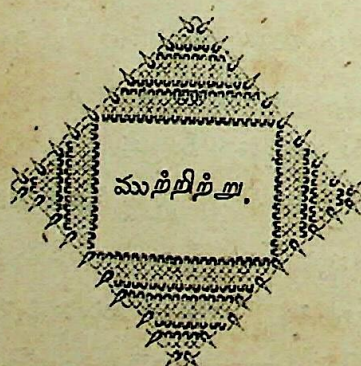
సారజ్ఞశ్రుతిహృత్తాలు ధార్యమ్ వచనభూషణమ్ । యదీయరసనాకార్యమ్ లోకాచార్యమ్ తమాశ్రయే॥

జనన్యాచార్యర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

జీ-వ్యా.—నెకిళిర్ అన్తప్రయోజనము మవద్యకరము మీశ్వరనిగ్రహ హేతువుమామ్బుడియుమ్, ఆచార్యసంబృద్ధిచ్చేదత్తిర్ భగవత్సంబృద్ధిచ్చేదార్థభ్యముమ్, ఆచార్యాన్వయత్తుమగ్నమ్ భాగవతసంబృద్ధ మపేక్షితమెన్నుమతుమ్, ఆచార్యాభిమానమొకిళియ వుజ్జీవనోపాయమిల్లె యెన్నుమిడత్తిల్ ఆస్తోపదేశముమ్, ఇవ్వర్థత్తియడైయ స్థిరీకరణముమ్, ఇవాచార్యాభిమాన నిష్ఠ నానవక సులభమానవివిషయ తైవిట్టు చుర్లభమానభగవద్విషయ తై రక్షకమాక విచ్చిక్కక్కడ వనల్ల నెన్ఱుమ్, పరత్వాదిప్రాప్యస్థలజ్ఞైల్లా మివిషయమే యెట్టిగుక్కక్కడ వనెన్ఱుమ్, ఇవనుమగ్న ప్రతికూలానుకూలానుభయరిన్నా రెన్ఱుమ్, ఇవనుడైయ జ్ఞానానుస్థానజ్ఞభుక్తువినియోగముమ్, ఇవనున్ఱునిషి గ్ధానుస్థానముమ్ విహితభోగాదికళుమ్ త్యాజ్యమెన్ను మిడముమ్, స్వరూపప్రచ్యుతివారామైక్క వేణ్ణువవన్ఱైయుమ్, ప్రాప్యభూమి ప్రావణ్యాదిత్రయము మివనుక్క వశ్యాపేక్షిత మెన్నుమతువుమ్, ఆచార్యవిషయత్తిల్ స్వగతపరగతస్వీకారోపాయద్వయ ప్రమాణజ్ఞుమ్, ఆచార్యాభిమానత్తిక్క స్వతన్త్రోపాయత్వముమ్, తదధికారినిర్ణయముమ్, ఇవాచార్యాభిమాన మిచ్చేతననుమగ్న డ్ఠామగ్నమ్ ఫలపరవృత్తైయుమ్ శోల్లుకై యాలే, సదాచార్యాభిమానమే సర్వరుగ్ ముత్తారకమెన్ను మిడమశోల్లుపట్టతు.

ఆకవిస్తాల్ వాక్యద్వయోక్తోపాయోపేయ చరమావధియైయరుచిచ్ఛేయ తారాయితీ.

పెరియజీయర్ తిరువడిక లేశరణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః
ప్రపన్నజన అత్యావశ్యక గ్రంథవివరణమ్.

శ్రీవచనభూషణమ్.
జనన్యాచార్యర్ - శ్రీమఃణవాళమామని
కల్ - తిరువాయ్మలర్ వైదుళియ
వ్యాఖ్యానశ్లో.
పంచస్తవ వ్యాఖ్యానమ్.
శ్రీవైకుంఠస్తవమ్.
అతిమానుషస్తవమ్.
సువ్వరబాహుస్తవమ్.
వరదరాజస్తవమ్.
శ్రీస్తవమ్.
శ్రీగుణరత్నకోశ వ్యాఖ్యానమ్.
అష్టశ్లోకి వ్యాఖ్యానమ్.
పంచస్తవ మూలమ్
పంచ జితంతులు
తాత్పర్యార్థముతో
శ్రీయాళవంద్యారస్తోత్రమ్.
శ్రీదేవరాజాష్టకమ్.
తిరుక్కోటైయూర్ నంబి సాయింబిన
పమనెనిమిది వార్తలు.
ఆటువార్తలు.
ప్రమేయసారమ్
పెరియవాచ్చాంబిళ్ళ సాయింబిన
రహస్యత్రయ వివరణమ్.
ప్రపన్నకృత్యమ్.
సకలప్రమాణతాత్పర్యమ్.
అస్మంగిఅంజువాదై.
తిరుక్కోటై ఘోరమ్మైయార్ రహస్యమ్.
శ్రీభగవద్రామానుజషష్ఠీశతమ్.
ధాటిపంచకమ్.

పూర్వదినచరి.
యతిరాజవింశతి.
ఉత్తరదినచరి.
రామాజాష్టోత్తరశతనామాని
శ్రీభాష్యకారమంగళాశాసనమ్.
రామానుజచతుశ్లోకీ.
శ్రీరఙ్గానాథసుప్రభాతమ్.
శ్రీవేంకటేశసుప్రభాతమ్.
శ్రీవేంకటేశస్తోత్రమ్.
గోవిందరాజసుప్రభాతమ్.
శ్రీవరదరాజసుప్రభాతమ్.
శ్రీయదుగిరిశసుప్రభాతమ్.
శ్రీపరాజుగళసుప్రభాతమ్.
శ్రీరామానుజసుప్రభాతమ్.
వరవరమునిసుప్రభాతమ్.
పళ్ళాచుయధస్తోత్రమ్.
ప్రాతర్నిర్వేదకారిక.
దయాశతకమ్.
రఘువీరగద్యమ్.
అభీతిస్తవమ్. శ్రీస్తుతి.
భగవద్భాగవతోపాసనమ్.
శ్రీహయగ్రీవస్తోత్రమ్.
యతిరాజసప్తతి.
శ్రీగుణరత్నకోశమ్,
కాంతాస్తోత్రమ్.
అష్టశ్లోకీ.
శ్రీరంగనాథస్తోత్రమ్.
కుమాజోడశీ.
శ్రీహర్మ్యకమ్.
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రీధ్యానవిధి.
ప్రపన్నదినచర్య
శ్రీరామానుజాష్టపది.

నిత్యానుసంధానమ్.
తిరువాయ్మొళి.
తిరువాయ్మొళి నూత్రిన్దాది.
ఆచార్యహృదయమ్.
విలక్షణమోక్షాధికారినిర్ణయమ్.
సటీకానక్షత్రమాల.
సటీకా - శ్రీయాళవంద్యారస్తోత్రమ్.
తాత్పర్యార్థముతో ముకుందమాల.
రామానుజవిన్నపములు.
చతుర్వింశతి నారాయణవిన్నపములు.
గద్యత్రయమ్.
శ్రీరంగరాజస్తవమ్.
పూర్వశతకమ్.
ఉత్తరశతకమ్.
వరవరమునిశతకమ్.
అర్చరాదిమార్గగమనవిషయమ్.
పరత్వాదిపళ్ళికమ్.
శ్రీపరాజుగళాష్టకమ్.
శ్రీరామానుజాష్టకమ్.
యతిరాజవింశతి.
ధాటిపళ్ళికమ్.
శ్రీభాష్యకారప్రపత్తి.
రామానుజచతుశ్లోకీ.
అరవ పుస్తకములు.
నిత్యానుసంధానమ్.
ఆచార్యహృదయమ్.
సత్సమ్ప్రదాయభాసురమ్.
అచ్చుతీర్చుచున్నపుస్తకములు.
ఆచార్యహృదయవ్యాఖ్యానమ్.
శ్రీరంగరాజస్తవవ్యాఖ్యానమ్.
అష్టాదశరహస్యమ్. (అరవమ్.)

ఇవి చెన్నపురి వెద్దినాయనిపేట టంక సాలవీధిని అడిపట్టపిళ్ళారిగుడికి సమీపమున తలుపులెక్క రంగ గల
మందిరంబుననుండు శ్రీనికేతనముద్రాక్షరశాలలో సులభక్రయమునకు విక్రయింపబడుచున్నవి.

100-100

